Part 2: Information on study programmes:

2.1 Kierunki I przedmioty na danych kierunkach:

DIETETYKA (studia niestacjonarne):

a) Przedmioty podstawowe:

- Anatomia człowieka (4 ECTS), semester zimowy
- Fizjologia człowieka (4 ECTS), semester zimowy i semester letni
- Biochemia ogólna i żywności (4 ECTS), semester zimowy
- Chemia żywności (4 ECTS), semester letni
- Mikrobiologia ogólna i żywności (4 ECTS), semester letni Parazytologia (2 ECTS0, semester letni
- Kwalifikowana pierwsza pomoc (6 ECTS), semester letni
- Psychologia ogólna (3 ECTS), semester zimowy
- Genetyka (2 ECTS), semester letni

b) Przedmioty kierunkowe:

- Żywienie człowieka (12 ECTS), semester zimowy i letni
- Kliniczny zarys chorób (3 ECTS), semester zimowy
- Farmakologia i farmakoterapia żywieniowa oraz interakcje leków z żywnością (4 ECTS), semester letni
- Analiza i ocena jakości żywności (4 ECTS), semester zimowy
- Higiena, toksykologia i bezpieczeństwo żywności (4 ECTS), semester letni
- Technologia żywności i potraw oraz towaroznawstwa (7 ECTS), semester zimowy i letni
- Dietetyka pediatryczna (4 ECTS), semester letni
- Edukacja żywieniowa (5 ECTS), semester zimowy i semester letni
- Organizacja pracy (3 ECTS), semester zimowy
- Prawo i ekonomika w ochronie zdrowia (2 ECTS), semester letni

c) Przedmioty kształcenia ogólnego:

- Język obcy (angielski / niemiecki) (8 ECTS), semester zimowy i letni
- Technologie informatyczne (3 ECTS), semester zimowy i letni
- Komunikacja interpersonalna i autoprezentacja (2 ECTS), semester zimowy
- Socjologia (2 ECTS), semester letni
- Etyka (2 ECTS), semester zimowy
- Ekonomia (2 ECTS), semester letni
- Studencki savoir-vivre (1 ECTS), semester zimowy
- Ochrona własności intelektualnej (2 ECTS), semester zimowy

- Przysposobienie biblioteczne (0 ECTS), semester zimowy
- Źródła informacji naukowej (0 ECTS), semester zimowy
- BHP (1 ECTS), semester zimowy

d) Przedmioty specjalizacyjne i do wyboru:

- Biologia medyczna (W. Biaduń), (2 ECTS), semester zimowy
- Ekologia i ochrona przyrody (W. Biaduń), (2 ECTS), semester letni
- Metodologia badań (A. Ukalisz), (2 ECTS), semester zimowy
- Gerontologia (K. Szpak), (1 ECTS), semester letni
- Żywienie w szpitalu (A. Kot), (2 ECTS), semester letni
- Epidemiologia żywieniowa (M. Mandryk), (2 ECTS), semester letni
- Patofizjologia człowieka (W. Biaduń), (1 ECTS), semester zimowy Dietetyka w gastronomii, (6 ECTS), semester zimowy i letni

TECHNIKI DENTYSTYCZNE (studia stacjonarne):

a) Przedmioty podstawowe:

- Anatomia i histologia (3 ECTS), semester zimowy
- Organizacja i zarządzanie pracownią technik dentystycznych (1 ECTS), semester letni
- Fizjologia narządu żucia (1 ECTS), semester letni
- Kwalifikowana pierwsza pomoc (1 ECTS), semester letni
- Zdrowie publiczne (1 ECTS), semester zimowy
- Ekonomia (1 ECTS), semester zimowy
- Ekonomia i finanse w ochronie zdrowia (1 ECTS), semester zimowy
- Organizacja i zarządzanie w ochronie zdrowia (1 ECTS), semester zimowy
- Ochrona środowiska (1 ECTS), semester zimowy
- Metodologia badań (2 ECTS), semester zimowy

b) Przedmioty kierunkowe:

- Propedeutyka protetyki (2 ECTS), semester zimowy
- Technika protetyczna (6 ECTS), semester zimowy i letni
- Propedeutyka ortodoncji (2 ECTS), semester letni
- Technika ortodontyczna (2 ECTS), semester zimowy i letni
- Propedeutyka chirurgii twarzowo-szczękowej (2 ECTS), semester zimowy
- Konstrukcja protez stałych i ruchomych (2 ECTS), semester zimowy
- Biomechanika w technice dentystycznej (1 ECTS), semester letni
- Materiałoznawstwo techniczno-dentystyczne (3 ECTS), semester zimowy
- Modelarstwo i rysunek (7 ECTS), semester zimowy i letni
- Technologia odlewnicza w technice dentystycznej (2 ECTS), semester zimowy
- Technologie ceramiczne (6 ECTS), semester zimowy i letni
- Technologia polimerów (2 ECTS), semester letni

- Inżynieria warstwy wierzchniej (1 ECTS), semester zimowy

c) Przedmioty kształcenia ogólnego:
   - Język angielski lub język niemiecki (8 ECTS), semester zimowy i letni
   - Technologie informatyczne(2 ECTS), semester zimowy
   - Socjologia (1 ECTS), semester zimowy
   - Psychologia (3 ECTS), semester zimowy
   - Przysposobienie biblioteczne (0 ECTS), semester zimowy
   - Źródła informacji naukowej (0 ECTS), semester zimowy
   - Komunikacja interpersonalne i autoprezentacja (2 ECTS), semester letni
   - Wychowanie fizyczne (4 ECTS), semester zimowy i letni
   - Ochrona własności intelektualnej (2 ECTS), semester zimowy
   - Etyka zawodowa (1 ECTS), semester zimowy
   - Studencki savoir-vivre (1 ECTS), semester zimowy
   - BHP z ergonomią (1 ECTS), semester zimowy

d) Przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe:
   - Propedeutyka stomatologii estetycznej (4 ECTS), semester zimowy i letni
   - Demografia (2 ECTS), semester letni
   - Gerostomatologia (2 ECTS), semester letni
   - Podstawy małej przesiębiorczości (2 ECTS), semester zimowy
   - Propedeutyka prawa (2 ECTS), semester letni
   - Promocja zdrowia (2 ECTS), semester zimowy
   - Laboratorium modelowania protez i aparatów (2 ECTS), semester letni
   - Projektowania protez szkieletowych (3 ECTS), semester letni Polityka społeczna i zdrowotna (2 ECTS), semester letni

TECHNIKI DENTYSTYCZNE (studia niestacjonarne):

a) Przedmioty podstawowe:
- Anatomia i histologia (4 ECTS), semester zimowy
- Organizacja i zarządzanie pracownią technik dentystycznych (1 ECTS), semester letni
- Fizjologia narządu żucia (1 ECTS), semester zimowy
- Kwalifikowana pierwsza pomoc (2 ECTS), semester letni
- Zdrowie publiczne (1 ECTS), semester letni
- Ekonomia (2 ECTS), semester letni
- Ekonomia i finanse w ochronie zdrowia (1 ECTS), semester letni
- Epidemiologia (1 ECTS), semester zimowy
- Organizacja i zarządzanie w ochronie zdrowia (1 ECTS), semester zimowy
- Ochrona środowiska (1 ECTS), semester zimowy
- Metodologia badań (1 ECTS), semester zimowy

b) Przedmioty kierunkowe:

- Propedeutyka protetyki (3 ECTS), semester letni
- Technika protetyczna (5 ECTS), semester zimowy i letni
- Propedeutyka ortodoncji (2 ECTS), semester letni
- Technika ortodontyczna (3 ECTS), semester zimowy i letni
- Propedeutyka chirurgii twarzowo-szczękowej (2 ECTS), semester zimowy
- Konstrukcja protez stałych i ruchomych (2 ECTS), semester letni
- Biomechanika w technice dentystycznej (2 ECTS), semester letni
- Materiałoznawstwo techniczno-dentystyczne (4 ECTS), semester zimowy
- Modelarstwo i rysunek (8 ECTS), semester zimowy i letni
- Technologia odlewnicza w technice dentystycznej (2 ECTS), semester letni
- Technologie ceramiczne (6 ECTS), semester zimowy i letni
- Technologia polimerów (2 ECTS), semester letni
- Inżynieria warstwy wierzchniej (2 ECTS), semester zimowy

c) Przedmioty kształcenia ogólnego:

- Język angielski lub język niemiecki (8 ECTS), semester zimowy i letni
- Technologie informatyczne (4 ECTS), semester zimowy i letni
- Socjologia (2 ECTS), semester letni
- Psychologia ogólna (2 ECTS), semester zimowy
- Przysposobienie biblioteczne (0 ECTS), semester zimowy
- Źródła informacji naukowej (0 ECTS), semester zimowy
- Komunikacja interpersonalna i autoprezentacja (2 ECTS), semester letni
- Ochrona własności intelektualnej (2 ECTS), semester letni
- Etyka zawodowa (2 ECTS), semester letni
- Studencki savoir-vivre (1 ECTS), semester zimowy
- BHP z ergonomią (2 ECTS), semester zimowy

d) Przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe:

- Propedeutyka stomatologii estetycznej (3 ECTS), semester zimowy i letni
- Demografia (1 ECTS), semester letni
- Gerostomatologia (2 ECTS), semester letni
- Podstawy małej przesiębiorczości (2 ECTS), semester zimowy
- Propedeutyka prawa (2 ECTS), semester letni
- Promocja zdrowia (2 ECTS), semester letni
- Laboratorium modelowania protez i aparatów (2 ECTS), semester letni
- Projektowanie protez szkieletowych (2 ECTS), semester zimowy Polityka społeczna i zdrowotna (2 ECTS), semester zimowy

KOSMETOLOGIA – 1 rok

Semestr zimowy

Przedmioty:

Punkty ECTS	Nazwa przedmiotu (liczba godzin)	
2	Biologia i genetyka (W) - Egzamin	**30**
2	Biologia i genetyka (ĆW) - Zaliczenie	**15**
2	Anatomia (W) - Egzamin	**30**
2	Anatomia (ĆW) - Zaliczenie	**15**
1	Fizjologia i patofizjologia (W) - wpis	**20**
1	Fizjologia i patofizjologia (ĆW) - Zaliczenie	**10**
3	Chemia kosmetyczna (W) - Egzamin	**30**
3	Chemia kosmetyczna (ĆW) - Zaliczenie	**30**
3	Dermatologia (W) - Zaliczenie	**30**
2	Dermatologia (ĆW) - Zaliczenie	**20**
1	Dermatologia (ĆW) – Zaliczenie Przychodnia Dermatologiczna	**10**
1	Chemia organiczna (W) - Zaliczenie	**10**
1	Chemia organiczna (ĆW) – Zaliczenie	**10**
1	Chemia analityczna (W) - Zaliczenie	**10**

1	Chemia analityczna (ĆW) – Zaliczenie	**10**
1	Język angielski (ĆW) - Zaliczenie	**30**
1	Wychowanie fizyczne (ĆW) - Zaliczenie	**30**
1	Informatyka (ĆW) - Zaliczenie	**15**
1	BHP z ergonomią (K) - Zaliczenie	**15**

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Biologia w zakresie szkoły średniej		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	BIOLOGIA I GENETYKA		
Osoby prowadzące:	Dr Marta Swatko-Ossor		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**W 30 - ćw 15**	**W 30 - ćw15**	**2 (W)**
Praca własna studenta:	**20 - 35**	**20 - 35**	**2(ćw.)**
Cele modułu:			

Efekty kształcenia:

Wiedza:

Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu biologii i genetyki:

- Definiuje życie i jego najważniejsze cechy.
-
- Definiuje podstawowe formy współżycia organizmów
-
- Objaśnia strukturę DNA i jego biologiczną funkcję.
- Definiuje zasady procesu dziedziczenia i zmienności żywych organizmów
- Objaśnia mechanizmy powstawania mutacji i ich konsekwencji dla funkcjonowania organizmu
-
-
- Zna podstawową terminologię stosowana w naukach biologicznych.

Umiejętności:

Cele kształcenia:

1. Nabycie wiedzy dotyczącej funkcjonowania żywych organizmów, ich budowy i rozmnażania oraz przystosowania do warunków otaczającego środowiska.
2. Poznanie mechanizmów powstawania mutacji oraz ich konsekwencji.
3. Zrozumienie korelacji pomiędzy różnymi gatunkami żyjącymi obok siebie.
4. Nabycie wiedzy dotyczącej patogenezy wybranych chorób pasożytniczych.
5. Umiejętność zastosowania nabytej wiedzy do oceny wpływu środowiska ożywionego i nieożywionego na organizm ludzki, a w konsekwencji na jego zdrowie i urodę.

Zakres wiadomości objęty programem nauczania przedmiotu jest niezbędny w celu wprowadzenie studenta do nauczania takich przedmiotów jak: biochemia, fizjologia i mikrobiologia

Opisuje budowę komórkową organizmów, objaśnia różnice pomiędzy komórkami eukariotycznymi i prokariotycznymi.

Objaśnia etiopatogenezę najczęściej spotykanych zarażeń pasożytniczych oraz opisuje zasady ich profilaktyki

Objaśnia podstawowe mechanizmy procesu starzenia się

Opisuje zależności pomiędzy czynnikami środowiskowymi a zdrowiem fizycznym i psychicznym człowieka

- Interpretuje zależności między budową organizmów a środowiskiem ich występowania.
- Wyciąga wnioski dotyczące wpływu różnych czynników środowiskowych na zdrowie i urodę

Kompetencje społeczne:

- Student rozumie potrzebę stałego kształcenia się i uzupełniania wiedzy w związku z rozwojem nauk biologicznych. Jest aktywny na zajęciach.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład z prezentacją multimedialną oraz ćwiczenia au lytoryjne

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin pisemny (W) , zaliczenie pisemne (Ćw.)

Umiejętności: egzamin pisemny (W) , zaliczenie pisemne (Ćw.)

Kompetencje społeczne: egzamin pisemny (W) , zaliczenie pisemne (Ćw.)

Treści programowe:

1. Wprowadzenie do przedmiotu

a) rozwój nauk biologicznych od starożytności po czasy

b) definicje życia

c) teorie dotyczące pochodzenie życia

znej, funkcje biologiczne poszczególnych składników komórki

niach histologicznych i cytologicznych (mikroskopy: świetlny, kontrastowo, mikrotomy, detektory, rejestratory obrazu.

2. Cytofizjologia

a) budowa komórki

b) fazowy, fluorescencyjny, konfokalny, elektronowy)

c) hodowle komórek i tkanek *in vitro* - hodowle pierwotne- narządu;

- hodowle w zawiesinie – przyczepienia do podłoża;

-

wszystkich elementów komórkowych, dzięki czem zmianie;

- hodowle komórek w mikronośnikach - lub z materiałów plastikowych, które zapewniają

-

przeszczepianie wyhodowanych płatów nowej sko ubytków);

- hodowle z

d)

e) teorie starzenia się:

- teoria zużycia
- teoria zatrucia
- teoria sieciowania
- teoria ograniczonej liczby podziałów komórkowych
- teoria katastrofy błędów
- teoria skracania telomerów

nie w terapii i kosmetyce:

:o pobranego bezpośrednio z organizmu. Są to zwykle kawałki tkanki bądź

ek nowotworowych, których prawidłowa proliferacja nie jest uzależniona od

ych narządów lub ich fragmentów, w których zachowana jest naturalna interakcja

owle komórek czepnych na kulkach szklanych, dekstranowych, żelatynowych, wielką powierzchnię wzrostu w stosunkowo małej objętości pożywki;

. skóry z wycinków skóry pacjenta, który uległ oparzeniu, a następnie

arodkowych komórek

rki dowolnej tkanki Starzenie się organizmu (zmiany

m i narządowym).

- teoria wolnorodnikowa

f) Śmierć komórki – apoptoza i nekroza; Kluczowe regulatory i mechanizmy apoptotyczne. Czynniki aktywujące proteazy, onkogeny i tzw kaspazy,

3. Podstawy genetyki

a) podstawowe pojęcia używane w genetyce:

genotyp - jest to sparowany układ alleli, który można wyrazić symbolicznie za pomocą oznaczeń *aa*, *AA* lub *Aa*, gdzie *aa* i *AA* oznaczają homozygotę pod względem tego genu, a *Aa* oznacza heterozygot; **fenotyp** - to ogół uzewnętrzniających się cech morfologicznych, fizjologicznych i biochemicznych osobnika, np. wzrost człowieka; **chromosom** - forma organizacji materiału genetycznego wewnątrz komórki; **chromatyna** – jest to forma organizacji DNA w jądrze komórkowym ; **allel** - jest to jedna z wersji genu w określonym miejscu (locus) na danym chromosomie homologicznym. Allele tego samego genu różnią się jednym lub kilkoma nukleotydami. Występowanie więcej niż jednej wersji danego genu określa się jako polimorfizm; **gen** - podstawowa jednostka dziedziczenia kodująca jedną cechę organizmu, zlokalizowana w chromosomach i decydująca o przekazywaniu cech potomstwu; **genom** - zespół genów zawarty w pojedynczym (haploidalnym) zespole chromosomów znajdującym się w jądrze komórkowym. Organizmy diploidalne posiadają dwa genomy w jądrach swoich komórek somatycznych, pochodzące z gamety żeńskiej i męskiej, organizmy poliploidalne mogą posiadać do kilkuset genomów. •Genom człowieka tworzy 3 miliardy par zasad. Szacuje się, że zgrupowane one są w 70-80 tysięcy genówDNA –lokalizacja w komórce, budowa podwójnej helisy DNA, komplementarność zasad, (zawsze adenina tworzy parę z tyminą i guanina z cytocyną), mostki wodorowe łączące komplemeentarne zasady (para AT łączy się dwoma, natomiast para G-C trzema mostkami wodorowymi), budowa pojedynczej nici DNA, struktura nukleotydów wchodzących w skład DNA (nukleotydy składają się z zasad azotowych - pochodnych purynowych: adeniny i guaniny oraz pochodnych pirymidynowych:cytozyny i tyminy -połaczonych N-glikozydowo z cukrem-2'deoksyrybozą, estryfikowaną dodatkowo w pozycji 5' resztą kwasu fosforowego).

c) Replikacja DNA: polimerazy DNA u Eucaryota, inicjacja syntezy, startery RNA niezbędne do inicjacji, budowa widełek replikacyjnych, helikazy, białka SSB, topoizomerazy i ligazy, mechanizm replikacji u Eucaryota, **d)** Cykl komórkowy – mitoza i mejoza

e) chromosomowa teoria dziedziczenia T. Morgana;

f) Genom człowieka*;* Prawidłowy kariotyp człowieka

g) zmienność i mutacje

i. rekombinacje homologiczne *(crossing over)* – zachodzące w wyniku symetrycznych pęknięć i ponownego połączenia się odcinków chromatyd chromosomów homologicznych po ich wzajemnej wymianie podczas podziałów mejotycznych. Zjawisko to jest podstawą do powstawania zmienności organizmów i mieszania się cech rodzicielskich u organizmów potomnych.

ii. mutacje genowe - zmiany sekwencji nukleotydów w obrębie genu na inną od sekwencji genu wyjściowego. Zmiana taka może powstać w wyniku: tranzycji (zamiana puryny na inną purynę), transwersji (zamiana puryny na pirymidynę lub pirymidyny na purynę), delecji (wypadnięcie pary lub większej liczby par nukleotydów), insercji (wstawienie pojedynczej lub większej ilości par nukleotydów)

iii mutacje chromosomowe (abberacje liczbowe i strukturalne chromosomów)- przyczyny aberracji chromosomowych - aberracje strukturalne – ich przyczyną jest przerwanie ciągłości chromatyd lub chromosomu, co może prowadzić do utraty części chromosomu (delecja), odwrócenia odcinka (inwersja), przemieszczenia części chromosomu do innego (translokacja). Czasami obserwuje się podwojenie fragmentu chromosomu nazywane duplikacją.

- aberracje libowe chromosomów – powstają w wyniku nierozdzielenia się (nondysjunkcji) par chromosomów homologicznych w czasie podziałów). Wyróżnia się dwie kategorie odchyleń od diploidalnej liczby chromosomów – aneuploidie i euploidie. Aneuploidie powstają w wyniku zwiększenia lub zmniejszenia diploidalnej liczby chromosomów o pojedyncze chromosomy, wynikiem jest powstanie nieprawidłowych gamet. Euploidie powstają na skutek zwielokrotnienia liczby wszystkich chromosomów (3n, 4n, 5n) ten typ abberacji liczby chromosomów jest letalny.
- zespoły aberracji liczbowych chromosomów somatycznych (zespół Downa, zespół Pataua, zespół Edwardsa) - zespoły aberracji chromosomów płciowych (zespół Turnera, zespół Klinefeltera)

h) dziedziczenie jednogenowe u człowieka; wybrane choroby uwarunkowane genami sprzężonymi z chromosomem X (wrodzona hipoplazja skóry, hemofilia A i B, dystrofia mięśniowa) **5. Podstawy parazytologii:**

a) podstawowe pojęcia z zakresu parazytologii:
- nosiciel – osoba, u której przebieg zakażenia lub zarażenia jest bezobjawowy, oraz taka u której nosicielstwo poprzedza wystąpienie objawów choroby (okres wylęgania) lub utrzymuje się po jej zakończeniu (okres zdrowienia)
- żywiciel
- drogi zakażenia – droga inhalacyjna, pokarmowa , płciowa lub przez uszkodzona błonę śluzową jamy ustnej, skórę lub spojówkę, rogówkę
- wrota zakażenia -
- transmisja międzyosobnicza - obejmuje

b) formy współżycia organizmów:
- pasożytnictwo
- mutualizm
- komensalizm
- synoikizm
- drapieżnictwo

c) kryteria klasyfikacji pasożytów:(pasożyty zewnętrzne i wewnętrzne; czasowe, stałe i okresowe; monoksenicznе, oligoksenicznе i poliksenicznе; bezwarunkowe i fakultatywne)

d) mechanizmy oddziaływania pasożytów na żywiciela: mechaniczne, toksyczne, korzystanie z części pokarmu żywiciela lub spożywanie jego komórek i tkanek, reakcje stresowe.

e) mechanizmy obronne żywiciela przed pasożytem.

f) charakterystyka wybranych pasożytów człowieka (biologia rozwoju, epidemiologia, profilaktyka):

- *Trichomonas vaginalis* – rzęsistek pochwowy
- *Giardia lamblia* – lamblia
- *Entamoeba histolytica* – pełzak czerwonki
- *Toxoplasma gondi* – toksoplazma
- *Fasciola hepatica* – motylica wątrobowa
- *Enterobius vermicularis* – owsik ludzki
- *Pediculus humanus* – wesz ludzka
- *Sarcoptes scabiei* – świerzbowiec ludzki **6. Ekologia -**

a) podstawowe pojęcia z zakresu ekologii: osobnik, populacja, środowisko, biosfera, biocenoza, biogeocenoza, czynnik środowiskowy.
b) zanieczyszczenia powietrza i wód oraz ich wpływ na zdrowie i życie człowieka **c)** warunki środowiska a rozwój alergii

Literatura podstawowa:

1) Biologia dla studentów kosmetologii, A. Gasińska, Górnoś ąska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfantego, 2007 A. Kurnatowskiej. PZWL 1999 wy i T. Ferenca. Urban&Partner 2003
2) Zarys parazytologii lekarskiej pod red. R. Kadłubowskiego i
3) Podstawy genetyki dla studentów i lekarzy pod red. G. Dre

Literatura uzupełniająca:

1) Parazytologia i akaroentomologia medyczna pod red. A. De
2) Genetyka człowieka. Rozwiązywanie problemów medyczny B.R. Korf. PWN 2003
3) Parazytologia w ochronie środowiska i zdrowia pod 2001 Lonc. Volumed
4) **EKOLOGIA. JEJ ZWIĄZKI Z RÓŻNYMI DZIEDZINAMI RED. A. KURNATOWSKIEJ. PWN 1999 POD , SONIA R. VIRDEE WARSZAWA 2005 , WYDANIE II.**
5) **EKOLOGIA. KRÓTKIE WYKŁADY. AULAY MACKENZI** nicznej pod red. J. Bala. PWN 2001
S. BALL 6) Biologia molekularna w medycynie –

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Podstawowe wiadomości n/t budowy i funkcji organizmu ludzkiego.		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	ANATOMIA		
Osoby prowadzące:	Dr Marta Swatko-Ossor		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30 - 15**	**20 - 10**	**2 (W)**
Praca własna studenta:	**20 - 35**	**30 - 40**	**2(ćw.)**
Cele modułu:	Cel kształcenia: – Nabycie wiedzy z dotyczącej budowy poszczególnych układów i narządów, – Umiejętność wyjaśnienia współzależności funkcjonowania poszczególnych układów i narządów. – Zastosowanie poznanej wiedzy z zakresu budowy i czynności organizmu człowieka w praktyce kosmetologicznej		
Efekty kształcenia:			

Wiedza:

- Wskazuje okolice, płaszczyzny i osie ciała ludzkiego
- Objaśnia ogólną budowę kości, ich rodzaje i występowanie
- Rozpoznaje poszczególne elementy szkieletu człowieka
- Opisuje rodzaje mięśni i ich występowanie z uwzględnieniem topografii i podziału czynnościowego
- Opisuje budowę układu naczyniowego, schemat krążenia krwi
- Objaśnia budowę serca, jego działanie, unaczynienie i unerwienie
- Opisuje układ oddechowy jego topografię i poszczególne narządy
- Opisuje budowę i topografię poszczególnych narządów układu pokarmowego
- Opisuje układ nerwowy jego podział topograficzny i czynnościowy
- Opisuje układ moczowo-płciowy żeński i męski

Umiejętności:

- Analizuje i wyjaśnia współzależności funkcjonowania poszczególnych układów i narządów
- Przedstawia podstawowe zagadnienia z zakresu anatomii człowieka z zastosowaniem prawidłowej terminologii
- Potrafi powiązać nabytą wiedzę dotyczącą budowy ludzkiego organizmu z praktycznymi czynnościami stosowanymi w kosmetyce pielęgnacyjnej

Kompetencje społeczne:

- Student rozumie potrzebę stałego kształcenia się i uzupełniania wiedzy w związku z dynamicznym rozwojem kosmetologii jako gałęzi nauk medycznych.
- Zna źródła literatury naukowej i umie z nich korzystać

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład z prezentacją multimedialną oraz ćwiczenia au lytoryjne

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin pisemny (W) , zaliczenie pisemne (Ćw.)

Umiejętności: egzamin pisemny (W) , zaliczenie pisemne (Ćw.)

Kompetencje społeczne: egzamin pisemny (W) , zaliczenie pisemne (Ćw.)

Treści programowe:

1. **Wprowadzenie do przedmiotu** - podstawowe pojęcia w anatomii. układów narządów. Okolice ludzkiego ciała. Osie i płaszczyzny ciała
2. **Organizacja budowy ludzkiego organizmu**- przegląd ludzkiego.
3. Układ kostny
   a) ogólna budowa kości,
   b) rodzaje i występowanie kości.
   c) rodzaje połączeń kości
   d) kryteria podziałów stawu.
4. Układ mięśniowy
   a) rodzaje i występowanie mięśni bwodowe: czuciowe i ruchowe, unerwienie segmentarne. Łuk odruchowy.
   b) poszczególne grupy mięśni z zględnieniem podziału czynnościowego. Drogi nerwowe wstępujące i uwzględnieniem topografii oraz podziału czynnościowego.
5. Układ nerwowy budowa i zakres unerwienia ; sploty nerwowe- położenie i budowa, topografia
   a) y międzyżebrowe. Nerwy czaszkowe z podziałem na nerwy czuciowe, ruchowe i
   b) układ nerwowy ośrodkowy: części mózgowia zstępujące. Odruchy bezwarunkowe i warunkowe.
   głównych nerwów, zakres unerwi mieszane, przebieg, zakres unerwienia.
   d) układ nerwowy autonomiczny: działanie częś przywspółczulnej.
   e) Narządy zmysłów lokalizacja i funkcja. unkcjonowanie
6. Skóra – budowa i funkcje.
7. Układ naczyniowy.
   a) budowa naczyń krwionośnych i limfatycznych
   b) przebieg głównych naczyń tętniczych i żylnych.
   c) przebieg głównych naczyń limfatycznych
   d) serce - położenie, budowa, unaczynienie i unerwienie serca.
8. Układ oddechowy.
   a) drogi oddechowe górne i dolne -
   b) oskrzela

c) płuca i opłucna 9. Układ pokarmowy.

a) położenie i budowa poszczególnych narządów p trzustka

c) wątroba

10. Układ moczowo – płciowy

a) topografia i budowa nerki i dróg moczowych

b) budowa narządów płciowych męskich

c) budowa narządów płciowych żeńskich

Literatura podstawowa:

1. Fizjologia człowieka w zarysie.- W.Traczyk. PZWL1992 i w dania óźniejsze WL
2. Anatomia i fizjologia człowieka. - B.Gołąb, W. Traczyk. PZ 003 ński. PZWL 006
3. Anatomia człowieka – A. Krechowiecki, W. Kubik, W. Łasi

Literatura uzupełniająca:

1. Anatomia człowieka. Podręcznik i atlas dla studer wyd.II - E. Suder, S. Brużewicz; Górnicki Wydawnictwo Medyczne.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Biologia w zakresie szkoły średniej		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	FIZJOLOGIA I PATOFIZJOLOGIA		
Osoby prowadzące:	Dr Marta Swatko-Ossor		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**W 20 - ćw 10**	**W 20 - ćw 10**	**1 (W)**
Praca własna studenta:	**5 - 15**	**5 - 15**	**1(ćw.)**
Cele modułu:	Cel kształcenia: • Nabycie wiedzy z zakresu funkcjonowania poszczególnych układów i narządów ludzkiego organizmu, funkcjonowania organizmu jako całości oraz koordynacji wszystkich funkcji życiowych. • Zrozumienie czynności i zdolności adaptacyjnych organizmu • Poznanie i zrozumienie mechanizmów powstawania zjawisk patologicznych zachodzących w organizmie żywym. Materiał objęty programem nauczania przedmiotu ma stanowić podstawy do nauczania toksykologii, immunologii i medycyny ogólnej.		

Efekty kształcenia:

Wiedza:

Student posiada uporządkowaną wiedzę z zakresu fizjologii oraz patofizjologii człowieka.

- Definiuje budowę komórkową i tkankową organizmu
- Objaśnia mechanizmy regulacji nerwowej i hormonalnej
- Opisuje czynność układu nerwowego
- Definiuje zaburzenia czucia i odruchów somatycznych
- Objaśnia mechanizmy skurczu mięśni poprzecznie prążkowanych, gładkich i mięśnia sercowego
- Opisuje funkcjonowanie układu pokarmowego
- Objaśnia patogenezę najczęściej spotykanych zaburzeń układu pokarmowego.
- Zna miejsce kosmetologii w
- Opanowanie wiedzy z zakresu regulacji czynności poszczególnych układów w organizmie człowieka. Student zna podstawowe zjawiska chorobowe oraz czynniki chorobotwórcze i potrafi wskazać ich wpływ na fizjologię skóry i jej przydatków

Umiejętności:

- Interpretuje i analizuje procesy fizjologiczne i patologiczne zachodzące w organizmie
- Wyciąga wnioski dotyczące funkcjonowania układu pokarmowego jako drogi usuwania toksyn z organizmu oraz uzupełniania składników odżywczych, witamin i mikroelementów niezbędnych dla zachowania zdrowia i urody.

- Analizuje znaczenie znajomości fizjologii i patofizjologii człowieka dla prawidłowego stosowania i wykonywania zabiegów kosmetycznych i pielęgnacyjnych

Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę stałego kształcenia się i uzupełniania wiedzy w związku z rozwojem nauk medycznych. Bierze aktywny udział w zajęciach.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład z prezentacją multimedialną oraz ćwiczenia au ytoryjne

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie pisemne (W i Ćw.)

Umiejętności: zaliczenie pisemne (W i Ćw.)

Kompetencje społeczne: zaliczenie pisemne (W i Ćw.)

Treści programowe:

1. Elementy cytofizjologii:
   a) budowa komórkowa i tkankowa organizmu
   b) budowa błon biologicznych
   c) transport substancji przez błony
   d) receptory komórkowe i ich funkcja
   e) transdukcja sygnałów w komórce
   f) typy połączeń między komórkami

2. Mechanizmy regulacji nerwowej i hormonalnej
   a) nerwowa i hormonalna regulacja przemian
   b) cechy regulacji nerwowej i hormonalnej
   c) wydzielanie hormonów gruczołowych i tkankowych

3. Fizjologia i patofizjologia układu nerwowego
   a) podział topograficzny i czynnościowy
   d) budowa komórki nerwowej
   e) rodzaje i budowa synaps
   f) pobudliwość i przewodnictwo nerwowe
   g) czynność ośrodkowego układu nerwowego
   h) czynność bioelektryczna mózgu
   i) kora mózgowa
   j) sen i czuwanie
   k) zaburzenia odruchów somatycznych
   l) zaburzenia czucia

4. Fizjologia układu ruchu – fizjologia mięśni

   a) budowa mięśni poprzecznie prążkowanych
   b) mechanizm molekularny skurczu mięśnia
   c) synapsa nerwowo-mięśniowa
   d) łuk odruchowy
   e) mięśnie gładkie
   f) źródła energii oraz zjawiska biochemiczne towarzyszące skurczowi

5. Fizjologia i patofizjologia układu pokarmowego

a) struktura układu trawiennego: przewód pokarmowy (jama ustna, przełyk, żołądek, jelito cienkie i grube) i gruczoły trawienne (ślinianki, trzustka i wątroba)
b) fazy trawienia pokarmu w poszczególnych odcinkach przewodu pokarmowego
c) skład soków trawiennych: śliny, soku żołądkowego, trzustkowego i jelitowego
d) enzymy trawienne przewodu pokarmowego
e) regulacja nerwowa i humoralna wydzielania soków trawiennych
f) wchłanianie strawionych składników pokarmowych: węglowodanów, tłuszczów i białek
g) odżywianie i znaczenie składników odżywczych
h) znaczenie jakości przyjmowanego pokarmu dla prawidłowego funkcjonowania przewodu pokarmowego, przyswajalności składników pokarmowych oraz uzupełniania niedoborów witamin i minerałów.

5. Termoregulacja i jej zaburzenia

a) pojęcie termoregulacji,
b) znaczenie termoregulacji dla organizmu człowieka,
c) hipertermia – definicja i mechanizm powstawania,
d) gorączka - definicja i mechanizm powstawania,
e) hipotermia – definicja i mechanizm powstawania
f) wpływ zaburzeń termoregulacji na organizm człowieka.

Literatura podstawowa:

1. Fizjologia człowieka w zarysie.- W.Traczyk. PZWL1992 i w dania późniejsze

2. Anatomia i fizjologia człowieka. - B.Gołąb, W. Traczyk. PZ VL 2003 1995. ersytetu Jagiellońskiego, Kraków 1999.

2. Hoser P.: Anatomia i fizjologia człowieka. WSiP, Warszawa

3. Patofizjologia - Maśliński S., Ryżewski J, PZWL 1998.

4. Podstawy patofizjologii człowieka - Thor P., Wydaw. Uniw

Literatura uzupełniająca:

1. Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosow klinicznej pod red. W. Traczyka i A. Trzebskiego PZWL 2004 i
2. Anatomia i fizjologia człowieka - P. Hoser. WSiP ydaw. Lek. PZWL, Warszawa 2008. Warszawa 1995
3. Patofizjologia człowieka w zarysie -

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Podstawy chemii na poziomie szkoły średniej		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	CHEMIA KOSMETYCZNA		
Osoby prowadzące:	Prof. dr hab. Henryk Szymusiak		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**30**	**3**
Praca własna studenta:	**45**	**45**	
Cele modułu:	○ Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i zakresem chemii kosmetycznej. ○ Zapoznanie studentów z podstawowymi funkcjami składników i surowców stosowanych w recepturach kosmetycznych. ○ Prezentacja fizykochemicznych i użytkowych właściwości składników i surowców kosmetycznych dozwolonych do stosowania w kosmetyce i kosmetologii. ○ Zapoznanie studentów kategoriami produktów będących kosmetykami i ich podstawowym składem.		
Efekty kształcenia:	osmetycznej. Student zna i opisuje podstawowe funkcje składników i surowców Student zna i opisuje fizykochemiczne i użytkowe właściwości podstawowych kategorie produktów będących kosmetykami i ich podstawowe składniki. i surowce kosmetyczne pod kątem możliwości ich wykorzystania w recepturach preparatów kosmetycznych na podstawie receptury INCI lub użytych do ich i i rozumie aspekty i skutki rozwoju wiedzy o kosmetykach oraz postępu w życia ludzi i komunikację społeczną. Student włącza się do dyskusji na zadane		
Wiedza: Student zna podstawowe pojęcia i zakres chemii k dozwolonych do stosowania w preparatach kosmetycznych. składników i surowców kosmetycznych. Student zna i opisuje Umiejętności: Student ocenia wybrane składniki chemiczne kosmetycznych. Student przewiduje właściwości złożonych produkcji składników i surowców kosmetycznych. Kompetencje społeczne: Student ma świadomość ważnoś kosmetologii i medycynie estetycznej na jakość osobistego pytanie.			
Forma zajęć/metody dydaktyczne:			
Wykład z prezentacją multimedialną wspomagany met e	-learning		
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:			

Wiedza: egzamin pisemny

Umiejętności: egzamin pisemny

Kompetencje społeczne: Obserwacja i ocena bieżąca aktywności studenta podczas zajęć

Treści programowe:

1. Wprowadzenie:
   - Zakres chemii kosmetycznej
   - Podział chemii kosmetycznej
   - Podział środków kosmetycznych
   - Polskie i Europejskie regulacje prawne w zakresie produktów kosmetycznych i substancji stosowanych w kosmetyce.
2. Składniki pudrów i maseczek kosmetycznych.
3. Antyperspiranty, antyhydrotyki i adstringenty.
4. Składniki soli kąpielowych i mydeł.
5. Chemia związków powierzchniowo czynnych niczna budowa, otrzymywanie, zastosowania).

(podział, che **6.** Emulsje i emulgatory: rodzaje i charakterystyka emulsji. Zj tworzenia emulsji. Metody wyznaczania wartości parametru **7.** Witaminy oraz makro- i mikroelementy stosowane w kos **8.** Wybrane środki podwyższające barierę ochronną skóry: śr repelenty. awiska na granicy faz. Koloidy. Emulgatory naturalne i syntetyczne. Etapy HLB metykach. odki łagodzące wpływ czynników chemicznych na skórę, filtry rzeciwsłoneczne,

9. Substancje o działaniu przeciwdrobnoustrojowym, ich bud środki przeciwłupieżowe). owa chemiczna, charakterystyka i zastosowania (konserwanty, deodoranty,

10. Związki o działaniu przeciwutleniającym (związki o budo

11. Substancje zapachowe (naturalne i syntetyczne) – podzia vie fenolowej, witaminy o działaniu przeciwutleniającym, chelatory

12. Środki nawilżające (humektanty) i środki natłuszczające.

13. Środki zmiękczające i wygładzające naskórek (emolienty) metali). ł, metody otrzymywania, zastosowania. ne, wiążące wodę,

14. Środki brązujące i rozjaśniające skórę.

15. Środki i metody stosowane przy ondulacji włosów.

16. Środki i metody stosowane przy farbowaniu włosów. substancje zapachowe, smakowe, lecznicze.

17. Preparaty stosowane w higienie jamy ustnej: środki ścier

18. Hydrokoloidy organiczne i nieorganiczne – otrzymywanie , budowa, właściwości, zastosowanie. przeciwstarzeniowych.

19. Wybrane składniki preparatów przeciwzmarszczkowych i

Literatura podstawowa:

1. W. Malinka, Zarys chemii kosmetycznej, Vol umed, Wrocław, 1999.
2. M. Molski, Chemia piękna, wyd. PWN, Wars zawa, 2012.
3. A. Marzec, Chemia kosmetyków – surowce, półprodukty, preparatyka wyrobów, Toruń, 2001. kologia
4. Marie-Claude Martini, Kosmetologia i farma kóry, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2006. evier lrban & Partner, Wrocław 2006.
5. Z. D. Draelos, J. S. Dover, Kosmeceutyki, Els

Literatura uzupełniająca:

1. E. Fink, Kosmetyka - po substancjach czynnych i pomocniczych, MedPharm, przewodnik

Wrocław 2007.

2. A. Z. Wilczewska, H. Puzanowska-Tarasiewic: , Podstawy chemii kosmetycznej, Publisher, Wyższa Szkoła Kosmetologii i Ochrony Zdrowia w Białymstoku, Białystok, 2007.

3. R. Glinka, M. Glinka „Receptura kosmetyczna z elementami kosmetologii", Wydawnictwo MA, Łódź 2008, wyd.2.

4. J. Marcinkiewicz-Salmonowiczowa, Zarys chemii i technologii kosmetyków, Politechnika Gdańska, Gdańsk 1995

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Wiedza z chemii na poziomie szkoły średniej		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	CHEMIA KOSMETYCZNA		
Osoby prowadzące:	Dr Marlena Matysek-Nawrocka		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**30**	**3**
Praca własna studenta:	**45**	**45**	
Cele modułu:	○ Zapoznanie studentów z charakterystyką podstawowych substancji chemicznych stosowanych do wyrobu preparatów kosmetycznych (właściwości, reaktywność itp.). ○ Przypomnienie podstawowych obliczeń chemicznych, których znajomość konieczna jest w produkcji kosmetyków. ○ Zapoznanie studentów z wymaganiami stawianymi wobec surowców stosowanych do produkcji preparatów kosmetycznych. ○ Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi kontroli jakości wybranych produktów kosmetycznych.		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Student charakteryzuje najważniejsze grupy substancji chemicznych stosowanych w przemyśle kosmetycznym. Student wymienia przykłady związków chemicznych należących do danej grupy substancji. Student wskazuje zastosowanie kosmetyczne danej substancji chemicznej. Student definiuje podstawowe pojęcia chemiczne dotyczące sposobu wyrażania stężeń chemicznych (stężenie molowe, procentowe) oraz pojęcia związane z iloczynem jonowym wody (m.in. autodysocjacja, skala pH, stopień dysocjacji, stała dysocjacji, upy odwracalność reakcji). Student identyfikuje podstawowe grupy surowców kosmetycznych ze względu na ich działanie. Student wymienia wymagania jakościowe i ilościowe stawiane surowcom oraz gotowym preparatom.

Umiejętności: Student klasyfikuje dany związek chemiczny do odpowiedniej grupy substancji. Student przewiduje właściwości preparatów kosmetycznych na podstawie składu chemicznego i/lub użytych do produkcji surowców kosmetycznych. Student rozwiązuje zadania problemowe, których celem jest obliczenie m.in. stężenia substancji, masy lub liczby moli substancji rozpuszczonej, masy lub objętości użytego rozpuszczalnika, pH lub pOH roztworu. Student analizuje różne sposoby obliczania szukanych danych w zadaniach chemicznych (stosuje wzory lub odpowiednie proporcje). Student planuje zastosowanie wybranych metod chemicznych do oceny jakości i składu danego preparatu kosmetycznego. Student projektuje prezentację multimedialną na jeden z zadanych tematów.

Kompetencje społeczne: Student angażuje się w rozwiązywanie zadań problemowych. Student pracuje w grupie podczas rozwiązywania zadań problemowych, a następnie przedstawia sposób rozwiązania zadania na forum grupy. Student podejmuje dyskusję na zadany temat. Student wykazuje kreatywność w przygotowaniu prezentacji multimedialnej na zadany temat oraz w jej przedstawieniu na forum grupy.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia audytoryjne

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:
Wiedza: ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru z dwóch kolokwiów Umiejętności: ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru z dwóch kolokwiów Kompetencje społeczne: ocena z prezentacji multimedialnej

Treści programowe:	
1. Chemia nieorganiczna – substancje proste i złożone stoso • pierwiastki • tlenki • wodorotlenki • kwasy • sole **2. Chemia organiczna – związki stosowane do wyrobu prep** • węglowodory alifatyczne i aromatyczne • alkohole i fenole • aldehydy i ketony • kwasy karboksylowe • etery • estry • amidy • białka • cukry **3. Podstawowe obliczenia chemiczne** • obliczanie stężenia procentowego, • obliczanie stężenia molowego, • sposoby przeliczania stężeń roztworów, • obliczanie pH oraz stężenia jonów H^+ • obliczanie pOH oraz stężenia jonów OH^- • obliczanie masy substancji w roztworze lub liczby • obliczanie objętości lub masy roztworu lub użyte **4. Podział surowców kosmetycznych ze względu na ich dział czyszczące, kryjące, barwiące, emulgatory, substancje zapachowe itp.) .** **5. Wymagania jakościowe i ilościowe, ocena preparatów i s** **6. Metody analityczne stosowane do badania surowców ko**	**wane do wyrobu preparatów kosmetycznych:** **ıratów kosmetycznych:** moli tej substancji go rozpuszczalnika. **anie (konserwanty, antyutleniacze, środki nawilżające, odżywcze, łagodzące,** **urowców kosmetycznych.** **smetycznych oraz kontrola ich jakości.**
Literatura podstawowa:	

1. W. Malinka, Zarys chemii kosmetycznej, Volumed, Wrocław, 1999.
2. M. Molski, Chemia piękna, wyd. PWN, Warsz 2012.
3. A. Marzec, Chemia kosmetyków – półprodukty, preparatyka wyrobów, Toruń, 2001.
4. Marie- makologia skóry, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca:

1. S. Jurkowska, Surowce kosmetyczne, Dąbrowa Górnicza 1999.
2. E. Fink, Kosmetyka - przewodnik po substancjach czynnych i pomocniczych, Wrocław 2007.
3. R. Czerpak, A. Jabłońska- surowce kosmetyczne, MedPharm, Wrocław 2008.
4. A. jabłońska- kosmetyczne i ich składniki, Medpharm, Wrocław 2008.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Ogólnoakademicki		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Wiedza z zakresu szkoły średniej**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	DERMATOLOGIA		
Osoby prowadzące:	Prof. dr hab. Dorota Krasowska		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**30**	**3(ST)**
Praca własna studenta:	**45**	**20**	**2(NST)**
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z podstawami dermatologii i dermatologii estetycznej. Wykorzystanie zdobytej wiedzy i umiejętności w praktycznym wykonywaniu zawodu.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student zna podstawowe choroby dermatologiczne: wirusowe, bakteryjne, pasożytnicze, alergiczne, zapalne, autoimmunologiczne. Posiada wiedzę na temat możliwości uczulających kosmetyków. Posiada wiedzę na temat wpływu promieniowania UV i związanych z tym zagrożeń i chorób w zakresie zalecanym na kierunku kosmetologii. Zna objawy i zasady pielęgnacji skóry suchej, naczynkowej , wrażliwej. Potrafi rozpoznać cellulit i rozstępy i zalecić odpowiednie postępowanie. Zna przyczyny i mechanizmy starzenia się skóry. Potrafi odróżnić starzenie wewnętrzne od zewnętrznego (działanie UV, nikotyny) i zalecić odpowiednią profilaktykę i postępowanie. Zaproponuje podstawowe zabiegi pielęgnacyjne i estetyczne w celu poprawy kondycji skóry. Zna wpływ witamin i mikroelementów na kondycje skóry, potrafi odpowiednio skorygować niedobory. Potrafi postawić podejrzenie rozpoznania grzybicy płytek paznokci, zakażenia drożdżakowatego i bakteryjnego i odpowiednio pokierować pacjenta. Zna podstawowe nowotwory skóry, potrafi odpowiednio pokierować pacjenta i zalecić odpowiednią profilaktykę.

Umiejętności: Potrafi rozpoznać zagrożenie chorobą zakaźną w zakresie dermatologii i odpowiednio pokierować chorego. Potrafi odpowiednio pokierować chorego z podejrzeniem choroby alergicznej, łuszczycy czy innej choroby zapalnej. Potrafi rozpoznać skórę suchą, nadwrażliwa, naczyńkową i zalecić odpowiednie postępowanie. Potrafi zaproponować i wykonać podstawowe zabiegi w celu poprawy kondycji skóry.

Kompetencje społeczne: Potrafi pracować w zespole, potrafi brać udział w dyskusji, potrafi ostrożnie wyciągać wnioski, potrafi samodzielnie podejmować proste decyzje.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykłady prowadzone multimedialnie z dużą dokumentacją fotograficzną

Wykłady problemowe, wykłady konwersatoryjne

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin pisemny w formie testu

Umiejętności: kolokwia, zadania domowe, zaliczenie z wykładów

Kompetencje społeczne: oceny cząstkowe za pracę w grupach, zadania domowe

Treści programowe:

1. Budowa, fizjologia i funkcje skóry. Skóra jako o gan immunologiczny
2. Badaniem dermatologiczne chorego, badania omocnicze, wykwity dermatologiczne
3. Podstawowe jednostki chorobowe skóry: chor by wirusowe, bakteryjne, pasożytnicze
4. Grzybice i drożdżyce skóry i błon śluzowych różowaty-pielęgnacja i postepowanie
5. Choroby łojotokowe, trądzik pospolity, trądzik
6. Choroby alergiczne, alergia na kosmetyki
7. Łuszczyca odne i złośliwe
8. Znamiona, stany przedrakowe. nowotwory łag e
9. Przebarwienia skórne: przyczyny i postępowan
10. Cellulit i rozstępy: przyczyny i postępowanie rmatozy
11. Działanie światła słonecznego na skórę i fotod ego odżywiania na skórę
12. Wpływ witamin, mikroelementów i prawidłow
13. Wpływ nikotyny na skórę owanie
14. Starzenie się skóry: przyczyny, objawy i postęp aczyńkowej skóry
15. Pielęgnacja zdrowej, wrażliwej, suchej skóry i n ermabrazja, toksyna, lasery, mezoterapia
16. Wstęp do dermatologii estetycznej: peelingi, d patogeneza, sposób postępowania
17. Choroby skóry owłosionej i paznokci - objawy,

Umiejętności: rozpoznania podstawowych zmian chorobowych skóry; zastosowania odpowiedniego postępowania zaleconego przez lekarza w przypadku chorobowych zmian skóry i paznokci. Poznanie podstawowych chorób dermatologicznych i zasad postępowania w celu zapewnienia bezpiecznego wykonywania zawodu kosmetologa.

Literatura podstawowa:

1. Stefania Jabłońska, Sławomir Majewski: Choroby skóry dla studentów i lekarzy, PZWL, Warszawa 2008, wydanie V.
2. Feliks Wąski, Eugeniusz Baran, Jacek Szepietowski Atlas chorób skóry. Volumed Wrocław 1993. arska. PZWL, Warszawa, 2010,
3. Maria Noszczyk. Kosmetologia pielęgnacyjna i lek wydanie I. gia skory pod redakcję naukową Waldemara Placka. Wydawnictwo
4. Marie-Claude Martini: Kosmetologia i farmakolo ekarskie PZWL 2007, 2008.
5. Zygmunt Adamski i Andrzej Kaszuba; Dermatologi a dla kosmetologów. Elsevier Urban&Partner Wrocław 2010.

Literatura uzupełniająca:

1. O. Brown-Falco, G Plewig, HH Wolff, WHC Burgdo Wydawnictwo Czelej, Lublin 2010, wydanie II. Dermatologia Tom 1.
2. O. Brown- rf: Dermatologia Tom II, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2010, wydanie II.

3. Bożena Mamcarz, Dorota Prandecka: Medycyna estetyczna w praktyce. Oficyna Wydawnicza Medical Education Sp. Z o.o. Warszawa 2010

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Wiedza z biologii w zakresie szkoły średniej**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	DERMATOLOGIA		
Osoby prowadzące:	LEK. MED. KATARZYNA KOZŁOWICZ		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**20**	**20**	**2**
Praca własna studenta:	**30**	**30**	
Cele modułu:	**1. Nauczanie uwarunkowań środowiskowych i epidemiologicznych najczęstszych chorób skóry** **2. Nauczanie podst. cech, objawów i zasad diagnozowania chorób dermatologicznych**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Student zna budowę oraz funkcje poszczególnych elementów skóry, potrafi opisać charakterystyczne dla danej dermatozy wykwity pierwotne i wtórne. Zna podstawowe jednostki chorobowe skóry i jej przydatków. Rozumie podstawowe mechanizmy reakcji immunologicznych.

Umiejętności: Student potrafi rozpoznać i nazwać poszczególne zmiany chorobowe skóry i przydatków. Potrafi powiązać budowę wszystkich elementów strukturalnych skóry z ich funkcjonowaniem, ponadto zna istniejące zależności pomiędzy nimi. Potrafi zgodnie współpracować z lekarzem i postępować zgodnie z zaleceniem lekarza w przypadku chorobowych zmian skórnych.

Kompetencje społeczne: Posiada świadomość własnych ograniczeń. Student potrafi pracować świadom w grupie.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	Ćwiczenia z prezentacją multimedialną, pokaz z objaśnieniem oraz praca w grupach
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:	

Wiedza: zaliczenie pisemne w formie testu z elementami opisowymi

Umiejętności: kolokwia, zadania domowe, zaliczenie praktyczne ćwiczeń, przygotowanie projektu mającego na celu prezentację danej dermatozy – z rozróżnieniem takich elementów, jak: etiopatogeneza, objawy – obraz kliniczny, epidemiologia, postępowanie terapeutyczno-pielęgnacyjne.

Kompetencje społeczne: oceny cząstkowe za pracę w grupach, zadania domowe.

Treści programowe:

1. Budowa skóry – naskórek, skora właściwa, tkanka podskórna
2. Bariera hydro-lipidowa
3. Funkcje skóry
4. Psychodermatologia.
5. Symptomatologia chorób skóry – wykwity pierwotne i wtórne
6. Zakażenia bakteryjne i pasożytnicze
7. Choroby wirusowe
8. Grzybice skóry, włosów i paznokci
9. Choroby łojotokowe – trądzik pospolity, trądzik różowaty, łojotokowe zapalenie skóry
10. Choroby alergiczne – wyprysk, kontaktowe zapalenie skóry, AZS, pokrzywka ostra i przewlekła
11. Działanie światła słonecznego na skórę, fotodermatozy
12. Znamiona, stany przednowotworowe, nowotwory skóry - czerniak

Literatura podstawowa:

1. Stefania Jabłońska, Sławomir Majewski: Chorob / skóry i choroby przenoszone droga płciową. Wydawnictwo lekarskie PZWL, 2010.
2. Sabrina Furter, Kim Ch. Jasch, red. wyd. pol. Sław omir Majewski : Crash Course - dermatologia. Elsevier Urban & Partner, 2010.
3. Danuta Nowicka: DERMATOLOGIA. Podręcznik dl studentów kosmetologii. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, 2007.

Literatura uzupełniająca:

1. gia dla kosmetologów. Elsevier Urban & Partner, 010.
2. Murad Alam, Hayes B. Gladstone, Rebecca C. Tung, Andrzej Ignaciuk: Dermatologia kosmetyczna. Elsevier Urban & wyd. pol. Partner, 2011.
3. Wojciech Silny: Atopowe zapalenie skóry. T ia, 2012.
4. Danuta Nowicka : Choroby łojotokowe skóry. edury zabiegów kosmetycznych. KosMeD, 2011.
5. Małgorzata Sokołowska-Wojdyło, Michał Sobjanel -Wasilewska: Dermatologia dla stylistów paznokci. 2010.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Wiedza z ćwiczeń i wykładów z dermatologii**
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	DERMATOLOGIA – przychodnia dermatologiczna
Osoby prowadzące:	**Dr Marlena Matysek-Nawrocka - kierownik Katedry Kosmetologii udziela wpisów do kart i indeksu**

	Ćwiczenia odbyte w przychodni NZOZ Lekarze Specjaliści sp. z o.o. ul. Topolowa 7, Lublin; wpisów do tzw. karty ćwiczeń udzielają: - Lek. med. Renata Maliszewska - Lek. med. Anna Foryś-Podsiadły

Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS:**	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne** **w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**10**	**10**	**1**
Praca własna studenta:	**15**	**15**	

Cele modułu:	**1. Zapoznanie z uwarunkowaniami środowiskowymi i epidemiologicznymi najczęstszych chorób skóry.** **2. Zapoznanie z podstawowymi cechami, objawami i zasadami diagnozowania chorób dermatologicznych.**

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student zna budowę oraz funkcje poszczególnych e lementów skóry, potrafi opisać charakterystyczne dla danej dermatozy wykwity pierwotne i wtórne. Zna podstawowe jednostki choro bowe skóry i jej przydatków. Rozumie podstawowe mechanizmy reakcji immunologicznych.

Umiejętności: Student potrafi rozpoznać i nazwać poszczegó lne zmiany chorobowe skóry i przydatków. Potrafi powiązać budowę wszystkich elementów strukturalnych skóry z ich funkcjonowaniem, po iadto zna istniejące zależności pomiędzy nimi. Potrafi zgodnie współpracować z lekarzem i postępować zgodnie z zaleceniem lekarza w przyp adku chorobowych zmian skórnych.

Kompetencje społeczne: Student wykazuje odpowiedzialno ść za powierzone mu zadanie. Potrafi pracować w grupie. Troszczy się o dobro i pacjenta. Student posiada świadomość własnych ograniczeń rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia w przychodni dermatologicznej a, dyskusja, grupy 2-3 osobowe

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: obecność na zajęciach potwierdzona wpisem do karty ćwiczeń

Umiejętności: obecność na zajęciach potwierdzona wpisem do karty ćwiczeń

Kompetencje społeczne: obecność na zajęciach potwierdzona wpisem do karty ćwiczeń

Treści programowe:

Program ćwiczeń studenta zawiera następujące obsza ry działań: pacjentów Poradni

ermatologicznej,

a) prezentacja chorób skóry na przykładzie

b) metody diagnostyki chorób skóry,

c) różnicowanie chorób skóry, ry,

d) zarys metod leczniczych w chorobach skó a chorób nowotworowych skóry,

e) dermatoskopia jako metoda diagnostyczn apeutycznej, ych,

f) demonstracja krioterapii jako metody ter h i wirusowych, e, anie, odpowiednia

g) postępowanie w dolegliwościach świąd o pielęgnacja, leczenie.

h) profilaktyka zmian zapalnych; bakteryjny

i) różnicowanie chorób takich jak np. łupież

j) ocena zmian w obrębie twarzy - różnicow

Literatura podstawowa:

1. Stefania Jabłońska, Sławomir Majewski: C horoby skóry i choroby przenoszone droga płciową. Wydawnictwo lekarskie PZWL, 2010.
2. Sabrina Furter, Kim Ch. Jasch, red. wyd. po 2010. l. Sławomir Majewski : Crash Course - dermatologia. Elsevier Urban & Partner, nik
3. Danuta Nowicka: DERMATOLOGIA. Podręcz lla studentów kosmetologii. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, 2007.

Literatura uzupełniająca:

1. natologia dla kosmetologów. Elsevier Urban & Partner, 2010.
2. Murad Alam, Hayes B. Gladstone, Rebec Andrzej Ignaciuk: Dermatologia kosmetyczna. Elsevier Tung, red. wyd. pol. Urban & Partner, 2011.
3. Wojciech Silny: Atopowe zapalenie skór rmedia, 2012. Danuta Nowicka : Choroby łojotokowe s Procedury zabiegów kosmetycznych. KosMeD, 2011.
5. Małgorzata Sokołowska-Wojdyło, Michał Sol -Wasilewska: Dermatologia dla stylistów paznokci. 2010.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Znajomość chemii na poziomie szkoły średniej
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	CHEMIA ORGANICZNA
Osoby prowadzące:	Dr Marlena Matysek-Nawrocka

Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	studia stacjonarne w/k - ćw/k	studia niestacjonarne w/k - ćw/k	liczba punktów ECTS
Zajęcia zorganizowane:	**10**	**-**	**1**
Praca własna studenta:	**15**	**-**	
Cele modułu:	**Celem przedmiotu jest zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami i pojęciami z zakresu chemii związków węgla. Poznanie szczegółowej budowy, właściwości oraz reakcji charakterystycznych następujących grup związków organicznych: alkanów, alkenów, alkinów, cyklicznych węglowodorów alifatycznych, węglowodorów aromatycznych, a także alkoholi, kwasów karboksylowych, estrów, aldehydów, ketonów, amin i amidów, węglowodanów, aminokwasów i białek. Przyswojenie podstaw nomenklatury związków organicznych, typów wiązań i izomerii.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza:

Wykazuje znajomość budowy, typów wiązań chemicznych or az właściwości fizycznych i chemicznych dla danej grupy związków organicznych. Zna zasady nazewnictwa związków organiczny ch. Zna przebieg charakterystycznych reakcji chemicznych dla danej grupy związków organicznych.

Umiejętności:

Rozróżnia i stosuje nazwy organicznych związków chemiczny ch należących do danej klasy.
Posługuje się terminologią z zakresu chemii związków węgla.
Zapisuje przebieg reakcji chemicznych charakterystycznych d
Porównuje właściwości fizykochemiczne substancji należącyc

Kompetencje społeczne:

Identyfikuje i potrafi rozwiązywać problemy związane z wykł la danej klasy związków. h do odpowiednich klas (np. aldehydy a rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie. ketony; alkany a alkeny).

danym przedmiotem. Podejmuje działania związane z dokształcaniem się oraz

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład z prezentacją multimedialną

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie ustne (student losuje 3 pytania z zestawu pytań)

Umiejętności: zaliczenie ustne (student losuje 3 pytania z zestawu pytań)

Kompetencje społeczne: zaliczenie ustne (student losuje 3 pytania z zestawu pytań)

Treści programowe:

1. Wprowadzenie do chemii organicznej. Hybrydyza :ja atomów C.
2. Alkany, cykloalkany, alkeny, alkiny, areny – budo ra, właściwości fizyczne, szereg homologiczny, otrzymywanie, reakcje charakterystyczne. Wpływ podstawników w poch odnych benzenu na reaktywność i orientację nowo wprowadzonego podstawnika w reakcji substytucji elektrofilowej.
3. Alkohole i fenole – budowa, właściwości, otrzymy wanie, reakcje charakterystyczne. Aldehydy i ketony: nomenklatura i własności fizykochemiczne.
4. Aldehydy a ketony – porównanie; reakcje charakt erystyczne, budowa cząsteczek, szeregi homologiczne, otrzymywanie. wo
5. Kwasy karboksylowe i hydroksykwasy: nazewnict wasów karboksylowych i nazwy zwyczajowe wg załączonego spisu, wpływ struktury na kwasowość.
6. Reakcje estryfikacji. Przykłady estrów i ich właści ości. anie rzędowości, otrzymywanie, reakcje charakterystyczne. zne.
7. Aminy: nazewnictwo i zasadowość amin, alne, kwasowo-zasadowe właściwości aminokwasów; punkt rozróżni zoelektryczny,
8. Amidy – rzędowość, właściwości fizyczne i chemic
9. Aminokwasy, peptydy i białka: aminokwasy natur cja, chiralność; wzory rzutowe Fischera, cukry szeregu D i L, pierścieniowe struktura przestrzenna polipeptydów i białek. i utlenianie monosacharydów, oligosacharydy i polisacharydy.
10. Węglowodany i ich pochodne: definicja i klasyfika hemiacetalowe formy monosacharydów, redukcj

Literatura podstawowa:

1. Morrison R. T., Boyd R. N.: Chemia organiczna t. I, II. Wydawnictwo Naukowe PWN1996 roblemów.
2. McMurry S.: Chemia organiczna Rozwiązywanie p 2008, Wydawnictwo Naukowe PWN

Literatura uzupełniająca:

1. G.L. Patrick: Krótkie wykłady Chemia organiczna 2005, Wydawnictwo Naukowe PWN

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Znajomość chemii na poziomie szkoły średniej		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	CHEMIA ORGANICZNA		
Osoby prowadzące:	mgr Ewa Alikowska		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**10**	**-**	**1**
Praca własna studenta:	**15**	**-**	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z podstawami chemii organicznej. Omówienie budowy, właściwości oraz podstawowych reakcji głównych klas związków organicznych (węglowodorów, alkoholi, aldehydów i ketonów, kwasów karboksylowych). Zapoznanie studentów z budową i właściwościami podstawowych składników komórek (cukrów, tłuszczów, aminokwasów, białek). Zaznajomienie studentów z technikami pracy w laboratorium chemii organicznej.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student klasyfikuje i nazywa związki organiczne ależące do klas omawianych podczas ćwiczeń. Student opisuje podstawowe cji właściwości fizyczne i chemiczne oraz pisze równania reak charakterystycznych dla klas związków organicznych omawianych podczas ćwiczeń. Student wymienia praktyczne zastosowanie gł wnych grup związków organicznych (węglowodorów, alkoholi, aldehydów, ketonów, estrów, cukrów, aminokwasów, białek).

Umiejętności: Student przeprowadza proste reakcje chem iczne według podanego przepisu. Student stosuje reakcje charakterystyczne służące do wykrywania głównych grup związków organic znych. Student posiada umiejętność korzystania z podstawowego sprzętu laboratoryjnego podczas wykonywania doświadczeń.

Kompetencje społeczne: Student potrafi przestrzegać zas d bezpieczeństwa i innych przepisów obowiązujących w laboratorium chemii e z organicznej. Student posiada umiejętność pracy w zespol względnieniem odmiennych zadań dla poszczególnych członków zespołu. Student posiada umiejętność samodzielnej analizy powierzo nych oraz formułowania wniosków. nu zadań. Student posiada umiejętność omawiania uzyskanych wyników

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia laboratoryjne (wykonywanie doświadczeń)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Kolokwium pisemne

Umiejętności: Ocena bieżąca aktywności studenta podczas zajęć

Kompetencje społeczne: Ocena bieżąca aktywności studenta podczas zajęć

Treści programowe:	
1. Zapoznanie z programem zajęć i przepisami BHP oraz zasadami pracy w laboratorium. Kwasy karboksylowe – właściwości oraz reakcje charakterystyczne. 2. Określenie właściwości alkoholi, aldehydów i ketonów. 3. Aminokwasy i białka – właściwości oraz reakcje charakterystyczne. 4. Reakcje charakterystyczne mono- i disacharydów.	
Literatura podstawowa:	
1. Mastalerz P., Chemia organiczna. Wydawnictwo Chemiczne, Wrocław 2000. 2. Morrison R., Chemia organiczna. PWN, Warszawa 2008.	
Literatura uzupełniająca:	
1. Patrick G., Krótkie wykłady – WN, Warszawa 2008. 2. Mastalerz P., Elementarna chemia organiczna, Wy Kupryszewski G., 2000 3. Clayden J., Greeves N., Warren S., Wothers P., Orgiskie, 1994. 3.Vogel A., Preparatyka organiczna, WNT, 2006 Press, 2000. 4.	

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Wiedza z chemii w zakresie szkoły średniej**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	CHEMIA ANALITYCZNA		
Osoby prowadzące:	Dr Marlena Matysek-Nawrocka		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**10**	**-**	**1**
Praca własna studenta:	**20**	**-**	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z przebiegiem analizy jakościowej oraz z metodami klasycznej i instrumentalnej analizy ilościowej.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Student zna i rozumie klasyczne metody analizy jakościowej w zakresie identyfikacji kationów i anionów w badanym roztworze. Student zna i rozumie klasyczne metody analizy ilościowej m.in. analizę wagową, analizę objętościową, alkacymetrię. Student zna i rozumie instrumentalne metody analizy ilościowej. Ma wiedzę na temat właściwości fizycznych i chemicznych podstawowych odczynników stosowanych w chemii analitycznej.

Umiejętności: Student klasyfikuje metody analityczne (klasyczne i instrumentalne); wyprowadza zależności pomiędzy wybranymi wielkościami fizykochemicznymi, m.in. szybkość reakcji chemicznej a stała równowagi chemicznej; stała dysocjacji a stopień dysocjacji; wybiera sposób analizy roztworu zawierającego dany kation/anion; proponuje metodę analizy danej substancji.

Kompetencje społeczne: Student identyfikuje i potrafi rozwiązywać problemy związane z wykładanym przedmiotem. Student rozumie potrzebę stałego dokształcania się w związku z rozwojem nauk chemicznych.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład z prezentacją multimedialną

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie pisemne

Umiejętności: zaliczenie pisemne

Kompetencje społeczne: zaliczenie pisemne

Treści programowe:

1. Cele chemii analitycznej i związany z nimi podział chemii analitycznej.

2. Metody chemii analitycznej. Metody klasyczne i metody instrumentalne.

3. Podstawowy teoretyczne chemii analitycznej: kinetyka i równowagi wpływające na szybkość reakcji chemicznej, chemiczna, czynniki wpływające na szybkość reakcji chemicznej, pojęcie pH, dysocjacja elektrolityczna, hydroliza soli, roztwory buforowe, reakcje strącania, reakcje tworzenia związków kompleksowych, reakcje redukcji i utleniania (redoks).

4. Analiza objętościowa. Sprzęt stosowany w analizie objętościowej. Reakcje wykorzystywane w analizie objętościowej. Sposób wykonania miareczkowania. Punkt równoważnikowy i punkt końcowy. Metody analizy objętościowej. Alkacymetria. Reakcje wykorzystywane w alkacymetrii. Wskaźniki punku końcowego miareczkowania stosowane w alkacymetrii. Dobór wskaźników.

5. Analiza jakościowa kationów i anionów. Podział na grupy analityczne. Odczynniki grupowe. Przykładowe reakcje charakterystyczne.

6. Metody klasyczne analizy ilościowej. Analiza wagowa.

7. Metody rozdzielania i zatężania. Najczęściej stosowane metody rozdzielania. Ekstrakcja. Współczynnik podziału. Przykłady zastosowania ekstrakcji do rozdzielania składników. Wymiana jonowa. Kationity i anionity. Przykłady rozdzielania z wykorzystaniem wymiany jonowej.

8. Analiza instrumentalna. Podział metod analizy instrumentalnej biorący pod uwagę zjawiska fizyczne i fizykochemiczne wykorzystywane w tych metodach. Metody spektroskopowe. Podział metod spektroskopowych; metody emisyjne, metody absorpcyjne, metody fluorescencyjne. Metody absorpcyjne. Metoda spektrofotometrii absorpcyjnej w zakresie światła widzialnego i ultrafioletu. Prawa absorpcji.

Metody chromatograficzne.

Literatura podstawowa:

1. W. Lipiec, Szmal: Chemia analityczna z elementami analizy instrumentalnej, PZWL, 1996.

Literatura uzupełniająca:	
1. J. Minczewski, Z. Marczenko –	T.1, 2 i 3. PWN, 1997.
2. Z. Wojtczak, L. Huppenthal, A. Kościelecka -	ia ogólna i analityczna dla studentów biologii, 2003.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Znajomość chemii na poziomie szkoły średniej**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	CHEMIA ANALITYCZNA		
Osoby prowadzące:	mgr Ewa Alikowska		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**10**	**-**	**1**
Praca własna studenta:	**15**	**-**	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z podstawami chemii analitycznej. Omówienie podstawowych zasad wykonywania jakościowej oraz ilościowej analizy związków chemicznych. Zapoznanie studentów z obliczeniami niezbędnymi do wykonywania podstawowych roztworów wykorzystywanych na ćwiczeniach. Zaznajomienie studentów ze sprzętem laboratoryjnym oraz technikami pracy w laboratorium chemii analitycznej.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student potrafi prawidłowo nazywać oraz wybiera potrzebny sprzęt analityczny. Student definiuje podstawowe pojęcia z zakresu chemii analitycznej. Student wykonuje proste obliczenia zebne do przygotowania określonego roztworu. Student potrafi zaproponować pot odpowiednią technikę i metodę oznaczania itu. konkretnego ana

n sprzętem laboratoryjnym. Student planuje, przeprowadza i kontroluje wyniki

Umiejętności: Student potrafi posługiwać się podstawowy :ność sporządzania odpowiednich roztworów. Student potrafi obliczać wyniki własnych oznaczeń analitycznych. Student posiada umieję wykonanych analiz.

eczeństwo na stanowisku pracy zgodne z zasadami BHP obowiązującymi w

Kompetencje społeczne: Student dba o czystość i bezpi posiada świadomość zagrożeń podczas pracy iejętność omawiania uzyskanych laboratorium analitycznym. Student wyników oraz formułowania wniosków. z niektórymi substancjami chemicznym. Student posiada um

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia laboratoryjne (wykonywanie doświadczeń)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:
Wiedza: Kolokwium pisemne Umiejętności: Ocena bieżąca aktywności studenta podczas zajęć Kompetencje społeczne: Ocena bieżąca aktywności studenta podczas zajęć
Treści programowe:
1. ciami laboratoryjnymi. Chemiczne wskaźniki pH, zasada ich działania. **2.** Analiza ilościowa. Alkacymetria. Sporządzanie roztworów mianowanych. Miareczkowanie roztworów. **3.** Analiza jakościowa. Wykrywanie anionów. **4.** Analiza jakościowa. Wykrywanie kationów.
Literatura podstawowa:
1. J. Minczewski, J. Marczenko, Chemia analityczna, PWN, 1965 i wydania późniejsze. 2. Z. Cygański, Chemiczne metody analizy ilościowej, WNT, 1986.
Literatura uzupełniająca:
1. L.F. Hamilton, S.G. Simpson, D.W. Ellis, Obliczenia 1973. 2006 w chemii analitycznej, WNT, Warszawa, tyczna, PWN SA Warszawa, 2006 2. D.A.Skoog, D.M.West, F.J.Holler, S.R.Crouch, Podstawy chemii analitycznej, PWN SA, Warszawa, i analizy ilościowej, Medyk, Warszawa, 2007 3. D.Kealey, P.J. Haines, Krótkie wykłady – Chemia : chemii ogólnej i analitycznej z pełnymi rozwiązaniami, Medyk, Warszawa, 2011 anal 4. A.Persona, Chemia analityczna – 5. A. Persona,J. Reszko-

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Wiedza z zakresu szkoły średniej**
Nazwa modułu /przedmiot lub grupa przedmiotów:	JĘZYK ANGIELSKI

Osoby prowadzące:	mgr Dorota Wereska		
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS:**	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne** **w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**27**	**27**	**1**
Praca własna studenta:	**3**	**3**	
Cele modułu:	**Celem kształcenia jest osiągnięcie i/lub konsolidacja praktycznej znajomości języka angielskiego na poziomie zaawansowania B2.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Student zna słownictwo oraz materiał gramatyc ny wymieniony w treściach programowych. Opisuje siebie oraz inne osoby, charakteryzuje swoje miejsce zamieszkania i opowiada o ró nych stylach życia jakie prowadzą różni ludzie. Student opisuje różne zawody, ch podaje zalety i wady różnych profesji. Opowiada o podróża swoich oraz innych osób, charakteryzuje sposoby spędzania wolnego czasu. Definiuje różnorodne przedmioty w kuchni, sposoby goto ania oraz swobodnie rozmawia o różnych produktach żywieniowych. Student opisuje salon kosmetyczny, recepcję w salonie kosmetyczn m, wyposażenie salonu oraz zabiegi kosmetyczne, które są tam wykonywane. Student zdobywa wiedzę samodzielnie i rozwija swoje profes onalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) oraz nowoczesnych technologii (ICT).

Umiejętności: Ma rozwinięte umiejętności w zakresie kom unikacji interpersonalnej, używa języka specjalistycznego i porozumiewa się w i sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów echnik komunikacyjnych ze specjalistami, jak i z odbiorcami spoza grona się w specjalistów w języku polskim i języku obcym. Porozumiewa ęzyku angielskim w różnych sytuacjach życiowych. Relacjonuje zdarzenia, h, zdobywa informacje na ich temat, bierze udział w dyskusjac izasadnia swoje opinie. Przeprowadza rozmowę w salonie kosmetycznym (z recepcjonistką , z kosmetyczką, z terapeutą). Porównuje abiegi kosmetyczne, różnorodne produkty żywnościowe i dania. Student acje z wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i użytkuje inform ykorzystaniem różnych źródeł i sposobów. Ma umiejętności językowe w dla zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych tudiowanego kierunku studiów, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Języko wego.

Kompetencje społeczne: Pracuje w zespole, przeprowadza rozmowę oraz dyskusję z innymi członkami grupy. Jest gotowy doskonalić wiedzę z języka angielskiego przez całe życie.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Lektorat	
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:	
Wiedza: zaliczenie pisemne Umiejętności: : zaliczenie pisemne Kompetencje społeczne: zaliczenie pisemne	
Treści programowe:	

Zakres tematyczny i słownictwo na zajęciach obejmuje następujące obszary:

- Człowiek (wygląd, osobowość, dane personalne)
- Moje miejsce zamieszkania i styl życia
- Wakacje-Czas wolny-Podróżowanie
- Praca i zawody
- Jedzenie (owoce, warzywa, produkty mięsne, produkty mleczne, węglowodany, napoje itp.)
- Wyposażenie kuchni
- Metody gotowania, smaki
- Wyposażenie salonu kosmetycznego
- Różnorodne zabiegi kosmetyczne **Materiał leksykalno-gramatyczny:**
- czasy teraźniejsze: Present Simple i Present Continuous; porównanie form teraźniejszych
- czasy Present Perfect Simple i Present Perfect Continuous; porównanie tych czasów
- wyrażanie przeszłośc i- Simple Past; porównanie czasu Past Simple i Present Perfect Simple
- rzeczowniki policzalne i niepoliczalne oraz wyrażenia: some, any, a lot of, much, many, little and few - czasowniki modalne: be able to, be allowed to, be supposed to itp.
- wyrażanie uczuć (like, love, dislike, hate, don't mind, can't stand itp.) - question tags
- konstrukcje z should/shouldn't

Literatura podstawowa:

Jenny Dooley, Virginia Evans – "Beauty Salon"

Literatura uzupełniająca:

Chris Redston, Gillie Cunninngham – „Face2Face intermedia te

Raymond Murphy – „ Grammar in use",

Jenny Dooley, Virginia Evans – „Grammarway 3", Longman

Dictionary of Contemporary English.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Student ma dobry stan zdrowia oraz brak przeciwwskazań lekarskich do wykonywania ćwiczeń fizycznych.** **Student ma odpowiedni strój sportowy do wykonywania ćwiczeń fizycznych: dresy, koszulkę ,spodenki ,zmienne obuwie sportowe, ręcznik.** **Aktywnie i zaangażowaniem uczestniczy w zajęciach z dobrym nastawieniem psychofizycznym.**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	WYCHOWANIE FIZYCZNE		
Osoby prowadzące:	Mgr Stanisław Lis		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**27**	**15**	**1**
Praca własna studenta:	**3**	**10**	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z całokształtem środków oraz metod pedagogicznych i sportowych wykorzystywanych w procesie kształcenia sprawności fizycznej. Rozwijanie sprawności fizycznej i ruchowej ćwiczących studentów, poprawę wydolności i postawy ciała w ćwiczeniach ogólno-usprawniających. Zapoznanie studentów z wieloma rodzajami gier i zabaw, stanowiących formę przyjemnego współzawodnictwa przy równoczesnym rozwoju cech motorycznych. Zapoznanie studentów z przepisami sędziowskimi i regulaminami w piłce siatkowej, koszykówce w celu organizacji i przeprowadzenia zawodów sportowych.**		
Efekty kształcenia:			
Wiedza: Student zna zasady zdrowego trybu życiu. Stud urządzeniach i przyrządach sportowych w sali sportowej, specjalną, cechy motoryczne. Student ma podstawową wied wiedzę ogólną o ćwiczeniach na siłowni.	ent ma wiedzę z BHP i instrukcji wykonywania ćwiczeń na poszczególnych gimnastycznej, siłowni, stadionie, rozróżnia, rozpoznaje sprawność ogólną, zę w zakresie techniki, taktyki, przepisów gry w piłce siatkowej, koszykówce oraz		
Umiejętności: Student potrafi wykorzystać technikę i t zorganizować zawody sportowe w piłce siatkowej, koszyk poczynione podczas gier zespołowych.	aktykę w grze (podania, chwyty, odbicia, poruszanie się po boisku), potrafi ówce i na siłowni (uginania, podciągania na drążku). Potrafi wskazać błędy		
Kompetencje społeczne: Student ma świado w czasie wykonywania powierzonych zadań, troszczy się wychowania fizycznego.	ność poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych o pozytywną postawę wobec szeroko rozumianej kultury fizycznej, zwłaszcza		
Forma zajęć/metody dydaktyczne:			

Zajęcia w formie ścisłej, mieszanej, gra uproszczona, fr
właściwa.

Pokaz, objaśnienie.

Metoda zabawowa, zadaniowa, bezpośredniej celowo
ruchu.

Metoda nauczania ruchu częściami i kombinowana.

Metoda obwodowo- stacyjna, tor przeszkód, metoda treningowa.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Zaliczenie z oceną

Umiejętności: Sprawdzian sprawności ogólnej, obserwacje. Sprawdzian i testy sprawności specjalnej

Kompetencje społeczne: Sprawdzian sprawności ogólnej, obserwacje. Sprawdzian i testy sprawności specjalnej

Treści programowe:

Siatkówka

1. Zajęcia organizacyjne-regulamin zajęć, BHP na zaęciach wychowania fizycznego i zawodach.
2. Nauka odbić piłki sposobem górnym, dolnym w postawie wysokiej, niskiej. Ćwiczenia w formie ścisłej w dwójkach. Gra szkolna.
3. Metodyka nauczania zagrywki: zagrywka sposobem dolnym, zagrywka sposobem górnym. Ćwiczenia w formie ścisłej i zabawowej. Gra szkolna.
4. Doskonalenie odbić piłki sposobem górnym, dolnym w dwójkach-forma ścisła i zabawowa. Gra właściwa. Sędziowanie.
5. Nauka i doskonalenie ataku, nauka naskoku, prowadzenie ręki do zbicia piłki, plasowane zbicie, kiwnięcie. Nauka techniki zastawienia, poruszanie się przy siatce-krok dostawny, biegowy, skrzyżny. Gra właściwa. Sędziowanie.

Piłka nożna (futsal)

1. Technika indywidualna i zespołowa. Przyjęcie piłki(L- P noga), gra głową. Gra mała 5x5.
2. Taktyka indywidualna i zespołowa, doskonalenie obrony, ataku fragmenty gier. Gra szkolna. Sędziowanie.
3. Gra szkolna- stałe fragmenty –doskonalenie. Sędziowanie.
4. Gra właściwa z wykorzystaniem dotychczasowej techniki. Sędziowanie.
5. Gra właściwa. Sędziowanie.

Ćwiczenia ogólno-usprawniające – siłownia

1. Ćwiczenia wzmacniające mm RR na ławeczce prostej, skośnej z hantlami, sztangą, modlitewnik.
2. Ćwiczenia wzmacniające mm klatki piersiowej: wyciskanie sztangi w leżeniu na ławeczce prostej, skośnej.
3. Ćwiczenia wzmacniające mięśnie nóg: wspięcia, wstępowanie z obciążeniem i bez obciążenia, półprzysiady, przysiady.
4. Ćwiczenia mięśni brzuch- mm prostych, mm skośnych- praca mieszana: w leżeniu na plecach, ławce ukośnej, zwisie na drabinkach ,drążku.
5. Ćwiczenia mięsni grzbietu: w leżeniu przodem skłony tułowia do góry, skręty boczne, unoszenie nóg do góry, ćwiczenia dynamiczne i izometryczne-omówienie czynnego wypoczynku dla człowieka.

Literatura podstawowa:

1. Andrzej Nowakowski – Wychowanie Fizyczne
2. Sławomir Drozd – Analiza i ocena sprawności motorycznej

Literatura uzupełniająca:

1. Janusz Iskra – Lekkoatletyka.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Wiedza z zakresu szkoły średniej**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	INFORMATYKA		
Osoby prowadzące:	mgr Artur Ściborek		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**15**	**15**	**1**
Praca własna studenta:	**10**	**10**	
Cele modułu:	**Celem zajęć jest zapoznanie studentów z obsługą komputera w środowisku Windows oraz zapoznanie z pakietem biurowym Microsoft Office.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: student zna podstawową i zaawansowaną budowę i obsługę komputera osobistego oraz system operacyjny Windows i pakiet biurowy Microsoft Office. Ma wiedzę w zakresie technologii informacyjnych i potrafi ją wykorzystać w pracy i w życiu osobistym.

Umiejętności: student potrafi poruszać się w architekturze systemu operacyjnego Windows, przygotować bardzo dobrze wyglądający dokument, pracę zaliczeniową, wzbogaconą o grafikę i bibliografię; umie wykorzystać technologie informatyczne w celu pozyskania danych i ich przechowania.

Kompetencje społeczne: student potrafi pracować zespołowo i w grupie roboczej komputerowej sieci lokalnej. Student ma świadomość stałego dokształcania się w związku z rozwojem technik informatycznych.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie w formie testu z elementami opisowymi.

Umiejętności: testy cząstkowe, zadania domowe, zaliczenie praktyczne ćwiczeń.

Kompetencje społeczne: oceny cząstkowe za pracę w grupach, zadania domowe.

Treści programowe:

Przygotowanie profesjonalnie wyglądających dokumentów Word;

- Formatowanie Akapitów:
- Wyrównanie tekstu akapitu,
- Wstawianie wcięć, akapitów,
- Określenie interlinii,
- Obramowania i cieniowanie akapitów,

 Układ strony:

- Określenie układ strony,
- Marginesy,
- Określenie koloru tła, obramowanie strony
- Podgląd wydruku,
- Formatowanie czcionek:
- Określenie wielkości i atrybutów czcionek,
- Wprowadzanie indeksu górnego i dolnego,
- Odstępów pomiędzy znakami,
- Koloru liter,
- Wstawianie i formatowanie list wypunktowanych
- Wstawianie list wypunktowanych ich formatowanie
- Wstawianie list wielopoziomowych
- Korzystanie z właściwości menu: Format – punktory i numeracja Wstawianie i formatowanie tabel:
- Wstawianie/usuwanie tabeli
- Dodawanie/usuwanie wierszy i kolumn,
- Formatowanie linii siatki tabeli,
- Dzielenie i scalanie komórek,
- Wyrównywanie tekstu w tabeli,
- Określenie kierunku tekstu w tabeli,
- Wstawianie i formatowanie przypisów dolnych i końcowych,
- Wstawianie i formatowanie pól tekstowych,
- Wstawianie i formatowanie ilustracji/zdjęć
- Zmiana układu,
- Rozmiaru
- Obrót
- Zapisywanie, otwieranie dokumentów,
- Stosowanie skrótów klawiszowych,
- Stosowanie poleceń zamień/wyszukaj,
- Stosowanie układu wielokolumnowego, jego formatowanie,
- Wstawianie i formatowanie autokształtów,
- Wstawianie i formatowanie tabulatorów ze znakami wiodącymi, Wstawianie ozdobnych napisów: WORDART,

Obsługa, na poziomie użytkownika, systemu Windows XP

- Podstawowe funkcjonalności Windows,
- Praca z pamięcią masową, archiwizacja danych,
- Standardowe aplikacje systemu WXP

Literatura podstawowa:

1. L. A. Ulrich, Microsoft Office 2003 PL,
2. Jak zrobić wszystko korzystając z … Osborne/McGraw-Hill – Wydawnictwo Edison

Literatura uzupełniająca:

1. Microsoft, *Microsoft Office Word 2003 krok po kro* Wydawnictwo RM, 2004
2. Informatyka dla ekonomistów, przykłady i ćwiczen UMCS, Lublin 2007

SYLABUS

Wyższa Szkoła Nauk Społecznych z siedzibą w Lublinie

KOSMETOLOGIA rok akademicki 2012/2013

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu /przedmiot lub grupa przedmiotów:	BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY ORAZ ERGONOMIA		
Osoby prowadzące:	mgr Zbigniew Husak		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne ćw/k**	**studia niestacjonarne ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**15**	**15**	**1**
Praca własna studenta:	**10**	**10**	
Cele modułu:	**Celem zajęć jest zapoznanie studentów z wiedzą z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Program ramowy zajęć pozostaje w zgodzie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27.07.2004r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004, Nr 180, poz.1860 ze zm.).**		

Efekty kształcenia:

Wiedza:

odpowiednimi rozporządzeniami. Ponadto ą organizacji bezpiecznej pracy zgodnie z przepisami BHP , Kodeksem Pracy oraz ›siada elementarną znajomość zagrożeń występujących w środowisku pracy, ma wiązków i odpowiedzialności w dziedzinie BHP. Zna i rozumie podstawy ergonomii.

Umiejętności:

Student posiada umiejętność reagowania na wszelkie niepr ce na stanowiskach pracy, a powodujące zagrożenia dla osób, ich życia i zdrowia, ma umiejętność postępowania w pc Student umie udzielić pierwszej pomocy przedlekarskiej w sytuacjach nagłych, powodujących realne zagrożenie życia ia pracownika oraz zasady odpowiedzialności karnej za nieudzielenie pomocy.

Kompetencje społeczne:

Student rozumie potrzebę szkoleń z zakresu BHP -stępnych, ogólnych, podstawowych oraz specjalistycznych pracowników i kadry przedsiębiorstwa. Student potra st świadomy odpowiedzialności za podejmowane decyzje w momencie zagrożeń n szczególnego bezpieczeństwa. Ponadto ma świadomość ważności zachowania się w sposób profesjonalny na ko dany ›racy wymagającym szczególnej uwagi i bezpieczeństwa. Podejmuje dyskusję na temat podczas zajęć.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Konwersatorium , praca w grupach i analiza *case-study*.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Pisemna praca zaliczeniowa oraz obecność i aktywność na zajęciach warunkują uzyskanie zaliczenia:

Wiedza:

Student posiada podstawową wiedzę dotyczącą organizacji bezpiecznej pracy zgodnie z przepisami BHP , Kodeksem Pracy oraz odpowiednimi rozporządzeniami – zna przepisy i regulacje. Student posiada elementarną znajomość zagrożeń występujących w środowisku pracy, ma wiedzę z zakresu systemu ochrony pracy oraz obowiązków i odpowiedzialności w dziedzinie BHP. Zna podstawowe definicje z zakresu ergonomii.

Umiejętności:

Student klasyfikuje regulacje prawne odpowiedzialności za nieudzielenie pomocy przedmedycznej i umie udzielić pierwszej pomocy w sytuacjach nagłych, powodujących realne zagrożenie życia i zdrowia pracownika.

Kompetencje społeczne:

Student rozumie potrzebę szkoleń z zakresu BHP - wstępnych, ogólnych, podstawowych oraz specjalistycznych pracowników i kadry przedsiębiorstwa.

Treści programowe:

- Kodeks Pracy-informacje ogólne.
- Prawa i obowiązki pracowników i pracodawcy.
- Organizacja bezpiecznej pracy w świetle Kodeksu Pracy.
- Nadzór nad warunkami pracy.
- Wypadki przy pracy. Ogólna charakterystyka zagrożeń wypadkami.
- Czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe występujące w środowisku pracy .Ogólna klasyfikacja, ocena i działania profilaktyczne.
- Prace szczególnie niebezpieczne-charakterystyka zagrożeń ,warunki bezpieczeństwa.
- Zasady ogólne pierwszej pomocy przedlekarskiej.
- Bezpieczeństwo przeciwpożarowe. Znaki ostrzegawcze, informacyjne, ewakuacyjne. Gaśnice w ratownictwie przeciwpożarowym. Instrukcje.
- Klasyfikacja materialnych czynników środowiska pracy: mechaniczne, fizyczne, chemiczne i biologiczne. Narażenia, drogi oddziaływania, schorzenia, choroby zawodowe.
- Ergonomia na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe Psychologia pracy. Czynniki psychologiczne w procesie pracy.
- Bezpieczeństwo i higiena pracy w biurze
- Ergonomia w kształtowaniu warunków pracy
- Ergonomia jako nauka i dziedzina stosowana: geneza, definicja, zakres, podmiot i cele.
  Wymagania stawiane stanowisku pracy. Pozycja i postawa ciała pracownika, związane z tym dolegliwości i zagrożenia oraz zalecenia.
- Ergonomia stanowiska komputerowego – szkodliwości i zalecenia.

Literatura podstawowa:

- Rzemieniuk T., Wybrane i zaktualizowane przepisy BHP, Sandomierz 2008.
- Szlązak J., Szlązak N., Bezpieczeństwo i higiena pracy, Kraków 2005
- Horst W., Ergonomia z elementami bezpieczeństwa pracy, Poznań 2006
- Koradecka D., Bezpieczeństwo pracy i ergonomia, Warszawa 1999

Literatura uzupełniająca:

Frankiewicz G., Materiał dydaktyczny do szkoleń okresowych w dziedzinie BHP, Sandomierz 2007. Rynkiewicz W., Pierwsza pomoc. Postępowanie w na Kodeks Pracy	

Semestr letni

Przedmioty

Punkty ECTS	Nazwa przedmiotu (liczba godzin)	
1	Fizjologia i patofizjologia (W) - Egzamin	**20**
2	Fizjologia i patofizjologia (ĆW) – Wpis	**10**
2	Biochemia (W) - Egzamin	**30**
2	Biochemia (ĆW) - Zaliczenie	**15**
3	Mikrobiologia i immunologia (W) - Egzamin	**40**
2	Mikrobiologia i immunologia (ĆW) - Zaliczenie	**20**
2	Kosmetologia pielęgnacyjna (ĆW) - Zaliczenie	**30**
-	Dermatologia (W) - Egzamin	**-**
2	Dermatologia (ĆW) - Zaliczenie	**20**
1	Dermatologia (ĆW) – Zaliczenie Przychodnia Dermatologiczna	**10**
1	Zagadnienia z estetyki makijażu i wizażu (ĆW) - Zaliczenie	**25**
1	Język angielski (ĆW) - Zaliczenie	**30**
1	Wychowanie fizyczne (ĆW) - Zaliczenie	**30**

1	Informatyka (ĆW) - Zaliczenie	**15**
2	Fizjologia żywienia człowieka (K) - Zaliczenie	**20**
2	Dietetyka w kosmetologii (W) - Zaliczenie	**30**
2	Tworzywa naturalne w branży kosmetycznej & SPA (W) - Zaliczenie	**20**
2	Tworzywa naturalne w branży kosmetycznej & SPA (ĆW) - Zaliczenie	**10**

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Biologia w zakresie szkoły średniej		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	FIZJOLOGIA I PATOFIZJOLOGIA		
Osoby prowadzące:	Dr Marta Swatko-Ossor		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**20 - 10**	**20 - 10**	**1 (W)**
Praca własna studenta:	**5 - 15**	**5 - 15**	**2 (ćw.)**
Cele modułu:	• Cel kształcenia: Nabycie wiedzy z zakresu funkcjonowania poszczególnych układów i narządów ludzkiego organizmu, funkcjonowania organizmu jako całości oraz koordynacji wszystkich funkcji życiowych. • Zrozumienie czynności i zdolności adaptacyjnych organizmu • Poznanie i zrozumienie mechanizmów powstawania zjawisk patologicznych zachodzących w organizmie żywym. Materiał objęty programem nauczania przedmiotu ma stanowić podstawy do nauczania toksykologii, immunologii i medycyny ogólnej.		

Efekty kształcenia:

Wiedza:

Student posiada uporządkowaną wiedzę z zakresu fizjologii c człowieka.

- Opisuje czynność układu krwionośnego
- Definiuje niedokrwistości i zaburzenia układu białokrwinkowego
- Objaśnia mechanizmy wymiany gazowej w płucach
- Opisuje funkcjonowanie nerek
- Definiuje filtrację i resorpcję kanalikową
- Opisuje fizjologię rozrodu człowieka
- Definiuje pojęcie hałasu, ultradźwięków, infradźwięków
- Opisuje wpływ hałasu na organizm człowieka

Umiejętności:

i patofizjologii człowieka dla prawidłowego stosowania i wykonywania zabiegów

- Interpretuje i analizuje procesy fizjologiczne i patologiczne zachodzące w organizmie
- Analizuje funkcje krwi układu krążenia

kształcenia się i uzupełniania wiedzy w związku z rozwojem nauk medycznych.

- Interpretuje i analizuje wpływ hałasu na organizm człowieka
- kosmetycznych i pielęgnacyjnych

Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę stałego
Bierze aktywny udział w zajęciach.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:
Wykład z prezentacją multimedialną oraz ćwiczenia au ytoryjne
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:
Wiedza: egzamin pisemny (W) / wpis (Ćw) Umiejętności: egzamin pisemny (W) / wpis (Ćw) Kompetencje społeczne: egzamin pisemny (W) / wpis (Ćw)
Treści programowe:

1. Fizjologia układu krwionośnego:

a) krwi)
b) skład krwi (elementy upostaciowane i składniki osocza)
c) funkcje krwi
d) podstawy procesu krzepnięcia krwi
e) budowa serca
f) krążenie wieńcowe
g) fizjologia skurczu serca (cykl pracy serca, EKG, tony serca)
h) czynność krwiotwórcza szpiku kostnego

krążenie płucne, naczynia włosowate, regulacja krążenia krwi w naczyniach, ciśnienie

2. Patofizjologia krwi i układu krwiotwórczego

a) definicja niedokrwistości
b) hematologiczne przyczyny zaburzeń transportu tlenu
c) przyczyny niedokrwistości
d) zaburzenia układu białokrwinkowego

3. Fizjologia układu oddechowego

a) mechanizm wentylacji płuc
b) pojemność płuc
c) mechanizm i rola wymiany gazowej
d) rola błony śluzowej dróg oddechowych,
e) transport gazów oddechowych,
f) regulacja oddychania,

4. Fizjologia układu moczowo-płciowego

a) całkowita woda organizmu – przestrzenie wodne
b) najważniejsze jony płynu wewnątrz- i zewnątrzkomórkowego (K^+, Na^+, Ca^{2+}, Cl^-, fosforany, HCO_3^-) c) czynność nerek
d) mechanizm wytwarzania moczu (filtracja, resorpcja zwrotna)
e) skład moczu ostatecznego
f) fizjologia układu płciowego
g) cykl płciowy żeński,
h) spermatogeneza.
i) zapłodnienie, ciąża i poród

5. Wpływ hałasu na narząd słuchu i reakcje poza – słuchowe.
a) pojęcie hałasu,
b) wpływ hałasu na narząd słuchu, układ krążenia i gruczoły dokrewne,
c) pojęcie ultradźwięków,
d) działanie ultradźwięków na organizm,
e) choroba ultradźwiękowa,
f) pojecie infradźwięków,
g) wpływ infradźwięków na organizm,

6. Znaczenie znajomości fizjologii człowieka dla prawidłowego stosowania i wykonywania zabiegów pielęgnacyjno-kosmetycznych

a) drogi usuwania toksyn z organizmu (wypłukiwanie, stosowanie antyoksydantów)
b) wchłanianie składników preparatów kosmetycznych przez skórę
c) metabolizm komórkowy składników stosowanych w kosmetyce
d) uzupełnianie niedoborów witamin i pierwiastków

Literatura podstawowa:	
1. Fizjologia człowieka w zarysie.- W.Traczyk. PZWL1992 i w 2. Anatomia i fizjologia człowieka. - B.Gołąb, W. Traczyk. PZ 2. Hoser P.: Anatomia i fizjologia człowieka. WSiP, Warszawa 3. Patofizjologia - Maśliński S., Ryżewski J, PZWL 1998. 4. Podstawy patofizjologii człowieka - Thor P., Wydaw. Uniw	'dania późniejsze VL 2003 1995. ersytetu Jagiellońskiego, Kraków 1999.
Literatura uzupełniająca:	
1. 2. Anatomia i fizjologia człowieka - P. Hoser. WSiP Wars 1995 3. Patofizjologia człowieka w zarysie - Guzek	anej i klinicznej pod red. W. Traczyka i A. Trzebskiego PZWL 2004 ydaw. Lek. PZWL, Warszawa 2008.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Wiedza z chemii i biologii na poziomie szkoły średniej		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	BIOCHEMIA		
Osoby prowadzące:	Prof. dr hab. Ryszard Szyszka		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**30**	**2**
Praca własna studenta:	**20**	**20**	

Cele modułu:	Poznawczy – Zdobycie wiedzy nt. znaczenia makrocząsteczek w przyrodzie oraz opisu i interpretacji zjawisk zachodzących w przyrodzie ożywionej. Aplikacyjny – Zdobycie podstawowej wiedzy dotyczącej postępowania z technikami stosowanymi w biochemii do badania właściwości makrocząsteczek i zjawisk przez nie regulowanych
Efekty kształcenia:	
Nabycie podstawowych wiadomości o chemicznych składni zachodzących, o biosyntezie i metabolizmie składników ko składników biochemicznych w procesach energetycznych o organizmów Wiedza: Student zna strukturę i funkcję podstawowych enzymatyką. Student umie scharakteryzować przebieg energetyczne przemian biochemicznych i ich rolę w organiz Umiejętności: Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę w Kompetencje społeczne: Student podejmuje dyskusję na z wiedzy w związku z rozwojem nauk biochemicznych.	kach organizmów żywych, przemianach chemicznych i biochemicznych w nich nórek zwierzęcych i roślinnych, o przekazywaniu informacji genetycznych, roli ganizmów żywych oraz o możliwościach i sposobach modyfikacji genetycznej makromolekuł komórkowych. Student zna podstawowe pojęcia związane z najważniejszych procesów komórkowych. Umie scharakteryzować efekty ie zawodzie kosmetologa. adany temat. Student rozumie potrzebę stałego kształcenia się i uzupełniania
Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Wykład	
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:	
Wiedza: egzamin Umiejętności: egzamin Kompetencje społeczne: egzamin	
Treści programowe:	

- Makrocząsteczki występujące w przyrodzie (białk , kwasy nukleinowe DNA i RNA, cukry, tłuszcze, sterydy, witaminy i
- Hierarchia organizacji molekularnych składników barwniki). komórek. watory, kinetyka, specyficzność.
- Aminokwasy i białka – struktury i funkcje.
- Enzymy, regulacja ich aktywności, inhibitory i akty
- DNA – struktury, rola, właściwości. e pre-mRNA.
- Replikacja i transkrypcja. nslacja.
- RNA – budowa, właściwości i rodzaje. Dojrzewani . j i klonowaniu
- Kod genetyczny, rybosomy – budowa i funkcja, tr DNA. nergii.
- Potranaslacyjne modyfikacje białek i ich znaczeni
- Ogólne informacje na temat inżynierii genetyczne nowania organizmów.
- Metabolizm – pojęcia i organizacja, uzyskiwanie e
- Węglowodany i tłuszcze i ich przemiany.
- Molekularne aspekty powstawania życia i funkcjo
- Modyfikacje genetyczne

Literatura podstawowa:

1. Hames B.D. Hooper N.M., Biochemia (z serii Krótkie Vykłady), Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2007,
2. Stryer L., Tymoczko, J.L., Berg J.M., Biochemia, Wyda wnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2007,

Literatura uzupełniająca:

1. Voet D., Voet J.G., Biochemistry, John Wiley & Sons, l
2. Elliott W.H., Elliott D.C., Biochemistry and molecular l University Press, 2001.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Wiedza podstawowa z zakresu chemii i biologii**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	BIOCHEMIA		
Osoby prowadzące:	dr inż. Ewa Stamirowska-Krzaczek		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**15**	**15**	**2**
Praca własna studenta:	**35**	**35**	

Cele modułu:	**Założeniem przedmiotu jest zapoznanie studentów z przemianami chemicznymi i energetycznymi procesów życiowych przebiegających na poziomie żywej komórki. Poznanie nie tylko mechanizmu reakcji chemicznych, ale także sposobem gromadzenia, magazynowania i użytkowania energii w procesach przebiegających w żywej komórce.**
Efekty kształcenia:	
Wiedza: student zna funkcjonowania procesów zachodzącyc energetyczne konieczne do prawidłowego procesu rozwojow Umiejętności: student potrafi sklasyfikować aminokwasy, enzymów. Zna zastosowanie głównych szlaków metabolic biochemicznych i energetycznych żywej komórki Kompetencje społeczne: student potrafi pracować w grupi funkcjonowaniu komórek.	w żywym organizmie. Potrafi opisać podstawowe cykle biochemiczne i procesy ego żywej komórki. peptydy, białka oraz enzymy oraz budowę i funkcje biologicznych białek i znych oraz mechanizmów regulacji metabolizmu, zna mechanizmy procesów e, jest zorientowany na znaczeniu procesów biochemicznych w prawidłowym
Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Ćwiczenia konwersatoryjne - z prezentacją multimedia	ną, pokaz z objaśnieniem, praca w grupie.
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:	
Wiedza: zaliczenie pisemne Umiejętności: rozpisywanie podstawowych wzorów i reakcji biochemicznych, przygotowanie projektu mającego na celu prezentację znaczenia białek, peptydów i aminokwasów w przemianach zachodzących w organizmie. Kompetencje społeczne: oceny cząstkowe za pracę w grupach na zajęciach i ocena projektu.	
Treści programowe:	
Ćwiczenia: 1. Skład chemiczny i funkcje komórki. a skład chemiczny komórki; b budowa i funkcje struktur podkomórkowych; c struktura błon i transport metabolitów; 2. Aminokwasy a budowa i właściwości; b klasyfikacja; c charakterystyka ważniejszych aminokwasów; d pochodne aminokwasów; 3. Peptydy a wiązania peptydowe; b peptydy naturalne; 4. Białka a właściwości białek; b struktura wtórna białek; c klasyfikacja białek; d charakterystyka wybranych białek; 5. Enzymy a właściwości enzymów; b kinetyka reakcji enzymatycznych; c specyficzność działania enzymów; d mechanizm działania enzymów; e regulacja działania enzymów; f klasyfikacja enzymów; g techniczne zastosowanie;	
Literatura podstawowa:	

1. Kączkowski J., 1995. Podstawy biochemii. Wydawnictwo Naukowo-Techniczne, Warszawa.
2. Stryer L., 1999. Biochemia. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
3. Nowotny F., 1991. Biochemia ogólna. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

1. Baldwin E., 1993. Biochemia dynamiczna. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa.
2. Bańkowski E., 2005. Biochemia dla studentów uczelni medycznych. Urban & Partner, Wrocław.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	**STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA**		
Profil kształcenia:	**Praktyczny**		
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Biologia na poziomie licealnym		
Nazwa modułu / przedmiot lub grupa przedmiotów:	MIKROBIOLOGIA I IMMUNOLOGIA		
Osoby prowadzące:	dr Waldemar Biaduń		
	dr Andrzej Kot		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**40**	**40**	**3**
Praca własna studenta:	**35**	**35**	
Cele modułu:	**Poznanie podstaw mikrobiologii lekarskiej i najważniejszych chorób wywoływanych przez drobnoustroje, ze szczególnym uwzględnieniem skóry; poznanie mechanizmów funkcjonowania układu odpornościowego człowieka oraz ich zaburzeń.**		
Efekty kształcenia:			
Wiedza: poznanie zagadnień mikrobiologii i immunologii naj stotniejszych w kosmetologii. Student ma podstawowa wiedzę w zakresie procesów immunologicznych zachodzących w organizmie czł owieka. Zna podstawową terminologię stosowana w mikrobiologii oraz afi immunologii.			
weryfikować umiejętności praktyczne związane z wybraną specjalnością; rusy,			
Umiejętności: Uwzględniając nabytą wiedzę student potr bakterie i grzyby) i charakteryzuje wywoływane przez nie schorzenia. Zna student potrafi rozpoznać podstawowe mikroorganizmy (wi ich oddziaływanie na organizm człowieka, a zwłaszcza na skó			
Kompetencje społeczne: Gotowość do nieustannego podwy ę i jej przydatki. Zna mechanizm odpowiedzi immunologicznej. szenia swoich kwalifikacji zawodowych.			
Forma zajęć/metody dydaktyczne:			
Wykład z prezentacją multimedialną			
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:			
Wiedza: egzamin pisemny **Umiejętności**: jak wyżej **Kompetencje społeczne**: jak wyżej			
Treści programowe:			

1. Przedmiot badań akterie, pierwotniaki, grzyby;
2. Budowa wirusów i ich właściwości, zmien genetyczna wirusów;
3. Chorobotwórczość wirusów, wirusy dermatotropowe; y komórkowe, rzęski i fimbrie, cytoplazma i jej organizacja;
4.
5. Bakterie właściwe, riketsje, chlamydia;
6. Toksyny bakteryjne (charakterystyka, mechanizm działania);
7. Infekcje i inwazje skóry: przegląd patogen
8. Układ odpornościowy człowieka;
9. Rodzaje odporności: o. Sztuczna i naturalr czynna i bierna; edzi immunologicznej (limfocyty t, komórki prezentujące antygen, limfocyty b, komórki
10. Mechanizmy odpowiedzi nieswoistej (odc zapalny) i swoistej;
11. Odpowiedź humoralna i komórkowa, cytokiny;
12. plazmatyczne i inne);
13. Skóra jako narząd immunologiczny; mechanizmy odporności związane ze skórą, podstawowe mechanizmy obronne skóry, komórki prezentujące antygen w skórze; keratynocyty jako komórki immunokompetentne;
14. Zaburzenia odporności (alergia: alergeny, alergia a atopia, typy nadwrażliwości; choroby autoimmunizacyjne; niedobory immunologiczne);
15. Szczepionki.

Literatura podstawowa:

Mackiewicz S., Wiktorowicz K. Immunologia w zarysie PZWL

Mackiewicz S. (red.) Immunologia PZWL

Jakóbisiak M. (red.) Immunologia PWN

Jabłoński L. (red.) Podstawy mikrobiologii lekarskiej PZWL

Literatura uzupełniająca:

Kunicki-Goldfinger W,J.H. Życie bakterii PWN

Jawetz E., Melnick J.L., Adelberg E.A. Przegląd mikrobiologii lel

Artykuły naukowe i popularnonaukowe z czasopism poświęco om medycznym

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Wiedza z zakresu biologii**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	MIKROBIOLOGIA I IMMUNOLOGIA		
Osoby prowadzące:	dr inż. Ewa Stamirowska-Krzaczek		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**20**	**20**	**2**
Praca własna studenta:	**30**	**30**	
Cele modułu:	**Głównym założeniem przedmiotu jest zapoznanie studentów z mikroorganizmami występującymi w środowisku, które w dużym stopniu wpływają na zdrowie człowieka. Ponadto, poznanie podatności preparatów kosmetycznych na zakażenia drobnoustrojami. Mikroorganizmy mogą powodować nie tylko obniżenie wartości wyrobów kosmetycznych, ale także mogą stać się przyczyną poważnych infekcji użytkowników.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: student zna funkcjonowanie układu odpornościow ego człowieka oraz zapobieganie i profilaktykę zakażeń powodowanych przez drobnoustroje. Potrafi opisać zagrożenia wynikające ze stoso wania kosmetyków zanieczyszczonych mikrobiologicznie.

Umiejętności: student rozpoznaje podstawowe mikroorgani zmy (wirusy, bakterie i grzyby) i wywoływane przez nie schorzenia oraz zna ich oddziaływanie na organizm człowieka, a zwłaszcza na sk orę i jej wytwory w czasie stosowania zanieczyszczonych mikrobiologicznie roli kosmetyków. Znają zastosowanie wybranych metod kont nikrobiologicznej kosmetyków oraz potrafią dokonać oceny skuteczność ch dezynfekcji i sterylizacji w ochronie produktów kosmetyczny rzed mikroorganizmami. jest zorientowany na znaczeniu mikroorganizmów w

Kompetencje społeczne: student potrafi pracować w grupie, osmetologii.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	

Ćwiczenia konwersatoryjne z prezentacją multimedialną, pokaz z objaśnieniem, praca w grupie.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie pisemne

Umiejętności: rozpoznawanie grup mikroorganizmów na preparatach, zadania domowe, przygotowanie pracy zaliczeniowej - projektu mającego na celu prezentację chorób skóry wywoływanych przez mikroorganizmy.

Kompetencje społeczne: oceny cząstkowe za pracę w grupach na zajęciach i ocena projektu.

Treści programowe:	

Ćwiczenia:

1. Klasyfikacja i identyfikacja drobnoustrojów.
   - różnorodność i historia mikroorganizmów;
   - rodzaje mikroorganizmów;
   - eksploatacja różnorodności mikroorganizmów.
2. Bakteriologia ogólna i szczegółowa
   - morfologia i cechy bakterii;
   - skład chemiczny bakterii;
   - właściwości fizyczne bakterii;
   - odżywianie się bakterii; oddychanie bakterii;
   - rozmnażanie się bakterii.
3. Wirusologia
   - morfologia i cechy wirusów;
   - skład chemiczny wirusów;
   - właściwości fizyczne wirusów;
   - odżywianie się wirusów; oddychanie wirusów;
   - rozmnażanie się wirusów.
4. Mikologia
   - morfologia i cechy grzybów;
   - skład chemiczny grzybów;
   - właściwości fizyczne grzybów;
   - odżywianie się grzybów;
   - oddychanie grzybów;
   - rozmnażanie się grzybów
5. Wpływ czynników zewnętrznych na drobnoustroje
   - wpływ temperatury;
   - wpływ światła i promieniowania;
   - wpływ fal ultradźwiękowych;
   - wpływ czynników chemicznych;
   - wpływ wysuszania
6. Naturalna mikroflora człowieka
   - mikroflora skóry;
   - mikroflora nosa;
   - mikroflora jamy ustnej;
   - mikroflora jelit i żołądka; mikroflora okrężnicy; mikroflora pochwy.
7. Stany nagłego zagrożenia zdrowia w chorobach zakaźnych.
   - zmiany wzorów chorobowych;
   - miary zakaźności i wirulencji;
   - przyczyny i skutki zakażeń powodowanych przez drobnoustroje; toksyczność drobnoustrojów.
8. Chorobotwórczość drobnoustrojów
   - choroby zakaźne;
   - omówienie wybranych chorób zakaźnych powodowanych przez mikroorganizmy
9. Mikrobiologia produktów kosmetycznych
   - mikroorganizmy rozwijające się w produktach kosmetycznych;
   - przyczyny rozwoju mikroorganizmów w kosmetykach;
   - szkody powodowane przez mikroorganizmy w kosmetykach;
   - szkody powodowane przez zakażone kosmetyki
10. Kontrola drobnoustrojów w produktach kosmetycznych
    - jak prawidłowo przechowywać kosmetyki;
    - trwałość kosmetyków;
    - metody kontroli mikrobiologicznej kosmetyków;
    - dezynfekcja i jej skuteczność;
    - sterylizacja i jej skuteczność

Literatura podstawowa:

- Markiewicz Z., 2005. Mikrobiologia: różnorodność, chorobotwórczość i środowisko. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Berezowicz P., S., 2000. Mikrobiologia i choroby zakaźne. Wydawnictwo Urban i Partner, Wrocław.
- Zaręba M., L., Borowski J., 2004. Mikrobiologia lekarska: podręcznik dla studentów medycyny. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- Baj J., 2004. Mikrobiologia. Wydawnictwo Naukow
- Jarygin W., N., 1991. Biologia. Podręcznik dla stud Warszawa.. Lekarskie PZWL,

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Znajomość** Dermatologii **ułatwi studentom określenie przeciwwskazań do zabiegów z zakresu Odnowy biologicznej. Wiedza z zakresu** Anatomii i fizjologii **zapewni studiującym odpowiednią wiedzę dotyczącą topografii, a także budowy i czynności poszczególnych narządów ciała.** Higiena i bezpieczeństwo pracy **w gabinecie kosmetycznym.**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	KOSMETOLOGIA PIELĘGNACYJNA		
Osoby prowadzące:	Mgr Barbara Geryn		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**20**	**2**
Praca własna studenta:	**20**	**30**	
Cele modułu:	Celem nauczania przedmiotu jest przygotowanie studentów do samodzielnej pracy w profesjonalnych gabinetach kosmetologicznych. Niezbędne jest wprowadzenie do przedmiotu, poprzez przedstawienie studentom zasad wykonywania zabiegów z zakresu Kosmetologii pielęgnacyjnej. Studenci zdobędą umiejętności w zakresie przeprowadzania wywiadu w gabinecie kosmetologicznym, nabędą także informacje na temat kompetencji kosmetologa. Studenci będą posiadali wiedzę z zakresu doboru odpowiednich kosmetyków w zależności od rodzaju wykonywanego zabiegu, celu przeprowadzanej czynności z uwzględnieniem oczekiwań klienta. Studenci zapoznają się z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w gabinecie kosmetycznym, nauczą się organizacji stanowiska pracy. Istotnym elementem zajęć będzie przedstawienie słuchaczom przepisów prawnych dotyczących kosmetyków w Polsce i w Unii Europejskiej.		
Efekty kształcenia:			
Wiedza: Student zna wskazania i przeciwwskazania do wyko przeprowadzić wywiad, postawić diagnozę kosmetyczną oraz Umiejętności: Student potrafi przeprowadzić wywiad kosmetyczny i posta z zastosowania zabiegów pielęgnacyjnych – manicure biologi masaż stóp, masaż twarzy szyi i dekoltu. Student potrafi wyk zabiegu), nawiązać kontakt z pacjentem przybyłym na zabieg przypadku wystąpienia zaniedbań – potrafi podjąć działania Kompetencje społeczne: Student potrafi pracować w grupie. zgodnie z zasadami etyki. Student rozumie potrzebę ciągłego świadomy swoich ograniczeń. Potrafi pokierować klienta do wykonywaniem kosmetologa.	ywania zabiegów z zakresu Kosmetologii pielęgnacyjnej. Student umie dostosować zabieg kosmetyczny do potrzeb klienta. ić odpowiednią diagnozę kosmetyczną. Student umie określić zalety wynikające czny i kosmetyczny, zabieg parafinowy, pedicure kosmetyczny, masaż dłoni, onać zabieg (uwzględniając wskazania i przeciwwskazania do przeprowadzania pielęgnacyjny. Student potrafi utrzymać porządek na stanowisku pracy, a w naprawcze. Student dba o bezpieczeństwo własne, klienta i współpracowników i postępuje dokształcania się w dziedzinie kosmetyki (podejmuje szkolenia, kursy itp.). Jest lekarza specjalisty np. dermatologa. Potrafi rozwiązywać problemy związane z		
Forma zajęć/metody dydaktyczne:			

Zajęcia teoretyczne - w wynikających z zastosowania zabiegów kosmetycznych (henna brwi i rzęs,), regulacja brwi, manicure biologiczny i kosmetyczny, pedicure omówienie wskazań i przeciwwskazań do zabiegów, pokazowe . wykonanie zabiegów przez prowadzącego, ćwicze Konwersacje na temat omawianych zagadnień.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenia teoretyczne z zakresu zabiegów omówionych na zajęciach

Umiejętności: zaliczenia praktyczne z zabiegów wykonywanych na zajęciach

Kompetencje społeczne: Oceny cząstkowe za zaangażowanie w pracę, oceny z zaliczeń teoretycznych.

Treści programowe:

Zajęcia teoretyczne:

1. Zapoznanie studenta z podstawowymi lami przeprowadzania zabiegów pielęgnacyjnych. zasa
2. Charakterystyka preparatów wykorzystywanych przy omawianych zabiegach pielęgnacyjnych – umiejętny kosmetycznych dobór środków pielęgnacyjnych dniego zabiegu. ystywanych przy manicure i do odpowie pedicure kosmetycznym. ykonywania zabiegów.
3. Charakterystyka narzędzi i urządzeń radzające. tosowane w gabinetach kosmetycznych. ulacja brwi, wykorz manicure biologiczny i kosmetyczny, pedicure kosmetyczny. arz.
4. Omówienie wskazań i przeciwwskazań do w
5. Omówienie rodzajów manicure i pedicure.
6. Diagnoza kosmetyczna – wiadomości wpro
7. Innowacyjne zabiegi kosmetyczne na ciało s

Ćwiczenia:

1. Wykonanie zabiegów: henna brwi i rzęs, reg
2. Wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych na tw

Literatura podstawowa:

- Dylewska-Grzelakowska J., 1999, Kosmetyka stos wana, Wydawnictwa Szkolne i Pedegogiczne, Warszawa.
- Peters I.B., Kosmetyka, „Rea", Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- ogia dla Kosmetologów, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Ogólnoakademicki		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Wiedza z zakresu szkoły średniej**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	Dermatologia		
Osoby prowadzące:	Prof. dr hab. Dorota Krasowska		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	-	-	-
Praca własna studenta:	-	-	
Cele modułu:	**Sprawdzenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w zakresie dermatologii po odbytych przez studenta wykładach i**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Student zna podstawowe choroby der ıatologiczne: wirusowe, bakteryjne, pasożytnicze, alergiczne, zapalne, autoimmunologiczne. Posiada wiedzę na temat możliwości ıczulających kosmetyków. Posiada wiedzę na temat wpływu promieniowania UV związanych z tym zagrożeń i chorób w zakresie zalecan m na kierunku kosmetologii. Zna objawy i zasady pielęgnacji skóry suchej, i naczynkowej , wrażliwej. Potrafi rozpoznać cellulit i rozstępy alecić odpowiednie postępowanie. Zna przyczyny i mechanizmy starzenia się ego skóry. Potrafi odróżnić starzenie wewnętrzne od zewnętrzn działanie UV, nikotyny) i zalecić odpowiednią profilaktykę i postępowanie. ne w Zaproponuje podstawowe zabiegi pielęgnacyjne i estetycz elu poprawy kondycji skóry. Zna wpływ witamin i mikroelementów na . Potrafi kondycje skóry, potrafi odpowiednio skorygować niedobory ıostawić podejrzenie rozpoznania grzybicy płytek paznokci, zakażenia pacjenta. drożdżakowatego i bakteryjnego i odpowiednio pokierować ına podstawowe nowotwory skóry, potrafi odpowiednio pokierować pacjenta i zalecić odpowiednią profilaktykę.

Umiejętności: Potrafi rozpoznać zagrożenie chorobą za ıaźną w zakresie dermatologii i odpowiednio pokierować chorego. Potrafi odpowiednio pokierować chorego z podejrzeniem choroby lergicznej, łuszczycy czy innej choroby zapalnej. Potrafi rozpoznać skórę suchą, nadwrażliwa, naczyńkową i zalecić odpowiednie postępow anie. Potrafi zaproponować i wykonać podstawowe zabiegi w celu poprawy kondycji skóry.

Kompetencje społeczne: Potrafi pracować w zespole, potraf i brać udział w dyskusji, potrafi ostrożnie wyciągać wnioski, potrafi samodzielnie podejmować proste decyzje. Jest świadomy swoich ogranicz ń. Potrafi pokierować klienta do lekarza specjalisty np. dermatologa. Potrafi oga. rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem kosmetol

Forma zajęć/metody dydaktyczne:
EGZAMIN PISEMNY po zajęciach z dermatologii
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin pisemny w formie testu

Umiejętności: egzamin pisemny w formie testu

Kompetencje społeczne: egzamin pisemny w formie testu

Treści programowe:	
Wyłącznie EGZAMIN (treści były omówione w sem. z	mowym).

Literatura podstawowa:	
1. Stefania Jabłońska, Sławomir Majewski: Choroby	skóry dla studentów i lekarzy, PZWL, Warszawa 2008, wydanie V.
2. Feliks Wąski, Eugeniusz Baran, Jacek Szepietowski	Atlas chorób skóry. Volumed Wrocław 1993. arska. PZWL, Warszawa, 2010,
3. Maria Noszczyk. Kosmetologia pielęgnacyjna i lek	wydanie I. gia skory pod redakcję naukową Waldemara Placka. Wydawnictwo
4. Marie-Claude Martini: Kosmetologia i farmakolo PZWL 2007, 2008.	.ekarskie
5. Zygmunt Adamski i Andrzej Kaszuba; Dermatologi	a dla kosmetologów. Elsevier Urban&Partner Wrocław 2010.

Literatura uzupełniająca:	
1. O. Brown-Falco, G Plewig, HH Wolff, WHC Burgdo	Wydawnictwo Czelej, Lublin 2010, wydanie II.
2. O. Brown-Falco, G Plewig, HH Wolff, WHC Burgdo Wydawnictwo	Czelej, Lublin 2010, wydanie II.
3. Warszawa 2010	lycyna estetyczna w praktyce. Oficyna Wydawnicza Medical Education Sp. Z o.o.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Wiedza z biologii w zakresie szkoły średniej**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	DERMATOLOGIA		
Osoby prowadzące:	LEK. MED. Magdalena Raszewska		
	Lek. med. Paweł Piłat		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**20**	**20**	**2**
Praca własna studenta:	**30**	**30**	

Cele modułu:	• **Nauczanie uwarunkowań środowiskowych i epidemiologicznych najczęstszych chorób skóry** • **Nauczanie podst. cech, objawów i zasad diagnozowania chorób dermatologicznych**
Efekty kształcenia:	Wiedza: Student zna budowę oraz funkcje poszczególnych elementów skóry, potrafi opisać charakterystyczne dla danej dermatozy wykwity pierwotne i wtórne. Zna podstawowe jednostki chorobowe skóry i jej przydatków. Rozumie podstawowe mechanizmy reakcji immunologicznych. Umiejętności: Student potrafi rozpoznać i nazwać poszczególne zmiany chorobowe skóry i przydatków. Potrafi powiązać budowę wszystkich elementów strukturalnych skóry z ich funkcjonowaniem, ponadto zna istniejące zależności pomiędzy nimi. Potrafi zgodnie współpracować z lekarzem i postępować zgodnie z zaleceniem lekarza w przypadku chorobowych zmian skórnych. Kompetencje społeczne: Posiada świadomość własnych ograniczeń. Student potrafi pracować świadom w grupie.
Forma zajęć/metody dydaktyczne:	Ćwiczenia w przychodni Lasermed w Lublinie; pokaz z objaśnieniem oraz praca w grupach
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:	Wiedza: zaliczenie pisemne Umiejętności: kolokwia, zadania domowe, zaliczenie praktyczne ćwiczeń Kompetencje społeczne: oceny cząstkowe za pracę w grupach, zadania domowe.
Treści programowe:	**1.** Budowa skóry – naskórek, skora właściwa, tkanka podskórna **2.** Bariera hydro-lipidowa **3.** Funkcje skóry **4.** Psychodermatologia **5.** Symptomatologia chorób skóry – wykwity pierwotne i wtórne **6.** Zakażenia bakteryjne i pasożytnicze **7.** Choroby wirusowe **8.** Grzybice skóry, włosów i paznokci **9.** Choroby łojotokowe – trądzik pospolity, trądzik różowaty, łojotokowe zapalenie skóry **10.** Choroby alergiczne – wyprysk, kontaktowe zapalenie skóry, AZS, pokrzywka ostra i przewlekła **11.** Działanie światła słonecznego na skórę, fotodermatozy **12.** Znamiona, stany przednowotworowe, nowotwory skóry - czerniak
Literatura podstawowa:	

- Stefania Jabłońska, Sławomir Majewski: Chorob
2010.
- Sabrina Furter, Kim Ch. Jasch, red. wyd. pol. Sław
- Danuta Nowicka: DERMATOLOGIA. Podręcznik dl

skóry i choroby przenoszone droga płciową. Wydawnictwo lekarskie PZWL,

omir Majewski : Crash Course - dermatologia. Elsevier Urban & Partner, 2010.

studentów kosmetologii. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, 2007.

Literatura uzupełniająca:

- Murad Alam, Hayes B. Gladstone, Rebecca C. Tung
wyd. pol. Partner, 2011.
- Wojciech Silny: Atopowe zapalenie skóry. T
Nowicka : Choroby łojotokowe skóry.
- Małgorzata Sokołowska-Wojdyło, Michał Sobjanel
Woś

gia dla kosmetologów. Elsevier Urban & Partner,
010.

Andrzej Ignaciuk: Dermatologia kosmetyczna. Elsevier Urban &

ia, 2012.

edury zabiegów kosmetycznych. KosMeD, 2011.

-Wasilewska: Dermatologia dla stylistów paznokci. 2010.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Wiedza z ćwiczeń i wykładów z dermatologii**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	DERMATOLOGIA – przychodnia dermatologiczna		
Osoby prowadzące:	**Dr Marlena Matysek-Nawrocka - kierownik Katedry Kosmetologii udziela wpisów do kart i indeksu** Ćwiczenia odbyte w przychodni NZOZ Lekarze Specjaliści sp. z o.o. ul. Topolowa 7, Lublin; wpisów do tzw. karty ćwiczeń udzielają: - Lek. med. Renata Maliszewska - Lek. med. Anna Foryś-Podsiadły		
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS:**	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**10**	**10**	**1**
Praca własna studenta:	**15**	**15**	

Cele modułu:	• **Zapoznanie z uwarunkowaniami środowiskowymi i epidemiologicznymi najczęstszych chorób skóry.** • **Zapoznanie z podstawowymi cechami, objawami i zasadami diagnozowania chorób dermatologicznych.**
Efekty kształcenia:	
Wiedza: Student zna budowę oraz funkcje poszczególnych e pierwotne i wtórne. Zna podstawowe jednostki choro immunologicznych. Umiejętności: Student potrafi rozpoznać i nazwać poszczegó elementów strukturalnych skóry z ich funkcjonowaniem, po lekarzem i postępować zgodnie z zaleceniem lekarza w przyp Kompetencje społeczne: Student wykazuje odpowiedzialno pacjenta. Student posiada świadomość własnych ograniczeń	lementów skóry, potrafi opisać charakterystyczne dla danej dermatozy wykwity owe skóry i jej przydatków. Rozumie podstawowe mechanizmy reakcji lne zmiany chorobowe skóry i przydatków. Potrafi powiązać budowę wszystkich adto zna istniejące zależności pomiędzy nimi. Potrafi zgodnie współpracować z adku chorobowych zmian skórnych. ść za powierzone mu zadanie. Potrafi pracować w grupie. Troszczy się o dobro i rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się.
Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Ćwiczenia w przychodni dermatologicznej	a, dyskusja, grupy 2-3 osobowe
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:	
Wiedza: obecność na zajęciach potwierdzona wpisem do karty ćwiczeń Umiejętności: obecność na zajęciach potwierdzona wpisem do karty ćwiczeń Kompetencje społeczne: obecność na zajęciach potwierdzona wpisem do karty ćwiczeń	
Treści programowe:	
Program ćwiczeń studenta zawiera następujące obsza	ry działań: radni Dermatologicznej,
• prezentacja chorób skóry na przykładzie pacjentów Po	
• metody diagnostyki chorób skóry,	
• różnicowanie chorób skóry,	wotworowych skóry,
• zarys metod leczniczych w chorobach skóry,	
• dermatoskopia jako metoda diagnostyczna chorób no	
• demonstracja krioterapii jako metody terapeutycznej,	ch,
• postępowanie w dolegliwościach świądowych,	
• profilaktyka zmian zapalnych; bakteryjnych i wirusow	ednia pielęgnacja, leczenie.
• różnicowanie chorób takich jak np. łupieże,	
• ocena zmian w obrębie twarzy - różnicowanie, odpow	
Literatura podstawowa:	

- Stefania Jabłońska, Sławomir Majewski: Choroby skór
- Sabrina Furter, Kim Ch. Jasch, red. wyd. pol. Sławomir
- Danuta Nowicka: DERMATOLOGIA. Podręcznik dla stu i choroby przenoszone droga płciową. Wydawnictwo lekarskie PZWL, 2010.

Majewski : Crash Course - dermatologia. Elsevier Urban & Partner, 2010.
dentów kosmetologii. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, 2007.

Literatura uzupełniająca:

- Zygmunt Adamski, Andrzej Kaszuba: Dermatologia dla kosmetologów. Elsevier Urban & Partner, 2010.
- Murad Alam, Hayes B. Gladstone, Rebecca C. Tung, re pol. Partner, 2011.
- Wojciech Silny: Atopowe zapalenie skóry. Termedia, 2
- Danuta Nowicka : Choroby łojotokowe skóry. Procedu zabie
- Małgorzata Sokołowska-Wojdyło, Michał Sobjanek, Ev

Andrzej Ignaciuk: Dermatologia kosmetyczna. Elsevier Urban &

gów kosmetycznych. KosMeD, 2011.
-Wasilewska: Dermatologia dla stylistów paznokci. 2010.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Zagadnienia z estetyki, wizażu i makijażu		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	ESTETYKA		
Osoby prowadzące:	Tech. Renata Iżko		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**25**	**-**	**1**
Praca własna studenta:	**5**	**-**	
Cele modułu:	**Zapoznanie z podstawami estetyki . Scharakteryzowanie wyglądu kosmetologa i wnętrza gabinetu kosmetycznego. Zapoznanie się z kanonami piękna na przestrzeni wieków. Zapoznanie się z pięknem jako wartością estetyczną w życia.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Student opisuje wygląd kosmetologa i gabinetu kosmetycznego. Student charakteryzuje kanony piękna na przestrzeni wnętrze wieków. Student wyjaśnia technikicji (makijaż, fryzura , ubiór na różne okazje(stylizacja całej postaci).

wykonywania styliza konywania stylizacji. Umiejętnie stosuje właściwe techniki w makijażu, dobiera

Umiejętności: Student wybiera sposób lub metodę wyie dobiera kosmetyki do danego makijażu.

kolorystykę zarówno do klientki jak i rodzaju makijażu, icznego doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji. Studentka pracuje samodzielnie właściw rojektowaniu makijaży i stylizacji sylwetki. Studentka dba o swój wygląd w pracy.

Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę usta do innych specjalistów w przypadku zaobserwowania zmian chorobowych w przy wykonywaniu makijażu. Student wykazuje kreatywność konywaniem kosmetologa. Dba o dobro klienta.

w Jest świadomy swoich ograniczeń. Potrafi pokierować klient obrębie twarzy. Potrafi rozwiązywać problemy związane z w

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia z pokazem.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie pisemne

Umiejętności: wykonanie makijażu uwzględniając: typ kolorystyczny modelki, kształt twarzy i jej elementów, technikę zastosowaną w make-up.

Kompetencje społeczne: Bieżąca ocena na zajęciach (aktywność, przygotowanie i zaangażowanie).

Treści programowe:

Temat: **Piękno ma wiele twarzy**
- charakterystyka zawodu wizażysty
- proporcje głowy i twarzy
- kształty oczu, brwi i ust
- modelowanie rysów twarzy
- podstawowe zasady łączenia barw
- światło i kolor
- analiza kolorystyczna-zarys ogólny
- błędy popełniane w makijażu
- rodzaje makijażu

Temat: **Makijaż naturalny**
-indywidualne cechy makijażu
-metody wykonania
-kryteria doboru kosmetyków
-wykonanie makijażu
-omówienie prac

Temat: **makijaż wieczorowy**
-indywidualne cechy makijażu
-wykonanie stylizacji
-omówienie wykonanych makijaży

Temat: **makijaż graficzny**
-indywidualne cechy makijażu
-zalecenia przy wykonaniu makijażu
-wykonanie makijażu
-omówienie wykonanych makijaży

Temat: **makijaż fotograficzny**
-indywidualne cechy makijażu
-wykonanie stylizacji
-omówienie wykonanych makijaży

Temat: **makijaż ślubny**
-indywidualne cechy makijażu
-zalecenia przy wykonaniu makijażu
-wykonanie makijażu
-omówienie wykonanych makijaży

Literatura podstawowa :

„Sztuka wizażu"- Katarzyna Kozłowska-Kołodziejska,

„Makijaż od A do Z"- Helena Mellbin

Czasopisma: Cabines, LesNouvelles Esthetiques & Spa, etyka, Be beautiful, Make-up trendy

Literatura uzupełniająca:

„Sztuka autoprezentacji i wizażu"- Ewa Fałkowska-Rękawek „Makijaż

idealny"- Cornella Menner, Renate von Samson

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Wiedza z zakresu szkoły średniej**		
Nazwa modułu /przedmiot lub grupa przedmiotów:	JĘZYK ANGIELSKI		
Osoby prowadzące:	**mgr Dorota Wereska**		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**27**	**-**	**1**
Praca własna studenta:	**3**	**-**	
Cele modułu:	**Celem kształcenia jest osiągnięcie i/lub konsolidacja praktycznej znajomości języka angielskiego na poziomie zaawansowania B2.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Student zna słownictwo oraz materiał gramatyczny wymieniony w treściach programowych. Opisuje siebie oraz inne osoby, charakteryzuje swoje miejsce zamieszkania i opowiada o różnych stylach życia jakie prowadzą różni ludzie. Student opisuje różne zawody, ch podaje zalety i wady różnych profesji. Opowiada o podróżach swoich oraz innych osób, charakteryzuje sposoby spędzania wolnego czasu. Definiuje różnorodne przedmioty w kuchni, sposoby gotowania oraz swobodnie rozmawia o różnych produktach żywieniowych. Student opisuje salon kosmetyczny, recepcję w salonie kosmetycznym, wyposażenie salonu oraz zabiegi kosmetyczne, które są tam wykonywane. Student zdobywa wiedzę samodzielnie i rozwija swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) oraz nowoczesnych technologii (ICT).

Umiejętności: Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, używa języka specjalistycznego i porozumiewa się w i sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów technik komunikacyjnych ze specjalistami, jak i z odbiorcami spoza grona się w specjalistów w języku polskim i języku obcym. Porozumiewa się w języku angielskim w różnych sytuacjach życiowych. Relacjonuje zdarzenia, h, zdobywa informacje na ich temat, bierze udział w dyskusjach, uzasadnia swoje opinie. Przeprowadza rozmowę w salonie kosmetycznym (z recepcjonistką , z kosmetyczką, z terapeutą). Porównuje zabiegi kosmetyczne, różnorodne produkty żywnościowe i dania. Student wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i użytkuje informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów. Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Kompetencje społeczne: Pracuje w zespole, przeprowadza rozmowę oraz dyskusję z innymi członkami grupy. Jest gotowy doskonalić wiedzę z języka angielskiego przez całe życie.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Lektorat

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie ustne

Umiejętności: : zaliczenie ustne

Kompetencje społeczne: zaliczenie ustne

Treści programowe:

Zakres tematyczny i słownictwo na zajęciach obejmuje nast **ępujące obszary:** e naturalnej, choroby

- Muzyka
- Medycyna naturalna (rośliny wykorzystywane w medycyni eczone przy pomocy tych roślin)
- Domy (typy domów, pomieszczenia, przedmioty w domu)
- związki frazeologiczne z wyrazami związanymi z m mieszkanie
- Przesądy
- Przedmioty, materiały
- Pracownicy salonu kosmetycznego
- Manicure, pedicure, makijaż (niezbędne przybory, materiał y, zabiegi)
- Problemy z paznokciami i sposoby pozbywania się ich
- Problemy ze skórą

Materiał leksykalno-gramatyczny:

- czasy przeszłe: Past Simple, Past Continuous, Past Perfect
- stopniowanie przymiotników
- formy przyszłe: Future Simple, Present Continuous, to be g oing to
- konstrukcje z bezokolicznikami i czasownikami z końcówką
- zwroty z *make* i *do*
- okresy warunkowe: zerowy, pierwszy
- zaimki zwrotne
- wyrażanie opinii -ing
- język dyskusji

Literatura podstawowa:

Jenny Dooley, Virginia Evans – "Beauty Salon"

Literatura uzupełniająca:

Chris Redston, Gillie Cunninngham – „Face2Face intermedia te"

Raymond Murphy – „ Grammar in use",

Jenny Dooley, Virginia Evans – „Grammarway 3",

Longman Dictionary of Contemporary English.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Student ma dobry stan zdrowia oraz brak przeciwwskazań lekarskich do wykonywania ćwiczeń fizycznych.** **Student ma odpowiedni strój sportowy do wykonywania ćwiczeń fizycznych: dresy, koszulkę ,spodenki ,zmienne obuwie sportowe, ręcznik.** **Aktywnie i zaangażowaniem uczestniczy w zajęciach z dobrym nastawieniem psychofizycznym.**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	WYCHOWANIE FIZYCZNE		
Osoby prowadzące:	Mgr Stanisław Lis		
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS:**	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne** **w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**27**	**15**	**1**
Praca własna studenta:	**3**	**10**	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z całokształtem środków oraz metod pedagogicznych i sportowych wykorzystywanych w procesie kształcenia sprawności fizycznej. Rozwijanie sprawności fizycznej i ruchowej ćwiczących studentów, poprawę wydolności i postawy ciała w ćwiczeniach ogólno-usprawniających. Zapoznanie studentów z wieloma rodzajami gier i zabaw, stanowiących formę przyjemnego współzawodnictwa przy równoczesnym rozwoju cech motorycznych. Zapoznanie studentów z przepisami sędziowskimi i regulaminami w piłce siatkowej, koszykówce w celu organizacji i przeprowadzenia zawodów sportowych.**		
Efekty kształcenia:			
Wiedza: Student zna zasady zdrowego trybu życiu. Stud urządzeniach i przyrządach sportowych w sali sportowej, specjalną, cechy motoryczne. Student ma podstawową wied wiedzę ogólną o ćwiczeniach na siłowni.	ent ma wiedzę z BHP i instrukcji wykonywania ćwiczeń na poszczególnych gimnastycznej, siłowni, stadionie, rozróżnia, rozpoznaje sprawność ogólną, zę w zakresie techniki, taktyki, przepisów gry w piłce siatkowej, koszykówce oraz		
Umiejętności: Student potrafi wykorzystać technikę i t zorganizować zawody sportowe w piłce siatkowej, koszyk poczynione podczas gier zespołowych.	aktykę w grze (podania, chwyty, odbicia, poruszanie się po boisku), potrafi ówce i na siłowni (uginania, podciągania na drążku). Potrafi wskazać błędy		
Kompetencje społeczne: Student ma świado w czasie wykonywania powierzonych zadań, troszczy się wychowania fizycznego. Dba o poziom swojej sprawności fiz	ność poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych o pozytywną postawę wobec szeroko rozumianej kultury fizycznej, zwłaszcza ycznej.		
Forma zajęć/metody dydaktyczne:			

Zajęcia w formie ścisłej, mieszanej, gra uproszczona, fr
właściwa.

Pokaz, objaśnienie.

Metoda zabawowa, zadaniowa, bezpośredniej celowo
ruchu.

Metoda nauczania ruchu częściami i kombinowana.

Metoda obwodowo- stacyjna, tor przeszkód, metoda treningowa.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Zaliczenie z oceną

Umiejętności: Sprawdzian sprawności ogólnej, obserwacje. Sprawdzian i testy sprawności specjalnej

Kompetencje społeczne: Sprawdzian sprawności ogólnej, obserwacje. Sprawdzian i testy sprawności specjalnej

Treści programowe:

Siatkówka

1. Zajęcia organizacyjne-regulamin zajęć, BHP na zajęciach wychowania fizycznego i zawodach. w postawie wysokiej, niskiej.
2. Nauka odbić piłki sposobem górnym, dolnym wiczenia w formie ścisłej w dwójkach. Gra szkolna. osobem dolnym, zagrywka osobem górnym. Ćwiczenia w formie ścisłej i
3. Metodyka nauczania zagrywki: zagrywka sp zabawowej. Gra szkolna. lnym w dwójkach-forma ścisła i zabawowa. Gra właściwa. Sędziowanie.
4. Doskonalenie odbić piłki sposobem górnym, d prowadzenie ręki do zbicia piłki, plasowane zbicie, kiwnięcie. Nauka techniki
5. Nauka i doskonalenie ataku, nauka naskoku, zastawienia, poruszanie się przy siatce-krok do stawny, biegowy, skrzyżny. Gra właściwa. Sędziowanie.

Piłka nożna (futsal)

1. Technika indywidualna i zespołowa. Przyjęcie iłki(L- P noga), gra głową. Gra mała 5x5. nie obrony, ataku
2. Taktyka indywidualna i zespołowa, doskonale ragmenty gier. Gra szkolna. Sędziowanie. ędziowanie. ej
3. Gra szkolna- stałe fragmenty – doskonalenie. S **4.** Gra właściwa z wykorzystaniem echniki. Sędziowanie.
dotychczasow
5. Gra właściwa. Sędziowanie.

Ćwiczenia ogólno-usprawniające – siłownia

1. Ćwiczenia wzmacniające mm RR na ławeczce prostej, skośnej z hantlami, sztangą, modlitewnik.
2. Ćwiczenia wzmacniające mm klatki piersiowej: wyciskanie sztangi w leżeniu na ławeczce prostej, skośnej.
3. Ćwiczenia wzmacniające mięśnie nóg: wspięci , wstępowanie z obciążeniem i bez obciążenia, półprzysiady, przysiady. skośnych-
4. Ćwiczenia mięśni brzuch- mm prostych, mm drabinkach ,drążku. praca mieszana: w leżeniu na plecach, ławce ukośnej, zwisie na
5. Ćwiczenia mięsni grzbietu: w leżeniu przode dynamiczne i izometryczne-omówienie czynne m skłony tułowia do góry, skręty boczne, unoszenie nóg do góry, ćwiczenia go wypoczynku dla człowieka.

Literatura podstawowa:

- Andrzej Nowakowski – Wychowanie Fizyczne
- Sławomir Drozd – Analiza i ocena sprawności mot orycznej

Literatura uzupełniająca:

- Janusz Iskra – Lekkoatletyka.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Wiedza z zakresu szkoły średniej**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	INFORMATYKA		
Osoby prowadzące:	mgr Artur Ściborek		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**15**	**15**	**2(ST)**
Praca własna studenta:	**35**	**10**	**1 (NST)**
Cele modułu:	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z obsługą komputera w środowisku Windows oraz zapoznanie z pakietem biurowym Microsoft Office.		

Efekty kształcenia:

Wiedza: student zna podstawową i zaawansowaną budowę i obsługę komputera osobistego oraz system operacyjny Windows i pakiet biurowy Microsoft Office. Ma wiedzę w zakresie technologii informacyjnych i potrafi ja wykorzystać w pracy i w życiu.

Umiejętności: student potrafi poruszać się w architekturze systemu operacyjnego Windows, przygotować bardzo dobrze wyglądający dokument, pracę zaliczeniową, wzbogaconą o grafikę i bibliografię; umie wykorzystać technologie informatyczne w celu pozyskania danych i ich przechowania.

Kompetencje społeczne: student potrafi pracować zespołowo i w grupie roboczej komputerowej sieci lokalnej. Student ma świadomość stałego dokształcania się w związku z rozwojem technologii informatycznych.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: testy cząstkowe, zadania domowe, zaliczenie praktyczne ćwiczeń.

Umiejętności: testy cząstkowe, zadania domowe, zaliczenie praktyczne ćwiczeń.

Kompetencje społeczne: oceny cząstkowe za pracę w grupach.

Treści programowe:

Obsługa, na poziomie użytkownika, systemu Windows XP

- Podstawowe funkcje eksploratora Windows,
- Standardowe aplikacje systemu WINXP

Przygotowanie profesjonalnie wyglądających dokumentów przy użyciu edytora Word;

- Formatowanie Akapitów:
  - Wyrównanie tekstu akapitu,

- Wstawianie wcięć, akapitów,
- Określenie interlinii,
- Obramowania i cieniowanie akapitów, Układ strony:
- Określenie układ strony,
- Marginesy,
- Określenie koloru tła, obramowanie strony
- Podgląd wydruku,
- Formatowanie czcionek:
- Określenie wielkości i atrybutów czcionek,
- Wprowadzanie indeksu górnego i dolnego,
- Odstępów pomiędzy znakami,
- Koloru liter,
- Wstawianie i formatowanie list wypunktowanych
- Wstawianie list wypunktowanych ich formatowanie
- Wstawianie list wielopoziomowych
- Korzystanie z właściwości menu: Format – punktory i numeracja Wstawianie i formatowanie tabel:
- Wstawianie/usuwanie tabeli
- Dodawanie/usuwanie wierszy i kolumn,
- Formatowanie linii siatki tabeli,
- Dzielenie i scalanie komórek,
- Wyrównywanie tekstu w tabeli,
- Określenie kierunku tekstu w tabeli,
- Wstawianie i formatowanie przypisów dolnych i końcowych,
- Wstawianie i formatowanie pól tekstowych,
- Wstawianie i formatowanie ilustracji/zdjęć
- Zmiana układu,
- Rozmiaru
- Obrót
- Zapisywanie, otwieranie dokumentów,
- Stosowanie skrótów klawiszowych,
- Stosowanie poleceń zamień/wyszukaj,
- Stosowanie układu wielokolumnowego, jego formatowanie, Stosowanie edytora równań:
- Wstawianie wzorów matematycznych zawierających ułamki, pierwiastki, sumy, indeksy dolne i górne, litery greckie, Wstawianie wzorów z symbolami specjalnymi: całkami, pochodnymi,
- Wstawianie i formatowanie autokształtów,
- Wstawianie i formatowanie tabulatorów ze znakami wiodącymi,
- Wstawianie ozdobnych napisów: WORDART,
- Posługiwanie się narzędziem korespondencji seryjnej do tworzenia jednobrzmiących dokumentów adresowanych do wielu różnych odbiorców.

Excel – arkusz kalkulacyjny pojęcia podstawowe

- Koncepcja arkuszy kalkulacyjny, zastosowanie, A adresowanie komórek:
- Względne,
- Bezwzględne,
- Wprowadzania formuł do komórek arkusza,
- Funkcja automatycznego powielania formuł,
- Formatowanie komórek, wierszy i kolumn, ich wstawianie usuwanie, scalanie, Posługiwanie się funkcjami:
- Suma,
- Średnia,
- Minimum/maksimum.
- Tworzenie prostych arkuszy kalkulacyjnych z wykorzystaniem poznanych funkcji programu, Formatowanie komórek
- Zmiana krawędzi i tła komórki,
- Formatowanie danych liczbowych i tekstowych,
- Scalanie komórek
- Ukrywanie wierszy i kolumn,
- Ochrona komórek i całego arkusza.

Arkusz kalkulacyjny – tworzenie wykresów, wymiana informacji pomiędzy Excelem a Wordem

- Wykorzystanie funkcji: wypełnij serią,
- Tworzenie i formatowanie wykresów,
- Modyfikacja typu wykresu,

- Atrybuty wykresu,
- Wykorzystanie arkusza danych programu Excel jako źródła do korespondencji seryjnej Worda

Arkusz kalkulacyjny – analiza danych

- Wykorzystanie funkcji: sortuj,
- Wykorzystanie filtra,
- Auto – filtr
- Filtr zaawansowany
- Funkcja Sumy pośrednie
- Analiza danych za pomocą Tabeli Przestawnej, Formatowanie warunkowe:

Power Point – podstawowe funkcje

- Zapoznanie się z podstawowymi elementami programu do tworzenia prezentacji:
- Wybór wzoru slajdu,
- dodawanie nowego slajdu,
- dodawanie rysunków i pól tekstowych, ich formatowanie,
- dodawanie animacji i animacji niestandardowych,
- praca z chronometrem,
- dodawanie schematów organizacyjnych,
- wstawianie wykresów,
- omówienie zasad poprawnie przygotowanej prezentacji.

Literatura podstawowa:

- L. A. Ulrich, Microsoft Office 2003 PL, raw-Hill – Wydawnictwo Edison
- Jak zrobić wszystko korzystając z … Osborne/McG

Literatura uzupełniająca:

- Microsoft, *Microsoft Office Word 2003 krok po kroku,* Wydawnictwo RM, 2004
- Informatyka dla ekonomistów, ıia, Wydawnictwo UMCS, Lublin 200
- John Walkenbach, Excel 2003 PL, Helion, 2003

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Podstawowe wiadomości z dietetyki i fizjologii.**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	FIZJOLOGIA ŻYWIENIA CZŁOWIEKA		
Osoby prowadzące:	dr Ewa Nowosadzka		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**20**	**-**	**2**
Praca własna studenta:	**30**	**-**	

Cele modułu:	**Przedstawienie fizjologicznej roli i przemian metabolicznych wybranych składników odżywczych. Zapoznanie z fizjologią żywienia organizmu i zrozumienie jej wpływu na zdrowie organizmu.**
Efekty kształcenia:	
Wiedza: Student opisuje znaczenie fizjologiczne składników odżywczych pożywienia . Wykazuje znajomość podstawowych procesów związanych z pobieraniem i wykorzystaniem składników pokarmowych. Zna podstawową terminologię stosowaną w fizjologii człowieka. Umiejętności: Student rozumie fizjologię żywienia organizmu oraz wyjaśnia jej znaczenie w utrzymaniu zdrowia. Student potrafi wyjaśnić rolę i metabolizm podstawowych składników pokarmowych w organizmie i ich znaczenie dla zdrowia i urody. Potrafi przygotować prace pisemną na zadany temat. Kompetencje społeczne: Student docenia konieczność propagowania prawidłowego odżywiania i związek ze stanem zdrowia i urody organizmu. Student rozwija własne upodobania w zakresie zdrowego odżywiania się. Student podejmuje dyskusję na zajęciach. Student ma świadomość stałego dokształcania się w tej dziedzinie nauki.	
Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Konwersatorium/ przygotowanie referatu na zadany temat, dyskusja, e-learning	
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:	
Wiedza: zaliczenie na ocenę Umiejętności: przedstawienie referatu na zadany temat, czynny udział w dyskusji. Kompetencje społeczne: ocena zachowania się na zajęciach lub samoocena studenta	
Treści programowe:	
1. Mechanizmy regulujące pobieranie pokarmu i pracę przewodu pokarmowego. 2. Białka - białka. zapotrzebowania na białko. Bilans azotowy. Metaboliczne skutki nadmiaru i niedoboru	
3. Gospodarka lipidowa organizmu człowieka- rola fizjologiczna lipidów, metabolizm lipidów. Metabolizm tkanki tłuszczowej. 4. Węglowodany – ich rola fizjologiczna i metabolizm w organizmie. 5. Rola fizjologiczna witamin. 6. Rola fizjologiczna makro- i mikroelementów.	
Literatura podstawowa:	
Keller .: Podstawy fizjologii żywienia człowieka. SGGW , Warszawa 2000. Biernat J. – Żywienie, żywność a zdrowie, Wydawnictwo Astrum, Wrocław 2001.	
Literatura uzupełniająca:	

1. Biernat J. – Żywienie a uroda, Wydawnictwo Astru
2006.
2. Gawęcki J., Hryniewiecki L. – Żywienie człowieka .
o
3. Friedrich M.(red)., - Fizjologia żywienia człowieka

żywieniu., PWN, Warszawa, 2004.
– AR, Szczecin, 2006.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Podstawowe wiadomości z zakresu chemii nieorganicznej, organicznej, fizjologii.**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	DIETETYKA W KOSMETOLOGII		
Osoby prowadzące:	dr Ewa Nowosadzka		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**30**	**2**
Praca własna studenta:	**20**	**20**	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z podstawową terminologią z zakresu żywności i żywienia oraz wartością odżywczą żywności. Przedstawienie roli podstawowych składników odżywczych oraz zagadnień dotyczących przemiany materii i bilansu energetycznego i ich znaczenia dla zdrowia organizmu i urody.**		
Efekty kształcenia:			
Wiedza: Student charakteryzuje podstawowe składniki odży stosowaną do opisu procesów przemiany materii. Charakter zdrowotne nieprawidłowego żywienia. Zna zasady prawidło Umiejętności: Student uzasadnia rolę zdrowotną i znaczenie organizmu i urody. Potrafi prezentować wyniki własnych prz zdrowia , w tym szczegółowo na stan skóry i jej przydatków. Kompetencje społeczne: Student dostrzega konieczność prze do oceny wpływu czynników żywieniowych na zdrowie i wys odżywiania się. Student podejmuje dyskusję na zajęciach. St	vcze i zna ich znaczenie w żywieniu człowieka. Zna podstawową terminologię zuje procesy przemiany materii, bilans energetyczny ustroju. Student zna skutki ego odżywiania. składników pokarmowych występujących w żywności w aspekcie zdrowia myśleń dotyczących zasad racjonalnego odżywiania oraz wpływu diety na stan tudent umie rozpoznać prawidłowe zachowania żywieniowe. strzegania zasad prawidłowego żywienia. Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę apienie zmian skórnych. Rozwija własne upodobania w zakresie zdrowego udent na świadomość stałego dokształcania się w tej dziedzinie nauki.		
Forma zajęć/metody dydaktyczne:			
Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja oraz e-le	arning		
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:			
Wiedza: zaliczenie z oceną Umiejętności: zaliczenie z oceną Kompetencje społeczne: potwierdza ocena nauczyciela akademickiego lub samoocena			
Treści programowe:			

1. Ogólne wiadomości o żywieniu i pożywieniu, podstawowe pojęcia i terminologia. Rodzaje składników odżywczych , podział w zależności od funkcji w organizmie na: składniki energetyczne, budulcowe, regulujące. Składniki odżywcze zaliczane do tzw. związków niezbędnych (egzogennych).

2. Wartość odżywcza białek – podział ,funkcja, występowanie, zapotrzebowanie.

3. Wartość odżywcza węglowodanów – rodzaje, funkcja, występowanie, zapotrzebowanie. 4. Wartość odżywcza lipidów-

rodzaje, funkcja, występowanie, zapotrzebowanie

5. Rola i źródła witamin .

6. Rola i źródła składników mineralnych .Bilans wodny organizmu. Równowaga kwasowo-zasadowa.

7. Procesy przemiany materii. Bilans energetyczny ustroju. Wartość energetyczna pożywienia. Wpływ masy ciała, płci i wykonywanej pracy na kaloryczność posiłków i zawartość składników odżywczych.

8. Przykłady chorób związanych z żywnością, żywieniem i odżywianiem. Przyczyny i skutki nieprawidłowego żywienia szczególnie w aspekcie jego wpływu na wygląd człowieka.

Literatura podstawowa:

1. Ciborowska H., Rudnicka A. – Dietetyka. Żywien e zdrowego i chorego człowieka., Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2007

2. Biernat J. – Żywienie, żywność a zdrowie, Wydaw ıictwo Astrum, Wrocław 2001

Literatura uzupełniająca:

1. Gawęcki J., Hryniewiecki L. – Żywienie człowieka . Podstawy nauki o żywieniu., PWN, Warszawa, 2000.

2. Biernat J. – Żywienie a uroda, Wydawnictwo Astru Wrocław, 2006

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**TWORZYWA NATURALNE W BRANŻY KOSMETYCZNEJ & SPA**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**Wiedza ogólna z zakresu chemii nieorganicznej i organicznej**		
Osoby prowadzące:	dr n. farm Małgorzata Tokarska-Rodak		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**20**	**20**	**2 (ST)**
Praca własna studenta:	**30**	**80**	**4(NST)**
Cele modułu:	Zapoznanie studentów z: 1. tworzywami naturalnymi istotnymi kosmetycznie, 2. poznanie ich składu, właściwości leczniczych i pielęgnacyjnych oraz metod i technik stosowania w zabiegach		
Efekty kształcenia:	Po zakończeniu bloku tematycznego student powinien posiadać wiedzę i umiejętności: 1. przedstawienia informacji o rodzajach, właściwościach i składzie i metodach pozyskiwania tworzyw naturalnych użytecznych kosmetycznie, 2. wymaganiach jakościowych dla kosmetyków wytwarzanych z użyciem tworzyw naturalnych,		

Wiedza:

1. Student podaje definicję tworzyw naturalnych, wymienia tworzywa naturalne o znaczeniu kosmetycznym.
2. Student nazywa poszczególne frakcje borowiny i wymienia ich składniki.
3. Student wymienia rodzaje zabiegów sanatoryjnych i spa z użyciem borowiny.
4. Student charakteryzuje poszczególne rodzaje glinek i wymienia ich właściwości fizykochemiczne i biologiczne.
5. Student wymienia i charakteryzuje tworzywa naturalne pochodzenia mineralnego.
6. Student wymienia rodzaje wód mineralnych, potrafi scharakteryzować te wody, które mają wyjątkowe znaczenie w kosmetyce.

Umiejętności:

1. Student umie dobrać odpowiednią glinkę do zabiegu stosownie do potrzeb danego typu skóry.
2. Student wyjaśnia wpływ wód mineralnych na skórę, zna wskazania i przeciwwskazania do zabiegów z użyciem wód mineralnych i termalnych.
3. Student potrafi przeanalizować i wyjaśnić celowość użycia poszczególnych tworzyw naturalnych w kosmetykach.

Kompetencje społeczne:

1. Student potrafi pracować w grupie.
2. Student wykazuje kreatywność w projektowaniu multimedialnych prezentacji dotyczących roli poszczególnych tworzyw naturalnych w zabiegach kosmetycznych i preparatach kosmetycznych.

3. Student dyskutuje o roli glinek i wód mineralnych w kosmetyce i medycynie estetycznej.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Zaliczenie pisemne w formie pytań otwartych i półotwartych.

Umiejętności: Odpowiedzi ustne, prezentacje multimedialne, referaty.

Kompetencje społeczne: Dyskusja w grupie, umiejętność formułowania pytań dotyczących omawianych zagadnień.

Treści programowe:

1. Tworzywa naturalne – definicja ,przykłady tworzy w naturalnych.
2. Borowina – występowanie, rodzaje borowin, skła l borowin.
3. Frakcje torfu.
4. Humifikacja i kompleks huminowy. uminowym.
5. Preparaty kosmetyczne bazujące na kompleksie h
6. Borowina w leczeniu uzdrowiskowym i SPA.
7. Wody mineralne, typy wód mineralnych.
8. Wody termalne.
9. Hydroterapia, kąpiele lecznicze.
10. Kosmetyki z zawartością wód mineralnych.
11. Wody podestylacyjne. ola w kosmetyce:
12. Substancje pochodzenia mineralnego, ich skład i r ;o

- bentonit, kaolin, talk, pumeks, błoto z Morza Martwe ie glinek, ich rodzaje, skład, właściwości,

13. Glinki kosmetyczne, argilloterapia – występowa ńska

- glinka biała, zielona, czerwona, różowa, żółta, maroka niem różnego typu glinek, zabiegi SPA

14. Kosmetyki zawierające glinki, zabiegi z zastosowa zeniu kosmetycznym – benzyna, nafta, olej parafinowy, wazelina, parafina,
15. Węglowodory pochodzące z ropy naftowej o znac cerezyna.

Literatura podstawowa:

1. Marzec A.: Chemia kosmetyków. Surowce, półpro dukty, preparatyka wyrobów 2001
2. Malinka W.: Zarys chemii kosmetycznej, Volumed Wrocław 1999 chemia. Strefa aktywnej wymiany wód podziemnych. PWN. ralne i lecznicze Polski. Wyd. PIG,
3. Macioszczyk A., Dobrzyński D., 2002 — Hydrogeo Warszawa.
4. Paczyński B., Płochniewski Z., 1996 — Wody mine

Literatura uzupełniająca:

1. Dylewska-Grelakowska J.: Kosmetyka stosowana. Warszawa 2006. 2003
2. Glinka R.: Receptura kosmetyczna, MA Oficyna wydawnicza, Łódź
3. www.labofarm.com.pl

4. www.borowiny.pl

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**TWORZYWA NATURALNE W BRANŻY KOSMETYCZNEJ & SPA**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**Wiedza ogólna z zakresu chemii nieorganicznej i organicznej**		
Osoby prowadzące:	dr n. farm Małgorzata Tokarska-Rodak		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**10**	**-**	**2**
Praca własna studenta:	**40**	**-**	
Cele modułu:	Zapoznanie studentów z: • tworzywami naturalnymi istotnymi kosmetycznie, • poznanie ich składu, właściwości leczniczych i pielęgnacyjnych oraz metod i technik stosowania w zabiegach		
Efekty kształcenia:	Po zakończeniu bloku tematycznego student powinien posiadać wiedzę i umiejętności: 1. przedstawienia informacji o rodzajach, właściwościach i składzie tworzyw naturalnych użytecznych kosmetycznie oraz metodach ich pozyskiwania 2. posiadać wiedzę o wymaganiach jakościowych dla zabiegów i kosmetyków wytwarzanych z użyciem tworzyw naturalnych 3. posiadać wiedzę teoretyczną i praktyczną związaną ze wskazaniami i przeciwwskazaniami do zabiegów z użyciem poszczególnych tworzyw naturalnych.		

Wiedza:

1. Student wymienia rodzaje
2. Student charakteryzuje poszczególne rodzaje glinek i
3. kosmetykach.
4. kosmetykach i zabiegach SPA.

Umiejętności:

anatoryjnych i SPA z użyciem borowiny, wskazuje które składniki borowiny mają szczególnie

y, zna wskazania i przeciwwskazania do zabiegów
owinowych.

wymienia ich właściwości.

ralne pochodzenia mineralnego, potrafi podać jaką funkcję pełnią w

e o wyjątkowym znaczeniu kosmetycznym, potrafi uzasadnić ich rolę w

1. Student umie dobrać odpowiednią glinkę do zabiegu stosownie do potrzeb danego typu skóry.
2. Student wyjaśnia wpływ wód mineralnych na skórę, zna oddziaływania pozytywne na skórę, umie wskazać przeciwwskazania i wskazania do zabiegów.
3. Student potrafi wyjaśnić celowość użycia poszczególnych tworzyw naturalnych w zabiegach i kosmetykach (parafina, cerezyna, glinki, borowina).

Kompetencje społeczne:

1. Student potrafi pracować w grupie.
2. Student wykazuje kreatywność w projektowaniu multimedialnych prezentacji dotyczących roli poszczególnych tworzyw naturalnych w zabiegach kosmetycznych i preparatach kosmetycznych.
3. Student dyskutuje o roli glinek, wód mineralnych w kosmetyce i medycynie estetycznej.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, pre entacja przykładowych tworzyw naturalnych i kosmetyków z zawierających tworzywa naturalne.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Zaliczenie pisemne w formie pytań otwartych i półotwartych.

Umiejętności: Odpowiedzi ustne, prezentacje multimedialne, referaty.

Kompetencje społeczne: Dyskusja w grupie, umiejętność formułowania pytań dotyczących omawianych zagadnień.

Treści programowe:

1. Preparaty kosmetyczne bazujące na kompleksie h uminowym
2. Zabiegi kosmetyczne bazujące na borowinie, wsk zania i przeciwwskazania do zabiegów SPA zabiegi domowe, w
3. Borowina w leczeniu uzdrowiskowym
4. Hydroterapia, kąpiele lecznicze
5. Kosmetyki z zawartością wód mineralnych
6. Glinki kosmetyczne w zabiegach kosmetycznych (alonach kosmetycznych, SPA)- glinka biała, zielona, czerwona, różowa, żółta, marokańska
7. Zastosowanie parafiny w zabiegach kosmetycznyc

	h
Literatura podstawowa:	
• Marzec A.: Chemia kosmetyków. Surowce, półprodu • Malinka W.: Zarys chemii kosmetycznej, Volumed W • Macioszczyk A., Dobrzyński D., 2002 — Hydrogeoch • Paczyński B., Płochniewski Z., 1996 — Wody mineral	kty, preparatyka wyrobów 2001 rocław 1999 mia. Strefa aktywnej wymiany wód podziemnych. PWN. ne i lecznicze Polski. Wyd. PIG, Warszawa.
Literatura uzupełniająca:	
• Dylewska-Grelakowska J.: Kosmetyka stosowana. W: Warszawa 2006. • Glinka R.: Receptura kosmetyczna, MA Oficyna wyda Łódź 2003 • www.labofarm.com.pl • www.borowiny.pl	

KOSMETOLOGIA – 2 rok

Semestr zimowy

Przedmioty:

Punkty ECTS	Nazwa przedmiotu (liczba godzin)	
2	Biofizyka (W) - Egzamin	**20**
1	Biofizyka (ĆW) - Zaliczenie	**10**
2	Higiena (W) – Egzamin	**20**

1	Higiena (ĆW) - Zaliczenie	**10**
1	Estetyka (K) - Zaliczenie	**10**
2	Kosmetologia pielęgnacyjna (ĆW) - Zaliczenie	**30**
3	Kosmetologia upiększająca (ĆW) - Zaliczenie	**30**
1	Zagadnienia z estetyki, makijażu i wizażu (ĆW) - Zaliczenie	**25**
1	Język angielski (ĆW) - Zaliczenie	**30**
2	Psychologia (W) - Egzamin	**30**
2	Studencki savoir-vivre (K) – Zaliczenie	**25**
1	Wykład fakultatywny Elementy promocji zdrowia i urody (W) - Zaliczenie	**20**
1	Zabiegi kosmetyczne w odnowie biologicznej (ĆW) - Zaliczenie	**50**
1	Poradnictwo dietetyczne (K) - Zaliczenie	**30**
1	Komunikacja interpersonalna i autoprezentacja (K) - Zaliczenie	**30**

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA-II rok stacjonarne**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Zakres wiedzy z fizyki określony programem szkoły średniej**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	BIOFIZYKA		
Osoby prowadzące:	Dr Monika Tomaszewska		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**20**	**20**	**2**
Praca własna studenta:	**30**	**30**	
Cele modułu:	**Zapoznanie studenta z podstawowymi zjawiskami fizycznymi związanymi z oddziaływaniem promieniowania jonizującego i fal ultradźwiękowych na organizmy żywe.** **Zapoznanie studenta z zagadnieniami dotyczącymi zastosowania laserów w medycynie** **Nabycie przez studenta umiejętności przeliczania jednostek fizycznych**		

Efekty kształcenia:

Wiedza:

Student zna jednostki podstawowe i uzupełniające w układzie SI. Student zna zasady oddziaływania promieniowania jonizującego z materią. Student zna zasady powstawania i oddziaływania fal ultradźwiękowych z materią. Student zna zasady działania lasera, potrafi wymienić rodzaje laserów i ich zastosowanie w medycynie. Zna zasady oddziaływania lasera na organizm człowieka. Zna podstawowe pojęcia stosowane w bionice (wielkości fizyczne; jednostki itp.).

Umiejętności:

Student przelicza jednostki fizyczne. Student przewiduje niekorzystne skutki oddziaływania promieniowania jonizującego na organizmy żywe, potrafi omówić zasady ochrony radiologicznej. Student analizuje zastosowanie fal ultradźwiękowych w medycynie. Student analizuje zastosowanie laserów w medycynie, potrafi zaplanować zastosowanie rożnych rodzajów laserów do leczenie określonych schorzeń.

Kompetencje społeczne:

Student angażuje się w rozwiązywanie zadań problemowych. Student podejmuje dyskusję na zadany temat. Student pracuje samodzielnie podczas rozwiązywania zadań problemowych, a następnie przedstawia sposób rozwiązania zadania na forum grupy.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład z prezentacją multimedialną

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:
Wiedza: Egzamin pisemny Umiejętności: Egzamin pisemny Kompetencje społeczne: Ocena bieżąca aktywności studenta podczas wykładów
Treści programowe:

1. Międzynarodowy układ jednostek SI
  jednostki podstawowe
  jednostki uzupełniające
  przeliczanie jednostek
2. Promieniowanie jonizujące w medycynie
  zastosowanie
  podział
  wytwarzanie
  efekty uboczne
3. Zastosowanie ultradźwięków w medycynie.
  wytwarzanie
  pastowanie
  oddziaływanie z materią żywą
4. Lasery w medycynie podział
  zastosowanie
  oddziaływanie z materią żywą

Literatura podstawowa:
1. 1.Feliks Jaroszyk. Biofizyka. PZWL. 2008 2. Ćwiczenia laboratoryjne z biofizyki i fizyki: podr ęcznik dla studentów – pod red. J. Terleckiego, Warszawa: Wydaw. Lekarskie PZWL
Literatura uzupełniająca:
1. Podstawy biofizyki – pod red. A. Pilawskiego, War PZWL . Wrocław 1998 2. Miękisz S., Hendrich A. (red.): Wybrane zagadnien

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII

Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**znajomość fizyki, matematyki i biologii na poziomie szkoły średniej (profil podstawowy)**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	BIOFIZYKA		
Osoby prowadzące:	Dr Beata Jazurek-Zenatti		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**10**	**10**	**1**
Praca własna studenta:	**15**	**15**	
Cele modułu:	**Umiejętność przeliczania jednostek. Samodzielne wykonywanie prostych doświadczeń fizycznych, ich analiza oraz obliczanie podstawowych wielkości fizycznych.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza:

Student potrafi zdefiniować i opisać procesy fizyczne i biofiz czne. Posiada wiedzę z zakresu budowy aparatury pomiarowej. Potrafi nazwać i omówić procesy fizyczne i biofizyczne zachodzące w środowi sku i tkankach żywych.

Umiejętności:

Student umie rozwiązywać zadania z przeliczania jednoste k fizycznych. Potrafi samodzielnie wykonywać podstawowe doświadczenia: z optyki, hydrostatyki i elektromagnetyki. Umie dokonywać po miarów na mikroskopie. Potrafi analizować otrzymane wyniki.

Kompetencje społeczne:

Dbałość o powierzony sprzęt. Umiejętność pracy w zespol e. Bezpieczeństwo zachowania w laboratorium pomiarowym i postępowanie zgodne z przepisami BHP.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia laboratoryjne. / Rozwiązywanie zadań rachunkowy fizyczne. Komputer i rzutnik multimedialny. Laboratorium Eksperymenty badawcze z wyposażeniem.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: aktywność na zajęciach, podejmowanie dyskusji na zadany temat

Umiejętności: rozwiązywanie zadań rachunkowych, wykonanie eksperymentów i prezentacja wyników

Kompetencje społeczne: obserwacja zachowania studenta w laboratorium pomiarowym i obsługa sprzętu pomiarowego	
Treści programowe:	
Rozwiązywanie zadań. Przeliczanie jednostek fizycznych. O światła białego przez pryzmat. Dyfrakcja światła. Socze Nadawanie ciałom właściwości elektrycznych poprzez pocier jego właściwości. Badanie struktury własnego włosa pod mik	bicie światła. Załamanie światła na granicy dwóch ośrodków. Przejście wiązki ki. Wyznaczanie gęstości materiału z wykorzystaniem prawa Archimedesa. anie, otyk lub indukcję elektrostatyczną. Przewodzenie prądu. Światło lasera i skopem. Promieniowanie - rodzaje, własności.
Literatura podstawowa:	
1. Podstawy biofizyki – pod red. A. Pilawskiego. Warszawa 1 2. Ćwiczenia laboratoryjne z biofizyki i fizyki: podręcznik dla sWarszawa 1999; PZWL	85 (i późniejsze); PZWL tudentów – pod red. J. Terleckiego,
Literatura uzupełniająca:	
1. Wybrane zagadnienia z biofizyki – pod red. S. Miękisz, A. H Wrocław 1998 2. Świat nauki. Arcyciekawe informacje dotyczące świata nau 3. Zbiór ćwiczeń i doświadczeń. Fizyka i astronomia. M. Galiko Warszawa	M. i J. Johnson. Bath UK. 2007 2008; PWN

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Znajomość zagadnień higieny w zakresie programów szkoły średniej		
Nazwa modułu /przedmiot lub grupa przedmiotów:	HIGIENA		
Osoby prowadzące:	Dr Katarzyna Kotwica		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**W 20 – ćw 10**	**W 20 – ćw 10**	**W 2**
Praca własna studenta:	**W 30 – ćw 20**	**W 30 – ćw 20**	**Ćw 1**
Cele modułu:	**Zapoznanie z teorią i praktyką przestrzegania zasad higieny.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Zna organizację stanowisk pracy zgodnie z wymogami ergonomii. Zna warunki sanitarno-higieniczne. Zna psychologiczne uwarunkowania kontaktu z pacjentem/klientem, style komunikowania oraz bariery w komunikowaniu i wiedzę tą wykorzystuje w prowadzeniu edukacji szerzenia higieny. Rozumie i potrafi wyjaśnić społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia i choroby. Zna zasady promocji zdrowia. Zna etyczne i prawne uwarunkowania zawodu kosmetyczki; różnicuje przedmiot etyki ogólnej i zawodowej; zna problematykę etyki normatywnej w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych. Definiuje pojęcia związane ze zdrowiem i stylem życia. Omówi zasady dezynfekcji i sterylizacji. Zna zasady postępowania przeciwepidemicznego. Zna zakres leków do samodzielnego podawania. Omówi zasady łańcucha przeżycia. Charakteryzuje użycie AED, jego zalety i wady.

Umiejętności: Zna zasady udzielania pierwszej pomocy i wie jak postępować w stanach zagrożenia życia. Potrafi przygotować materiały edukacyjne dla pacjenta/klienta. Posiada umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej. Potrafi wyrazić swoją wiedzę pisemnie i ustnie (m.in. poprzez przeprowadzenie prezentacji) na poziomie akademickim. Potrafi w podstawowym zakresie posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, moralnymi) w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu ochrony zdrowia i higieny.

Kompetencje społeczne: Przestrzega zasad etyki zawodowej. Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii. Potrafi brać odpowiedzialność za działania własne i właściwie organizować pracę własną. Stawia dobro pacjenta/klienta oraz grup społecznych na pierwszym miejscu i okazuje szacunek wobec pacjenta/klienta i grup społecznych. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego. Zna zakres swoich kompetencji zawodowych, jest świadomy własnych ograniczeń, rozpoznaje sytuacje, które wymagają konsultacji z ekspertem/ specjalistą/ koordynatorem medycznym. Okazuje szacunek pacjentom/klientom i troskę o ich dobro, bez względu na różnice światopoglądowe oraz sytuację materialną.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład z prezentacją multimedialną oraz ćwiczenia audytoryjne

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: kolokwium

Umiejętności: kolokwium z opisem praktycznych zachowań i postępowań związanych z higieną

Kompetencje społeczne: kolokwium

Treści programowe:

1. Czynniki środowiskowe wpływające na stan zdrowia człowieka.
2. Zanieczyszczenia środowiska związane z działalnością człowieka.
3. Zasady higieny pracy i BHP w laboratoriach i gabinecie kosmetycznym.
4. Higiena psychiczna i profilaktyka uzależnień.
5. Podstawowe pojęcia i metody stosowane w badaniach epidemiologicznych.

Literatura podstawowa:	
1. Eugenia Murawska-Ciałowicz, Marcin Zawadzki,	„Higiena. Podręcznik dla studentów wydziałów kosmetologii", wyd. Górnicki 2005.

Literatura uzupełniająca:	
1. Tamara Gotowicka-Wolińska, Zofia M. Patoka,	„English for Beauty Therapists. Język angielski dla kosmetyczek i kosmetologów", PZWL 2010.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Zagadnienia z estetyki, wizażu i makijażu		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	ESTETYKA		
Osoby prowadzące:	Mgr Anna Uss-Wojciechowska		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**10**	**-**	**1**
Praca własna studenta:	**15**	**-**	
Cele modułu:	**Zapoznanie z podstawami estetyki . Scharakteryzowanie wyglądu kosmetologa i wnętrza gabinetu kosmetycznego. Zapoznanie się z kanonami piękna na przestrzeni wieków. Zapoznanie się z pięknem jako wartością estetyczną w życia.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Student opisuje wygląd kosmetologa i wnętrz gabinetu kosmetycznego. Student charakteryzuje kanony piękna na przestrzeni wieków. Student wyjaśnia techniki wykonywania styliza (makijaż, fryzura, ubiór na różne okazje(stylizacja całej postaci).

Umiejętności: Student wybiera sposób lub metodę wykonywania stylizacji na podstawie kanonów piękna od czasów starożytnych do współczesnych. Student proponuje projekt gabinetu kosmetycznego wg wytycznych i kanonów piękna. Student potrafi utrzymać porządek na stanowisku pracy, a w przypadku wystąpienia zaniedbań – potrafi podjąć działania naprawcze.

Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę ustawicznego doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji. Student pracuje samodzielnie i przy wykonywaniu projektu salonu kosmetycznego. Student wykazuje kreatywność w projektowaniu makijaży i stylizacji sylwetki. Student dba o swój wygląd w pracy. Student potrafi także pracować w grupie, dba o bezpieczeństwo własne, klienta i współpracowników i postępuje zgodnie z zasadami etyki. Jest świadomy swoich ograniczeń. Potrafi pokierować klienta w celu konsultacji do innych specjalistów. Potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem kosmetol

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Konwersatorium - prezentacje multimedialne i praktyka zawodowa

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Wykonanie pracy zaliczeniowej w formie pisemnej -,,projekt salonu kosmetycznego”.

Umiejętności: Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru.

Kompetencje społeczne: Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru za postawę na zajęciach (aktywność, przygotowanie i zaangażowanie).

Treści programowe:

1. Zapoznanie studenta z celami, efektami kształcenia i sposobami ich weryfikacji, treściami programowymi, literaturą oraz sprawami organizacyjnymi.
2. Piękno na przestrzeni wieków :
   - starożytność (Egipt, Rzym, Grecja)
   - średniowiecze ,
   - barok,
   - renesans,
   - barok,
   - rokoko,
   - secesja,
   - czasy współczesne.
3. Piękno jako wartość estetyczna w życiu człowieka.
4. Wpływ wyglądu na relacje społeczne i zachowanie.
5. Kanony współczesnego piękna.
6. Estetyczny wizerunek współczesnego kosmetologa.
7. Estetyczna aranżacja salonu kosmetycznego.

Literatura podstawowa :

1. W. Tatarkiewicz . Historia estetyki . tom I, II, III . Warszawa 1985
2. M. Sobieski . Filozofia sztuki . Poznań 1924 rszawa 1993
3. I . Wojnar . Teoria wychowania estetycznego
4. R. Walde . Odkryj swój styl i kolor . Diogenes 2002 kobietę sukcesu.. AA 2007
5. J. Turbasa . Ubraniowy kodeks pracy - SUZI 2004
6. M. Spillane . Zaprezentuj siebie . Muza S .A. 1998
7. Z. Sumirska . Stylizacja – kolor , forma , szyling .P.P.H.U.

Literatura uzupełniająca:

1. F. Voucher .Historia mody . ARKADY 2004
2. M. Możdżyńska –Nawotka . O modach i strojach . Wydawnictwo Dolnośląskie Sp. z o.o. Studio Sztuki 2005
3. W . Tatarkiewicz . Wybór pism estetycznych . Kraków 2004
4. K . Estreicher . Historia sztuki w zarysie . PWN . Warszawa 2006
5. W . Tatarkiewicz . Dzieje sześciu pojęć . PWN . Warszawa 2006
6. M. Gutkowska-Rychlewska. Historia ubioru
7. R. Kenig. Potęga i urok mody.
8. Banach. O modzie XIX wieku.
9. Fukai ,T. Suoh ,M. Iwagami , R. Koga, R. Nie .Kolekcja Instytutu Ubioru w Kioto – Historia mody od XVIII do XX wieku. TASCHEN **10.** Szubert – Olszewska. Alfabet mody. Bernardinum.2006
11. M. Możdżyńska – Nawotka .O modach i strojach .Wyd. Dolnośląskie Sp . z o. o. Wrocław 2005.
12. G. Luhr. Stylizacja .REA 2004
13. Kwartalniki tj. : Beaty Forum , Fashion ,Top Moda , Laurent –fryzury, moda i uroda

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Znajomość** Dermatologii **ułatwi studentom określenie przeciwwskazań do zabiegów z zakresu Odnowy biologicznej. Wiedza z zakresu** Anatomii i fizjologii **zapewni studiującym odpowiednią wiedzę dotyczącą topografii, a także budowy i czynności poszczególnych narządów ciała.** Higiena i bezpieczeństwo pracy **w gabinecie kosmetycznym.**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	Kosmetologia pielęgnacyjna		
Osoby prowadzące:	Mgr Barbara Geryn		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**20**	**2**
Praca własna studenta:	**20**	**30**	
Cele modułu:	**Celem nauczania przedmiotu jest przygotowanie studentów do samodzielnej pracy w profesjonalnych gabinetach kosmetologicznych. Niezbędne jest wprowadzenie do przedmiotu, poprzez przedstawienie studentom zasad wykonywania zabiegów z zakresu Kosmetologii pielęgnacyjnej. Studenci zdobędą umiejętności w zakresie przeprowadzania wywiadu w gabinecie kosmetologicznym, nabędą także informacje na temat kompetencji kosmetologa. Studenci będą posiadali wiedzę z zakresu doboru odpowiednich kosmetyków w zależności od rodzaju wykonywanego zabiegu, celu przeprowadzanej czynności z uwzględnieniem oczekiwań klienta. Studenci zapoznają się z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w gabinecie kosmetycznym, nauczą się organizacji stanowiska pracy. Istotnym elementem zajęć będzie przedstawienie słuchaczom przepisów prawnych dotyczących kosmetyków w Polsce i w Unii Europejskiej.**		
Efekty kształcenia:			
Wiedza: Student zna wskazania i przeciwwskazania do wyko przeprowadzić wywiad, postawić diagnozę kosmetyczną oraz Umiejętności: Student potrafi przeprowadzić wywiad kosmetyczny i posta z zastosowania zabiegów pielęgnacyjnych – manicure biologi masaż stóp, masaż twarzy szyi i dekoltu. Student potrafi wyk zabiegu), utrzymać porządek na stanowisku pracy, nawiązać Kompetencje społeczne: Student potrafi pracować w grupie. zgodnie z zasadami etyki. Student rozumie potrzebę us ograniczeń. Potrafi pokierować klienta w celu konsultacji do kosmetologa.	ywania zabiegów z zakresu Kosmetologii pielęgnacyjnej. Student umie dostosować zabieg kosmetyczny do potrzeb klienta. ić odpowiednią diagnozę kosmetyczną. Student umie określić zalety wynikające czny i kosmetyczny, zabieg parafinowy, pedicure kosmetyczny, masaż dłoni, onać zabieg (uwzględniając wskazania i przeciwwskazania do przeprowadzania kontakt z pacjentem przybyłym na zabieg pielęgnacyjny. Student dba o bezpieczeństwo własne, klienta i współpracowników i postępuje tawicznego doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji. Jest świadomy swoich innych specjalistów. Potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem		
Forma zajęć/metody dydaktyczne:			

Ćwiczenia ze wstępem teoretycznym - (omówienie wskazań i przeciwwskazań do zabiegów, pokazow prowa Konwersacje na temat omawianych zagadnień.	vadzącego efektów wynikających z zastosowania zabiegów kosmetycznych icure kosmetyczny, masaż dłoni, masaż stóp, masaż twarzy szyi i dekoltu),

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenia teoretyczne z zakresu zabiegów omówionych na zajęciach

Umiejętności: zaliczenia praktyczne z zabiegów wykonywanych na zajęciach

Kompetencje społeczne: Oceny cząstkowe za zaangażowanie w pracę, oceny z zaliczeń teoretycznych.

Treści programowe:

Część teoretyczna zajęć :

- Zapoznanie studenta z podstawowymi zasadami przeprowadzania zabiegów pielęgnacyjnych.
- Charakterystyka preparatów kosmetyc znych wykorzystywanych przy omawianych zabiegach pielęgnacyjnych – umiejętny dobór środków pielęgnacyj ych do odpowiedniego zabiegu. do wykonywania zabiegów. iało stosowane w
- Omówienie wskazań i przeciwwskazań
- Omówienie rodzajów skóry. gabinetach kosmetycznych. i kosmetyczny, kąpiel parafinowa, pedicure
- Innowacyjne zabiegi kosmetyczne na c

Część praktyczna zajęć: kosmetyczny, masaż dłoni, masaż

- Wykonanie zabiegów: manicure biologiczny arz. ło. stóp, masaż twarzy szyi i dekoltu.
- Wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych na tw
- Wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych na cia

Literatura podstawowa:

1. Dylewska-Grzelakowska J., 1999, Kosmetyka stoso vana, Wydawnictwa Szkolne i Pedegogiczne, Warszawa. a dla Kosmetologów,
2. Peters I.B., Kosmetyka, „Rea", Warszawa. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im.
3. Red. Adamski Z., Kaszuba A., 2008, Dermatologi Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań.

Literatura uzupełniająca:

1. Prochowicz Z., 1991, Podstawy masażu leczniczego. P TYL, Kraków. Warszawa.
2. Magiera L., 2006, Klasyczny masaż leczniczy, BIO-

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII

Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Znajomość** Dermatologii **ułatwi studentom określenie przeciwwskazań do zabiegów z zakresu Odnowy biologicznej. Wiedza z zakresu** Anatomii i fizjologii **zapewni studiującym odpowiednią wiedzę dotyczącą topografii, a także budowy i czynności poszczególnych narządów ciała.** Higiena i bezpieczeństwo pracy **w gabinecie kosmetycznym.**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	Kosmetologia upiększająca		
Osoby prowadzące:	Mgr Barbara Geryn		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**-**	**3**
Praca własna studenta:	**45**	**-**	
Cele modułu:	**Celem nauczania przedmiotu jest przygotowanie studentów do samodzielnej pracy w profesjonalnych gabinetach kosmetologicznych. Niezbędne jest wprowadzenie do przedmiotu, poprzez przedstawienie studentom zasad wykonywania zabiegów z zakresu Kosmetologii upiększającej. Studenci zdobędą umiejętności w zakresie przeprowadzania wywiadu w gabinecie kosmetologicznym, nabędą także informacje na temat kompetencji kosmetologa. Studenci będą posiadali wiedzę z zakresu doboru odpowiednich kosmetyków w zależności od rodzaju wykonywanego zabiegu, celu przeprowadzanej czynności z uwzględnieniem oczekiwań klienta. Studenci zapoznają się z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w gabinecie kosmetycznym, nauczą się organizacji stanowiska pracy. Istotnym elementem zajęć będzie przedstawienie słuchaczom przepisów prawnych dotyczących kosmetyków w Polsce i w Unii Europejskiej.**		
Efekty kształcenia:	ywania zabiegów z zakresu Kosmetologii upiększającej. Student umie dostosować zabieg kosmetyczny do potrzeb klienta. ić odpowiednią diagnozę kosmetyczną. Student umie określić zalety wynikające czne naskórka, złuszczanie mechaniczne naskórka, redukcja rozstępów za ry twarzy (uwzględniając wskazania i przeciwwskazania do rzeprowadzania acy, a w przypadku zaniedbań z tym związanych, odejmuje działania na zabieg pielęgnacyjny. Student dba o bezpieczeństwo własne, klienta i współpracowników i postępuje tawicznego doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji. Jest świadomy swoich innych specjalistów. Potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem		
Wiedza: Student zna wskazania i przeciwwskazania do wyko przeprowadzić wywiad, postawić diagnozę kosmetyczną oraz Umiejętności: Student potrafi przeprowadzić wywiad kosmetyczny i posta z zastosowania zabiegów upiększających – złuszczanie chemi pomocą kwasów chemicznych – AHA i AKA, zabiegi z wykorzystaniem ultradźwięków, oczyszczanie manualne sk zabiegu). Student umie utrzymać porządek na stanowisku pr naprawce. Potrafi nawiązać kontakt z pacjentem przybyłym Kompetencje społeczne: Student potrafi pracować w grupie. zgodnie z zasadami etyki. Student rozumie potrzebę us ograniczeń. Potrafi pokierować klienta w celu konsultacji do kosmetologa.			
Forma zajęć/metody dydaktyczne:			
Ćwiczenia ze wstępem teoretycznym - (wykorzystaniem ultradźwięków, oczyszczanie manualne skór ćwiczenia w parach. Konwersacje na temat omawianych zaga	wadzącego efektów wynikających z zastosowania zabiegów kosmetycznych naskórka, redukcja rozstępów za pomocą kwasów chemicznych, zabiegi z), omówienie wskazań i przeciwwskazań do zabiegów, pokazowe wykonanie		

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:
Wiedza: zaliczenia teoretyczne z zakresu zabiegów omówionych na zajęciach Umiejętności: zaliczenia praktyczne z zabiegów wykonywanych na zajęciach Kompetencje społeczne: Oceny cząstkowe za zaangażowanie w pracę, oceny z zaliczeń teoretycznych.

Treści programowe:	
Część teoretyczna zajęć : **1.** Zapoznanie studenta z podstawowymi za **2.** Charakterystyka sposobów złuszczania na **3.** Charakterystyka preparatów kosmetyczn upiększających – umiejętny dobór środkó **4.** Omówienie wskazań i przeciwwskazań d **5.** Omówienie działań niepożądanych przy z **6.** Innowacyjne zabiegi kosmetyczne na ciał	sadami przeprowadzania zabiegów upiększających. skórka. ych wykorzystywanych przy omawianych zabiegach w pielęgnacyjnych do odpowiedniego zabiegu. wykonywania zabiegów. abiegach z wykorzystaniem kwasów chemicznych. o stosowane w gabinetach kosmetycznych. zne naskórka (kwas migdałowy, kwas pirogronowy), złuszczanie mechaniczne
Część praktyczna zajęć: **1.** Wykonanie zabiegów: złuszczanie chemic naskórka (mikrodermabrazja diamentowa wykorzystaniem ultradźwięków (peeling k **2.** Wykonanie zabiegów upiększających na t **3.** Wykonanie zabiegów upiększających na ci	l, redukcja rozstępów za pomocą kwasów chemicznych - AHA i AKA, zabiegi z witacyjny, sonoforeza), oczyszczanie manualne skóry. warz. ało.

Literatura podstawowa:	
1. Dylewska-Grzelakowska J., 1999, Kosmety **2.** Peters I.B., Kosmetyka, „Rea", Warszawa. **3.** Red. Adamski Z., Kaszuba A., 2008, Derma im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, P	a stosowana, Wydawnictwa Szkolne i Pedegogiczne, Warszawa. tologia dla Kosmetologów, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego oznań.

Literatura uzupełniająca:	
1. **2.** Kasprzak W., 2010,	akologia skóry, Wydawnictwo Lekarskie WL. etologii i medycynie estetycznej, Wydawnictwo Lekarskie PZWL.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Profil kształcenia:	praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Kosmetologia upiększająca i kosmetologia pielęgnacyjna		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	ZAGADNIENIA Z ESTETYKI, WIZAŻU I MAKIJAŻU		
Osoby prowadzące:	Mgr Anna Uss-Wojciechowska		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**25**	**-**	**1**
Praca własna studenta:	**5**	**-**	
Cele modułu:	**Zapoznanie z pracą wizażysty oraz prawidłową organizacją i wyposażeniem (materiały i narzędzia potrzebne do wykonania stylizacji i makijaży) miejsca pracy.** **Zapoznanie studentek z nowymi metodami wykonywania makijaży (korekta twarzy i jej elementów oraz techniki wykonywania różnych rodzajów makijaży).** **Nabycie umiejętności wykonywania makijaży na różne okazje (dzienny, wieczorowy, ślubny).**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student opisuje pracą wizażysty oraz prawidłową anizacją i wyposażeniem (materiały i narzędzia potrzebne do wykonania or stylizacji i makijaży) miejsca pracy. Student charakteryzuje odstawowe metody wykonywania makijaży (korekta twarzy i jej elementów oraz p techniki wykonywania różnych rodzajów makijaży). yjaśnia techniki wykonywania makijaży na różne okazje (dzienny, wieczorowy, Student w ślubny).

Umiejętności: Student organizuje pracą wizażysty oraz prawi łowo przygotowuje stanowisko pracy (materiały i narzędzia potrzebne do wykonania stylizacji i makijaży). Stu dent wybiera sposób lub metodę wykonywania makijaży (korekta twarzy i jej elementów oraz techniki wykonywania różnych rodzajów jaży). Student proponuje wykonywania makijaży na różne okazje przyszłym maki klientkom (dzienny wieczorowy, ślubny).

Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę ustawic nego doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji. Student pracuje samodzielnie wykonywaniu dowolnych makijaży. Student wykazuje kreat rzy ywność w projektowaniu makijaży. Student dba o powierzone mu narzędzia materiały potrzebne w pracy. Student dba o bezpieczeńst wo własne, klienta i współpracowników i postępuje zgodnie z zasadami etyki. Student jest świadomy swoich ograniczeń. Potrafi pokier wać klienta w celu konsultacji do innych specjalistów. Potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem kosmetologa.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia / praca w parach

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Zaliczenie pisemne (kolokwium).

Umiejętności: Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru.

Kompetencje społeczne: Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru.

Treści programowe:

1. Omówienie przygotowania stanowiska pracy i zasad BHP trakcie zajęć. oczy ,nos, usta
2. Rodzaje kształtów twarzy i ich korekta. broda). ny)- techniki i zasady
3. Zapoznanie z zasadami korygowania elementów twarzy (wykonania. omówienie
4. Omówienie rodzajów makijaży (dzienny, wieczorowy, ślub
5. Makijaż dzienny na wybranych modelkach (wykonanie i makijaży).
6. Makijaż wieczorowy na wybranych modelkach (wykona ie i omówienie makijaży). mówienie makijaży).
7. Makijaż ślubny na wybranych modelkach (wykonanie i o

Literatura podstawowa :

1. K. Kozłowska-Kołodziejska . Sztuka wizażu .Helion 2008
2. R. Walde . Odkryj swój styl i kolor . Diogenes 2002 kobietę sukcesu.. AA 2007
3. J. Turbasa . Ubraniowy kodeks pracy -
4. M. Spillane . Zaprezentuj siebie . Muza S .A. 1998
5. J. Dylewska-Grzelakowska . Kosmetyka stosowana WS i P 1999
6. Z. Sumirska . Stylizacja – kolor , forma , szyling .P.P.H.U. SUZI 2004
7. F. Voucher .Historia mody . ARKADY 2004
8. E. Sokólska & J. Grąbczewski „Makijaż fotograficzny” Estetyka ,Warszawa

Literatura uzupełniająca:

Kwartalniki tj. : Beaty Forum , Fashion ,Top Moda , Laurent –fryzury, moda i uroda

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Wiedza i umiejętności z języka angielskiego na poziomie B1.		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	JĘZYK ANGIELSKI		
Osoby prowadzące:	Mgr Aneta Szumowska		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**27**	**27**	**1**
Praca własna studenta:	**3**	**3**	
Cele modułu:	Celem kształcenia jest osiągnięcie i/lub konsolidacja praktycznej znajomości języka angielskiego na poziomie zaawansowania B2.		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwija ć swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku afi rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT). Potr wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z ści wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów. Ma umiejętno ęzykowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodnie z wymaganiami okr eślonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Student rozumie główny sens wypowiedzi sformułowanej w raźnie, w języku standardowym, na temat mu znany, związany z pracą, szkołą, czasem wolnym itp. Rozumie najważniejsze informacje w rogramach radiowych i TV dotyczące wydarzeń współczesnych lub tematów i, związanych z zainteresowaniami osobistymi lub zawodowym gdy mówi się dość wolno i wyraźnie.

Umiejętności: Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komu ikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanał w i technik komunikacyjnych ze specjalistami, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów w języku polskim i języku obcym. Potrafi zro umieć teksty zawierające najczęściej używane wyrażenia związane z życiem codziennym i zawodowym. Rozumie opis wydarzeń, uczuć i czeń zawartych w listach prywatnych. Radzi sobie w większości sytuacji, które mogą się zdarzyć w podróży po krajach danego obszaru jęz kowego. Potrafi bez przygotowania uczestniczyć w rozmowach na tematy mu znane i go interesujące, lub odnoszące się do życia codzienn go (np. rodzina, zainteresowania, praca, podróże i wydarzenia bieżące). Potrafi łączyć wyrazy i wyrażenia w prosty sposób, aby opisać oświadczenia i wydarzenia, swoje marzenia, nadzieje, ambicje. Umie podać przyczyny i wyjaśnienia, sformułować opinie i plany. Umie o owiedzieć jakąś historię, oraz zrelacjonować treść filmu lub książki, albo opisać swoje reakcje. Potrafi napisać prosty zwarty tekst na temat i u znany lub go interesujący. Umie napisać list osobisty opisujący doświadczenia wrażenia.

Kompetencje społeczne: Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Zaliczenie ustne.

Umiejętności: Zaliczenie ustne.

Kompetencje społeczne: Zaliczenie ustne.

Treści programowe:
Zakres tematyczny i słownictwo na zajęciach obejmuje następujące obszary: ✓ Rodzina ✓ Moje miejsce zamieszkania i styl życia ✓ Pieniądze ✓ Wakacje-Czas wolny-Podróżowanie ✓ Edukacja ✓ Praca i zawody Materiał leksykalno-gramatyczny ✓ Czasy teraźniejsze ✓ Wyrażanie przyszłości ✓ Czasy: porównanie form teraźniejszych, ciągłych i dokonanych; ✓ Present Simple i Present Continuous; Future Continuous; ✓ Wyrażanie przeszłości - Simple Past ✓ Czasy stosowane w opowiadaniu: Past Simple, Past Continuous, Past Perfect Simple
Literatura podstawowa:
New English File –Intermediate.
Literatura uzupełniająca:
Total English Intermediate – Student's Book, Workbook

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	PSYCHOLOGIA		
Osoby prowadzące:	mgr Anna Szczepińska		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**30**	**2**
Praca własna studenta:	**20**	**20**	

Cele modułu:	1. Przedstawienie przedmiotu zainteresowań i zakresu problematyki psychologii 2. Prezentacja założeń najważniejszych koncepcji człowieka w psychologii i ich znaczenia w wyjaśnianiu funkcjonowania psychiki i zachowania : a. psychoanalityczna koncepcja człowieka b. behawiorystyczna koncepcja człowieka c. koncepcja człowieka w psychologii humanistycznej d. poznawczy sposób widzenia e. koncepcja człowieka w socjobiologii 3. Zapoznanie z podstawowymi pojęciami z zakresu psychologii rozwoju człowieka (rozwój, zmiana rozwojowa i in.) oraz ze zmianami rozwojowymi typowymi dla poszczególnych okresów życia, ukazanie mechanizmów wpływu grupy i społeczeństwa na jednostkę: a) okres prenatalny i wczesne dzieciństwo (okres niemowlęcy i poniemowlęcy) b) okres przedszkolny c) młodszy wiek szkolny d) okres dojrzewania e) dorosłość f)starość 4. Zapoznanie z głównymi procesami poznawczymi, poglądami różnych autorów i badaniami nad tymi procesami na terenie psychologii. Wskazywanie na możliwości wpływania na przebieg : spostrzegania, uwagi, zapamiętywania, uczenia się, myślenia i rozumowania. 5. Doświadczanie przez studentów funkcjonowania własnego aparatu poznawczego poprzez wykonywanie różnych zadań z zakresu spostrzegania, uwagi, pamięci, rozwiązywania problemów w oparciu o materiał multimedialny i graficzny przygotowany przez prowadzącego. 6. Omówienie głównych zagadnień związanych z powstawaniem emocji,

różnymi ich rodzajami oraz wpływem procesów emocjonalnych na zachowanie człowieka. Wskazanie na formy ekspresji emocjonalnej, zarówno zewnętrznej, jak i „do wewnątrz”.

7. Teoria inteligencji wielorakich Howarda Gardnera. 8 inteligencji – cechy charakterystyczne, rozpoznanie, rozwijanie. Określenie przez studentów dominującej inteligencji.

8. Zapoznanie z współczesnymi poglądami na istotę stresu i czynniki stresogenne. Krótka charakterystyka faz reakcji stresowej i skutków przezywanego stresu na poziomie biologicznym, psychologicznym i społecznym. Scharakteryzowanie różnych sposobów radzenia sobie ze stresem

9. Wyposażenie studentów w konstruktywne mechanizmy radzenia sobie ze stresem oparciu o materiał multimedialny.

10. Przedstawienie wybranych teorii motywacji. Prześledzenie piramidy potrzeb Maslowa i funkcji motywacyjnej potrzeb niższego i wyższego rzędu. Ukazanie konfliktów motywacyjnych w ujęciu Dollarda i Millera. Poznanie przez studentów wpływu motywacji na psychikę i działanie człowieka.

11. Zapoznanie z różnymi sposobami rozumienia terminu osobowość oraz jej jednoczącej roli w systemie psychicznym.

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student:

- ma podstawową wiedzę o charakterze psychologi i, jej miejscu w systemie nauki i relacjach do innych nauk;
- posiada podstawową wiedzę o człowieku, a w s zczególności jako podmiocie konstytuującym struktury społeczne i zasady ich funkcjonowania, a także działających w tych str ukturach. Zna rolę wpływu środowiska na rozwój psychofizyczny człowieka i kształtowanie jego poszczególnych sfer;
- zna metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwa nia danych niezbędnych do przeprowadzenia diagnozy psychologicznej;
- ma wiedzę o normach i regułach moralnych i e ycznych oraz rządzących nimi prawidłowościami oraz o ich źródłach, naturze, zmianach i sposobach działania;
- zna ogólne zasady indywidualnego rozwoju, wyk rzystując zdobytą wiedzę z psychologii z uwzględnieniem cech przydatnych do wykonywanego w przyszłości zawodu.

Umiejętności: Student:

- potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społe zne w zakresie dziedziny kosmetologii;
- potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną i pozys zakresie kosmetologii;
- potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg kiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych w
- prawidłowo posługuje się systemami normatyw konkretnych procesów i zjawisk społecznych w zakresie kosmetologii; zadania z zakresu kosmetologii;
- wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dyl nymi oraz wybranymi normami moralnymi w celu rozwiązania konkretnego
- analizuje proponowane rozwiązania i proponuje ematów pojawiających się w pracy zawodowej;
- posiada umiejętność rozumienia i analizowania zj tym zakresie odpowiednie rozstrzygnięcia; awisk społecznych. alizacji określonych przez siebie

Kompetencje społeczne: Student:

- rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie;
- potrafi odpowiednio określić priorytety służące re
- prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy zw lub innych zadania;
- potrafi uzupełnić i doskonalić nabytą wiedzę i umi

ązane z wykonywanym zawodem;
ejętności.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Egzamin ustny Umiejętności: Egzamin ustny Kompetencje społeczne: Egzamin ustny	
Treści programowe:	

1. Cele, założenia oraz zastosowanie psychologii:

a) główne zagadnienia, jakimi zajmuje się psychologia

b) cele psychologii jako nauki

c) metody badań psychologicznych

2. Psychologiczne koncepcje człowieka:

a) psychoanalityczna koncepcja człowieka

b) behawiorystyczna koncepcja człowieka

c) koncepcja człowieka w psychologii humanistycznej

d) poznawczy sposób widzenia

e) koncepcja człowieka w socjobiologii

3. Rozwój człowieka w pełnym cyklu ż

echanizmów wpływu grupy i społeczeństwa na jednostkę:

a) pojęcie rozwoju i zmiany rozwojowej

b) czynniki rozwoju

c) periodyzacja rozwoju

d) charakterystyka poszczególnych okresów rozwojowych

- okres prenatalny i wczesne dzieciń
- okres przedszkolny
- młodszy wiek szkolny
- okres dojrzewania
- dorosłość
- starość

·es niemowlęcy i poniemowlęcy)

4. Procesy poznawcze:

a) wrażenia i spostrzeganie

b) „oszustwa" percepcji

c) czynniki wpływające na przebieg percepcji

d) deprywacja sensoryczna i przeciążenie sensoryczne

5. Uwaga i jej właściwości:

a) rola uwagi w życiu człowieka

b) cechy i właściwości uwagi

c) czynniki mające wpływ na jakość uwagi

6. Uczenie się i warunkowanie jako zachowania przystosowawc

ze:

a) determinanty uczenia się (właściwości podmiotu i czynniki sytuacyjne) b)

warunkowanie klasyczne

c) warunkowanie instrumentalne

d) znaczenie wzmocnień (nagrody i kary) w procesie uczenia się

7. Pamięć:

a) teorie pamięci, zapamiętywania i zapominania

b) rodzaje pamięci

c) jak polepszyć pamięć

8. Myślenie i rozwiązywanie problemów

a) definicja myślenia

b) pojęcia, schematy i strategie myślowe

c) rozwiązywanie problemów

d) rodzaje myślenia **9. Emocje i motywacja:**

a) źródła emocji

b) charakterystyka i klasyfikacja emocji

c) ekspresja emocjonalna

d) rola wczesnych doświadczeń

e) radzenie sobie z emocjami

f) motywacja

10. Stres:

a) czym jest stres

b) fazy reakcji stresowej

c) następstwa stresu: biologiczne, psychologiczne i społeczne

d) sposoby radzenia sobie ze stresem

e) zasoby wykorzystywane w radzeniu sobie ze stresem

11. Osobowość:

a) sposoby definiowania osobowości

b) struktura i dynamika

c) osobowość dojrzała

12. Inteligencja wieloraka: kinestetyczna, interpersonalna, intrapersonalna, matematyczno – logiczna, lingwistyczna, muzyczna, wizualno – przestrzenna, przyrodnicza.

Literatura podstawowa:	

Czarnecki K, Marten (1996) Z. *Wybrane zagadnienia psychologii ogólnej i rozwojowej.* Katowice: Cenzus.

Ekman P., Davidson R.J. (1999) : *Natura emocji.* GWP, Gdańsk.

Maruszewski T. (1996) *Psychologia poznawcza*. Warszawa: Polskie Towarzystwo Semiotyczne.

Wojciszke B.(2011): *Psychologia społeczna,* Warszawa;Wyd. Nauk. Scholar.

Literatura uzupełniająca:

Bernstein B. (1990) *Odtwarzanie* kultury. Warszawa: Państwo
Wydawniczy.

Everly G.S. , Rosenfeld R. (1992) : *Stres , przyczyny , terapia i*
.

Materska M., Tyszka T. [red.] (1997) *Psychologia i poznanie*

Przetacznik-Gierowska M. , Tyszkowa M. (2000):

Nęcka E., Orzechowski J., Szymura B. (2006) *Psychologia pozn*
osobowości. Warszawa ; Wyd. Nauk. Scholar.

Sęk H. , Cieślak R. (red.) (2001b) : *Wsparcie społeczne , stres*
.

Warszawa ; PWN.

Warszawa:Polskie Wydawnictwo Naukowe.

rozwoju człowieka . T.1. Zagadnienia ogólne ; Warszawa ; Wyd.Nauk. PWN.

. Warszawa: PWN. 4. Oleś P.K. (2008) : *Wprowadzenie do psychologii*

Wyd. Nauk. PWN ; Warszawa.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	SAVOIR VIVRE STUDENCKI		
Osoby prowadzące:	Dr Maria Joanna Gondek		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**25**	**15**	**2**
Praca własna studenta:	**25**	**35**	
Cele modułu:	**Zasadniczym celem zajęć jest zapoznanie się z problematyką dotyczącą dyplomacji praktycznej, skoncentrowanej na etykiecie, obejmującej sytuacje z którymi student spotyka się najczęściej na uczelni i spotka w przyszłej pracy zawodowej. Podjęcie problematyki ma uświadomić studentom: 1. Podstawy etyczne zasad etykiety i znaczenie etykiety dla kształtowania dobrych relacji międzyludzkich oraz 2. wpływ znajomości zasad etykiety na przebieg własnego życia zawodowego, towarzyskiego i rodzinnego**		
Efekty kształcenia:			
Student po realizacji zajęć powinien posiadać: – podstawowe wiadomości ze sztuki dyplomacji, odwołujące akademickim i zawodzie kosmetologa – rozumienie znaczenia praktycznego funkcjonowania *savoir* - rozumienie podstawowych czynników kształtujących sztuk - świadomość współczesnych problemów z obszaru etykiety, - posiadać znajomość literatury przedmiotu, pozwalającą na <u>Wiedza:</u> wie i rozumie jakie są podstawowe działy savoir vivr zgodnych z etykietą, nazywa podstawowe błędy zachowań. zawodowej kosmetologa. <u>Umiejętności:</u> potrafi zastosować wiedzę w typowych syt określonych sytuacjach, wybiera zachowania zgodne z etyki posługuje się wizytówkami. Potrafi przekazać innym swoje u <u>Kompetencje społeczne:</u> zachowuje otwartość na problemy o właściwą etykietę w relacji z przełożonymi i rówieśnikam ubioru.	się do współczesnych kodeksów zwyczajowych, funkcjonujących w życiu *vivre* w relacjach międzyludzkich etykiety i ich etycznych odniesień szczególnie dotyczących życia studenckiego orientację we współczesnych problemach związanych z etykietą. e, definiuje podstawowe pojęcia z zakresu savoir vivre, rozróżnia typy zachowań Ma świadomość znaczenia zasad savoir-vivre w życiu społecznycm oraz w pracy uacjach i działaniach związanych z życiem studenta, planuje zachowanie w etą, organizuje przebieg konwersacji, zestawia stroje dostosowane do sytuacji, vagi, spostrzeżenia i przemyślenia dotyczące zasad „dobrego wychowania”. związane z savoir vivre, chętnie włącza się w dyskusję na ten temat, troszczy się i, jest wrażliwy na zaistniałe błędy w zachowaniach, dba o etykietę dotyczącą		
Forma zajęć/metody dydaktyczne:			
wykład konwersatoryjny, prezentacja multimedialna, m dialogowe			
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:			

Wiedza: kolokwium pisemne (w formie testu wyboru), obecność na wykładach, zapoznanie się z treścią wykładów i wskazaną literaturą

Umiejętności: przygotowanie pracy zaliczeniowej w formie prezentacji multimedialnej, uwzględniającej wybrany przez studenta współczesny problem obszaru savoir vivre

Kompetencje społeczne: aktywność na zajęciach.

Treści programowe:

1. Protokół dyplomatyczny, ceremoniał i etykieta – wstępne rozróżnienia terminologiczne i historyczne. Zasady i funkcjonowanie etykiety. Podstawy etyczne etykiety. Sztuka dyplomacji jako obowiązujący wzór ułożenia relacji międzyludzkich w sytuacjach społeczno-zawodowych. Uwzględnianie różnic kulturowych w etykiecie.
2. Zasada *precedencji* (pierwszeństwa) i jej funkcjonowanie. Tytulatura (dotycząca najwyższych przedstawicieli państw; urzędowa, tytulatura naukowa (obowiązująca na uczelniach) zawodowa, kurtuazyjna, tytulatura obejmująca duchowieństwo).
3. Korespondencja i bilety wizytowe (zasady i formy pisania listów urzędowych, korespondencja internetowa, rodzaje wizytówek, forma i wygląd wizytówki, sposoby używania wizytówek). Etykieta w rozmowach telefonicznych.
4. Organizacja spotkań służbowych (rodzaje spotkań, dobór sali, etykieta związana z rozmową roboczą, wygłoszeniem wykładu, prezentacji, prowadzeniem dyskusji i negocjacji oraz wykorzystaniem sprzętu audiowizualnego).
5. Strategie i taktyki dyplomatyczne w rozmowach. Zasada używania alternatywy.
6. Organizacja przyjęć służbowych (typy przyjęć, zaproszenia, typy stołów i nakryć, zasady rozsadzania gości, miejsca honorowe, nakrycia, kolejność i dobór dań, podstawowe wiadomości o łączeniu i sposobach spożywania potraw, zasady konwersacji przy stole).
7. Zasady związane z ubiorem, dodatkami do ubioru i makijażem (typy strojów formalnych-ceremonialnych i nieformalnych dla kobiet i mężczyzn, ubiór służbowy - dobór stroju, makijażu i dodatków do danej sytuacji, zasady elegancji, klasyfikacja typowych błędów w ubieraniu się, makijażu, stosowanych dodatkach).
8. *Savoir vivre* w najbardziej typowych kontaktach: komunikacji i typowych sytuacjach życia codziennego studenta, sytuacjach zawodowych (m. in. relacje przełożeni- podwładni, relacje z klientem).

Literatura podstawowa:

T. Orłowski, *Protokół dyplomatyczny. Ceremoniał i etykieta*, Lublin 2005.

C. Ikanowicz, J. W. Piekarski, *Protokół dyplomatyczny i dobre obyczaje*, Warszawa 2007.

I. Kamińska-Radomska, *Etykieta biznesu czyli międzynarodowy język kurtuazji*, Warszawa 2008.

E. Pietkiewicz, *Protokół dyplomatyczny*, Warszawa 1998.

E. Pietkiewicz, *Savoir vivre dla każdego*, Warszawa 1997.

H. L. Pietboeuf, *O stroju na każdą okazję*, tłum. M. Piechowicz, Warszawa 1999.

E. Pietkiewicz, *Przyjęcia w biznesie i nie tylko*, Warszawa 1995

Literatura uzupełniająca:

L. Jabłonowska, G. Myśliwiec, *dy zachowań, elegancji, rozmowy, gestów i konsumpcji*, Warszawa 2002.

K. Farr, *Twój osobisty stylista. W co się ubrać* ıski, Warszawa 2005

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Podstawowe wiadomości z zakresu higieny, kosmetologii, dermatologii, fizjologii**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	ELEMENTY PROMOCJI ZDROWIA I URODY		
Osoby prowadzące:	dr Ewa Nowosadzka		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**20**	**-**	**1**
Praca własna studenta:	**10**	**-**	
Cele modułu:	**Poznanie koncepcji i zadań promocji zdrowia oraz zasad profilaktyki i edukacji zdrowotnej. Zapoznanie z zasadami zdrowego stylu życia oraz zachowaniami prozdrowotnymi. Uświadomienie istotnych wykładników zdrowia człowieka, które można poddawać kontroli i modyfikacji w celach działań prozdrowotnych.**		
Efekty kształcenia:			
Wiedza: Student definiuje podstawowe pojęcia z zakresu pro mocji zdrowia, edukacji zdrowotnej, profilaktyki, stylu życia i zachowań zdrowotnych . Student wymienia najważniejsze organizacje, dokumenty oraz programy związane z promocją zdrowia. Student zna wpływ na zdrowie człowieka i urodę czynników składających się na styl życia. Umiejętności: Rozumie istotę promocji zdrowia, założenia te oretyczne i praktyczne promocji zdrowia w Europie i w Polsce. Analizuje zachowania umacniające zdrowie lub zagrażające zdrowiu. 'yjaśnia cel podejmowanych działań prozdrowotnych i umie promować wzorce zdrowego stylu życia oraz zainteresowanie sprawami urody. Kompetencje społeczne: Student propaguje i kreuje zdrowy tyl życia i promocję zdrowia. Student demonstruje postawę promującą zdrowie.			
Forma zajęć/metody dydaktyczne:			
Wykład z prezentacją multimedialną oraz e-learning			
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:			

Wiedza: zaliczenie na ocenę

Umiejętności: zaliczenie na ocenę

Kompetencje społeczne: potwierdza ocena nauczyciela akademickiego lub samoocena studenta

Treści programowe:

1. Wstęp do promocji zdrowia-
2. Najważniejsze dokumenty, organizacje i programy epcji zdrowia i promocji zdrowia. problematyką zdrowia.
3. rowotna. Zachowania zdrowotne i czynniki kształtujące stan zdrowia i urodę. życia jako podstawowy czynnik wpływający na zdr Styl człowieka.
4. Promocja zdrowia w profilaktyce uzależnień- wybrane przykłady. Szkodliwości wynikające z palenia tytoniu, nadużywania alkoholu i środków odurzających.
5. Rola promocji zdrowia w profilaktyce wybranych chorób (cukrzyca, otyłość, choroby układu krążenia, nowotwory)
6. Promocja zdrowego stylu życia. Aktywność fizyczna a zdrowie człowieka ,rola aktywności fizycznej w promocji zdrowia.

Literatura podstawowa:

1. Karski J. Praktyka i teoria promocji zdrowia. wybr ne zagadnienia Wyd. DeDeWu Warszawa 2008
2. Narodowy Program Zdrowia na lata 2007-2015 , Załącznik do Uchwały Nr 90/2007 Rady Ministrów z dnia 15 maja 2007r kacja
3. Borzucka – Sitkiewicz A.: Promocja zdrowia i edu zdrowotna. Impuls. Kraków 2006

Literatura uzupełniająca:

1. ja zdrowia Tom I Teoretyczne podstawy promocji
2. Gromadzka-Ostrowska J., Włodarek D., Toeplitz Z., drowia Edukacja prozdrowotna, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2003
3. Woynarowska B. Edukacja wnictwo Naukowe PWN Warszawa 2008

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Znajomość** Dermatologii **ułatwi studentom określenie przeciwwskazań do zabiegów z zakresu Odnowy biologicznej. Wiedza z zakresu** Anatomii i fizjologii **zapewni studiującym odpowiednią wiedzę dotyczącą topografii, a także budowy i czynności poszczególnych narządów ciała.** Higiena i bezpieczeństwo pracy **w gabinecie kosmetycznym.**
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	ZABIEGI KOSMETYCZNE W ODNOWIE BIOLOGICZNEJ
Osoby prowadzące:	Mgr Barbara Geryn

Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**45**	**10**	**1**
Praca własna studenta:	**5**	**15**	

Cele modułu:	**Celem nauczania przedmiotu jest przygotowanie studentów do samodzielnej pracy w profesjonalnych gabinetach kosmetologicznych. Niezbędne jest wprowadzenie do przedmiotu, poprzez przedstawienie studentom zasad wykonywania zabiegów z zakresu Odnowy biologicznej. Studenci zdobędą umiejętności w zakresie przeprowadzania wywiadu w gabinecie kosmetologicznym, nabędą także informacje na temat kompetencji kosmetologa. Studenci będą posiadali wiedzę z zakresu doboru odpowiednich kosmetyków w zależności od rodzaju wykonywanego zabiegu, celu przeprowadzanej czynności z uwzględnieniem oczekiwań klienta. Studenci zapoznają się z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w gabinecie kosmetycznym, nauczą się organizacji stanowiska pracy. Istotnym elementem zajęć będzie przedstawienie słuchaczom przepisów prawnych dotyczących kosmetyków w Polsce i w Unii Europejskiej.**
Efekty kształcenia:	
Wiedza: Student zna wskazania i przeciwwskazania do wyko wywiad, postawić diagnozę kosmetyczną oraz dostosować za Umiejętności: Student potrafi przeprowadzić wywiad kosmetyczny i posta z zastosowania zabiegów wyszczuplających, antycellulitowyc wskazania i przeciwwskazania do przeprowadzania zabiegu), przybyłym na zabieg pielęgnacyjny. Student umie wykonać Kompetencje społeczne: Student potrafi pracować w grupie. zgodnie z zasadami etyki. Student rozumie potrzebę us ograniczeń. Potrafi pokierować klienta w celu konsultacji do kosmetologa.	ywania zabiegów z zakresu odnowy biologicznej. Student umie przeprowadzić bieg kosmetyczny do potrzeb klienta. ić odpowiednią diagnozę kosmetyczną. Student umie określić zalety wynikające ı i niwelujących rozstępy. Student potrafi wykonać zabieg (uwzględniając rzymać porządek na stanowisku pracy, nawiązać kontakt z pacjentem masaż laksacyjny, masaż gorącymi kamieniami oraz masaż bańką chińską. Student dba o bezpieczeństwo własne, klienta i współpracowników i postępuje tawicznego doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji. Jest świadomy swoich innych specjalistów. Potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem
Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Ćwiczenia ze wstępem teoretycznym – (wykonanie zabiegów przez prowadzącego, ćwiczenia w parac zagadnień.	wadzącego efektów wynikających z zastosowania zabiegów kosmetycznych cych rozstępy), omówienie wskazań i przeciwwskazań do zabiegów, pokazowe

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:
Wiedza: zaliczenia teoretyczne z zakresu zabiegów omówionych na zajęciach Umiejętności: zaliczenia praktyczne z zabiegów wykonywanych na zajęciach Kompetencje społeczne: Oceny cząstkowe za zaangażowanie w pracę, oceny z zaliczeń teoretycznych

Treści programowe:	
Część teoretyczna zajęć: 1. Zapoznanie studenta z podstawowymi 2. Omówienie wskazań i przeciwwskazań 3. Omówienie wpływu żywienia na wyglą 4. Innowacyjne zabiegi kosmetyczne na c	zasadami przeprowadzania zabiegów na ciało. do wykonywania zabiegów. d naszego ciała. iało stosowane w gabinetach kosmetycznych. tkankę tłuszczową, zabiegów antycellulitowych, zabiegów modelujących i ciało z elementami masażu.
Część praktyczna zajęć: 1. Wykonanie zabiegów redukujących niwelujących rozstępy. 2. Wykonie zabiegów kosmetycznych na	

Literatura podstawowa:	
1. Dylewska-Grzelakowska J., 1999, Kosmetyka 2. Peters I.B., Kosmetyka, „Rea", Warszawa. 3. Red. Adamski Z., Kaszuba A., 2008, Derma im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Po	stosowana, Wydawnictwa Szkolne i Pedegogiczne, Warszawa. ologia dla Kosmetologów, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego znań.

Literatura uzupełniająca:	
1. Prochowicz Z., 1991, Podstawy masażu leczn Warszawa. 2. Magiera L., 2006, Klasyczny masaż leczniczy,	-STYL, Kraków.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	OGÓLNOAKADEMICKI
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Podstawowe wiadomości z dietetyki i fizjologii.**
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	PORADNICTWO DIETETYCZNE
Osoby prowadzące:	dr Ewa Nowosadzka

Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS:**	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne** **w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**27**	**27**	**1**
Praca własna studenta:	**3**	**3**	
Cele modułu:	**Przedstawienie zasad racjonalnego żywienia i źródeł składników odżywczych. Zapoznanie z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi żywności i zachowań żywieniowych w aspekcie ich wpływu na zdrowie i wygląd człowieka.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student zna zasady racjonalnego żywienia człowieka oraz wartość odżywczą i energetyczną pożywienia. Zna podstawowe definicje stosowane w dietetyce. Zna problematykę żywności wzbogaconej, suplementów diety oraz środków specjalnego przeznaczenia i wymienia ich przykłady. Student charakteryzuje różne sposoby żywienia, wybrane diety oraz mody żywieniowe.

Umiejętności: Student porównuje najważniejsze grupy produktów spożywczych pod kątem ich składu i wartości odżywczej. Student umie właściwie analizować i dobierać składniki codziennej diety oraz wyjaśnia wpływ pożywienia na zdrowie organizmu w tym stan skóry, włosów i paznokci. Wskazuje aspekty zdrowotne związane z określoną metodą żywienia. Student potrafi podać przykłady żywności funkcjonalnej, żywności specjalnego przeznaczenia, żywności fortyfikowanej, j.

Kompetencje społeczne: Student docenia konieczność przestrzegania zasad prawidłowego żywienia i możliwości modyfikacji diety. Student umie dokonać prostych porad w zakresie prawidłowego żywienia, które sprzyja zachowaniu zdrowia i urody. Student propaguje i kreuje ek prawidłowe zachowania żywieniowe i wskazuje na ich związ e stanem zdrowia i urody, chętnie dyskutuje na ten temat.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Konwersatorium

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie na ocenę

Umiejętności: przedstawienie referatu na zadany temat, czynny udział w dyskusji.

Kompetencje społeczne: ocena zachowania się na zajęciach lub samoocena studenta

Treści programowe:

1. Normy żywienia i zasady prawidłowego żywienia Zalecane normy na energię i składniki odżywcze. Ogólne zasady planowania diety i klasyfikacji diet.
2. Podział produktów spożywczych na grupy i ich war jej modyfikacje. Rola podstawowych Piramida żywieniowa i składników odżywczych w optymaliz
3. Rodzaje żywności, żywność konwencjonalna, funkcjonalna, dietetyczna.
4. Nutraceutyki – nowy nurt oddziaływania na ludzkie ciało.
5. Zastosowanie zasad doboru produktów spożywczych w żywieniu z uwzględnieniem wartości odżywczej.
6. Wartość energetyczna pożywienia i zasady stosowania diety redukcyjnej.

Literatura podstawowa:

1. Gertig H., Przysławski J.: Bromatologia - Zarys na 2. Biernat J. – Żywienie, żywność a zdrowie, Wydaw	ıki o żywności i żywieniu. PZWL , Warszawa 2006 nictwo Astrum, Wrocław 2001
Literatura uzupełniająca:	
1. Biernat J. – Żywienie a uroda, Wydawnictwo Astrum, Wrocław, 2006 2. Gawęcki J., Hryniewiecki L. – 3. Kunachowicz H, Nadolna i, Iwanow K, Przygoda B. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2004	Podstawy nauki o żywieniu., PWN, Warszawa, 2004 – Wartość odżywcza wybranych produktów spożywczych i typowych potraw.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	KOMUNIKACJA INTERPERSONALNA I AUTOPREZENTACJA		
Osoby prowadzące:	dr Magdalena Wiśniowiecka		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne** **w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne** **w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**27**	**20**	**1**
Praca własna studenta:	**3**	**10**	

Cele modułu:	**Cele kształcenia:** 1. Nakreślenie przedmiotu zajęć. W oparciu o doświadczenie studentów wyodrębnienie z życia codziennego różnych rodzajów komunikacji i sposobów porozumiewania się człowieka. Wskazanie na różnice w porozumiewaniu się zwierząt i człowieka. Prześledzenie okoliczności powstania mowy i języka – zapoznanie z teoriami, które są próbą wyjaśnienia tego zjawiska poprzez ewolucję aparatu mowy lub powstanie specyficznego organu w mózgu. Zapoznanie z wynikami badań eksperymentalnych na zwierzętach . 2. Poszukiwanie wspólnego zakresu pojęć: komunikacja a język. Wprowadzenie terminów z psycholingwistyki : protojęzyk, język naturalny i sztuczny, komunikacja werbalna , mowa, realizacja językowa, fonem, zdanie, wypowiedź, dyskurs, kompetencja językowa, kompetencja komunikacyjna. 3. Rozwój mowy – nakreślenie etapów rozwoju, znaczących osiągnięć w poszczególnych okresach życia człowieka. 4. Analiza rozmowy jako podstawowego sposobu komunikowania się ze zwróceniem uwagi na : a) wielość czynników wpływających na jej przebieg b) zasady prowadzenia konwersacji c) zasady efektywnego komunikowania się przez rozmowę 5. Akcentowanie roli aktywnego słuchania dla dobrej komunikacji. Omówienie cech właściwych dla efektywnego porozumiewania się i barier komunikacyjnych . 6. Zrozumienie istoty porozumiewania się w trudnych sytuacjach i wyrobienie

	pomocnych umiejętności (dotyczy sytuacji: stresu, gniewu, krytyki, kłamstwa, „beznadziejnych" okoliczności itp.). Doskonalenie własnych umiejętności komunikacyjnych. 7. Zapoznanie z technikami negocjacji w sytuacjach zawodowych i rodzinnych z wykorzystaniem materiałów filmowych i programu multimedialnego. 8. Zaznajomienie z zagadnieniami mowy ciała i możliwościami zastosowania tej wiedzy w komunikacji z drugim człowiekiem i w autoprezentacji. Wskazanie na zalety i pułapki związane z posługiwaniem się językiem ciała. Wyodrębnienie najbardziej znaczących elementów w odczytywaniu *body language* w obrębie ciała i w otoczeniu człowieka. Wykorzystanie sygnałów niewerbalnych w pierwszym kontakcie, dla rozszyfrowywania osobowości, w relacjach interpersonalnych, w życiu zawodowym, dla kształtowania własnego wizerunku. 9. Zapoznanie z zasadami asertywnego myślenia i komunikowania w oparciu o pewność siebie, dobrze pojęty własny interes, ale też poszanowanie praw drugiej osoby. Rozróżnienie na asertywność werbalną i fizyczną. Przedstawienie możliwości zastosowania zachowań asertywnych w różnych sytuacjach życiowych (jako klient, przełożony, podwładny itd.). Doskonalenie własnej asertywności poprzez propozycje ćwiczeń i treningu. 10. Przedstawienie znaczenia wizerunku człowieka w kontaktach międzyludzkich, w karierze zawodowej i rozmaitych sytuacjach. Wyszczególnienie elementów wizerunku, ich roli w konkretnych sytuacjach . Zapoznanie z motywami, możliwościami i taktykami autoprezentacji. Wskazywanie na możliwości kreowania własnego wizerunku poprzez dobór stroju (i dodatków), makijażu, fryzury, kolorystyki, otoczenia i towarzystwa, dostosowanie komunikacji niewerbalnej.
Efekty kształcenia:	
Wiedza: przedmiotu w wykonywaniu zawodu kosmetologa. Umiejętności: rozmaitej natury oraz interpretowania ich psychologicznych. obserwowania, diagnozowania, racjonaln psychologiczn umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisem Kompetencje społeczne: zespole. Docenia znaczenie psychologii dla rozwoju jednostk prawidłowych warsz	raz jej zastosowanie w innych dyscyplinach naukowych. Ma pogłębioną wiedzę łecznego, ich prawidłowości i zakłóceń. Ma świadomość znaczenia nauczanego wowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych Potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu woczesnych rozwiązań technologicznych. Ma pogłębione umiejętności ych, zachowań człowieka oraz analizowania owny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada ące różnych zagadnień psychologicznych z ąc zarówno z dorobku psychologii, jak i innych dyscyplin owych. wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w ie do nabywania wiedzy z zakresu psychologii i komunikacji oraz budowania psychologiczne, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w . Podejmuje dyskusję na zadany temat. Angażuje się w rozwiązywanie zadań zadań problemowych, a następnie przedstawia sposób rozwiązania zadania na

forum grupy. Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego. Odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać. Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych; angażuje się we współpracę.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Konwersatorium / Metody :

- podająca – wykład ; objaśnienia ustne
- eksponująca – oglądanie scenek z udziałem akt rów (film), oglądanie schematów rysunkowych i slajdów , prezentacja sposobu wykonania ćwiczeń
- dyskusja
- praktycznego działania – wykonywanie ćwiczeń i ndywidualnie i grupowo

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: test zaliczeniowy

Umiejętności: przygotowanie referatu lub prezentacji multimedialnej na zadany temat; ocena bieżąca aktywności studenta podczas zajęć (w dyskusji, ćwiczeniach indywidualnych i grupowych zadawanych przez prowadzącego)

Kompetencje społeczne: ocena bieżąca aktywności studenta podczas zajęć (w dyskusji, ćwiczeniach indywidualnych i grupowych zadawanych przez prowadzącego)

Treści programowe:

I. formą zaliczenia. i zagadnieniami , literaturą (obowiązkową i uzupełniającą) , wymaganiami i

II. Wprowadzenie w zagadnienie komunikacji

- komunikowanie dawniej i dziś

- próba weryfikacji zakresu pojęcia „komunikacja" – izowanie słuchaczy przez wprowadzenie elementu dyskusji

- postęp techniczny a komunikacja

III. Czym jest komunikacja

1.Komunikacja ludzka a komunikacja zwierząt

2.Filogeneza języka

3.Język a komunikacja

4. Rozwój mowy i komunikacji

IV . Analiza konwersacji

1. Rozmowa jako podstawowy sposób komunikowania się

2. Czynniki wpływające na przebieg rozmowy i zasady konwersacji

3. Aktywne słuchanie

V. Negocjacje

- istota i sposoby negocjowania
- negocjacje w rodzinie (z dziećmi i małżonkami) - negocjacje w życiu zawodowym.
- analiza materiału z fragmentów filmu i programu multimedialnego .

VI. Mowa ciała

1. Rola języka ciała w komunikacji

2. Elementy body language i ich znaczenie

3. Decydujące sygnały z różnych obszarów ciała

4. Pierwszy kontakt

6. Mowa ciała w życiu zawodowym

a) Jak zrobić wrażenie

b) Przygotowanie do ważnej rozmowy

c) Komunikowanie z klientem

VII. Asertywność

1.Czym jest asertywność

2.Asertywność w różnych okolicznościach

a) w życiu rodzinnym

b) w kontaktach ze znajomymi

c) asertywność klienta ,konsumenta , podwładnego/przełożonego , obywatela d) radzenie sobie z trudnymi ludźmi

3. Ćwiczenie asertywności w różnych sytuacjach

VIII. Autoprezentacja

1.Postrzeganie samego siebie

2.Wywieranie wrażenia na innych

3.Motywy autoprezentacji

4. Taktyki autoprezentacji

5. Wizerunek a normy i role społeczne

6. Wizerunki uważane za wartościowe

7. Elementy wizerunku

8. Wizerunek na różne okazje

9. Znaczenie uśmiechu

Literatura podstawowa:

1. Kurcz I. (2001) : *Język i komunikacja* . W : Strela J. (red.) : *Psychologia . Podręcznik akademicki* . Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne , Gdańsk ; s. 231-274
2. Leary M. (1999) : *Wywieranie wrażenia na inny:h . O sztuce autoprezentacji* . Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne , Gdańsk
3. Tease A. (2005) : *Mowa ciała . Jak odczytywać ıyśli innych ludzi z ich gestów* . Wyd. Jedność , Kielce

Literatura uzupełniająca:

1. Alberti R. , Emmons M. (2003) : Psychologiczne *,gaj po to , czego chcesz , nie raniąc innych* . Gdańskie Wydawnictwo Gdańsk
2. Davidson J. (2001) : *Asertywność .* iczy Rebis , Poznań
3. Faber A. , Mazlish E. (1992) : *, żeby dzieci słuchały .Jak słuchać , żeby dzieci do nas mówiły* . Wyd. Media Rodzina of Poznań, Poznań
4. tecznego porozumiewania się. Praca,Rodzina, Zabawa. GWP, Gdańsk
5. Thiel E. (1992) : *Mowa ciała zdradzi więcej niż słów .* Wyd. Luna , Wrocław
6. *Twarzą w Twarz .Komunikacja w kontaktach os* Harvard Business School Press . Wydawnictwo Studio Emka , Warszawa

Semestr letni

Przedmioty:

Punkty ECTS	Nazwa przedmiotu (liczba godzin)	
2	Histologia (W) - Egzamin	**30**

2	Histologia (ĆW) - Zaliczenie	**10**
2	Pierwsza pomoc (CW) - Egzamin praktyczny	**15**
2	Estetyka (ĆW) - Zaliczenie	**20**
2	Kosmetologia pielęgnacyjna (ĆW) - Zaliczenie	**35**
3	Kosmetologia upiększająca (K) - Zaliczenie	**30**
2	Język angielski (ĆW) - Zaliczenie	**30**
4	Historia sztuki (W) – egzamin	**30**
2	Wykład fakultatywny Alergologia (W) – zaliczenie	**30**
2	Zabiegi kosmetyczne w odnowie biologicznej (ĆW) - Zaliczenie	**50**
1	Aparatura kosmetyczna & SPA w odnowie biologicznej (K) – Zal.	**30**
2	Poradnictwo dietetyczne	**20**
	(K) - Zaliczenie	
2	Zagadnienia z estetyki, makijażu i wizażu (ĆW) - Zaliczenie	**35**

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Wiedza ogólna z zakresu biologii komórki		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	HISTOLOGIA		
Osoby prowadzące:	dr n. farm Małgorzata Tokarska-Rodak		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**20**	**2**
Praca własna studenta:	**20**	**30**	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z:** - **budową i funkcją komórki eukariotycznej, organizacją komórek w tkanki,** - **wskazanie problematyki z zakresu biologii komórki, procesów podziału komórek, śmierci komórek i interakcji pomiędzy komórkami w tkankach,** - **budową histologiczną narządów tworzących poszczególne układy,** - **zapoznanie z zaburzeniami prawidłowych funkcji komórek i tkanek w aspekcie rozwoju chorób.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza:

Po zakończeniu bloku tematycznego student powinien posiadać wiedzę z zakresu budowy komórki eukariotycznej oraz procesów jakie zachodzą na poziomie komórkowym oraz budowy i funkcji tkanek.

1. student wymienia rodzaje tkanek i omawia ich lokalizacje i funkcje w organizmie człowieka,
2. student charakteryzuje poszczególne rodzaje tkanek:
3. student wymienia i charakteryzuje wytwory naskó tkanki nabłonkowe, łączne, nerwową, mięśniową oraz tkanki płynne,
4. rozrodczego, ną narządów dokrewnych, elementów układu krwionośnego, moczowego
5. student tłumaczy rolę komórek macierzystych w o i

Umiejętności:

1. student analizuje proces podziału komórek eukario śmierci
2. student weryfikuje wiedzę odnośnie procesów nek k w tym tkanek płynnych w organizmie człowieka,
student wyjaśnia znaczenie poszc wykorzystania komórek macierzystych w medycynie i
4. osmetyce,
5. student weryfikuje wiedzę odnośnie roli i funkcji t a, organizmie człowiek
skóry uwzględniając ich znaczenie biologiczne w aspekcie działań
6. pielęgnacyjnych jakie związane są z zawodem kos

Kompetencje społeczne:

Student potrafi pracować w grupie, wykazuje kreatywność w projektowaniu multimedialnych prezentacji dotyczących roli poszczególnych tkanek w organizmie człowieka, dyskutuje o roli komórek macierzystych w kosmetyce i medycynie, dyskutuje o roli tkani tłuszczowej w aspekcie jej funkcji i problemów natury kosmetycznej jak cellulit.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej i zdjęć preparatów histologicznych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Egzamin pisemny w formie pytań testowych i półotwartych.

Umiejętności: Odpowiedzi ustne

Kompetencje społeczne: Dyskusja w grupie.

Treści programowe:

1. Teoria komórkowa.
2. Ewolucyjne pochodzenie komórek eukariotycznych.
3. Budowa komórek eukariotycznych; Błona owa, jądro komórkowe, rybosomy, aparat Golgiego, reticulum endoplazmatyczne gładkie i szorstkie, mitochondria, cytoszkielet, proteasomy.
4. Cykl komórkowy: fazy: G1, S, G2, faza M (kariokineza, cytokineza), faza G0. komórki, etap sygnalizacyjny, egzekutorowi, oczyszczający ,
5. Śmierć komórki eukariotycznej, proce

- nekroza- przyczyny, etapy,
- apoptoza.- przyczyny, etapy,

6. Tkanki-pojęcia wstępne,
7. Tkanka nabłonkowa

a. rodzaje tkanek nabłonkowych
b. formy nabłonków płaski, jednowarstwowy sześcienny,
c. funkcje nabłonków abłonek wieloszeregowy (wielorzędowy), wielowarstwowy płaski (nabłonek nierogowaciejący,
d. klasyfikacja nabłonków ze względu na kształt komórek: płaski, sześcienny, walcowaty owy, dwuwarstwowy sześcienny, wielowarstwowy
e. klasyfikacja nabłonków ze względu na ułożenie alcowaty, komórek: jednowarstwowy jednowarstwowy atrzwydzielnicze (egzokrynowe), wewnątrzwydzielnicze (endokrynowe)
f. nabłonki wydzielnicze (
g. nabłonki zmysłowe

8. Tkanka łączna:

a. Tkanka łączna embrionalna (Tkanka mezenchymaty galaretowata)
b. Tkanka łączna właściwa (Tkanka łączna wiotka, Tka a kostna)

Tkanka łączna siateczkowata, Tkanka tłuszczowa) c.

oporowa (Tkanka chrzęstna

d. Krew – komórki krwi ięśnie poprzecznie prążkowane (mięśnie szkieletowe, mięsień sercowy)
e. Limfa- skład, rola i funkcje

9. Tkanka mięśniowa

a. Klasyfikacja tkanki mięśniowej:
b. Tkanka mięśniowa gładka

c. Tkanka mięśniowa poprzecznie prążkowana szkieletowa

d. Tkanka mięśniowa poprzecznie prążkowana serca

10. Tkanka nerwowa

a. budowa komórki nerwowej –neurocytu (neuronu)

b. nerwy i sploty

c. typy połączeń międzykomórkowych

d. synapsa i przekaźnictwo synaptyczne

e. typy synaps

11. Tkanka glejowa

a. rodzaje tkanki glejowej

b. glej wielkokomórkowy

c. glej drobnokomórkowy

d. glej skąpokomórkowy

e. glej skąpowypustkowy (glej nabłonkowy, wyściółkowy)

12. Komórki macierzyste

a. macierzyste tkankowe

b. macierzyste krążące

c. Proces regeneracji

d. Regeneracja a nowotworzeni

e. Komórki macierzyste w badaniach

15.Elementy układu dokrewnego, ich budowa histologiczna i rola w organizmie

16. Układ moczowy – zarys budowy i funkcje: budowa nefronu, kłębuszka nerkowego

17. Budowa histologiczna układu rozrodczego

Literatura podstawowa:

- Histologia, Wojciech Sawicki, Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2009
- Histologia. Podręcznik i atlas. A. Stevens, B. Young, J.S. Lowe, J.W. Heath, red. J. Malejczyk, 2010, Urban & Partner
- Kompendium histologii. Podręcznik dla studentów nauk medycznych i przyrodniczych, Cichocki Tadeusz, Litwin Jan A., Mirecka Jadwiga, 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego

Literatura uzupełniająca:

Histologia. Podręcznik dla studentów medycyny i stomatologii Maciej Zabel, 2004, Urban & Partner

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Wiedza ogólna z zakresu biologii komórki		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	HISTOLOGIA		
Osoby prowadzące:	dr n. farm Małgorzata Tokarska-Rodak		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**10**	**10**	**2 (ST)**
Praca własna studenta:	**15**	**15**	**1(NST)**
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z:** – **budową mikroskopu optycznego i innymi rodzajami mikroskopów stosowanych do obserwacji budowy tkanek,** – **zasadami przygotowania preparatów mikroskopowych,** – **budową histologiczną poszczególnych tkanek budujących układy i narządy,**		
Efekty kształcenia:	Po zakończeniu bloku tematycznego student powinien posiadać wiedzę z zakresu budowy mikroskopu optycznego i innych rodzajów mikroskopów stosowanych do obserwacji budowy tkanek, znać i stosować zasady obowiązujące podczas mikroskopowania, oraz znać budowę histologiczną tkanek i ich lokalizację w organizmie człowieka.		

Wiedza:

1. student nazywa poszczególne części mikroskopu optycznego, wymienia inne rodzaje mikroskopów używanych do obserwacji budowy tkanek,
2. student wymienia rodzaje tkanek i potrafi zidentyfikować daną tkankę na podstawie preparatu histologicznego,
3. student charakteryzuje poszczególne rodzaje komórek wchodzących w skład krwi, potrafi wskazać je w preparacie histologicznym,
4. student wymienia i charakteryzuje wytwory naskórka,

Umiejętności:

1. student umie uruchomić mikroskop, ustawić obraz preparatu histologicznego,
2. student wyjaśnia budowę poszczególnych tkanek, umie wskazać omawiane elementy na podstawie obrazu mikroskopowego

Kompetencje społeczne:

Student potrafi pracować w grupie, wykazuje kreatywność w projektowaniu multimedialnych prezentacji dotyczących roli poszczególnych tkanek w organizmie człowieka, dyskutuje o roli komórek macierzystych w kosmetyce i medycynie, dyskutuje o roli tkani tłuszczowej w aspekcie jej funkcji i problemów natury kosmetycznej jak cellulit.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:
Ćwiczenia z wykorzystaniem mikroskopu optycznego, prepa atów histologicznych i prezentacji multimedialnej oraz zdjęć preparatów histologicznych
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:
Wiedza: Zaliczenie pisemne w formie pytań testowych i półotwartych. Umiejętności: Odpowiedzi ustne, prezentacje multimedialne, referaty Kompetencje społeczne: Dyskusja w grupie, praca w grupie z mikroskopem i preparatami histologicznmi
Treści programowe:
1. Budowa mikroskopu, zasady mikroskopowania 2. Skóra – budowa, warstwy skóry, funkcje skóry ry – budowa, funkcje – praca z preparatami mikroskopowymi, samodzielne 3. Wytwory naskórka: włosy, paznokcie, gruczoły sk wykonanie preparatów suchych 4. Skóra jako bariera ochronna ymi preparatami mikroskopowymi 5. Histologiczna struktura narządów – praca z gotow 6. Histologiczna struktura narządów zmysłów , słuchowych, węchowych i wzrokowych. 7. Nabłonki zmysłowe – odbiór bodźców smakowyc i kosmetycznym 8. Tkanka tłuszczowa – rola w aspekcie zdrowotnym procesu chorobowego, choroby krwi 9. Zmiana kształtu i wielkości erytrocytów jako wyra 10. Dystrofia mięśniowa chorób kowych 11. Demielinizacja włókien nerwowych jako przyczyn 12. Zaburzenia w budowie i funkcjach kłębuszków ne

Literatura podstawowa:
Histologia, Wojciech Sawicki, Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2009 Histologia. Podręcznik i atlas. A. Stevens, B. Young, J.S. Lowe, J.W. Heath, red. J. Malejczyk, 2010, Urban & Partner Kompendium histologii. Podręcznik dla studentów nauk medycznych i przyrodniczych, Cichocki Tadeusz, Litwin Jan A., Mirecka Jadwiga, 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego

Literatura uzupełniająca:
Histologia. Podręcznik dla studentów medycyny i stomatologii Maciej Zabel, 2004, Urban & Partner

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Podstawowa znajomość anatomii człowieka		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	PIERWSZA POMOC		
Osoby prowadzące:	Dr Katarzyna Kotwica		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**15**	**15**	**2 (ST)**
Praca własna studenta:	**35**	**60**	**3(NST)**
Cele modułu:	**Wyposażenie w wiedzę, podstawowe umiejętności oraz kompetencje społeczne w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: zna i rozumie zasady, metody i środki udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia i zdrowia człowieka, rozpoznaje stany zagrożenia życia i właściwego reagowania na nie.

Umiejętności: Potrafi udzielić pierwszej pomocy, umie zbadać podstawowe parametry życiowe. Dokonuje analizy sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia.

Kompetencje społeczne: Student powinien kształtować postawę odpowiedzialności i gotowości do udzielania doraźnej pomocy przedmedycznej z pełną świadomością moralną i prawną . Student podejmuje dyskusję na zadany temat. Potrafi współdziałać w grupie.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia, pogadanka, instruktaż, film dydaktyczny

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin praktyczny

Umiejętności: egzamin praktyczny

Kompetencje społeczne: bieżąca ocena studenta podczas zajęć

Treści programowe:

1.Podstawowe pojęcia związane z ratownictwem:
-nagły przypadek
-pierwsza pomoc
-pomoc doraźna
-łańcuch ratunkowy
-sztuczne oddychanie
-masaż serca
-resuscytacja
-reanimacja
-kardiowersja
Prawne regulacje z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

Karne skutki udzielania pomocy
Cywilnoprawne skutki udzielania pomocy

2. Podstawowe czynności życiowe i ich charakterystyka -tętno
-oddech
-ciśnienie
-świadomość

Techniki badania podstawowych czynności życiowych
- techniki badania tętna u osoby zdrowej i u poszkodowanego
- miejsca efektywnego badania tętna
- pomiar ciśnienia tętniczego krwi
- wartości ciśnienia fizjologicznego i patologicznego
-sprawdzanie czynności oddechowej
- wartości fizjologiczne częstotliwości oddechu
-sprawdzanie stanu świadomości u poszkodowanego, skala Glasgow

3. Łańcuch ratunkowy- omówienie jego ogniw
- zasady wzywania pomocy
-telefony alarmowe
-zorganizowane i dorywcze udzielanie pierwszej pomocy
-zadania udzielającego pierwszej pomocy
- zasady transportowania
-oznakowanie miejsca zdarzenia

4-5. Desmurgia- zasady, techniki

Rany i sposoby ich zaopatrywania:
-rana
-rodzaje ran
-rozpoznawanie i objawy
-postępowanie
-sposoby mocowania opatrunków: ○
bandażowanie
○ opatrunek
plastrowy ○
opatrunek
uciskowy
○ mocowanie opatrunków za pomocą chusty
trójkątnej ○ czepiec hipokratesa

6. Pozycje ułożeniowe - rodzaje, techniki i sposoby układania poszkodowanego, wskazania i przeciwwskazania: Pozycja bezpieczna
Przeciwwstrząsowa
Trendelenburga
Wysoka

7. Oparzenia
-rodzaje oparzeń;
○ termiczne
○ chemiczne
-klasyfikacja oparzeń w zależności od powierzchni i głębokości
-przyczyny oparzeń
-mechanizm działanie zimna
-udzielanie pierwszej pomocy w zależności od rodzaju oparzenia

Odmrożenia
-przyczyny
-objawy
-postępowanie
-znaczenie pielęgnacji zmian odmrożeniowych w procesie rehabilitacji

Powikłania ran: -
ból
-krwawienie
-zakażenie
-tężec
-wścieklizna

Szczególne zranienia:

-ciało obce w ranie- zasady postępowania przy zakładaniu opatrunku mające na celu zapobieganie powikłań -ugryzienia
-ukąszenia
-ciało obce w oku

-ciało obce w uchu
-ciało obce w nosie
-ciało obce w przełyku
-ciało obce w drogach oddechowych- postępowanie mające na celu sprawną ewakuację ciała obcego z dróg oddechowych w sytuacji zagrożenia uduszeniem

8. Złamania kości i uszkodzenia stawów:
-budowa szkieletu
- połączenia między kośćmi -
złamanie zamknięte i otwarte -
postępowanie przy złamaniu: ○
kończyn ○ czaszki ○
kręgosłupa ○
miednicy
○ żeber
-rodzaje unieruchomień
-powikłania złamań i zapobieganie im

Uszkodzenia stawów:
-skręcenia
-zwichnięcie
-złamanie śródstawowe
-postępowanie unieruchamiające i leczenie

9. Krwawienia i krwotoki- tamowanie i zapobieganie wstrząsowi
-budowa i fizjologia układu krążenia
-badanie tętna
-krwawienie i krwotok-różnicowanie
-krwotok żylny
-krwotok tętniczy
-krwotok zewnętrzny
-krwotok wewnętrzny
-tamowanie krwotoków w zależności od jego specyfiki i miejsca występowania
-techniki opatrunku uciskowego
-postępowanie ogólne majace na celu zapobieganie wstrząsowi
-pozycja przeciwwstrzasowa
-postepowanie przy krwawieniu z nosa

Wstrząs (szok)
-przyczyny
-objawy
-niebezpieczeństwa
-rozpoznawanie
-postępowanie
-mierzenie ciśnienia krwi

10. Zaburzenia oddychania
- objawy i przyczyny duszności
-postępowanie w przypadku duszności (astmy)

Ostre zatrzymanie oddechu:
-zarys anatomiczny i funkcje układu oddechowego
-podstawowe czynności oddechowe – ich rozpoznawanie i klasyfikowanie wg patologii -bezdech-rozpoznawanie, przyczyny
-techniki sztucznego oddychania: usta-usta, usta – nos
-technika sztucznego oddychania u dzieci
-zakończenie sztucznego oddychania

Ostre zatrzymanie krążenia
-przyczyny
-objawy i ich rozpoznawanie
-masaż serca u dorosłych - mechanizm działania masażu ○
technika masażu ○ pozycja ratownika
-masaż serca u dzieci i niemowląt

-zakończenie reanimacji
-schemat czynności reanimacyjnych sercowo-płucnych
-aktualne zalecenia Europejskiej Rady Resuscytacji

11. Utrata przytomności;

- przyczyny , objawy, postępowanie

-utrata przytomności- udzielenie pierwszej pomocy
- kontrola podstawowych parametrów życiowych
-ułożenie w pozycji bezpiecznej poszkodowanego
-znaczenie i uzasadnienie zastosowania pozycji bezpiecznej

Omdlenie:
-przyczyny
-objawy
-różnicowanie z utratą przytomności
-postępowanie

Wypadki masowe i postępowanie ratownicze
-koordynacja czynności ratunkowych
-zorientowanie się w zagrażającym niebezpieczeństwie
-ewakuacja z zagrożonego terenu- chwyt Rauteka
-kolejność udzielania pierwszej pomocy
-zabezpieczenie miejsca zdarzenia
-akcja ratunkowa

Ratowanie tonącego
Ratowanie zasypanego Ratowanie
w czasie pożaru

12. Zatrucia, rodzaje zatruć, przyczyny, objawy, udzielanie pomocy, płukanie żołądka.

Literatura podstawowa:

Buchfelder Michał, Buchfelder Artur: Podręcznik pierwszej pomocy. PZWL, 2005.

Walewska B.: Pierwsza pomoc w stanach nagłych. Prószyński i S-ka, 2005.

Ciechaniewicz W.: (red.).Pielęgniarstwo. Ćwiczenia. PZWL , Warszawa, 2001.

Literatura uzupełniająca:

Łebkowski M.: Pierwsza pomoc. Warszawa 2006.

Europejska Rada Resuscytacji - Wytyczne Resuscytacji 2005

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Znajomość** Dermatologii **ułatwi studentom określenie przeciwwskazań do zabiegów z zakresu Odnowy biologicznej. Wiedza z zakresu** Anatomii i fizjologii **zapewni studiującym odpowiednią wiedzę dotyczącą topografii, a także budowy i czynności poszczególnych narządów ciała.** Higiena i bezpieczeństwo pracy **w gabinecie kosmetycznym.**
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	ESTETYKA
Osoby prowadzące:	Mgr Barbara Geryn

Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS:**	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne** **w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**20**	**15**	**2**
Praca własna studenta:	**30**	**35**	
Cele modułu:	**Celem nauczania przedmiotu jest przygotowanie studentów do samodzielnej pracy w profesjonalnych gabinetach kosmetologicznych.** **Niezbędne jest wprowadzenie do przedmiotu, poprzez przedstawienie studentom istotnych wiadomości z zakresu Estetyki. Studenci nabędą informacje na temat zjawiska urody oraz funkcji kosmetyków w życiu człowieka, poszerzą swoją wiedzę z zakresu charakterystyki kształtów twarzy i analizy kolorystycznej. Studenci zapoznają się z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w gabinecie kosmetycznym, nauczą się organizacji stanowiska pracy.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student zna główne cele którym ma służyć estetyka. Student potrafi scharakteryzować profilaktyczną i terapeutyczną funkcję kosmetyki oraz przeprowadzić analizę kolorystyczną oraz dobrać odpowiednie produkty do stanu i rodzaju skóry klientki.

Umiejętności:
Student umie przeprowadzić wywiad oraz dostosować makijaż do potrzeb klienta. Student potrafi określić kształt twarzy klientki oraz skorygować defekty skóry za pomocą makijażu. Student umie dobrać kosmetyki do karnacji skóry oraz typu urody. Student zna profesjonalne kosmetyki do charakteryzacji i potrafi je umiejętnie zastosować (uwzględniając wskazania i przeciwwskazania do przeprowadzenia zabiegu). Student umie utrzymać porządek na stanowisku pracy oraz nawiązać kontakt z pacjentem przybyłym na makijaż.

Kompetencje społeczne: Student potrafi pracować w grupie. Student dba o bezpieczeństwo własne, klienta i współpracowników i postępuje zgodnie z zasadami etyki. Ma świadomość własnych ograniczeń, rozumie potrzebę stałego dokształcania się.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia, w tym:

Zajęcia teoretyczne - Wstępnego definicji kosmetyki, głównych celów kosmetyki oraz profesjonalnych technik makijażu.
Pokazowe wykonanie makijaży, których głównym celem jest korygowanie defektów skóry.
Ćwiczenia w parach.
Konwersacje na temat omawianych zagadnień.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenia teoretyczne z zakresu tematów omówionych na zajęciach

Umiejętności: zaliczenia praktyczne z makijaży wykonywanych na zajęciach

Kompetencje społeczne: Oceny cząstkowe za zaangażowanie w pracę, oceny z zaliczeń teoretycznych, 80 % obecności na zajęciach.

Treści programowe:

Część teoretyczna:

1. Charakterystyka produktów kosmetyc
2. Charakterystyka kształtów twarzy. nych wykorzystywanych podczas wykonywania makijaży.
3. Korygowanie niedoskonałości skóry – znamion. :orekta cieni i dołów pod oczami, korekta blizn, zmian potrądzikowych i żności
4. Dobór środków kosmetycznych w zale ypu cery.

Ćwiczenia:

1. Zapoznanie się z narzędziami i prepara
2. Korygowanie niedoskonałości skóry – znamion. tami kosmetycznymi na pracowni. :orekta cieni i dołów pod oczami, korekta blizn, zmian potrądzikowych i
3. Wykonanie makijaży korekcyjnych.

Literatura podstawowa:

1. Rajczykowska M., 2010, Makijaż, Wydawnictwa S zkolne i Pedagogiczne, Warszawa. odręcznik atrakcyjnej
2. Kozłowska-Kołodziejska K., 2008, Sztuka wizażu: p kobiety, Wydawnictwo Helion, Gliwice.

Literatura uzupełniająca:

Vorges D. de, 2011, Piękny makijaż krok po kroku, Wyda Warszawa.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Znajomość** Dermatologii **ułatwi studentom określenie przeciwwskazań do zabiegów z zakresu Odnowy biologicznej. Wiedza z zakresu** Anatomii i fizjologii **zapewni studiującym odpowiednią wiedzę dotyczącą topografii, a także budowy i czynności poszczególnych narządów ciała.** Higiena i bezpieczeństwo pracy **w gabinecie kosmetycznym.**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	KOSMETOLOGIA PIELĘGNACYJNA		
Osoby prowadzące:	Mgr Barbara Geryn		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**35**	**20**	**2**

Praca własna studenta:	**15**	**30**	
Cele modułu:	**Celem nauczania przedmiotu jest przygotowanie studentów do samodzielnej pracy w profesjonalnych gabinetach kosmetologicznych. Niezbędne jest wprowadzenie do przedmiotu, poprzez przedstawienie studentom istotnych zasad wykonywania zabiegów z zakresu Kosmetologii pielęgnacyjnej. Studenci zdobędą umiejętności w zakresie przeprowadzania wywiadu w gabinecie kosmetologicznym, nabędą także informacje na temat kompetencji kosmetologa. Studenci będą posiadali wiedzę z zakresu doboru odpowiednich kosmetyków w zależności od rodzaju wykonywanego zabiegu, celu przeprowadzanej czynności z uwzględnieniem oczekiwań klienta. Studenci zapoznają się z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w gabinecie kosmetycznym, nauczą się organizacji stanowiska pracy. Istotnym elementem zajęć będzie przedstawienie słuchaczom przepisów prawnych dotyczących kosmetyków w Polsce i w Unii Europejskiej.**		
Efekty kształcenia:			
Wiedza: Student zna wskazania i przeciwwskazania do wyko przeprowadzić wywiad, postawić diagnozę kosmetyczną oraz Umiejętności: Student potrafi przeprowadzić wywiad kosmetyczny i posta z zastosowania zabiegów pielęgnacyjnych – depilacja ciała za rąk, nóg i pachwin), oczyszczanie manualne skóry twarzy, oc wykonać zabieg (uwzględniając wskazania i przeciwwskazani przypadku zaniedbań z tym związanych, podejmuje działania pielęgnacyjny. Kompetencje społeczne: Student potrafi pracować w grupie. zgodnie z zasadami etyki. Student rozumie potrzebę us ograniczeń. Potrafi pokierować klienta w celu konsultacji do kosmetologa.	ywania zabiegów z zakresu Kosmetologii pielęgnacyjnej. Student umie dostosować zabieg kosmetyczny do potrzeb klienta. ić odpowiednią diagnozę kosmetyczną. Student umie określić zalety wynikające pomocą wosku i pasty cukrowej (usuwanie zbędnego owłosienia z okolicy pach, yszczanie skóry pleców, zabieg na biust „Perfect biust". Student potrafi a do przeprowadzania zabiegu), utrzymać porządek na stanowisku pracy, a w naprawcze, potrafi nawiązać kontakt z pacjentem przybyłym na zabieg Student dba o bezpieczeństwo własne, klienta i współpracowników i postępuje tawicznego doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji. Jest świadomy swoich innych specjalistów. Potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem		
Forma zajęć/metody dydaktyczne:			
Ćwiczenia W tym: Zajęcia teoretyczne - pomocą wosku i pasty cukrowej - oczyszczanie skóry pleców, zabiegów przez prowadzącego, ćwiczenia w parach. Konwers zagadnień.	w wynikających z zastosowania zabiegów kosmetycznych (depilacja ciała za enia z okolicy pach, rąk, nóg i pachwin, oczyszczanie manualne skóry twarzy, ciwwskazań do zabiegów, pokazowe wykonanie		
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:			
Wiedza: zaliczenia teoretyczne z zakresu zabiegów omówionych na zajęciach Umiejętności: zaliczenia praktyczne z zabiegów wykonywanych na zajęciach Kompetencje społeczne: Oceny cząstkowe za zaangażowanie w pracę, oceny z zaliczeń teoretycznych, 80 % obecności na zajęciach.			
Treści programowe:			

Część teoretyczna:

1. Zapoznanie studenta z podstawowymi zasadami przeprowadzania zabiegów pielęgnacyjnych.
2. Charakterystyka preparatów kosmetycznych wykorzystywanych przy omawianych zabiegach pielęgnacyjnych – umiejętny dobór środków pielęgnacyjnych do odpowiedniego zabiegu. do wykonywania zabiegów – depilacja ciała,
3. Omówienie wskazań i przeciwwskazań zbieg na biust.
4. Omówienie technik depilacji ciała.

oczyszczanie manualne skóry, za pomocą wosku i pasty cukrowej - usuwanie

Ćwiczenia:

zbędnego owłosienia z okolicy e manualne skóry twarzy, oczyszczanie skóry

1. Wykonanie zabiegów: depilacja ciała pach, rąk, nóg i pachwin, oczyszczanie biust". pleców, zabieg na biust „Perfect
2. Wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych
3. Wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych

na twarz. na ciało.

Literatura podstawowa:

- Dylewska-Grzelakowska J., 1999, Kosmetyka stosowana, Wydawnictwa Szkolne i Pedegogiczne, Warszawa.
- Peters I.B., Kosmetyka, „Rea", Warszawa.
- Red. Adamski Z., Kaszuba A., 2008, Dermatologia dla Kosmetologów, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań.

Literatura uzupełniająca:

ntów kosmetologii, Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław.

SYLABUS

Wyższa Szkoła Nauk Społecznych z siedzibą w Lublinie

rok akademicki 2012/2013

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Znajomość** Dermatologii **ułatwi studentom określenie przeciwwskazań do zabiegów z zakresu Odnowy biologicznej. Wiedza z zakresu** Anatomii i fizjologii **zapewni studiującym odpowiednią wiedzę dotyczącą topografii, a także budowy i czynności poszczególnych narządów ciała.** Higiena i bezpieczeństwo pracy **w gabinecie kosmetycznym.**
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	KOSMETOLOGIA UPIĘKSZAJĄCA

prowadzące:	Mgr Anna Uss-Wojciechowska Osoby		
Forma studiów	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	
/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**w/k - ćw/k**	**w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**15 – 30**	**3(ST)**
Praca własna studenta:	**45**	**55**	**4(NST)**
Cele modułu:	**Celem nauczania przedmiotu jest przygotowanie studentów do samodzielnej pracy w profesjonalnych gabinetach kosmetologicznych. Niezbędne jest wprowadzenie do przedmiotu, poprzez przedstawienie studentom zasad wykonywania zabiegów z zakresu Kosmetologii upiększającej. Studenci zdobędą umiejętności w zakresie przeprowadzania wywiadu w gabinecie kosmetologicznym, nabędą także informacje na temat kompetencji kosmetologa. Studenci będą posiadali wiedzę z zakresu doboru odpowiednich kosmetyków w zależności od rodzaju wykonywanego zabiegu, celu przeprowadzanej czynności z uwzględnieniem oczekiwań klienta. Studenci zapoznają się z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w gabinecie kosmetycznym, nauczą się organizacji stanowiska pracy. Istotnym elementem zajęć będzie przedstawienie słuchaczom przepisów prawnych dotyczących kosmetyków w Polsce i w Unii Europejskiej.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student zna wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu Kosmetologii upiększającej. Student umie przeprowadzić wywiad, postawić diagnozę kosmetyczną oraz dostosować zabieg kosmetyczny do potrzeb klienta.

Umiejętności:
Student potrafi przeprowadzić wywiad kosmetyczny i postawić odpowiednią diagnozę kosmetyczną. Student umie określić zalety wynikające z zastosowania zabiegów upiększających – złuszczanie chemiczne naskórka, złuszczanie mechaniczne naskórka, redukcja rozstępów za pomocą kwasów chemicznych – AHA i AKA, zabiegi z wykorzystaniem ultradźwięków, oczyszczanie manualne skóry twarzy (uwzględniając wskazania i przeciwwskazania do przeprowadzania zabiegu). Student umie utrzymać porządek na stanowisku pracy, nawiązać kontakt z pacjentem przybyłym na zabieg pielęgnacyjny.

Kompetencje społeczne: Student potrafi pracować w grupie. Student dba o bezpieczeństwo własne, klienta i współpracowników i postępuje zgodnie z zasadami etyki. Student rozumie potrzebę ustawicznego doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji. Jest świadomy swoich ograniczeń. Potrafi pokierować klienta w celu konsultacji do innych specjalistów. Potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem kosmetologa.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia ze wstępem teoretycznym - omówienie przez prowadzącego efektów wynikających z zastosowania zabiegów kosmetycznych (złuszczanie chemiczne naskórka, złuszczanie mechaniczne naskórka, redukcja rozstępów za pomocą kwasów chemicznych, zabiegi z wykorzystaniem ultradźwięków, oczyszczanie manualne skóry), omówienie wskazań i przeciwwskazań do zabiegów, pokazowe wykonanie zabiegów przez prowadzącego, ćwiczenia w parach. Konwersacje na temat omawianych zagadnień.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenia teoretyczne z zakresu zabiegów omówionych na zajęciach

Umiejętności: zaliczenia praktyczne z zabiegów wykonywanych na zajęciach

Kompetencje społeczne: Oceny cząstkowe za zaangażowanie w pracę, oceny z zaliczeń teoretycznych.

Treści programowe:

Część teoretyczna zajęć :

1. Zapoznanie studenta z podstawowymi zasadami 2. Charakterystyka sposobów złuszczania naskórka. rzeprowadzania zabiegów upiększających.
3. Charakterystyka preparatów kosmetycznych wyk upiększających – umiejętny dobór środków pielęg rzystywanych przy omawianych zabiegach nacyjnych do odpowiedniego
4. Omówienie wskazań i przeciwwskazań do wykony biegu. wania zabiegów. h z wykorzystaniem kwasów chemicznych. ane w
5. Omówienie działań niepożądanych przy zabiegac abinetach kosmetycznych. m peelingu migdałowego; zabiegi z użyciem kwasów
6. Innowacyjne zabiegi kosmetyczne na ciało stosow ikolowych o różnych ch w gabinecie i do kuracji domowej, produkty kostyczne

Część praktyczna zajęć:

yte w gabinecie (ułki, algi, maski, kremy .

rz.

o.

1. Wykonanie zabiegów: zabiegi z użycie stężeniach; omówienie kosmetyków użyty mleczko, tonik, peeling enzymatyczny, amp
2. Wykonanie zabiegów upiększających na tw
3. Wykonanie zabiegów upiększających na ciał

Literatura podstawowa:

- Dylewska-Grzelakowska J., 1999, Kosmetyka stos wana, Wydawnictwa Szkolne i Pedegogiczne, Warszawa. ia dla Kosmetologów, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im.
- Peters I.B., Kosmetyka, „Rea", Warszawa.
- Red. Adamski Z., Kaszuba A., 2008, Dermatolog Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań.

Literatura uzupełniająca:

- Martini M.C., 2007, Kosmetologia i farmakologia s kosmetologii i Wydawnictwo Lekarskie PZWL. tycznej, Wydawnictwo Lekarskie PZWL.
- Kasprzak W., 2010, Fizjoterapia w

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Wiedza i umiejętności z języka angielskiego na poziomie B1.		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	JĘZYK ANGIELSKI		
Osoby prowadzące:	Mgr Aneta Szumowska		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**27**	**2(ST)**
Praca własna studenta:	**20**	**3**	**1(NST)**
Cele modułu:	**Celem kształcenia jest osiągnięcie i/lub konsolidacja praktycznej znajomości języka angielskiego na poziomie zaawansowania B2.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT). Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów. Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Student rozumie główny sens wypowiedzi sformułowanej wyraźnie, w języku standardowym, na temat mu znany, związany z pracą, szkołą, czasem wolnym itp. Rozumie najważniejsze informacje w programach radiowych i TV dotyczące wydarzeń współczesnych lub tematów związanych z zainteresowaniami osobistymi lub zawodowymi, gdy mówi się dość wolno i wyraźnie.

Umiejętności: Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów w języku polskim i języku obcym. Potrafi zrozumieć teksty zawierające najczęściej używane wyrażenia związane z życiem codziennym
i zawodowym. Rozumie opis wydarzeń, uczuć i życzeń zawartych w listach prywatnych. Radzi sobie w większości sytuacji, które mogą się zdarzyć w podróży po krajach danego obszaru językowego. Potrafi bez przygotowania uczestniczyć w rozmowach na tematy mu znane i go interesujące, lub odnoszące się do życia codziennego (np. rodzina, zainteresowania, praca, podróże i wydarzenia bieżące). Potrafi łączyć wyrazy i wyrażenia w prosty sposób, aby opisać doświadczenia i wydarzenia, swoje marzenia, nadzieje, ambicje. Umie podać przyczyny i wyjaśnienia, sformułować opinie i plany. Umie opowiedzieć jakąś historię, oraz zrelacjonować treść filmu lub książki, albo opisać swoje reakcje. Potrafi napisać prosty zwarty tekst na temat mu znany lub go interesujący. Umie napisać list osobisty opisujący doświadczenia i wrażenia.

Kompetencje społeczne: Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Zaliczenie ustne.

Umiejętności: Zaliczenie ustne.

Kompetencje społeczne: Zaliczenie ustne.

Treści programowe:	

Zakres tematyczny i słownictwo na zajęciach obejmuje następujące obszary:

1. Holidays – słownictwo dotyczące wakacji, miejsc wartych zwiedzenia, poruszania się w nieznanym kraju, wspomnień z wakacji, opisywanie zdjęć z wakacji, opis przyrody; czas Past Perfect Simple, czasowniki „like" i „get"; używanie języka opisowego, wyrażanie zdziwienia i zainteresowania
2. Education - słownictwo dotyczące edukacji, szkół z nauczycieli, procesu uczenia i systemów oświatowych; opisywanie wspomnień dawnych lat dotyczących szkoły, wyrażanie umi jętności i zdolności obecnych i przeszłych; słownictwo idiomatyczne
3. Change – słownictwo dotyczące zmian w życiu i ważnych decyzji życiowych jak i zmian globalnych; drugi okres warunkowy, przysłówki, trzeci okres warunkowy

Literatura podstawowa:

New English File –Intermediate.

Literatura uzupełniająca:

Total English Intermediate – Student's Book, Workbook

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	HISTORIA SZTUKI		
Osoby prowadzące:	Mgr Anna Uss-Wojciechowska		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**15**	**4(ST)**
Praca własna studenta:	**70**	**35**	**2(NST)**
Cele modułu:	**Celem kształcenia jest przybliżenie studentom historii sztuki od starożytności do czasów nowożytnych. Student powinien posiadać umiejętności przekrojowego myślenia o sztuce europejskiej, wyszukiwania wpływów, nawiązań i kontekstów, a także dostrzegania powiązań z innymi dziedzinami oraz potrafić opisywać i analizować dzieła sztuki**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student potrafi wymienić i określić funkcje sztuki na przestrzeni dziejów i współcześnie, scharakteryzować style, tendencje i kierunki w sztuce najdawniejszej, antycznej, średniowiecznej, nowożytnej i nowoczesnej, wyjaśnić związki i różnice pomiędzy poszczególnymi epokami, stylami i kierunkami, dokonać chronologicznego przeglądu dziejów sztuk plastycznych. Jest świadomy wpływu kanonów piękna obecnych w poszczególnych dziełach malarskich, graficznych, w rzeźbie itp. na postrzeganie na tzw. ideału piękna w życiu człowieka w danej epoce i dostrzega przełożenie tych zależności na stylizacje w makijażu, ubiorze, fryzurze danej epoki historycznej i współcześnie.

Umiejętności: rozpoznawać najwybitniejsze i najbardziej reprezentatywne dzieła sztuki, rozpoznawać podstawowe wątki tematyczne; rozpoznać podstawowe gatunki sztuki oraz techniki plastyczne, wykazać się znajomością terminów i pojęć z zakresu struktury dzieła sztuki, zidentyfikować i przyporządkować poszczególnym stylom najbardziej charakterystyczne ornamenty i elementy zdobnicze, przeprowadzić krótką analizę formy i treści wybranego dzieła sztuki.

Kompetencje społeczne: Student potrafi korzystać z różnych źródeł informacji z zakresu historii sztuki. Potrafi dostrzec wkład dziedzictwa kulturowego swojego w kulturę ogólnopolską i europejską. Potrafi podjąć dyskusje na zadany temat.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Egzamin pisemny.

Umiejętności: Egzamin pisemny.

Kompetencje społeczne: Bieżąca ocena studenta na zajęciach.

Treści programowe:	
Na wykładzie omówione zostaną kolejne epoki w dziejach sztuki europejskiej (od starożytnej Grecji i Rzymu, poprzez średniowiecze, renesans i manieryzm, barok, klasycyzm, wiek XIX i wiek XX do postmodernizmu). Zostaną przedstawione na kolorowych slajdach a najważniejsze dzieła malarstwa, rzeźby i architektury, także omówione ogólne cechy każdego stylu, wraz z kontekstami kulturowymi kreującymi oblicze danej epoki. Dodatkowo zostani przeprowadzona krótka analiza danego dzieła sztuki; dokonany będzie opis elementów obrazu i rzeźby (wraz z analizą środków artystycznego wyrazu), techniki artystyczne, ikonografia, ornamentyka, analiza m stylistyczna, wraz z kontekstem kulturowym niezbędny dla zrozumienia sztuki europejskiej.	
Literatura podstawowa:	
Jan Białostocki, Sztuka cenniejsza niż złoto. Opowieść o sztuce europejskiej naszej ery, 2 t., Warszawa 1974. E. H. Gombrich, O sztuce, Warszawa 1997.	
Literatura uzupełniająca:	
Karol Estreicher, Historia sztuki w zarysie, Wydanie VII Państw Naukowe Warszawa 1986 Kraków. Wydawnictwo	

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA II rok**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Immunologia		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	Wykład fakultatywny: ALERGOLOGIA		
Osoby prowadzące:	dr Wioletta Żukiewicz-Sobczak		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**-**	**2**
Praca własna studenta:	**20**	**-**	
Cele modułu:	**1.** Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z dziedziny immunologii i alergologii. **2.** Przekazanie aktualnej wiedzy dotyczącej patogenezy chorób alergicznych **3.** Przekazanie wiedzy o metodach diagnozy i terapii chorób alergologicznych. **4.** Przekazanie aktualnej wiedzy dotyczącej wystąpienia reakcji alergicznych podczas stosowania preparatów kosmetycznych i środków w kosmetologii		

Efekty kształcenia:	
Wiedza: Student zna mechanizmy i podział reakcji nadwrażliwości ora alergii. Student zna i rozumieć mechanizmy odporności swoistej i nieswoistej. Student posiada podstawową wiedzę w zakresie cech i rodzaj immunologicznej. Student rozumie przebieg odpowiedzi immunologicznej na al alergicznych.	gólnym i zawodowym.
Umiejętności:	ınia substancji uczulających oraz powikłań związanych z zabiegami stosowanymi
Student potrafi ocenić narażenie na alergeny w Student potrafi w dermatologii estetycznej. Student rozpoznaje zmiany o podłożu alergicznym. Student zna zasady stosowania leków przeciwalergicznych.	
Kompetencje społeczne:	aratów kosmetycznych i środków w
Student angażuje się w rozwiązywanie zadań problemowych zajęcia.	ı problemowych, a następnie przedstawia sposób rozwiązania zadania na forum
Student jest świadomy możliwości wystąpienia reakcji a kosmetologii i zabiegach dermatologii estetycznej. grupy.	
Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Wykład z prezentacją multimedialną	
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:	
Wiedza: Zaliczenie pisemne (kolokwium), Umiejętności: Zaliczenie pisemne (kolokwium), Kompetencje społeczne: Zaliczenie pisemne (kolokwium),	
Treści programowe:	

1. Historia alergologii, definicje
2. Budowa i funkcje układu odpornościowego
3. Mechanizmy odporności nieswoistej i swoistej;
4. Mechanizmy odporności humoralnej i komórkow
5. Mechanizmy odporności pierwotnej i wtórnej. ;j;
6. Odpowiedź immunologiczna w narządach.
7. Autoimmunizacja i choroby autoimmunizacyjne.
8. Mechanizmy reakcji alergicznych.
9. Czynniki warunkujące wystąpienie alergii.
10. Alergia typu natychmiastowego, cytotoksycznego kompleksów immunologicznych i typu opóźnionego.
11. Choroby alergiczne.
12. Wstrząs anafilaktyczny.
13. Postępowanie w ostrych stanach alergii.
14. Alergia na związki chemiczne oraz kosmetyki.
15. Diagnostyka chorób alergicznych.

Literatura podstawowa:

1. Gołąb J., Jakóbisiak M., Lasek W., Stokłosa T.: Im unologia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2010
2. Mędrala W.: Podstawy alergologii, Wydawnictwo Medyczne Górnicki, 2006 gia (red. J. Żeromski),
3. Male D., Brostoff J., Roth D.B., Roitt I.: Immunolo Jrban & Partner, Wrocław, 2008
4. Gravers G., Röcken M.: Ilustrowany podręcznik ch orób alergicznych (red. B. Panaszek), Urban & Partner, Wrocław, 2009

Literatura uzupełniająca:

internetowe PUBMED, itp. Nauki o Zdrowiu, Annals of Agricultural and Environmental Medicine, itp.), Bazy

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Wiedza z zakresu szkoły średniej, dermatologii, anatomii,		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	ZABIEGI KOSMETYCZNE W ODNOWIE BIOLOGICZNEJ		
Osoby prowadzące:	Mgr Ilona Dziadura		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**50**	**15**	**2**

Praca własna studenta:	**-**	**35**
Cele modułu:	**Przedstawienie studentom możliwości wykorzystania zabiegów kosmetycznych w procesie odnowy biologicznej w rekreacji, rekonwalescencji oraz procesie restytucji powysiłkowej. Przedstawienie elementów masażu relaksacyjnego, masażu kamieniami, masażu bańką chińską, technik masażu relaksacyjnego z elementami aromaterapii. Zapoznanie studenta z wpływem zabiegów odnowy biologicznej na ciało i umysł człowieka.**	

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student zna podstawowe ruchy w masażu, wskaza ia i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów odnowy biologiczne. Potrafi dostosować zabieg kosmetyczny do potrzeb klienta.

Umiejętności: Student potrafi wykonać masaż relaksacyjny, masaż kamieniami, zapoznać klienta a codziennego, z podstawowymi zasadami zdrowego żywienia i higieną życi rawidłową postawą ciała. Potrafi nawiązać kontakt z klientem. owisko pracy, a w azie uchybień potrafi podjąć działania naprawcze.
Potrafi planować rodzaj zabiegu kosmetycznego. Dba o stan pie. Przejawia kulturę osobistą, postępuje zgodnie z zasadami etyki, dba o

Kompetencje społeczne: Student potrafi pracować w gru t rozumie potrzebę ustawicznego doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji. Jest bezpieczeństwo własne, klienta i współpracowników. Stude elu konsultacji do innych specjalistów. Potrafi rozwiązywać problemy związane z świadomy swoich ograniczeń. Potrafi pokierować klienta w c
wykonywaniem kosmetologa.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia, pokaz z objaśnieniem, praca w grupach, prezentac
multimedialne

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie ustne z omawianych zagadnień, zaliczenie praktyczne ćwiczeń.

Umiejętności: kolokwia, zadania domowe.

Kompetencje społeczne: oceny cząstkowe za zaangażowanie w pracę, zadania domowe.

Treści programowe:

Część teoretyczna zajęć:

- Zapoznanie studenta z zasadami łzania masażu, wskazania i przeciwwskazania do wykonywania przeprowa abiegów. sowane w gabinetach kosmetycznych. życia. tosowane w
- Metody relaksacji i odnowy biologicznej gabinetach kosmetycznych. h. ania i przeciwwskazania. aksacyjnego, sto masażu gorącymi kamieniami, z elementami masażu. odelujących
- Elementy prawidłowego żywienia i ylwetkę z zastosowaniem bańki chińskiej.
higieny
- Innowacyjne zabiegi kosmetyczne na ciało s
- Odnowa biologiczna w sporcie.
- Aromaterapia, rodzaje masaży relaksacyjnyc
- Bańka Chińska- zasady wykonywania, wskaz

Część praktyczna:

- Wykonanie masażu klasycznego, masażu rel
- Wykonie zabiegów kosmetycznych na ciało
- Wykonywanie zabiegów odchudzających, m

Literatura podstawowa:

Prochowicz Z. – Podstawy masażu leczniczego. PZWL, Warszawa 1991 Z, Kraków 1996. raków 2006. dnowa

biologiczna. Agencja Wydawniczo-Handlowa Has-Med. S.C.

Zborowski A. – Masaż klasyczny. Wydawnictwo A eczenie. Kasper, Kraków 2001.

Magiera L. Klasyczny masaż leczniczy. BIO-STYL, K

Gieremek K, Dec L. Zmęczenie i regeneracja sił - O

Bielsko-Biała 2000.

Kasperczyk T. Wady postawy ciała – diagnostyka i

Literatura uzupełniająca:

Prochowicz Z. – Podstawy masażu leczniczego. PZ 1991

ia i laseroterapia. Śląska Akademia Medyczna, Katowice 1994.

Sieroń A., Cieślar G., Adamek M. -

yna fizykalna. Wydawnictwo lekarskie PZWL, Warszawa 2000. Wyd. II

Straburzyński G,. Straburzyński – Lupa A. –

poprawione.

epidemia naszych czasów. Wydawnictwo Natura Kielce 2004.

Stodolny J. Choroba przeciążeniowa kręgosłupa - Prob

Uzdrowiskowe – Zeszyt 5/6, Warszawa

Kempf H. Szkoła kręgosłupa. Wydawnictwo Vocati

2001 Czasopisma :

Postępy kosmetologii, Beauty Forum, Cabines

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Wiedza ogólna z zakresu biologii komórki, fizyki		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	APARATURA KOSMETYCZNA & SPA W ODNOWIE BIOLOGICZNEJ		
Osoby prowadzące:	dr n. farm Małgorzata Tokarska-Rodak		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**27**	**25**	**1(ST)**
Praca własna studenta:	**3**	**50**	**3(NST)**
Cele modułu:	Zapoznanie studentów z: 1. rodzajami zabiegów elektroterapeutycznych stosowanych w kosmetologii i medycynie estetycznej, 2. możliwościami różnorodnego wykorzystania ultradźwięków w kosmetyce, 3. wskazanie najnowszych trendów na których opiera się wykorzystanie fal radiowych w zabiegach anti- aging, 4. wskazanie problematyki związanej z celowością stosowania promieni UV w kosmetycznych zabiegach aparaturowych.		
Efekty kształcenia:	Po zakończeniu bloku tematycznego student powinien posiadać wiedzę z zakresu doboru i stosowania odpowiednich technik pielęgnacyjnych z zastosowaniem aparatury kosmetycznej.		

Wiedza:

- student wymienia i opisuje zabiegi elektroterapeutyczne najczęściej stosowane w kosmetologii i medycynie estetycznej,
- student charakteryzuje rodzaje galwanizacji – stabilną i labilną,
- student wymienia kosmetyczne wskazania i przeciwwskazania do wykonania zabiegu galwanizacji
- student charakteryzuje rodzaje substancji wprowadzanych w procesie jonoforezy kosmetycznej i wyjaśnia zasady dobory elektrod wprowadzających,
- student wymienia kosmetyczne wskazania i przeciwwskazania do wykonania zabiegu jonoforezy,
- student charakteryzuje elektroporację jako zjawisko fizyczne zachodzące w błonach komórkowych w warstwie rogowej naskórka,
- student tłumaczy kosmetyczną rolę zabiegów aparaturowych opierających się na zastosowaniu ultradźwięków,
- student rozróżnia urządzenia w których stosowane są źródła promieniowania UV, promieniowania podczerwonego i widzialnego i tłumaczy ich zastosowanie w aparaturowych zabiegach kosmetycznych
- student zna zasady bezpiecznej pracy z każdym z poznanych na zajęciach urządzeń.

Umiejętności:

- student analizuje możliwości różnorodnego wykorzystania zabiegów z użyciem prądu stałego w zabiegach kosmetycznych

zależnie od potrzeb i wskazań dermatologiczno-kosmetycznych,

- student wyjaśnia określenie darsonwalizacja i definiuje wskazania i przeciwwskazania do zabiegu,
- student analizuje możliwości zastosowania aparatury wykorzystującej ultradźwięki w praktyce pielęgnacyjnej,
- student analizuje zalety wynikające z wykonania zabiegu kawitacji oraz wyjaśnia zasady przygotowania skóry do zabiegu kawitacji,
- student weryfikuje wiedzę odnośnie bezpiecznego wykonania zabiegów kawitacji i jonoforezy,
- student weryfikuje wiedzę odnośnie wskazań do wykonania zabiegów Radiage™, jak i Thermage™,
- student weryfikuje wiedzę odnośnie wskazań do wykonania zabiegów z użyciem aparatury kosmetycznej wykorzystującej źródła promieniowania UV, podczerwonego i widzialnego.

Kompetencje społeczne:

Student potrafi pracować w grupie, wykazuje kreatywność w projektowaniu multimedialnych prezentacji dotyczących roli poszczególnych aparatów wykorzystujących prąd stały, fale radiowe, promieniowanie UV, podczerwone i widzialne, dyskutuje na temat wskazań i przeciwwskazań do poszczególnych zabiegów aparaturowych, chętnie podejmuje się krytycznej oceny doboru zabiegów aparaturowych do określonych potrzeb klienta gabinetu kosmetologicznego uwzględniając przy tym wskazania dermatologiczno-kosmetyczne. Ma świadomość stałego dokształcania się.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Konwersatorium z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej i przykładowych receptur kosmetycznych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Zaliczenie pisemne w formie pytań opisowych.

Umiejętności: Odpowiedzi ustne, referaty, przygotowanie prezentacji dotyczącej zastosowania konkretnych aparatów w kosmetycznych zabiegach aparaturowych.

Kompetencje społeczne: Dyskusja w grupach.

Treści programowe:

1. Elektrolecznictwo i jego zastosowanie w kosmetol

- Galwanizacja
- Jontoforeza
- Elektroforeza
- Elektroporacja
- prądy d`Arsonvala

2. Ultradźwięki

- kawitacja jako zjawisko fizyczne w praktyce kosmetycznej
- sonoforeza - ultradźwiękowa aplikacja

3. Fale radiowe w zabiegach anti- aging

- zabiegi Radiage™, jak i Thermage™
- źródła promieniowania UV, podczerwonego

4. Światłolecznictwo i jego zastosowanie w kosmetycz aparaturowych i widzialnego.

5. Solaria – budowa, podział, ryzyko związane z opalaniem w solariach.

Literatura podstawowa:

1.Jaroszewska B, Korabiewska I. Kosmetologia współczesna. Wydawnictwo Atena, Warszawa 2010 wydanie I a kosmetologia -Nowoczesne

2. Wiśniewska I., Kuszkowska K., Łukaszewicz B. urządzenia. Wydawnictwo Atena, Warszawa 2012 Współczesnwydanie I

3. Peters I.B. i wsp. Kosmetyka. Wydawnictwo REA, a 2002. Warszaw

Literatura uzupełniająca:

1. Kasprzak W., Mańkowska A. Fizjoterapia w kosmetologii i o lekarskie PZWL
2. Nosowska K. Podstawy sterylizacji i dezynfekcji. Wydawnic

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	OGÓLNOAKADEMICKI		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Podstawowe wiadomości z dietetyki i fizjologii.**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	PORADNICTWO DIETETYCZNE		
Osoby prowadzące:	dr Ewa Nowosadzka		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**-**	**2**
Praca własna studenta:	**20**	**-**	
Cele modułu:	Przedstawienie zasad racjonalnego żywienia i źródeł składników odżywczych. Zapoznanie z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi żywności i zachowań żywieniowych w aspekcie ich wpływu na zdrowie i wygląd człowieka.		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student zna zasady racjonalnego żywienia człowieka oraz wartość odżywczą i energetyczną pożywienia. Zna podstawowe definicje stosowane w dietetyce. Zna problematykę żywności wzbogaconej, suplementów diety oraz środków specjalnego przeznaczenia i wymienia ich przykłady. Student charakteryzuje różne sposoby żywienia, wybrane diety oraz mody żywieniowe.

Umiejętności: Student porównuje najważniejsze grupy produktów spożywczych pod kątem ich składu i wartości odżywczej. Student umie właściwie analizować i dobierać składniki codziennej diety oraz wyjaśnia wpływ pożywienia na zdrowie organizmu w tym stan skóry, włosów i paznokci. Wskazuje aspekty zdrowotne związane z określoną metodą żywienia. Student potrafi podać przykłady żywności funkcjonalnej, żywności specjalnego przeznaczenia, żywności fortyfikowanej.

Kompetencje społeczne: Student docenia konieczność przestrzegania zasad prawidłowego żywienia i możliwości modyfikacji diety. Student umie dokonać prostych porad w zakresie prawidłowego żywienia, które sprzyja zachowaniu zdrowia i urody. Student propaguje i kreuje ekwi prawidłowe zachowania żywieniowe i wskazuje na ich związek z stanem zdrowia i urody, chętnie dyskutuje na ten temat.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Konwersatorium

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie na ocenę

Umiejętności: przedstawienie referatu na zadany temat, czynny udział w dyskusji.

Kompetencje społeczne: ocena zachowania się na zajęciach lub samoocena studenta

Treści programowe:

1. Dieta p/rodnikowa. Antyoksydanty i ich rola
   i zachowaniu zdrowia.

2. Składniki odżywcze niezbędne dla skóry i jej ń skóry powiązanych ze sposobem żywienia. Żywienie w wybranych
   przydatków.

3. Przykłady defektów
   schorzeniach skóry.

4. Przykłady alternatywnych sposobów odżywiania , ich wady i zalety. Zapoznanie się z „modnymi trendami" na rynku diet. Próba oceny wartości odżywczych i zdrowotnych popularnych diet i modeli odżywiania.

Literatura podstawowa:

- Gertig H., Przysławski J.: Bromatologia - Zarys na ki o żywności i żywieniu. PZWL , Warszawa 2006
- Biernat J. – Żywienie, żywność a zdrowie, Wydaw nictwo Astrum, Wrocław 2001

Literatura uzupełniająca:

- Biernat J. – Żywienie a uroda, Wydawnictwo Astrum, Wrocław, 2006
- Gawęcki J., Hryniewiecki L. – Podstawy nauki o żywieniu., PWN, Warszawa, 2004
- Kunachowicz H, Nadolna i, Iwanow K, Przygoda B. – Wartość odżywcza wybranych produktów spożywczych i typowych potraw. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2004

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Kosmetologia upiększająca i kosmetologia pielęgnacyjna		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	ZAGADNIENIA Z ESTETYKI, WIZAŻU I MAKIJAŻU		
Osoby prowadzące:	Mgr Anna Uss-Wojciechowska		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**35**	**-**	**2**
Praca własna studenta:	**15**	**-**	
Cele modułu:	**Zapoznanie z pracą wizażysty oraz prawidłową organizacją i wyposażeniem (materiały i narzędzia potrzebne do wykonania stylizacji i makijaży) miejsca pracy.** **Zapoznanie studentek z nowymi metodami wykonywania makijaży (korekta twarzy i jej elementów oraz techniki wykonywania różnych rodzajów makijaży).** **Nabycie umiejętności wykonywania makijaży na różne okazje (dzienny, wieczorowy, ślubny).**		

Efekty kształcenia:

anizacją i wyposażeniem (materiały i narzędzia potrzebne do wykonania
odstawowe metody wykonywania makijaży (korekta twarzy i jej elementów oraz
yjaśnia techniki wykonywania makijaży na różne okazje (dzienny, wieczorowy,

Wiedza: Student opisuje pracą wizażysty oraz prawidłową
or stylizacji i makijaży) miejsca pracy. Student charakteryzuje
p techniki wykonywania różnych rodzajów makijaży).
Student w ślubny).

łowo przygotowuje stanowisko pracy (materiały
dent wybiera sposób lub metodę wykonywania makijaży (korekta twarzy i jej
jaży). Student proponuje wykonywania makijaży na różne okazje przyszłym

Umiejętności: Student organizuje pracą wizażysty oraz prawi
i narzędzia potrzebne do wykonania stylizacji i makijaży). Stu
elementów oraz techniki wykonywania różnych rodzajów
maki klientkom (dzienny wieczorowy, ślubny).

nego doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji. Student pracuje samodzielnie
rzy ywność w projektowaniu makijaży. Student dba o powierzone mu narzędzia
wo własne, klienta i współpracowników i postępuje zgodnie z zasadami etyki.
wać klienta w celu konsultacji do innych specjalistów. Potrafi rozwiązywać

Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę ustawic
wykonywaniu dowolnych makijaży. Student wykazuje kreat
materiały potrzebne w pracy. Student dba o bezpieczeńst
Student jest świadomy swoich ograniczeń. Potrafi pokier
problemy związane z wykonywaniem kosmetologa.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia / praca w parach

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Zaliczenie pisemne (kolokwium).

Umiejętności: Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru.

Kompetencje społeczne: Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru.

Treści programowe:

trakcie zajęć.

1. Omówienie przygotowania stanowiska pracy i zasad BHP

2. Techniki i zasady wykonania wybranych rodzajów makijaży

na modelkach. anie i
mówienie makijaży). e i
mówienie makijaży). e i
mówienie makijaży).

3. Makijaż fotograficzny na wybranych modelkach (wykon

4. Makijaż fantazyjny na wybranych modelkach (wykonani

5. Makijaż biznesowy na wybranych modelkach (wykonani

Literatura podstawowa :

- K. Kozłowska-Kołodziejska . Sztuka wizażu .Helion 2008
- R. Walde . Odkryj swój styl i kolor . Diogenes 2002 kobietę sukcesu.. AA 2007
- J. Turbasa . Ubraniowy kodeks pracy -
- M. Spillane . Zaprezentuj siebie . Muza S .A. 1998
- J. Dylewska-Grzelakowska . Kosmetyka stosowana WS i P 1999
- Z. Sumirska . Stylizacja – kolor , forma , szyling .P.P.H.U. SUZI 2004
- F. Voucher .Historia mody . ARKADY 2004
- E. Sokólska & J. Grąbczewski „Makijaż fotograficzny" Estetyka ,Warszawa

Literatura uzupełniająca:

Kwartalniki tj. : Beaty Forum , Fashion ,Top Moda , Laurent –fryzury, moda i uroda

KOSMETOLOGIA – 3 rok

Semestr zimowy

Przedmioty:

Punkty ECTS	Nazwa przedmiotu (liczba godzin)	
2	Farmakologia (W) – Egzamin	**40**
2	Farmakologia (ĆW) - Zaliczenie	**20**
3	Kosmetologia pielęgnacyjna (ĆW) – Egzamin praktyczny	**25**
3	Kosmetologia upiększająca (ĆW) – Egzamin praktyczny	**30**
2	Receptura kosmetyczna (K) - Zaliczenie	**30**
5	Seminarium dyplomowe Zaliczenie	**30**
1	Ochrona własności intelektualnej (W) - Zaliczenie	**10**
2	Zagadnienia z estetyki makijażu i wizażu (ĆW) - Zaliczenie	**30**
2	Wykład fakultatywny: Surowce naturalne i ziołolecznictwo (W) – zaliczenie	**30**
1	Zabiegi kosmetyczne w odnowie biologicznej (ĆW) - Zaliczenie	**50**
1	Kosmetologia stanów patologicznych (W) zaliczenie	**10**
1	Kosmetologia stanów patologicznych (W) zaliczenie	**20**
3	Kształtowanie sylwetki i postawy ciała (W) – egzamin	**30**

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	FARMAKOLOGIA		
Osoby prowadzące:	Dr n. farm. Marcin Mandryk		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30 - 30**	**30 - 30**	**W 2**
Praca własna studenta:	**20 - 20**	**20 - 20**	**Ćw.2**
Cele modułu:	**Student powinien potrafić:** – **rozróżnić podstawowe grupy leków pod względem działania farmakologicznego i postaci w jakich są wytwarzane,** – **określić właściwości fizykochemiczne środków leczniczych i substancji chemicznych** – **uzasadnić zależność między budową chemiczną substancji leczniczych a ich działaniem farmakologicznym** – **posłużyć się poprawną terminologią oraz nazewnictwem związków chemicznych i preparatów farmaceutycznych,** – **scharakteryzować drogi podania oraz dawki leku,** – **dokonać analizy wybranych interakcji leków,** – **wyjaśnić działania niepożądane leków oraz przeciwwskazania do ich stosowania,** – **scharakteryzować podstawowe procesy kinetyczne leku w ustroju,** – **wyjaśnić działanie leków oraz uzasadnić ich stosowanie w różnych przypadkach chorobowych,** – **użytkować programy komputerowe i Internet do pozyskiwania j informacji o nowych lekach.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza:

Wykazuje znajomość budowy, funkcjonowania i czynności organizmu ludzkiego

Zna podstawowe definicje z zakresu farmakologii

Wskazuje metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą oraz podstawowe reakcje człowieka na chorobę

Zna metody oceny stanu zdrowia oraz objawy wybranych zaburzeń i zmian chorobowych w zakresie niezbędnym dla kosmetologii

Zna zasady promocji zdrowia oraz zdrowego trybu życia

Zna mechanizm działania i skutki uboczne zabiegów wykonywanych w gabinecie kosmetycznym

Charakteryzuje zmiany patologiczne w różnych schorzeniach oraz zaburzeniach strukturalnych wywołanych chorobą, urazem

Zna mechanizmy działania leków, efekty niepożądane, toksyczne, a także interakcje

Umiejętności:
Rozróżnia i stosuje nazwy polskie, łacińskie, międzynarodowe i synonimy nazw surowców farmaceutycznych
Identyfikuje i analizuje grupy leków ze względu na właściwości farmakologiczne oraz określa zakres działania farmakologicznego produktów leczniczych
Posługuje się terminologią z zakresu fizjologii, patofizjologii, anatomii człowieka i biofarmacji w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań zawodowych
Identyfikuje farmakologiczne interakcje leków
Zna działania niepożądane leków Kompetencje
społeczne:
Samodzielnie podejmuje działania związane z dokształcaniem się

Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz potrzebę rozwoju osobowego

Rozumie potrzebę stałego uaktualniania swojej wiedzy z zakresu nauk podstawowych oraz medycznych

Potrafi krytycznie ocenić własne i cudze działania w pracy zespołu, przyjmując w nim różne obowiązki

Ma świadomość własnych ograniczeń i wie, kiedy się zwrócić do ekspertów

Akceptuje opinie członków zespołu i innych specjalistów

Okazuje tolerancję dla postaw i zachowań wynikających z odmiennych uwarunkowań społecznych, kulturowych i wieku

Ma świadomość odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania przez dany zespół

Potrafi określić priorytety i profesjonalnie wykorzystać wszystkie dostępne środki służące realizacji zadań postawionych przed zespołem

Potrafi brać odpowiedzialność za pracę własną

Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy z wykorzystaniem uwarunkowań ekonomiczno-prawnych

Identyfikuje i potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonaniem zawodu

Samodzielnie i w zespole angażuje się w realizację stawianych przed nim celów Chętnie

włącza się w dyskusję

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład z prezentacją multimedialną, ćwiczenia, pokaz : objaśnieniem, filmy dydaktyczne, wykłady częściowo wspomagane przez Internet.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin testowy

Umiejętności: zaliczenia cząstkowe, zaliczenia ustne

Kompetencje społeczne: ocena aktywności

Treści programowe:

- Podstawowe pojęcia, losy leku w organizmie

- Neuroprzekaźniki

- Leki układu wegetatywnego - układ przywspółczulny

- Leki układu wegetatywnego - układ współczulny

- Hormony kory nadnerczy, kortykosteroidy
- Leki moczopędne i gruczoł krokowy

- Narkotyczne leki p/bólowe

- Uzależnienia
- Choroba wrzodowa

- Leki stosowane w leczeniu gruźlicy
- Miażdżyca
- Tarczyca

- Choroby neurodegeneracyjne
- Leki stosowane w leczeniu cukrzycy
- Hormonalne środki antykoncepcyjne

- Leki przeciwkaszlowe
- Arytmie, glikozydy nasercowe
- Choroba niedokrwienna serca i udar mózgu.
- Wpływ leków na wyniki badań laboratoryjnych

Literatura podstawowa:

1. Białkowska M.: Otyłość wisceralna- diagnostyka, przy czyny, skutki. Czynniki ryzyka 1994
2. FARMAKOLOGIA - podstawy farmakoterapii tom 1-2 - Kostowski W., Zbigniew Herman Z.:, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2004, wyd. 3
3. Farmakologia Goodmana & Gilmana tom 1 - Lauren e L. Brunton, John S. Lazo, Keith L. Parker, red. wyd. pol. Włodzimierz Buczko, ce Tadeusz F. Krzemiński, Stanisław J. Czuczwar
4. Farmakologia Goodmana & Gilmana tom 2 - Lauren Brunton, John S. Lazo, Keith L. Parker, red. wyd. pol. Włodzimierz Buczko, dla Tadeusz F. Krzemiński, Stanisław J. Czuczwar studentów medycyny i lekarzy. - Wojciech Kostowski
5. Farmakologia. Podstawy farmakoterapii. Podręcznik

Literatura uzupełniająca:

1. ręt psychiczny. Zarys endokrynologii Klinicznej, PZWL
2. 992;
3. Leki współczesnej terapii 2010 - tom 1-2 - nik dla studentów medycyny A. Danysz, W. Buczko wyd. V
4. NARKOTYKI - kompendium wiedzy o środkach uzależniających - ski, Alicja Chwalibogowska-Podlewska
   - Bogdan Szukalski
5. Podstawy farmakologii i farmakoterapii wieku rozwojowego - K. Bożkowa, J. Prokopczyk

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Znajomość** Dermatologii **ułatwi studentom określenie przeciwwskazań do zabiegów z zakresu Odnowy biologicznej. Wiedza z zakresu** Anatomii i fizjologii **zapewni studiującym odpowiednią wiedzę dotyczącą topografii, a także budowy i czynności poszczególnych narządów ciała.** Higiena i bezpieczeństwo pracy **w gabinecie kosmetycznym.**

Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	KOSMETOLOGIA PIELĘGNACYJNA		
prowadzące:	Mgr Barbara Geryn Osoby		
Forma studiów	**studia niestacjonarne**		
	studia stacjonarne		
			liczba punktów ECTS
/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**w/k - ćw/k**	**w/k - ćw/k**	
Zajęcia zorganizowane:	**25**	**20**	**3(ST)**
Praca własna studenta:	**50**	**30**	**2(NST)**
Cele modułu:	**Celem nauczania przedmiotu jest przygotowanie studentów do samodzielnej pracy w profesjonalnych gabinetach kosmetologicznych. Niezbędne jest wprowadzenie do przedmiotu, poprzez przedstawienie studentom istotnych zasad wykonywania zabiegów z zakresu Kosmetologii pielęgnacyjnej. Studenci zdobędą umiejętności w zakresie przeprowadzania wywiadu w gabinecie kosmetologicznym, nabędą także informacje na temat kompetencji kosmetologa. Studenci będą posiadali wiedzę z zakresu doboru odpowiednich kosmetyków w zależności od rodzaju wykonywanego zabiegu, celu przeprowadzanej czynności z uwzględnieniem oczekiwań klienta. Studenci zapoznają się z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w gabinecie kosmetycznym, nauczą się organizacji stanowiska pracy. Istotnym elementem zajęć będzie przedstawienie słuchaczom przepisów prawnych dotyczących kosmetyków w Polsce i w Unii Europejskiej.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student zna wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu Kosmetologii pielęgnacyjnej. Student umie przeprowadzić wywiad, postawić diagnozę kosmetyczną oraz dostosować zabieg kosmetyczny do potrzeb klienta.

Umiejętności:
Student potrafi przeprowadzić wywiad kosmetyczny i postawić odpowiednią diagnozę kosmetyczną. Student umie określić zalety wynikające z zastosowania zabiegów pielęgnacyjnych – modelujących ciało, niwelujących rozstępy, manicure biologicznego i kosmetycznego, pedicure kosmetycznego, masażu dłoni, masażu stóp, usuwania zbędnego owłosienia z nóg, pach i okolic bikini. Student potrafi wykonać zabieg (uwzględniając wskazania i przeciwwskazania do przeprowadzania zabiegu), utrzymać porządek na stanowisku pracy, nawiązać kontakt z pacjentem przybyłym na zabieg pielęgnacyjny. Student dba o porządek na stanowisku pracy.

Kompetencje społeczne: Student potrafi pracować w grupie. Student dba o bezpieczeństwo własne, klienta i współpracowników i postępuje zgodnie z zasadami etyki. Student rozumie potrzebę ustawicznego doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji. Jest świadomy swoich ograniczeń. Potrafi pokierować klienta w celu konsultacji do innych specjalistów. Potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem kosmetologa.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia ze wstępem teoretycznym - omówienie przez prowadzącego efektów wynikających z zastosowania zabiegów kosmetycznych (zabiegi modelujące ciało, niwelujące rozstępy, manicure biologiczny i kosmetyczny, pedicure kosmetyczny, masaż dłoni, masaż stóp, usuwanie zbędnego owłosienia z nóg, pach i okolic bikini), omówienie wskazań i przeciwwskazań do zabiegów, pokazowe wykonanie zabiegów przez prowadzącego, ćwiczenia w parach. Konwersacje na temat omawianych zagadnień.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin praktyczny z zakresu zabiegów omówionych na zajęciach.

Umiejętności: egzamin praktyczny z zakresu zabiegów omówionych na zajęciach.

Kompetencje społeczne: Oceny cząstkowe za zaangażowanie w pracę.

Treści programowe:
Część teoretyczna zajęć : - Zapoznanie studenta z podstawowymi zasadami przeprowadzania zabiegów pielęgnacyjnych. - Charakterystyka preparatów kosmetycznych wykorzystywanych przy omawianych zabiegach pielęgnacyjnych – umiejętny dobór środków pielęgnacyjnych do odpowiedniego zabiegu. - Omówienie wskazań i przeciwwskazań do wykonywania zabiegów. wanych w osmetologii. iało stosowane w gabinetach kosmetycznych. ciało, redukujących ozstępy, manicure biologiczny i kosmetyczny, pedicure , usuwanie zbędnego włosienia z nóg, pach i okolic bikini. na ciało. - Charakterystyka urządzeń wykorzysty - Innowacyjne zabiegi kosmetyczne na c **Część praktyczna zajęć:** - Wykonanie zabiegów: modelujących kosmetyczny, masaż dłoni, masaż stóp - Wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych
Literatura podstawowa:
1. Dylewska-Grzelakowska J., 1999, Kosmetyka sto owana, Wydawnictwa Szkolne i Pedegogiczne, Warszawa. gia dla osmetologów, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. 2. Peters I.B., Kosmetyka, „Rea", Warszawa. 3. Red. Adamski Z., Kaszuba A., 2008, Dermatolo Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań.
Literatura uzupełniająca:
1. Prochowicz Z., 1991, Podstawy masażu leczniczego. PZ TYL, Kraków. Warszawa. 2. Magiera L., 2006, Klasyczny masaż leczniczy, BIO-

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Kosmetologia pielęgnacyjna,** **Zagadnienia z estetyki, makijażu i wizażu,** **Estetyka**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	KOSMETOLOGIA UPIĘKSZAJĄCA		
Osoby prowadzące:	Mgr Anna Uss-Wojciechowska		
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS:**	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne** **w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**30**	**3**

Praca własna studenta:	**45**	**45**	
Cele modułu:	**Zapoznanie z pracą kosmetologa oraz prawidłową organizacją i wyposażeniem (sprzęt, akcesoria, wymogi stacji sanitarno epidemiologicznej) miejsca pracy.** **Nabycie umiejętności wykonywania pedicure i manicure kosmetycznego , henny oraz masażu kosmetycznego twarzy.**		
Efekty kształcenia:			
Wiedza: Student opisuje zabiegi upiększające. Student wyjaśn przeciwwskazaniami. Potrafi ocenić stan zdrowia skóry klientki Umiejętności: Student organizuje samodzielnie swoje stano Student wybiera sposób lub metodę wykonywania zabiegów wywiadzie z przyszłym klientem. Potrafi posługiwać się sprzęte utrzymać porządek na stanowisku pracy, a w przypadku zaniedbań z tym związanych, podejmuje dział Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę ustawicz przy wykonywaniu zabiegów upiększających. Student wykazuj pracy. Jest świadomy swoich ograniczeń. Potrafi pokierować problemy związane z wykonywaniem kosmetologa.	a techniki wykonywanie zabiegów upiększających wraz z wskazaniami i dobrać zabieg do jej potrzeb. visko pracy przestrzegając przepisów BHP. upiększających ciało. Student roponuje zabiegi upiększające po uprzednim m kosmetycznym, iezbędnym do wykonania danego zabiegu. Student umie ania naprawcze. ego doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji. Student pracuje samodzielnie kreatywność w proponowaniu zabiegów . Student dba o swój wygląd w klienta w celu konsultacji do innych specjalistów. Potrafi rozwiązywać		
Forma zajęć/metody dydaktyczne:			
Ćwiczenia			
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:			
Wiedza: Zaliczenie pisemne (kolokwium). Umiejętności: Egzamin praktyczny. Kompetencje społeczne: Na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru za postawę na zajęciach (aktywność, przygotowanie i zaangażowanie).			
Treści programowe:			

1. Zapoznanie studenta z celami, efektami kształcenia i sposobami ich weryfikacji, treściami programowymi, literaturą oraz sprawami organizacyjnymi.

2. Omówienie przygotowania stanowiska pracy i zasad BHP w trakcie zajęć.

3. Przypomnienie regulaminu pracowni.

4. Wskazania i przeciwwskazania do wykonywania henny oraz przebieg wykonania z zachowaniem czasu i poprawnej kolejności.

5. Wskazania i przeciwwskazania do wykonania manicure oraz przebieg z zachowaniem czasu i poprawnej kolejności.

6. Wskazania i przeciwwskazania do wykonania pedicure oraz przebieg z zachowaniem czasu i poprawnej kolejności.

7. Wskazania i przeciwwskazania do wykonywania masażu twarzy.

8. Kolejność ruchów w masażu twarzy:

- Głaskanie,
- Rozcieranie,
- Ugniatanie,
- Oklepywanie,
- Wibracje, Prze głaskanie, Relaksacyjny.

Literatura podstawowa :

1. Xenia Petsitis i Katrin Kipper „Kosmetyka i pielęgnacja twarzy”, ozdobna
2. Wyd. Methpharm Polska 2007 owana” Wyd. WSiP 2009
3. Joanna Dylewska- Grzelakowska ,, Kosmetyka sto ı” Wyd. Helion 2008
4. Paula Begoun „Biblia urody” Wyd. MADA 1998
5. Katarzyna Kozłowska – Kołodziejska „Sztuka wizaż

Literatura uzupełniająca:

1. R. Walde . Odkryj swój styl i kolor . Diogenes 2002
2. J. Dylewska - Grzelakowska . Kosmetyka stosowan 1999
3. Z. Sumirska . Stylizacja – kolor , forma , szyling .P.F –fryzury, moda i uroda 2004
4. Kwartalniki tj. :Beaty Forum , Fashion , Top Moda

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Wiedza ogólna z zakresu biologii komórki, chemii organicznej		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	Receptura kosmetyczna		
Osoby prowadzące:	dr n. farm Małgorzata Tokarska-Rodak		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**30**	**2(ST)**
Praca własna studenta:	**20**	**45**	**3(NST)**
Cele modułu:			
Efekty kształcenia:			

Wiedza:

–

–

być stosowane w recepturze kosmetycznej;

Zapoznanie studentów z funkcjami:

1. różnorodnych związków biologicznie czynnych stosowanych w recepturze kosmetycznej pozyskiwanych z surowców pochodzenia naturalnego oraz otrzymywanych na drodze syntez chemicznych

2. różnorodnych związków biologicznie czynnych obecnych w surowcu roślinnym niedozwolonych do stosowania w recepturach kosmetycznych ze względu na swe toksyczne właściwości
3. substancji o własnościach konserwujących
4. substancji pomocniczych i balastowych
5. humektantów, eksfolientów, emolientów
6. witamin i ich rolą w kosmetykach
7. substancji uznanych za filtry UV istotnych kosmetycznie oraz
8. wskazanie możliwości różnorodnego wykorzystania naturalnych surowców roślinnych i związków biologicznie czynnych w kosmetyce,
9. wskazanie najnowszych trendów na których opiera się produkcja kosmetyków nowoczesnych,
10. wskazanie problematyki związanej z alergennym działaniem składników receptur kosmetycznych.

student wymienia właściwości fizyczne, chemiczne i opisuje grupy substancji aktywnych kosmetycznie istotnych pozyskiwanych z roślin, wyjaśnia rolę, jaką pełnią w kosmetykach;

student charakteryzuje grupy substancji pochodzenia naturalnego, które z racji na silne działanie toksyczne nie mogą

- student tłumaczy rolę humektantów, emolientów i eksfoliantów w kosmetykach;
- student rozróżnia rolę witamin rozpuszczalnych w wodzie i tłuszczach w aspektach kosmetycznych;
- student tłumaczy rolę filtrów fizycznych i chemicznych anty- UVA, UVB,
- student identyfikuje składniki receptur kosmetycznych w aspekcie ich potencjalnych możliwości powodowania alergii,
- student identyfikuje poszczególne składniki receptur kosmetycznych i opisuje ich rolę.

Umiejętności:

- student analizuje możliwości różnorodnego wykorzystania naturalnych surowców roślinnych i związków biologicznie czynnych w kosmetyce,
- student ocenia najnowsze trendy na których opiera się produkcja kosmetyków nowoczesnych,
- student analizuje wybrane receptury kosmetyczne i przewiduje ich zastosowanie,
- student weryfikuje wiedzę odnośnie bezpiecznego stosowania w kosmetykach substancji potencjalnie alergizujących
- wykazuje kreatywność w projektowaniu multimedialnych prezentacji dotyczących roli poszczególnych składników receptur kosmetycznych.

Kompetencje społeczne:

Student potrafi pracować w grupie, dyskutuje na temat znaczenia substancji pochodzenia naturalnego w kosmetykach, chętnie podejmuje się krytycznej oceny składu kosmetyku.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Ćwiczenia z wykorzystaniem prezentacji multimedialne	i przykładowych receptur kosmetycznych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:
Wiedza: Zaliczenie pisemne w formie pytań opisowych i półotwartych. Umiejętności: Zaliczenia cząstkowe, odpowiedzi ustne, zadania domowe, przygotowanie prezentacji dotyczącej roli wytypowanych składników receptury kosmetycznej w preparatach kosmetyczno-leczniczych. Kompetencje społeczne: Oceny cząstkowe za pracę w grupach, dyskusja w grupach.

Treści programowe:	
1. Nowoczesne idee w recepturze i technologii kosmetycznej	**odnośnie stosowania związków biologicznie czynnych**
2. Roślinne substancje biologicznie czynne –	
2.1. Ogólne informacje o roli i znaczeniu roślinnych substan	zykochemiczne, wpływ na organizm człowieka, przykłady zastosowania,
czynnych 2.2 Glikozydy – kosmetycznie użyteczne i toksyczne	glikozydy
flawonowe,	
b. glikozydy kumarynowe,	
c. glikozydy antrachinowe,	
d. glikozydy nasercowe,	
e. glikozydy fenolowe,	
f. glikozydy saponinowe,	
g. glikozydy goryczkowe,	
2.3 Alkaloidy- podział, występowanie, własności fizykochemi człowieka:	

a. Kofeina jako przykład alkaloidu kosmetycznie użytecznego

2.4 Garbniki, Azuleny- występowanie, własności fizykochemiczne, wpływ na organizm człowieka, rola w farmacji i kosmetyce

2.5 Olejki eteryczne i terpeny:

a. występowanie i rola w przyrodzie, własności fizyczne i chemiczne, skład pod względem chemicznym, zmiany fizyczne chemiczne zachodzące podczas przechowywania,

b. Zasady właściwego zastosowania olejków eterycznych w preparatach - do masażu, inhalacji, kąpieli, do kompresów i okładów, inne zastosowanie olejków eterycznych,

c. Omówienie właściwości olejków eterycznych najczęściej stosowanych w kosmetyce i medycynie – jako utrwalacze zapachów, substancje zapachowe, substancje o zdolnościach byczych dla mikroorganizmów itd.

2.6 Balsamy i żywice, śluzy i pektyny –znaczenie w kosmetyce i kosmetykach, formy pozyskiwania

2.7 Fitohormony – występowanie; rola w nowoczesnej kosmetyce, przykłady preparatów z fitohormonami,

2.8 Oleje roślinne –znaczenie w kosmetyce i kosmetykach: masło kakaowe, masło Shea, olej palmowy, olej z wiesiołka, olej awokado i inne, **3 Humektanty** (kwas hialuronowy, mocznik, jedwab i inne), eksfolienty (mechaniczne, chemiczne-enzymatyczne, kwasowe), **emolienty – przykłady, rola w recepturze kosmetycznej**

4. Witaminy istotnie wpływające na stan skóry witamina B3 (PP)**,** B5 (kwas pantotenowy)**,** A (retinol)**,** C (kwas askorbinowy)**,** E.

Rola witamin nowoczesnych produktach kosmetycznych i kosmeceutycznych

5. Srebro– rola w kosmetyce

6 Substancje stosowane w fotoochronie skóry (filtry UVA, UVB, UVA/UVB)

7. Kosmetyki kolorowe - **Naturalne barwniki w kosmetyce,** antocyjany, flawony, katechiny

8. Wybrane receptury kosmetyczne

- preparaty kosmetyczne w walce z Cellulitis,
- preparaty biostymulujące,
- liposomy i ich zastosowanie w formach kosmetycznych,
- ceramidy,
- antybakteryjne kosmetyki oparte o ekstrakty roślinne, - nowe formy kosmetyczne hamujące wydzielanie potu.

Literatura podstawowa:

1. Glinka R.: Receptura kosmetyczna, MA Oficyna wydawnicz a, Łódź 2003 cznik dla studentów kosmetologii. BA
2. Glinka R.: Przewodnik po recepturze kosmetycznej: podrę Vrocław 2001 agadnienia. MA Oficyna
3. Brud W.S., Glinka R.: Technologia kosmetyków: wybrane z Vydawnicza, Łódź 2001
4. Molski M. Chemia piękna Wydawnictwo Naukowe PWN 2)09
5. Czasopismo Panacea

Literatura uzupełniająca:

1. Dylewska-Grelakowska J.: Kosmetyka stosowana. WS 2006.
2. Malinka M. W.: Zarys chemii kosmetycznej. Volumed ziołolecznictwa. Wyd. naukowe PWN, Warszawa 00
3.
4. Wójcik P: Olejki eteryczne kosmetyce. Wiadomości Z 7/8/1999. 2002
5. Samochowiec L.: Kompendium ziołolecznictwa. Wyd & Partner, Wrocław

6. Peters I.B: Kosmetyka. REA W-wa 2002

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Przedmioty podstawowe, kierunkowe i specjalnościowe objęte programem nauczania dla kierunku kosmetologia.		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	SEMINARIUM DYPLOMOWE		
Osoby prowadzące:	Dr Marta Swatko-Ossor		
	Dr Ewa Nowosadzka		
	Dr Małgorzata Tokarska-Rodak		
	Dr Ewa Stamirowska-Krzaczek		
	Dr Marlena Matysek-Nawrocka		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**30**	**5**
Praca własna studenta:	**95**	**95**	
Cele modułu:	**Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy umożliwiającej przystąpienie do realizacji pracy dyplomowej. Konsultacje i stała współpraca z promotorem przy pisaniu pracy dyplomowej oraz samodzielna praca studentów.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza:

błędów. Student sformułuje i przedstawi swój obszar zainteresowań.

omowej. Pozna technikę pisania pracy oraz najczęściej popełnianych przy tym

Student potrafi wykorzystać wiedzę zdobytą w poprzednich

napisania pracy dyplomowej na wybrany temat.

emestrach z przedmiotów podstawowych, kierunkowych, specjalizacyjnych - do

Umiejętności:

samo

. Student opracowuje plan pracy dyplomowej. Student wykaże się dzielnością

dyplomowej.

i dokumentację dotycząca np. źródeł bibliograficznych do pracy

Umie wyciągać wnioski, formułować sądy, tezy, itp.

Kompetencje społeczne:

bibliotecznych i baz danych.

ie informacji w dostępnych pracach naukowych, artykułach. Potrafi korzystać z zasobów

Podejmuje działania związane z dokształcaniem się oraz rozu ca

łe życie.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Seminarium	
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:	
Wiedza: zaliczenie na podstawie przygotowanych przez studenta: planu pracy i części pracy dyplomowej wymaganej przez danego promotora pracy Umiejętności: zaliczenie na podstawie przygotowanych przez studenta: planu pracy i części pracy dyplomowej wymaganej przez danego promotora pracy Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie przygotowanych przez studenta: planu pracy i części pracy dyplomowej wymaganej przez danego promotora pracy.	
Treści programowe:	

Podstawowe informacje niezbędne do napisania pracy dyplomowej- zapoznanie się z metodą i formą pisania pracy. ane błędy.
Technika pisania pracy dyplomowej- najczęściej popełni rawa autorskie, plagiat. i pisania pracy licencjackiej. Wymogi
Omówienie ogólnych zaleceń dotyczących toku tawiane pracom: merytoryczne,
realizacji formalne. Kategorie prac licencjackich.
Omówienie zaleceń szczegółowych – części pracy dyplo owej i ich budowa. anie i formułowanie : treść słowna, odnośniki, przypisy,
Elementy składowe pracy oraz ich poprawne konstruow ytaty, tabele, tablice,
ilustracje, aneksy.
Zasady opisu bibliograficznego wykorzystywanych w pra y źródeł drukowanych. cy
Zasady opisu bibliograficznego wykorzystywanych w pra źródeł elektronicznych:

Lista książek na temat techniki pisania prac dyplomowych.
Omówienie obszarów zainteresowań studentów.
Rozpoznanie i sformułowanie określonego problemu ba awczego – opracowanie konspektu pracy. nej literatury, danych
Możliwości realizacji tematu pracy na podstawie dostęp empirycznych, badań itp. Decyzja o sposobie realizacji
pracy.
Indywidualne omawianie przygotowanych przez studentów części pracy dyplomowej.

Literatura podstawowa:

Literatura zgodna z tematyką danej pracy dyplomowej.

Literatura uzupełniająca:

1. Pioterek P., Zieleniecka B. Technika pisania prac ych, Poznań, Wyd. WSB, 2000.

2. Pułło A. Prace magisterskie i licencjackie, Warszawa, Wyd. LexisNexis, 2003.

3. Kaczmarek Tadeusz T. Poradnik dla studentów piszących pracę licencjacką lub magisterską [online].-Warszawa,2005. Dostępny w Internecie: http://bg.univ.szczecin.pl/pliki/poradnik_dla_studentow.pdf

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	KOSMETOLOGIA		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu /przedmiot lub grupa przedmiotów:	OCHRONA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ		
Osoby prowadzące:	mgr Zbigniew Husak		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne ćw/k**	**studia niestacjonarne ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**10**	**15**	**1**
Praca własna studenta:	**15**	**10**	
Cele modułu:	**Celem zajęć jest zapoznanie studentów z aktualnym stanem prawnym w zakresie prawa własności intelektualnej w Polsce oraz Unii Europejskiej. Dwa podstawowe bloki tematyczne to prawo autorskie i prawo własności przemysłowej. Przedmiot wykładu obejmuje przede wszystkim problematykę stricte prawną - m.in. kwestie pojęcia utworu, dzieła, wynalazku, znaku towarowego, wzoru przemysłowego, gospodarczego znaczenia przedmiotów prawa własności intelektualnej oraz zasady i zakresu przyznawanej ochrony.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza:

Student rozumie zakres pojęcia ochrona własności intelektualnej. Potrafi wymienić podstawowe akty prawne. Streszcza i charakteryzuje podstawowe pojęci z zakresu prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej. Potrafi przedstawić aktualne problemy prawa autorskiego i nazwać kluczowe kwestie rozwoju prawa własności przemysłowej.

Umiejętności:

Student klasyfikuje regulacje prawne prawa autorskiego i praw pokrewnych. Porządkuje zakres ochrony przedmiotów własności ualnej, przemysłowej. Porównuje środki ochrony własności intelektualnej. Wyprowadza wnioski w zakresie uprawnień uczestników obrotu prawami autorskimi. Analizuje postępowania przed Urzędem Patentowym RP.

Kompetencje społeczne:

Student potrafi argumentować w zakresie zmian prawa autorskiego i jest zorientowany w roli prawa autorskiego w społeczeństwie ści cyfrowym. Dyskutuje i ocenia problemy ochrony własności intelektualnej. Samodzielnie potrafi ocenić wpływ rozwoju nowych form bec komunikacja na prawo autorskie. Zachowuje krytycyzm współczesnego prawa własności przemysłowej i jego roli we współczesnym świecie.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład, praca w grupach i analiza *case-study*.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Odpowiedź ustna oraz obecność i aktywność na zajęciach warunkują uzyskanie zaliczenia.

Wiedza:

Student klasyfikuje: regulacje prawne prawa autorskiego i praw pokrewnych, zakres ochrony przedmiotów własności przemysłowej, środki ochrony własności intelektualnej, zasady postępowania przed Urzędem Patentowym RP.

Umiejętności:

Student klasyfikuje regulacje prawne prawa autorskiego i praw pokrewnych. Porządkuje zakres ochrony przedmiotów własności przemysłowej. Porównuje środki ochrony własności intelektualnej, wyprowadza wnioski w zakresie uprawnień uczestników obrotu prawami autorskimi. Analizuje postępowania przed Urzędem Patentowym RP.

Kompetencje społeczne:

Student potrafi argumentować w zakresie zmian prawa autorskiego i jest zorientowany w roli prawa autorskiego w społeczeństwie cyfrowym. Dyskutuje i ocenia problemy ochrony własności intelektualnej. Samodzielnie potrafi ocenić wpływ rozwoju nowych form komunikacja na prawo autorskie. Zachowuje krytycyzm wobec współczesnego prawa własności przemysłowej i jego roli we współczesnym świecie.

Treści programowe:

- Co jest przedmiotem ochrony prawa autorskiego?
- Co jest przedmiotem ochrony praw pokrewnych?
- Rodzaje praw majątkowych i ich charakter.
- Jakie uprawnienia składają się na treść majątkowego prawa autorskiego?
- Zasady obrotu autorskimi prawami majątkowymi.
- Jakie uprawnienia składają się na treść praw pokrewnych?
- Pojecie wyczerpania prawa.
- Definicja dozwolonego użytku prywatnego.
- Ochrona autorskich praw majątkowych.
- Ochrona autorskich praw osobistych.
- Prawo autorskie a bazy danych.
- Umowy licencyjne i ich zastosowanie w Internecie.
- Działalność biblioteki a prawo autorskie.
- Wycofanie dzieła z obiegu w sieci Internet.
- Kserowanie książek a dozwolony użytek.
- Pozaumowne korzystanie z utworu w sieci Internet.
- Naruszenie praw autorskich w Internecie – sieci wymiany plików multimedialnych.
- Internet i prawo autorskie.
- Prawo autorskie a zasady stosowanie cytatów.
- Prosta informacja prasowa a prawo autorskie.
- Kradzież programu komputerowego.
- Pojęcie paserstwa programu komputerowego.
- Ochrona prawa autorskiego w sieci Internet.
- Zasady i granice dozwolonego użytku prywatnego.
- Formy rekompensaty za korzystanie z utworów w ramach dozwolonego użytku prywatnego
- Opłaty od urządzeń i tzw. „czystych nośników".
- Opłaty od posiadaczy urządzeń reprograficznych.
- Organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi.
- Prawo autorskie w Unii Europejskiej.
- Zasady ochrona wynalazków.

• Co to jest patent?
• Gdzie i jak należy dokonać zgłoszenia wynalazku? • Zakres działania Urzędu Patentowego. • Zasady korzystania z patentu. • Umowy licencyjne i licencja przymusowa. • Unieważnienie i wygaśnięcie patentu. • Wynalazki biotechnologiczne. • Ochrona międzynarodowa wynalazku: • Definicja patentu europejskiego. • Definicja wzoru użytkowego. • Co uznaje się za wzór przemysłowy? • Co uznaje się za znak towarowy? • Definicja oznaczenia geograficznego • Zbiory informacji dotyczących ochrony własności przemysłowej.
Literatura podstawowa:
• Barta J., Markiewicz R. Prawo autorskie, Warszawa 2008. • Załucki M. (red.) Prawo własności intelektualnej. Repetytorium Warszawa 2008. • Ochrona własności intelektualnej. Wybór aktów prawnych dla studentów, Kraków 2012
Literatura uzupełniająca:

- Barta J., Markiewicz R., Prawo autorskie w Światov Organizacji Handlu, Kraków 1996.
- Barta J., Markiewicz R. (red.), Internet a prawo, Kr 1994.
- Kachnic T., Ochrona własności intelektualnej, Szcz
- Golat R., Prawo autorskie w praktyce, Warszawa 1
- Golat R., Prawo autorskie i prawa pokrewne, Wars 2008.
- Golat R., Prawo autorskie. Komentarz dla praktykó 2001. 2008.
- Piotrowska J., Renomowane znaki towarowe i ich Warszawa
- Sobczak J., Prawo autorskie i pokrewne, Poznań 2
- Szewc A., Jyż G., Prawo własności przemysłowej, V 2003
- Szewc A. (red.), Leksykon własności przemysłowej, 2003. rawach pokrewnych,

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 04.02.1994r. o prawie autorskim

[Dz. U. 2006r., Nr 90, poz. 631]

- Ustawa z dnia 30.06.2000r. prawo własności przer

[Dz. U. 2003r., Nr 119, poz.1117]

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Kosmetologia upiększająca i kosmetologia pielęgnacyjna		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	ZAGADNIENIA Z ESTETYKI, WIZAŻU I MAKIJAŻU		
Osoby prowadzące:	Mgr Anna Uss-Wojciechowska		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**-**	**2**
Praca własna studenta:	**20**	**-**	
Cele modułu:	**Zapoznanie z pracą wizażysty oraz prawidłową organizacją i wyposażeniem (materiały i narzędzia potrzebne do wykonania stylizacji i makijaży) miejsca pracy. Zapoznanie studentów z podstawowymi metodami wykonywania makijaży (korekta twarzy i jej elementów oraz techniki wykonywania różnych rodzajów makijaży). Nabycie umiejętności wykonywania makijaży na różne okazje (dzienny, wieczorowy, ślubny, biżuteryjny, Lady).**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student opisuje pracę wizażysty oraz prawidłową ganizacją i wyposażeniem (materiały i narzędzia potrzebne do wykonania or stylizacji i makijaży) miejsca pracy. Student charakteryzuje odstawowe metody wykonywania makijaży (korekta twarzy i jej elementów oraz p techniki wykonywania różnych rodzajów makijaży).

Student wyjaśnia techniki wykonywania makijaży na różne azje. ok

dłowo przygotowuje stanowisko pracy (materiały

Umiejętności: Student organizuje pracę wizażysty oraz dent wybiera sposób lub metodę wykonywania makijaży (korekta twarzy i jej prawi i narzędzia potrzebne do wykonania stylizacji i jaży). Student proponuje wykonywania makijaży na różne okazje przyszłym makijaży). St elementów oraz techniki wykonywania różnych rodzajów maki klientkom.

nego doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji. Student pracuje samodzielnie

Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę atywność w projektowaniu makijaży. Student dba o powierzone jej narzędzia i ustawicz przy wykonywaniu dowolnych makijaży. Student wykazuje kr materiały potrzebne w pracy. Dba o dobro klientki.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia wzbogacone o prezentacje multimedialne i p zawodowa

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Zaliczenie pisemne (kolokwium).

Umiejętności: Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru.

Kompetencje społeczne: Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru.

Treści programowe:	
1. Omówienie przygotowania stanowiska pracy i zasad BHP w t	rakcie zajęć.
	nentów.
2. Przypomnienie zasad korygowania kształtów twarzy i jej ele	
3. Omówienie rodzajów makijaży- techniki wykonania.	ówienie makijaży). e i
4. Makijaż ślubny na wybranych modelkach (wykonanie i om	omówienie makijaży). i
5. Makijaż wieczorowy na wybranych modelkach (wykonani	omówienie makijaży).
	vienie makijaży).
6. Makijaż biżuteryjny na wybranych modelkach (wykonanie	
	ykorzystaniem korekty twarzy i jej poszczególnych
7. Makijaż Lady na wybranych modelkach (wykonanie i omó	
8. Dowolnie wykonany makijaż na wybranych modelkach z w elementów.	
Literatura podstawowa :	

K. Kozłowska-Kołodziejska . Sztuka wizażu .Helion 2008

R. Walde . Odkryj swój styl i kolor . Diogenes 2002

J. Turbasa . Ubraniowy kodeks pracy -

M. Spillane . Zaprezentuj siebie . Muza S .A. 1998 tę sukcesu.. AA 2007

J. Dylewska-Grzelakowska . Kosmetyka stosowana . WS 1999

Z. Sumirska . Stylizacja – kolor , forma , szyling .P.P.H.U. 2004

F. Voucher .Historia mody . ARKADY 2004

E. Sokólska & J. Grąbczewski „Makijaż fotograficzny" Est ,Warszawa

Literatura uzupełniająca:

Kwartalniki tj. : Beaty Forum , Fashion ,Top Moda , Laurent –fryzury, moda i uroda

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Wiedza z zakresu chemii kosmetycznej i dermatologii.**		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	Wykład fakultatywny: SUROWCE NATURALNE I ZIOŁOLECZNICTWO		
Osoby prowadzące:	dr inż. Ewa Stamirowska-Krzaczek		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**40**	**-**	**2**
Praca własna studenta:	**10**	**-**	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z właściwościami składników chemicznych aktywnych biologicznie pochodzenia naturalnego w kosmetyce; rozumienia zakresu działania biologicznego preparatów otrzymywanych z surowców roślinnych i zwierzęcych; przygotowywania wyciągów roślinnych.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: student zna obecnie stosowane naturalne surowce kosmetyczne pochodzenia bakteryjnego, glonowego, grzybowego, roślinnego i zwierzęcego. Potrafi opisać związki chemiczne, które są akty vne kosmetycznie lub terapeutycznie.

Umiejętności: student rozpoznaje podstawowe surowce na uralne i ziołolecznicze i zawarte w nich składniki aktywne biologicznie, zna ich oddziaływanie na organizm człowieka, a zwłaszcza na skórę i jej wytwory.

Kompetencje społeczne: student potrafi pracować w grupie, jest zorientowany na znaczeniu naturalnych surowców w kosmetologii

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład z prezentacją multimedialną, pokaz z objaśnien iem, praca w grupie.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie pisemne

Umiejętności: rozpoznawanie surowców na zajęciach, zadania domowe, przygotowanie projektu mającego na celu prezentację surowców naturalnych i ziołolecznicych w zależności od typów skóry.

Kompetencje społeczne: oceny cząstkowe za pracę w grupach na zajęciach i ocena projektu.

Treści programowe:

Wykłady:

1. Przenikanie substancji aktywnych biologicznie prze zwierzęta o znaczeniu kosmetycznym, higienicznym i leczniczym; skórę; 2.
3. Pyłek kwiatowy; ślinnych;
4. Metody przygotowania, konserwacji, przechowywan i nazewnictwo surowców ro
5. Sposoby przetwarzania surowców roślinnych; umy, glikozydy, saponiny, azuleny, olejki eteryczne, balsamy i żywice;

6. Metody oceny jakości surowców roślinnych i zwierzęcych;
7.

8. Surowce roślinne bogate w kwasy alifatyczne, hydroksykwasy, fenolokwasy, chinony, garbniki, kumaryny, flawonoidy, chlorofile, karotenoidy i cytochromy;
9. Surowce roślinne i zwierzęce bogate w aminy, aminokwasy, peptydy, białka, kwasy tłuszczowe, tłuszcze, woski, steroidy, hormony i witaminy.

Literatura podstawowa:

1. Borowski B., 2000. Rośliny lecznicze w fitoterapii. M nografia. Wydawnictwo Inst. Rośl. Przetw. Ziel., Poznań.
2. Broda B., 2002. Zarys botaniki farmaceutycznej. PZ L, Warszawa.
3. Czerpak R., Jabłońska-Trypuć A., 2008. Roślinne suro wce kosmetyczne. MedPharm Polska, Wrocław. wa.
4. Faber S., 1992. Kosmetyka naturalna. SPAR, Warsza etyczne i ich składniki. MedPharm Polska, rocław.
5. Jabłońska-Trypuć A., Czerpak R.,2008. Surowce kos i ich praktyczne zastosowanie. Inst. Wyd. Zw. Zaw, Warszawa.
6. Ożarowski A., Jaroniewski w., 1987. Rośliny lecznicze

Literatura uzupełniająca:

1. ncjach czynnych i pomocniczych. MedPharm Polska, rocław.
2. Lamer-Zarawska E., Noculak-Palczewska A., 1994. smetyki naturalne. Wrocław.
3. Martini M. C., 2007. Kosmetologia i farmakologia skóry Warszawa.
4. ta. Ilustrowany przewodnik. MedPharm Polska, cław.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Znajomość anatomii i fizjologii zapewni studiującym odpowiednią wiedzę dotyczącą topografii, budowy i czynności poszczególnych narządów ciała ludzkiego, ułatwi zapoznanie się z poszczególnymi technikami masażu. Higiena i bezpieczeństwo pracy w gabinecie kosmetycznym. Podstawowa wiedza z zakresu dermatologii i fizjoterapii z elementami masażu.		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	ZABIEGI KOSMETYCZNE W ODNOWIE BILOGICZNEJ		
Osoby prowadzące:	Mgr Ilona Dziadura		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**45**	**15**	**1(ST)**
Praca własna studenta:	**5**	**110**	**5(NST)**
Cele modułu:	**Przedstawienie studentom możliwości wykorzystania zabiegów kosmetycznych w procesie odnowy biologicznej w rekreacji, rekonwalescencji oraz procesie restytucji powysiłkowej. Przedstawienie elementów masażu relaksacyjnego, masażu kamieniami. Zapoznanie studenta z wpływem zabiegów odnowy biologicznej na ciało i umysł człowieka. Zapoznanie studentów z środkami, preparatami narzędziami, urządzeniami stosowanymi w zabiegach na ciało.** **Przygotowanie studentów do samodzielnego wykonywania zabiegów na ciało z uwzględnieniem wskazań i przeciwwskazań.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student zna podstawowe ruchy w masażu, wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów odnowy biologiczne. Potrafi dostosować zabieg kosmetyczny do potrzeb klienta.

Umiejętności: Student potrafi wykonać masaż relaksacyjny, masaż kamieniami, zapoznać klienta z podstawowymi zasadami zdrowego żywienia i higieną życia codziennego, prawidłową postawą ciała. Potrafi planować rodzaj zabiegu kosmetycznego. Dba o stanowisko pracy, a w razie uchybień potrafi podjąć działania naprawcze.

Kompetencje społeczne: Student potrafi pracować w grupie. Przejawia kulturę osobistą, postępuje zgodnie z zasadami etyki, dba o bezpieczeństwo własne, klienta i współpracowników. Student rozumie potrzebę ustawicznego doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji. Jest świadomy swoich ograniczeń. Potrafi pokierować klienta w celu konsultacji do innych specjalistów. Potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem kosmetologa.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia ze wstępem teoretycznym , pokaz z objaśnieniem praca w grupach. Konwersacje na temat omawianych zagadnień.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie ustne z omawianych zagadnień, prace domowe.

Umiejętności: Zaliczenie praktyczne ćwiczeń

Kompetencje społeczne: Oceny cząstkowe za zaangażowanie w pracę, zadania domowe.

Treści programowe:

Część teoretyczna:

1. Zapoznanie studenta z podstawowymi zasadami przeprowadzania zabiegów na ciało. ywania zabiegów. ciała. wane w gabinetach kosmetycznych. szczową, zabiegów antycellulitowych, zabiegów modelujących i niwelujących mentami masażu.
2. Omówienie wskazań i przeciwwskazań do wykon
3. Omówienie wpływu żywienia na wygląd naszego
4. Innowacyjne zabiegi kosmetyczne na ciało stoso

Część praktyczna:

1. Wykonanie zabiegów redukujących tkankę tłu rozstępy.
2. Wykonie zabiegów kosmetycznych na ciało z ele

Literatura podstawowa:

Literatura podstawowa:

Prochowicz Z. – Podstawy masażu leczniczego. PZWL, Warsz wa 1991

Zborowski A. – Masaż klasyczny. Wydawnictwo AZ, Kraków 1996.

Magiera L. Klasyczny masaż leczniczy. BIO-STYL, Kraków 2006.

Gieremek K, Dec L. Zmęczenie i regeneracja sił - Odnowa biologiczna. Agencja Wydawniczo-Handlowa Has-Med. S.C. Bielsko-Biała 2000.

Literatura uzupełniająca:

Literatura uzupełniająca:

Prochowicz Z. – Podstawy masażu leczniczego. PZWL, Warsza 1991

Sieroń A., Cieślar G., Adamek M. - oterapia. Śląska Akademia Medyczna, Katowice 1994.

Straburzyński G,. Straburzyński – Lupa A. – na. Wydawnictwo lekarskie PZWL, Warszawa 2000. Wyd. II poprawione.

Stodolny J. Choroba przeciążeniowa kręgosłupa - aszych czasów. Wydawnictwo Natura Kielce 2004.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:			
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Znajomość podstawowych zagadnień na temat aparatu ruchowego człowieka (budowa , rodzaje , funkcje i wzajemne połączenia kości i mięśni) . Znajomość podstaw anatomii człowieka i funkcjonowania poszczególnych układów.		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	KSZTAŁTOWANIE SYLWETKI I POSTAWY CIAŁA		
Osoby prowadzące:	dr Magdalena Wiśniowiecka		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne** **w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne** **w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**30**	**3(ST)** / **4(NST)**
Praca własna studenta:	**45**	**70**	
Cele modułu:	1. Wprowadzenie pojęcia prawidłowej postawy ciała i wad postawy ze wskazaniem na ich patomechanizm. 2. Prześledzenie i analiza rozwoju postawy i sylwetki ciała . 3. Zapoznanie z badaniem postawy . 4. Uświadomienie błędów popełnianych w życiu codziennym , środowisku szkoły i pracy , które prowadzą do nieprawidłowej postawy i zniekształconej sylwetki. 5. Wprowadzenie podstawowych zagadnień na temat profilaktyki i korekcji wad postawy oraz możliwości kształtowania sylwetki z pomocą specjalistów.		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Zna objawy wad postawy, rozumie patomechanizm zniekształceń narządu ruchu. Rozumie wpływ poszczególnych form aktywności fizycznej i trybu życia na postawę i sylwetkę. Zna zasady zdrowego trybu życia. Posiada wiedzę na temat rozwiązywania problemów sylwetki i postawy ciała przez różnych specjalistów.

Umiejętności: Potrafi dokonać analizy, jaką usługę/zabieg kosmetyczny do potrzeb sylwetki czy postawy klienta.

Kompetencje społeczne: Podejmuje dyskusję na zadany podczas zajęć temat. Dba o poziom sprawności fizycznej i wymagań stanowiska pracy niezbędnej dla wykonywania zadań właściwych dla działalności zawodowej. Wykazuje troskę o komfort klienta w zakresie postawy w trakcie wykonywania usług.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	**wykład**

Metody :

- podająca – wykład ; objaśnienia ustne
- ekspo
- oglądanie schematów rysunkowych i slajdów
- dyskusja

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin - test zaliczeniowy

Umiejętności: egzamin - test zaliczeniowy; ocena bieżąca aktywności studenta podczas zajęć (w dyskusji)

Kompetencje społeczne: egzamin - test zaliczeniowy; ocena bieżąca aktywności studenta podczas zajęć (w dyskusji)

Treści programowe:

1.a) Omówienie przedmiotu wykładu , jego umiejscowien
interdyscyplinarnego.

b) Przydatność zagadnień kształtowania sylwetki i postawy ciała w pracy kosmetyczki w oparciu o przykładowe sytuacje wzięte z
ıtów do formułowania i wymiany poglądów , a następnie porządkowania ich
codziennego życia (Zakła
ɜ motywacji poznawczej u słuchaczy i umiejętności wiązania wiedzy z
praktyką.

c) Omówienie podstawowych definicji .Rozumienie pojęć : sylwetka ; postawa
Uświadomienie różnic zakresowych pojęć w oparciu o pı ; kształtowanie sylwetki ; kształtowanie postawy . achęcanie do
dzielenia się własnym

d) U porządkowanie i uzupełnienie wiedzy studentów na ter

specjalistów wspomagających proces kształ

aturalnych krzywizn kręgosłupa w związku z rozwojem motorycznym
2. Rozwój aparatu ruchu : –

tabela ;

b) rozwój postawy i motoryka niemowlęcia i okresu poniemowlęcego

c) zmiana sylwetki i możliwości ruchowe przedszkolaka

ɜ dojrzewania ; znaczenie tempa i akceptacji przemian w rozwoju
d) postawa i jej uwarunkowania w okresie szkolnym ɜwcząt (kobiet) i chłopców (mężczyzn) . Zaburzenia wzrastania i

indywidualnym ; c dojrzewania - konsekwencje dla s cji w poszczególnych okresach rozwoju .
ogólnego wyglądu . Prezentacja multimedialna osiągnięć v
postawy i lokomo

f) higiena szkieletu w okresie rozwojowym .

ɔstawy , istotne kryteria dla różnych typów postawy (metoda Browna , metoda

3. Prawidłowa postawa ciała
a) dyskusja w literaturze nad pojęciem prawidłowo
b) definicja postawy ciała i cechy charakteryzujące
wg Kasperczaka c) sylwetkowa Wolańskiego i in.)
d) badanie postawy : pomiar , przyrządy , urządzeni
e) ćwiczenia postawy ciała .
Wykład realizowany w oparciu o rysunki i schemat
multimedialnej.

4. Wady postawy
a) co to jest wada postawy i postawa nieprawidłov

b) podział wad postawy

c) zniekształcenia naturalnych krzywizn kręgosłupa jako zaburzenia cywilizacyjne

d) przyczyny powstawania wad postawy i ich profilaktyka

e) wady postawy jako skutek psychogenny

f) możliwość korekcji wad postawy

Temat realizowany przy zastosowaniu prezentacji multimedialnej (typowe wady postawy na schematach rysunkowych , etapy powstawania i pogłębiania się nieprawidłowości , udział mięśni) .

5. Świadome kształtowanie sylwetki w życiu dorosłym ; wpływ codziennej aktywności i pracy zawodowej na postawę . Higiena kręgosłupa przy codziennych czynnościach , a także w różnych zawodach. Tworzenie optymalnych warunków dla kręgosłupa w czasie snu , siedzenia , stania , wykonywania prac domowych , prowadzenia samochodu itp. Prezentacja multimedialna – człowiek i jego postawa w różnych sytuacjach (wzorce negatywne i pozytywne) .

6. Możliwości kształtowania sylwetki :
   - przez ruch (gimnastyka , kulturystyka , fitness, taniec itp.)
   - odpowiedni tryb życia ,
   - dietę ,
   - ubiór i fryzurę , zabiegi kosmetyczne , operacje plastyczne.
7. Patologiczne sposoby kształtowania sylwetki :
   - zburzenia odżywiania :

- anoreksja,
- bulimia,
- otyłość - w sylwetce i postawie ciała są to problemy : kostno- stawowe , deformacje kości i wady postawy ; ginekomastia u chłopców ; niezgrabność ruchowa i ociężałość , wiotkość mięśni ;

   - nieakceptacja ciała i jej przyczyny ;
   - zaburzenia identyfikacji płciowej i podejmowane próby zmiany sylwetki wynikającej z płci biologicznej .
8. Podsumowanie całokształtu wykładu *Kształtowanie sylwetki i postawy ciała* .

Literatura podstawowa:

- Kasperczyk T. (1994) : *Wady postawy ciała. Diagnostyka i leczenie* . Kasper sc. , Kraków .
- Kutzner-Kozińska M. (red.) (2001) : *Proces korygowania wad postawy* . Wydawnictwo Dydaktyczne , Warszawa .
- Zeyland-Malawka E. (1997):*Badanie postawy ciała.* Wydawnictwo Uczelniane Akademii Wychowania Fizycznego , Gdańsk .

Literatura uzupełniająca:

- Będzińska B. (1997) : Szczupłą być. W.) : Psychologia rozwoju człowieka .T. 2. charakterystyka okresów życia Kraków .
- Harwasczłowieka .Wyd. Nauk. P
- Holle J. (1996) : Chirurgia plastyczna . P
- psychiczna . Rozumienie i leczenie zaburzeń odżywiania się . Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego , Kraków
- i rzeczywistość. Wyd. Wiedza Powszechna, Warszawa

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	KOSMETOLOGIA		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Znajomość** Dermatologii **ułatwi studentom określenie przeciwwskazań do zabiegów z zakresu Odnowy biologicznej. Wiedza z zakresu** Anatomii i fizjologii **zapewni studiującym odpowiednią wiedzę dotyczącą topografii, a także budowy i czynności poszczególnych narządów ciała.** Higiena i bezpieczeństwo pracy **w gabinecie kosmetycznym.**		
Nazwa modułu /przedmiot lub grupa przedmiotów:	Kosmetologia stanów patologicznych		
Osoby prowadzące:	Lek. med. Magdalena Raszewska		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne ćw/k**	**studia niestacjonarne ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**10 – 20**	**20 – 20**	**1 (ST)**
Praca własna studenta:	**15 – 10**	**55 - 55**	**3(NST)**
Cele modułu:	Wyposażenie w wiedzę w zakresie dotyczącą funkcji i budowy skory oraz zasad pielęgnacji skory w zależności od jej typu, podstawowe wiadomości dotyczące udział skóry w gospodarce wodno-elektrolitowej z podkreśleniem roli witamin oraz ich niedoborów w kosmetologii. Przedstawienie wiedzy dotyczącej współczesnych poglądów na etiopatogenezę i zasady postępowania oraz pielęgnacji skory w trądziku różowatym oraz trądziku pospolitym z omówieniem zasad dotyczących wykonywania zabiegów kosmetycznych oraz ich powikłań. Wytyczenie zasad postępowania kosmetologa we współpracy z lekarzem dermatologiem.		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student zna wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów z zakresu Kosmetologii w stanach patologicznych skóry. Student umie przeprowadzić wywiad, postawić diagnozę kosmetyczną oraz dostosować zabieg kosmetyczny do potrzeb klienta.

Umiejętności:
Student potrafi określić zalety wynikające z zastosowania danego zabiegu kosmetycznego dla skóry chorobowo zmienionej. Student potrafi wykonać dany zabieg (uwzględniając wskazania i przeciwwskazania do przeprowadzania zabiegu), nawiązać kontakt z pacjentem przybyłym na zabieg pielęgnacyjny. Student umie utrzymać porządek na stanowisku pracy, a w przypadku zaniedbań z tym związanych, podejmuje działania naprawcze.

Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę ustawicznego doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji. Student pracuje samodzielnie przy wykonywaniu zabiegów upiększających. Student wykazuje kreatywność w proponowaniu zabiegów . Student dba o swój wygląd w pracy. Jest świadomy swoich ograniczeń. Potrafi pokierować klienta w celu konsultacji do innych specjalistów. Potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem kosmetologa.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykłady i ćwiczenia

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Zaliczenie pisemne, obecność na zajęciach.

Umiejętności: Zaliczenie pisemne, obecność na zajęciach.

Kompetencje społeczne: Bieżąca ocena aktywności na zajęciach, obecność na zajęciach.

Treści programowe:

1. Pielęgnacja skóry w okresie pokwitania ,
   - Skóry tłustej ,
   - Skóry suchej i bardzo suchej,
   - Skóry starczej ,skory wrażliwej i bardzo wrażliwej oraz skory mężczyzn z użyciem dermokosmetyków
2. Witaminy a stan skóry, włosów i paznokci.
3. Zabiegi typu peelingi.
4. Mezoterapia.
5. Mikrodermabrazja.

Literatura podstawowa:

Majewski S. Układ Odpornościowy Skóry. Alergia 2003; 3: 45-8.

Adamski Z., Kaszuba A. Dermatologia dla kosmetologów, AM < Poznań, 2008.

Webster GF, Rawlings AV. Trądzik Diagnostyka I Leczenie. W dawnictwo Czelej , Lublin 2007

Literatura uzupełniająca:

Nowicka D. Podręcznik dla studentów kosmetologii. Górnicki Wydawnictwo Medyczne 2007.

gia Skóry. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007.

Semestr letni

Przedmioty:

Punkty ECTS	Nazwa przedmiotu (liczba godzin)	
1	Fizjoterapia i masaż (K) – Egzamin praktyczny	**20**
2	Fizjoterapia i masaż (ĆW) - Zaliczenie	**30**
5	Seminarium dyplomowe Zaliczenie	**30**
2	Ochrona własności intelektualnej (ĆW) - Zaliczenie	**20**
2	Wykład fakultatywny – Substancje lecznicze w kosmetologii (W) - Egzamin	**40**
2	Zagadnienia z estetyki makijażu i wizażu (ćw.) – Egzamin praktyczny	**25**
2	Zabiegi kosmetyczne w odnowie biologicznej (CW) - Zaliczenie	**50**
1	Kosmetologia stanów patologicznych (W) – zaliczenie	**10**
1	Kosmetologia stanów patologicznych (ćw.) – zaliczenie	**20**
2	Etyka zawodowa (K) – zaliczenie	**20**
1	Technologia formy kosmetyku (W) - Egzamin	**20**
1	Technologia formy kosmetyku (ĆW) - Zaliczenie	**20**
1	Ustawodawstwo i bezpieczeństwo stosowania kosmetyków (K) - Zaliczenie	**20**
1	Wybrane zagadnienia z prawa pracy (W) – zaliczenie	**20**

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	KOSMETOLOGIA		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Znajomość anatomii człowieka.		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	FIZJOTERPAIA I MASAŻ		
Osoby prowadzące:	Mgr Katarzyna Piasecka		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**20 - 30**	**20 - 25**	**1(W) 2 (ćw.)**
Praca własna studenta:	**5 - 20**	**5 - 25**	
Cele modułu:	**Zapoznanie z podstawami teoretycznymi i praktycznymi aspektami stosowania zabiegów fizykalnych oraz poznanie zagadnień dotyczących masażu leczniczego i pielęgnacyjnego. Wykorzystanie wiedzy praktyce według obowiązującej metodyki oraz zasad bezpiecznego korzystania z aparatury.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student zna metody oceny stanu zdrowia klienta. Z ha techniki wykonania masażu klasycznego, które są podbudową do wykonania innych rodzajów masażu oraz wie jak wygląda metodyka w konania zabiegów z zakresu fizjoterapii, zna ich wskazania i przeciwwskazania. Zna podstawową terminologi.e stosowaną w fizjoterapii.

Umiejętności: Student potrafi zastosować wiedzę w praktyc e oraz posiada umiejętność analizowania stanu pacjenta. Student umie wykonać techniki z masażu klasycznego, niektóre techniki masażu łącz notkankowego, kostnego, segmentarnego. Student potrafi zademonstrować przykładowe ćwiczenia wykorzystywane przy schorzeniach k egosłupa. Umie komunikować się z klientem, identyfikuje jego potrzeby, planuje rodzaj masażu, jaki ma wykonać. Umie utrzymać por ądek na stanowisku pracy, a w przypadku zaniedbań z tym związanych, podejmuje działania naprawcze.

Kompetencje społeczne: Student potrafi pracować w gru ie oraz posiada sprawność komunikowania się z ludźmi. Student wykazuje ki, odpowiedzialność za wykonanie usług z zakresu kosmety osiada gotowość do uczenia się przez całe życie, do rozwijania swojego warsztatu pracy.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykłady i ćwiczenia w pracowni

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin ustny

Umiejętności: zaliczenie praktyczne z ćwiczeń

Kompetencje społeczne: oceny cząstkowe za pracę w grupach, zadania domowe

Treści programowe:	

WYKŁADY

1. **Zapoznanie studentów z programem nauczania, przepisami BHP i higieną pracy na zajęciach z fizykoterapii.**
2. **Podstawy fizjoterapii:**
   - ogólne działanie zabiegów,
   - podział i właściwości czynników fizykalnych,
   - budowa łuku odruchowego i przewodzenie impulsu,
   - reaktywność skóry na działanie bodźców,
   - reakcje miejscowe i ogólne,
   - zasady stosowania zabiegów fizjoterapeutycznych.
3. **Termoterapia:**
   - miejscowe i ogólne działanie ciepła,
   - zabiegi z zastosowaniem ciepła suchego i wilgotnego,
   - terapeutycznie pożądane i niepożądane działanie ciepła,
   - działanie zimna na organizm, zabiegi zimne miejscowe i ogólne, zabiegi kriochirurgiczne.
4. **Wodolecznictwo:**
   - wpływ zabiegów wodoleczniczych na organizm człowieka,
   - rodzaje zabiegów wodoleczniczych oraz zasady ich dawkowania,
   - zabiegi całkowite i częściowe oraz hydrogimnastyka, wody lecznicze.
5. **Światłolecznictwo:**
   - zastosowanie promieniowania IR,
   - sztuczne promienniki podczerwieni oraz zasady wykonywania zabiegów, zastosowanie promieniowania UV,
   - podział i właściwości UV oraz działanie fotochemiczne i biologiczne,
   - powstawanie odczynów i ich podział,
   - rodzaje lamp i metodyka naświetlania promieniami UV, zastosowanie światłolecznictwa w lecznictwie i kosmetyce, oparzenia I, II i III stopnia, pierwsza pomoc.
6. **Elektrolecznictwo:**
   - wpływ prądu stałego na organizm,
   - reakcja nerwów, mięśni i naczyń krwionośnych na prąd stały,
   - metodyka wykonania zabiegów galwanizacj oraz jonoforezy, wskazania i przeciwwskazania, zjawisko reobazy i chronaksji,
   - działanie prądu zmiennego na organizm ludzki,
   - działanie prądów diadynamicznych,
   - sposób wykonywania zabiegu,
   - elektrostymulacja prądami impulsowymi małej częstotliwości, wskazania i przeciwwskazania,
   - wykonywanie działanie prądów średniej częstotliwości,
   - zabiegów z zastosowaniem prądów średniej częstotliwości,
   - wykonywanie zabiegów z zastosowaniem prądów interferencyjnych,
   - działanie biologiczne prądów wielkiej częstotliwości na tkanki człowieka,
   - metody leczenia: darsonwalizacja, diatermia krótkofalowa; technika wykonania zabiegów,
   - mikroprądy i technika wykonania zabiegów; wskazania i przeciwwskazania,
   - bezpieczeństwo pracy w warunkach eksploatacji urządzeń elektroleczniczych oraz zasady postępowania w wypadku porażenia prądem elektrycznym.
7. **Działanie i cele inhalacji:**
   - środki lecznicze stosowane w inhalacjach, zasady bhp przy stosowaniu inhalacji.
8. **Balneologia:**
   - zastosowanie wód leczniczych do kuracji pitnych
   - fizjologiczne działanie wody
   - kąpiele lecznicze oraz działanie na organizm
   - odczyn kąpielowy
   - wskazania i przeciwwskazania w zależności od rodzaju kąpieli
   - jonoforeza i fonoforeza borowinowa oraz okłady z fango **9. Leczenie uzdrowiskowe:**
   - wpływ klimatu na organizm

- leczenie uzdrowiskowe metodą Kneippa

10. Oddziaływanie promieniowania laserowego na tkanki:

- lasery stosowane w medycynie
- metodyka zabiegów laserowych
- zastosowanie laserów w kosmetyce
- zasady bhp w pracy z laserem
- wskazania i przeciwwskazania do stosowania światła laserowego

11. Metodyka stosowania ultradźwięków i parametry dawkowania:

- ultradźwięki stosowane w kosmetyce
- właściwości biologiczne ultradźwięków
- wskazania i przeciwwskazania do stosowania ultradźwięków **12. Masaż leczniczy:**

- rodzaje masażu i ogólne zasady wykonywania masażu
- działanie miejscowe i ogólne masażu klasycznego
- rodzaje podstawowych chwytów masażu klasycznego
- obowiązki masażysty i warunki bhp podczas masażu
- wskazania i przeciwwskazania do masażu klasycznego
- wpływ techniki masażu na poszczególne układy
- technika i dawkowanie masażu segmentowego
- technika wykonywania masażu łącznotkankowego
- wskazania i przeciwwskazania do wykonywania masażu tkanki łącznej
- technika wykonywania masażu okostnej
- wskazania i przeciwwskazania do wykonywania masażu kostnego

13. Kinezyterapia:

- zmiany czynnościowe w układach: krążenia, oddychania, pokarmowym, moczowym, w płynach ustrojowych i w układzie ruchu wydolność fizyczna i jej parametry
- wpływ niedostatku ruchu na organizm
- klasyfikacja leczniczych ćwiczeń fizycznych
- zestawy ćwiczeń gimnastycznych stosowanych w różnych stanach patologicznych organizmu sprawność fizyczna w starszym wieku
- zasady przeprowadzania treningu zdrowotnego
- wybrane zagadnienia z odnowy biologicznej

ĆWICZENIA

1. **Wprowadzenie do zajęć w pracowni masażu:**

- regulamin korzystania z pracowni i przepisy BHP,
- zorganizowanie stanowiska pracy i uporządkowanie po wykonaniu zabiegu,
- nauczanie technik masażu klasycznego: głaskania, rozcierania, ugniatania, oklepywania,
- wykonanie technik masażu zgodnie z metodyką i dobraniem środka poślizgowego pod względem jakościowym i ilościowym.

2. **Masaż mięśni grzbietu i kręgosłupa:**

- przygotowanie pacjenta do zabiegu,
- umiejscowienie mięsni grzbietu,
- wykonanie masażu mięśni grzbietu i kręgosłupa zgodnie z metodyką nauczania.

3. **Masaż kończyny dolnej:**

- masaż stopy,
- masaż stawów skokowych,
- masaż podudzia,
- masaż stawu kolanowego,
- masaż uda,
- masaż mięsni pośladkowych, przygotowanie pacjenta do zabiegu.

4. **Masaż kończyny górnej:**

- masaż ręki,
- masaż stawu promieniowo - nadgarstkowego,
- masaż przedramienia,
- masaż stawu łokciowego,
- masaż ramienia,

- masaż stawu ramiennego,
- przygotowanie pacjenta do zabiegu.

5. Masaż klatki piersiowej:

- lokalizacja mięśni klatki piersiowej i brzucha,
- wykonanie masażu klatki żeńskiej i męskiej zgodnie z metodyką nauczania, przygotowanie pacjenta do zabiegu.

6. Masaż powłok brzusznych:

- lokalizacja narządów jamy brzusznej i mięśni brzucha,
- wykonanie masażu powłok brzusznych zgodnie z metodyką nauczania, przygotowanie pacjenta do zabiegu.

7. Masaż mięśni karku:

- lokalizacja mięsni karku, M-O-S i czworobocznych, wykonanie masażu tych grup mięśniowych, przygotowanie pacjenta do zbiegu.

8. Masaż głowy:

- masaż głowy klasyczny, masaż głowy metodą uciskową.

9. Masaż segmentowy:

- chwyty stosowane w masażu segmentowym,
- podział ciała ludzkiego dla potrzeb masażu segmentowego, opracowanie grzbietu w masażu segmentarnym. **. Masaż stref odruchowych w tkance łącznej:**

- technika wykonania masażu łącznotkankowego, chwyty stosowane w masażu tkanki łącznej. **. Masaż okostnowy:**

- technika wykonania masażu okostnej,
- chwyty stosowane w masażu okostnej.

. Podstawowe chwyty stosowane w drenażu limfatycznym:

- technika drenowania limfy. **. Kinezyterapia:**

- wykonanie testu Loveta,
- zademonstrowanie przykładowych ćwiczeń w schorzeniach kręgosłupa: odcinka szyjnego, piersiowego i lędźwiowego, stwierdzenie nieprawidłowości i lokalizacji zmian.

Literatura podstawowa:

1. Anna Straburzyńska – Lupa, Gerard Straburzyński, *Fizjoterapia*, PZWL, Warszawa 2003, wydanie
2. Tadeusz Mika, Wojciech Kasprzak, *Fizykoterapia*, II PZWL, Warszawa 2003, wydanie IV *go*, PZWL,
3. Zygmunt Prochowicz, *Podstawy masażu lecznicze* Warszawa 2000, wydanie IV
4. A. Zborowski, *Masaż segmentarny*, AZ. Kraków 20 00, wydanie III
5. A. Zborowski, *Masaż klasyczny*, AZ. Kraków 2000, wydanie III
6. L. Magiera, T. Kasperczyk, *Segmentarny masaż lec zniczy*, Wydawnictwo BIO-STYL, Kraków 2001, wydanie II

Literatura uzupełniająca:

1. Kazimiera Milanowska, *Kinezyterapia* szawa 2003, wydanie IV
2. A. Zborowski, *Drenaż limfatyczny*, AZ. Kraków 2002, wydanie III *Masaż z elementami rehabilitacji*, wydawnictwo REHMED, Kraków 1999
3. T. Kasperczyk, R. Walaszek, D. Mucha, L. Magiera, *ntami odnowy biologicznej*, wydawnictwo BIOSPORT, Kraków 2003
4. L. Magiera, R. Walaszek,

10

11

12

13

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Przedmioty podstawowe, kierunkowe i specjalnościowe objęte programem nauczania dla kierunku kosmetologia.		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	SEMINARIUM DYPLOMOWE		
Osoby prowadzące:	Dr Marta Swatko-Ossor		
	Dr Ewa Nowosadzka		
	Dr Małgorzata Tokarska-Rodak		
	Dr Ewa Stamirowska-Krzaczek		
	Dr Marlena Matysek-Nawrocka		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**30**	**30**	**5**
Praca własna studenta:	**95**	**95**	
Cele modułu:	**Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy umożliwiającej przystąpienie do realizacji pracy dyplomowej. Konsultacje i stała współpraca z promotorem przy pisaniu pracy dyplomowej oraz samodzielna praca studentów. Ostatecznym celem jest napisane i złożenie przez studenta pracy dyplomowej.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza:

Student poznaje technikę pisania pracy. Na podstawie zebranej literatury formułuje tezy i wnioski w pracy dyplomowej.

Umiejętności:

Student samodzielnie pisze poszczególne rozdziały pracy dyplomowej. Student wykaże się samodzielnością myślenia i stawiania prostych tez badawczych. Potrafi korzystać z zasobów informacji w dostępnych pracach naukowych, artykułach. Potrafi kształcaniem się oraz rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.

Kompetencje społeczne:

Student poszerza swoją wiedzę poprzez poszukiwanie infor

bibliotecznych i baz danych. Podejmuje działania związane z

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	

Seminarium
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:
Wiedza: zaliczenie na podstawie złożenia pracy dyplomowej w wersji zaakceptowanej przez danego promotora pracy Umiejętności: zaliczenie na podstawie złożenia pracy dyplomowej w wersji zaakceptowanej przez danego promotora pracy Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie złożenia pracy dyplomowej w wersji zaakceptowanej przez danego promotora pracy
Treści programowe:
Indywidualne omawianie przygotowanych przez student a części pracy dyplomowej. Korekta pracy wg wskazań promotora pracy.
Literatura podstawowa:
Literatura zgodna z tematyką danej pracy dyplomowej.
Literatura uzupełniająca:
1. Pioterek P., Zieleniecka B. Technika pisania prac dy WSB, 2000. 2. Pułło A. Prace magisterskie i licencjackie, Warszaw 2003. 3. Kaczmarek Tadeusz T. Poradnik dla studentów pisz magisterską [onlinew Internecie: http://bg.univ.szczecin.pl/pliki/poradnik_dla_studentow.pd f].-Warszawa,2005. Dostępny

SYLABUS

Wyższa Szkoła Nauk Społecznych z siedzibą w Lublinie rok akademicki 2012/2013 semestr letni

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII
Nazwa kierunku:	KOSMETOLOGIA
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny

Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu /przedmiot lub grupa przedmiotów:	Ochrona własności intelektualnej		
Osoby prowadzące:	mgr Zbigniew Husak		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne ćw/k**	**studia niestacjonarne ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**20**		**1**
Praca własna studenta:	**5**		
Cele modułu:	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z aktualnym stanem prawnym w zakresie prawa własności intelektualnej w Polsce oraz Unii Europejskiej. Dwa podstawowe bloki tematyczne to prawo autorskie i prawo własności przemysłowej. Przedmiot wykładu obejmuje przede wszystkim problematykę stricte prawną - m.in. kwestie pojęcia utworu, dzieła, wynalazku, znaku towarowego, wzoru przemysłowego, gospodarczego znaczenia przedmiotów prawa własności intelektualnej oraz zasady i zakresu przyznawanej ochrony.		
Efekty kształcenia:			

Wiedza:

ktualnej. Potrafi wymienić podstawowe akty prawne. Streszcza i charakteryzuje podstawowe pojęcia z zakresu prawa autorskiego i prav aktualne problemy prawa autorskiego i nazwać kluczowe kwestie rozwoju prawa własn

Umiejętności:

orskiego i praw pokrewnych. Porządkuje zakres ochrony przedmiotów własności ualnej, wyprowadza wnioski w zakresie uprawnień uczestników obrotu prawami przemysłowej. Porówn autorskimi. Analizuje postępowania Urzędem Patentowym RP.

Kompetencje społeczne:

Student potrafi argumentować w zakresie zmian prawa autorskiego i jest zorientowany w roli prawa autorskiego w społeczeństwie asności intelektualnej. Samodzielnie potrafi ocenić wpływ rozwoju nowych form komunikacja na prawo autorskie. Zachowuje krytycyzm wobec współczesnego prawa własności przemysłowej i jego roli we współczesnym świecie.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład, praca w grupach i analiza *case-study*.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:
Odpowiedź ustna oraz obecność i aktywność na zajęciach warunkują uzyskanie zaliczenia. Wiedza: Student klasyfikuje: regulacje prawne prawa autorskiego i praw pokrewnych, zakres ochrony przedmiotów własności przemysłowej, środki ochrony własności intelektualnej, zasady postępowania przed Urzędem Patentowym RP. Umiejętności: Student klasyfikuje regulacje prawne prawa autorskiego i praw pokrewnych. Porządkuje zakres ochrony przedmiotów własności przemysłowej. Porównuje środki ochrony własności intelektualnej, wyprowadza wnioski w zakresie uprawnień uczestników obrotu prawami autorskimi. Analizuje postępowania przed Urzędem Patentowym RP. Kompetencje społeczne: Student potrafi argumentować w zakresie zmian prawa autorskiego i jest zorientowany w roli prawa autorskiego w społeczeństwie cyfrowym. Dyskutuje i ocenia problemy ochrony własności intelektualnej. Samodzielnie potrafi ocenić wpływ rozwoju nowych form komunikacja na prawo autorskie. Zachowuje krytycyzm wobec współczesnego prawa własności przemysłowej i jego roli we współczesnym świecie.

Treści programowe:
• Przedmiot ochrony prawa autorskiego • Rodzaje praw majątkowych i ich charakter. • Jakie uprawnienia składają się na treść majątkowego prawa autorskiego? • Zasady obrotu autorskimi prawami majątkowymi. • Jakie uprawnienia składają się na treść praw pokrewnych? • Pojecie wyczerpania prawa. • Definicja dozwolonego użytku prywatnego. • Ochrona autorskich praw majątkowych. • Ochrona autorskich praw osobistych. • Prawo autorskie a bazy danych. • Umowy licencyjne i ich zastosowanie w Internecie. • Działalność biblioteki a prawo autorskie. • Wycofanie dzieła z obiegu w sieci Internet. • Kserowanie książek a dozwolony użytek. • Pozaumowne korzystanie z utworu w sieci Internet. • Naruszenie praw autorskich w Internecie – sieci wymiany plików multimedialnych. • Internet i prawo autorskie.

- Prawo autorskie a zasady stosowanie cytatów.
- Prosta informacja prasowa a prawo autorskie.
- Kradzież programu komputerowego.
- Pojęcie paserstwa programu komputerowego.
- Ochrona prawa autorskiego w sieci Internet.
- Zasady i granice dozwolonego użytku prywatnego.
- Formy rekompensaty za korzystanie z utworów w ramach dozwolonego użytku prywatnego
- Opłaty od urządzeń i tzw. „czystych nośników".
- Opłaty od posiadaczy urządzeń reprograficznych.
- Organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi.
- Prawo autorskie w Unii Europejskiej.
- Zasady ochrona wynalazków.
- Co to jest patent?
- Gdzie i jak należy dokonać zgłoszenia wynalazku?
- Zakres działania Urzędu Patentowego.
- Zasady korzystania z patentu.
- Umowy licencyjne i licencja przymusowa.
- Unieważnienie i wygaśnięcie patentu.
- Wynalazki biotechnologiczne.
- Ochrona międzynarodowa wynalazku:
- Definicja patentu europejskiego.
- Definicja wzoru użytkowego.
- Co uznaje się za wzór przemysłowy?
- Co uznaje się za znak towarowy?
- Definicja oznaczenia geograficznego
- Zbiory informacji dotyczących ochrony własności przemysłowej.

Literatura podstawowa:

- Barta J., Markiewicz R. Prawo autorskie, Warszaw a 2008.
- Załucki M. (red.) Prawo własności intelektualnej. epetytorium Warszawa 2008.
- Ochrona własności intelektualnej. Wybór aktów p rawnych dla studentów, Kraków 2012

Literatura uzupełniająca:

- Barta J., Markiewicz R., Prawo autorskie w Światov Organizacji Handlu, Kraków 1996.
- Barta J., Markiewicz R. (red.), Internet a prawo, Kr
- Kachnic T., Ochrona własności intelektualnej, Szczy 998.
- Golat R., Prawo autorskie w praktyce, Warszawa
- Golat R., Prawo autorskie i prawa pokrewne, Wars
- Golat R., Prawo autorskie. Komentarz dla praktyk 2008.
- 001.
- Piotrowska J., Renomowane znaki towarowe i ich Warszawa 2001.
- Sobczak J., Prawo autorskie i pokrewne, Poznań
- Szewc A., Jyż G., Prawo własności przemysłowej, V 2003
- Szewc A. (red.), Leksykon własności przemysłowej, 2003.

Akty prawne:
• Ustawa z dnia 04.02.1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, [Dz. U. 2006r., Nr 90, poz. 631] • Ustawa z dnia 30.06.2000r. prawo własności przemysłowej, [Dz. U. 2003r., Nr 119, poz.1117]

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Receptury kosmetyczne, chemia kosmetyczna, biochemia, kosmetologia pielęgnacyjna,		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	Wykład fakultatywny : SUBSTANCJE LECZNICZE W KOSMETOLOGII		
Osoby prowadzące:	Dr Marlena Matysek-Nawrocka		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**40**	**-**	**2**
Praca własna studenta:	**10**	**-**	
Cele modułu:	**Celem przedmiotu jest przekazanie informacji dotyczących właściwości substancji pochodzenia roślinnego oraz zwierzęcego stosowanych w kosmetologii, o znaczeniu leczniczym i pielęgnacyjnym.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza:

Student zna podstawowe substancje aktywne stosowane w osmetologii. Potrafi wskazać ich działanie biologiczne. Zna ich właściwości fizyczne, chemiczne, przynależność do grupy substancji che icznych pod względem ich budowy. Zna podstawowa terminologię stosowaną do charakterystyki opisywanych substancji.

Umiejętności:

Student potrafi dokonać analizy celowości zastosowania d nej substancji aktywnej lub danego rodzaju kosmetyku do danego problemu kosmetycznego, w celach leczniczych lub pielęgnacyjnych.

Kompetencje społeczne:

Student podejmuje dyskusję na zadany temat. Podejmuje ałania związane z dokształcaniem się oraz rozumie potrzebę uczenia się przez dzi całe życie.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin pisemny

Umiejętności: egzamin pisemny

Kompetencje społeczne: ocena bieżąca podczas wykładów

Treści programowe:

1. Przypomnienie treści: budowa skóry, mechaniz y przejścia przeskórnego, podział substancji w kosmetologii ze względu na ich sposób oddziaływania na skórę np. nawilżające, o 2. hronne, przeciwzapalne itp. środkach do pielęgnacji jamy ustnej. rka. działające Substancje lecznicze i pielęgnacyjne stosowane w emu procesowi. ozstępów skórnych.
3. Retinol i jego pochodne w kosmetologii.
4. Kwasy AHA, BHA i inne metody złuszczania naskó
5. Emolienty i humektanty w kosmetologii.
6. Problem starzenia się skóry – substancje przeciw
7. Substancje lecznicze w kosmetykach na cellulit.
8. Substancje lecznicze w kosmetykach do redukcji r

Literatura podstawowa:

Dylewska-Grzelakowska J., 1999, Kosmetyka , Wydawnictwa Szkolne i Pedegogiczne, Warszawa.

stosowan Peters I.B., Kosmetyka, „Rea", Kosmetologów, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Warszawa.

Red. Adamski Z., Kaszuba A., 2008, Dermatologia dla czynnych i pomocniczych. MedPharm Polska, Wrocław, Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań.

Fink E., 2007. Kosmetyka. Przewodnik po substancjach i ich składniki, MedPharm Polska, Wrocław. 2008.

R. Czerpak, A. Jabłońska Trypuć: Surowce kosmetyczne

Literatura uzupełniająca:

- Lamer-Zarawska E., Noculak- smetyki naturalne. Wrocław.
- Martini M. C., 2007. Kosmetologia i farmakologia skó Warszawa.

SYLABUS

Wyższa Szkoła Nauk Społecznych z siedzibą w Lublinie rok

akademicki 2012/2013

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Wiedza z zakresu szkoły średniej.** Higiena i bezpieczeństwo pracy **w gabinecie kosmetycznym.**
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	Zagadnienia z estetyki, makijażu i wizażu
Osoby prowadzące:	Mgr Barbara Geryn

Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	studia stacjonarne w/k - ćw/k	studia niestacjonarne w/k - ćw/k	liczba punktów ECTS
Zajęcia zorganizowane:	**25**	**-**	**2**
Praca własna studenta:	**25**	**-**	
Cele modułu:	Celem nauczania przedmiotu jest przygotowanie studentów do samodzielnej pracy w profesjonalnych gabinetach kosmetologicznych. Niezbędne jest wprowadzenie do przedmiotu, poprzez przedstawienie studentom istotnych zagadnień z zakresu wizażu – historia makijażu, ideał piękna, charakterystyka kształtów twarzy, trendy w makijażu. Studenci zdobędą umiejętności w zakresie korekty kształtu twarzy za pomocą makijażu oraz doboru odpowiednich kosmetyków w zależności od typu cery klienta. Studenci zapoznają się z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w gabinecie kosmetycznym, nauczą się organizacji stanowiska pracy.		

Efekty kształcenia:

ać makijaż do potrzeb klienta. Student zna nowości kosmetyczne i potrafi
Wiedza: Student umie przeprowadzić wywiad oraz dostosow ki.
dobrać odpowiednie produkty do stanu i rodzaju skóry klient

Umiejętności:
ż do potrzeb klienta. Student potrafi określić kształt twarzy klientki oraz
Student umie przeprowadzić wywiad oraz dostosować makij rofesjonalne kosmetyki do charakteryzacji i potrafi je umiejętnie zastosować –
skorygować defekty skóry za pomocą makijażu. Student zna zacja kobiety na mężczyznę (uwzględniając wskazania i przeciwwskazania do
charakteryzacja na znaną kobiecą postać filmową, charakter na stanowisku pracy oraz nawiązać kontakt z pacjentem przybyłym na makijaż.
przeprowadzenia zabiegu). Student umie utrzymać porządek ysty/makijażysty i kosmetologa.
Dba o jakość wykonywanych usług oraz o rangę zawodu wiza

Student dba o bezpieczeństwo własne, klienta i współpracowników i postępuje
Kompetencje społeczne: Student potrafi pracować w grupie.
zgodnie z zasadami etyki.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

eryzacji na znaną postać filmową, przemiana kobiety w mężczyznę. Ćwiczenia w
Ćwiczenia - p parach. Konwersacje na temat omawianych zagadnień.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenia teoretyczne z zakresu tematów omówionych na zajęciach

Umiejętności: zaliczenia praktyczne z makijaży i charakteryzacji wykonywanych na zajęciach

Kompetencje społeczne: Oceny cząstkowe za zaangażowanie w pracę

Treści programowe:

Część teoretyczna:

ra.

- Narzędzia wizażysty/charakteryzat
- Charakterystyka produktów kosme ycznych wykorzystywanych podczas charakteryzacji.
- Dobór środków kosmetycznych w z leżności typu cery.
- Charakterystyka kształtów twarzy (óżnica w budowie twarzy kobiety i mężczyzny).
- Charakterystyka typów makijaży.

Ćwiczenia:

- Zapoznanie się z narzędziami i preparatami kosmetycznymi na pracowni.
- Wykonanie makijaży: dzienny, wieczorowy, ślubny, karnawałowy.
- Charakteryzacja na znaną kobiecą postać filmową – ćwiczenia w parach.
- Charakteryzacja kobiety na mężczyznę - ćwiczenia w parach.

Literatura podstawowa:

- Rajczykowska M., 2010, Makijaż, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa.
- Kozłowska-Kołodziejska K., 2008, Sztuka wizażu: podręcznik atrakcyjnej kobiety, Wydawnictwo Helion, Gliwice.

Literatura uzupełniająca:

- Makijaż krok po kroku, Wydawnictwo RM, Warszawa.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	PIERWSZY		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Wiedza z zakresu szkoły średniej, dermatologii, anatomii,		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	ZABIEGI KOSMETYCZNE W ODNOWIE BIOLOGICZNEJ		
Osoby prowadzące:	Mgr Ilona Dziadura		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**50**	**20**	**2(ST)**
Praca własna studenta:	**10**	**10**	**1(NST)**
Cele modułu:	Przedstawienie studentom możliwości wykorzystania zabiegów kosmetycznych w procesie odnowy biologicznej w rekreacji, rekonwalescencji oraz procesie restytucji powysiłkowej. Przedstawienie elementów masażu relaksacyjnego, masażu kamieniami, masażu bańką chińską, technik masażu relaksacyjnego z elementami aromaterapii. Zapoznanie studenta z wpływem zabiegów odnowy biologicznej na ciało i umysł człowieka.		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student zna podstawowe ruchy w masażu, wskazania i przeciwwskazania do wykonywania zabiegów odnowy biologiczne. Potrafi dostosować zabieg kosmetyczny do potrzeb klienta.

Umiejętności: Student potrafi wykonać masaż relaksacyjny, masaż kamieniami, zapoznać klienta z podstawowymi zasadami zdrowego żywienia i higieną życia codziennego, prawidłową postawą ciała.

Kompetencje społeczne: Student potrafi pracować w grupie. Przejawia kulturę osobistą, postępuje zgodnie z zasadami etyki, dba o bezpieczeństwo własne, klienta i współpracowników.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia, pokaz z objaśnieniem praca w grupach.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie ustne z omawianych zagadnień, zaliczenie praktyczne ćwiczeń.

Umiejętności: kolokwia, zadania domowe.

Kompetencje społeczne: oceny cząstkowe za zaangażowanie w pracę, zadania domowe.

Treści programowe:

Część teoretyczna zajęć:

– Zapoznanie studenta z zasadami przeprowadzania masażu, wskazania i przeciwwskazania do wykonywania

zabiegów.

- Metody relaksacji i odnowy biologicznej stosowane w gabinetach kosmetycznych.
- Elementy prawidłowego żywienia i higieny życia.
- Innowacyjne zabiegi kosmetyczne na ciało stosowane w gabinetach kosmetycznych.
- Odnowa biologiczna w sporcie.
- Aromaterapia, rodzaje masaży relaksacyjnych.
- Bańka Chińska- zasady wykonywania, wskazania i przeciwwskazania.

Ćwiczenia:

- Wykonanie masażu klasycznego, masażu relaksacyjnego, masażu gorącymi kamieniami, Wykonie zabiegów kosmetycznych na ciało z elementami masażu.
- Wykonywanie zabiegów odchudzających, modelujących sylwetkę z zastosowaniem bańki chińskiej.

Literatura podstawowa:

Prochowicz Z. – Podstawy masażu leczniczego. PZWL, Warszawa 1991 Z, Kraków 1996. raków 2006. dnowa

biologiczna. Agencja Wydawniczo-Handlowa Has-Med. S.C.

Zborowski A. – Masaż klasyczny. Wydawnictwo A eczenie. Kasper, Kraków 2001.

Magiera L. Klasyczny masaż leczniczy. BIO-STYL, K

Gieremek K, Dec L. Zmęczenie i regeneracja sił - O

Bielsko-Biała 2000.

Kasperczyk T. Wady postawy ciała – diagnostyka i

Literatura uzupełniająca:

Prochowicz Z. – Podstawy masażu leczniczego. PZ 1991

ia i laseroterapia. Śląska Akademia Medyczna, Katowice 1994.

Sieroń A., Cieślar G., Adamek M. -

yna fizykalna. Wydawnictwo lekarskie PZWL, Warszawa 2000. Wyd. II

Straburzyński G,. Straburzyński – Lupa A. –

poprawione.

Czasopisma :

Postępy kosmetologii, Beauty Forum, Cabines

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII
Nazwa kierunku:	KOSMETOLOGIA
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny

Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	**Znajomość** Dermatologii **ułatwi studentom określenie przeciwwskazań do zabiegów z zakresu Odnowy biologicznej. Wiedza z zakresu** Anatomii i fizjologii **zapewni studiującym odpowiednią wiedzę dotyczącą topografii, a także budowy i czynności poszczególnych narządów ciała.** Higiena i bezpieczeństwo pracy **w gabinecie kosmetycznym.**		
Nazwa modułu /przedmiot lub grupa przedmiotów:	KOSMETOLOGIA STANÓW PATOLOGICZNYCH		
Osoby prowadzące:	Lek. med. Magdalena Raszewska		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne ćw/k**	**studia niestacjonarne ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**10 – 20**	**-**	**1 (ST)**
Praca własna studenta:	**15 – 10**	**-**	
Cele modułu:	Wyposażenie w wiedzę w zakresie dotyczącą funkcji i budowy skory oraz zasad pielęgnacji skory w zależności od jej typu, podstawowe wiadomości dotyczące udział skóry w gospodarce wodno-elektrolitowej z podkreśleniem roli witamin oraz ich niedoborów w kosmetologii. Przedstawienie wiedzy dotyczącej współczesnych poglądów na etiopatogenezę i zasady postępowania oraz pielęgnacji skory w trądziku różowatym oraz trądziku pospolitym z omówieniem zasad dotyczących wykonywania zabiegów kosmetycznych oraz ich powikłań. Wytyczenie zasad postępowania kosmetologa we współpracy z lekarzem dermatologiem.		

Efekty kształcenia:

ostawić diagnozę kosmetyczną oraz dostosować zabieg kosmetyczny do patologicznych skóry. Student umie przeprowadzić wywiad, potrzeb klienta.

Umiejętności:
Student potrafi określić zalety wynikające z zastosowania da ego zabiegu kosmetycznego dla skóry chorobowo zmienionej. Student potrafi wykonać dany zabieg (uwzględniając wskazania i przeciwwsk azania do przeprowadzania zabiegu), nawiązać kontakt z pacjentem przybyłym na zabieg pielęgnacyjny. Student umie utrzymać porządek stanowisku pracy, a w przypadku zaniedbań z tym związanych, podejmuje na działania naprawcze.

nego doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji. Student pracuje samodzielnie

Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę ustawicz je kreatywność w proponowaniu zabiegów . Student dba o swój wygląd w przy wykonywaniu zabiegów upiększających. Student wykaz klienta w celu konsultacji do innych specjalistów. Potrafi rozwiązywać pracy. Jest świadomy swoich ograniczeń. Potrafi pokierować problemy związane z wykonywaniem kosmetologa.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykłady i ćwiczenia

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Zaliczenie pisemne, obecność na zajęciach.

Umiejętności: Zaliczenie pisemne, obecność na zajęciach.

Kompetencje społeczne: Bieżąca ocena aktywności na zajęciach, obecność na zajęciach.

Treści programowe:
1. Trądzik różowaty a kosmetolog. 2. Pielęgnacja skóry trądzikowej. 3. Pielęgnacja skóry z łojotokowym zapaleniem skóry. 4. Postępowanie kosmetologiczne w zaburzeniach barwnikowych skóry 5. Postępowanie w melanozach różnego pochodzenia. 6. Uboczne działanie kosmetyków. 7. Zasady pielęgnacji sprzętu kosmetologa.
Literatura podstawowa:
Majewski S. Układ Odpornościowy Skóry. Alergia 2003; 3: 45-8. Adamski Z., Kaszuba A. Dermatologia dla kosmetologów, AM < Poznań, 2008. Webster GF, Rawlings AV. Trądzik Diagnostyka I Leczenie. W dawnictwo Czelej , Lublin 2007
Literatura uzupełniająca:
Nowicka D. Podręcznik dla studentów kosmetologii. Górnicki Wydawnictwo Medyczne 2007. gia Skóry. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007.

Nazwa KATEDRY prowadzącej kierunek:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	KOSMETOLOGIA		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	ETYKA ZAWODOWA		
Osoby prowadzące:	**MACIEJ WSZĘDYRÓWNY (dr n. hum.)**		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne** **w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne** **w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	20	20	1(ST) / 3(NST)
Praca własna studenta:	10	55	
Cele modułu:	Zapoznanie studentów ze specyfiką przedmiotu etyki jako działu filozofii. Omówienie podstawowych zagadnień z zakresu etyki ogólnej oraz etyki zawodowej. Zaznajomienie studentów z zakresem badań prowadzonych w etyce.		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student zna podstawową terminologię z zakresu etyki oraz etyki zawodowej. Potrafi interpretować człowieka będącego podmiotem działania moralnego. Posiada wiadomości na temat podstawowych cnót moralnych (roztropność, umiarkowanie, sprawiedliwość, męstwo). Charakteryzuje je w odniesieniu do funkcjonowania człowieka w szeroko rozumianym życiu społecznym oraz w obszarze pracy. Umie zastosować poznane normy etyczne w pracy zawodowej kosmetologa.

Umiejętności: Student rozumie na czym polega istota działania moralnego. Potrafi przewidywać skutki nieetycznych zachowań zawodowych. Umie określić wpływ zmian cywilizacyjnych na moralne postrzeganie człowieka, jako istoty działającej w sposób świadomy i odpowiedzialny. Trafnie odczytuje, analizuje, interpretuje, ocenia współczesne tendencje w opisywaniu bytu ludzkiego poprzez pryzmat zasad etycznych

Kompetencje społeczne: Student stosuje poznane zasady etyki ogólnej w kontaktach społecznych. Posiada znajomość literatury przedmiotu umożliwiającą orientację we współczesnych problemach społecznych oraz powiązanych z nimi stanowiskach etycznych. Ma potrzebę rozwijania swych kompetencji w zakresie etyki ogólnej oraz etyki zawodowej. Stosuje normy etyczne w pracy kosmetologa.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Konwersatorium. Analiza tekstów źródłowych połączona z dyskusją w panelach.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Zaliczenie z oceną, obecność na zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Umiejętności: Referat problemowy i zaliczenie sprawdzające umiejętność zastosowania nabytej wiedzy do analizy zjawisk będących przedmiotem zajęć.

Kompetencje społeczne: Treść referatu, praca w grupach, współpraca podczas przygotowywania referatu.

Treści programowe:

1. Podstawowe pojęcia etyki ogólnej.
2. Podstawowe zasady i normy etyczne.
3. Etyka a moralność (oceny moralne, normy moralne, wartości moralne, społeczne uwarunkowania moralności).
4. Etyka zawodowa (pojęcie, funkcje, zadania).
5. Problemy etyczne w zawodzie kosmetologa.
6. Etyka w biznesie.

Literatura podstawowa:

1. Stanisławek J., Podstawy etyki, wyd. Wyższa Szkoła Ubezpieczeń i Bankowości, Warszawa 2001.
2. Hołówka J., Etyka w działaniu, wyd. Prószyński i S-ka, Warszawa 2001.

Literatura uzupełniająca:

1. Ricken F., Etyka ogólna, wyd. Antyk, Kęty 2001.
2. Mariański J., Wprowadzenie do socjologii moralności, wyd. Redakcja Wydawnictw KUL, Lublin 1989.

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	**KOSMETOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Wiedza ogólna z zakresu chemii nieorganicznej i organicznej		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	TECHNOLOGIA FORMY KOSMETYKU		
Osoby prowadzące:	dr n. farm Małgorzata Tokarska-Rodak		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**20 – 20**	**20 – 20**	**1**
Praca własna studenta:	**10 – 10**	**10 – 10**	
Cele modułu:	Zapoznanie studentów z: 1. formami, przeznaczeniem i wymaganiami jakościowymi dla kosmetyków zgodnie z aktualnie obowiązującymi standardami. 2. podstawowymi procesami technologii kosmetycznej jak ekstrakcja, destylacja, przygotowanie emulsji, 3. technologią otrzymywania kosmetyków w oparciu o odpowiednie surowce pochodzenia naturalnego i otrzymywanych na drodze syntez chemicznych.		
Efekty kształcenia:	Po zakończeniu bloku tematycznego student powinien posiadać wiedzę i umiejętności: 1. przedstawienia informacji o wymaganiach jakościowych dla kosmetyków i ich składników zgodnie z aktualnie obowiązującymi standardami, (na podstawie obowiązującej ustawy o kosmetykach), 2. znać podstawowe metody chemiczne stosowane do uzyskania i zagęszczenia pozyskanych związków naturalnych i ich mieszanin (ekstrakcja, destylacja, zasady przygotowania emulsji), 3. znać podstawowe technologie otrzymywania kosmetyków (kremów, logionów, perfum, lakierów do włosów, szamponów, żeli, pudrów i kosmetyków kolorowych) w oparciu o odpowiednie surowce.		

Wiedza:

- student podaje definicję kosmetyku, substancji konserwującej, zapachowej, kosmeceutyku, podaje właściwości poszczególnych składników kosmetyku,
- student podaje definicje promotora przejścia przezskórnego, tenzydu, solubilizatora
- student określa znaczenie substancji konserwującej i rolę jaką pełni w kosmetyku,
- student wyjaśnia na czym polega ekstrakcja, jakie są jej rodzaje, jakie rozpuszczalniki stosuje się do ekstrakcji, student charakteryzuje proces destylacji,
- student wyjaśnia zasady przygotowania emulsji, wymienia rodzaje emulgatorów,
- student wymienia rodzaje preparatów galenowych,
- student omawia podstawy technologiczne przygotowania kosmetyków

Umiejętności:

- student umie dobrać odpowiedni rozpuszczalnik do wyekstrahowania określonych substancji kosmetycznych,
- student potrafi przygotować emulsję według poznanych zasad,
- student potrafi wyjaśnić etapy przygotowania mieszaniny perfumeryjnej,
- student potrafi przeanalizować i określić kosmetyczną rolę konserwantów, emulgatorów, tenzydów, promotorów przejścia przezskórnego, solubilizatorów
- student wykazuje kreatywność w projektowaniu multimedialnych prezentacji dotyczących omawianych zagadnień technologicznych.

Kompetencje społeczne:

- student potrafi pracować w grupie, ma świadomość stałego dokształcania się, podejmuje dyskusję na zadany temat.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykłady i ćwiczenia

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza:Egzamin pisemny w formie pytań otwartych i półotwartych.

Umiejętności: Odpowiedzi ustne, prezentacje multimedialne, referaty.

Kompetencje społeczne: Dyskusja w grupie, umiejętność formułowania pytań dotyczących omawianych zagadnień.

Treści programowe:

1. Uwarunkowania prawne w oparciu o obowiązującą ustaw

kosmetykach, a. substancja konserwująca, substancja promieniochronna, substancja zapachowa, wprowadzenie do obrotu,

b. Substancje niedozwolone do stosowania w kosmetykach – def. wg ustawy, lista w/w substancji

c. Substancje dozwo ıetykach w ograniczonej ilości, zakresie i warunkach – def. wg ustawy, lista w/w

substancji

d. Barwniki, konserwanty i substancje promieniochronne dozwolone do stosowania w kosmetykach – def. wg ustawy, lista w/w substancji

e. system informowania o kosmetykach wprowadzonych do obrotu (*prowadzony przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi*), f. Wzory formularzy:

- Formularz przekazania danych o kosmetyku do Krajowego Systemu Informowania o kosmetykach wprowadzonych do obrotu,
- Formularz przekazania danych o przypadku zachorowania spowodowanego użyciem kosmetyku do Krajowego Systemu Informowania o kosmetykach wprowadzonych do obrotu,

g. Testy na zwierzętach metody alternatywne **2.**

Ekoznakowanie kosmetyków – znaki graficzne

3. Działanie kosmetyku w zależności od:

a. Właściwości fizykochemicznych substancji leczniczej,

b. Wielkość cząsteczek,

c. Rodzaju podłoża i jego właściwości,

d. Stanu skóry,

e. Wzajemnego oddziaływania kosmetyk-podłoże-skóra,

f. Obecności substancji pomocniczych.

5. Wybrane składniki receptury kosmetycznej

5.1 Promotory przejścia przezskórnego

- Związki o charakterze lipidowym,
- Małe polarne cząsteczki,
- Najistotniejsze cechy promotorów, b. Promotory przejścia,
- Związki fluoroorganiczne, - Związki krzemoorganiczne,

c. Interakcje promotorów z białkami warstwy rogowej,

5.2 Substancje pomocnicze - tenzydy

5.3 Środki konserwujące – podział według mechanizmów działania

- Związki reagujące z błoną komórkową,
- Związki elektrofilowe,

f. Aktywność środków konserwujących,

5.4 Emulgatory – definicja

- Typy emulsji,emulgatory anionowo czynne, amfoteryczne, niejonowe, koloidalne, sporządzanie emulsji, metoda angielska, kontynentalna

5.5 solubilizatory

6. Technologiczne podstawy otrzymywania ekstraktów roślinnych

a. cechy preparatów roślinnych, substancje ekstrahowane czynne i towarzyszące

7. Preparaty galenowe

8. Ekstrakcja: ciągła, periodyczna; Destylacja

9. Aromaterapia

a. Podstawowe olejki eteryczne stosowane w kosmetyce,

b. techniki pozyskiwania olejków,

c. Właściwe zastosowanie olejków eterycznych,

d. Rodzaje preparatów kosmetycznych z olejkami eterycznymi,

10. Zagadnienia teoretyczne technologii kosmetyku:

a. perfumeria - charakterystyka

- Skład i opracowywanie kompozycji zapachowej,
- Grupy zapachów,

b. Charakterystyka toników i lotionów,

- przykłady toników i lotionów,

- wody i płyny do twarzy,

c. maseczki – charakterystyka i podział

- maski-żele; maski – kremy; maski podwójne; maski oczyszczające; maski peel-off; maski pianowe,

- Zasady przygotowywania i stosowania maseczek, - Maseczki do cery normalnej, suchej, tłustej, **d. żele kosmetyczne – charakterystyka**

e. kremy- rodzaje, charakterystyka, przykłady

oczyszczające,regenerujące,dzienne,nawilżające,ochronne,

d. szampony

komponenty wchodzące w skład szamponów,

e. odżywki do włosów

f. mydła – definicja, historia produkcji - inne preparaty kąpielowe, **g. dezodoranty**

- związki czynne w aerozolach,
- formy kosmetyczne hamujące wydzielanie potu, **h. pudry**
- składniki pudrów,
- pudry o właściwościach przeciwzapalnych, - sporządzanie pudrów, **i. kosmetyka kolorowa**

kredki do warg, podział pomadek: nieścierające, płynne, ochronne, róże, kosmetyki do oczu: tusze do brwi i rzęs, cienie do powiek, ołówki do brwi, lakiery do paznokci,

11. Kosmeceutyki – definicja

- kosmeceutyki w kosmetyce współczesnej.

12. Foto-ochrona skóry

a. Promieniowanie (UVA, UVB, UVC) i jego wpływ na człowieka

b. filtry przeciwsłoneczne mineralne i chemiczne

c. filtry naturalne

13. Alergizujące składniki kosmetyków

Literatura podstawowa:

- Brud W. S., Glinka R.: Technologia kosmetyków MA, Oficyna wydawnicza Łódź 2001
- Marzec A.: Chemia kosmetyków. Surowce, półprodukty, preparatyka wyrobów 2001
- Malinka W.: Zarys chemii kosmetycznej, Volumed Wrocław 1999

Literatura uzupełniająca:

- Dylewska- ka stosowana. WSiP, Warszawa 2006.
- MA Oficyna wydawnicza, Łódź 2003
- Peters I.B: Kosmetyka. REA W-wa 2002
- www.labofarm.com.pl

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	KOSMETOLOGIA		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu /przedmiot lub grupa przedmiotów:	USTAWODAWSTWO I BEZPIECZEŃSTWO STOSOWANIA KOSMETYKÓW		
Osoby prowadzące:	mgr Zbigniew Husak		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne ćw/k**	**studia niestacjonarne ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**20**	**20**	**1(ST)** / **2(NST)**
Praca własna studenta:	**5**	**30**	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z prawnymi regulacjami dotyczącymi produkcji i obrotu kosmetykami. Określenie regulacji wynikających z przepisów krajowych i wspólnotowych. Omówienie zakresu zadań służb czuwających nad przestrzeganiem wymogów prawnych, sanitarnych i informacyjnych dotyczących produkcji i stosowania kosmetyków.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza:

Student posiada podstawową wiedzę odnośnie krajowego ustawodawstwa kosmetycznego i wspólnotowego ustawodawstwa kosmetycznego. Zna definicja kosmetyku, rozumie zasady dotyczące bezpieczeństwa kosmetyków, oznakowanie kosmetyków i obowiązki związane z wprowadzeniem kosmetyku do obrotu

Umiejętności:

Student posiada umiejętność pozyskiwania, analizowania informacji z w ustawie o kosmetykach oraz innych aktach prawnych.

Kompetencje społeczne:

Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy z zakresu prawa pracy. Ma świadomość obowiązków związanych z wprowadzeniem kosmetyku do obrotu oraz regulacji europejskich. Ma świadomość stałego dokształcania się.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Konwersatorium , praca w grupach i analiza *case-study*.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Zaliczenie pisemnego testu oraz obecność i aktywność na zajęciach warunkują uzyskanie zaliczenia.

Wiedza:

Student posiada podstawową wiedzę odnośnie krajowego ustawodawstwa kosmetycznego i wspólnotowego ustawodawstwa kosmetycznego. Zna definicja kosmetyku, rozumie zasady dotyczące bezpieczeństwa kosmetyków, oznakowanie kosmetyków i obowiązki związane z wprowadzeniem kosmetyku do obrotu

Umiejętności:

Student posiada umiejętność pozyskiwania i wyszukiwania informacji z w ustawie o kosmetykach oraz innych aktach prawnych.

Kompetencje społeczne:

Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy z zakresu prawa pracy. Ma świadomość obowiązków związanych z wprowadzeniem kosmetyku do obrotu oraz regulacji europejskich.

Treści programowe:

1. Zakres regulacji ustawy o kosmetykach
2. Przedmiot ustawy o kosmetykach
3. Definicja kosmetyku
4. Wyłączenia stosowania ustawy
5. Definicja producenta
6. Wprowadzanie do obrotu
7. Definicja składnika kosmetyku
8. Definicja barwnika kosmetycznego
9. Definicja substancji promieniochronnej
10. Definicja substancji konserwującej
11. Definicja substancji kompozycji zapachowej
12. Definicja substancji aromatyczna
13. Funkcja kosmetyku
14. Pojęcie prototypu kosmetyku
15. Zasada bezpieczeństwa stosowania kosmetyków
16. Substancje zakazane w kosmetykach
17. Regulacja testowania kosmetyków na zwierzętach
18. Zakazy dotyczące wprowadzania kosmetyków wynikające z art. 5
19. Zasady oznaczania opakowań jednostkowych kosmetyku
20. Obowiązki informacyjne związane z opakowaniem kosmetyku wynikające z art. 6
21. Zasady nieujawniania na opakowaniu jednostkowym nazwy składniku kosmetyku
22. Zadania Krajowego Systemu Informowania o Kosmetykach
23. Zgłoszenie do Krajowego Systemu Informowania o Kosmetykach
24. Uprawnienia Państwowej Inspekcji Sanitarnej wynikające z ustawy o kosmetykach
25. Uprawnienia Inspekcji Handlowej wynikające z ustawy o kosmetykach
26. Regulacja art.14 ustawy o kosmetykach – sankcje
27. Regulacje UE w zakresie bezpieczeństwa stosowania kosmetyków

Literatura podstawowa:

- Kurzępa B., Ustawa o kosmetykach z komentarzem
- Starzyk E., Zachwieja P. Ustawodawstwo kosmetyc[3]
  i Unii Europejskiej, Warszawa 2010
- Tekst ustawy z dnia 30 marca 2001 r. o kosmetykach [Dz. U. z 2001r. Nr

Literatura uzupełniająca:	
• Gertig H., Regulacje prawne w kosmetyce, Poznań 2007. ▯ kosmetyków. ▯ ▯ • Dyrektywa Rady kosmetycznych. ▯	2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie list substancji niedozwolonych lub osmetykach oraz znaków graficznych umieszczanych na opakowaniach vca 2003 r. w sprawie określenia kategorii produktów będących kosmetykami. a 2002 r. w sprawie określenia informacji, jakie powinien zawierać wniosek o jednostkowym nazwy składnika kosmetyku, oraz wzoru tego wniosku. z dnia 27 Państw Członkowskich dotyczących produktów pejskiego i Rady (1223) z dnia 30 listopada 2009 roku dotyczące produktów kosmetycznych.

SYLABUS

Wyższa Szkoła Nauk Społecznych z siedzibą w Lublinie rok

akademicki 2012/2013

NAZWA KATEDRY PROWADZĄCEJ KIERUNEK:	KATEDRA KOSMETOLOGII		
Nazwa kierunku:	KOSMETOLOGIA		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu /przedmiot lub grupa przedmiotów:	Wybrane zagadnienia z prawa pracy		
Osoby prowadzące:	mgr Zbigniew Husak		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne ćw/k**	**studia niestacjonarne ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:	**20**	**20**	**1(ST)**
Praca własna studenta:	**10**	**55**	**3(NST)**
Cele modułu:	**Celem zajęć jest zapoznanie studentów z aktualnym stanem prawnym w zakresie prawa pracy w krajowym porządku prawnym. Wybór zagadnień z prawa pracy został przygotowany z naciskiem na praktyczny aspekt i stosowanie w najczęstszych sytuacjach życiowych. Zostaną również wskazane sposoby dochodzenia roszczeń z zakresu prawa pracy w postępowaniu sądowym.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza:

Student posiada podstawową wiedzę podstawowych pojęć z zakresu prawa pracy. Zna budowę aktów prawnych i zna prezentowane definicje z zakresu kodeksu pracy. Wie jak dochodzić prawa pracowniczych. Zna obowiązki pracownika i pracodawcy wynikające z prawa pracy. Zna zasady tworzenia gabinetu kosmetycznego od strony formalno-prawnej.

Umiejętności:

Student posiada umiejętność pozyskiwania i analizowania informacji z zakresu prawa pracy. Student potrafi dokonać interpretacji aktów pranych i orzeczeń sądowych. Umie sporządzić podstawowe pisma z zakresu prawa pracy.

Kompetencje społeczne:

Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy z zakresu prawa pracy. Ma świadomość praw i obowiązków pracowniczych. Ma świadomość stałego dokształcania się. Chętnie podejmuje dyskusję na zadany temat.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	

Wykład , praca w grupach i analiza *case-study*.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Zaliczenie pisemnego testu oraz obecność i aktywność na zajęciach warunkują uzyskanie zaliczenia.

Wiedza:

Student zna podstawowe pojęcia z zakresu prawa pracy i definicje z zakresu kodeksu pracy. Wie jak dochodzić prawa pracowniczych. Zna obowiązki pracownika i pracodawcy wynikające z prawa pracy.

Umiejętności:

Student potrafi dokonać interpretacji aktów pranych i orzeczeń sądowych. Umie sporządzić podstawowe pisma z zakresu prawa pracy.

Kompetencje społeczne:

Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy z zakresu prawa pracy. Ma świadomość praw i obowiązków pracowniczych.

Treści programowe:

1. Zagadnienia ogólne
2. Źródła prawa pracy
3. Dyskryminacja w zatrudnieniu
4. Zjawisko mobbingu
5. Stosunek pracy
6. Umowa o pracę
7. Wynagrodzenie za pracę
8. Obowiązki pracownika i pracodawcy
9. Odpowiedzialność materialna pracowników
10. Czas pracy
11. Urlopy pracownicze
12. Uprawnienia pracowników związane z rodzicielstwem
13. Bezpieczeństwo i higiena pracy
14. Postępowanie w sprawach prawa pracy
15. Zadania i uprawnienia Państwowej Inspekcji Pracy

Literatura podstawowa:

- Gersdorf M., Rączka K., Prawo pracy w pytaniach i odpowiedziach, Warszawa 2009.
- Kodeks pracy.

Literatura uzupełniająca:

Barzycka-Banaszczyk M., Prawo pracy, Warszawa

- Grzonka L., Kompendium prawa pracy z komentarzem, Warszawa 2008.
- Patulski A., Patulski W., Walczak K., Orłowski G., Nałęcz M., Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych. Podręcznik dla studentów ekonomii i zarządzania, Warszawa 2007.
- Barnakiewicz J., Prawo pracy. Podręcznik dla studentów politologii i kierunków pokrewnych, Kraków 2006.
- Florek Z., Europejskie prawo pracy, Warszawa 2006.
- Liszcz T., Prawo pracy, Warszawa 2006.
- Kubot Z., Kuczyński T., Masternak Z., Szurgacz H., Prawo pracy. Zarys wykładu, Warszawa 2008.

PRACA SOCJALNA

studia pierwszego stopnia

(tryb niestacjonarny)

Spis treści

1. Przedmioty kształcenia ogólnego 230

BHP i ergonomia 230

Język obcy (język angielski)..... 234

Język obcy (język niemiecki) 239

Etyka zawodowa 245

Technologie informatyczne 249

Studencki savoir-vivre 253

Ochrona własności intelektualnej 256

Komunikacja interpersonalna i autoprezentacja 260

Filozofia z elementami logiki 264

2. Przedmioty podstawowe i kierunkowe 268

Podstawy socjologii 268

Biologiczne podstawy zachowań 273

Antropologia kulturowa 277

Pedagogika 281

Ekonomia 286

Podstawy prawa z elementami prawa pracy 291

Metodologia badań ze statystyką 295

Wprowadzenie do historii myśli społecznej 300

Psychologia ogólna 305

Psychologia rozwoju człowieka 309

Psychologia osobowości 314

Wprowadzenie do pracy socjalnej 318

Metodyka pracy socjalnej 323

Problemy społeczne oraz instytucje polityki społecznej 329

Wiedza o rozwoju człowieka w cyklu życia 335

3. Przedmioty do wyboru 339

3a. Moduł: Praca socjalna z rodziną 339

Podstawy diagnozy psychologicznej 339

Podstawy pomocy psychologicznej 343

Placówki opiekuńczo-społeczne 348

Profilaktyka niedostosowania społecznego 352

System wspierania i formy pracy z rodziną 357

Patologie społeczne i choroby cywilizacyjne 360

Rodzinne poradnictwo socjalne 364

Projekt socjalny 368

Superwizja 371

Seminarium dyplomowe 376

3b. Moduł: Socjoterapia i resocjalizacja 381

Podstawy diagnozy psychologicznej 381

Podstawy pomocy psychologicznej 385

Placówki opiekuńczo-społeczne 390
Profilaktyka niedostosowania społecznego 394
Diagnoza i terapia w pracy z dziećmi i młodzieżą 399
Patologie społeczne i choroby cywilizacyjne 403
Indywidualne programy w socjoterapii 407
Projekt socjalny 410
Superwizja 414
Seminarium dyplomowe 418
4. Praktyki zawodowe 423
Praktyki zawodowe 423

1. Przedmioty kształcenia ogólnego

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
BHP i ergonomia	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Ogólnouczelniany
Rok / Semestr:	I / 1
Osoba koordynująca przedmiot:	Mgr Zbigniew Husak

Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Znajomość zasad postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń wyniesiona z przedmiotu przysposobienie obronne na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	5					3		2		**10**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład, projekt	Wykład z dyskusją i analizą wybranych przypadków; projekt.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna podstawy prawne bezpieczeństwa i higieny pracy.	PS1P_W09
P_W02	Wymienia i charakteryzuje podstawowe zasady organizacji pracy.	PS1P_W09
P_W03	Wymienia i charakteryzuje zasady projektowania stanowiska pracy.	PS1P_W09
	Umiejętności:	
P_U01	Wykorzystuje aspekty prawne dotyczące BHP w organizacji pracy.	PS1P_U12
P_U02	Projektuje stanowiska pracy zgodnie z zasadami BHP.	PS1P_U12
P_U03	Stosuje rozwiązania techniczne i organizacyjne w projektowaniu stanowiska pracy.	PS1P_U12
P_U04	Przewiduje skutki działalności gospodarczej i wpływu pracy na człowieka.	PS1P_U12
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Wykazuje postawę odpowiedzialności społecznej przy projektowaniu i organizacji pracy.	PS1P_K01

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład/projekt	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
W1	Pojęcie, rodzaje i rozwój ergonomii.	P_W01, P_W02
W2	Podstawy prawne ergonomii i bhp.	P_W01
W3	Materialne warunki pracy.	P_W02, P_W03
W4	Czynniki ergonomiczne w kształtowaniu środowiska pracy.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U03, P_K01
W5	Stanowisko komputerowe.	P_W02, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
W6	Praca umysłowa - ergonomiczna ocena materialnego środowiska pracy umysłowej.	P_W02, P_U04, P_K01
W7	Ochrona pracy.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_04, P_K01
W8	Higiena pracy.	P_W01, P_U04, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Praca pisemna.	W1, W2, W7, W8
P_W02	Praca pisemna.	W1, W3, W4, W3, W6, W7
P_W03	Praca pisemna.	W3, W4, W5
Umiejętności:		
P_U01	Praca pisemna, opracowanie projektu stanowiska pracy	W4, W7
P_U02	Praca pisemna, opracowanie projektu stanowiska pracy.	W5, W7
P_U03	Praca pisemna, opracowanie projektu stanowiska pracy.	W4, W5, W7
P_U04	Praca pisemna, opracowanie projektu stanowiska pracy.	W6, W7, W8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Opracowanie projektu stanowiska pracy.	W4, W5, W6, W7, W8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	nie zna podstaw prawnych bezpie-czeństwa i higieny pracy.	zna niektóre podstawy prawne bezpieczeństwa i higieny pracy.	zna podstawy prawne bezpieczeństwa i higieny pracy.	zna podstawy prawne bezpieczeństwa i higieny pracy odnosząc je do przykładów praktycznych.
P_W02	wymienić i charakteryzować podstawowych zasad organizacji pracy.	wymienia podstawowe zasady organizacji pracy.	wymienia i charakteryzuje zasady organizacji pracy.	wymienia i szczegółowo charakteryzuje zasady pracy.
P_W03	wymienić i charakteryzować zasad projektowania stanowiska pracy.	wymienia i charakteryzuje niektóre zasady projektowania stanowiska pracy.	wymienia i charakteryzuje zasady projektowania stanowiska pracy.	wymienia i szczegółowo charakteryzuje zasady projektowania stanowiska pracy.
P_U01	wykorzystać aspektów prawnych BHP w organizacji pracy.	wykorzystuje niektóre aspekty prawne dotyczące BHP w organizacji pracy.	wykorzystuje aspekty prawne dotyczące BHP w organizacji pracy.	wykorzystuje aspekty prawne dotyczące BHP w organizacji pracy i wskazuje na ich konsekwencje.
P_U02	projektować stanowiska pracy zgodnie z zasadami BHP.	projektować niektóre stanowiska pracy zgodnie z zasadami BHP.	projektować stanowiska pracy zgodnie z zasadami BHP.	projektować stanowiska pracy zgodnie z zasadami BHP wskazując na ich wady i zalety.
P_U03	stosować rozwiązań tech-nicznych i organizacyjnych w projektowaniu stanowiska pracy.	stosować niektóre rozwiązania techniczne i organizacyjne w projektowaniu stanowiska pracy.	stosować rozwiązania techniczne i organiza-cyjne w projektowaniu stanowiska pracy.	stosować rozwiązania techniczne i organizacyjne w projektowaniu stanowiska pracy wskazując na ich ograniczenia.
P_U04	przewidywać skutków działalności gospodarczej oraz wpływu pracy na człowieka.	przewidywać niektóre skutki działalności gospodarczej oraz wpływ na	przewidywać niektóre skutki działalności gospodarczej oraz wpływ	przewidywać skutki działalności gospodarczej oraz wpływ pracy na
		człowieka.	pracy na człowieka.	człowieka.
P_K01	nie wykazuje postawy odpowiedzialności społecznej przy projektowaniu i organizacji pracy.	wykazuje postawę odpowiedzialności społecznej przy projektowaniu i organizacji pracy.	wykazuje postawę odpowiedzialności spo-łecznej przy projektowaniu i organizacji pracy.	wykazuje postawę odpo-wiedzialności społecznej przy projektowaniu i organizacji pracy.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		10
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		3
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		3
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		5
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		5
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**25 / 1,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		15 / 0,6
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		-
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Rączkowski B. (red.), BHP w praktyce, ODDK, Gdańsk 2016.
- Baraniak B., Metody badania pracy, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009. **Literatura uzupełniająca przedmiotu:**
- Kodeks pracy 2016.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Język obcy (język angielski)

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Ogólnouczelniany / do wyboru/ powiązany z przygotowaniem zawodowym

Rok / Semestr:	I-II / 1-4
Osoba koordynująca przedmiot:	mgr Aneta Szumowska, mgr Agnieszka Szcześniak
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Student rozpoczynający kurs powinien znać język angielski na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne				60		20		8		**88**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Laboratorium/Projekt	Metody dydaktyczne: Metoda audio-lingualna/ audio-wizualna, Metoda komunikatywnopragmatyczna i eklektyczna, Praca indywidualna i w grupach, Praca ze słownikiem, Rozumienie znaczenia słów poprzez objaśnianie w języku obcym, Rozumienie znaczenia słów poprzez wyjaśnienie kontekstowe, Samodzielne korzystanie z podręczników gramatycznych, Słuchanie segmentujące, Rozumienie ogólnego sensu tekstu słuchanego i czytanego, Wyszukiwanie konkretnych informacji w tekście słuchanym i czytanym, Uogólnianie i przyporządkowywanie, Wykorzystywanie Internetu, Skimming i scanning.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Posługuje się terminologią naukową z dziedziny studiów.	PS1P_W01 PS1P_W17
P_W02	Zna i omawia zasady gramatyki.	PS1P_W01 PS1P_W17

Umiejętności:		
P_U01	Potrafi się porozumiewać na tyle płynnie i spontanicznie, że może prowadzić dość swobodne rozmowy z rodzimymi użytkownikami języka oraz potrafi formułować przejrzyste, rozbudowane wypowiedzi na różne tematy związane z dziedzinami, które go interesują i dziedziną studiów.	PS1P_U17 PS1P_U18 PS1P_U06
P_U02	Potrafi napisać rozprawkę lub opracowanie, przekazując informacje lub rozważając argumenty za i przeciw.	PS1P_U17 PS1P_U18
P_U03	Streszcza pisemnie i referuje publikacje, wyniki badań, parafrazuje tekst oryginalny.	PS1P_U17 PS1P_U18
P_U04	Umie wyszukiwać przydatne informacje w tekstach dotyczących dziedziny studiów oraz odszukiwać głównej myśl całego tekstu i poszczególnych akapitów.	PS1P_U17 PS1P_U18
P_U05	Wie jak pisać zrozumiałe, szczegółowe teksty na dowolne tematy związane z zainteresowaniami.	PS1P_U17 PS1P_U18
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do wypełniania zobowiązań służących komunikacji społecznej w środowisku społeczności lokalnej i w pracy zawodowej	PS1P_K02
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Przedstawienie własnej osoby. Nawiązywanie kontaktów Present Continuous, Present Simple.	P W02, P U06, K_K01

T2	Rodzina i przyjaciele. Dom i mieszkanie. Zdania proste i złożone, Spójniki zdaniowe.	P W02, P U01, P U02, P U03, P U05, K_K01
T3	Hobby i czas wolny. Kino, filmy, rozrywka. Present Perfect, Present Perfect Progres- sive.	P W02, P U01, P U02, P U03, P U05, K_K01
T4	Podróże. Zdrowie i samopoczucie. Czasowniki modalne (wybrane), Przedimki.	P W02, P U01, P U02, P U03, P U05, K_K01
T5	Media. Przysłówki i ich miejsce w zdaniu, Future Simple.	P W02, P U01, P U02, P U03, P U05, K_K01
T6	Życie studenckie. Mowa zależna.	P W02, P U01, P U02, P U03, P U05, K_K01
T7	Relacje międzyludzkie. Future Continuous.	P W02, P U01, P U02, P U03, P U05, K_K01
T8	Życie zawodowe - Ubieganie się o pracę: - CV, - list motywacyjny, - autoprezentacja na rozmowie kwalifikacyjnej. - Kultura organizacyjna. - Komunikacja interpersonalna - Sporządzanie dokumentacji i korespondencja - raporty, dokumenty rachunkowe listy oficjalne - Stopniowanie przysłówków, Idiomy.	P W01, P W02, P U01, P U02, P U03, P U04, P U05, K K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T8
P_W02	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
Umiejętności:		
P_U01	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
P_U02	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
P_U03	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8

P_U04	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T8
P_U05	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	posługiwać się terminologią naukową z dziedziny studiów.	w stopniu podstawowym posługiwać się terminologią naukową z dziedziny studiów z drobnymi błędami.	w stopniu podstawowym posługiwać się terminologią naukową z dziedziny studiów.	w sposób rozbudowany posługiwać się terminologią naukową z dziedziny studiów.
P_W02	omawiać zasad gramatyki.	w stopniu podstawowym omawiać zasady gramatyki.	omawiać zasady gramatyki.	w sposób rozbudowany omawiać zasady gramatyki, wykorzystując przy tym obowiązkową i uzupełniającą literaturę przedmiotu.
P_U01	porozumiewać się na tyle płynnie i spontanicznie, żeby prowadzić dość swobodne rozmowy z rodzimymi użytkownikami języka oraz formułować przejrzystych, rozbudowanych wypowiedzi na różne tematy związane z dziedzinami, które go interesują i dziedziną studiów.	porozumiewać się na tyle poprawnie, żeby prowadzić dość swobodne rozmowy z rodzimymi użytkownikami języka oraz formułować proste wypowiedzi na różne tematy związane z dziedzinami, które go interesują i dziedziną studiów.	porozumiewać się na tyle poprawnie, płynnie i spontanicznie, żeby pro wadzić swobodne rozmowy z rodzimymi użytkownikami języka oraz potrafi formułować rozbudowane wypowiedzi na różne tematy związane z dziedzinami, które go interesują i dziedziną studiów.	porozumiewać się na tyle poprawnie, płynnie i spontanicznie, żeby prowadzić swobodne i wielowątkowe rozmowy z rodzimymi użytkownikami języka oraz formułować przejrzyste i rozbudowane wypowiedzi na różne tematy związane z dziedzinami, które go interesują i dziedziną studiów.
P_U02	napisać rozprawki albo opracowania, przekazując informacje lub rozważając argumenty za i przeciw.	poprawnie napisać rozprawkę albo opracowanie, przekazując proste informacje lub rozważając poste argumenty za i przeciw.	prawidłowo napisać rozprawkę albo opracowanie, przekazując kluczowe informacje lub rozważając kluczowe argumenty za i przeciw.	szczegółowo i obszernie napisać rozprawkę albo opracowanie, przekazując wszystkie informacje lub rozważając wszystkie argumenty za i przeciw.
P_U03	referować i streszczać pisemnie publikacji i wyników badań, oraz parafrazować tekstu oryginalnego.	poprawnie referować i streszczać pisemnie publikacje i wyniki badań oraz parafrazować tekst oryginalny.	w sposób rozbudowany referować i streszczać pisemnie publikacje i wyniki badań oraz parafrazować tekst oryginalny.	szczegółowo i obszernie referować i streszczać pisemnie publikacje i wyniki badań oraz parafrazować tekst oryginalny.

P_U04	wyszukiwać przydatnych informacji w tekstach	wyszukiwać podstawowe informacje w tekstach do-	wyszukiwać kluczowe informacje w tekstach	w sposób wnikliwy i wyszukiwać przydatne
	dotyczących dziedziny studiów oraz odszukiwać głównej myśli całego tekstu i poszczególnych akapitów.	tyczących dziedziny studiów oraz odszukiwać główne myśli całego tekstu.	dotyczących dziedziny studiów oraz odszukiwać główne myśli całego tekstu.	informacje w tekstach dotyczących dziedziny studiów oraz odszukiwać główne myśli całego tekstu i poszczególnych akapitów.
P_U05	pisać zrozumiałych tekstów na dowolne tematy związane z zainteresowaniami.	w stopniu podstawowym pisać zrozumiałe teksty na dowolne tematy związane z zainteresowaniami.	w sposób prawidłowy pisać zrozumiałe teksty na dowolne tematy związane z zainteresowaniami.	w sposób szczegółowy i obszerny pisać zrozumiałe teksty na dowolne tematy związane z zainteresowaniami.
P_K01	brać czynnego udziału w dyskusjach prowadzonych w języku angielskim na znane tematy, przedstawiając swoje zdanie i broniąc swoich poglądów.	w stopniu podstawowym brać czynny udział w dyskusjach prowadzonych w języku angielskim na znane tematy, przedstawiając swoje zdanie.	brać czynny udział w dyskusjach prowadzonych w języku angielskim na znane tematy, przedstawiając swoje zdanie i broniąc swoich poglądów.	brać czynny udział w dyskusjach prowadzonych w języku angielskim na znane tematy, przedstawiając swoje zdanie i broniąc swoich poglądów w każdej trudnej sytuacji zawodowej.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		100
Egzaminy/zaliczenia		8
Udział w konsultacjach		32
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		20
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		30
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**200 / 8,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		140 / 5,6
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		200 / 8,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		**200 / 8,0**

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

Literatura podstawowa przedmiotu: - Przewodnik po Business English, Dagmara Szonert-Rzepecka, SWSPiZ, 2005.
- Essential Grammar in Use, Raymond Murphy, CUP. - English for Academic Purposes, Dagmara Szonert-Rzepecka, SWSPiZ, 2007.
Literatura uzupełniająca przedmiotu: - Szkutnik M., Uniwersalny słownik angielsko-polski, polsko-angielski. Universal English-Polish & Polish-English Dic- tionary, Oficyna Wydawnicza Delta W-Z. - Arabski, J. red. Polsko-angielski słownik frazeologiczny. T. 1 A-Q, Academy of Management (SWSPiZ), 2010. - Arabski, J. red. Polsko-angielski słownik frazeologiczny. T. 2 P-Ż, Academy of Management (SWSPiZ), 2010.
Inne materiały dydaktyczne: - opracowania własne prowadzących - środki audio-wizualne, - teksty drukowane: sprawozdanie, recenzja, reklama, opowiadanie, wywiad, ankieta, reklamacja, teksty autentyczne, formularze, mapa, atlas, prasa, - wyciągi z artykułów specjalistycznych w zakresie studiowanego kierunku studiów, - informacje portali internetowych, - słowniki

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Język obcy (język niemiecki)	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Ogólnouczelniany / do wyboru/ powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I-II / 1-4
Osoba koordynująca przedmiot:	……
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Student rozpoczynający kurs powinien znać język niemiecki na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN	

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin / Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne				60		20		8		**88**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Laboratorium/Projekt	Metody dydaktyczne: Metoda audio-lingualna/ audio-wizualna, Metoda komunikatywnopragmatyczna i eklektyczna, Praca indywidualna i w grupach, Praca ze słownikiem, Rozumienie znaczenia słów poprzez objaśnianie w języku obcym, Rozumienie znaczenia słów poprzez wyjaśnienie kontekstowe, Samodzielne korzystanie z podręczników gramatycznych, Słuchanie segmentujące, Rozumienie ogólnego sensu tekstu słuchanego i czytanego, Wyszukiwanie konkretnych informacji w tekście słuchanym i czytanym, Uogólnianie i przyporządkowywanie, Wykorzystywanie Internetu, Skimming i scanning.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Posługuje się terminologią naukową z dziedziny studiów.	PS1P_W01 PS1P_W17
P_W02	Zna i omawia zasady gramatyki.	PS1P_W01 PS1P_W17
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi się porozumiewać na tyle płynnie i spontanicznie, że może prowadzić dość swobodne rozmowy z rodzimymi użytkownikami języka oraz potrafi formułować przejrzyste, rozbudowane wypowiedzi na różne tematy związane z dziedzinami, które go interesują i dziedziną studiów.	PS1P_U17 PS1P_U18 PS1P_U06

P_U02	Potrafi napisać rozprawkę lub opracowanie, przekazując informacje lub rozważając argumenty za i przeciw.	PS1P_U17 PS1P_U18
P_U03	Streszcza pisemnie i referuje publikacje, wyniki badań, parafrazuje tekst oryginalny.	PS1P_U17 PS1P_U18
P_U04	Umie wyszukiwać przydatne informacje w tekstach dotyczących dziedziny studiów oraz odszukiwać głównej myśl całego tekstu i poszczególnych akapitów.	PS1P_U17 PS1P_U18
P_U05	Wie jak pisać zrozumiałe, szczegółowe teksty na dowolne tematy związane z zainteresowaniami.	PS1P_U17 PS1P_U18
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do wypełniania zobowiązań służących komunikacji społecznej w środowisku społeczności lokalnej i w pracy zawodowej	PS1P_K02
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**

T1	**Moduł zagadnień w zakresie języka ogólnego (wyciąg)** Przedstawienie własnej osoby Nawiązywanie kontaktów Rodzina i przyjaciele. Materiał gramatyczny (poziom A1-B1) Dom i mieszkanie Wakacje, urlop i wolny czas. Podróże. Szkoła Praca. Materiał gramatyczny (poziom A2-B1) Kino, filmy, rozrywka Zdrowie i samopoczucie. Materiał gramatyczny (poziom A2-B1) Praca Życie studenckie Relacje międzyludzkie. Materiał gramatyczny (poziom B1-C1) Służba zdrowia Ubezpieczenia Pogoda i klimat Krainy geograficzne. Materiał gramatyczny (poziom B1 - C1) Plany na przyszłość Pieniądze, oszczędzanie/ inwestowanie/ wydawanie, słownictwo dot. pieniędzy Materiał gramatyczny (poziom B1 - C1) Środki lokomocji i komunikacja. Materiał gramatyczny (poziom B2 - C1)	P W02, P U01, P_U02, P_K01,
T2	**Moduł zagadnień w zakresie języka fachowego (wyciąg)**	P_W01, P_W02, P

	Nawiązywanie kontaktów Przedstawienie swojej osoby (zawód, zainteresowania, spędzanie czasu wolnego) Przedstawienie swojej pracy / kariery zawodowej Zachowania w sytuacjach życia zawodowego Rozmowa telefoniczna na tematy związane z działalnością zawodową	U01, P U02, P_K01,
T3	**Moduł zagadnień w zakresie języka fachowego (wyciąg)** Prezentacja instytucji i jej struktura	P_W01, P_W02, P U01, P U02,P_K01,

T4	**Moduł zagadnień w zakresie języka fachowego (wyciąg)** **Miejsce pracy** Czynniki decydujące o wyborze zawodu Organizacja instytucji Biuro Zakres odpowiedzialności pracownika, hierarchia w zakładzie pracy Sporządzanie dokumentacji i korespondencja - raporty, dokumenty, listy	P_W01, P_W02, P U01, P U02, P_K01,
T5	**Relacje interpersonalne**. Komunikacja w pracy, w podróży, w domu	P W02, P U01, P U02, P U03, P U05, K_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
	Wiedza:	
P_W01	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T8
P_W02	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
	Umiejętności:	
P_U01	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
P_U02	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
P_U03	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
P_U04	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T8
P_U05	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	posługiwać się terminologią naukową z dziedziny studiów.	w stopniu podstawowym posługiwać się terminologią naukową z dziedziny studiów z drobnymi błędami.	w stopniu podstawowym posługiwać się termino-logią naukową z dziedziny studiów.	w sposób rozbudowany posługiwać się terminologią naukową z dziedziny studiów.
P_W02	omawiać zasad gramatyki.	w stopniu podstawowym omawiać zasady gramatyki.	omawiać zasady gramatyki.	w sposób rozbudowany omawiać zasady gramatyki, wykorzystując przy tym obowiązkową i uzupełniającą literaturę przedmiotu.
P_U01	porozumiewać się na tyle płynnie i spontanicznie, żeby prowadzić dość swobodne rozmowy z rodzimymi użytkownikami języka oraz formułować przejrzystych, roz-budowanych wypowiedzi na różne tematy związane z dziedzinami, które go interesują i dziedziną studiów.	porozumiewać się na tyle poprawnie, żeby prowadzić dość swobodne rozmowy z rodzimymi użytkownikami języka oraz formułować proste wypowiedzi na różne tematy związane z dziedzinami, które go interesują i dziedziną studiów.	porozumiewać się na tyle poprawnie, płynnie i spontanicznie, żeby pro wadzić swobodne rozmowy z rodzimymi użytkownikami języka oraz potrafi formułować rozbudowane wypowiedzi na różne tematy związane z dziedzinami, które go interesują i dziedziną studiów.	porozumiewać się na tyle poprawnie, płynnie i spontanicznie, żeby prowadzić swobodne i wielowątkowe rozmowy z rodzimymi użytkownikami języka oraz formułować przejrzyste i rozbudowane wypowiedzi na różne tematy związane z dziedzinami, które go interesują i dziedziną studiów.
P_U02	napisać rozprawki albo opracowania, przekazując informacje lub rozważając argumenty za i przeciw.	poprawnie napisać roz-prawkę albo opracowanie, przekazując proste infor-macje lub rozważając poste argumenty za i przeciw.	prawidłowo napisać rozprawkę albo opracowa-nie, przekazując kluczowe informacje lub rozważając kluczowe argumenty za i przeciw.	szczegółowo i obszernie napisać rozprawkę albo opracowanie, przekazując wszystkie informacje lub rozważając wszystkie argumenty za i przeciw.
P_U03	referować i streszczać pisemnie publikacji i wyników badań, oraz parafrazować tekstu oryginalnego.	poprawnie referować i streszczać pisemnie publikacje i wyniki badań oraz parafrazować tekst oryginalny.	w sposób rozbudowany referować i streszczać pisemnie publikacje i wyniki badań oraz parafrazować tekst oryginalny.	szczegółowo i obszernie referować i streszczać pisemnie publikacje i wyniki badań oraz parafrazować tekst oryginalny.
P_U04	wyszukiwać przydatnych informacji w tekstach dotyczących dziedziny studiów oraz odszukiwać	wyszukiwać podstawowe informacje w tekstach do-tyczących dziedziny studiów oraz odszukiwać główne	wyszukiwać kluczowe informacje w tekstach dotyczących dziedziny studiów oraz odszukiwać	w sposób wnikliwy i wyszukiwać przydatne informacje w tekstach dotyczących dziedziny
	głównej myśli całego tekstu i poszczególnych akapitów.	myśli całego tekstu.	główne myśli całego tekstu.	studiów oraz odszukiwać główne myśli całego tekstu i poszczególnych akapitów.

P_U05	pisać zrozumiałych tekstów na dowolne tematy związane z zainteresowaniami.	w stopniu podstawowym pisać zrozumiałe teksty na dowolne tematy związane z zainteresowaniami.	w sposób prawidłowy pisać zrozumiałe teksty na dowolne tematy związane z zainteresowaniami.	w sposób szczegółowy i obszerny pisać zrozumiałe teksty na dowolne tematy związane z zainteresowaniami.
P_K01	brać czynnego udziału w dyskusjach prowadzonych w języku angielskim na znane tematy, przedstawiając swoje zdanie i broniąc swoich poglądów.	w stopniu podstawowym brać czynny udział w dyskusjach prowadzonych w języku angielskim na znane tematy, przedstawiając swoje zdanie.	brać czynny udział w dyskusjach prowadzonych w języku angielskim na znane tematy, przedstawiając swoje zdanie i broniąc swoich poglądów.	brać czynny udział w dyskusjach prowadzonych w języku angielskim na znane tematy, przedstawiając swoje zdanie i broniąc swoich poglądów w każdej trudnej sytuacji zawodowej.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		100
Egzaminy/zaliczenia		8
Udział w konsultacjach		32
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		20
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		30
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**200 / 8,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		140 / 5,6
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		200 / 8,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		**200 / 8,0**

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

Literatura podstawowa przedmiotu:
„Unternehmen Deutsch“ Lehrwerk fur Wirtschaftsdeutsch, Christa Wiseman, Klett Edition Deutsch - Arbeitsheft.

Rosa Maria Dallapiazza, Eduard von Jan, Till Schonherr, „Tangram“ DAF HueberVerlag.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

Themen neu. Kursbuch 1.

Themen neu. Kursbuch 2.

Kirchmeyer Suzanne, Blick auf Deutschland, Stuttgart, 1997.

Rug, W. Grammatik mit sinn und verstand, Munchen, 1993.

Walewski, S. Langenscheidts Taschenworterbuch Deutsch, Berlin, 1980.

Słownik niemiecko-polski, polsko-niemiecki. Nowa pisownia, Buchmann, 2001

Inne materiały dydaktyczne:

- opracowania własne prowadzących
- środki audio-wizualne,
- teksty drukowane: sprawozdanie, recenzja, reklama, opowiadanie, wywiad, ankieta, reklamacja, teksty autentyczne, formularze, mapa, atlas, prasa,
- wyciągi z artykułów specjalistycznych w zakresie studiowanego kierunku studiów, informacje portali internetowych,
- słowniki,
- leksykony

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Etyka zawodowa	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Ogólnouczelniany / powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / 1
Osoba koordynująca przedmiot:	Dr Sylwia Kowalska-Myśliwiecka
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Brak
II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN	

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin / Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne			15			5		2		**22**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład, projekt	Wykład, dyskusja, dyskusja panelowa, dialog, case study

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Omawia historię etyki oraz współczesne koncepcji i teorie etyczne.	PS1P_W11
P_W02	Wyjaśnia rolę etyki w procesach przemian społecznych i światopoglądowych.	PS1P_W11
	Umiejętności:	
P_U01	Posługuje się normami etycznymi w życiu zawodowym i społecznym.	PS1P_U07
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Rozumie potrzebę postępowania etycznego w życiu zawodowym.	PS1P_K01 PS1P_K06

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład/projekt	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Podstawowe pojęcia etyczne. Wybrane idee etyczne.	P W01, P W02, P_U01
T2	Pojęcie, funkcje i zadania etyki zawodowej. Zasada tajemnicy zawodowej. Kodeksy etyczne – ich struktura i treść.	P W01, P W02, P_U01, P_K01,
T3	Współczesne problemy etyczne nauki – co i jak wolno badać, granice eksperymentu naukowego. Problemy etycznej odpowiedzialności badacza.	P W01, P W02, P_U01, P_K01,

T4	Podstawowe zasady etyczne (zasada kompetencji; zasada prawości; zasada odpowiedzialności naukowej i zawodowej; zasada szacunku do praw i godności ludzi; zasada troski o dobro innych; zasada społecznej odpowiedzialności). Bezstronność i obiektywizm badacza.	P W01, P W02, P_U01, P_K01,
T5	Zagadnienia etyczne w badaniach społecznych (dobrowolne uczestnictwo; zakaz krzywdzenia badanych; anonimowość i poufność; oszukiwanie badanych; analiza i prezentacja wyników).	P W01, P W02, P_U01, P_K01,
T6	Współczesne dylematy etyczne: eutanazja, kara śmierci, aborcja, prostytucja, transplantacja, rasizm. Zróżnicowanie poglądów w kwestiach światopoglądowych i pojęcie tolerancji wobec odmiennych przekonań. Etyka wobec ubóstwa, podziałów społecznych, wykorzystania bogactw naturalnych. Miejsce etyki w życiu zawodowym (kodeksy etyczne) i politycznym.	P W01, P W02, P_U01, P_K01,

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
	Wiedza:	
P_W01	Zaliczenie pisemne	T1, T2, T3, T4, T5, T6
P_W02	Zaliczenie pisemne	T1, T2, T3, T4, T5, T6
	Umiejętności:	
P_U01	Zaliczenie pisemne	T1, T2, T3, T4, T5, T6
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Zaliczenie pisemne	T1, T2, T3, T4, T5, T6

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	omówić historii etyki oraz współczesnych koncepcji i teorii etycznych.	omówić podstawy historii etyki oraz podstawy współczesnych koncepcji i teorii etycznych.	omówić w sposób roz-budowany historię etyki oraz współczesne koncepcje i teorie etyczne.	omówić bezbłędnie i wyczerpująco historię etyki oraz współczesne koncepcje i teorie etyczne, przytaczając przykłady z literatury przedmiotu oraz praktyki.

P_W02	wyjaśnić roli etyki w procesach przemian społecznych i światopoglądowych.	wyjaśnić podstawową rolę etyki w procesach przemian społecznych i światopoglądowych.	wyjaśnić i uzasadnić rolę etyki w procesach przemian społecznych i światopoglądowych.	wyjaśnić obszernie i uzasadnić rolę etyki w procesach przemian społecznych i światopoglądo- wych, przytaczając przykłady z literatury przedmiotu oraz praktyki.
P_U01	posługiwać się normami etycznymi w życiu zawodowym i społecznym.	posługiwać się normami etycznymi w życiu zawodowym i społecznym w stopniu podstawowym.	posługiwać się normami etycznymi w życiu zawodowym i społecznym w sytuacjach typowych.	posługiwać się normami etycznymi w życiu zawodowym i społecznym w każdej sytuacji.
P_K01	zrozumieć potrzeby postępowania etycznego w	zrozumieć potrzebę po- stępowania etycznego w prostych sytuacjach życia	zrozumieć potrzebę postępowania etycznego w prostych i złożonych	zrozumieć potrzebę postę- powania etycznego w każdej sytuacji życia zawodowego,
	życiu zawodowym.	zawodowego.	sytuacjach życia zawodowego.	biorąc pełną odpo- wiedzialność za swoje postępowanie.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		20
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		5
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		10
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		5
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**50 / 2,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		30 / 1,2
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		50 / 2,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu: - Anzenbacher A., Wprowadzenie do etyki, Wydawnictwo WAM, Kraków 2008. - Nowak E., Cern K.M., Ethos w życiu publicznym, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008. - Sosnowski S. (red.), Etyka w życiu publicznym, Oficyna Wydawnicza ASPRA.J.R., Warszawa 2012. - Vardy P., Grosh P., Etyka, Zysk i S-ka, Poznań 2010.
Literatura uzupełniająca przedmiotu: - Singer P (red.), Przewodnik po etyce, Książka i Wiedza, Warszawa 1998. - Środa M., Etyka dla myślących, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa 2016. - E. Babbie , *Badania społeczne w praktyce*, Warszawa 2004.
Inne materiały dydaktyczne: - projektor multimedialny, komputer

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Technologie informatyczne	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Ogólnouczelniany / powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / 1-2
Osoba koordynująca przedmiot:	Mgr Mirosław Bernat
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawowa znajomość obsługi komputera

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN										
	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										

Studia niestacjonarne				20		10		4		**34**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Laboratorium/Projekt	Zajęcia (zadania) praktyczne w laboratorium komputerowym z wykorzystaniem komputerów oraz niezbędnego oprogramowania: system operacyjny oraz pakiet programów do edycji tekstu, obliczeń, tworzenia baz danych, metoda projektowa

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW		
Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna oprogramowanie systemowe i użytkowe oraz jego możliwości wykorzystania w praktyce .	PS1P_W18
P_W02	Wyjaśnia funkcjonowanie komputera w sieci i najważniejsze technologie internetowe.	PS1P_W18
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi wykorzystywać komputer w zakresie studiowanego kierunku/specjalności	PS1P_U10 PS1P_U14
P_U02	Potrafi wykorzystywać komputer w zakresie narzędzi komunikacji internetowej i wyszukiwania informacji w Internecie.	PS1P_U10 PS1P_U14
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Wykazuje świadomość wagi technologii informacyjnych we współczesnym świecie.	PS1P_K03

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Laboratorium/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Architektura komputera. Przegląd urządzeń peryferyjnych. Systemy zapisu i archiwizacji informacji cyfrowej.	P_W01
T2	Oprogramowanie narzędziowe, aplikacje użytkowe, licencjonowanie oprogramowania, prawo autorskie.	P_W02, P_U01,
T3	Oprogramowania użytkowe na przykładzie wybranych aplikacji MS Office (Word, Excel, Power Point).	P_W02, P_U01
T4	Sieci komputerowe - rodzaje, architektura, media transmisyjne, adresowanie.	P_W01, P_U02

T5	Zabezpieczenia systemów i sieci komputerowych.	P_W02, P_W03
T6	Technologie komunikacji internetowej - poczta, chat, VoIP. Przeglądarki internetowe.	P W03, P U02, P_K01
T7	Zasoby informacji w Internecie, wyszukiwanie i wiarygodność danych.	P W03, P U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Egzamin pisemny w formie testu wiedzy.	L1, L2, L5
P_W02	Egzamin pisemny w formie testu wiedzy.	L3, L4, L6
P_W03	Egzamin pisemny w formie testu wiedzy.	L6, L7
Umiejętności:		
P_U01	Ocena aktywności na zajęciach, obserwacja wykonywania zadań praktycznych.	L3, L4
P_U02	Ocena aktywności na zajęciach, obserwacja wykonywania zadań praktycznych.	L5, L7
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ocena aktywności na zajęciach, obserwacja wykonywania zadań praktycznych.	L3

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	omówić podstaw budowy i funkcjonowania komputera oraz najważniejszych urządzeń peryferyjnych.	omówić podstawy budowy i funkcjonowania komputera oraz prostych urządzeń peryferyjnych.	omówić podstawy budowy i funkcjonowania komputera oraz kluczowych urządzeń peryferyjnych.	omówić bezbłędnie i w sposób rozbudowany podstawy budowy i funkcjonowania komputera oraz wybranych urządzeń peryferyjnych.
P_W02	wyjaśnić funkcjonowania komputera w sieci oraz najważniejszych technologii internetowych.	wyjaśnić podstawy funkcjonowania komputera w sieci oraz prostych technologii internetowych.	wyjaśnić funkcjonowanie komputera w sieci oraz najważniejszych technologii internetowych.	obszernie i wyczerpująco wyjaśnić funkcjonowanie komputera w sieci oraz wybranych technologii internetowych.
P_U01	wykorzystywać komputera w zakresie aplikacji biurowych.	wykorzystywać komputer w zakresie aplikacji biurowych w stopniu podstawowym, wykazując przy tym znajomość ich podstawowych funkcji.	wykorzystywać komputer w zakresie aplikacji biurowych w stopniu zadawalającym, wykazując przy tym znajomość ich kluczowych funkcji.	wykorzystywać komputer w zakresie aplikacji biurowych w stopniu zaawansowanym wykazując umiejętność korzystania z ich zaawansowanych funkcji.

P_U02	wykorzystywać komputera w zakresie narzędzi komunikacji internetowej i wyszukiwania informacji w Internecie.	poprawnie wykorzystywać komputer w zakresie narzędzi komunikacji internetowej i wyszukiwania informacji w Internecie, wykazując przy tym znajomość ich podstawowych funkcji.	prawidłowo wykorzystywać komputer w zakresie narzędzi komunikacji internetowej i wyszukiwania informacji w Internecie, wykazując przy tym znajomość ich kluczowych funkcji.	wykorzystywać komputer w zakresie narzędzi komunikacji internetowej i wyszukiwania informacji w Internecie, wykazując umiejętność korzystania z ich zaawansowanych funkcji.
P_K01	dostrzegać wagi technologii informacyjnych we współczesnym świecie.	częściowo dostrzegać wagę technologii informacyjnych we współczesnym świecie.	dostrzegać wagę tech-nologii informacyjnych we współczesnym świecie.	wyraźnie dostrzegać i argumentować wagę tech-nologii informacyjnych we współczesnym świecie.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		30
Egzaminy/zaliczenia		4
Udział w konsultacjach		6
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		30
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**100 / 4,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		40 / 1,6
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		-
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Informatyka Europejczyka - Technologia Informacyjna, Wrotek W., Helion, Gliwice, 2006

Arkusze kalkulacyjne - wyd. III, Kopertowska M., Mikom, Warszawa, 2006

Excel 2010 PL – Biblia Walkenbach J. Helion, Gliwice, 2011

ABC internetu, Pikoń H., Helion, Gliwice, 2006

Sokół R., Tworzenie stron WWW KURS, Helion, 2007

Ulrich L. A. , Microsoft Office 2003 PL, Jak zrobić wszystko korzystając z Office XP. Edition 2
)00, Kraków 2004

Inne materiały dydaktyczne:
▯ Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Studencki savoir-vivre	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Ogólnouczelniany
Rok / Semestr:	I / 1
Osoba koordynująca przedmiot:	Dr Marlena Matysek-Nawrocka
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	-

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne			3			2		2		**7**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium/Projekt	Dyskusja, wykład z objaśnieniem, case study

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Posiada wiedzę na temat zasad, obyczajów i norm grzecznościowych ze szczególnym uwzględnieniem etykiety akademickiej	PS1P_W01
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi skutecznie komunikować się w obszarze środowiska akademickiego	PS1P_U06
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Wdraża zasady dobrego wychowania w relacjach z innymi osobami, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska akademickiego	PS1P_K04
	V. TREŚCI KSZTAŁCENIA	
Lp.	**Konwersatorium:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Zapoznanie studentów z zasadami, obyczajami i normami polskiej grzeczności, której elementem jest etykieta akademicka.	P_W01, P_U01
T2	Zapoznanie studentów z grzecznością naszego obszaru językowego oraz przygotowanie słuchaczy do zastosowania ich w różnych sytuacjach uniwersyteckich, podczas komunikacji bezpośredniej z wykładowcami, pracownikami administracyjnymi WSNS oraz kolegami i koleżankami ze studiów, a także w sytuacjach komunikacji pośredniej.	P_W01, P_U01
T3	Zapoznanie z akademickimi zasadami komunikacji interpersonalnej (formy adresatywne, powitania, pożegnania i inne).	P_W01, P_U01
Lp.	**Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
P1	Przygotowanie samodzielnie przez studentów „Akademickich Zasad Dobrego Wychowania" w formie plakatu lub prezentacji multimedialnej	P_K01
	VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA	
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
	Wiedza:	
P_W01	Zaliczenie pisemne	T1, T2
	Umiejętności:	
P_U01	Zaliczenie pisemne	T1, T2
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Zaliczenie pisemne	T1, T2, T3

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	omówić zasad, obyczajów i	omówić podstawowe	omówić podstawowe	bezbłędnie omówić
	norm grzecznościowych	zasady, obyczaje i normy grzecznościowe	zasady, obyczaje i normy grzecznościowe, w tym kluczowe w etykiecie akademickiej	podstawowe zasady, obyczaje i normy grzecznościowe, w tym kluczowe w etykiecie akademickiej
P_U01	komunikować się w obszarze środowiska akademickiego	komunikować się w prostych sytuacjach w obszarze środowiska akademickiego	komunikować się prawidłowo w obszarze środowiska akademickiego	doskonale komunikuje się w obszarze środowiska akademickiego
P_K01	wdrażać zasad dobrego wychowania w relacjach z innymi osobami	wdrażać zasady dobrego wychowania w relacjach z innymi osobami	wdrażać zasady dobrego wychowania w relacjach z innymi osobami, w tym z wykładowcami, innymi studentami, pracownikami uczelni	znakomicie zastosować zasady dobrego wychowania w relacjach z innymi osobami, w tym z wykładowcami, innymi studentami, pracownikami uczelni

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		5
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		3
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		2
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		7
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**25 / 1,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		12 / 0,5
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		-
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Marcjanik Małgorzata, Polska grzeczność językowa, Kielce 1997. Ożóg Kazimierz, Zwroty grzecznościowe współczesnej polszczyzny mówionej, Kraków 1990.
Inne materiały dydaktyczne: Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Ochrona własności intelektualnej	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Ogólnouczelniany
Rok / Semestr:	III / 5
Osoba koordynująca przedmiot:	Mgr Zbigniew Husak
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Brak

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne			3		2			2		**7**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium, warsztaty	Wykład konwersatoryjny z dyskusją, metoda warsztatowa, case study

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW		
Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
Wiedza:		
P W01	Student rozumie zakres pojęcia „ochrona własności intelektualnej". Potrafi wymienić podstawowe akty prawne. Streszcza i charakteryzuje podstawowe pojęć z zakresu prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej.	PS1P_W15
P W02	Potrafi przedstawić aktualne problemy prawa autorskiego i nazwać kluczowe kwestie rozwoju prawa własności przemysłowej.	PS1P_W15
Umiejętności:		
P U01	Student klasyfikuje regulacje prawne prawa autorskiego i praw pokrewnych.	PS1P_U12
P U02	Porządkuje zakres ochrony przedmiotów własności przemysłowej i porównuje środki ochrony własności intelektualnej.	PS1P_U12
Kompetencje społeczne:		
P K01	Student potrafi argumentować w zakresie zmian prawa autorskiego i jest zorientowany w roli prawa autorskiego w społeczeństwie cyfrowym.	PS1P_K01

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Konwersatorium/warsztaty**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Elementy prawoznawstwa; określenie czym jest prawo, zapoznanie studenta z poszczególnymi gałęziami prawa, wskazanie źródeł prawa i zasad wykładni prawa w obowiązującym w RP systemie prawnym w ujęciu prawoznawczym.	P W01, P W02,
T2	Elementy własności intelektualnej; określenie czym jest prawo własności intelektualnej, wskazanie źródeł prawa własności intelektualnej. Określenie przedmiotu ochrony, rozróżnienie osobistych praw autorskich i majątkowych praw autorskich.	P W01, P W02, P_U01, P_U02
T3	Zapoznanie studenta z poszczególnymi instytucjami prawa autorskiego, wskazanie podstawowych elementów te instytucje wyróżniających, prawa autorskiego i prawa przemysłowego, ochrony baz danych, regulacji dotyczących ochrony konkurencji.	P W01, P W02, P U01, P U02, P_K01, P_K02
T4	Przedstawienie podstawowych zasad prawnych związanych z ochroną własności intelektualnej, wskazanie wieloelementowości tejże ochrony, w aspekcie prawnokarnym i cywilnoprawnym.	P W01, P W02, P U01, P U02, P_K01,

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Forma zajęć, w ramach której Metoda weryfikacji weryfikowany jest EK**	
Wiedza:		
P W01	Zaliczenie pisemne.	T1, T2, T3, T4
P W02	Zaliczenie pisemne.	T1, T2, T3, T4

Umiejętności:		
P U01	Zaliczenie pisemne.	T1, T2, T3, T4
P U02	Zaliczenie pisemne.	T1, T2, T3, T4
Kompetencje społeczne:		
P K01	Zaliczenie pisemne.	T1, T2, T3, T4

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P W01	wyjaśnić podstawowych zasad wykładni przepisów prawa i nie potrafi scharakteryzować pojęć z zakresu prawa autorskiego	wyjaśnić podstawowe zasady wykładni przepisów prawa i potrafi scharakteryzować pojęć z zakresu prawa autorskiego	wyjaśnić podstawowe i szczegółowe zasady wykładni przepisów prawa, w tym pojęcia z zakresu prawa autorskiego	wyjaśnić podstawowe i szczegółowe zasady wykładni przepisów prawa, w tym z zakresu prawa autorskiego, odwołując się przy tym do odpowiednich uregulowań prawnych
P W02	wskazać aktualnych problemów prawa autorskiego	wskazać aktualne problemy prawa autorskiego	prawidłowo wskazać aktualne problemy prawa autorskiego z wyjaśnieniem	bezbłędnie wskazać aktualne problemy prawa autorskiego na przykładach
P U01	sklasyfikować regulacji prawnych prawa autorskiego i praw pokrewnych.	sklasyfikować regulacje prawne prawa autorskiego i praw pokrewnych.	poprawnie sklasyfikować regulacje prawne prawa autorskiego i praw pokrewnych.	bezbłędnie sklasyfikować regulacje prawne prawa autorskiego i praw pokrewnych.
P U02	porządkować zakres ochrony przedmiotów własności przemysłowej i porównywać środki ochrony własności intelektualnej	porządkować zakres ochrony przedmiotów własności przemysłowej i porównywać środki ochrony własności intelektualnej	w sposób rozbudowany porządkować zakres ochrony przedmiotów własności przemysłowej i porównywać środki ochrony własności intelektualnej	bezbłędnie i w sposób rozbudowany porządkować zakres ochrony przedmiotów własności przemysłowej i porównywać środki ochrony własności intelektualnej
P K01	argumentować w zakresie zmian prawa autorskiego i jest zorientowany w roli prawa autorskiego w społeczeństwie cyfrowym.	argumentować w zakresie zmian prawa autorskiego i jest zorientowany w roli prawa autorskiego w społeczeństwie cyfrowym.	poprawnie argumentowa ć w zakresie zmian prawa autorskiego i jest dobrze zorientowany w roli prawa autorskiego w społeczeństwie cyfrowym.	bezbłędnie argumentować w zakresie zmian prawa autorskiego i jest doskonale zorientowany w roli prawa autorskiego w społeczeństwie cyfrowym.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS	
Rodzaj aktywności	**Obciążenie studenta**

ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		5
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		3
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		-
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		10
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		5
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**25 / 1,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		10 / 0,4
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		-
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

- Barta J., Markiewicz R. Prawo autorskie, Warszawa 2008.
- Załucki M. (red.) Prawo własności intelektualnej. Repetytorium Warszawa 2008.
- Ochrona własności intelektualnej. Wybór aktów prawnych dla studentów, Kraków 2012.

- Barta J., Markiewicz R. (red.), Internet a prawo, Kraków 1999.
- Kachnic T., Ochrona własności intelektualnej, Szczecin 1994.
- Golat R., Prawo autorskie i prawa pokrewne, Warszawa 2008.
- Golat R., Prawo autorskie. Komentarz dla praktyków, Gdańsk 2008.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Komunikacja interpersonalna i autoprezentacja	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Stosowanych w Krakowie** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Ogólnouczelniany
Rok / Semestr:	I/1
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Anna Skiert**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Potrafi komunikować się z otoczeniem

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	10				5	5				**20**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Warsztaty/Projekt	Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej oraz elementami dyskusji, ćwiczenia, case study (analiza przypadku), dyskusja, pogadanka, praca w grupach, zadanie praktyczne – projekt.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Ma wiedzę w zakresie komunikacji interpersonalnej i autoprezentacji.	PS1P_W01 PS1P_W17
P_W02	Zna rodzaje komunikacji, rozumie determinanty nieporozumień w komunikacji.	PS1P_W01 PS1P_W17
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi zastosować właściwy styl komunikacji odpowiadający zamierzonym celom.	PS1P_U06

P_U02	Potrafi ocenić skuteczność różnych kanałów komunikacji.	PS1P_U06
P_U03	Potrafi komunikować się w różnych uwarunkowaniach środowiskowych, społecznych i kulturowych oraz wybiera sposób przedstawienia własnej osoby.	PS1P_U06
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do wypełnienia zobowiązań służących rozwojowi społecznemu i tworzenia inicjatyw oraz organizowania działań w zakresie komunikacji interpersonalnej w różnych środowiskach.	PS1P_K05 PS1P_K06

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykłady/Warsztaty/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Wybrane współczesne ujęcia teoretyczne problemu komunikacji społecznej: konstruktywizm, teoria systemów, teoria skryptów, analiza transakcyjna, ujęcie psychologii humanistycznej	P_W01, P_U03
T2	Komunikacja werbalna i niewerbalna. Udział świadomych i nieświadomych procesów przetwarzania informacji w aktach emisji i recepcji komunikatu. Zakres wolicjonalnej kontroli zachowań pełniących funkcję komunikatów. Problem komunikatów podprogowych.	P_W01, P_U01 P_U03
T3	Komunikacja werbalna. Zasady konwersacji i jej organizacja. Problematyka efektywnego mówienia i słuchania. Determinanty nieprozumień. Specyfika komunikacji werbalnej w różnych uwarunkowaniach środowiskowych, społecznych i kulturowych	P_W01, P_W02 P_U01, P_U03
T4	Zaburzenia w procesach komunikacji.	P_W01, P_W02 P_U01, P_U03
T5	Autoprezentacja; główne koncepcje autoprezentacji, cele, metody i techniki zachowań autoprezentacyjnych; komunikowanie a asertywność; publiczne autowizerunki.	P_W01, P_U01, P_U02 P_U03
T6	Typologia niewerbalnych aktów komunikacji i ich znaczenie funkcjonalne. Analiza skuteczności różnych kanałów komunikacji. Analiza aktów komunikacji dokonywanych za pośrednictwem: pozycji ciała, wyglądu fizycznego, kontaktu wzrokowego, mimiki twarzy, gestykulacji, kanału wokalnego.	P_W01, P_U01 P_U02, P_U03
T7	Kreatywność i techniki twórczego myślenia w komunikacji interpersonalnej.	P_W01, P_U02 P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie	T1, T2, T3
P_W02	zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7
Umiejętności:		

P_U01	zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7
P_U02	zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7
P_U03	zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7

Kompetencje społeczne:		
P_K01	zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie ma wiedzy w zakresie komunikacji interpersonalnej i autoprezentacji	Ma podstawową wiedzę w zakresie komunikacji interpersonalnej i autoprezentacji	Ma wiedzę w zakresie komunikacji interpersonalnej i autoprezentacji	Ma szczegółową wiedzę w zakresie komunikacji interpersonalnej i autoprezentacji
P_W02	Nie zna rodzajów komunikacji, nie rozumie determinant nieporozumień w komunikacji.	zna podstawowe rodzaje komunikacji, rozumie podstawowe determinanty nieporozumień w komunikacji.	zna rodzaje komunikacji, rozumie determinanty nieporozumień w komunikacji.	zna rodzaje komunikacji, rozumie determinanty nieporozumień w komunikacji podając przykłady z praktyki.
P_U01	Nie potrafi zastosować właściwego stylu komunikacji odpowiadającego zamierzonym celom.	potrafi zastosować właściwy styl komunikacji osiągając niektóre zamierzone cele.	potrafi zastosować właściwy styl komunikacji. osiągając kluczowe cele	potrafi zastosować właściwy styl komunikacji osiągając zamierzone cele.
P_U02	Potrafi ocenić skuteczność różnych kanałów komunikacji.	Potrafi ocenić skuteczność różnych kanałów komunikacji.	Potrafi ocenić skuteczność różnych kanałów komunikacji.	Potrafi ocenić skuteczność różnych kanałów komunikacji.
P_U03	Nie potrafi komunikować się w różnych uwarunkowaniach środowiskowych, społecznych i kulturowych; nie potrafi zaprezentować własnej osoby	Potrafi komunikować się w niektórych uwarunkowaniach środowiskowych, społecznych i kulturowych; potrafi zaprezentować własną osobę	Potrafi komunikować się w różnych uwarunkowaniach środowiskowych, społecznych i kulturowych oraz potrafi zaprezentować własną osobę	Potrafi komunikować się i prezentować w różnych uwarunkowaniach środowiskowych, społecznych i kulturowych osiągając zamierzone cele
P_K01	Nie jest gotów do wypełnienia zobowiązań służących rozwojowi społecznemu i tworzenia inicjatyw oraz organizowania działań w zakresie komunikacji interpersonalnej w różnych środowiskach	Jest gotów do wypełnienia zobowiązań służących rozwojowi społecznemu i tworzenia inicjatyw oraz organizowania działań w zakresie komunikacji interpersonalnej w różnych środowiskach	Jest gotów do wypełnienia zobowiązań służących rozwojowi społecznemu i tworzenia inicjatyw oraz organizowania działań w zakresie komunikacji interpersonalnej w różnych środowiskach	Jest gotów do wypełnienia zobowiązań służących rozwojowi społecznemu i tworzenia inicjatyw oraz organizowania działań w zakresie komunikacji interpersonalnej w różnych środowiskach

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		20
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		5
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		10
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**50/2,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		30/1,2
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		-
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Cialdini R., Wywieranie wpływu na innych. Teoria i praktyka, Gdańskie Towarzystwo Psychologiczne, Gdańsk 2001
- Goban – Klas T., Public relations czyli promocja reputacji. Pojęcia, definicje, uwarunkowania, Businessman Book, Warszawa 1997.
- Zimnol A., Komunikacja interpersonalna, Wydawnictwo Poligraf, Warszawa 2012.
- Bocheńska-Włostowska K, Akademia umiejętności interpersonalnych, Kraków, 2009

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Kwarciak B., Co trzeba wiedzieć o reklamie, Wyd. Profesjonalnej Szkoły Biznesu, Kraków 1999
- Nęcki Z., Komunikacja międzyludzka, ANTYKWA, Kraków 2000
- Thomson P., Sposoby komunikacji interpersonalnej, Zyska i S-ka, Poznań 2004

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Filozofia z elementami logiki

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy

Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Ogólnouczelniany
Rok / Semestr:	II/3
Osoba koordynująca przedmiot:	**Ks. prof. dr hab. Marian Stepulak**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Brak

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	8	7				5		2		**22**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	Celem merytorycznym zajęć jest wprowadzenie studentów w problematykę, zagadnienia oraz terminologię filozoficzną; zapoznanie z głównymi epokami, koncepcjami, dziedzinami i pojęciami filozofii; ukazanie jej znaczenia na tle kultury i cywilizacji europejskiej.
Ćwiczenia/Projekt	Praktycznym celem zajęć jest rozwinięcie umiejętności analizy oraz interpretacji tekstów źródłowych; umiejętności dyskusji, twórczego i abstrakcyjnego myślenia, jak również problematyzacji treści zgodnie z porządkiem płaszczyzn refleksji filozoficznej.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
Wiedza:		
P_W01	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do nauk oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii	PS1P_W01
P_W02	Poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną	PS1P_W01
P_W03	Zna podstawy logiki oraz typowe strategie argumentacyjne	PS1P_W01
Umiejętności:		
P_U01	Przytacza główne tezy badanych wypowiedzi filozoficznych stosownie do ich istotności	PS1P_U02

Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ma świadomość znaczenia dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych	PS1P_K06

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykłady i ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Wykład wprowadzający. Filozofia starożytna.	P_W01, P_W02
T2	Filozofia średniowieczna i nowożytna	P_W01, P_W02 P_U01, P_K01
T3	Filozofia współczesna. Powiązania filozofii z psychoterapią.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K01
T4	Elementy logiki. Logiczna teoria nazw, nauka o definicjach	P_W03, P_U01, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Egzamin pisemny	T1, T2, T3, T4
P_W02	Egzamin pisemny	T1, T2, T3, T4
P_W03	Egzamin pisemny	T1, T2, T3, T4
Umiejętności:		
P_U01	Udział w dyskusji	T1, T2, T3, T4
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja aktywności studenta na zajęciach	T1, T2, T3, T4

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów

P_W01	Nie ma podstawowej wiedzy o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do nauk oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do nauk oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii	Ma poprawną wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do nauk oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii	Ma doskonałą wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do nauk oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii
P_W02	Nie stosuje poznanej terminologii filozoficznej	Poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną	Poprawnie i ze zrozumieniem stosuje poznaną terminologię filozoficzną	Bezbłędnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną
P_W03	Nie zna podstaw logiki oraz typowych strategii argumentacyjnych	Zna podstawy logiki oraz typowe strategie argumentacyjne	Zna podstawy logiki oraz typowe strategie argumentacyjne	Zna podstawy logiki oraz typowe strategie argumentacyjne
P_U01	Nie potrafi przytoczyć głównych tez badanych wypowiedzi filozoficznych stosownie do ich istotności	Przytoczyć głównych tez badanych wypowiedzi filozoficznych stosownie do ich istotności	Przytoczyć różnorodne tezy badanych wypowiedzi filozoficznych stosownie do ich istotności	Przytoczyć swobodnie i bezbłędnie tezy badanych wypowiedzi filozoficznych stosownie do ich istotności
P_K01	Nie świadomości znaczenia dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych	Ma świadomość znaczenia dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych	Ma świadomość znaczenia dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych	Ma doskonałą świadomość znaczenia dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		20
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		5
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		20
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**75/3**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		35/1,1
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		-

Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE
Anzenbacher, A. (2003).Wprowadzenie do filozofii. Kraków: WAM. Gadacz, T. (2009). Historia filozofii XX wieku nurty. Tom I, II. Kraków: Znak. Ferber, R. (2008). Podstawowe pojęcia filozoficzne 1. Kraków: WAM. Ferber, R. (2008). Podstawowe pojęcia filozoficzne 2. Kraków: WAM. Kuziak, M. i inni (2004). Słownik myśli filozoficznej. Bielsko-Biała: PPU „PARK”.
Deurzen, E. (2010). Psychoterapia a poszukiwanie szczęścia. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia. Gottfried, G. (2007). Teoria poznania od Kartezjusza do Wittgensteina. Kraków: WAM. Haeffner, G. (2006). Wprowadzenie do antropologii filozoficznej. Kraków: WAM.
Inne materiały dydaktyczne: Materiały prowadzącego.

2. Przedmioty podstawowe i kierunkowe

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Podstawy socjologii	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I/2
Osoba/-y koordynująca/-e przedmiot:	**Ks. prof. dr hab. Janusz Mariański** **Dr Krystyna Szpak-Lipińska**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Brak

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	20	15			5	8		4		**52**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/ćwiczenia/warsztaty/projekt	Wykład, ćwiczenia, warsztaty, dyskusja, dialog, dyskusja panelowa, studium przypadku, analiza tekstów źródłowych

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Omawia specyfikę podstawowych zmian społecznych we współczesnym społeczeństwie.	PS1P_W01 PS1P_W02 PS1P_W03
P_W02	Charakteryzuje podstawowe rodzaje systemów społecznych.	PS1P_W02 PS1P_W03 PS1P_W04
P_W03	Wyjaśnia rolę procesów społecznych w funkcjonowaniu społeczeństwa.	PS1P_W02 PS1P_W03 PS1P_W04
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi analizować i interpretować motywy zachowań społecznych.	PS1P_U01 PS1P_U02
P_U02	Potrafi analizować zmiany społeczne, diagnozować je i wyjaśniać.	PS1P_U01 PS1P_U02
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Jest gotów do podejmowania inicjatyw służących interesom społeczności lokalnej	PS1P_K06
	V. TREŚCI KSZTAŁCENIA	
Lp.	**Wykład/ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Krótka historia socjologii. Socjologia a społeczeństwo. Podstawowe pojęcia socjologii.	P_W01, P_W2, P_W03
T2	Podstawy życia społecznego. Socjologiczne pojęcie kultury.	P_W01, P_W2, P_W03 P_U01, P_U02, P_K01
T3	Mikrostruktury i makrostruktury społeczne.	P_W01, P_W2, P_W03 P_U01, P_U02, P_K01
T4	Pojęcie grupy społecznej. Rodzaje grup społecznych. Funkcjonowanie społeczeństwa	P_W01, P_W2, P_W03 P_U01, P_U02, P_K01
T5	Wybrane teorie socjologiczne	P_W01, P_W2, P_W03

		P_U01, P_U02
T6	Społeczeństwo nowoczesne i ponowoczesne	P_W03, P_U01, P_U02, P_K01
T7	Globalizacja. Zmiany społeczne	P_W03, P_U01, P_U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Egzamin pisemny.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7
P_W02	Egzamin pisemny.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7
P_W03	Egzamin pisemny.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7
Umiejętności:		
P_U01	Egzamin pisemny.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7
P_U02	Egzamin pisemny.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja aktywności studenta na zajęciach, udział w dyskusji	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	omówić specyfiki podstawowych zmian społecznych we współczesnym społeczeństwie.	omówić specyfikę podstawowych zmian społecznych we współczesnym społeczeństwie.	omówić specyfikę kluczowych zmian społecznych we współczesnym społeczeństwie.	omówić specyfikę podstawowych i szczegółowych zmian społecznych we współczesnym społeczeństwie, odwołując się do literatury przedmiotu.
P_W02	charakteryzować podstawowych rodzajów systemów społecznych.	charakteryzować podstawowe rodzaje systemów społecznych.	charakteryzować w sposób rozbudowany rodzaje systemów społecznych.	charakteryzować w sposób rozbudowany rodzaje systemów społecznych, odwołując się do literatury przedmiotu.

P_W03	wyjaśnić roli procesów społecznych	wyjaśnić podstawową rolę procesów społecznych	wyjaśnić w sposób rozbudowany rolę procesów społecznyc ı,	wyjaśnić rolę procesów społecznych
P_U01	analizować i interpretować motywów zachowań społecznych	analizować i interpretować podstawowe motywy zachowań społecznych, przy tym akceptowalne błędy.	rzeczowo analizować i interpretować kluczo ıe motywy zachowań społecznych	bezbłędnie, w sposób rzeczowy i obszerny, analizować i interpretować wybrane motywy zachowań społecznych
P_U02	analizować zmian społecznych, diagnozować ich i wyjaśniać.	w podstawowym zakresie analizować zmiany społeczne, diagnozować je i wyjaśniać.	kompleksowo i poprawnie analizować zmiany społeczne, diagnozować je i wyjaśniać.	w sposób szczegółowy analizować zmiany społeczne, diagnozować je i wyjaśniać, wyciągając przy tym oryginalne wnioski.
P_K01	nie jest gotów do podejmowania inicjatyw służących interesom społeczności lokalnej .	jest gotów do podejmowania inicjatyw służących interesom społeczności lokalnej.	jest gotów do podejmowania inicjatyw służących interesom społeczności lokalnej .	jest gotów do podejmowania inicjatyw służących interesom społeczności lokalnej.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		48
Egzaminy/zaliczenia		4
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		8
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		20
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**100/4,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		60/2,4
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		25/1
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa wyd. Znak, Kraków 2012. Sztompka P., Bogunia-Borówka M. (red.), Socjologia codzienności, wyd. Znak, Kraków 2008. Encyklopedia socjologii, Tom 1-4, wyd. Oficyna Naukowa, Warszawa 2007. Szacka B. Wprowadzenie do socjologii, wyd. Oficyna Naukowa, Warszawa 2003. Szczepański J., Elementarne pojęcia socjologii, Warszawa 1970.
Mariański J., Socjologia moralności, wyd. TN KUL, 2006. Berger P.L., Zaproszenie do socjologii, wyd. PWN, Warszawa 2001.
Turner J., Socjologia. Podstawowe pojęcia I ich zastosowanie, wyd. Zyski is-ka, Poznań 1998. Bauman Z., Socjologia, wyd. Zysk i S-ka, Poznań 1996.
Inne materiały dydaktyczne: - Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Biologiczne podstawy zachowań	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I, 1-2
Osoba koordynująca przedmiot:	**Ks. prof. dr hab. Stanisław Zięba**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	brak

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	30	10				8		4		**52**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, case study
Ćwiczenia/Projekt	Ćwiczenia audytoryjne, dyskusja

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student zna biologiczne koncepcje człowieka, socjobiologiczną syntezę ewolucji człowieka, wybrane obszary neurobiologii i genetyki.	PS1P_W01
		PS1P_W13
P_W02	Potrafi zastosować właściwą terminologię oraz pojęcia właściwe dla przedmiotu.	PS1P_W01 PS1P_W13
	Umiejętności:	
P_U01	Analizuje teksty naukowe dotyczące biologicznych podstaw zachowania człowieka.	PS1P_U02
P_U02	Potrafi krytycznie podejść do danych dotyczących biologicznej sfery życia psychicznego człowieka.	PS1P_U02
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Jest gotów do pracy w grupie oraz prezentowania obiektywnych informacji i faktów w zakresie biologicznej sfery życia człowieka	PS1P_K01 PS1P_K02
	V. TREŚCI KSZTAŁCENIA	
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Ewolucja biologiczna, rozwój teorii i dane empiryczne. Człowiek w systematyce zwierząt, kręgowców, ssaków i naczelnych.	P_W01, P_W02, P_U01
T2	Socjobiologiczna synteza ewolucji człowieka. Ewolucja układu nerwowego.	P_W01, P_W02, P_U01
T3	Procesy sensoryczne i motoryczne. Wyższe czynności nerwowe.	P_W01, P_W02, P_U01
T4	Podstawy genetyki; genetyka zachowania. Pojęcia gatunku, rasy, szczepy.	P_W01, P_W02, P_U01

Lp.	Ćwiczenia/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
Ćw 1	Biologiczne koncepcje człowieka	P_U01, P_U02 P_K01
Ćw 2	Analiza tekstów naukowych dotyczących biologicznych podstaw zachowania człowieka i życia psychicznego człowieka.	P_U01, P_U02 P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Egzamin pisemny	T1, T2, T3, T4
P_W02	Egzamin pisemny	T1, T2, T3, T4
Umiejętności:		
P_U01	Praca pisemna, przygotowanie projektu	ćw1, ćw2
P_U02	Praca pisemna, przygotowanie projektu	ćw1, ćw2
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja aktywności studenta na zajęciach, udział w dyskusji	T1, T2, T3, T4, ćw1, ćw2,

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie zna biologicznych koncepcji człowieka, socjobiologicznej syntezy ewolucji człowieka, wybranych obszarów neurobiologii i genetyki.	Zna podstawowe biologiczne koncepcje człowieka, socjobiologiczną syntezę ewolucji człowieka, wybrane obszary neurobiologii i genetyki.	W pełni zna biologiczne koncepcje człowieka, socjobiologiczną syntezę ewolucji człowieka, wybrane obszary neurobiologii i genetyki.	W pełni i bezbłędnie zna biologiczne koncepcje człowieka, socjobiologiczną syntezę ewolucji człowieka, wybrane obszary neurobiologii i genetyki.
P_W02	Nie potrafi zastosować właściwej terminologii oraz pojęć właściwych dla przedmiotu.	Potrafi zastosować podstawową terminologię oraz pojęcia właściwe dla przedmiotu.	Potrafi prawidłowo zastosować właściwą terminologię oraz pojęcia właściwe dla przedmiotu.	Potrafi doskonale zastosować właściwą terminologię oraz pojęcia właściwe dla przedmiotu.

P_U01	Nie potrafi analizować tekstów naukowych dotyczących biologicznych podstaw zachowania człowieka.	Analizuje teksty naukowe dotyczące biologicznych podstaw zachowania człowieka.	Analizuje teksty naukowe dotyczące biologicznych podstaw zachowania człowieka.	Wnikliwie analizuje teksty naukowe dotyczące biologicznych podstaw zachowania człowieka.
P_U02	Nie potrafi krytycznie podejść do danych dotyczących biologicznej sfery życia psychicznego człowieka.	Potrafi krytycznie podejść do danych dotyczących biologicznej sfery życia psychicznego człowieka.	Potrafi krytycznie i podejść do danych dotyczących biologicznej sfery życia psychicznego człowieka.	Potrafi krytycznie i podejść do danych dotyczących biologicznej sfery życia psychicznego człowieka.
P_K01	Nie jest gotów do pracy w grupie oraz prezentowania obiektywnych informacji i faktów w zakresie biologicznej sfery życia człowieka	Jest gotów do pracy w grupie oraz prezentowania obiektywnych informacji i faktów w zakresie biologicznej sfery życia człowieka w podstawowym zakresie	Jest gotów do pracy w grupie oraz do poprawnego prezentowania obiektywnych informacji i faktów w zakresie biologicznej sfery życia człowieka	Jest gotów do pracy w grupie oraz do szczegółowego prezentowania obiektywnych informacji i faktów w zakresie biologicznej sfery życia człowieka

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia	**Studia niestacjonarne**
	stacjonarne	
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		48
Egzaminy/zaliczenia		4
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		8
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		52
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**150/6,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		60/2,4
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		75/3,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Kalat J. W. : Biologiczne podstawy psychologii. PWN. Warszawa. 2007.

Sadowski B. : Biologiczne mechanizmy zachowania się ludzi i zwierząt. PWN. Warszawa. 2009.

Ostrowski K. : Embriologia człowieka. PZWL. Warszawa. 1998.

Podemski R. : Kompendium neurologii. ViaMedica. Gdańsk. 2008.

Doleżych B., Łaszczyca P. (red), Biologiczne podstawy rozwoju z elementami higieny szkolnej wyd. Adam Marszałek, Toruń 2003

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Antropologia kulturowa

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I/1
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Krystyna Szpak-Lipińska**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Brak

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne			15			5		2		**22**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium/Projekt	Wykład konwersatoryjny z użyciem różnych środków dydaktycznych; dyskusja dydaktyczna, case study

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW		
Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Student opisuje miejsce i znaczenie antropologii kulturowej wśród nauk społecznych i humanistycznych oraz charakteryzuje kierunki rozwoju i metodologię antropologii.	PS1P_W01 PS1P_W04
P_W02	Student posługuje się podstawową terminologią antropologiczną, zwłaszcza związaną z dziedzictwem duchowym, materialnym i społecznym człowieka.	PS1P_W01 PS1P_W04
	Umiejętności:	
P_U01	Student rozpoznaje różne rodzaje wytworów kultury (materialnej, duchowej i społecznej) oraz dokonuje ich krytycznej analizy i interpretacji w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno- kulturowym.	PS1P_U01 PS1P_U02
P_U02	Student analizuje zjawiska kulturowe w kategoriach antropologicznych z uwzględnieniem szerszego kontekstu strukturalnego i politycznego.	PS1P_U01 PS1P_U02
P_U03	Student rozpoznaje, analizuje i podaje krytyce przemiany zachodzące we współczesnym świecie kulturowym i potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę w tym zakresie.	PS1P_U01 PS1P_U02 PS1P_U18
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Student rozumie i szanuje różnorodność kulturową człowieka.	PS1P_K05 PS1P_K06
P_K02	Student angażuje się w działania grupy, przestrzega poczynionych ustaleń.	PS1P_K01

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Konwersatorium:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Antropologia kulturowa jako nauka. Miejsce antropologii kulturowej wśród innych dyscyplin z zakresu nauk społecznych i humanistycznych.	P_W01 P_W02

T2	Podstawowe problemy badawcze, specyfika metodologii badań antropologicznych.	P_W01 P_W02
T3	Główne szkoły i kierunki w antropologii kulturowej.	P_W01 P_W02
T4	Ewolucjonizm; Dyfuzjonizm; Historyzm; Funkcjonalizm; Funkcjonalizm strukturalny; Psychokulturalizm; Neoewolucjonizm i materializm kulturowy; Strukturalizm; Okres krytyczny: fenomenologia, etnometodologia, poststrukturalizm i postmodernizm.	P_W01 P_W02
Lp.	**Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
Ćw1	Antropologiczne i potoczne interpretacje pojęcia kultura. Kultura a cywilizacja.	P_U01 P_U02 P_U03 P_K01 P_K02
Ćw2	Człowiek – wspólnota natury ludzkiej i rozmaitość kulturowa. Dynamika kulturowa – ciągłość i zmiana. Dziedzictwo kulturowe. Elementy kultury – wartości, normy, symbole, wzory kultury.	P_U01 P_U02 P_U03 P_K01 P_K02
Ćw3	Język i antropologia. Osobowość i płeć kulturowa. Rytuały, mity, legendy, opowieści ludowe. Wierzenia i światopogląd. Magia i religia.	P_U01 P_U02 P_U03 P_K01 P_K02
Ćw4	Charakterystyka głównych kręgów kulturowych we współczesnym świecie. Czas i przestrzeń w kulturze.	P_U01 P_U02 P_U03 P_K01 P_K02
Ćw5	Wpływ globalizacji na zjawiska i procesy kulturowe w świecie.	P_U01 P_U02 P_U03 P_K01 P_K02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
	Wiedza:	
P_W01	Egzamin pisemny	T1, T2, T3, T4
P_W02	Egzamin pisemny	T1, T2, T3, T4
	Umiejętności:	
P_U01	Praca pisemna, przygotowanie projektu	Ćw1, Ćw2, Ćw3,Ćw4, Ćw5
P_U02	Praca pisemna, przygotowanie projektu	Ćw1, Ćw2, Ćw3,Ćw4, Ćw5
P_U03	Praca pisemna, przygotowanie projektu	Ćw1, Ćw2, Ćw3,Ćw4, Ćw5
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Obserwacja aktywności studenta na zajęciach, udział w dyskusji	Ćw1, Ćw2, Ćw3,Ćw4, Ćw5

P_K02	Obserwacja aktywności studenta na zajęciach, udział w dyskusji	Ćw1, Ćw2, Ćw3,Ćw4, Ćw5

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie potrafi opisywać miejsca i znaczenia antropologii kulturowej wśród nauk społecznych i humanistycznych oraz charakteryzować kierunki rozwoju i metodologię antropologii.	Potrafi opisać miejsce i znaczenie antropologii kulturowej wśród nauk społecznych i humanistycznych oraz charakteryzuje podstawowe kierunki rozwoju i metodologię antropologii.	Potrafi prawidłowo opisać miejsce i znaczenie antropologii kulturowej wśród nauk społecznych i humanistycznych oraz charakteryzuje podstawowe kierunki rozwoju i metodologię antropologii.	Potrafi wnikliwie opisać miejsce i znaczenie antropologii kulturowej wśród nauk społecznych i humanistycznych oraz charakteryzuje podstawowe kierunki rozwoju i metodologię antropologii.
P_W02	Nie umie posługiwać się podstawową terminologią antropologiczną.	Umie posługiwać się podstawową terminologią antropologiczną.	Umie poprawnie posługiwać się podstawową terminologią antropologiczną.	Umie bezbłędnie posługiwać się podstawową terminologią antropologiczną.
P_U01	Nie umie rozpoznać różnych rodzajów wytworów kultury oraz dokonywać krytycznej analizy i interpretacji w celu określenia ich znaczeń, oddziały-wania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym.	Student rozpoznaje różne rodzaje wytworów kultury oraz dokonuje ich krytycznej analizy i interpretacji w celu określenia ich znaczeń, oddziały-wania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym.	Student rozpoznaje w szerokim ujęciu różne rodzaje wytworów kultury oraz dokonuje ich krytycznej analizy i interpretacji w celu określenia ich znaczeń, oddziały-wania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym.	Student doskonale rozpoznaje różne rodzaje wytworów kultury oraz dokonuje ich krytycznej analizy i interpretacji w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno- kulturowym.
P_U02	Nie potrafi dokonać analizy zjawiska kulturowych w kategoriach antropologicznych.	Potrafi dokonać podstawową analizę zjawisk kulturowych w kategoriach antropologicznych.	Potrafi prawidłowo dokonać podstawową analizę zjawisk kulturowych w kategoriach antropologicznych.	Potrafi doskonale dokonać podstawową analizę zjawisk kulturowych w kategoriach antropologicznych.
P_U03	Nie potrafi rozpoznać, analizować i podać krytyce przemiany zachodzące we współczesnym świecie kulturowym. Nie potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę w tym zakresie.	Potrafi rozpoznać, analizować i podać krytyce przemiany zachodzące we współczesnym świecie kulturowym. Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę w tym zakresie.	Potrafi prawidłowo rozpoznać, analizować i podać krytyce przemiany zachodzące we współczesnym świecie kulturowym. Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę w tym zakresie.	Potrafi doskonale rozpoznać, analizować i podać krytyce przemiany zachodzące we współczesnym świecie kulturowym. Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę w tym zakresie.

P_K01	Nie rozumie i nie szanuje różnorodności kulturowej człowieka.	Rozumie i szanuje różnorodność kulturową człowieka.	Rozumie i szanuje różnorodność kulturową człowieka.	Rozumie i szanuje różnorodność kulturową człowieka.
P_K02	Nie angażuje się w działania grupy, nie przestrzega poczynionych ustaleń.	Angażuje się w działania grupy, przestrzega poczynionych ustaleń.	Angażuje się w działania grupy, przestrzega poczynionych ustaleń.	W pełni angażuje się w działania grupy, przestrzega poczynionych ustaleń.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		20
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		5
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		25
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**75/3,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		30/1,2
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		25/1,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Burszta W. J, .*Antropologia kultury. Tematy, teorie, interpretacje*, Warszawa 1998.

Nowicka E., *Świat człowieka – świat kultury*, Warszawa 2006.

Gajda J., *Antropologia kulturowa.* Cz. 1: *Wprowadzenie do wiedzy o kulturze*, Toruń 2005.

Krawczak E., *Antropologia kulturowa, klasyczne kierunki, szkoły i orientacje*, Lublin 2006.

Nowicka E., *Świat człowieka – świat kultury. Systematyczny wykład problemów antropologii kulturowej*, Warszawa 1991

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Pedagogika

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I/1
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Magdalena Rozmus**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Brak

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	25	10			5	10		2		**52**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	wykład problemowy z użyciem środków multimedialnych, wykład konwersatoryjny
Ćwiczenia/Warsztaty/Projekt	Ćwiczenia audytoryjne, dyskusja, metoda projektu, case study

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
Wiedza:		

P_W01	Posiada wiedzę na temat różnych subdyscyplin, koncepcji pedagogiki, wie jakie jest miejsce pedagogiki w systemie nauk, zna jej specyfikę i metodologię.	PS1P_W01
P_W02	Student zna i potrafi operować podstawowymi pojęciami pedagogicznymi.	PS1P_W01
P_W03	Student posiada wiedzę na temat metodyki pracy edukacyjno-wychowawczej w różnych środowiskach życia podopiecznych.	PS1P_W01 PS1P_W02 PS1P_W03
P_W04	Student rozumie zmienności i złożoności relacji między teorią a praktyką edukacyjną.	PS1P_W01
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi wskazać związki pedagogiki społecznej i specjalnej z pracą socjalną.	PS1P_U02
P_U02	Potrafi wyjaśnić współczesną rolę i zadania pedagogiki w kontekście zmian społecznych, edukacyjnych i kulturowych.	PS1P_U02
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student odczuwa potrzebę ustawicznego podnoszenia i kształtowania wiedzy i kompetencji psychospołecznych w zakresie pracy pedagogicznej z podopiecznymi	PS1P_K01 PS1P_K03
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład/ćwiczenia/warsztaty/projekt**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Pedagogika ogólna – zagadnienia ogólne, cele i zadania pedagogiki.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04
T2	Kluczowe obszary tematyczne pedagogiki.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04
T3	Wybrane nurty i kierunki zmian w pedagogice.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04
T4	Pedagogika specjalna a jej subdyscypliny.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02
T5	Problemy współczesnego procesu wychowania.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02
T6	Oddziaływanie wychowawcze i edukacyjne szkoły.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02
T7	Współczesna technologia nauczania. Aktualne tendencje w edukacji, rehabilitacji i resocjalizacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01

T8	Diagnoza pedagogiczna.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01
T9	Kształcenie ustawiczne jako sposób osiągania i doskonalenia kompetencji zawodowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01
T10	Nowe drogi kształcenia, nowe typy kwalifikacji zawodowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U01, P_U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Egzamin pisemny	T1-T8
P_W02	Egzamin pisemny	T1-T8
P_W03	Egzamin pisemny	T1-T8
P_W04	Egzamin pisemny	T1-T8
Umiejętności:		
P_U01	Praca pisemna, przygotowanie projektu	T7 – T10
P_U02	Praca pisemna, przygotowanie projektu	T7 – T10
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja aktywności studenta na zajęciach, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego,	T7 – T10

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie posiada wiedzy na temat różnych subdyscyplin, koncepcji pedagogiki, wie jakie jest miejsce pedagogiki w systemie nauk, zna jej specyfikę i metodologię.	Posiada podstawową wiedzę na temat różnych subdyscyplin, koncepcji pedagogiki, wie jakie jest miejsce pedagogiki w systemie nauk, zna jej specyfikę i metodologię.	Posiada szeroką wiedzę na temat różnych subdyscyplin, koncepcji pedagogiki, wie jakie jest miejsce pedagogiki w systemie nauk, zna jej specyfikę i metodologię.	Posiada doskonałą wiedzę na temat różnych subdyscyplin, koncepcji pedagogiki, wie jakie jest miejsce pedagogiki w systemie nauk, zna jej specyfikę i metodologię.
P_W02	Snie zna i nie potrafi operować podstawowymi pojęciami pedagogicznymi.	Zna i potrafi operować podstawowymi pojęciami pedagogicznymi.	Zna i potrafi operować podstawowymi pojęciami pedagogicznymi.	Zna i potrafi doskonale operować podstawowymi pojęciami pedagogicznymi.

P_W03	Nie posiada wiedzy na temat metodyki pracy edukacyjno-wychowawczej w różnych środowiskach życia podopiecznych.	Posiada podstawową wiedzę na temat metodyki pracy edukacyjno-wychowawczej w różnych środowiskach życia podopiecznych.	Posiada szeroką wiedzę na temat metodyki pracy edukacyjno-wychowawczej w różnych środowiskach życia podopiecznych.	Posiada szczegółową i bezbłędną wiedzę na temat metodyki pracy edukacyjno-wychowawczej w różnych środowiskach życia podopiecznych.
P_W04	Nie rozumie zmienności i złożoności relacji między teorią a praktyką edukacyjną.	Rozumie zmienności i złożoności relacji między teorią a praktyką edukacyjną.	Rozumie zmienności i złożoności relacji między teorią a praktyką edukacyjną.	Rozumie zmienności i złożoności relacji między teorią a praktyką edukacyjną.
P_U01	Nie potrafi wskazać związków pedagogiki społecznej i specjalnej z pracą socjalną.	Potrafi wskazać podstawowe związki pedagogiki społecznej i specjalnej z pracą socjalną.	Potrafi prawidłowo wskazać związki pedagogiki społecznej i specjalnej z pracą socjalną.	Potrafi bezbłędnie wskazać związki pedagogiki społecznej i specjalnej z pracą socjalną.
P_U02	Nie potrafi wyjaśnić współczesnej roli i zadańa pedagogiki w kontekście zmian społecznych, edukacyjnych i kulturowych.	Potrafi wyjaśnić współczesną rolę i zadania pedagogiki w kontekście zmian społecznych, edukacyjnych i kulturowych.	Potrafi poprawnie wyjaśnić współczesną rolę i zadania pedagogiki w kontekście zmian społecznych, edukacyjnych i kulturowych	Potrafi w szczegółach wyjaśnić współczesną rolę i zadania pedagogiki w kontekście zmian społecznych, edukacyjnych i kulturowych
P_K01	Nie odczuwa potrzeby ustawicznego podnoszenia i kształtowania wiedzy i kompetencji psychospołecznych w zakresie pracy pedagogicznej z podopiecznymi	Odczuwa potrzebę ustawicznego podnoszenia i kształtowania wiedzy i kompetencji psychospołecznych w zakresie pracy pedagogicznej z podopiecznymi.	Odczuwa potrzebę ustawicznego podnoszenia i kształtowania wiedzy i kompetencji psychospołecznych w zakresie pracy pedagogicznej z podopiecznymi.	Odczuwa potrzebę ustawicznego podnoszenia i kształtowania wiedzy i kompetencji psychospołecznych w zakresie pracy pedagogicznej z podopiecznymi.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		25
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		10
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		15

Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**75/3,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		60/2,4
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		50/2,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Kupisiewicz Cz., Kupisiewicz M., Słownik pedagogiczny 2009

Nalaskowski S., Metody nauczania, 2000

Niemierko B., Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki, 2007

Śliwerski B. (red.) , Pedagogika. t. 1 i 2, Gdańsk 2006

Kunowski S., Podstawy współczesnej pedagogiki, Warszawa, 2004

Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 1998

Gnitecki J., Wprowadzenie do pedagogiki ogólnej, Poznań 2007

Hejnicka-Bezwińska T., Pedagogika ogólna, Warszawa 2008

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Ekonomia

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I/2
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Anna Mazurek-Kusiak**

Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Znajomość podstaw matematyki na poziomie maturalnym

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin / Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	15					10		2		**27**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład/Projekt	Wykład wspomagany prezentacją multimedialną, dyskusja, zadania problemowe, metoda rozwiązywania problemów, studium przypadku, metoda projektu.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Definiuje pojęcia z zakresu ekonomii.	PS1P_W01
P_W02	Charakteryzuje podstawowe narzędzia ekonomiczne oraz wykorzystuje je do opisu konkretnych zagadnień gospodarczych.	PS1P_W01 PS1P_W16
P_W03	Wyjaśnia zależności między procesami i zjawiskami ekonomicznymi, które kierują postępowaniem przedsiębiorstw i konsumentów.	PS1P_W01 PS1P_W03
	Umiejętności:	
P_U01	Rozwiązuje problemy związane z ekonomicznym funkcjonowaniem organizacji na rynku.	PS1P_U02
P_U02	Opisuje, analizuje i interpretuje procesy gospodarcze.	PS1P_U02
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy ekonomicznej w rozwiązywaniu praktycznych problemów organizacji oraz w działalności służącej interesom społeczności lokalnej.	PS1P_K07

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
W1	Przedmiot i zakres ekonomii. Podstawowe kategorie ekonomiczne: ekonomia normatywna i pozytywna, czynniki produkcji, dobra i ich rodzaje, ograniczoność zasobów a decyzje ekonomiczne, proces gospodarowania, racjonalność gospodarcza.	P W01, P W03, P_U02
W2	Rynek i jego rodzaje. Elementy rynku: popyt, podaż, cena. Prawo popytu i podaży rynkowej.	P W01, P W02, P_W03, P_U02
W3	Przedsiębiorstwo i jego funkcje w gospodarce. Rynki czynników produkcji. Model konkurencji doskonałej i monopol. Oligopol. Teoria zachowań konsumenckich.	P W01, P W03, P_U02
W4	Teoria makroekonomii: ogólna charakterystyka makroekonomii, związki makroekonomii z praktyką, makroekonomia a główne nurty współczesnej myśli ekonomicznej.	P W01, P W03, P_U02
W5	Gospodarka narodowa jako obszar praktyki makroekonomicznej.	P W01, P W02, P_W03, P_U02
W6	Zatrudnienie i bezrobocie - jako problem makroekonomiczny. Inflacja - jako problem makroekonomiczny.	P W01, P W02, P W03, P U02, P_K01
W7	Wzrost i rozwój gospodarczy. Czynniki i bariery wzrostu oraz rozwoju gospodarczego. Koniunktura gospodarcza jako obraz aktywności gospodarczej. Cykl koniunkturalny.	P W01, P W02, P_W03, P_U02
W8	Równowaga makroekonomiczna - istota i warunki kształtowania.	P W01, P W03, P_U02
Lp.	**Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Podstawowe pojęcia ekonomii. Elementy rynku: popyt, podaż, cena. Prawo popytu i podaży rynkowej.	P W01, P W02, P W03, P U01, P_U02, P_K01
T2	Rynek i jego rodzaje. Model konkurencji doskonałej i monopol. Oligopol.	P W01, P W03, P U01, P U02, P_K01
T3	Przedsiębiorstwo w gospodarce. Podstawy teorii zachowań konsumentów. Teoria produkcji.	P W01, P W03, P U01, P U02, P_K01
T4	Podstawowe kategorie produktu i dochodu narodowego.	P W01, P W02, P W03, P U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Egzamin pisemny.	W1-W8, T1-T4
P_W02	Egzamin pisemny.	W1-W8, T1-T4
P_W03	Egzamin pisemny.	W1-W8, T1-T4
Umiejętności:		

P_U01	Zadanie praktyczne, obserwacja i ocena wykonania zadania problemowego.	W1-W8, T1-T4
P_U02	Zadanie praktyczne, obserwacja i ocena wykonania zadania problemowego.	W1-W8, T1-T4
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Zadanie praktyczne, obserwacja i ocena wykonania zadania problemowego.	T1-T4

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	definiować pojęć z zakresu ekonomii.	definiować częściowo podstawowe pojęcia z zakresu ekonomii.	w prawidłowy sposób definiować pojęcia z zakresu ekonomii.	w sposób prawidłowy definiować pojęcia z zakresu ekonomii, odnosząc się do literatury przedmiotu.
P_W02	charakteryzować podstawowych narzędzi ekonomicznych oraz wykorzystywać ich do opisu konkretnych zagadnień gospodarczych.	charakteryzować w sposób powierzchowny podstawowe narzędzia ekonomiczne oraz wykorzystywać je do opisu typowych zagadnień gospodarczych.	charakteryzować w sposób uporządkowany podstawowe narzędzia ekonomiczne oraz wykorzystywać je do opisu zagadnień gospodarczych.	charakteryzować w sposób wyczerpujący i obszerny, podstawowe narzędzia ekonomiczne oraz wykorzystywać je do opisu i interpretacji zagadnień gospodarczych.
P_W03	wyjaśniać zależności między procesami i zjawiskami ekonomicznymi, które kierują postępowaniem przedsiębiorstw i konsumentów.	wyjaśniać proste zależności między procesami i zjawiskami ekonomicznymi, które kierują postępowaniem przedsiębiorstw i konsumentów.	wyjaśniać proste i złożone zależności między procesami i zjawiskami ekonomicznymi, które kierują postępowaniem przedsiębiorstw i konsumentów.	wyjaśniać proste i złożone zależności między procesami i zjawiskami ekonomicznymi, które kierują postępowaniem przedsiębiorstw i konsumentów oraz uzasadnić wywód odpowiednimi odwołaniami do teorii naukowych i przykładów praktycznych.
P_U01	rozwiązywać problemów związanych z ekonomicznym funkcjonowaniem organizacji na rynku.	rozwiązywać proste problemy związane z ekonomicznym funkcjonowaniem organizacji na rynku.	rozwiązywać proste i złożone problemy związane z ekonomicznym funkcjonowaniem organizacji na rynku.	rozwiązywać proste i złożone problemy związane z ekonomicznym funkcjonowaniem organizacji na rynku.
P_U02	opisywać, analizować i interpretować procesów gospodarczych.	w podstawowym zakresie opisywać, analizować i interpretować procesy gospodarcze.	kompleksowo i poprawnie opisywać, analizować i interpretować procesy gospodarcze.	w sposób szczegółowy opisywać, analizować i interpretować procesy gospodarcze, wyciągając samodzielne wnioski.

P_K01	nie jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy ekonomicznej w rozwiązywaniu praktycznych problemów organizacji oraz w działalności służącej interesom społeczności lokalnej .	jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy ekonomicznej w rozwiązywaniu praktycznych problemów organizacji oraz w działalności służącej interesom społeczności lokalnej .	jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy ekonomicznej w rozwiązywaniu praktycznych problemów organizacji oraz w działalności służącej interesom społeczności lokalnej .	jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy ekonomicznej w rozwiązywaniu praktycznych problemów organizacji oraz w działalności służącej interesom społeczności lokalnej .

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		25
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		3
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		5
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		5
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**50/2,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		30/1,2
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		25/1,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Czarny B., Podstawy ekonomii, PWE, Warszawa 2002.
- Milewski R., (red.), Podstawy ekonomii, PWN, Warszawa 2015.
- Samuelson P. A., Nordhaus W. D., Ekonomia, Rebis, Warszawa 2014.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Begg D., Vernasa G., Fischer S., Dornbusch R., Mikroekonomia, PWE, Warszawa 2014.
- Dach Z., Mikroekonomia, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Kraków 2012.
- Jasiński L.J., Podstawy ekonomii, Politechnika Warszawska, Warszawa 2013.
- Klimczak B., Mikroekonomia, Uniwersytet Ekonoiczny we Wrocławiu, Wrocław 2015.
- Mierzejewska-Majcherek J., Podstawy ekonomii. Część 2. Makroekonomia, DIFIN, Warszawa 2012.
- Skrzypek M., Skrzypek S., Podstawy ekonomii cz. 2. Makroekonomia, FOSZE, Rzeszów, 2015.
- Zalega T. (red.), Nowak A.Z. (red.), Makroekonomia, PWE, Warszawa 2015.
- Zalega T. Mikroekonomia, Wyd. Wydział Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2015.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Podstawy prawa z elementami prawa pracy	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I/2
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Jolanta Pacian**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Brak

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	20				15	10		2		**47**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/warsztaty/projekt	Wykład, dyskusja ukierunkowana, warsztaty, metoda problemowa, studium przypadku

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	

P_W01	Wyjaśnia podstawowe zasady wykładni przepisów prawa oraz tworzenia prawa kontraktowego.	PS1_W06
P_W02	Omawia podstawowe zasady poszczególnych gałęzi prawa, w tym ze szczególnym uwzględnieniem prawa pracy.	PS1_W06
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi posługiwać się wybranymi przepisami prawa.	PS1P_U02 PS1P_U08
P_U02	Potrafi zaplanować działalność zgodnie z obowiązującym prawem.	PS1P_U02 PS1P_U08
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Rozumie konieczność uzupełniania wiadomości w zakresie prawa, ze względu na zmieniające się przepisy i unormowania.	PS1P_K01 PS1P_K07
P_K02	Myśli w sposób przedsiębiorczy, ale przy wykorzystaniu zasad prawnych.	PS1P_K07
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład/Warsztaty/Projekt**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Elementy prawoznawstwa; określenie czym jest prawo, wskazanie źródeł prawa i zasad wykładni prawa w obowiązującym w RP systemie prawnym w ujęciu prawoznawczym. Zapoznanie studenta z zasadami wykładni przepisów praw, reguł kolizyjnych oraz rozumowaniami prawniczymi. Określenie podmiotów prawnych, ich zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych z uwzględnieniem problematyki reprezentacji.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02
T2	Zapoznanie studenta z poszczególnymi gałęziami prawa, wskazanie podstawowych elementów i gałęzi wyróżniających, podkreślenie możliwości wieloaspektowego ujmowania poszczególnych zdarzeń prawnych. Przedstawienie problematyki czynności prawnych, stosunków prawnych, odpowiedzialności w różnych reżimach prawnych.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02
T3	Określenie podmiotów prawnych, ich zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych z uwzględnieniem problematyki reprezentacji. Elementy prawa pracy.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02 P_K01 P_K02

T4	Zapoznanie studenta z poszczególnymi czynnościami prawnymi, ich podziałami i wynikającymi z nich konsekwencjami, czynności realne a konsensualne, abstrakcyjne i kauzalne.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02 P_K01 P_K02
T5	Przedstawienie podstawowych zasad prawnych w poszczególnych gałęziach prawa, w tym również zasad konstytucyjnych dotyczących praworządności oraz wolności obywatelskich w tym wolności działalności gospodarczej, prawa cywilnego, pracy i gospodarczego z uwzględnieniem podstawowych regulacji UE.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02 P_K01 P_K02
T6	Przedstawienie praktycznych aspektów uczestnictwa w obrocie gospodarczym, możliwości samodzielnego tworzenia projektów umów oraz możliwej wykładni tychże umów, jak też określania prawnych możliwości dochodzenia roszczeń w związku z prowadzeniem przedsiębiorstwa.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02 P_K01 P_K02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Zaliczenie pisemne.	T1, T2, T3, T4, T5, T6,
P_W02	Zaliczenie pisemne.	T1, T2, T3, T4, T5, T6,
Umiejętności:		
P_U01	Projekt- prawne aspekty uruchomienia działalności gospodarczej.	T3, T4, T5, T6
P_U02	Projekt- prawne aspekty uruchomienia działalności gospodarczej.	T3, T4, T5, T6
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Projekt- prawne aspekty uruchomienia działalności gospodarczej.	T3, T4, T5, T6
P_K02	Projekt- prawne aspekty uruchomienia działalności gospodarczej.	T3, T4, T5, T6

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	wyjaśnić podstawowych zasad wykładni przepisów prawa oraz tworzenia prawa kontraktowego.	wyjaśnić podstawowe zasady wykładni przepisów prawa oraz tworzenia prawa kontraktowego.	wyjaśnić podstawowe i szczegółowe zasady wykładni przepisów prawa oraz tworzenia prawa kontraktowego.	wyjaśnić podstawowe i szczegółowe zasady wykładni przepisów prawa oraz tworzenia prawa kontraktowego, odwołując się przy tym do odpowiednich uregulowań prawnych.

P_W02	omówić podstawowych zasad poszczególnych gałęzi prawa, w tym - ze szczególnym uwzględnieniem – prawa pracy.	omówić podstawowe zasady poszczególnych gałęzi prawa, w tym - ze szczególnym uwzględnieniem - prawa pracy.	omówić podstawowe i szczegółowe zasady poszczególnych gałęzi prawa, w tym - ze szczególnym uwzględnieniem - prawa pracy.	omówić podstawowe i szczegółowe zasady poszczególnych gałęzi prawa, w tym - ze szczególnym uwzględnieniem - prawa pracy, odwołując się przy tym do odpowiednich uregulowań prawnych.
P_U01	posługiwać się wybranymi przepisami prawa	posługiwać się wybranymi przepisami prawa	posługiwać się wybranymi przepisami prawa	posługiwać się wybranymi przepisami prawa, odwołując się przy tym do odpowiednich uregulowań prawnych.
P_U02	zaplanować działalności zgodnie z obowiązującym prawem.	zaplanować działalność zgodnie z obowiązującym prawem, popełniając na poszczególnych etapach planowania akceptowalne błędy.	zaplanować działalność zgodnie z obowiązującym prawem w sposób poprawny, osiągając zadawalające rezultaty.	w sposób efektywny i sprawny zaplanować działalność zgodnie z obowiązującym prawem, osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_K01	zrozumieć konieczności uzupełniania wiedzy w zakresie prawa ze względu na zmieniające się przepisy i unormowania.	częściowo zrozumieć konieczność uzupełniania wiedzy w zakresie prawa ze względu na zmieniające się przepisy i unormowania.	zrozumieć konieczność uzupełniania wiedzy w zakresie prawa ze względu na zmieniające się przepisy i unormowania.	właściwie zrozumieć konieczność uzupełniania wiedzy w zakresie prawa ze względu na zmieniające się przepisy i unormowania,
				wykazując przy tym dążenie
P_K02	przyjąć postawy odpowiedzialności społecznej wobec problemów zawodowych.	przyjąć postawę odpowiedzialności społecznej wobec prostych problemów zawodowych.	przyjąć postawę odpowiedzialności społecznej wobec prostych i złożonych problemów zawodowych.	w każdej sytuacji zawodowej przyjąć postawę odpowiedzialności społecznej wobec prostych i złożonych problemów zawodowych.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		45
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		3
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		20
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		25
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**125/5,0**

Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		50/2,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		50/2,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Lewandowski J., Elementy prawa, WSIP, Warszawa 1994.
- Majtas T., Prawo cywilne, Prawo gospodarcze, Elementy Prawa, Wyd. WSKiZ, Poznań 2004. - Prawo pracy. Zarys wykładu (red.) H. Szurgacz i in., Wyd. Difin, 2017

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

Lewandowski J., Prawo cywilne, Wyd. SGH, Warszawa 2002.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.
- Studia przypadków.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Metodologia badań ze statystyką

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	II/3-4
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Alina Ukalisz-Kapała**

Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Znajomość zachowań społecznych, posiadanie wiedzy związanej ze specyfiką podstawowych zmian w społeczeństwie; posiadanie wiedzy elementarnej na temat podstawowych rodzajów systemów społecznych. Podstawowa wiedza z zakresu analizy matematycznej i algebry. **Umiejętności:** Posiadanie elementarnych umiejętności dokonywania oceny wybranych rozwiązań i uczestniczenia w procesach podejmowania typowych decyzji, w tym grupowych, posiadanie elementarnych umiejętności przewidywania zachowań członków organizacji w typowych sytuacjach. **Kompetencje społeczne:** Zdolność przekazywania i obrony własnych poglądów, praca w zespole.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	30	30				15		4		**79**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	Wykład konwersatoryjny, dyskusja, praca w grupach.
Ćwiczenia/Projekt	Projekt, case study (analiza przypadku), dyskusja, praca w grupach

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna i rozumie istotę przeprowadzania badań społecznych.	PS1P_W01 PS1P_W18
P_W02	Zna metody i techniki badań społecznych, które umożliwiają ilościową i jakościową analizę zjawisk społecznych.	PS1P_W01 PS1P_W07 PS1P_W18

P_W03	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu wnioskowania statystycznego.	PS1P_W01 PS1P_W18
P_W04	Charakteryzuje miary i statystyki zbiorowości statystycznej.	PS1P_W01 PS1P_W18
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi konstruować narzędzia badawcze.	PS1P_U02 PS1P_U13
P_U02	Potrafi zaprojektować i realizować projekt badawczy.	PS1P_U02 PS1P_U13
P_U03	Dobiera i syntetycznie opisuje (w zależności od problemu statystycznego) odpowiednie metody analizy danych statystycznych.	PS1P_U02 PS1P_U13
P_U04	Definiuje i opisuje zbiorowość statystyczną.	PS1P_U02 PS1P_U13
P_U05	Oblicza i interpretuje miary i statystyki zbiorowości statystycznej (analitycznie i graficznie).	PS1P_U02 PS1P_U13
P_U06	Potrafi zaprezentować wyniki badań.	PS1P_U14 PS1P_U15
Kompetencje społeczne:		
P_K01	jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w badaniach społecznych oraz statystyce	PS1P_K03

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Opracowanie rozwiniętej koncepcji badawczej, analiza treści.	P_W01, P_K01
W2	Skale i skalowanie.	P_W02, P_K01
W3	Wywiad kwestionariuszowy. Ankieta i jej rodzaje.	P_W02, P_U01, P_K01
W4	Metoda socjometryczna.	P_W02, P_U01, P_K01
W5	Metoda biograficzna.	P_W02, P_U01, P_K01
W6	Badania pilotażowe.	P_W02, P_U01, P_K01

W7	Przedmiot i zakres statystyki, dziedziny zastosowań, podstawowe pojęcia statystyczne	P_W03, P_W04, PU_03, P_U04, P_U05, P_U06
W8	Wprowadzenie do wnioskowania statystycznego (zbiorowość generalna i próba, sposoby doboru próby, wybrane rozkłady statystyk z próby)	P_W03, P_W04, PU_03, P_U04, P_U05, P_U06, P_K01
W8	Statystyka opisowa – sposoby opracowania i prezentacji danych, miary tendencji centralnej i miary zmienności (częstości, dominanta, mediana, kwartyle, średnie, wariancja, odchylenie standardowe, współczynnik zmienności)	P_W03, P_W04, P_U03, P_U04, P_U05, P_U06, P_K01
Lp.	**Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
Ćw1	Statystyka indukcyjna – testowanie hipotez, pojęcia: błąd I i II rodzaju, istotność statystyczna,	P_U03, P_U04, P_U05, P_U06, P_K01
Ćw2	Testy parametryczne i nieparametryczne – rodzaje i zastosowanie, moc testu	P_U03, P_U04, P_U05, P_U06, P_K01
Ćw3	Testowanie istotności wartości średniej, wskaźnika struktury i wariancji. Przykłady porównywania wybranych parametrów dla dwóch populacji lub cech w populacji. Testowanie różnic.	P_U03, P_U04, P_U05, P_U06, P_K01
Ćw4	Sposoby prezentacji wyników badań i obliczeń	P_U03, P_U04, P_U05, P_U06, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy	W1-W8
P_W02	Test wiedzy	W1-W8
P_W03	Test wiedzy	W1-W8
P_W04	Test wiedzy	W1-W8
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	W1-W8, ćw1-ćw4
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt	W1-W8, ćw1-ćw4
P_U03	Zadanie praktyczne, projekt.	W1-W8, ćw1-ćw4
P_U04	Zadanie praktyczne, projekt.	W1-W8, ćw1-ćw4

P_U05	Zadanie praktyczne, projekt.	W1-W8, ćw1-ćw4
P_U06	Zadanie praktyczne, projekt.	W1-W8, ćw1-ćw4
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	W1-W8, ćw1-ćw4

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	wyjaśnić istoty przeprowadzania badań społecznych.	w stopniu podstawowym wyjaśnić istotę przeprowadzania badań społecznych.	w stopniu średniozaawansowany m wyjaśnić istotę przeprowadzania bad ń społecznych.	w stopniu zaawansowanym wyjaśnić istotę przeprowadzania badań społecznych.
P_W02	charakteryzować metod i technik badań społecznych, które umożliwiają ilościowa i jakościową analizę zjawisk społecznych.	w stopniu podstawowym charakteryzować metody i techniki badań społecznych, które umożliwiają ilościową i jakościową analizę zjawisk społecznych.	m w stopniu średniozaawansowany dy charakteryzować meto i techniki badań społecznych, które i umożliwiają ilościową jakościową analizę zjawisk społecznych.	w stopniu zaawansowanym charakteryzować metody i techniki badań społecznych, które umożliwiają ilościowa i jakościową analizę zjawisk społecznych.
P_W03	nie zna podstawowych pojęć z zakresu wnioskowania statystycznego.	zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu wnioskowania statystycznego.	zna i rozumie podstawowe i szczegółowe pojęcia z zakresu wnioskowan statystycznego. a	zna i rozumie podstawowe i szczegółowe pojęcia z zakresu wnioskowania statystycznego, prawidłowo odwołując się do literatury przedmiotu.
P_W04	charakteryzować miar i statystyk zbiorowości statystycznej.	częściowo charakteryzować miary i statystyki zbiorowości statystycznej.	y :i charakteryzować miar i statystyki zbiorowoś statystycznej.	w sposób szczegółowy charakteryzować miary i statystyki zbiorowości statystycznej, powołując się na literaturę przedmiotu i przykłady praktyczne.
P_U01	konstruować narzędzi	przy wsparciu wykładowcy	samodzielnie	w sposób szczegółowy
	badawczych.	konstruować narzędzia badawcze, realizując poprawnie 51% zleconych zadań.	konstruować narzędzia badawcze, realizując poprawnie 75% zleconych zadań.	konstruować narzędzia badawcze, realizując poprawnie 90% zleconych zadań.

P_U02	realizować projektu badawczego.	przy wsparciu wykładowcy realizować projekt badawczy w 51% z zakresu zadania zleconego przez prowadzącego.	samodzielnie realizować projekt badawczy w 75% z zakresu zadania zleconego przez prowadzącego.	w sposób szczegółowy realizować projekt badawczy w 90% z zakresu zadania zleconego przez prowadzącego.
P_U03	dobierać i syntetycznie opisać (w zależności od problemu statystycznego) odpowiednich metod analizy danych statystycznych.	dobierać i syntetycznie opisać (w zależności od problemu statystycznego) odpowiednie metody analizy danych statystycznych, popełniając akceptowalne błędy.	dobierać i syntetycznie opisać (w zależności od problemu statystycznego) odpowiednie metody analizy danych statystycznych, osiągając zadawalające rezultaty.	trafnie dobierać i syntetycznie opisać (w zależności od problemu statystycznego) odpowiednie metody analizy danych statystycznych, osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_U04	definiować i opisywać zbiorowości statystycznej.	w ograniczonym zakresie definiować i opisywać zbiorowość statystyczną.	definiować i opisywać zbiorowość statystyczną.	szczegółowo definiować i wnikliwie opisywać zbiorowość statystyczną.
P_U05	obliczać i interpretować miar i statystyk zbiorowości statystycznej (analitycznie i graficznie).	obliczać i interpretować miary i statystyki zbiorowości statystycznej (analitycznie i graficznie), popełniając akceptowalne błędy.	obliczać i interpretować miary i statystyki zbiorowości statystycznej (analitycznie i graficznie), osiągając zadawalające rezultaty.	sprawnie obliczać i interpretować miary i statystyki zbiorowości statystycznej (analitycznie i graficznie), osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_U06	prezentować wyników badań.	przy wsparciu wykładowcy prezentować wyniki badań.	samodzielnie prezentować wyniki badań.	w sposób szczegółowy prezentować wyniki badań.
P_K01	Nie jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w badaniach społecznych oraz statystce	jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w badaniach społecznych oraz statystce	jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w badaniach społecznych oraz statystce	jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w badaniach społecznych oraz statystce

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		75
Egzaminy/zaliczenia		4
Udział w konsultacjach		16
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		15
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		40
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		50

Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**200/8,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		95/3,8
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		100/4,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Oppenheim A., Kwestionariusze, wywiady pomiary postaw, Zysk i S-ka, 2004.
- Sztumski J., Wstęp do metod i technik badan społecznych, Śląsk Wydawnictwo Naukowe, Katowice 2010.
- Jóźwiak J., Podgórski J., Statystyka od podstaw, Wyd. 7 zm., PWE, Warszawa 2012.
- Ostasiewicz S., Rusnak Z., Siedlecka U. Statystyka: elementy teorii i zadania, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego, Wrocław 2006.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Babbie E., Badania społeczne w praktyce, PWN, Warszawa 2013.
- Frankfort-Nachmias C., Metody badawcze w naukach społecznych, Wydaw. Zysk i S-ka., Poznań 2001.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego
- Wzory statystyczne, tablice rozkładów wybranych zmiennych losowych oraz zestaw zadań do samodzielnego rozwiązaniaudostępnione w formie elektronicznej

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Wprowadzenie do historii myśli społecznej

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I/1

Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Sylwia Kowalska-Myśliwiecka**

Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	brak

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	20	15			5	10		2		**52**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	Wykład/wyjaśnienie; dyskusja; wykład konwencjonalny; wykład z komentarzem
Ćwiczenia/Projekt	Ćwiczenia audytoryjne, warsztaty, case study, projekt

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Student posiada wiedzę z zakresu historii myśli socjologicznej i myśli społecznej.	PS1P_W01 PS1P_W02 PS1P_W03
P_W02	Posiada wiedzę na temat najważniejszych doktryn socjologicznych i społecznych oraz posiada wiedzę o przedstawicielach nauk społecznych i socjologicznych i ich znaczeniu dla współczesnej nauki.	PS1P_W01 PS1P_W02 PS1P_W03
	Umiejętności:	
P_U01	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę historyczną w rozważaniach o współczesności.	PS1P_U01 PS1P_U02
P_U02	Student rozumie historyczne zjawiska zachodzące w naukach społecznych i wykorzystuje je przy analizie zjawisk współczesnych.	PS1P_U01 PS1P_U02
	Kompetencje społeczne:	

P_K01	Rozumie postawy i zachowania wynikające z odmiennych uwarunkowań społecznych	PS1P_K05
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład/Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Pre-socjologiczna myśl społeczna.	P_W01, P_W02, P_U01, PU02, P_K01
T2	Socjologiczny pozytywizm – A. Comte; Socjologia historyczna A. de Tocqueville'a; Socjologiczny ewolucjonizm (Herbert Spencer); Wątki socjologiczne w systemie K. Marksa;	P_W01, P_W02, P_U01, PU02, P_K01
T3	Odmiany psychologizmu w socjologii (Gustave Le Bon, Gabriel Tarde, V. Pareto);	P_W01, P_W02, P_U01, PU02, P_K01
T4	Socjologiczne implikacje psychoanalizy Z. Freuda; Socjologia E. Durkheima;	P_W01, P_W02, P_U01, PU02, P_K01
T5	Program socjologii humanistycznej W. Dilthey'a;	P_W01, P_W02, P_U01, PU02, P_K01
T6	Antynaturalizm W. Windelbanda i H. Rickerta;	P_W01, P_W02, P_U01, PU02, P_K01
T7	F. Tönniesa „wspólnota" i „społeczeństwo";	P_W01, P_W02, P_U01, PU02, P_K01
T8	G. Simmla koncepcja „socjologii formalnej";	P_W01, P_W02, P_U01, PU02, P_K01
T9	Socjologia rozumiejąca M. Webera;	P_W01, P_W02, P_U01, PU02, P_K01
T10	Koncepcje socjologiczne F. Znanieckiego;	P_W01, P_W02, P_U01, PU02, P_K01
T11	Socjologia amerykańska i jej intelektualne podłoże;	P_W01, P_W02, P_U01, PU02, P_K01
T12	Interakcjonizm symboliczny G. H. Meada;	P_W01, P_W02, P_U01, PU02, P_K01
T13	Szkoła Chicagowska i jej socjologia empiryczna;	P_W01, P_W02, P_U01, PU02, P_K01
T14	Polska myśl socjologiczna z przełomu XIX i XX wieku	P_W01, P_W02, P_U01, PU02, P_K01
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**

Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy	T1-T14
P_W02	Test wiedzy	T1-T14
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T1-T14
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt	T1-T14
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1-T14

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie posiada wiedzy z zakresu historii myśli socjologicznej i myśli społecznej.	Posiada podstawową wiedzę z zakresu historii myśli socjologicznej i myśli społecznej.	Posiada wiedzę z zakresu historii myśli socjologicznej i myśli społecznej.	Posiada doskonałą i wiedzę z zakresu historii myśli socjologicznej i myśli społecznej.
P_W02	Nie posiada wiedzy na temat najważniej-szych doktryn socjologicznych i społecznych oraz nie posiada wiedzy o przedstawicielach nauk społecznych i socjologicznych i ich znaczeniu dla współczesnej nauki.	Posiada podstawową wiedzę na temat najważniej-szych doktryn socjologicznych i społecznych oraz posiada wiedzę o przedstawicielach nauk społecznych i socjologicznych i ich znaczeniu dla współczesnej nauki.	Posiada wiedzę na temat najważniej-szych doktr/n socjologicznych i da społecznych oraz posia wiedzę o przedstawicielach nau społecznych i socjologicznych i ich znaczeniu dla współczesnej nauki.	Posiada szeroką wiedzę na temat najważniej-szych doktryn socjologicznych i społecznych oraz posiada wiedzę o przedstawicielach nauk społecznych i socjologicznych i ich znaczeniu dla współczesnej nauki.
P_U01	Nie potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę historyczną w rozważaniach o współczesności.	Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę historyczną w rozważaniach o współczesności.	Potrafi prawidłowo wykorzystać zdobytą wiedzę historyczną w rozważaniach o współczesności.	Potrafi bezbłędnie wykorzystać zdobytą wiedzę historyczną w rozważaniach o współczesności.
P_U02	Nie rozumie historycznych zjawisk zachodzących w naukach społecznych i wykorzystuje je przy analizie zjawisk współczesnych.	Rozumie historyczne zjawiska zachodzące w naukach społecznych i wykorzystuje je przy analizie zjawisk współczesnych w stopniu podstawowym.	Rozumie poprawnie historyczne zjawiska zachodzące w naukac społecznych i wykorzystuje je przy analizie zjawisk współczesnych.	Rozumie doskonale historyczne zjawiska zachodzące w naukach społecznych i wykorzystuje je bezbłędnie przy analizie zjawisk współczesnych.
P_K01	Nie rozumie postaw i zachowań wynikające z odmiennych uwarunkowań społecznych	Rozumie postawy i zachowania wynikające z odmiennych uwarunkowań społecznych	Rozumie postawy i zachowania wynikając odmiennych uwarunkowań	Rozumie postawy i zachowania wynikające z odmiennych uwarunkowań społecznych

			społecznych	

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		50
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		40
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		40
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**150/6,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		60/2,4
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		75/3,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE
▯ Szacki J., *Historia myśli socjologicznej*, PWN, Warszawa 2006. ▯ Ritzer G., *Klasyczna teoria socjologiczna*, Zysk i S-ka, Poznań 2004.
▯ Turner J.H., *Struktura teorii socjologicznej*, PWN, Warszawa 1985.
Inne materiały dydaktyczne: ▯ Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Psychologia ogólna	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***

Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I/1
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Magdalena Dawidowicz**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	brak

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	10					3		2		**15**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/ Ćwiczenia/Projekt	Wykład informacyjny połączony w wykładem problemowym. dyskusja panelowa, dialog, drama, studium przypadku, projekt grupowy i indywidualny

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Rozróżnia psychologiczne kierunki i orientacje metodologiczne psychologii.	PS1P_W01 PS1P_W02
		PS1P_W03 PS1P_W04 PS1P_W05

P_W02	Objaśnia procesy psychologii poznawczej, osobowości i społecznej.	PS1P_W01 PS1P_W02 PS1P_W03 PS1P_W04 PS1P_W05
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi stosować wybrane elementy wiedzy psychologicznej w typowych sytuacjach zawodowych. PS1P_U04	PS1P_U01 PS1P_U02 PS1P_U15
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Wykazuje kompetencje perswazji i negocjowania z nastawieniem na osiąganie wspólnych celów.	PS1P_K03 PS1P_K04 PS1P_K05
P_K02	Wykazuje świadomość znaczenia zdolności adaptacji i działania w nowych warunkach i sytuacjach.	PS1P_K03 PS1P_K04 PS1P_K05
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład/ Ćwiczenia/Projekt**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Prezentacja podstawowych kierunków i orientacji metodologicznych psychologii.	P_W01, P_K02
T2	Procesy poznawcze (wrażenia, spostrzeżenia, wyobrażenia, myślenie, aktywność poznawcza, style poznawcze).	P_W02, P_K02
T3	Inteligencja (rozwiązywanie problemów, pomiar inteligencji).	P_W02, P_K02
T4	Procesy uczenia się i pamięci (rodzaje i cechy pamięci, uwarunkowania procesów pamięciowych, teorie zapominania).	P W02, P U1, P_K02
T5	Procesy emocjonalno-motywacyjne (cechy emocji, prawa, rodzaje, warunki powstania motywu, polimotywacyjność działań ludzkich).	P W02, P U1, P_K02
T6	Temperamentalne uwarunkowania zachowań.	P W02, P K01, P_K02
T7	Wybrane zagadnienia psychologii społecznej - relacje międzyludzkie, stereotypy, uprzedzenia, podatność na wpływy i manipulacje .	P W01, P W02, P U01, P K01, P_K02
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy z zadaniem problemowym.	T1, T7,
P_W02	Test wiedzy z zadaniem problemowym.	T2, T3, T4, T5, T6, T7,
Umiejętności:		
P_U01	Test wiedzy z zadaniem problemowym.	T4, T5 T7,
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Test wiedzy z zadaniem problemowym.	T6, T7,
P_K02	Test wiedzy z zadaniem problemowym.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7,

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	rozróżnić podstawowych kierunków psychologicznych i orientacji metodologicznych psychologii.	rozróżnić podstawowe kierunki psychologiczne i orientacje metodologiczne psychologii.	rozróżnić podstawowe i szczegółowe kierunki psychologiczne i orientacje metodologiczne psychologii.	rozróżnić podstawowe i szczegółowe kierunki psychologiczne i orientacje metodologiczne psychologii, powołując się prawidłowo na literaturę przedmiotu.
P_W02	objaśnić procesów psychologii poznawczej, osobowości i społecznej.	objaśnić proste procesy psychologii poznawczej, osobowości i społecznej.	objaśnić proste i złożone procesy psychologii poznawczej, osobowości i społecznej.	objaśnić proste i złożone procesy psychologii poznawczej, osobowości i społecznej, powołując się prawidłowo na literaturę przedmiotu przykłady praktyczne.
P_U01	stosować wybranych elementów wiedzy psychologicznej w typowych sytuacjach zawodowych.	stosować podstawowe elementy wiedzy psychologicznej w prostych sytuacjach zawodowych.	stosować kluczowe elementy wiedzy psychologicznej w typowych sytuacjach zawodowych.	stosować odpowiednio wybrane elementy wiedzy psychologicznej w trudnych sytuacjach zawodowych.
P_K01	perswadować i negocjować z nastawieniem na osiąganie wspólnych celów.	perswadować i negocjować z nastawieniem na osiąganie wspólnych celów.	przekonywująco perswadować i negocjować z nastawieniem na osiąganie wspólnych celów.	przekonywująco i z zaangażowaniem perswadować i negocjować z nastawieniem na osiąganie wspólnych celów, dążąc do ciągłego doskonalenia tych umiejętności.
P_K02	dostrzegać znaczenia	dostrzegać znaczenie	dostrzegać znaczenie	dostrzegać znaczenie

	zdolności adaptacji i działania w nowych warunkach i sytuacjach.	zdolności adaptacji i działania w prostych, nowych warunkach i sytuacjach.	zdolności adaptacji i działania w typowych nowych warunkach i sytuacjach.	zdolności adaptacji i działania w trudnych nowych warunkach i sytuacjach.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		13
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		3
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		15
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		15
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**50/2,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		20/0,8
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		25/1
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Adler R.B., Rosenfeld L.B., Proctor II R.F., Relacje interpersonalne, Rebis, Poznań 2016.
- Sowińska A., Wprowadzenie do psychologii dla ekonomistów, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Katowice 2007.
- Strelau J. (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki, t. III, GWP, Gdańsk 2002.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Eysenck H. I M., Podpatrywanie umysłu, GWP, Gdańsk 2003.
- Kaczmarek A., Wybrane problemy psychologii zarządzania, AON, warszawa 2016.
- Mietzel G., Wprowadzenie do psychologii, GWP, Gdańsk 2015.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Psychologia rozwoju człowieka

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	II/3-4
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Magdalena Dawidowicz**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawy psychologii

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	8	15				10		4		**38**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/ Ćwiczenia/Projekt	Wykład informacyjny połączony w wykładem problemowym. dyskusja panelowa, dialog, studium przypadku, projekt grupowy i indywidualny

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Rozumie podstawowe pojęcia teoretyczne i definicje z psychologii rozwojowej.	PS1P_W01

		PS1P_W02 PS1P_W03
P_W02	Potrafi przytoczyć kluczowe badania z tej dziedziny; dostrzega i rozumie wpływ psychoteratogenów na rozwój człowieka w życiu płodowym i po urodzeniu.	PS1P_W01 PS1P_W02 PS1P_W03
P_W03	Potrafi wskazać sposoby zapobiegania, wykrywania i leczenia wad wrodzonych.	PS1P_W01 PS1P_W02 PS1P_W03 PS1P_W08
P_W04	Potrafi scharakteryzować rozwój na etapie prenatalnym, niemowlęcym, poniemowlęcym i dokonujące się wówczas zmiany w aspekcie rozwoju somatycznego, motorycznego, poznawczego i emocjonalności.	PS1P_W01 PS1P_W02 PS1P_W03
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi analizować przypadki i formułować proste zalecenia wsparcia psychologicznego dla osób na różnych etapach rozwoju.	PS1P_U01 PS1P_U02 PS1P_U09
P_U02	Posiada umiejętność interpretowania obserwowanych zachowań w kontekście wiedzy o rozwoju	PS1P_U01 PS1P_U02 PS1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Posiada zdolność dostrzegania różnych zjawisk rozwojowych i ich wzajemnych powiązań;	PS1P_K03 PS1P_K05
P_K02	Jest wrażliwy na problemy człowieka na różnych etapach rozwoju.	PS1P_K03 PS1P_K05
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Psychologia rozwojowa jako nauka (przedmiot i zadania współczesnej psychologii rozwojowej; pojęcie rozwoju i zmiany rozwojowej; wybrane teorie rozwoju; metody badawcze w psychologii rozwojowej; rozwój psychofizyczny człowieka- zależność od czynników genetycznych i środowiskowych)	P_W01 P_W02 P_W03 P_W04
T2	Psychoteratogeny mogące spowodować uszkodzenia płodu oraz mające wpływ na rozwój po urodzeniu	P_W04 P_U01 P_U02

		P_K01 P_K02
T3	Charakterystyka etapów rozwoju człowieka w cyklu życia: okres prenatalny	P_W04 P_U01 P_U02 P_K01 P_K02
T4	Charakterystyka etapów rozwoju człowieka w cyklu życia: niemowlęcy	P_W04 P_U01 P_U02 P_K01 P_K02
T5	Charakterystyka etapów rozwoju człowieka w cyklu życia: poniemowlęcy	P_W04 P_U01 P_U02 P_K01 P_K02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
	Wiedza:	
P_W01	Test wiedzy z zadaniem problemowym.	T1-T5
P_W02	Test wiedzy z zadaniem problemowym.	T1-T5
P_W03	Test wiedzy z zadaniem problemowym.	T1-T5
P_W04	Test wiedzy z zadaniem problemowym.	T1-T5
	Umiejętności:	
P_W01	Test wiedzy z zadaniem problemowym.	T1-T5
P_W02	Test wiedzy z zadaniem problemowym.	T1-T5
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T2, T3-T5
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T2, T3-T5

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie rozumie podstawowe pojęcia teoretyczne i definicje z psychologii rozwojowej.	Rozumie podstawowe pojęcia teoretyczne i definicje z psychologii rozwojowej.	Rozumie pojęcia teoretyczne i definicje z psychologii rozwojowej.	Rozumie dogłębnie pojęcia teoretyczne i definicje z psychologii rozwojowej.

P_W02	Nie potrafi przytoczyć kluczowe badania z tej dziedziny; dostrzega i rozumie wpływ psycho-teratogenów na rozwój człowieka w życiu płodowym i po urodzeniu.	Potrafi przytoczyć kluczowe badania z tej dziedziny; dostrzega i rozumie wpływ psycho-teratogenów na rozwój człowieka w życiu płodowym i po urodzeniu.	Potrafi prawidłowo przytoczyć kluczowe badania z tej dziedzin ; dostrzega i rozumie wpływ psycho-teratogenów na rozw ıj człowieka w życiu płodowym i po urodzeniu.	Potrafi doskonale przytoczyć kluczowe badania z tej dziedziny; dostrzega i rozumie wpływ psycho-teratogenów na rozwój człowieka w życiu płodowym i po urodzeniu.
P_W03	Nie potrafi wskazać sposoby zapobiegania, wykrywania i leczenia wad wrodzonych.	Potrafi wskazać podstawowe sposoby zapobiegania, wykrywania i leczenia wad wrodzonych.	Potrafi wskazać różnorodne sposoby zapobiegania, wykrywania i leczenia wad wrodzonych.	Potrafi wskazać bezbłędnie sposoby zapobiegania, wykrywania i leczenia wad wrodzonych.
P_W04	Nie potrafi scharakteryzować rozwój na etapie prenatalnym, niemowlęcym, poniemowlęcym i dokonujące się wówczas zmiany w aspekcie rozwoju somatycznego, motorycznego, poznawczego i emocjonalności.	Potrafi w stopniu podstawowym scharakteryzować rozwój na etapie prenatalnym, niemowlęcym, poniemowlęcym i dokonujące się wówczas zmiany w aspekcie rozwoju somatycznego, motorycznego, poznawczego i emocjonalności.	Potrafi w stopniu rozszerzonym scharakteryzować rozwój na etapie prenatalnym, niemowlęcym, poniemowlęcym i dokonujące się wówczas zmiany w aspekcie rozwoju somatycznego, motorycznego, poznawczego i emocjonalności.	Potrafi w stopniu rozszerzonym i bezbłędnie scharakteryzować rozwój na etapie prenatalnym, niemowlęcym, poniemowlęcym i dokonujące się wówczas zmiany w aspekcie rozwoju somatycznego, motorycznego, poznawczego i emocjonalności.
P_U01	Nie potrafi analizować przypadki i formułować proste zalecenia wsparcia psychologicznego dla osób na różnych etapach rozwoju.	Potrafi w stopniu podstawowym analizować przypadki i formułować proste zalecenia wsparcia psychologicznego dla osób na różnych etapach rozwoju.	Potrafi w stopniu średniozaawansowanym analizować przypadki i formułować proste zalecenia wsparcia psychologicznego dla osób na różnych etapach rozwoju.	Potrafi doskonale analizować przypadki i formułować proste zalecenia wsparcia psychologicznego dla osób na różnych etapach rozwoju.
P_U02	Nie posiada umiejętność interpretowania obserwowanych zachowań w kontekście wiedzy o rozwoju	Posiada podstawową umiejętność interpretowania obserwowanych zachowań w kontekście wiedzy o rozwoju	Posiada umiejętność interpretowania obserwowanych zachowań w kontekście wiedzy o rozwoju	Posiada wnikliwą umiejętność interpretowania obserwowanych zachowań w kontekście wiedzy o rozwoju
P_K01	Nie posiada zdolność dostrzegania różnych zjawisk rozwojowych i ich wzajemnych powiązań	Posiada zdolność dostrzegania różnych zjawisk rozwojowych i ich wzajemnych powiązań	Posiada zdolność dostrzegania różnych zjawisk rozwojowych i ich wzajemnych powiązań	Posiada wnikliwą zdolność dostrzegania różnych zjawisk rozwojowych i ich wzajemnych powiązań
P_K02	Nie jest wrażliwy na problemy człowieka na różnych etapach rozwoju.	Jest wrażliwy na problemy człowieka na różnych etapach rozwoju.	Jest wrażliwy na problemy człowieka na różnych etapach rozwoju.	Jest wrażliwy na problemy człowieka na różnych etapach rozwoju.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS	
Rodzaj aktywności	**Obciążenie studenta**

ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		34
Egzaminy/zaliczenia		4
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		22
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		22
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**100/4,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		45/1,8
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		50/2,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Birch A., Malim T. (1998*). Psychologia rozwojowa w zarysie. Od niemowlęctwa do dorosłości*. Warszawa: PWN

Vasta R., Haith M., Miller S. (1995). *Psychologia dziecka*. Warszawa, PWN
Bryant P. E., Colman A. M. (red.) (1997*). Psychologia rozwojowa*. Poznań: Zysk i S-ka

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Psychologia osobowości

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy

Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I/2
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Anna Skiert**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawy psychologii

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	10				15	10		2		**37**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Warsztaty/Projekt	Wykład informacyjny połączony w wykładem problemowym. dyskusja panelowa, dialog, warsztaty, studium przypadku, projekt grupowy

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Ma wiedzę o charakterze psychologii, w tym psychologii osobowości jej miejscu w systemie nauki i relacjach do innych nauk	PS1P_W01
P_W02	Posiada wiedzę o człowieku i jego osobowości	PS1P_W01
P_W03	Zna zasady indywidualnego rozwoju, wykorzystując zdobytą wiedzę z psychologii osobowości z uwzględnieniem cech przydatnych do wykonywanego w przyszłości zawodu	PS1P_W01 PS1P_W13
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi zastosować wiedzę z psychologii osobowości w różnych sytuacjach życiowych	PS1P_U02
P_U02	Potrafi przeanalizować swoje słabe i mocne strony osobowości, potrafi wybrać metodę, za pomocą której pozna siebie i dokona prezentacji własnej osoby.	PS1P_U06

Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest zdolny do oceny własnej osobowości, wykazuje kreatywność i możliwości współpracy w grupie.	PS1P_K01
P_K02	Jest komunikatywny, asertywny i odpowiedzialny za swoje zachowanie.	PS1P_K02
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Przedmiot i cele psychologii jako nauki, w tym psychologii osobowości.	P_W01 P_W02
T2	Psychologia osobowości. Różne znaczenia pojęcia osobowość. Elementy osobowości. Teorie osobowości – psychoanalityczna, podejście humanistyczne, społeczno-poznawcze. Pomiar osobowości – wywiad, obserwacja, inwentarze osobowości, testy projekcyjne.	P_W03 P_U01 P_U02
T3	Mechanizmy obronne osobowości.	P_W03 P_U01 P_U02
T4	Postawy: komponenty postaw, zmiana postawy poprzez zmianę zachowania, czynniki mające wpływ na kształtowanie postawy, konformizm – wpływanie na zachowanie	P_W03 P_U01 P_U02
T5	Poznanie siebie: a) Poznanie poprzez introspekcję b) Poznanie siebie poprzez obserwację własnego zachowania c) Poznanie siebie oporze introspekcję społeczną	P_U01, P_U02 P_K01, P_K02
T6	Oddziaływanie osobowości na przebieg życia: a) Obraz siebie b) Role społeczne c) Relacje interpersonalne	P_U01, P_U02 P_K01, P_K02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		

P_W01	Zaliczenie pisemne	T1-T3
P_W02	Zaliczenie pisemne	T1-T3
P_W03	Zaliczenie pisemne	T1-T3
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T4-T6
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt	T4-T6
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T4-T6
P_K02	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T4-T6

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie posiada wiedzy o charakterze psychologii, w tym psychologii osobowości jej miejscu w systemie nauki i relacjach do innych nauk	Ma podstawową wiedzę o charakterze psychologii, w tym psychologii osobowości jej miejscu w systemie nauki i relacjach do innych nauk	Ma rozbudowaną wiedzę o charakterze psychologii, w tym psychologii osobowości jej miejscu w systemie nauki i relacjach do innych nauk	Ma dogłębną wiedzę o charakterze psychologii, w tym psychologii osobowości jej miejscu w systemie nauki i relacjach do innych nauk
P_W02	Nie posiada wiedzy o człowieku i jego osobowości	Posiada podstawową wiedzę o człowieku i jego osobowości	Posiada rozbudowaną wiedzę o człowieku i jego osobowości	Posiada doskonałą wiedzę o człowieku i jego osobowości
P_W03	Nie zna zasad indywidualnego rozwoju.	Zna ogólne zasady indywidualnego rozwoju.	Zna zasady indywidualnego rozwoju w takim stopniu, że może ją wykorzystać w przyszłej pracy zawodowej	Zna szczegółowo zasady indywidualnego rozwoju w takim stopniu, że może ją wykorzystać w przyszłej pracy zawodowej
P_U01	Nie potrafi zastosować wiedzy z psychologii osobowości w różnych sytuacjach życiowych	Potrafi zastosować wiedzę z psychologii osobowości w różnych sytuacjach życiowych	Potrafi w sposób świadomy zastosować wiedzę z psychologii osobowości w różnych sytuacjach życiowych	Potrafi w sposób świadomy zastosować wiedzę z psychologii osobowości w różnych sytuacjach życiowych
P_U02	Nie potrafi przeanalizować swoich słabych i mocnych stron osobowości, nie potrafi wybrać metody, za pomocą której pozna siebie i dokona prezentacji własnej osoby.	Potrafi pobieżnie przeanalizować swoje słabe i mocne strony osobowości, potrafi wybrać metodę, za pomocą której pozna siebie i dokona prezentacji własnej osoby.	Potrafi prawidłowo przeanalizować swoje słabe i mocne strony osobowości, potrafi wybrać metodę, za pomocą której pozna siebie i dokona prezentacji własnej osoby.	Potrafi prawidłowo i szczegółowo przeanalizować swoje słabe i mocne strony osobowości, potrafi wybrać metodę, za pomocą której pozna siebie i dokona prezentacji własnej osoby.

P_K01	Nie jest zdolny do oceny własnej osobowości, nie wykazuje kreatywności i możliwości współpracy w grupie.	Jest zdolny do podstawowej oceny własnej osobowości, wykazuje kreatywność i możliwości współpracy w grupie.	Jest zdolny do oceny własnej osobowości, wykazuje kreatywność i możliwości współpracy w grupie.	Jest zdolny do dogłębnej oceny własnej osobowości, wykazuje kreatywność i możliwości współpracy w grupie.
P_K02	Nie jest komunikatywny, nie jest asertywny i nie jest odpowiedzialny za swoje zachowanie.	Jest komunikatywny w stopniu podstawowym, jest asertywny i odpowiedzialny za swoje zachowanie.	Jest komunikatywny, asertywny i odpowiedzialny za swoje zachowanie.	Jest doskonale komunikatywny, asertywny i odpowiedzialny za swoje zachowanie.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		35
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		25
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**100/4,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		45/1,8
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		50/2,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Maruszewski T, Psychologia poznania, Gdańsk, 2011.

Matusewicz Cz, Wprowadzenie do psychologii, Warszawa, 2011.

Mruz A, Rozwój osobowy człowieka, Lublin, 2008.

Strelau J, Psychologia temperamentu, Warszawa, 1998.

Dudek Z.W. *Podstawy psychologii Junga. Od psychologii głębi do psychologii inegralnej;* ENETEIA Wydawnictwo Psychologii i Kultury; Warszawa 2002.

Maslow A.H. *Motywacja i osobowość;* Instytut Wydawniczy PAX; Warszawa 1990.

Oleś P.K. *Rozwój osobowości.* W: Harwas – Napierała B., Trempała J. (red.): *Psychologia rozwoju człowieka.* T. 3; PWN; Warszawa 2002.

Pervin L.A. , John O.P. *Osobowość: Teoria i badania;* Wydawnictwo UJ; Kraków 2002.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Wprowadzenie do pracy socjalnej

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	II/3-4
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Katarzyna Fus / dr Adam Balicki**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Brak

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne		17	20			15		4		**56**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Konwersatorium/ Ćwiczenia/Projekt	Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Rozumie dzieje pomocy społecznej i pracy socjalnej w kontekście historycznym	PS1P_W05 PS1P_W01 PS1P_W02
P_W02	Rozumie rolę pracownika socjalnego i pomocy społecznej w społeczeństwie	PS1P_W05 PS1P_W01 PS1P_W02
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi uczestniczyć w różnych formach opieki, pomocy i wsparcia	PS1P_U03 PS1P_U04
P_U02	Potrafi rozróżnić role zawodowe pracownika socjalnego, jego kwalifikacje i umiejętności	PS1P_U03 PS1P_U04
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Jest zdolny do rozpoznawania własnych ograniczeń w pracy z innymi	PS1P_K01
P_K02	Jest zdolny do radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych i zapobiega konfliktom	PS1P_K03 PS1P_K04

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Konwersatorium/Ćwiczenia/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Praca socjalna jako dyscyplina teoretyczna i praktyczna. Pojęcie pracy socjalnej, jej wstępne założenia i funkcje. Cechy charakterystyczne pracy socjalnej i wieloznaczność tego pojęcia. Interdyscyplinarny charakter pracy socjalnej: socjologia, psychologia a praca socjalna.	P_W01 P_W02
T2	Geneza pracy socjalnej. Tradycje filantropijno-reformistyczne XIX wieku. Organizacje charytatywne w Europie i USA wypracowujące metody pracy socjalnej. Rozwój metod pracy socjalnej. Początki aktywności w zakresie teorii i praktyki pracy socjalnej.	P_W01 P_W02

T3	Modele pracy socjalnej: praca socjalna jako rozwiązywanie problemów, model psychosocjoterapeutyczny, model funkcjonalny, służby w miłości, modyfikacji zachowania, interwencji w sytuacjach kryzysowych i koncentracji nad celem, modele holistyczne.	P_W01 P_W02
T4	Zasady pracy socjalnej.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02
T5	Metody pracy socjalnej; metoda prowadzenia indywidualnego przypadku, metoda pracy z grupą (w tym praca w zespole specjalistów), metoda organizowania społeczności lokalnej. Szanse i ograniczenia w stosowaniu i rozwoju poszczególnych metod.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02 P_K01 P_K02
T6	Pracownik socjalny – kwalifikacje, umiejętności, możliwości zatrudnienia. Profesjonalizacja zawodu pracownika socjalnego. Nowe zawody w obszarze pracy socjalnej. Doskonalenie zawodowe pracowników socjalnych w Polsce. Role zawodowe pracownika socjalnego. Wypalenie zawodowe – przyczyny i możliwości przeciwdziałania. Miejsca pracy pracownika socjalnego.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02 P_K01 P_K02
T7	Ramy instytucjonalne pracy socjalnej w Polsce – środowiskowa praca socjalna. Instrumenty pracy pracownika socjalnego: wywiad środowiskowy i kontrakt socjalny.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02 P_K01 P_K02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
	Wiedza:	
P_W01	Egzamin pisemny	T1-T6
P_W02	Egzamin pisemny	T1-T6
	Umiejętności:	
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T4-T7
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T4-T7
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T5-T7
P_K02	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T5-T7

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów

P_W01	Nie rozumie dziejów pomocy społecznej i pracy socjalnej w kontekście historycznym	Rozumie w stopniu ogólnym dzieje pomocy społecznej i pracy socjalnej w kontekście historycznym	Rozumie dzieje pomocy społecznej i pracy socjalnej w kontekście historycznym	Rozumie doskonale dzieje pomocy społecznej i pracy socjalnej w kontekście historycznym
P_W02	Nie rozumie roli pracownika socjalnego i pomocy społecznej w społeczeństwie	Rozumie rolę pracownika socjalnego i pomocy społecznej w społeczeństwie	Rozumie prawidłowo rolę pracownika socjalnego i pomocy społecznej w społeczeństwie	Rozumie doskonale rolę pracownika socjalnego i pomocy społecznej w społeczeństwie
P_U01	Nie potrafi uczestniczyć w różnych formach opieki, pomocy i wsparcia	Potrafi uczestniczyć w różnych formach opieki, pomocy i wsparcia	Potrafi prawidłowo uczestniczyć w różnych formach opieki, pomocy i wsparcia	Potrafi doskonale uczestniczyć w różnych formach opieki, pomocy i wsparcia
P_U02	Nie potrafi rozróżnić ról zawodowych pracownika socjalnego, jego kwalifikacji i umiejętności	Potrafi rozróżnić podstawowe role zawodowe pracownika socjalnego, jego kwalifikacje i umiejętności	Potrafi rozróżnić poprawnie role zawodowe pracownika socjalnego, jego kwalifikacje i umiejętności	Potrafi szczegółowo rozróżnić role zawodowe pracownika socjalnego, jego kwalifikacje i umiejętności
P_K01	Nie jest zdolny do rozpoznawania własnych ograniczeń w pracy z innymi	Jest zdolny do rozpoznawania własnych ograniczeń w pracy z innymi	Jest zdolny do prawidłowego rozpoznawania własnych ograniczeń w pracy z innymi	Jest zdolny do szczegółowego rozpoznawania własnych ograniczeń w pracy z innymi
P_K02	Nie jest zdolny do radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych i zapobiega konfliktom	Jest zdolny do radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych i zapobiega konfliktom	Jest zdolny do radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych i zapobiega konfliktom	Jest zdolny do radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych i efektywnie zapobiega konfliktom

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		52
Egzaminy/zaliczenia		4
Udział w konsultacjach		14
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		15
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		160
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		55
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**300/12,0**

Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		70/2,8
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		300/12,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Brągiel J, Sikora P. Praca socjalna wobec rzeczywistych i potencjalnych zagrożeń człowieka, Opole 2005.

Kantowicz E., Elementy teorii i praktyki w pracy socjalnej, Olsztyn 2001

Lishman J., Podręcznik teorii dla nauczycieli praktyki w pracy socjalnej, Katowice 1998

Sokołowska M., Dylematy etyczne pracowników socjalnych, Warszawa 2013.

Grewiński M., Krzyszkowski J., Współczesne tendencje w pomocy społecznej i pracy socjalnej, Warszawa 2011.

Martynowicz-Hetka E., Pedagogika społeczna. Podręcznik akademicki, tom I, II, Warszawa 2007

Radwan-Pragłowski J., , Frysztacki K., Społeczne dzieje pomocy człowiekowi: od filantropii greckiej do pracy socjalnej , Warszawa 1996

Skidmore R.A., Thackeray M.G., wprowadzenie do pracy socjalnej , Katowice 1998

Tawkowska D. Portret współczesnego pracownika socjalnego. Studium socjologiczne, Katowice 2006.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Metodyka pracy socjalnej

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I-II/2-3

Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Ewa Wawruch**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Posiadanie wiedzy z psychologii ogólnej i rozwojowej oraz społecznej

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	20	10			7	10		4		**51**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/ Ćwiczenia/Projekt	Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Rozróżnia strukturę i zakres działania poszczególnych instytucji społecznych w wymiarze lokalnym	PS1P_W01 PS1P_W02
		PS1P_W05 PS1P_W10 PS1P_W11
P_W02	Zna zasady tworzenia i podejmowania działań skierowanych na rozwiązywanie problemów z zakresu pracy socjalnej	PS1P_W01 PS1P_W02 PS1P_W05 PS1P_W07 PS1P_W10
	Umiejętności:	

P_U01	Posiada umiejętności wykorzystywania wiedzy wynikającej z diagnozowania procesów i zjawisk społecznych w praktyce pracy socjalnej	PS1P_U01 PS1P_U02 PS1P_U03 PS1P_U04 PS1P_U05
P_U02	Wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktycznym (zawodowym) działaniu do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej	PS1P_U01 PS1P_U02 PS1P_U03 PS1P_U04
P_U03	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych oraz umie w sposób praktyczny realizować podstawowe role zawodowe pracownika socjalnego	PS1P_U01 PS1P_U02 PS1P_U03 PS1P_U04 PS1P_U07 PS1P_U15
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach, instytucjach podejmujących działania socjalne i realizujących projekty społeczne	PS1P_K01 PS1P_K03 PS1P_K04
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Środowisko zamieszkania jako teren działalności socjalnej – ogólne zasady organizacji pracy w środowisku zamieszkania.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03
T2	Praca socjalna z osobą i rodziną według Standardu Pracy Socjalnej – rekomendacje metodyczne i organizacyjne	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03
T3	Etyczne i prakseologiczne podstawy interwencji pracownika socjalnego. Dylematy etyczne w procesie pomagania. Granice w procesie pomagania.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03
T4	Wybrane aspekty diagnozy społecznej (psycho-społeczny ;statystyczno-ekonomiczny i socjologiczny) oraz główne narzędzia diagnostyczne pracownika socjalnego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03
T5	Teoria pracy socjalnej jako źródło modeli metod pracy w środowisku zamieszkania – metoda prowadzenia indywidualnego przypadku (*case work*)	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03

T6	Teoria pracy socjalnej jako źródło modeli metod pracy w środowisku zamieszkania – metoda pracy grupowej (*group work* oraz *team work*).	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03
T7	Teoria pracy socjalnej jako źródło modeli metod pracy w środowisku zamieszkania – metoda organizowania społeczności lokalnej (*community organization, community work*).	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03
T8	Praca socjalna w środowisku zamkniętym – jej specyfika, cele, formy i znaczenie.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03
T9	Interwencja kryzysowa – specyfika i analiza wybranych typów interwencji kryzysowej.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03
T10	Podstawowe umiejętności zawodowe w pracy socjalnej, w tym umiejętności komunikacyjne, z zakresu rozwiązywania problemów i konfliktów przez pracownika socjalnego	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T11	Role zawodowe pracownika socjalnego	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T12	Praca socjalna skoncentrowana na rozwiązaniach (działaniach).	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T13	Współczesna rola pomocy społecznej w Polsce w zakresie przeciwdziałania biedzie i wykluczeniu społecznemu – przegląd zadań i realizowanych programów.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03
T14	Nowe kierunki i tendencje w organizacji i zarządzaniu pomocą społeczną	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Egzamin pisemny	T1-T14
P_W02	Egzamin pisemny	T1-T14
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T9, T10, T11, T12
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T9, T10, T11, T12
P_U03	Zadanie praktyczne, projekt	T9, T10, T11, T12
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T9, T10, T11, T12

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie rozróżnia struktury i zakresu działania poszczególnych instytucji społecznych w wymiarze lokalnym	Rozróżnia strukturę i zakres działania poszczególnych instytucji społecznych w wymiarze lokalnym	Rozróżnia strukturę i zakres działania poszczególnych instytucji społecznych w wymiarze lokalnym	Rozróżnia strukturę i zakres działania poszczególnych instytucji społecznych w wymiarze lokalnym
P_W02	Nie zna zasad tworzenia i podejmowania działań skierowanych na rozwiązywanie problemów z zakresu pracy socjalnej	Zna podstawowe zasady tworzenia i podejmowania działań skierowanych na rozwiązywanie problemów z zakresu pracy socjalnej	Zna zasady tworzenia i podejmowania działań skierowanych na rozwiązywanie problemów z zakresu pracy socjalnej	W pełni zna zasady tworzenia i podejmowania działań skierowanych na rozwiązywanie problemów z zakresu pracy socjalnej
P_U01	Nie posiada umiejętności wykorzystywania wiedzy wynikającej z diagnozowania procesów i zjawisk społecznych w praktyce pracy socjalnej	Posiada podstawowe umiejętności wykorzystywania wiedzy wynikającej z diagnozowania procesów i zjawisk społecznych w praktyce pracy socjalnej	Posiada dobre umiejętności wykorzystywania wiedzy wynikającej z diagnozowania procesów i zjawisk społecznych w praktyce pracy socjalnej	Posiada bardzo dobre umiejętności wykorzystywania wiedzy wynikającej z diagnozowania procesów i zjawisk społecznych w praktyce pracy socjalnej
P_U02	Nie wykorzystuje wiedzy w praktycznym (zawodowym) działaniu do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej	Dostatecznie wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktycznym (zawodowym) działaniu do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej	Prawidłowo wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktycznym (zawodowym) działaniu do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej	W pełni wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktycznym (zawodowym) działaniu do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej
P_U03	Nie posiada umiejętności rozumienia i analizowania zjawisk społecznych oraz nie umie w sposób praktyczny realizować podstawowe role zawodowe pracownika socjalnego	Posiada podstawową umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych oraz umie w sposób praktyczny realizować podstawowe role zawodowe pracownika socjalnego	Posiada dobrą umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych oraz umie w sposób praktyczny realizować podstawowe role zawodowe pracownika socjalnego	Posiada doskonałą umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych oraz umie w sposób praktyczny realizować podstawowe role zawodowe pracownika socjalnego
P_K01	Nie jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach, instytucjach podejmujących działania socjalne i realizujących projekty społeczne	Jest dostatecznie przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach, instytucjach podejmujących działania socjalne i realizujących projekty społeczne	Jest dobrze przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach, instytucjach podejmujących działania socjalne i realizujących projekty społeczne	Jest bardzo dobrze przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach, instytucjach podejmujących działania socjalne i realizujących projekty społeczne

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		47
Egzaminy/zaliczenia		4
Udział w konsultacjach		14
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		15
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		55
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		40
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**175/7,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		70/2,8
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		175/7,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

M. Gray, S. A. Weeb, (J. Szmagalski - red. naukowa wydania polskiego), *Praca socjalna. Teorie i metody*, Warszawa 2012.

T. Kamiński, *Etyka pracownika socjalnego*, Częstochowa 2003.

J. Kwaśniewski (red.), *Praca socjalna. Pomoc społeczna,* Warszawa 1995.

T. Kaźmierczak, M. Łuczyńska, *Wprowadzenie do pomocy społecznej*, Warszawa 1996.

T. Kaźmierczak, *Organizowanie społeczności lokalnej: aplikacje, wdrażanie, przyszłość,* Warszawa, 2014.

K. Marzec – Holka (red.) *, Pomoc społeczna. Teoria i praktyka,* T. 1 i 2, Bydgoszcz 2003.

A. Nocuń, J. Szmagalski, Podstawowe umiejętności w pracy socjalnej i ich kształcenie, Warszawa, 1996.

S. Pawlas-Czyż, *Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych*, Toruń 2007.

D. Rybczyńska, B. Olszak – Krzyżanowska, *Aksjologia pracy socjalnej – wybrane zagadnienia*, Warszawa 1995.

M. Rymsza*, Pracownicy socjalni i praca socjalna w Polsce. Między służbą społeczną a urzędem,* Warszawa 2012.

M. Rymsza, B. Bąbska, *Organizowanie społeczności lokalnej – metodyka pracy środowiskowej*

M. Sokołowska, *Dylematy etyczne pracowników socjalnych*, Warszawa 2013.

B. Dubois, K. Krogsrud – Miley, *Praca socjalna 1 i 2*, Warszawa 1996.

K. Frysztacki, *Socjologia problemów społecznych*, Seria Wykłady z Socjologii, Tom 7, Warszawa 2009.

K. Frysztacki, J. Radwan-Pragłowski, *Miłosierdzie i praktyka. Społeczne dzieje pomocy człowiekowi, W*ydawnictwo „Ślask”, 2009.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Problemy społeczne oraz instytucje polityki społecznej	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	II/3-4
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Jerzy Bugliński**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Socjologia, psychologia, prawo/znajomość zagadnień z tych dziedzin warunkuje zrozumienie mechanizmów powstawania i rozwiązywania problemów społecznych

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	20	17				15		4		**56**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/ Ćwiczenia/Projekt	Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	

P_W01	Definiuje i identyfikuje problemy społeczne	PS1P_W02 PS1P_W03
		PS1P_W08 PS1P_W12
P_W02	Zna i rozumie uwarunkowania polityki społecznej w odniesieniu do problemów społecznych	PS1P_W02 PS1P_W03 PS1P_W08 PS1P_W12
P_W03	Rozumie zjawisko marginalizacji społecznej i wykluczenia społecznego, zna problematykę nierówności społecznych	PS1P_W02 PS1P_W03 PS1P_W08 PS1P_W12
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi zastosować wiedzę teoretyczną do rozwiązywania problemów społecznych, potrafi analizować i wnioskować	PS1P_U02 PS1P_U04 PS1P_U08
P_U02	Potrafi przygotować opracowanie analityczne z zakresu polityki społecznej	PS1P_U02 PS1P_U04 PS1P_U08
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Dyskutuje, angażuje się w pracę grupy, akceptuje inny punkt widzenia, zachowuje krytycyzm w wyrażaniu własnych opinii i sądów	PS1P_K01 PS1P_K03 PS1P_K04 PS1P_K05
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Definicje, cele i podmioty polityki społecznej. Rozwój polityki społecznej w Polsce i za granicą.	P_W01
W2	Polityka społeczna w Polsce po roku 1989. Polityka społeczna Unii Europejskiej. Przesłanki lokalnej polityki społecznej.	P_W02

W3	Zmiany w strukturze demograficznej jako następstwo drugiego przejścia demograficznego. Wskaźniki demograficzne - zdrowotne, społeczne, ekonomiczne. Demograficzne uwarunkowania polityki społecznej. System zabezpieczenia społecznego - jego elementy.	P_W02

W4	Polityka zatrudnienia, rynek pracy, bezrobocie.	P_W03
W5	Skutki bezrobocia. Pomoc bezrobotnym. Kwestia ubóstwa.	P_W03
W6	Polityka rodzinna.	P_W02 P_W03
W7	Kwestia starości.	P_W02 P_W03
W8	Przedmiot i obszar zainteresowania patologii społecznej. Profilaktyka uzależnienia od alkoholu.	P_W02 P_W03
W9	Profilaktyka uzależnienia od narkotyków.	P_W02 P_W03
Lp.	**Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Kategoria potrzeb w polityce społecznej.	P_U01 P_U02 P_K01
T2	Społeczna gospodarka rynkowa a cele polityki społecznej.	P_U01 P_U02 P_K01
T3	Marginalizacja i wykluczenie społeczne w wymiarze lokalnym.	P_U01 P_U02 P_K01
T4	Rynek usług społecznych.	P_U01 P_U02 P_K01
T5	Polityka społeczna wobec wybranych kategorii społecznych (ludności) - osoby starsze i niepełnosprawne, kobiety.	P_U01 P_U02 P_K01
T6	Polityka społeczna wobec wybranych kategorii społecznych (ludności) - mieszkańcy wsi, małych miast i aglomeracji.	P_U01 P_U02 P_K01
T7	Zagrożenia społeczne we współczesnym świecie.	P_U01 P_U02 P_K01
T8	Zapobieganie demoralizacji dzieci i młodzieży.	P_U01 P_U02 P_K01
T9	**Projekt:** Krytyczne spojrzenie na realizację lokalnej polityki społecznej w miejscu zamieszkania studenta.	P_U01 P_U02 P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Egzamin pisemny	W1-W9
P_W02	Egzamin pisemny	W1-W9
P_W03	Egzamin pisemny	W1-W9
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T1-T9
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T1-T9
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1-T9

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie potrafi zdefiniować i identyfikować problemów społeczne	Definiuje i identyfikuje podstawowe problemy społeczne	Prawidłowo definiuje i identyfikuje problem społeczne	W pełni definiuje i identyfikuje problemy społeczne
P_W02	Nie zna i nie rozumie uwarunkowania polityki społecznej w odniesieniu do problemów społecznych	Zna i rozumie podstawowe uwarunkowania polityki społecznej w odniesieniu do problemów społecznych	Zna i rozumie uwarunkowania polityki społecznej w odniesien do problemów społecznych w stopni dobrym	Zna i doskonale rozumie uwarunkowania polityki społecznej w odniesieniu do problemów społecznych
P_W03	Nie rozumie zjawiska marginalizacji społecznej i wykluczenia społecznego, nie zna problematyki nierówności społecznych	Rozumie zjawisko marginalizacji społecznej i wykluczenia społecznego, zna podstawową problematykę nierówności społecznych	Rozumie dobrze zjawisko marginalizacji społecznej i wykluczenia społecznego, zna problematykę nierówności społeczny	Rozumie doskonale zjawisko marginalizacji społecznej i wykluczenia społecznego, zna problematykę nierówności społecznych
P_U01	Nie potrafi zastosować wiedzy teoretycznej do rozwiązywania problemów społecznych, nie potrafi analizować i wnioskować	Potrafi zastosować wiedzę teoretyczną do rozwiązywania problemów społecznych, potrafi analizować i wnioskować w stopniu podstawowym	Potrafi dobrze zastosować wiedzę teoretyczną do rozwiązywania problemów społecznyc potrafi prawidłowo h, analizować i wnioskować	Potrafi w pełni zastosować wiedzę teoretyczną do rozwiązywania problemów społecznych, potrafi doskonale analizować i wnioskować

P_U02	Nie potrafi przygotować opracowania analitycznego z zakresu polityki społecznej	Potrafi przygotować podstawowe opracowanie analityczne z zakresu polityki społecznej	Potrafi dobrze ıe przygotować opracowanie analitycz z zakresu polityki społecznej	Potrafi doskonale przygotować opracowanie analityczne z zakresu polityki społecznej
P_K01	Nie dyskutuje, nie angażuje się w pracę grupy, nie akceptuje innego punktu widzenia, nie zachowuje krytycyzmu w wyrażaniu własnych opinii i sądów	Dyskutuje, angażuje się w pracę grupy, akceptuje inny punkt widzenia, zachowuje krytycyzm w wyrażaniu własnych opinii i sądów	Dyskutuje, angażuje się w pracę grupy, akceptuj ɜ inny punkt widzenia, zachowuje krytycyzm w wyrażaniu własnych opinii i sądów	Z dużym zaangażowaniem dyskutuje, włącza się w pracę grupy, akceptuje inny punkt widzenia, zachowuje krytycyzm w wyrażaniu własnych opinii i sądów

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		52
Egzaminy/zaliczenia		4
Udział w konsultacjach		14
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		15
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		75
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		40
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**200/8,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		70/2,8
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		200/8,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

- Dach Z., Ekonomiczno-społeczne problemy transformacji systemowej w Polsce, Kraków 2007
- Frysztacki K., Socjologia problemów społecznych, Warszawa 2009
- Karwacki A., Grewiński M. (red.), Strategie w polityce społecznej, Warszawa 2009
- Kaźmierczak T., Rymsza M., W stronę aktywnej polityki społecznej, Warszawa 2003
- Księżopolski M., Rysz-Kowalczyk B., Żołędowski C. (red.), Polityka społeczna w kryzysie, Warszawa 2009
- Kwiatkowski E., Bezrobocie. Podstawy teoretyczne, Warszawa 2014
- Leszczyński M., Bezpieczeństwo społeczne Polaków wobec wyzwań XXI wieku, Warszawa 2011
- Miluska J. (red.), Psychologia rozwiązywania problemów społecznych, Poznań 1998
- Miś L., Problemy społeczne. Teoria, metodologia, badania, Kraków 2007
- Pospiszyl I., Patologie społeczne, Warszawa 2010
- Rysz-Kowalczyk B.(red.), Leksykon polityki społecznej, Warszawa 2002
- Słowik-Gabryelska A., **Patologie społeczne**: alkoholizm, narkomania, nikotynizm, Szczecin 2006
- Szarfenberg R., Marginalizacja i wykluczenie społeczne. Wykłady, Warszawa 2006 Szarfenberg R. (red.), Ubóstwo i wykluczenie społeczne w Polsce, Warszawa 2001
- Zieliński **A., Ewolucja wzorów używania alkoholu wśród dorastającej młodzieży w Polsce w XX wieku**, Warszawa 2006

- Bednarz M., Polityka społeczna jako zaspokajanie istotnych potrzeb społecznych, Bydgoszcz 2008
- Błędowski P., Szatur-Jaworska B. Szweda-Lewandowska Z., Kubicki P., Raport na temat sytuacji osób starszych w Polsce, Warszawa 2012
- Dobieszewski A., Przyczyny i przejawy patologii społecznej, (w) Polityka i społeczeństwo, Nr 1/2004
- Domański H., Ubóstwo w społeczeństwach postkomunistycznych, Warszawa 2002
- Faliszek K., **Bezrobocie i alkoholizm drogą do wykluczenia społecznego - praca socjalna szansą na drogę z powrotem?** (w) Wychowanie na co Dzień, 2010, nr 10/11
- Golinowska S., Uwagi o ubóstwie i jego zwalczaniu,(w) Polityka Społeczna, 1997, nr 1
- Kirenko J., Korczyński., Wobec niepełnosprawności, Lublin 2008
- Kowaleski T., Szukalski P. (red.), Nasze starzejące się społeczeństwo. Nadzieje i zagrożenia, Łódź 2004

- Łuszczyńska M., Polski senior - przegląd danych, (w) Praca Socjalna 1/2014
- Marynowicz-Hetka E., Wokół problemów działania społecznego, Katowice 1998
- Miś L., Nóżka M., Smagacz-Poziemska M., Nasze problemy. Bieda i bezrobocie we współczesnym społeczeństwie polskim, Kraków 2011
- Pollok A., Ubóstwo jako problem społeczny, (w) Biuletyn Polskiego Towarzystwa ekonomicznego, 2001, nr 2
- Rajkiewicz A., Księżopolski M., Supińska J. (red.), Polityka społeczna. Materiały do studiowania, Katowice 1998
- Reszke I., Wobec bezrobocia: opinie, stereotypy, Warszawa 1995
- Rysz-Kowalczyk B., (Nie) Dostosowanie instytucji polityki społecznej do zmian życia współczesnych Polaków, (w) Polityka Społeczna. Kontynuacja i zmiana. Księga z okazji 90-lecia urodzin Antoniego Rajkiewicza, Warszawa 2012
- Trafiałek E., Polska starość w dobie przemian, Katowice 2003
- Wieczorek-Stachowicz M., **Nastolatki i alkohol**: strategie profilaktyczne w szkole, Warszawa 2007

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Wiedza o rozwoju człowieka w cyklu życia	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	III/5
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Magdalena Dawidowicz**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawy psychologii

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	17	18				10		4		**49**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/ Ćwiczenia/Projekt	Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	

P_W01	Rozumie przyczyny zmienności osobniczej i międzyosobniczej	PS1P_W01 PS1P_W13
		PS1P_W14
P_W02	Stosuje wiedzę biomedyczną w pracy socjalnej	PS1P_W01 PS1P_W13
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi przeanalizować zaburzenia rozwojowe z punktu widzenia związków etiologii z symptomatologią	PS1P_U01 PS1P_U09
P_U02	Rozpoznaje indywidualne potrzeby i możliwości człowieka w poszczególnych etapach ontogenezy	PS1P_U01
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Dyskutuje, angażuje się w pracę grupy, zachowuje krytycyzm w wyrażaniu własnych opinii i sądów	PS1P_K01 PS1P_K03 PS1P_K05
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład/ Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Pojęcie rozwoju i zmiany rozwojowej. Cechy rozwoju. Rodzaje zmian rozwojowych.	P_W01, P_W02
T2	Rozwój fizyczny człowieka - zależność od czynników genetycznych i środowiskowych. społecznego.	P_W01, P_W02
T3	Wpływ chorób matki - alkoholizmu, narkomanii oraz chorób zakaźnych (HIV, różyczka, ospa, toksoplazmoza) na rozwój dziecka w życiu płodowym i po urodzeniu.	P_W01, P_W02 P_U01, P_U02
T4	Charakterystyka etapów rozwoju.	P_U01, P_U02, P_K01
T5	Wieloaspektowe podejście do problemu starości i starzenia się (elementy gerontologii)	P_U01, P_U02, P_K01
T6	Stereotypy związane z płcią - ich wpływ na przebieg socjalizacji kobiet i mężczyzn.	P_U01, P_U02, P_K01

T7	Biomedyczne podstawy życia	P_W01, P_W02 P_U01, P_U02 P_K01
T8	Opieka paliatywna.	P_W01, P_W02 P_U01, P_U02
T9	Znaczenie zakłóceń rozwojowych dla zdrowia psychicznego	P_W01, P_W02 P_U01, P_U02 P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Egzamin pisemny	T1-T9
P_W02	Egzamin pisemny	T1-T9
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T4-T9
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T4-T9
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T4-T9

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie rozumie przyczyny zmienności osobniczej i międzyosobniczej	Rozumie podstawowe przyczyny zmienności osobniczej i międzyosobniczej	Rozumie poprawnie przyczyny zmiennośc osobniczej i międzyosobniczej	W pełni rozumie przyczyny zmienności osobniczej i międzyosobniczej
P_W02	Nie stosuje wiedzy biomedycznej w pracy socjalnej	Stosuje podstawową wiedzę biomedyczną w pracy socjalnej	Stosuje wiedzę biomedyczną w pracy socjalnej	Stosuje doskonale wiedzę biomedyczną w pracy socjalnej

P_U01	Nie potrafi przeanalizować zaburzeń rozwojowych z punktu widzenia związków etiologii z symptomatologią	Potrafi przeanalizować podstawowe zaburzenia rozwojowe z punktu widzenia związków etiologii z symptomatologią	Potrafi prawidłowo z przeanalizować zaburzenia rozwojowe punktu widzenia związków etiologii z symptomatologią	Potrafi szczegółowo przeanalizować zaburzenia rozwojowe z punktu widzenia związków etiologii z symptomatologią
P_U02	Nie rozpoznaje indywidualnych potrzeb i możliwości człowieka w poszczególnych etapach ontogenezy	Rozpoznaje w stopniu podstawowym indywidualne potrzeby i możliwości człowieka w poszczególnych etapach ontogenezy	Rozpoznaje prawidło o indywidualne potrzeb i możliwości człowieka v poszczególnych etapa h ontogenezy	Rozpoznaje szczegółowo indywidualne potrzeby i możliwości człowieka w poszczególnych etapach ontogenezy
P_K01	Nie dyskutuje, nie angażuje się w pracę grupy, nie zachowuje krytycyzmu w wyrażaniu własnych opinii i sądów	Dyskutuje, angażuje się w pracę grupy, zachowuje krytycyzm w wyrażaniu własnych opinii i sądów	Dyskutuje, angażuje się w pracę grupy, zachowuje krytycyzm w wyrażaniu własnych opinii i sądów	Z dużym zaangażowaniem dyskutuje, włącza się w pracę grupy, zachowuje krytycyzm w wyrażaniu własnych opinii i sądów

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		35
Egzaminy/zaliczenia		4
Udział w konsultacjach		16
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		35
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**200/8,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		49/2,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		200/8,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Birch A., Malim T. (1998). *Psychologia rozwojowa w zarysie. Od niemowlęctwa do dorosłości*. Warszawa: PWN

Vasta R., Haith M., Miller S. (1995). *Psychologia dziecka*. Warszawa, PWN
Bryant P. E., Colman A. M. (red.) (1997). *Psychologia rozwojowa*. Poznań: Zysk i S-ka
Stuart-Hamilton I. (2005). *Psychologia starzenia się*. Poznań: Zysk i S-ka

Inne materiały dydaktyczne: ▯ Materiały prowadzącego.

3. Przedmioty do wyboru

3a. Moduł: Praca socjalna z rodziną

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Podstawy diagnozy psychologicznej	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	II/3-4
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Magdalena Rozmus**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawy psychologii, Psychologia rozwojowa

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN										
	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	14	16				10		4		**44**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**

Wykład/ Ćwiczenia/Projekt	Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA

Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW		
Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Posiada wiedzę z zakresu diagnozy psychologicznej. Rozumie złożony charakter diagnozy psychologicznej jako procesu.	PS1P_W01 PS1P_W02
P_W02	Zna metody diagnozy psychologicznej w zakresie pomiaru testowego, obserwacji, wywiadu, swobodnych technik diagnostycznych i technik projekcyjnych.	PS1P_W01 PS1P_W07
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi zaplanować i przeprowadzić proces diagnostyczny	PS1P_U01 PS1P_U04
P_U02	Zna narzędzia diagnozy psychologicznej i potrafi dokonać wyboru najbardziej adekwatnego narzędzia	PS1P_U01 PS1P_U04 PS1P_U13
P_U03	Jest zdolny zinterpretować wyniki badań diagnostycznych z zakresu psychologii i sporządzić raport.	PS1P_U01 PS1P_U04 PS1P_U13 PS1P_U14
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Jest odpowiedzialny za swoje działania i grupy	PS1P_K01

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Rozumienie diagnozy w psychologii i naukach pokrewnych	P_W01, P_W02
T2	Przedmiot diagnozowania z perspektywy ujęć teoretycznych i dziedzin stosowanych w psychologii	P_W01, P_W02
T3	Rodzaje diagnoz: nozologiczna, funkcjonalna, psychospołeczna	P_W01, P_W02
T4	Sposoby ujmowania procesu diagnozowania w psychologii	P_W01, P_W02

T5	Proces diagnozowania i jego etapy	P_W01, P_W02 P_U01, P_U02 P_K01

T6	Relacja diagnostyczna w wymiarze osobowym i społecznym	P_W01, P_W02 P_U01, P_U02 P_K01
T7	Profesjonalne oraz interpersonalne kompetencje w diagnozowaniu	P_W01, P_W02 P_U01, P_U02 P_K01
T8	Etyczne problemy diagnozowania	P_W01, P_W02 P_U01, P_U02 P_K01
T9	Diagnoza psychologiczna w praktyce	P_W01, P_W02 P_U01, P_U02 P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
	Wiedza:	
P_W01	Zaliczenie pisemne	T1-T4
P_W02	Zaliczenie pisemne	T1-T4
	Umiejętności:	
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T5-T9
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T5-T9
P_U03	Zadanie praktyczne, projekt.	T5-T9
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T5-T9

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie posiada wiedzy z zakresu diagnozy psychologicznej. Nie rozumie złożonego charakteru diagnozy psychologicznej jako procesu.	Posiada podstawową wiedzę z zakresu diagnozy psychologicznej. Rozumie złożony charakter diagnozy psychologicznej jako procesu.	Posiada wiedzę z zakresu diagnozy psychologicznej. Rozumie złożony charakter diagnozy psychologicznej jako procesu.	Posiada wiedzę z zakresu diagnozy psychologicznej. Rozumie złożony charakter diagnozy psychologicznej jako procesu.
P_W02	Nie zna metod diagnozy psychologicznej w zakresie pomiaru testowego, obserwacji, wywiadu, swobodnych technik diagnostycznych i technik projekcyjnych.	Zna podstawowe metody diagnozy psychologicznej w zakresie pomiaru testowego, obserwacji, wywiadu, swobodnych technik diagnostycznych i technik projekcyjnych.	Zna metody diagnozy psychologicznej w zakresie pomiaru testowego, obserwacji, wywiadu, swobodnych technik diagnostycznych i technik projekcyjnych.	Zna doskonale metody diagnozy psychologicznej w zakresie pomiaru testowego, obserwacji, wywiadu, swobodnych technik diagnostycznych i technik projekcyjnych.
P_U01	Nie potrafi zaplanować i przeprowadzić procesu diagnostycznego	Potrafi zaplanować i przeprowadzić podstawowy proces diagnostyczny	Potrafi prawidłowo zaplanować i przeprowadzić proces diagnostyczny	Potrafi szczegółowo zaplanować i przeprowadzić proces diagnostyczny
P_U02	Nie zna narzędzi diagnozy psychologicznej i nie potrafi dokonać wyboru najbardziej adekwatnego narzędzia	Zna podstawowe narzędzia diagnozy psychologicznej i potrafi dokonać wyboru najbardziej adekwatnego narzędzia	Zna prawidłowe narzędzia diagnozy psychologicznej i potrafi dokonać wyboru najbardziej adekwatnego narzędzia	Zna w pełni narzędzia diagnozy psychologicznej i potrafi dokonać wyboru najbardziej adekwatnego narzędzia
P_U03	Nie jest zdolny zinterpretować wyniki badań diagnostycznych z zakresu psychologii i sporządzić raport.	Jest zdolny zinterpretować wyniki badań diagnostycznych z zakresu psychologii i sporządzić podstawowy raport.	Jest zdolny zinterpretować wyniki badań diagnostycznych z zakresu psychologii i sporządzić rozszerzony raport.	Jest zdolny zinterpretować wyniki badań diagnostycznych z zakresu psychologii i sporządzić szczegółowy raport.
P_K01	Nie jest odpowiedzialny za swoje działania i grupy	Jest odpowiedzialny za swoje działania i grupy	Jest odpowiedzialny za swoje działania i grupy	Jest w pełni odpowiedzialny za swoje działania i grupy

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		40
Egzaminy/zaliczenia		4

Udział w konsultacjach		16
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		65
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		50
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**175/7,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		60/2,4
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		150/6,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		175/7,0

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura obowiązkowa:

Brzezińska A. (red.) (2004, Psychologiczne portrety człowieka. Praktyczna psychologia rozwojowa, Warszawa, GWP, rozdziały: 19 i 20

Heszen I., Sęk H. (2007), Psychologia zdrowia, Warszawa, rozdz. 16

Paluchowski J. W., Hornowska E (2000), Podstawy teoretyczne diagnozy psychologicznej, w: J. Strelau (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki, Gdańsk, GWP, t.1 s. 509 – 522

Paluchowski W. J.(2001), Diagnoza psychologiczna. Podejście ilościowe i jakościowe, Warszawa, Scholar

Paluchowski W.J. (2007), Diagnoza psychologiczna. Proces – narzędzia – standardy, Warszawa, wyd. Akademickie i Profesjonalne

Literatura uzupełniająca:

Brzeziński J., Siuta J.(red.)(1991)Społeczny kontekst badań psychologicznych i pedagogicznych. Wybór tekstów, Poznań, UAM

Dołęga Z.(2010), Diagnoza psychologiczna dzieci w wieku szkolnym, t.1, Katowice, Wyd UŚ

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Podstawy pomocy psychologicznej

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***

Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	III/5
Osoba koordynująca przedmiot:	**Ks. prof. dr hab. Marian Stepulak**

Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawy psychologii, Psychologia rozwojowa, Diagnoza psychologiczna

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	8	7				5		2		**22**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/ Ćwiczenia/Projekt	Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna podstawowe zagadnienia z zakresu pomocy psychologicznej	PS1P_W01 PS1P_W13
	Umiejętności:	
P_U01	Posiada umiejętności w zakresie różnorodnych technik i form pomocy psychologicznej	PS1P_U01 PS1P_U02

P_U02	Potrafi rozpoznawać zjawiska psychopatologiczne, przeprowadzać postępowanie diagnostyczne oraz tworzyć scenariusze postępowania profilaktycznego i pomocowego dla osób z różnych grup ryzyka i zaburzeń psychicznych	PS1P_U01 PS1P_U02 PS1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest otwarty na potrzeby osób w trudnej sytuacji życiowej czy należących do różnych grup ryzyka zaburzeń, osób i grup społecznych	PS1P_K03
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych**

		efektów kształcenia
T1	Definicja pomocy psychologicznej i jej formy oraz znaczenie właściwości osoby pomagającej i korzystającej z pomocy	P_W01
T2	Pomoc psychologiczna a wsparcie społeczne	P_W01 P_U01 P_U02 P_K01
T3	Psychoterapia - podejście behawioralne	P_W01 P_U01 P_U02 P_K01
T4	Psychoterapia - podejście poznawcze	P_W01 P_U01 P_U02 P_K01
T5	Psychoterapia - podejście psychoanalityczne	P_W01 P_U01 P_U02 P_K01
T6	Psychoterapia - podejście humanistyczno-egzystencjalne	P_W01 P_U01 P_U02 P_K01
T7	Psychoterapia systemowa	P_W01 P_U01 P_U02 P_K01
T8	Interwencja kryzysowa	P_W01 P_U01 P_U02 P_K01
T9	Poradnictwo i psychoedukacja dla osób zagrożonych kryzysem psychologicznym	P_W01 P_U01 P_U02 P_K01
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**

Wiedza:		
P_W01	Zaliczenie pisemne	T1-T7
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T8-T9
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T8-T9
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T8-T9

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie zna podstawowych zagadnień z zakresu pomocy psychologicznej	Zna podstawowe zagadnienia z zakresu pomocy psychologicznej	Zna w pełni podstawowe zagadnienia z zakresu pomocy psychologicznej	Zna w pełni i bezbłędnie podstawowe zagadnienia z zakresu pomocy psychologicznej
P_U01	Nie posiada umiejętności w zakresie różnorodnych technik i form pomocy psychologicznej	Posiada podstawowe umiejętności w zakresie różnorodnych technik i form pomocy psychologicznej	Posiada prawidłowe umiejętności w zakresie różnorodnych technik i form pomocy psychologicznej	Posiada doskonałe umiejętności w zakresie różnorodnych technik i form pomocy psychologicznej
P_U02	Nie potrafi: rozpoznawać zjawiska psychopatologiczne, przeprowadzać postępowanie diagnostyczne oraz tworzyć scenariusze postępowania profilaktycznego i pomocowego dla osób z różnych grup ryzyka i zaburzeń psychicznych	Potrafi rozpoznawać podstawowe zjawiska psychopatologiczne, przeprowadzać postępowanie diagnostyczne oraz tworzyć scenariusze postępowania profilaktycznego i pomocowego dla osób z różnych grup ryzyka i zaburzeń psychicznych	Potrafi prawidłowo: rozpoznawać zjawiska psycho-patologiczne, przeprowadzać postępowanie diagnostyczne oraz tworzyć scenariusze postępowania profilaktycznego i pomocowego dla osób z różnych grup ryzyka i zaburzeń psychicznych	Potrafi doskonale i bezbłędnie: rozpoznawać zjawiska psychopatologiczne, przeprowadzać postępowanie diagnostyczne oraz tworzyć scenariusze postępowania profilaktycznego i pomocowego dla osób z różnych grup ryzyka i zaburzeń psychicznych
P_K01	Nie jest otwarty na potrzeby osób w trudnej sytuacji życiowej czy należących do różnych grup ryzyka zaburzeń, osób i grup społecznych	Jest otwarty na potrzeby osób w trudnej sytuacji życiowej czy należących do różnych grup ryzyka zaburzeń, osób i grup społecznych	Jest otwarty na potrzeby osób w trudnej sytuacji życiowej czy należących do różnych grup ryzyka zaburzeń, osób i grup społecznych	Jest otwarty na potrzeby osób w trudnej sytuacji życiowej czy należących do różnych grup ryzyka zaburzeń, osób i grup społecznych

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności	**Obciążenie studenta**

ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		20
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		5
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		20
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**75/3,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		30/1,2
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		50/2,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		75/3,0

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

- Sęk, H., Brzezińska A. (2008). Podstawy pomocy psychologicznej. W: J. Strelau i D. Doliński (red.). Psychologia. Podręcznik akademicki, t.2. Gdańsk: GWP.
- Rakowska, J.M. (2005). Skuteczność psychoterapii. Warszawa: Scholar.
- Sęk, H., Cieślak R. (2006). Wsparcie społeczne, stres i zdrowie. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Kowalik S. (2007). Psychologia rehabilitacyjna. Warszawa: WAiP.
- Prigatano G.P. (2009). Rehabilitacja neuropsychologiczna. Warszawa PWN; cz. 2.
- Linley, P.A., Joseph S. (2007). Psychologia pozytywna w praktyce. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Placówki opiekuńczo-społeczne	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	III/5
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Ewa Wawruch**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Wprowadzenie do pracy socjalnej, Metodyka pracy socjalnej

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	7	8				5		2		**22**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/ Ćwiczenia/Projekt	Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	

P_W01	Student posiada wiedzę dotyczącą placówek pomocy społecznej, zarówno publicznych jak również niepublicznych	PS1P_W10 PS1P_W12

P_W02	Potrafi wymienić zadania realizowane przez te instytucje oraz zna podstawowy zakres udzielanej przez nie pomocy	PS1P_W10 PS1P_W12
Umiejętności:		
P_U01	Student trafnie diagnozuje problemy społeczne wskazując na podmioty je rozwiązujące	PS1P_U08 PS1P_U09
P_U02	Dokonuje obserwacji i interpretacji funkcjonowania placówek społeczno opiekuńczych w Polsce	PS1P_U08 PS1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest otwarty na potrzeby klienta w trudnej sytuacji życiowej i przygotowany do pełnienia roli zawodowej	PS1P_K03 PS1P_K06
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład/ Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Instytucja pomocy społecznej ujęciu historycznym.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02
T2	Rola i zadania regionalnego ośrodka polityki społecznej oraz powiatowego centrum pomocy rodzinie.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02
T3	Ośrodek pomocy społecznej jako podstawowa jednostka systemu pomocy społecznej.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02
T4	Instytucjonalne formy wsparcia oferowane w ramach placówek pomocy społecznej.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02 P_K01
T5	Ośrodek interwencji kryzysowej jako jednostka powiatu realizująca zadania z zakresu interwencji kryzysowej.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02 P_K01
T6	Organizacje pozarządowe jako podmioty wspierające rozwiązywanie problemów pomocy społecznej.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02 P_K01

T7	Projekt: Ocena realizacji lokalnej polityki społecznej (w kontekście nauczanego przedmiotu) w miejscu zamieszkania studenta.	P_U01 P_U02 P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
	Wiedza:	
P_W01	Zaliczenie pisemne	T1-T6
P_W02	Zaliczenie pisemne	T1-T6
	Umiejętności:	
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T1-T7
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T1-T7
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T7

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie posiada wiedzy dotyczącej placówek pomocy społecznej, zarówno publicznych jak również niepublicznych	Posiada podstawową wiedzę dotyczącą placówek pomocy społecznej, zarówno publicznych jak również niepublicznych	Posiada poprawną wiedzę wiedzy dotyczącą placówek pomocy społecznej, zarówno publicznych jak również niepublicznych	Posiada rozbudowaną dotyczącą placówek pomocy społecznej, zarówno publicznych jak również niepublicznych
P_W02	Nie potrafi wymienić zadań realizowanych przez te instytucje oraz nie zna podstawowego zakresu udzielanej przez nie pomocy	Potrafi wymienić główne zadania realizowane przez te instytucje oraz zna podstawowy zakres udzielanej przez nie pomocy	Potrafi wymienić prawidłowo zadania realizowane przez te instytucje oraz zna zakres udzielanej przez nie pomocy	Potrafi szczegółowo wymienić zadania realizowane przez te instytucje oraz zna w pełni zakres udzielanej przez nie pomocy
P_U01	Nie potrafi zdiagnozować problemów społecznych wskazując na podmioty je rozwiązujące	Ogólnie diagnozuje problemy społeczne wskazując na podmioty je rozwiązujące	Prawidłowo diagnozuje problemy społeczne wskazując na podmioty je rozwiązujące	Doskonale diagnozuje problemy społeczne wskazując na podmioty je rozwiązujące
P_U02	Nie umie dokonać obserwacji i interpretacji funkcjonowania placówek społeczno opiekuńczych w Polsce	Dokonuje podstawowej obserwacji i interpretacji funkcjonowania placówek społeczno opiekuńczych w Polsce	Dokonuje głębokiej obserwacji i interpretacji funkcjonowania placówek społeczno opiekuńczych w Polsce, z niewielkimi błędami	Dokonuje bezbłędnie i szczegółowo obserwacji i interpretacji funkcjonowania placówek społeczno opiekuńczych w Polsce

P_K01	Nie jest otwarty na potrzeby klienta w trudnej sytuacji życiowej i nie jest przygotowany do pełnienia roli zawodowej	Jest otwarty na potrzeby klienta w trudnej sytuacji życiowej i przygotowany do pełnienia roli zawodowej	Jest otwarty na potrzeby klienta w trudnej sytuacji życiowej i przygotowany do pełnienia roli zawodowej	Jest otwarty na potrzeby klienta w trudnej sytuacji życiowej i przygotowany do pełnienia roli zawodowej

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności	**Obciążenie studenta**	
ECTS	**Studia stacjonarne**	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		20
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		5
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		35
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**100/4,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		30/1,2
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		75/3,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		100/4,0

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

- W. Maciejko, P. Zaborniak, Ustawa o pomocy społecznej – komentarz, Warszawa 2010 .
- H. Surgacz; Wstęp do prawa pomocy społecznej, Wrocław 1999.
- Praca zbiorowa pod red. J. Babiaka i W. Sługockiego, Rola organizacji pozarządowych w kształtowaniu społeczeństwa obywatelskiego. Doświadczenia i wyzwania, Warszawa 2009.
- S.Nitecki , Prawo do pomocy społecznej w polskim systemie prawnym, Warszawa 2008.
- „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej" , Standardy interwencji kryzysowej, opracował zespół ds. przemocy w składzie: J. Grodecka, R. Kałucka, K. Sarzała, A. Żukiewicz, wersja z dnia 09.06.2011.
- Praca zbiorowa pod red. B. Balcerzak-Paradowskiej i A. Rączaszka, Przestrzenne zróżnicowanie problemów społecznych, Warszawa 2011.
- Aktualne ustawy i rozporządzenia z obszaru pomocy społecznej

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Profilaktyka niedostosowania społecznego	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	III/5
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Alina Ukalisz-Kapała**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawy psychologii, wprowadzenie do pracy socjalnej, metodyka pracy socjalnej

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	10	5				5		2		**22**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Ćwiczenia/Projekt	Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	

P_W01	Potrafi poprawnie zdefiniować nieprzystosowanie społeczne, niedostosowanie społeczne i wykolejenie społeczne oraz dokonać ich rozróżnienia w kategoriach psychospołecznych i biologicznych	PS1P_W02 PS1P_W03
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi dokonać charakterystyki głównych środowisk wychowawczych ujmując relacje między ich członkami używając przy tym języka specjalistycznego	PS1P_U02 PS1P_U03 PS1P_U09
P_U02	Potrafi scharakteryzować na czym polega diagnoza niedostosowania społecznego oraz zasady konstruowania programu profilaktycznego i podać przykłady	PS1P_U02 PS1P_U03 PS1P_U04 PS1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Potrafi dyskutować na tematy związane z odchyleniami od normy społecznej w oparciu o zdobytą wiedzę oraz normy etyczno-moralne	PS1P_K02 PS1P_K03
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Niedostosowanie społeczne. Definicje objawowe, teoretyczne i operacyjne. Typologia niedostosowania społecznego i zaburzeń zachowania. Zaburzenia zachowania a przestępczość.	P_W01
T2	Niedostosowanie społeczne w kontekście rozwojowym.	P_W01
T3	Profilaktyka w rozumieniu potocznym i naukowym. Profilaktyka uniwersalna, selektywna, wskazująca.	P_W01, P_U01, P_U02
T4	Diagnoza niedostosowania społecznego – poziom indywidualny i grupowy. Błędy narzędzi diagnostycznych i diagnozy. Cechy dobrego narzędzia diagnostycznego. Pomiar czynników chroniących i czynników ryzyka. Konstruowanie prostych narzędzi kwestionariuszowych.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
T5	Najważniejsze wyniki badań dotyczące niedostosowania społecznego, zachowań ryzykownych. Najnowsze trendy zmian. Wyniki krajowych badań w perspektywie podłużnej.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
T6	Konstruowanie programów profilaktycznych. Planowanie, implementacja, ewaluacja. Błędy w zakresie konstruowania programów profilaktycznych. Dylematy etyczne.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
T7	Współpraca na rzecz współpracy w środowisku lokalnym, Konstruowanie interdyscyplinarnych lokalnych strategii na rzecz przeciwdziałania niedostosowaniu społecznemu	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
T8	Przykłady dobrej praktyki w programach dotyczących profilaktyki niedostosowania społecznego	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Zaliczenie pisemne	T1-T6
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T4-T8
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T4-T8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T6

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie potrafi poprawnie zdefiniować nieprzystosowania społecznego, niedostosowanie społecznego i wykolejenia społecznego oraz dokonać ich rozróżnienia w kategoriach psychospołecznych i biologicznych	Potrafi ogólnie zdefiniować nieprzystosowanie społeczne, niedostosowanie społeczne i wykolejenie społeczne oraz dokonać ich rozróżnienia w kategoriach psychospołecznych i biologicznych	Potrafi prawidłowo zdefiniować nieprzystosowanie społeczne, niedostosowanie społeczne i wykolejenie społeczne oraz dokon ić ich rozróżnienia w kategoriach psychospołecznych i biologicznych	Potrafi szczegółowo zdefiniować nieprzystosowanie społeczne, niedostosowanie społeczne i wykolejenie społeczne oraz dokonać ich rozróżnienia w kategoriach psychospołecznych i biologicznych
P_U01	Nie potrafi dokonać charakterystyki głównych środowisk wychowawczych ujmując relacje między ich członkami używając przy tym języka specjalistycznego	Potrafi dokonać ogólnej charakterystyki głównych środowisk wychowawczych ujmując relacje między ich członkami używając przy tym języka specjalistycznego	Potrafi dokonać ch poprawnej ąc charakterystyki główny y środowisk wychowawczych ujmuj relacje między ich członkami używając pr tym języka specjalistycznego	Potrafi dokonać szczegółowej charakterystyki głównych środowisk wychowawczych ujmując relacje między ich członkami używając przy tym języka specjalistycznego
P_U02	Nie potrafi: scharakteryzować na czym polega diagnoza niedostosowania społecznego oraz zasady konstruowania programu profilaktycznego i podać przykłady	Potrafi pobieżnie scharakteryzować na czym polega diagnoza niedostosowania społecznego oraz zasady konstruowania programu profilaktycznego i podać przykłady	Potrafi poprawnie scharakteryzować na czym polega diagnoza niedostosowania ły społecznego oraz zasa nu konstruowania progra ić profilaktycznego i pod przykłady	Potrafi doskonale scharakteryzować na czym polega diagnoza niedostosowania społecznego oraz zasady konstruowania programu profilaktycznego i podać szczegółowe przykłady

P_K01	Nie potrafi dyskutować na tematy związane z odchyleniami od normy społecznej w oparciu o zdobytą wiedzę oraz normy	Potrafi dyskutować na tematy związane z odchyleniami od normy społecznej w oparciu o zdobytą wiedzę oraz normy	Potrafi dyskutować na tematy związane z odchyleniami od normy społecznej w oparciu zdobytą wiedzę oraz	Potrafi doskonale dyskutować na tematy związane z odchyleniami od normy społecznej w oparciu o zdobytą wiedzę oraz
	etyczno-moralne	etyczno-moralne	normy etyczno-moralne	normy etyczno-moralne

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		20
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		5
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		50
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		65
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**150/6,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		30/1,2
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		125/5,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		150/6,0

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Jaworska A., Leksykon resocjalizacji, Kraków 2012.

Elliot J., Place M., Dzieci i młodzież w kłopocie. Poradnik nie tylko dla psychologów, Warszawa 2004.

Hołyst B., Zagrożenia ładu społecznego, Warszawa 2013.

Kuć M., Prawne podstawy resocjalizacji, Warszawa 2011.

Nowak A, Wysocka E., Problemy i zagrożenia społeczne we współczesnym świecie. Elementy patologii społecznej i kryminologii, Katowice 2001.

Kozak S., Patologie wśród dzieci i młodzieży, Warszawa 2000

Szymańska J., Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej profilaktyki, Warszawa 2000

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
System wspierania i formy pracy z rodziną	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	III/6
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Magdalena Dawidowicz**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawy psychologii, wprowadzenie do pracy socjalnej, metodyka pracy socjalnej

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	5	10				5			**2**	

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Ćwiczenia/Projekt	Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	

P_W01	Zna problem kryzysu w rodzinie, typologię rodzin oraz formy pracy z rodziną	PS1P_W02
P_W02	Potrafi zdefiniować rolę pracownika socjalnego w mediacji rodzinnych	PS1P_W05

Umiejętności:		
P_U01	Potrafi scharakteryzować zadania i obowiązki asystenta rodziny	PS1P_U04 PS1P_U09
P_U02	Potrafi zaproponować interdyscyplinarny model pracy z rodziną	PS1P_U02 PS1P_U04 PS1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem zawody pracownika socjalnego	PS1P_K03

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład/ Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Rodzina w sytuacji kryzysu.	P_W01, P_W02
T2	Typologia rodzin.	P_W01, P_W02
T3	Formy pracy socjalnej z rodziną. Interdyscyplinarny model pracy z rodziną.	P_W01, P_W02 PS1_K01
T4	Mediacje rodzinne. Rola pracownika socjalnego w wykorzystaniu mediacji.	P_U01, P_U02 PS1_K01
T5	Asystent rodziny. Zadania i obowiązki asystenta rodziny.	P_U01, P_U02 PS1_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Zadanie praktyczne, projekt.	T1-T5
P_W02	Zadanie praktyczne, projekt.	T1-T5
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T1-T5

P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T1-T5
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1-T5

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie zna problemu kryzysu w rodzinie, typologię rodzin oraz formy pracy z rodziną	Zna problem kryzysu w rodzinie, typologię rodzin oraz główne formy pracy z rodziną	Zna problem kryzysu w rodzinie, typologię rodzin oraz różnorodne formy pracy z rodziną	Zna w pełni problem kryzysu w rodzinie, typologię rodzin oraz różnorodne formy pracy z rodziną
P_W02	Nie potrafi zdefiniować roli pracownika socjalnego w mediacji rodzinnych	Potrafi w stopniu podstawowym zdefiniować rolę pracownika socjalnego w mediacji rodzinnych	Potrafi prawidłowo zdefiniować rolę pracownika socjalnego w mediacji rodzinnych	Potrafi bezbłędnie i szczegółowo zdefiniować rolę pracownika socjalnego w mediacji rodzinnych
P_U01	Nie potrafi scharakteryzować zadań i obowiązków asystenta rodziny	Potrafi ogólnie scharakteryzować zadania i obowiązki asystenta rodziny	Potrafi poprawnie scharakteryzować zadania i obowiązki asystenta rodziny	Potrafi bezbłędnie scharakteryzować zadania i obowiązki asystenta rodziny
P_U02	Nie potrafi zaproponować interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną	Potrafi zaproponować podstawowy interdyscyplinarny model pracy z rodziną	Potrafi poprawnie zaproponować interdyscyplinarny model pracy z rodziną	Potrafi zaproponować szczegółowo interdyscyplinarny model pracy z rodziną
P_K01	Nie potrafi rozwiązywać problemów związanych z wykonywaniem zawody pracownika socjalnego	Potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem zawody pracownika socjalnego	Potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem zawody pracownika socjalnego	Potrafi w pełni rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem zawody pracownika socjalnego

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		20
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		5
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		50

Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		65
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**150/6,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		30/1,2
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		125/5,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		150/6,0

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

- Arendarska A, Wojcieszek K., Przygotowanie profilaktyki domowej, PARPA, Warszawa 2003
- Dybowska E., Teoria systemowej pracy z rodziną, ROPS, Kraków 2012.
- Gójska A., Huryn V., Mediacja w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, Warszawa 2007,
- Kantowicz E., Elementy teorii i praktyki pracy socjalnej, Wydawnictwo UWM, Olsztyn 2001,
- Krasiejko I., Metodyka działania asystenta rodziny. Podejście Skoncentrowane na rozwiązaniach,
- Śląsk, Katowice 2010.
- Sakowska J., Praca z rodzicami, w: Psychologia praktyczna w systemie oświaty, CMPPP i MEN, Warszawa 1999,
- Szczepkowski J., Praca socjalna – podejście skoncentrowane na rozwiązaniach, Akapit, Toruń 2010,

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Patologie społeczne i choroby cywilizacyjne

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	III/6
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Magdalena Rozmus**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawy psychologii, socjologii, psychologia rozwoju człowieka

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN										
	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	5	10				5		2		**22**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Ćwiczenia/Projekt	Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW		
Lp. Opis	**przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna terminologię i charakteryzuje zjawiska patologii społecznej, które dotyczą jednostek, grup społecznych, szerszych zbiorowości	PS1P_W01 PS1P_W02 PS1P_W03
P_W02	Zna teorie zachowań dewiacyjnych i rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów	PS1P_W01 PS1P_W02 PS1P_W03
P_W03	Zna czynniki ryzyka najczęściej występujących chorób cywilizacyjnych i możliwości działań prewencyjnych	PS1P_W01 PS1P_W02 PS1P_W03
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi zdiagnozować symptomy i skalę zjawisk patologii społecznych	PS1P_U03 PS1P_U04 PS1P_U09

P_U02	Potrafi scharakteryzować objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych	PS1P_U04 PS1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy	**PS1P_K01**
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		

Lp.	**Wykład/Ćwiczenia/Projekt**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Norma – dewiacja – dezorganizacja – dezintegracja – patologia – charakterystyka podstawowych pojęć	P_W01
T2	Biopsychiczne i socjokulturowe uwarunkowania zachowań patologicznych	P_W01, P_K01
T3	Diagnoza symptomów i skali takich zjawisk patologii społecznej które dotyczą: a) jednostek, b) grup społecznych, c) szerszych zbiorowości	P_W02, P_U01, P_K01
T4	Wykluczenie społeczne: mobbing, bullying, bezdomność, dzieci ulicy	P_W02, P_U01, P_K01
T5	Strategie minimalizowania skutków patologii społecznych	P_W02, P_U01, P_K01
T6	Wybrane choroby cywilizacyjne – definicja, epidemiologia, działania profilaktyczne	P_W03, P_U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Zaliczenie pisemne	T1-T4, T6
P_W02	Zaliczenie pisemne	T1-T4, T6
P_W03	Zaliczenie pisemne	T1-T4, T6
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T5, T6
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T5, T6
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T5, T6

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów

P_W01	Nie zna terminologii i nie charakteryzuje zjawisk patologii społecznej, które dotyczą jednostek, grup społecznych, szerszych zbiorowości	Zna ogólną terminologię i charakteryzuje zjawiska patologii społecznej, które dotyczą jednostek, grup społecznych, szerszych zbiorowości	Zna terminologię i charakteryzuje poprawnie zjawiska patologii społecznej, które dotyczą jednostek, grup społecznych, szerszych zbiorowości	Zna szczegółową terminologię i w bezbłędnie charakteryzuje zjawiska patologii społecznej, które dotyczą jednostek, grup społecznych, szerszych zbiorowości
P_W02	Nie zna podstawowych teorii zachowań dewiacyjnych i nie rozumie różnorodnych uwarunkowań tych procesów	Zna podstawowe teorie zachowań dewiacyjnych i rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów	Zna teorie zachowań dewiacyjnych i rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów	Zna bezbłędnie teorie zachowań dewiacyjnych i rozumie doskonale różnorodne uwarunkowania tych procesów
P_W03	Nie zna czynników ryzyka najczęściej występujących chorób cywilizacyjnych i możliwości działań prewencyjnych	Zna główne czynniki ryzyka najczęściej występujących chorób cywilizacyjnych i możliwości działań prewencyjnych	Zna czynniki ryzyka najczęściej występujących chorób cywilizacyjnych i możliwości działań prewencyjnych	Zna w pełni czynniki ryzyka najczęściej występujących chorób cywilizacyjnych i możliwości działań prewencyjnych
P_U01	Nie potrafi zdiagnozować symptomów i skalę zjawisk patologii społecznych	Potrafi powierzchownie zdiagnozować symptomy i skalę zjawisk patologii społecznych	Potrafi poprawnie zdiagnozować symptomy i skalę zjawisk patologii społecznych	Potrafi w pełni zdiagnozować symptomy i skalę zjawisk patologii społecznych
P_U02	Nie potrafi scharakteryzować objawów i przyczyn wybranych zaburzeń i zmian chorobowych	Potrafi scharakteryzować główne objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych	Potrafi prawidłowo scharakteryzować objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych	Potrafi szczegółowo scharakteryzować objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych
P_K01	Nie potrafi odpowiedzialnie przygotować się do swojej pracy	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		20
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		5
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		65

Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		50
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**150/6,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		30/1,2
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		125/5,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		150/6,0

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Pospiszyl, I. (2008). Patologie społeczne. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN

Siemaszko, A. (1993). Granice tolerancji. O teoriach zachowań dewiacyjnych. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN

Kozak S. Patologie wśród dzieci i młodzieży: leczenie i profilaktyka, Warszawa 2007: Difin.

Urban B. (red.) Dewiacje wśród młodzieży: uwarunkowania i profilaktyka, Kraków 2001.

Malinowski A., Patologia z udziałem młodzieży – także akademickiej, Wychowanie na Co Dzień, 2005 nr 6.

Pierzchała K., Cekiera Cz., Człowiek a patologie społeczne, Toruń 2009.

Bulska J.(red.), Zagrożenia zdrowia chorobami cywilizacyjnymi, Oficyna Wydawnicza IMPULS, 2009.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Rodzinne poradnictwo socjalne

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	III/6
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Anna Skiert**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawy psychologii, Komunikacji interpersonalnej, Metodyki pracy socjalnej

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN										
	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										

Studia niestacjonarne		10	5			5		2		**22**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium / Ćwiczenia/Projekt	Wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna terminologię stosowaną w poradnictwie i formy pomocy rodzinie	PS1P_W01 PS1P_W02
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi wskazać przykłady działań w zakresie poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego w rzecz rodziny oraz w przestrzeni edukacyjnej	PS1P_U04 PS1P_U09
P_U02	Potrafi podjąć działania profilaktyczne w zakresie zapobiegania konfliktom	PS1P_U04 PS1P_U09
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Jest przygotowany do odpowiedzialnego pełnienia zadań w przyszłym zawodzie i rozwiązywania problemów związanych z wykonywaniem zawodu	PS1P_K03 PS1P_K06

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Konwersatorium/ Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Terminologia stosowania w poradnictwie.	P_W01, P_U01, P_U02
T2	Podstawowe umiejętności interpersonalne w pracy z rodziną.	P_W01, P_U01, P_U02
T3	Zapobieganie konfliktom i radzenie sobie w sytuacjach konfliktowych.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
T4	Formy pomocy rodzinie – poradnictwo rodzinne, poradnictwo małżeńskie.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
T5	Poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
T6	Poradnictwo socjalne na rzecz rodziny. Poradnictwo dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz ofiar przemocy domowej.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01

T7	Szkoła w systemie poradnictwa i profilaktyki. Poradnictwo zawodowe w przestrzeni edukacyjnej.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
T8	Profilaktyka a poradnictwo.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
	Wiedza:	
P_W01	Zaliczenie pisemne	T1-T5
	Umiejętności:	
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T5-T8
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T5-T8
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie zna podstawowej terminologii stosowanej w poradnictwie i form pomocy rodzinie	Zna podstawową terminologię stosowaną w poradnictwie i formy pomocy rodzinie	Zna terminologię stosowaną w poradnictwie i różnorodne formy pomocy rodzinie	Zna doskonale terminologię stosowaną w poradnictwie i różnorodne formy pomocy rodzinie
P_U01	Nie potrafi wskazać przykładów działań w zakresie poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego w rzecz rodziny oraz w przestrzeni edukacyjnej.	Potrafi wskazać główne przykłady działań w zakresie poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego w rzecz rodziny oraz w przestrzeni edukacyjnej.	Potrafi wskazać liczne przykłady działań w zakresie poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego w rzecz rodziny oraz w przestrzeni edukacyjnej.	Potrafi bezbłędnie wskazać liczne przykłady działań w zakresie poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego w rzecz rodziny oraz w przestrzeni edukacyjnej.
P_U02	Nie potrafi podjąć działań profilaktycznych w zakresie zapobiegania konfliktom.	Potrafi podjąć podstawowe działania profilaktyczne w zakresie zapobiegania konfliktom.	Potrafi podjąć prawidłowe działania profilaktyczne w zakresie zapobiegania konfliktom.	Potrafi podjąć szczegółowe działania profilaktyczne w zakresie zapobiegania konfliktom.
P_K01	Nie jest przygotowany do: odpowiedzialnego pełnienia zadań w przyszłym zawodzie i	Jest przygotowany do odpowiedzialnego pełnienia zadań w przyszłym zawodzie i	Jest dobrze przygotowany do odpowiedzialnego pełnienia zadań w przyszłym zawodzie i	Jest w pełni przygotowany do odpowiedzialnego pełnienia zadań w przyszłym zawodzie i rozwiązywania
	rozwiązywania problemów związanych z wykonywaniem zawodu	rozwiązywania problemów związanych z wykonywaniem zawodu	rozwiązywania problemów związanych z wykonywaniem zawodu	problemów związanych z wykonywaniem zawodu

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		20
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		5
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		55
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		40
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**125/5,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		30/1,2
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		125/5,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		125/5,0

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Leviton S. C., Interwencja kryzysowa, wyd. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2004.

Kargulowa A., O teorii i praktyce poradnictwa. Podręcznik akademicki, wyd. PWN, s.15-57, 70-82, 2005.

Zasoby rodziny. Wychowanie, poradnictwo, praca socjalna – praca zbiorowa, Katedra Wydawnictwo Naukowe, 2017.

Weissbrot-Koziarska A., Poradnictwo socjalne dla rodzin. Podręcznik akademicki, 2012.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Projekt socjalny

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***

Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	III/6
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Jerzy Bugliński**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Metodyka pracy socjalnej, Problemy społeczne i instytucje polityki społecznej

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne		5	10			5		2		**22**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium/ Ćwiczenia/Projekt	Wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Posiada wiedzę o systemie i instytucjach społecznych kluczowych dla realizacji zadań z zakresu pracy socjalnej i pomocy społecznej oraz zależnościach pomiędzy tymi instytucjami	PS1P_W05 PS1P_W10
	Umiejętności:	
P_U01	Posiada umiejętność stosowania wiedzy teoretycznej do zrozumienia i opisu zjawisk i procesów społecznych w obszarze pomocy społecznej oraz ich uwarunkowań	PS1P_U02
P_U02	Diagnozuje potrzeby i oczekiwania osób, grup społecznych i środowisk lokalnych oraz projektuje, analizuje i wdraża rozwiązania dostosowane do istniejących potrzeb	PS1P_U04 PS1P_U05

Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do inicjowania działania na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	PS1P_K06 PS1P_K07
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Konwersatorium/ Ćwiczenia/Projekt**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Omówienie założeń pracy podczas zajęć w ramach Projektu socjalnego, wyjaśnienie pojęcia i zasad projektu socjalnego, podział zadań	P_W01
T2	Diagnoza potrzeb wybranej grupy społecznej	P_U01, P_U02
T3	Diagnoza potrzeb środowiska społecznego. Adresaci projektu	P_U01, P_U02
T4	Opracowanie celu projektu socjalnego (cele krótkofalowe i długofalowe);	P_U01, P_U02
T5	Określenie zasobów materialnych i pozamaterialnych	P_U01, P_U02
T6	Działania i przewidywane rezultaty	P_U01, P_U02
T7	Mierniki. Nakłady na projekt socjalny. Kosztorys	P_U01, P_U02 P_K01
T8	Wskazanie różnorodnych źródeł finansowania wybranego projektu socjalnego	P_U01, P_U02 P_K01
T9	Bariery i zagrożenia (plan alternatywny)	P_U01, P_U02 P_K01
T10	Wsparcie instytucjonalne	P_U01, P_U02 P_K01
T11	Przygotowanie dokumentacji wybranego projektu	P_U01, P_U02 P_K01
T12	Dokonanie ewaluacji opracowanego projektu z zakresu pomocy społecznej	P_U01, P_U02 P_K01
T13	Weryfikacja dokumentacji projektowej. Obrona/Zaliczenie projektu	P_K01
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której**

kształcenia		**weryfikowany jest EK**
Wiedza:		

P_W01	Zadanie praktyczne, projekt.	T1
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T2-T13
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T2-T13
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T2-T13

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie posiada wiedzy o systemie i instytucjach społecznych kluczowych dla realizacji zadań z zakresu pracy socjalnej i pomocy społecznej oraz zależnościach pomiędzy tymi instytucjami	Posiada ogólną wiedzę o systemie i instytucjach społecznych kluczowych dla realizacji zadań z zakresu pracy socjalnej i pomocy społecznej oraz zależnościach pomiędzy tymi instytucjami	Posiada poprawną wiedzę o systemie i instytucjach społecznych kluczowych dla realizacji zadań z zakresu pracy socjalnej i pomocy społecznej oraz zależnościach pomiędzy tymi instytucjami	Posiada szczegółową wiedzę o systemie i instytucjach społecznych kluczowych dla realizacji zadań z zakresu pracy socjalnej i pomocy społecznej oraz zależnościach pomiędzy tymi instytucjami
P_U01	Nie posiada umiejętności stosowania wiedzy teoretycznej do zrozumienia i opisu zjawisk i procesów społecznych w obszarze pomocy społecznej oraz ich uwarunkowań	Posiada ogólną umiejętność stosowania wiedzy teoretycznej do zrozumienia i opisu zjawisk i procesów społecznych w obszarze pomocy społecznej oraz ich uwarunkowań	Posiada umiejętność stosowania wiedzy teoretycznej do zrozumienia i opisu zjawisk i procesów społecznych w obszarze pomocy społecznej oraz ich uwarunkowań	Posiada doskonałą umiejętność stosowania wiedzy teoretycznej do zrozumienia i opisu zjawisk i procesów społecznych w obszarze pomocy społecznej oraz ich uwarunkowań
P_U02	Nie diagnozuje potrzeb i oczekiwań osób, grup społecznych i środowisk lokalnych oraz projektuje, nie analizuje i nie wdraża rozwiązań dostosowanych do istniejących potrzeb	Diagnozuje podstawowe potrzeby i oczekiwania osób, grup społecznych i środowisk lokalnych oraz projektuje, analizuje i wdraża rozwiązania dostosowane do istniejących potrzeb	Diagnozuje prawidłowo potrzeby i oczekiwania osób, grup społecznych i środowisk lokalnych oraz projektuje, analizuje i wdraża rozwiązania dostosowane do istniejących potrzeb	Diagnozuje szczegółowo potrzeby i oczekiwania osób, grup społecznych i środowisk lokalnych oraz w pełni projektuje, analizuje i wdraża rozwiązania dostosowane do istniejących potrzeb
P_K01	Nie jest gotów do inicjowania działania na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	Jest gotów do inicjowania działania na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	Jest gotów do inicjowania działania na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	Jest w pełni gotów do inicjowania działania na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		20

Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		5
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		55
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**150/6,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		30/1,2
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		150/6,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		150/6,0

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Kott K., Co to jest projekt socjalny, Warszawa 2011
Polityka. Pomoc. Praca Wybrane aspekty pracy socjalnej (red.) J. Krzyszkowski, Wrocław 20 12
Wolska-Prylińska D., Projekt socjalny w kształceniu i działaniu społecznym, Katowice 2010

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Superwizja

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	III/6
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Joanna Jankowska**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawy psychologii, socjologii, Metodyka pracy socjalnej, Diagnoza psychologiczna, Pomoc psychologiczna,

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN										
	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne					15			2		**17**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Warsztaty	Ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW		
Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Posiada wiedzę o człowieku, przyczynach i specyfice problemów człowieka, jego rozwoju biologicznym, psychicznym i społecznym oraz o środowisku życia człowieka i kształtowaniu przez człowieka środowiska społeczno- kulturowego	PS1P_W01 PS1P_W13
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi właściwie obserwować zjawiska i procesy społeczne, analizować i interpretować przyczyny, przebieg oraz skutki tych zjawisk	PS1P_U01 PS1P_U02
P_U02	Analizuje przyczyny oraz prognozuje skutki powstania dysfunkcji społecznych wykorzystując metody i narzędzia stosowane w pracy socjalnej	PS1P_U01 PS1P_U02 PS1P_U04 PS1P_U09
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Jest gotów do etycznego działania i przyjmowania odpowiedzialności za skutki własnych działań zawodowych oraz działań podwładnych	PS1P_K04 PS1P_K05 PS1P_K06

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Warsztaty/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
W1	Superwizja w polskiej pracy socjalnej. Zakres stosowania superwizji w pracy socjalnej	P_W01, P_U01
W2	Problem relacji superwizor a korzystający z superwizji	P_W01, P_U01, P_U02
W3	Procedury i zastosowanie superwizji pracy socjalnej	P_W01, P_U01, P_U02
W4	Rodzaje superwizji	P_W01, P_U01, P_U02
W5	Procedury i zastosowanie superwizji pracy socjalnej (sesja superwizyjna, technika kontraktu)	P_U01, P_U02, P_K01
W6	Superwizja wobec stresu w pracy socjalnej	P_U01, P_U02, P_K01
W7	Superwizja w przykładowych obszarach pomocy społecznej	P_U01, P_U02, P_K01
W8	Umiejętności interpersonalne (odróżnienie faktów od opinii, sprawdzenie własnych interpretacji, mniemań i domysłów, parafraza	P_U01, P_U02, P_K01
W9	Obserwacja relacji w grupie	P_U01, P_U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Zadanie praktyczne.	W1-W8
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne.	W1-W8
P_U02	Zadanie praktyczne.	W1-W8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	W9

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
	Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów

P_W01	Nie posiada wiedzy o człowieku, przyczynach i specyfice problemów człowieka, jego rozwoju biologicznym, psychicznym i społecznym oraz o środowisku życia człowieka i kształtowaniu przez człowieka środowiska społeczno- kulturowego	Posiada ogólną wiedzę o człowieku, przyczynach i specyfice problemów człowieka, jego rozwoju biologicznym, psychicznym i społecznym oraz o środowisku życia człowieka i kształtowaniu przez człowieka środowiska społeczno- kulturowego	Posiada pełną wiedzę o człowieku, przyczynach i specyfice problemów człowieka, jego rozwoju biologicznym, psychicznym i społecznym oraz o środowisku życia człowieka i kształtowaniu przez człowieka środowiska społeczno- kulturowego	Posiada pełną i bezbłędną wiedzę o człowieku, przyczynach i specyfice problemów człowieka, jego rozwoju biologicznym, psychicznym i społecznym oraz o środowisku życia człowieka i kształtowaniu przez człowieka środowiska społeczno- kulturowego

P_U01	Nie potrafi właściwie obserwować zjawisk i procesów społecznych, analizować i interpretować przyczyny, przebieg oraz skutki tych zjawisk	Potrafi w stopniu podstawowym: obserwować zjawiska i procesy społeczne, analizować i interpretować przyczyny, przebieg oraz skutki tych zjawisk	Potrafi właściwie obserwować zjawiska i procesy społeczne, analizować i interpretować przyczyny, przebieg oraz skutki tych zjawisk	Potrafi właściwie i bezbłędnie obserwować zjawiska i procesy społeczne, analizować i interpretować przyczyny, przebieg oraz skutki tych zjawisk
P_U02	Nie analizuje przyczyn oraz nie prognozuje skutków powstania dysfunkcji społecznych wykorzystując metody i narzędzia stosowane w pracy socjalnej	Analizuje główne przyczyny oraz prognozuje skutki powstania dysfunkcji społecznych wykorzystując metody i narzędzia stosowane w pracy socjalnej	Analizuje prawidłowo przyczyny oraz prognozuje skutki powstania dysfunkcji społecznych wykorzystując metody i narzędzia stosowane w pracy socjalnej	Analizuje prawidłowo i szczegółowo przyczyny oraz prognozuje skutki powstania dysfunkcji społecznych wykorzystując metody i narzędzia stosowane w pracy socjalnej
P_K01	Nie jest gotów do etycznego działania i przyjmowania odpowiedzialności za skutki własnych działań zawodowych oraz działań podwładnych	Jest gotów do etycznego działania i przyjmowania odpowiedzialności za skutki własnych działań zawodowych oraz działań podwładnych	Jest gotów do etycznego działania i przyjmowania odpowiedzialności za skutki własnych działań zawodowych oraz działań podwładnych	Jest w pełni gotów do etycznego działania i przyjmowania odpowiedzialności za skutki własnych działań zawodowych oraz działań podwładnych

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		15
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		3
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		-
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		20
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		35
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**75/3,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		20/0,8

Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		75/3,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		75/3,0

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa:

pod red. J. Szmagalskiego Superwizja pracy socjalnej. Zastosowania i dylematy Warszawa 2005
J. Szmagalski Stres i wypalenie zawodowe pracowników socjalnych Warszawa 2004
K. Łącki, A. Szustak Komunikacja interpersonalna w pracy socjalnej Warszawa 1996
Nocuń A. Szmagalski Podstawowe umiejętności w pracy socjalnej i ich kształtowanie Warszawa 1996

Literatura uzupełniająca:

P. Hardingham Praca w zespole Warszawa 1999
E. Berne W co grają ludzie Warszawa 2002

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Seminarium dyplomowe	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Seminarium /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**III / 5-6**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Zakres wiedzy dotyczący kierunku i wybranej specjalności**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne							10	4		**14**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Seminarium	**Referat, dyskusja ,dyskusja panelowa ,praca pisemna, praca z materiałem źródłowym, metoda formułowania problemów**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	

P_W01	**Charakteryzuje podstawowe metody pozyskiwania danych.**	PS1P_W15 PS1P_W18

P_W02	**Omawia zasady formułowania prac pisemnych.**	PS1P_W15
	Umiejętności:	
P_U01	**Potrafi analizować, interpretować i opisywać otaczającą go rzeczywistość społeczną, zwłaszcza w odniesieniu do funkcjonowania organizacji.**	PS1P_U11 PS1P_U12 PS1P_U13 PS1P_U14 PS1P_U18
P_U02	**Potrafi planować i realizować własne badania naukowe w zakresie niezbędnym do przygotowania pracy dyplomowej spełniającej wymogi określone w przepisach prawa wewnętrznego Uczelni.**	PS1P_U11 PS1P_U12 PS1P_U13 PS1P_U14 PS1P_U18
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	**Przyjmuje etyczną postawę w zakresie badań naukowych, zarówno na etapie ich projektowania, realizacji, jak i interpretacji wyników.**	PS1P_K01 PS1P_K02 PS1P_K03 PS1P_K06
	V. TREŚCI KSZTAŁCENIA	
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
S1	**Cele pracy dyplomowej i zadania seminarium dyplomowego. Zasady wyboru tematu pracy licencjackiej.**	**P_W01**
S2	**Korzystanie z literatury - formy opracowań naukowych, stadia zapoznawania się z literaturą, zasady sporządzania notatek, opis bibliograficzny.**	**P_W01**
S3	**Posługiwanie się katalogami i Internetem.**	**P_W01**
S4	**Strona formalna pracy - Cytaty, odnośniki i przypisy, spis bibliografii, spis tabel spis rysunków, załączniki.**	**P_W02**
S5	**Zbieranie materiałów empirycznych, metody ich analizy i prezentacji wyników.**	**P W01, P U01, P_U02**
S6	**Tabele i wykresy. Zasady pracy naukowej - wybór problemu badawczego i formułowanie hipotez.**	**P_W01**

S7	**Konstrukcja i struktura tekstu pracy. Konstrukcja zakończenia i wstępu. Wybór i formułowanie tematu pracy.**	**P_W02**
S8	**Przygotowanie konspektu zawierającego opis konstrukcji pracy i metod badawczych.**	**P U01, P U02, P_K01,**
	Sprecyzowanie tematu i zakresu pracy.	
S9	**Przygotowanie części metodologicznej pracy.**	**P_U01, P_U02,**
S10	**Omówienie pracy z opiekunem, naniesienie poprawek.**	**P_U01, P_U02,**
S11	**Prezentacja fragmentów pracy na seminarium.**	**P U01, P U02, P_K01**
S12	**Przygotowanie części empirycznej.**	**P U01, P U02, P_K01,**
S13	**Pierwsza wersja całości pracy. Omówienie pracy z promotorem.**	**P U01, P U02, P_K01,**
S14	**Uwzględnienie uwag i przygotowanie kolejnych wersji.**	**P_U01, P_U02**
S15	**Strona tytułowa, wymagania formalne dotyczące wyglądu pracy.**	**P_W02**
S16	**Akceptacja pracy przez promotora. Przygotowanie się do egzaminy dyplomowego.**	**P_K01,**

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
	Wiedza:	
P_W01	**Prezentacja założeń pracy i poszczególnych części pracy. Egzamin dyplomowy.**	**S1, S2, S3,S5, S6**
P_W02	**Prezentacja założeń pracy i poszczególnych części pracy. Egzamin dyplomowy.**	**S4, S7, S15**
	Umiejętności:	
P_U01	**Prezentacja założeń pracy i poszczególnych części pracy. Egzamin dyplomowy.**	**S5, S8, S9, S10,S11, S12, S13, S14**
P_U02	**Prezentacja założeń pracy i poszczególnych części pracy. Egzamin dyplomowy.**	**S5, S8, S9, S10, S11, S12, S13, S14**
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Obserwacja i ocena aktywności podczas zajęć.	S8, S11, S12, S13, S16

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	**charakteryzować podstawowych metod pozyskiwania danych.**	**charakteryzować podstawowe metody pozyskiwania danych.**	**charakteryzować podstawowe i zaawansowane metody pozyskiwania danych.**	**w sposób rozbudowany charakteryzować podstawowe i zaawansowane metody pozyskiwania danych, odwołując się do literatury przedmiotu.**

P_W02	**omawiać zasad formułowania prac pisemnych.**	**omawiać podstawowe zasady formułowania prac pisemnych.**	**omawiać podstawowe i szczegółowe zasady formułowania prac pisemnych.**	**wyczerpująco omawiać podstawowe i szczegółowe zasady formułowania prac pisemnych.**
P_U01	**analizować, interpretować i opisywać otaczającej go rzeczywistości społecznej, zwłaszcza w odniesieniu do funkcjonowania organizacji.**	**w podstawowym zakresie analizować, interpretować i opisywać otaczającą go rzeczywistość społeczną, zwłaszcza w odniesieniu do funkcjonowania organizacji.**	**analizować, interpretować i opisywać otaczającą go rzeczywistość społeczną, zwłaszcza w odniesieniu do funkcjonowania organizacji, przekonywująco uzasadniając tok swojego myślenia.**	**w sposób spójny, logiczny i zgodny z regułami warsztatu naukowego analizować, interpretować i opisywać otaczającą go rzeczywistość społeczną, zwłaszcza w odniesieniu do funkcjonowania organizacji, wyciągając samodzielnie oryginalne wnioski.**
P_U02	**planować i realizować własnych badań naukowych w zakresie niezbędnym do przygotowania pracy dyplomowej spełniającej wymogi określone w przepisach prawa wewnętrznego Uczelni.**	**w podstawowym zakresie planować i realizować własne badania naukowe w zakresie niezbędnym do przygotowania pracy dyplomowej spełniającej wymogi określone w przepisach prawa wewnętrznego Uczelni.**	**planować i realizować własne badania naukowe w zakresie niezbędnym do przygotowania pracy dyplomowej spełniającej wymogi określone w przepisach prawa wewnętrznego Uczelni, osiągając zadawalające rezultaty.**	**planować i realizować własne badania naukowe w zakresie niezbędnym do przygotowania pracy dyplomowej spełniającej wymogi określone w przepisach prawa wewnętrznego Uczelni, osiągając wysokiej jakości rezultaty.**
P_K01	**nie jest gotów przyjmować etycznej postawy w zakresie badań naukowych, zarówno na etapie ich projektowania, realizacji, jak i interpretacji wyników.**	**w ograniczonym zakresie przyjmować etyczną postawę w zakresie badań naukowych, zarówno na etapie ich projektowania, realizacji, jak i interpretacji wyników, wykazując przy tym kompetencje na podstawowym poziomie.**	**przyjmować etyczną postawę w zakresie badań naukowych, zarówno na etapie ich projektowania, realizacji, jak i interpretacji wyników, wykazując przy tym kompetencje na zadawalającym poziomie.**	**przyjmować etyczną postawę w zakresie badań naukowych, zarówno na etapie ich projektowania, realizacji, jak i interpretacji wyników, wykazując przy tym kompetencje na wysokim poziomie, dążąc do ciągłego doskonalenia.**

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		10
Egzaminy/zaliczenia		4
Udział w konsultacjach		46
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		-
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		200
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		90

Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**350/14,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		60/2,4
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		350/14,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		350/14

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Czakon W. (red.), Podstawy metodologii w naukach o zarządzaniu, Wolters Kluwer business, Warszawa 2011.

Kozłowski R., Praktyczny sposób pisania prac dyplomowych, Wolters Kluwer business, Warszawa 2009.

Apanowicz J., Metodologiczne uwarunkowania pracy naukowej, Wyd. Difin, Warszawa 2005.

Pawlik K., Zenderowski R., Dyplom z Internetu. Jak korzystać z Internetu pisząc prace dyplomowe, Wyd. CeDeWu, Warszawa 2015.

Inne materiały dydaktyczne:

- **Zasady dyplomowania obowiązujące w WSNS**

3b. Moduł: Socjoterapia i resocjalizacja

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Podstawy diagnozy psychologicznej	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	II/3-4
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Magdalena Rozmus**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawy psychologii, Psychologia rozwojowa

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	14	16				10		4		**44**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/ Ćwiczenia/Projekt	Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu**

		kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Posiada wiedzę z zakresu diagnozy psychologicznej. Rozumie złożony charakter diagnozy psychologicznej jako procesu.	PS1P_W01 PS1P_W02
P_W02	Zna metody diagnozy psychologicznej w zakresie pomiaru testowego, obserwacji, wywiadu, swobodnych technik diagnostycznych i technik projekcyjnych.	PS1P_W01 PS1P_W07
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi zaplanować i przeprowadzić proces diagnostyczny	PS1P_U01 PS1P_U04
P_U02	Zna narzędzia diagnozy psychologicznej i potrafi dokonać wyboru najbardziej adekwatnego narzędzia	PS1P_U01 PS1P_U04 PS1P_U13
P_U03	Jest zdolny zinterpretować wyniki badań diagnostycznych z zakresu psychologii i sporządzić raport.	PS1P_U01 PS1P_U04 PS1P_U13 PS1P_U14
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Jest odpowiedzialny za swoje działania i grupy	PS1P_K01
	V. TREŚCI KSZTAŁCENIA	
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Rozumienie diagnozy w psychologii i naukach pokrewnych	P_W01, P_W02
T2	Przedmiot diagnozowania z perspektywy ujęć teoretycznych i dziedzin stosowanych w psychologii	P_W01, P_W02
T3	Rodzaje diagnoz: nozologiczna, funkcjonalna, psychospołeczna	P_W01, P_W02
T4	Sposoby ujmowania procesu diagnozowania w psychologii	P_W01, P_W02
T5	Proces diagnozowania i jego etapy	P_W01, P_W02 P_U01, P_U02 P_K01
T6	Relacja diagnostyczna w wymiarze osobowym i społecznym	P_W01, P_W02

		P_U01, P_U02 P_K01
T7	Profesjonalne oraz interpersonalne kompetencje w diagnozowaniu	P_W01, P_W02 P_U01, P_U02 P_K01
T8	Etyczne problemy diagnozowania	P_W01, P_W02 P_U01, P_U02 P_K01
T9	Diagnoza psychologiczna w praktyce	P_W01, P_W02 P_U01, P_U02 P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
	Wiedza:	
P_W01	Zaliczenie pisemne	T1-T4
P_W02	Zaliczenie pisemne	T1-T4
	Umiejętności:	
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T5-T9
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T5-T9
P_U03	Zadanie praktyczne, projekt.	T5-T9
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T5-T9

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie posiada wiedzy z zakresu diagnozy psychologicznej. Nie rozumie złożonego charakteru diagnozy psychologicznej jako	Posiada podstawową wiedzę z zakresu diagnozy psychologicznej. Rozumie złożony charakter diagnozy psychologicznej jako procesu.	Posiada wiedzę z zakresu diagnozy psychologicznej. Rozumie złożony charakter diagnozy psychologicznej jako procesu.	Posiada wiedzę z zakresu diagnozy psychologicznej. Rozumie złożony charakter diagnozy psychologicznej jako procesu.

	procesu.			
P_W02	Nie zna metod diagnozy psychologicznej w zakresie pomiaru testowego, obserwacji, wywiadu, swobodnych technik diagnostycznych i technik projekcyjnych.	Zna podstawowe metody diagnozy psychologicznej w zakresie pomiaru testowego, obserwacji, wywiadu, swobodnych technik diagnostycznych i technik projekcyjnych.	Zna metody diagnozy psychologicznej w zakresie pomiaru testowego, obserwacji, wywiadu, swobodnych technik diagnostycznych i technik projekcyjnych.	Zna doskonale metody diagnozy psychologicznej w zakresie pomiaru testowego, obserwacji, wywiadu, swobodnych technik diagnostycznych i technik projekcyjnych.
P_U01	Nie potrafi zaplanować i przeprowadzić procesu diagnostycznego	Potrafi zaplanować i przeprowadzić podstawowy proces diagnostyczny	Potrafi prawidłowo zaplanować i przeprowadzić proces diagnostyczny	Potrafi szczegółowo zaplanować i przeprowadzić proces diagnostyczny
P_U02	Nie zna narzędzi diagnozy psychologicznej i nie potrafi dokonać wyboru najbardziej adekwatnego narzędzia	Zna podstawowe narzędzia diagnozy psychologicznej i potrafi dokonać wyboru najbardziej adekwatnego narzędzia	Zna prawidłowe narzędzia diagnozy psychologicznej i potrafi dokonać wyboru najbardziej adekwatnego narzędzia	Zna w pełni narzędzia diagnozy psychologicznej i potrafi dokonać wyboru najbardziej adekwatnego narzędzia
P_U03	Nie jest zdolny zinterpretować wyniki badań diagnostycznych z zakresu psychologii i sporządzić raport.	Jest zdolny zinterpretować wyniki badań diagnostycznych z zakresu psychologii i sporządzić podstawowy raport.	Jest zdolny zinterpretować wyniki badań diagnostycznych z zakresu psychologii i sporządzić rozszerzony raport.	Jest zdolny zinterpretować wyniki badań diagnostycznych z zakresu psychologii i sporządzić szczegółowy raport.
P_K01	Nie jest odpowiedzialny za swoje działania i grupy	Jest odpowiedzialny za swoje działania i grupy	Jest odpowiedzialny za swoje działania i grupy	Jest w pełni odpowiedzialny za swoje działania i grupy

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		40
Egzaminy/zaliczenia		4
Udział w konsultacjach		16
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		65
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		50
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**175/7,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		60/2,4

Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem		150/6,0
zawodowym		
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		175/7,0

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura obowiązkowa:

Brzezińska A. (red.) (2004, Psychologiczne portrety człowieka. Praktyczna psychologia rozwojowa, Warszawa, GWP, rozdziały: 19 i 20

Heszen I., Sęk H. (2007), Psychologia zdrowia, Warszawa, rozdz. 16

Paluchowski J. W., Hornowska E (2000), Podstawy teoretyczne diagnozy psychologicznej, w: J. Strelau (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki, Gdańsk, GWP, t.1 s. 509 – 522

Paluchowski W. J.(2001), Diagnoza psychologiczna. Podejście ilościowe i jakościowe, Warszawa, Scholar

Paluchowski W.J. (2007), Diagnoza psychologiczna. Proces – narzędzia – standardy, Warszawa, wyd. Akademickie i Profesjonalne

Literatura uzupełniająca:

Brzeziński J., Siuta J.(red.)(1991)Społeczny kontekst badań psychologicznych i pedagogicznych. Wybór tekstów, Poznań, UAM

Dołęga Z.(2010), Diagnoza psychologiczna dzieci w wieku szkolnym, t.1, Katowice, Wyd UŚ

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Podstawy pomocy psychologicznej

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	III/5
Osoba koordynująca przedmiot:	**Ks. prof. dr hab. Marian Stepulak**

Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawy psychologii, Psychologia rozwojowa, Diagnoza psychologiczna

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	8	7				5		2		**22**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/ Ćwiczenia/Projekt	Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna podstawowe zagadnienia z zakresu pomocy psychologicznej	PS1P_W01 PS1P_W13
	Umiejętności:	
P_U01	Posiada umiejętności w zakresie różnorodnych technik i form pomocy psychologicznej	PS1P_U01 PS1P_U02
P_U02	Potrafi rozpoznawać zjawiska psychopatologiczne, przeprowadzać postępowanie diagnostyczne oraz tworzyć scenariusze postępowania profilaktycznego i pomocowego dla osób z różnych grup ryzyka i zaburzeń psychicznych	PS1P_U01 PS1P_U02 PS1P_U09
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Jest otwarty na potrzeby osób w trudnej sytuacji życiowej czy należących do różnych grup ryzyka zaburzeń, osób i grup społecznych	PS1P_K03

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Definicja pomocy psychologicznej i jej formy oraz znaczenie właściwości osoby pomagającej i korzystającej z pomocy	P_W01
T2	Pomoc psychologiczna a wsparcie społeczne	P_W01 P_U01 P_U02 P_K01
T3	Psychoterapia - podejście behawioralne	P_W01 P_U01 P_U02 P_K01
T4	Psychoterapia - podejście poznawcze	P_W01 P_U01 P_U02 P_K01
T5	Psychoterapia - podejście psychoanalityczne	P_W01 P_U01 P_U02 P_K01
T6	Psychoterapia - podejście humanistyczno-egzystencjalne	P_W01 P_U01 P_U02 P_K01
T7	Psychoterapia systemowa	P_W01 P_U01 P_U02 P_K01
T8	Interwencja kryzysowa	P_W01 P_U01 P_U02 P_K01
T9	Poradnictwo i psychoedukacja dla osób zagrożonych kryzysem psychologicznym	P_W01 P_U01 P_U02 P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Zaliczenie pisemne	T1-T7
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T8-T9
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T8-T9
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T8-T9

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie zna podstawowych zagadnień z zakresu pomocy psychologicznej	Zna podstawowe zagadnienia z zakresu pomocy psychologicznej	Zna w pełni podstawowe zagadnienia z zakresu pomocy psychologicznej	Zna w pełni i bezbłędnie podstawowe zagadnienia z zakresu pomocy psychologicznej
P_U01	Nie posiada umiejętności w zakresie różnorodnych technik i form pomocy psychologicznej	Posiada podstawowe umiejętności w zakresie różnorodnych technik i form pomocy psychologicznej	Posiada prawidłowe umiejętności w zakresie różnorodnych technik i form pomocy psychologicznej	Posiada doskonałe umiejętności w zakresie różnorodnych technik i form pomocy psychologicznej
P_U02	Nie potrafi: rozpoznawać zjawiska psychopatologiczne, przeprowadzać postępowanie diagnostyczne oraz tworzyć scenariusze postępowania profilaktycznego i pomocowego dla osób z różnych grup ryzyka i zaburzeń psychicznych	Potrafi rozpoznawać podstawowe zjawiska psychopatologiczne, przeprowadzać postępowanie diagnostyczne oraz tworzyć scenariusze postępowania profilaktycznego i pomocowego dla osób z różnych grup ryzyka i zaburzeń psychicznych	Potrafi prawidłowo: rozpoznawać zjawiska psycho-patologiczne, przeprowadzać postępowanie diagnostyczne oraz tworzyć scenariusze postępowania profilaktycznego i pomocowego dla osób z różnych grup ryzyka i zaburzeń psychicznych	Potrafi doskonale i bezbłędnie: rozpoznawać zjawiska psychopatologiczne, przeprowadzać postępowanie diagnostyczne oraz tworzyć scenariusze postępowania profilaktycznego i pomocowego dla osób z różnych grup ryzyka i zaburzeń psychicznych
P_K01	Nie jest otwarty na potrzeby osób w trudnej sytuacji życiowej czy należących do różnych grup ryzyka zaburzeń, osób i grup społecznych	Jest otwarty na potrzeby osób w trudnej sytuacji życiowej czy należących do różnych grup ryzyka zaburzeń, osób i grup społecznych	Jest otwarty na potrzeby osób w trudnej sytuacji życiowej czy należących do różnych grup ryzyka zaburzeń, osób i grup społecznych	Jest otwarty na potrzeby osób w trudnej sytuacji życiowej czy należących do różnych grup ryzyka zaburzeń, osób i grup społecznych

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		20
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		5

Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		20
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**75/3,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		30/1,2
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		50/2,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		75/3,0

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

- Sęk, H., Brzezińska A. (2008). Podstawy pomocy psychologicznej. W: J. Strelau i D. Doliński (red.). Psychologia. Podręcznik akademicki, t.2. Gdańsk: GWP.
- Rakowska, J.M. (2005). Skuteczność psychoterapii. Warszawa: Scholar.
- Sęk, H., Cieślak R. (2006). Wsparcie społeczne, stres i zdrowie. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Kowalik S. (2007). Psychologia rehabilitacyjna. Warszawa: WAiP.
- Prigatano G.P. (2009). Rehabilitacja neuropsychologiczna. Warszawa PWN; cz. 2.
- Linley, P.A., Joseph S. (2007). Psychologia pozytywna w praktyce. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Placówki opiekuńczo-społeczne	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	III/5
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Ewa Wawruch**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Wprowadzenie do pracy socjalnej, Metodyka pracy socjalnej

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	7	8				5		2		**22**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/ Ćwiczenia/Projekt	Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	

P_W01	Student posiada wiedzę dotyczącą placówek pomocy społecznej, zarówno publicznych jak również niepublicznych	PS1P_W10 PS1P_W12

P_W02	Potrafi wymienić zadania realizowane przez te instytucje oraz zna podstawowy zakres udzielanej przez nie pomocy	PS1P_W10 PS1P_W12
Umiejętności:		
P_U01	Student trafnie diagnozuje problemy społeczne wskazując na podmioty je rozwiązujące	PS1P_U08 PS1P_U09
P_U02	Dokonuje obserwacji i interpretacji funkcjonowania placówek społeczno opiekuńczych w Polsce	PS1P_U08 PS1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest otwarty na potrzeby klienta w trudnej sytuacji życiowej i przygotowany do pełnienia roli zawodowej	PS1P_K03 PS1P_K06
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład/ Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Instytucja pomocy społecznej ujęciu historycznym.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02
T2	Rola i zadania regionalnego ośrodka polityki społecznej oraz powiatowego centrum pomocy rodzinie.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02
T3	Ośrodek pomocy społecznej jako podstawowa jednostka systemu pomocy społecznej.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02
T4	Instytucjonalne formy wsparcia oferowane w ramach placówek pomocy społecznej.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02 P_K01
T5	Ośrodek interwencji kryzysowej jako jednostka powiatu realizująca zadania z zakresu interwencji kryzysowej.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02 P_K01
T6	Organizacje pozarządowe jako podmioty wspierające rozwiązywanie problemów pomocy społecznej.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02 P_K01

T7	Projekt: Ocena realizacji lokalnej polityki społecznej (w kontekście nauczanego przedmiotu) w miejscu zamieszkania studenta.	P_U01 P_U02 P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
	Wiedza:	
P_W01	Zaliczenie pisemne	T1-T6
P_W02	Zaliczenie pisemne	T1-T6
	Umiejętności:	
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T1-T7
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T1-T7
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T7

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie posiada wiedzy dotyczącej placówek pomocy społecznej, zarówno publicznych jak również niepublicznych	Posiada podstawową wiedzę dotyczącą placówek pomocy społecznej, zarówno publicznych jak również niepublicznych	Posiada poprawną wiedzę wiedzy dotyczącą placówek pomocy społecznej, zarówno publicznych jak również niepublicznych	Posiada rozbudowaną dotyczącą placówek pomocy społecznej, zarówno publicznych jak również niepublicznych
P_W02	Nie potrafi wymienić zadań realizowanych przez te instytucje oraz nie zna podstawowego zakresu udzielanej przez nie pomocy	Potrafi wymienić główne zadania realizowane przez te instytucje oraz zna podstawowy zakres udzielanej przez nie pomocy	Potrafi wymienić prawidłowo zadania realizowane przez te instytucje oraz zna zakres udzielanej przez nie pomocy	Potrafi szczegółowo wymienić zadania realizowane przez te instytucje oraz zna w pełni zakres udzielanej przez nie pomocy
P_U01	Nie potrafi zdiagnozować problemów społecznych wskazując na podmioty je rozwiązujące	Ogólnie diagnozuje problemy społeczne wskazując na podmioty je rozwiązujące	Prawidłowo diagnozuje problemy społeczne wskazując na podmioty je rozwiązujące	Doskonale diagnozuje problemy społeczne wskazując na podmioty je rozwiązujące
P_U02	Nie umie dokonać obserwacji i interpretacji funkcjonowania placówek społeczno opiekuńczych w Polsce	Dokonuje podstawowej obserwacji i interpretacji funkcjonowania placówek społeczno opiekuńczych w Polsce	Dokonuje głębokiej obserwacji i interpretacji funkcjonowania placówek społeczno opiekuńczych w Polsce, z niewielkimi błędami	Dokonuje bezbłędnie i szczegółowo obserwacji i interpretacji funkcjonowania placówek społeczno opiekuńczych w Polsce

P_K01	Nie jest otwarty na potrzeby klienta w trudnej sytuacji życiowej i nie jest przygotowany do pełnienia roli zawodowej	Jest otwarty na potrzeby klienta w trudnej sytuacji życiowej i przygotowany do pełnienia roli zawodowej	Jest otwarty na potrzeby klienta w trudnej sytuacji życiowej i przygotowany do pełnienia roli zawodowej	Jest otwarty na potrzeby klienta w trudnej sytuacji życiowej i przygotowany do pełnienia roli zawodowej

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności	**Obciążenie studenta**	
ECTS	**Studia stacjonarne**	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		20
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		5
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		35
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**100/4,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		30/1,2
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		75/3,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		100/4,0

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

- W. Maciejko, P. Zaborniak, Ustawa o pomocy społecznej – komentarz, Warszawa 2010 .
- H. Surgacz; Wstęp do prawa pomocy społecznej, Wrocław 1999.
- Praca zbiorowa pod red. J. Babiaka i W. Sługockiego, Rola organizacji pozarządowych w kształtowaniu społeczeństwa obywatelskiego. Doświadczenia i wyzwania, Warszawa 2009.
- S.Nitecki , Prawo do pomocy społecznej w polskim systemie prawnym, Warszawa 2008.
- „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej" , Standardy interwencji kryzysowej, opracował zespół ds. przemocy w składzie: J. Grodecka, R. Kałucka, K. Sarzała, A. Żukiewicz, wersja z dnia 09.06.2011.
- Praca zbiorowa pod red. B. Balcerzak-Paradowskiej i A. Rączaszka, Przestrzenne zróżnicowanie problemów społecznych, Warszawa 2011.
- Aktualne ustawy i rozporządzenia z obszaru pomocy społecznej

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Profilaktyka niedostosowania społecznego	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	III/5
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Alina Ukalisz-Kapała**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawy psychologii, wprowadzenie do pracy socjalnej, metodyka pracy socjalnej

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	10	5				5		2		**22**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Ćwiczenia/Projekt	Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	

P_W01	Potrafi poprawnie zdefiniować nieprzystosowanie społeczne, niedostosowanie społeczne i wykolejenie społeczne oraz dokonać ich rozróżnienia w kategoriach psychospołecznych i biologicznych	PS1P_W02 PS1P_W03
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi dokonać charakterystyki głównych środowisk wychowawczych ujmując relacje między ich członkami używając przy tym języka specjalistycznego	PS1P_U02 PS1P_U03 PS1P_U09
P_U02	Potrafi scharakteryzować na czym polega diagnoza niedostosowania społecznego oraz zasady konstruowania programu profilaktycznego i podać przykłady	PS1P_U02 PS1P_U03 PS1P_U04 PS1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Potrafi dyskutować na tematy związane z odchyleniami od normy społecznej w oparciu o zdobytą wiedzę oraz normy etyczno-moralne	PS1P_K02 PS1P_K03
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Niedostosowanie społeczne. Definicje objawowe, teoretyczne i operacyjne. Typologia niedostosowania społecznego i zaburzeń zachowania. Zaburzenia zachowania a przestępczość.	P_W01
T2	Niedostosowanie społeczne w kontekście rozwojowym.	P_W01
T3	Profilaktyka w rozumieniu potocznym i naukowym. Profilaktyka uniwersalna, selektywna, wskazująca.	P_W01, P_U01, P_U02
T4	Diagnoza niedostosowania społecznego – poziom indywidualny i grupowy. Błędy narzędzi diagnostycznych i diagnozy. Cechy dobrego narzędzia diagnostycznego. Pomiar czynników chroniących i czynników ryzyka. Konstruowanie prostych narzędzi kwestionariuszowych.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
T5	Najważniejsze wyniki badań dotyczące niedostosowania społecznego, zachowań ryzykownych. Najnowsze trendy zmian. Wyniki krajowych badań w perspektywie podłużnej.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
T6	Konstruowanie programów profilaktycznych. Planowanie, implementacja, ewaluacja. Błędy w zakresie konstruowania programów profilaktycznych. Dylematy etyczne.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
T7	Współpraca na rzecz współpracy w środowisku lokalnym, Konstruowanie interdyscyplinarnych lokalnych strategii na rzecz przeciwdziałania niedostosowaniu społecznemu	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
T8	Przykłady dobrej praktyki w programach dotyczących profilaktyki niedostosowania społecznego	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Zaliczenie pisemne	T1-T6
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T4-T8
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T4-T8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T6

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie potrafi poprawnie zdefiniować nieprzystosowania społecznego, niedostosowanie społecznego i wykolejenia społecznego oraz dokonać ich rozróżnienia w kategoriach psychospołecznych i biologicznych	Potrafi ogólnie zdefiniować nieprzystosowanie społeczne, niedostosowanie społeczne i wykolejenie społeczne oraz dokonać ich rozróżnienia w kategoriach psychospołecznych i biologicznych	Potrafi prawidłowo zdefiniować nieprzystosowanie społeczne, niedostosowanie społeczne i wykolejenie społeczne oraz dokon ić ich rozróżnienia w kategoriach psychospołecznych i biologicznych	Potrafi szczegółowo zdefiniować nieprzystosowanie społeczne, niedostosowanie społeczne i wykolejenie społeczne oraz dokonać ich rozróżnienia w kategoriach psychospołecznych i biologicznych
P_U01	Nie potrafi dokonać charakterystyki głównych środowisk wychowawczych ujmując relacje między ich członkami używając przy tym języka specjalistycznego	Potrafi dokonać ogólnej charakterystyki głównych środowisk wychowawczych ujmując relacje między ich członkami używając przy tym języka specjalistycznego	Potrafi dokonać ch poprawnej ąc charakterystyki główny y środowisk wychowawczych ujmuj relacje między ich członkami używając pr tym języka specjalistycznego	Potrafi dokonać szczegółowej charakterystyki głównych środowisk wychowawczych ujmując relacje między ich członkami używając przy tym języka specjalistycznego
P_U02	Nie potrafi: scharakteryzować na czym polega diagnoza niedostosowania społecznego oraz zasady konstruowania programu profilaktycznego i podać przykłady	Potrafi pobieżnie scharakteryzować na czym polega diagnoza niedostosowania społecznego oraz zasady konstruowania programu profilaktycznego i podać przykłady	Potrafi poprawnie scharakteryzować na czym polega diagnoza niedostosowania ły społecznego oraz zasa nu konstruowania progra ić profilaktycznego i pod przykłady	Potrafi doskonale scharakteryzować na czym polega diagnoza niedostosowania społecznego oraz zasady konstruowania programu profilaktycznego i podać szczegółowe przykłady

P_K01	Nie potrafi dyskutować na tematy związane z odchyleniami od normy społecznej w oparciu o zdobytą wiedzę oraz normy	Potrafi dyskutować na tematy związane z odchyleniami od normy społecznej w oparciu o zdobytą wiedzę oraz normy	Potrafi dyskutować na tematy związane z odchyleniami od normy społecznej w oparciu zdobytą wiedzę oraz	Potrafi doskonale dyskutować na tematy związane z odchyleniami od normy społecznej w oparciu o zdobytą wiedzę oraz
	etyczno-moralne	etyczno-moralne	normy etyczno-moralne	normy etyczno-moralne

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		20
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		5
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		50
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		65
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**150/6,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		30/1,2
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		125/5,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		150/6,0

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Jaworska A., Leksykon resocjalizacji, Kraków 2012.

Elliot J., Place M., Dzieci i młodzież w kłopocie. Poradnik nie tylko dla psychologów, Warszawa 2004.

Hołyst B., Zagrożenia ładu społecznego, Warszawa 2013.

Kuć M., Prawne podstawy resocjalizacji, Warszawa 2011.

Nowak A, Wysocka E., Problemy i zagrożenia społeczne we współczesnym świecie. Elementy patologii społecznej i kryminologii, Katowice 2001.

Kozak S., Patologie wśród dzieci i młodzieży, Warszawa 2000

Szymańska J., Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej profilaktyki, Warszawa 2000

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Diagnoza i terapia w pracy z dziećmi i młodzieżą	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	III/6
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Magdalena Rozmus**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawy psychologii, podstawy diagnozy psychologicznej, metodyka pracy socjalnej

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	5	10				5			**2**	

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Ćwiczenia/Projekt	Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	

P_W01	Charakteryzuje proces diagnozy i terapii pedagogicznej	PS1P_W01
P_W02	Omawia zaburzenia i dysfunkcje występujące u dzieci i młodzieży	PS1P_W02

P_W03	Zna zasady dotyczące diagnozy psychopedagogicznej środowiska wychowawczego rodziny i szkoły, poradnictwa pedagogicznego oraz postępowania terapeutycznego	PS1P_W07 PS1P_W08
Umiejętności:		
P_U01	Student projektuje postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne	PS1_U01 PS1_U02 PS1_U04
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Potrafi współpracować w zespole i rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem zawodu	PS1P_K03

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład/ Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Diagnoza psychopedagogiczna - główne pojęcia i obszary działania. Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne. Podstawowe techniki i metody badań pedagogicznych.	P_W01
T2	Zaburzenia i dysfunkcje występuje u dzieci i młodzieży.	P_W02
T3	Podstawowe techniki i metody badań pedagogicznych. Metoda socjometryczna. Metoda sondażu diagnostycznego. Arteterapia. Analiza rysunków dzieci.	P_W01, P_W02 PS1_K01
T4	Poradnictwo pedagogiczne.	P_U01, PS1_K01
T5	Interakcje: nauczyciel-uczeń. Psychologia koloru. Temperament. Analiza psychografologiczna próbek pisma.	P_U01, PS1_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Zadanie praktyczne, projekt.	T1-T5
P_W02	Zadanie praktyczne, projekt.	T1-T5
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T1-T5

P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T1-T5
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1-T5

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie potrafi scharakteryzować procesu diagnozy i terapii pedagogicznej	Charakteryzuje ogólnie proces diagnozy i terapii pedagogicznej	Charakteryzuje prawidłowo proces diagnozy i terapii pedagogicznej	Charakteryzuje szczegółowo proces diagnozy i terapii pedagogicznej
P_W02	Nie potrafi omówić zaburzeń i dysfunkcji występujących u dzieci i młodzieży	Omawia podstawowe zaburzenia i dysfunkcje występujące u dzieci i młodzieży	Prawidłowo omawia zaburzenia i dysfunkcje występujące u dzieci i młodzieży	Szczegółowo i bezbłędnie omawia zaburzenia i dysfunkcje występujące u dzieci i młodzieży
P_W03	Nie zna zasad dotyczących diagnozy psychopedagogicznej środowiska wychowawczego rodziny i szkoły, poradnictwa pedagogicznego oraz postępowania terapeutycznego	Zna podstawowe zasady dotyczące diagnozy psychopedagogicznej środowiska wychowawczego rodziny i szkoły, poradnictwa pedagogicznego oraz postępowania terapeutycznego	Zna poprawnie zasady dotyczące diagnozy psychopedagogicznej środowiska wychowawczego rodziny i szkoły, poradnictwa pedagogicznego oraz postępowania terapeutycznego	Zna w pełni zasady dotyczące diagnozy psychopedagogicznej środowiska wychowawczego rodziny i szkoły, poradnictwa pedagogicznego oraz postępowania terapeutycznego
P_U01	Student nie projektuje postępowania diagnostycznoterapeutycznego	Student projektuje podstawowe postępowanie diagnostycznoterapeutyczne	Student prawidłowo projektuje postępowanie diagnostycznoterapeutyczne	Student doskonale i bezbłędnie projektuje postępowanie diagnostycznoterapeutyczne
P_K01	Nie potrafi współpracować w zespole i nie potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem zawodu	Potrafi współpracować w zespole i potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem zawodu	Potrafi współpracować w zespole i potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem zawodu	Potrafi współpracować w zespole i potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonywaniem zawodu

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		20

Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		5
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		50
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		65
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**150/6,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		30/1,2
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		125/5,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		150/6,0

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Paluchowski W., 2012r., "Diagnoza psychologiczna. Proces-narzędzia-standardy", wyd. Wa szawa

Suchańska A., 2007r., "Rozmowa i obserwacja", wyd. Warszawa

Jarosz E., Wysocka E., 2006r., "Diagnoza psychopedagogiczna", wyd. Warszawa

Gawda B., 2006r., "Grafizm jako forma ekpresji", wyd. Lublin,

Bilewicz G, 2009r., "Kwestionariusz badania mowy", wyd. Kraków

Skałbania B., 2011r., "Diagnostyka pedagogiczna", wyd. Kraków

Gerald D., 2005r., "Rysunek w psychoterapii", wyd. Gdańsk,

Brejnak W., 2005r., "Dysleksja", wyd. Warszawa,

Kołakowski A., 2007r., "ADHD-zespół nadpobudliwości psychoruchowej", wyd. Gdańsk,

Konieczna E, 2007r., "Arteterapia w praktyce", wyd. Kraków.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Patologie społeczne i choroby cywilizacyjne

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	III/6
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Magdalena Rozmus**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawy psychologii, socjologii, psychologia rozwoju człowieka

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne	5	10				5		2		**22**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Ćwiczenia/Projekt	Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna terminologię i charakteryzuje zjawiska patologii społecznej, które dotyczą jednostek, grup społecznych, szerszych zbiorowości	PS1P_W01 PS1P_W02
		PS1P_W03

P_W02	Zna teorie zachowań dewiacyjnych i rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów	PS1P_W01 PS1P_W02 PS1P_W03
P_W03	Zna czynniki ryzyka najczęściej występujących chorób cywilizacyjnych i możliwości działań prewencyjnych	PS1P_W01 PS1P_W02 PS1P_W03
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi zdiagnozować symptomy i skalę zjawisk patologii społecznych	PS1P_U03 PS1P_U04 PS1P_U09
P_U02	Potrafi scharakteryzować objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych	PS1P_U04 PS1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy	**PS1P_K01**

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład/Ćwiczenia/Projekt**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Norma – dewiacja – dezorganizacja – dezintegracja – patologia – charakterystyka podstawowych pojęć	P_W01
T2	Biopsychiczne i socjokulturowe uwarunkowania zachowań patologicznych	P_W01, P_K01
T3	Diagnoza symptomów i skali takich zjawisk patologii społecznej które dotyczą: a) jednostek, b) grup społecznych, c) szerszych zbiorowości	P_W02, P_U01, P_K01
T4	Wykluczenie społeczne: mobbing, bullying, bezdomność, dzieci ulicy	P_W02, P_U01, P_K01
T5	Strategie minimalizowania skutków patologii społecznych	P_W02, P_U01, P_K01
T6	Wybrane choroby cywilizacyjne – definicja, epidemiologia, działania profilaktyczne	P_W03, P_U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Zaliczenie pisemne	T1-T4, T6
P_W02	Zaliczenie pisemne	T1-T4, T6

P_W03	Zaliczenie pisemne	T1-T4, T6
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T5, T6
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T5, T6
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T5, T6

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie zna terminologii i nie charakteryzuje zjawisk patologii społecznej, które dotyczą jednostek, grup społecznych, szerszych zbiorowości	Zna ogólną terminologię i charakteryzuje zjawiska patologii społecznej, które dotyczą jednostek, grup społecznych, szerszych zbiorowości	Zna terminologię i nie charakteryzuje poprawnie zjawiska patologii społecznej, które dotyczą jednostek, grup społecznych, szerszych zbiorowości	Zna szczegółową terminologię i w bezbłędnie charakteryzuje zjawiska patologii społecznej, które dotyczą jednostek, grup społecznych, szerszych zbiorowości
P_W02	Nie zna podstawowych teorii zachowań dewiacyjnych i nie rozumie różnorodnych uwarunkowań tych procesów	Zna podstawowe teorie zachowań dewiacyjnych i rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów	Zna teorie zachowań dewiacyjnych i rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów	Zna bezbłędnie teorie zachowań dewiacyjnych i rozumie doskonale różnorodne uwarunkowania tych procesów
P_W03	Nie zna czynników ryzyka najczęściej występujących chorób cywilizacyjnych i możliwości działań prewencyjnych	Zna główne czynniki ryzyka najczęściej występujących chorób cywilizacyjnych i możliwości działań prewencyjnych	Zna czynniki ryzyka najczęściej występujących chorób cywilizacyjnych i możliwości działań prewencyjnych	Zna w pełni czynniki ryzyka najczęściej występujących chorób cywilizacyjnych i możliwości działań prewencyjnych
P_U01	Nie potrafi zdiagnozować symptomów i skalę zjawisk patologii społecznych	Potrafi powierzchownie zdiagnozować symptomy i skalę zjawisk patologii społecznych	Potrafi poprawnie zdiagnozować symptomy i skalę zjawisk patologii społecznych	Potrafi w pełni zdiagnozować symptomy i skalę zjawisk patologii społecznych
P_U02	Nie potrafi scharakteryzować objawów i przyczyn wybranych zaburzeń i zmian chorobowych	Potrafi scharakteryzować główne objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych	Potrafi prawidłowo scharakteryzować objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych	Potrafi szczegółowo scharakteryzować objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych
P_K01	Nie potrafi odpowiedzialnie przygotować się do swojej pracy	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		20
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		5
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		65
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		50
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**150/6,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		30/1,2
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		125/5,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		150/6,0

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Pospiszyl, I. (2008). Patologie społeczne. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN

Siemaszko, A. (1993). Granice tolerancji. O teoriach zachowań dewiacyjnych. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN

Kozak S. Patologie wśród dzieci i młodzieży: leczenie i profilaktyka, Warszawa 2007: Difin.

Urban B. (red.) Dewiacje wśród młodzieży: uwarunkowania i profilaktyka, Kraków 2001.

Malinowski A., Patologia z udziałem młodzieży – także akademickiej, Wychowanie na Co Dzień, 2005 nr 6.

Pierzchała K., Cekiera Cz., Człowiek a patologie społeczne, Toruń 2009.

Bulska J.(red.), Zagrożenia zdrowia chorobami cywilizacyjnymi, Oficyna Wydawnicza IMPULS, 2009.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Indywidualne programy w socjoterapii

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	III/6
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Anna Skiert**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawy psychologii, Komunikacji interpersonalnej, Metodyki pracy socjalnej

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne		10	5			5		2		**22**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium/ Ćwiczenia/Projekt	Wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna cele, zadania i formy socjoterapii	PS1P_W01 PS1P_W02

Umiejętności:		
P_U01	Potrafi wskazać przykłady działań socjoterapeutycznych	PS1P_U04 PS1P_U09
P_U02	Potrafi konstruować i wdrażać przedsięwzięcia socjoterapeutyczne	PS1P_U04 PS1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest przygotowany do odpowiedzialnego pełnienia zadań w przyszłym zawodzie i rozwiązywania problemów związanych z wykonywaniem zawodu	PS1P_K03 PS1P_K06
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Konwersatorium/ Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Cele, zadania i formy przedsięwzięć socjoterapeutycznych oraz różne podejścia w ich realizacji.	P_W01, P_U01, P_U02
T2	Kompetencje, umiejętności i etyka w pracy socjoterapeutycznej	P_W01, P_U01, P_U02
T3	Konstruowanie i wdrażanie przedsięwzięć socjoterapeutycznych	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
T4	Trening umiejętności interpersonalnych	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
T5	Metody i techniki pracy z grupą i w grupie	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Zaliczenie pisemne	T1-T5
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T5-T8
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T5-T8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T8
VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozu-	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie,	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie,	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, po-
	mie, nie potrafi, nie jest gotów:	potrafi, jest gotów	potrafi, jest gotów	trafi, jest gotów
P_W01	Nie zna celów, zadań i form socjoterapii	Zna podstawowe cele, zadania i formy socjoterapii	Zna poprawnie cele, zadania i formy socjoterapii	Zna w pełni cele, zadania i formy socjoterapii
P_U01	Nie potrafi wskazać przykładów działań socjoterapeutycznych	Potrafi wskazać ogólnie przykłady działań socjoterapeutycznych	Potrafi prawidłowo wskazać przykłady działań socjoterapeutycznych	Potrafi wskazać szczegółowo i bezbłędnie przykłady działań socjoterapeutycznych
P_U02	Nie potrafi konstruować i wdrażać przedsięwzięć socjoterapeutycznych	Potrafi konstruować i wdrażać podstawowe przedsięwzięcia socjoterapeutyczne	Potrafi prawidłowo konstruować i wdrażać przedsięwzięcia socjoterapeutyczne	Potrafi doskonale konstruować i wdrażać przedsięwzięcia socjoterapeutyczne
P_K01	Nie jest przygotowany do: odpowiedzialnego pełnienia zadań w przyszłym zawodzie i rozwiązywania problemów związanych z wykonywaniem zawodu	Jest przygotowany do odpowiedzialnego pełnienia zadań w przyszłym zawodzie i rozwiązywania problemów związanych z wykonywaniem zawodu	Jest dobrze przygotowany do odpowiedzialnego pełnienia zadań w przyszłym zawodzie i rozwiązywania problemów związanych z wykonywaniem zawodu	Jest w pełni przygotowany do odpowiedzialnego pełnienia zadań w przyszłym zawodzie i rozwiązywania problemów związanych z wykonywaniem zawodu

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		20
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		5
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		55
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		40
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**125/5,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		30/1,2
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		125/5,0

Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		125/5,0

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Sawicka K. (red.). Socjoterapia. CMPPP MEN, Warszawa 1999.

Bernard H. S. MacKenzie K. R. Podstawy terapii grupowej. GWP, Gdańsk 2001.

Deptuła. M. Diagnostyka - profilaktyka - socjoterapia w teorii i praktyce pedagogicznej. Wyd. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2005.

Geldard D., Geldard K. Jak pracować z dziecięcymi grupami terapeutycznymi. Podręcznik dla psychologów, pedagogów i pracowników socjalnych. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. Gdańsk 2005.

Jedliński K. Trening interpersonalny. Wydawnictwo W.A.B. Warszawa 2008.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Projekt socjalny

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	III/6
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Jerzy Bugliński**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Metodyka pracy socjalnej, Problemy społeczne i instytucje polityki społecznej

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**

Studia stacjonarne										
Studia niestacjonar		5	10			5		2		**22**

ne										

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium/ Ćwiczenia/Projekt	Wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Posiada wiedzę o systemie i instytucjach społecznych kluczowych dla realizacji zadań z zakresu pracy socjalnej i pomocy społecznej oraz zależnościach pomiędzy tymi instytucjami	PS1P_W05 PS1P_W10
	Umiejętności:	
P_U01	Posiada umiejętność stosowania wiedzy teoretycznej do zrozumienia i opisu zjawisk i procesów społecznych w obszarze pomocy społecznej oraz ich uwarunkowań	PS1P_U02
P_U02	Diagnozuje potrzeby i oczekiwania osób, grup społecznych i środowisk lokalnych oraz projektuje, analizuje i wdraża rozwiązania dostosowane do istniejących potrzeb	PS1P_U04 PS1P_U05
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Jest gotów do inicjowania działania na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	PS1P_K06 PS1P_K07

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Konwersatorium/ Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Omówienie założeń pracy podczas zajęć w ramach Projektu socjalnego, wyjaśnienie pojęcia i zasad projektu socjalnego, podział zadań	P_W01
T2	Diagnoza potrzeb wybranej grupy społecznej	P_U01, P_U02
T3	Diagnoza potrzeb środowiska społecznego. Adresaci projektu	P_U01, P_U02
T4	Opracowanie celu projektu socjalnego (cele krótkofalowe i długofalowe);	P_U01, P_U02
T5	Określenie zasobów materialnych i pozamaterialnych	P_U01, P_U02
T6	Działania i przewidywane rezultaty	P_U01, P_U02
T7	Mierniki. Nakłady na projekt socjalny. Kosztorys	P_U01, P_U02 P_K01
T8	Wskazanie różnorodnych źródeł finansowania wybranego projektu socjalnego	P_U01, P_U02

		P_K01

T9	Bariery i zagrożenia (plan alternatywny)	P_U01, P_U02 P_K01
T10	Wsparcie instytucjonalne	P_U01, P_U02 P_K01
T11	Przygotowanie dokumentacji wybranego projektu	P_U01, P_U02 P_K01
T12	Dokonanie ewaluacji opracowanego projektu z zakresu pomocy społecznej	P_U01, P_U02 P_K01
T13	Weryfikacja dokumentacji projektowej. Obrona/Zaliczenie projektu	P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
	Wiedza:	
P_W01	Zadanie praktyczne, projekt.	T1
	Umiejętności:	
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T2-T13
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T2-T13
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T2-T13

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie posiada wiedzy o systemie i instytucjach społecznych kluczowych dla realizacji zadań z zakresu pracy socjalnej i pomocy społecznej oraz zależnościach pomiędzy tymi instytucjami	Posiada ogólną wiedzę o systemie i instytucjach społecznych kluczowych dla realizacji zadań z zakresu pracy socjalnej i pomocy społecznej oraz zależnościach pomiędzy tymi instytucjami	Posiada poprawną wie zę o systemie i instytucja h społecznych kluczowy h dla realizacji zadań z zakresu pracy socjalnej i pomocy społecznej or z zależnościach pomięd y tymi instytucjami	Posiada szczegółową wiedzę o systemie i instytucjach społecznych kluczowych dla realizacji zadań z zakresu pracy socjalnej i pomocy społecznej oraz zależnościach pomiędzy tymi instytucjami
P_U01	Nie posiada umiejętności stosowania wiedzy teoretycznej do zrozumienia i opisu zjawisk i procesów społecznych w obszarze pomocy społecznej oraz ich	Posiada ogólną umiejętność stosowania wiedzy teoretycznej do zrozumienia i opisu zjawisk i procesów społecznych w obszarze pomocy społecznej oraz ich	Posiada umiejętność stosowania wiedzy teoretycznej do zrozumienia i opisu zjawisk i procesów społecznych w obszar e pomocy społecznej or z	Posiada doskonałą umiejętność stosowania wiedzy teoretycznej do zrozumienia i opisu zjawisk i procesów społecznych w obszarze pomocy społecznej oraz ich uwarunkowań

	uwarunkowań	uwarunkowań	ich uwarunkowań	
P_U02	Nie diagnozuje potrzeb i oczekiwań osób, grup społecznych i środowisk lokalnych oraz projektuje, nie analizuje i nie wdraża rozwiązań dostosowanych do istniejących potrzeb	Diagnozuje podstawowe potrzeby i oczekiwania osób, grup społecznych i środowisk lokalnych oraz projektuje, analizuje i wdraża rozwiązania dostosowane do istniejących potrzeb	Diagnozuje prawidłowo potrzeby i oczekiwania osób, grup społecznych i środowisk lokalnych oraz projektuje, analizuje i wdraża rozwiązania dostosowane do istniejących potrzeb	Diagnozuje szczegółowo potrzeby i oczekiwania osób, grup społecznych i środowisk lokalnych oraz w pełni projektuje, analizuje i wdraża rozwiązania dostosowane do istniejących potrzeb
P_K01	Nie jest gotów do inicjowania działania na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	Jest gotów do inicjowania działania na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	Jest gotów do inicjowania działania na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	Jest w pełni gotów do inicjowania działania na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		20
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		8
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		5
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		55
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		60
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**150/6,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		30/1,2
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		150/6,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		150/6,0

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Kott K., Co to jest projekt socjalny, Warszawa 2011
Polityka. Pomoc. Praca Wybrane aspekty pracy socjalnej (red.) J. Krzyszkowski, Wrocław 2012
Wolska-Prylińska D., Projekt socjalny w kształceniu i działaniu społecznym, Katowice 2010

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

Superwizja

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	III/6
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Joanna Jankowska**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawy psychologii, socjologii, Metodyka pracy socjalnej, Diagnoza psychologiczna, Pomoc psychologiczna,

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne					15			2		**17**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Warsztaty	Ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
Wiedza:		

P_W01	Posiada wiedzę o człowieku, przyczynach i specyfice problemów człowieka, jego rozwoju biologicznym, psychicznym i społecznym oraz o środowisku życia człowieka i kształtowaniu przez człowieka środowiska społeczno- kulturowego	PS1P_W01 PS1P_W13
Umiejętności:		

P_U01	Potrafi właściwie obserwować zjawiska i procesy społeczne, analizować i interpretować przyczyny, przebieg oraz skutki tych zjawisk	PS1P_U01 PS1P_U02
P_U02	Analizuje przyczyny oraz prognozuje skutki powstania dysfunkcji społecznych wykorzystując metody i narzędzia stosowane w pracy socjalnej	PS1P_U01 PS1P_U02 PS1P_U04 PS1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do etycznego działania i przyjmowania odpowiedzialności za skutki własnych działań zawodowych oraz działań podwładnych	PS1P_K04 PS1P_K05 PS1P_K06

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Warsztaty/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Superwizja w polskiej pracy socjalnej. Zakres stosowania superwizji w pracy socjalnej	P_W01, P_U01
W2	Problem relacji superwizor a korzystający z superwizji	P_W01, P_U01, P_U02
W3	Procedury i zastosowanie superwizji pracy socjalnej	P_W01, P_U01, P_U02
W4	Rodzaje superwizji	P_W01, P_U01, P_U02
W5	Procedury i zastosowanie superwizji pracy socjalnej (sesja superwizyjna, technika kontraktu)	P_U01, P_U02, P_K01
W6	Superwizja wobec stresu w pracy socjalnej	P_U01, P_U02, P_K01
W7	Superwizja w przykładowych obszarach pomocy społecznej	P_U01, P_U02, P_K01
W8	Umiejętności interpersonalne (odróżnienie faktów od opinii, sprawdzenie własnych interpretacji, mniemań i domysłów, parafraza	P_U01, P_U02, P_K01
W9	Obserwacja relacji w grupie	P_U01, P_U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**

Wiedza:		
P_W01	Zadanie praktyczne.	W1-W8
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne.	W1-W8
P_U02	Zadanie praktyczne.	W1-W8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	W9

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	Nie posiada wiedzy o człowieku, przyczynach i specyfice problemów człowieka, jego rozwoju biologicznym, psychicznym i społecznym oraz o środowisku życia człowieka i kształtowaniu przez człowieka środowiska społeczno- kulturowego	Posiada ogólną wiedzę o człowieku, przyczynach i specyfice problemów człowieka, jego rozwoju biologicznym, psychicznym i społecznym oraz o środowisku życia człowieka i kształtowaniu przez człowieka środowiska społeczno- kulturowego	Posiada pełną wiedzę o człowieku, przyczynach i specyfice problemów człowieka, jego rozwoju biologicznym, psychicznym i społecznym oraz o środowisku życia człowieka i kształtowaniu przez człowieka środowiska społeczno- kulturowego	Posiada pełną i bezbłędną wiedzę o człowieku, przyczynach i specyfice problemów człowieka, jego rozwoju biologicznym, psychicznym i społecznym oraz o środowisku życia człowieka i kształtowaniu przez człowieka środowiska społeczno- kulturowego
P_U01	Nie potrafi właściwie obserwować zjawisk i procesów społecznych, analizować i interpretować przyczyny, przebieg oraz skutki tych zjawisk	Potrafi w stopniu podstawowym: obserwować zjawiska i procesy społeczne, analizować i interpretować przyczyny, przebieg oraz skutki tych zjawisk	Potrafi właściwie obserwować zjawiska i procesy społeczne, analizować i interpretować przyczyny, przebieg oraz skutki tych zjawisk	Potrafi właściwie i bezbłędnie obserwować zjawiska i procesy społeczne, analizować i interpretować przyczyny, przebieg oraz skutki tych zjawisk
P_U02	Nie analizuje przyczyn oraz nie prognozuje skutków powstania dysfunkcji społecznych wykorzystując metody i narzędzia stosowane w pracy socjalnej	Analizuje główne przyczyny oraz prognozuje skutki powstania dysfunkcji społecznych wykorzystując metody i narzędzia stosowane w pracy socjalnej	Analizuje prawidłowo przyczyny oraz prognozuje skutki powstania dysfunkcji społecznych wykorzystując metody i narzędzia stosowane w pracy socjalnej	Analizuje prawidłowo i szczegółowo przyczyny oraz prognozuje skutki powstania dysfunkcji społecznych wykorzystując metody i narzędzia stosowane w pracy socjalnej
P_K01	Nie jest gotów do etycznego działania i przyjmowania odpowiedzialności za skutki własnych działań zawodowych oraz działań podwładnych	Jest gotów do etycznego działania i przyjmowania odpowiedzialności za skutki własnych działań zawodowych oraz działań podwładnych	Jest gotów do etycznego działania i przyjmowania odpowiedzialności za skutki własnych działań zawodowych oraz działań podwładnych	Jest w pełni gotów do etycznego działania i przyjmowania odpowiedzialności za skutki własnych działań zawodowych oraz działań podwładnych

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności	**Obciążenie studenta**

ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		15
Egzaminy/zaliczenia		2
Udział w konsultacjach		3
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		-
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		20
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		35
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**75/3,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		20/0,8
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		75/3,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		75/3,0

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa:

pod red. J. Szmagalskiego Superwizja pracy socjalnej. Zastosowania i dylematy Warszawa 2005

J. Szmagalski Stres i wypalenie zawodowe pracowników socjalnych Warszawa 2004

K. Łącki, A. Szustak Komunikacja interpersonalna w pracy socjalnej Warszawa 1996

Nocuń A. Szmagalski Podstawowe umiejętności w pracy socjalnej i ich kształtowanie Warsz

Literatura uzupełniająca:

P. Hardingham Praca w zespole Warszawa 1999

E. Berne W co grają ludzie Warszawa 2002

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Seminarium dyplomowe

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY

Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Seminarium /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**III / 5-6**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Zakres wiedzy dotyczący kierunku i wybranej specjalności**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne							10	4		**14**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Seminarium	**Referat, dyskusja ,dyskusja panelowa ,praca pisemna, praca z materiałem źródłowym, metoda formułowania problemów**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	**Charakteryzuje podstawowe metody pozyskiwania danych.**	PS1P_W15 PS1P_W18
P_W02	**Omawia zasady formułowania prac pisemnych.**	PS1P_W15
	Umiejętności:	

P_U01	**Potrafi analizować, interpretować i opisywać otaczającą go rzeczywistość społeczną, zwłaszcza w odniesieniu do funkcjonowania organizacji.**	PS1P_U11 PS1P_U12 PS1P_U13 PS1P_U14 PS1P_U18
P_U02	**Potrafi planować i realizować własne badania naukowe w zakresie niezbędnym do przygotowania pracy dyplomowej spełniającej wymogi określone w przepisach prawa wewnętrznego Uczelni.**	PS1P_U11 PS1P_U12 PS1P_U13 PS1P_U14 PS1P_U18
Kompetencje społeczne:		
P_K01	**Przyjmuje etyczną postawę w zakresie badań naukowych, zarówno na etapie ich projektowania, realizacji, jak i interpretacji wyników.**	PS1P_K01 PS1P_K02 PS1P_K03 PS1P_K06
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
S1	**Cele pracy dyplomowej i zadania seminarium dyplomowego. Zasady wyboru tematu pracy licencjackiej.**	**P_W01**
S2	**Korzystanie z literatury - formy opracowań naukowych, stadia zapoznawania się z literaturą, zasady sporządzania notatek, opis bibliograficzny.**	**P_W01**
S3	**Posługiwanie się katalogami i Internetem.**	**P_W01**
S4	**Strona formalna pracy - Cytaty, odnośniki i przypisy, spis bibliografii, spis tabel spis rysunków, załączniki.**	**P_W02**
S5	**Zbieranie materiałów empirycznych, metody ich analizy i prezentacji wyników.**	**P W01, P U01, P_U02**
S6	**Tabele i wykresy. Zasady pracy naukowej - wybór problemu badawczego i formułowanie hipotez.**	**P_W01**
S7	**Konstrukcja i struktura tekstu pracy. Konstrukcja zakończenia i wstępu. Wybór i formułowanie tematu pracy.**	**P_W02**
S8	**Przygotowanie konspektu zawierającego opis konstrukcji pracy i metod badawczych.**	**P U01, P U02, P_K01,**
	Sprecyzowanie tematu i zakresu pracy.	
S9	**Przygotowanie części metodologicznej pracy.**	**P_U01, P_U02,**

S10	**Omówienie pracy z opiekunem, naniesienie poprawek.**	**P_U01, P_U02,**
S11	**Prezentacja fragmentów pracy na seminarium.**	**P U01, P U02, P_K01**
S12	**Przygotowanie części empirycznej.**	**P U01, P U02, P_K01,**
S13	**Pierwsza wersja całości pracy. Omówienie pracy z promotorem.**	**P U01, P U02, P_K01,**
S14	**Uwzględnienie uwag i przygotowanie kolejnych wersji.**	**P_U01, P_U02**
S15	**Strona tytułowa, wymagania formalne dotyczące wyglądu pracy.**	**P_W02**
S16	**Akceptacja pracy przez promotora. Przygotowanie się do egzaminy dyplomowego.**	**P_K01,**

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
	Wiedza:	
P_W01	**Prezentacja założeń pracy i poszczególnych części pracy. Egzamin dyplomowy.**	**S1, S2, S3,S5, S6**
P_W02	**Prezentacja założeń pracy i poszczególnych części pracy. Egzamin dyplomowy.**	**S4, S7, S15**
	Umiejętności:	
P_U01	**Prezentacja założeń pracy i poszczególnych części pracy. Egzamin dyplomowy.**	**S5, S8, S9, S10,S11, S12, S13, S14**
P_U02	**Prezentacja założeń pracy i poszczególnych części pracy. Egzamin dyplomowy.**	**S5, S8, S9, S10, S11, S12, S13, S14**
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Obserwacja i ocena aktywności podczas zajęć.	S8, S11, S12, S13, S16

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	**charakteryzować podstawowych metod pozyskiwania danych.**	**charakteryzować podstawowe metody pozyskiwania danych.**	**charakteryzować podstawowe i zaawanso-wane metody pozyskiwania danych.**	**w sposób rozbudowany charakteryzować podstawowe i zaawansowane metody pozyskiwania danych, odwołując się do literatury przedmiotu.**
P_W02	**omawiać zasad formuło-wania prac pisemnych.**	**omawiać podstawowe zasady formułowania prac pisemnych.**	**omawiać podstawowe i szczegółowe zasady formułowania prac pisemnych.**	**wyczerpująco omawiać podstawowe i szczegółowe zasady formułowania prac pisemnych.**
P_U01	**analizować, interpretować i opisywać otaczającej go rzeczywistości społecznej,**	**w podstawowym zakresie analizować, interpretować i opisywać otaczającą go**	**analizować, interpretować i opisywać otaczającą go rzeczywistość**	**w sposób spójny, logiczny i zgodny z regułami warsztatu naukowego analizować,**

	zwłaszcza w odniesieniu do funkcjonowania organizacji.	**rzeczywistość społeczną, zwłaszcza w odniesieniu do funkcjonowania organizacji.**	**społeczną, zwłaszcza w odniesieniu do funkcjonowania organizacji, przekonywująco uzasadniając tok swojego myślenia.**	**interpretować i opisywać otaczającą go rzeczywistość społeczną, zwłaszcza w odniesieniu do funkcjonowania organizacji, wyciągając samodzielnie oryginalne wnioski.**
P_U02	**planować i realizować własnych badań naukowych w zakresie niezbędnym do przygotowania pracy dyplomowej spełniającej wymogi określone w przepisach prawa wewnętrznego Uczelni.**	**w podstawowym zakresie planować i realizować własne badania naukowe w zakresie niezbędnym do przygotowania pracy dyplomowej spełniającej wymogi określone w przepisach prawa wewnętrznego Uczelni.**	**planować i realizować własne badania naukowe w zakresie niezbędnym do przygotowania pracy dyplomowej spełniającej wymogi określone w przepisach prawa wewnętrznego Uczelni, osiągając zadawalające rezultaty.**	**planować i realizować własne badania naukowe w zakresie niezbędnym do przygotowania pracy dyplomowej spełniającej wymogi określone w przepisach prawa wewnętrznego Uczelni, osiągając wysokiej jakości rezultaty.**
P_K01	**nie jest gotów przyjmować etycznej postawy w zakresie badań naukowych, zarówno na etapie ich projektowania, realizacji, jak i interpretacji wyników.**	**w ograniczonym zakresie przyjmować etyczną postawę w zakresie badań naukowych, zarówno na etapie ich projektowania, realizacji, jak i interpretacji wyników, wykazując przy tym kompetencje na podstawowym poziomie.**	**przyjmować etyczną postawę w zakresie badań naukowych, zarówno na etapie ich projektowania, realizacji, jak i interpretacji wyników, wykazując przy tym kompetencje na zadawalającym poziomie.**	**przyjmować etyczną postawę w zakresie badań naukowych, zarówno na etapie ich projektowania, realizacji, jak i interpretacji wyników, wykazując przy tym kompetencje na wysokim poziomie, dążąc do ciągłego doskonalenia.**

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		10
Egzaminy/zaliczenia		4
Udział w konsultacjach		46
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		-
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		200
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		90
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**350/14,0**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		60/2,4
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		350/14,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		350/14

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE
Czakon W. (red.), Podstawy metodologii w naukach o zarządzaniu, Wolters Kluwer business, Warszawa 2011. **Kozłowski R., Praktyczny sposób pisania prac dyplomowych, Wolters Kluwer business, Warszawa 2009.**
Apanowicz J., Metodologiczne uwarunkowania pracy naukowej, Wyd. Difin, Warszawa 2005. Pawlik K., Zenderowski R., Dyplom z Internetu. Jak korzystać z Internetu pisząc prace dyplomowe, Wyd. CeDeWu, Warszawa 2015.
Inne materiały dydaktyczne: **Zasady dyplomowania obowiązujące w WSNS**

4. Praktyki zawodowe

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Praktyki zawodowe	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	***Praca socjalna – studia I stopnia***
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: **(wskazać właściwe)**	**Praktyki /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**Po I roku – do III roku / 2-6**
Osoba koordynująca przedmiot:	Kierownik ds. Praktyk
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Zaliczony I rok studiów

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin / Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne										
Studia niestacjonarne									**420**	**420**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Praktyki	**Zajęcia praktyczne, szkolenie na stanowiskach pracy, obserwacja wykonywanej pracy przez wyszkolonych pracowników.** **Przyjmujący na praktykę jest zobowiązany zapoznać studenta z efektami kształcenia i poinformować go o konieczności osiągnięcia każdego z nich.** **Szczegóły znajdują się w Regulaminie praktyk i Programie praktyk.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	**Zna zasady i właściwości funkcjonowania instytucji, w której odbywa się praktyka.**	PS1P_W10
P_W02	**Omawia funkcjonowanie organizacji, jej formę prawną, strukturę organizacyjną, zasady organizacji pracy i podział kompetencji, procedury.**	PS1P_W10 PS1P_W11 PS1P_W12
	Umiejętności:	
P_U01	**Potrafi pozyskiwać i analizować dane pochodzące z różnych działów organizacji i wyciągać na ich podstawie wnioski.**	PS1P_U16
P_U02	**Potrafi komunikować się w płaszczyźnie horyzontalnej i wertykalnej w ramach struktury organizacyjnej zakładu pracy i jego otoczenia społeczno-gospodarczego.**	PS1P_U16
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	**Jest gotów do pełnienia odpowiedzianych ról zawodowych**	PS1P_K06
	V. TREŚCI KSZTAŁCENIA	
Lp.	**Praktyki:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
Pr1	**Zapoznanie się ze strukturą organizacyjną instytucji, w której student odbywa praktykę.**	**P_W01**
Pr2	**Zapoznanie się z zakresem działań instytucji**	**P_W01, P_W03**
Pr3	**Zapoznanie się ze strukturą organizacyjną oraz zakresem czynności poszczególnych jednostek organizacyjnych.**	**P_W01**
Pr4	**Zapoznanie się z przepisami prawnymi obowiązującymi przy podejmowaniu działań i decyzji w organizacji, w której student odbywa praktykę.**	**P_W01**
Pr5	**Zapoznanie się z zasadami polityki kadrowej, poziomem i strukturą zatrudnienia, systemem wynagradzania i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych.**	P_W01, P_W02
Pr6	**Zapoznanie się z działami instytucji.**	P_W01
Pr7	**Czynny udział w życiu instytucji (w ramach nakreślonych przez opiekuna praktyki - pracownika instytucji, którym powinien być doświadczony pracownik). Realizacja przez studenta zadań wyznaczonych przez opiekuna praktyk w instytucji, w której student odbywa praktykę zawodową. Szczegółowe zadania są zależne od charakteru działalności instytucji. Zadania te powinny polegać na włączeniu studenta w organizację różnego typu działań, tak aby mógł wykorzystać nabytą wiedzę i nabyć przygotowanie zawodowe.**	**P_W01, P W02, P W03, P U01, P U02, P K01,**
	VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA	
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**

Wiedza:		
P_W01	**Zaliczenie praktyk na podstawie dokumentacji praktyk**	Pr1-Pr7
P_W02	**Zaliczenie praktyk na podstawie dokumentacji praktyk**	Pr1-Pr7
Umiejętności:		
P_U01	**Zaliczenie praktyk na podstawie dokumentacji praktyk**	Pr1-Pr7
P_U02	**Zaliczenie praktyk na podstawie dokumentacji praktyk**	Pr1-Pr7
Kompetencje społeczne:		
P_K01	**Zaliczenie praktyk na podstawie dokumentacji praktyk**	Pr1-Pr7

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	**omówić zasad i właściwości funkcjonowania instytucji, w której odbywa się praktyka.**	**omówić częściowo zasady i właściwości funkcjonowania instytucji, w której odbywa się praktyka.**	**omówić zasady i właściwości funkcjonowania instytucji, w której odbywa się praktyka.**	**omówić w sposób wyczerpujący zasady i właściwości funkcjonowania instytucji, w której odbywa się praktyka, odwołując się do przykładów praktycznych i własnych doświadczeń.**
P_W02	**omówić funkcjonowania instytucji, jej formy prawnej, struktury organizacyjnej, zasad organizacji pracy i podział kompetencji, procedur i procesów planowania i kontroli.**	**w podstawowym zakresie omówić funkcjonowanie instytucji, jej formę prawną, strukturę organizacyjną, zasady organizacji pracy i podział kompetencji, procedury i procesy planowania i kontroli.**	**w rozbudowanym zakresie omówić funkcjonowanie instytucji, jej formę prawną, strukturę organizacyjną, zasady organizacji pracy i podział kompetencji, procedury i procesy planowania i kontroli.**	**wyczerpująco omówić funkcjonowanie instytucji, jej formę prawną, strukturę organizacyjną, zasady organizacji pracy i podział kompetencji, procedury i procesy planowania i kontroli, odwołując się do przykładów praktycznych i własnych doświadczeń.**
P_U01	**pozyskiwać i analizować dane pochodzące z różnych działów instytucji i wyciągać na ich podstawie wnioski.**	**pozyskiwać i analizować podstawowe dane pochodzące z różnych działów instytucji.**	**pozyskiwać i analizować różne dane pochodzące z różnych działów instytucji i wyciągać na ich podstawie wnioski, osiągając zadawalające rezultaty.**	**pozyskiwać i analizować dane pochodzące z różnych działów instytucji i wyciągać na ich podstawie oryginalne wnioski, osiągając wysokiej jakości rezultaty.**
P_U02	**komunikować się w płaszczyźnie horyzontalnej i wertykalnej w ramach struktury organizacyjnej zakładu pracy i jego otoczenia społecznogospodarczego.**	**w ograniczonym zakresie komunikować się w płaszczyźnie horyzontalnej i wertykalnej w ramach struktury organizacyjnej zakładu pracy i jego otoczenia społeczno-gospodarczego, wykazując podstawowy poziom kompetencji.**	**sprawnie komunikować się na płaszczyźnie horyzontalnej i wertykalnej w ramach struktury organizacyjnej zakładu pracy i jego otoczenia społeczno-gospodarczego, wykazując zadawalający poziom kompetencji.**	**efektywnie komunikować się na płaszczyźnie horyzontalnej i wertykalnej w ramach struktury organizacyjnej zakładu pracy i jego otoczenia społeczno - gospodarczego, wykazując przy tym kompetencje na wysokim poziomie, dążąc do ich ciągłego doskonalenia.**

P_K01	nie jest gotów do pełnienia odpowiedzianych ról	jest gotów do pełnienia odpowiedzianych ról	jest gotów do pełnienia odpowiedzianych ról	jest gotów do pełnienia odpowiedzianych ról
	zawodowych	zawodowych	zawodowych	zawodowych

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		420h
Egzaminy/zaliczenia		-
Udział w konsultacjach		-
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		-
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		-
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS		**420h/16ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem		-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym		420/16,0
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru		420/16,0

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Nie dotyczy.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Nie dotyczy.

Inne materiały dydaktyczne:

- Regulamin praktyk i Dokumentacja z praktyk.

PSYCHOLOGIA - PRZEDMIOTY OFEROWANE NA ZAJĘCIACH OGÓLNOUCZELNIANYCH LUB NA INNYM KIERUNKU STUDIÓW

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Wiadomości i umiejętności na poziomie szkoły średniej			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**JĘZYK ANGIELSKI**			
Osoby prowadzące:	**Mgr Agnieszka Szcześniak**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**5**			
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**0**	**-**	**0**	**-**
Praca własna studenta	**0**	**-**	**0**	**-**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**120**	**4,8**	**120**	**4,8**
Praca własna studenta:	**5**	**0,2**	**5**	**0,2**
Cele modułu:	Przygotowanie studenta do takiego poziomu opanowania języka angielskiego, który umożliwi mu zrozumienie i formułowanie wypowiedzi ustnych, samodzielne czytanie i tłumaczenie tekstów fachowych w języku angielskim przy pomocy słownika, samodzielne tworzenie tekstów w postaci opisów, notatek, korespondencji, prowadzenie rozmów przez telefon.			
Efekty kształcenia:				
Wiedza: Kształcenia Językowego Rady Europy. Umiejętności:	ti na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu afi posługiwać się językiem angielskim na poziomie biegłości B2, potrafi			

posługiwać się językiem specjalistycznym.

Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę stałego doskonalenia umiejętności językowych.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Zajęcia praktyczne (ćwiczenia, sce	ki, dyskusja, praca w grupach)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia: Wiedza:

egzamin pisemny

Umiejętności: egzamin ustny

Kompetencje społeczne: egzamin ustny

Treści programowe:

1. Powtórzenie wiadomości ze szko - kształtowanie poprawnej wymowy głosek angielskich w

2. Wymowa, zasady czytan ształtowanie właściwego operowania przyciskiem wyrazowym i

przyciskiem zdaniowym.

3. Formy mocne i słabe, prawidłow ę formami słabymi i mocnymi w zdaniach.
posługiwanie si

Intonacja zdań oznajmujących i róż ie wyrazów o regularnej pisowni, jako podstawa do późniejszego zapoznania

pytających.

4. Pisownia – yrostków i przedrostków.

się z regułami czytania. Pisownia p głosek angielskich w różnym kontekście fonetycznym w ramach

prz właściwego operowania przyciskiem wyrazowym i przyciskiem

5

nacji zdań dłuższych, w których następuje „złamanie" melodii

zdaniowym.

6. Przykłady akcentu pobocznego

wek, przyrostków i przedrostków. Pisownia – zasady interpunkcji, litery

into zdania.

7 samogłoskowe w sylabach nieakcentowanych.

8. Zdania twierdzące, pytające i przeczące w czasie teraźniejszym
z czasownikami „be”, „have”, „can”, „may”, „must”. Zdania zawierające orzecznik. Zdania zawierające dopełnienia bliższe. Zdania zawierające okolicznik miejsca i czasu.

9. Konstrukcja „there is” i „there are” w formie twierdzącej, pytającej
i przeczącej. Zdania pytające ogólne, szczegółowe, alternatywne, Questions Tags, pytania, w których zaimek pytające jest podmiotem (Who is there ?).

10. Zdania w formie twierdzącej, pytającej i przeczącej w czasach Present Simple, Present Continous, Past Simple, Past Continous.

11. Rzeczownik: regularna i nieregularna liczba mnoga, forma dzierżawcza imion nazw i stworzeń, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne. Przedimek określony i nieokreślony w zdaniach. Zaimki osobowe w przypadku podmiotu i dopełnienia. Zaimki wskazujące i pytające. Zaimki zwrotne. Trzy formy podstawowe czasowników.

12. Zdania twierdzące, pytające i przeczące z czasownikami „be”, „have”, „can”, „may”, „must” w czasach Past Simple i Present Perfect. Czas Past Simple a Present Perfect. Czas Present Perfect Continous.

13. Części mowy: rzeczowniki policzalne i niepoliczalne występujące tylko w liczbie pojedynczej (many, much, plenty of, a lot of, a little, a few), stopniowanie przymiotników. Zaimki some i any i złożenia: nothing, nobody, nooone. Stopniowanie przysłówków. Zdania twierdzące, pytające i przeczące w czasie Past Perfect. Zdania złożone. Zdania Future Continous, Future Perfect, Future Perfect Continous. Konstrukcja zdaniowa z dopełnieniem bliższym i przyimkowym.

14. Okresy warunkowe. Zdania w stronie biernej. Następstwo czasów i mowa zależna.

15. Mówienie o teraźniejszości, przeszłości i przyszłości (charakterystyka człowieka, zdrowie, kontakty z ludźmi, usługi, komunikacja i transport, praca, dom i miejsce zamieszkania, rodzina, wypoczynek i rozrywka, podróże i turystyka, środowisko naturalne i zagrożenia z nim związane, położenie
geograficzne, kultura i cywilizacja, zagrożenia cywilizacyjne, patologie społeczne, oświata i szkolnictwo wyższe, ochrona zdrowia, środki przekazu informacji, ochrona informacji, nowe zjawiska kulturowe i społeczne, instytucje państwowe, system prawny).

16. Opracowywanie dokumentów, cv.

17. Relacjonowanie i streszczanie tekstów i wypowiedzi z zakresu medycyny i psychologii.

18. Sytuacyjne wykorzystanie języka.

19. Ćwiczenia z wykorzystaniem artykułów naukowych z obszaru kierunku studiów.

20. Konwersacje na tematy związane z psychologią.

Literatura podstawowa:

1. Bałuk - Ulewiczowa T., Jodłowiec M.: *Mały podręcznik tekstów pisanych*, Wydawnictwo PWN, Warszawa-Kraków 1998.
2. Benn C., Dummett P.: *Reward - Resourse Pack*, Macmillian Heineman 2001.
3. Bruice K., Ellis M., O'Driscoll N *Socializing*, Longman 1990.
4. Burke K., Brooks J.: *Wavelenght*, Longman 2000.
5. Evans V.: *FCE Practice – papers*, Express Publishing 2006.
6. Evans V.: *FCE – Listening and Speaking Skills*, Express Publishing 2006.

Literatura uzupełniająca:

1. Murphy R.: *Grammar in Use*, Wyd. Cambridge University Press, third edition.
2. Oxenden C., Latham-Koenig Ch.: *English File*, Oxford University Press 2006.

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**
Poziom kształcenia:	pierwszy
Profil kształcenia:	praktyczny
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Wiadomości i umiejętności na poziomie szkoły średniej
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**JĘZYK NIEMIECKI**
Osoby prowadzące:	**Mgr Agnieszka Kozar**
	Mgr Elżbieta Czubińska
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**5**

Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**0**	**-**	**0**	**-**
Praca własna studenta	**0**	**-**	**0**	**-**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**120**	**4,8**	**120**	**4,8**
Praca własna studenta:	**5**	**0,2**	**5**	**0,2**

Cele modułu:	Przygotowanie studenta do takiego poziomu opanowania języka niemieckiego, który umożliwi mu zrozumienie i formułowanie wypowiedzi ustnych, samodzielne czytanie i tłumaczenie tekstów fachowych w języku niemieckim przy pomocy słownika, samodzielne tworzenie tekstów w postaci opisów, notatek, korespondencji, prowadzenie rozmów przez telefon.
Efekty kształcenia:	
Wiedza: Student zna język niemie Kształcenia Językowego Rady Euro	ki na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu oy.
Umiejętności: Student potrafi posł posługiwać się językiem specjalisty Kompetencje społeczne: Student r	ugiwać się językiem niemieckim na poziomie biegłości B2, potrafi cznym. ozumie potrzebę stałego doskonalenia umiejętności językowych.
Forma zajęć/metody dydaktyczne:	

Zajęcia praktyczne (ćwiczenia, scenki, dyskusja, praca w grupach)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia: Wiedza:

egzamin pisemny

Umiejętności: egzamin ustny

Kompetencje społeczne: egzamin ustny

Treści programowe:

1. Zarys historyczny. Podstawy gramatyczne. Przedstawianie się, podawanie adresu zamieszkania, liczebniki 1-12. Odmiana czasowników: haben, sein.
2. Liczebniki do 1000 i wyżej. Samodzielne prowadzenie dialogów obejmujących podawanie danych osobistych i adresów. Podawanie numerów telefonów. Zadawanie pytań i udzielanie odpowiedzi. Pytania grzecznościowe. Pochodzenie. Nazwy krajów.
3. Odmiana czasowników modalnych: mögen, möchten. Klamra zdaniowa. Rzeczowniki i ich deklinacja w języku niemieckim. Rodzajnik określony i nieokreślony. Negacja: kein.
4. Negacja – ćwiczenia. Forma grzecznościowa Sie – zaimek osobowy. Zaimki dzierżawcze (porównanie z rodzajnikiem). Test I.
5. Speisekarte – posiłki, jedzenie i picie - słownictwo. Dialogi - zamawianie posiłków. Tryb rozkazujący dla czasowników słabych i mocnych. Forma grzecznościowa – ćwiczenia.
6. Forma bezosobowa man – ćwiczenia. Czasowniki modalne – znaczenia. Klamra zdaniowa – ćwiczenia.
7. Czasowniki modalne. Czasowniki rozdzielne. Klamra zdaniowa – ćwiczenia.
8. Zegar – określanie czasu zegarowego. Czasowniki rozdzielne – ćwiczenia w mówieniu.
9. Nazwy dni tygodnia, miesięcy. Kalendarz. Dialogi kreatywne. Ustalanie terminów spotkań. Pisanie kart i listów.
10. Opis wnętrza domu (Akkusativ). Zaimek nieokreślony i określony.
11. Ogłoszenia prasowe dotyczące wynajmu mieszkania. Układanie dialogów.
12. Dativ – przyimki z Dativem. Ćwiczenia porównawcze na bazie tekstu „Streit im Haus”. Czasowniki modalne.
13. Opis hotelu, schroniska, campingu. Na urlopie - słownictwo. Pisanie kart z pobytu na urlopie.

14. Części ciała - słownictwo. Samopoczucie - pytania i odpowiedzi. Określanie stanu zdrowia. Choroby i samopoczucie (stan zdrowia). Lekarstwa.
15. Wizyta u lekarza – zamawianie, przebieg. Ćwiczenia w rozumieniu ze słuchu.
16. Lekarz i stan zdrowia. Forma czasu przeszłego Perfekt - wprowadzenie. Perfekt czasowników mocnych i słabych. Użycie czasowników posiłkowych.
17. Czas Perfekt dla czasowników modalnych. Opis historyjek obrazkowych. Perfekt – ćwiczenia (repetytorium). Dzień powszedni. Czynności w ciągu dnia (Perfekt). Praca w biurze – Perfekt.
18. Moje przeżycia – ćwiczenia w opowiadaniu (Perfekt). Przekazywanie wiadomości. Opowiadanie w czasie Perfekt. Pytania proste, inwersja, odpowiedzi. Perfekt – dialogi. Dzień roboczy – opis (Perfekt).
19. Słownictwo specjalistyczne – medyczne.
20. Opowiadanie wydarzeń na podstawie tekstów prasowych (Perfekt). Ćwiczenia w rozumieniu ze słuchu (Perfekt). Test III (Perfekt). Miasto, kraj – słownictwo. Orientacja w terenie na podstawie mapy miasta.
21. Opis drogi do celu na podstawie mapy miasta. Ćwiczenia w stosowaniu przyimków z Dativem i Akkusativem. Dialogi.
22. Ćwiczenia gramatyczne z lukami. Rozumienie ze słuchu – ćwiczenia. Prospekty informacyjne o miastach europejskich. Opis wycieczki po danym mieście.
23. Berlin – stolica Niemiec. Zarys historyczny, opowiadanie na podstawie tekstów w podręczniku. Zaimki osobowe w Dativie i Akkusativie – ćwiczenia. Prezenty, składanie życzeń okolicznościowych. Zaproszenia – ćwiczenia w pisaniu i przekazywaniu ustnym.
24. Ćwiczenia w rozumieniu ze słuchu. Historyjki obrazkowe - opowiadanie. Stopniowanie przymiotnika i przysłówka – ćwiczenia. Stopniowanie nieregularne.
25. Zaimek względny. Ćwiczenia z historyjkami obrazkowymi. Prospekty reklamowe różnych produktów. Ćwiczenia porównawcze.
26. Kraje niemieckojęzyczne – zarys historyczno-kulturowy. Opowiadanie.
27. Najpopularniejsze dialekty niemieckie.
28. Teksty i dialogi oryginalne (kaseta). Plany wakacyjne. „Bodensee” - dialogi. Mozart, Goethe, Heine, Beethoven, Schiller - krótkie życiorysy.
29. Czytanie i streszczanie artykułów prasowych.
30. Doskonalenie umiejętności językowych – słownictwo specjalistyczne – psychologia.

Literatura podstawowa:	

1. Bęza S., *Nowe repetytorium z gramatyki języka niemieckiego*, Warszawa 2007.
2. Grammatik? Kein Problem
3. Rostek E. M., *Repetytorium tematyczno-leksykalne*. Cz. I i II, Bagros 2006.
4. Słownik Langenscheidt.
5. *Themen Neu, część I i II, – podręcznik i książka ćwiczeń*, Wyd. Max Heuber. Verlag, (2006), Ismaning.

Literatura uzupełniająca:

1. Luscher Renate, *mmatik. Deutsch als Fremdsprache für Anfänger*, Ismaning, 2006.
2. Dłużniewski St., *mmunikative Übungsgrammatik*. Warszawa, 1995
3. Jędrzejczyk-Skrzyńska M.: *petytorium z gramatyki języka niemieckiego*, Kraków 2000.
4. Gieryk A., Kulawiec S., Ryżyk H., leksykalnych, Szczytno 2001. *Skrypt do nauki języka niemieckiego*. Wybór tekstów i ćwiczeń . Warszawa 2011.
5. Bęza St., *Deutsch deine Chance 1*

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Wiadomości i umiejętności na poziomie szkoły średniej			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY**			
Osoby prowadzące:	**Mgr Zbigniew Husak**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**1**			
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**15**	**0,6**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**10**	**0,4**	**10**	**0,4**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**0**	**-**	**0**	**-**
Praca własna studenta:	**0**	**-**	**0**	**-**
Cele modułu:	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom interdyscyplinarnej wiedzy o człowieku w środowisku pracy, a także zapoznanie z zasadami zachowania się w przypadku zagrożenia oraz uświadomienie obowiązków i praw pracownika i pracodawcy.			
Efekty kształcenia:				

Wiedza:	/ zakresie kształtowania bezpiecznych warunków pracy i
	i na stanowiskach pracy z komputerem, zna przepisy prawa pracy,
w zakresie bezpieczeństwa i higieny	szczególnie
pracy. Umiejętności: Student ocen	warunki pracy pod kątem spełnienia zasad bezpiecznych
informacje z zakresu BHP.	warunków pieczne i szkodliwe w środowisku pracy, potrafi wyszukiwać
Kompetencje społeczne: kulturę pracy.	est świadomy prawnych, zdrowotnych i innych skutków d i przepisów BHP, angażuje się w działania prozdrowotne i inne podnoszące

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Zajęcia teoretyczne (wykład, wykła	d z prezentacją multimedialną)
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia: Wiedza: przygotowanie prezentacji Umiejętności: przygotowanie prezentacji Kompetencje społeczne: ocena na podstawie aktywności na zajęciach	
Treści programowe:	

1. Podstawowe pojęcia z zakres BHP. zadania
2. Rys historyczny, podstawowe higieny pracy.
3. Bezpieczeństwo pracy. Obow ązki pracodawcy. na - nadzór sanitarny. pływem wykonywanego
4. Państwowa Inspekcja Sanitar awodu na stan zdrowia. odowe. Uwarunkowania stanu zdrowia –
5. Ochrona przed szkodliwym w dolność do wykonywania
6. Choroby zawodowe i parazaw określonego zawodu. eczeństwo pożarowe.
7. Wyposażenie ochronne. Bezpi odzenia osób, pożar. Telefony alarmowe.
8. Sytuacje niebezpieczne - uszk e, ocena sytuacji, zabezpieczenie terenu, troska lanu działania.
9. Pierwsza pomoc - uwagi ogól o bezpieczeństwo, ustalenie p i, ocena stanu ofiary wypadku, pozycja boczna ustalona, sztuczne żenia, reanimacja krążeniowo - oddechowa.
10. Reanimacja: zasady reanimacj oddychanie, przywracanie krą Złamania i zwichnięcia. Bandażowanie i materiały opatrunkowe. ej pomocy.
11. Oparzenia. Krwotoki i wstrząs Materiały gaśnicze.

Wyposażenie apteczki pierws

12. Pożar. Zasady postępowania.

Literatura podstawowa:

1. Augustyńska D.: *Czynniki szkodliwe w środowisku pracy. Wartości dopuszczalne*. Centralny Instytut Ochrony Pracy 2007.
2. Wybrane akty prawne i rozporządzenia

Literatura uzupełniająca:

1. Gałusza M., *Poradnik bhp dla pracodawców oraz osób kierujących pracownikami*, Tarbonus, 2008 2. Gacek W.: *Kompendium pierwszej pomocy w przedsiębiorstwie*. Centralny Instytut Ochrony Pracy, 2006.

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Wiadomości i umiejętności na poziomie szkoły średniej			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**OCHRONA WŁAŚNOŚCI INTELEKTUALNEJ**			
Osoby prowadzące:	**Mgr Zbigniew Husak**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**3 (1,5 + 1,5)**			
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**15**	**0,6**	**5**	**0,2**
Praca własna studenta	**22,5**	**0,9**	**32,5**	**1,3**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**15**	**0,6**	**5**	**0,2**
Praca własna studenta:	**22,5**	**0,9**	**32,5**	**1,3**

Cele modułu:	Zapoznanie studenta z problematyką ochrony własności intelektualnej ze szczególnym uwzględnieniem prawa autorskiego.
Efekty kształcenia:	

Wiedza: Student zna pojęcia z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz sposoby ochrony tej własności.

Umiejętności: Student potrafi świadomie i zgodnie z prawem korzystać z materiałów i programów.

Kompetencje społeczne: Student wykazuje dbałość o ochronę własnej i cudzej własności intelektualnej.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	d z prezentacją multimedialną), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, analiza przypadku, dyskusja)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia: Wiedza: zaliczenie pisemne Umiejętności: zaliczenie pisemne – omówienie zadanego problemu Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie wypowiedzi na zajęciach

Treści programowe:	

1. Pojęcie własności intelektualn j. znaków towarowych, ochrona przed nieuczciwą konkurencją.
2. Ochrona wzorów użytkowych i autorskiego. Zakres i przedmiot regulacji – ogólna charakterystyka.
3. Charakterystyka i źródła prawa konwencje międzynarodowe regulujące zagadnienia prawa
4. Obowiązujące akty prawne: 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
   autorskiego - ustawa z 4 luteg Utwór – definicja i charakterystyka. Opracowanie, jako przedmiot
5. Przedmiot prawa autorskiego. racowanie a utwór inspirowany.
   ochrony autorsko-prawnej. Op wórca jako podmiot prawa autorskiego.
6. Podmioty prawa autorskiego. . Połączenie utworów w celu wspólnego rozpowszechniania. Dzieła
7. Prawa do dzieł współautorskic rskie prawa osobiste. Charakterystyka ogólna.
   zbiorowe. Utwory a osobiste (prawo do autorstwa dzieła, prawo do integralności nia o
   pracownicze. pierwszym udostępnieniu utworu, prawo do nadzoru nad u).
8. Treść prawa autorskiego – aut res i środki ochrony.
9. Najważniejsze autorskie praw korespondencji. orskie prawa majątkowe.
   utworu, prawo do decydowa charakterystyka ogólna.
   sposobem korzystania z utwor h praw majątkowych. Czas trwania autorskich praw majątkowych.
10. Ochrona praw osobistych – za raw majątkowych (przedmiot umowy, prawa i obowiązki stron).
11. Ochrona wizerunku i tajemnic ich praw majątkowych. Umowa licencyjna.
12. Treść prawa autorskiego – aut tkowych – zakres i środki
    chrony. h utworów.
13. Charakterystyka poszczególny telektualnej.
14. Umowy dotyczące autorskich
15. Umowa o przeniesienie autors
16. Ochrona autorskich praw mają
17. Dozwolony użytek chronionyc
18. Dochodzenie praw własności i

Literatura podstawowa:

1. Barczewski M., *Traktatowa ochrona praw autorskich i praw pokrewnych*, Wolters Kluwer Polska 2007.
2. Brata J. Markiewicz R., *Prawo autorskie*, Wolters Kluwer Polska 2008.
3. Poźniak-Niedzielska M., Szczotka J., Mozgawa M., *Prawo autorskie i prawa pokrewne*, Oficyna Wydawnicza Branta 2006.

Literatura uzupełniająca:

1. Sobczak J., *Prawo autorskie i pr* *pokrewne*, "Iuris", Warszawa-Poznań 2000.
2. Barta J., Czajkowska*ustawy o p* ., Ćwiąkalski Z., Markewicz R., Trople E., (red.), *Komentarz do* *autorskim i prawach pokrewny* , "ABC", Warszawa 2001.

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Wiadomości i umiejętności na poziomie szkoły średniej			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**SOCJOLOGIA**			
Osoby prowadzące:	**Prof. dr hab. Janusz Mariański**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**3**			
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**45**	**1,8**	**60**	**2,4**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**0**	**-**	**0**	**-**
Praca własna studenta:	**0**	**-**	**0**	**-**
Cele modułu:	Wprowadzenie studentów w podstawowe zagadnienia socjologii: od źródeł i etapów rozwoju tej dziedziny wiedzy, poprzez jej przedstawicieli, zarysowanie podstawowych teorii socjologicznych, socjologicznych metod badawczych do ukazania specyfiki socjologii – jej specyfiki wyjaśniania zjawisk.			
Efekty kształcenia:	Wiedza: Student zna podstawowe pojęcia i przedmiot zainteresowania socjologii. Umiejętności: Student sprawnie posługuje się pojęciami socjologicznymi oraz potrafi wskazać na przykładach istniejącą na gruncie socjologii „wielość” rzeczywistości społecznej. Kompetencje społeczne: Student potrafi pracować w grupie.			
Forma zajęć/metody dydaktyczne:				

Zajęcia	/czny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, warsztat, praca
grupach)	w

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie na podstawie prezentacji zadanego tematu przygotowanej w grupie

Umiejętności: zaliczenie na podstawie prezentacji zadanego tematu przygotowanej w grupie

Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie prezentacji zadanego tematu przygotowanej w grupie

Treści programowe:	
1. Socjologia jako dyscyplina na	kowa.
2. Prekursorzy socjologii.	
3. O teoriach socjologicznych.	
4. Człowiek jako istota społeczna.	
5. Zbiorowości społeczne.	ołeczne.
6. Zjawiska i procesy społeczne.	
7. Kultura i jej wpływ na życie sp	
8. Stratyfikacja społeczna.	tyka społeczna. kacji w
9. Zmiana społeczna.	perspektywie socjologicznej.
10. „Małżeństwo z miłości" a prak	
11. Przyczyny powszechności edu	

Literatura podstawowa:	
1. Domański H., *Struktura społec*	*zna,* Warszawa 2004.
2. Giddens A., *Socjologia*, Warsz	awa 2004. *ocjologii*, Warszawa 2003.
3. Szacka B., *Wprowadzenie do s*	

Literatura uzupełniająca:	

1. Aronson E., *Człowiek – społeczna*, Warszawa 2005.
2. Berger P., *Zaproszenie do socjologii*, Warszawa 1998.
3. Castells M., *Społeczeństwo sieci*, Warszawa 2007.

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Wiadomości i umiejętności na poziomie szkoły średniej			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**WYCHOWANIE FIZYCZNE**			
Osoby prowadzące:	**Mgr Stanisław Lis**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**1**			
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**0**	**-**	**0**	**-**
Praca własna studenta	**0**	**-**	**0**	**-**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1**	**30**	**1**
Praca własna studenta:	**0**	**-**	**0**	**-**
Cele modułu:	Zapoznanie studenta z prawidłowym wykonywaniem wybranego przez niego rodzaju ćwiczeń.			
Efekty kształcenia:	Wiedza: Student wie jak prawidłowo wykonywać wybrany rodzaj ćwiczeń. Umiejętności: Student potrafi prawidłowo wykonać wybrany rodzaj ćwiczeń. Kompetencje społeczne: Student dba o poziom swej sprawności fizycznej			
Forma zajęć/metody dydaktyczne:				

Zajęcia praktyczne (ćwiczenia w wy zakresie).	
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia: Wiedza: sprawdzian praktyczny na zajęciach Umiejętności: sprawdzian praktyczny na zajęciach Kompetencje społeczne: sprawdzian praktyczny na zajęciach	

Treści programowe:	
1. Wstęp. Podstawowe pojęcia Pojęcie motoryczności, rozwó 2. Charakterystyka cech motory 3. Charakterystyka cech motory 4. Charakterystyka cech motory 5. Charakterystyka cech motory 6. Charakterystyka cech motory 7. Charakterystyka cech motory 8. Metody kształtowania cech mięśniowej, metody kształto rozwijające koordynację ruch 9. Organizacja, bezpieczeństwo i **Ćwiczenia:** 1. Gimnastyka 2. Gry zespołowe 3. Siłownia 4. Pływanie 5. Sztuki walki 6. Inne	wysiłek fizyczny: rodzaje, cechy, adaptacja organizmu do wysiłku. j ech motorycznych w toku rozwoju osobniczego. cznych: siła – ojęcie i uwarunkowanie. cznych: szybkość – pojęcie i warunkowanie. znych: wytrzymałość – pojęcie i uwarunkowanie. znych: gibkość – pojęcie i uwarunkowanie. cznych: koczność - pojęcie i uwarunkowanie. cznych: oordynacja ruchowa – pojęcie i uwarunkowanie. motorycznych: trening szybkości, metody kształtowania siły wania wytrzymałości, ćwiczenia rozwijające skoczność, ćwiczenia wą. higiena zajęć ruchowych.
Literatura podstawowa:	

1. Fidelus K., Kocjasz L.: *Atlas ćwiczeń fizycznych*. Polska federacja sportu wyczynowego.
2. Mazurek L.: *Słownictwo i gimnastyka*. Sport i Turystyka. Warszawa 1997.
3. Nowotny J.: *Kształtownie umiejętności ruchowych – podstawy teoretyczne oraz aspekty praktyczne*, Śl. A.M. Katowice 2002.
4. Stefaniak T.: *Atlas uniwersalnych ćwiczeń siłowych*. Wrocław 2001.
5. Huciński T.: *Koszykówka. Atlas ćwiczeń*. Warszawa 1992. *zystkich: rekreacja dla każdego. Cz. 1,2,3*. 1994, 1995, 1996.
6. Marciszewska B.: *Sport dla wszystkich*

Literatura uzupełniająca:

1. Strzeżewski S.: *Proces wychowania w kulturze fizycznej*. WSiP Warszawa 1986.
2. Trzęśniewski R.: *Zabawy i gry ruchowe*. Sport i Turystyka. Warszawa 1974.

PRZEDMIOTY PODSTAWOWE

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	podstawowa wiedza z zakresu filozofii na poziomie szkoły średniej			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**WPROWADZENIE DO PSYCHOLOGII I HISTORII MYŚLI PSYCHOLOGICZNEJ**			
Osoby prowadzące:	**Dr hab. Ewa Humeniuk**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**5 (2,5 + 2,5)**		**5 (3,3 + 1,7)**	
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta	**32,5**	**1,3**	**52,5**	**2,1**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta:	**32,5**	**1,3**	**27,5**	**1,1**
Cele modułu:	Celem modułu jest zapoznanie studentów z uwarunkowaniami i rozwojem dziedziny naukowej jaką jest psychologia, student poznaje etapy powstawania i ewolucji psychologii.			
Efekty kształcenia:				
Wiedza: Student zna pochodze współczesne szkoły psychologic	ie współczesnych teorii i metod psychologicznych, rozpoznaje zne, wskazuje miejsce psychologii w systemie nauk.			
Umiejętności: Student posiada sytuacji psychologicznych, po dostępne źródła informacji i po	umiejętności obserwowania i interpretowania różnorodnych rafi wyszukiwać potrzebne mu informacje, wykorzystuje nane metody badawcze.			
Kompetencje społeczne: Student s rozumie potrzebę ciągłego pogłębi	amodzielnie uzupełnia potrzebną wiedzę w celu realizacji modułu, ania wiedzy.			
Forma zajęć/metody dydaktyczne:				
	zny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, praca w grupach)			

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:
Wiedza: zaliczenie pisemne
Umiejętności: zaliczenie na podstawie referatu na wybrany temat Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie aktywności na zajęciach

Treści programowe:	
1. Proces filozoficzno-history	
2. Współczesne definicje psy	
3. Przedmiot badań psycholo	
4. Początki psychologii jako d	czne kształtowania się przedmiotu psychologii
5. Psychologia behawioralna,	chologii. gii. ziedziny nauki, szkoła Wundta. podział na behawioryzm metafizyczny i metodologiczny. cepcja uczenia się jako forma nowożytnego asocjacjonizmu a
6. Neobehawiorystyczna kon psychologia poznawcza.	cja nieświadomego procesu psychicznego- Sigmund Freud ung ich poglądy jako alternatywa.
7. Psychoanalityczna koncep	jako „trzecia siła” w psychologii, poglądy C Rogersa, A Maslowa
8. Następcy Freuda - Adler i J	na jako „czwarta siła” w psychologii współczesnej. polskiej w świecie ducha polskiego u schyłku XIX
9. Psychologia humanistyczn	stulecia y Lwowskiej. półczesnej psychologii polskiej.
10. Psychologia transpersonal	na Władysława Heinricha (1869–1957).
11. Źródła historii psychologii	1945
12. Idea Psychologicznej Szkoł	
13. Rys humanistyczny we ws	
14. Psychologia eksperymenta	
15. Psychologia polska po rok	

Literatura podstawowa:	
1. Rzepa, T., Dobroczyński, B. PWN: Warszawa. 2009	, *Historia polskiej myśli psychologicznej*. Wydawnictwo Naukowe
2. Stachowski, R., *Historia ws najnowszych*. Warszawa:	półczesnej myśli psychologicznej. *Od Wundta do czasów* Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR. 2007

Literatura uzupełniająca:	

1. Benjamin, L.T., *ółczesnej psychologii*. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN 2008
2. Strelau J., Doliński D., (red. *Psychologia. Podręcznik akademicki.* Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne: Gdańsk 2011

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Wiedza z biologii na poziomie szkoły średniej			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**BIOLOGICZNE PODSTAWY ZACHOWAŃ**			
Osoby prowadzące:	**Dr hab. Ewa Humeniuk**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**5 (2,5 + 2,5)**		**5 (3,3 + 1,7)**	
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta	**32,5**	**1,3**	**52,5**	**2,1**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta:	**32,5**	**1,3**	**27,5**	**1,1**
Cele modułu:	Celem modułu jest zapoznanie studentów z nowoczesnym ujęciem biologicznych podstaw zachowania człowieka, przekazanie studentom wiedzy z zakresu procesów sensorycznych i motorycznych, nakreślenie studentom metod i nowoczesnych narzędzi badania mózgu człowieka i wykrywanie jego uszkodzeń, wskazanie studentom znaczenia stresu i snu w funkcjonowaniu człowieka.			
Efekty kształcenia:				

Wiedza: Student zna mechanizm zachowań	człowieka i idące za tym czynniki biologiczne, zna chowaniach ludzi w zależności od perspektywy, definiuje poznawczych w tym podstawy o charakterze sensorycznym i motorycznym.
Umiejętności: Student popr	awnie stosuje poznaną terminologię w analizie problemów i badań mózgu oceniając jego stany fizjologiczne i patologiczne, h zachowań człowieka z uwarunkowaniami biologicznymi.
Kompetencje społec	nt rozumie znaczenie aktualizowania i pogłębiania wiedzy.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Zajęcia teoretyczne (wykład klasyc	ny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, praca w grupach)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin pisemny

Umiejętności: kolokwium pisemne

Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie aktywności na zajęciach

Treści programowe:

1. Znaczenie czynników biolo
2. Współczesne poglądy na r
3. Główne pietra organizacji f gicznych w psychologii. olę układu nerwowego w
4. Budowa, funkcje i fizjologi nterakcji organizm i środowisko. unkcjonowania układu
5. Anatomia układu nerwow nerwowego.
6. Podział topograficzny, czy tkanki nerwowej. ego. nnościowy i
7. Podstawowe podejścia to ozwojowy układu nerwowego. pografii
8. Komory mózgu i układ krw mózgu i rdzenia kręgowego. ionośny.
9. Typy i rola dróg łączących oszczególne części mózgu. łkul
10. Asymetria funkcjonalna pó mózgowych. ania mózgu i wykrywania jego szkodzeń. smisji i neuroprzekaźnictwa.
11. Współczesne metody bad eurohormonalnej.
12. Rola i znaczenie neurotran u. ologicznych.
13. Rola i znaczenie regulacji n
14. Biologiczne podstawy stre
15. Rola i znaczenie rytmów bi

Literatura podstawowa:
1. Kalat J.W., *Biologiczne podstawy psychologii,* PWN Warszawa 2006, 2. Zimmbardo P. G., *Psychologia. Kluczowe koncepcje*. Warszawa 2010, 3. Kalat J. W., *Biologiczne mechanizmy zachowania się ludzi i zwierząt*, PWN Warszawa 2007. 4. Sadowski B., *Biologiczne mechanizmy zachowania się ludzi i zwierząt,* PWN. Warszawa. 2009 5. Świderska C. *Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania*., Łódź 2008 Wydaw.WSH-E,
Literatura uzupełniająca:
1. Turlough Fitz Gerard, *Neuroanatomia*, Wyd. U&P, Wrocław 2008. 2. Jopkiewicz A., *Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania*., Kielce, Wydaw .AŚ , 2008 3. Jaczewski A., *Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju i wychowania*. Kraków, Wydaw. Żak, 2008

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:				
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**METODOLOGIA BADAŃ PSYCHOLOGICZNYCH ZE STATYSTYKĄ**			
Osoby prowadzące:	**Dr hab. Ewa Humeniuk**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**5 (2,5 + 2,5)**		**5 (3,3 + 1,7)**	
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta	**32,5**	**1,3**	**52,5**	**2,1**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta:	**32,5**	**1,3**	**27,5**	**1,1**
Cele modułu:	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z wiedzą z zakresu sposobów uzyskiwania danych, prowadzenia badań, a także rozwijanie umiejętności obliczania wyników badań z użyciem miar statystycznych oraz opracowywania ich interpretacji.			
Efekty kształcenia:				
Wiedza: Student zna cechy t metody pozwalające na poz interpretacji wyników w sposób	w. poznania psychologicznego, wymienia i charakteryzuje yskanie danych dotyczących społeczeństwa, zna zasady ilościowy i jakościowy.			
Umiejętności: Student sporząd hipotezy badawcze wykorzystuj	za harmonogramy badań, weryfikuje postawione wcześniej ąc do tego poznane na zajęciach narzędzia i metody.			
Kompetencje społeczne: Student r się do nich przestrzegając wszelkic	ozumie i zachowuje etyczne standardy badań naukowych, stosuje h asad rzetelności naukowej.			
Forma zajęć/metody dydaktyczne:				

	:ny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, praca w grupach)
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:	

Wiedza: egzamin pisemny Umiejętności: kolokwium pisemne Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie aktywności na zajęciach	
Treści programowe:	

1. naukowego i schematy wnioskowania ystyczne poznania naukowego w psychologii, dwa modele poznania
2. a badawczego: indukcjonizm (sprawdzanie pozytywne) i hipotetyzm (sprawdzanie negatywne).
3. Najważniejsze cechy pozna naukowego.
4. M ologicznych eksperymentalny i korelacyjny.
5. rczy w psychologii (osiem etapów) i jego uwarunkowania procesu badawczego.
6. Zmienna – zmienność – riancja.
7. Pojęcie manipulacji – ne klasyfikacyjne i manipulacyjne.
8. Pojęcie zmiennej i zmienności.
9. Zasada randomizacji – ugiwanie się tablicami liczb losowych.
10. Rodzaje zmiennych zmienności. sperymentalnego, pojęcie planu eksperymentalnego i
11. Klasyfikacja problemów badawczych i hipotez. ci różnic stosowane w analizie danych eksperymentalnych.
12. Model eksperymentalny badań. ego testu, rodzaje testów i ich cechy
13. Definicja modelu w psychologii.

quasieksperymentalnego. 14.

Testy statystyczne

15.

16. Alternatywne eksperymentalne modele bada etyczny badania naukowego w psychologii. -plagiaty.
17. Model ex post facto vs. EPF.
18. Analiza SWOT w EPF
19. Bierne i czynne gran
20. Alternatywne eksperymentalne modele bada
21. Metody opisowe ba
22. Korelacje pozorne i

ich rozpoznawania 23. Równan

regresji liniowej i współczynnik

regresji.

24. Dobór próby i metody dob
próby z populacji.
25. Kontekst psychologiczny i
26. Ochrona własności intelektualnej

27. Struktura raportu z badań empirycznych.

Literatura podstawowa:	

1. Brzeziński, J. *Metodologia badań psychologicznych* (wyd. 5). Warszawa 2007, Wydawnictwo Naukowe PWN.
2. Babbie, E. *Badania społeczne w praktyce*. Warszawa 2003, Wydawnictwo Naukowe PWN
3. Frankfort-Nachmias, Ch., Frankfort-Nachmias, D., *Metody badawcze w naukach społecznych.* Poznań 2001, Zysk S-ka Wydawnictwo.

Literatura uzupełniająca:

1. Makać W. *Podstawy statystyki demografii dla studentów Adm*. - Gdańsk : Wyd.UG , 2003
2. Ferguson, G. A., Takane, Y. *Analiza statystyczna w psychologii i pedagogice* (wyd. 3). Warszawa 2003, Wyd. Naukowe PWN.
3. Jóźwiak J., Podgórski J., *Statystyka od podstaw*, PWE, Warszawa. 2006

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Wiedza na poziomie szkoły średniej			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**FILOZOFIA Z ELEMENTAMI LOGIKI**			
Osoby prowadzące:	**Dr Tomasz Knopik**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**4 (2,7 + 1,3)**		**4 (2+ 2)**	
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**37,5**	**1,5**	**35**	**1,4**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**15**	**0,6**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta:	**17,5**	**0,7**	**35**	**1,4**
Cele modułu:	Celem przedmiotu jest wprowadzenie studentów w obszar wiedzy z zakresu filozofii i logiki - podstawowe pojęcia, przedstawiciele obu dziedzin, sposoby wyrażania poglądów za pomocą poznanych pojęć filozoficznych i heurystyk logiki.			
Efekty kształcenia:				
Wiedza: Student zna i definiuj przedstawicieli i cechy wybrany niezbędna jest do poprawnej in	podstawowe pojęcia filozoficzne, wymienia najważniejszych ch kierunków filozoficznych, ma wiedzę z zakresu logiki, która erpretacji danych.			
Umiejętności: Student wyk psychologicznych, wskazuje zwi	orzystuje poznane pojęcia w interpretacji danych ązek pomiędzy filozofią i logiką a psychologią.			
Kompetencje społeczne: Student p pojęć, zdaje sobie sprawę ze znacz	otrafi samodzielnie wyrażać swoje poglądy przy użyciu poznanych enia filozofii w kształtowaniu się tożsamości współczesnej kultury.			
Forma zajęć/metody dydaktyczne:				
	ny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, praca w grupach)			

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:
Wiedza: egzamin pisemny Umiejętności: egzamin pisemny Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie aktywności na zajęciach i udziału w dyskusji

Treści programowe:	
1. Czym jest filozofia.	ilozofii. logiczne. osoby
2. Podstawowe zagadnienia f	ojmowania prawdy. z
3. Podstawowe kierunki onto	acjonalizm i irracjonalizm.
4. Klasyczne i nieklasyczne sp	
5. Aprioryzm i empiryzm ora	czy. o innych dziedzin
6. Problem granic poznania.	filozofii. fizyka". Podział jej
7. Realizm i idealizm poznaw	zagadnień.
8. Stosunek teorii poznania d	
9. Pochodzenie nazwy "meta	o uniwersalia.
10. Spór o uniwersalia.	ntologii. aksjologiczny. estetyka, teoria
11. Współczesna postać sporu	wartości prakseologicznych. na.
12. Idealizm i materializm w o	esności.
13. Obiektywizm i relatywizm	ywna.
14. Dziedziny aksjologii: etyka,	nej.
15. Etyka opisowa i normatyw	
16. Etyczne problemy współcz	
17. Estetyka opisowa i normat	
18. Klasyczny rachunek zdań.	

19. Kierunki filozofii współczes 20. Podstawowe pojęcia logiki.

21. Wnioskowanie.

Literatura podstawowa:	
1. Magee B., *Historia filozofii,*	Warszawa 2008, Arkady.
2. Bremer J. W., *Wprowadzenie do logiki*	, Wydawnictwo WAM, Kraków.2004 *nie do logiki dla studentów wszystkich kierunków,* Wydawnictwo
3. Wieczorek K., „Skrypt", Warszawa. 2005	. GWP. Gdynia. 2013
4. Mayer R. *Sztuka argumentacji*	

Literatura uzupełniająca:	

1. Ajdukiewicz K., *Logika praktyczna* , PWN, Warszawa1974
2. Ziembiński Z., *Logika prakt* Warszawa 1994, PWN. *logiki*, PWN, Warszawa1980
3. Lipczyńska M,. *Zbiór zadań* . PWN. Warszawa. 2013
4. Drosser Ch. Logika. *Daj się uwieść*

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Wiedza z filozofii na poziomie szkoły średniej			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**ETYKA ZAWODU PSYCHOLOGA**			
Osoby prowadzące:	**Dr Tomasz Knopik**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**4 (2,7 + 1,3)**		**4 (2 + 2)**	
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**37,5**	**1,5**	**35**	**1,4**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**15**	**0,6**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta:	**17,5**	**0,7**	**35**	**1,4**
Cele modułu:	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy i umiejętności dostrzegania i identyfikowania dylematów etycznych związanych z praktyką psychologiczną, kształtowanie świadomości etycznej i wrażliwości moralnej, nakreślenie powiązań etyki z psychologią.			
Efekty kształcenia:	we zasady etyki zawodu psychologa, wymienia uregulowania Wiedza: Student zna podstawo prawne z tego zakresu. owuje poznane normy etyczne do konkretnych sytuacji ność Umiejętności: Student dostos psychologicznych, ocenia zasad odjętych decyzji. nalizuje poglądy własne i poglądy innych pod kątem zachowania ki Kompetencje społeczne: Student a w zawodzie psychologa. zasad etyki, rozumie znaczenie ety			
Forma zajęć/metody dydaktyczne:	ny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, praca w grupach)			

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:
Wiedza: zaliczenie pisemne Umiejętności: zaliczenie pisemne Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie aktywność na zajęciach

Treści programowe:	
1. Moralność – etyka – aksjol 2. Normy moralne a normy pr 3. Tło historyczne etyki i jej z 4. Wybrane koncepcje etyczne 5. Etyka psychologii a psychol 6. Wrażliwość moralna a świa 7. Psychologia jako forma pra 8. Psycholog – zawód zaufani 9. Naczelne wartości zawodu 10. Etyczna specyfika różnych 11. Podstawowe zasady relacji 12. Tajemnica zawodowa. 13. Podmiotowe traktowanie o 14. Specyfika realizacji zasad e psychologicznej 15. Znaczenie psychoterapii w	gia. awne w aktywności zawodowej psychologów. iązków z psychologią. w perspektywie ich odniesień do psychologii. ogia moralności. domość etyczna. ktyki noralnej. a publicznego. psychologa. bszarów aktywności zawodowej sychologa. psychologa z klientem. dbiorcy sług psychologicznych. tycznych w diagnostyce psychologicznej, udzielaniu pomocy badaniach naukowych. ystywania wiedzy psychologicznej i psychologów w reklamie,

16. Niebezpieczeństwa wykorz kontaktach z mediami.	
Literatura podstawowa:	
1. Brzezinski J., ChyrowiczB., Poznaniak W., PWN, Warszawa 2008 2. Brzeziński, J., Toeplitz- Wyd. SWPS „Academica”. 3. Brzeziński, J., Toeplitz	*Etyka zawodu psychologa*, Wydawnictwo Naukowe Winiewska, M. (red.) *Etyczne dylematy psychologii*. Warszawa 2004/2000, ska, M. (red.) *Praktyka psychologiczna w świetle standardów etycznych*. Warszawa 2004, /yd. SWPS „Academica”.
Literatura uzupełniająca:	

1. Hołówka J., *Etyka w działaniu* Prószyński i S-ka .Warszawa. 2001
2. Brzezińska A. *yczne w badaniach i interwencji psychol*. – Warszawa, Wydaw.SMS, 2007
3. Ratajczak, Z., Spendel, Z. (red.) *Świadomość etyczna psychologów. Szkice z pogranicza psychologii i etyki*. Katowice 1997, Wyd.UŚ

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	brak			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**ELEMENTY PRAWA W ZAWODZIE PSYCHOLOGA**			
Osoby prowadzące:	**Mgr Zbigniew Husak**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**3**			
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**15**	**0,6**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**22,5**	**0,9**	**60**	**2,4**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**15**	**0,6**	**0**	**-**
Praca własna studenta:	**22,5**	**0,9**	**0**	**-**
Cele modułu:	Celem modułu jest przekazanie studentom podstawowej wiedzy z zakresu prawoznawstwa, regulacji prawnych dotyczących diagnozy i pomocy psychologicznej.			
Efekty kształcenia:	Wiedza: Student zna podstawowe pojęcia i zasady prawne niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie psychologa. Umiejętności: Student analizuje przepisy prawa związane z wykonywaniem zawodu bywa i psychologa, samodzielnie zdobywa i pogłębia wiedzę za pomocą dostępnych źródeł informacji. Kompetencje społeczne: Student zna ograniczenia i zasady prawne wykonywania zawodu psychologa, rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania i aktualizowania zdobytej wiedzy.			
Forma zajęć/metody dydaktyczne:	wład klasyczny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, praca w grupach)			

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin pisemny

Umiejętności: egzamin pisemny

Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie wypowiedzi i aktywności na zajęciach

Treści programowe:

1. Źródła prawa i systemy pr wne. Norma a przepis. Podstawowe zasady interpretacji przepisów prawa.
2. Podstawowe pojęcia praw a cywilnego. esu prawa karnego. go.
3. Podstawowe pojęcia z zakr e wykonywania zawodu psychologa. regulowania prawne.
4. Podstawy prawa rodzinne amy pomocowe, polityka w zakresie ochrony zdrowia, edukacji, nych, aktywizacji zawodowej, polityka prorodzinna.
5. Regulacje prawne dotyczą
6. Domy opieki społecznej – owej. dnienia prawne. dzinie, rodzaje i funkcje
7. Polityka społeczna, progr placówek opiekuńczych. wspierania niepełnospraw
8. Poradnictwo rodzinne. cznej.
9. Ośrodki interwencji kryzys m. Programy wychodzenia z bezdomności
10. Opieka nad dziećmi – zaga oblemami psychicznymi.
11. Adopcja, opieka, pomoc ro
12. Rodziny zastępcze.
13. Finansowanie opieki społe
14. Pomoc ubogim i bezdomn
15. Opieka i wsparcie osób z p

Literatura podstawowa:

1. Strzebińczyk J., *Prawo ro dzinne*, Kantor Wydawniczy Zakamycze 2003 y psychologa
2. Kodeks etyczno- zawodow Polskiego Towarzystwa Psychologicznego PTP 1994
3. Ustawa o zawodzie psych loga i samorządzie zawodowym psychologów z dnia 8 czerwca 2001 Dz. U. Nr 73 p 763
4. Ustawa z dnia 3 grudnia 2 10 o zmianie ustawy ochronie zdrowia psychicznego Dz. U 2011 nr 6 p.19

Literatura uzupełniająca:	
1. Sierpowska I.,	*cy społecznej.* Warszawa, Wolters Kluwer, 2009
2. Arczewska M.,	*ole sędziów rodzinnych.* Warszawa, Wydaw. UW, 2009

PRZEDMIOTY KIERUNKOWE

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Wprowadzenie do psychologii i historii myśli psychologicznej			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA PROCESÓW POZNAWCZYCH**			
Osoby prowadzące:	**Dr Izabela Mamcarz**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**6 (2,4 + 3,6)**		**6 (2 + 4)**	
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**30**	**1,2**	**35**	**1,4**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**45**	**1,8**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta:	**45**	**1,8**	**70**	**2,8**
Cele modułu:	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawową wiedzą z zakresu psychologii poznawczej, jej pojęciem i teoriami, przekazanie studentom umiejętności twórczego myślenia i kreatywnego rozwiązywania problemów psychologicznych.			
Efekty kształcenia:				
Wiedza: Student posiada pod psychologii poznawczej, wymi psychologii poznawczej w całoś Umiejętności: Student potrafi zaczerpniętego z literatury w ce porównuje teorie z literatury z Kompetencje społeczne: Student z ciągłego dokształcania się.	stawową wiedzę dotyczącą pojęć i rozwiązań na gruncie enia i charakteryzuje procesy z nią związane, zna istotę i poznawczego funkcjonowania człowieka jako jednostki. odnieść się do konkretnego rozwiązania psychologicznego lu wyjaśnienia konkretnego problemu badawczego, analizuje i własnymi poglądami. na wartość poprawnych procesów poznawczych, rozumie potrzebę			
Forma zajęć/metody dydaktyczne:				

	:ny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, praca w grupach)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie pisemne

Umiejętności: zaliczenie pisemne

Kompetencje społeczne: ocena na podstawie aktywności na zajęciach

Treści programowe:

1. Istota psychologii poznawczej, cechy, przedmiot, założenia.
2. Reprezentacje receptoryczne, reprezentacje mózgowe.
3. Podstawowe założenia teorii schematów poznawczych..
4. Fazy i struktura spostrzeżenia.
5. Współczesne teorie spostrzegania.
6. Pole percepcyjne.
7. Uwaga i jej rola w procesie przetwarzania informacji.
8. Uwaga i działanie.
9. Proces nabywaniem sprawności.
10. Mechanizm wykonywaniem równoczesnych czynności.
11. Teorie pamięci, mechanizmy zapamiętywania.
12. Klasyfikacje pamięci.
13. Struktura, funkcje i rodzaje myślenia.
14. Rozwiązywanie problemów.
15. Fazy i etapy podejmowania decyzji.
16. Język i jego funkcja.
17. Komunikacja.

Literatura podstawowa:

1. Nęcka, E., Orzechowski, J., S zymura, B. *Psychologia poznawcza*. Warszawa 2006, Wyd. Nauk. PWN.
2. Maruszewski, T., *Psychologia oznania*. Gdańsk 2001, Gdańskie Wyd. Psychologiczne.

Literatura uzupełniająca:

1. Brannon L., *Psychologia rodza* GWP. Gdańsk 2002
2. Eysenck H.H., *Podpatrywanie umysłu* , GWP, Gdańsk 2003

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Biologiczne podstawy zachowań			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA EMOCJI I MOTYWACJI**			
Osoby prowadzące:	**Dr Agata Błachnio**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**6 (2,4 + 3,6)**		**6 (2 + 4)**	
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**30**	**1,2**	**35**	**1,4**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**45**	**1,8**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta:	**45**	**1,8**	**70**	**2,8**
Cele modułu:	Celem przedmiotu jest nakreślenie studentom znaczenia emocji i motywacji w ujęciu psychologicznym, przekazanie studentom ujęcia teoretycznego emocji, mechanizmu motywacyjnego i jego wpływu na funkcjonowanie człowieka, zapoznanie się studentów z podstawowymi technikami motywacyjnymi.			
Efekty kształcenia:				
Wiedza: Student zna podstawo ve pojęcia związane z emocjami i motywacją, opisuje procesy związane z powstawaniem emocji i ich znaczenie w funkcjonowaniu człowieka, charakteryzuje podstawowe tec hniki motywacyjne. Umiejętności: Student potrafi zastosować wiedzę w typowych i nietypowych sytuacjach emocjonalnych, analizuje ef ektywność poszczególnych technik motywacyjnych na konkretnych przypadkach. Kompetencje społeczne: Student p orównuje własne poglądy z poglądami innych, akceptuje odmienne poglądy, aktywnie włącza się w dy kusje, samodzielnie pogłębia wiedzę.				
Forma zajęć/metody dydaktyczne:				

Zajęcia teoretyczne (wykład klasyczny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, praca w grupach)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie pisemne

Umiejętności: zaliczenie ustne na podstawie wygłoszonego referatu na wybrany temat

Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie aktywności na zajęciach

Treści programowe:

1. Pojęcia emocji i motywacji w

Podstawowa klasyfikacja procesów

3. Emocje, uczucia, nastroje- różnice.

4. Współczesny neuropsychologiczny sychologii.

5. Mechanizmy regulacji afektywnych. emocji.

6. Mózgowe podłoże 7. model emocji.

Elementarne znaczenie

8. Pamięć emocjonalna. nocjonalnych i motywacyjnych.

9. Doświadczanie, rozpoznawanie w rozwoju człowieka i w kontaktach społecznych. zakłócenia emocji.

10. Samokontrola i regulacja emoc

11. Mechanizm motywacji.

12. Typy, źródła i konsekwencje motywacji.

13. Główne mechanizmy motywacyjne.

14. Podstawowe potrzeby człowiek

15. Czynniki motywacyjne, pozytyw i negatywne.

16. Znaczenie konfliktu w motywowaniu.

17. Istota motywacji wtórnej.

18. Stres – teorie stresu.

19. Rola stresu w funkcjonowaniu człowieka.

20. Metody radzenia sobie ze stresem.

Literatura podstawowa:

1. Ekman P., Davidson (red), *Natura emocji*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 1998
2. Strelau J., Doliński D. (red), *Psychologia podręcznik akademicki*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2008
3. Łosiak, W., *Psychologia emocji.* Warszawa 2007, WAiP.
4. Rheinberg, F, *Psychologia motywacji.* Kraków 2006, WAM

Literatura uzupełniająca:

1. Franken R., *Psychologia motywacji* , Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2005
2. Czapiński J., *pozytywna. Nauka o szczęściu, zdrowiu, sile i cnotach człowieka*, PWN, Warszawa 2005
3. Philip G., Zimbardo, Robert *Psychologia. Kluczowe koncepcje* Johnson, Vivian McCann, N, Warszawa 2011 *(Motywacja i Uczenie się)* *system tworzący i realizujący plany*. Gdańsk 2002, GWP
4. Mądrzycki, T

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Wprowadzenie do psychologii i historii myśli psychologicznej, znajomość podstawowych pojęć psychologicznych			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA OSOBOWOŚCI**			
Osoby prowadzące:	**Dr Magdalena Wiśniowiecka**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**6 (2,4 + 3,6)**		**6 (2 + 4)**	
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**30**	**1,2**	**35**	**1,4**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**45**	**1,8**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta:	**45**	**1,8**	**70**	**2,8**
Cele modułu:	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy z zakresu psychologii osobowości, zapoznanie z jej koncepcjami i najważniejszymi pojęciami, kształtowanie postaw zgodnych z zasadami zawodu psychologa.			
Efekty kształcenia:				
	tawową wiedzę w zakresie koncepcji osobowości, wskazuje achowaniami ludzi, zna wpływ silnych bodźców takich jak stres je sposób zachowania się człowieka w określonej			
sytuacji za pomocą poznanych p metod.				
	e zachowania człowieka pod kątem koncepcji osobowości, otyczące pomocy psychologicznej w kontekście różnych			
osobowości, wyjaśnia własne psychologicznych.				
	nętnie współpracuje z innymi członkami grupy, dyskutuje, opinii, wykorzystuje nabytą wiedzę w rozwiązywaniu problemów			

badawczych.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Zajęcia teoretyczne (wykład klasyc	ny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, praca w grupach)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie pisemne

Umiejętności: kolokwium pisemne

Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie pracy w grupach

Treści programowe:

1. Osobowość jako przedmiot zaint
2. kościowe w badaniach nad
3. Koncepcja Freuda w ujęciu osobowości. owością.
4. Osobowość w ujęciu teorii ego.
5. Osobowość w ujęciu psycholog analitycznej.
6. Współczesna teoria psychoana zm przetwarzania i organizowania
7. Teorie psychospołeczne i ich przedstawiciele. nformacji.
8.
9. Osobowość a teoria uczenia enologiczne i humanistyczne.
10. Teoria społeczno – poznawc
11. Zespół cech jako istota osobowości.
12. Koncepcje osobowości - – zarys analizy transakcyjnej.
13. Koncepcja osobowości A. Maslowa i C. Rogersa. onfliktu w funkcjonowaniu vieka.
14. Interakcja sił kierunkowych obronnej. wyjaśnieniu zachowania.
15. Psychoanaliza klasyczna a osobowość.

16. Osobowość w ujęciu Erica

Berne'a 17. Osobowość w koncepc

Karen Horney.

18.

19. Wyidealizowany obraz siebie ja
    strategii

20. Podstawowe narzędzia badając

21. Biologiczne determinanty osob

22. Powiązania psychologii osobow
    psychologii społecznej.

23. Koncepcja rozwoju ego w cyklu życia.

24. Biologiczne, społeczne i kulturowe uwarunkowania rozwoju ego.

Literatura podstawowa:

1. Cierpiałkowska L., *Psycholo* *gia zaburzeń osobowości*., Poznań , Wyd. Naukowe UAM, 2004
2. Hall C., Lindzey G., *Teorie oso* *owości*. Warszawa 2001, Wydawnictwo Naukowe PWN.
3. Pervin L. A., *Psychologia osob* *owości*. Gdańsk 2002, GWP
4. Rosenhan D.L., Seligman 1.E.P., *Psychopatologia*, Warszawa 1994, Polskie Towarzystwo Psychologiczne.
5. Strelau J., *Psychologia: podręc* *znik akademicki*, Gdańsk 2001, GWP.

Literatura uzupełniająca:

1. Gasiul H ości. Nurty, teorie, koncepcje. Wydawnictwo DIFIN., 2006
2. Kofta M, Szutrowa T. (red.) , które pozwalają żyć: Szkice ze społecznej psychologii Złudzenia *osobowości*. Warszawa 2001 , PWN.
3. Luck H., hologii. *Wprowadzenie do studiów psych*. , Kraków, Wydaw. WAM, 2008
4. Oleś N., Okła W., zagadnienia z psychologii klinicznej i osobowości., Lublin, TNKUL, 2005

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Psychologia procesów poznawczych			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA RÓŻNIC INDYWIDUALNYCH**			
Osoby prowadzące:	**Dr Piotr Mamcarz**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**6 (2,4 + 3,6)**		**6 (2 + 4)**	
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**30**	**1,2**	**35**	**1,4**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**45**	**1,8**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta:	**45**	**1,8**	**70**	**2,8**
Cele modułu:	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom podstawowej wiedzy z zakresu różnic indywidualnych, sposobów i metod ich pomiaru a także zachowań w kontaktach z różnorodnością jaką cechuje się społeczeństwo, student zapoznaje się także z wartością działalności ludzkiej jako osobistej i społecznej kategorii zachowywania się.			

Efekty kształcenia:	
Wiedza: Student zna podsta psychologii, zna podstawowe z innymi dziedzinami nauki poprz	wową terminologię z zakresu różnic indywidualnych w asady i narzędzia pomiaru różnic, opisuje związki psychologii z ez badanie różnic indywidualnych.
Umiejętności: Student wykorzy pomocą poznanych narzędzi, rozwiązania do konkretnych pr	stuje nabytą wiedzę, dokonuje prostych pomiarów różnic za samodzielnie formułuje wnioski i proponuje konkretne blemów badawczych.
Kompetencje społeczne: Student r w procesie pomiaru różnic indywid	ozumie znaczenie przestrzegania etyki zawodowej i przestrzega jej ualnych, chętnie podejmuje się nowych doświadczeń.
Forma zajęć/metody dydaktyczne:	

Zajęcia teoretyczne (wykład klasyczny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, praca w grupach)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin pisemny

Umiejętności: egzamin pisemny

Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie aktywności i udziału w dyskusjach na zajęciach

Treści programowe:

1. Definicja pojęcia psychologii r

2. Czynniki genetyczne i środowi óżnic indywidualnych. skowe i ich wpływ na

3. Temperament i jego funkcjon różnice indywidualne. alne znaczenie. u. esieniu do dziecka.

4. Cechy i pomiar temperament psychometryczne.

5. Teorie temperamentu w odni koncepcje czynników równorzędnych i hierarchicznych. koncepcja era. ligencji płynnej i skrystalizowanej.

6. Różnice indywidualne ujęcie alnych.

7. Koncepcja Spermana, Catella, inteligencji wielorakich Gardn eorie umysłu i myślenia twórczego. emocjonalna. lnej.

8. Psychometryczny pomiar inte patologii twórczości.

9. Diagnoza możliwości intelekt

10. Style poznawcze.

11. Zainteresowania.

12. Typy umysłu; psychologiczne

13. Typologia umysłu, inteligencj

14. Modele inteligencji emocjona

15. Podstawy psychologii i psycho

Literatura podstawowa:

1. Marszał-Wiśniewska M. i in., *Psychologia różnic indywidualnych. Wybrane zagadnienia*. Gdańsk 2003, GWP
2. Popek S., Bernacka R., Domaski C. W. i in /red./ *Psychologia twórczości. Nowe horyzonty.* Lublin 2009, Wyd. UMCS
3. Ciarkowska W., Oniszczenko W., *Szkice z psychologii różnic indywidualnych*, Scholar Warszawa 2008
4. Strelau J., *Psychologia różnic indywidualnych*. Warszawa 2002., Scholar

Literatura uzupełniająca:

1. Strelau J.,Zawadzki B., *Kwestionariusz Temperamentu PST Podręcznik*, 1998
2. Popek S. /red./ *Zdolności i uzdolnienia jako osobowościowe właściwości człowieka*. Lublin1996, Wyd. UMCS
3. Strelau J., *Psychologia temperamentu.* Warszawa 2001. WN PWN

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Wprowadzenie do psychologii i historii myśli psychologicznej, Socjologia			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA SPOŁECZNA**			
Osoby prowadzące:	**Dr hab. Ewa Humeniuk**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**5 (2,5 + 2,5)**			
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta:	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**
Cele modułu:	Celem modułu jest zapoznanie studentów z tematyką polityki społecznej, nakreślenie zachowań człowieka w społeczeństwie, zapoznanie się z mechanizmami stereotypów czy dyskryminacji, wprowadzenie studentów w terminologię terapeutyczną z zakresu psychologii społecznej.			
Efekty kształcenia:				
Wiedza: Student posiada podst miejsce w systemie nauk, c psychologią społeczną.	awową wiedzę na temat psychologii społecznej, wskazuje jej arakteryzuje podstawowe pojęcia i terminy związane z			
Umiejętności: Student potrafi wykorzystując do tego poznane poznawaniu natury człowieka, z	nalizować i interpretować wybrane sytuacje psychologiczne, pojęcia i narzędzia, ocenia znaczenie psychologii społecznej w achowuje otwartość na poglądy innych członków grupy.			
Kompetencje społeczne: Student podejmuje próby rozwiązania kon potrzeby realizowanego przedmiot	a świadomość dynamiki zmian w zachowaniu człowieka, chętnie retnego problemu badawczego, samodzielnie uzupełnia wiedzę na .			

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	

Zajęcia teoretyczne (wykład klasyczny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, praca w grupach)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin pisemny

Umiejętności: egzamin pisemny

Kompetencje społeczne: ocena na podstawie aktywności na zajęciach

Treści programowe:	

rzez pryzmat podstawowych paradygmatów.

1. Historia psychologii widziana

2. Poznanie społeczne.

3. Istota i znaczenie samooceny.

ak agresja, pomaganie innym, atrakcyjność

nterpersonalna. ywierania wpływu społecznego. struktura.

4. Postawy i ich zmiana.

na, diagnoza i rozwiązywanie problemów społecznych.

echniki i sposoby obrony. azji.

5. Relacje interpersonalne takie

6. Wpływ społeczny i techniki w

7. Grupa społeczna jej rodzaje i

8. Społeczna psychologia stosow

9. Manipulacja i jej

podstawowe 10. Sztuka

przekonywania i persw

11. Relacje międzygrupowe.

12. Konflikt międzygrupowy.

Literatura podstawowa:	

1. Aronson E., Willson T., Akert ., *Psychologia Społeczna. Serce i Umysł*, Zysk i S – ka, Poznań 2007.
2. Zimbardo P.G., Johnson R.L Mc Cann V., *Psychologia. Kluczowe koncepcje*., PWN Warszawa 2010
3. Aronson E., *Człowiek istota s ołeczna*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2006.
   Crisp R. J. Turner R.N., *Psychol ogia społeczna,* PWN Warszawa
4. Wojciszke B., Doliński D., *P ychologia społeczna,* GWP Gdańsk 2010
5. Crisp R. J. Turner R.N., *Psyc ologia społeczna*, PWN Warszawa

Literatura uzupełniająca:

1. Kossly S.M., Rosenberg R.S., *sychologia, Mózg, Człowiek, Świat*, Kraków Znak, 2006
2. Cialdini R., *Wywieranie wpływ - teoria i praktyka,* Gdańskie Wydawnictwo *ludzi*
   Psychologiczne, Gdańsk 2007,
3. Zwoliński A., *Obraz w relacjach społecznych*, Kraków 2003

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Biologiczne podstawy zachowań, Psychologia osobowości			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOPATOLOGIA**			
Osoby prowadzące:	**Dr Izabela Mamcarz**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**5 (2,5 + 2,5)**			
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta:	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**
Cele modułu:	Celem przedmiotu jest wdrożenie studentów w tematykę psychopatologii, jej terminologię, przekazanie studentom wiedzy o procesach psychicznych i psychopatologicznych w zachowaniu człowieka oraz o sposobach radzenia sobie z konkretnymi modelami psychopatologicznymi.			
Efekty kształcenia:				
Wiedza: Student zna podstawo charakteryzuje podstawowe p zaburzeń psychicznych, wymi metody diagnostyczne stosowa	we rodzaje zaburzeń psychicznych oraz zasady ich klasyfikacji, ojęcia z tego zakresu, opisuje ujęcie ilościowe i jakościowe enia asady formułowania diagnozy różnicowej, rozróżnia ne w awodzie psychiatry.			
Umiejętności: Student rozpoz proste metody diagnozy, a wyprowadza wnioski, odróżnia	aje objawy zaburzeń psychicznych u człowieka, proponuje nalizuje podstawowe kategorie zaburzeń, samodzielnie objawy takich zaburzeń jak nerwice i psychozy.			
Kompetencje społeczne: Student r grupie.	ozumie potrzebę ciągłej aktualizacji wiedzy, potrafi pracować w			

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Zajęcia teoretyczne (wykład klasyczny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, praca w grupach, projekt)	
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia: Wiedza: zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie Umiejętności: zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie	
Treści programowe:	

1. o zaburzeniach psychicznych.

2. Psychopatologia a psycholog
psychiatria
- podobieństwa i różnice.
- współczesne systemy klasyfikacyjne.

3. Podstawy klasyfikowania zab asyfikacji symptomów, syndromów, zespołów klinicznych i zaburzeń

4.
psychicznych. urzenia procesów psychicznych.

5. Psychopatologia ogólna -
słowego i zespoły otępienne późnego okresu dorosłości.

6. Zaburzenia świadomości, my
pamięci, uwagi.

7.

8. Choroby układu
nerwowego prowadzące do
otępienia.

9. Epidemiologia.

10. Schizofrenia. u lęku panicznego.

11. Schizofrenia rezydualna a ulsywne.
schizofrenia niezróżnicowania. syfikacja.

12. Psychozy i zespoły
psychotyczne.

13. Zaburzenia lękowe.
ści diagnostyczne zaburzeń
14. Fobie specyficzne i toformicznych.
społeczne.

15. Lęk paniczny - aniem środków psychoaktywnych.

16. Zaburzenia obsesyjno 17.

Zaburzenia nastroju jego

18. Depresja i zaburzenia depres

19. Zaburzenia nastroju
samobójstwa.

20. Zaburzenia somatoformiczne
dysocjacyjne.

21.

22. Problematyka zaburzeń
seksualnych.

23. Zaburze

24. Eksperymentowanie, nadużywanie a uzależnienie - różnice.
25. Społeczne i prawne zagadnienia diagnozy i leczenia zaburzeń psychicznych
26. Nadużycia związane z leczeniem i opieką nad osobami z zaburzeniami psychicznymi.
27. Etyka zawodowa a diagnoza różnicowa.

Literatura podstawowa:

1. Cierpiałkowska L.,*Psychopat*ologia. Warszawa 2008, Scholar
2. Sęk H., *Pychologia kliniczna*, Warszawa2005, PWN, *nerwic*,
3. Kępiński A., *Psychopatologia* Warszawa 1972, PZWL.
4. Kępiński A., *Schizofrenia*, Kraków 2001,

Literatura uzupełniająca:

1. Jankowski K., *Przełom w psychologii*, Warszawa 1978.
2. Heszen I., *Psychoterapii w ujęciu Dollarda-Millera*, Warszawa, PWN,
   Meyer R., Psychopatologia, G
   2003

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	znajomość podstawowych pojęć psychologicznych			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA ROZWOJU CZŁOWIEKA W CYKLU ŻYCIA**			
Osoby prowadzące:	**Dr Magdalena Wiśniowiecka**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**7 (3,5 + 3,5)**		**7 (2,3 + 4,7)**	
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**45**	**1,8**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**42,5**	**1,7**	**42,5**	**1,7**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**45**	**1,8**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta:	**42,5**	**1,7**	**87,5**	**3,5**
Cele modułu:	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawową wiedzą z zakresu cyklu życia człowieka i jego fazach, nakreślenie różnic w funkcjonowaniu człowieka w poszczególnych fazach życia, przekazanie umiejętności analizy zachowań w różnych momentach życia, wskazanie związku między cyklem życia człowieka a ujęciem społeczno-kulturowym.			
Efekty kształcenia:	yklu życia człowieka, opisuje najważniejsze cechy każdej z nich, ska i procesy psychiczne zachodzące w różnych momentach ływ sytuacji stresowych i konfliktowych na proces rozwojowy etody i narzędzia zapobiegania takim zjawiskom, wyjaśnia podstawie zdobytej wiedzy teoretycznej i własnych obserwacji. Umiejętności: Student wykorzys ane narzędzia i metody do diagnozy wybranych rozwiązania, samodzielnie planuje i przygotowuje proste azy cyklu życia człowieka i dopasowuje do nich typowe i wadza nietypowe zachowania, samodzi iednich			

teorii psychologicznych.

Kompetencje społeczne: Student aktywnie współpracuje z innymi członkami grupy, chętnie zabiera głos w dyskusjach, jest otwarty na poglądy innych i nowe doświadczenia, samodzielnie uzupełnia niezbędna mu wiedzę.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Zajęcia teoretyczne (wykład klasyc	ny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, praca w grupach)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin pisemny

Umiejętności: ocena na podstawie indywidualnego projektu na wybrany temat

Kompetencje społeczne: ocena na podstawie indywidualnego projektu na wybrany temat

Treści programowe:

1. człowieka w ujęciu historycznym i współczesnym.
2. Sfery rozwoju człowieka.
3. Główne okresy rozwojowe cz
4. Czynniki rozwoju, ich rodzaje ych, optymalnych i sensytywnych w rozwoju człowieka. klasyfikacja.
5. zych w ujęciu Jeana Piageta.
6. asymilacja, akomodacja, równoważenie. Stadia rozwoju
7. poznawczego.
8. zwoju ego Erika H. Eriksona. Psychoanaliza klasyczna a funkcje ego wg Eriksona.
9. Pojecie kryzysu rozwojowego ść Ja i poczucie tożsamości, cykl różnicowania i integracji
10. Rozwój tożsamości- tożsamości, tożsamość a cykl ne, organizacyjne, kontekstualne życia. rozwoju.
11. Modele zmiany rozwojowej.
12. adialny – cykliczno – fazowy.
13. Tempo, rytm i dynamika rozwoju. – plateau – regres – kryzys.
14. Modele rozwoju: liniowy – człowieka na etapy. Dzieciństwo, dorastanie i dorosłość.
15. Cykl rozwoju, fazy rozwoju: progres - środowisko społeczne i fizyczne.
16. Periodyzacja rozwoju. pływów społecznych; relacje człowiek – otoczenie.

17.

18. Konteksty rozwoju człowieka

19.

20. Tożsamość jako kluczowy obszar rozwoju w cyklu życia.
21. Koncepcja rozwoju w okresie dorosłości.
22. Pojęcie rozwoju w ujęciu potocznym i naukowym.
23. Rozwój w okresie prenatalnym i niemowlęcym (do 1 roku życia) - podstawowe zadania rozwoju okresu niemowlęcego.
24. Rozwój w okresie wczesnego dzieciństwa (2-3/4 lat) - zadania rozwojowe okresu wczesnego dzieciństwa.
25. Rozwój w wieku przedszkolnym (3/4-6/7 lat)- zadania rozwojowe w wieku przedszkolnym.
26. Rozwój w wieku szkolnym (6/7 – 10/12 lat) .
27. Rozwój w okresie dorastania (I faza: 10/12 – 15/16 lat; II faza 15/16 – 18/20 lat)- zadania rozwojowe okresu adolescencji.
28. Rozwój w okresie wczesnej dorosłości (20-35 lat) - zadania rozwojowe okresu dorosłości.
29. Rozwój w okresie środkowej dorosłości (35 - 60 lat) - zadania rozwojowe okresu dorosłości.
30. Rozwój w okresie później dorosłości (od 60 roku życia) - charakter zmian w późnej dorosłości.

Literatura podstawowa:

1. Brzezińska A.I., Appelt K., Zi łkowska B., *Psychologia rozwoju człowieka*, GWP, Gdańsk 2005
2. Birch A., *Psychologia rozwoj wa w zarysie*, PWN, Warszawa. 2007
3. Harwas-Napierała B., *Psycho logia rozwoju człowieka* T.2 WSiP. Warszawa.2005
4. Strelau J., *Psychologia Podrę cznik akademicki T.3 Jednostka w społeczeństwie*… GWP. Gdynia 2006

Literatura uzupełniająca:

1. Czarnecki K., *wojowa, osobowości i zachowania człowieka*. Of. Humanitas 2007 .
2. Nęcka E., *Psychologia twórczości* GWP, Gdynia 2006
   Chlewiński Z., *znawcza w trzech ostatnich dekadach XX wieku*. GWP. Gdańsk 2007

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**
Poziom kształcenia:	pierwszy
Profil kształcenia:	praktyczny

Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Metodologia badań psychologicznych ze statystyką			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PODSTAWY DIAGNOZY PSYCHOLOGICZNEJ**			
Osoby prowadzące:	**Mgr Małgorzata Jabłońska - Trautman**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**8 (4 + 4)**			
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**60**	**2,4**	**45**	**1,8**
Praca własna studenta	**40**	**1,6**	**55**	**2,2**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**60**	**2,4**	**45**	**1,8**
Praca własna studenta:	**40**	**1,6**	**55**	**2,2**

Cele modułu:	Celem modułu jest wprowadzenie studentów w tematykę podstawowych pojęć z zakresu diagnozy, celów, rodzajów, funkcji oraz systemów diagnozy, zapoznanie studentów z ujęciem etycznym stawiania poprawnej diagnozy w zawodzie psychologa.
Efekty kształcenia:	
	tawowe pojęcia związane z diagnozą, zna jej funkcje i cele, procesu diagnostycznego w różnorodnych ujęciach, rozumie nia decyzyjnego, zna podstawowe zasady budowania i
weryfikacji hipotez badawczych.	je i opisuje modele diagnostyczne, ich cechy i klasyfikację, procesu diagnostycznego w oparciu o zdobytą wiedzę, awcze, ę i
poprawnie formułuje i wer wyjaśnić ją za pomocą poznanej	nętnie poddaje dyskusji własne poglądy i rozwiązania, rozumie istotę pracy w zawodzie psychologa
potrzebę ciągłego kształcenia, sam i związanych z tym ograniczeń, pra	

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	

Zajęcia teoretyczne (wykład klasyc ny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, praca w grupach, case studies)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin pisemny

Umiejętności: ocena na podstawie projektu realizowanego w małych grupach (opracowanie case study)

Kompetencje społeczne: ocena na podstawie prezentacji projektu i dyskusji na jego temat

Treści programowe:

1.
2. Diagnoza genetyczna, prognost
3.
4. Problem psychologiczny a pro diagnozowania w psychologii, cele diagnozy, kryteria rodzaje. diagnozowania.
5. Metody ilościowe i jakościowe óżnicowej, funkcjonalnej i diagnozowaniu. ıkcyjnej.
6. Ramy prawne w diagnozie psy
7. Bartona. zna i salutogenetyczna; źródła danych diagnostycznych w Cattella. Model
8. Narzędzia diagnostyczne –
9. Strategie analizy danych. del Fiske'go.
10. Opis i łączenie danych.
11. Kryteria trafności interpretacji psychologicznej.
12. Integracja danych diagnostycznych.
13. Mechanizmy obronne i ich wp na proces diagnozy. – budowanie poczucia bezpieczeństwa
14. Przekazywanie wyników diagn w interakcji z klientem. – badanie procesów poznawczych.
15. Metody i techniki diagnostyczı – badanie technikami projekcyjnymi.
16. Procesy uruchamiane w badar kwestionariuszowym.
17. Procesy uruchamiane podczas badania

18. Procesy uruchamiane podczas badania	

Literatura podstawowa:	
1. Paluchowski W.J., *Diagnoza ps*	*ychologiczna*, Wydawnictwo Naukowe Scholar Warszawa 2006
2. Paluchowski W.J., *Diagnoza ps*	*ychologiczna. Proces narzędzia, standardy*. WAiP Warszawa 2007
3. Stemplewska-Żakowicz K., *profesjonalna,* Gdańsk 2009, G	*Diagnoza psychologiczna. Diagnozowanie jako kompetencja* WP *drowia*, Warszawa 2007
4. Heszen I., Sęk H., *Psychologia z*	uchowski W.J. *Podstawy diagnozy psychologicznej*. w: J. Strelau, D. *ręcznik akademicki*, Gdańsk: GWP. (2009)
5. Stemplewska-Żakowicz, K., Pal Doliński (red), *Psychologia. Po*	
Literatura uzupełniająca:	

1. Paluchowski W.J., Scholar *a psychologiczna. Podejście ilościowe i jakościowe*, Warszawa 2001,
2. Krasowicz -Kupis G., *Skala* PWN Warszawa 2006 *ligencji Wechslera dla dzieci (WISC-R) w praktyce psychologicznej*,
3. Kowalik S., Brzeziński J., *Protodiagnoza kliniczna*, w: H. Sęk (red.), *Społeczna psychologia kliniczna*, 2000

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Psychologia procesów poznawczych, Psychologia emocji i motywacji, Psychologia osobowości			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PODSTAWY POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ**			
Osoby prowadzące:	**Dr Piotr Mamcarz**			
	Mgr Małgorzata Jabłońska – Trautman			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**8 (4 + 4)**			
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**60**	**2,4**	**45**	**1,8**
Praca własna studenta	**40**	**1,6**	**55**	**2,2**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**60**	**2,4**	**45**	**1,8**
Praca własna studenta:	**40**	**1,6**	**55**	**2,2**
Cele modułu:	Celem przedmiotu jest przedstawienie studentom elementarnej wiedzy z zakresu pomocy i interwencji psychologicznej, podstawowych modeli i rozwiązań stosowanych w zawodzie psychologa.			
Efekty kształcenia:				
Wiedza: Student zna podstawo i opisuje podstawowe modele m.in. klinicznej i wsparcia r uwarunkowania emocjonalno-p	wą terminologię z zakresu pomocy psychologicznej, wymienia udzielania pomocy psychologicznej na wielu płaszczyznach ozwoju, zna składowe procesu udzielania pomocy, jego oznawcze.			
Umiejętności: Student organiz wykorzystaniem poznanych nar pracy psychologa, rozróżnia rod	je prosty plan procesu udzielania pomocy psychologicznej z zędzi i metod, stosując jednocześnie zasady etyczne dotyczące zaje pomocy indywidualnej i grupowej. nalizuje poglądy własne i nnych, chętnie pracuje w zespole.			
Kompetencje społeczne: Student a				
Forma zajęć/metody dydaktyczne:				

	:ny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, praca w grupach)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia: Wiedza: egzamin pisemny Umiejętności: ocena na podstawie opracowanego studium przypadku Kompetencje społeczne: ocena na podstawie aktywności i prezentacji projektu	
Treści programowe:	

1. Pojęcie interwencji psychologicznej.
2. Modele psychologicznej interwencji.
3. Profesjonalna i
4.
5. rodzaj i zakres interwencji.
6. Znaczenie samoświadomości psy
7. Rodzaje i formy oddziaływań psychologicznych.
8. Wybrane formy interwencji.
9. Rodzaje interwencji.
10.
11. Doradztwo i rehabilitacja psy
12.
13. Interwencja psychologiczna w
14. natury zaburzeń –
15. Deficyty i zasoby w procesie
16. psychologicznych.
17.
18. Interwencja psychologiczna w środowisku pracy.
19. Interwencj zawodowej.
20. Działalność ekspercka psycho
21. Interwencja psychologiczna w środowisku edukacyjnym.
22.

alna pomoc psychologiczna.

i intencjonalny proces wywoływania zmiany.

pistemologiczna i aksjologiczna przyjmowana przez psychologa a

chologa w profesjonalnym modelu interwencji.

giczna w wymiarze indywidualnym i grupowym.

ofilaktyka jako forma pomocy lywidualnej.

– psychoterapia

mowane w ramach paradygmatów psychologicznych na temat

, patomechanizmy, konsekwencje, możliwości zmiany.

ch założeń dla rodzaju podejmowanych form oddziaływań

encji psychologicznej w paradygmatach: psychodynamicznym,

alnym, systemowym i egzystencjalno-humanistycznym.

ach życia zawodowego: poszukiwanie pracy, adaptacja do

e ścieżki zawodowej i awans, kryzysy, zakończenie aktywności

ie rozwoju jako specyficzna forma interwencji psychologicznej.

23. Interwencja na rzecz nauczyciela – treningi kompetencji, radzenie sobie ze specyficznymi obciążeniami zawodowymi.
24. Istota procesu pomagania; etyczne kontaktu terapeutycznego, modele i teorie pomagania.
25. Słuchanie jako podstawowa umiejętność pomagania.
26. Aktywne słuchanie. Przeszkody w skutecznym słuchaniu.
27. Pomaganie w procesie grupowym; odzwierciedlanie treści, uczuć, doświadczenia.
28. Interpretowanie i informowanie.
29. Rodzaje i poziomy interpretacji (tłumaczenie, pytania, fantazjowanie).Informowanie (dawanie informacji, rad, sugerowanie).
30. Różnice i podobieństwa między informowaniem i radzeniem.

Literatura podstawowa:

1. Brzezińska, A., *Społeczna psychologia rozwoju*. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Scholar 2000.
2. Corey, M., Corey, G. Grupy. *Zasady i techniki grupowej pomocy psychologicznej*. IPZiT Warszawa 2000.
3. Krasowicz -Kupis G.,Wiejak K., *Kliniczne zastosowania skal inteligencji D. Wechslera Pracownia Testów Psychologicznych*, PTP Warszawa 2011 *a*
4. Sęk H., *Społeczna psychologia kliniczna*. PWN, 2000

Literatura uzupełniająca:

1. Kowalik S., Brzeziński J *Diagnoza kliniczna*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN 2000
2. Szustrowa, T., *Zarys orzecznictwa psychologicznego w Polsce* , PTP Warszawa 2003,
3. Lelienfeld S. O., Wood J. M., *Status naukowy technik projekcyjnych*, Kraków: H. N., Wydawnictwo UJ 2000
4. Stemplewska K., Żakowicz K *Wywiad psychologiczny*, Warszawa: Pracownia K., (red.), Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego Warszawa 2005

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**
Poziom kształcenia:	pierwszy
Profil kształcenia:	praktyczny
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Psychologia procesów poznawczych, Psychologia emocji i motywacji, Psychologia osobowości

Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOMETRIA**			
Osoby prowadzące:	**Dr Wiktor Rozmus**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**5 (2,5 + 2,5)**			
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta:	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**

Cele modułu:	Celem przedmiotu jest wprowadzenie studentów w tematykę psychometrii, przekazanie studentom podstawowej terminologii i wiedzy z zakresu sposobów budowy i stosowania testów psychologicznych na wielu płaszczyznach, a także ilościowych interpretacji wyników.
Efekty kształcenia:	
pocho psychologicznych. Kompetencje społeczne: Student p grupie.	stawową wiedzę z zakresu zasad poprawnej interpretacji ych, zna podstawowe metody i narzędzia stosowane w pecjalistycznych testów psychologicznych, rozróżnia rodzaje i rowadzonych z użyciem testów psychologicznych, rozumie elektualnej i zasad etyki w przeprowadzaniu badań ie analizuje i wyjaśnia zjawiska społeczne, porównuje różne ch, potrafi samodzielnie zaplanować i przeprowadzić proste cedury psychometrycznej, ocenia jakość wyników badań, ski na podstawie przeprowadzonego badania.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Zajęcia teoretyczne (wykład klasyc dyskusja)	ny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, praca w grupach,

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: ocena na podstawie projektu grupowego

Umiejętności: ocena na podstawie projektu grupowego

Kompetencje społeczne: ocena na podstawie projektu grupowego

Treści programowe:

1. Test psychometryczny jako n
   pomiaru.
2. Schemat wnioskowania
   psychometrycznego.
3. Procedura standaryzacji.
4.
5. :eorii rzetelności testów
6. Definicja rzetelności. logicznych.
7. Pojęcie testów równoległych. wego, wyniku otrzymanego i błędu pomiaru.
8. Rzetelność - rodzaje i techniki obliczeniowe
9. tabilność bezwzględna, jako stabilność względna oraz jako zgodność wewnętrzna.
10. zycji testowych z ogólnym wynikiem testu (wzór Spearmana-Browna).
11. Definicja, obliczanie i i etacja błędu standardowego pomiaru.
12. ufności do porównywania wyników dwóch osób w tym samym dnej osoby w podtestach danego testu.
13. Wprowadzenie do problema trafności. normy statystycznej.
14. Współczynnik i rodzaje trafności. ormalnym; skala tenowa, stenowa, tetronowa, ilorazów inteligencji.
15. Normalizacja testów; stosowaniem testów populacja, dla jakiej przeznaczony jest test.
16. cych próby standaryzacyjnej.
17. Zasady korzystania z podręcz testowych.
18. Problemy etyczne związane z
19.
20. Procedura badania testoweg

21. Odstępstwa od procedury (m
konsekwencje).

22. Jak korzystać z danych na temat rzetelności (błąd standardowy pomiaru, wynik jako punkt i jako przedział).
23. Zasady adaptacji kulturowej testów.
24. Zasady przekazywania informacji o poziomie wykonania testu.
25. Etyczne standardy stosowania testów.
26. Praca z testem APIS – P, APIS_Z.

Literatura podstawowa:	

1. American PsychologicalAssociation, APA, *Standardy dla testów stosowanych w psychologii i w pedagogice.* Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne 2007. 2. Anastasi, A., Urbina, S., *Testy psychologiczne*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych 1999 3. Brzeziński, J., *Metodologia badań psychologicznych*, Warszawa: Wyd. Nauk. PWN.2003 4. Brzeziński J.,(red.)*Trafność i rzetelność testów psychologicznych*. Gdańsk, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne 2005	
Literatura uzupełniająca:	
1. Hornowska, E., Paluchowski, W.J., *Kulturowa adaptacja testów psychologicznych*. W: J. Brzeziński (red.), *dologia badań psychologicznych*. Wybór tekstów Warszawa, Wyd. Nauk. PWN 2004 2. Ciechanowicz, A., *wne aspekty tworzenia, adaptacji, rozpowszechniania i stosowania psychologicznych praktyka testów* hanowicz, A. Jaworowska, T. Szustrowa (red.). *Testy, prawo,* nia Testów Psychologicznych PTP 1996	

PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE

PSYCHOLOGIA ROZWOJU OSOBISTEGO

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Psychologia osobowości			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI ŻYCIOWYCH**			
Osoby prowadzące:	**Mgr Aneta Lutomska**			
	Mgr Luiza Mądrowska			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**8 (2,7 + 5,3)**		**8 (4 + 4)**	
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta	**37,5**	**1,5**	**70**	**2,8**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**60**	**2,4**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta:	**72,5**	**2,9**	**70**	**2,8**
Cele modułu:	Celem modułu jest przekazanie studentom podstawowej wiedzy o rozwoju umiejętności życiowych, rozwijanie umiejętności poprawnego inwestowania w człowieka i kreowania własnej osobowości, zaznajomienie studentów ze skutkami zaniedbania rozwoju człowieka, wyrobienie pozytywnych nawyków w zmieniającej się rzeczywistości.			
Efekty kształcenia:				
Wiedza: Student zna podstawow zagadnienia dotyczące sposobów rozwoju gramy i ich założenia teoretyczne, które na celu mają rozwijanie ia rodzaje treningów dla różnorodnych grup odbiorców				
Umiejętności: Student poprawr je poznane pojęcia, samodzielnie konstruuje prosty wany do określonej grupy, samodzielnie wyprowadza wnioski do dyskusji.				

Kompetencje społeczne: Student ma świadomość konieczności ciągłego kształcenia się i uaktualniania wiedzy.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Zajęcia teoretyczne (wykład, wykła audytoryjne, praca zespołowa, gry	d z elementami dyskusji), zajęcia praktyczne (ćwiczenia edukacyjne)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie pisemne

Umiejętności: przygotowanie i prezentacja projektu na wskazany przez prowadzącego temat

Kompetencje społeczne: przygotowanie i prezentacja projektu na wskazany przez prowadzącego temat

Treści programowe:	
1. Rodzaje umiejętności życiowych	profilaktyka problemów zdrowotnych i
2.	społecznych.
3. Etapy treningu- charakterystyka.	
4. Role i kompetencje trenera.	
5. Mechanizmy uczenia się osób dorosłych dzieci i młodzieży.	
6. Określanie celów treningu.	
7. Zasady efektywnego uczenia się.	
8. Metody i narzędzia wykorzystywane w treningach	
9. Kierowanie grupą.	
10. Techniki motywowania do pracy.	snej wartości i wartości uczestnika szkolenia.
11. Fazy rozwoju zespołu,	ingu. Umiejętności komunikacyjne trenera .
12. Skuteczność działania i kierowania zespołem.	
13. Raport poszkoleniowy.	ących i ich skuteczność, wybrane echniki.
14. Znaczenie sukcesu.	
15.	

16.

17. Metody aktywizujące.

18.

19. Etiudy szkoleniowe.

20. Projektowanie scenariusza treningu.

Literatura podstawowa:

1. Katra G., Sokołowska E., *Rol a i zadania psychologa we współczesnej szkole*, Wolters Kluwer, Warszawa 2010
2. Kossakowska M., Sołtysińska I., *Szkolenia pracowników a rozwój organizacji*. WoltersKluwer Oficyna Ekonomiczna Kraków 2006

Literatura uzupełniająca:

1. Rea L., *Planowanie i projekt* WoltersKluwer- ABC *szkoleń,* WoltersKluwer Business- ABC
2. Sloman M., *Nowe zjawiska w s* Garstka K., Skoczek G., Lutze J.: *Realizacja pilotażowego projektu pt. ości życiowych uczniów w praktyce szkolnej w latach 2001 - 2002 we współpracy z WHO i UNICEF*
3. dukacja Zdrowotna i Promocja Zdrowia w Szkole 2002

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Psychologia procesów poznawczych			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA TWÓRCZOŚCI**			
Osoby prowadzące:	**Dr Monika Toczyńska**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**5 (2,5 + 2,5)**			
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta:	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**
Cele modułu:	Celem przedmiotu jest wprowadzenie studentów w tematykę psychologii twórczości, poznanie elementów procesu twórczego, analiza postaw twórczych.			
Efekty kształcenia:				
Wiedza: Student zna istotę p ocesu twórczego i jego związku z inteligencją, myśleniem, emocjami i osobowością. Zna podstawowe założenia i techniki rozwijające uzdolnienia i twórcze myślenie. Umiejętności: Student potrafi przygotować prosty scenariusz treningu twórczego myślenia. d Analizuje wybrane techniki po ątem ich użyteczności w procesie stymulowania i rozwoju zachowań twórczych. Kompetencje społeczne: Student p otrafi pracować w grupie przyjmując w niej różne role.				
Forma zajęć/metody dydaktyczne:	sja), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, praca w grupach)			

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:
Wiedza: przygotowanie i prezentacja projektu grupowego
Umiejętności: przygotowanie i prezentacja projektu grupowego Kompetencje społeczne: przygotowanie i prezentacja projektu grupowego
Treści programowe: 1. Podstawowe pojęcia i konce pcje teoretyczne; istota i rozumienie twórczości, uzdolnienia twórcze, specjalne, wybitne. órczości; koncepcja Adlera ,Junga ,Fromma i Ranka. 2. Psychoanalityczne teorie tw u twórczego - wybrane teorie twórczości, psychologia 3. Poznawcze składowe proces rozwoju heurystyk twórczego myślenia. poznawcza i jej osiągnięcia a twórcza, cechy osobowości 4. Osobowość twórcza, posta wórców. składowe procesu tworzenia. vórczości. aniu - diagnoza zdolności 5. Emocjonalno- motywacyjne wórczych. rczości, trening 6. Społeczne uwarunkowania t reatywności. 7. Przejawy twórczości w dział 8. Zastosowanie wiedzy o twó 9. Kreatywność w edukacji.
Literatura podstawowa: 1. Nęcka E., *Psychologia twórczo ci*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne Gdańsk 2001 2. Strzałecki A., *Psychologia twór czości. Między tradycją a ponowoczesnością*, Wydawnictwo UKSW Warszawa 2003 3. Tokarz A. (red), *W poszukiwani u zastosowań psychologii twórczości* Wydawnictwo UJ Kraków 2005
Literatura uzupełniająca: Nęcka E., *podręcznik dla psychologów pedagogów i nauczycieli*. Impuls, Kraków 1998

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**
Poziom kształcenia:	pierwszy

Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Psychologia rozwoju człowieka w cyklu życia			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**MODELE WSPOMAGANIA ROZWOJU**			
Osoby prowadzące:	**Mgr Maksymilian Pańczyk**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**8 (2,7 + 5,3)**		**8 (4 + 4)**	
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta	**37,5**	**1,5**	**70**	**2,8**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**60**	**2,4**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta:	**72,5**	**2,9**	**70**	**2,8**

Cele modułu:	Celem przedmiotu jest wprowadzenie studentów w zagadnienie wspomagania rozwoju, modeli wspomagania oraz ich implikacji do praktyki.
Efekty kształcenia:	
Wiedza: Student definiuje pojęcie wspomagania rozwoju w różnych modelach, wyjaśnia z podstawowe założenia każdego modeli. Umiejętności: Student potrafi zaprojektować prosty program wsparcia rozwoju. ozumie potrzebę ciągłego poszerzania zdobytej wiedzy. Kompetencje społeczne: Student r	
Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
d multimedialny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, case studies, dyskusja)	

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie na podstawie projektu na wybrany przez studenta temat

Umiejętności: zaliczenie na podstawie projektu na wybrany przez studenta temat

Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie projektu na wybrany przez studenta temat

Treści programowe:
1. Teoretyczne podstawy wspom agania rozwoju. 2. Modele rozwoju oraz wpływ wcześniejszych doświadczeń rozwojowych oraz wpływ aktualnych czynników wynikających z char kteru fazy rozwoju oraz kultury. ego. ego w rozwoju (wsparcie 3. Diagnoza potencjału rozwojow terujące i oferujące). 4. Modele wspierania edukacyjn ości – metody pracy psychologicznej polegające na rozwijaniu ingi , warsztaty, szkolenia). rozwiązywaniu problemów rozwojowych. niu 5. Wspieranie rozwoju osobow kompetencji społecznych (tren ozwoju dziecka. nych- mechanizmy adaptacji do choroby. iej dorosłości. 6. Interwencja psychologiczna w 7. Rola przedszkola w wspomaga 8. Pomoc w chorobach somatycz 9. Psychostymulacja osób w późn
Literatura podstawowa:
1. Kaja B., *Wspomaganie . Psychostymulacja, psychokorekcja*, Wydawnictwo Akademii rozwoju* Bydgoskiej Bydgoszcz 2004 2. Kowalik S., *Psychologia rehabil itacji,* Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne Warszawa 2007 3. Linley P., A., Joseph S. (red), *Ps ychologia pozytywna w praktyce*, PWN Warszawa 2007 4. Brzezińska A., I. (red), *Portrety psychologiczne człowieka . Praktyczna psychologia rozwojowa*, GWP Gdańsk 2005 5. Cytowska B., Winczura B., Sta arski A. (red.), *Dziecko chore, niepełnosprawne i z utrudnieniami w rozwoju,* Impuls, Kraków 2008
Literatura uzupełniająca:
1. Rogers J., *Coaching podstawy u* GWP Gdańsk 2007 2. Pilecka W., *Psychologia zdrowi* , Wydawnictwo UJ, Kraków 2011 *młodzieży*

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**
Poziom kształcenia:	pierwszy
Profil kształcenia:	praktyczny
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Psychologia emocji i motywacji, Psychologia osobowości

Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA RODZINY**			
Osoby prowadzące:	**Mgr Magdalena Rozmus - Dołżyńska**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**5 (2,5 + 2,5)**			
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta:	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**

Cele modułu:	Celem przedmiotu jest zdobycie podstawowej wiedzy w zakresie prawidłowości funkcjonowania rodziny, zapoznanie z głównymi kierunkami i szkołami terapii rodzin.
Efekty kształcenia:	
Wiedza: Student zna podstaw owe nurty badań nad rodziną, rozumie wpływ rodziny na psychiczne funkcjonowanie jej c członków. Umiejętności: Student analizuje zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, potrafi wskazać formy wsparcia psychologicznego dla r odzin. ozumie potrzebę poszerzania posiadanej wiedzy i doskonalenia Kompetencje społeczne: Student r umiejętności.	
Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Zajęcia teoretyczne (wykład klasycz (ćwiczenia, praca w grupach, analiza przypadku)	
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia: Wiedza: zaliczenie pisemne	

Umiejętności: zaliczenie pisemne Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie aktywności i wypowiedzi na zajęciach
Treści programowe:

1. Rodzina – podstawowe pojęcia:
   a) małżeństwo – małżeństwa wg Willego,
   b) małżeństwo a rodzina,
   c) fazy w życiu rodziny związane z wychowaniem dzieci,
   d) role rodzicielskie, i współczesne badania więzi – przywiązanie
   e) postawy wobec dzieci.
2. Klasyczna teoria przywiązania w cyklu życia. nterakcyjny,
3. Rodzina jako system:
   a) paradygmat systemowo –
   b) cechy systemu rodzinnego, niające jakość życia rodzinnego (losowe, wynikające z cyklu rodziny,
   c) wybrane teorie systemowe rodziny. stresem w systemie rodzinnym.
4. Stres w systemie rodzinnym:
   a) wydarzenia stresowe z zdarzeń codziennych), ie (konstruktywne i destrukcyjne sposoby rozwiązywania),
   b) role zewnętrzne i ich wpływ na życie rodzinne, owinności rodziny wobec problemów medycznych
   c) niepełnosprawnością w przeżyciach emocjonalnych
5. Czynniki wpływające na dezorganizację systemu rodzinnego: a)
   b) uzależnienia a funkcjonowar dzin alternatywnych: samodzielne rodzicielstwo, rodzina po dzie, a, adopcyjna i zastępcza.
6. Analiza i ocena i rehabilitacyjnych;
   a) treści dotyczące zdrowia dzieci z rodziców,
   b) postawy rodziców wobec niepełnosprawnych dzieci,
   c) udział rodziny w procesie leczenia,

d) wsparcie społeczne.

7.

rozwo

8. Formy wsparcia psychologicznego dla rodzin.

Literatura podstawowa:	

1. Plopa M., *Psychologia rodziny. Teoria i badania*, Impuls, Kraków 2005 2. Ostrouch J., *(Re) socjalizacja a edukacja w rodzinie o Carter family*) w Leppert R., *równoległych karierach rodziców (dual-* Melosik Z., Wojtasik B., Wrocław 2005 Młodzież wobec niegościnnej przyszłości, 3. Namysłowska I., *Terapia rodziny teoria i praktyka*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2000 4. Satir V., *Rodzina – tu powstaje człowiek*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne 2000 5. Rostowska T., *Psychologia rodziny. Małżeństwo i rodzina wobec współczesnych wyzwań*, Wydawnictwo Delfin 2009	
Literatura uzupełniająca:	
1. Tyszkowa M., *Psychologia rozwoju człowieka. Zagadnienia ogólne*, Warszawa 2000 2. Drat – Ruszczak K., Drążkowska – Zielińska E., *Podręcznik pomagania. Podstawy pomocy psychologicznej. Szkoły i kierunki psychoterapii*, Wydawnictwo SWPS, Warszawa 2005	

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Psychologia osobowości			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA UZALEŻNIEŃ**			
Osoby prowadzące:	**Dr hab. Ewa Humeniuk**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**5 (2,5 + 2,5)**			
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta:	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**
Cele modułu:	Głównym celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami psychologicznych mechanizmów w powstawaniu uzależnień.			
Efekty kształcenia:	giczne mechanizmy uzależnienia, posiada wiedzę o czynnikach Wiedza: Student zna wzmag hamujących uzależnienie. t wyjaśnia przyczyny uzależnienia, potrafi wskazać zaburzenia osobowości i emocji spowodow uzależnieniem. dent rozumie wagę przestrzegania zasad etyki zawodowej. Kompetencje społe			
Forma zajęć/metody dydaktyczne:	Zajęcia teoretyczne (wykład, wykład multimedialny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, praca w grupach)			
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia: Wiedza: zaliczenie pisemne				

Umiejętności: zaliczenie pisemne Kompetencje społeczne: zaliczenie pisemne	
Treści programowe:	
1. Nałogowa osobowość - -	czynniki biopsychiczne, kulturowe, ideologiczne powodujące nienie
2. Rozwojowo –	ty zażywania substancji psychoaktywnych i uzależnienia.
3. Kryteria rozpoznawania (wg Kaplera).	ób wyjaśniania procesu uzależnienia. uzależnienia – cechy nałogowego zachowania
4. Mechanizmy uzależnieni	oziomie emocjonalnym, poznawczym i behawioralnym).
5. - kryteria DSM-	choaktywnych: leżnienia wg WHO. - - - sposoby
psychoaktywnych.	struktur mózgu. Interakcja między receptorami środków
- tolerancja i uzależnienie fizyczne.	
	nia (osobowościowy, podatność genetyczna, teoria oponent – ozytywnego, warunkowanie i modele uczenia się).
6. Substancje psychoaktywne -	kohol.
7. edukacyjny, charakterologiczny społeczno	alkoholowym: moralny, duchowy, konstytucjonalnej choroby, - kulturowy, biologicznego ryzyka, systemu rodzinnego, ja uzależnienia w ujęciu psychoanalizy i psychologii Ja oraz z
perspektywy terapii Gestalt. Id	acja osób z problemem alkoholowym. Integrujący model ogowego regulowania emocji, iluzji i zaprzeczenia i dezintegracji Ja.
	ionej. Uzależnienie a zaburzenia nerwicowe. Postawy wobec alkoholowy u dzieci i młodzieży. Syndrom FAS.
leczenia i abstynen	ne: leki, nikotyna, kofeina i teina, opioidy, amfetamina, kokaina,
8.	haszysz, substancje wziewne, steroidy, napoje energetyzujące,
„dopalacze”.	ów, patologiczny hazard, uzależnienie od komputera i Internetu,
9.	olizm, pracoholizm, zakupoholizm.
	a, telefon komórkowy, słodycze, ortoreksja, tanoreksja, bigoreksja.
10.	

Literatura podstawowa:	
1. Woronowicz B.,	*nie. Geneza, terapia, powrót do zdrowia*. Media Rodzina. Poznań 2009
2. Seligman M., Walkere E.,	*opatologia*, Wyd. Zysk i S-ka Poznań, 2003
3. Cierpiałkowska L.(red),	*współczesnych uzależnień*, Wyd. Nauk. UAM Poznań 2008
4. Dodziuk A., Kapler L.,	*y człowiek*. Inst. Psych. Zdrowia PTP, Warszawa 2007
5. Carson R., Butcher J., Mineka S.,	*Psychologia zaburzeń*. GWP Gdańsk 2003
6. Pospiszyl I., *Patologie społeczne*	. Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2008
Literatura uzupełniająca:	
Mellibruda J., Sobolewska –Mellibruda Z., *Integracyjna psychoterapia uzależnień*. Instytut Psychologii Zdrowia PTP, Warszawa 2006	

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Rozwijanie umiejętności życiowych			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**METODY I TECHNIKI TRENINGU MENTALNEGO**			
Osoby prowadzące:	**Mgr Luiza Mądrowska**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**8 (2,7 + 5,3)**		**8 (4 + 4)**	
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS

Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta	**37,5**	**1,5**	**70**	**2,8**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**60**	**2,4**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta:	**72,5**	**2,9**	**70**	**2,8**

Cele modułu:	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z różnymi technikami treningu mentalnego i możliwościami ich zastosowania w rozwoju własnym.
Efekty kształcenia:	

Wiedza: Student identyfikuje ro mentalnego. Opisuje ich cechy i możliwe zastosowania.

Umiejętności: rafi zaproponować określoną metodę treningu (lub ich grupę) ia założonego celu. Potrafi przygotować samodzielnie plan treningu.

Kompetencje społeczne: Stud otrafi pracować w grupie.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	

Zajęcia teoretyczne (wykład), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, praca w grupach, projekt)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin ustny

Umiejętności: zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie

Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie

Treści programowe:	

1. Wprowadzenie do proble regulacji.	ıatyki psychosomatyki i psychoaktywacji oraz sposobów jej
2. Tło historyczne, orientalne biopsychospołecznych oraz b medytacyjne.	systemy psychoregulacyjne w aspekcie koncepcji ıopsychonoetycznych: medycyna chińska, joga, systemy
3. Trening „uważności” J. Kab psychoregulacyjnych.	ata – Zinna jako podstawa współczesnych metod
4. Trening relaksacyjny meto	ałą „autogenną” J. H. Schultza. dą „progresywnej
5. Trening relaksacyjny meto	·elaksacji mięśniowej” E. Jacobsona.
6. Trening wyobrażeniowy or zdrowotnego”.	az techniki wizualizacyjne „treningu ideomotorycznego i
7. Trening sofrologiczny met	ıdą „relaksu dynamicznego” A. Caycedo.
8. Trening mentalny w sporci	e. Metoda „IPOGS Master” M. Graczyka. echniki „Brain Gym”,
9. Kinezjologia edukacyjna i t terapii pedagogicznej.	?. Dennisona jako reedukacja oraz metoda
10. Metody neurotech	nologiczne w psychoregulacji. ng psychofizjologiczny metodą
11. Trening i monitori EMG.	ıiofeedback: EEG, EMG, HRV, GSR,
12. Instrumentalne te	hniki relaksacyjne: AVS.
Literatura podstawowa:	

1. Doktor T.: „ niki relaksu i medytacji”. Warszawa: Iskry 1993
2. Kabat – iękna katastrofa.”, Wydawnictwo Czarna Owca, 2009
3. Grochmal S. (red.): „ enia relaksowo-koncentrujące”. Warszawa: PZWL 1993
4. Heszen - Niejodek I., Ratajczak Z. (red .): *„Człowiek w sytuacji stresu”.* Katowice: Wyd. Uniwersytetu Śląskiego 1996
5. Kłodecka - Różalska J.: *„Radzimy sobie ze stresem. Przewodnik do relaksacji i treningu umysłowego dla sportowców”*. Warszawa: Resortowe Centrum Metodyczno-Szkoleniowe Kultury Fizycznej i Sportu 1993
6. Paul-Cavallier F.: *„Wizualizacja. Od obrazu do działania”*. Poznań: Dom Wydawniczy Rebis 1992
7. Schenk Ch.: *„Relaksacja - sposób na stres”.* Warszawa: Wydawnictwo J&BF 1996
8. Siek S.: *Treningi relaksacyjne*. Warszawa: ATK 1990
9. Trelak J.F.: *„Człowiek i stres. Koncepcje – źródła – reakcje - radzenie sobie – modyfikatory”*, Bydgoszcz: Oficyna Wydawnicza "Branta" 2008

Literatura uzupełniająca:

1. Iyengar B.K.S. (1990): *Joga.* Warszawa: PWN.
2. Kulmatycki L.: „ elaksacyjne. Praktyczne techniki antystresowe dla dzieci i - młodzieży”. Warszawa: Lider 1995
3. Kłodecka - Różalska J. (red.): „ Przekraczanie umysłem możliwości ciała”. Warszawa: Centralny Ośrodek Sportu, Resortowe -Szkoleniowe Kultury Fizycznej i Sportu, ać siłę autohipnozy”. Łodź: Ravi 1995
4. Hariman J.: „ . Relaksacja. Podręcznik ćwiczeń”. Wrocław: Wyd. Wacław Bagiński i Synowie 1993
5. Kulmatycki L.: „

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**
Poziom kształcenia:	pierwszy

Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Psychologia rozwoju człowieka w cyklu życia			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA STRESU**			
Osoby prowadzące:	**Dr Piotr Mamcarz**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**5 (2,5 + 2,5)**			
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta:	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**

Cele modułu:	Celem przedmiotu jest przedstawienie klasycznej i współczesnej wiedzy na temat stresu i radzenia sobie, tworzenie pojęciowych ram dla uporządkowania dotychczasowej wiedzy o stresie, wdrożenie studentów do wielopłaszczyznowego myślenia o stresie i zastosowania tej wiedzy w praktyce, a także zaznajomienie ze specyfiką badań nad stresem i radzeniem sobie oraz poznanie założeń do metod wspomagania skutecznych form radzenia sobie ze stresem.
Efekty kształcenia:	
Wiedza: stresie traumatycznym i wypale zawodowym. Umiejętności: zaradcze i metody wspomagając stresem. Kompetencje społeczne: wiedzy.	wiedzę o źródłach stresu i sposobach radzenia sobie, w tym o potrafi wskazać źródła stresu, potrafi zaproponować czynności rozumie konieczność ciągłego poszerzania i doskonalenia nabytej

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Zajęcia teoretyczne (wykład), zajęc	ia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, analiza przypadku)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:
Wiedza: egzamin ustny Umiejętności: egzamin ustny Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie wypowiedzi na zajęciach

Treści programowe:	
1.	ych terminów: stresory a stres, reakcje stresu, stan stresu, stres i iologicznego, przez stres psychologiczny do stresu społecznego. Od do badania mechanizmów funkcjonowania człowieka w stresie
(podejście interakcyjne).	reakcja na wszelkie stawiane mu
2.	wymagania.
3.	izmy adaptacji do stresora. Neurohormonalne mechanizmy stresu i w odpornościowych i ryzyka.
4.	i salutogenetyczne do stresu.
5. Współczesne modele stre pojęcie stresu i radzenia so	. Założenia koncepcji Lazarusa i Folkmann: znaczenie oceny pierwotnej i wtórnej; sposoby zmagania się ze pcja zachowania zasobów (COR- conservation of resources), pojęcie
Antonovsky'ego - konfrontacji ze stresorami, wydarzeń życiowych.	echanizmy rozwoju i ochrony zasobów. Założenia koncepcji pojęcie uogólnionych zasobów odpornościowych i ich znaczenie w koherencji w zachowaniu zdrowia. Stres krytycznych
6.	
terminologicznych „ „zarządzanie stresem". Po teoretyczne coping mecha	epcje na temat radzenia sobie ze stresem. Waga problemów anie się ze stresem" radzenie sobie ze stresem", zwalczanie stresu", radzenia sobie ze stresem; typologie empiryczne i wiony na zadanie, na regulację emocji; przykłady podziałów radzenia
7.	ności zaradczych. Problem relacji między mechanizmami
8. Stres traumatyczny i	iami zaradczymi stanowisko Lazarusa, N. Haan i Vallianta. a sobie; koncepcje Miller, Endlera i Parkera rezultaty. ół potraumatyczny. Pojęcie stresu traumatycznego. Charakterystyka cznego (PTSD i jego miejsce w klasyfikacji w klasyfikacji zaburzeń ydarzeń traumatycznych: katastrofy naturalne (powódź, trzęsienie

ziemi), cywilizacyjne (awarie, wybuchy, terroryzm), przemoc rodzinna. Koncepcje wyjaśniające mechanizm pojawiania i utrzymywania się PTSD. Możliwości zapobiegania i terapii wobec stresu traumatycznego. Zespół ostrego stresu (ASD).

9. Stres zawodów usług społecznych i wypalenie zawodowe Pojęcie wypalenia zawodowego różne sposoby konceptualizowania wypalenia. Syndrom wypalenia: emocjonalne wyczerpanie, dystansowanie się (depersonalizowanie),obniżona satysfakcja zawodowa. Teoretyczne modele wyjaśniające wypalenie zawodowe: podejście multidymensjonalne Ch. Maslach; podejście egzystencjalne A. Pines, poznawczo kompetencyjne podejście do wypalenia (Cherniss, Sęk), badania empiryczne. Czynniki osobowościowe i sytuacyjne usposabiające i zapobiegające wypaleniu.

Literatura podstawowa:

1. Heszen - Niejodek, I.: *„Psy* *chologia stresu i radzenia sobie*". W: J. Strelau (red.), Psychologia. Podręcznik ak *ademicki"*. Gdańsk: GWP 2000
2. Heszen - Niejodek I., Rataj *zak* Z. (red.): *„Człowiek w sytuacji stresu*." Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego 20*00 umatyczny",.* Warszawa: Wyd. Akademickie Żak
3. Lis-Turlejska M.: *„Stres tra* *2002 mechanizmy wypalenia zawodowego w modelu*
4. Sęk H.: *„Uwarunkowania i* *nawczej".* W: H. Sęk (red.), *Wypalenia zawodowe: obieganie społecznej psychologii poz* Warszawa: Wyd. Naukowe PWN 2000 *mechanizmy, przyczyny zap*

Literatura uzupełniająca:

1. Dudek B.: „ *tresie traumatycznym".* Gdańsk: GWP 2003
2. Hobfoll S.E.: „ *i społeczność".* Gdańsk: GWP 2006
3. Sęk H.: *„Potoczna wiedza* *stresie a naukowe koncepcje stresu i radzenia sobie",* W: I Heszen - *o* *ne i kliniczne problemy radzenia sobie ze stresem",* Poznań: Niejodek (red.): „ Wydawca SPA 2002

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**
Poziom kształcenia:	pierwszy
Profil kształcenia:	praktyczny

Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Psychologia procesów poznawczych			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**KOMUNIKACJA INTERPERSONALNA**			
Osoby prowadzące:	**Dr Magdalena Dawidowicz**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**7 (2,8 + 4,2)**		**7 (4,7 + 2,3)**	
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta	**32,5**	**1,6**	**87,5**	**3,5**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**45**	**1,8**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta:	**60**	**2,4**	**42,5**	**1,7**

Cele modułu:	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawową wiedzą rodzajach komunikacji interpersonalnej i ich cechach. A także o zaburzeniach w procesie komunikacji i sposobach radzenia sobie w takich sytuacjach.
Efekty kształcenia:	
Wiedza: Student posiada podstawową wiedzę w zakresie komunikacji interpersonalnej, zna rodzaje komunikacji, identyfikuje determinanty nieporozumień w komunikacji. Zna style i zasady prowadzenia negocjacji. Umiejętności: Student potrafi zastosować właściwy styl komunikacji odpowiadający zamierzonym celom, umie prowadzić proces negocjacyjny. ozumie potrzebę ciągłego doskonalenia swoich umiejętności. Kompetencje społeczne: Student r	
Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
	sja), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, praca w grupach, analiza przypadku, ćwiczenia negocjacyjne
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:	

Wiedza: zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie

Umiejętności: zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie

Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie

Treści programowe:	
1. Wybrane współczesne uję teoria systemów, teoria sk	cia teoretyczne problemu komunikacji społecznej: konstruktywizm, ryptów, analiza transakcyjna, ujęcie psychologii humanistycznej.
2. Komunikacja werbalna i przetwarzania informacji zachowań pełniących funk	niewerbalna. Udział świadomych i nieświadomych procesów w ktach emisji i recepcji komunikatu. Zakres wolicjonalnej kontroli cję omunikatów. Problem komunikatów podprogowych.
3. Komunikacja werbalna. Z mówienia i słuchania. D różnych uwarunkowaniach	asady konwersacji i jej organizacja. Problematyka efektywnego terminanty nieprozumień. Specyfika komunikacji werbalnej w rodowiskowych, społecznych i kulturowych. omunikacji. u i ich pecyfika. Zasady skutecznych negocjacji. Ćwiczenia
4. Zaburzenia w procesach k	
5. Negocjacje. Fazy proces negocjacyjne.	ktu, kierowanie konfliktem. Negocjacje metodą rozwiazywania ulowania konfliktu. Metody rozwiązywania konfliktów sposobami
6. Konflikt. Struktura konfli konfliktów. Sposoby stym	tacje, mediacje, arbitraż, sąd. i cechy. któw komunikacji i ich znaczenie funkcjonalne. Analiza skuteczności
pozanegocjacyjnymi: facyli	acji. Proksemika. Odległość interpersonalna w mediach. Analiza
7. Style negocjacji, ich zalety	ıywanych za pośrednictwem: pozycji ciała, wyglądu fizycznego,
8. Typologia niewerbalnych a	niki twarzy, gestykulacji, kanału wokalnego.
różnych kanałów komuni aktów komunikacji doko kontaktu wzrokowego, mi	twórczego myślenia w komunikacji interpersonalnej – sztuka
9. Kreatywność i techniki argumentacji.	
Literatura podstawowa:	
1. Cialdini R., *Wywieranie* Psychologiczne, Gdańsk 20	*wpływu na innych. Teoria i praktyka*, Gdańskie Towarzystwo 01
2. Goban – Klas T., *Public rel* Businessman Book, Warsz	*ations czyli promocja reputacji. Pojęcia, definicje, uwarunkowania*, ıwa 1997
3. Hall E. T., *Proksemika w* Warszawa 2001	*kontekście krzyżowania się kultur*, w: Ukryty wymiar, Muza SA,
Literatura uzupełniająca:	

1. Kwarciak B., *Co trzeba wiedzieć o reklamie*, Wyd. Profesjonalnej Szkoły Biznesu, Kraków 1999
2. Nęcki Z., *Komunikacja międzyludzka*, ANTYKWA, Kraków 2000
3. Thomson P., *Sposoby komunikacji interpersonalnej*, Zyska i S-ka, Poznań 1998

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:				
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**SEMINARIUM DYPLOMOWE**			
Osoby prowadzące:	**Samodzielnie nauczyciele akademiccy – w zależności od tematu pracy dyplomowej**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**14**			
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**0**	**-**	**0**	**-**
Praca własna studenta	**0**	**-**	**0**	**-**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**90**	**3,6**	**60**	**2,4**
Praca własna studenta:	**260**	**10,4**	**290**	**11,6**
Cele modułu:	Zapoznanie studenta z techniką pisania pracy, sposobami zbierania i wykorzystywania źródeł naukowych.			
Efekty kształcenia:				
Wiedza: Student zna techni wykorzystania źródeł naukowyc Umiejętności: Student potrafi szczególnym uwzględnieniem p Kompetencje społeczne: Student r	ę pisania pracy dyplomowej, sposoby poszukiwania i h. przygotować pracę dyplomową zgodnie z zasadami, ze szanowania praw własności intelektualnej. ozumie otrzebę uczelnia się przez całe życie.			
Forma zajęć/metody dydaktyczne:				

Zajęcia praktyczne (seminarium, dy przypadku)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: przygotowanie pracy dyplomowej

Umiejętności: przygotowanie pracy dyplomowej

Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie głosu w dyskusji nad pracą

Treści programowe:

1. Wstęp. Określanie problematy ki badawczej i tematu pracy.
2. Zasady formułowania celów pr acy.
3. Techniki poszukiwania literatu y przedmiotu.
4. Technika pisania pracy. i plan. eśniej wytyczonych celów pracy w oparciu o zebrany
5. Koncepcja pracy – konstrukcja materiał
6. Dokładne opracowywanie wcz badawczy. badań i ocena wniosków płynących z pracy pod kątem wcześniej
7. Usystematyzowanie wyników założonych celów pracy. zedstawienia wiarygodności wyników badań i metod
8. Poznanie dodatkowych form p statystycznych. śmiennictwa naukowego i różnych technik cytowania włącznie z
9. Poznanie metod stosowania pi piśmiennictwem internetowy w bibliotecznych, specjalistycznych przeglądarek.
10. Sposoby wykorzystania zasobó

Literatura podstawowa:

1. Babbie E.: Badania społeczn e w praktyce. Warszawa 2003.
2. Kamiński S.: Nauka i metoda . Pojęcie nauki i klasyfikacja nauk, Lublin 1992. terską.
3. Boć J.: Jak pisać pracę magis Kolonia, Wrocław 2001. ygotować pracę dyplomową lub doktorską. Universitas,
4. Cabarelli G., Łucki Z.: Jak prz Kraków 1998. i licencjackie. Wskazówki dla studentów. WP PWN, Warszawa
5. Pułło A.: Prace magisterskie 2000. apisać dobrą pracę magisterską. Wydawnictwo AE im. Oskara
6. Urban S., Ładoński W.: Jak n Langego, Wrocław 1997.

Literatura uzupełniająca:	

1. Ajdukiewicz K.: Logika pragmatyczna. Warszawa 1965.

PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE

PSYCHOLOGIA BIZNESU

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Psychologia społeczna			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA ZARZĄDZANIA**			
Osoby prowadzące:	**Dr Piotr Mamcarz**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**8 (2,7 + 5,3)**		**8 (4 + 4)**	
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta	**37,5**	**1,5**	**70**	**2,8**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**60**	**2,4**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta:	**72,5**	**2,9**	**70**	**2,8**
Cele modułu:	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z psychologicznymi aspektami zarządzania, rolą zarządzającego organizacją, podejmowaniem decyzji, konfliktem w organizacji.			
Efekty kształcenia:				
Wiedza: Student zna rodzaje o psychiczną człowieka. Rozumie decyzji, teorie motywacji, czynn	ganizacji i ich cechy, identyfikuje wpływ organizacji na sferę procesy komunikacyjne w organizacji, modele podejmowania iki wpływające na poziom zaangażowania ludzi.			
Umiejętności: Student anali motywowanie, podejmowanie proponuje ich rozwiązania.	zuje procesy zachodzące w organizacji (komunikacja, decyzji), wskazuje problemy występujące w organizacji,			
Kompetencje społeczne: Student p	otrafi pracować w grupie. Chętnie bierze udział w dyskusji.			
Forma zajęć/metody dydaktyczne:				
Zajęcia teoretyczne (wykład, wykład analiza przypadku, dyskusja	multimedialny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, praca w grupach,			

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: przygotowanie i prezentacja projektu przygotowanego w grupie

Umiejętności: przygotowanie i prezentacja projektu przygotowanego w grupie

Kompetencje społeczne: przygotowanie i prezentacja projektu przygotowanego w grupie

Treści programowe:	
1. Człowiek w organizacji.	rganizacja jako byt o wielu obliczach. Klasyczne i ponowoczesne zacji. Metafory organizacji w roli narzędziu poznania i interwencji
w firmach.	
2.	y, czyli co przyciąga ludzi do organizacji? Różne typy organizacji i e na ludzi. Kontrakt psychologiczny i organizacyjne zachowania w organizacji. Człowiek, jako uczestnik procesu komunikacji w nia ludzi w organizacjach. Organizacje jako źródło sensu dla ich w). Racjonalność oparta na rozumieniu sytuacji, świadomość lorfologia procesu nadawania sensu. Co się dzieje, gdy działania w acą sens? Menedżer, jako, ten kto nadaje sens działaniom.
3. w organizacji.	ces grupowy i organizacyjny. Podstawowe modele i koncepcje organizacyjnej. teoria konwergencji i teoria strukturacji. Możliwości nałów komunikowania w firmach. Nieformalna komunikacja wencje i możliwości wykorzystania. Podnoszenie skuteczności awę komunikacji. Dlaczego trudności w komunikacji są raczej rracje i opowieści organizacyjne jako zjawiska ze sfery komunikacji
4.	
Zaangażowanie –	ko źródła zaangażowania lub demotywacji. Klasyczne koncepcje a. Podstawowe wzorce motywacyjne. Motywacja oparta na parta na satysfakcji. Oczekiwania, czyli marzycielstwo stosowane. możliwości ich ograniczania. Motywacja poznawcza i motywacja an, w którym nie ma dla człowieka nic niemożliwego. cz do sukcesu. Modele zaangażowania i ich ograniczenia . Czynniki
partycypacja w zarządzan mrzonka?	nie. Pełna partycypacja w zarządzaniu, czyli pracownik, partner czy komplikowane uwarunkowania zarządzania uczestniczącego. Pełna
5. P	ko istota zarządzania. Ograniczona racjonalność decydenta. wości podejmowania decyzji. Teoria użyteczności i teoria ndywidualny w organizacji. Specyfika decyzji podejmowanych w

grupach i zespołach. Decyzje a emocje. Procesy grupowe, jako czynnik wpływający, na jakość decyzji. Patologiczne syndromy grupowe i organizacyjne związane z podejmowaniem decyzji. Psychologiczne heurystyki wykorzystywane procesach decyzyjnych. W jaki sposób można dążyć do podejmowania decyzji wysokiej jakości w praktyce zarządzania.

6. Kulturowe i etyczne problemy zarządzania
7. Globalizacja i jej konsekwencje. Wartości organizacyjne. Związki z szerszymi systemami aksjologicznymi. Istota różnic kulturowych.

Literatura podstawowa:

1. Chmiel N., *Psychologia pracy i organizacji*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2003
2. Hatch M.J., *Teoria organizacji*, Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 2000
3. Hamilton C., *Skuteczna komunikacja w biznesie*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011

Literatura uzupełniająca:

1. Czerniawska B., *Nowa teoria organizacji*, Wydawnictwo Poltext, Warszawa 2010 ,
2. Griffin E., *Podstawy komunikacji społecznej* 200 Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk
3. Tyszka T., *Decyzje, psychologiczna i ekonomiczna*, Wydawnictwo Naukowe *perspektywa* Scholar, Warszawa 2010
4. Koźmiński A. K. Latusek-Jurczak D., *Rozwój teorii organizacji*, Oficyna Wolters Kluwer Business, Warszawa 2011

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**
Poziom kształcenia:	pierwszy
Profil kształcenia:	praktyczny
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**COACHING I MENTORING**
Osoby prowadzące:	**Mgr Aneta Lutomska**

	Mgr Luiza Mądrowska			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**5 (2,5 + 2,5)**			
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta:	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**

Cele modułu:	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z nowoczesnymi metodami rozwoju stosowanych w rozwoju organizacji.
Efekty kształcenia:	
Wiedza: Student zna zasady stoso	vania coachingu i mentoringu oraz ich rolę w rozwoju organizacji. anować i przeprowadzić sesje coachingu i mentoringu. otrafi pracować w grupie.
Umiejętności: Student potrafi zapl	
Kompetencje społeczne: Student p	
Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Zajęcia teoretyczne (wykład multim warsztaty z coachingu i mentoringu	praktyczne (ćwiczenia, praca w grupach,

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:
Wiedza: przygotowanie i prezentacja projektu grupowego

Umiejętności: przygotowanie i prezentacja projektu grupowego
Kompetencje społeczne: przygotowanie i prezentacja projektu grupowego

Treści programowe:	

1. Idea ciągłego rozwoju. A rynkowych i indywidualny 2. Metody rozwoju, czynniki 3. Geneza i mechanizmy dzia 4. Praktyczne doświadczenia 5. Animowanie sesji coachin 6. Action learning jako meto 7. Zasady stosowania action etapowość, rola facylitator	aliza indywidualnych potrzeb rozwojowych w kontekście wyzwań ch redyspozycji. motywujące do rozwoju, zasady ich stosowania w raktyce. ania coachingu i mentoringu. w ich stosowaniu. gu mentoringu. da wspierania rozwoju osobistego i rofesjonalnego. learning: dobór ludzi do zespołu, uzyskiwanie zjawiska synergii, a, prezentera i członka zespołu.
Literatura podstawowa:	
1. Hargrove R., *Mistrzowski* 2. Parsloe E., *Coaching i men* 3. Parsloe E., Wray M. *Trene* 4. Thorpe S., Clifford J., *Podr*	*oaching*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2006 *toring*, Petit, Warszawa, 1998 *i mentor*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków, 2002 *ęcznik coachingu*, REBIS, Poznań 2007
Literatura uzupełniająca:	
1. Bennewicz M, 2008 2. Bennewicz M, 2009 3. Sidor Rządkowska M. (red.)	*, czyli restauracja osobowości*, G+J, Gruner +Jahr Polska, Warszawa *g, czyli przebudzacz neuronów*, G+J, Gruner +Jahr Polska, Warszawa *Coaching*, Oficyna a Wolters Kluwer, Kraków, 2009

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**
Poziom kształcenia:	pierwszy
Profil kształcenia:	praktyczny
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA SPRZEDAŻY**
Osoby prowadzące:	**Dr Wiktor Rozmus**

Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**8 (2,7 + 5,3)**		**8 (4 + 4)**	
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta	**37,5**	**1,5**	**70**	**2,8**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**60**	**2,4**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta:	**72,5**	**2,9**	**70**	**2,8**

Cele modułu:	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy z zakresu nowoczesnych technik sprzedaży i obsługi klienta w ujęciu psychologicznym, zapoznanie studentów z umiejętnością przekonywania, argumentowania, nakreślenie studentom istoty czynników psychologicznych w sprzedaży, a także problemów natury etycznej w pracy handlowca.
Efekty kształcenia:	
Wiedza: Student opisuje metody i narzędzia	stosowane na poszczególnych etapach procesu sprzedaży hologicznych czynników wpływających na decyzje konsumenta, ıia decyzji przez klientów, zna zasady komunikowania się z
klientem.	era odpowiednie sposoby i rozwiązania dotyczące argumentacji i obrony
Umiejętności:	tuacji i konsumenta, potrafi zaplanować wizytę handlową z w inscenizowanych rozmowach handlowych, analizuje powiązanie
czynników psychologicznych z dział handlową.	ne: Student zna i szanuje aspekt etyczny w pracy handlowca, samodzielnie
wyprowadza wnioski, aktywnie uczestniczy w zajęciach.	
Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Zajęcia teoretyczne (wykład, wykła	d multimedialny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia audytoryjne,
studium przypadku)	

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia: Wiedza:

zaliczenie pisemne

Umiejętności: zaliczenie pisemne

Kompetencje społeczne: ocena na podstawie aktywnego udziału w zajęciach

Treści programowe:

1. Istota psychologii w działalności handlowej.
2. Cechy i umiejętności profesjonalnego sprzedawcy.
3. Etapy procesu sprzedaży.
4. Planowanie sprzedaży.
5. Typy klientów a ść technik sprzedaży.
6. chanizmy podejmowania decyzji przez
7. konsumentów.
8. Zasady kontaktu pośredniego ia rozmów telefonicznych z z klientem. ndlowcami.
9. Spotkanie bezpośrednie z klientem -szanse, zagrożenia.
10. Metody rozmowy handlowej.
11. Badanie potrzeb klienta.
12. Efektywne sposoby siła perswazji. prezentacji oferty. by obrony.
13. Metody argumentowania-
14. Techniki manipulacj
15. Rodzaje i techniki odpierania.
16. Trudny klient-cechy psychologiczne 17. Zasady

postępowania z trudnym klientem.

18. Zasady rozpatrywania reklamacji.

19. Rozwój osobisty sprzedawcy.

20. Zasady etyki w zawodzie handlowca.

Literatura podstawowa:

1. Pankiewicz K., *Alchemia sp* *rzedaży, czyli jak skutecznie sprzedawać produkty, usługi, pomysły i wizerunek samego siebie*,)ne Press, Gliwice2007 *pulaje*, Biblioteka moderatora, Wrocław :004
2. Witkowski T., *Psychomani* *y: o sztuce sprzedawania*, BL Infor Polska, Gdańsk 2005
3. Rosell L., *Techniki sprzedaż* *rswazji. Strategie i techniki wywierania wpływu na ludzi*, Jacek
4. Hogan K., *Psychologia p* Santorski & Co Agencja W dawnicza, Warszawa 2005

Literatura uzupełniająca:

1. Moulinier R., *Techniki sprzedaży* , PWE, Warszawa2007,
2. Futrell Ch. M., *techniki sprzedaży,* Oficyna Wolters Kluwer, Warszawa 2011
3. Zemke R., Anderson K., *zapewnić znakomitą obsługę klientów*, Wolters Kluwer Polska, Kraków2006

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Psychologia osobowości			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA PRACY W GRUPIE**			
Osoby prowadzące:	**Mgr Aneta Lutomska**			
	Mgr Luiza Mądrowska			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**5 (2,5 + 2,5)**			
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta:	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**
Cele modułu:	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z wiedzą w zakresie funkcjonowania grup oraz korzyści i trudności jakie powstają w wyniku uczestnictwa w grupach i pracy zespołowej			
Efekty kształcenia:				
Wiedza: Student posiada wiedzę o zasadach funkcjonowania grup ludzkich, interakcjach zachodzących pomiędzy członkami grupy, zjawiskach i procesach występujących w grupach różnego rodzaju. Zna wpływ różnych czynników na efektywność grupy, identyfikuje negatywne zjawiska grupowe. Umiejętności: Student potrafi przeanalizować sytuację w danej grupie, zdiagnozować ewentualne zjawiska niepożądane, zaproponować metody rozwiązania problemu. otrafi pracować w grupie przyjmując w niej różne role. Kompetencje społeczne: Student p				
Forma zajęć/metody dydaktyczne:				
Zajęcia teoretyczne (ia praktyczne (ćwiczenia, praca w grupach, dyskusja, analiza przypadków, gry symulacyjne)				

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:
Wiedza: zaliczenie na podstawie projektu grupowego Umiejętności: zaliczenie na podstawi projektu grupowego Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie projektu grupowego
Treści programowe:
1. Grupy i ich rodzaje. Grupy a 2. Grupy pierwotne, grupy odniesienia. 3. Orientacje teoretyczne w b nad grupami. 4. ad strukturami społecznymi. 5. Procesy i zjawiska grupowe 6. Wielkość, kompozycja i spójność grup. 7. Rola emocji w grupach. 8. Struktury socjometryczne, aturalnych i zadaniowych. wyłaniania się norm. 9. Komunikacja w grupach i zespołach. 10. Przywództwo w grupach ozwojowe: formowanie, różnicowanie, wyłanianie się norm, faza 11. Wpływ grupy na jednostkę pracy. 12. Uwarunkowania pozycji zwojowych grup. człowieka w grupie. 13. Tożsamość jednostki a identyfikacja z grupą. 14. Role grupowe. mizm, tłumienie mniejszości, społeczne próżniactwo, radykalizacja i 15. 16. Rola lidera w łania niekorzystnym zjawiskom grupowym. 17. Biegu kreatywności w zespołach. 18. Skuteczność grup za rodzaju.

19. Warunki skuteczneg
grup.

20. Czynniki wpływające
grupowych.

21. Grupy w warunkach

22. Wady gru ujednolice

myślenia grupowego.

23.

Literatura podstawowa:

1. Hartley P., *Komunikacja w grupie*, Wydawnictwo Zysk i s-ka, Warszawa 2000
2. Oyster C., *Grupy*, Wydawnictwo Zysk i s-ka, Warszawa 2002

Literatura uzupełniająca:

Eysenck, H. J. & Eysenck, M., *trywanie umysłu: Dlaczego ludzie zachowują się tak, jak się zachowują?* Gdańskie Wydawnictw Psychologiczne, Gdańsk 1996

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Psychologia procesów poznawczych			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA SZKOLEŃ**			
Osoby prowadzące:	**Mgr Aneta Lutomska**			
	Mgr Luiza Mądrowska			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**5 (2,5 + 2,5)**			
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta:	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**
Cele modułu:	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy i umiejętności z zakresu przebiegu planowania i realizacji szkoleń i innych działań zmierzających do poprawy kwalifikacji, wdrożenie studentów w tematykę efektywnego zarządzania karierą, istotę samorealizacji i rozwoju człowieka.			
Efekty kształcenia:				
Wiedza: Student zna zasady i techn rozwijania rozwojowych. Umiejętności: ich do konkretnych odbiorców.	potencjału pracowników, definiuje specyfikę dy analizy potrzeb szkoleniowych, wymienia i opisuje elementarne narzędzia stosowane do oceny szkoleń i innych działań skaną wiedzę w zakresie rozwoju człowieka do wykonania onej grupy odbiorców, samodzielnie podejmuje poprawne decyzje analizuje metody i techniki szkoleniowe pod kątem dostosowania na świadomość przestrzegania zasad etycznych dotyczących zkoleniowca, samodzielnie uzupełnia wiedzę i chętnie poddaje			

dyskusji zdobyte informacje.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Zajęcia teoretyczne (wykład z prez	entacją multimedialną), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, dyskusja, gry symulacyjne)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia: Wiedza:

zaliczenie pisemne

Umiejętności: zaliczenie pisemne

Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie aktywnego udziału w zajęciach

Treści programowe:

1. Istota rozwoju zawodowego
2. Różnorodne formy rozwoju pracowników.
3. Specyfika nauczania dorosłych - idea kontynuowania edukacji przez całe życie. dorosłych a uczeniem się dzieci wg M. Knowlesa.
4. doświadczenie D. A. Kolba i jej zastosowania praktyczne.
5. szkolenia od innych działań.
6. Potrzeba szkoleń, ich rodzaje wego w przypadku każdego z rodzajów różnią się szkoleń.
7. Rodzaje szkoleń.
8. leniach zamkniętych, badania rynku w szkoleniach otwartych,
9. Analiza potrzeb jako element w przygotowywaniu projektów społecznych.
10. nenty projektu szkolenia.
11. Projektowanie szkoleń -
12. Definiowanie celów szkoleniowych.
13. Dobór treści szkolenia.
14. Wybór metody szkolenia.

15. Dobór trenerów.
16. Decyzja co do miejsca szkolenia.
17. Planowanie metod oceny i działań poszkoleniowych.

18. Projektowanie sesji szkoleniowej, wykorzystanie zasad uczenia się osób dorosłych w praktyce działań rozwojowych.
19. Metody nauczania.
20. Metody pracy z grupą.
21. Praca z grupą - dynamika grupy, praca z grupą i podgrupami, aranżacja przestrzeni dla pracy grupowej.
22. Ocena efektów i jakości szkolenia - model oceny szkoleń D.L. Kirkpatricka.
23. Schematy realizacji oceny efektywności szkoleń, działania po szkoleniu, kalkulacja kosztów i zysków ze szkolenia.

Literatura podstawowa:	
1. Law H., Ireland S, Hussain Z.,	*Psychologia coachingu*. Warszawa 2010, PWN.
2. Łaguna M., *Szkolenia*. Gdańs	k 2004, GWP. *gotowanie szkolenia*.
3. Łaguna M., Fortuna P., *Przy*	idańsk 2009, GWP. *w szkolenia*. Gdańsk 012, GWP.
4. Woźniak J. *Ocenianie efektó*	
Literatura uzupełniająca:	

1. Parsloe E. i Wray M., *i mentor.* Kraków 2002, OE.
2. Rae L., *Planowanie i projekto* . Kraków1999, ABC
szkoleń

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Psychologia emocji i motywacji, Psychologia osobowości, Psychologia zarządzania			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGICZNE ASPEKTY ZARZĄDZANIA PERSONELEM**			
Osoby prowadzące:	**Dr Tomasz Knopik**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**8 (2,7 + 5,3)**		**8 (4 + 4)**	
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta	**37,5**	**1,5**	**70**	**2,8**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**60**	**2,4**	**30**	**1,2**
Praca własna studenta:	**72,5**	**2,9**	**70**	**2,8**
Cele modułu:	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami, prawidłowościami i problemami zarządzania personelem, procesem zarządzania zasobami ludzkimi w nowoczesnej organizacji, przedstawienie studentom różnych metod i technik naboru, oceny i motywowania pracowników.			
Efekty kształcenia:				

Wiedza:	rminologię związaną z zarządzaniem personelem, zna i opisuje mechanizm hodzące w niej procesy, a także metody i techniki rekrutacji, zarządzania kadrą. ki motywacyjne, zna współczesne psychologiczne koncepcje
Umiejętności: pracowniczej, propo	rawnie posługuje się poznanymi pojęciami, ocenia stosowane w rozwiązania w różnych ceny i motywacji, konstruuje własne proste arkusze oceny zakresie podnoszenia lub zmiany kwalifikacji, ocenia ych technik motywacyjnych stosowanych w organizacji. psychologii w efektywnym samo
wiedzę z za	ętnie bierze udział w dyskusjach, rozumie znaczenie aspektów aniu zasobami ludzkimi, zachowuje ostrożność w wyrażaniu opinii,

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Zajęcia teoretyczne (wykład z prez	entacją multimedialną), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, studium przypadku)
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia: Wiedza: zaliczenie pisemne Umiejętności: ocena na podstawie referatu na wybrany temat Kompetencje społeczne: ocena na podstawie aktywnego udziału w zajęciach	
Treści programowe:	

1. Co to jest organizacja.
2. Zarządzanie organizacją - odstawowe funkcje.
3. Zarządzanie personelem w organizacji. :owanie stanowisk pracy i ich opis.
4. Proces kadrowy a strategia biznesowa organizacji. agań zawodowych w rekrutacji i
5. Role organizacyjne - selekcji.
6. Rekrutacja i selekcja kandydatów. ych o kandydatach do pracy.
7. - projektowanie procesu i dobór metod. selekcyjnych.
8.
9. Assessment Center w selek kandydatów ceny okresowej pracowników.
10. Przyczyny chybionych decy osowanie właściwej skali do oceny pracy członków organizacji.
11. Wspieranie adaptacji nowy j i spotykanie podejścia do karier we współczesnych organizacjach. pracowników. własnej kariery zawodowej przez pracowników
12. Stres i redukcja jego negat korporacji. skutków. ncji zawodowych pracowników-
13. Ocena i rozwój pracowniko metody.
14.
15.
16. y dbałości współczesnych organizacji o wysoką kulturę rozstawania
17.
18.
19. Rodzaje wynagradzania pracowników.
20. Tworzenie systemów prem organizacji.
21. Rozstawanie się z pracown
22.

się ze swoimi członkami.

23. Wdrażanie zmian (restrukturyzacja).
24. Partycypacja pracownicza.
25. Współczesne wyzwania zawodowe stawiane przez organizacje wobec specjalistów w zakresie psychologii zarządzania personelem.
26. Obszary doskonalenia psychologów pracy odpowiedzialnych w firmie za kształtowanie polityki kadrowej.

Literatura podstawowa:

1. Brzeziński M., *Organizacja kreatywna.* Warszawa 2009, PWN.
2. Armstrong M., *Zarządzanie zasobami ludzkimi*. Kraków 2000, Oficyna Ekonomiczna.
3. Borkowska S. (red.), *Wyna grodzenie - rozwiązywanie problemów w praktyce.* Kraków 2004, Oficyna Ekonomiczna.
4. Listwan T., (red.) *Zarządzanie kadrami*, CH Beck, Warszawa 2006
5. Zbiegień-Maciąg L. (red.), *Zarządzanie pracownikami*, Wyd. AGH, Kraków, 2003

Literatura uzupełniająca:

1. Jamka B., *y i wewnętrzny pracowników*, Difin, Warszawa 2001
2. Schwan J., Seipel S., *ting kadrowy*, Wyd. Beck, Warszawa, 2002
3. Kelley, T., *projektowej. Lekcje kreatywności z doświadczeń czołowej amerykańskiej firmy* 03 MT Biznes.

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**
Poziom kształcenia:	pierwszy
Profil kształcenia:	praktyczny
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Psychologia emocji i motywacji, Psychologia osobowości, Psychologia procesów poznawczych
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**INNOWACYJNOŚĆ W BIZNESIE**
Osoby prowadzące:	**Dr Wiktor Rozmus**
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**5 (2,5 + 2,5)**

Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta:	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**

Cele modułu:	Celem przedmiotu jest przedstawienie studentom zagadnień z zakresu innowacyjnych rozwiązań w aktywności zawodowej człowieka, przekazanie wiedzy o funkcjonowaniu jednostek pod kątem społecznym i emocjonalnym, nakreślenie związku czynników psychologicznych z aktywnością profesjonalną człowieka.
Efekty kształcenia:	
Wiedza: charakteryzuje podstawowe model mających Umiejętności: biznesu z zastosowaniem metod in biznesu na przykładzie konkretnych	mentarne zagadnienia i pojęcia z zakresu problematyki dencje rozwoju oraz obszar badań przedsiębiorczości, zastosowanie w biznesie. korzystuje zdobytą wiedzę do analizy poziomu innowacyjności w biznesie, we, proponuje rozwiązania dotyczące nowoczesnego prowadzenia ych, porównuje efektywność sposobów prowadzenia nętnie dyskutuje na temat wspierania rozwoju człowieka, aktywnie mość znaczenia wprowadzania innowacyjności w różnorodnych

formach w działalność biznesową.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	
Zajęcia teoretyczne (wykład klasyc przypadku, dyskusja nad omawian	ny), zajęcia praktyczne (ćwiczenia audytoryjne, studium ymi agadnieniami)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie pisemne

Umiejętności: kolokwium pisemne – analiza przypadku

Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie wypowiedzi i aktywności na zajęciach

Treści programowe:

1. Istota twórczości i innowa
2. Kryteria i rodzaje innowac
3. Innowacyjne rozwiązania i yjności - podstawowe pojęcia. yjności.
4. Nowoczesne rozwiązania ch społeczno-kulturowe uwarunkowania.
5. Zdolność przezwyciężania iznesowe a procesy psychiczne.
6. Zastosowanie psychologii rzeszkód. w biznesie
7. Różne formy myślenia inn wacyjnego. ograniczeń w innowacyjności.
8. Przezwyciężani przeszkód i ia i zachowania. oraz
9. Stopery twórczego myślen rozumowanie indukcyjne.
10. Rozumowanie dedukcyjne yjnej aktywności. ane techniki twórczego myślenia. wanie
11. Motywowanie do innowac nnowacyjności. go wpływ na skuteczne rozwiązywanie
12. Trening twórczości - wybr roblemów w biznesie. znesie - metody badające style
13. Psychologiczne uwarunko achowań.
14. Myślenie innowacyjne i je graficznych" w biznesie. nauka, technika, przedsiębiorczość i biznes).
15. Innowacyjna postawa w bi
16. Zastosowanie metod „idio
17. Twórczość pragmatyczna (

Literatura podstawowa:

1. Klinkosz W., *Motywacja osiągnięć osób aktywnych zawodowo*. Lublin 2013, Wydawnictwo KUL
2. Kożusznik B., (red.) *Psychologiczne uwarunkowania innowacyjności.* Katowice 2010, Wyd. UŚ.
3. Góralczyk A., *Być nowatorem*. Warszawa 1990, PWN.
4. Proktor, T., *Twórcze rozwiązywanie problemów. Podręcznik dla menadżerów*. Gdańsk 2003, GWP
5. Cieślik J., *Przedsiębiorczość dla ambitnych. Jak uruchomić własny biznes* Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne

Literatura uzupełniająca:

1. Niebrzydowski L., (red.) *Stymulatory rozwoju aktywności i osobowości twórczej*. Łódź 1995, Wydawnictwo UŁ
2. Tokarz, A. (red.), *Stymulatory i inhibitory aktywności twórczej*. Kraków 1991, Instytut Psychologii UJ.

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	Psychologia procesów poznawczych, Psychologia osobowości			
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**MANIPULACJA A WSPÓŁDZIAŁANIE**			
Osoby prowadzące:	**Mgr Luiza Mądrowska**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**5 (2,5 + 2,5)**			
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**30**	**1,2**	**15**	**0,6**
Praca własna studenta:	**32,5**	**1,3**	**47,5**	**1,9**
Cele modułu:	Celem modułu jest wprowadzenie studentów w tematykę z zakresu manipulacji i jej wpływu na funkcjonowanie człowieka w ujęciu współdziałania i podejmowania decyzji, przedstawienie wiedzy na temat funkcji psychologii manipulacji w komunikacji, nabycie przez studentów umiejętności formułowania komunikatów z zastosowaniem technik psychologicznych.			
Efekty kształcenia:				

Wiedza: wywierania wpływu na innych. Umiejętności: poddaje krytycznej ocenie	a wiedzę z zakresu technik i metod wywierania wpływu na drugiego człowieka, ekty wywierania wpływu na ludzi, identyfikuje zaburzenia miernej perswazji, definiuje niekontrolowane korzystanie z wybiera metody psychologiczne pozwalające na zdiagnozowanie rozróżnia i opisuje pozytywne i negatywne skutki manipulacji, ną perswazję i manipulację, której poddawana jest dana jednostka, udzielających pomocy i wsparcia osobom dotkniętym manipulacją. dróżnia skutki manipulacji, ma świadomość negatywnego wpływu owieka, chętnie nawiązuje kontakty interpersonalne, jest wrażliwy

na potrzeby i problemy osób z zaburzeniami zachowania wynikające z niepoprawnego budowania relacji.	
Forma zajęć/metody dydaktyczne: Zajęcia teoretyczne (wykład klasyc przypadku)	ny z elementami dyskusji), zajęcia praktyczne (ćwiczenia, studium
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia: Wiedza: zaliczenie pisemne Umiejętności: ocena na podstawie prezentacji na wybrany temat Kompetencje społeczne: ocena na podstawie prezentacji, udziału w dyskusjach	
Treści programowe:	

1. e, podstawowe techniki manipulacji w negocjacjach.
2. Analiza mechanizmów man społecznej w relacjach międzyludzkich.

Sposoby przeciwdziałania ma

4. ujące w organizacjach społecznych i miejscu pracy.
5. Komunikowanie się jako „gra” – kiedy transakcja w relacjach międzyludzkich jest udana”.
6. Świadome wpływa d back w relacji interpersonalnej.
7. u psychicznego rozmówcy i jego strategii komunikacyjnych.
8. nia komunikatów niewerbalnych
9. Świadome operowanie własr rozmówcy. „mową ciała”.
10. Eliminowanie barier komunikacyjnych .
11. Technika aktywnego słuchan ulacje w relacjach międzyludzkich.
12. Podstawowe techniki asertywności. gie, techniki wywierania wpływu na ludzi.
13. Podstawy perswazji – zmy dominacji i manipulacji w kierowaniu ludźmi.
14. Podstawy perswazji –
15. Manipulacje w relacjach międzyludzkich.
16.
17. Negocjacje jako typ perswaz i rozwiązywania sporów.
18. Style negocjowania.
19. Schemat czynników perswazji.
20. Przygotowanie negocjacji i wybór stylu.
21. Rozpoznawanie psychomanipulacji oraz chwytów erystycznych.
22. Skutki psychomanipulacji.

Literatura podstawowa:	

1. Błaut R., *Skuteczne*ie. Warszawa 2004, CM.
*negocjac*Narszawa 2004, Wydawnictwo Jacek Santorski.
2. Berne E., *W co grają ludzie.*wu na ludzi. Gdańsk 1996, GWP
3. Cialdini R., *Wywieranie*wazji. Strategie i techniki wywierania wpływu na ludzi. Warszawa
wpły 4. Hogan K., *Psychologia pers*ncja Wydawnicza. *munikacji*.
2005, Jacek Santorski Co Ag raków 2006, Znak.
5. Sujak E., *ABC psychologii ko*

Literatura uzupełniająca:

1. Aronson E., *Człowiek – istota* *społeczna*. Warszawa 1996, PWN.
2. Schulz von Thyn F., *zmawiania*. Kraków 2003, WAM.
3. Tyszka T., *łapki oceniania i podejmowania decyzji*. Gdańsk 1999, GWP
. Gdańsk 2000, GWP.
4. Głodowski W., *Komunikacja niewerbalna* *nie się w organizacji*. Wrocław 1999, Astrum.
5. Stankiewicz J., *Komunikow*

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	**WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH W LUBLINIE** WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH			
Nazwa kierunku:	**PSYCHOLOGIA**			
Poziom kształcenia:	pierwszy			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:				
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**SEMINARIUM DYPLOMOWE**			
Osoby prowadzące:	**Samodzielnie nauczyciele akademiccy – w zależności od tematu pracy dyplomowej**			
Ogólna liczba punktów ECTS (zajęcia teoretyczne + zajęcia praktyczne):	**14**			
Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS z uwzględnieniem form pracy studenta:**	studia stacjonarne	liczba punktów ECTS	studia niestacjonarne	liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne – zajęcia zorganizowane	**0**	**-**	**0**	**-**
Praca własna studenta	**0**	**-**	**0**	**-**
Zajęcia praktyczne – zajęcia zorganizowane	**90**	**3,6**	**60**	**2,4**
Praca własna studenta:	**260**	**10,4**	**290**	**11,6**
Cele modułu:	Zapoznanie studenta z techniką pisania pracy, sposobami zbierania i wykorzystywania źródeł naukowych.			
Efekty kształcenia:				
Wiedza: Student zna techni wykorzystania źródeł naukowyc Umiejętności: Student potrafi szczególnym uwzględnieniem p Kompetencje społeczne: Student r	kę pisania pracy dyplomowej, sposoby poszukiwania i h. przygotować pracę dyplomową zgodnie z zasadami, ze oszanowania praw własności intelektualnej. ozumie potrzebę uczelnia się przez całe życie.			
Forma zajęć/metody dydaktyczne:				
Zajęcia praktyczne (seminarium, dy przypadku)				

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: przygotowanie pracy dyplomowej

Umiejętności: przygotowanie pracy dyplomowej

Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie głosu w dyskusji nad pracą

Treści programowe:

11. Wstęp. Określanie problematy ki badawczej i tematu pracy.
12. Zasady formułowania celów pr acy.
13. Techniki poszukiwania Ł NAUK SPOŁECZNYCH ry literatu WYDZI zedmiotu.
14. Technika pisania pracy. MEDYCZNYCH i plan.
15. Koncepcja pracy I eśniej wytyczonych celów pracy w oparciu o zebrany materiał NAUK – konstrukcja zej Szkoły Nauk Społecznych
16. Dokładne opracowywanie wcz badań i ocena wniosków płynących z pracy pod kątem wcześniej badawczy. Wyżs nie
17. Usystematyzowanie wyników zedstawienia wiarygodności wyników badań i metod założonych celów pracy. W śmiennictwa naukowego i różnych technik cytowania włącznie z Lubli n.
18. Poznanie dodatkowych form p w bibliotecznych, specjalistycznych przeglądarek. statystycznych.
19. Poznanie metod stosowania pi piśmiennictwem internetowy
20. Sposoby wykorzystania zasobó

Literatura podstawowa: S YLABUSY PRZEDMIOTÓW

7. Bał
nia społeczne w praktyce. Warszawa 2003. na
8. Kamińs
kierunku
9. Boć J.: Jal . Pojęcie nauki i klasyfikacja nauk, Lublin 1992.
10. Cabarelli G., ARZĄDZANIE terską. Kolonia, Wrocław
prz K
11. Pułło A.:
12. Urban S., 1. ygotować pracę dyplomową lub doktorską. Universitas,
Jak n Langego, Wı
magisterskie studia pierwszego stop
licencjackie. Wskazówki dla studentów. WP PWN, Warszawa
apisać dobrą pracę magisterską. Wydawnictwo AE ir

Literatura uzupełniająca:	
2. Ajdukiewicz K.: Logika pragma	Warszawa 1965.

Spis treści

1. MODUŁY PRZEDMIOTOWE KSZTAŁCENIA OGÓLNOUCZELNIANE 4

BHP i ergonomia 4

Język obcy (angielski) 8

Język obcy (niemiecki) 13

Socjologia 17

Psychologia 21

Etyka 25

Technologie informacyjne 28

Elementy prawa i ochrona własności intelektualnej 32

Wychowanie fizyczne..... 36

2. MODUŁY PRZEDMIOTOWE KSZTAŁCENIA PODSTAWOWEGO I KIERUNKOWEGO 39

Zarządzanie 39

Metody i techniki zarządzania 45

Metody ilościowe w zarządzaniu 49

Metody projektowania organizacji 53

Elementy prawa w gospodarce..... 57

Prognozowanie gospodarcze 61

Podstawy ekonomii 66
Finanse 70
Zachowania organizacyjne 75
Zarządzanie zasobami ludzkimi 81
Zarządzanie jakością 86
Systemy informatyczne w zarządzaniu 90
Marketing 95
Badania marketingowe 99
Zintegrowana komunikacja marketingowa 104
Rachunkowość finansowa 108
Finanse przedsiębiorstwa 113

3. PRZEDMIOTY DO WYBORU 118

Rachunkowość 118
Introduction to Accounting 125
Analiza finansowa 132
Financial Analysis 137
Podmioty biznesowe w zarządzaniu 143
E-firma 151

Marketing w e-biznesie 156
Wprowadzenie do logistyki 161
Zarządzanie logistyczne 165

4. PRZEDMIOTY W RAMACH SPECJALNOŚCI „ZARZĄDZANIE ZASOBAMI LUDZKIMI” 169

Zarządzanie zespołem pracowniczym 169
Ocena pracy i zarządzanie wynikami 174
Zarządzanie rozwojem personelu 178
Metody doboru personelu 182
Etyka i standardy zatrudnienia 186
Systemy motywowania w organizacji 190
Metody i techniki komunikacji interpersonalnej 195
Współczesne formy zatrudnienia 198

5. SPECJALIZACJA: ZARZĄDZANIE MAŁYMI I ŚREDNIMI PRZEDSIĘBIORSTWAMI 202

Strategie rozwoju przedsiębiorstw sektora MSP 202
Przedsiębiorstwo rodzinne 207
Źródła finansowania małych i średnich przedsiębiorstw 212

Przedsiębiorczość i innowacyjność w zarządzaniu małym przedsiębiorstwem 216
Cyfryzacja i gospodarka elektroniczna w MŚP 220
Zarządzanie relacjami biznesowymi 223
Zarządzanie projektowe..... 227
Bezpieczeństwo informacji 231

6. SEMINARIUM DYPLOMOWE I PRACA DYPLOMOWA 235

Seminarium dyplomowe i praca dyplomowa 235

7. PRAKTYKI ..... 239 Praktyki

..... 239

1. Moduły przedmiotowe kształcenia ogólnouczelniane

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

BHP i ergonomia	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Ogólnouczelniany
Rok / Semestr:	I / 1
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Znajomość zasad postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń wyniesiona z przedmiotu przysposobienie obronne na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin

Studia stacjonarne	8								1	**9**
Studia niestacjonarne	4								1	**5**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	Wykład z dyskusją i analizą wybranych przypadków.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L **p.**	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna podstawy prawne bezpieczeństwa i higieny pracy.	K1P_W12
P_W02	Wymienia i charakteryzuje podstawowe zasady organizacji pracy.	K1P_W12
P_W03	Wymienia i charakteryzuje zasady projektowania stanowiska pracy.	K1P_W12
	Umiejętności:	
P_U01	Wykorzystuje aspekty prawne dotyczące BHP w organizacji pracy.	K1P _U04
P_U02	Projektuje stanowiska pracy zgodnie z zasadami BHP.	K1P _U10
P_U03	Stosuje rozwiązania techniczne i organizacyjne w projektowaniu stanowiska pracy.	K1P _U10
P_U04	Przewiduje skutki działalności gospodarczej i wpływu pracy na człowieka.	K1P _U14
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Wykazuje postawę odpowiedzialności społecznej przy projektowaniu i organizacji pracy.	K1P _K02

4

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Pojęcie, rodzaje i rozwój ergonomii.	P_W01, P_W02
W2	Podstawy prawne ergonomii i bhp.	P_W01
W3	Materialne warunki pracy.	P_W02, P_W03
W4	Czynniki ergonomiczne w kształtowaniu środowiska pracy.	P W02, P W03, P U01, P U03, P_K01
W5	Stanowisko komputerowe.	P W02, P W03, P U02, P U03, P_K01
W6	Praca umysłowa - ergonomiczna ocena materialnego środowiska pracy umysłowej.	P W02, P U04, P_K01
W7	Ochrona pracy.	P W01, P W02, P U01, P U02, P U03, P U04, P_K01

W8	Higiena pracy.	P W01, P U04, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształce	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
	Wiedza:	
P_W01	Praca pisemna.	W1, W2, W7, W8
P_W02	Praca pisemna.	W1, W3, W4, W3, W6, W7
P_W03	Praca pisemna.	W3, W4, W5
	Umiejętności:	
P_U01	Praca pisemna, opracowanie projektu stanowiska pracy	W4, W7
P_U02	Praca pisemna, opracowanie projektu stanowiska pracy.	W5, W7
P_U03	Praca pisemna, opracowanie projektu stanowiska pracy.	W4, W5, W7
P_U04	Praca pisemna, opracowanie projektu stanowiska pracy.	W6, W7, W8
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Opracowanie projektu stanowiska pracy.	W4, W5, W6, W7, W8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształce	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
nia P_W01	nie zna podstaw prawnych bezpieczeństwa i higieny pracy.	zna niektóre podstawy prawne bezpieczeństwa i higieny pracy.	zna podstawy prawne bezpieczeństwa i higieny pracy.	zna podstawy prawne bezpieczeństwa i higieny pracy odnosząc je do przykładów praktycznych.
P_W02	wymienić i charakteryzować podstawowych zasad organizacji pracy.	wymienia podstawowe zasady organizacji pracy.	wymienia i charakteryzuje zasady organizacji pracy.	wymienia i szczegółowo charakteryzuje zasady organizacji pracy.
P_W03	wymienić i charakteryzować zasad projektowania stanowiska pracy.	wymienia i charakteryzuje niektóre zasady projektowania stanowiska pracy.	wymienia i charakteryzuje zasady projektowania stanowiska pracy.	wymienia i szczegółowo charakteryzuje zasady projektowania stanowiska pracy.
P_U01	wykorzystać aspektów prawnych BHP w organizacji pracy.	wykorzystuje niektóre aspekty prawne dotyczące BHP w organizacji pracy.	wykorzystuje aspekty prawne dotyczące BHP w organizacji pracy.	wykorzystuje aspekty prawne dotyczące BHP w organizacji pracy i wskazuje na ich konsekwencje.
P_U02	projektować stanowiska pracy zgodnie z zasadami BHP.	projektować niektóre stanowiska pracy zgodnie z zasadami BHP.	projektować stanowiska pracy zgodnie z zasadami BHP.	projektować stanowiska pracy zgodnie z zasadami BHP wskazując na ich wady i zalety.
P_U03	stosować rozwiązań technicznych i organizacyjnych w projektowaniu stanowiska pracy.	stosować niektóre rozwiązania techniczne i organizacyjne w projektowaniu stanowiska pracy.	stosować rozwiązania techniczne i organizacyjne w projektowaniu stanowiska pracy.	stosować rozwiązania techniczne i organizacyjne w projektowaniu stanowiska pracy wskazując na ich ograniczenia.

P_U04	przewidywać skutków działalności gospodarczej oraz wpływu pracy na człowieka.	przewidywać niektóre skutki działalności gospodarczej oraz wpływ na człowieka.	przewidywać niektóre skutki działalności gospodarczej oraz wpływ pracy na człowieka.	przewidywać skutki działalności gospodarczej oraz wpływ pracy na człowieka.
P_K01	nie wykazuje postawy odpowiedzialności społecznej przy projektowaniu i organizacji pracy.	wykazuje postawę odpowiedzialności społecznej przy projektowaniu i organizacji pracy.	wykazuje postawę odpowiedzialności społecznej przy projektowaniu i organizacji pracy.	wykazuje postawę odpowiedzialności społecznej przy projektowaniu i organizacji pracy.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	8h	4h
Egzaminy/zaliczenia	1h	1h
Udział w konsultacjach	2h	2h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	4h	6h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	2h	2h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**25 h / 1 ECTS**	**25 h / 1 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	11 h /0,4 ECTS	7 h / 0,3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

6

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Rączkowski B. (red.), BHP w praktyce, ODDK, Gdańsk 2016.
- Baraniak B., Metody badania pracy, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Kodeks pracy 2016.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Język obcy (angielski)	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Ogólnouczelniany / do wyboru/ powiązany z przygotowaniem zawo dowym
Rok / Semestr:	I-III / 1-6
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Student rozpoczynający kurs powinien znać język angielski na poziomie B1 według Europejskiego systemu opisu kształcenia Językowego.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwer satorium	Laborato rium	Warsztaty	Projekt	Semina rium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia sta-cjonarne		348							14	**362**
Studia nie-stacjonarne		144							14	**158**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Ćwiczenia	Metody dydaktyczne: Metoda audio-lingualna/ audio-wizualna, Metoda komunikatywno-pragmatyczna i eklektyczna, Praca indywidualna i w grupach, Praca ze słownikiem, Rozumienie znaczenia słów poprzez objaśnianie w języku obcym, Rozumienie znaczenia słów poprzez wyjaśnienie kontekstowe, Samodzielne korzystanie z podręczników gramatycznych, Słuchanie segmentujące, Rozumienie ogólnego sensu tekstu słuchanego i czytanego, Wyszukiwanie konkretnych informacji w tekście słuchanym i czytanym, Uogólnianie i przyporządkowywanie, Wykorzystywanie Internetu, Skimming i scanning.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Posługuje się terminologią naukową z dziedziny studiów.	K1P_W16
P_W02	Zna i omawia zasady gramatyki.	K1P_W16
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi się porozumiewać na tyle płynnie i spontanicznie, że może prowadzić dość swobodne rozmowy z rodzimymi użytkownikami języka oraz potrafi formułować przejrzyste, rozbudowane wypowiedzi na różne tematy związane z dziedzinami, które go interesują i dziedziną studiów.	K1P_U15 K1P_U16
P_U02	Potrafi napisać rozprawkę lub opracowanie, przekazując informacje lub rozważając argumenty za i przeciw.	K1P_U15 K1P_U16

P_U03	Streszcza pisemnie i referuje publikacje, wyniki badań, parafrazuje tekst oryginalny.	K1P_U15 K1P_U16
P_U04	Potrafi wypełnić dokumenty rachunkowe po angielsku.	K1P_U15 K1P_U16
P_U05	Umie wyszukiwać przydatne informacje w tekstach dotyczących dziedziny studiów oraz odszukiwać głównej myśl całego tekstu i poszczególnych akapitów.	K1P_U15 K1P_U16
P_U06	Wie jak pisać zrozumiałe, szczegółowe teksty na dowolne tematy związane z zainteresowaniami.	K1P_U15 K1P_U16
Kompetencje społeczne:		
P_K01	jest gotów do wypełniania zobowiązań służących komunikacji społecznej w środowisku społeczności lokalnej jak i profesjonalistów zarządzania.	K1P_K03
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Przedstawienie własnej osoby. Nawiązywanie kontaktów Present Continuous, Present Simple.	P W02, P U06, K_K01
T2	Rodzina i przyjaciele. Dom i mieszkanie. Zdania proste i złożone, Spójniki zdaniowe.	P W02, P U01, P U02, P U03, P U05, P U06, K_K01
T3	Hobby i czas wolny. Kino, filmy, rozrywka. Present Perfect, Present Perfect Progres- sive.	P W02, P U01, P U02, P U03, P U05 P U06, K_K01
T4	Podróże. Zdrowie i samopoczucie. Czasowniki modalne (wybrane), Przedimki.	P W02, P U01, P U02, P U03, P U05, P U06, K_K01
T5	Media. Przysłówki i ich miejsce w zdaniu, Future Simple.	P W02, P U01, P U02, P U03, P U05, P U06, K_K01
T6	Życie studenckie. Mowa zależna.	P W02, P U01, P U02, P U03, P U05, P U06, K_K01
T7	Relacje międzyludzkie. Future Continuous.	P W02, P U01, P U02, P U03, P U05, P U06, K_K01
T8	Życie zawodowe a) Ubieganie się o pracę: - CV, - list motywacyjny, - autoprezentacja na rozmowie kwalifikacyjnej. b) Kultura organizacyjna. c) Komunikacja interpersonalna w organizacji. d) Zarządzanie:	P W01, P W02, P U01, P U02, P U03, P U04, P U05, P U06, K K01

- zasobami ludzkimi,

	- czasem, - zmianą, - informacją. e) Sporządzanie dokumentacji i korespondencja - raporty, dokumenty rachunkowe listy oficjalne Stopniowanie przysłówków, Idiomy.	

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T8
P_W02	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
Umiejętności:		
P_U01	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
P_U02	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
P_U03	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
P_U04	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T8
P_U05	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
P_U06	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	posługiwać się termino-logią naukową z dziedziny studiów.	w stopniu podstawowym posługiwać się terminologią naukową z dziedziny studiów z drobnymi błędami.	w stopniu podstawowym posługiwać się termino logią naukową z dziedziny studiów.	w sposób rozbudo-wany posługiwać się terminologią naukową z dziedziny studiów.
P_W02	omawiać zasad gramatyki.	w stopniu podstawowym omawiać zasady gramatyki.	omawiać zasady gramatyki.	w sposób rozbudowany omawiać zasady gramatyki, wykorzystując przy tym obowiązkową i uzupełniającą literaturę przedmiotu.

P_U01	porozumiewać się na tyle płynnie i spontanicznie, żeby prowadzić dość swobodne rozmowy z	porozumiewać się na tyle poprawnie, żeby prowadzić dość swobodne roz-	porozumiewać się na tyle poprawnie, płynnie i spontanicznie, żeby pro-	porozumiewać się na tyle poprawnie, płynnie i spontanicznie,

10

	rodzimymi użytkownikami języka oraz formułować przejrzystych, roz-budowanych wypowiedzi na różne tematy związane z dziedzinami, które go interesują i dziedziną studiów.	mowy z rodzimymi użytkownikami języka oraz formułować proste wypowiedzi na różne tematy związane z dziedzinami, które go interesują i dziedziną studiów.	wadzić swobodne roz-mowy z rodzimymi użytkownikami języka oraz potrafi formułować rozbudowane wypowiedzi na różne tematy związane z dziedzinami, które go interesują i dziedziną studiów.	żeby prowadzić swobodne i wielowątkowe rozmowy z rodzimymi użytkownikami języka oraz formułować przejrzyste i rozbudowane wypowiedzi na różne tematy związane z dziedzinami, które go interesują i dziedziną studiów.
P_U02	napisać rozprawki albo opracowania, przekazując informacje lub rozważając argumenty za i przeciw.	poprawnie napisać rozprawkę albo opracowanie, przekazując proste informacje lub rozważając poste argumenty za i przeciw.	prawidłowo napisać rozprawkę albo opracowanie, przekazując kluczowe informacje lub rozważając kluczowe argumenty za i przeciw.	szczegółowo i obszernie napisać rozprawkę albo opracowanie, przekazując wszystkie informacje lub rozważając wszystkie argumenty za i przeciw.
P_U03	referować i streszczać pisemnie publikacji i wyników badań, oraz parafrazować tekstu oryginalnego.	poprawnie referować i streszczać pisemnie publikacje i wyniki badań oraz parafrazować tekst oryginalny.	w sposób rozbudowany referować i streszczać pisemnie publikacje i wyniki badań oraz parafrazować tekst oryginalny.	szczegółowo i obszernie referować i streszczać pisemnie publikacje i wyniki badań oraz parafrazować tekst oryginalny.
P_U04	wypełnić dokumentów rachunkowych po angielsku.	poprawnie wypełnić podstawowe dokumenty rachunkowe po angielsku.	prawidłowo wypełnić kluczowe dokumenty rachunkowe po angielsku.	bezbłędnie i szczegółowo wypełnić rozbudowane dokumenty rachunkowe po angielsku.
P_U05	wyszukiwać przydatnych informacji w tekstach dotyczących dziedziny studiów oraz odszukiwać głównej myśli całego tekstu i poszczególnych akapitów.	wyszukiwać podstawowe informacje w tekstach do-tyczących dziedziny studiów oraz odszukiwać główne myśli całego tekstu.	wyszukiwać kluczowe informacje w tekstach dotyczących dziedziny studiów oraz odszukiwać główne myśli całego tekstu.	w sposób wnikliwy i wyszukiwać przydatne informacje w tekstach dotyczących dziedziny studiów oraz odszukiwać główne myśli całego tekstu i poszczególnych akapitów.
P_U06	pisać zrozumiałych tekstów na dowolne tematy związane z zainteresowaniami.	w stopniu podstawowym pisać zrozumiałe teksty na dowolne tematy związane z zainteresowaniami.	w sposób prawidłowy pisać zrozumiałe teksty na dowolne tematy związane z zainteresowaniami.	w sposób szczegółowy i obszerny pisać zrozu-miałe teksty na dowolne tematy związane z zainteresowaniami.

P_K01	brać czynnego udziału w dyskusjach prowadzonych w języku angielskim na znane tematy, przedstawiając swoje zdanie i broniąc swoich poglądów.	w stopniu podstawowym brać czynny udział w dyskusjach prowadzonych w języku angielskim na znane tematy, przedstawiając swoje zdanie.	brać czynny udział w dyskusjach prowadzonych w języku angielskim na znane tematy, przedstawiając swoje zdanie i broniąc swoich poglądów.	brać czynny udział w dyskusjach prowadzo- nych w języku angielskim na znane tematy, przedstawiając swoje zdanie i broniąc swoich poglądów w każdej trudnej sytuacji zawodowej.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	348h	144h

11

Egzaminy/zaliczenia	14h	14h
Udział w konsultacjach	26h	14h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	190h	406h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	14h	14h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**600 h / 24 ECTS**	**600h / 24 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	388 h / 14,5 ECTS	172 h / 6,9 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	200 h / 8 ECTS	200 h / 8 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Przewodnik po Business English, Dagmara Szonert-Rzepecka, SWSPiZ, 2005.
- Essential Grammar in Use, Raymond Murphy, CUP.
- English for Academic Purposes, Dagmara Szonert-Rzepecka, SWSPiZ, 2007.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Szkutnik M., Uniwersalny słownik angielsko-polski, polsko-angielski. Universal English-Polish & Polish-English Dic- tionary, Oficyna Wydawnicza Delta W-Z.
- Arabski, J. red. Polsko-angielski słownik frazeologiczny. T. 1 A-Q, Academy of Management (SWSPiZ), 2010.
- Arabski, J. red. Polsko-angielski słownik frazeologiczny. T. 2 P-Ż, Academy of Management (SWSPiZ), 2010.

Inne materiały dydaktyczne:

- opracowania własne prowadzących

12

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Język obcy (niemiecki)

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Ogólnouczelniany / do wyboru / powiązany z przygotowaniem zawo dowym
Rok / Semestr:	I-III / 1-6
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Student rozpoczynający kurs powinien znać język niemiecki na poziomie B1 według Europejskiego systemu opisu kształcenia Językowego.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwer satorium	Laborato rium	Warsztaty	Projekt	Semina rium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia sta-cjonarne		348							14	**362**
Studia nie-stacjonarne		144							14	**158**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Ćwiczenia	Metoda audio-linqualna/audio-wizualna (AL./AV - Methode), metoda komunikatywno-pragmatyczna i eklektyczna, rozumienie znaczenia słów poprzez wyjaśnienie kontekstowe, słuchanie segmentujące, rozumienie sensu z tekstu słuchanego i czytanego, szukanie informacji w tekście słuchanym i czytanym, uogólnianie i przyporządkowanie, Skimming i Scanning.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Posługuje się terminologią naukową z dziedziny studiów.	K1P_W16
P_W02	Zna i objaśnia zasady gramatyki.	K1P_W16
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi przygotowywać wystąpienia ustne, w tym związanych z problematyką zarządzania, w języku niemieckim.	K1P_U15 K1P_U16
P_U02	Pisać zrozumiałych, tekstów na dowolne tematy związane z zainteresowaniami zawodowymi oraz osobistymi.	K1P_U15 K1P_U16

13

	Kompetencje społeczne:	
P_K01	jest gotów do wypełniania zobowiązań służących komunikacji społecznej w środowisku społeczności lokalnej jak i profesjonalistów zarządzania.	K1P_K03

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Ćwiczenia:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	**Moduł zagadnień w zakresie języka ogólnego (wyciąg)** Przedstawienie własnej osoby Nawiązywanie kontaktów Rodzina i przyjaciele. Materiał gramatyczny (poziom A1-B1) Dom i mieszkanie Wakacje, urlop i wolny czas. Podróże. Szkoła Praca. Materiał gramatyczny (poziom A2-B1) Kino, filmy, rozrywka Zdrowie i samopoczucie. Materiał gramatyczny (poziom A2-B1) Praca Zycie studenckie Relacje międzyludzkie. Materiał gramatyczny (poziom B1-C1) Służba zdrowia Ubezpieczenia Pogoda i klimat	P W02, P U01, P_U02, P_K01,
T2	**Moduł zagadnień w zakresie języka fachowego (wyciąg)** **Nawiązywanie kontaktów** Przedstawienie swojej osoby (zawód, zainteresowania, spędzanie czasu wolnego) Przedstawienie swojej kariery zawodowej i firmy Zachowania w sytuacjach życia zawodowego	P_W01, P_W02, P U01, P U02, P_K01,
T3	**Moduł zagadnień w zakresie języka fachowego (wyciąg) Firma** Prezentacja firmy Rodzaje produkcji Rodzaje firm Struktura firmy	P_W01, P_W02, P U01, P U02, P_K01,
T4	**Moduł zagadnień w zakresie języka fachowego (wyciąg) Miejsce pracy** Czynniki decydujące o wyborze zawodu Organizacja firmy Biuro	P_W01, P_W02, P U01, P U02, P_K01,
T5	**Moduł zagadnień w zakresie języka fachowego (wyciąg) Targi, podróż służbowa**	P W02, P U01, P_U02, P_K01,

	Import - Export Nawiązywanie kontaktów handlowych Korespondencja handlowa	

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T2, T3, T4
P_W02	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T1, T2, T3, T4, T5
Umiejętności:		
P_U01	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T1, T2, T3, T4, T5
P_U02	Zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze, obserwacja aktywności na zajęciach.	T1, T2, T3, T4, T5
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1, T2, T3, T4, T5

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	posługiwać się terminologią naukową z dziedziny studiów.	w stopniu podstawowym posługiwać się terminologią naukową z dziedziny studiów.	w sposób poprawny posługiwać się terminologią naukową z dziedziny studiów.	w sposób rozbudowany posługiwać się terminologią naukową z dziedziny studiów.
P_W02	omawiać zasad gramatyki.	w stopniu podstawowym omawiać zasady gramatyki.	w sposób prawidłowy omawiać zasady gramatyki, wykorzystując przy tym obowiązkową literaturę przedmiotu.	w sposób rozbudowany omawiać zasady gramatyki, wykorzystując przy tym obowiązkową i uzupełniającą literaturę przedmiotu.
P_U01	przygotować wystąpień ustnych w języku niemieckim, w tym związanych z problematyką zarządzania.	przygotować krótkie wystąpienia ustne w języku niemieckim, w tym związane z problematyką zarządzania.	przygotować wystąpienia ustne w języku niemieckim, w tym związane z problematyką zarządzania.	przygotować rozbudowane wystąpienia ustne w języku niemieckim, w tym związane z problematyką zarządzania.
P_U02	pisać zrozumiałych tekstów na dowolne tematy związane z zainteresowaniami.	w stopniu podstawowym pisać zrozumiałe teksty na dowolne tematy związane z zainteresowaniami.	w sposób prawidłowy pisać zrozumiałe teksty na dowolne tematy związane z zainteresowaniami.	w sposób szczegółowy i obszerny pisać zrozumiałe teksty na dowolne tematy związane z zainteresowaniami.
P_K01	Nie jest gotów do wypełniania zobowiązań służących komunikacji społecznej w środowisku społeczności lokalnej jak i profesjonalistów zarządzania.	jest gotów do wypełniania zobowiązań służących komunikacji społecznej w środowisku społeczności lokalnej jak i profesjonalistów zarządzania.	jest gotów do wypełniania zobowiązań służących komunikacji społecznej w środowisku społeczności lokalnej jak i profesjonalistów zarządzania.	jest gotów do wypełniania zobowiązań służących komunikacji społecznej w środowisku społeczności lokalnej jak i profesjonalistów zarządzania.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	348h	144h
Egzaminy/zaliczenia	14h	14h
Udział w konsultacjach	26h	14h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	190h	406h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	14h	14h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**600 h / 24 ECTS**	**600h / 24 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	388 h / 14,5 ECTS	172 h / 6,9 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	200 h / 8 ECTS	200 h / 8 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- „Unternehmen Deutsch“ Lehrwerk fur Wirtschaftsdeutsch, Christa Wiseman, Klett Edition Deutsch Arbeitsheft.
- Rosa Maria Dallapiazza, Eduard von Jan, Till Schonherr, „Tangram“ DAF HueberVerlag. _____

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Themen neu. Kursbuch 1.
- Themen neu. Kursbuch 2.
- Kirchmeyer Suzanne, Blick auf Deutschland, Stuttgart, 1997.
- Rug, W. Grammatik mit sinn und verstand, Munchen, 1993.
- Walewski, S. Langenscheidts Taschenworterbuch Deutsch, Berlin, 1980.
- Słownik niemiecko-polski, polsko-niemiecki. Nowa pisownia, Buchmann, 2001. _____

Inne materiały dydaktyczne:

- środki audio-wizualne,
- teksty drukowane: sprawozdanie, recenzja, recepta, reklama, opowiadanie, wywiad, ankieta, reklamacja, teksty autentyczne, formularze, mapa, atlas,
- prasa niemieckojęzyczna,
- case studies (Universitat Linz, Fuhrungsverhalten),
- wyciągi z artykułów specjalistycznych w zakresie organizacji, zarządzania, rachunkowości,
- informacje portali internetowych,
- opracowania własne,
- słowniki,
- leksykony (Kleines Wirtschafslexikon, Fachbegriffe der Betriebs wirtschaft, Wirtschaftslexikon - Kompaktwissen fur Schule, Ausbildung, Beruf, Cornelsen Verlag),
- handelsgesetzbuch,
- materiały do certyfikatów (Zertifikat Deutsch B1,B2, Deutsch fur den Beruf, WidaF). _____

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Socjologia	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Ogólnouczelniany / powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / 1
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Brak

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt/studium przypadku	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28							2	**44**
Studia niestacjonarne	8	16							2	**26**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Ćwiczenia	Wykład wsparty prezentacją multimedialną (metoda podawcza)- ćwiczenia:dyskusja ,dialog ,dyskusja panelowa ,studium przypadku

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Omawia specyfikę podstawowych zmian społecznych we współczesnym społeczeństwie.	K1P_W01 K1P_W05 K1P_W06
P_W02	Charakteryzuje podstawowe rodzaje systemów społecznych.	K1P_W01 K1P_W05 K1P_W06
P_W03	Wyjaśnia rolę procesów społecznych, w tym dotyczących współczesnych organizacji.	K1P_W01 K1P_W03 K1P_W05

		K1P_W14
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi dokonać oceny wybranych rozwiązań i uczestniczyć w procesach podejmowania typowych decyzji, w tym grupowych.	K1P _U02 K1P _U08 K1P_U14
P_U02	Potrafi przewidywać zachowaia członków organizacji w typowych sytuacjach,	K1P _U02 K1P _U08 K1P_U14
P_U03	Potrafi analizować i interpretować motywy zachowań społecznych członków organizacji.	K1P _U02 K1P _U08 K1P_U14
P_U04	Potrafi analizować zmiany społeczne, diagnozować je i wyjaśniać.	K1P _U02 K1P _U08 K1P_U14
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do podejmowania inicjatyw służących interesom społeczności lokalnej	K1P_K03 K1P_K04
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład/Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Przemiany współczesnego świata - od społeczeństw tradycyjnych do ponowoczesności.	P W01, P W02, P_W03
T2	Rewolucja systemowa - wyłanianie się rynku kapitalistycznego.	P W01, P W02, P_W03
T3	Transformacja kulturowa - szok kulturowy, mass media, problemy z tożsamością.	P W01, P W03, P_U02,
T4	Zmiany w osobowości społecznej - indywidualizm, samotność. Płeć i tożsamość płciowa.	P W01, P W03, P U01, P U02, P U03, P U04, P_K01,
T5	Zmiany w zakresie struktury społecznej - zmiana modelów instytucji - państwo, rodzina.	P W01, P W03, P U01, P U03, P_U04, P_K01,
T6	Zmiany zakresie stratyfikacji społecznej.	P W01, P W03, P U01, P U03, P_U04, P_K01,
T7	Społeczno-kulturowe konsekwencje globalizacji.	P W01, P W03, P_K01,

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Praca pisemna.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7

P_W02	Praca pisemna.	T1, T2,
P_W03	Praca pisemna.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7

18

Umiejętności:		
P_U01	Praca pisemna, projekt.	T4, T5, T6
P_U02	Praca pisemna, projekt.	T3, T4
P_U03	Praca pisemna, projekt.	T4, T5, T6
P_U04	Praca pisemna, projekt.	T4, T5,T6
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Projekt.	T4, T5, T6, T7

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	omówić specyfiki podstawowych zmian społecznych we współczesnym społeczeństwie.	omówić specyfikę podstawowych zmian społecznych we współczesnym społeczeństwie.	omówić specyfikę kluczowych zmian społecznych we współczesnym społeczeństwie.	omówić specyfikę podstawowych i szczegółowych zmian społecznych we współczesnym społeczeństwie, odwołując się do literatury przedmiotu.
P_W02	charakteryzować podstawowych rodzajów systemów społecznych.	charakteryzować podstawowe rodzaje systemów społecznych.	charakteryzować w sposób rozbudowany rodzaje systemów społecznych.	charakteryzować w sposób rozbudowany rodzaje systemów społecznych, odwołując się do literatury przedmiotu.
P_W03	wyjaśnić roli procesów społecznych, w tym dotyczących współczesnych organizacji.	wyjaśnić podstawową rolę procesów społecznych, w tym dotyczących współczesnych organiza[cj]i.	wyjaśnić w sposób rozbudowany rolę procesów społecznych, w tym dotyczących współczesnych organizacji.	wyjaśnić rolę procesów społecznych, w tym dotyczących współczesnych organizacji, odwołując się do literatury przedmiotu.
P_U01	dokonać oceny wybranych rozwiązań i uczestniczyć w procesach podejmowania typowych decyzji, w tym grupowych.	dokonać oceny podstawowych rozwiązań i uczestniczyć w procesach podejmowania typowych decyzji, w tym grupowych, wykazując przy tym kompetencje na poziomie podstawowym.	dokonać oceny kluczowych rozwiązań i uczestniczyć w procesach podejmowania typowych decyzji, w tym grupowych, wykazując przy tym kompetencje na poziomie zadawalającym.	dokonać bezbłędnej oceny wybranych rozwiązań i uczestniczyć w procesach podejmowania typowych decyzji, w tym grupowych, wykazując przy tym kompetencje na poziomie wysokim.
P_U02	przewidywać zachowań członków organizacji w typowych sytuacjach.	przewidywać zachowania członków organizacji w typowych sytuacjach, popełniając akceptowalne błędy.	przewidywać zachowania członków organizacji w typowych sytuacjach, osiągając zadawalające rezultaty.	przewidywać zachowania członków organizacji w typowych sytuacjach, osiągając wysokiej jakości rezultaty.

P_U03	analizować i interpretować motywów zachowań społecznych członków organizacji.	analizować i interpretować podstawowe motywy zachowań społecznych członków organizacji, popełniając przy tym akceptowalne błędy.	rzeczowo analizować i interpretować kluczowe motywy zachowań społecznych członków organizacji.	bezbłędnie, w sposób rzeczowy i obszerny, analizować i interpretować wybrane motywy zachowań społecznych członków organizacji.

19

P_U04	analizować zmian społecznych, diagnozować ich i wyjaśniać.	w podstawowym zakresie analizować zmiany społeczne, diagnozować je i wyjaśniać.	kompleksowo i poprawnie analizować zmiany społeczne, diagnozować je i wyjaśniać.	w sposób szczegółowy analizować zmiany społeczne, diagnozować je i wyjaśniać, wyciągając przy tym oryginalne wnioski.
P_K01	nie jest gotów do podejmowania inicjatyw służących interesom społeczności lokalnej .	jest gotów do podejmowania inicjatyw służących interesom społeczności lokalnej.	jest gotów do podejmowania inicjatyw służących interesom społeczności lokalnej .	jest gotów do podejmowania inicjatyw służących interesom społeczności lokalnej.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	42h	24h
Egzaminy/zaliczenia	2h	2h
Udział w konsultacjach	2h	2h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	17h	35h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	4h	4h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	46 h / 1,8 ECTS	25 h / 1,1 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	- / -	- / -
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	25 h / 1 ECTS	25 h / 1 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Sutton P.W., Giddens A., Socjologia Kluczowe pojęcia, PWN, Warszawa 2014.
- Sennett R., Korozja charakteru, osobiste konsekwencje pracy w nowym kapitalizmie, Warszawskie Wyd. Literackie Muza S.A., Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Beck U., Społeczeństwo ryzyka, Scholar Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 2013.
- Rifkin J. Koniec pracy. Schyłek siły roboczej na świecie i początek ery postrynkowej, Wyd. Dolnośląskie, 2003.

20

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Psychologia	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Ogólnouczelniany / powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / 1
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Brak

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt/studium przypadku	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	14			14	6			3	**55**
Studia niestacjonarne	8	8			8	6			3	**33**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Ćwiczenia/Warsztat/Projekt	Wykład informacyjny połączony w wykładem problemowym.dyskusja panelowa, dialog, drama, studium przypadku,projekt grupowy i indywidualny

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

p.	**Odniesienie do Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Rozróżnia psychologiczne kierunki i orientacje metodologiczne psychologii.	K1P_W01
P_W02	Objaśnia procesy psychologii poznawczej, osobowości i społecznej.	K1P_W06 K1P_W07 K1P_W08
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi stosować wybrane elementy wiedzy psychologicznej w typowych sytuacjach zawodowych.	K1P_U01 K1P_U02 K1P_U04 K1P_U09
	Kompetencje społeczne:	K1P_U12

P_K01	Wykazuje kompetencje perswazji i negocjowania z nastawieniem na osiąganie wspólnych celów.	K1P_K01 K1P_K02
P_K02	Wykazuje świadomość znaczenia zdolności adaptacji i działania w nowych warunkach i sytuacjach.	K1P_K02

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład/Ćwiczenia/Warsztat/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Prezentacja podstawowych kierunków i orientacji metodologicznych psychologii.	P_W01, P_K02
T2	Procesy poznawcze (wrażenia, spostrzeżenia, wyobrażenia, myślenie, aktywność poznawcza, style poznawcze).	P_W02, P_K02
T3	Inteligencja (rozwiązywanie problemów, pomiar inteligencji).	P_W02, P_K02
T4	Procesy uczenia się i pamięci (rodzaje i cechy pamięci, uwarunkowania procesów pamięciowych, teorie zapominania).	P W02, P U1, P_K02
T5	Procesy emocjonalno-motywacyjne (cechy emocji, prawa, rodzaje, warunki powstania motywu, polimotywacyjność działań ludzkich).	P W02, P U1, P_K02
T6	Temperamentalne uwarunkowania zachowań.	P W02, P K01, P_K02
T7	Wybrane zagadnienia psychologii społecznej - relacje międzyludzkie, stereotypy, uprzedzenia, podatność na wpływy i manipulacje .	P W01, P W02, P U01, P K01, P_K02
T8	Podstawy psychologii osobowości.	P W01, P W02, P U01, P K01, P_K02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy z zadaniem problemowym.	T1, T7,T8
P_W02	Test wiedzy z zadaniem problemowym.	T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
Umiejętności:		
P_U01	Test wiedzy z zadaniem problemowym.	T4, T5 T7, T8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Test wiedzy z zadaniem problemowym.	T6, T7, T8
P_K02	Test wiedzy z zadaniem problemowym.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów

P_W01	rozróżnić podstawowych kierunków psychologicznych i orientacji metodologicznych psychologii.	rozróżnić podstawowe kierunki psychologiczne i orientacje metodologiczne psychologii.	rozróżnić podstawowe i szczegółowe kierunki psychologiczne i orientacje metodologiczne psychologii.	rozróżnić podstawowe i szczegółowe kierunki psychologiczne i orientacje metodologiczne psycholo-

				gii, powołując się prawi-dłowo na literaturę przedmiotu.
P_W02	objaśnić procesów psychologii poznawczej, osobowości i społecznej.	objaśnić proste procesy psychologii poznawczej, osobowości i społecznej.	objaśnić proste i złożone procesy psychologii poznawczej, osobowości i społecznej.	objaśnić proste i złożone procesy psychologii poznawczej, osobowości i społecznej, powołując się prawidłowo na literaturę przedmiotu przykłady praktyczne.
P_U01	stosować wybranych elementów wiedzy psychologicznej w typowych sytuacjach zawodowych.	stosować podstawowe elementy wiedzy psychologicznej w prostych sytuacjach zawodowych.	stosować kluczowe elementy wiedzy psychologicznej w typowych sytuacjach zawodowych.	stosować odpowiednio wybrane elementy wiedzy psychologicznej w trudnych sytuacjach zawodowych.
P_K01	perswadować i negocjować z nastawieniem na osiąganie wspólnych celów.	perswadować i negocjować z nastawieniem na osiąganie wspólnych celów.	przekonywująco per-swadować i negocjować z nastawieniem na osiąganie wspólnych celów.	przekonywująco i z zaan-gażowaniem perswadować i negocjować z nastawieniem na osiąganie wspólnych celów, dążąc do ciągłego doskonalenia tych umiejętności.
P_K02	dostrzegać znaczenia zdolności adaptacji i działania w nowych warunkach i sytuacjach.	dostrzegać znaczenie zdolności adaptacji i działania w prostych, nowych warunkach i sytuacjach.	dostrzegać znaczenie zdolności adaptacji i działania w typowych nowych warunkach i sytuacjach.	dostrzegać znaczenie zdolności adaptacji i działania w trudnych nowych warunkach i sytuacjach.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	42h	30 h
Egzaminy/zaliczenia	3h	3h
Udział w konsultacjach	4h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	29h	47h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	8h	8h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100h / 4 ECTS**	**100h / 4 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	55 h / 2,2 ECTS	37 h / 1,5 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50 h / 2 ECTS	50 h/2ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE
Literatura podstawowa przedmiotu: - Adler R.B., Rosenfeld L.B., Proctor II R.F., Relacje interpersonalne, Rebis, Poznań 2016. - Sowińska A., Wprowadzenie do psychologii dla ekonomistów, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Katowice 2007. - Strelau J. (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki, t. III, GWP, Gdańsk 2002.

23

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Eysenck H. I M., Podpatrywanie umysłu, GWP, Gdańsk 2003.
- Kaczmarek A., Wybrane problemy psychologii zarządzania, AON, warszawa 2016.
- Mietzel G., Wprowadzenie do psychologii, GWP, Gdańsk 2015.
- Gerring R., Zimbardo P.G., Psychologia i życie, PWN, Warszawa 2015. _____

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Etyka	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Ogólnouczelniany / powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / 1-2
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Znajomość i umiejętność zastosowania elementarnych pojęć socjologicznych oraz komunikacji interpersonalnej

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt/studium przypadku	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne		14	14						2	**30**
Studia niestacjonarne		8	8						2	**18**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Ćwiczenia/Konwerstaorium	Dyskusja, dyskusja panelowa,dialog, drama, Case study

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Omawia historię etyki oraz współczesne koncepcji i teorie etyczne.	K1P_W01 K1P_W12
P_W02	Wyjaśnia rolę etyki w procesach przemian społecznych i światopoglądowych.	K1P_W06 K1P_W07
	Umiejętności:	
P_U01	Posługuje się normami etycznymi w życiu zawodowym i społecznym.	K1P_U02 K1P_U05 K1P_U09
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Rozumie potrzebę postępowania etycznego w życiu zawodowym.	K1P_K06

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Ćwiczenia/Konwerstaorium:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Pojęcie etyki i jej miejsce pośród innych dyscyplin filozoficznych. Poglądy etyczne Sokratesa, Platona, sofistów (Protagoras z Abdery i Gorgiasz z Leontinoi), Arystotelesa, stoików (Zenon z Kition, Chryzyp z Soloi) i epikurejczyków (Epikur, Filodemos z Ga- dary). Aktualność poglądów etycznych filozofów antycznych.	P W01, P W02, P_U01
T2	Rozwój etyki chrześcijańskiej i jej aktualna specyfika (prawosławie, katolicyzm, protestantyzm). Systemy etyczne judaizmu, islamu, konfucjanizmu, buddyzmu i hinduizmu. Pojęcie prawa naturalnego u Tomasza z Akwinu oraz w myśli współczesnych filozofów prawa (Lon Luvois Fuller, John Finnis). Teoria umowy społecznej w poglądach Thomasa Hobbesa i Jeana Jacquesa Rousseau, sentyment moralny Davida Huma.	P W01, P W02, P_U01, P_K01,
T3	Etyka Immanuela Kanta ze szczególnym uwzględnieniem imperatywu kategorycznego. Friedrich Nietzsche i krytyka etyki chrześcijańskiej. Liberalizm społeczno-etyczny i utylitaryzm (Jeremy Bentham, John Stuart Mill). Etyka filozoficzna w XX wieku: George Edward Moore, Max Scheller, Alfred Ayer, Richard Hare, Jurgen Habermas, John Rawls).	P W01, P W02, P_U01, P_K01,
T4	Współczesne dylematy etyczne: eutanazja, kara śmierci, aborcja, prostytucja, transplantacja, rasizm. Zróżnicowanie poglądów w kwestiach światopoglądowych i pojęcie tolerancji wobec odmiennych przekonań. Etyka wobec ubóstwa, podziałów społecznych, wykorzystania bogactw naturalnych. Miejsce etyki w życiu zawodowym (kodeksy etyczne) i politycznym. Możliwości wykorzystania wiedzy z etyki w zarządzaniu grupą i w perspektywach rozwoju firmy. Aktualność i potrzeba etyki biznesu.	P W01, P W02, P_U01, P_K01,

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Ustny sprawdzian wiedzy i jej wykorzystania.	T1, T2, T3, T4
P_W02	Ustny sprawdzian wiedzy i jej wykorzystania.	T1, T2, T3, T4
Umiejętności:		
P_U01	Ustny sprawdzian wiedzy i jej wykorzystania.	T1, T2, T3, T4
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ustny sprawdzian wiedzy i jej wykorzystania.	T2, T3, T4

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	omówić historii etyki oraz współczesnych koncepcji i teorii etycznych.	omówić podstawy historii etyki oraz podstawy współczesnych koncepcji i teorii etycznych.	omówić w sposób roz- budowany historię etyki oraz współczesne koncepcje i teorie etyczne.	omówić bezbłędnie i wyczerpująco historię etyki oraz współczesne koncepcje i teorie etyczne, przytaczając przykłady z literatury przedmiotu oraz praktyki.

P_W02	wyjaśnić roli etyki w procesach przemian społecznych i światopoglądowych.	wyjaśnić podstawową rolę etyki w procesach przemian społecznych i światopoglądowych.	wyjaśnić i uzasadnić rolę etyki w procesach przemian społecznych i światopoglądowych.	wyjaśnić obszernie i uzasadnić rolę etyki w procesach przemian społecznych i światopoglądo-

				wych, przytaczając przykłady z literatury przedmiotu oraz praktyki.
P_U01	posługiwać się normami etycznymi w życiu zawodowym i społecznym.	posługiwać się normami etycznymi w życiu zawodowym i społecznym w stopniu podstawowym.	posługiwać się normami etycznymi w życiu zawodowym i społecznym w sytuacjach typowych.	posługiwać się normami etycznymi w życiu zawodowym i społecznym w każdej sytuacji.
P_K01	zrozumieć potrzeby postępowania etycznego w życiu zawodowym.	zrozumieć potrzebę postępowania etycznego w prostych sytuacjach życia zawodowego.	zrozumieć potrzebę postępowania etycznego w prostych i złożonych sytuacjach życia zawodowego.	zrozumieć potrzebę postępowania etycznego w każdej sytuacji życia zawodowego, biorąc pełną odpowiedzialność za swoje postępowanie.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	28h	16h
Egzaminy/zaliczenia	2h	2h
Udział w konsultacjach	2h	2h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	6h	18h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	4h	4h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	32 h / 1,3 ECTS	20 h / 0,8 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	25 h / 2 ECTS	25h/2ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Anzenbacher A., Wprowadzenie do etyki, Wydawnictwo WAM, Kraków 2008.
- Gasparski W., (red.), Biznes, etyka, odpowiedzialność, Wydawnictwo Profesjonalne PWN, Warszawa 2012.
- Nowak E., Cern K.M., Ethos w życiu publicznym, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.
- Sosnowski S. (red.), Etyka w życiu publicznym, Oficyna Wydawnicza ASPRA.J.R., Warszawa 2012. - Vardy P., Grosh P., Etyka, Zysk i S-ka, Poznań 2010.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Singer P (red.), Przewodnik po etyce, Książka i Wiedza, Warszawa 1998.
- Środa M., Etyka dla myślących, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa 2016.

Inne materiały dydaktyczne:

- projektor multimedialny, komputer

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Technologie informacyjne	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Ogólnouczelniany / powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / 1
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawowa znajomość obsługi komputera

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt/studium przypadku	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne				28					2	**30**
Studia niestacjonarne				16					2	**18**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Laboratorium	Zajęcia (zadania) praktyczne w laboratorium komputerowym z wykorzystaniem komputerów oraz niezbędnego oprogramowania: system operacyjny oraz pakiet programów do edycji tekstu, obliczeń, tworzenia baz danych, metoda projektowa.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna oprogramowanie systemowe i użytkowe oraz jego mozliwości wykorzystania w praktyce .	K1P_W01 K1P_W10
P_W02	Wyjaśnia funkcjonowanie komputera w sieci i najważniejsze technologie internetowe.	K1P_W10
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi wykorzystywać komputer w zakresie aplikacji biznesowej	K1P_U01 K1P_U05 K1P_U06

P_U02	Potrafi wykorzystywać komputer w zakresie narzędzi komunikacji internetowej i wyszukiwania informacji w Internecie.	K1P_U04 K1P_U05 K1P_U06 K1P_U07 28

Kompetencje społeczne:		
P_K01	Wykazuje świadomość wagi technologii informacyjnych we współczesnym świecie.	K1P_K02
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Laboratorium:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
L1	Architektura komputera. Przegląd urządzeń peryferyjnych. Systemy zapisu i archiwizacji informacji cyfrowej.	P_W01
L2	Oprogramowanie narzędziowe, aplikacje użytkowe, licencjonowanie oprogramowa-nia, prawo autorskie.	P_W02, P_U01,
L3	Oprogramowania użytkowe na przykładzie wybranych aplikacji MS Office (Word, Excel, Power Point).	P_W02, P_U01
L4	Sieci komputerowe - rodzaje, architektura, media transmisyjne, adresowanie.	P_W01, P_U02
L5	Zabezpieczenia systemów i sieci komputerowych.	P_W02, P_W03
L6	Technologie komunikacji internetowej - poczta, chat, VoIP. Przegladarki internetowe.	P W03, P U02, P_K01
L7	Zasoby informacji w Internecie, wyszukiwanie i wiarygodność danych.	P W03, P U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Egzamin pisemny w formie testu wiedzy.	L1, L2, L5
P_W02	Egzamin pisemny w formie testu wiedzy.	L3, L4, L6
P_W03	Egzamin pisemny w formie testu wiedzy.	L6, L7, L8
Umiejętności:		
P_U01	Ocena aktywności na zajęciach, obserwacja wykonywania zadań praktycznych.	L3, L4
P_U02	Ocena aktywności na zajęciach, obserwacja wykonywania zadań praktycznych.	L5, L7, L8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ocena aktywności na zajęciach, obserwacja wykonywania zadań praktycznych.	L3

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów

P_W01	omówić podstaw budowy i funkcjonowania komputera oraz najważniejszych urządzeń peryferyjnych.	omówić podstawy budowy i funkcjonowania komputera oraz prostych urządzeń peryferyjnych.	omówić podstawy budowy i funkcjonowania komputera oraz kluczowych urządzeń peryferyjnych.	omówić bezbłędnie i w sposób rozbudowany podstawy budowy i funkcjonowania komputera oraz wybranych urządzeń peryferyjnych.

29

P_W02	rozróżnić elementów oprogramowania systemowego i użytkowego.	rozróżnić podstawowe elementy oprogramowania systemowego i użytkowego.	rozróżnić kluczowe elementy oprogramowania systemowego i użytkowego.	rozróżnić zaawansowane elementy oprogramowania systemowego i użytkowego.
P_W03	wyjaśnić funkcjonowania komputera w sieci oraz najważniejszych technologii internetowych.	wyjaśnić podstawy funkcjonowania komputera w sieci oraz prostych technologii internetowych.	wyjaśnić funkcjonowanie komputera w sieci oraz najważniejszych technologii internetowych.	obszenie i wyczerpująco wyjaśnić funkcjonowanie komputera w sieci oraz wybranych technologii internetowych.
P_U01	wykorzystywać komputera w zakresie aplikacji biurowych.	wykorzystywać komputer w zakresie aplikacji biurowych w stopniu podstawowym, wykazując przy tym znajomość ich podstawowych funk[cji].	wykorzystywać komputer w zakresie aplikacji biurowych w stopniu zadawalającym, wykazując przy tym znajomość ich kluczowych funkcji.	wykorzystywać komputer w zakresie aplikacji biurowych w stopniu zaawansowanym wykazując umiejętność korzystania z ich zaawansowanych funkcji.
P_U02	wykorzystywać komputera w zakresie narzędzi komunikacji internetowej i wyszukiwania informacji w Internecie.	poprawnie wykorzystywać komputer w zakresie narzędzi komunikacji internetowej i wyszukiwania informacji w Internecie, wykazując przy tym znajomość ich podstawowych funkcji.	prawidłowo wykorzystywać komputer w zakresie narzędzi komunikacji internetowej i wyszukiwania informacji w Internecie, wykazując przy tym znajomość ich kluczowych funkcji.	wykorzystywać komputer w zakresie narzędzi komunikacji internetowej i wyszukiwania informacji w Internecie, wykazując umiejętność korzystania z ich zaawansowanych funkcji.
P_K01	dostrzegać wagi technologii informacyjnych we współczesnym świecie.	częściowo dostrzegać wagę technologii informacyjnych we współczesnym świecie.	dostrzegać wagę technologii informacyjnych we współczesnym świecie.	wyraźnie dostrzegać i argumentować wagę technologii informacyjnych we współczesnym świecie.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	28h	16h
Egzaminy/zaliczenia	2h	2h

Udział w konsultacjach	2h	2h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne / studium przypadku	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	8h	20h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	2h	2h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA go- dzin/ECTS	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	32 h / 1,3 ECTS	20 h / 0,8 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	25 h / 1 ECTS	25 h / 1 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-
IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE		

30

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Metzger P., Anatomia PC. Kompendium. Wydanie II. Helion 2005.
- Russell B., Podstawy sieci komputerowych. Wydawnictwo W.K.Ł. 2009.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Harel D., Rzecz o istocie informatyki. WNT, Warszawa 2008.
- Michalczuk G., Siemieniuk N. (red.), Technologie informacyjne w zarządzaniu organizacjami, Wyd. Uniwersytetu w Bialymstoku, Białystok 2012.
- Schwartz S., Po prostu Office 2007 PL. Helion 2008.
- Szpor G. (red.), Internet publiczne bazy danych i big data, C.H. Beck, Warszawa 2014.

Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Elementy prawa i ochrona własności intelektualnej	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Ogólnouczelniany / powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / 1
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Brak

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt/studium przypadku	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	14				6			2	**36**
Studia niestacjonarne	8	8				4			2	**24**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/ Ćwiczenia/Projekt	Wykład informacyjny z dyskusją, metoda projektowa, Case study

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Wyjaśnia podstawowe zasady wykładni przepisów prawa oraz tworzenia prawa kontraktowego.	K1P W01, K1P_W11, K1P_W12 K1P_W15
P_W02	Omawia podstawowe zasady poszczególnych gałęzi prawa, w tym ze szczególnym uwzględnieniem ochrony własności intelektualnej.	K1P_W01, K1P_W11, K1P_W12
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi posługiwać się wybranymi przepisami prawa.	K1P_U03 K1P_U05 K1P_U10

P_U02	Potrafi zaplanować działalność zgodnie z obowiązującym prawem.	K1P_U03 K1P_U05

32

Kompetencje społeczne:		
P_K01	Rozumie potrzebę ochrony własności intelektualnej.	K1P_K05
P_K02	Przyjmuje postawę odpowiedzialności społecznej wobec problemów zawodowych.	K1P_K01 K1P_K02

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład/ Ćwiczenia/Projekt**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Elementy prawoznawstwa; określenie czym jest prawo, wskazanie źródeł prawa i zasad wykładni prawa w obowiązującym w RP systemie prawnym w ujęciu prawoznawczym. Zapoznanie studenta z zasadami wykładni przepisów praw, reguł kolizyjnych oraz rozumowaniami prawniczymi. Określenie podmiotów prawnych, ich zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych z	P_W01, P_W02
T2	uwzględnieniem problematyki reprezentacji. Zapoznanie studenta z poszczególnymi gałęziami prawa, wskazanie podstawowych elementów te gałęzie wyróżniających, podkreślenie możliwości wieloaspektowego ujmowania poszczególnych zdarzeń prawnych. Przedstawienie problematyki czynności prawnych, stosunków prawnych,	P W01, P W02, P_U01, P_U02
T3	odpowiedzialności w różnych reżimach prawnych. Elementy własności intelektualnej; określenie czym jest prawo własności intelektualnej, wskazanie źródeł prawa własności intelektualnej. Określenie przedmiotu ochrony, rozróżnienie osobistych praw autorskich i majątkowych	P W01, P W02, P U01, P U02, P_K01, P_K02
T4	praw autorskich. Zapoznanie studenta z poszczególnymi instytucjami prawa autorskiego, wskazanie podstawowych elementów te instytucje wyróżniających, prawa autorskiego i prawa przemysłowego, ochrony baz danych, regulacji dotyczących ochrony konkurencji.	P W01, P W02, P U01, P U02, P_K01, P_K02
T5	Przedstawienie podstawowych zasad prawnych związanych z ochroną własności intelektualnej, wskazanie wieloelementowości tejże ochrony, w aspekcie prawnokarnym i cywilnoprawnym.	P W01, P W02, P U01, P U02, P_K01, P_K02
T6	Przedstawienie podstawowych zasad prawnych w poszczególnych gałęziach prawa, w tym również zasad konstytucyjnych dotyczących praworządności oraz wolności obywatelskich w tym wolności działalności gospodarczej, prawa cywilnego, pracy i gospodarczego z uwzględnieniem podstawowych regulacji UE.	P W01, P W02, P_U01, P_U02
T7	Przedstawienie praktycznych aspektów uczestnictwa w obrocie gospodarczym, możliwości samodzielnego tworzenia projektów umów oraz możliwej wykładni tychże umów, jak też określania prawnych możliwości dochodzenia roszczeń w związku z prowadzeniem przedsiębiorstwa.	P W01, P W02, P_U01, P_U02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Zaliczenie pisemne.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7
P_W02	Zaliczenie pisemne.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7

Umiejętności:		
P_U01	Projekt,- prawne aspekty uruchomienia działalności gospodarczej.	T2, T3, T4, T5, T6, T7
P_U02	Projekt,- prawne aspekty uruchomienia działalności gospodarczej.	T2, T3, T4, T5, T6, T7
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Projekt, -prawne aspekty uruchomienia działalności gospodarczej.	T3, T4, T5
P_K02	Projekt,- prawne aspekty uruchomienia działalności gospodarczej.	T3, T4, T5

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	wyjaśnić podstawowych zasad wykładni przepisów prawa oraz tworzenia prawa kontraktowego.	wyjaśnić podstawowe zasady wykładni przepisów prawa oraz tworzenia prawa kontraktowego.	wyjaśnić podstawowe i szczegółowe zasady wykładni przepisów prawa oraz tworzenia prawa kontraktowego.	wyjaśnić podstawowe i szczegółowe zasady wykładni przepisów prawa oraz tworzenia prawa kontraktowego, odwołując się przy tym do odpowiednich uregulowań prawnych.
P_W02	omówić podstawowych zasad poszczególnych gałęzi prawa, w tym - ze szczególnym uwzględnieniem - ochrony własności intelektualnej.	omówić podstawowe zasady poszczególnych gałęzi prawa, w tym - ze szczególnym uwzględnieniem - ochrony własności intelektualnej.	omówić podstawowe i szczegółowe zasady poszczególnych gałęzi prawa, w tym - ze szczególnym uwzględnieniem - ochrony własności intelektualnej.	omówić podstawowe i szczegółowe zasady poszczególnych gałęzi prawa, w tym - ze szczególnym uwzględnieniem - ochrony własności intelektualnej , odwołując się przy tym do odpowiednich uregulowań prawnych.
P_U01	odnieść się do podstawowych gałęzi prawa.	odnieść się do podstawowych gałęzi prawa.	odnieść się do odpowiednich gałęzi prawa.	odnieść się do odpowiednich gałęzi prawa, odwołując się przy tym do odpowiednich uregulowań prawnych.
P_U02	zaplanować działalności zgodnie z obowiązującym prawem.	zaplanować działalność zgodnie z obowiązującym prawem, popełniając na poszczególnych etapach planowania akceptowalne błędy.	zaplanować działalność zgodnie z obowiązującym prawem w sposób poprawny, osiągając zadawalające rezultaty.	w sposób efektywny i sprawny zaplanować działalność zgodnie z obowiązującym prawem, osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_K01	zrozumieć potrzeby ochrony własności intelektualnej.	zrozumieć potrzebę ochrony własności intelektualnej przy wykonywaniu podstawowych zadań zawodowych.	zrozumieć potrzebę ochrony własności intelektualnej przy wykonywaniu prostych i złożonych zadań zawodowych.	zrozumieć potrzebę ochrony własności intelektualnej w każdej sytuacji zawodowej, biorąc pełną odpowiedzialność za swoje postępowanie.

P_K02	przyjąć postawy odpowiedzialności społecznej wobec problemów zawodowych.	przyjąć postawę odpowiedzialności społecznej wobec prostych problemów zawodowych.	przyjąć postawę odpowiedzialności społecznej wobec prostych i złożonych problemów zawodowych.	w każdej sytuacji zawodowej przyjąć postawę odpowiedzialności społecznej wobec prostych i złożonych problemów zawodowych.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	34h	22h
Egzaminy/zaliczenia	2h	2h
Udział w konsultacjach	4h	2h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne / studium	8h	8h

33 przypadku

34

Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	21h	35h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6h	6h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	40 h / 1,6 ECTS	26 h / 1 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	25 h / 1 ECTS	25 h / 1 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Załucki M., Prawo własności intelektualnej. Repetytorium. Difin, Warszawa 2010.
- Zając K.(red.), Prawo autorskie i prawa pokrewne. Wolters Kluwer, Warszawa 2016.
- Prawo własności przemysłowej - ustawa z dnia 30.06.2000, stan prawny na dzień 1.12.2015.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Czub K., Prawo własności intelektualnej zarys wykładu, Wolters Kluwer, Warszawa 2016.
- Golat R., Prawo autorskie i prawa pokrewne. C.H.Beck, Warszawa 2016.
- Szewc A., Jyż. G., Prawo własności przemysłowej. C.H.Beck, Warszawa 2011.

Inne materiały dydaktyczne:

35

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Wychowanie fizyczne

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY

Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Ogólnouczelniany
Rok / Semestr:	I / 1-2
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Sprawność fizyczna na przeciętnym poziomie, ogólnie dobry stan zdrowia

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne		50								**50**
Studia niestacjonarne		32								**32**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Ćwiczenia	Ćwiczenia na sali gimnastycznej i wolnym powietrzu.-,zawody,praca w grupach

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Objaśnia podstawowe zagadnienia z zakresu wagi i propagowania zdrowego stylu życia.	K1P_W06
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi kontrolować i ocenić poziom własnej sprawności fizycznej.	K1P_U13
P_U02	Potrafi podjąć działania prozdrowotne różnych form aktywności ruchowej.	K1P_U13
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Wykazuje świadomość roli ruchu i ćwiczeń fizycznych służące rozwojowi społecznemu	K1P_K03 K1P_K04

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

L p.	**Ćwiczenia:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Pływanie (nauka i doskonalenie umiejętności pływania).	P W01, P U01, P_U02, P_K01

36

T2	Gry zespołowe (piłka siatkowa, koszykowa, nożna, ręczna).	P W01, P U01, P_U02, P_K01
T3	Lekkoatletyka.	P W01, P U01, P_U02, P_K01

T4	Aerobic.	P W01, P U01, P_U02, P_K01
T5	Tenis ziemny.	P W01, P U01, P_U02, P_K01
T6	Tenis stołowy.	P W01, P U01, P_U02, P_K01
T7	Sztuka samoobrony.	P W01, P U01, P_U02, P_K01
T8	Elementy tańca towarzyskiego.	P W01, P U01, P_U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
	Wiedza:	
P_W01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
	Umiejętności:	
P_U01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
P_U02	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	objaśnić podstawowych zagadnień z zakresu wagi i propagowania zdrowego stylu życia.	objaśnić podstawowe zagadnienia z zakresu wagi i propagowania zdrowego stylu życia.	objaśnić kluczowe za gadnienia z zakresu wagi i propagowania zdrowego stylu życia.	w sposób obszerny i bezbłędny objaśnić podstawowe i kluczowe za-gadnienia z zakresu wagi i propagowania zdrowego stylu życia, odnosząc się do przykładów praktycznych i własnych doświadczeń.
P_U01	kontrolować i ocenić po-ziomu własnej sprawności fizycznej.	w podstawowym zakresie kontrolować i ocenić poziom własnej sprawności fizycznej.	prawidłowo kontrolować i ocenić poziom własnej sprawności fizycznej.	w sposób szczegółowy kontrolować i ocenić poziom własnej spraw-ności fizycznej, wyciągając samodzielne wnioski oraz proponując i realizując rozwiązania doskonalące w tym zakresie.

P_U02	podjąć działań prozdrowotnych poprzez różne formy aktywności ruchowej.	podjąć podstawowe działania prozdrowotne poprzez typowe formy aktywności ruchowej.	podjąć właściwe działania prozdrowotne poprzez różne formy aktywności ruchowej, osiągając zadawalające rezultaty.	podjąć skuteczne działania prozdrowotne poprzez różne formy aktywności ruchowej, osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_K01	dostrzegać roli ruchu i ćwiczeń fizycznych w dbaniu o własne zdrowie.	dostrzegać rolę ruchu i ćwiczeń fizycznych w dbaniu o własne zdrowie na poziomie podstawowym.	dostrzegać rolę ruchu i ćwiczeń fizycznych w dbaniu o własne zdrowie na poziomie zadawalającym.	dostrzegać istotną rolę ruchu i ćwiczeń fizycznych w dbaniu o własne zdrowie na wysokim poziomie, wykazując przy tym świadomość potrzeby rozwoju.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	50h	32h
Egzaminy/zaliczenia	-	-
Udział w konsultacjach	-	-
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	-	-
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	-	-
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	-	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Gaworecki W., Turystyka i sport dla wszystkich w promocji zdrowego stylu życia, WSTiH, Gdańsk 2008.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Sas-Nowosielski K., Wychowanie do aktywności fizycznej, Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach, Wydaw. AWF, Katowice 2003.

38

2. Moduły przedmiotowe kształcenia podstawowego i kierunkowego

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Zarządzanie	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy / kierunkowy / powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / 1-2
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Brak

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	42	42			28	18			8	**138**
Studia niestacjonarne	24	24			16	14			8	**86**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Ćwiczenia/Warsztat/Projekt	Wykład z dyskusją ukierunkowaną, case study, metoda sytuacyjna, metoda projektów, dyskusja dydaktyczna. Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych - edukacyjna gra biznesowa: Prawo Konkurencji.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Objaśnia charakter i miejsce nauk o zarządzaniu w dziedzinie nauk ekonomicznych i w systemie nauk społecznych.	K1P_W01
P_W02	Omawia nowoczesne koncepcje zarządzania.	K1P_W01 K1P_W14
P_W03	Rozróżnia obszary funkcjonalne organizacji oraz przedstawia podstawowe relacje pomiędzy tymi obszarami.	K1P_W03 K1P_W05
P_W04	Charakteryzuje wybrane metody zarządzania organizacją i metody analizy jej otoczenia.	K1P_W04
P_W05	Charakteryzuje podstawowe rodzaje struktur organizacyjnych i czynniki wpływające na ich zmiany.	K1P_W13
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi dokonać obserwacji, opisu, analizy i interpretacji podstawowych zjawisk i procesów zachodzących w organizacji z wykorzystaniem podstawowych pojęć i ujęć teoretycznych.	K1P_U02 K1P_U05

P_U02	Potrafi zastosować i ocenić przydatność wybranych metod i narzędzi do opisu i analizy organizacji i jej otoczenia.	K1P_U05 K1P_U06
P_U03	Potrafi określić konieczność wprowadzania zmian organizacyjnych i zaplanować proces zmian.	K1P_U08 K1P_U11
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Wykazuje świadomość potrzeby stosowania wiedzy w procesach zarządzania w tym rozwiązywania praktycznych problemów zarządczych.	K1P_K01 K1P_K02
P_K02	Wykazuje świadomość konieczności myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.	K1P_K05
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Zarządzanie - jego istota i znaczenie. Podstawowe pojęcia w zarządzaniu. Pojęcia związane z zarządzaniem.	P_W01, P_W02
W2	Organizacja w otoczeniu jako obiekt zarządzania. Organizacja jako system. Rodzaje organizacji. Współczesne otoczenie organizacji. Trendy w toczeniu	P_W03
W3	organizacji. Elementy organizacji - ludzie, technologie, procesy.	P_W03, P_U02
W4	Władza. Przywództwo i proces oddziaływania w organizacji. Modele i rodzaje władzy oraz autorytetu. Istota i źródła przywództwa.	P_W03, P_U01
W5	Informacja i komunikacja w zarządzaniu. Informacja w procesie zarządzania, źródła i sposoby pozyskiwania informacji. Proces komunikacji, metody doskonalenia. Umiejętności interpersonalne.	P_W03, P_U01
W6	Struktura zarządzania. Szczeble i obszary zarządzania.	P_W05, P_U01
W7	Cele i funkcje zarządzania. Zarządzanie celami i planowanie w organizacji.	P_W03, P_U01
W8	Struktura organizacyjna - uwarunkowania i kierunki ewolucji. Podstawowe pojęcia i wymiary struktury organizacyjnej. Czynniki i mechanizmy strukturotwórcze. Rodzaje struktur organizacyjnych. Dostosowanie struktur organizacyjnych do koncepcji zarządzania.	P_W03, P_U01
W9	Zarządzanie jako proces informacyjno-decyzyjny.	P_W03, P_W04
W10	Metody zarządzania. Metody w naukach o zarządzaniu, klasyfikacja, podejście diagnostyczne i prognostyczne. Zarządzanie przez kulturę, konflikt, zarządzanie procesowe, zarządzanie wartością, zarządzanie wiedzą, zarządzanie projektami. Reengineering jako metoda zarządzania.	P W04, P U01, P_U02
W11	Kryteria oceny sprawności działania. Kontrola i controlling w organizacji. Cechy skutecznych systemów kontroli. Zarządzanie systemami kontroli. Funkcje	P W03, P W04, P_U01, P_U02
W12	kontroli. Istota pracy kierowniczej, składniki kierowania, role kierownicze, style kierowania, umiejętności kierownicze.	P W03, P W04, P_U01
W13	Etyczny i kulturowy kontekst zarządzania. Etyka indywidualna w organizacjach. Odpowiedzialność społeczna a organizacje. Kierowanie społeczną odpowiedzialnością przedsiębiorstwa. Pojęcie i funkcje kultury organizacji. Funkcje kultury organizacyjnej. Typologie kultur. Uwarunkowania kultury organizacyjnej. Wymiary kulturowe a zarządzanie.	P_W02, P_U01

W14	Zarządzanie w kontekście zmian. Przyczyny wprowadzania zmian organizacyjnych. Zarządzanie procesem zmian. Rola lidera w procesie zmian. Źródła oporu przeciw zmianom. Doskonalenie organizacji. Innowacje jako źródło	P_W02, P_U01
W15	zmian. Zarządzanie w warunkach globalizacji. Istota międzynarodowej działalności gospodarczej. Struktura gospodarki globalnej. Wyzwania dla zarządzania międzynarodowego.	P_W02, P_U01

40

Lp.	Ćwiczenia/Warsztat/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Pojęcie organizacji oraz zarządzania- praktyczna identyfikacja elementów otoczenia organizacji i ich wzajemnych zależności na przykładzie; praktyczna identyfikacja funkcji zarządzania. Organizacja i jej otoczenie- analiza wybranej organizacji i jej otoczenia na podstawie wybranej firmy; określenie zasobów	P_W02, P_W03 P U01, P U02, P_K01, P_K02
T2	organizacji. Zasoby i umiejętności organizacji - identyfikacja silnych i słabych stron organizacji oraz szans i zagrożeń tkwiących w otoczeniu; analiza SWOT na przykładzie wybranej organizacji.	P W03, P U01, P U02, P K01, P_K02
T3	Organizacja jako system docelowy- praktyczne formułowanie misji oraz celów organizacji na kolejnych płaszczyznach planowania dla określonej organizacji. Strategia jako podstawowe narzędzie realizacji celów - praktyczne formułowanie strategii dla danego przedsiębiorstwa na podstawie zebranych informacji; opracowanie celów strategicznych, domeny działania, przewagi strategicznej oraz programów funkcjonalnych.	P W03, P U01, P U02, P K01, P_K02
T4	Podejmowanie decyzji jako uwieńczenie procesu planowania - rodzaje decyzji; determinanty podejmowania decyzji; typy modeli podejmowania decyzji oraz techniki wspomagające podejmowanie decyzji- przykłady. Efektywność organizacyjna - ocena stopnia realizacji określonych celów organizacji praktyczne zastosowanie ocen efektywności organizacyjnej na podstawie wybranej organizacji. Kontrola jako funkcja zarządzania - zrozumienie celu i znaczenia kontroli w kontekście zarządzania; identyfikacja poszczególnych obszarów kontroli oraz wybór formy kontroli stosownie do warunków w danej	P W03, P U01, P U02, P K01, P_K02
T5	organizacji. Determinanty struktur organizacyjnych- identyfikacja czynników strukturotwórczych, itp. rozmiarów organizacji, technologii itp. Na przykładach. Struktura organizacyjna jako krytyczny element procesu zarządzania organizacjami - praktyczna realizacja etapów budowy struktury organizacyjnej i określenie typu struktury na podstawie wybranych organizacji.	P W05, P U01, P U02, P K01, P_K02
T6	Zasoby ludzkie w organizacji - identyfikacja oraz ocena poszczególnych metod planowania i pozyskiwania kadr oraz umiejętności ich wyboru w kontekście potrzeb organizacji. Podstawy kierowania zasobami ludzkimi- identyfikacja różnych stylów kierowania i dostosowanie ich do charakteru organizacji; wybór narzędzia motywacyjnego w kontekście potrzeb organizacji.	P W03, P W05, P U01, P U02, P_K01, P_K02
T7	Zarządzanie procesami interpersonalnymi i grupowymi; komunikacja w organizacji - wykorzystanie grup organizacyjnych w zarządzaniu; wskazanie na konflikt jako na źródło realizacji celu; rozpoznanie barier w komunikowaniu i zastosowanie odpowiednich metod w celu ich pokonania na przykładzie	P W02, P W03, P U01, P U02 P_K01, P_K02
T8	konkretnych sytuacji w firmie.	P W02, P W03, P U01, P U02, P_K01, P_K02

	Zarządzanie zmianą w procesie nowoczesnego zarządzania organizacjązrozumienie potrzeby dokonywania i wprowadzania zmian, zastosowanie metody łamania oporu wobec zmian na konkretnych przykładach.	

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Egzamin pisemny.	W1
P_W02	Egzamin pisemny.	W1, W13, W14, W15 T1, T6, T7
P_W03	Egzamin pisemny.	W2, W3, W4, W5, W7, W8, W9, W11, W12 T1, T2, T3, T6, T7,
P_W04	Egzamin pisemny.	W9, W10, W11, W12
P_W05	Egzamin pisemny.	W6

		T4, T5
Umiejętności:		
P_U01	Projekt, prezentacja.	W4, W5, W6, W7, W8, W10, W11, W12, W13, W14, W15 T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7,
P_U02	Projekt, prezentacja.	W3, W10, W11 T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7
P_U03	Projekt, prezentacja	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7. W1-W8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Projekt, prezentacja, aktywność na zajęciach.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7
P_K02	Projekt, prezentacja, aktywność na zajęciach.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	objaśnić charakteru i miejsca nauk o zarządzaniu w dziedzinie nauk ekonomicznych i w systemie nauk społecznych.	objaśnić charakter i miejsce nauk o zarządzaniu w dziedzinie nauk ekonomicznych i w systemie nauk społecznych.	objaśnić w rozbudo-wany sposób charakter i miejsce nauk o zarządzaniu w dziedzinie nauk ekonomicznych i w systemie nauk społecznych.	objaśnić w sposób rozbudowany i wyczerpujący charakter i miejsce nauk o zarządzaniu w dziedzinie nauk ekonomicznych i w systemie nauk społecz-nych, przytaczając literaturę przedmiotu.
P_W02	omówić nowoczesnych koncepcji zarządzania.	omówić podstawowe nowoczesne koncepcje zarządzania.	omówić w sposób roz-budowany nowoczesne koncepcje zarządzania.	omówić w sposób rozbudowany nowoczesne kon cepcje zarządzania,

				wykorzystując przy tym literaturę przedmiotu.
P_W03	rozróżnić obszarów funkcjonalnych organizacji oraz przedstawić podstawowych relacji pomiędzy tymi obszarami.	rozróżnić podstawowe obszary funkcjonalne organizacji oraz przedstawić podstawowe relacje pomiędzy tymi obszarami.	rozróżnić poprawnie kluczowe obszary funkcjonalne organizacji oraz poprawnie przedstawić wybrane relacje pomiędzy tymi obszarami.	rozróżnić bezbłędnie obszary funkcjonalne organizacji oraz szczegółowo przedstawić wybrane relacje pomiędzy tymi obszarami, odwołując się przy tym do literatury przedmiotu oraz własnych doświadczeń.
P_W04	charakteryzować wybranych metod zarządzania organizacją i metod analizy jej otoczenia.	charakteryzować podstawowe metody zarządzania organizacją i podstawowe metody analizy jej otoczenia.	charakteryzować poprawnie metody zarządzania organizacją i metody analizy jej otoczenia.	charakteryzować obszernie wybrane metody zarządzania organizacją i metody analizy jej otoczenia, wykorzystując przy tym literaturę przedmiotu.
P_W05	charakteryzować podstawowych rodzajów struktur organizacyjnych i czynników wpływających na ich zmiany.	charakteryzować podstawowe rodzaje struktur organizacyjnych i niektóre czynniki wpływające na ich zmiany.	charakteryzować kluczowe rodzaje struktur organizacyjnych i kluczowe czynniki wpływające na ich zmiany.	charakteryzować w sposób rozszerzony i pogłębiony różne rodzaje struktur organizacyjnych i różne czynniki wpływające na ich zmiany.
P_U01	dokonać obserwacji, opisu, analizy i interpre-	w podstawowym zakresie dokonać obserwacji,	kompleksowo i poprawnie dokonać obserwacji, opisu, analizy	w sposób szczegółowy dokonać obserwacji,

42

	tacji podstawowych zjawisk i procesów zachodzących w organizacji, z wykorzystaniem podstawowych pojęć i ujęć teoretycznych.	opisu, analizy i interpretacji podstawowych zja wisk i procesów zachodzących w organizacji, z wykorzystaniem podstawowych pojęć i ujęć teoretycznych.	i interpretacji podstawowych zjawisk i procesów zachodzących w organizacji, z wykorzystaniem podstawowych pojęć i ujęć teoretycznych.	opisu, analizy i interpretacji podstawowych zjawisk i procesów zachodzących w organizacji z wykorzystaniem podstawowych pojęć i ujęć teoretycznych, wyciągając przy tym samodzielne wnioski.
P_U02	zastosować i ocenić przydatności wybranych metod i narzędzi do opisu i analizy organizacji i jej otoczenia.	w podstawowym zakresie zastosować i ocenić przydatność typowych metod i narzędzi do opisu i analizy organizacji i jej otoczenia.	poprawnie zastosować i ocenić przydatność wybranych metod i narzędzi do opisu i analizy organizacji i jej otoczenia, przekonywująco uzasadniając tok swojego myślenia.	kompleksowo i wnikliwie zastosować i ocenić przydatność wybranych metod i narzędzi do opisu i analizy organizacji i jej otoczenia, uzasadniając wywód odwołaniami do teorii naukowych i przykładów praktycznych.

P_U03	potrafi określić konieczność wprowadzania zmian organizacyjnych i zaplanować proces zmian.	potrafi określić konieczność wprowadzania niektórych zmian organizacyjnych i zaplanować dla tych zmian proces	potrafi określić konieczność wprowadzania zmian organizacyj- nych i zaplanować pro ces zmian.	potrafi określić konieczność wprowadzania zmian organizacyjnych i zaplanować proces zmian opisując jego konsekwencje.
P_K01	dostrzegać potrzeby samodzielnego zdobywania i doskonalenia wie- dzy oraz umiejętności profesjonalnych i badawczych w zakresie nauk o zarządzaniu.	zmian. dostrzegać potrzebę samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności profesjonalnych i badawczych w zakresie nauk o zarządzaniu na poziomie podstawowym.	dostrzegać potrzebę samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności profesjonalnych i badawczych w zakresie nauk o zarządzaniu na poziomie zadawalającym.	dostrzegać potrzebę sa- modzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności profesjonalnych i badawczych w zakresie nauk o zarządzaniu na wysokim poziomie, wykazując przy tym dążenie do rozwoju.
P_K02	przejawiać świadomości konieczności myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.	przejawiać świadomość konieczności myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w pro- stych sytuacjach zawodowych i życiowych.	przejawiać świadomość konieczności myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w prostych i złożonych sytuacjach zawodowych i życiowych.	przejawiać świadomość konieczności myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w każdej trudnej sytuacji zawodowej i życiowej.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	130h	78h
Egzaminy/zaliczenia	8h	8h
Udział w konsultacjach	12h	8h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	16h	16h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	64h	120h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	20h	20h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA go- dzin/ECTS	**250 h / 10 ECTS**	**250 h / 10 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	150 h/6 ECTS	94 h / 3,8 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
43 Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	150 h/6 ECTS	150 h/6 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Bielski M., Podstawy teorii organizacji i zarządzania, C.H. Beck, Warszawa 2002.
- Dołhasz M., Fundaliński J., Kosała M., Smutek H., Podstawy zarządzania. Koncepcje - strategie-zastosowania, PWN, Warszawa 2009.
- Griffin R.W., Podstawy zarządzania organizacjami, PWN, Warszawa 2015.
- Koźmiński A.K., Jelemiak D., Zarządzanie od podstaw, WAIP, Warszawa 2011. _____

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Komorowski J., Moczydłowska J., Innowacyjne metody i techniki zrządzania w pzedsiębiorstwie, WSFiZ, Białystok 2009.
- Korzeniowski L.: Podstawy zarządzania organizacjami, Difin, Warszawa 2011.
- Koźmiński A. K., W. Piotrowski (red.), Zarządzanie Teoria i praktyka, PWN, Warszawa 2011.
- Latusek-Jurczak D., Koźmiński A.K., Jemielniak D., Zasady zarządzania, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.
- Lichtarski L. (red.), Jagoda H. (red.), Kierunki i dylematy rozwoju nauki i praktyki zarządzania przedsiębiorstwem, Wyd. Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2010.
- Piotrowski W. (red.), Bogdanienko J. (red.), Zarządzanie Tradycja i nowoczesność, PWE, Warszawa 2013.
- Robbins S.P., Decenzo D.A., Podstawy zarządzania, PWE, Warszawa 2002.
- Stoner J.A. F., Freeman R. E., Gilbert D.R. jr., Kierowanie, PWN, Warszawa 2011.
- Strużycki M. (red.), Podstawy Zarządzania, SGH, Warszawa 2014. _____

Inne materiały dydaktyczne:

- edukacyjna gra biznesowa: Prawo Konkurencji
- studia przypadków._____

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Metody i techniki zarządzania	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	III / 5
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w ramach przedmiotu: Podstawy zarządzania

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	e-Learning	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28	14				8				3	**53**
Studia niestacjonarne	16	8				6				3	**33**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Ćwiczenia/Projekt	Wykład, dyskusje, przegląd literatury przedmiotu wsparty analizami przypadków, prezentacje multimedialne Ćwiczenia, dyskusje, praca grupowa, case study - edukacyjna gra biznesowa: Prawo Konkurencji,metoda projektu

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Omawia metody zarządzania.	K1P_W01, K1P_W12
P_W02	Charakteryzuje metody i techniki planowania i organizowania.	K1P_W01, K1P_W12
P_W03	Charakteryzuje metody i techniki organizowania pracy oraz metody badania i normowania czasu pracy.	K1P_W01, K1P_W12
P_W04	Wyjaśnia techniki socjologiczne stosowane w badaniu organizacji.	K1P_W01,
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi dokonać oceny diagnostycznej organizacji oraz analizy SWOT/TOWS.	K1P_U01 K1P_U05

P_U02	Potrafi stosować metody jakościowe.	K1P_U01 K1P_U09

45

P_U03	Potrafi stosować techniki motywacyjne.	K1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest świadomy ograniczeń własnej wiedzy i jej znaczenia w rozwiązywaniu problemów zarządczych	K1P_K02
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Instrumenty zarządzania współczesnymi organizacjami.	P W01, P W02, P_K01
W2	Metody i techniki planowania i organizowania.	P W01, P W02, P_K01
W3	Wprowadzenie zmian poprzez innowacje.	P_W01, P_K01
W4	Metody i techniki organizowania pracy.	P_W01, P_W02
W5	Techniki zbierania informacji dla potrzeb diagnozy.	P_W03, P_K01
W6	Metody badania i normowania czasu pracy.	P_W03, P_K01
W7	Techniki socjologiczne stosowane w badaniu organizacji.	P_W03, P_K01
W8	Lean management.	P_W04, P_K01
L p.	**Ćwiczenia /Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Organizowanie w procesie zarządzania. Metody projektowania i planowania w organizacji. Analiza diagnostyczna organizacji. Analiza zasobowa.	P U01, P U02, P_K01,
T2	Analiza SWOT/TOWS. Analiza działań. Techniki zbierania informacji.	P U01, P U02, P_K01,
T3	Techniki systematyzujące pracę kierownika. Zarządzanie przez cele. Zarządzanie przez wyjątki. Analiza punktów przełomowych. Delegowanie uprawnień.	P U01, P U02, P_K01
T4	Innowacje i metody wprowadzania zmian w przedsiębiorstwie.	P U01, P U02, P_K01,
T5	Techniki motywacyjne. Zarządzanie przez motywację, partycypację, komunikację, konflikt.	P U01, P U02, P_K01
T6	Techniki heurystyczne. Burza mózgów. Technika Philips. Techniki 635. Syntetyka. Technika delficka.	P U01, P U02, P_K01
T7	Metody jakościowe. Analiza FMEA. Dom Jakości. Diagram Ishikawy. Analiza Pareto.	P U01, P U02, P_K01
T8	Zarządzanie projektami. Pojęcie projektu jako przedsięwzięcia, cechy projektu, wybór projektu i sposoby realizacji fazy wstępnej, czyli planu działania, jego koordynacji oraz oceny wyników, symulacja realizacji przykładowego przedsięwzięcia.	P U01, P U02, P_K01,
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Praca pisemna.	W1, W2, W3, W4

P_W02	Praca pisemna.	W1, W2
P_W03	Praca pisemna.	W5, W6, W7

46

P_W04	Praca pisemna.	W8
Umiejętności:		
P_U01	Projekt, prezentacja.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
P_U02	Projekt, prezentacja.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7
P_U03	Projekt, prezentacja.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ocena wykonania praktycznego projektu i prezentacji.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	omówić podstawowych metod zarządzania.	omawia niektóre metody zarządzania.	omawia metody zarządzania.	szczegółowo omawia metody zarządzania, odwołując się do przykładów z literatury przedmiotu i własnych doświadczeń.
P_W02	charakteryzować metod i technik planowania i organizowania.	charakteryzować podstawowe metody i techniki planowania i organizowania.	charakteryzować metody i techniki planowania i organizowania.	w sposób rozbudowany charakteryzować najważniejsze metody i techniki planowania i organizowania, odwołując się do przykładów z literatury przedmiotu i własnych doświadczeń.
P_W03	charakteryzować metod i technik organizowania pracy oraz metod badania i normowania czasu pracy.	charakteryzować podstawowe metody i techniki organizowania pracy oraz metod badania i normowania czasu pracy.	charakteryzować metody i techniki organizowania pracy oraz metod badania i normowania czasu pracy.	w sposób wnikliwy rozbudowany charakteryzować metody i techniki organizowania pracy oraz metod badania i normowania czasu pracy, odwołując się do przykładów z literatury przedmiotu i własnych doświadczeń.
P_W04	wyjaśniać technik socjologicznych stosowanych w badaniu organizacji.	wyjaśniać podstawowe techniki socjologiczne stosowane w badaniu organizacji.	wyjaśniać techniki socjologiczne stosowane w badaniu organizacji.	w sposób rozbudowany wyjaśniać techniki socjologiczne stosowane w badaniu organizacji, odwołując się do przykładów z literatury przedmiotu i własnych doświadczeń.

P_U01	dokonać oceny diagno-stycznej organizacji oraz analizy SWOT/TOWS.	w podstawowym zakresie dokonać oceny dia-gnostycznej organizacji oraz analizy SWOT/TOWS.	dokonać całościowej oceny diagnostycznej organizacji oraz analizy SWOT/TOWS.	wnikliwie dokonać cało-ściowej oceny diagnostycznej organizacji oraz analizy SWOT/TOWS, wyciągając samodzielnie oryginalne wnioski.
P_U02	stosować metod jakościowych.	stosować niektóre metody jakościowe.	stosować metody jakościowe.	stosować metody jako-ściowe, osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_U03	stosować technik motywacyjnych.	stosować niektóre techniki motywacyjne.	stosować techniki motywacyjne.	stosować techniki motywacyjne, osiągając zadawalające rezultaty.

47

P_K01	być świadomy ograniczeń własnej wiedzy i wykazywać potrzeby dalszego kształcenia.	być świadomy niektó-rych ograniczeń własnej wiedzy i wykazywać potrzebę dalszego kształcenia.	być świadomy ograniczeń własnej wie-dzy i wykazywać potrzebę dalszego kształcenia.	być świadomy ograniczeń własnej wiedzy i wykazywać potrzebę dalszego kształcenia i rozwoju

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	50 h	30 h
Egzaminy/zaliczenia	3 h	3 h
Udział w konsultacjach	6 h	4 h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	25h	47h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	8h	8h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100 h / 4 ECTS**	**100 h / 4 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	59 h / 2,4 ECTS	37 h / 1,5 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Antoszkiewicz J.D, Innowacje w firmie, praktyczne metody wprowadzania zmian, Poltext, Warszawa 2008.
- Czekaj J., Metody organizatorskie w doskonaleniu systemu zarządzania, WNT, Warszawa 2013.
- Duchniewicz S. (red. nauk.), Metody organizacji i zarządzania, PTM, Warszawa 2007.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Bieniok H. (red.), Metody sprawnego działania, Placet, Warszawa 2004.
- Brzozowski M., Kopiczyński T., Metody Zarządzania, UE w Poznaniu, Poznań 2011.
- Kowalczewski W., Nazarka J. (red. nauk.), Instrumenty zarządzania współczesnym przedsiębiorstwem, Difin, Warszawa 2006.
- Sułkowski Ł (red.), Sokołowski J. (red.), Metody zarządzania współczesnym przedsiębiorstwem, Społeczna Akademia Nauk, Łódź 2015.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Metody ilościowe w zarządzaniu	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / 2
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w ramach przedmiotu: Podstawy prawa i ochrona własności intelektualnej

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28	14		8		8			4	**62**
Studia niestacjonarne	16	8		8		6			4	**42**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Ćwiczenia/Laboratorium/Projekt	Wykład informacyjny, wyjaśniający, ćwiczenia z użyciem komputerów,me- toda projektowa,pakiety komputerowe oprogramowanie GRETL.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna standardowe metody ilościowe wspomagające podejmowanie decyzji w organizacji.	K1P_W01 K1P_W10
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi wykorzystać oraz ocenić metody ilościowe, techniki i narzędzia służące zarządzaniu organizacją.	K1P_U01 K1P_U05
P_U02	Potrafi wykorzystać metody ilościowe do analizy, oceny zjawisk i procesów organizacji oraz jej otoczenia. Interpretuje wyniki badań.	K1P_U01 K1P_U05
	Kompetencje społeczne:	

P_K01	Jest gotów doskonalić umiejętności zawodowe w celu wykorzystania ich do analizy i krytycznej w procesach zarządzania.	K1P_K01
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		

49

Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
W1	Wprowadzenie do metod ilościowych w biznesie. Badanie statystyczne podstawowe pojęcia. Liczebności bezwzględne, wskaźniki struktury, liczebności i częstości skumulowane.	P_W01, P_U01,
W2	Syntetyczne miary stosowane do opisu struktury zbiorowości: wskaźnik podobieństwa struktur i jego własności, miary położenia, zmienności i asymetrii oraz ich własności, dobór właściwych miar do określonych celów badawczych i	P_W01, P_U01,
W3	dostępnych danych. Analiza zmian poziomu zjawiska w czasie: szeregi czasowe i ich rodzaje, indeksy statystyczne, dekompozycja szeregów czasowych, wyodrębnianie trendu i	P_W01, P_U01,
W4	sezonowości. Grupowanie danych statystycznych dotyczących dwóch cech i badanie współzależności dwóch cech: porządkowanie danych przy jednoczesnym badaniu dwóch cech w jednej zbiorowości, rodzaje zależności między cechami, współczynnik korelacji liniowej Pear- sona i korelacji rang Spearmana.	P_W01, P_U01,
W5	Opisowy model ekonometryczny, podstawowe postaci funkcji przyjmowanych w modelach ekonometrycznych.	P_W01, P_U01,
W6	Dobór zmiennych objaśniających, estymacja parametrów KMNK, weryfikacja i interpretacja wyników, weryfikacja statystycznych własności modelu.	P_W01, P_U01,
W7	Wybrane zastosowania modeli ekonometrycznych - funkcja produkcji, model popytu, analiza kosztów, modele tendencji rozwojowej.	P_W01, P_U01,
W8	Zastosowanie metod ilościowych w ocenie działalności przedsiębiorstwa	P_W01, P_U01,
L p.	**Ćwiczenia/Laboratorium/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Grupowanie i prezentacja materiału statystycznego: wybór rodzaju szeregu statystycznego w zależności od posiadanych danych empirycznych. Wyznaczanie wskaźników struktury i podobieństwa struktur.	P U01, P U02, K_K01
T2	Syntetyczne miary opisu struktury zbiorowości: wyznaczanie i interpretacja, miar położenia, zmienności i asymetrii.	P U01, P U02, K_K01
T3	Analiza zmian poziomu zjawiska w czasie: bezwzględne i względne miary dynamiki szeregów czasowych, wyznaczanie i interpretacja indeksów	P U01, P U02, K_K01
T4	statystycznych. Badanie współzależności dwóch cech: porządkowanie danych przy jednoczesnym badaniu dwóch cech w jednej zbiorowości, współczynnik korelacji liniowej Pearsona i korelacji rang Spearmana i ich interpretacja.	P U01, P U02, K_K01
T5	Model ekonometryczny - estymacja parametrów, weryfikacja i interpretacja wyników, weryfikacja statystycznych własności modelu.	P U01, P U02, K_K01
T6	Analiza sprzedaży na podstawie wybranych modeli szeregów czasowych i modeli ekonometrycznych.	P U01, P U02, K_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK

Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8
Umiejętności:		
P_U01	Praca pisemna, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8 T1, T2, T3, T4, T5, T6

50

P_U02	Praca pisemna, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1, T2, T3, T4, T5, T6
P_U03	Praca pisemna, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1, T2, T3, T4, T5, T6
P_U04	Praca pisemna, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8 T1, T2, T3, T4, T5, T6
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1, T2, T3, T4, T5, T6

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	nie zna standardowych metod ilościowych wspomagających podejmowanie decyzji w organizacji.	zna niektóre standardowe metody ilościowe wspomagające podejmowanie decyzji w organizacji.	zna standardowe metody ilościowe wspomagające podejmowanie decyzji w organizacji.	zna standardowe metody ilościowe wspomagające podejmowanie decyzji w organizacji dokonuje ich klasyfikacji ze względu na wspomaganie podejmowania decyzji.
P_U01	nie potrafi wykorzystać oraz ocenić metody ilościowe, techniki i narzędzia służące zarządzaniu organizacją.	potrafi wykorzystać oraz ocenić niektóre metody ilościowe, techniki i narzędzia służące zarządzaniu organizacją.	potrafi wykorzystać oraz ocenić metody ilościowe, techniki i narzędzia służące zarządzaniu organizacją.	potrafi wykorzystać oraz ocenić metody ilościowe, techniki i narzędzia służące zarządzaniu organizacją wskazując konkretne przykłady z praktyki zarządczej .
P_U02	nie potrafi wykorzystać metody ilościowe do analizy, oceny zjawisk i procesów organizacji oraz jej otoczenia. Interpretuje wyniki badań.	potrafi wykorzystać metody ilościowe do analizy, oceny niektórych zjawisk i procesów organizacji oraz jej otoczenia. Interpretuje wyniki badań.	potrafi wykorzystać metody ilościowe do analizy, oceny zjawisk i procesów organizacji oraz jej otoczenia. Interpretuje wyniki badań.	potrafi wykorzystać metody ilościowe do analizy, oceny zjawisk i procesów organizacji oraz jej otoczenia. Interpretuje wyniki badań odnosząc się do znanych badań.

P_K01	nie jest gotów doskonalić umiejętności zawodowe w celu wykorzystania ich do analizy i krytycznej w procesach zarządzania.	jest gotów doskonalić umiejętności zawodowe w celu wykorzystania ich do analizy i krytycznej w procesach zarządzania.	jest gotów doskonalić umiejętności zawodowe w celu wykorzystania ich do analizy i krytycznej w procesach zarządzania.	jest gotów doskonalić umiejętności zawodowe w celu wykorzystania ich do analizy i krytycznej w procesach zarządzania.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	58h	38h
Egzaminy/zaliczenia	4h	4h
Udział w konsultacjach	6h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	16h	38h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	8h	8h

51

Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100 h / 4 ECTS**	**100 h / 4 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	68 h / 2,7 ECTS	46 h / 1,8 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	25 h / 1 ECTS	25 h / 1 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Ostasiewicz S., Rusnak Z., Siedlecka U., Statystyka - elementy teorii i zadania, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego, Wrocław 2003.
- Kufel T., Ekonometryczna analiza cykliczności procesów gospodarczych o wysokiej częstotliwosci obserwowania, UMK, Toruń 2010.
- Goryl A., Jędrzejczak Z., Kukuła K., Osiewalski J., Walkosz A., Wprowadzenie do ekonometrii w przykładach i zadaniach, PWN, Warszawa 2003.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Aczel A., Statystyka w zarządzaniu, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011.
- Domański Cz. (red.), Metody Statystyczne teoria i zadania, (wydanie VI zmienione) Wydawnictwo UŁ, Łódź 2001.
- Kufel T., Ekonometria Rozwiązywanie problmów z wykorzystaniem programu GRETL, PWN, Warszawa 2011.
- Zieliński T. (red.), Krupa A. (red.), Pelc M. (red.), Metody ilościowe w zarządzaniu, AON, Warszawa 2011.

Inne materiały dydaktyczne:

- Wzory i zestaw zadań do samodzielnego rozwiązania udostępnione w formie elektronicznej.

52

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Metody projektowania organizacji

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia

Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	II / 3
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w ramach przedmiotu: Podstawy zarządzania.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14				14	10			2	**40**
Studia niestacjonarne	8				8	8			2	**26**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Warsztat/Projekt:	Prezentacją multimedialną, dyskusja ukierunkowana, case study.metoda projektu,gry edukacyjne

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Charakteryzuje podstawowe koncepcje teorii organizacji, rodzaje typy, cechy, funkcje i procesy zachodzące w organizacji.	K1P_W04 K1P_W05
P_W02	Rozróżnia podstawowe składniki organizacji.	K1P_W04 K1P_W05
P_W03	Omawia istotę przedsiębiorczości w działalności człowieka i zespołów pracowniczych oraz jej uwarunkowania.	K1P_W04 K1P_W05
P_W04	Zna kluczowe zasady projektowania organizacji.	K1P_W04 K1P_W05
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi zastosować i ocenić przydatność wybranych metod i narzędzi do opisu i analizy działalności organizacji i jej otoczenia.	K1P_U01 K1P_U02

53

		K1P_U08

P_U02	Potrafi zastosować metody projektowania organizacji w procesie zmian	K1P_U01 K1P_U06 K1P_U07 K1P_U08
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Rozumie konieczność myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy dla dobra organizacji.	K1P_K01 K1P_K02
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład/Warsztat/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Teorie organizacji a nauka o organizacji. Istota i pojęcie nauki. Geneza i cele nauki o organizacji. Rodzaje i typy organizacji - ich cele. Cechy organizacji. Funkcje i procesy zachodzące w organizacji.	P_W01, P_W02
T2	Przedsiębiorczość, kierownik, organizacja - istota, relacje. Społeczna odpowiedzialność organizacji. Nadzór korporacyjny nad organizacją.	P_W03, P_K01
T3	Formy prawno-organizacyjne i własnościowe - konsekwencje ekonomiczne i społeczne. Klasyfikacja przedsiębiorstw wg wybranych celów. Kryteria wyboru formy organizacyjno-prawnej. Własnościowe formy organizacji gospodarczych i	P W01, P W02, P_U01, P_U02
T4	publicznych. Cykl życia organizacji - etapy i zdarzenia. Modele cyklu życia organizacji.	P_W01
T5	Zasoby, majątek, potencjał i kapitał organizacji: materialny, techniczny, kadrowy, finansowy, informacyjny - zadania i zasady funkcjonowania, współzależności, tendencje rozwojowe.	P W02, P U01, P_U02, P_K01
T6	System funkcji, procesów i przedsięwzięć w organizacji. Architektura systemu zarządzania organizacją. Współczesne koncepcje zarządzania organizacją. Kluczowe zasady projektowania organizacji.	P W01, P W04, P U01, P U02, P_K01
T7	Podstawowe metody i narzędzia projektowania organizacji.	P W01, P W03, P W04, P U01, P_U02, P_K01
T8	Współdziałanie organizacji. Istota zbiorowego działania zorganizowanego. Formy współdziałania przedsiębiorstw. Istota współdziałania organizacji publicznych i społecznych. Nowe trendy w podejściu do organizacji.	P W01, P W03, P_U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Praca pisemna, referat.	T1, T3, T4, T6, T7, T8
P_W02	Praca pisemna, referat.	T1, T3, T5
P_W03	Praca pisemna, referat.	T2, T7, T8
P_W04	Praca pisemna, referat.	T6, T7
Umiejętności:		
P_U01	Praca pisemna, prezentacja, aktywność na zajęciach.	T3, T5, T6, T7
P_U02	Praca pisemna, prezentacja, aktywność na zajęciach.	T3, T5, T6, T7, T8

Kompetencje społeczne:		
P_K01	Praca pisemna, prezentacja, aktywność na zajęciach.	T2, T5, T6, T7, T8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	charakteryzować podstawowych koncepcji, teorii organizacji, rodzajów, typów, cech, funkcji i procesów zachodzących w organizacji.	charakteryzować podstawowe koncepcje, teorie organizacji, rodzaje, typy, cechy, funkcje i procesy zachodzące w organizacji.	charakteryzować prawidłowo podstawowe koncepcje, teorie organizacji, rodzaje, typy, cechy, funkcje i procesy zachodzące w organizacji.	charakteryzować obszernie i wyczerpująco podstawowe koncepcje, teorie organizacji, rodzaje, typy, cechy, funkcje i procesy zachodzące w organizacji, odwołując się do literatury przedmiotu.
P_W02	rozróżnić podstawowych składników organizacji.	rozróżnić częściowo podstawowe składniki organizacji.	rozróżnić w pełni podstawowe składniki organizacji.	rozróżnić w pełni wybrane składniki organizacji, prawidłowo powołując się na literaturę przedmiotu i przykłady z praktyki.
P_W03	omawiać istoty przedsiębiorczości w działalności człowieka i zespołów pracowniczych oraz jej uwarunkowań.	omawiać częściowo istotę przedsiębiorczości w działalności człowieka i zespołów pracowniczych oraz jej podstawowe uwarunkowania.	omawiać prawidłowo istotę przedsiębiorczości w działalności człowieka i zespołów pracowniczych oraz jej uwarunkowania.	omawiać w sposób obszerny i wyczerpujący istotę przedsiębiorczości w działalności człowieka i zespołów pracowniczych oraz jej uwarunkowania, prawidłowo powołując się na literaturę przedmiotu i przykłady z praktyki.
P_W04	wymienić kluczowych zasad projektowania organizacji.	wymieniać podstawowe zasady projektowania organizacji.	wymieniać podstawowe i szczegółowe zasady projektowania organizacji.	w sposób wyczerpujący wymieniać i omawiać podstawowe i szczegółowe zasady projektowania organizacji, odwołując się przy tym do literatury przedmiotu i przykładów praktycznych.

P_U01	zastosować i ocenić przydatności wybranych metod i narzędzi do opisu i analizy organizacji i jej otoczenia.	w podstawowym zakresie zastosować i ocenić przydatność typowych metod i narzędzi do opisu i analizy organizacji i jej otoczenia.	poprawnie zastosować i ocenić przydatność wybranych metod i narzędzi do opisu i analizy organizacji i jej otoczenia oraz przekonywująco uzasadnić tok swojego myślenia.	Poprawnie zastosować i kompleksowo oraz wnikliwie ocenić przydat-ność wybranych metod i narzędzi do opisu i ana lizy organizacji i jej oto czenia oraz uzasadnić wywód odpowiednimi odwołaniami do teorii naukowych i przykładów praktycznych.
P_U02	nie potrafi zastosować metody projektowania organizacji w procesie zmian.	potrafi zastosować nie-które metody projekto-wania organizacji w procesie zmian.	potrafi zastosować metody projektowania organizacji w procesie zmian.	potrafi zastosować metody projektowania organizacji w procesie zmian uzdalniając ich wybór.

P_K01	zrozumieć konieczności myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy dla dobra organizacji.	zrozumieć konieczność myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w prostych sytuacjach zawodowych i życiowych.	zrozumieć konieczność myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w prostych i złożonych sytuacjach zawodowych i życiowych.	zrozumieć konieczność myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w każdej trudnej sytuacji zawodowej i życiowej.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	38h	24h
Egzaminy/zaliczenia	2h	2h
Udział w konsultacjach	4h	2h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	17h	31h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6h	6h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	44 h / 1,8 ECTS	30 h / 1,2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Kożuch B., Nauka o organizacj i, CeDeWu, Warszawa 2015.
- Marek S. (red.), Białasiewicz M. (red.), Podstawy nauki o organizacji. Przedsiębiorstwo jako organizacja gospodarcza PWE, Warszawa 2011.
- Stabryła A. (red.), Metodologia projektowania systemów organizacyjnych przedsiębiorstwa, C.H. Beck, Warszawa

2015.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Brzeziński M., Wdrażnie innowacji technologicznych, Difin, Warszawa 2015.
- Brzeziński M., Wprowadzenie do nauki o przedsiębiorstwie, Difin, Warszawa 2007.
- Lichtarski J. (red.), Podstawy nauki o przedsiębiorstwie, AE, Wrocław 2007.
- Zimniewicz K., Teoria i praktyka zarządzania Analiza krytyczna, PWE, Warszawa 2014.
- Zimniewicz K., Współczesne koncepcje i metody zarządzania, PWE, Warszawa 2009.

Inne materiały dydaktyczne: -
prezentacje do wykładów, -
studia przypadków.

56

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Elementy prawa w gospodarce

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / 2
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w ramach przedmiotu: Podstawy prawa i ochrona własności intelektualnej

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne			14		14	8			2	**38**
Studia niestacjonarne			8		8	6			2	**24**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium/Warsztaty/Projekt	Wykład, dyskusja ukierunkowana, metoda problemowa, studium przypadku

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	

P_W01	Rozróżnia i charakteryzuje elementy prawa.	K1P_W01 K1P_W07 K1P_W11 K1P_W12
P_W02	Zna zasady wykładni przepisów prawa cywilnego, wolności obrotu cywilnego i swobody kontraktowania.	K1P_W01 K1P_W07 K1P_W11 K1P W12 K1P_W13 K1P_W15
P_W03	Wyjaśnia terminologię w prawie cywilnym.	K1P_W01 K1P_W11 K1P W12 K1P_W13

57

		K1P_W15
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi uczestniczyć w czynnościach prawnych.	K1P_U01 K1P_U02 K1P_U03
P_U02	Potrafi zastosować w praktyce elementy prawne istotne z punktu widzenia działalności przedsiębiorstwa.	K1P_U01 K1P_U02 K1P_U03
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Rozumie konieczność uzupełniania wiadomości w zakresie prawa, ze względu na zmieniające się przepisy i unormowania.	K1P_K02 K1P_K06
P_K02	Myśli w sposób przedsiębiorczy, ale przy wykorzystaniu zasad prawnych.	K1P_K05
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Konwersatorium/Warsztaty/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Elementy prawoznawcze; określenie czym jest prawo cywilne i handlowe, wskazanie źródeł tegoż prawa i zasad wykładni prawa w systemie prawnym w ujęciu komparaty- stycznym. Zapoznanie studenta z zasadami wykładni przepisów prawa cywilnego, wolności obrotu cywilnego i swobody kontraktowania wraz z granicami tejże swobody, klauzule generalne.	P_W01, K_K01
T2	Określenie podmiotów prawnych, ich zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych z uwzględnieniem problematyki reprezentacji.	P_W02
T3	Zapoznanie studenta z poszczególnymi czynnościami prawnymi, ich podziałami i wynikającymi z nich konsekwencjami, czynności realne a konsensualne, abstrakcyjne i kauzalne.	P W01, P W02, P U01, P U02, K_K02

T4	Przedstawienie problematyki czynności prawnych, stosunków prawnych, odpowiedzialności kontraktowej i deliktowej, roszczeń z tytułu bezpodstawnego	P W01, P W02, P_U01, P_U02
T5	wzbogacenia. Przedstawienie problematyki terminów w prawie cywilnym, przedawnienie a prekluzja, zobowiązania naturalne, skutki niedotrzymania terminu oraz ziszczenia się/nieziszcze- nia warunku.	P W03, P U01, P U02, K K01, K_K02
T6	Przedstawienie praktycznych aspektów uczestnictwa w obrocie gospodarczym, możliwości samodzielnego tworzenia projektów umów oraz możliwej wykładni tychże umów, jak też określania prawnych możliwości dochodzenia roszczeń w związku z prowadzeniem przedsiębiorstwa.	P W02, P U01, P U02, P K01, K_K02
T7	Zarysowanie problematyki odpowiedzialności cywilno - prawnej poszczególnych grup pracowników w przedsiębiorstwie i związku tejże z innymi, przewidywanymi prawem reżimami odpowiedzialności.	P W02, P W03, P U01, P U02, P_K01, K_K02
T8	Praktyczne wskazanie elementów istotnych z punktu widzenia podziału zadań i standardu działalności przedsiębiorstwa.	P W01, P W02, P W03, P U01, P U02, P K01, K_K02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zaięc, w ramach ktorej weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Egzamin pisemny.	T1, T3, T4, T8
P_W02	Egzamin pisemny.	T2, T1, T4, T6, T7, T8
P_W03	Egzamin pisemny.	T5, T7, T8
Umiejętności:		
P_U01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego, dyskusja, ocena aktywności na zajęciach.	T3, T4, T5, T6, T7, T8
P_U02	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego, dyskusja, ocena aktywności na zajęciach.	T3, T4, T5, t6, T7, T8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego, dyskusja, ocena aktywności na zajęciach.	T1, T5, T6, T7, T8
P_K02	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego, dyskusja, ocena aktywności na zajęciach.	T3, T5, T6, T7, T8

58

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	rozróżnić i charakteryzować podstawowych elementów prawa.	częściowo rozróżnić i charakteryzować podstawowe elementy prawa.	prawidłowo rozróżnić i charakteryzować podstawowe elementy prawa.	prawidłowo rozróżnić i kompleksowo charakteryzować

				podstawowe elementy prawa.
P_W02	omawiać zasad wykładni przepisów prawa cywilnego, wolności obrotu cywilnego i swobody kontraktowania.	omawiać podstawowe zasady wykładni przepisów prawa cywilnego, wolności obrotu cywil-nego i swobody kontraktowania.	w poprawny sposób omawiać podstawowe i szczegółowe zasady wykładni przepisów prawa cywilnego, wolności obrotu cywilnego i swobody kontraktowania.	w poprawny sposób omawiać podstawowe i szczegółowe zasady wykładni przepisów prawa cywilnego, wolności obrotu cywilnego i swo-body kontraktowania, odwołując się do przykładów praktycznych.
P_W03	wyjaśnić terminologii w prawie cywilnym.	wyjaśnić podstawową terminologię w prawie cywilnym.	wyjaśnić terminologię w prawie cywilnym.	wyjaśnić terminologię w prawie cywilnym, od-wołując się do literatury przedmiotu.
P_U01	uczestniczyć w czynnościach prawnych.	w ograniczonym zakresie uczestniczyć w podstawowych czynnościach prawnych.	w pełnym zakresie uczestniczyć w typowych czynnościach prawnych.	w pełnym zakresie uczestniczyć w czynnościach prawnych.
P_U02	zastosować w praktyce elementów prawnych, istotnych z punktu widzenia działalności przedsiębiorstwa.	w stopniu podstawowym zastosować w praktyce elementy prawne, istotne z punktu widzenia działalności przedsiębiorstwa.	w sposób prawidłowy zastosować w praktyce elementy prawne, istotne z punktu widzenia działalności przedsiębiorstwa.	w sposób kompleksowy zastosować w praktyce elementy prawne, istotne z punktu widze nia działalności przedsiębiorstwa.
P_K01	zrozumieć konieczności uzupełniania wiedzy w zakresie prawa ze względu na zmieniające się przepisy i unormowania.	częściowo zrozumieć konieczność uzupełniania wiedzy w zakresie prawa ze względu na zmienia-jące się przepisy i unormowania.	zrozumieć konieczność uzupełniania wiedzy w zakresie prawa ze względu na zmieniające się przepisy i unormowania.	właściwie zrozumieć konieczność uzupełniania wiedzy w zakresie prawa ze względu na zmieniające się przepisy i unormowania, wykazując przy tym dążenie

59

				do ciągłego doskonalenia.
P_K02	myśleć w sposób przedsiębiorczy, z wykorzystaniem zasad prawnych.	myśleć w sposób przedsiębiorczy, z wykorzystaniem zasad prawnych w prostych sytuacjach zawodowych i życiowych.	myśleć w sposób przedsiębiorczy, z wykorzysta niem zasad prawnych w prostych i złożonych sytuacjach zawodowych i życiowych.	myśleć w sposób przed siębiorczy, z wykorzystaniem zasad prawnych w każdej trudnej sytuacji zawodowej i życiowej.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	36h	22h

Egzaminy/zaliczenia	2h	2h
Udział w konsultacjach	4h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	19h	33h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6h	6h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h/ 1,7 ECTS	28 h / 1,1 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:
- Lewandowski J., Elementy prawa, WSIP, Warszawa 1994.
- Majtas T., Prawo cywilne, Prawo gospodarcze, Elementy Prawa, Wyd. WSKiZ, Poznań 2004.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:
- Lewandowski J., Prawo cywilne, Wyd. SGH, Warszawa 2002.
- Nowicki T. Z., Prawo gospodarcze. Zestaw pomocy poglądowych, Wyd. WSE, Warszawa 2004.
- Lewandowski J., Prawo handlowe, Wyd. SGH, Warszawa 2003.
- Radwański Z., Olejniczak A., Prawo cywilne Część ogólna, C.H. Beck, Warszawa 2015.
- Kidyba A., Pawo handlowe, C.H. Beck, Warszawa 2016.
- Marek M., Pawo gospodarcze Wybrane zagadnienia, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa 2016.

Inne materiały dydaktyczne: -
prezentacje do wykładów,
- studia przypadków.

60

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Prognozowanie gospodarcze

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	II / 4
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawy zarządzania, Podstawy ekonomii

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14			28		8			3	**53**
Studia niestacjonarne	8			16		6			3	**33**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład / laboratorium / projekt	Wykłady z wykorzystaniem prezentacji w Power Point, z przykładami zastosowania metod prognozowania w zarządzaniu przedsiębiorstwem i jego makroekonomicznym otoczeniem, z wykorzystaniem pakietu statystycznego SPSS dla celów pokazania od strony praktycznej przeprowadzania analizy i budowy prognoz za pomocą szeregów czasowych. Ćwiczenia wspierane technikami komputerowymi, a w szczególności z wykorzystaniem pakietów statystycznych Excel oraz Gretl, metoda projektów.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Student ma wiedzę o podstawowych pojęciach z obszaru prognozowania.	K1P_W02 K1P_W10
P_W02	Posiada wiedzę o elementarnych procedurach, metodach i technikach prognozowania, symulacji oraz ich uwarunkowaniach.	K1P_W10
P_W03	Student zna podstawowe warunki dopuszczalności prognoz w procesie zarządzania firmą, organizacją oraz w kontekście prognozowania makrootoczenia.	K1P_W02 K1P_W10
	Umiejętności:	
P_U01	Student umie ocenić jakość danych wykorzystywanych w procesie prognozowania, jakość ich pomiaru w kontekście skal pomiarowych, potrafi gromadzić dane	K1P_U07 K1P_U06

P_U02	Posiada umiejętność prognozowania poziomu i dynamiki wybranych parametrów, mierników społeczno-gospodarczych.	K1P_U01 K1P_U06
P_U03	Potrafi wykorzystywać odpowiednie metody i narzędzia oraz podstawowe pakiety statystyczne do procesu prognozowania i oceny jakości prognoz.	K1P_U01 K1P_U06
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Jest gotów do wykorzystania umiejętności prognozowania do analizy skuteczności procesów zarządzania	K1P_K01 K1P_K02

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Prognozowanie - podstawowe pojęcia, rola prognoz w procesie gospodarowania, etapy prognozowania, rodzaje prognoz, standardy prognozowania, prognozowanie scenariuszowe, wariantowe.	P W01, P W02, P_W03, P_U01

W2	Elementy statystyki wykorzystywane w procesie prognozowania (W2, W3, W4, W5). Zmienna losowa, rozkład zmiennej w próbie i w populacji, miary tendencji centralnej i rozproszenia.	P W01, P W02, P W03, P U01 P_U02
W3	Testowanie hipotez statystycznych, rozkład statystyki.	P W01, P W02, P W03, P U01, P_U02, P_U03
W4	Testowanie związku między zmiennymi ilościowymi.	P W01, P W02, P W03, P U01, P_U02, P_U03
W5	Weryfikacja modeli ekonometrycznych dla potrzeb prognozowania, założenia klasycznej metody najmniejszych kwadratów i ich skutki oraz waga w procesie prognozowania.	P W01, P W02, P W03, P U01, P_U02, P_U03
W6	Błędy prognoz: błędy prognoz ex ante i ex post, błąd bezwzględny i błąd względny. Dopuszczalność oraz horyzont prognozy.	P W01, P W02 P W03, P U01, P_U02
W7	Budowa prognoz z wykorzystaniem jednorównaniowego modelu ekonometrycznego - przykład regresji prostej: wybór problemu badawczego, postawienie hipotezy badawczej, specyfikacja modelu, estymacja parametrów modelu oraz weryfikacj a, j ej struktura i ważność w kontekście budowy	P W01, P W02, P W03, P U01, P U02, P U03, P_K01
W8	wiarygodnych prognoz. Analiza szeregów czasowych i jej wykorzystanie w procesie prognozowaniametody adaptacyjne, w tym wygładzanie szeregu czasowego; metody analityczne, w tym prognozowanie na podstawie funkcji trendu, wahania sezonowe i cykliczne.	P W01, P W02, P W03, P U01, P U02, P U03, P_K01
W9	Prognozowanie heurystyczne i analogowe: metoda analogowa, delficka oraz testy rynkowe.	P W01, P W02, P W03, P U01, P U02, P W03, P_K01
W10	Prognozowanie a wybrane zagadnienia symulacji.	P W01, P W02, P W03, P U01, P_U02
L **p.**	**Laboratorium/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Zasady prognozowania i miary dokładności prognoz.	P_U01, P_U02

62

		P_U03
T2	Prognozowanie za pomocą jednorównaniowego modelu liniowego regresji prostej - estymacja parametrów modelu KMNK, pełna weryfikacja merytoryczna i formalno-staty- styczna, łącznie z problemem przyczynowości-skutkowości i oceną przydatności modelu do wykorzystania go w procesie prognozowania z wykorzystaniem pakietów statystycznych Excel oraz Gretl.	P U01, P U02, P_U03,P_K01
T3	Scenariuszowa budowa prognoz na podstawie skonstruowanego liniowego, jednorównaniowego modelu regresji prostej i określenie prawdopodobieństwa ich realizacji z wykorzystaniem Excel oraz Gretl.	P U01, P U02, P_U03,P_K01
T4	Prognozowanie za pomocą modeli trendu oraz modeli trendu z wahaniami sezonowymi, w tym szacowanie wahań sezonowych za pomocą metody wskaźników sezonowości oraz metody Kleina.	P U01, P U02, P_U03, P_K01

T5	Zastosowanie średniej ruchomej do budowy prognozy z wykorzystaniem pakietów statystycznych Excel oraz Gretl.	P U01, P U02, P_U03
T6	Prognozowanie przez analogię.	P U01, P U02, P_U03
T7	Gra symulacyjna.	P U01, P U02, P_U03, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Obrona ustna projektu zespołowego przygotowanego w małej grupie do 5 osób.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, W10
P_W02	Uczestnictwo i aktywność podczas ćwiczeń oraz (jak wyżej) obrona projektu z zakresu prognozowania w praktyce, czyli opartego na realnych danych z firmy bądź otoczenia makroekonomicznego z pełnymi wymaganiami odnośnie pracy naukowej.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, W10
P_W03	Projekt i jego obrona.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, W10
Umiejętności:		
P_U01	Projekt i jego obrona oraz aktywne uczestnictwo na zajęciach i w konsultacjach.	W1 - W10, T1-T7
P_U02	Projekt i jego obrona.	W2-W10, T1-T7
P_U03	Projekt i jego obrona.	W3, W4, W7, W8, W9, T1-T7
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena studenta na zajęciach.	W7, W8, W9, T1-T7

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	zdefiniować podstawowych pojęć i rodzajów prognoz.	przedstawić bardzo ograniczoną wiedzę z zakresu podstawowych pojęć i rodzajów prognoz.	przedstawić wiedzę dotyczącą podstawowych pojęć i rodzajów prognoz.	przedstawić szczegółową wiedzę na temat pojęć i rodzajów prognoz.
P_W02	przedstawić wiedzy o elementarnych procedurach, metodach i technikach prognozowania,	przedstawić bardzo ograniczoną wiedzę z zakresu elementarnych	przedstawić wiedzę z zakresu elementarnych procedur, metod i	przedstawić szczegółową wiedzę z zakresu elementarnych procedur, metod i technik

procedur, metod i 63

	symulacji oraz ich uwarunkowaniach.	technik prognozowania.	technik prognozowania.	prognozowania.
P_W03	opisać podstawowych warunków dopuszczalności prognoz.	zaprezentować bardzo ograniczoną wiedzę na temat dopuszczalności prognoz.	poprawnie zaprezentować wiedzę na temat dopuszczalności pro-	zaprezentować szczegółową wiedzę na temat dopuszczalności prognoz.

P_U01	ocenić jakości danych i jakości ich pomiaru ani wykazać się świadomością sposobu gromadzenia danych.	w sposób ograniczony ocenić jakość danych, jakość ich pomiaru, oraz sposoby ich gromadzenia.	gnoz. ocenić jakość danych, i jakość ich pomiaru, oraz wykazać się świadomością sposobu ich gromadzenia i prezentacji.	ocenić precyzyjnie ja kość danych, jakość ich pomiaru oraz sposób gromadzenia i prezentacji.
P_U02	prognozować wybranych parametrów i mierników społeczno- gospodarczych.	prognozować tylko wybranymi, poznanymi w ramach programu przedmiotu, metodami.	prognozować metodami poznanymi w ramach programu przedmiotu.	prognozować metodami poznanymi w ramach programu przedmiotu oraz przypisywać tym prognozom prawdopodobieństwo ich realizacji.
P_U03	w procesie prognozowania użytkować odpowiednich metod, narzędzi i podstawowych pakietów statystycznych.	w sposób ograniczony użytkować w procesie prognozowania odpowiednie metody, narzędzia i podstawowe pakiety	w procesie prognozowania wykorzystać odpowiednie metody, narzędzia i podstawowe pakiety statystyczne.	w procesie prognozowania wykorzystać odpowiednie metody, narzędzia i pakiety statystyczne oraz wyciągnąć w sposób rozsądny wnioski.
P_K01	Nie Jest gotów do wykorzystania umiejętności prognozowania do analizy skuteczności procesów zarządzania.	Jest gotów do wykorzystania umiejętności prognozowania do analizy skuteczności procesów zarządzania.	Jest gotów do wykorzystania umiejętności prognozowania do analizy skuteczności procesów zarządzania.	Jest gotów do wykorzystania umiejętności prognozowania do analizy skuteczności procesów zarządzania.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	50h	30h
Egzaminy/zaliczenia	3h	3h
Udział w konsultacjach	6h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	27h	49h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6h	6h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100 h / 4 ECTS**	**100 h / 4 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	59 h / 3ECTS	37 h /1,5 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-

Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-
IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE		
Literatura podstawowa przedmiotu:		

64 - Guzik Bogusław, Wstęp do teorii prognozowania i symulacji, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2008.

- Acedański Jan, Hadaś-Dyduch Monika, Szkutnik Włodzimierz, Prognozowanie zjawisk ekonomicznych i finansowych, część 1 Prognozowanie z Excelem, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Katowice 2006. _____ **Literatura uzupełniająca przedmiotu:**
- Maciąg Artur, Pietroń Roman, Kukla Sławomir, Prognozowanie i symulacja w przedsiębiorstwie, Polski Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2013. _____ **Inne materiały dydaktyczne:**

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Podstawy ekonomii	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / 1
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Znajomość podstaw matematyki na poziomie maturalnym.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28	28				8			4	**68**
Studia niestacjonarne	16	16				6			4	**42**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład /Ćwiczenia/Projekt	Wykład wspomagany prezentacją multimedialną, dyskusja. Ćwiczenia aktywizujące, zadania problemowe, metoda rozwiązywania problemów , studium przypadku, metoda projektu.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Definiuje pojęcia z zakresu ekonomii.	K1P_W01 K1P_W02
P_W02	Charakteryzuje podstawowe narzędzia ekonomiczne oraz wykorzystuje je do opisu konkretnych zagadnień gospodarczych.	K1P_W01 K1P_W02
P_W03	Wyjaśnia zależności między procesami i zjawiskami ekonomicznymi, które kierują postępowaniem przedsiębiorstw i konsumentów.	K1P_W03 K1P_W07
	Umiejętności:	

P_U01	Rozwiązuje problemy związane z ekonomicznym funkcjonowaniem organizacji na rynku.	K1P_U01 K1P_U02
P_U02	Opisuje, analizuje i interpretuje procesy gospodarcze.	K1P_U02

66

Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy ekonomicznej w rozwiązywaniu praktycznych problemów organizacji oraz w działalności służącej interesom społeczności lokalnej.	K1P_K02 K1P_K04
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Przedmiot i zakres ekonomii. Podstawowe kategorie ekonomiczne: ekonomia normatywna i pozytywna, czynniki produkcji, dobra i ich rodzaje, ograniczoność zasobów a decyzje ekonomiczne, proces gospodarowania, racjonalność gospodarcza.	P W01, P W03, P_U02
W2	Rynek i jego rodzaje. Elementy rynku: popyt, podaż, cena. Prawo popytu i podaży rynkowej.	P W01, P W02, P_W03, P_U02
W3	Przedsiębiorstwo i jego funkcje w gospodarce. Rynki czynników produkcji. Model konkurencji doskonałej i monopol. Oligopol. Teoria zachowań konsumenckich.	P W01, P W03, P_U02
W4	Teoria makroekonomii: ogólna charakterystyka makroekonomii, związki makroekonomii z praktyką, makroekonomia a główne nurty współczesnej myśli ekonomicznej.	P W01, P W03, P_U02
W5	Gospodarka narodowa jako obszar praktyki makroekonomicznej.	P W01, P W02, P_W03, P_U02
W6	Zatrudnienie i bezrobocie - jako problem makroekonomiczny. Inflacja - jako problem makroekonomiczny.	P W01, P W02, P W03, P U02, P_K01
W7	Wzrost i rozwój gospodarczy. Czynniki i bariery wzrostu oraz rozwoju gospodarczego. Koniunktura gospodarcza jako obraz aktywności gospodarczej. Cykl koniunkturalny.	P W01, P W02, P_W03, P_U02
W8	Równowaga makroekonomiczna - istota i warunki kształtowania.	P W01, P W03, P_U02
L p.	**Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Podstawowe pojęcia ekonomii. Elementy rynku: popyt, podaż, cena. Prawo popytu i podaży rynkowej.	P W01, P W02, P W03, P U01, P_U02, P_K01
T2	Rynek i jego rodzaje. Model konkurencji doskonałej i monopol. Oligopol.	P W01, P W03, P U01, P U02, P_K01
T3	Przedsiębiorstwo w gospodarce. Podstawy teorii zachowań konsumentów. Teoria produkcji.	P W01, P W03, P U01, P U02, P_K01
T4	Podstawowe kategorie produktu i dochodu narodowego.	P W01, P W02, P W03, P U02, P_K01

T5	Bezrobocie i inflacja.	P W01, P W02, P W03, P U02, P_K01
T6	Wzrost i rozwój gospodarczy. Cykl koniunkturalny w gospodarce.	P W01, P W02, P W03, P U01, P U02, P K01

67

T7	Równowaga w gospodarce. Model IS-LM.	P W01, P W02, P W03, P U01, P_U02, P_K01
T8	Podsumowanie zajęć i sprawdzian.	P W01, P W02, P W03 P U01, P U02, P K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Egzamin pisemny.	W1-W8, T1-T8,
P_W02	Egzamin pisemny.	W2, W5, T1, T4, T5, T6, T7, T8
P_W03	Egzamin pisemny.	W1 - W8, T1-T8
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, obserwacja i ocena wykonania zadania problemowego.	W1, W2,W3, W6, W7, W8 T1 - T8,
P_U02	Zadanie praktyczne, obserwacja i ocena wykonania zadania problemowego.	W1 - W8, T1-T8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Zadanie praktyczne, obserwacja i ocena wykonania zadania problemowego.	T1 - T8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	definiować pojęć z zakresu ekonomii.	definiować częściowo podstawowe pojęcia z zakresu ekonomii.	w prawidłowy sposób definiować pojęcia z zakresu ekonomii.	w sposób prawidłowy definiować pojęcia z zakresu ekonomii, odnosząc się do literatury przedmiotu.
P_W02	charakteryzować podstawowych narzędzi ekonomicznych oraz wykorzystywać ich do opisu konkretnych zagadnień gospodarczych.	charakteryzować w sposób powierzchowny podstawowe narzędzia ekonomiczne oraz wykorzystywać je do opisu typowych zagadnień gospodarczych.	charakteryzować w sposób uporządkowany podstawowe narzędzia ekonomiczne oraz wykorzystywać je do opisu zagadnień gospodarczych.	charakteryzować w sposób wyczerpujący i obszerny, podstawowe narzędzia ekonomiczne oraz wykorzystywać je do opisu i interpretacji zagadnień gospodarczych.

P_W03	wyjaśniać zależności między procesami i zjawiskami ekonomicznymi, które kierują postępowaniem przedsiębiorstw i konsumentów.	wyjaśniać proste zależności między procesami i zjawiskami ekonomicznymi, które kierują postępowaniem przedsiębiorstw i konsumentów.	wyjaśniać proste i złożone zależności między procesami i zjawiskami ekonomicznymi, które kierują postępowaniem przedsiębiorstw i konsumentów.	wyjaśniać proste i złożone zależności między procesami i zjawiskami ekonomicznymi, które kierują postępowaniem przedsiębiorstw i konsumentów oraz uzasadnić wywód odpowiednimi odwołaniami do teorii naukowych i przykładów praktycznych.
P_U01	rozwiązywać problemów związanych z eko-	rozwiązywać proste problemy związane z ekono-	rozwiązywać proste i złożone problemy związane z ekonomicznym	rozwiązywać proste i złożone problemy związane z

68

	nomicznym funkcjonowaniem organizacji na rynku.	micznym funkcjonowaniem organizacji na rynku.	funkcjonowaniem organizacji na rynku.	ekonomicznym funkcjonowaniem organizacji na rynku, osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_U02	opisywać, analizować i interpretować procesów gospodarczych.	w podstawowym zakresie opisywać, analizować i interpretować procesy gospodarcze.	kompleksowo i poprawnie opisywać, analizować i interpretować procesy gospodarcze.	w sposób szczegółowy opisywać, analizować i interpretować procesy gospodarcze, wyciągając samodzielne wnioski.
P_K01	nie jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy ekonomicznej w rozwiązywaniu praktycznych problemów organizacji oraz w działalności służącej interesom spo-	jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy ekonomicznej w rozwiązywaniu praktycznych problemów organizacji oraz w działalności służącej interesom społeczności lokalnej .	jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy ekonomicznej w rozwiązywaniu praktycznych problemów organi zacji oraz w działalności służącej interesom społeczności lokalnej .	jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy ekonomicznej w rozwiązywaniu praktycznych problemów organi- zacji oraz w działalności służącej interesom społeczności lokalnej .

łeczności lokalnej .VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	64h	38h
Egzaminy/zaliczenia	4h	4h
Udział w konsultacjach	6h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	37h	65h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6h	6h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**125 h / 5 ECTS**	**125 h / 5 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	74 h / 3ECTS	46 h / 1,8 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-

Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50 h/ 2 ECTS	50 h/ 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Czarny B., Podstawy ekonomii, PWE, Warszawa 2002.
- Milewski R., (red.), Podstawy ekonomii, PWN, Warszawa 2015.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Samuelson P. A., Nordhaus W. D., Ekonomia, Rebis, Warszawa 2014.
- Begg D., Vernasa G., Fischer S., Dornbusch R., Mikroekonomia, PWE, Warszawa 2014.
- Dach Z., Mikroekonomia, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Kraków 2012.
- Jasiński L.J., Podstawy ekonomii, Politechnika Warszawska, Warszawa 2013.
- Klimczak B., Mikroekonomia, Uniwersytet Ekonoiczny we Wrocławiu, Wrocław 2015.
- Mierzejewska-Majcherek J., Podstawy ekonomii. Część 2. Makroekonomia, DIFIN, Warszawa 2012.
- Skrzypek M., Skrzypek S., Podstawy ekonomii cz. 2. Makroekonomia, FOSZE, Rzeszów, 2015.
- Zalega T. (red.), Nowak A.Z. (red.), Makroekonomia, PWE, Warszawa 2015.
- Zalega T. Mikroekonomia, Wyd. Wydział Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2015.

Inne materiały dydaktyczne:

- testy sprawdzające wiedzę i umiejętności,
- zadania umożliwiające weryfikację umiejętności rozwiązywania problemów w organizacji.

69

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Finanse

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / 2
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Student powinien posiadać podstawowe wiadomości z zakresu matematyki i ogólną wiedzę o funkcjonowaniu gospodarki narodowej.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28			14				4	**60**
Studia niestacjonarne	8	16			8				4	**36**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Ćwiczenia/Warsztat	(wykład metody podające z prezentacją), metody aktywizujące, rozwiązywanie zadań, zadania praktyczne,analizy porównawcze ,case study

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW		
L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
Wiedza:		
P_W01	Wyjaśnia rolę systemu finansowego w gospodarce narodowej.	K1P_W01 K1P_W02
P_W02	Identyfikuje funkcje finansów i objaśnia mechanizm kreacji pieniądza w gospodarce.	K1P_W01 K1P_W02
P_W03	Omawia formy rozliczeń pieniężnych.	K1P_W01 K1P_W02
P_W04	Objaśnia zasady funkcjonowania rynku pieniężnego i rynku kapitałowego oraz posiada wiedzę na temat instrumentów finansowych.	K1P_W01 K1P_W02
Umiejętności:		

70

P_U01	Potrafi wykorzystać rachunek wartości pieniądza w czasie do podejmowania decyzji finansowych.	K1P_U01 K1P_U02
P_U02	Potrafi wycenić podstawowe instrumenty rynku pieniężnego.	K1P U01\ K1P_U02 K1P_U04
P_U03	Potrafi interpretować decyzje banku centralnego dotyczące kształtowania się stóp procentowych.	K1P_U01 K1P_U02
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do krytycznej oceny dotyczącej stosowanej wiedzy w zakresie finansów do w procesah zarządzania	K1P_K01
P_K02	Jest gotów do podejmowania projektów finansowych służących interesom społeczności lokalnej	K1P_K04 K1P_K05

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Istota, zakres i funkcje finansów w gospodarce rynkowej. Model ruchu okrężnego. System finansowy i sektory finansowe gospodarki narodowej.	P_W01
W2	Instytucje finansowe i ich zadania. Nadzór nad instytucjami finansowymi. Przepływy finansowe w gospodarce.	P_W01

W3	System bankowy i mechanizm kreacji pieniądza. Bank centralny i banki komercyjne. Rynek pieniądza (popyt i podaż). Równowaga na rynku pieniądza	P_W02, P_W03
W4	Instrumenty finansowe i ich systematyzacja - Formy rozliczeń pieniężnych.	P W02, P W03, P_U01, P_U02
W5	Rynek finansowy (segmenty, instrumenty, uczestnicy). Giełda papierów wartościowych - funkcje, organizacja, systemy notowań.	P_W04, K_K01
W6	Stopa procentowa i jej rola w podejmowaniu decyzji. Instrumenty finansowe o podstawie dochodowej i dyskontowej. Założenia wyceny instrumentów finansowych.	P W04, P U01, P U02 K K01, K_K02
W7	Makroekonomiczna polityka finansowa. Budżet i polityka fiskalna. Deficyt budżetowy i dług publiczny.	P_W01
W8	Polityka pieniężna banku centralnego i jej instrumenty.	P_W01, P_W04
L p.	**Ćwiczenia/Warsztat:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Kreacja pieniądza w systemie bankowym - przykłady liczbowe.	P_W02, P_U01
T2	Stopy procentowe na rynku finansowym: stopa nominalna i realna, stopa rentowności, stopa dyskontowa.	P U01, P U02, P U03, K K01, K_K02
T3	Wartość pieniądza w czasie. Dyskontowanie i kapitalizacja - przykłady liczbowe.	P U01, P U02, P U03, K K01, K_K02
T4	Wycena wybranych instrumentów rynku finansowego - przykłady liczbowe.	P U01, P U02, P U03, K K01, K_K02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

71

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy.	W1, W2, W7, W8
P_W02	Test wiedzy.	W3, W4 T1
P_W03	Test wiedzy.	W3, W4
P_W04	Test wiedzy.	W5, W6, W8
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	W4, W6 T1, T2, T3, T4
P_U02	Zadanie praktyczne, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	W4, W6 T2, T3, T4
P_U03	Zadanie praktyczne, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T2, T3, T4
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Zadanie praktyczne, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	W5, W6, T2, T3, T4

P_K02	Zadanie praktyczne, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	W6, T2, T3, T4

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	wyjaśnić roli systemu finansowego w gospodarce narodowej.	wyjaśnić na podstawowym poziomie rolę systemu finansowego w gospodarce narodowej.	wyjaśnić kompleksowo rolę systemu finansowego w gospodarce narodowej.	wyjaśnić i obszernie rolę systemu finansowego w gospodarce narodowej, odwołując się do przykładów praktycznych i własnych doświadczeń.
P_W02	identyfikować funkcji finansów i objaśniać istoty mechanizmu kreacji pieniądza w gospodarce.	identyfikować podstawowe funkcje finansów i objaśniać częściowo istotę mechanizmu kreacji pieniądza w gospodarce.	identyfikować podstawowe i uzupełniajce funkcje finansów i prawidłowo objaśniać istotę mechanizmu kreacji pieniądza w gospodarce.	identyfikować podstawowe i uzupełniajce funkcje finansów i obszernie objaśniać istotę mechanizmu kreacji pieniądza w gospodarce, odwołując się o literatury przedmiotu.
P_W03	omawiać form rozliczeń pieniężnych.	omawiać proste formy rozliczeń pieniężnych.	omawiać proste i złożone formy rozliczeń pieniężnych.	omawiać proste i złożone formy rozliczeń pieniężnych, prawidłowo powołując się na przykłady praktyczne.
P_W04	objaśniać zasad funkcjonowania rynku pieniężnego i rynku kapitałowego oraz instrumentów finansowych.	objaśniać podstawowe zasady funkcjonowania rynku pieniężnego i rynku kapitałowego oraz instrumentów finansowych.	kompleksowo objaśniać zasady funkcjonowania rynku pieniężnego i rynku kapitałowego oraz instrumentów finansowych.	szczegółowo objaśniać zasady funkcjonowania rynku pieniężnego i rynku kapitałowego oraz instrumentów finansowych, odwołując się do literatury przedmiotu i przykładów praktcznych.
P_U01	wykorzystać rachunku wartości pieniądza w czasie do podejmowania decyzji finansowych.	częściowo wykorzystać rachunek wartości pieniądza w czasie do podejmowania decyzji finansowych.	w pełni wykorzystać rachunek wartości pieniądza w czasie do podejmowania decyzji finansowych.	w pełni wykorzystać rachunek wartości pieniądza w czasie do podejmowania decyzji finansowych, osiąając wysokiej jakości rezultaty.
P_U02	wycenić podstawowych instrumentów rynku pieniężnego.	Z pomocą nauczciela potrafi wycenić podstawowe instrumenty rynku pieniężnego.	Samodzielnie potrafi wycenić podstawowe instrumenty rynku pieniężnego.	Samodzielnie potrafi wycenić instrumenty rynku pieniężnego, wyciągając oryginalne wnioski.

P_U03	interpretować decyzji banku centralnego dotyczących kształtowania się stóp procentowych.	Z pomocą nauczyciela interpretować decyzje banku centralnego dotyczące kształtowania się stóp procentowych, popełniając przy tym akceptowalne błędy.	Samodzielnie interpretować decyzje banku centralnego dotyczące kształtowania się stóp procentowych.	samodzielnie interpreto-wać decyzje banku centralnego dotyczące kształtowania się stóp procentowych, wyciągając oryginalne wnioski.
P_K01	Nie Jest gotów do krytycznej oceny dotyczącej stosowanej wiedzy w zakresie finansów do w procesah zarządzania	Jest gotów do krytycznej oceny dotyczącej stosowanej wiedzy w zakresie finansów do w procesah zarządzania	Jest gotów do krytycznej oceny dotyczącej stosowanej wiedzy w zakresie finansów do w procesah zarządzania	Jest gotów do krytycznej oceny dotyczącej stosowanej wiedzy w zakresie finansów do w procesah zarządzania
P_K02	nie jest gotów do podejmowania projektów fi-nansowych służących in-teresom społeczności lo-kalnej	Jest gotów do podejmowania projektów finansowych służących interesom społeczności lokalnej	Jest gotów do podejmowania projektów finansowych służących interesom społeczności lokalnej	Jest gotów do podejmowania projektów finanso-wych służących interesom społeczności lokalnej

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	56h	32h
Egzaminy/zaliczenia	4h	4h
Udział w konsultacjach	6h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	18h	44h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	8h	8h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100 h / 4 ECTS**	**100 h / 4 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	66 h / 2,6 ECTS	40 h / 1,6 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

73

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Dębski W., Rynek finansowy i jego mechanizmy. Podstawy teorii i praktyki., Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2014.
- Wypych M., Finanse i instrumenty finansowe, SWSPiZ, - Absolwent, Łódź 2007.
- Podstawka M. (red.), Finanse, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2010.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Dobosiewicz Z., Wprowadzenie do finansów i bankowości, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
- Flejterski S. (red.), Świecka B. (red.), Elementy finansów i bankowości, CEDEWU, Warszawa 2008. - Owsiak S., Finanse, PWE, Warszawa 2015.
- Drwiłło A. (red.), Podstawy finansów i prawa finansowego, Wolters Kluwer, Warszawa 2014. _____ **Inne materiały dydaktyczne:**

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Zachowania organizacyjne	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**II / 3**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w ramach przedmiotu: Podstawy zarządzania.**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	**14**	**14**			**8**	**6**			**4**	**46**
Studia niestacjonarne	**8**	**8**			**8**	**6**			**4**	**34**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład/Ćwiczenia/Warsztat/Projekt	**Wykład z dyskusją. Ćwiczenia aktywizujące, case study ,zadania praktyczne,metoda projektu.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	**Omawia mechanizmy kształtowania się zachowań ludzi w organizacji w obszarze relacji władzy oraz w relacjach funkcjonalnych i kooperacyjnych.**	**K1P_W03** **K1P_W04** **K1P_W05**
P_W02	**Charakteryzuje funkcje kultury organizacyjnej i rozróżnia przywództwo racjonalne od emocjonalnego.**	**K1P_W03** **K1P_W04** **K1P_W05** **K1P_W06**
P_W03	**Wyjaśnia wpływ turbulentnego otoczenia na zmianę metod zarządzania.**	**K1P_W03** **K1P_W04** **K1P_W05**

		K1P_W09 K1P_W13
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi rozpoznać przyczyny oporu przeciwko zmianom oraz dobrać właściwy w danych warunkach sposób przezwyciężania oporu wobec zmian w organizacji.	K1P_U01 K1P_U04 K1P_U08 K1P_U09 K1P_U11
P_U02	Potrafi dobrać właściwy styl kierowania ludźmi oraz potrafi podejmować działania umożliwiające upowszechnianie wzorów pożądanej kultury organizacyjnej.	K1P_U01 K1P_U04 K1P_U08 K1P_U09 K1P_U11
P_U03	Ocenia potrzeby ludzi w organizacji i możliwości ich zaspokajania.	K1P_U01 K1P_U04 K1P_U08 K1P_U09 K1P_U11
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Przyjmuje postawę otwartości na różnorodność kulturową organizacji.	K1P_K06
P_K02	Wykazuje wrażliwość na etyczne aspekty funkcjonowania ludzi w organizacji.	K1P_K07
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Zakres tematyczny przedmiotu. Istota i uwarunkowania zachowań ludzi w organizacji.	P_W01
W2	Wpływ otoczenia organizacji, skutki rewolucji informacyjnej i globalizacji, zmiana podstawowych wartości organizacyjnych i metod zarządzania w epoce cywilizacji informacyjnej, rewolucja edukacyjna. Wpływ zmian w strukturze organizacyjnej, od struktur stabilnych do elastycznych.	P W01, P_W03
W3	Zachowania ludzi w relacjach władzy organizacyjnej.	P_W01
W4	Asymetryczna koncepcja władzy a zarządzanie partycypacyjne. Techniki zarządzania partycypacyjnego: zarządzanie przez delegowanie uprawnień, zarządzanie przez wyjątki, zarządzanie przez cele. Zarządzanie transformacyjne. Koncepcja lidera charyzmatycznego. Przewodzenie a koordynowanie. Przywództwo emocjonalne a racjonalne.	P_W01

W5	Zachowania ludzi w relacjach funkcjonalnych. Machinalizacja a intelektualizacja własnej pracy. Opór przeciwko zmianom i metody jego pokonywania: perswazyjna, konsultacyjna i negocjacyjna. Model zmiany K. Lewina - E. Scheina. Kształtowanie proinnowacyjnej kultury organizacyjnej.	P W01, P_W02
W6	Zachowania ludzi w relacjach kooperacyjnych. Zespoły pracownicze tradycyjne i nowoczesne. Podejście strukturalne a procesowe do realizacji zadań w zespołach - tymczasowe zespoły zadaniowe i projektowe. Konformizm a asertywność. Tożsamość zbiorowa a indywidualna.	P_W01
W7	Indywidualizm w kolektywie. Zachowania ludzi w relacjach komunikacyjnych. Efektywność komunikacji społecznej. Organizacyjne i społeczno-kulturowe bariery komunikacji. Sposoby pokonywania barier komunikacyjnych. Komunikacja rutynowa a	P W01, P_W03
W8	spontaniczna. Kultura organizacyjna. Kultura jako przyczyna i skutek określonych zachowań organizacyjnych. System kulturowy organizacji. Kształtowanie kultury organizacyjnej. Funkcje kultury organizacyjnej.	P W02, P_K01
Lp.	**Ćwiczenia/Warsztat/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Uwarunkowania zachowań ludzi w organizacji.	P W01, P_U03
T2	Wzory zachowań w relacjach władzy. Analiza przypadku.	P W01, P U01, P_U02, P_U03
T3	Wzory zachowań w relacjach funkcjonalnych. Analiza przypadku.	P W01, P U01, P_U02, P_U03
T4	Znaczenie grupy i ról organizacyjnych.	P W01, P U01, P_U02, P_U03
T5	Wzory zachowań w relacjach kooperacyjnych. Analiza przypadku.	P W01, P U01, P U02,
T6	Wzory zachowań w relacjach komunikacyjnych. Analiza przypadku.	P W01, P U01, P U02,
T7	Etyka w zachowaniach ludzkich w organizacji.	P W01, P_U01, P_K02
T8	Wzory kultury organizacyjnej.	P W02, P U01, P U02,
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy, zadanie zespołowe z indywidualną kontrolą osiągnięć.	W1, W2,W3, W4, W5, W6, W7, T1 - T8
P_W02	Test wiedzy, zadanie zespołowe z indywidualną kontrolą osiągnięć.	W5, W8
		T1 - T8
P_W03	Test wiedzy, zadanie zespołowe z indywidualną kontrolą osiągnięć.	W2, W7
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie zespołowe z indywidualną kontrolą osiągnięć.	T1 - T8
P_U02	Zadanie zespołowe z indywidualną kontrolą osiągnięć.	T1 - T8
P_U03	Zadanie zespołowe z indywidualną kontrolą osiągnięć.	T1 - T8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	W8 T1 - T8
P_K02	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1 - T8

76

77

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	omawiać mechanizmów kształtowania się zachowań ludzi w organizacji w obszarze relacji władzy oraz w relacjach funkcjonalnych i kooperacyjnych.	omawiać podstawowe mechanizmy kształtowania się zachowań ludzi w organizacji w obszarze relacji władzy oraz w relacjach funkcjonalnych i kooperacyjnych.	omawiać mechanizmy kształtowania się zachowań ludzi w organizacji w obszarze relacji władzy oraz w relacjach funkcjonalnych i kooperacyjnych.	omawiać obszernie mechanizmy kształtowania się zachowań ludzi w organizacji w obszarze relacji władzy oraz w relacjach funkcjonalnych i kooperacyjnych, odwołując się do przykładów praktycznych i własnych doświadczeń.
P_W02	charakteryzować funkcji kultury organizacyjnej i rozróżniać przywództwa racjonalnego od emocjonalnego.	częściowo charakteryzować funkcje kultury organizacyjnej i poprawnie rozróżniać przywództwo racjonalne od emocjonalnego.	charakteryzowaćw pełni funkcje kultury organizacyjnej i bez błędnie rozróżniać przywództwo racjonalne od emocjonalnego.	charakteryzować szczegółowo funkcje kultury organizacyjnej i bezbłędnie rozróżniać przywództwo racjonalne od emocjonalnego, odwołując się do literatury przedmiotu.

P_W03	wyjaśnić wpływu turbulentnego otoczenia na zmianę metod zarządzania.	częściowo wyjaśnić wpływ turbulentnego otoczenia na zmianę podstawowych metod zarządzania.	wyjaśnić wpływ turbulentnego otoczenia na zmianę wybranych metod zarządzania.	w sposób rozbudowany wyjaśnić wpływ turbulentnego otoczenia na zmianę metod zarządzania, odwołując się do przykładów praktycznych.
P_U01	rozpoznać przyczyn oporu przeciwko zmianom oraz dobrać właściwego w danych warunkach sposobu przezwyciężania oporu wobec zmian w organizacji.	rozpoznać podstawowe przyczyny oporu przeciwko zmianom oraz dobrać poprawnie właściwy w danych warunkach sposób przezwyciężania oporu wobec zmian w organizacji.	rozpoznać najważniejsze przyczyny oporu przeciwko zmianom oraz prawidłowo dobrać właściwy w danych warunkach sposób przezwyciężania oporu wobec zmian w organizacji, przekonywująco uzasadniając tok swojego rozumowania.	rozpoznać wszystkie przyczyny oporu przeciwko zmianom oraz bezbłędnie dobrać właściwy w danych warunkach sposób przezwyciężania oporu wobec zmian w organizacji, uzasadniając wywód odwołaniami do literatury przedmiotu i przykładów praktycznych.

78

P_U02	dobrać właściwego stylu kierowania ludźmi oraz podejmować działań umożliwiających upowszechnianie wzorów pożądanej kultury organizacyjnej.	z pomocą nauczyciela dobrać właściwy styl kierowania ludźmi oraz podejmować podstawowe działania umożliwiające upowszechnianie wzorów pożądanej kultury organizacyjnej.	samodzielnie dobrać właściwy styl kierowania ludźmi oraz podejmować działania umożliwiające upowszechnianie wzorów pożądanej kultury organizacyjnej.	dobrać właściwy styl kierowania ludźmi oraz podejmować kompleksowe działania umożliwiające upowszechnianie wzorów pożądanej kultury organizacyjnej,
P_U03	oceniać potrzeb ludzi w organizacji i możliwości ich zaspokajania.	oceniać podstawowe potrzeby ludzi w organizacji i możliwości ich zaspokajania, popełniając przy tym akceptowalne błędy.	oceniać potrzeby ludzi w organizacji i możliwości ich za spokajania.	wnikliwie oceniać potrzeby ludzi w organizacji i możliwości ich zaspokajania, uzasadniając wywód odwołaniami do literatury naukowej i przykładów praktycznych.
P_K01	przyjmować postawy otwartości na różnorodność kulturową organizacji.	przyjmować postawę otwartości na różnorodność kulturową organizacji przy wykonywaniu podstawowych zadań zawodowych.	przyjmować postawę otwartości na różnorodność kulturową organizacji w prostych i złożonych zadaniach zawodowych.	przyjmować postawę otwartości na różnorodność kulturową organizacji w prostych i złożonych zadaniach zawodowych, biorąc pełną

				odpowiedzialność za swoje postępowanie.
P_K02	przejawiać wrażliwości na etyczne aspekty funkcjonowania ludzi w organizacji.	przejawiać wrażliwość na etyczne aspekty funkcjono-wania ludzi w organizacji przy wykony - waniu podstawowych zadań zawodowych.	przejawiać wrażliwość na etyczne aspekty funkcjono-wania ludzi w organizacji w zadawalającym zakresie przy wykonywaniu pro-stych i złożonych zadań zawodowych.	przejawiać wrażliwość na etyczne aspekty funkcjonowania ludzi w organizacji przy wykonywaniu prostych i złożonych zadań za-wodowych, biorą pełną odpowiedzialność za swoje postępowanie.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	42h	30 h
Egzaminy/zaliczenia	4h	4h
Udział w konsultacjach	4h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	7h	19h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	10h	10h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	50 h /2 ECTS	38 h /1,5 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	37 h / 1,5ECTS	37 h / 1,5ECTS

Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Robbins S.P., Zachowania w organizacji, PWE, Warszawa 2012.
- Sikorski Cz., Nauka o zarządzaniu, część II „Zachowania organizacyjne”, AHE, Łódź 2009.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Kożusznik B., Wpływ społeczny w organizacji, PWE, Warszawa 2005.
- Kożusznik B., Zachowania człowieka w organizacj i, PWE, Warszawa 2014.
- Penc J., Zachowania organizacyjne w przedsiębiorstwie Kreowanie twórczego nastawienia i aspiracji, Wolters Kluwer, Warszawa 2011.
- Sikorski Cz., Organizacje bez wodzów. Od przywództwa emocjonalnego do koordynacji demokratycznej, C.H. Beck, Warszawa 2006.

- Sikorski Cz., Źródła i formy zachowań organizacyjnych Obrazki z dzieciństwa, Uniwersytet Łódzki, Łódź 2013. **Inne materiały dydaktyczne:**

80

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Zarządzanie zasobami ludzkimi	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY

Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	II / 3
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w ramach przedmiotu: Podstawy zarządzania.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	14			14				3	**45**
Studia niestacjonarne	8	8			8				3	**27**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Ćwiczenia/Warsztaty	Wykład wspomagany prezentacją multimedialną, dyskusja.Ćwiczenia aktywizujące z prezentacją wybranych zagadnień z zakresu zarządzania personelem w przedsiębiorstwie, prezentacje, wykorzystanie technik burzy mózgów, analiza case study, gry dydaktyczne, dyskusja dydaktyczna.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Student definiuje i wyjaśnia zagadnienia z zakresu zarządzania ludźmi w organizacji.	K1P_W06 K1P_W07 K1P_W08
P_W02	Student nazywa i opisuje typowe metody zarządzania zasobami ludzkimi i podaje przykłady rozwiązań z zakresu określonych metod i technik ZZL.	K1P W07 K1P_W08 K1P_W16
P_W03	Student wyjaśnia problemy związane z ZZL.	K1P_W06 K1P_W07 K1P_W08
	Umiejętności:	
P_U01	Student korzysta i sprawnie posługuje się wybranymi metodami i technikami ZZL.	K1P_U04

81

		K1P_U08 K1P_U09 K1P_U13

P_U02	Student rozwija podstawowe umiejętności efektywnego i skutecznego zarządzania powierzonymi zasobami ludzkimi.	K1P_U04 K1P_U08 K1P_U13
P_U03	Student potrafi przewidywać określone skutki zastosowanych metod ZZL; potrafi ocenić zasadność stosowanych i wdrażanych rozwiązań w zakresie ZZL.	K1P_U01 K1P_U04 K1P_U08 K1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do rozwijania i skutecznego wykorzystywania zdolności interpersonalnych w zarządzaniu zasobami ludzkimi.	K1P_K06 K1P_K07
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Podstawowe problemy, cele, uwarunkowania zarządzania zasobami ludzkimi	P_W01
W2	Podstawowe koncepcje zarządzania zasobami ludzkimi	P W01, P W02, P_W03, P_U01
W3	Organizacja procesów ZZL	P W01, P W02, P_W03
W4	Planowanie i wyposażanie organizacji w personel	P W01, P W02, P_W03, P_U01
W5	Ocena pracy w zarządzaniu ludźmi	P W01, P W02, P_W03, P_U01
W6	Motywowanie w organizacji	P W01, P W02, P_W03, P_U01
W7	Polityka rozwoju personelu w organizacji. Szkolenia pracowników	P W01, P W02, P_W03, P_U01
W8	Odejścia pracowników z firm	P_W01, P_W03
L **p.**	**Ćwiczenia / Warsztaty:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Planowanie kadr: rekrutacja i selekcja	P W01, P U01, P_U02, P_K01
T2	Organizacja pracy działu personalnego	P U01, P U02, P_K01
T3	Projektowanie systemu ocen pracowniczych	P U01, P U02, P_K01

82

T4	Analiza luk kompetencji i przygotowanie szkolenia	P U01, P U02, P_K01

T5	Analiza efektywności narzędzi motywowania	P U01, P U02, P_K01
T6	Rozstania z pracownikami - przygotowanie do zwolnień	P U01, P U02, P_K01
T7	Rola menadżera w ZZL	P U01, P U02, P_K01
T8	Etyka w ZZL	P U01, P U02, P_K01
T9	Planowanie kadr: rekrutacja i selekcja	P U01, P U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
	Wiedza:	
P_W01	Egzamin pisemny.	Wykład
P_W02	Egzamin pisemny, wypowiedź ustna, obserwacja.	Wykład, ćwiczenia
P_W03	Egzamin pisemny, projekt, prezentacja, zadanie zespołowe, obserwacja.	Wykład, ćwiczenia, warsztat
	Umiejętności:	
P_U01	Egzamin pisemny, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja.	Wykład, ćwiczenia, warsztat
P_U02	Egzamin pisemny, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja.	Wykład, ćwiczenia, warsztat
P_U03	Prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja.	Wykład, ćwiczenia, warsztat
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja.	Wykład, ćwiczenia, warsztat

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	definiować i wyjaśniać zagadnienia z zakresu zarządzania ludźmi w organizacji.	definiować zagadnienia z zakresu zarządzania ludźmi w organizacji.	definiować i wyjaśniać zagadnienia z zakresu zarządzania ludźmi w organizacji.	definiować i wyjaśniać zagadnienia z zakresu zarządzania ludźmi w orga-nizacji; podaje interpretację tych zagadnień.
P_W02	nazywać i opisywać typowe metody zarządzania zasobami ludzkimi i podaje przykłady rozwiązań z zakresu określonych metod i technik ZZL.	nazywać typowe metody zarządzania zasobami ludzkimi.	nazywać lub opisywać typowe metody zarządzania zasobami ludzkimi.	nazywać i opisywać ty-powe metody zarządzania zasobami ludzkimi i po-daje przykłady rozwiązań z zakresu określonych metod i technik ZZL de-cyzje podejmowane w organizacji.
P_W03	wyjaśniać problemów związanych z ZZL.	wyjaśniać problemy związane z ZZL.	wyjaśniać problemy związane z ZZL.	wyjaśniać problemy związane z ZZL i określić ich wpływ na organizację.

P_U01	korzystać i sprawnie posługiwać się wybranymi metodami i technikami ZZL	posługiwać się wybranymi metodami i technikami ZZL.	korzystać i sprawnie posługiwać się wybranymi metodami ZZL	korzystać i sprawnie posługiwać się wybranymi metodami i technikami ZZL
P_U02	rozwijać podstawowych umiejętności efektywnego i skutecznego zarządzania powierzonymi zasobami ludzkimi.	rozwijać podstawowe umiejętności efektywnego zarządzania powierzonymi zasobami ludzkimi.	rozwijać podstawowe umiejętności efektywnego i skutecznego zarządzania powierzonymi zasobami ludzkimi.	rozwijać podstawowe umiejętności efektywnego i skutecznego zarządzania powierzonymi zasobami ludzkimi oraz określić ich
P_U03	potrafi przewidywać określonych skutków zastosowanych metod ZZL; potrafi ocenić zasadność stosowanych i wdrażanych rozwiązań w zakresie ZZL.	potrafi przewidywać określone skutki zastosowanych metod ZZL.	potrafi przewidywać określone skutki zastosowanych metod ZZL; potrafi ocenić zasadność stosowanych rozwiązań w zakresie ZZL.	wpływ na organizację. potrafi przewidywać określonych skutków zastosowanych metod ZZL; potrafi ocenić zasadność stosowanych i wdrażanych rozwiązań w zakresie ZZL oraz podać własne pomysły racjonalizatorskie.
P_K01	organizować pracy zespołów i komunikować się z zespołem z którym kooperuje.	komunikować się z zespołem z którym kooperuje.	organizować pracę zespołów i komunikować się z zespołem z którym kooperuje.	organizować pracę zespołów i komunikować się z zespołem z którym kooperuje oraz brać odpowiedzialność za powierzone zadania.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	42h	24h
Egzaminy/zaliczenia	3h	3h
Udział w konsultacjach	4h	2h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	10h	30h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	8h	8h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ETCS**	**75 h / 3 ETCS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	49 h /2 ECTS	29 h / 1,2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS

Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-
IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE		
Literatura podstawowa przedmiotu: - Armstrong M., Taylor S, Zarządzanie zasobami ludzkimi, Wolters Kluwer, Kraków 2016. - Król H., Ludwiczyński A. (red.), Zarządzanie zasobami ludzkimi, PWN, Warszawa 2006. - Listwan T., (red.), Zarządzanie kadrami, C.H. Beck, Warszawa 2010. - Moczydłowska J., Zarządzanie zasobami ludzkimi w organizacji, Difin, Warszawa 2011. - Pocztowski A., Zarządzanie zasobami ludzkimi. Zarys problematyki i metod, PWE, Warszawa 2007.		
Literatura uzupełniająca przedmiotu:		

84 - Białas S., Zarządzanie zasobami ludzkimi w otoczeniu międzynarodowym, PWN, Warszawa 2013. - Borkowska S., Skuteczne strategie wynagrodzeń Tworzenie i zastosowanie, Wolters Kluwer, Warszawa 2012.

- Kowalewski K., Moczydłowska J., Nowe koncepcje zarządzania ludźmi, Difin, Warszawa 2014.
- Pawlak Z., Zarządzanie zasobami ludzkimi w przedsiębiorstwie, POLTEXT, Warszawa 2011.

:__Listwąn^r.j|^ą.),_SułkowskiŁ.j|^i.)iMętodyjLteęhniki^ąrządząniąząsobąmiludzkimi¡_DiflnŁWąrsząwą20

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Zarządzanie jakością	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	II / 3
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w ramach przedmiotu: Podstawy zarządzania.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne			14		14	8			2	**38**
Studia niestacjonarne			8		8	6			2	**24**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium/Ćwiczenia/Projekt	Dyskusja, pogadanka, zadania problemowe, studium przypadku, projekt. realizacja projektu w wybranym środowisku, prezentacja

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Student definiuje i opisuje istotę oraz funkcje jakości w przedsiębiorstwie.	K1P W01 K1P W05 K1P W10 K1P W12
P_W02	Zna standardy jakości oraz rozumie ich znaczenie dla przedsiębiorstwa.	K1P W01 K1P W05 K1P W10 K1P W12
P_W03	Charakteryzuje podstawowe metody zarządzania jakością.	K1P W01 K1P W05 K1P W10 K1P W12
	Umiejętności:	
P_U01	Student umie określić cel zarządzania jakością w przedsiębiorstwie.	K1P U09 K1P U10

P_U02	Potrafi zaprojektować i opisać wymagania jakościowe procesów oraz produktów	K1P U09 K1P U10
P_U03	Identyfikuje mierniki jakości procesów i potrafi je analizować.	K1P U09 K1P U10

86

Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do analizy i krytycznej oceny dotyczącej stosowanej wiedzy z zakresu w procesach zarządzania.	K1P K01 K1P K02
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Konwersatorium:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
K1	Struktura, klasa i funkcje jakości. Standardy jakości w przedsiębiorstwach.	P_W01, S1P_W06 P_W07
K2	Zmienność, standardy i wzorce jakości w wybranych normach jakościowych. Normalizacja według standardu grupy ISO.	P_W02 P_W03
K3	Ekonomika jakości, koszty normalizacji.	P_W04 P_W06
K4	Metody analizy standardów jakości- QFD, analiza FMEA.	P_W06 P_W09
K5	Wdrażanie systemu zarządzania jakości w przedsiębiorstwie.	P_W06 P_W08
L p.	**Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Zmienność, standardy i wzorce jakości w wybranych normach jakościowych.	P_W01, P_W06 P_W07
T2	Normalizacja według standardu ISO.	P_W02 P_W03
T3	Ekonomika jakości, koszty normalizacji.	P_W04 P_W06
T4	Metody analizy standardów jakości- QFD.	P_W06 P_W09
T5	Analiza FMEA.	P_W06 P_W08
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Egzamin pisemny.	K1-K5
P_W02	Kolokwium: przedstawienie przykładowego systemu logistycznego.	K2,K3, K4
P_W03	Semestralna praca pisemna.	K5
Umiejętności:		
P_U01	Projekt, udział w dyskusji.	T1 - T5
P_U02	Wypowiedź ustna.	T1 - T5
P_U03	Prezentacja multimedialna na wybrany temat.	T1 - T5
Kompetencje społeczne:		

P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1 - T5
P_K02	Zadanie zespołowe.	T5

87

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	nie potrafi definiować istotę jakości w przedsiębiorstwie.	definiować istotę jakości w przedsiębiorstwie.	definiować i charakteryzuje szczegółowo istotę jakości w przedsiębiorstwie.	definiować i opisuje istotę oraz poszczególne funkcje jakości w przedsiębiorstwie.
P_W02	nie zna standardów jakości oraz nie rozumie ich znaczenia dla przedsiębiorstwa.	zna podstawowe standardy jakości oraz rozumie ich znaczenie dla przedsiębiorstwa.	zna standardy jakości oraz rozumie ich znaczenie dla przedsiębiorstwa.	zna standardy jakości oraz rozumie ich znaczenie dla przedsiębiorstwa i podaje przykłady wykorzystania w praktyce.
P_W03	nie potrafi wymienić podstawowe standardy i metody zarządzania jakością.	wymienić podstawowe standardy i metody zarządzania jakością.	charakteryzować ogólnie podstawowe standardy i metody zarządzania jakością.	charakteryzować szczegółowo podstawowe standardy i metody zarządzania j ako ścią.
P_U01	nie potrafi określić ogólne cele zarządzania jakością w przedsiębiorstwie.	określić ogólne cele zarządzania jakością w przedsiębiorstwie.	umie określić szczegółowe cele zarządzania jakością w przedsiębiorstwie.	umie określić szczegółowe cele zarządzania jakością w przedsiębiorstwie oraz dokonać analizy wybranego sposobu jego realizacji.
P_U02	nie potrafi opisać wymagania jakościowe procesów.	opisać wymagania jakościowe procesów.	zaprojektować i opisać szczegółowo wymagania jakościowe procesów.	zaprojektować i opisać szczegółowo wymagania jakościowe procesów oraz sposoby ich dokumentowania.
P_U03	nie potrafi identyfikować mierniki jakości procesów.	identyfikować mierniki jakości procesów.	identyfikuje mierniki jakości procesów i potrafi j e analizować.	identyfikuje mierniki jakości procesów i i potrafi je analizować oraz wskazywać sposoby ich poprawy.
P_K01	nie jest gotów do analizy i krytycznej oceny dotyczącej stosowanej wiedzy z zakresu w procesach zarządzania.	Jest gotów do analizy i krytycznej oceny dotyczącej stosowanej wiedzy z zakresu w procesach zarządzania.	Jest gotów do analizy i krytycznej oceny dotyczącej stosowanej wiedzy z zakresu w procesach zarządzania.	Jest gotów do analizy i krytycznej oceny dotyczącej stosowanej wiedzy z zakresu w procesach zarządzania.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS	
Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	36h	22h
Egzaminy/zaliczenia	2h	2h
Udział w konsultacjach	4h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	17h	31h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	8h	8h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ETCS**	**75 h / 3 ETCS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,7 ECTS	28 h / 1,1 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-

88

Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	37 h / 1,5 ECTS	37 h / 1,5 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Skrzypczyńska K., Karaszewski R., Zarządzanie jakością, TNOiK, Toruń 2013.
- Szczepańska K., Podstawy zarządzania jakością, Politechnika Warszawska, Warszawa 2012.
- Łunarski J.: Zarządzanie jakością. Standardy i zasady, Wydawnictwo Naukowo - Techniczne, Warszawa 2012.
- Myszewski J.M., Po prostu jakość. Podręcznik zarządzania jakością, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009.
- Łuczak J., Metody i techniki zarządzania jakością, Quality Press, Poznań 2007.
- Karaszewski R., Nowoczesne koncepcje zarządzania jakością, WNT, Toruń 2000 _____ **Literatura uzupełniająca przedmiotu:**
- Hamrol A.: Zarządzanie jakością z przykładami, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013.
- Ładoński W., Szołtysek K.: Zarządzanie jakością, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu, Wrocław 2008.
- Tkaczyk S., Strategia zarządzania jakością, Difin, Warszawa 2012.
- Zymonik Z., Zarządzanie jakością i bezpieczeństwem, PWE, Warszawa 2013 _____ **Inne materiały dydaktyczne:**
- Czasopisma specjalistyczne : Zarządzanie jakością, Internet: e-logistyka

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Systemy informatyczne w zarządzaniu	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	II / 3-4
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Posiadanie podstawowej wiedzy z zakresu obsługi komputera i programów MS Office

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	12			56		16			6	**90**
Studia niestacjonarne	8			32		12			6	**58**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Laboratorium/Projekt	Wykład z prezentacją. Laboratorium, ćwiczenia z komputerem z wykorzystaniem systemów informatycznych, praca zespołowa, dyskusja, ćwiczenia praktyczne, metoda projektu.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	zna narzędzia informatyczne gromadzenia, analizy i prezentacji danych ekonomicznych i społecznych	K1P_W10 K1P_W12
P_W02	Zna zintegrowane systemy informatyczne (klasy ERP, CRM) ,Business Intelligence (BI) i ich miejsce w realizacji procesów zarządczych	K1P_W10 K1P_W12
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi stosować zintegrowane systemy zarządzania w modelu tradycyjnym (onpremi- ses) oraz w modelu chmury obliczeniowej (cloud computing).	K1P_U01 K1P_U04 K1P_U06

P_U02	potrafi zastosować systemy informatyczne (CRM,ERP) wspomagające procesy podejmowania decyzji	K1P_U01 K1P_U04 K1P_U06

90

		K1P_U10
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do poszukiwania systemów informatycznych do rozwiązań praktycznych w procesach zarządczych	K1P_K01
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
L1	Arkusz kalkulacyjny MS Excel i modelowanie matematyczne w zarządzaniu. Wykorzystanie programu Excel do obliczeń, modelowania i budowy prostych aplikacji wspomagania decyzji. Budowa i funkcje programu. Pisanie formuł z użyciem funkcji prostych i złożenia funkcji. Użycie arkuszy i kilku skoroszytów. Wykresy i łączenie skoroszytu Excel z plikami edytowanymi w MS Word i Power Point. Tworzenie makr w Excelu.	P W01, P U01, P_U02, P_K01
W1	Technologia informacyjna i komunikacyjna (ICT) w nowoczesnym biznesie opartym na wiedzy	P_W01
W2	Gospodarka elektroniczna w globalnym społeczeństwie. Zintegrowane systemy informatyczne (klasy ERP, CRM)	P_W01
W3	Analiza biznesowa - systemy Business Intelligence (BI). Internet, jako miejsce realizacji procesów zarządczych	P_W02
W4	Technologie mobilne i chmura obliczeniowa w zarządzaniu. Prawne aspekty wykorzystania rozwiązań IT w zarządzaniu.	P_W02
L p.	**Laboratorium/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Arkusz kalkulacyjny MS Excel i modelowanie matematyczne w zarządzaniu. Wykorzystanie programu Excel do obliczeń, modelowania i budowy prostych aplikacji wspomagania decyzji. Budowa i funkcje programu. Pisanie formuł z użyciem funkcji prostych i złożenia funkcji. Użycie arkuszy i kilku skoroszytów. Wykresy i łączenie skoroszytu Excel z plikami edytowanymi w MS Word i Power Point. Tworzenie makr w Excelu.	P W01, P U01, P_U02, P_K01
T2	Modele badań operacyjnych w wspomaganiu decyzji. Formułowanie problemu i pracowanie modelu dla wybranych zagadnień Badań Operacyjnych i systemów wspomagania decyzji. Zapis modeli przy użyciu programu MS Ex- cel i makr. Przykład zadania: Modele zapasów: Klasyczny model sterowania zapasami - model Wilsona.	P W01, P U01, P_U02, P_K01
T3	Edytor graficzny modelowania Microsoft Visio i modelowanie systemów Modelowanie i budowa modeli analizy i inżynierii systemów. Modelowanie strukturalne: Modelowanie organizacji - organigram. Funkcje i diagramy funkcji, Modelowanie danych: diagramy przepływu danych. i diagramy encji.	P W02, P U01, P_U02, P_K01
T4	Analiza i modelowanie wybranych struktur zarządzania. Program Microsoft Visio 2003 i rysowanie modeli funkcji, przepływów danych i struktur danych (model diagram encji).	P W02, P U01, P_U02, , P_K01

T5	Bazy danych. Organizowanie informacji w bazach danych - definiowanie podstawowych pojęć. Przykłady baz danych. Program Microsoft Access. Pojęcie pola, rekordu, tabeli, kwerendy, formularza, raportu. Podstawowe zasady budowy współczesnych baz danych - model kartotekowy i relacyjny.	P U01, P U02, P_K01
T6	Projektowanie prostej relacyjnej bazy danych: Zdefiniowanie projektu. Zaprojektowanie tabeli i wprowadzenie	, P U01, P U02, P_K01

91

	przykładowych danych. Posortowanie i wyszukiwanie informacji znajdujących się w tabeli. Ustalanie relacji pomiędzy tabelami. Utworzenie przykład owych kwerend. Projektowanie formularzy: autoformularze tabelaryczne i kolumnowe, formularze zespolone. Zaprojektowanie raportów, etykiet. Przykład zadania: Zaprojektować prostą relacyjną bazę danych zawierającą cztery tabele z danymi o pracownikach, dane o miejscu zamieszkania, przykładowy wykaz stanowisk pracy oraz informacje o zarobkach.	
T7	Wybrane systemy przetwarzania danych. Systemy przetwarzania dokumentów. Modelowanie funkcji systemu. Modelowanie procesów: łańcuch procesów, diagramy łańcucha wartości i diagramy EPC. Systemy pracy grupowej. Modelowanie funkcji systemu. Modelowanie procesów. Systemy przetwarzania wiedzy. Modelowanie funkcji systemu Modelowanie decyzji: drzewa i tabele	P U01, P U02, P_K01
T8	Analiza i modelowanie Portalu Korporacyjnego. Federacyjne Bazy Danych (FBD). Opracowanie Projektu Koncepcyjnego FBD dla korporacji przedsiębiorstw łańcucha dostaw: Identyfikacja i specyfikacja baz danych dla systemu (w poszczególnych przedsiębiorstwach) Wybór baz do federacji (FDB). Identyfikacja architektur i metadanych wybranych Baz Danych. Konstrukcja Koncepcji Kanonicznego Modelu Danych	P U01, P U02, P_K01
T9	Zintegrowane systemy informatyczne zarządzania (ZSI). Wdrażanie i eksploatacja zintegrowanych systemów zarządzania w modelu tradycyjnym (on-premi- ses) oraz w modelu chmury obliczeniowej (cloud computing).	P_K01, P_U02
T10	Praca (warsztaty) w zintegrowanym systemie informatycznym klasy CRM	P_K01, P_U02
T11	Praca (warsztaty) w zintegrowanym systemie informatycznym klasy ERP	P_K01, P_U02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy - kolokwium pisemne, zaliczające.	Wykład
P_W02	Test wiedzy - kolokwium pisemne, zaliczające.	Wykład
Umiejętności:		
P_U01	Zaliczenie pisemne lub projekt, obserwacja.	Laboratorium/Proj ekt
P_U02	Zaliczenie pisemne lub projekt, obserwacja.	Laboratorium/Proj ekt
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Zaliczenie pisemne lub projekt, obserwacja.	Laboratorium/Proj ekt

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	narzędzi informatycznych gromadzenia, analizy i prezentacji danych ekonomicznych i społecznych.	niektóre narzędzia informatyczne gromadzenia, analizy i prezentacji danych ekonomicznych i społecznych.	narzędzia informatyczne gromadzenia, analizy i prezentacji danych ekonomicznych i społecznych.	narzędzia informatyczne gromadzenia, analizy i prezentacji danych ekonomicznych i społecznych i wskazuje przykłady ich zastosowań.
P_W02	zintegrowanych systemy informatycznych (klasy ERP, CRM) ,Business In-	niektóre zintegrowane systemy informatyczne (klasy ERP, CRM) ,Business In-	zintegrowane systemy informatyczne (klasy ERP, CRM) ,Business Intelligence (BI) i ich	zintegrowane systemy in formatyczne (klasy ERP, CRM) ,Business Intelligence (BI) i ich miejsce w

	telligence (BI) i ich miejsca w realizacji procesów zarządczych.	telligence (BI) i ich miejsce w realizacji procesów zarządczych.	miejsce w realizacji procesów zarządczych.	realizacji procesów zarządczych wskazując liczne przykłady
P_U01	stosować zintegrowaneych systemów zarządzania w modelu tradycyjnym (on-premises) oraz w modelu chmury obliczeniowej (cloud computing).	stosować niektóre zintegrowane systemy zarządzania w modelu tradycyjnym (on-premises) oraz w modelu chmury obliczeniowej (cloud computing).	stosować zintegrowane systemy zarządzania w modelu tradycyjnym (on-premises) oraz w modelu chmury obliczeniowej (cloud computing).	stosować zintegrowane zastosowań. systemy zarządzania w modelu tradycyjnym (on-premises) oraz w modelu chmury obliczeniowej (cloud computing) wskazując ograniczenia .
P_U02	zastosować wybranych systemów informatycznych (CRM,ERP) wspomagających procesy podejmowania decyzji.	zastosować wybrane systemy informatyczne (CRM,ERP) wspomagające procesy podejmowania decyzji.	zastosować systemy informatyczne (CRM,ERP) wspomagające procesy podejmowania decyzji.	astosować systemy informatyczne (CRM,ERP) wspomagające procesy podejmowania decyzji wskakując ograniczenia.
P_K01	do poszukiwania systemów informatycznych do rozwiązań praktycznych w procesach zarządczych.	do poszukiwania systemów informatycznych do rozwiązań praktycznych w procesach zarządczych.	do poszukiwania systemów informatycznych do rozwiązań praktycznych w procesach zarządczych.	do poszukiwania systemów informatycznych do rozwiązań praktycznych w procesach zarządczych.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	84h	52h
Egzaminy/zaliczenia	6h	6h
Udział w konsultacjach	8h	8h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	38h	70h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6h	6h

Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	150 h / 6 ECTS	150 h / 6 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	98 h / 3,9 ECTS	66 h / 2,6 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	150 h / 6 ECTS	150 h / 6 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Kisielnicki J., Zarządzanie i informatyka, Placet, Warszawa 2014.
- Schwartz S., Po prostu Access 2003 PL, Wyd. Helion, Gliwice 2004.
- Januszewski A., Funkcjonalność informatycznych systemów zarządzania - T.1, Wyd. PWN, Warszawa 2008.
- Kisielnicki J., MIS systemy informatyczne zarządzania. Wyd. Placet, Warszawa 2009.
- Walkenbach J., Excel 2013 PL. Biblia, Wyd. Helion, Warszawa, 2013
- Radosiński E., Systemy informatyczne w dynamicznej analizie decyzyjnej, PWN, Warszawa 2013.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Kisielnicki J., Sroka H., Systemy informacyjne biznesu. Informatyka dla zarządzania. Metody projektowania i wdrażania systemów, Agencja Wydawnicza „Placet", Warszawa 2005.
- Michalczuk G., Siemieniuk N. (red.), Technologie informacyjne w zarządzaniu organizacjami, Wyd. Uniwersytetu w Bialymstoku, Białystok 2012.
- Nowicki A. (red.), Komputerowe wspomaganie biznesu, PLACET Warszawa 2006.

93 - Radosiński E., Systemy informatyczne w dynamicznej analizie decyzyjnej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2013.

- Rokicka-Broniatowska A. (red.), Wstęp do informatyki gospodarczej, Oficyna Wydawnicza Szkoły Głównej Handlowej 2004.
- Kisielnicki J. (red.), Zintegrowane systemy informatyczne, Wyd. PWN, Warszawa 2012.
- Wrycza S. (red.), Informatyka ekonomiczna, Wyd. PWE, Warszawa 2010.
- Januła E., Truś T., Gospodarka elektroniczna, Wyd. Difin, Warszawa 2010.
- Wieczerzycki W. (red.), E-Logistyka, Wyd. PWE, Warszawa 2012.
- Wrycza S. (red.), Informatyka dla ekonomistów, Wyd. UG, Gdańsk 2000.
- Nowicki A. (red.), Komputerowe wspomaganie biznesu, Wyd. Placet, Warszawa 2006. - Wróblewski P., MS Office 2016 PL w biurze i nie tylko, Helion 2015.
- Materiały szkoleniowe Microsoft Access, http://office.microsoft.com/pl-pl/training/CR061829401045.aspx

[23.04.2010]. **Inne materiały dydaktyczne:**

- http://e-fakty.pl (na stronach e-fakty.pl dostępne są coroczne raporty ILiM na temat Elektronicznej Gospodarki w Polsce)
- http://www.egospodarka.pl
- http://www.web.gov.pl
- http://parp.gov.pl

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Marketing	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / 1
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Brak wymagań wstępnych.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	28	14			14	8			4	**68**
Studia niestacjonarne	16	8			8	6			4	**42**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład / Ćwiczenia / Warsztat/ Projekt/	Wykład z wykorzystaniem elementów multimedialnych, prezentacja, elementy dyskusji. Dyskusja, pogadanka, zadania problemowe, Case study studium przypadku, projekt. Wykonanie analizy elementów marketingu dla wybranej firmy lub marki, metoda projektowa. Wykorzystaniem narzędzi informatycznych - edukacyjna gra biznesowa Marketplace.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Student definiuje i opisuje istotę oraz funkcje poszczególnych narzędzi marketingowych.	K1P W01 K1P W05 K1P W07 K1P W16
P_W02	Zna i charakteryzuje kryteria segmentacji rynku.	K1P W01 K1P W03 K1P W07 K1P W10 K1P W16
P_W03	Zna i charakteryzuje etapy tworzenia planu marketingowego.	K1P W01 K1P W05 K1P W06 K1P W07 K1P W10 K1P W16
	Umiejętności:	

P_U01	Student umie określić charakterystykę elementów narzędzi marketingowych wybranych ofert.	K1P U01 K1P U02 K1P U03 K1P U09
P_U02	Potrafi przeanalizować segmenty wybranych rynków.	K1P U01 K1P U02 K1P U03 K1P U09
P_U03	Potrafi przygotować plan marketingowy dla wybranej oferty.	K1P U01 K1P U02 K1P U03 K1P U09
P_U04	Potrafi dokonywać analiz i wyciągać wnioski.	K1P U01 K1P U02 K1P U03 K1P U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do rozwijania i doskonalenia wiedzy w zakresie wykorzystania K1P K07 nowoczesnych narzędzi marketingowych.	K02 K1P K05 K1P
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Geneza marketingu.	P_W01
W2	Narzędzia marketingowe (kompozycja 4P i 4K).	P W02, P U02, P_K01
W3	Współczesne koncepcje marketingowe na tle innych orientacji zarządzania marketingiem.	P_W01, P_W02
W4	System informacji marketingowej, Internet a przewaga konkurencyjna.	P W02, P U01, P_K01
W5	Badania marketingowe - badanie rynku, sprzedaży, produktu, reklamy, konsumenta.	P W02, P U01, P_U02, P_K01
W6	Segmentacja rynku - kryteria geograficzne, demograficzne, ekonomiczne i psychologiczne.	P W02, P U01, P_K01
W7	Plan marketingowy, strategia marketingowa.	P_W02, P_U03
W8	Organizacja i kontrola marketingowa. Budowanie relacji z klientem.	P W01, P W02, P U01, P U02, P_K01
Lp.	**Ćwiczenia/Warsztat/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Prezentacja firmy, analiza wnętrza i otoczenia.	P U01, P U02, P_U03, P_K01
T2	Analiza źródeł pierwotnych i wtórnych.	P U01, P U02, P_U03, P_K01
T3	Formułowanie misji i wizji przedsiębiorstwa.	P U01, P U02, P_U03, P_K01

T4	Plan marketingowy, strategia marketingowa.	P U01, P U02, P_U03, P_K01

96

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	**Egzamin pisemny, projekt, prezentacja, zadanie zespołowe, obserwacja.**	**W1-W8, T1-T4**
P_W02	**Egzamin pisemny, projekt, prezentacja, zadanie zespołowe, obserwacja.**	**W1-W8, T1-T4**
P_W03	**Egzamin pisemny, projekt, prezentacja, zadanie zespołowe, obserwacja.**	**W1-W8, T1-T4**
Umiejętności:		
P_U01	**Egzamin pisemny, projekt, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja.**	**W1-W8, T1-T4**
P_U02	**Projekt, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja.**	**W1-W8, T1-T4**
P_U03	**Egzamin pisemny, projekt, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja.**	**W1-W8, T1-T4**
P_U04	**Projekt, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja.**	**W1-W8, T1-T4**
Kompetencje społeczne:		
P_K01	**Obserwacja i ocena wykonania zadania projektowego i jego prezentacji.**	**W1-W8, T1-T4**

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:**	**Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów**	**Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów**	**Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów**
P_W01	**zdefiniować i opisać istoty oraz funkcji żadnych narzędzi marketingowych.**	**zdefiniować i opisać istotę oraz funkcje części narzędzi marketingowych.**	**zdefiniować i opisać istotę oraz funkcje większości narzędzi marketingowych.**	**zdefiniować i opisać istotę oraz funkcje wszystkich narzędzi marketingowych.; podaje interpretację tych zagadnień.**
P_W02	**opisać żadnych kryteriów segmentacji rynku.**	**opisać część kryteriów segmentacji rynku.**	**opisać większość kryteriów segmentacji rynku.**	**opisać wszystkie kryteriów segmentacji rynku i podać interpretację tych zagadnień.**
P_W03	**scharakteryzować żadnego etapu tworzenia planu marketingowego**	**scharakteryzować część etapów tworzenia planu marketingowego**	**scharakteryzować większość etapów tworzenia planu marketingowego.**	**scharakteryzować wszystkie etapy tworzenia planu marketingowego i podać interpretację tych zagadnień.**
P_U01	**określić charakterystyki żadnych elementów narzędzi marketingowych wybranych ofert.**	**określić charakterystykę części elementów narzędzi marketingowych wybranych ofert.**	**określić charakterystykę większości elementów narzędzi mar-ketingowych wybranych ofert.**	**określić charakterystykę wszystkich elementów narzędzi marketingowych wybranych ofert.**
P_U02	**przeanalizować żadnych segmenty wybranych rynków.**	**przeanalizować część segmentów wybranych rynków.**	**przeanalizować więk-szość segmentów wybranych rynków.**	**przeanalizować wszystkie segmenty wybranych rynków.**
P_U03	**przygotować żadnego etapu planu marketingowego wybranej oferty.**	**przygotować część etapów planu marketingowego wybranej oferty.**	**przygotować większość etapów planu marketingowego wybranej oferty.**	**przygotować wszystkie etapu planu marketingo wego wybranej oferty.**

P_U04	dokonywać analizy i wyciągać wniosków.	potrafi dokonać analizy.	potrafi dokonać analizy i wyciągnąć wnioski.	potrafi dokonać analizy i wyciągnąć wnioski oraz wskazać zakres ich zastosowania.

97

P_K01	do rozwijania i doskonalenia wiedzy w zakresie wykorzystania nowoczesnych narzędzi marketingowych.	do rozwijania i doskonalenia wiedzy w zakresie wykorzystania nowoczesnych narzędzi marketingowych.	do rozwijania i dosko-nalenia wiedzy w zakresie wykorzystania nowoczesnych narzędzi marketingowych.	do rozwijania i doskonalenia wiedzy w zakresie wykorzystania nowocze-snych narzędzi marketingowych.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	64h	38h
Egzaminy/zaliczenia	4h	4h
Udział w konsultacjach	6h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	8h	36h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	10h	10h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	100 h / 4 ECTS	100 h / 4 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	74 h / 3ECTS	46 h / 1,8 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Kotler Ph. Armstrong G., Marketing. Wprowadzenie, Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
- Michalski E., Marketing. Podręcznik akademicki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.
- Pazio N.M., Marketing. Teoria pragmatyczna. Podręcznik akademicki, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2013.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Altkorn J. (red.): Podstawy marketingu, Wyd. Instytut Marketingu, Kraków 2001.
- Kotler Ph. Keller K., Marketing, Rebis, Poznań 2012.
- Sławińska M., Mruk H., Pilarczyk B., Marketing. Koncepcje-Strategie-Trendy, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań 2015.
- Wrzosek W., Strategie marketingowe, PWE, Warszawa 2012.

Inne materiały dydaktyczne:

- edukacyjna gra biznesowa Marketplace.
- czasopisma specjalistyczne: Biznes Trendy, Gazeta Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Harvard Business Review, Manager, Marketing I Rynek, Marketing W Praktyce, Media-Marketing Polska

98

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Badania marketingowe	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**I / 2**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w ramach przedmiotów: Podstawy ekonomii, Podstawy zarządzania, Marketing**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	**14**				**28**	**8**			**4**	**54**
Studia niestacjonarne	**8**				**16**	**8**			**4**	**36**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład/Warsztat/Projekt	**Dyskusja, pogadanka, zadania problemowe, studium przypadku, projekt. Wykład z wykorzystaniem elementów multimedialnych, prezentacja, elementy dyskusji. wykonanie badania marketingowego dla wskazanego projektu dla wybranej firmy lub marki, metoda projektowa. Wykorzystaniem narzędzi informatycznych - edukacyjna gra biznesowa Marketplace.Wykorzystanie oprogramowania Exell i Gretl**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	**Student definiuje i opisuje istotę oraz funkcje systemu informacji marketingowej.**	**K1P W05 K1P W06 K1P W07 K1P W10 K1P W16**
P_W02	**Podaje przykłady wykorzystania badań marketingowych.**	**K1P W07 K1P W10 K1P W16**
P_W03	**Charakteryzuje podstawowe metody i narzędzia badań marketingowych.**	**K1P W05 K1P W06 K1P W07 K1P W10 K1P W16**
	Umiejętności:	
P_U01	**Student umie określić cel i zakres badań marketingowych dotyczących wybranego problemu.**	**K1P U01 K1P U02**

		K1P U05 K1P U06 K1P U07
P_U02	Potrafi zaprojektować i przeprowadzić badania marketingowe.	K1P U01 K1P U02 K1P U05 K1P U06 K1P U07
P_U03	Weryfikuje przydatność i jakość pozyskanego materiału badawczego.	K1P U01 K1P U02 K1P U05 K1P U06 K1P U07
P_U04	Potrafi dokonywać analizy i wyciągać wnioski.	K1P U01 K1P U02 K1P U05 K1P U06 K1P U07
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy przestrzegając K1P_K05 etyki zawodowej.	zasad
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Istota i elementy badań marketingowych. Cel i przedmiot badań marketingowych.	P W01, P W02, P_U01,
W2	Rodzaje i wartość źródeł informacji marketingowej. Źródła wewnętrzne i zewnętrzne makro- i mikrośrodowiskowe. Przykładowe obszary analizy dla poszczególnych źródeł informacji.	P W01, P W02, P_U01,
W3	Metody i techniki badań marketingowych. Metody i techniki w badaniach ilościowych (charakterystyka, zalety, wady, zastosowanie). Metody i techniki w badaniach jakościowych (charakterystyka, zalety, wady, zastosowanie, problem kwantyfikacji informacji jakościowych. Metody i techniki badawcze w Internecie.	P W02, P W03, P_U02, P_K01
W4	Segmentacja rynku- etapy procesu segmentacji, kryteria segmentacji, wybór rynków docelowych. Różnicowanie i pozycjonowanie produktów, etapy procesu pozycjonowania. Tworzenie map percepcji.	P W01, P W02, P_U01,
W5	Dobór próby. Weryfikacja hipotez. Metody statystyczne w badaniach marketingowych.	P W02, P W03, P_U02, P_K01
W6	Analiza rynku przedsiębiorstw i klientów instytucjonalnych, analiza rynku nabywców.	P W02, P W03, P_U02, P_K01
W7	Metody wprowadzania nowego produktu na rynek. Decyzje strategiczne odnośnie produktu, ceny i dystrybucji.	P W02, P W03, P U03, P U04, P_K01,
W8	Badania marketingowe w Internecie.	P W02, P W03, P U03, P U04, P_K01,

L p.	Warsztaty/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Istota badań marketingowych w świetle wybranych przykładów - studium przypadku.	P_W03
T2	Problem decyzyjny a problem badawczy, cele, hipotezy - ich rola w procesie badań marketingowych.	P_U01, P_K01

100

T3	**Dobór próby - analiza wybranych metod.**	**P_U01, P_K01**
T4	**Kwestionariusz jako narzędzie badawcze - istota, zasady, tworzenie.**	**P_U01, P_K01**
T5	**Realizacja badań marketingowych i ich kontrola.**	**P_U01, P_K01**
T6	**Uwarunkowania wewnętrzne nabywców. Uwarunkowania zewnętrzne nabywców. Zachowania nabywców.**	**P_U01, P_K01**
T7	**Badanie satysfakcji klienta.**	**P_U01, P_K01**
T8	**Analiza statystyczna wyników badań.**	**P W02, P W03, P_U02, P_K01**
T9	**Raport z badań - zasady opracowania.**	**P_U02, P_K01**

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
	Wiedza:	
P_W01	**Egzamin pisemny.**	**Wykład**
P_W02	**Egzamin pisemny, wypowiedź ustna, obserwacja.**	**Wykład, warsztat**
P_W03	**Egzamin pisemny, projekt, prezentacja, zadanie zespołowe, obserwacja.**	**Wykład, warszta, projekt**
	Umiejętności:	
P_U01	**Egzamin pisemny, projekt, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja.**	**Wykład, warszta, projekt**
P_U02	**Projekt, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja.**	**Wykład, warszta, projekt**
P_U03	**Egzamin pisemny, projekt, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja.**	**Wykład, warszta, projekt**
P_U04	**Projekt, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja.**	**Wykład, warszta, projekt**
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	**Obserwacja i ocena wykonania zadania projektowego i jego prezentacji.**	**Warszta, projekt**

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	**zdefiniować i opisać istoty oraz funkcji systemu informacji marketingowej.**	**zdefiniować i opisać istotę systemu informacji marketingowej.**	**zdefiniować i opisać istotę oraz funkcje systemu informacji marketingowej.**	**zdefiniować i opisać istotę oraz funkcje systemu informacji marketingowej; podaje interpretację tych zagadnień.**

P_W02	podać przykładów wykorzystania badań marketingowych.	podać przykład wykorzystania badań marketingowych.	podać liczne przykłady wykorzystania badań marketingowych.	podać przykłady wykorzystania badań marketingowych i określić ich wpływ na decyzje podejmowane w organizacji.
P_W03	scharakteryzować podstawowych metod i narzędzi badań marketingowych.	scharakteryzować podstawowe metody i narzędzia badań marketingowych.	scharakteryzować różnorodne metody i narzędzia badań marketingowych.	scharakteryzować metody i narzędzia badań marketingowych, podać zakres ich zastosowania.
P_U01	określić celu i zakresu badań marketingowych dotyczących wybranego problemu.	określić cel lub zakres badań marketingowych dotyczących wybranego problemu.	określić cel i zakres badań marketingowych dotyczących wybranego problemu.	określić cel i zakres badań marketingowych dotyczących wybranego problemu oraz zinterpreto-

101

				wać jego wpływ na funkcjonowanie organizacji.
P_U02	potrafi zaprojektować i przeprowadzić badań marketingowych.	potrafi zaprojektować badania marketingowe	potrafi zaprojektować i przeprowadzić badania marketingowe.	potrafi zaprojektować i przeprowadzić badania marketingowe oraz wskazać obszary problemowe.
P_U03	zweryfikować przydatności i jakości pozyskanego materiału badawczego.	zweryfikować przydatność lub jakość pozyskanego materiału badawczego.	zweryfikować przydatność i jakość pozyska- nego materiału badawczego.	zweryfikować przydatność i jakość pozyskanego materiału badawczego oraz określić zakres jego wykorzystania w organizacji.
P_U04	dokonywać analizy i wyciągać wniosków.	potrafi dokonać analizy.	potrafi dokonać analizy i wyciągnąć wnioski.	potrafi dokonać analizy i wyciągnąć wnioski oraz wskazać zakres ich zastosowania.
P_K01	nie jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy przestrzegając zasad etyki zawodowej.	jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy przestrzegając zasad etyki zawodowej.	jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy przestrzegając zasad etyki zawodowej.	jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy przestrzegając zasad etyki zawodowej.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	50 h	30h
Egzaminy/zaliczenia	4 h	4h
Udział w konsultacjach	6 h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8 h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	24h	46h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	8h	8h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	100 h / 4 ECTS	100 h / 4 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	60 h / 2,4 ECTS	38 h / 1,5 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-

Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	**-/-**	**-/-**

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- **Kaczmarczyk S., Zastosowania badań marketingowych: zarządzanie marketingowe i otoczenie przedsiębiorstwa, Polskie Wydaw. Ekonomiczne, Warszawa 2007.**
- **Kaden R. J., Badania marketingowe, Polskie Wydaw. Ekonomiczne, Warszawa 2008.**
- **Kędzior Z., Karcz K., Badania marketingowe w praktyce, PWE, Warszawa 2007.**
- **Mazurek-Łopacińska K., Sobocińska M., Badania marketingowe w zarządzaniu przedsiębiorstwem, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2011.**

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- **Kaczmarczyk S.: Badania marketingowe. Podstawy metodyczne, PWE, Warszawa 2014.**
- **Kalińska-Kula M., Gregor B., Badania marketingowe na użytek decyzji menedżerskich, Uniwersytet Łódzki, Łódź 2014.**
- **Kozielski R. (red.), Wskaźniki marketingowe, Wolters Kluwer, Warszawa 2016.**
- **Mruk H., Schroeder J., Bartosik-Purgat M., Międzynarodowe badania marketingowe, Wyd. Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań 2013.**

102 - **Sobocińska M. (red.), Mazurek-Łopacińska K. (red.), Badania marketingowe. Nowe podejścia oraz metody na współczesnym rynku, Wydawnictwo UE, Wrocław 2011.**

_____ Inne materiały dydaktyczne:

- **czasopisma specjalistyczne: Marketing, Marketing i rynek _____**

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Zintegrowana komunikacja marketingowa	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**III / 6**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w ramach przedmiotów: Marketing, Podstawy zarządzania, Metody projektowania organizacji, Psychologia, Socjologia**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	**14**				**28**	**8**			**4**	**54**
Studia niestacjonarne	**8**				**16**	**6**			**4**	**34**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład/Warsztaty/Projekt	**Wykład z prezentacją multimedialną. Dyskusja, case study, prezentacja, metoda projektu, zadania problemowe, praca w grupach, burza mózgu, gry symulacyjne**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	**Student zna i rozumie pojęcia, prawidłowości i problemy współczesnej komunikacji**	**K1P_W05** **K1P_W09**
P_W02	**Student zna istotę procesu komunikacji i rolę jaką odgrywa w zarządzaniu przedsiębiorstwem.**	**K1P_W05** **K1P_W09**
P_W03	**Student zna teorie oraz koncepcje komunikacji w marketingu, kształtowania wizerunku firmy, produktu, budowaniem reputacji, relacji z klientem oraz problematykę negocjowania.**	**K1P_W03** **K1P_W07** **K1P_W09**

Umiejętności:		
P_U01	**Student potrafi wykorzystać w praktyce poznane zagadnienia komunikacji marketingowej.**	**K1P U01 K1P U02 K1P U06**

104

P_U02	**Student potrafi zaplanować, dobrać narzędzia oraz zrealizować proces budowania wizerunku firmy, produktu i reputacji.**	**K1P U01 K1P U02 K1P U06**
P_U03	**Student potrafi planować i realizować proces relacji z klientem.**	**K1P U01 K1P U02 K1P U06**
Kompetencje społeczne:		
P_K01	**Jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia samodzielnego w zakresie zintegrowanej komunikacji marketingowej.**	**K1P_K02**
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	**Istota zintegrowanej komunikacji marketingowej. Etapy budowy skutecznej komunikacji marketingowej.**	**P_W01, P_W02**
W2	**Zasady i metody budżetowania.**	**P_W02, P_W03**
W3	**Kształtowanie relacji z otoczeniem. Wizerunek przedsiębiorstw elementem komunikacji z otoczeniem.**	**P W01, P W02, P_W03**
W4	**Masowa komunikacja marketingowa (reklama, promocja, sprzedaży, public relations, sprzedaż osobista).**	**P_W02, P_W03**
W5	**Bezpośrednia komunikacja marketingowa.**	**P_W02, P_W03**
W6	**Wpływ zintegrowanej komunikacji marketingowej na zachowania klientów.**	**P_W02, P_W03**
W7	**Nowe zjawiska komunikacji marketingowej.**	**P_W02, P_W03**
W8	**Społeczna odpowiedzialność komunikacji.**	**P_W02, P_W03**
L p.	**Warsztaty/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	**Etapy budowy skutecznej komunikacji marketingowej.**	**P U01, P U02, P_U03, P_K01**
T2	**Zasady i metody budżetowania.**	**P U01, P U02, P_U03, P_K01**
T3	**Wizerunek przedsiębiorstw elementem komunikacji z otoczeniem.**	**P U01, P U02, P_U03, P_K01**
T4	**Masowa komunikacja marketingowa (reklama, promocja, sprzedaży, public relations, sprzedaż osobista).**	**P U01, P U02, P_U03, P_K01**
T5	**Bezpośrednia komunikacja marketingowa.**	**P U01, P U02, P_U03, P_K01**
T6	**Wpływ zintegrowanej komunikacji marketingowej na zachowania klientów.**	**P U01, P U02, P_U03, P_K01**
T7	**Nowe zjawiska komunikacji marketingowej.**	**P U01, P U02, P_U03, P_K01**
T8	**Społeczna odpowiedzialność komunikacji.**	**P U01, P U02, P_U03, P_K01**
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		

Efekty kształcenia	Metoda werynkacp	Forma zaięc, w ramach kto-
	Wiedza:	rej weryfikowany jest EK

105

P_W01	Praca pisemna, zadanie projektowe.	Wykład
P_W02	Praca pisemna, zadanie projektowe.	Wykład
P_W03	Praca pisemna, zadanie projektowe.	Wykład
	Umiejętności:	
P_U01	egzamin pisemny, projekt, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja	Wykład, warsztat, projekt
P_U02	egzamin pisemny, projekt, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja	Wykład, warsztat, projekt
P_U03	egzamin pisemny, projekt, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja	Wykład, warsztat, projekt
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania projektowego.	Wykład, warsztat, projekt

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	wyjaśnić pojęć, prawidłowości i problemów współczesnej komuni- kacji.	wyjaśnić pojęcia, prawidłowości i problemy współczesnej komunika[cji].	wyjaśnić pojęcia, pra- widłowości i problemy współczesnej komuni- kacji.	wyjaśnić pojęcia, prawidłowości i problemy współczesnej komunikacji oraz określić jej wpływ na funkcjonowanie firmy.
P_W02	opisać istoty procesu komunikacji.	opisać istotę procesu komunikacji.	opisać istotę procesu komunikacji i rolę jaką odgrywa w zarządzaniu przedsiębiorstwem.	opisać istotę procesu komu- nikacji i rolę jaką odgrywa w zarządzaniu przedsiębior- stwem oraz umacnianiu jego pozycji konkurencyjnej.
P_W03	wymienić teorie oraz koncepcje komunikacji w marketingu, kształto- wania wizerunku firmy, produktu, budowaniem reputacji, relacji z klientem.	wymienić teorie oraz koncepcje komunikacji w marketingu, kształtowania wizerunku firmy, produktu, budowaniem reputacji, relacji z klientem.	wymienić teorie oraz koncepcje komunikacji w marketingu, kształto wania wizerunku firmy, produktu, budowaniem reputacji, relacji z klientem oraz omówić problematykę negocjowania.	wymienić teorie oraz koncepcje komunikacji w marketingu, kształtowania wi- zerunku firmy, produktu, budowaniem reputacji, relacji z klientem oraz omówić problematykę negocjowania.
P_U01	wykorzystać w praktyce wybranych zagadnień komunikacji marketingowej.	wykorzystać w praktyce wybrane zagadnienia komunikacji marketingowej.	wykorzystać w praktyce poznane zagadnienia komunikacji marketingowej.	wykorzystać w praktyce poznane zagadnienia komunikacji marketingowej oraz opisać ich wpływ na funkcjonowanie organizacji.

P_U02	zaplanować, dobrać narzędzia oraz zrealizować procesu budowania wizerunku firmy	zaplanować, dobrać narzędzia oraz zrealizować proces budowania wizerunku firmy	zaplanować, dobrać narzędzia oraz zrealizować proces budowania wizerunku firmy, produktu i reputacji.	zaplanować, dobrać narzędzia oraz zrealizować proces budowania wizerunku firmy, produktu i reputacji.
P_U03	planować i realizować procesu relacji z klientem.	planować i realizować proces relacji z klientem.	planować i realizować proces relacji z klientem.	planować i realizować proces relacji z klientem oraz omówić wpływ relacji z klientami na pozycję firmy na rynku.
P_K01	Nie jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia samodziel-	Jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia samodzielnego w zakresie	Jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia samodzielnego w zakresie zintegrowanej	Jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia sa-

	nego w zakresie zintegrowanej komunikacji marketingowej.	zintegrowanej komunikacji marketingowej.	komunikacji marketingowej.	modzielnego w zakresie zintegrowanej komunikacji marketingowej.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	50h	30h
Egzaminy/zaliczenia	4h	4h
Udział w konsultacjach	6h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	24h	46h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	8h	8h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	100 h / 4 ECTS	100 h / 4 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	60 h / 2,4 ECTS	38 h / 1,5 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	100 h / 4 ECTS	100 h / 4 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Blythe J., Komunikacja Marketingowa, PWE, Warszawa 2002.
- Taranko T., Komunikacja marketingowa Istota uwarunkowania efekty, Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
- Wiktor J., Komunikacja marketingowa. Modele, struktury, formy przekazu, PWN, Warszawa 2013. - Kowalska M., Zintegrowana komunikacja - zyskać przewagę, Wyd. A. Marszałek 2007

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Rozwadowska B., Public Relations. Teoria, praktyka, perspektywy, Warszawa 2002.
- Stępowski R., Komunikacja marketingowa 2030, Słowa i Myśli, Lublin 2016.
- Tesławski M., Dłużniewska D., Graszewicz M., Kalkhoff M., Strategia marketingowa Instrukcja budowy silnej marki, Słowa i Myśli, Lublin 2015.
- Tkaczyk P., Zakamarki marki, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2011.

Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Rachunkowość finansowa	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**II / 3**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w ramach przedmiotu: Rachunkowość**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	**14**	**14**		**8**		**8**			**4**	**48**
Studia niestacjonarne	**8**	**8**		**8**		**6**			**4**	**34**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład /Ćwiczenia/ Laboratorium/Projekt	**Wykład z prezentacją multimedialną. Ćwiczenia (rozwiązywanie zadań, zadania praktyczne), metoda projektu. Laboratorium (wykorzystanie waściwych narzędzi informatycznych)**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	**Wyjaśnia podstawowe zagadnienia i pojęcia rachunkowości finansowej oraz podstawowe definicje z regulacji prawnych rachunkowości i wzorcowych rachunkowości.**	**K1P_W10** **K1P_W12**
P_W02	**Omawia koncepcje i nadrzędne zasady rachunkowości.**	**K1P_W10** **K1P_W12**
P_W03	**Charakteryzuje podstawowe elementy sprawozdania finansowego oraz ich zawartość informacyjną.**	**K1P_W10** **K1P_W12**
	Umiejętności:	

P_U01	Określa powiązania występujące pomiędzy poszczególnymi pozycjami sprawozdań finansowych.	K1P_U01 K1P_U02 K1P_U04

108

		K1P_U06 K1P_U09
P_U02	Potrafi zastosować narzędzia i metody rachunkowości do agregacji operacji gospodarczych w urządzeniach księgowych.	K1P_U01 K1P_U02 K1P_U04 K1P_U05
P_U03	Potrafi prawidłowo dokonać wyceny składników majątku przedsiębiorstwa i właściwą metodą ustalić księgowo jego wynik finansowy.	K1P_U01 K1P_U02 K1P_U04 K1P_U05
	Kompetencje społeczne:	K1P_U06
P_K01	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia funkcji zarządczych przestrzegając zasad etyki w sprawozdawczości przedsiębiorstwa.	K1P_K07
	V. TREŚCI KSZTAŁCENIA	
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
W1	Rachunkowość finansowa - cele, zadania, funkcje. Podstawowe koncepcje i nadrzędne zasady rachunkowości. System informacyjny rachunkowości. Istota, funkcje i znaczenie i podstawy prawne rachunkowości w warunkach gospodarki rynkowej.	P_W01, P_W02
W2	Harmonizacja i standaryzacja rachunkowości. Regulacje prawne i wzorcowe w zakresie rachunkowości. Polityka rachunkowości.	P_W01, P_W02
W3	Pomiar, prezentacja i ewidencja aktywów trwałych i aktywów obrotowych.	P W01, P W02, P_W03
W4	Pomiar, prezentacja i ewidencja rozrachunków i rozliczeń międzyokresowych.	P W01, P W02, P_W03
W5	Pomiar, prezentacja i ewidencja kapitałów obcych i kapitału własnego.	P W01, P W02, P_W03
W6	Definicje i klasyfikacje kosztów i przychodów. Ustalanie wyniku finansowego.	P W01, P W02, P_W03
W7	Rachunek przepływów pieniężnych. Zestawienie zmian w kapitale własnym.	P_W03
W8	Rachunkowość a podatki. Podatek dochodowy odroczony.	P_W01, P_W02
L p.	Ćwiczenia/ Laboratorium/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Wycena i ujęcie w ewidencji księgowej stanu i ruchu składników aktywów trwałych.	P U01, P U02, P_U03, P_K01
T2	Ewidencja materiałów przy różnych podstawach wyceny (ewidencja w rzeczywistych cenach nabycia lub zakupu oraz ewidencja w stałych cenach ewidencyjnych).	P U01, P U02, P_U03, P_K01

T3	Ewidencja i wycena bilansowa składników inwestycji krótkoterminowych: środków pieniężnych w kasie i w drodze, środków na rachunkach bankowych, środków na rachunkach walutowych, weksli i czeków obcych.	P U01, P U02, P_U03, P_K01
T4	Ewidencja rozrachunków: z tytułu dostaw i usług, publicznoprawnych (z ZUS, US z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, z pracownikami). Ustalanie składek	P U01, P U02, P_U03, P_K01

na

	obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, finansowane przez pracownika i pracodawcę.	
T5	Ewidencja typowych operacji gospodarczych dotyczących: sprzedaży produktów, towarów i materiałów, pozostałej działalności operacyjnej, działalności finansowej, zdarzeń nadzwyczajnych.	P U01, P U02, P_U03, P_K01
T6	Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów.	P U01, P U02, P_U03, P_K01
T7	Ustalanie wyniku finansowego w sposób księgowy i statystyczny. Wynik finansowy a dochód podatkowy.	P U01, P U02, P_U03,P_K01
T8	Sporządzanie rachunku zysków i strat w obu wariantach, bilansu uwzględniającego uzyskany wynik finansowy, rachunku przepływów pieniężnych i zestawienia zmian w kapitale własnym.	P U01, P U02, P_U03, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Praca pisemna, zadanie praktyczne.	W1 - W8
P_W02	Praca pisemna, zadanie praktyczne.	W1 - W8
P_W03	Praca pisemna, zadanie praktyczne.	W3, W4, W5, W6, W7
Umiejętności:		
P_U01	Praca pisemna, zadanie praktyczne.	T1 - T8
P_U02	Praca pisemna, zadanie praktyczne.	T1 - T8
P_U03	Praca pisemna, zadanie praktyczne.	T1 - T8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego na ćwiczeniach.	T1 - T8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	wyjaśnić podstawowych zagadnień rachunkowości finansowej, podsta-wowych definicji z regulacji prawnych rachunkowości i wzorcowych rachunkowości.	wyjaśnić częściowo podstawowe zagadnienia rachunkowości finansowej, podstawowe definicje z regulacji prawnych rachunkowości i wzorcowych rachunkowości.	wyjaśnić szczegółowo podstawowe zagadnienia rachunkowości fi-nansowej, podstawowe definicje z regulacji prawnych rachunkowości i	wyjaśnić szczegółowo podstawowe zagadnienia rachunkowości finansowej, podstawowe definicje z regulacji prawnych rachunkowości i wzorcowych rachunkowości, odwołując się do literatury przedmiotu.

			wzorcowych rachunkowości.	
P_W02	omówić koncepcji i nadrzędnych zasad rachunkowości.	omówić podstawowe koncepcje i nadrzędne zasady rachunkowości.	omówić koncepcje i nadrzędne zasady rachunkowości.	obszernie i wyczerpująco omówić koncepcje i nadrzędne zasady rachunkowości, odwołując się do literatury przedmiotu i przykładów praktycznych.
P_W03	charakteryzować podstawowych elementów sprawozdania finanso-wego oraz ich zawartości informacyjnej.	charakteryzować podsta-wowe elementy sprawozdania finansowego oraz ich zawartość informacyjną.	charakteryzować p obszernie podstawowe elementy sprawozdania finansowego oraz ich zawartość informacyjną.	charakteryzować bobszer-nie i szczegółowo elementy sprawozdania finansowego oraz ich zawartość informacyjną, odwołując się do literatury

				przedmiotu i przykładów praktycznych.
P_U01	określić powiązań występujących pomiędzy po-szczególnymi pozycjami sprawozdań finansowych.	określić proste powiązania występujące pomiędzy poszczególnymi pozycjami sprawozdań finansowych.	określić proste i złożone powiązania występujące pomiędzy po-szczególnymi pozycjami sprawozdań finansowych.	określić proste i złożone powiązania występujące pomiędzy poszczególnymi pozycjami sprawozdań finansowych, uzasadniając wywód odwołaniami do teorii naukowych i przykładów praktycznych.
P_U02	zastosować narzędzi i metod rachunkowości do agregacji operacji gospodarczych w urządzeniach księgowych.	zastosować proste narzędzia i metody rachunko-wości do agregacji operacji gospodarczych w urządzeniach księgo - wych.	zastosować narzędzia i metody rachunkowości do agregacji operacji gospodarczych w urządzeniach księgowych.	zastosować najwłaściwsze narzędzia i metody rachunkowości do agregacji operacji gospodarczych w urządzeniach księgowych, uzasadnić ich wybór osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_U03	dokonać wyceny skład-ników majątku przedsiębiorstwa i ustalić księ-gowo jego wyniku finansowego właściwą metodą.	w podstawowym zakresie dokonać wyceny podstawowych składników majątku przedsiębiorstwa i ustalić księgowo jego wynik finansowy wybraną metodą.	kompleksowo dokonać wyceny składników majątku przedsiębior stwa i prawidłowo ustalić księgowo jego wynik finansowy właściwą metodą.	kompleksowo i szczegółowo dokonać wyceny wszystkich składników majątku przedsiębiorstwa i bezbłędnie ustalić księgowo jego wynik finansowy właściwą metodą.
P_K01	do odpowiedzialnego pełnienia funkcji zarząd-czych przestrzegając zasad etyki w sprawozdawczości przedsiębiorstwa.	do odpowiedzialnego pełnienia funkcji zarządczych przestrzegając zasad etyki w sprawozdawczości przedsiębiorstwa.	do odpowiedzialnego pełnienia funkcji za-rządczych przestrzegając zasad etyki w sprawozdawczości przedsiębiorstwa.	do odpowiedzialnego pełnienia funkcji zarządczych przestrzegając zasad etyki w sprawozdawczości przedsiębiorstwa.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS	
Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	44h	30h
Egzaminy/zaliczenia	4h	4h
Udział w konsultacjach	6h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	3h	19h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	10h	10h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	54 h / 2,2 ECTS	38 h / 1,5 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-
IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE		
Literatura podstawowa przedmiotu:		

111

- **Walińska E., (red.), Rachunkowość finansowa - ujęcie sprawozdawcze i ewidencyjne. Podręcznik, Wolters Kluwer Polska - OFICYNA, Kraków 2010.**
- **Walińska E., (red.), Rachunkowość finansowa - ujęcie sprawozdawcze i ewidencyjne. Zbiór zadań, Wolters Kluwer Polska - OFICYNA, Kraków 2014. _____**

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- **Czubakowska K. (red.), Rachunkowość przedsiębiorstw, PWE, Warszawa 2014.**
- **Gierusz B.: Podręcznik samodzielnej nauki księgowania, ODDK, Gdańsk 2016.**
- **Messner, Z., Pfaff, J., Podstawy rachunkowości finansowej, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa 2010.**
- **Olchowicz, I., Tłaczała, A., Rachunkowość finansowa w przykładach według Ustawy o Rachunkowości i MSR, wydanie II, Difin, 2008.**
- **Szczypa P. (red.), Rachunkowość dla ciebie - rachunkowość od podstaw, CeDeWu, Warszawa 2013. - Turowska W., Węgrzyn A., Rachunkowość, Marina, Wrocław 2014. _____**

Inne materiały dydaktyczne:

- **Ustawa z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.).**
- **Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz.U. z 1992 r. Nr 21 poz. 86 z późn. zm.).**
- **Kodeks Zawodowej Etyki w Rachunkowości, SKwP, Wydanie drugie, Warszawa 2012. _____**

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Finanse przedsiębiorstwa	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Podstawowy/kierunkowy/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**II / 3**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Student powinien posiadać podstawowe wiadomości z zakresu finansów i matematyki oraz ogólną wiedzę o funkcjonowaniu przedsiębiorstwa.**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	**14**	**14**			**8**	**8**			**4**	**48**
Studia niestacjonarne	**8**	**8**			**8**	**8**			**4**	**36**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład/Ćwiczenia/Warsztat/Projekt	**Wykład. Rozwiązywanie zadań, studium przypadku, zadania praktyczne). Ćwiczenia/warsztaty z wykorzystaniem narzędzi informatycznych - edukacyjna gra biznesowa Marketplace. Projekt.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	**Student rozumie i interpretuje finansowe cele przedsiębiorstwa**	**K1P_W01** **K1P_W02** **K1P_W03** **K1P_W05**
P_W02	**Student zna konstrukcję i zasady sporządzania sprawozdań finansowych**	**K1P_W07** **K1P_W01** **K1P_W02** **K1P_W03** **K1P_W05**

P_W03	Student zna kryteria i metody oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstwa	K1P_W01 K1P_W02 K1P_W03 K1P_W05
	Umiejętności:	K1P_W07
P_U01	Student umie charakteryzować przedsiębiorstwo jako system finansowy	K1P_U01 K1P_U02 K1P_U03 K1P_U04 K1P_U05
P_U02	Student wykorzystuje informacje zawarte w sprawozdaniach finansowych	K1P_U02 K1P_U03 K1P_U04 K1P_U05
P_U03	Student potrafi ocenić sytuację finansową przedsiębiorstwa	K1P_U08K1P_U02 K1P_U03 K1P_U04 K1P_U05
	Kompetencje społeczne:	K1P_U08
P_K01	Student jest przygotowany do podejmowania finansowych decyzji zarządczych	K1P_K01 K1P_K02 K1P_K06
	V. TREŚCI KSZTAŁCENIA	
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
W1	Finanse przedsiębiorstwa - etapy angażowania kapitału w działalność gospodarczą, inwestowanie w przedsiębiorstwo, inwestowanie przez przedsiębiorstwo. majątek i źródła finansowania. Obieg strumieni pieniężnych. Źródła informacji o	P_W01, P_W02
W2	przedsiębiorstwie. Decyzje finansowe. Finansowe cele przedsiębiorstwa - maksymalizacja zysku, maksymalizacja wartości.	P_W03
W3	Kryteria i reguły oceny sytuacji finansowej. Konstrukcja wskaźników finansowych.	P_W04

W4	Ryzyko w działalności przedsiębiorstwa. Ryzyko operacyjne i finansowe. Ryzyko walutowe. Wykorzystanie dźwigni z podejmowaniu decyzji finansowych.	P_W03, P_W04
W5	Analiza wrażliwości i jej wykorzystanie w podejmowaniu decyzji finansowych.	P_W03, P_W04
W6	Optymalizacja struktury kapitałowej, Kryteria wyboru źródeł finansowania. Koszt kapitału w przedsiębiorstwie.	P_W03, P_W04

114

W7	Równowaga finansowa i strategie finansowania przedsiębiorstwa.	P W03, P W04, P_K01, P_K02
W8	Zrównoważony rozwój przedsiębiorstwa i elementy planowania finansowego.	P W01, P W02, P W03, P W04, P_K01, P_K02
Lp.	Ćwiczenia/Warsztat/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Źródła finansowania przedsiębiorstwa i kryteria ich wyboru.	P U03, P K01, P_K02
T2	Wskaźnikowa ocena sytuacji finansowej i pozycji rynkowej przedsiębiorstwa.	P U01, P U02, P U03, P K01, P_K02
T3	Analiza kosztów i wyniku finansowego dla potrzeb zarządzania finansami.	P U01, P U02, P U03, P K01, P_K02
T4	Analiza ryzyka operacyjnego i finansowego w oparciu o mechanizm dźwigni.	P U01, P U02, P U03, P K01, P_K02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Egzamin pisemny obejmujący test i zadania	Wykład
P_W02	Egzamin pisemny obejmujący test i zadania	Wykład
P_W03	Egzamin pisemny obejmujący test i zadania	Wykład
Umiejętności:		
P_U01	Przykłady liczbowe, interpretacja wyników, dyskusja	Ćwiczenia, Warsztat, Projekt
P_U02	Przykłady liczbowe, interpretacja wyników, dyskusja	Ćwiczenia, Warsztat, Projekt
P_U03	Przykłady liczbowe, interpretacja wyników, dyskusja	Ćwiczenia, Warsztat, Projekt
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego	Ćwiczenia, Warsztat, Projekt

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów

P_W01	scharakteryzować przedsiębiorstwa jako sytemu finansowego i zinterpre- tować celów przedsiębiorstwa	prawidłowo odpowiedzieć na 50% pytań testowych i poprawnie rozwiązać część zadania.	prawidłowo odpowiedzieć na 50% pytań testowych i poprawnie rozwiązać całe zadanie. Aktywnie uczestniczyć na zajęciach	prawidłowo odpowiedzieć na 75% pytań testowych, poprawnie dwa zadania podając interpretację wy ników, aktywnie uczestniczyć na zajęciach
P_W02	objaśnić informacji zawartych w sprawozdaniu	prawidłowo odpowiedzieć na 50% pytań testowych i poprawnie rozwiązać część zadania.	prawidłowo odpowiedzieć na 50% pytań testowych i poprawnie rozwiązać całe zadanie. Aktywnie uczestniczyć na zajęciach	prawidłowo odpowiedzieć na 75% pytań testowych, poprawnie dwa zadania podając interpretację wy ników, aktywnie uczestniczyć na zajęciach

115

P_W03	dokonać interpretacji wskaźników finansowych	prawidłowo odpowiedzieć na 50% pytań testowych i poprawnie rozwiązać część zadania.	prawidłowo odpowie- dzieć na 50% pytań testowych i poprawnie rozwiązać całe zadanie. Aktywnie uczestniczyć na zajęciach	prawidłowo odpowiedzieć na 75% pytań testowych, poprawnie dwa zadania podając interpretację wy- ników, aktywnie uczestniczyć na zajęciach
P_U01	scharakteryzować przedsiębiorstwa jako sytemu finansowego i zinterpre- tować celów przedsiębiorstwa	prawidłowo odpowiedzieć na 50% pytań testowych i poprawnie rozwiązać część zadania.	prawidłowo odpowie- dzieć na 50% pytań testowych i poprawnie rozwiązać całe zadanie. Aktywnie uczestniczyć na zajęciach	prawidłowo odpowiedzieć na 75% pytań testowych, poprawnie dwa zadania podając interpretację wy- ników, aktywnie uczestniczyć na zajęciach
P_U02	objaśnić informacji zawartych w sprawozdaniu	prawidłowo odpowiedzieć na 50% pytań testowych i poprawnie rozwiązać część zadania.	prawidłowo odpowie- dzieć na 50% pytań testowych i poprawnie rozwiązać całe zadanie. Aktywnie uczestniczyć na zajęciach	prawidłowo odpowiedzieć na 75% pytań testowych, poprawnie dwa zadania podając interpretację wy- ników, aktywnie uczestniczyć na zajęciach
P_U03	dokonać interpretacji wskaźników finansowych	prawidłowo odpowiedzieć na 50% pytań testowych i poprawnie rozwiązać część zadania.	prawidłowo odpowie- dzieć na 50% pytań testowych i poprawnie rozwiązać całe zadanie. Aktywnie uczestniczyć na zajęciach	prawidłowo odpowiedzieć na 75% pytań testowych, poprawnie dwa zadania podając interpretację wy- ników, aktywnie uczestniczyć na zajęciach
P_K01	student nie jest przygotowany do podejmowania finansowych decyzji za- rządczych	student jest przygotowany do podejmowania finansowych decyzji za- rządczych	student jest przygoto- wany do podejmowania finansowych decyzji zarządczych	student jest przygotowany do podejmowania finansowych decyzji zarządczych

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	44h	30h
Egzaminy/zaliczenia	4h	4h
Udział w konsultacjach	6h	4h

Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	**8h**	**8h**
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	**3h**	**20h**
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	**10h**	**10h**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	**54 h / 2,2 ECTS**	**38 h / 1,5 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	**-/-**	**-/-**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	**-/-**	**-/-**
IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE		
Literatura podstawowa przedmiotu: - **Dębski W., Teoretyczne i praktyczne aspektyzarządzania finansami przedsiębiorstwa, PWN, Warszawa 2013.** - **Gabrusewicz W., Podstawy analizy finansowej, PWE, Warszawa 2002.** - **Walczak M. (red.), Sprawozdawczość i analiza finansowa w zarządzaniu przedsiębiorstwem, Wyd. SWSPiZ, Łódź 2008.** - **Wypych M., Instrumenty zarządzania finansami w przedsiębiorstwie, SWSPiZ, Łódź 2010.**		

116

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- **Grzywacz J., Finanse przedsiębiorstwa, SGH, Warszawa 2014.**
- **Sierpińska M., Jachna T., Metody podejmowania decyzji finansowych, PWN, Warszawa 2013.**
- **Waśniewski T., Skoczylas W., Teoria i praktyka analizy finansowej w przedsiębiorstwie. Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce. Warszawa 2004.**
- **Wypych M. (red.) Finanse przedsiębiorstwa z elementami zarządzania i analizy. Absolwent. Łódź 2007. Inne materiały dydaktyczne:**

_j__**eduką^**

3. Przedmioty do wyboru

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Rachunkowość	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Kierunkowy/do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**I / 2**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w ramach przedmiotów: Podstawy ekonomii, Finanse, Podstawy zarządzania.**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	**28**	**28**		**8**					**3**	**67**
Studia niestacjonarne	**16**	**16**		**8**					**3**	**43**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Ćwiczenia / Laboratorium	**Wykład z prezentacją multimedialną. Ćwiczenia rachunkowe, case study, zadania praktyczne, projekt. Laboratorium (wykorzystanie waściwych narzędzi informatycznych).**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	**Student zna miejsce rachunkowości w systemie informacyjnym i systemie zarządzania przedsiębiorstwem oraz zasady rachunkowości.**	**K1P_W01** **K1P_W05** **K1P_W07** **K1P_W10**

P_W02	**Wymienia elementy sprawozdania finansowego oraz jego użytkowników.**	**K1P_W01 K1P_W05 K1P_W07 K1P W10 K1P_W11 K1P_W12**

118

P_W03	**Zna treść i układ bilansu. Rozumie wpływ zasady równowagi bilansowej na odzwierciedlenie zdarzeń, zjawisk i procesów gospodarczych w systemie rachunkowości.**	**K1P_W01 K1P_W05 K1P_W10**
P_W04	**Omawia zasady pomiaru, dokumentowania i ewidencji zdarzeń na kontach bilansowych.**	**K1P_W01 K1P_W05 K1P_W07 K1P_W10**
P_W05	**Charakteryzuje zasady funkcjonowania kont wynikowych i ustalanie wyniku finansowego.**	**K1P_W01 K1P_W05 K1P_W07 K1P_W10**
P_W06	**Omawia zasady ewidencji towarów, materiałów, aktywów trwałych, amortyzacji oraz produktów pracy i przychodów ze sprzedaży.**	**K1P_W01 K1P_W05 K1P_W07 K1P_W10**
	Umiejętności:	
P_U01	**Student potrafi zakładać i otwierać konto księgowe, dokonywać ewidencji podstawowych operacji gospodarczych zgodnie z zasadą podwójnego zapisu oraz zamykać konto. Potrafi także wykrywać i korygować błędy księgowe.**	**K1P_U01 K1P_U02 K1P_U04 K1P_U05**
P_U02	**Student potrafi sporządzić bilans otwarcia, dokonać ewidencji operacji gospodarczych na kontach bilansowych i sporządzić bilans zamknięcia.**	**K1P_U06 K1P_U01 K1P_U02 K1P_U04 K1P_U05**

P_U03	Student dokonuje ewidencji na kontach wynikowych, potrafi ustalić wynik finansowy z użyciem konta 860 oraz potrafi sporządzić rachunek zysków i strat w wybranym wariancie.	K1P_U06 K1P_U01 K1P_U02 K1P_U04 K1P_U05
P_U04	Student posługuje się metodą FIFO i LIFO do wyceny rozchodu zapasów.	K1P_U06 K1P_U01 K1P_U02

		K1P_U05 K1P_U06 K1P_U08
P_U05	Student ustala wartość początkową środków trwałych oraz potrafi dokonać ewidencji zużycia majątku trwałego i jego amortyzacji.	K1P_U01 K1P_U02 K1P_U04 K1P_U05
P_U06	Student kalkuluje wynik ze sprzedaży	K1P_U06 K1P_U01 K1P_U02 K1P_U04 K1P_U05
Kompetencje społeczne:		K1P_U06
P_K01	Student ma świadomość znaczenia rzetelności ujęcia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych i w sprawozdaniu finansowym.	K1P _K01 K1P _K06 K1P _K07
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
W1	Miejsce rachunkowości w systemie informacyjnym i systemie zarządzania przedsiębiorstwem. Istota, funkcje i zasady rachunkowości. Zakres rachunkowości. Podstawowe sprawozdania finansowe. Użytkownicy informacji pochodzących z	P_W01 - P_W06
W2	rachunkowości. Bilans majątkowy. Metoda bilansowa. Aktywa trwałe oraz aktywa obrotowe i ich struktura. Źródła finansowania aktywów: kapitał własny, zobowiązania i rezerwy na zobowiązania. Treść i układ bilansu - sporządzanie bilansu. Wpływ zasady równowagi bilansowej na odzwierciedlenie zdarzeń, zjawisk i procesów gospodarczych w systemie rachunkowości. Zdarzenia gospodarcze - charakterystyka i klasyfikacja; zdarzenia	P_W01 - P_W06

	wynikowe i bez wynikowe. Wpływ zdarzeń gospodarczych na strukturę aktywów i pasywów bilansu oraz sumę bilansową.	
W3	Zasady pomiaru zdarzeń, ich dokumentowania i ewidencji na kontach księgowych. Pojęcie i cechy konta. Typy kont. Zasady ewidencji na kontach bilansowych. Charakterystyka kont bilansowych. Otwieranie kont, ewidencja operacji bilansowych, zamykanie kont. Zestawienie obrotów i sald - bilans próbny. Bilans końcowy. Wykrywanie błędów księgowych i ich poprawianie.	P_W01 - P_W06
W4	Zasady ewidencji na kontach wynikowych. Ewidencja i rozliczanie kosztów. Kategorie kształtujące wynik finansowy jednostki. Cechy charakterystyczne i zasady funkcjonowania kont wynikowych - ustalanie wyniku finansowego. Zakres informacyjny konta „Wynik finansowy". Porównawczy i kalkulacyjny rachunek zysków i strat.	P_W01 - P_W06
W5	Przykład ewidencji operacji gospodarczych od bilansu otwarcia do bilansu zamknięcia. Ewidencja udokumentowanych operacji bilansowych i wynikowych. Sporządzanie: zestawienia obrotów i sald, rachunku zysków i strat, bilansu końcowego, zamknięcie kont na koniec roku obrotowego.	P_W01 - P_W06
W6	Ewidencja materiałów i towarów. Wycena rozchodu zapasów - metoda FIFO, LIFO, średnia ważona, indywidualnej identyfikacji. Dokumentacja obrotu materiałowego.	P_W01 - P_W06

	Przykład ewidencji i rozliczania zakupu materiałów, ewidencja i rozliczanie zużycia materiałów.	
W7	Podstawy ewidencji aktywów trwałych. Metody obliczania i ewidencji zużycia środków trwałych. Przykład obliczania amortyzacji środków trwałych metodą liniową i degresywną. Zasady ewidencji zmian w stanie i wartości środków trwałych.	P_W01 - P_W06
W8	Produkty pracy i przychody ze sprzedaży. Rozliczenie kosztów produkcji. Warianty wyceny i ewidencji produktów gotowych. Przykład ewidencji sprzedaży wyrobów, ustalanie kosztu wytworzenia wyrobów sprzedanych oraz wyniku ze sprzedaży wyrobów.	P_W01 - P_W06
Lp.	Ćwiczenia/Laboratorium:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Bilans majątkowy. Metoda bilansowa. Aktywa trwałe oraz aktywa obrotowe i ich struktura. Źródła finansowania aktywów: kapitał własny, zobowiązania i rezerwy na zobowiązania. Treść i układ bilansu - sporządzanie bilansu.	P_W02 - P_W06, P U01 - P U06, P_K01
T2	Wpływ zasady równowagi bilansowej na odzwierciedlenie zdarzeń, zjawisk i procesów gospodarczych w systemie rachunkowości. Zdarzenia gospodarcze - charakterystyka i klasyfikacja; zdarzenia wynikowe i bezwynikowe. Wpływ zdarzeń gospodarczych na strukturę aktywów i pasywów bilansu oraz sumę bilansową.	P_W02 - P_W06, P U01 - P U06, P_K01
T3	Zasady ewidencji na kontach bilansowych. Otwieranie kont, ewidencja operacji bilansowych, zamykanie kont. Zestawienie obrotów i sald - bilans próbny. Bilans końcowy. Wykrywanie błędów księgowych i ich poprawianie.	P_W02 - P_W06, P U01 - P U06, P_K01
T4	Zasady ewidencji na kontach wynikowych. Ewidencja i rozliczanie kosztów. Kategorie kształtujące wynik finansowy jednostki. Cechy charakterystyczne i zasady funkcjonowania kont wynikowych. - ustalanie wyniku finansowego. Zakres informacyjny konta „Wynik finansowy". Porównawczy i kalkulacyjny rachunek zysków i strat.	P_W02 - P_W06, P U01 - P U06, P_K01
T5	Przykład ewidencji operacji gospodarczych od bilansu otwarcia do bilansu zamknięcia. Ewidencja udokumentowanych operacji bilansowych i wynikowych. Sporządzanie: zestawienia obrotów i sald, rachunku zysków i strat, bilansu końcowego, zamknięcie kont na koniec roku obrotowego.	P_W02 - P_W06, P U01 - P U06, P_K01

T6	Ewidencja materiałów i towarów. Wycena rozchodu zapasów - metoda FIFO, LIFO, średnia ważona, indywidualnej identyfikacji. Dokumentacja obrotu materiałowego. Przykład ewidencji i rozliczania zakupu materiałów, ewidencja i rozliczanie zużycia materiałów.	P_W02 - P_W06, P U01 - P U06, P_K01
T7	Podstawy ewidencji aktywów trwałych Metody obliczania i ewidencji zużycia środków trwałych. Przykład obliczania amortyzacji środków trwałych metodą liniową i degresywną. Zasady ewidencji zmian w stanie i wartości środków trwałych.	P_W02 - P_W06, P U01 - P U06, P_K01
T8	Produkty pracy i przychody ze sprzedaży. Rozliczenie kosztów produkcji. Warianty wyceny i ewidencji produktów gotowych. Przykład ewidencji sprzedaży wyrobów, ustalanie kosztu wytworzenia wyrobów sprzedanych oraz wyniku ze sprzedaży wyrobów.	P_W02 - P_W06, P U01 - P U06, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Egzamin pisemny - część teoretyczna	Wykład
P_W02	Egzamin pisemny - część teoretyczna	Wykład
P_W03	Egzamin pisemny - część teoretyczna	Wykład
P_W04	Egzamin pisemny - część teoretyczna	Wykład
P_W05	Egzamin pisemny - część teoretyczna	Wykład
P_W06	Egzamin pisemny - część teoretyczna	Wykład
Umiejętności:		

121

P_U01	Egzamin pisemny - część praktyczna, rozwiązywanie zadań na ćwiczeniach, kolokwium zaliczeniowe	Wykład, ćwiczenia
P_U02	Egzamin pisemny - część praktyczna, rozwiązywanie zadań na ćwiczeniach, kolokwium zaliczeniowe	Wykład, ćwiczenia, laboratorium
P_U03	Egzamin pisemny - część praktyczna, rozwiązywanie zadań na ćwiczeniach, kolokwium zaliczeniowe	Wykład, ćwiczenia, laboratorium
P_U04	Egzamin pisemny - część praktyczna, rozwiązywanie zadań na ćwiczeniach, kolokwium zaliczeniowe	Wykład, ćwiczenia, laboratorium
P_U05	Egzamin pisemny - część praktyczna, rozwiązywanie zadań na ćwiczeniach, kolokwium zaliczeniowe	Wykład, ćwiczenia, laboratorium
P_U06	Egzamin pisemny - część praktyczna, rozwiązywanie zadań na ćwiczeniach, kolokwium zaliczeniowe	Wykład, ćwiczenia, laboratorium
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja	Wykład, ćwiczenia, laboratorium

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów

P_W01	określić miejsca rachunkowości w systemie informacyjnym i systemie zarządzania przedsiębiorstwem ani zasad rachunkowości.	omawia miejsce rachunkowości w systemie informacyjnym i systemie zarządzania przedsiębiorstwem oraz zasady rachunkowości, ale popełnia błędy	omawia miejsce rachunkowości w systemie informacyjnym i systemie zarządzania przedsiębiorstwem oraz zasady ra chunkowości z niewielkimi uchybieniami	omawia miejsce rachunkowości w systemie informacyjnym i systemie zarządzania przedsiębiorstwem oraz zasady ra chunkowości bezbłędnie
P_W02	wymienić elementów sprawozdania finansowego oraz jego użytkowników	wymienia elementy sprawozdania finansowego oraz jego użytkowników, ale popełnia błędy	wymienia elementy sprawozdania finansowego oraz jego użytkowników z niewielkimi uchybieniami	wymienia elementy sprawozdania finansowego oraz jego użytkowników bezbłędnie
P_W03	scharakteryzować treści i układu bilansu. Nie rozumie wpływu zasady równowagi bilansowej na odzwierciedlenie zdarzeń, zjawisk i procesów gospodarczych w systemie rachunkowości.	charakteryzuje treści i układ bilansu,	charakteryzuje treści i układ bilansu. Rozumie wpływu zasady równowagi bilansowej na odzwierciedlenie zdarzeń, zjawisk i procesów gospodarczych w systemie rachunkowości z niewielkimi uchybieniami	charakteryzuje treści i układ bilansu. Rozumie wpływu zasady równowagi bilansowej na odzwierciedlenie zdarzeń, zjawisk i procesów gospodarczych w systemie rachunkowości.
P_W04	omówić zasad pomiaru, dokumentowania i ewidencji zdarzeń na kontach bilansowych.	omawia zasady pomiaru, dokumentowania i ewidencji zdarzeń na kontach bilansowych, ale popełnia błędy.	omawia zasady pomiaru, dokumentowania i ewidencji zdarzeń na kontach bilansowych z niewielkimi uchybieniami.	omawia zasady pomiaru, dokumentowania i ewidencji zdarzeń na kontach bilansowych.
P_W05	scharakteryzować zasad funkcjonowania kont wynikowych ani ustalić wyniku finansowego.	charakteryzuje zasady funkcjonowania kont wynikowych i ustalanie wyniku finansowego, ale popełnia błędy.	charakteryzuje zasady funkcjonowania kont wynikowych i ustalanie wyniku finansowego z niewielkimi uchybieniami.	charakteryzuje zasady funkcjonowania kont wynikowych i ustalanie wyniku finansowego bezbłędnie.
P_W06	omówić zasad ewidencji towarów, materiałów, aktywów trwałych, amortyzacji oraz produktów pracy i	omawia zasady ewidencji towarów, materiałów.	omawia zasady ewidencji towarów, materiałów, aktywów trwałych, amortyzacji.	omawia zasady ewidencji towarów, materiałów, aktywów trwałych, amortyzacji oraz produktów pracy i przychodów ze

	przychodów ze sprzedaży.			sprzedaży.
P_U01	zakładać i otwierać konto księgowe, dokonywać ewidencji podstawowych operacji gospodarczych zgodnie z zasadą podwójnego zapisu oraz zamykać konto. Nie potrafi także wykrywać i korygować błędów księgowych.	student potrafi zakładać i otwierać konto księgowe, dokonywać ewidencji podstawowych operacji gospodarczych zgodnie z zasadą podwójnego zapisu.	student potrafi zakładać i otwierać konto księgowe, dokonywać ewidencji podstawowych operacji gospodarczych zgodnie z zasadą podwójnego zapisu oraz zamykać konto.	student potrafi zakładać i otwierać konto księgowe, dokonywać ewidencji podstawowych operacji gospodarczych zgodnie z zasadą podwójnego zapisu oraz zamykać konto. Potrafi także wykrywać i korygować błędy księgowe.
P_U02	sporządzić bilansu otwarcia, dokonać ewidencji operacji gospodarczych na kontach bilansowych i sporządzić bilansu zamknięcia.	student potrafi sporządzić bilans otwarcia.	student potrafi sporządzić bilans otwarcia, dokonać ewidencji operacji gospodarczych na kontach bilansowych.	student potrafi sporządzić bilans otwarcia, dokonać ewidencji operacji gospodarczych na kontach bilansowych i sporządzić bilans zamknięcia.

P_U03	dokonać ewidencji na kontach wynikowych, ustalić wynik finansowy z użyciem konta 860 oraz nie potrafi sporządzić rachunku zysków i strat w wybranym wariancie.	student dokonuje ewidencji na kontach wynikowych.	student dokonuje ewidencji na kontach wynikowych, potrafi ustalić wynik finansowy z użyciem konta 860.	student dokonuje ewidencji na kontach wynikowych, potrafi ustalić wynik finansowy z użyciem konta 860 oraz potrafi sporządzić rachunek zysków i strat w wybranym wariancie.
P_U04	posługiwać się metodą FIFO i LIFO do wyceny rozchodu zapasów.	student posługuje się metodą FIFO i LIFO do wyceny rozchodu zapasów, ale popełnia błędy.	student posługuje się metodą FIFO i LIFO do wyceny rozchodu zapasów z niewielkimi uchybieniami.	student posługuje się metodą FIFO i LIFO do wyceny rozchodu zapasów.
P_U05	ustalić wartości początkowej środków trwałych ani dokonać ewidencji zużycia majątku trwałego i jego amortyzacji.	student ustala wartość początkową środków trwałych	student ustala wartość początkową środków trwałych oraz potrafi dokonać ewidencji zużycia majątku trwałego i jego amortyzacji z niewielkimi uchybieniami.	student ustala wartość początkową środków trwałych oraz potrafi dokonać ewidencji zużycia majątku trwałego i jego amortyzacji bezbłędnie.
P_U06	skalkulować wyniku ze sprzedaży	student kalkuluje wynik ze sprzedaży, ale popełnia błędy	student kalkuluje wynik ze sprzedaży z niewielkimi uchybieniami	student kalkuluje wynik ze sprzedaży bezbłędnie.
P_K01	student nie ma świadomości znaczenia rzetelności ujęcia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych i w sprawozdaniu finansowym.	student ma świadomość znaczenia rzetelności ujęcia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych i w sprawozdaniu finansowym.	student ma świadomość znaczenia rzetelności ujęcia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych i w sprawozdaniu finansowym, co popiera niewieloma przykładami.	student ma świadomość znaczenia rzetelności ujęcia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych i w sprawozdaniu finansowym, co popiera wieloma przykładami.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	64h	40h

Egzaminy/zaliczenia	3h	3h
Udział w konsultacjach	4h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	13h	37h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	8h	8h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	100 h / 4 ECTS	100 h / 4 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	71 h / 2,8 ECTS	47 h / 1,9 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS

Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	**-/-**	**-/-**

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- **Śnieżek E., Wprowadzenie do rachunkowości, Podręcznik z przykładami, zadaniami i rozwiązaniami, Wolters Kluwer, Warszawa 2016.**
- **Matuszewicz J., Matuszewicz P, Rachunkowość od podstaw, FINANS-SERVIS, Warszawa 2009.**
- **Matuszewicz J., Matuszewicz P, Zbiór zadań do podręcznika Rachunkowość od podstaw, FINANS-SERVIS, Warszawa 2009.**

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- **Winiarska, K., (red) Podstawy rachunkowości, Wolters Kluwer, 2009.**
- **Sawicki K. (red.), Podstawy rachunkowości, PWE, Warszawa 2009.**
- **Turowska W., Węgrzyn A., Rachunkowość, Wydawnictwo Marina, Wrocław 2014.**
- **Ustawa z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.).**

Inne materiały dydaktyczne:

124

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Introduction to Accounting

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Kierunkowy/do wyboru/powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**I / 2**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w ramach przedmiotów: Podstawy ekonomii, Finanse, Podstawy zarządzania.**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	**28**	**28**		**8**					**3**	**67**
Studia niestacjonarne	**16**	**16**		**8**					**3**	**43**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Ćwiczenia/Laboratorium	**Wykład z prezentacją multimedialną. Ćwiczenia rachunkowe, case study, zadania praktyczne, projekt. Laboratorium (wykorzystanie waściwych narzędzi informatycznych).**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	

P_W01	**Student zna miejsce rachunkowości w systemie informacyjnym i systemie zarządzania przedsiębiorstwem oraz zasady rachunkowości.**	**K1P_W01** **K1P_W05** **K1P_W07** **K1P_W10**
P_W02	**Wymienia elementy sprawozdania finansowego oraz jego użytkowników.**	**K1P_W01** **K1P_W05** **K1P_W07** **K1P_W10**

125

P_W03	**Zna treść i układ bilansu. Rozumie wpływ zasady równowagi bilansowej na odzwierciedlenie zdarzeń, zjawisk i procesów gospodarczych w systemie rachunkowości.**	**K1P_W01** **K1P_W05** **K1P_W07** **K1P_W10**
P_W04	**Omawia zasady pomiaru, dokumentowania i ewidencji zdarzeń na kontach bilansowych.**	**K1P_W01** **K1P_W05** **K1P_W07** **K1P_W10**
P_W05	**Charakteryzuje zasady funkcjonowania kont wynikowych i ustalanie wyniku finansowego.**	**K1P_W01** **K1P_W05** **K1P_W07** **K1P_W10**
P_W06	**Omawia zasady ewidencji towarów, materiałów, aktywów trwałych, amortyzacji oraz produktów pracy i przychodów ze sprzedaży.**	**K1P_W01** **K1P_W05** **K1P_W07** **K1P_W10**
	Umiejętności:	
P_U01	**Student potrafi zakładać i otwierać konto księgowe, dokonywać ewidencji podstawowych operacji gospodarczych zgodnie z zasadą podwójnego zapisu oraz zamykać konto. Potrafi także wykrywać i korygować błędy księgowe.**	**K1P_U01** **K1P_U02** **K1P_U04** **K1P_U05**
		K1P_U06

P_U02	**Student potrafi sporządzić bilans otwarcia, dokonać ewidencji operacji gospodarczych na kontach bilansowych i sporządzić bilans zamknięcia.**	**K1P_U01** **K1P_U02** **K1P_U04** **K1P_U05**
P_U03	**Student dokonuje ewidencji na kontach wynikowych, potrafi ustalić wynik finansowy z użyciem konta 860 oraz potrafi sporządzić rachunek zysków i strat w wybranym wariancie.**	**K1P_U06** **K1P_U01** **K1P_U02** **K1P_U04** **K1P_U05**
P_U04	**Student posługuje się metodą FIFO i LIFO do wyceny rozchodu zapasów.**	**K1P_U06K1P_U01** **K1P_U02**

126

		K1P_U04 **K1P_U05** **K1P_U06**
P_U05	**Student ustala wartość początkową środków trwałych oraz potrafi dokonać ewidencji zużycia majątku trwałego i jego amortyzacji.**	**K1P_U01** **K1P_U02** **K1P_U04** **K1P_U05**
P_U06	**Student kalkuluje wynik ze sprzedaży**	**K1P_U06** **K1P_U01** **K1P_U02** **K1P_U04** **K1P_U05**
P_U07	**Potrafi wykorzystać znajomość języka angielskiego w rachunkowości.**	**K1P_U06** **K1P_U01** **K1P_U02** **K1P_U04** **K1P_U05** **K1P_U06**
P_K01	**Wykazuje świadomość roli języka angielskiego jako międzynarodowego języka rachunkowości.**	**K1P _K01 K1P _K06** **K1P _K07**

P_K02	Student ma świadomość znaczenia rzetelności ujęcia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych i w sprawozdaniu finansowym.	K1P _K01 K1P _K06 K1P _K07
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
W1	The background to accounting - introduction to principle concepts of accounting and finance - What is accounting? - Who needs accounting? - Financial accounting and management accounting. - Key accounting concepts.	P_W01 - P_W06
W2	Polish and International rules, standards and legislation on accounting.	P_W01 - P_W06
W3	The accounting equation. Economic activities and its influence on elements of financial statement.	P_W01 - P_W06

127

W4	Recording Financial transactions - accounting information processing. Tools of account-ing system. Books of prime entry: the cash book, days books, the journal.	P_W01 - P_W06
W5	The principles of double-entry bookkeeping, balancing accounts, a simple trial balance.	P_W01 - P_W06
W6	Financial Statements general concepts and financial statement analysis - Ratio analysis: profitability ratios, efficiency ratios, solvency and liquidity ratios, investment ratios - The validity of financial statements.	P_W01 - P_W06
W	An introduction to management accounting. A definition of management accounting. The classification of costs.	P_W01 - P_W06
W8	Cost-volume-profit analysis. Break-event charts and their interpretations, Contribution margin and margin of safety. Operating leverage.	P_W01 - P_W06
Lp.	Ćwiczenia/Laboratorium:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Key accounting concepts in practice.	P_U01 - P_U07 P_K01, P_K02
T2	Influence of economic activities on financial statements.	P_U01 - P_U07 P_K01, P_K02
T3	Recording basic economic transactions concerning balance sheet elements.	P_U01 - P_U07 P_K01, P_K02
T4	The double-entry bookkeeping system embracing also costs / expenses and sales/profits.	P_U01 - P_U07 P_K01, P_K02
T5	Preparation of trial balance, balance sheet, income statement and retained earnings statement.	P_U01 - P_U07 P_K01, P_K02
T6	Financial statement analysis data for analysis, horizontal and vertical analysis - interpretation.	P_U01 - P_U07 P_K01, P_K02

T7	Financial statements analysis - ratios analysis.	P_U01 - P_U07 P_K01, P_K02
T8	Managerial accounting in decision making process.	P_U01 - P_U07 P_K01, P_K02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Egzamin pisemny - część teoretyczna	Wykład
P_W02	Egzamin pisemny - część teoretyczna	Wykład
P_W03	Egzamin pisemny - część teoretyczna	Wykład
P_W04	Egzamin pisemny - część teoretyczna	Wykład
P_W05	Egzamin pisemny - część teoretyczna	Wykład
P_W06	Egzamin pisemny - część teoretyczna	Wykład
Umiejętności:		
P_U01	Egzamin pisemny - część praktyczna, rozwiązywanie zadań na ćwiczeniach, kolokwium zaliczeniowe	Wykład, ćwiczenia, laboratorium
P_U02	Egzamin pisemny - część praktyczna, rozwiązywanie zadań na ćwiczeniach, kolokwium zaliczeniowe	Wykład, ćwiczenia, laboratorium

P_U03	Egzamin pisemny - część praktyczna, rozwiązywanie zadań na ćwiczeniach, kolokwium zaliczeniowe	Wykład, ćwiczenia, laboratorium
P_U04	Egzamin pisemny - część praktyczna, rozwiązywanie zadań na ćwiczeniach, kolokwium zaliczeniowe	Wykład, ćwiczenia, laboratorium
P_U05	Egzamin pisemny - część praktyczna, rozwiązywanie zadań na ćwiczeniach, kolokwium zaliczeniowe	Wykład, ćwiczenia, laboratorium
P_U06	Egzamin pisemny - część praktyczna, rozwiązywanie zadań na ćwiczeniach, kolokwium zaliczeniowe	Wykład, ćwiczenia, laboratorium
P_U07	Egzamin pisemny, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego na ćwiczeniach, obserwacja aktywności na ćwiczeniach.	Ćwiczenia, laboratorium
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja	Wykład, ćwiczenia, laboratorium
P_K02	Obserwacja	Wykład, ćwiczenia, laboratorium

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	określić miejsca rachunkowości w systemie in-formacyjnym i systemie zarządzania przedsię-biorstwem ani zasad rachunkowości.	omawia miejsce ra-chunkowości w systemie informacyjnym i systemie zarządzania przedsiębiorstwem oraz zasady rachunkowości, ale popełnia błędy	omawia miejsce rachunkowości w systemie informacyjnym i systemie zarządzania przedsiębiorstwem oraz zasady rachunkowości z niewielkimi uchybieniami	omawia miejsce rachun-kowości w systemie infor-macyjnym i systemie zarządzania przedsiębiorstwem oraz zasady ra chunkowości bezbłędnie

P_W02	wymienić elementów sprawozdania finansowego oraz jego użytkowników	wymienia elementy sprawozdania finansowego oraz jego użytkowników, ale popełnia błędy	wymienia elementy sprawozdania finansowego oraz jego użytkowników z niewielkimi uchybieniami	wymienia elementy sprawozdania finansowego oraz jego użytkowników bezbłędnie
P_W03	scharakteryzować treści i układu bilansu. Nie rozumie wpływu zasady równowagi bilansowej na odzwierciedlenie zdarzeń, zjawisk i procesów gospodarczych w systemie rachunkowości.	charakteryzuje treści i układ bilansu,	charakteryzuje treści i układ bilansu. Rozumie wpływu zasady równowagi bilansowej na odzwierciedlenie zdarzeń, zjawisk i procesów gospodarczych w systemie rachunkowości z niewielkimi uchybieniami	charakteryzuje treści i układ bilansu. Rozumie wpływu zasady równowagi bilansowej na odzwierciedlenie zdarzeń, zjawisk i procesów gospodarczych w systemie rachunkowości.
P_W04	omówić zasad pomiaru, dokumentowania i ewidencji zdarzeń na kontach bilansowych.	omawia zasady pomiaru, dokumentowania i ewidencji zdarzeń na kontach bilansowych, ale popełnia błędy.	omawia zasady pomiaru, dokumentowania i ewidencji zdarzeń na kontach bilansowych z niewielkimi uchybieniami.	omawia zasady pomiaru, dokumentowania i ewidencji zdarzeń na kontach bilansowych.
P_W05	scharakteryzować zasad funkcjonowania kont wynikowych ani ustalić wyniku finansowego.	charakteryzuje zasady funkcjonowania kont wynikowych i ustalanie wyniku finansowego, ale popełnia błędy.	charakteryzuje zasady funkcjonowania kont wynikowych i ustalanie wyniku finansowego z niewielkimi uchybieniami.	charakteryzuje zasady funkcjonowania kont wynikowych i ustalanie wyniku finansowego bezbłędnie.
P_W06	omówić zasad ewidencji towarów, materiałów, aktywów trwałych,	omawia zasady ewidencji towarów, materiałów.	omawia zasady ewidencji towarów, materiałów, aktywów trwałych, amortyzacji.	omawia zasady ewidencji towarów, materiałów, aktywów trwałych, amortyzacji oraz produktów

	amortyzacji oraz produktów pracy i przychodów ze sprzedaży.			pracy i przychodów ze sprzedaży.
P_U01	zakładać i otwierać konto księgowe, dokonywać ewidencji podstawowych operacji gospodarczych zgodnie z zasadą podwójnego zapisu oraz zamykać konto. Nie potrafi także wykrywać i korygować błędów księgowych.	student potrafi zakładać i otwierać konto księgowe, dokonywać ewidencji podstawowych operacji gospodarczych zgodnie z zasadą podwójnego zapisu.	student potrafi zakładać i otwierać konto księgowe, dokonywać ewidencji podstawowych operacji gospodarczych zgodnie z zasadą podwójnego zapisu oraz zamykać konto.	student potrafi zakładać i otwierać konto księgowe, dokonywać ewidencji podstawowych operacji gospodarczych zgodnie z zasadą podwójnego zapisu oraz zamykać konto. Potrafi także wykrywać i korygować błędy księgowe.
P_U02	sporządzić bilansu otwarcia, dokonać ewidencji operacji gospodarczych na kontach bilansowych i sporządzić bilansu zamknięcia.	student potrafi sporządzić bilans otwarcia.	student potrafi sporządzić bilans otwarcia, dokonać ewidencji operacji gospodarczych na kontach bilansowych.	student potrafi sporządzić bilans otwarcia, dokonać ewidencji operacji gospodarczych na kontach bilansowych i sporządzić bilans zamknięcia.

P_U03	dokonać ewidencji na kontach wynikowych, ustalić wynik finansowy z użyciem konta 860 oraz nie potrafi sporządzić rachunku zysków i strat w wybranym wariancie.	student dokonuje ewidencji na kontach wynikowych.	student dokonuje ewidencji na kontach wynikowych, potrafi ustalić wynik finansowy z użyciem konta 860.	student dokonuje ewidencji na kontach wynikowych, potrafi ustalić wynik finansowy z użyciem konta 860 oraz potrafi sporządzić rachunek zysków i strat w wybranym wariancie.
P_U04	posługiwać się metodą FIFO i LIFO do wyceny rozchodu zapasów.	student posługuje się metodą FIFO i LIFO do wyceny rozchodu zapasów, ale popełnia błędy.	student posługuje się metodą FIFO i LIFO do wyceny rozchodu zapasów z niewielkimi uchybieniami.	student posługuje się metodą FIFO i LIFO do wyceny rozchodu zapasów.
P_U05	ustalić wartości początkowej środków trwałych ani dokonać ewidencji zużycia majątku trwałego i jego amortyzacji.	student ustala wartość początkową środków trwałych	student ustala wartość początkową środków trwałych oraz potrafi dokonać ewidencji zużycia majątku trwałego i jego amortyzacji z niewielkimi uchybieniami.	student ustala wartość początkową środków trwałych oraz potrafi dokonać ewidencji zużycia majątku trwałego i jego amortyzacji bezbłędnie.
P_U06	skalkulować wyniku ze sprzedaży	student kalkuluje wynik ze sprzedaży, ale popełnia błędy	student kalkuluje wynik ze sprzedaży z niewielkimi uchybieniami	student kalkuluje wynik ze sprzedaży bezbłędnie.
P_U07	wykorzystać znajomości języka angielskiego w rachunkowości.	wykorzystać znajomość języka angielskiego w rachunkowości w ograniczonym zakresie.	wykorzystać znajomość języka angielskiego w rachunkowości w zadawalającym stopniu.	efektywnie wykorzystać znajomość języka angielskiego w rachunkowości, osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_K01	wykazuje świadomość roli języka angielskiego jako międzynarodowego języka rachunkowości.	wykazuje świadomość roli języka angielskiego jako międzynarodowego języka rachunkowości.	wykazuje świadomość roli języka angielskiego jako międzynarodowego języka rachunkowości.	wykazuje świadomość roli języka angielskiego jako międzynarodowego języka rachunkowości.
P_K02	student ma świadomość znaczenia rzetelności ujęcia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych i w sprawozdaniu finansowym.	student ma świadomość znaczenia rzetelności ujęcia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych i w sprawozdaniu finansowym.	student ma świadomość znaczenia rzetelności ujęcia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych i w sprawozdaniu finansowym.	student ma świadomość znaczenia rzetelności ujęcia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych i w sprawozdaniu finansowym.

130

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	64h	40h
Egzaminy/zaliczenia	3h	3h
Udział w konsultacjach	4h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	13h	37h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	8h	8h

Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100 h / 4 ECTS**	**100 h / 4 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	**71 h / 2,8 ECTS**	**47 h / 1,9 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	**-/-**	**-/-**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	**-/-**	**-/-**

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- **Dyson, J., Accounting for Non-Accounting Students, 7* Edition, Pearson Education Limited 2007.**
- **Śnieżek., E., Walińska, E., Frendzel, M., Stępień-Andrzejewska, J., Financial Accounting, key problems, examples, exercises. Rachunkowość finansowa - kluczowe zagadnienia, przykłady, zadania. Centrum Controllingu i Analiz Ekonomicznych, Łódź 2007.**

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- **Warren, F. Accounting principles, Cincinnati, 1987.**
- **McLaney E. Accounting an introduction, New York, 2008.**
- **Finkler S.A. Finance & accounting for nonfinancial managers, New York, 2010.**

Inne materiały dydaktyczne:

131

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Analiza finansowa

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Do wyboru / powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**II / 4**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w ramach przedmiotów: Rachunkowość, Rachunkowość finansowa**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztat	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	**14**	**14**			**8**	**8**			**4**	**48**
Studia niestacjonarne	**8**	**8**			**8**	**6**			**4**	**34**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**

Wykład/Ćwiczenia/Warsztat/Projekt	**Wykład metodą podawczą. Ćwiczenia z wykorzystaniem materiałów źródłowych (przykłady analiz finansowych). Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych - edukacyjna gra biznesowa Marketplace. Metoda projektu,case study.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Omawia pojęcie analizy finansowej i jej miejsce w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa oraz charakteryzuje tradycyjne i nowoczesne metody analizy finansowej.	K1P_W01 K1P_W05 K1P_W10
P_W02	Omawia zasady analizy pionowej i poziomej sprawozdania finansowego.	K1P_W01 K1P_W05 K1P_W10
P_W03	Charakteryzuje wskaźniki płynności, rotacji, rentowności oraz zadłużenia, a także omawia metody wyceny jednostki gospodarczej.	K1P_W01 K1P_W05 K1P_W10
P_W04	Charakteryzuje metody analizy dyskryminacyjnej w ocenie zagrożenia upadłością oraz systemy ratingowe i rankingi.	K1P_W01 K1P_W05

		K1P_W10 K1P_W12
P_W05	Charakteryzuje metody oceny efektywności procesów inwestycyjnych (NPV, IRR, PI, PP).	K1P_W01 K1P_W05 K1P_W10
	Umiejętności:	
P_U01	Umie wykonać analizę pionową i poziomą sprawozdania finansowego oraz obliczyć i interpretować wskaźniki płynności, rotacji, rentowności oraz zadłużenia.	K1P_U01 K1P_U02 K1P_U04 K1P_U05 K1P_U06
P_U02	Stosuje metody wyceny jednostki gospodarczej oraz przewiduje zagrożenie upadłością jednostek gospodarczych używając metod analizy dyskryminacyjnej.	K1P_U01 K1P_U02 K1P_U04 K1P_U05 K1P_U06

P_U03	Ocenia efektywność projektów inwestycyjnych NPV, IRR, PI, PP oraz stosuje analizę wrażliwości.	K1P_U01 K1P_U02 K1P_U04 K1P_U05 K1P_U06
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Wykazuje przygotowanie do etycznego postępowania przy wykonywaniu analizy finansowej.	K1P_K01 K1P_K06
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
W1	Pojęcie analizy finansowej i jej miejsce w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa. Źródła analizy finansowej. Tradycyjne i nowoczesne metody analizy finansowej.	P_W01
W2	Analiza pionowa i pozioma sprawozdania finansowego.	P_W02
W3	Zastosowanie wskaźników ekonomiczno - finansowych w analizie finansowej jednostki gospodarczej: analiza płynności, rotacji, rentowności oraz zadłużenia.	P_W03
W4	Analiza sytuacji kapitałowej przedsiębiorstwa. Średni ważony koszt kapitału.	P_W03
W5	Metody wyceny jednostki gospodarczej.	P_W03

133

W6	Analiza dyskryminacyjna w ocenie zagrożenia upadłością.	P_W04
W7	Systemy ratingowe i rankingi w zarządzaniu przedsiębiorstwem.	P_W04
W8	Metody oceny efektywności procesów inwestycyjnych (NPV, IRR, PI, PP).	P_W05
Lp.	Ćwiczenia/Warsztat/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Prezentacja i omówienie przykładowych analiz finansowych oraz ich źródeł.	P W01, P W02, P_U01, P_K01
T2	Analiza i interpretacja wskaźników struktury oraz dynamiki elementów sprawozdania finansowego.	P W02, P U01, P_K01
T3	Obliczanie wskaźników ekonomiczno - finansowych: płynności, rotacji, rentowności i zadłużenia oraz ich interpretacja.	P W03, P U01, P_K01
T4	Wycena kapitału własnego i zobowiązań. Obliczanie średniego ważonego kosztu kapitału na przykładach z zastosowaniem różnych źródeł finansowania.	P W03, P U02, P_K01
T5	Zastosowanie metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF) oraz metody mnożnikowej do wyceny wartości przedsiębiorstwa.	P W03, P U02, P_K01
T6	Przykłady zastosowania analizy dyskryminacyjnej w ocenie zagrożenia upadłością.	P W04, P U02, P_K01

T7	Przykłady zastosowania systemów ratingowych i rankingów.	P W04, P U02, P_K01
T8	Obliczanie NPV, IRR, PI, PP oraz analiza wrażliwości projektów inwestycyjnych.	P W05, P U03, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓ3W KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
	Wiedza:	
P_W01	Egzamin pisemny.	W1, T1
P_W02	Egzamin pisemny.	W2, T1, T2
P_W03	Egzamin pisemny.	W3, W4, W5, T3, T4, T5
P_W04	Egzamin pisemny.	W6, W7, Ćw2, Ćw3
P_W05	Egzamin pisemny.	W8, Wr5
	Umiejętności:	
P_U01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1, T2, T3
P_U02	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T3, T5, T6, T7
P_U03	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T8
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1-T8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	omówić pojęcia analizy finansowej i jej	w stopniu podstawowym omówić pojęcie analizy finansowej i jej miejsce	omówić pojęcie analizy finansowej i jej miejsce	w sposób rozbudowany i wyczerpujący omówić pojęcie analizy finansowej i jej

	miejsca w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa oraz charakteryzować tradycyjnych i nowoczesnych metod analizy finansowej.	w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa oraz częściowo charakte-ryzować tradycyjne i no woczesne metod analizy finansowej.	w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa oraz obszernie charakteryzować tradycyjne i nowoczesne metod analizy finansowej.	miejsce w systemie infor-macyjnym przedsiębiorstwa oraz obszernie charakteryzować tradycyjne i nowo-czesne metod analizy finansowej, odwołując się do li-teratury przedmiotu i przykładów praktycznych.
P_W02	omówić zasad analizy pionowej i poziomej sprawozdania finansowego.	omówić podstawowe zasady analizy pionowej i poziomej sprawozdania finansowego.	omówić podstawowe i szczegółowe zasady analizy pionowej i poziomej sprawozdania finansowego.	omówić podstawowe i szczegółowe zasady analizy pionowej i poziomej spra-wozdania finansowego, odwołując się do przykładów praktycznych.

P_W03	**charakteryzować wskaźników płynności, rotacji, rentowności oraz zadłużenia, a także omówić metod wyceny jednostki gospodarczej.**	**w podstawowym stopniu charakteryzować wskaźniki płynności, rotacji, rentowności oraz zadłużenia, a także częściowo omówić metody wyceny jednostki gospodarczej.**	**szczegółowo charakteryzować wskaźniki płynności, rotacji, rentowności oraz zadłuże- nia, a także szczegółowo omówić metody wyceny jednostki gospodarczej.**	**w sposób rozbudowany i wyczerpujący charakteryzować wskaźniki płynności, rotacji, rentowności oraz zadłużenia, a także rzeczowo i w rozbudowany sposób omówić metody wyceny jednostki gospodarczej, odwołując się do przykładów praktycznych.**
P_W04	**charakteryzować metod analizy dyskryminacyjnej w ocenie zagrożenia upadłością oraz systemów ratingo- wych i rankingów.**	**w podstawowym stopniu charakteryzować wybrane metody analizy dyskryminacyjnej w ocenie zagrożenia upadłością oraz wybrane systemy ratingowe i rankingi.**	**charakteryzować metody analizy dyskryminacyjnej w ocenie zagrożenia upadłością oraz systemy ratingowe i rankingi.**	**w sposób rozbudowany i wyczerpujący charakteryzo- wać metody analizy dyskryminacyjnej w ocenie zagrożenia upadłością oraz sys- temy ratingowe i rankingi, prawidłowo odwołując się do teorii naukowych i przykładów praktycznych.**
P_W05	**charakteryzować metod oceny efektywności procesów inwesty- cyjnych (NPV, IRR, PI, PP).**	**charakteryzować wybrane metody oceny efektywności procesów inwestycyjnych (NPV, IRR, PI, PP).**	**charakteryzować metody oceny efektywności procesów inwesty- cyjnych (NPV, IRR, PI, PP).**	**szczegółowo charakteryzo- wać metody oceny efektyw- ności procesów inwestycyjnych (NPV, IRR, PI, PP), odwołując się do teorii naukowych i przykładów praktycznych.**
P_U01	**wykonać analizy pio- nowej i poziomej spra- wozdania finansowego oraz obliczyć i inter- pretować wskaźników płynności, rotacji, ren- towności oraz zadłużenia.**	**w ograniczonym zakresie wykonać analizę pionową i poziomą sprawozdania finansowego oraz obliczyć wskaźniki płynności, rotacji, rentowności oraz zadłużenia.**	**kompleksowo e wykonać analizę pionową i poziomą sprawozdania finansowego oraz prawidłowo obliczyć i interpretować wskaźniki płynności, rotacji, rentowności oraz zadłużenia.**	**w sposób kompleksowy i szczegółowy wykonać analizę pionową i poziomą sprawozdania finansowego oraz bezbłędnie obliczyć i interpretować wskaźniki płynności, rotacji, rentow- ności oraz zadłużenia, osiągając wysokiej jakości rezultaty.**
P_U02	**stosować metod wyceny jednostki gospodarczej oraz przewidywać zagrożeń upadłością jednostek gospodarczych używając do tego metod analizy dyskryminacyjnej.**	**stosować wybrane metody wyceny jednostki gospodarczej oraz prze- widywać wybrane zagro żenia upadłością jednostek gospodarczych używając do tego wybranych metod analizy dyskryminacyjnej.**	**stosować metody wy ceny jednostki gospodarczej oraz przewidy- wać zagrożenia upadłością jednostek gospo- darczych używając do tego metod analizy dyskryminacyjnej, osiągając zadawalające rezultaty.**	**stosować metody wyceny jednostki gospodarczej oraz przewidywać zagrożenie upadłością jednostek gospodarczych używając do tego metod analizy dyskryminacyjnej, osiągając wysokiej jakości rezultaty.**

P_U03	oceniać efektywności projektów inwestycyjnych NPV, IRR, PI, PP oraz stosować analizy wrażliwości.	w podstawowym zakresie oceniać efektywność projektów inwestycyjnych NPV, IRR, PI, PP oraz stosować analizę wrażliwości.	oceniać efektywność projektów inwestycyjnych NPV, IRR, PI, PP oraz stosować analizę wrażliwości, przekonywująco uzasadniając tok swojego rozumowania.	wnikliwie oceniać efektywność projektów inwestycyjnych NPV, IRR, PI, PP oraz stosować analizę wrażliwości, uzasadniając wywód odwołaniami do teorii naukowych i przykładów praktycznych.
P_K01	wykazywać przygotowania do etycznego postępowania przy wykonywaniu analizy finansowej.	wykazywać w stopniu podstawowym przygotowanie do etycznego postępowania przy wykonywaniu analizy finansowej.	wykazywać w stopniu zadawalającym przygotowanie do etycznego postępowania przy wykonywaniu analizy finansowej.	wykazywać wysoki poziom przygotowania do etycznego postępowania przy wykonywaniu analizy finansowej.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	44h	30h
Egzaminy/zaliczenia	4h	4h
Udział w konsultacjach	6h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	3h	19h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	10h	10h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	54 h / 2,2 ECTS	38 h /1,5 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Bednarski L., Analiza finansowa, PWE, Warszawa 2002.
- Gabrusewicz W., Podstawy analizy finansowej, PWE, Warszawa 2002.
- Walczak M., (red.), Sprawozdawczość i analiza finansowa w zarządzaniu przedsiębiorstwem, Wyd. SWSPiZ, Łódź 2008. - Walczak M., Prospektywna analiza finansowa, Difin, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Nita B. (red.), Teoria rachunkowości Sprawozdawczość i analiza finansowa, Wyd. Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2015.
- Waśniewski P, Gołębiowski G., Gryciuk A., Tłaczała A. (red.), Analiza finansowa przedsiębiorstwa, Difin, Warszawa 2016.
- Wędzki D., Analiza wskaźnikowa sprawozdania finansowego, Wolters Kluwer, Kraków 2015.
- Wypych M., (red.) Finanse przedsiębiorstwa z elementami zarządzania i analizy. Absolwent. Łódź 2007.
- Strony internetowe z analizami finansowymi, np. GPW.

Inne materiały dydaktyczne:

- edukacyjna gra biznesowa Marketplace.
- przykładowe analizy finansowe.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Financial Analysis	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Do wyboru / powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**II / 4**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w ramach przedmiotów: Rachunkowość, Rachunkowość finansowa**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	**14**	**14**			**8**	**8**			**4**	**48**
Studia niestacjonarne	**8**	**8**			**8**	**6**			**4**	**34**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład/Ćwiczenia/Warsztat/Projekt	**Ćwiczenia z wykorzystaniem materiałów źródłowych (przykłady analiz finansowych). Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych - edukacyjna gra biznesowa Marketplace.,meoda projektu, case study. Wykład -metoda podawcza**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	**Omawia pojęcie analizy finansowej i jej miejsce w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa oraz charakteryzuje tradycyjne i nowoczesne metody analizy finansowej.**	**K1P_W01** **K1P_W05** **K1P_W10**
P_W02	**Omawia zasady analizy pionowej i poziomej sprawozdania finansowego.**	**K1P_W01** **K1P_W05** **K1P_W10**
P_W03	**Charakteryzuje wskaźniki płynności, rotacji, rentowności oraz zadłużenia, a także omawia metody wyceny jednostki gospodarczej.**	**K1P_W01** **K1P_W05** **K1P_W10**

P_W04	**Charakteryzuje metody analizy dyskryminacyjnej w ocenie zagrożenia upadłością oraz systemy ratingowe i rankingi.**	**K1P_W01** **K1P_W05**

137

		K1P_W10 **K1P_W12**
P_W05	**Charakteryzuje metody oceny efektywności procesów inwestycyjnych (NPV, IRR, PI, PP).**	**K1P_W01** **K1P_W05** **K1P_W10**
Umiejętności:		
P_U01	**Student: umie wykonać analizę pionową i poziomą sprawozdania finansowego oraz oblicza i interpretuje wskaźniki płynności, rotacji, rentowności oraz zadłużenia.**	**K1P_U01** **K1P_U02** **K1P_U04** **K1P_U05** **K1P_U06**
P_U02	**Stosuje wybrane metody wyceny jednostki gospodarczej oraz przewiduje zagrożenie upadłością jednostek gospodarczych używając wybranych metod analizy dyskryminacyjnej.**	**K1P_U01** **K1P_U02** **K1P_U04** **K1P_U05** **K1P_U06**
P_U03	**Ocenia efektywność projektów inwestycyjnych NPV, IRR, PI, PP, oraz stosuje analizę wrażliwości.**	**K1P_U01** **K1P_U02** **K1P_U04** **K1P_U05** **K1P_U06**
P_U04	**Potrafi wykorzystać znajomość języka angielskiego w analizie finansowej.**	**K1P_U01** **K1P_U02** **K1P_U04** **K1P_U05** **K1P_U06** **K1P_U07**
Kompetencje społeczne:		
P_K01	**Wykazuje przygotowanie do etycznego postępowania przy wykonywaniu analizy finansowej.**	**K1P_K01** **K1P_K06**
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		

Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia

138

W1	The concept of financial analysis and its place in the enterprise information system. Sources of Financial analysis. Traditional and modern methods of financial analysis.	P_W01, P_U04
W2	Structure and dynamic analysis of financial statements.	P_W02, P_U04
W3	The use of financial and economic indicators: liquidity, rotation, profitability and debt.	P_W03, P_U04
W4	Analysis of the company's capital position. The weighted average cost of capital.	P_W03, P_U04
W5	Valuation methods of enterprise.	P_W03, P_U04
W6	Discriminant analysis in assessing the threat of bankruptcy.	P_W04, P_U04
W7	Rating and ranking systems in business management.	P_W04, P_U04
W8	Investment appraisal methods (NPV, IRR, PI, PP).	P_W05, P_U04
Lp.	Ćwiczenia/Warsztat/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Presentation and discussion of examples of financial analysis and their sources.	P W01,P W02, P U01, P U04, P_K01
T2	Analysis and interpretation of the indicators of the structure and dynamics of the elements of the financial statements.	P W02, P U01, P_U04, P_K01
T3	The calculation of economic indicators - of financial liquidity, rotation, profitability and debt and their interpretation.	P W03,P U01, P_U04, P_K01
T4	Valuation of equity and liabilities. Calculation of weighted average cost of capital for examples with different sources of financing.	P W03, P U02, P_U04, P_K01
T5	The use of discounted cash flow method (DCF) and the multiplier method for the valuation of the company.	P W03, P U02, P_U04, P_K01
T6	Examples of the application of discriminant analysis in the assessment of risk of bankruptcy.	P W04, P U02, P_U04, P_K01
T7	Examples of the use of rating and ranking systems.	P W04, P U02, P_U04, P_K01
T8	Calculation of NPV, IRR, PI, PP and sensitivity analysis of investment projects.	P W05, P U03, P_U04, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
	Wiedza:	
P_W01	Egzamin pisemny.	W1, T1
P_W02	Egzamin pisemny.	W2, T2,
P_W03	Egzamin pisemny.	W3, W4, W5, T3, T4, T5
P_W04	Egzamin pisemny.	W6, W7, T6, T7
P_W05	Egzamin pisemny.	W8, T8

Umiejętności:		
P_U01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1, T2, T3
P_U02	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T4, T5, T6, T7
P_U03	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T8
P_U04	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	W1 - W8, T1 - T8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	T1 - T8

139

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	omówić pojęcia analizy finansowej i jej miejsca w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa oraz charakteryzować tradycyjnych i nowoczesnych metod analizy finansowej.	w stopniu podstawowym omówić pojęcie analizy finansowej i jej miejsce w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa oraz częściowo charakteryzować tradycyjne i nowoczesne metod analizy finansowej.	omówić pojęcie analizy finansowej i jej miejsce w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa oraz obszernie charakteryzować tradycyjne i nowoczesne metod analizy finansowej.	w sposób rozbudowany i wyczerpujący omówić pojęcie analizy finansowej i jej miejsce w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa oraz obszernie charakteryzować tradycyjne i nowoczesne metod analizy finansowej, odwołując się do literatury przedmiotu i przykładów praktycznych.
P_W02	omówić zasad analizy pionowej i poziomej sprawozdania finansowego.	omówić podstawowe zasady analizy pionowej i poziomej sprawozdania finansowego.	omówić podstawowe i szczegółowe zasady analizy pionowej i poziomej sprawozdania finansowego.	omówić podstawowe i szczegółowe zasady analizy pionowej i poziomej sprawozdania finansowego, odwołując się do przykładów praktycznych.
P_W03	charakteryzować wskaźników płynności, rotacji, rentowności oraz zadłużenia, a także omówić metod wyceny jednostki gospodarczej.	w podstawowym stopniu charakteryzować wskaźniki płynności, rotacji, rentowności oraz zadłużenia, a także częściowo omówić metody wyceny jednostki gospodarczej.	szczegółowo charakteryzować wskaźniki płynności, rotacji, rentowności oraz zadłużenia, a także szczegółowo omówić metody wyceny jednostki gospodarczej.	w sposób rozbudowany i wyczerpujący charakteryzować wskaźniki płynności, rotacji, rentowności oraz zadłużenia, a także rzeczowo i w rozbudowany sposób omówić metody wyceny jednostki gospodarczej, odwołując się do przykładów praktycznych.
P_W04	charakteryzować metod analizy dyskryminacyjnej w ocenie zagrożenia upadłością oraz systemów ratingo- wych i rankingów.	w podstawowym stopniu charakteryzować wybrane metody analizy dyskryminacyjnej w ocenie zagrożenia upadłością oraz wybrane systemy ratingowe i rankingi.	charakteryzować metody analizy dyskryminacyjnej w ocenie zagrożenia upadłością oraz systemy ratingowe i rankingi.	w sposób rozbudowany i wyczerpujący charakteryzować metody analizy dyskryminacyjnej w ocenie zagrożenia upadłością oraz systemy ratingowe i rankingi, prawidłowo odwołując się do teorii naukowych i przykładów praktycznych.

P_W05	charakteryzować metod oceny efektywności procesów inwesty-cyjnych (NPV, IRR, PI, PP).	charakteryzować wybrane metody oceny efektywności procesów inwestycyjnych (NPV, IRR, PI, PP).	charakteryzować metody oceny efektyw-ności procesów inwestycyjnych (NPV, IRR, PI, PP).	szczegółowo charakteryzować metody oceny efektywności procesów inwestycyjnych (NPV, IRR, PI, PP), odwołując się do teorii naukowych i przykładów praktycznych.
P_U01	wykonać analizy pio-nowej i poziomej spra-wozdania finansowego oraz obliczyć i interpretować wskaźniki płynności, rotacji, ren-towności oraz zadłużenia.	w ograniczonym zakresie wykonać analizę pionową i poziomą sprawozdania finansowego oraz obliczyć wskaźniki płynności, rotacji, rentowności oraz zadłużenia.	kompleksowo e wy-konać analizę pionową i poziomą sprawozdania finansowego oraz prawidłowo obliczyć i interpretować wskaźniki płynności, rotacji, rentowności oraz zadłużenia.	w sposób kompleksowy i szczegółowy wykonać analizę pionową i poziomą spra-wozdania finansowego oraz bezbłędnie obliczyć i inter-pretować wskaźniki płynności, rotacji, rentowności oraz zadłużenia, osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_U02	stosować metod wy-	stosować wybrane metody wyceny jednostki	stosować metody wy-	stosować metody wyceny jednostki gospodarczej oraz

	ceny jednostki gospodarczej oraz przewidywać zagrożeń upadłością jednostek gospodarczych używając do tego metod analizy dyskryminacyjnej.	gospodarczej oraz przewidywać wybrane zagro żenia upadłością jednostek gospodarczych używając do tego wybranych metod analizy dyskryminacyjnej.	ceny jednostki gospodarczej oraz przewi dywać zagrożenia upadłością jednostek gospodarczych używając do tego metod analizy dyskryminacyjnej, osiągając zadawalające rezultaty.	przewidywać zagrożenie upadłością jednostek gospo-darczych używając do tego metod analizy dyskryminacyjnej, osiągając wysokiej ja kości rezultaty.
P_U03	oceniać efektywności projektów inwestycyjnych NPV, IRR, PI, PP oraz stosować analizy wrażliwości.	w podstawowym zakresie oceniać efektywność projektów inwestycyjnych NPV, IRR, PI, PP oraz stosować analizę wrażliwości.	oceniać efektywność projektów inwestycyj - nych NPV, IRR, PI, PP oraz stosować analizę wrażliwości, przekonywująco uza-sadniając tok swojego rozumowania.	wnikliwie oceniać efektywność projektów inwestycyjnych NPV, IRR, PI, PP oraz stosować analizę wrażliwości, uzasadniając wywód odwołaniami do teorii naukowych i przykładów praktycznych.
P_U04	wykorzystać znajomości języka angielskiego w analizie finansowej.	wykazywać w stopniu podstawowym przygotowanie do etycznego postępowania przy wyko-nywaniu analizy finansowej.	wykazywać w stopniu zadawalającym przygotowanie do etycznego postępowania przy wykonywaniu analizy finansowej.	wykazywać wysoki poziom przygotowania do etycznego postępowania przy wykony waniu analizy finansowej.
P_K01	wykazywać przygotowanie do etycznego postępowania przy wykonywaniu analizy finansowej.	w stopniu podstawowym omówić pojęcie analizy finansowej i jej miejsce w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa oraz częściowo charakte-ryzować tradycyjne i nowoczesne metod analizy finansowej.	omówić pojęcie analizy finansowej i jej miejsce w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa oraz obszernie charakteryzować tradycyjne i nowoczesne metod analizy finansowej.	w sposób rozbudowany i wy-czerpujący omówić pojęcie analizy finansowej i jej miejsce w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa oraz obszernie charakteryzować tradycyjne i nowoczesne me-tod analizy finansowej, odwołując się do literatury

				przedmiotu i przykładów praktycznych.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	**44h**	**30h**
Egzaminy/zaliczenia	**4h**	**4h**
Udział w konsultacjach	**6h**	**4h**
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	**8h**	**8h**
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	**3h**	**19h**
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	**10h**	**10h**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	**54 h / 2,2 ECTS**	**38 h /1,5 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	**-/-**	**-/-**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	**-/-**	**-/-**
IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE		

141

Literatura podstawowa przedmiotu:

- **Finkler S.A. Finance & accounting for nonfinancial managers, New York, 2010.**
- **Nobes, Ch. W. Current debates in international accounting, Northampton, 2010.**

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- **Frenzel, C.W. Management of information technology, Boston, 2004. - Rue, L.W. Strategię management. Concepts and experiences, New York, 1989.**

Inne materiały dydaktyczne:

- **edukacyjna gra biznesowa Marketplace.**

_ı_przykładowę¡ąnalizyfinąnsowę^ _____

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Podmioty biznesowe w zarządzaniu	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Do wyboru / powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**II / 3**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w ramach przedmiotów: Podstawy zarządzania, Podstawy ekonomii i Prawo w gospodarce.** **Umiejętność myślenia dedukcyjnego.**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	**14**				**14**	**8**			**3**	**39**
Studia niestacjonarne	**8**				**8**	**6**			**3**	**25**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład/Warsztat/Projekt	**Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej i dyskusji. Warsztty -studium przypadku, zadania praktyczne, metoda projektu**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	**Wyjaśnia istotę przedsiębiorczości oraz jej uwarunkowania.**	**K1P_W01** **K1P_W03** **K1P_W04** **K1P_W05**

P_W02	Omawia metody analizy przedsiębiorstwa.	K1P_W01 K1P_W03 K1P_W04 K1P_W05
P_W03	Objaśnia zasady tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości.	K1P_W01

143

		K1P_W03 K1P_W04 K1P_W05
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi zaplanować i założyć działalność gospodarczą.	K1P_U01 K1P_U04
P_U02	Potrafi kompleksowo analizować organizację.	K1P_U01 K1P_U04
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Wykazuje kompetencje do czynnego uczestniczenia w przygotowaniu i realizacji różnych projektów dotyczących przedsiębiorstw.	K1P_K04 K1P_K05
	V. TREŚCI KSZTAŁCENIA	
Lp.	Wykład/W arsztat/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Istota i zakres funkcjonowania przedsiębiorstwa. Geneza przedsiębiorstwa. Przedsiębiorstwo a przedsiębiorczość (przedsiębiorczość niezależna i korporacyjna; przedsiębiorczość indywidualna i zespołowa; rodzaje przedsiębiorczości w zależności od jej użyteczności dla społeczeństwa). Zróżnicowanie definicji przedsiębiorstwa. Charakterystyka małych i średnich przedsiębiorstw oraz specyfika firm rodzinnych. Określenie pojęcia. Cel przedsiębiorstwa. Cechy odróżniające przedsiębiorstwo od innych podmiotów. Cykl życia przedsiębiorstwa.	P W01, P W03, P_U01, P_K01
T2	Wpływ otoczenia na możliwości funkcjonowania i rozwoju przedsiębiorstwa. Pojęcie i klasyfikacja otoczenia przedsiębiorstwa oraz jego cechy (zmienność i turbulencja otoczenia). granice przedsiębiorstwa w otoczeniu. Segmentacja otoczenia. Teoria stakholders. Identyfikacja podmiotów tworzących mikrootoczenie firmy.	P W01, P W02, P W03, P U01, P_U02, P_K01
T3	Formy, rodzaje i typy przedsiębiorstw. Klasyfikacje przedsiębiorstw, formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw. Organy nadzorcze i kontrolne. Kryteria wyboru formy organizacyjno-prawnej. Specyfika małych i średnich przedsiębiorstw.	P W01, P W03, P_U01, P_K01
T4	Przekształcenia przedsiębiorstw i formy współdziałania przedsiębiorstw. Możliwości zmiany formy organizacyjno-prawnej. Istota i przyczyny współdziałania przedsiębiorstw. Więzi inicjujące współdziałanie przedsiębiorstw. Umowne i koordynacyjne formy kooperacji przedsiębiorstw - charakterystyka wybranych form. Luźne i zwarte formy koncentracji organizacyjnej przedsiębiorstw - charakterystyka wybranych form. Istota, typologia, cele i przykłady aliansów strategicznych.	P W01, P W03, P_U01, P_K01

T5	Struktura organizacyjna przedsiębiorstwa. Czynniki wpływające na kształt struktury organizacyjnej i jej odmian. Zasady dostosowania struktury organizacyjnej do strategii przedsiębiorstwa. Typy struktur organizacyjnych i ich znaczenie dla zarządzania współczesnym przedsiębiorstwem.	P W01, P W02, P W03, P U01, P_U02, P_K01
T6	Zasoby i ich rola w przedsiębiorstwie. Określenie zasobu przedsiębiorstwa. Rodzaje zasobów w przedsiębiorstwie. Zasoby niematerialne a materialne w przedsiębiorstwie różnice. Zasoby niematerialne w bilansie przedsiębiorstwa. Pozycja i wartość przedsiębiorstwa. Majątek trwały i obrotowy.	P W01, P W02, P W03, P U01, P_U02, P_K01
T7	Finansowanie działalności przedsiębiorstwa. Źródła finansowania działalności przedsiębiorstw: własne i obce, wewnętrzne i zewnętrzne; charakterystyka wybranych form finansowania przedsiębiorstw: venture capital, business angels, emisja akcji, rynek pozagiełdowy, kredyty i pożyczki, fundusze pożyczkowe, fundusze poręczeniowe, kredyt	P W01, P W02, P W03, P U01, P U02, P K01

	kupiecki, factoring, leasing, krótkoterminowe papiery dłużne, dotacje i subwencje. Determinanty wyboru źródła finansowania przedsiębiorstwa. Specyfika źródeł finansowania małych i średnich przedsiębiorstw.	
T8	Analiza ekonomiczna i wskaźnikowa przedsiębiorstwa. Rodzaje analizy ekonomicznej (analiza techniczno-ekonomiczna, analiza finansowa). Sprawozdania finansowe oraz ocena działalności przedsiębiorstwa. Pojęcie analizy wskaźnikowej, kategorie analizy wskaźnikowej, zalety i wady metody, pułapki analizy wskaźnikowej.	P W02, P U01, P_U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Pisemny sprawdzian wiedzy	T1 - T7
P_W02	Pisemny sprawdzian wiedzy	T2, T5, T6, T7, T8
P_W03	Pisemny sprawdzian wiedzy	T1 - T7
Umiejętności:		
P_U01	Praca pisemna, rozwiązanie zadania praktycznego	T1 - T8
P_U02	Praca pisemna, rozwiązanie zadania praktycznego	T2, T5, T6, T7, T8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ocena wykonania zadania praktycznego	T1 - T368

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	wyjaśnić istoty przedsiębiorczości oraz jej uwarunkowań.	w podstawowym zakresie wyjaśnić istotę przed-siębiorczości oraz jej wybrane uwarunkowania.	wyjaśnić istotę przedsiębiorczości oraz jej szczegółowe uwarunkowania.	w sposób wyczerpujący i rozbudowany wyjaśnić istotę przedsiębiorczości oraz jej szczegółowe uwa-runkowania, odwołując się do teorii naukowych i przykładów praktycznych.

P_W02	**omówić metod analizy przedsiębiorstwa.**	**omówić wybrane metody analizy przedsiębiorstwa.**	**w sposób rozbudowany omówić metody analizy przedsiębiorstwa.**	**szczegółowo omówić metody analizy przedsiębiorstwa, prawidłowo powołując się na literaturę przedmiotu.**
P_W03	**objaśnić zasad tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości.**	**objaśnić podstawowe zasady tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości.**	**objaśnić podstawowe i szczegółowe zasady tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości.**	**objaśnić podstawowe i szczegółowe zasady tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości, odwołując się do przykładów z literatury przedmiotu i praktyki.**
P_U01	**zaplanować i założyć działalności gospodarczej.**	**w podstawowym zakresie zaplanować i założyć działalność gospodarczą, popełniając na poszczególnych etapach akceptowalne błędy.**	**zaplanować i założyć działalność gospodarczą, osiągając zadawalające rezultaty.**	**efektywnie i sprawnie zaplanować założyć działalność gospodarczą, osiągając wysokiej jakości rezultaty.**
P_U02	**kompleksowo analizować organizacji.**	**w podstawowym zakresie analizować organizację.**	**kompleksowo analizować organizację.**	**wnikliwie dokonywać kompleksowej analizy organizacji.**

P_K01	**wykazać kompetencji do czynnego uczestniczenia w przygotowaniu i realizacji różnych projektów dotyczących przedsiębiorstw.**	**w ograniczonym zakresie wykazać kompetencje do czynnego uczestniczenia w przygotowaniu i realizacji prostych projektów dotyczących przedsiębiorstw.**	**w zadawalającym za kresie wykazać kompe tencje do czynnego uczestniczenia w przy gotowaniu i realizacji wybranych projektów dotyczących przedsiębiorstw.**	**wykazać wysoki poziom kompetencji do czynnego uczestniczenia w przygotowaniu i realizacji różnych projektów dotyczących przedsiębiorstw oraz dążyć do ciągłego ich doskonalenia.**

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	**36h**	**22h**
Egzaminy/zaliczenia	**3h**	**3h**
Udział w konsultacjach	**4h**	**4h**
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	**8h**	**8h**
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	**16h**	**30**
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	**8h**	**8h**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	**43 h / 1,7 ECTS**	**29 h / 1,2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	**-/-**	**-/-**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	**-/-**	**-/-**

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu: - **Godziszewwski B., Haffer M., Stankiewicz M.J., Sudoł S., Przedsiębiorstwo. Teoria i praktyka zarządzania. PWE, Warszawa 2011.** - **Lichtarski J. (red.), Podstawy nauki o przedsiębiorstwie, Wyd. A.E., Wrocław 2007** - **Romanowska M. (red.), Mierzejewska W. (red.), Przedsiębiorstwo odporne na kryzys, Wolters Kluwer, Warszawa 2016.**
Literatura uzupełniająca przedmiotu: - **Brzeziński M. (red.), Wprowadzenia do nauki o przedsiębiorstwie, Difin, Warszawa 2007.** - **Lichtarski J. (red.), Szumowski W. (red.), Sieci międzyorganizacyjne, procesy i projekty w erze paradoksów, UE we Wrocławiu, Wrocław 2016.** - **Różański J., J. Sokołowski (red.), Zarządzanie współczesnym przedsiębiorstwem. Wybrane zagadnienia, Wyd. SWSPiZ, Łódź, 2010.** - **Strużycki M. (red.), Podstawy zarządzania, SGH, Warszawa 2014.** - **Żurek J. (red.), Przedsiębiorstwo Drogi sukcesu rynkowego, PWE, Warszawa 2016.**
Inne materiały dydaktyczne:

146

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Zarządzanie przedsiębiorstwem	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Do wyboru / powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**MII**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w ramach przedmiotu: Podstawy zarządzania**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	**14**				**14**	**8**			**3**	**39**
Studia niestacjonarne	**8**				**8**	**6**			**3**	**25**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład/Warsztat/Projekt	**Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej i dyskusji. Warsztat: studium przypadku, zadania praktyczne, metoda projektu.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	

P_W01	Zna i charakteryzuje rolę przedsiębiorczości w działalności gospodarczej.	K1P_W01 K1P_W03 K1P_W04 K1P_W05
P_W02	Zna i charakteryzuje zasady zarządzania przedsiębiorstwem.	K1P_W01 K1P_W03 K1P_W04 K1P_W05
P_W03	Zna i charakteryzuje koncepcje zarządzania przedsiębiorstwem.	K1P_W01 K1P_W03

147

		K1P_W05 K1P_W07
Umiejętności:		
P_U01	Kompleksowo planuje, analizuje i ocenia strategię przedsiębiorstwa na różnych poziomach zarządzania.	K1P_U01 K1P_U04
P_U02	Potrafi zaplanować rozwój przedsiębiorstwa.	K1P_U01 K1P_U04
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Wykazuje kompetencje do czynnego uczestniczenia w przygotowaniu i realizacji różnych projektów dotyczących przedsiębiorstw.	K1P_K04 K1P_K05
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład/Warsztat/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Przedmiot, zakres oraz rozwój wiedzy o współczesnym przedsiębiorstwie. Teorie przedsiębiorstwa.	P_W02
T2	Przedsiębiorczość, przedsiębiorca, przedsiębiorstwo jako podstawowe kategorie w zarządzaniu przedsiębiorstwem.	P W01, P U01, P_K01
T3	Typologia i podstawowe cechy współczesnych przedsiębiorstw.	P_W01, P_W02
T4	Podstawowe decyzje konstytutywne i strategiczne w cyklu życia przedsiębiorstwa.	P W02, P W03, P U01, P U02, P_K01
T5	Współczesne tendencje i koncepcje w zarządzaniu przedsiębiorstwami.	P_W02, P_W03
T6	Nadzór nad działalnością przedsiębiorstw. Nadzór korporacyjny i jego modele.	P_W02, P_W03
T7	Wzrost i rozwój przedsiębiorstwa. Ścieżki i strategie rozwoju przedsiębiorstw.	P W02, P W03, P U01, P U02, P_K01

T8	Zasoby przedsiębiorstwa, źródła finansowania i metody gospodarowania.	P W02, P W03, P U01, P U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Pisemny sprawdzian wiedzy.	T2, T3
P_W02	Pisemny sprawdzian wiedzy.	T4, T5, T6, T7, T8
P_W03	Pisemny sprawdzian wiedzy.	T1, T3, T4, T5, T6, T7, T8
Umiejętności:		
P_U01	Ocena wykonania zadania praktycznego.	T4, T7, T8
P_U02	Ocena wykonania zadania praktycznego.	T2, T4, T7, T8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ocena wykonania zadania praktycznego.	T4, T7, T8

148

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	nie zna i nie potrafi scharakteryzować roli przedsiębiorczości w działalności gospodarczej.	zna i w podstawowym zakresie charakteryzuje rolę przedsiębiorczości w działalności gospodarczej.	zna i charakteryzuje rolę przedsiębiorczości w działalności gospodarczej.	zna i szczegółowo charakteryzuje rolę przedsiębiorczości w działalności gospodarczej, odwołując się do teorii naukowych i przykładów praktycznych.
P_W02	nie zna i nie potrafi scharakteryzować zasad zarządzania przedsiębiorstwem.	zna i potrafi scharakteryzować podstawowe zasady zarządzania przedsiębiorstwem.	zna i potrafi scharakteryzować zasady zarządzania przedsiębiorstwem.	zna i potrafi scharakteryzować szczegółowo zasady zarządzania przedsiębiorstwem, odwołując się do przykładów z literatury przedmiotu i praktyki.
P_W03	nie zna i nie potrafi scharakteryzować koncepcji zarządzania przedsiębiorstwem.	zna i potrafi scharakteryzować wybrane koncepcje zarządzania przedsiębiorstwem.	zna i potrafi scharakteryzować koncepcje zarządzania przedsiębiorstwem.	zna i potrafi scharakteryzować szczegółowo koncepcje zarządzania przedsiębiorstwem, prawidłowo powołując się na literaturę przedmiotu.

P_U01	**kompleksowo planować, analizować i oceniać strategię przedsiębiorstwa na różnych poziomach zarządzania.**	**w podstawowym zakresie planować, analizować i oceniać strategię przedsiębiorstwa na różnych poziomach zarządzania.**	**kompleksowo planować, analizować i oceniać strategię przedsię-biorstwa na różnych poziomach zarządzania.**	**wnikliwie dokonywać kompleksowego planowania, analizowania i oceny strategii przed-siębiorstwa na różnych poziomach zarządzania.**
P_U02	**zaplanować rozwoju przedsiębiorstwa.**	**w podstawowym zakresie rozwój przedsiębiorstwa, popełniając na po-szczególnych etapach akceptowalne błędy.**	**zaplanować rozwój przedsiębiorstwa, osiągając zadawalające rezultaty.**	**efektywnie i sprawnie zaplanować rozwój przedsiębiorstwa, osiągając wysokiej jakości rezultaty.**
P_K01	**wykazać kompetencji do czynnego uczestniczenia w przygotowaniu i realizacji różnych projektów dotyczących przedsiębiorstw.**	**w ograniczonym zakresie wykazać kompetencje do czynnego uczestniczenia w przygotowaniu i realizacji prostych projektów dotyczących przedsiębiorstw.**	**w zadawalającym zakresie wykazać kompe-tencje do czynnego uczestniczenia w przy-gotowaniu i realizacji wybranych projektów dotyczących przedsiębiorstw.**	**wykazać wysoki poziom kompetencji do czynnego uczestniczenia w przygotowaniu i realizacji różnych projektów dotyczących przedsiębiorstw oraz dążyć do ciągłego ich doskonalenia.**

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	**36h**	**22h**
Egzaminy/zaliczenia	**3h**	**3h**
Udział w konsultacjach	**4h**	**4h**

149

Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	**8h**	**8h**
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	**16h**	**30**
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	**8h**	**8h**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	**43 h / 1,7 ECTS**	**29 h / 1,2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	**-/-**	**-/-**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	**50 h / 2 ECTS**	**50 h/2ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	**-/-**	**-/-**

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- **Lichtarski J., (red.), Podstawy nauki o przedsiębiorstwie, Wyd. AE we Wrocławiu, Wrocław 2002.**
- **Marek S., Białasiewicz M., Podstawy nauki o organizacji, PWE, Warszawa 2011.**
- **Różański J., Sokołowski J., (red.), Zarządzanie współczesnym przedsiębiorstwem. Wybrane zagadnienia, Wyd. SWSPiZ, Łódź 2010.**
- **Strużycki M., (red.), Zarządzanie przedsiębiorstwem, Difin, Warszawa 2002.**

Literatura uzupełniająca przedmiotu: - **Gruszecki T., Współczesne teorie przedsiębiorstwa, PWE, Warszawa 2002.** - **Kortan J., Podstawy ekonomiki i zarządzania przedsiębiorstwem, C.H. Beck, Warszawa 1997.** - **Engelhardt J. (red.), Zarządzanie przedsiębiorstwem, CeDeWu, Warszawa 2014.** - **Kasiewicz T., Możaryn H. (red.), Teoria przedsiębiorstwa, PWN, Warszawa 2004.** - **Michalski E., Zarządzanie przedsiębiorstwem Podręcznik akademicki, PWN, Warszawa 2013.** - **Romanowska M. (red.), Mierzejewska W. (red.), Przedsiębiorstwo odporne na kryzys, Wolters Kluwer, Warszawa 2016.** - **Strużycki M. (red.), Podstawy zarządzania, SGH, Warszawa 2014.** - **Sudoł S., Przedsiębiorstwo. Podstawy nauki o przedsiębiorstwie, PWE, Warszawa 2006.**
Inne materiały dydaktyczne:

150

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
E-firma	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Do wyboru / powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**II / 4**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w ramach przedmiotów: Podstawy zarządzania, Marketing, Systemy informatyczne zarządzania**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne			**14**	**14**		**8**			**3**	**39**
Studia niestacjonarne			**8**	**8**		**6**			**3**	**25**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium/ Laboratorium/ Projekt	**Konwersatorium z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej i dyskusji. Laboratorium: studium przypadku,zadania praktyczne,metoda projektu.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	

P_W01	Omawia możliwości prowadzenia e-firmy.	K1P_W05 K1P_W07
P_W02	Rozróżnia i charakteryzuje podstawowe systemy i rozwiązania w obszarze eGospodarki w szczególności w obszarze e-biznesu oraz identyfikuje ich elementy.	K1P_W05 K1P_W07
P_W03	Identyfikuje elementy tych systemów oraz wskazuje czynniki wpływające na elementy systemów, czyli na procesy e-biznesowe zachodzące w organizacjach.	K1P_W05 K1P_W07
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi zaprojektować procesy obsługi klienta oraz analizuje i interpretuje wskaźniki funkcjonowania opisywanych procesów.	K1P_U01 K1P_U03 K1P_U05

151

P_U02	Potrafi analizować i oceniać normy organizacji pracy w systemach elektronicznego biznesu.	K1P_U01 K1P_U03 K1P_U05
P_U03	Potrafi sporządzić biznes plan dla e-firmy.	K1P_U01 K1P_U03 K1P_U05 K1P_U06
P_U04	Potrafi ocenić zastosowane rozwiązani organizacyjne i techniczne w obszarze uruchomienia i prowadzenia działalności e-Biznesowej.	K1P_U01 K1P_U03 K1P_U05
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest świadomy konieczności stosowania obowiązujących zasad oraz etyki w e-biznesie.	K1P_K07
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Konwersatorium:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
K1	Istota i znaczenie gospodarki elektronicznej w globalnym społeczeństwie. e-klient, jako podmiot gospodarki rynkowej. Infrastruktura teleinformatyczna podstawą	P W01, P W02, P_K01
K2	prowadzenia e-firmy. Specyfika funkcjonowania przedsiębiorstwa w przestrzeni wirtualnej. Ekonomika działalności gospodarczej w świecie wirtualnej gospodarki elektronicznej. Rozwój	P W01, P W02, P_W03
K3	sektora e-usług. Ułatwienia w prowadzeniu działalności e-firmowej - e-administracja. e-handel przykładem dynamicznego rozwoju e-biznesu. Aspekty techniczne uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej w Internecie.	P W01, P W02, P_W03, P_K01

K4	Źródła sukcesu e-firm: logistyka i obsługa klienta. Działania promocyjne e-Firm: - tradycyjne (prasa, radio, telewizja), - z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych i sieci Internet.	P W01, P W02, P_W03, P_K01
L p.	Prawne aspekty działalności e-firmy. Laboratorium/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Tworzenie biznes planu dla działalności e-firmowej.	P U1, P U02, P U03, P U04, P_K01
T2	Przygotowanie zaplecza funkcjonalnego e-firmy.	P U1, P U02, P_U04, P_K01
T3	Implementacja rozwiązań technicznych i technologicznych wsparcia e-firmy.	P U02, P U04, P_K01
T4	Działalność e-firmy w praktyce.	P U1, P U02, P U03, P U04, P_K01
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		

152

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy, zadanie projektowe, prezentacja.	K1 - K4
P_W02	Test wiedzy, zadanie projektowe, prezentacja.	K1 - K4
P_W03	Test wiedzy, zadanie projektowe, prezentacja.	K2 - K4
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie projektowe, prezentacja.	T1-T4
P_U02	Zadanie projektowe, prezentacja.	T1-T4
P_U03	Zadanie projektowe, prezentacja.	T1-T4
P_U04	Zadanie projektowe, prezentacja.	T1-T4
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	K1, K3, K4, T1-T4

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	omówić możliwości prowadzenia e-firmy.	omówić częściowo możliwości prowadzenia e-firmy.	omówić możliwości prowadzenia e-firmy.	w sposób szczegółowy i omówić możliwości prowadzenia e-firmy, odwołując się do literatury przedmiotu i przykładów praktycznych.

P_W02	rozróżnić i charakteryzować podstawowych systemów i rozwiązań w obszarze e-gospo- darki w szczególności w obszarze e-biznesu oraz identyfikować ich elementów.	rozróżnić i charakteryzować wybrane systemy i rozwiązania w obszarze eGospodarki w szczególności w obszarze ebiznesu oraz w podstawowym zakresie identyfikować ich podstawowe elementy.	rozróżnić i kompleksowo charakteryzować systemy i rozwiązania w obszarze e-Gospodarki w szczególności w obszarze e-biznesu oraz poprawnie identyfikować ich elmenty.	rozróżnić i kompleksowo oraz szczegółowo charak- teryzować podstawowe systemy i rozwiązania w obszarze e-Gospodarki w szczególności w obszarze e biznesu oraz bezbłędnie identyfikować ich elementy, odwołując się do literatury przedmiotu i przykładów praktycznych.
P_W03	wskazywać czynników wpływających na ele- menty systemów, czyli na procesy e-Bizne- sowe zachodzące w organizacjach.	wskazywać podstawowe czynniki wpływające na elementy systemów, czyli na procesy e-Bizne- sowe zachodzące w organizacjach.	wskazywać czynniki wpływające na elementy systemów, czyli na procesy e-Biznesowe zachodzące w organizacjach.	wnikliwie wskazywać czynniki wpływające na elementy systemów, czyli na procesy e-Biznesowe zachodzące w organizacjach, odwołując się do teorii naukowych i przykładów praktycznych.
P_U01	zaprojektować procesów obsługi klienta oraz nie analizować i interpretować wskaźników funkcjonowania opisywanych procesów.	zaprojektować proste procesy obsługi klienta oraz w podstawowym zakresie analizować i interpretować wskaźniki funkcjonowania opisywanych procesów.	zaprojektować proste i złożone procesy obsługi klienta oraz kompleksowo i poprawnie analizować i interpretować wskaźniki funkcjonowania opisywanych procesów.	w sposób szczegółowy zaprojektować proste i zło- żone procesy obsługi klienta oraz wnikliwie i rzeczowo analizować i interpretować wskaźniki funkcjonowania opisywanych procesów, uzasad-

153

				niając wywód odwołaniami do literatury przedmiotu i przykładów praktycznych.
P_U02	analizować i oceniać norm organizacji pracy w systemach elektronicznego biznesu.	analizować i oceniać podstawowe normy orga- nizacji pracy w systemach elektronicznego biznesu, popełniając przy tym akceptowalne błędy.	analizować i oceniać normy organizacji pracy w systemach elektronicznego biznesu.	bezbłędnie w sposób rzeczowy i obszerny analizować i oceniać normy organizacji pracy w systemach elektronicznego biznesu, wyciągając samodzielnie oryginalne wnioski.
P_U03	sporządzić biznes planu e-firmy.	sporządzić biznes plan e-firmy, popełniając akceptowalne błędy.	sporządzić biznes plan e-firmy, osiągając zadawalające rezultaty.	sporządzić szczegółowy biznes plan e-firmy, osią- gając wysokiej jakości rezultaty.
P_U04	ocenić zastosowanych rozwiązań organizacyjnych i technicznych w obszarze uruchomienia i prowadzenia działalności e-biznesowej.	w podstawowym zakresie ocenić zastosowane rozwiązania organizacyjne i techniczne w obszarze uruchomienia i prowadzenia działalności e-biznesowej.	ocenić zastosowane rozwiązania organizacyjne i techniczne w obszarze uruchomienia i prowa- dzenia działalności e-biz- nesowej, przekonywująco uzasadniając tok swojego rozumowania.	wnikliwie ocenić zastosowane rozwiązania organizacyjne i techniczne w obszarze uruchomienia i prowadzenia działalności ebiznesowej, wyciągając samodzielnie oryginalne wnioski.
P_K01	nie jest świadomy ko- nieczności stosowania obowiązujących zasad oraz etyki w e-biznesie	jest świadomy konieczności stosowania obo- wiązujących zasad oraz etyki w e-biznesie	jest świadomy konieczności stosowania obo- wiązujących zasad oraz etyki w e-biznesie	jest świadomy konieczności stosowania obowiązujących zasad oraz etyki w e-biznesie

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	36h	22h
Egzaminy/zaliczenia	3h	3h
Udział w konsultacjach	4h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	21h	32h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6h	6h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	43 h / 1,7 ECTS	29 h / 1,2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Frąckiewicz E., Marketing internetowy, Wyd. PWN, Warszawa 2006.
- Majewski P, Czas na e-Biznes, Wyd. Helion, Gliwice 2007.
- Pańkowska M. (red.), Wiedza i komunikacja w innowacyjnych organizacjach. Komunikacja elektroniczna, UE, Katowice 2011.

154

- Olszak C., Ziemba E. (red.), Strategie i modele gospodarki elektronicznej, Wyd. PWN, Warszawa 2007. - Winiarski J. (red.), Gospodarka elektroniczna. Współczesne przedsiębiorstwo na rynku globalnym, WUG, Gdańsk 2010.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Dudko M., E-biznes Poradnik praktyka, Onepress, Gliwice 2013.
- Januła E., Truś T., Gospodarka elektroniczna, Wyd. Difin, Warszawa 2012.
- Jenkins S., Marketing e-mailowy, Wolters Kluwer, Warszawa 2011.

Inne materiały dydaktyczne:

- Portale o tematyce związanej z e-Biznesem: http://e-fakty.pl; http://web.gov.pl; http://parp.gov.pl; http^

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Marketing w e-biznesie	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Do wyboru / powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**II / 4**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w ramach przedmiotów: Podstawy zarządzania, Marketing, Systemy informatyczne zarządzania**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne			**14**	**14**		**8**			**3**	**39**
Studia niestacjonarne			**8**	**8**		**6**			**3**	**25**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Konwersatorium/ Laboratorium/ Projekt	**Dyskusja, zadania aktywizujące, zadanie praktyczne, studium przypadku, metoda projektowa.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	**Rozróżnia i charakteryzuje podstawowe systemy i rozwiązania w obszarze e-Biznesu w szczególności w obszarze e-marketingu oraz identyfikuje elementy tych systemów.**	**K1P_W05** **K1P_W07**
P_W02	**Wskazuje i omawia czynniki wpływające na elementy systemów, czyli na procesy emarketingowe zachodzące w organizacjach.**	**K1P_W05** **K1P_W07**
P_W03	**Objaśnia metody projektowania poszczególnych faz działań promocyjnych w ebiznesie na przykładzie realizacji przygotowania i wdrażania kampanii emarketingowych**	**K1P_W05** **K1P_W07**
	Umiejętności:	
P_U01	**Poprzez obserwację i analizę zebranych danych, ocenia funkcjonowanie przedsiębiorstw e-biznesowych w zakresie ich promocji.**	**K1P_U01** **K1P_U03** **K1P_U05**

		K1P_U09
P_U02	Wskazuje i interpretuje wskaźniki funkcjonowania procesów e-marketingowych w organizacji.	K1P_U01 K1P_U03 K1P_U05
P_U03	Identyfikuje obszary problemowe i proponuje do ich rozwiązania organizacyjne poprawiające działalność opisywanych przedsiębiorstw.	K1P_U01 K1P_U03 K1P_U05
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Rozumie potrzebę stosowania obowiązujących etyki wobec problemów zawodowych w działalności marketingowej w e-biznesie.	K1P_K07
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Konwersatorium:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
K1	Istota i znaczenie gospodarki elektronicznej w globalnym społeczeństwie. E-klient, jako podmiot gospodarki rynkowej. Wpływ cyfrowych technologii komunikacyjnych na marketing (e- Marketing).	P_W01, P_W02
K2	Narzędzia marketingu-mix w dobie Internetu. Relacje z klientami z wykorzystaniem elektronicznych narzędzi komunikacji (e-CRM), Tradycyjne kanały komunikacji marketingowej w e-Biznesie (prasa, radio, telewizja).	P W01, P W02, P_W03, P_K01
K3	Nowoczesne kanały komunikacji marketingowej w e-Biznesie: - narzędzia związane z wyszukiwarkami (SEO, SEM), - interaktywna reklama w Internecie, - e-Mail marketing, mobilny e-Marketing, - wykorzystanie mediów społecznościowych w e-Marketingu (marketing wirusowy), - programy partnerskie w Internecie (marketing afiliacyjny),	P W01, P W02, P_W03, P_K01
K4	- e-Marketingowa promocja offhne. Specyfika działań e-Marketingowych w obszarach B2C oraz B2B. Planowanie i wdrażanie kampanii e-Marketingowych (cele, budżetowanie, kontrola). Etyczne i prawne aspekty prowadzenia działań marketingowych w obszarze e-Biznesu.	P W01, P W02, P_W03, P_K01
L p.	Ćwiczenia / Warsztaty:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Prowadzenie badań marketingowych w sieci.	P_U01, P_U02
T2	Projekt kampanii marketingowej przedsiębiorstwa e-Biznesowego.	P U01, P U02, P_K01
T3	Praktyczna implementacja wybranych narzędzi e-Marketingu.	P U02, P U03, P_K01
T4	Studium przypadków - praktyczne zastosowanie narzędzi e-marketingu.	P U01, P U02, P_U03, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęc, w ramach ktorej weryfikowany jest EK
	Wiedza:	
P_W01	Zadanie projektowe / praca pisemna.	K1 - K4
P_W02	Zadanie projektowe / praca pisemna.	K1 - K4
P_W03	Zadanie projektowe / praca pisemna.	K2 - K4
	Umiejętności:	
P_U01	Zadanie projektowe / prezentacja.	T1 - T4
P_U02	Zadanie projektowe / prezentacja.	T1 - T4
P_U03	Zadanie projektowe / prezentacja.	T2 - T4
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	K2,K3, K4 T3 - T4

157

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	rozróżniać i charakteryzować podstawowych systemów i rozwiązań w obszarze e-biznesu w szczególności w obszarze e-marketingu oraz identyfikować elementów tych systemów.	rozróżniać i ccharakte-ryzować podstawowe systemy i rozwiązania w obszarze e-biznesu w szczególności w obszarze e-marketingu oraz identyfikować wybrane elementy tych systemów.	rozróżniać i kompleksowo charakteryzować podstawowe systemy i rozwiązania w obszarze ebiznesu w szczególności w obszarze e-marke- tingu oraz poprawnie identyfikować elementy tych systemów.	b rozróżniać i kompleksowo oraz szczegółowo charakteryzować podsta-wowe systemy i rozwiąza-nia w obszarze e-biznesu w szczególności w obszarze emarketingu oraz szczegółowo identyfikować elementy tych systemów, wykorzystując przy tym literaturę przedmiotu.
P_W02	wskazywać i omawiać czynników wpływających na elementy systemów, czyli na procesy e-marketingowe zachodzące w organizacjach.	wskazywać i omawiać wybrane czynniki wpływające na elementy systemów, czyli na procesy e-marketin-gowe zachodzące w organizacjach.	wskazywać i omawiać czynniki wpływające na elementy systemów, czyli na procesy e-mar-ketingowe zachodzące w organizacjach.	wskazywać i szczegółowo omawiać czynniki wpły-wające na elementy systemów, czyli na procesy e-marketingowe zachodzące w organizacjach, odwołując się do literatury przedmiotu.

P_W03	**objaśnić metod projektowania poszczególnych faz działań promocyjnych w ebiznesie na przykładzie realizacji przygotowania i wdrażania kampanii emarketin- gowych.**	**objaśnić wybrane metody projektowania poszczególnych faz działań promocyjnych w e-biznesie na przykładzie realizacji przygotowania i wdrażania kampanii emarketingowych.**	**objaśnić metody projektowania poszczególnych faz działań promocyjnych w e-biznesie na przykładzie realizacji przygotowania i wdrażania kampanii e-marketin- gowych.**	**w sposób wnikliwy i rozbudowany objaśnić metody projektowania poszczególnych faz działań promocyjnych w e-biznesie na przykładzie realizacji przygotowania i wdrażania kampanii e-marketingowych, odwołując się do literatury przedmiotu i przykładów praktycznych.**
P_U01	**poprzez obserwację i analizę zebranych danych ocenić funkcjonowania przedsiębiorstw e-biznesowych w zakresie ich promocji.**	**poprzez obserwację i analizę zebranych danych w podstawowym zakresie ocenić funkcjonowanie przedsiębiorstw e-biznesowych w zakresie ich promocji.**	**poprzez obserwację i analizę zebranych danych** **w peni ocenić funkcjonowanie przedsiębiorstw e-biznesowych** **w zakresie ich promocji,.**	**poprzez obserwację i analizę zebranych danych kompleskowo ocenić funkcjonowanie przedsiębiorstw e-biznesowych w zakresie ich promocji,**

158

				wykazując przy tym kompetencje na poziomie wysokim.
P_U02	**wskazać i interpretować wskaźników funkcjonowania procesów e-marketingowych w organiza[cji].**	**wskazać i interpretować** **wybrane wskaźniki funkcjonowania** **procesów e-marketingowych w organizacji.**	**wskazać i interpretować kluczowe wskaźniki funkcjonowania procesów e-marketingowych w organizacji.**	**wskazać i wnikliwie interpretować wskaźniki funkcjonowania procesów emarketingowych w organizacji, wyciągając oryginalne wnioski.**
P_U03	**identyfikować obszarów problemowych i proponować do nich rozwiązań organizacyjnych poprawiających działalność opisywanych przedsiębiorstw.**	**identyfikować wybrane** **obszary problemowe i proponować do nich** **częściowe rozwiązania organizacyjne popra-** **wiające działalność opisywanych przedsiębiorstw.**	**identyfikować obszary problemowe i proponować do nich proste rozwiązania organizacyjne poprawiające działalność opisywanych przedsiębiorstw, przekonywująco uzasadniając tok swojego rozumowania.**	**identyfikować obszary problemowe i proponować do nich zaawansowane rozwiązania organizacyjne poprawiające działalność opisywanych przedsiębiorstw, uzasadniając wywód odwołaniami do teorii naukowych i przykładów praktycznych.**
P_K01	**nie rozumie potrzeby stosowania obowiązujących etyki wobec problemów zawodowych w działalności marketingowej w e-biznesie.**	**rozumie potrzebę stosowania obowiązujących etyki wobec problemów zawodowych w działalności marketingowej w e-biznesie.**	**rozumie potrzebę stosowania obowiązujących etyki wobec problemów zawodowych w działalności marketingowej w ebiznesie.**	**rozumie potrzebę stosowania obowiązujących etyki wobec problemów zawodowych w działalności marketingowej w e-biznesie.**

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**

Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	**36h**	**22h**
Egzaminy/zaliczenia	**3h**	**3h**
Udział w konsultacjach	**4h**	**4h**
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	**8h**	**8h**
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	**21h**	**32h**
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	**6h**	**6h**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	**43 h / 1,7 ECTS**	**29 h / 1,2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	**-/-**	**-/-**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	**-/-**	**-/-**

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- **Frąckiewicz E., Marketing internetowy, Wyd. PWN, Warszawa 2006.**
- **Frontczak T., Marketing internetowy w wyszukiwarkach, Wyd. Helion, Gliwice 2006.**
- **Kępiński Ł., Kordowski M., Sałkowski D., Sztubecki K., Marketing internetowy. Nowe możliwości nowi klienci nowe rynki, Poltext, Warszawa 2015.Frąckiewicz E., Marketing internetowy, Wyd. PWN, Warszawa 2006.**
- **Olszak C., Ziemba E. (red.), Strategie i modele gospodarki elektronicznej, Wyd. PWN, Warszawa 2007.**

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

159

- **Kępiński Ł., Kordowski M., Sałkowski D., Sztubecki K., Marketing internetowy Nowe możliwości nowi klienci nowe rynki, Poltext, Warszawa 2015.**
- **Majewski P., Czas na e-Biznes, Wyd. Helion, Gliwice 2007.**
- **Witczak O., Budowanie związków z klientami na rynku B2B, Wyd. CeDeWu, Warszawa 2008. _____**

Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Wprowadzenie do logistyki	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Do wyboru / powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**II / 4**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Podstawowa wiedza ekonomiczna, podstawowa wiedza z marketingu, podstawowa wiedza z zakresu organizacji i zarządzania.**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	**28**	**14**							**2**	**44**
Studia niestacjonarne	**16**	**8**							**2**	**26**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład /Ćwiczenia	**Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej i dyskusji. Ćwiczenia: studium przypadku,zadania praktyczne.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	**Wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu logistyki i procesów logistycznych w przedsiębiorstwie oraz identyfikuje cele procesów logistycznych.**	**K1P_W01** **K1P_W03** **K1P_W05**
P_W02	**Omawia rolę i znaczenie poszczególnych uczestników łańcucha logistycznego.**	**K1P_W01** **K1P_W03** **K1P_W05**
	Umiejętności:	

P_U01	Projektuje przebieg procesu logistycznego oraz jego poszczególne etapy.	K1P_U01 K1P_U02 K1P_U03

161

P_U02	Analizuje i ocenia efektywność procesu logistycznego oraz wskazuje możliwości jego doskonalenia.	K1P_U01 K1P_U02 K1P_U03
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Wykazuje postawę odpowiedzialności prawnej oraz etycznej podczas projektowania działalności logistycznej.	K1P_K01 K1P_K07
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład /Ćwiczenia:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Geneza, istotą definicja i przyczyny rozwoju logistyki. Podstawowe aspekty i orientacje nowoczesnej koncepcji logistyki.	P_W01, P_K01
T2	Logistyka jako instrument racjonalizacji i obniżki kosztów przedsiębiorstwa. Zarządzanie logistyczne w przedsiębiorstwie.	P W01, P W02, P U01, P U02, P_K01
T3	Zarządzanie łańcuchem dostaw.	P W02, P U01, P_U02, P_K01
T1	Organizacja logistyki w przedsiębiorstwie.	P W01, P W02, P U01, P U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy / praca pisemna	T1, T2, T4
P_W02	Test wiedzy / praca pisemna	T2-T4
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie projektowe	T2-T4
P_U02	Zadanie projektowe	T2-T4
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ocena wykonania zadania praktycznego	T1-T4

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów

P_W01	wyjaśnić podstawowych pojęć z zakresu logistyki i procesów logistycznych w przedsiębiorstwie oraz identyfikować celów procesów logistycznych.	wyjaśnić częściowo podstawowe pojęcia z zakresu logistyki i procesów logistycznych w przedsiębiorstwie oraz w podstawowym zakresie identyfikować cele procesów logistycznych.	obszernie wyjaśnić kluczowe pojęcia z zakresu logistyki oraz procesów logistycznych w przedsiębiorstwie oraz identyfikować cele procesów logistycznych.	w sposób wnikliwy i rozbudowany wyjaśnić klu-czowe pojęcia z zakresu logistyki oraz procesów logistycznych w przedsiębiorstwie oraz identyfiko wać cele procesów logistycznych odwołując się do literatury przedmiotu i przykładów praktycznych.

162

P_W02	omówić roli i znaczenia poszczególnych uczestników łańcucha logistycznego.	omówić częściowo rolę i znaczenie poszczególnych uczestników łańcucha logistycznego.	w sposób rozbudowany omówić rolę i znaczenie poszczególnych uczestników łańcucha logistycznego.	szczegółowo omówić rolę i znaczenie poszczególnych uczestników łańcucha logistycznego, prawidłowo powołując się na teorie naukowe i przykłady praktyczne.
P_U01	projektować przebiegu procesu logistycznego oraz jego poszczególnych etapów.	projektować przebieg prostego procesu logi-stycznego oraz jego po-szczególnych etapów, popełniając akceptowalne błędy.	projektować przebieg prostego i złożonego procesu logistycznego oraz jego poszczególnych etapów.	w sposób szczegółowy projektować przebieg prostego i złożonego procesu logistycznego oraz jego poszczególnych etapów, uzasadniając wywód odwołaniami do literatury przedmiotu i przykładów praktycznych.
P_U02	analizować i oceniać efektywności procesu logistycznego oraz wskazywać możliwości jego doskonalenia.	w podstawowym zakresie analizować i oceniać efektywność procesu logistycznego oraz wska-zywać proste możliwości jego doskonalenia.	analizować i oceniać efektywność procesu logistycznego oraz wskazywać możliwości jego doskonalenia, osiągając zadawalające rezultaty.	szczegółowo analizować i oceniać efektywność procesu logistycznego oraz wskazywać możliwości jego doskonalenia, osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_K01	wykazywać postawy odpowiedzialności prawnej oraz etycznej podczas projektowania działalności logistycznej.	w ograniczonym zakresie wykazywać postawę od-powiedzialności prawnej oraz etycznej podczas projektowania działalności logistycznej.	w zadawalającym zakresie wykazywać postawę odpowiedzialności prawnej oraz etycznej podczas projektowania działalności logistycznej.	w wysokim stopniu wyka zywać postawę odpowiedzialności prawnej oraz etycznej podczas projek towania działalności logistycznej, dążąc do ciągłego doskonalenia kompetencji.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	42h	24h
Egzaminy/zaliczenia	2h	2h

Udział w konsultacjach	**4h**	**4h**
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	**8h**	**8h**
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	**15h**	**33h**
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	**4h**	**4h**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	**48 h / 1,9 ECTS**	**30 h / 1,2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	**-/-**	**-/-**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	**50 h / 2 ECTS**	**50 h / 2 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	**-/-**	**-/-**
IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE		
Literatura podstawowa przedmiotu: **- Gołembska E., Kompendium wiedzy o logistyce, PWN, Warszawa 2013.**		

163 **- Rydzykowski W., Usługi logistyczne. Teoria i praktyka, Wyd. Instytut Logistyki, Poznań 2011.**

- Skowronek Cz., Sarjusz - Wolski Z., Logistyka w przedsiębiorstwie, PWE, Warszawa 2012.

- Zimon D. (red.), Logistyka stosowana, CeDeWu, Warszawa 2015. _____

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Smyk S., Logistyka dystrybucji, AON, Warszawa 2016.

- Coyle J.J., Bardi E.J., Langley J., Zarządzanie logistyczne, PWE, Warszawa 2010. ___ Inne materiały dydaktyczne:

- Czasopisma specjalistyczne : Logistyka, Transport i Logistyka, Logistyka produkcji _

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Zarządzanie logistyczne	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Do wyboru / powiązany z przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**II / 4**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w ramach przedmiotów: Podstawy zarządzania, Marketing**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne	**28**	**14**							**2**	**44**
Studia niestacjonarne	**16**	**8**							**2**	**26**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład / Ćwiczeniat	**Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej i dyskusji. Ćwiczenia: studium przypadku,zadania praktyczne.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	**Wyjaśnia założenia i istotę działań logistycznych oraz omawia rolę i znaczenie poszczególnych komponentów łańcucha logistycznego.**	**K1P_W01** **K1P_W03** **K1P_W05**
P_W02	**Rozróżnia podstawowe systemy logistyczne oraz identyfikuje elementy tych systemów.**	**K1P_W01** **K1P_W03** **K1P_W05**

P_W03	Charakteryzuje metody projektowania poszczególnych procesów logistycznych.	K1P_W01 K1P_W03 K1P_W05

165

	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi ocenić funkcjonowanie logistyki w przedsiębiorstwie oraz zidentyfikować obszary problemowe i zaproponować rozwiązania organizacyjne poprawiające działalność opisywanych przedsiębiorstw.	K1P_U01 K1P_U02 K1P_U03
P_U02	Potrafi zaprojektować systemy logistyczne w przedsiębiorstwie i nimi zarządzać.	K1P_U01 K1P_U02 K1P_U03
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Wykazuje postawę odpowiedzialności prawnej oraz etycznej podczas projektowania działalności logistycznej.	K1P_K01 K1P_K07
	V. TREŚCI KSZTAŁCENIA	
Lp.	Wykład / Ćwiczenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Logistyka i zarządzanie logistyczne, koncepcja łańcucha dostaw i łańcucha logistycznego. Zarządzanie zapasami, analiza ABC, zasady określania poziomu bezpieczeństwa zapasów.	P W01, P W02, P W03, P U01, P_U02, P_K01
T2	Podsystem logistyki produkcji. Just In time. - Logistyka i zarządzanie logistyczne, koncepcja łańcucha dostaw i łańcucha logistycznego. Zarządzanie zapasami, analiza ABC, zasady określania poziomu bezpieczeństwa zapasów.	P W01, P W02, P W03, P U01, P_U02, P_K01
T3	Infrastruktura magazynowa, funkcje i rodzaje magazynów, wielkość, lokalizacja. Procesy transportowe w organizacji. Tworzenie łańcucha transportowego. Organizacja transportu. Podsystem logistyki zaopatrzenia. Kryteria wyboru dostawcy, proces składania zamówienia. Marketing zakupów.	P W02, P W03, P U01, P U02, P_K01
T4	Podsystem logistyki dystrybucji. Kanały dystrybucji. Dystrybucja fizyczna. System informacji logistycznej w przedsiębiorstwie.	P W02, P W03, P U01, P U02, P K01
	Strategie zarządzania logistyką, outsourcing logistyki.	

	VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA	
Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
	Wiedza:	
P_W01	Test wiedzy/ zadanie projektowe.	T1, T2
P_W02	Test wiedzy/ zadanie projektowe.	T1 - T4
P_W03	Test wiedzy/ zadanie projektowe.	T1 - T4

Umiejętności:		
P_U01	Zadanie projektowe.	T1 - T4
P_U02	Zadanie projektowe.	T1 - T4
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ocena wykonania zadania praktycznego.	T1 - T4

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

166

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	wyjaśnić założeń i istoty działań logistycznych oraz omówić roli i znaczenia poszczególnych komponentów łańcucha logistycznego.	wyjaśnić częściowo założenia i istotę działań logistycznych oraz omówić rolę i znaczenia poszczególnych komponentów łańcucha logistycznego.	wyjaśnić i obszernie założenia i istotę działań logistycznych oraz omówić rolę i znaczenie poszczególnych komponentów łańcucha logistycznego.	wyjaśnić szczegółowo założenia i istotę działań logistycznych oraz omówić rolę i znaczenie poszczególnych komponentów łańcucha logistycznego, przytaczając przykłady z literatury przedmiotu i praktyk.
P_W02	rozróżnić podstawowych systemów logistycznych oraz identyfikować elementów tych systemów.	w podstawowym zakresie rozróżnić podstawowe systemy logistyczne oraz identyfikować elementy tych systemów.	rozróżnić podstawowe systemy logistyczne oraz identyfikować elementy tych systemów.	rozróżnić podstawowe systemy logistyczne oraz identyfikować elementy tych systemów, prawidłowo powołując się na literaturę przedmiotu i przykłady praktyczne.
P_W03	charakteryzować metod projektowania po-szczególnych procesów logistycznych.	charakteryzować częściowo metody projektowania poszczególnych procesów logistycznych.	obszernie charakteryzo-wać metody projektowania poszczególnych procesów logistycznych.	w sposób wnikliwy rozbudowany charakteryzować metody projektowania poszczególnych procesów logistycznych, przytaczając przykłady z literatury przedmiotu i praktyki.
P_U01	ocenić funkcjonowania logistyki w przedsiębiorstwie oraz zidentyfikować obszarów problemowych i zaproponować rozwiązań organizacyjnych poprawiających działalność opisywanych przedsiębiorstw.	w podstawowym zakresie ocenić funkcjonowanie logistyki w przedsiębiorstwie oraz częściowo zidentyfikować obszary problemowe i zaproponować proste rozwiązania organizacyjne poprawiające działalność opisywanych przedsiębiorstw.	ocenić funkcjonowanie logistyki w przedsiębior stwie oraz zidentyfikować kluczowe obszary problemowe i zapropo nować poprawne rozwiązania organizacyjne po prawiające działalność opisywanych przedsię-biorstw, przekonywująco uzasadniając tok swojego rozumowania.	wnikliwie i rzeczowo ocenić funkcjonowanie logistyki w przedsiębiorstwie oraz zidentyfikować obszary problemowe i za-proponować kompleksowe rozwiązania organizacyjne poprawiające działalność opisywanych przedsiębiorstw, wyciągając samodzielnie oryginalne wnioski.

P_U02	zaprojektować systemów logistycznych w przedsiębiorstwie i nimi zarządzać.	zaprojektować proste systemy logistyczne w przedsiębiorstwie i nimi zarządzać.	zaprojektować proste i złożone systemy logi-styczne w przedsiębiorstwie i nimi zarządzać, osiągając zadawalające rezultaty.	zaprojektować proste i złożone systemy logistyczne w przedsiębiorstwie i nimi zarządzać osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_K01	wykazać przygotowania do adaptacji wiedzy teoretycznej do rozwiązań praktycznych w zakresie działalności logistycznej.	w ograniczonym zakresie wykazać przygotowanie do adaptacji wiedzy teo-retycznej do rozwiązań praktycznych w zakresie działalności logistycznej.	w zadawalającym zakresie wykazać przygotowanie do adaptacji wiedzy teoretycznej do rozwiązań praktycznych w zakresie działalności logistycznej.	w wysokim stopniu wykazać przygotowanie do adaptacji wiedzy teoretycznej do rozwiązań praktycznych w zakresie działalności logistycznej oraz dążąc do ciągłego doskonalenia kompetencji.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt,	42h	24h

laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II		
Egzaminy/zaliczenia	2h	2h
Udział w konsultacjach	4h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	15h	33h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	4h	4h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	48 h / 1,9 ECTS	30 h / 1,2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50 h / 2 ECTS	50 h / 2 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Coyle J., Baroli E., Langley C.J., Zarządzanie logistyczne, PWE, Warszawa, 2010.
- Ficoń K. Logistyka ekonomiczna. Procesy logistyczne, Wyd. BELSTUDIO, 2008. - Kisperska-Moroń D., Krzyżaniak S. (red) Logistyka , Wyd. ILiM, Poznań, 2009.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Kisperska - Moroń D. (red.), Czynniki rozwoju wirtualnych łańcuchów dostaw, Wyd. Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Katowice 2009.
- Kolasińska-Morawska K.(red) Zarządzanie logistyczne, Wydawnictwo SAN, Przedsiębiorczość i Zarządzanie, Tom XII, Zeszyt 9, Łódź , 2011.
- Nowakowski T.(red) Systemy Logistyczne cz.II, Wyd. Difin, Warszawa, 2011.
- Wieczerzycki W. (red.), E - logistyka, PWE, Warszawa 2013.
- Witkowki J., Skowrońska A., Ekonomiczne, społeczne i środowiskowe uwarunkowania logistyki, Wyd. Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2015.
- Wojciechowski T. Marketingowo-logistyczne zarządzanie przedsiębiorstwem, Wyd. WSZiM Sochaczew, 2006.

Inne materiały dydaktyczne:

- Czasopisma specjalistyczne: Logistyka, Transport, Logistyka Produkcji

168

4. Przedmioty w ramach specjalności „Zarządzanie zasobami ludzkimi”

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Zarządzanie zespołem pracowniczym	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Zarządzanie zasobami ludzkimi**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Specjalnościowy /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**III/5**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu podstawowych procesów zarządzania personelem; znajomości zagadnień z zakresu psychologii i socjologii oraz specyfiki zachowań ludzi w organizacji (ZZL).**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne					**28**	**8**			**2**	**38**
Studia niestacjonarne					**16**	**6**			**2**	**24**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Warsztat/Projekt	**Dyskusja, esej, case study, wykonanie zadania praktycznego, projekt.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	**Student definiuje pojęcia z zakresu zarządzania zespołem pracowniczym,**	**K1P_W06** **K1P_W08** **K1P_W09**

P_W02	**Student opisuje rolę relacji interpersonalnych w zespołach i relacji zespołowych**	**K1P_W06** **K1P_W08** **K1P_W09**

169

P_W03	**Student wymienia i nazywa określone rozwiązania w odniesieniu do kształtowania pozycji pracowników w organizacji, procesów decentralizacji i delegacji władzy w organizacji**	**K1P_W06** **K1P_W08** **K1P_W09**
	Umiejętności:	
P_U01	**Student rozwija umiejętność analizy relacji pracowniczych;**	**K1P_U04** **K1P_U09** **K1P_U12** **K1P_U13**
P_U02	**Student bada specyfikę budowania relacji współpracy w zespole i korzysta z dostępnych współcześnie narzędzia diagnozowania procesów grupowych;**	**K1P_U04** **K1P_U09** **K1P_U12** **K1P_U13**
P_U03	**Student rozwija umiejętności tworzenia efektywnych zespołów;**	**K1P_U04** **K1P_U09** **K1P_U12** **K1P_U13**
P_U04	**Student analizuje problemy dotyczące pracy zespołowej i ocenia zasadności zastosowanych metod i narzędzi rozwiązywania tych problemów;**	**K1P_U04** **K1P_U09** **K1P_U12** **K1P_U13**
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	**Jest gotów pełniąc funkcje zarządcze przestrzegać zasad etyki i wymagać tego od zespołu pracowniczego**	**K1P_K07**
	V. TREŚCI KSZTAŁCENIA	
Lp.	**Warsztat/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	**Definicje zespołu i rodzaje zespołów**	**P W01, P W02, P W03 U04, P_K01**
T2	**Podstawy efektywności zespołu**	**P W01, P W02, P W03 U04, P_K01**
T3	**Kształtowanie relacje interpersonalne w zespole**	**P W01, P W02, P U01 U04,** **P K01**

T4	**Rola i funkcje lidera zespołu**	**P W02, P U01, P U03, P U04, P_K01**
T5	**Proces budowy zespołu**	**P W02, P U01, P U03, P U04, P_K01**
T6	**Teoria ról zespołowych**	**P W02, P U01, P U03, P U04, P_K01**
T7	**Procesy społeczne w zespole: separacja, integracja, identyfikacja, konformizm, myślenie grupowe**	**P W02, P U01, P U03, P U04, P_K01**
T8	**Normy i wartości w zespole - skuteczność**	**P W02, P U01, P U03, P U04, P_K01**

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty	**Metoda weryfikacji kształcenia weryfikowany jest EK**	**Forma zajęć, w ramach której**
	Wiedza:	
P_W01	**zaliczenie pisemne**	**Warsztat, projekt**
P_W02	**zaliczenie pisemne**	**Warsztat, projekt**
P_W03	**zaliczenie pisemne**	**Warsztat, projekt**
	Umiejętności:	
P_U01	**zaliczenie pisemne, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja**	**Warsztat, projekt**
P_U02	**zaliczenie pisemne, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja**	**Warsztat, projekt**
P_U03	**zaliczenie pisemne, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja**	**Warsztat, projekt**
P_U04	**prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja**	**Warsztat, projekt**
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	**obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego**	**Warsztat, projekt**

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	**Ocena bardzo dobra** Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	**definiować pojęć z zakresu zarządzania zespołem pracowniczym,**	**definiować pojęcia z zakresu zarządzania zespołem pracowniczym,**	**definiować i wyjaśniać pojęcia z zakresu zarządzania zespołem pracowniczym**	**definiować i wyjaśniać pojęcia z zakresu zarządzania zespołem pracowniczym, podaje liczne przykłady z praktyki organizacyjnej**
P_W02	**opisać rolę relacji interpersonalnych w zespołach i relacji zespołowych**	**opisać rolę relacji interpersonalnych w zespołach**	**opisać rolę relacji interpersonalnych w zespołach i określić zachodzące relacje zespołowe**	**opisać rolę relacji interpersonalnych w zespołach i określić zachodzące relacje zespołowe oraz podać wpływ efektywnego**

				zarządzania na działanie organizacji
P_W03	wymienić i nazwać określonych rozwiązań w odniesieniu do kształtowania pozycji pracowników w organizacji, procesów decentralizacji i delegacji władzy w organizacji	wymienić określone rozwiązania w odniesieniu do kształtowania pozycji pracowników w organizacji, procesów decentralizacji i delegacji władzy w organizacji	wymienić i nazwać określonych rozwiązań w odniesieniu do kształtowania pozycji pracowników w organizacji, procesów decentralizacji i delegacji władzy w organiza[cji]	wymienić i nazwać określonych rozwiązań w odniesieniu do kształtowania pozycji pracowników w organizacji, procesów decentralizacji i delegacji władzy w organizacji, potrafi wskazać ich wpływ na decyzje kierunki rozwoju organizacji
P_U01	rozwijać umiejętność analizy relacji pracowniczych;	rozwijać umiejętność analizy relacji pracowniczych;	rozwijać umiejętność analizy relacji pracowniczych i podać ich przykłady	rozwijać umiejętność analizy relacji pracowniczych i podać ich przykłady wraz z mogącymi powstać nowymi rozwiązaniami
P_U02	badać specyfiki budowania relacji współpracy w zespole i korzysta z dostępnych współcześnie narzędzia diagnozowania procesów grupowych;	badać specyfikę budowania relacji w zespole	badać specyfikę budowania relacji współpracy w zespole i korzysta z dostępnych współcześnie narzędzia diagnozowania procesów grupowych	badać specyfikę budowania relacji współpracy w zespole i korzysta z dostępnych współcześnie narzędzia diagnozowania procesów grupowych; jest odpowiedzialny za podejmowane decyzje
P_U03	rozwijać umiejętności tworzenia efektywnych zespołów;	rozwijać umiejętności tworzenia efektywnych zespołów;	rozwijać umiejętności tworzenia efektywnych zespołów; wykazuje dobrą pozycję lidera	rozwijać umiejętności tworzenia efektywnych zespołów; wykazuje dobrą pozycję lidera, jest świadomy roli dobrze zarządzanych zespołów
P_U04	analizować problemów dotyczących pracy zespołowej i oceniać zasadności zastosowanych metod oraz narzędzi rozwiązywania tych problemów	analizować problemy dotyczące pracy zespołowej	analizować problemy dotyczące pracy zespołowej i oceniać zasadności zastosowanych metod oraz narzędzi rozwiązywania tych problemów	analizować i wyjaśniać problemy dotyczące pracy zespołowej i oceniać zasadności zastosowanych metod oraz narzędzi rozwiązywania tych problemów
P_K01	nie jest gotów pełniąc funkcje zarządcze przestrzegać zasad etyki i wymagać tego od zespołu pracowniczego	jest gotów pełniąc funkcje zarządcze przestrzegać zasad etyki i wymagać tego od zespołu pracowniczego	jest gotów pełniąc funkcje zarządcze przestrzegać zasad etyki i wymagać tego od zespołu pracowniczego	jest gotów pełniąc funkcje zarządcze przestrzegać zasad etyki i wymagać tego od zespołu pracowniczego
VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS				

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	36h	22h
Egzaminy/zaliczenia	2h	2h
Udział w konsultacjach	4h	4h

172

Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	21h	35h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	4h	4h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,7 ECTS	28 h / 1,1 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	75 h / 3 ECTS	75h/3ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań		

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- M. Belbin, Twoja rola w zespole, GWP, Gdańsk 2008
- B. Kożuch, Kierowanie zespołem pracowniczym, Wyd. PWE, 2006
- Belbin M., Nie tylko zespół, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2010
- Gelert M., Nowak C., Zespół, GWP, Gdańsk 2008

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Donnellon A. (red.), Kierowanie zespołami, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2007
- Heidema J.M., McKenzie C.A., Budowanie zespołu z pasją. Od toksycznych zachowań do zaangażowania, Dom Wydawniczy, Rebis, Poznań 2006
- Sołtys A., M. Tarkowska, Mentoring w praktyce, SWSPIZ, Łódź, 2008

Inne materiały dydaktyczne:

- prezentacje Power Point, materiały szkoleniowe, case study
- http://www.belbin.pl/indexe.html, http://www.tstefaniuk.uph.edu.pl/zeszyty/archiwalne/83-2009 14.pdf

173

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Ocena pracy i zarządzanie wynikami

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Zarządzanie zasobami ludzkimi
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Specjalnościowy /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	III/5
Osoba koordynująca przedmiot:	

Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu podstawowych procesów zarządzania organizacją i personelem; znajomości zagadnień z zakresu ZZL oraz z zakresu zachowań organizacyjnych.**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne					**28**	**8**			**2**	**38**
Studia niestacjonarne					**16**	**6**			**2**	**24**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Warsztat/Projekt	**Dyskusja, esej, case study, wykonanie zadania praktycznego, projekt.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	**Student definiuje i zna zasady doboru i stosowania metod oceny wymagań na stanowiskach pracy i efektów pracy;**	**K1P_W06** **K1P_W08** **K1P_W09**
P_W02	**Student wyjaśnia istotę i znaczenie oceny pracy w zarządzaniu zasobami ludzkimi;**	**K1P_W06** **K1P_W08** **K1P_W09**
	Umiejętności:	
P_U01	**Student analizuje uwarunkowania procesu oceny pracy;**	**K1P_U04** **K1P_U06** **K1P_U08** **K1P_U09**

174

		K1P_U14
P_U02	**Student korzysta z podstawowych technik i metod oceny pracownika;**	**K1P_U04** **K1P_U06** **K1P_U08** **K1P_U09**

P_U03	Student potrafi skonstruować prosty system ocen pracowników uwzględniającego zasady skutecznej oceny pracownika;	K1P_U04 K1P_U06 K1P_U08 K1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy z zakresu oceny pracy w wiązywaniu praktycznych problemów dotyczących zarządzania wynikam	roz-K1P_K02
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Warsztat/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Istota, cele i zakres oceny pracy w przedsiębiorstwie. Analiza pracy jako podstawa systemów oceny pracy	P W01, P W02, P_U01, P_K01,
T2	Przedmiot i cele wartościowania pracy	P W01, P W02, P_U01, P_K01,
T3	Metody i techniki wartościowania pracy na stanowiskach	P W01, P W02, P U01, P U02, P_K01
T4	Wykorzystanie wartościowania pracy w ZZL. Ocena umiejętności i kompetencji a wartościowanie pracy	P W01, P W02, P U01, P U03, P_U02, P_K01,
T5	Rola i zasady oceny efektów pracy, efekty indywidualne, zespołowe, organizacyjne	P W01, P W02, P U01, P U03, P_U02, P_K01,
T6	Metody i techniki okresowych ocen pracowników	P W01, P W02, P U01, P U03, P_U02, P_K01,
T7	Wykorzystanie oceny efektów pracy w ZZL	P W01, P W02, P U01, P U03, P_U02, P_K01,
T8	Zarządzanie wynikami pracy w zarządzaniu przedsiębiorstwem	P W01, P W02, P U01, P U03, P_U02, P_K01,
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	zaliczenie pisemne	Warsztat, projekt
P_W02	zaliczenie pisemne	Warsztat, projekt

175

Umiejętności:		
P_U01	zaliczenie pisemne, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe,	Warsztat, projekt obserwacja
P_U02	zaliczenie pisemne, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe,	Warsztat, projekt obserwacja

P_U03	zaliczenie pisemne, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe,		Warsztat, projekt obserwacja	
Kompetencje społeczne:				
P_K01	obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego		Warsztat, projekt	
VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	nie potrafi definiować i nie zna zasad doboru i stosowania metod oceny wymagań na stanowiskach pracy i efektów pracy;	definiuje i zna zasady doboru metod oceny pracowniczej	definiuje i zna zasadu doboru i stosowania metod oceny wymagań na stanowiskach pracy i efektów pracy;	definiuje i zna zasadu doboru i stosowania metod oceny wymagań na stanowiskach pracy i efektów pracy oraz wskazywać ich wpływ na funkcjonowanie organizacji
P_W02	wyjaśniać istoty i znaczenia oceny pracy w zarządzaniu zasobami ludzkimi	wyjaśniać istotę oceny pracy w zarządzaniu zasobami ludzkimi	wyjaśniać istotę i wskazywać na znaczenie oceny pracy w zarządzaniu zasobami ludzkimi	wyjaśniać istotę i wskazywać na znaczenie oceny pracy w zarządzaniu zasobami ludzkimi oraz określać jej wpływ na strategiczne decyzje w zakresie zzl
P_U01	analizować uwarunkowań procesu oceny pracy;	analizować uwarunkowania procesu oceny pracy;	analizować i wyciągać wnioski w ramach uwarunkowania procesu oceny pracy;	analizować i wyciągać wnioski w ramach uwarunkowania procesu oceny pracy; dopasowywać metody oceny do indywidualnych preferencji jednostek lub zespołów pracowniczych
P_U02	korzystać z podstawowych technik i metod oceny pracownika	korzystać z podstawowych technik i metod oceny pracownika	korzystać z podstawowych technik i metod oceny pracownika, oraz odpowiednio je dobierać	korzystać z podstawowych technik i metod oceny pracownika, odpowiednio je dobierać i argumentować ich zasadność dla zespołów i organizacji
P_U03	skonstruować prostego systemu ocen pracowników uwzględniającego zasady skutecznej oceny pracownika	wskazać, który system ocen pracowników nadaje się do oceny w danej sytuacji	skonstruować prosty system ocen pracowników uwzględniający zasady skutecznej oceny pracownika	skonstruować system ocen pracowników uwzględniający zasady skutecznej oceny pracownika i różnorodność zespołów pracowniczych
P_K01	do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy z zakresu oceny pracy w rozwiązywaniu praktycznych problemów dotyczących zarządzania wynikam	do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy z zakresu oceny pracy w rozwiązywaniu praktycznych problemów dotyczących zarządzania wynikam	do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy z zakresu oceny pracy w rozwiązywaniu praktycznych problemów dotyczących zarządzania wynikam	do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy z zakresu oceny pracy w rozwiązywaniu praktycznych problemów doty czących zarządzania wynikam

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS	
Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta
	Studia Studia niestacjo- stacjonarne narne

Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	**36h**	**22h**
Egzaminy/zaliczenia	**2h**	**2h**
Udział w konsultacjach	**4h**	**4h**
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	**8h**	**8h**
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	**21h**	**35h**
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	**4h**	**4h**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	**42 h / 1,7 ECTS**	**28 h / 1,1 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	**-/-**	**-/-**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	**75 h / 3 ECTS**	**75h/3ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań		

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- **Armstrong M., Wartościowanie stanowisk pracy. Przestrzeganie zasady równej płacy w praktyce, Wolter Kluwer, Kraków, 2008**
- **Borkowska S., Skuteczne strategie wynagrodzeń Tworzenie i zastosowanie, Wolters Kluwer, 2012**
- **Poels F., Wartościowanie pracy i strategie wynagrodzeń, Oficyna Ekonomiczna, Kraków, 2002**
- **Sidor - Rządkowska M., Kompetencyjne systemów ocen pracowników, OE, 2006**

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- **Cummins A., Hastings S., Wood W., Armstrong M., Wartościowanie stanowisk pracy. Przestrzeganie Zasady równej płacy w praktyce, Wolters Kluwer, 2008**
- **Dzieńdziora J., Ocenianie pracowników. Ujęcie teoretyczne i praktyczne, Humanitas, 2008**
- **Gruszczyńska-Malec G., Wartościowanie pracy teoria i praktyka, AE, Katowice, 2008**
- **Oleksyn T., Metody ocen i rozwoju zawodowego pracowników, Biblioteczka Pracownicza, 2009**

Inne materiały dydaktyczne:

- prezentacje Power Point, materiały szkoleniowe, case study

177

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Zarządzanie rozwojem personelu

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Zarządzanie zasobami ludzkimi**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Specjalnościowy /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**III/6**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu podstawowych procesów zarządzania organizacją i personelem; znajomość zagadnień z zakresu ZZL oraz z zakresu zachowań organizacyjnych.**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne					**28**	**8**			**2**	**38**
Studia niestacjonarne					**16**	**6**			**2**	**24**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Warsztat/ projekt	**Pogadanka, prezentacja multimedialna, praca w małych grupach, analiza przypadku, wykonanie zadania praktycznego, projekt.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	**Student definiuje i nazywa podstawowe koncepcje rozwoju potencjału ludzkiego w organizacji;**	**K1P_W06** **K1P_W07** **K1P_W08** **K1P_W09**
P_W02	**Student wymienia i wyjaśnia zasadnicze rodzaje metod i narzędzi rozwoju kapitału ludzkiego**	**K1P_W06** **K1P_W07** **K1P_W08** **K1P_W09**
	Umiejętności:	

178

P_U01	**Student planuje rozpoznawanie potrzeb szkoleniowych**	**K1P_U04** **K1P_U09** **K1P_U10**
P_U02	**Student analizuje specyfikę sytuacyjnego doboru metod szkoleniowych i ewaluacji szkoleń;**	**K1P_U04** **K1P_U09** **K1P_U10** **K1P_U11**
P_U03	**Student konstruuje plan ścieżki kariery**	**K1P_U04** **K1P_U09** **K1P_U10**

Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student jest gotów pełniąc funkcje zarządzania zespołem do dbałości o tradycje zawodu i zachowani zasad etyki	K1P_K06 K1P_K07

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Warsztat/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Strategiczne znaczenie szkoleń w budowaniu całkowitej wartości organizacji, szkolenia jako forma wspierania rozwoju pracowników i organizacji	P W01 P W02 P U01 P U02 P_U03 P_K01
T2	Modele zarządzania zasobami ludzkimi a rozwój personelu, strategia sita a strategia kapitału ludzkiego	P W01 P W02 P U01 P U02 P_U03 P_K01
T3	Analiza potrzeb szkoleniowych, dobór metod, narzędzi, warunków realizacji szkoleń oraz trenerów,. Realizacja szkolenia: metody on the job i off the job; szkolenia zewnętrzne i wewnętrzne. Ewaluacja szkoleń	P W01 P W02 P U01 P U02 P_U03 P_K01
T4	Znaczenie procesu grupowego dla przebiegu i efektywności szkolenia	P W01 P W02 P U01 P U02 P_U03 P_K01
T5	Znaczenie zarządzania kompetencjami w planowaniu i kształtowaniu potencjału ludzkiego - proces uczenia się i nabywania kompetencji	P W01 P W02 P U01 P U02 P_U03 P_K01
T6	Zarządzanie talentami w organizacji	P W01 P W02 P U01 P U02 P_U03 P_K01
T7	Zarządzanie karierą pracownika. Etapy kariery. Budowanie ścieżki kariery	P W01 P W02 P U01 P U02 P_U03 P_K01
T8	Kształtowanie równowagi praca - życie - programy WLB. Perspektywa firmy i pracownika	P W01 P W02 P U01 P U02 P_U03 P_K01

179

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	zaliczenie pisemne	Warsztat, projekt
P_W02	zaliczenie pisemne	Warsztat, projekt
Umiejętności:		
P_U01	zaliczenie pisemne, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja	Warsztat, projekt
P_U02	zaliczenie pisemne, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja	Warsztat, projekt
P_U03	zaliczenie pisemne, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja	Warsztat, projekt
Kompetencje społeczne:		
P_K01	obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego	Warsztat, projekt

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	definiować i nazywać podstawowe koncepcje rozwoju potencjału ludzkiego w organizacji;	definiować podstawowe koncepcje rozwoju potencjału ludzkiego w organizacji;	definiować i nazywać podstawowe koncepcje rozwoju potencjału ludzkiego w organizacji;	definiować i nazywać podstawowe koncepcje rozwoju potencjału ludzkiego w organizacji; jest świadomy ich roli w zzl
P_W02	wymieniać i wyjaśniać zasadniczych rodzajów metod i narzędzi rozwoju kapitału ludzkiego	wymieniać zasadnicze rodzaje metod i narzędzi rozwoju kapitału ludzkiego	wymieniać i zasadnicze rodzaje metod i narzędzi rozwoju kapitału ludzkiego	wymieniać i zasadnicze rodzaje metod i narzędzi rozwoju kapitału ludzkiego; jest świadomy ich wpływu dla rozwoju organizacji
P_U01	planować i rozpoznawać potrzeb szkoleniowych	planować potrzeby szkoleniowe	planować i rozpoznawać potrzeby szkoleniowe	planować i rozpoznawać potrzeby szkoleniowe; podaje praktyczne rozwiązania
P_U02	analizować specyfiki sytuacyjnego doboru metod szkoleniowych i ewaluacji szkoleń;	analizować specyfikę sytuacyjnego doboru metod szkoleniowych	analizować specyfikę sytuacyjnego doboru metod szkoleniowych i ewaluacji szkoleń;	analizować specyfikę sytuacyjnego doboru metod szkoleniowych i ewaluacji szkoleń; diagnozuje luki kompetencyjne
P_U03	konstruować plan ścieżki kariery zawodowej	konstruować plan ścieżki kariery zawodowej	konstruować plan ścieżki kariery zawodowej i dopasowywać metody rozwoju zasobów	konstruować plan ścieżki kariery zawodowej i dopasowywać metody rozwoju zasobów; określać znaczenie luk kompetencyjnych jako bariery konkurencyjności firmy
P_K01	Student nie jest gotów pełniąc funkcje zarządzania zespołem do dbałości o tradycje zawodu i zachowani zasad etyki	Student jest gotów pełniąc funkcje zarządzania zespołem do dbałości o tradycje zawodu i zachowani zasad etyki	Student jest gotów pełniąc funkcje zarządzania zespołem do dbałości o tradycje zawodu i zachowani zasad etyki	Student jest gotów pełniąc funkcje zarządzania zespołem do dbałości o tradycje zawodu i zachowani zasad etyki

180

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	36h	22h
Egzaminy/zaliczenia	2h	2h
Udział w konsultacjach	4h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	21h	35h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	4h	4h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS

Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	**42 h / 1,7 ECTS**	**28 h / 1,1 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	**-/-**	**-/-**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	**75 h / 3 ECTS**	**75h/3ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań		

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- **Filipowicz G., Rozwój organizacji poprzez rozwój efektywności pracowników, Wyd.2, Wolters Kluwer, 2013**
- **Kossowska M., Sołtysińska I., Szkolenia pracowników w rozwój organizacji, OE, Kraków, 2012 _**

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- **Boydell T., Leary M., Identyfikacja potrzeb szkoleniowych., Oficyna Ekonomiczna. Warszawa**
- **Bramley P., Ocena efektywności szkoleń, OE, Kraków, 2001**
- **Rae L., Planowanie i projektowanie szkoleń, Wolters Kluwer, 2009**
- Zarządzanie talentami, red. A. Pocztowski, OE, Kraków, 2008 _____ **Inne materiały dydaktyczne:**
- **prezentacje Power Point, materiały szkoleniowe, case study _____**

181

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Metody doboru personelu	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Zarządzanie zasobami ludzkimi**

Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Specjalnościowy /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**III/6**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu podstawowych procesów zarządzania organizacją i personelem; znajomość zagadnień z zakresu ZZL oraz z zakresu zachowań organizacyjnych.**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne					**28**	**8**			**2**	**38**
Studia niestacjonarne					**16**	**6**			**2**	**24**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Warsztat/ projekt	**Pogadanka, prezentacja multimedialna, praca w małych grupach, studium przypadku, wykonanie zadania praktycznego, projekt.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	**Student definiuje pojęcia z zakresu procesu planowania kadr,**	**K1P_W06** **K1P_W07** **K1P_W08**
P_W02	**Student opisuje proces rekrutacji i selekcji oraz adaptacji jako elementów procesu ZZL;**	**K1P_W06** **K1P_W07** **K1P_W08**
P_W03	**Student wyjaśnia znaczenie procesu doboru dla efektywnego zzl**	**K1P_W06** **K1P_W07**

		K1P_W11 **K1P_W12**
	Umiejętności:	

P_U01	Student korzysta i sprawnie posługuje się wybranymi metodami i technikami doboru pracowników do organizacji	K1P_U04 K1P_U06 K1P_U09 K1P_U10
P_U02	Student potrafi ocenić zasadność wybranych metod oraz potrafi przewidywać skutki procesu doboru;	K1P_U04 K1P_U06 K1P_U09 K1P_U10
P_U03	Student konstruuje plan zatrudnienia ilość kadr oraz potrafi wybrać odpowiednią metodę selekcji kandydatów do pracy,	K1P_U04 K1P_U06 K1P_U09
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Student jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy w budowania zespołu pracowniczego;	K1P_K02 K1P_K06
	V. TREŚCI KSZTAŁCENIA	
Lp.	Warsztat/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Polityka personalna wobec rozwiązań praktycznych w zakresie pozyskiwania pracowników	P W01 P W03 P U01 P U02 P_U03 P_K01
T2	Planowanie zatrudnienia i organizacji pracy	P W01 P W02 P W03 P U01 P U02 P U03 P_K01
T3	Tworzenie opisów stanowisk pracy	P W02 P W01 P U01 P U02 P_U03 P_K01
T4	Planowanie i zatrudnienie personelu w organizacji	P W02 P W01 P U01 P U02 P_U03 P_K01
T5	Tworzenie opisów stanowisk pracy	P W02 P W01 P U01 P U02 P_U03 P_K01
T6	Specyfika procesu doboru: rekrutacji w organizacji	P W02 P W01 P U01 P U02 P_U03 P_K01
T7	Tradycyjne i nowoczesne metody selekcji	P W02 P W01 P U01 P U02 P_U03 P_K01

183

T8	Proces adaptacji i orientacji zawodowej	P W02 P W01 P U01 P U02 P_U03 P_K01
	VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA	

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	zaliczenie pisemne	Warsztat, projekt
P_W02	zaliczenie pisemne	Warsztat, projekt
P_W03	zaliczenie pisemne, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja	Warsztat, projekt
Umiejętności:		
P_U01	zaliczenie pisemne, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja	Warsztat, projekt
P_U02	zaliczenie pisemne, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja	Warsztat, projekt
P_U03	zaliczenie pisemne, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja	Warsztat, projekt
Kompetencje społeczne:		
P_K01	obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego	Warsztat, projekt

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	definiować pojęcia z zakresu procesu planowania kadr,	definiuje pojęcia z zakresu procesu planowania kadr,	definiuje pojęcia z zakresu procesu planowania kadr i je wyjaśnia	definiuje pojęcia z zakresu procesu planowania kadr i je wyjaśnia; podaje przykłady praktycznego zastosowania planowania kadr
P_W02	opisywać procesu rekrutacji i selekcji oraz adaptacji jako elementów procesu ZZL;	definiować podstawowe pojęcia z zakresu procesu rekrutacji i selekcji oraz adaptacji jako elementów procesu ZZL;	definiować i wyjaśniać podstawowe pojęcia z zakresu procesu rekrutacji i selekcji oraz adaptacji jako elementów procesu ZZL;	definiować i wyjaśniać podstawowe pojęcia z zakresu procesu rekrutacji i selekcji oraz adaptacji jako elementów procesu ZZL; jest świadomy odpowiedniego przygotowania procesów doboru kadr
P_W03	wyjaśniać znaczenia procesu doboru dla efektywnego zzl	wyjaśnia znaczenie procesu doboru dla efektywnego zzl	wyjaśnia znaczenie procesu doboru dla efektywnego zzl oraz wskazuje błędy w doborze kadr	wyjaśnia znaczenie procesu doboru dla efektywnego zzl oraz wskazuje błędy w doborze kadr; jest świadomy roli tego procesu dla organizacji
P_U01	korzystać i sprawnie posługiwać się wybranymi metodami i technikami doboru pracowników do organizacji	wskazać wybrane metody i techniki doboru pracowników do organizacji	wskazać i korzystać posługiwać się wybranymi metodami i technikami doboru pracowników do organizacji	wskazać i korzystać posługiwać się wybranymi metodami i technikami doboru pracowników do organizacji; konstruuje proste metody pozyskania kadr
P_U02	potrafi ocenić zasadność wybranych metod oraz potrafi przewidywać skutki procesu doboru;	potrafi ocenić zasadność wybranych metod procesu doboru;	potrafi ocenić zasadność wybranych metod oraz potrafi przewidy-	potrafi ocenić zasadność wybranych metod oraz potrafi przewidywać skutki procesu doboru;

			wać skutki procesu doboru;	jest świadomy istoty tego procesu
P_U03	konstruować plan zatrudnienia ilość kadr oraz potrafi wybrać odpowiednią metodę selekcji kandydatów do pracy,	konstruować prosty plan zatrudnienia ilość kadr do pracy,	konstruować plan zatrudnienia ilość kadr oraz potrafi wybrać odpowiednią metodę selekcji kandydatów do pracy,	konstruować plan zatrudnienia ilość kadr oraz potrafi wybrać odpowiednią metodę selekcji kandydatów do pracy, jest świadomy roli jaką pełni w tym procesie
P_K01	Student nie jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy w budowania zespołu pracowniczego;	Student jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy w budowania zespołu pracowniczego;	Student jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy w budowania zespołu pracowniczego;	Student jest gotów do nadawania szczególnego znaczenia wiedzy w budowania zespołu pracowniczego;

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	36h	22h
Egzaminy/zaliczenia	2h	2h
Udział w konsultacjach	4h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	21h	35h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	4h	4h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,7 ECTS	28 h / 1,1 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań		

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Woźniak J., Rekrutacja. Teoria i praktyka, Wyd. PWN, Warszawa 2015
- Synder D., Zatrudnianie mistrzów. Sekrety poszukiwania i selekcjonowania wybitnych mistrzów, Wyd. Wolter Kluwer, 2013
- Suchar M., Rekrutacja i selekcja, Wyd. HR, Warszawa 2008
- Wood R., Metody rekrutacji i selekcji pracowników oparte na kompetencjach, Wyd. Oficyna Ekonomiczna, Kraków2006

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Dale M., Skuteczna rekrutacja i selekcja pracowników, Wyd. Oficyna Ekonomiczna, Kraków2006
- T. Listwan (red.), Zarządzanie kadrami, WYD. C.H. Beck, Warszawa 2006
- F. Cook, Outsourcing funkcji personalnej, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk, 2006
- M. Peel, Rozmowa kwalifikacyjna. Gotowe pytania i wnioski z odpowiedzi, Helion One Press, Gliwice 2004
- Czarnecka-Wójcik E., Selekcja - dobór pracowników, [w:] H. Bieniok (red.) System zarządzania zasobami ludzkimi, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Katowice 2006

-Inne materiały dydaktyczne: Cz.Fox G., Taylor D., Narzędzia do przeprowadzania rekrutacji i selekcji, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2005 - prezentacje Power Point, materiały szkoleniowe, case study - Baczyńska A. K., Kosy K., Pomoc pracodawcom w zakresie doboru kandydatów do pracy - metody rekrutacji i selekcji, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2009, [dostępny w wersji elektronicznej, dostęp: 24.05.2012, www.praca.gov.pl/eurodoradztwo] - Zalety rekrutacji on-line, Human Resources Center - Europejski Portal Pracy, http://hrc.pl/index.php?dzid=173&did=1583 - Społeczeństwo informacyjne w Polsce. Wyniki badań statystycznych z lat 2007 - 2011, Główny Urząd Statystyczny, 30.03.2012, http://www.stat.gov.pl/gus/5840 4293 PLK HTML.htm

185

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Etyka i standardy zatrudnienia	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Zarządzanie zasobami ludzkimi
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Specjalnościowy /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	3/5
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Wiedza: Wiedza na temat podstawowych procesów zarządzania personelem; znajomość zagadnień z socjologii, prawa. Umiejętności: Analiza zagadnień związanych problemami etycznymi w organizacji; wykorzystanie wiedzy i informacji związanych warunkami oraz formami zatrudniania pracowników. Kompetencje społeczne:

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne					28	8			2	38
Studia niestacjonarne					16	6			2	24

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Warsztat/ projekt	Pogadanka, prezentacja multimedialna, praca w małych grupach, studium przypadku, wykonanie zadania praktycznego, projekt.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW		
p.	Odniesienie do Opis przedmiotowych efektów kształcenia	efektu kierunkowego
Wiedza:		
P_W01	zna i rozumie rolę etyki w zarządzaniu oraz w procesie doboru personelu	K1P_W06 K1P_W07 K1P_W08
P_W02	zna podstawowe przepisy prawa pracy	K1P_W06

		K1P_W07 K1P_W08 K1P_W12
P_W03	zna standardy w procesie zatrudniania i zarządzania zasobami ludzkimi	K1P_W06 K1P_W07 K1P_W08
Umiejętności:		
P_U01	potrafi przeprowadzić proces rekrutacji na wybrane stanowisko w organizacji	K1P_U04 K1P_U09
P_U02	potrafi zastosować przepisy prawne w procesie zatrudniania	K1P_U04 K1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	jest gotów do pełnienia funkcji związanej z zatrudnianiem i doborem pracowników przestrzegając zasad etyki zawodowej	K1P_K06 K1P_K07
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Warsztat/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Etyka w zarządzaniu jako specjalistyczna dziedzina etyki, etapy rozwoju etyki w zarządzaniu.	P W01, P W02, P_W03
T2	Etyka i społeczna odpowiedzialność wobec pracowników	P W01, P W02, P W03, P U01, P_K01
T3	Podmiotowość w relacjach zatrudnienia	P W02, P W03, P_U01, P_K01
T4	Prawa pracownicze, zatrudnianie i zwalnianie pracowników	P W02, P W03, P U01, P U02, P K01

T5	Standardy w procesie zatrudniania i zarządzania zasobami ludzkimi	P W02, P W03, P U01, P U02, P K01
T6	Motywowanie pracowników	P W02, P W03, P U01, P K01
T7	Problematyka dyskryminacji w zatrudnieniu	P W02, P W03, P U01, P K01
T8	Satysfakcja z pracy	P W01, P W03, P_U01, P_K01
T9	Employee branding i rankingi pracodawców	P W01, P W02, P_U01
T10	Opracowanie projektu	P W01, P W02, P U01, P U02, P K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

187

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
	Wiedza:	
P_W01	Projekt, case study, wypowiedź ustna	Warsztat, projekt
P_W02	Projekt, case study, wypowiedź ustna	Warsztat, projekt
P_W03	Projekt, case study, wypowiedź ustna	Warsztat, projekt
	Umiejętności:	
P_U01	Case study, projekt, prezentacja, prace zespołowe, dyskusja.	Warsztat, projekt
P_U02	Case study, projekt, prezentacja, prace zespołowe, dyskusja.	Warsztat, projekt
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Obserwacja pracy studenta w zadaniach indywidualnych i zespołowych	Warsztat, projekt

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	nie zna i nie rozumie roli etyki w zarządzaniu oraz w procesie doboru personelu	zna i rozumie podstawową rolę etyki w zarządzaniu oraz w procesie doboru personelu	zna i rozumie rolę etyki w zarządzaniu oraz w procesie doboru personelu	zna i rozumie rolę etyki w zarządzaniu oraz w procesie doboru personelu odwołując się do przykładów z praktyki
P_W02	nie zna podstawowych przepisów prawa pracy	zna podstawowe przepisy prawa pracy	zna podstawowe przepisy prawa pracy oraz wskazuje ich zastosowanie	zna podstawowe przepisy prawa pracy oraz wskazuje ich zastosowanie a także konsekwencje zastosowania
P_U01	nie potrafi przeprowadzić procesu rekrutacji na wybrane stanowisko w organizacji	potrafi przeprowadzić niektóre etapy procesu rekrutacji na wybrane stanowisko w organizacji	potrafi przeprowadzić proces rekrutacji na wybrane stanowisko w organizacji	potrafi przeprowadzić proces rekrutacji na wybrane stanowisko w organizacji uzasadniając wybór

P_U02	nie potrafi zastosować przepisy prawne w procesie zatrudniania	potrafi zastosować niektóre przepisy prawne w procesie zatrudniania	potrafi zastosować przepisy prawne w procesie zatrudniania	potrafi zastosować przepisy prawne w procesie zatrudniania i je uzasadnić
P_K01	nie jest gotów do pełnienia funkcji związanej z zatrudnianiem i doborem pracowników przestrzegając zasad etyki zawodowej	jest gotów do pełnienia funkcji związanej z zatrudnianiem i doborem pracowników przestrzegając zasad etyki zawodowej	jest gotów do pełnienia funkcji związanej z zatrudnianiem i doborem pracowników przestrzegając zasad etyki zawodowej	jest gotów do pełnienia funkcji związanej z zatrudnianiem i doborem pracowników przestrzegając zasad etyki zawodowej

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	36h	22h
Egzaminy/zaliczenia	2h	2h
Udział w konsultacjach	4h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	21h	35h

188

Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	4h	4h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,7 ECTS	28 h / 1,1 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	75 h / 3 ECTS	75h/3ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań		

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Biernacka M., Człowiek korporacji, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2009.
- Ignatowski G., Sułkowski Ł., Dobrowolski Z., Oblicza patologii zawodowych i społecznych, Wyd. DIFIN, Warszawa 2015.
- Kozak S., Patologie w środowisku pracy. Zapobieganie i leczenie, Wyd. DiFin, Warszawa 2009.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Ehrenreich B., Za grosze pracować i (nie) przeżyć, WAB, Warszawa 2006.
- Klimczak B., Etyka życia gospodarczego, Wyd. Akademii Ekonomicznej im O. Langego, Wrocław 2006.
- Rybak M., Etyka menedżera - społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstwa, PWN, Warszawa 2004.

Inne materiały dydaktyczne:

- prezentacje Power Point, materiały szkoleniowe, case study

189

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Systemy motywowania w organizacji

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia

Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Zarządzanie zasobami ludzkimi**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Specjalnościowy /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**III/5**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza: na temat podstawowych procesów zarządzania personelem; znajomość prawa, znajomość zagadnień związanych ze specyfiką zachowań ludzi w organizacji** **Umiejętności: Analiza zagadnień związanych problemami kształtowania określonych postaw pracowniczych;; wykorzystanie wiedzy i informacji związanymi z bieżącymi aspektami ekonomicznymi i gospodarczymi** **Kompetencje społeczne: Umiejętność formułowania i wyrażania własnych opinii i poglądów na problemy kształtowania polityki finansowej w ramach zzl w organizacji; umiejętność efektywnego komunikowania się w określonym środowisku zawodowym i II.**

FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne					**28**	**8**			**2**	**38**
Studia niestacjonarne					**16**	**6**			**2**	**24**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Warsztat/ projekt	**Pogadanka, prezentacja multimedialna, praca w małych grupach, studium przypadku, zadania praktyczne, projekt.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	**Student definiuje podstawowe pojęcia z zakresu modeli i teorii motywacji**	**K1P_W08** **K1P_W11** **K1P_W12**
P_W02	**Student wymienia podstawowe rodzaje systemów płacowych i pozapłacowych w organizacji**	**K1P_W08** **K1P_W11**

		K1P_W14

P_W03	**Student wyjaśnia znaczenie motywacji w procesie zwiększania efektywności działania organizacji**	**K1P_W08** **K1P_W11** **K1P_W12**
	Umiejętności:	
P_U01	**Student posługuje się umiejętnościami efektywnego stosowania odpowiednich systemów motywacji,**	**K1P_U01** **K1P_U04** **K1P_U10**
P_U02	**Student diagnozuje rodzaj systemu motywacji w zależności od organizacji i ludźmi w niej pracujących**	**K1P_U01** **K1P_U04** **K1P_U10**
P_U03	**Student konstruuje podstawowe systemy motywowania**	**K1P_U01** **K1P_U04** **K1P_U10**
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	**Jest gotów do pełnienia funkcji zarządczych w zakresie zarządzania kadrami przestrzegając zasad etyki zawodowej wykazując się odpowiedzialnością za dorobek zawodu**	**K1P_K06** **K1P_K07**
	V. TREŚCI KSZTAŁCENIA	
Lp.	**Warsztat/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Istota, cele i zakres funkcji motywowania w zarządzaniu organizacją	**P W01 P W02 P W03 P U01 P_U02 P_K01**
T2	Podstawowe teorie motywacji pracy	**P W01 P W02 P W03 P U02 P_U03 P_K01**
T3	Zasady skutecznego motywowania pracowników	**P W01 P W02 P W03 P U01 P U02 P U03 P_K01**
T4	Narzędzia motywowania i budowa systemów motywowania pracowników	**P W01 P W02 P W03 P U01 P U02 P U03 P_K01**
T5	Narzędzia motywacji niematerialnej	**P W01 P W02 P W03 P U01 P_U02 P_K01**
T6	Polityka wynagrodzeń w przedsiębiorstwie	**P W01 P W02 P W03 P U01 P U02 P K01**

T7	**Projektowanie systemów wynagrodzeń w przedsiębiorstwach**	**P W01 P W02 P W03 P U02 P_U03 P_K01**
T8	**Problemy motywowania i wynagrodzeń kadry kierowniczej przedsiębiorstw**	**P W01 P W02 P W03 P U01 P_U02 P_K01**

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	**zaliczenie pisemne**	**Warsztat, projekt**
P_W02	**zaliczenie pisemne**	**Warsztat, projekt**
P_W03	**zaliczenie pisemne, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja**	**Warsztat, projekt**
Umiejętności:		
P_U01	**zaliczenie pisemne, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja**	**Warsztat, projekt**
P_U02	**zaliczenie pisemne, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja**	**Warsztat, projekt**
P_U03	**zaliczenie pisemne, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja**	**Warsztat, projekt**
Kompetencje społeczne:		
P_K01	**obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego**	**Warsztat, projekt**
P_K02	**obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego**	**Warsztat, projekt**

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	**definiować podstawowych pojęć z zakresu modeli i teorii motywami**	**definiować podstawowe pojęcia z zakresu modeli i teorii motywacji**	**definiować i wyjaśniać podstawowe pojęcia z zakresu modeli i teorii motywacji**	**definiować i wyjaśniać podstawowe pojęcia z zakresu modeli i teorii motywacji; wskazuje implikacje praktyczne**
P_W02	**wymieniać podstawowych rodzajów systemów płacowych i pozapłacowych w organizacji**	**wymienia podstawowe rodzaje systemów płacowych i pozapłacowych w organizacji**	**wymienia i opisuje podstawowe rodzaje systemów płacowych i pozapłacowych w organizacji**	**wymienia i opisuje podstawowe rodzaje systemów płacowych i pozapłacowych w organizacji; wskazuje na ich znaczenie dla zarządzania pracownikami**

P_W03	**wyjaśniać znaczenia motywacji w procesie zwiększania efektywności działania organizacji**	**wyjaśniać znaczenie motywacji w procesie zwiększania efektyw- ności działania organi- zacji**	**wyjaśniać znaczenie motywacji w procesie zwiększania efektyw- ności działania organi- zacji, podaje rozwiązania praktyczne**	**wyjaśniać znaczenie motywacji w procesie zwiększania efektywności działania organizacji, podaje rozwiązania praktyczne; jest świadomy roli jaką odgrywają dla rozwoju organizacji**

192

P_U01	**posługiwać się umiejętnościami efektywnego stosowania odpowiednich systemów motywacji, posługuje się systemami motywacyjnymi**	**posługiwać się umiejętnościami efektyw nego stosowania odpowiednich systemów motywacji**	**posługiwać się umiejętnościami efektyw- nego stosowania odpowiednich systemów motywacji, i określania ich wpływu motywacyjnego**	**posługiwać się umiejętnościami efektywnego stosowania odpowiednich systemów motywacji, i określania ich wpływu motywacyjnego; jest świadomy roli kierownika w systemie motywacji**
P_U02	**diagnozować systemu motywacji w zależności od organizacji i ludźmi w niej pracujących**	**diagnozować system motywacji w zależności od organizacji i ludźmi w niej pracuj ą- cych**	**diagnozować system motywacji w zależności od organizacji i ludźmi w niej pracujących; potrafi wskazać na błędy w systemie motywacji**	**diagnozować system motywacji w zależno - ści od organizacji i ludźmi w niej pracujących; potrafi wskazać na błędy w systemie motywacji oraz znaleźć ich rozwiązanie**
P_U03	**konstruować podstawowe systemy motywowania**	**konstruować podsta- wowe systemy motywowania**	**konstruować podsta- wowe systemy moty- wowania dopasowując je do zespołu**	**konstruować podsta- wowe systemy moty- wowania dopasowując je do zespołu; wie jaką rolę pełni ten system w zwiększaniu efektywności organizacji**
P_K01	**nie jest gotów do pełnienia funkcji zarządczych w zakresie zarzą- dzania kadrami przestrzegając zasad etyki zawodowej wykazując się odpowiedzialnością za dorobek zawodu**	**jest gotów do pełnienia funkcji zarządczych w zakresie zarządzania kadrami przestrzegając zasad etyki zawodowej wykazując się odpowiedzialnością za dorobek zawodu**	**jest gotów do pełnienia funkcji zarządczych w zakresie zarządzania kadrami przestrzegając zasad etyki zawodowej wykazując się odpo- wiedzialnością za dorobek zawodu**	**jest gotów do pełnienia funkcji zarządczych w zakresie zarządzania kadrami przestrzegając zasad etyki zawodowej wykazując się odpo- wiedzialnością za dorobek zawodu**

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	**36h**	**22h**
Egzaminy/zaliczenia	**2h**	**2h**
Udział w konsultacjach	**4h**	**4h**
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	**8h**	**8h**
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	**21h**	**35h**
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	**4h**	**4h**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**

Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	**42 h / 1,7 ECTS**	**28 h / 1,1 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	**-/-**	**-/-**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	**75 h / 3 ECTS**	**75h/3ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań		

193

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- **Woźniak J., Współczesne systemy motywacyjne. Teoria, praktyka, Wyd. PWN, Warszawa 2015**
- **Borkowska S., Skuteczne strategie wynagrodzeń Tworzenie i zastosowanie, Wolters Kluwer, 2012**
- **Sekuła Z., Motywowanie do pracy : teorie i instrumenty, Wyd. PWN, Warszawa 2010**
- **Armstrong M., Zarządzanie wynagrodzeniami, Wolter Kluwer Business, Warszawa, 2009**
- **Kopertyńska M.W., Motywowanie pracowników. Teoria i praktyka, Placet, Warszawa, 2009 _____**

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- **Jak motywować pracowników / Anne Bruce, James S. Pepitone ; [tł. Joanna Smoczyńska]. - Warszawa : Wydawnictwo RM, 2001**
- **Sekuła Z., Motywowanie do pracy - teorie i instrumenty, PWE, Warszawa, 2008**
- **100 sposobów motywowania innych / Steve Chandler i Scott Richardson ; [przekł. Magdalena Bugajska]. - Warszawa :**

Wydawnictwa Studio Emka, cop. 2011 _____

Inne materiały dydaktyczne:

- **prezentacje Power Point, materiały szkoleniowe, case study _____**

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Metody i techniki komunikacji interpersonalnej	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Zarządzanie zasobami ludzkimi**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Specjalnościowy /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**III / 6**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**brak wymagań**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne					**28**	**8**			**2**	**38**
Studia niestacjonarne					**16**	**6**			**2**	**24**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Warsztat/ projekt	**Dyskusja , prezentacja multimedialna, praca w małych grupach, studium przypadku, zadania praktyczne ,metoda projektowa ,gry symulacyjne**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	**Zna metody i techniki komunikacji interpersonalnej**	**K1P_W07** **K1P_W08** **K1P_W12**
P_W02	**Zna rodzaje i funkcje komunikatów oraz style komunikacji**	**K1P_W07** **K1P_W08** **K1P_W12**
	Umiejętności:	
P_U01	**Student potrafi wykorzystać różnorodne metody i techniki komunikacji interpersonalnej**	**K1P_U01** **K1P_U02** **K1P_U03**

		K1P_U08 K1P_U09 K1P_U10
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do pełnienia funkcji zarządczych w zakresie komunikacji interpersonalnej przestrzegając zasad etyki zawodowej	K1P_K02 K1P_K07
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Warsztat, projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Człowiek w otoczeniu społecznym i gospodarczym - istota komunikacji i relacji	P W01, P W02 P_U01, P_K01
T2	Zarządzanie przekazem werbalnym i niewerbalnym - kształtowanie umiejętności interpersonalnych	P W01, P W02 P_U01, P_K01
T3	Konwencjonalne instrumenty wsparcia komunikacyjnego	P W01, P W02 P_U01, P_K01
T4	Człowiek w świecie nowych technologii	P W01, P W02 P_U01, P_K01
T5	Instrumentarium komunikacji nowych technologii (maile, strony internatowe, portale społecznościowe, filmiki)	P W01 P W02, P_U01, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Prezentacja, wypowiedź ustna	Warsztat, projekt:
Umiejętności:		
P_U01	Prezentacja, zadania praktyczne	Warsztat, projekt:
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Wypowiedź ustna i pisemna	Warsztat, projekt:

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	nie zna metod i technik komunikacji interpersonalnej	zna podstawowe metody i techniki komunikacji interpersonalnej	zna metody i techniki komunikacji interper-sonalnej	zna metody i techniki komunikacji interper-sonalnej podając przykłady z praktyki

P_W02	nie zna rodzajów i funkcji komunikatów oraz style komunikacji	zna podstawowe rodzaje i niektóre funkcje komunikatów oraz style komunikacji	zna rodzaje i funkcje komunikatów oraz style komunikacji	zna rodzaje i funkcje komunikatów oraz style komunikacji i odwołuje się do przykładów z praktyki
P_U01	Student nie potrafi wykorzystać różnorodnych metod i technik komunikacji interpersonalnej	student potrafi wykorzystać niektóre me-	student potrafi wykorzystać różnorodne	student potrafi wykorzystać różnorodne

196

		tody i techniki komunikacji interpersonalnej	metody i techniki komunikacji interpersonalnej	metody i techniki komunikacji interpersonalnej podając przykłady z praktyki
P_K01	nie jest gotów do pełnienia funkcji zarządczych w zakresie komunikacji interpersonalnej przestrzegając zasad etyki zawodowej	j est gotów do pełnienia funkcji zarządczych w zakresie komunikacji interpersonalnej przestrzegając zasad etyki zawodowej	j est gotów do pełnienia funkcji zarządczych w zakresie komunikacji interpersonalnej przestrzegając zasad etyki zawodowej	j est gotów do pełnienia funkcji zarządczych w zakresie komunikacji interpersonalnej przestrzegając zasad etyki zawodowej

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	36h	22h
Egzaminy/zaliczenia	2h	2h
Udział w konsultacjach	4h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	21h	35h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	4h	4h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,7 ECTS	28 h / 1,1 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	75 h / 3 ECTS	75h/3ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań		

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Smółka P., Kompetencje społeczne, metody pomiaru i doskonalenia umiejętności interpersonalnych, Wolters Kluwer SA, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Bartkowiak M., Kompetencje menedżera a relacje międzypracownicze w organizacji uczącej się, Wyd. Naukowe Uniwersytetu im. A. Mickiewicza, Poznań, 2011.
- Wiktor J.W., Komunikacja marketingowa, PWN, Warszawa 2013.

Inne materiały dydaktyczne:

197

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Współczesne formy zatrudnienia	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Zarządzanie zasobami ludzkimi
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Specjalnościowy /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	III/6
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	• Student ma świadomość zmian zachodzących w formach zatrudnie nia i sposobach realizacji prawa pracy oraz umiejętność jego stoso wania w praktyce, • podejmuje próby rozwiązania dostrzeganych problemów profesjonalnych w zakresie nowoczesnych form zatrudniania.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne					28	8			2	38
Studia niestacjonarne					16	6			2	24

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Warsztat/ projekt	Pogadanka, prezentacja multimedialna, praca w małych grupach, studium przypadku, drama , zadania praktyczne, projekt.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Student posługuje się podstawową terminologią odnoszącą się do prawa pracy i form zatrudnienia pracowników	K1P_W07 K1P_W08 K1P_W11
P_W02	Student rozumie podstawowe funkcje obowiązującego prawa pracy w odniesieniu do współczesnych form zatrudnienia	K1P_W06 K1P_W07 K1P_W08
P_W03	Student wyjaśnia przedmiot i zakres ochrony osób fizycznych i prawnych wynikające z stosowania prawa pracy w odniesieniu do współczesnych form zatrudniania	K1P_W06 K1P_W07

		K1P_W08 K1P_W11
P_W04	Student omawia rozwiązania funkcjonujące w praktyce w zakresie form zatrudniania pracowników	K1P_W06 K1P_W07 K1P_W08
	Umiejętności:	
P_U01	Student ocenia wybrane rozwiązania praktyczne w zakresie stosowania prawa pracy w odniesieniu do współczesnych form zatrudnienia	K1P_U01 K1P_U09
P_U02	Student potrafi zastosować przepisy dotyczące zatrudniania pracowników	K1P_U01 K1P_U09
	V. TREŚCI KSZTAŁCENIA	
Lp.	Warsztat, projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Kodeks pracy w przedsiębiorstwach i organizacjach społecznych i pozarządowych.	P_W01- P_W04
T2	Współczesne formy zatrudniania pracowników: - umowa o pracę (o pełnym i niepełnym wymiarze), - umowy cywilnoprawne (zlecenia, umowa o dzieło, umowa agencyjna), - samozatrudnienie, - praca nakładcza, - wolontariat, - spółdzielnie socjalne, - spółdzielnie europejskie, - leasing pracowniczy,	P_W01 - P_W04 P_U01 - P_U02
T3	- telepraca. Prawa i obowiązki: pracodawców, pracowników	P_W01- P_W04 P_U01 - P_U02
T4	Zadania Powiatowych Urzędów Pracy: szkolenia, staże pracy	P_W01- P_W04 P_U01 - P_U02
T5	Problemy związane z nowoczesnymi formami zatrudnienia w świetle obowiązujących przepisów prawnych	P_W01- P_W04 P_U01 - P_U02
	VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA	
Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
	Wiedza:	
P_W01	Case study, projekt, prezentacja, dyskusja	Warsztat, projekt:
P_W02	Case study, projekt, prezentacja, dyskusja	Warsztat, projekt:
P_W03	Case study, projekt, prezentacja, dyskusja	Warsztat, projekt:
P_W04	Case study, projekt, prezentacja, dyskusja	Warsztat, projekt:

Umiejętności:		
P_U01	Case study, projekt, prezentacja, dyskusja	Warsztat, projekt:
P_U02	Case study, projekt, prezentacja, dyskusja	Warsztat, projekt:

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	student nie posługuje się podstawową terminologią odnoszącą się do prawa pracy i form zatrudnienia pracowników	student posługuje się podstawową terminologią odnoszącą się do prawa pracy	student posługuje się podstawową terminologią odnoszącą się do prawa pracy i form zatrudnienia pracowników	student posługuje się podstawową terminologią od-noszącą się do prawa pracy i form zatrudnienia pracowników podając przykłady z literatury
P_W02	student nie rozumie podstawowych funkcjy obowiązującego prawa pracy w odniesieniu do współczesnych form zatrudnienia.	student rozumie podsta-wowe funkcje obowiązu-jącego prawa pracy w odniesieniu do niektórych współczesnych form zatrudnienia.	student rozumie podstawowe funkcje obowią-zującego prawa pracy w odniesieniu do współczesnych form zatrudnienia.	student rozumie podsta-wowe funkcje obowiązu-jącego prawa pracy w od-niesieniu do współczesnych form zatrudnienia i potrafi zinterpretować jego sens w konkretnych sytuacjach praktycznych.
P_W03	student nie wyjaśnia przedmiotu i zakresu ochrony osób fizycznych i prawnych wynikających z stosowania prawa pracy w odniesieniu do współczesnych form zatrudniania.	student wyjaśnia przed miot i zakres ochrony osób fizycznych i prawnych wynikających z stosowania prawa pracy w odniesieniu do niektórych współczesnych form zatrudniania.	student wyjaśnia przedmiot i zakres ochrony osób fizycznych i praw-nych wynikające z sto sowania prawa pracy w odniesieniu do współczesnych form zatrudniania.	student omawia rozwiązania funkcjonujące w praktyce w zakresie form za-trudniania pracowników i odnosi je do konkretnych przypadków.
P_W03	student nie potrafi omówić rozwiązania funkcjonującego w praktyce w zakresie form zatrudniania pracowników.	student omawia niektóre rozwiązania funkcjonujące w praktyce w zakresie form zatrudniania pracowników.	student omawia rozwiązania funkcjonujące w praktyce w zakresie form zatrudniania pracowników.	student omawia rozwiązania funkcjonujące w prak-tyce w zakresie form zatrudniania pracowników odnosząc je do konkretnych przypadków.
P_U01	student nie potrafi ocenić wybranego rozwiązania praktycznego w zakresie stosowania prawa pracy w odniesieniu do współczesnych form zatrudnienia.	ocenia wybrane rozwią zania praktyczne w za kresie stosowania prawa pracy w odniesieniu do niektórych współczesnych form zatrudnienia.	ocenia wybrane rozwiązania praktyczne w za-kresie stosowania prawa pracy w odniesieniu do współczesnych form zatrudnienia.	ocenia wybrane rozwiązania praktyczne w zakresie stosowania prawa pracy w odniesieniu do współczesnych form zatrudnienia odwołując się do konkretnych przypadków .
P_U02	sudent nie potrafi zastosować przepisów doty-czących zatrudniania pracowników.	potrafi zastosować nie-które przepisy dotyczące zatrudniania pracowników.	potrafi zastosować przepisy dotyczące zatrudniania pracowników.	potrafi zastosować przepisy dotyczące zatrudniania pracowników uzasadniając ich wybór.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	36h	22h
Egzaminy/zaliczenia	2h	2h

200

Udział w konsultacjach	4h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	21h	35h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	4h	4h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,7 ECTS	28 h / 1,1 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	75 h / 3ECTS	75h/3ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań		

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Kryńska E., Kwiatkowski E., Podstawy wiedzy o rynku pracy, Wyd. UŁ, Łódź 2013.
- Makuch M., Współczesny rynek pracy, Zatrudnienie i bezrobocie w XXI w., (http://www.bibliotekacyfrowa.pl/Content/64012/W spolczesny_rynek_pracy.pdf).
- Bąk E., Elastyczne formy zatrudnienia, wyd.C.H.Beck, Warszawa 2006.
- Bąk E., Nietypowe formy zatrudnienia na rynku pracy, wyd.C.H.Beck, Warszawa 2009.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Borkowska S. (red.), Przyszłość pracy w XXI wieku, IPiSS, Warszawa 2004.
- Kucharski L., Kwiatkowski E., Rynek pracy w Polsce tendencje uwarunkowania i polityka państwa, UŁ, Łódź 2010.
- Sławecki B., Zatrudnianie po znajomości. Kapitał społeczny na rynku pracy, C.H.Beck, Warszawa 2011. - Ustawa z 09.07.2003r. o zatrudnieniu pracowników tymczasowych
- M.Barzycka-Banaszczyk, Prawo pracy, wyd.C.H.Beck, Warszawa 2008.

Inne materiały dydaktyczne:

- prezentacje Power Point, materiały szkoleniowe, case study.

201

5. Specjalizacja: Zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Strategie rozwoju przedsiębiorstw sektora MSP	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami

Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Specjalnościowy /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**III/V**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** **Wiedza z zakresu podstaw nauk przedsiębiorstwie Umiejętności:** **Posługiwanie się pojęciami z zakresu podstaw nauk przedsiębiorstwie. Wykorzystanie wiedzy z zakresu podstaw nauk przedsiębiorstwie. Kompetencje społeczne:**
	Praca w zespole, wyrażanie własnych opinii, prezentowanie efektów

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne					**28**	**8**			**2**	**38**
Studia niestacjonarne					**16**	**6**			**2**	**24**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Warsztat/ projekt	**Pogadanka, prezentacja multimedialna, praca w małych grupach, studium przypadku wykonanie zadania praktycznego, projekt.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	**ma wiedzę na temat podstawowych relacji pomiędzy organizacjami a innymi instytucjami tworzącymi ich otoczenie w skali krajowej i międzynarodowej**	**K1P_W04** **K1P_W05** **K1P_W09**
P_W02	**Zna wybrane metody analizy strategicznej organizacji i jej otoczenia**	**K1P_W04** **K1P_W05**

		K1P_W09 **K1P_W10** **K1P_W13**

P_W03	Student potrafi scharakteryzować strategie wyłaniające się w praktyce gospodarczej	K1P_W04 K1P_W05 K1P_W09 K1P_W10
	Umiejętności:	
P_U01	potrafi formułować i analizować problemy w celu rozwiązywania praktycznych problemów występujących w organizacji	K1P_U01 K1P_U06
P_U02	potrafi zastosować i ocenić przydatność wybranych metod i narzędzi do opisu i analizy działalności organizacji	K1P_U01 K1P_U06
P_U03	potrafi zweryfikować i ocenić przydatność wybranych metod i narzędzi do opisu i analizy otoczenia organizacji	K1P_U01 K1P_U06
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	jest przygotowany do analizy i krytycznej oceny dotyczącej stosowanej wiedzy z zakresu budowania strategii sektora MSP	K1P_K01
P_K02	Jest gotów do wypełnienia zobowiązań służących rozwojowi społecznemu i tworzenia inicjatyw w zakresie rozwoju sektora MSP w środowisku lokalnym	K1P_K03 K1P_K04
	V. TREŚCI KSZTAŁCENIA	
L p.	Warsztat:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
Wr1	Rozwój wiedzy o współczesnym przedsiębiorstwie. Rodzaje i specyfika przedsiębiorstw.	P_W01, P_W03 P_U01, P_K_02
Wr2	Przedsiębiorczość, przedsiębiorca, przedsiębiorstwo. Typologia i podstawowe cechy współczesnego przedsiębiorstwa.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K02
Wr3	Cykle życia przedsiębiorstwa - tworzenie, wzrost, upadłość przedsiębiorstw. Podejmowanie decyzji konstytutywnych i strategicznych związanych z rozwojem	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01
Wr4	Współczesne koncepcje rozwoju w naukach o zarządzaniu przedsiębiorstwem. Nadzór nad działalnością przedsiębiorstwa. Rodzaje i modele nadzoru.	P_W01, P_W02, P_U01, P_ K02
Wr5	Ścieżki wzrostu i rozwoju firm sektora MSP. Inwestycje a rozwój przedsiębiorstwa. Zasoby przedsiębiorstwa i źródła ich finansowania Przedsiębiorstwo w otoczeniu społeczno-gospodarczym. Społeczna odpowiedzialność biznesu (CSR)	P_W02, P_W03, P_U06, K_K06P
Lp.	Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
P1	Rodzaje i specyfika małych i średnich przedsiębiorstw.	P_W01, P_W03 P_U01, P_K_02

203

P2	Znaczenie sektora MŚP w gospodarce. MŚP w UE.	P_W01, P_W02, P_U01, P_K02

P3	**Analiza podstawowych zagadnień z zakresu strategii firm.**	**P W01, P W02, P W03, P U02, P_K01, P_K02**
P4	**Wykorzystanie głównych koncepcji strategii dla funkcjonowania firm sektora MSP.**	**P_W01, P_W02, P_U01, P_ K02**
P5	**Modelowanie ekonomiczne stosowane w firmach sektora MSP. Zastosowanie nowych koncepcji strategii w firmach sektora MSP.**	**P_W02, P_W03, P U02, P U03, P_K02**
P6	**Strategie wyłaniające się w praktyce gospodarczej firm sektora MSP. Przebudowa strategii w kolejnych fazach cyklu życia firm sektora MSP.**	**P W01, P W02, P W03, P U01, P U02, P U03, P_K01**
P7	**Strategia innowacji jako czynnik przedsiębiorczego rozwoju firm sektora MSP. Rola MSP w procesie budowy sojuszy strategicznych**	**P W01, P W02, P W03, P U01, P U02, P U03, P K01**
P8	**Zastosowanie koncepcji zarządzania logistycznego w budowie przewag strategicznych firm sektora MSP.**	**P W01, P W02, P W03, P U01, P U02, P U03, P K01**

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**	
	Wiedza:	
P_W01	**Egzamin pisemny, ocena prezentacji projektów**	**Wr1 - Wr5, P1 - P8**
P_W02	**Egzamin pisemny, ocena prezentacji projektów**	**Wr1 - Wr5, P1 - P8**
P_W03	**Egzamin pisemny, ocena prezentacji projektów**	**Wr1 - Wr5, P1 - P8**
	Umiejętności:	
P_U01	**Egzamin pisemny, ocena prezentacji projektów**	**Wr1 - Wr5, P1 - P8**
P_U02	**Egzamin pisemny, ocena prezentacji projektów**	**Wr1 - Wr5, P1 - P8**
P_U03	**Egzamin pisemny, ocena prezentacji projektów**	**Wr1 - Wr5, P1 - P8**
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	**Dyskusja, obserwacja i ocena zachowań studentów w czasie pracy**	**3 _ Pd 00**
P_K02	**Dyskusja, obserwacja i ocena zachowań studentów w czasie pracy**	**3 _ Pd 00**

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:**	**Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów**	**Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów**	**Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów**
P_W01	**zdefiniować pojęcie przedsiębiorczości, przedsiębiorcy, przedsiębiorstwa**	**zdefiniować pojęcie przedsiębiorczości, przedsiębiorcy, przedsiębiorstwa**	**zdefiniować pojęcia przedsiębiorczości, przedsiębiorcy, przedsiębiorstwa oraz wskazać ich znaczenie w rozwoju firmy**	**Zdefiniować wskazane pojęcia oraz omówić ich znaczenie w rozwoju przedsiębiorczości lokalnej i kraju**
P_W02	**dokonać analizy pojęć przedsiębiorczości,**	**dokonać analizy pojęć przedsiębiorczości,**	**dokonać analizy pojęć i wskazać główne cechy**	**dokonać analizy pojęć i wskazać główne cechy**

	przedsiębiorcy, przedsiębiorstwa.	przedsiębiorcy, przedsiębiorstwa.	współczesnego przedsiębiorcy, przedsiębiorstwa oraz pojęcia przedsiębiorczości.	współczesnego przedsiębiorcy, przedsiębiorstwa, pojęcia przedsiębiorczości oraz wykazać ich wpływ na rozwój konkurencyjności gospodarki.
P_W03	wskazać podstawowe koncepcje zarządzania przedsiębiorstwem.	wskazać podstawowe koncepcje zarządzania przedsiębiorstwem.	wskazać podstawowe koncepcje zarządzania oraz wskazać współczesne tendencje zarządzania przedsiębiorstwem.	Wskazać podstawowe koncepcje zarządzania oraz omówić zastosowanie nowych koncepcji i tendencji w zarządzaniu przedsiębiorstwem.
P_U01	formułować problemów w celu praktycznego ich rozwiązania.	formułować problemy w celu ich rozwiązania.	formułować i analizować problemy w celu ich rozwiązania praktycznego.	formułować i analizować problemy, zastosować odpowiednią wiedzę dla ich rozwiązania.
P_U02	ocenić przydatność rodzaju koncepcji do zastosowania w działalności organizacji.	ocenić przydatność rodzaju koncepcji do rozwoju działalności organizacji.	wybrać i ocenić przydatność rodzaju wybranych koncepcji do analizy rozwoju działalności wskazanej organizacji.	wybrać i ocenić przydatność koncepcji do rozwoju działalności organizacji w celu dokonania zmian.
P_U03	zweryfikować przydatność przygotowanego materiału do wyboru koncepcji zarządzania.	zweryfikować przydatność materiału.	potrafi krytycznie ocenić przydatność i jakość przyjętej koncepcji.	potrafi dokonać weryfikacji opracowanej koncepcji, określić jej przydatność i wskazać metodę jej wdrożenia.
P_K01	nie jest przygotowany do analizy i krytycznej oceny dotyczącej stosowanej wiedzy z zakresu budowania strategii sektora MSP.	jest przygotowany do analizy i krytycznej oceny dotyczącej stosowanej wiedzy z zakresu budowania strategii sektora MSP.	jest przygotowany do analizy i krytycznej oceny dotyczącej stosowanej wiedzy z zakresu budowania strategii sektora MSP.	jest przygotowany do analizy i krytycznej oceny dotyczącej stosowanej wiedzy z zakresu budowania strategii sektora MSP.
P_K02	nie jest gotów do wypełnienia zobowiązań służących rozwojowi społecznemu i tworzenia inicjatyw w zakresie rozwoju sektora MSP w środowisku lokalnym.	jest gotów do wypełnienia zobowiązań służących rozwojowi społecznemu i tworzenia inicjatyw w zakresie rozwoju sektora MSP w środowisku lokalnym.	jest gotów do wypełnienia zobowiązań służących rozwojowi społecznemu i tworzenia inicjatyw w zakresie rozwoju sektora MSP w środowisku lokalnym.	jest gotów do wypełnienia zobowiązań służących rozwojowi społecznemu i tworzenia inicjatyw w zakresie rozwoju sektora MSP w środowisku lokalnym.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	36h	22h
Egzaminy/zaliczenia	2h	2h
Udział w konsultacjach	4h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	21h	35h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	4h	4h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS

Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	**42 h / 1,7 ECTS**	**28 h / 1,1 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	**-/-**	**-/-**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	**75 h / 3 ECTS**	**75h/3ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań		

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- **Berliński L., Zarządzanie strategiczne małym przedsiębiorstwem, Ośrodek Postępu Organizacyjnego, Bydgoszcz 2002.**
- **Matejun M. (red.), Zarządzanie małą i średnią firmą, Difin, Warszawa 2012.**
- **Obłój K., Strategia organizacji, PWE, Warszawa 2007. _____**

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- **Godziszewski B, Haffer M, Stankiewicz M.J, Przedsiębiorstwo. Teoria i praktyka zarządzania, PWE, Warszawa 2011**
- **Janiuk I., Strategiczne dostosowanie polskich małych i średnich do konkurencji Europejskiej, Difin, Warszawa 2004.**
- **Marjański A., Strategia rozwoju kraju w latach 2007-20013, [w:] Projekty partnerskie a zamówienia publiczne, praca zbiorowa, SWSPiZ, Łódź 2008.**
- **Niedzielski P., Stawasz E., Poznańska K., Kapitał Ludzki - Innowacje - Przedsiębiorczość, SOOIPP, Szczecin 2009. Inne materiały dydaktyczne:**

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Przedsiębiorstwo rodzinne	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie, studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Specjalnościowy /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**III/5**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** **Wiedza z zakresu podstaw zarządzania.** **Umiejętności:** **Posługiwanie się pojęciami z zakresu podstaw zarządzania. Wykorzystanie wiedzy z zakresu podstaw zarządzania.**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne					**28**	**8**			**2**	**38**
Studia niestacjonarne					**16**	**6**			**2**	**24**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Warsztat/ projekt	**Pogadanka, prezentacja multimedialna, praca w małych grupach, studium przypadku wykonanie zadania praktycznego, projekt.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	**ma podstawową wiedzę na temat istoty przedsiębiorczości w działalności człowieka i zespołów pracowniczych oraz jej uwarunkowań**	**K1P_W03** **K1P_W04** **K1P_W05** **K1P_W06**
P_W02	**ma wiedzę na temat wybranych modeli zmian organizacyjnych oraz roli przywództwa i negocjacji w procesach przemian struktur i organizacji**	**K1P_W03** **K1P_W07** **K1P_W04**

		K1P_W05 K1P_W06 K1P_W07
P_W03	ma wiedzę na temat zasad tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości	K1P_W03 K1P_W04 K1P_W05 K1P_W06
	Umiejętności:	K1P_W07
P_U01	potrafi formułować i analizować problemy w celu rozwiązywania praktycznych problemów występujących w organizacji	K1P_U01 K1P_U03 K1P_U04 K1P_U09
P_U02	posiada elementarne umiejętności przewidywania zachowań członków organizacji w typowych sytuacjach, analizy wybranych motywów tych zachowań oraz wpływania na nie w określonym zakresie	K1P_U13 K1P_U01 K1P_U03 K1P_U04 K1P_U09
P_U03	posiada podstawowe umiejętności przygotowania typowych prac pisemnych oraz krótkich wystąpień ustnych związanych z problematyką zarządzania w języku polskim i języku obcym	K1P_U13 K1P_U01 K1P_U03 K1P_U04 K1P_U09
	Kompetencje społeczne:	K1P_U13
P_K01	jest gotów do postępowania etycznego w ramach wyznaczonych ról organizacyjnych i społecznych	K1P_K07
	V. TREŚCI KSZTAŁCENIA	
Lp.	Warsztat, projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Wprowadzenie do tematyki i zagadnień przedsiębiorstw rodzinnych w Polsce i na świecie. Pojęcie, istota i specyfika przedsiębiorstwa rodzinnego. Fazy rozwoju family business.	P_W01- P_W03 P_K01

T2	Małe przedsiębiorstwo - dominujący rodzaj biznesu rodzinnego. Źródła przedsiębiorczości rodzinnej. Struktury organizacyjne przedsiębiorstw rodzinnych.	P_W01- P_W03 P_U01-P_U03
T3	Sukcesja - międzypokoleniowy transfer własności i władzy w biznesie rodzinnym.	P_W01- P_W03

208

		P_U01-P_U03 P_K01
T4	Kultura organizacyjna przedsiębiorstw rodzinnych. Wartości w przedsiębiorstwach rodzinnych. Specyfika zarządzania zasobami ludzkimi.	P_W01- P_W03 P_U01-P_U03 P_K01
T5	Procesy zarządzania strategicznego w przedsiębiorstwach rodzinnych. Misja, wizja i cele strategiczne przedsiębiorstw rodzinnych.	P_W01- P_W03 P_U01-P_U03 P_K01
T6	Kluczowe problemy funkcjonowania przedsiębiorstw rodzinnych:, finansowanie wzrostu firmy, specyfika zarządzania, wpływ rodziny na funkcjonowanie biznesu.	P_W01- P_W03 P_U01-P_U03 P_K01
T7	Biznes rodzinny w praktyce, studia przypadków. Badania empiryczne biznesów rodzinnych w Polsce i na świecie.	P_W01- P_W03 P_U01-P_U03 P_K01
T8	Uwarunkowania rozwoju polskich firm rodzinnych. Doradcy i konsultanci - pomoc w drodze do osiągnięcia sukcesu firmy rodzinnej	P_W01- P_W03 P_U01-P_U03 P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	egzamin pisemny, ocena prezentacji projektów	Warsztat, projekt:
P_W02	egzamin pisemny, ocena prezentacji projektów	Warsztat, projekt:
P_W03	egzamin pisemny, ocena prezentacji projektów	Warsztat, projekt:
Umiejętności:		
P_U01	egzamin pisemny, projekt, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja	Warsztat, projekt:
P_U02	egzamin pisemny, projekt, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja	Warsztat, projekt:
P_U03	egzamin pisemny, projekt, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja	Warsztat, projekt:
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Dyskusja, obserwacja i ocena zachowań studentów w czasie pracy	Warsztat, projekt:

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów

P_W01	nie ma podstawowej wiedzy na temat istoty przedsiębiorczości w działalności człowieka i zespołów pracowniczych oraz jej uwarunkowań	ma podstawową wiedzę na temat istoty przedsiębiorczości w działalności człowieka i zespołów pracowniczych oraz niektórych jej uwarunkowań	ma podstawową wiedzę na temat istoty przedsiębiorczości w działalności człowieka i zespołów pracowniczych oraz jej uwarunkowań.	ma podstawową wiedzę na temat istoty przedsiębiorczości w działalności człowieka i zespołów pracowniczych oraz jej uwarunkowań podając przykłady z praktyki
P_W02	nie ma wiedzy na temat wybranych modeli zmian organizacyjnych oraz roli przywództwa i negocjacji	ma wiedzę na temat wybranych modeli zmian organizacyjnych oraz pod-	ma wiedzę na temat wybranych modeli zmian organizacyjnych oraz roli przywództwa i	ma wiedzę na temat wybranych modeli zmian organizacyjnych oraz roli przywództwa i negocjacji

	w procesach przemian struktur i organizacji	stawowej roli przywództwa i negocjacji w procesach przemian struktur i organizacji	negocjacji w procesach przemian struktur i organizacji	w procesach przemian struktur i organizacji odwołując się do przykładów z praktyki
P_W03	nie ma wiedzy na temat zasad tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości	ma wiedzę na temat niektórych zasad tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości	ma wiedzę na temat zasad tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości	ma wiedzę na temat zasad tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości podając przykłady z praktyki gospodarczej
P_U01	nie potrafi formułować i analizować problemy w celu rozwiązywania praktycznych problemów występujących w organizacji	potrafi formułować i analizować podstawowe problemy w celu rozwiązywania praktycznych problemów występujących w organizacji	potrafi formułować i analizować problemy w celu rozwiązywania praktycznych problemów występujących w organizacji	potrafi formułować i analizować złożone problemy w celu rozwiązywania praktycznych problemów występujących w organizacji
P_U02	nie posiada elementarnych umiejętności przewidywania zachowań członków organizacji w typowych sytuacjach, analizy wybranych motywów tych zachowań oraz wpływania na nie w określonym zakresie	posiada elementarne umiejętności przewidywania niektórych zachowań członków organiza[cji] w typowych sytuacjach, analizy wybranych motywów tych zachowań oraz wpływania na nie w określonym zakresie	posiada elementarne umiejętności przewidywania zachowań członków organizacji w typowych sytuacjach, analizy wybranych motywów tych zachowań oraz wpływania na nie w określonym zakresie	posiada elementarne umiejętności przewidywania zachowań członków organizacji w różnych sytuacjach, analizy wybranych moty wów tych zachowań oraz wpływania na nie w określonym zakresie
P_U03	nie posiada podstawowych umiejętności przygotowania typowych prac pisemnych oraz krótkich wystąpień ustnych związanych z problematyką zarządzania w języku polskim i języku obcym	posiada podstawowe umiejętności przygotowania typowych prac pisemnych oraz krótkich wystąpień ustnych związanych z podstawową problematyką zarządzania w języku polskim i języku obcym	posiada podstawowe umiejętności przygotowania typowych prac pisemnych oraz krótkich wystąpień ustnych związanych z problematyką zarządzania w języku polskim i języku obcym	posiada podstawowe umiejętności przygotowania prac pisemnych oraz krótkich wystąpień ustnych związanych z problematyką zarządzania w języku polskim i języku obcym
P_K01	nie jest gotów do postępowania etycznego w ramach wyznaczonych ról organizacyjnych i społecznych	jest gotów do postępowania etycznego w ramach wyznaczonych ról organizacyj nych i społecznych	jest gotów do postępowania etycznego w ramach wyznaczonych ról organizacyjnych i społecznych	jest gotów do postępowania etycznego w ramach wyznaczonych ról organizacyj nych i społecznych

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	**36h**	**22h**
Egzaminy/zaliczenia	**2h**	**2h**
Udział w konsultacjach	**4h**	**4h**
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	**8h**	**8h**
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	**21h**	**35h**
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	**4h**	**4h**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	**42 h / 1,7 ECTS**	**28 h / 1,1 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	**-/-**	**-/-**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	**75 h / 3 ECTS**	**75h/3ECTS**
210		
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań		
IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE		

Literatura podstawowa przedmiotu:

- **Jeżak J., Popczyk W., Winnicka-Popczyk A., Przedsiębiorstwo rodzinne. Funkcjonowanie i rozwój, Difin, Warszawa 2004.**
- **Sułkowski Ł. (red.), Determinanty rozwoju przedsiębiorstw rodzinnych w Polsce, TNOiK, Toruń 2005. - Sułkowski Ł., Marjański A., Firmy rodzinne, Poltext, Warszawa 2011. _____ Literatura uzupełniająca przedmiotu:**
- **Fleming Q.J., Tajniki przetrwania firmy rodzinnej, Helion, Gliwice 2006.**
- **Kowalewska A. (red.), Firmy rodzinne w polskiej gospodarce - szanse i wyzwania, PARP, Warszawa 2009.**
- **Sułkowski Ł., Organizacja a rodzina. Więzi rodzinne w życiu gospodarczym, TNOiK, Toruń 2004.**
- **Zawadka M. (red.), Firma w rodzinie czy rodzina w firmie- metodologia wsparcia firm rodzinnych, PARP, Warszawa 2012.**

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Źródła finansowania małych i średnich przedsiębiorstw	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie, studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Specjalnościowy /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**III/6**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** **Podstawowa wiedza z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem oraz finansów przedsiębiorstwa.** **Umiejętności:** **Posługiwanie się pojęciami z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem oraz finansów przedsiębiorstwa. Wykorzystanie wiedzy z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem oraz finansów przedsiębiorstwa.**
Kompetencje społeczne:	

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjo					**28**	**8**			**2**	**38**
Studia niestacjo					**16**	**6**			**2**	**24**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Warsztat/ projekt	**Pogadanka, prezentacja multimedialna, praca w małych grupach, studium przypadku wykonanie zadania praktycznego, projekt.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	

P_W01	zna obszary funkcjonalne organizacji oraz podstawowe relacje pomiędzy tymi obszarami	K1P_W05 K1P_W07 K1P_W11
P_W02	zna typowe metody badań i analiz w wybranych obszarach działalności organizacji (np. analizy rynku, analizy finansowej, jakości produktów i usług)	K1P_W05 K1P_W07

212

		K1P_W10 K1P_W11
P_W03	ma wiedzę na temat zasad tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości	K1P_W05 K1P_W07 K1P_W10
Umiejętności:		
P_U01	posiada elementarne umiejętności obserwacji identyfikacji uwarunkowań i kryteriów rozwiązywania typowych problemów organizacji	K1P_U03 K1P_U04 K1P_U08
P_U02	potrafi stosować wybrane metody oraz instrumenty analityczne i informatyczne wspierające proces podejmowania decyzji	K1P_U01 K1P_U03 K1P_U04 K1P_U08
P_U03	posiada elementarne umiejętności związane z samodzielnym podejmowaniem działalności gospodarczej	K1P_U03 K1P_U04 K1P_U08
Kompetencje społeczne:		
P_K01	jest przygotowany do organizowania i kierowania (na poziomie podstawowym) pracą zespołów zadaniowych, projektowych) i organizacji w środowisku pracy i poza nią	K1P_K06
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Warsztat, projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Istota i specyfika finansowania małych i średnich przedsiębiorstw.	P W01, P W02, P_U01,
T2	Dostępne dla małych i średnich przedsiębiorstw źródła finansowania- struktura finansowa	P W01, P W02, P_U01,
T3	Finansowanie małych i średnich przedsiębiorstw z kapitałów własnych (źródła zewnętrzne, źródła wewnętrzne).	P W02, P W03, P_U02, P_K01
T4	Finansowanie małych i średnich przedsiębiorstw z kapitałów obcych. Warunki pozyskania kapitału na rynku zewnętrznym	P W01, P W02, P_U01,

T5	Kredyt w finansowaniu małych i średnich przedsiębiorstw (rodzaje kredytów wykorzystywanych przez sektor MSP, zasady udzielania kredytu, zabezpieczenia kredytu).	P W02, P W03, P_U02, P_K01
T6	Alternatywne dla kredytu bankowego źródła finansowania małych i średnich przedsiębiorstw (fundusze wysokiego ryzyka Venture capital, Anioły biznesu (busines angels), franchising, factoring, leasing).	P W02, P W03, P_U02, P_K01
T7	Instrumenty pomocy finansowej dla małych i średnich firm w Polsce (analiza działalności: funduszy pożyczkowych i funduszy poręczeniowych).	P W02, P W03, P U03, P U04, P K01,

213

T8	Wsparcie finansowe dla sektora MSP z funduszy strukturalnych.	P W02, P W03, P U03, P U04, P_K01,

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	egzamin pisemny, ocena prezentacji projektów	Warsztat, projekt:
P_W02	egzamin pisemny, ocena prezentacji projektów	Warsztat, projekt:
P_W03	egzamin pisemny, ocena prezentacji projektów	Warsztat, projekt:
Umiejętności:		
P_U01	egzamin pisemny, ocena wykonanych ćwiczeń problemowych, ocena prezentacji projektów	Warsztat, projekt:
P_U02	egzamin pisemny, ocena wykonanych ćwiczeń problemowych, ocena prezentacji projektów	Warsztat, projekt:
P_U03	egzamin pisemny, ocena wykonanych ćwiczeń problemowych, ocena prezentacji projektów	Warsztat, projekt:
Kompetencje społeczne:		
P_K01	dyskusja, obserwacja i ocena zachowań studentów w czasie pracy	Warsztat, projekt:

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	przedstawić istoty i zasad finansowania msp	zdefiniować i opisać istotę finansowania	zdefiniować i opisać istotę oraz specyfikę finansowania msp	Zdefiniować i opisać istotę, specyfikę oraz potrafi zinterpretować odmienność finansowania msp
P_W02	wskazać dostępnych dla msp źródeł finansowania	wskazać podstawowe źródła finansowania	wskazać podstawowe źródła finansowania oraz ich strukturę	Wskazać dostępne źródła finansowania, ich strukturę oraz ich wpływ na rozwój msp

P_W03	**wskazać możliwości finansowania w oparciu o kapitały własne**	**wskazać możliwości finansowania z kapitałów własnych**	**wskazać sposoby finansowania msp z kapitałów własnych, wskazać źródła we wietrzne i zewnętrzne**	**wskazać źródła zewnętrzne i wewnętrzne finansowania msp i dokonać ich charakterystyki**
P_U01	**zidentyfikować uwarunkowań i kryteriów rozwiązywania typowych problemów organizacji**	**wskazać uwarunkowania rozwiązywania typowych problemów**	**wskazać uwarunkowania i kryteria rozwiązywania problemów organizacji**	**zdiagnozować problem i dokonać wyboru kryteriów rozwiązania problemu**
P_U02	**przedstawić metod i narzędzi analitycznych oraz systemy informatyczne wspierające rozwiązanie problemu**	**wskazać podstawowe metody i narzędzia rozwiązania problemu**	**wskazać metody i narzędzia analityczne oraz systemy informatyczne do rozwiązania problemu**	**zaprojektować zestaw niezbędnych narzędzi i systemów informatycznych dla konkretnego przypadku**
P_U03	**wskazać czynności związanych z podjęciem działalności gospodarczej**	**wskazać podstawowe czynności związane z podjęciem działalności gospodarczej**	**wskazać i omówić kolejne kroki związane z podjęciem działalności gospodarczej**	**wskazać i omówić działania związane z przygoto-**

				waniem działalności gospodarczej i jej finansowania
P_K01	**Nie jest przygotowany do organizowania i kierowania (na poziomie podstawowym) pracą zespołów zadaniowych, projektowych) i organizacji w środowisku pracy i poza nią**	**jest przygotowany do organizowania i kierowania (na poziomie podstawowym) pracą zespołów zadaniowych, projektowych) i organizacji w środowisku pracy i poza nią**	**jest przygotowany do organizowania i kierowania (na poziomie podstawowym) pracą zespołów zadaniowych, projektowych) i organizacji w środowisku pracy i poza nią**	**jest przygotowany do organizowania i kierowania (na poziomie podstawowym) pracą zespołów zadaniowych, projektowych) i organizacji w środowisku pracy i poza nią**

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	**36h**	**22h**
Egzaminy/zaliczenia	**2h**	**2h**
Udział w konsultacjach	**4h**	**4h**
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	**8h**	**8h**
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	**21h**	**35h**
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	**4h**	**4h**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	**42 h / 1,7 ECTS**	**28 h / 1,1 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	**-/-**	**-/-**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	**75 h / 3 ECTS**	**75h/3ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań		

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu: - **Latoszek E., Finansowanie MSP w Polsce ze środków finansowych UE jako czynnik wpływający na konkurencyjność przedsiębiorstw, SGH, Warszawa 2008.** - **Piasecki B. (red.), Ekonomika i zarządzanie małą firmą, PWN, Warszawa 2001.** - **Skowronek-Mielczarek A., Małe i średnie przedsiębiorstwa. Źródła finansowania, C. H. Beck, Warszawa 2007.**
Literatura uzupełniająca przedmiotu: - **Bartkowiak B., Fundusze pożyczkowe i poręczeniowe w finansowaniu małych i średnich przedsiębiorstw - w Polsce, CeDeWu, Warszawa 2009.** - **Mikołajczyk B., Krawczyk M., Aniołowie biznesu w sektorze MSP, Difin, Warszawa 2007.** - **Waniak-Michalak H., Pozabankowe źródła finansowania małych i średnich przedsiębiorstw, Wolters Kluwer Business, Warszawa 2007.**

215

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Przedsiębiorczość i innowacyjność w zarządzaniu małym przedsiębiorstwem	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie, studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Specjalnościowy /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**III/6**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** **Wiedza z zakresu podstaw zarządzania i nauk o przedsiębiorstwie.** **Umiejętności:** **Posługiwanie się pojęciami z zakresu podstaw zarządzania i nauk o przedsiębiorstwie. Wykorzystanie wiedzy z zakresu podstaw zarządzania i nauk o przedsiębiorstwie.**
Kompetencje społeczne:	

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjo					**28**	**8**			**2**	**38**
Studia niestacjo					**16**	**6**			**2**	**24**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Warsztat/ projekt	**Pogadanka, prezentacja multimedialna, praca w małych grupach, studium przypadku wykonanie zadania praktycznego, projekt.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW		
L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	ma podstawową wiedzę na temat istoty przedsiębiorczości w działalności człowieka i zespołów pracowniczych oraz jej uwarunkowań	K1P_W03 K1P_W04 K1P_W05 K1P_W07

P_W02	zna wybrane koncepcje teorii organizacji w odniesieniu do ich powstania, funkcjonowania, przekształcania i rozwoju	K1P_W03 K1P_W04 K1P_W05 K1P_W07
P_W03	ma wiedzę na temat zasad tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości	K1P_W03 K1P_W04 K1P_W05 K1P_W07
	Umiejętności:	
P_U01	potrafi formułować i analizować problemy w celu rozwiązywania praktycznych problemów występujących w organizacji	K1P_U01 K1P_U03 K1P_U04 K1P_U08
P_U02	potrafi dostrzegać potrzeby zmian w organizacji i ma podstawowe umiejętności opracowywania zarządzania zmianami	K1P_U01 K1P_U03 K1P_U04 K1P_U08
P_U03	ma umiejętność stosowania wybranych elementów wiedzy specjalistycznej do współpracy z przedstawicielami innych obszarów funkcjonowania w typowych sytuacjach zawodowych	K1P_U01 K1P_U03 K1P_U04 K1P_U08
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	jest gotów wykorzystując wiedzę i jej znaczenie do przekazywania i obrony własnych poglądów	K1P_K01 K1P_K02

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Warsztat/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	**Analiza typów przedsiębiorczości i organizacji przedsiębiorczych**	**P W11, P K01, P_U01**
T2	**Miejsce małej firmy w teoriach ekonomicznych. Podejście dynamiczne - modele cyklu życia**	**P W01, P W02, P_ U01, P_K01**
T3	**Znaczenie intraprzedsiębiorczości we współczesnej gospodarce**	**P W01, P W02, P_U02, P_K01**
T4	**Wybrane problemy zarządzania MSP**	**P W03, P U03, P_K01**

217

T5	**Oddziaływanie otoczenia na rozwój MSP. Wyzwania stojące przed MSP**	**P_W03, P_U03**
T	**Proces innowacyjny w małym przedsiębiorstwie i sposób finansowania innowacji**	**P_W03, P_U03**
T7	**Wpływ innowacji na konkurencyjność przedsiębiorstw. Innowacje w sektorze MSP**	**P W02, P W03, P_K01,**
T8	**Zarządzanie innowacjami. Wsparcie innowacyjności firm sektora MSP**	**P W02, P W03, P_U03, P_K01**

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	**egzamin pisemny, ocena prezentacji projektów**	**Warsztat, projekt:**
P_W02	**egzamin pisemny, ocena prezentacji projektów**	**Warsztat, projekt:**
P_W03	**egzamin pisemny, ocena prezentacji projektów**	**Warsztat, projekt:**
Umiejętności:		
P_U01	**egzamin pisemny, ocena wykonanych ćwiczeń problemowych, ocena prezentacji projektów**	**Warsztat, projekt:**
P_U02	**egzamin pisemny, ocena wykonanych ćwiczeń problemowych, ocena prezentacji projektów**	**Warsztat, projekt:**
P_U03	**egzamin pisemny, ocena wykonanych ćwiczeń problemowych, ocena prezentacji projektów**	**Warsztat, projekt:**
Kompetencje społeczne:		
P_K01	**dyskusja, obserwacja i ocena zachowań studentów w czasie pracy**	**Warsztat, projekt:**
P_K02	**dyskusja, obserwacja i ocena zachowań studentów w czasie pracy**	**Warsztat, projekt:**

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** **Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:**	**Zakres ocen 3,0-3,5** **Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów**	**Zakres ocen 4,0-4,5** **Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów**	**Ocena bardzo dobra** **Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów**

P_W01	**wskazać typów przedsię-biorczości i organizacji przedsiębiorczych**	**wskazać typy przedsiębiorczości i organizacje przedsiębiorcze**	**zanalizować i omówić typy przedsiębiorczości oraz organizacji**	**omówić typy przedsię-biorczości i organizacje przedsiębiorcze oraz wskazać ich miejsce w teoriach ekonomicznych**
P_W02	**przedstawić znaczenia intraprzedsiębiorczości we współczesnej gospodarce**	**przedstawić znaczenie intraprzedsiebiorczości**	**przedstawić znaczenie intraprzedsiebiorczości w gospodarce i jej wpływ na rozwój MSP**	**omówić znaczenie intra-przedsiębiorczości, jej wpływ na rozwój MSP oraz rozwiązywania problemów stojących przed MSP**
P_W03	**wyjaśnić wpływu otoczenia na rozwój MSP**	**wskazać na związek wpływu otoczenia na rozwój MSP**	**uzasadnić i wykazać wpływ otoczenia na rozwój MSP**	**uzasadnić i wykazać wpływ otoczenia na rozwój MSP oraz rozwiązywanie wyzwań stojących przed MSP**
P_U01	**formułować i analizować problemów w celu roz-wiązywania problemów występujących w organi-zacji**	**formułować problemy w podstawowym zakresie w celu ich rozwiązania**	**określić problem i jego złożoność w celu przy-gotowania ich rozwią-zania**	**określić zakres i złożoność problemu wpływającego na funkcjonowanie organizacji i wskazać drogę rozwiązania**

P_U02	**dostrzec potrzeby zmian w organizacji i wskazać kolejności działań w zarządzaniu zmianą**	**dostrzec potrzebę doko-nania zmian w zarządzaniu organizacją**	**potrafi zaprojektować i przeprowadzić zmianę**	**potrafi wskazać problem, zaprojektować i przeprowadzić zmianę**
P_U03	**zastosować wybranych elementów wiedzy specjalistycznej do współpracy z przedstawicielami innych obszarów funkcjonowania w typowych sytuacjach zawodowych**	**wykorzystać elementy wiedzy do współpracy w różnych obszarach**	**wykorzystać wybrane elementy wiedzy specjalistycznej do współpracy z przedstawicie lami innych obszarów oraz samodzielnego działania**	**wykorzystywać elementy wiedzy do współpracy z przedstawicielami innych obszarów funkcjonowania i twórczego wykorzystywania wiedzy do inicjowania wspólnych działań**
P_K01	**nie jest gotów wykorzy-stując wiedzę i jej zna-czenie do przekazywania i obrony własnych pogląd-ów**	**jest gotów wykorzystując wiedzę i jej znaczenie do przekazywania i obrony własnych poglądów**	**jest gotów wykorzystując wiedzę i jej znaczenie do przekazywania i obrony własnych poglądów**	**jest gotów wykorzystując wiedzę i jej znaczenie do przekazywania i obrony własnych poglądów**

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	**36h**	**22h**
Egzaminy/zaliczenia	**2h**	**2h**
Udział w konsultacjach	**4h**	**4h**
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	**8h**	**8h**
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	**21h**	**35h**
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	**4h**	**4h**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	**42 h / 1,7 ECTS**	**28 h / 1,1 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	**-/-**	**-/-**

Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	**75 h / 3 ECTS**	**75h/3ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań		

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- **Duraj J., Papiernik- Wojdera M., Przedsiębiorczość i innowacyjność, Difin, Warszawa 2010.**
- **Piasecki B. (red.), Ekonomika i zarządzanie małą firmą, PWN, Warszawa 2001.**
- **Safin K. (red.), Zarządzanie małym i średnim przedsiębiorstwem, AE im. O. Langego, Wrocław 2008.**

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- **Gerber M.E., Mit przedsiębiorczości, MT Biznes, Warszawa 2007.**
- **Głodek P., Kornecki J. Ropęga J., Funkcjonowanie małych i średnich przedsiębiorstw we współczesnej gospodarce, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2005.**
- **Łuczka T., Małe i średnie przedsiębiorstwa - szkice o współczesnej przedsiębiorczości, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2005.**

219

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Cyfryzacja i gospodarka elektroniczna w MŚP

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie, studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Specjalnościowy /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**III / 5**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza na temat systemów informatycznych w zarządzaniu. Umiejętność posługiwania się komputerem, wyszukiwarkami internetowymi. Umiejętność pracy w grupie.**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne					**28**	**8**			**2**	**38**
Studia niestacjonarne					**16**	**6**			**2**	**24**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Warsztat/ projekt	**Pogadanka, prezentacja multimedialna, praca w małych grupach, studium przypadku wykonanie zadania praktycznego, projekt.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW		
L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza:		
P_W01	Student zna pojęcia związane z systemami informatycznymi.	K1P_W01 K1P_W03
P_W02	Student zna modele biznesowe w gospodarce elektronicznej.	K1P_W01 K1P_W03
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi wskazać zastosowanie zintegrowanych systemów informatycznych.	K1P_U01 K1P_U04 K1P_U09
P_U02	Student potrafi wskazać prawne aspekty wykorzystania systemów informatycznych.	K1P_U01

		K1P_U04 K1P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy uwzględniając uwarunkowania ekonomiczne i prawne dla rozwoju gospodarki elektronicznej	K1P_K05
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Warsztat/Pojekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Rola i znaczenie informacji, pojęcie społeczeństwa informacyjnego, formaty i elektroniczna wymiana danych.	P W01, P W02, P_K01
T2	Podstawowe cechy, normy i standardy gospodarki elektronicznej.	P_W01, P_K01
T3	Sekwencja pojęć: e-Gospodarka -> e-Biznes. Kategorie e-Biznesu: B2C, B2B, B2A, C2C, C2B, C2A.	P W01, P W02, P_K01
T4	Rozwiązania informatyczne e-Państwa (e-Administracja, e-Sądy). Informatyczne platformy wspierające biznes elektroniczny. Elektroniczny podpis.	P W01, P W02, P_K01
T5	Modele biznesowe w gospodarce elektronicznej oraz systemy zarządzania relacjami z klientami.	P W01, P W02, P_K01
T6	Zintegrowane systemy informatyczne wsparcia procesów elektronicznej gospodarki: ERP, CRM, WMS, SCM, BI.	P W01, P U01, P_K01
T7	Bezpieczeństwo danych oraz uwarunkowania prawne funkcjonowania gospodarki elektronicznej: ochrona danych osobowych, GIODO, prawo autorskie.	P W01, P U01, P_U02, P_K01
T8	Nowoczesne technologie i przyszłość gospodarki elektronicznej. Metody sztucznej inteligencji, chmura obliczeniowa, technologie mobilne.	P W01, P W02, P U01, P U02, P_K01
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	egzamin pisemny	Warsztat, projekt:
P_W02	egzamin pisemny	Warsztat, projekt:
P_W03	egzamin pisemny	Warsztat, projekt:
Umiejętności:		
P_U01	egzamin pisemny	Warsztat, projekt:
P_U02	egzamin pisemny	Warsztat, projekt:
Kompetencje społeczne:		
P_K01	obserwacja w czasie dyskusji	Warsztat, projekt:

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	wymienić pojęć związanych z systemami informatycznymi.	wymienić i zdefiniować podstawowe poję-	wymienić i zdefiniować różnorodne poję-	wymienić, zdefiniować i wskazać zastosowanie różnorodnych

		cia związane z systemami informatycznymi.	cia związane z systemami informatycznymi.	pojęć związanych z systemami informatycznymi.
P_W02	wymienić modeli biznesowych w gospodarce elektronicznej.	wymienić podstawowe modele biznesowe w gospodarce elektronicznej.	wymienić różnorodne modele biznesowe w gospodarce elektronicznej.	wymienić i zdefiniować różnorodne modele biznesowe w gospodarce elektronicznej.
P_U01	wskazać zastosowania zinte-growanych systemów informatycznych.	wskazać zastosowanie podstawowych zinte-growanych systemów informatycznych.	wskazać zastosowania różnych zintegrowanych systemów informatycznych.	wskazać zastosowania i zdefiniować różne zintegrowane systemy informatyczne.
P_U02	wskazać prawnych aspektów wykorzystania systemów informatycznych.	wskazać podstawowe prawne aspekty wyko-rzystania systemów informatycznych.	wskazać prawne aspekty wykorzystania systemów informatycznych.	wskazać i zdefiniować prawne aspekty wyko-rzystania systemów informatycznych.
P_K01	nie jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy uwzględniając uwarunkowania ekonomiczne i prawne dla rozwoju gospodarki elektronicznej	jest gotów do działania w sposób przedsię-biorczy uwzględniając uwarunkowania eko-nomiczne i prawne dla rozwoju gospodarki elektronicznej	jest gotów do działania w sposób przedsię-biorczy uwzględniając uwarunkowania eko-nomiczne i prawne dla rozwoju gospodarki elektronicznej	jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy uwzględniając uwarunkowania eko-nomiczne i prawne dla rozwoju gospodarki elektronicznej

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	**36h**	**22h**
Egzaminy/zaliczenia	**2h**	**2h**
Udział w konsultacjach	**4h**	**4h**
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	**8h**	**8h**
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	**21h**	**35h**
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	**4h**	**4h**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75 h / 3 ECTS**	**75 h / 3 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	**42 h / 1,7 ECTS**	**28 h / 1,1 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	**-/-**	**-/-**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	**75 h / 3ECTS**	**75h/3ECTS**

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Olszak C., Ziemba E. (red.), Strategie i modele gospodarki elektronicznej, Wyd. PWN, Warszawa 2007.
- Januła E., Truś T., Gospodarka elektroniczna, Wyd. Difin, Warszawa 2010.

-**Literatura uzupełniająca przedmiotu:** Kisielnicki J., MIS systemy informatyczne zarządzania. Wyd. Placet, Warszawa 2009.

- Wrycza S. (red.), Informatyka dla ekonomistów, Wyd. UG, Gdańsk 2000.

-**Inne materiały dydaktyczne:**

http://e-fakty.pl **(na stronach e-fakty.pl dostępne są coroczne raporty ILiM na temat Elektronicznej Gospodarki w Polsce)**

http://www.egospodarka.pl

222

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Zarządzanie relacjami biznesowymi	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie, studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Specjalnościowy /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**III / 5**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**brak**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin

Studia stacjonarne					**28**	**8**			**2**	**38**
Studia niestacjonarne					**16**	**6**			**2**	**24**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Warsztat/ projekt	**Pogadanka, prezentacja multimedialna, praca w małych grupach, studium przypadku wykonanie zadania praktycznego, projekt..**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	**Student definiuje i opisuje istotę otoczenia marketingowego przedsiębiorstw.**	**K1P_W02** **K1P_W03** **K1P_W05**
P_W02	**Zna i charakteryzuje elementy i narzędzia koncepcji marketingu relacji.**	**K1P_W07** **K1P_W02** **K1P_W03** **K1P_W05**
	Umiejętności:	**K1P_W07**

223

P_U01	**Student umie określić charakterystykę poszczególnych modeli marketingu relacji.**	**K1P_U01** **K1P_U05**
P_U02	**Potrafi zaplanować wykorzystanie narzędzi koncepcji marketingu relacji oraz systemy zarządzania relacjami**	**K1P_U01** **K1P_U05**
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	**Jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy uwzględniając uwarunkowania marketingowe**	**K1P_K05**

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Warsztat:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	**Ewolucja marketingu, otoczenie marketingowe przedsiębiorstw. Rola poszczególnych podmiotów otoczenia w koncepcji marketingu relacji.**	**P W01, P U01, P_K01**

W2	Podstawowe pojęcia marketingu relacji, geneza jego powstania, cechy marketingu relacji.	P W01, P U02, P_K01
W3	Elementy i narzędzia koncepcji marketingu relacji. Elementy koncepcji marketingu relacji: jakość, programy lojalnościowe.	P W02, P U02, P_K01
W4	Systemy zarządzania relacjami. Opis i rola CRM-u we wdrażaniu koncepcji marketingu relacji w przedsiębiorstwie.	P W01, P U02, P_K01
L p.	Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Podstawowe modele marketingu relacji. Model sześciu rynków, model firmy i jej partnerstwa. Model Gummessona, model wymiany powiązań.	P W01, P U01, P_K01,
T	Marketing wewnętrzny, komunikacja indywidualna. Budowanie relacji.	P W01, P U02, P_K01,
T3	Elementy i narzędzia koncepcji marketingu relacji. Elementy koncepcji marketingu relacji: jakość, programy lojalnościowe.	P W02, P_U02,_K01,
T4	Systemy zarządzania relacjami. Opis i rola CRM-u we wdrażaniu koncepcji marketingu relacji w przedsiębiorstwie.	P W02, P_U02,_K01,

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	egzamin pisemny, projekt, prezentacja, zadanie zespołowe, obserwacja	Warsztat, projekt:
P_W02	egzamin pisemny, projekt, prezentacja, zadanie zespołowe, obserwacja	Warsztat, projekt:
Umiejętności:		
P_U01	egzamin pisemny, projekt, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja	Warsztat, projekt:
P_U02	projekt, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja	Warsztat, projekt:
Kompetencje społeczne:		
P_K01	projekt, prezentacja, wypowiedź ustna, zadanie zespołowe, obserwacja	Warsztat, projekt:

224

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	zdefiniować i opisać istoty żadnych elementów otoczenia marketingowego przedsię-biorstw	zdefiniować i opisać istotę części elementów otoczenia marketingowego przedsię-biorstw	zdefiniować i opisać istotę większości elementów otoczenia marketingowego przedsiębiorstw	zdefiniować i opisać istotę wszystkich elementów otoczenia marketingowego przedsiębiorstw; podaje interpretację tych zagadnień
P_W02	opisać żadnych elementów i narzędzi koncepcji marketingu relacji	opisać część elementów i narzędzi koncepcji marketingu relacji	opisać większość elementów i narzędzi koncepcji marketingu relacji	opisać wszystkie ele-menty i narzędzia koncepcji marketingu rela[cji]
P_U01	określić charakterystyki żadnych modeli marketingu relacji	określić charakterystykę części modeli marketingu relacji	określić charakterystykę większości modeli marketingu relacji	określić charakterystykę wszystkich modeli marketingu relacji

P_U02	**zaplanować wykorzystania narzędzi koncepcji marketingu relacji ani systemów zarządzania relacjami**	**zaplanować wykorzystanie części narzędzi koncepcji marketingu relacji oraz systemów zarządzania relacjami**	**zaplanować wykorzystanie większości narzędzi koncepcji marketingu relacji oraz systemów zarządzania relacjami**	**zaplanować wykorzystanie wszystkich narzędzi koncepcji marketingu relacji oraz systemów zarządzania relacjami**
P_K01	**nie jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy uwzględniając uwarunkowania marketingowe**	**jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy uwzględniając uwarunkowania marketingowe**	**jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy uwzględniając uwarunkowania marketingowe**	**jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy uwzględniając uwarunkowania marketingowe**

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	36h	22h
Egzaminy/zaliczenia	2h	2h
Udział w konsultacjach	4h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	21h	35h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	4h	4h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,7 ECTS	28 h / 1,1 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	75 h / 3ECTS	75h/3ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań		

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:
- Olszak C., Ziemba E. (red.), Strategie i modele gospodarki elektronicznej, Wyd. PWN, Warszawa 2007.

225

- Januła E., Truś T., Gospodarka elektroniczna, Wyd. Difin, Warszawa 2010.
- Kisielnicki J., MIS systemy informatyczne zarządzania. Wyd. Placet, Warszawa 2009.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Wrycza S. (red.), Informatyka dla ekonomistów, Wyd. UG, Gdańsk 2000.
- Nowicki A. (red.), Komputerowe wspomaganie biznesu, Wyd. Placet, Warszawa 2006.

Inne materiały dydaktyczne: http://e-fakty.pl (na stronach e-fakty.pl dostępne są coroczne raporty ILiM na temat Elektronicznej Gospodarki w Polsce) http://www.egospodarka.pl http://www.web.gov.pl

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Zarządzanie projektowe	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie, studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Specjalnościowy /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**III / 6**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Ogólna wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu podstaw zarządzania, ekonomii.**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne					**28**	**8**			**2**	**38**
Studia niestacjonarne					**16**	**6**			**2**	**24**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Warsztat/ projekt	**Pogadanka, prezentacja multimedialna, praca w małych grupach, studium przypadku wykonanie zadania praktycznego, projekt.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	**Charakteryzuje podstawowe pojęcia i definicje związane z projektami.**	**K1P_W01** **K1P_W05** **K1P_W13**
P_W02	**Opisuje etapy procesu zarządzania projektami.**	**K1P_W01** **K1P_W05** **K1P_W13**
P_W03	**Charakteryzuje metody, techniki i zarządzania projektami.**	**K1P_W01** **K1P_W05** **K1P_W13**
	Umiejętności:	
P_U01	**Analizuje i uzasadnia celowość stosowania poszczególnych metod, technik i narzędzi zarządzania projektami.**	**K1P_U01**

		K1P_U04 K1P_U08 K1P_U11
P_U02	Stosuje poszczególne metody, techniki i narzędzia zarządzania projektami.	K1P_U01 K1P_U04 K1P_U08 K1P_U11
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do nadawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych	K1P_K02 K1P_K06
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Warsztat, projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Podstawy zarządzania projektami definicje i pojęcia, cykl życia projektem.	P W01, P U01, P_U02, P_K01,
T2	Planowanie projektu, harmonogram, zarządzanie zakresem projektu, zarządzanie budżetem.	P W02, P U01, P_U02, P_K01,
T3	Zarządzanie zmianą , jakością i czasem w projekcie.	P W03, P U01, P_U02, P_K01,
T4	Metodyka zarządzania projektem europejskim.	P W02, P W03, P U01, P U02, P_K01,
T5	Zarządzanie projektem metodą Earned Value.	P W02, P W03, P U01, P U02, P_K01,
T6	Zarządzanie komunikacją i zespołem w projekcie.	P W02, P W03, P U01, P U02, P_K01,
T7	Zarządzanie portfelem projektów.	P W02, P W03, P U01, P U02, P_K01,
T8	Przegląd rożnych technik i metodyk zaczadzania projektami, analiza, porównanie.	P W03, P U01, P_U02, P_K01,
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Pisemny sprawdzian wiedzy.	Warsztat, projekt:
P_W02	Pisemny sprawdzian wiedzy.	Warsztat, projekt:

P_W03	**Pisemny sprawdzian wiedzy.**	**Warsztat, projekt:**
	Umiejętności:	
P_U01	**Dyskusja, projekt.**	**Warsztat, projekt:**

228

P_U02	**Dyskusja, projekt.**	**Warsztat, projekt:**
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	**Ocena wykonania projektu.**	**Warsztat, projekt:**

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	charakteryzować podstawowych pojęć i definicji związanych z projektami.	charakteryzować podstawowe pojęcia i definicje związane z projektami.	w sposób pełny charakteryzować podstawowe pojęcia i definicje związane z projektami.	szczegółowo charakteryzować podstawowe pojęcia i definicje związane z projektami, odwołując się do literatury przedmiotu i przykładów praktycznych.
P_W02	opisać etapów procesu zarządzania projektami.	opisać częściowo wybrane etapy procesu zarządzania projektami.	opisać poprawnie i obszernie etapy procesu zarządzania projektami.	opisać wyczerpująco etapy procesu zarządzania projektami, odwołując się do literatury przedmiotu i przykładów praktycznych.
P_W03	charakteryzować metod, technik i narzędzi zarządzania projektami.	charakteryzować podstawowe metody, techniki i narzędzi zarządzania projektami.	charakteryzować metody, techniki i narzędzia zarządzania projektami.	charakteryzować wyczerpująco metody, techniki i narzędzi zarządzania projektami, odwołując się do literatury przedmiotu i przykładów praktycznych.
P_U01	analizować i uzasadniać celowości stosowania poszczególnych metod, technik i narzędzi zarządzania projektami.	analizować i uzasadniać celowość stosowania wybranych metod, technik i narzędzi zarządzania projektami, popełniając przy tym akceptowalne błędy.	analizować i uzasadniać celowość stosowania poszczególnych metod, technik i narzędzi zarządzania projektami, przekonywująco uzasadniając tok swojego myślenia.	analizować i uzasadniać celowość stosowania poszczególnych metod, technik i narzędzi zarządzania projektami, wyciągając samodzielne wnioski.
P_U02	stosować poszczególnych metod, technik i narzędzi zarządzania projektami.	stosować wybrane metody, techniki i narzędzia zarządzania projektami, popełniając przy tym akceptowalne błędy.	stosować metody, techniki i narzędzia zarządzania projektami, osiągając zadawalające rezultaty.	stosować kompleksowo poszczególne metody, techniki i narzędzia zarządzania projektami, osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_K01	nie jest gotów do nadawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych	jest gotów do nadawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych	jest gotów do nadawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych	jest gotów do nadawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Obciążenie studenta

Rodzaj aktywności ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	36h	22h
Egzaminy/zaliczenia	2h	2h
Udział w konsultacjach	4h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h

229

Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	21h	35h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	4h	4h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,7 ECTS	28 h / 1,1 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	75 h / 3 ECTS	75h/3ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań		

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Barker S., Rob C., Zarządzanie projektem, PWE, Warszawa 2010.
- Knosala R., Łapuńka I., Operacyjne zarządzanie projektami, PWE, Warszawa 2015.
-

Pawlak M., Zarządzanie projektami, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Brown T., Zmiana przez design thinking. Jak design thinking zmienia organizacje i pobudza innowacyjność, Libron, Kraków 2016.
- Kopczewski M., Alfabet zarządzania projektami, OnePress - Helion, Gliwice 2009
- Wiśniewska J. (red.), Janasz K. (red.), Zarządzanie projektami w organizacji, Difin, Warszawa 2014.

Inne materiały dydaktyczne:

230

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Bezpieczeństwo informacji

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Specjalnościowy /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	III / 6

Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Podstawowa wiedza, umiejętności kompetencje z Podstaw prawa, Podstaw zarządzania**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne					**28**	**8**			**2**	**38**
Studia niestacjonarne					**16**	**6**			**2**	**24**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Warsztat/ projekt	**Pogadanka, prezentacja multimedialna, praca w małych grupach, studium przypadku wykonanie zadania praktycznego, projekt.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	**Objaśnia podstawowe definicje związane z bezpieczeństwem oraz rolę i znaczenie informacji w zarządzaniu przedsiębiorstwem, bezpieczeństwo transakcji elektronicznych, podpis elektroniczny.**	**K1P_W01** **K1P_W02** **K1P_W05** **K1P_W10**
P_W02	**Wymienia właściwości informacji, źródła zagrożeń bezpieczeństwa SI oraz rodzaje działalności informacyjnej.**	**K1P_W11** **K1P_W01** **K1P_W02** **K1P_W05** **K1P_W10**
P_W03	**Charakteryzuje techniczne sposoby ochrony informacji.**	**K1P_W11K1P_W01**

231

		K1P_W02 **K1P_W05** **K1P_W10** **K1P_W11**
	Umiejętności:	
P_U01	**Analizuje i ocenia techniczne sposoby ochrony informacji.**	**K1P_U04** **K1P_U05** **K1P_U06**

P_U02	Przewiduje konsekwencje rozwoju technik teleinformatycznych.	K1P_U04 K1P_U05 K1P_U06
P_U03	Analizuje i ocenia bezpieczeństwo SI.	K1P_U04 K1P_U05 K1P_U06
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia funkcji zarządczych przestrzegając zasad etyki w szczególności w zakresie bezpieczeństwa informacji	K1P_K07
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Warsztat/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Rola i znaczenie informacji w zarządzaniu przedsiębiorstwem.	P_W01, P_K01,
T2	Charakterystyka informacji. Właściwości informacji Systemy informacyjne w przedsiębiorstwie.	P W01, P W02, P U01, P U02, P_U03, P_K01,
T3	Istota i znaczenie bezpieczeństwa SI. Podstawowe definicje związane z bezpieczeństwem.	P W02, P W03, P U01, P U02, P_U03, P_K01,
T4	Typologia źródeł zagrożeń bezpieczeństwa SI.	P W02, P W03, P U01, P U03, P_K01,
T5	Rodzaje działalności informacyjnej. Ekonomiczne efekty rozwoju technik teleinformatycznych.	P W02, P W03, P_U02, P_K01,
T6	Bezpieczeństwo transakcji elektronicznych, podpis elektroniczny.	P W01, P W02, P W03, P U01, P_U03, P_K01,
T7	Ochrona zgromadzonej i przesyłanej informacji.	P W02, P W03, P U01, P U02, P U03, P K01,

232

T8	Techniczne sposoby ochrony informacji.	P W02, P W03, P U01, P U02, P U03, P K01,
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy.	Warsztat, projekt:
P_W02	Test wiedzy.	Warsztat, projekt:

P_W03	**Test wiedzy.**	**Warsztat, projekt:**
	Umiejętności:	
P_U01	**Zadanie praktyczne, udział w dyskusji.**	**Warsztat, projekt:**
P_U02	**Zadanie praktyczne, udział w dyskusji.**	**Warsztat, projekt:**
P_U03	**Zadanie praktyczne, udział w dyskusji.**	**Warsztat, projekt:**
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	**Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego, aktywność w dyskusji.**	**Warsztat, projekt:**

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	objaśnić podstawowych definicji związanych z bezpieczeństwem oraz roli i znaczenia informacji w zarządzaniu przedsiębiorstwem, bezpieczeństwo transakcji elektronicznych, podpis elektroniczny.	objaśnić częściowo podstawowe definicje związane z bezpieczeństwem oraz rolę i znaczenie informacji w zarządzaniu przedsiębiorstwem, bezpieczeństwo transakcji elektronicznych, podpis elektroniczny.	w sposób rozbudowany obj aśnić podstawowe i szczegółowe definicje związane z bezpieczeństwem oraz rolę i znaczenie informacji w zarządzaniu przedsiębiorstwem, bezpieczeństwo transakcji elektronicznych, podpis elektroniczny.	bobjaśnić sposób rozbudowany objaśnić podstawowe i szczegółowe definicje związane z bezpieczeństwem oraz rolę i znaczenie informacji w zarządzaniu przedsiębiorstwem, bezpieczeństwo transakcji elektronicznych, podpis elektroniczny, odwołując się do przykładów z literatury przedmiotu i praktyki.
P_W02	wymienić właściwości informacji, źródeł zagrożeń bezpieczeństwa SI oraz rodzajów działalności informacyjnej.	w stopniu podstawowym wymienić właściwości informacji, źródła zagrożeń bezpieczeństwa SI oraz rodzaje działalności informacyjnej.	wymienić właściwości informacji, źródła zagrożeń bezpieczeństwa SI oraz rodzaje działalności informacyjnej, wykorzystując przy tym obowiązkową literaturę przedmiotu.	w sposób szczegółowy i obszerny wymienić właściwości informacji, źródła zagrożeń bezpieczeństwa SI oraz rodzaje działalności informacyjnej, wykorzystując przy tym obowiązkową i uzupełniającą literaturę przedmiotu.
P_W03	charakteryzować technicznych sposobów ochrony informacji.	w stopniu podstawowym charakteryzować podstawowe techniczne sposoby ochrony informacji.	w sposób rozbudowany icharakteryzować techniczne sposoby ochrony informacji.	w sposób rozbudowany charakteryzować techniczne sposoby ochrony informacji, odwołując się do literatury przedmiotu.
P_U01	analizować i oceniać technicznych sposobów ochrony informa[cji].	analizować i oceniać techniczne sposoby	wnikliwie analizować i oceniać techniczne sposoby ochrony informacji,	w sposób wnikliwy i obszerny analizować i oceniać techniczne sposoby

233

		ochrony informacji, popełniając przy tym akceptowalne błędy.	przekonywująco uzasadniając tok swojego rozumowania.	ochrony informacji, wyciągając oryginalne wnioski.

P_U02	**przewidywać konse-kwencji rozwoju technik teleinformatycznych.**	**przewidywać podstawowe konsekwencje rozwoju technik teleinformatycznych.**	**przewidywać konse-kwencje rozwoju technik teleinformatycznych, przekonywująco uzasadniając tok swojego rozumowania.**	**wnikliwie przewidywać konsekwencje rozwoju technik teleinformatycz-nych, uzasadniając wywód odwołaniami do teorii naukowych i przykładów praktycznych.**
P_U03	**analizować i oceniać bezpieczeństwa SI.**	**w podstawowym zakresie analizować i oceniać bezpieczeństwo SI.**	**poprawnie analizować i oceniać bezpieczeństwo SI, przekonywująco uzasadniając tok swojego rozumowania.**	**szczegółowo analizować i oceniać bezpieczeństwo SI, uzasadniając wywód odwołaniami do literatury przedmiotu i praktyki.**
P_K01	**Nie jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia funkcji zarządczych przestrzegając zasad etyki w szczególności w zakresie bezpieczeństwa informacji**	**Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia funkcji zarządczych przestrzegając zasad etyki w szczególności w zakresie bezpieczeństwa informa[cji]**	**Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia funkcji zarządczych przestrzegając zasad etyki w szczególności w zakresie bezpieczeństwa informa[cji]**	**Jest gotów do odpowie-dzialnego pełnienia funkcji zarządczych przestrzegając zasad etyki w szczególności w zakresie bezpieczeństwa informacji**

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	36h	22h
Egzaminy/zaliczenia	2h	2h
Udział w konsultacjach	4h	4h
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	8h	8h
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	21h	35h
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	4h	4h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	75 h / 3 ECTS	75 h / 3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	42 h / 1,7 ECTS	28 h / 1,1 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	75 h / 3ECTS	75 h / 3 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań		

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- **Wołowski F., Zawiła - Niedźwiecki J., Bezpieczeństwo systemów informacyjnych, Wyd. edu - Libri, Kraków 2012.**
- **Papińska - Kacperek J. (red.), Społeczeństwo informacyjne, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2008.**

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- **Włodarczyk M., Marjański A. (red.), Bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe - uwarunkowania XXI wieku: współczesne aspekty zarządzania bezpieczeństwem, SWSPIZ, Łódź 2010.**
- **Raczkowski K., Zarządzanie w systemie gospodarczym. Szanse i zagrożenia, Wolters Kluwer SA, Warszawa 2015.**

Inne materiały dydaktyczne:

6. Seminarium dyplomowe i praca dyplomowa

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Seminarium dyplomowe i praca dyplomowa	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie - studia I stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Seminarium /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	III / 5-6
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Zakres wiedzy dotyczący kierunku i wybranej specjalności

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjo		90							1	91
Studia niesta-cjo-		75							1	76

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Seminarium	Referat,dyskusja ,dyskusja panelowa ,praca pisemna, praca z materiałem źródłowym, metoda formułowania problemów

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

L p.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Charakteryzuje podstawowe metody pozyskiwania danych.	K1P W01 - K1P_W16
P_W02	Omawia zasady formułowania prac pisemnych.	K1P W01 - K1P_W16
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi analizować, interpretować i opisywać otaczającą go rzeczywistość społeczną, zwłaszcza w odniesieniu do funkcjonowania organizacji.	K1P U01- K1P_W17
P_U02	Potrafi planować i realizować własne badania naukowe w zakresie niezbędnym do przygotowania pracy dyplomowej spełniającej wymogi określone w przepisach prawa wewnętrznego Uczelni.	K1P U01- K1P_W17

Kompetencje społeczne:		
P_K01	Przyjmuje etyczną postawę w zakresie badań naukowych, zarówno na etapie ich projektowania, realizacji, jak i interpretacji wyników.	K1P K01 - K1P_K07
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Seminarium:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
S1	Cele pracy dyplomowej i zadania seminarium dyplomowego. Zasady wyboru tematu pracy licencjackiej.	P_W01
S2	Korzystanie z literatury - formy opracowań naukowych, stadia zapoznawania się z literaturą, zasady sporządzania notatek, opis bibliograficzny.	P_W01
S3	Posługiwanie się katalogami i Internetem.	P_W01
S4	Storna formalna pracy - Cytaty, odnośniki i przypisy, spis bibliografii, spis tabel spis rysunków, załączniki.	P_W02
S5	Zbieranie materiałów empirycznych, metody ich analizy i prezentacji wyników.	P W01, P U01, P_U02
S6	Tabele i wykresy. Zasady pracy naukowej - wybór problemu badawczego i formułowanie hipotez.	P_W01
S7	Konstrukcja i struktura tekstu pracy. Konstrukcja zakończenia i wstępu. Wybór i formułowanie tematu pracy.	P_W02
S8	Przygotowanie konspektu zawierającego opis konstrukcji pracy i metod badawczych. Sprecyzowanie tematu i zakresu pracy.	P U01, P U02, P_K01,
S9	Przygotowanie części metodologicznej pracy.	P_U01, P_U02,
S10	Omówienie pracy z opiekunem, naniesienie poprawek.	P_U01, P_U02,
S11	Prezentacja fragmentów pracy na seminarium.	P U01, P U02, P_K01
S12	Przygotowanie części empirycznej.	P U01, P U02, P_K01,
S13	Pierwsza wersja całości pracy. Omówienie pracy z promotorem.	P U01, P U02, P_K01,
S14	Uwzględnienie uwag i przygotowanie kolejnych wersji.	P_U01, P_U02
S15	Strona tytułowa, wymagania formalne dotyczące wyglądu pracy.	P_W02
S16	Akceptacja pracy przez promotora. Przygotowanie się do egzaminy dyplomowego.	P_K01,

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Prezentacja założeń pracy i poszczególnych części pracy. Egzamin dyplomowy.	S1, S2, S3,S5, S6
P_W02	Prezentacja założeń pracy i poszczególnych części pracy. Egzamin dyplomowy.	S4, S7, S15

236

Umiejętności:

P_U01	Prezentacja założeń pracy i poszczególnych części pracy. Egzamin dyplomowy.	S5, S8, S9, S10,S11, S12, S13, S14
P_U02	Prezentacja założeń pracy i poszczególnych części pracy. Egzamin dyplomowy.	S5, S8, S9, S10, S11, S12, S13, S14
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena aktywności podczas zajęć.	S8, S11, S12, S13, S16
P_K02	Obserwacja i ocena aktywności podczas zajęć.	S8, S9, S11, S12, S13, S16

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	charakteryzować podstawowych metod pozyskiwania danych.	charakteryzować podstawowe metody pozyskiwania danych.	charakteryzować podstawowe i zaawansowane metody pozyskiwania danych.	w sposób rozbudowany charakteryzować podstawowe i zaawansowane metody pozyskiwania danych, odwołując się do literatury przedmiotu.
P_W02	omawiać zasad formułowania prac pisemnych.	omawiać podstawowe zasady formułowania prac pisemnych.	omawiać podstawowe i szczegółowe zasady formułowania prac pisemnych.	wyczerpująco omawiać podstawowe i szczegółowe zasady formułowania prac pisemnych.
P_U01	analizować, interpretować i opisywać otaczającej go rzeczywistości społecznej, zwłaszcza w odniesieniu do funkcjonowania organizacji.	w podstawowym zakresie analizować, interpretować i opisywać otaczającą go rzeczywistość społeczną, zwłaszcza w odniesieniu do funkcjonowania organizacji.	analizować, interpretować i opisywać otaczającą go rzeczywistość społeczną, zwłaszcza w odniesieniu do funkcjonowania organizacji, przekonywująco uzasadniając tok swojego myślenia.	w sposób spójny, logiczny i zgodny z regułami warsztatu naukowego analizować, interpretować i opisywać otaczającą go rzeczywistość społeczną, zwłaszcza w odniesieniu do funkcjonowania organizacji, wyciągając samodzielnie oryginalne wnioski.
P_U02	planować i realizować własnych badań naukowych w zakresie niezbędnym do przygotowania pracy dyplomowej spełniającej wymogi określone w przepisach prawa wewnętrznego Uczelni.	w podstawowym zakresie planować i realizować własne badania naukowe w zakresie niezbędnym do przygotowania pracy dyplomowej spełniającej wymogi określone w przepisach prawa wewnętrznego Uczelni.	planować i realizować własne badania naukowe w zakresie niezbędnym do przygotowania pracy dyplomowej spełniającej wymogi określone w przepisach prawa wewnętrznego Uczelni, osiągając zadawalające rezultaty.	planować i realizować własne badania naukowe w zakresie niezbędnym do przygotowania pracy dyplomowej spełniającej wymogi określone w przepisach prawa wewnętrznego Uczelni, osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_K01	nie jest gotów przyjmować etycznej postawy w zakresie badań naukowych, zarówno na etapie ich projektowania, realizacji, jak i interpretacji wyników.	w ograniczonym zakresie przyjmować etyczną postawę w zakresie badań naukowych, zarówno na etapie ich projektowania, realizacji, jak i interpretacji wyników, wykazując przy tym kompetencje na podstawowym poziomie.	przyjmować etyczną postawę w zakresie badań naukowych, zarówno na etapie ich projektowania, realizacji, jak i interpretacji wyników, wykazując	przyjmować etyczną postawę w zakresie badań naukowych, zarówno na etapie ich projektowania, realizacji, jak i interpretacji wyników, wykazując przy tym kompetencje na wysokim poziomie, dążąc do ciągłego doskonalenia.

			przy tym kompetencje **na zadawalającym poziomie.**	

237

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	**90h**	**75h**
Egzaminy/zaliczenia	**1h**	**1h**
Udział w konsultacjach	**30h**	**22h**
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	**100h**	**100h**
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	**127h**	**150h**
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	**2h**	**2h**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**350 h / 14 ECTS**	**350 h /14 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	**121 h / 4,8 ECTS**	**98 h / 3,9 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	**-/-**	**-/-**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	**250 h / 10 ECTS**	**250 h / 10 ECTS**
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	**-/-**	**-/-**

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- **Czakon W. (red.), Podstawy metodologii w naukach o zarządzaniu, Wolters Kluwer business, Warszawa 2011.**
- **Kozłowski R., Praktyczny sposób pisania prac dyplomowych, Wolters Kluwer business, Warszawa 2009.**

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- **Apanowicz J., Metodologiczne uwarunkowania pracy naukowej, Wyd. Difin, Warszawa 2005.**
- **Pawlik K., Zenderowski R., Dyplom z Internetu. Jak korzystać z Internetu pisząc prace dyplomowe, Wyd. CeDeWu, Warszawa 2015.**

Inne materiały dydaktyczne:

- **Zasady dyplomowania obowiązujące Społecznej Akademii Nauk.**

238

7. Praktyki

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Praktyki	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	**Zarządzanie - studia I stopnia**
Profil kształcenia:	**PRAKTYCZNY**
Nazwa specjalności:	**Nie dotyczy**
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	**Praktyki /do wyboru/ powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym**
Rok / Semestr:	**II-III / 3-5**
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Zaliczony II semestr studiów**

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjo								**450**	**450**
Studia niestacjo								**450**	**450**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Praktyki	**Zajęcia praktyczne, szkolenie na stanowiskach pracy, obserwacja wykonywanej pracy przez wyszkolonych pracowników.** **Przyjmujący na praktykę jest zobowiązany zapoznać studenta z efektami kształcenia i poinformować go o konieczności osiągnięcia każdego z nich.** **Studenci kierunku „zarządzanie" mogą odbywać praktyki zawodowe w następujących jednostkach:** **- w przedsiębiorstwach i organizacjach, z którymi Uczelnia już podpisała porozumienia;** **- w instytucjach, które student znajdzie samodzielnie, np. poza siedzibą Wydziału we własnym miejscu zamieszkania.** **Student może sam wskazać instytucję, w której zamierza odbyć praktykę, lub może skorzystać z pośrednictwa opiekuna praktyk z ramienia Uczelni. Miejsce praktyk wymaga akceptacji Uczelni.** **Praktyki powinny odbywać się w instytucjach związanych z działalnością wpisującą się w kierunek Zarządzanie, jak np.:** **- podmioty gospodarcze - produkcyjne, handlowe i usługowe,** **- strefy ekonomiczne,** **- urzędach administracji rządowej szczebla województwa,** **- jednostkach administracji samorządowej województwa, powiatu i gminy, - agencjach rozwoju regionalnego,**

- agencjach reklamy,

	- biurach nieruchomości, - firmach deweloperskich, - biurach obsługi inwestorów zagranicznych, - firmach konsultingowych i doradczych, innych placówkach, których działalność wpisuje się w obszar tematyczny kierunku „zarządzanie”. Student jest zobligowany do bieżącego opisywania zleconych zadań oraz sposobu ich realizacji w dzienniku praktyk. Z realizacji zadań jest rozliczany przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji. W czasie praktyk zawodowych student powinien zbierać materiały do napisania pracy dyplomowej. Gromadzenie materiałów musi być oparte o plan zatwierdzony przez prowadzącego seminarium dyplomowe (promotora). O zbieraniu materiałów student informuje kierownika jednostki, w której jest realizowana praktyka. Po odbytej praktyce student sporządza raport (sprawozdanie przygotowuje według wytycznych Uczelni) i przedstawia w Biurze Karier i Praktyk Studenckich. Potwierdzenia realizacji praktyki dokonuje opiekun praktyk: w indeksie i w dzienniku praktyk, w którym student dokumentuje swoje uczestnictwo w praktykach. Zaliczenia praktyki dokonuje opiekun praktyk z ramienia Uczelni. Istnieje możliwość zaliczenia praktyki studentom pracującym zawodowo w oparciu o wykonywaną pracę. Zaliczenia praktyk dokonuje się na podstawie zaświadczenia wystawionego przez pracodawcę, potwierdzającego charakter wykonywanej przez studenta pracy zgodny z

zakładanymi dla praktyki efektami kształcenia.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Zna zasady i właściwości funkcjonowania sektora gospodarczego, do którego przynależy organizacja (przedsiębiorstwo/instytucja), w której odbywa się praktyka.	K1P W01- K1P_W016
P_W02	Omawia funkcjonowanie organizacji, jej formę prawną, strukturę organizacyjną, zasady organizacji pracy i podział kompetencji, procedury i procesy planowania i kontroli.	K1P W01- K1P_W016
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi pozyskiwać i analizować dane pochodzące z różnych działów organizacji i wyciągać na ich podstawie wnioski.	K1P_U18
P_U02	Potrafi komunikować się w płaszczyźnie horyzontalnej i wertykalnej w ramach struktury organizacyjnej zakładu pracy i jego otoczenia społeczno-gospodarczego.	K1P_U18
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Jest gotów pełniąc funkcje zarządcze do dbałości o dorobek i tradycje zawodu	K1P_K06

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

L p.	Praktyki:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
Pr1	Zapoznanie się ze strukturą organizacyjną instytucji, w której student odbywa praktykę.	P_W01
Pr2	Zapoznanie się z zakresem działań organizacji i jej systemem zarządzania.	P_W01, P_W03
Pr3	Zapoznanie się ze strukturą organizacyjną oraz zakresem czynności poszczególnych jednostek organizacyjnych.	P_W01

Pr4	**Zapoznanie się ze stroną finansową oraz z przepisami prawnymi obowiązującymi przy podejmowaniu działań i decyzji w organizacji, w której student odbywa praktykę.**	**P_W01**

240

Pr5	**Zapoznanie się z zasadami polityki kadrowej, poziomem i strukturą zatrudnienia, systemem wynagradzania i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych.**	**P_W01, P_W02**
Pr6	**Zapoznanie się z działami związanymi z analizą produktu, strukturą klientów, tworzeniem strategii marketingowej.**	**P_W01**
Pr7 **Pr8** **Pr9** **Pr10** **Pr11**	**Czynny udział w życiu organizacji (w ramach nakreślonych przez opiekuna praktyki-pracownika instytucji, którym powinien być doświadczony pracownik). Realizacja przez studenta zadań wyznaczonych przez opiekuna praktyk w instytucji, w której student odbywa praktykę zawodową. Szczegółowe zadania są zależne od charakteru działalności instytucji. Zadania te powinny polegać na włączeniu studenta w organizację różnego typu działań, tak aby mógł wykorzystać nabytą wiedzę i nabyć przygotowanie zawodowe.**	**P W01, P W02, P W03, P U01, P U02, P K01,**

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
	Wiedza:	
P_W01	**Zaliczenie praktyk na podstawie raportu z praktyk**	**Pr1**
P_W02	**Zaliczenie praktyk na podstawie raportu z praktyk**	**Pr2, Pr3, Pr4, Pr5, Pr6, Pr7, Pr8, Pr9, Pr10, Pr11**
	Umiejętności:	
P_U01	**Zaliczenie praktyk na podstawie raportu z praktyk**	**Pr7, Pr8, Pr9, Pr10, Pr11**
P_U02	**Zaliczenie praktyk na podstawie raportu z praktyk**	**Pr7, Pr8, Pr9, Pr10, Pr11**
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	**Zaliczenie praktyk na podstawie raportu z praktyk**	**Pr7, Pr8, Pr9, Pr10, Pr11**

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie zna, nie rozumie, nie potrafi, nie jest gotów:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Zakres ocen 4,0-4,5 Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów	Ocena bardzo dobra Student zna, rozumie, potrafi, jest gotów
P_W01	**omówić zasad i właściwości funkcjonowania sektora gospodarczego, do którego przynależy organizacja (przedsiębiorstwo/instytucja), w której odbywa się praktyka.**	**omówić częściowo zasady i właściwości funkcjonowania sektora gospodarczego, do którego przynależy organizacja (przedsiębiorstwo/instytucja), w której odbywa się praktyka.**	**omówić zasady i właściwości funkcjonowania sektora gospodarczego, do którego przynależy organizacja (przedsiębiorstwo/instytucja), w której odbywa się praktyka.**	**omówić w sposób wyczerpujący zasady i właściwości funkcjonowania sektora gospodarczego, do którego przynależy organizacja (przedsiębiorstwo/instytucja), w której odbywa się praktyka, odwołując się do przykładów praktycznych i własnych doświadczeń.**

P_W02	**omówić funkcjonowania organizacji, jej formy prawnej, struktury organizacyjnej, zasad organizacji pracy i podział kompetencji, procedur i procesów planowania i kontroli.**	**w podstawowym zakresie omówić funkcjonowanie organizacji, jej formę prawną, strukturę organizacyjną, zasady organizacji pracy i podział kompetencji, procedury i procesy planowania i kontroli.**	**w rozbudowanym zakresie omówić funkcjonowanie organizacji, jej formę prawną, strukturę organizacyjną, zasady organizacji pracy i podział kompetencji, procedury i procesy planowania i kontroli.**	**wyczerpująco omówić funkcjonowanie organizacji, jej formę prawną, strukturę organizacyjną, zasady organizacji pracy i podział kompetencji, procedury i procesy planowania i kontroli, odwołując się do przykładów praktycznych i własnych doświadczeń.**

241

P_U01	pozyskiwać i analizować dane pochodzące z różnych działów organizacji i wyciągać na ich podstawie wnioski.	pozyskiwać i analizować podstawowe dane pochodzące z różnych działów organizacji.	pozyskiwać i analizować różne dane pochodzące z różnych działów organizacji i wyciągać na ich podstawie wnioski, osiągając zadawalające rezultaty.	pozyskiwać i analizować dane pochodzące z różnych działów organizacji i wyciągać na ich podstawie oryginalne wnioski, osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_U02	komunikować się w płaszczyźnie horyzontalnej i wertykalnej w ramach struktury organizacyjnej zakładu pracy i jego otoczenia społeczno-gospodarczego.	w ograniczonym zakresie komunikować się w płaszczyźnie horyzontalnej i wertykalnej w ramach struktury organizacyjnej zakładu pracy i jego otoczenia społeczno-gospodarczego, wykazując podstawowy poziom kompetencji.	sprawnie komunikować się na płaszczyźnie horyzontalnej i wertykalnej w ramach struktury organizacyjnej zakładu pracy i jego otoczenia społecznogospodarczego, wykazując zadawalający poziom kompetencji.	efektywnie komunikować się na płaszczyźnie horyzontalnej i wertykalnej w ramach struktury organizacyjnej zakładu pracy i jego otoczenia społeczno - gospodarczego, wykazując przy tym kompetencje na wysokim poziomie, dążąc do ich ciągłego doskonalenia.
P_K01	nie jest gotów pełniąc funkcje zarządcze do dbałości o dorobek i tradycje zawodu	jest gotów pełniąc funkcje zarządcze do dbałości o dorobek i tradycje zawodu	jest gotów pełniąc funkcje zarządcze do dbałości o dorobek i tradycje zawodu	jest gotów pełniąc funkcje zarządcze do dbałości o dorobek i tradycje zawodu

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA - WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) - SUMA godzin - z punktu II	450h	450h
Egzaminy/zaliczenia	-	-
Udział w konsultacjach	-	-
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	-	-
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	-	-
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	-	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	450 h /18 ECTS	450 h /18 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć o charakterze praktycznym	-/-	-/-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	450 h / 18 ECTS	450 h / 18 ECTS
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań	-/-	-/-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Nie dotyczy.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Nie dotyczy.

Inne materiały dydaktyczne:

- Regulamin praktyk.

- Dziennik praktyk.

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH

Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie

SYLABUSY PRZEDMIOTÓW

na kierunku

ZARZĄDZANIE

studia drugiego stopnia

Spis treści

1. Przedmioty podstawowe i kierunkowe 790
Koncepcje zarządzania 790
Makroekonomia 794
Prawo cywilne i gospodarcze 801
Etyka w zarządzaniu 806
Statystyka 810
Metody podejmowania decyzji menedżerskich 816
Informatyczne systemy zarządzania 822
Zarządzanie strategiczne 826
Zarządzanie procesami 832
Zarządzanie zmianą 837
Rachunkowość zarządcza 843

Przedsiębiorczość 848
Społeczne aspekty zarządzania 854
Psychologia w zarządzaniu 859
Negocjacje w biznesie 864
2. Przedmioty do wyboru 869
Metody badań społecznych 869
Zastosowanie metod badawczych w naukach o zarządzaniu 874
Język obcy specjalistyczny I – język angielski 878
Język obcy specjalistyczny II – język niemiecki 885
3. Przedmioty specjalnościowe „zarządzanie organizacją” 893
Zarządzanie przedsiębiorstwem – dylematy i błędy 893
Zarządzanie innowacjami 898
Rozwój systemów zarządzania w przedsiębiorstwie 902
Zarządzanie kapitałem obrotowym firmy 908
Biznes międzynarodowy 912
Zarządzanie przedsiębiorstwem przyszłości 918
4. Przedmioty specjalnościowe „Przywództwo w biznesie” 923
Zarządzanie przedsiębiorstwem – dylematy i błędy 923
Zarządzanie stresem zawodowym 928
Komunikacja interpersonalna 260
Zarządzanie kadrą menedżerską 936
Kompendium wiedzy współczesnego menedżera 941
Coaching i mentoring 946
5. Seminarium magisterskie 950
Seminarium magisterskie 950
6. Praktyki 957
Praktyki 957

1. Przedmioty podstawowe i kierunkowe

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Koncepcje zarządzania	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	nauki podstawowe, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / I
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Podstawy zarządzania. **Umiejętności:** Ocena zasad zarządzania. **Kompetencje społeczne:** Efektywne komunikowanie się w określonym środowisku.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne	16	28				14		6		**64**
Studia niestacjonarne	8	18				10		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład
Ćwiczenia/Projekt	Ćwiczenia, projekt (dyskusja, pogadanka, case study (analiza przypadku) praca w grupach)

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego

Wiedza:		
P_W01	Objaśnia nowoczesne koncepcje zarządzania organizacją.	K2P_W01 K2P_W04,
P_W02	Zna i omawia techniki i narzędzia wspomagające efektywne wykonywanie obowiązków przez menedżerów.	K2P_W07
P_W03	Charakteryzuje sposoby zwiększania efektywności zespołu.	K2P_W07
Umiejętności:		
P_U01	Dokonuje pogłębionej obserwacji wybranych zjawisk i procesów organizacji.	K2P_U01
P_U02	Dokonuje diagnozy, analizy i interpretacji wybranych zjawisk i procesów organizacji.	K2P_U01, K2P_U02
P_U03	Potrafi zastosować wybrane koncepcje zarządzania organizacją w praktyce uzasadniając dokonany wybór.	K2P_U07
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do poszukiwania nowych rozwiązań dotyczących koncepcji zarządzania	K2P_K06
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Koncepcje zarządzania jako recepty na sukces.	P_W01
W2	Benchmarking.	P_W01, P_W02, P_W03
W3	Outsoursing.	P_W01, P_W02, P_W03
W4	Organizacja wirtualna.	P_W01, P_W02, P_W03
W5	Lean management.	P_W01, P_W02, P_W03
W6	Wewnętrzna konkurencja.	P_W01, P_W02, P_W03
W7	Zarządzanie wiedzą.	P_W01, P_W02, P_W03
W8	Zarządzanie przez wartości.	P_W01, P_W02, P_W03
W9	Zarządzanie czasem Reengineering.	P_W01, P_W02, P_W03
W10	Mody w zarządzaniu – krytyczna ocena koncepcji zarządzania.	P_W01
Lp.	**Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
Ćw1	Wprowadzenie do problematyki koncepcji zarządzania. Podejście sytuacyjne, systemowe i procesowe w zarządzaniu – identyfikacja zjawisk rzeczywistych w przedsiębiorstwach, diagnoza i projekt zmian.	P_U01, P_U02

Ćw2	Charakterystyka koncepcji reengineeringu jako współczesnej metody restrukturyzacji przedsiębiorstwa– studium przypadku.	P_U03, P_K01
Ćw3	Metodyka wdrażania benchmarkingu w przedsiębiorstwie na konkretnym przykładzie.	P_U03, P_K01
Ćw4	Charakterystyka procedury wdrażania TQM na przykładzie wybranego przedsiębiorstwa.	P_U03, P_K01
Ćw5	Zastosowanie koncepcji zorientowanych na wyszczuplanie – studium przypadku.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw6	Korzyści i zagrożenia ze stosowania marketingu wewnętrznego dla przedsiębiorstwa, pracowników i klientów.	P_U01, P_U02
Ćw7	Determinanty funkcjonowania i rozwoju organizacji opartych na współdziałaniu – studium przypadku.	P_U01, P_U02, P_U03
Ćw8	Budowa organizacji uczącej się – wyznaczanie celów i zadań na konkretnym przykładzie.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, W10
P_W02	Test wiedzy.	W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9
P_W03	Test wiedzy.	W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9
Umiejętności:		
P_U01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego – projektu, udział w dyskusji.	Ćw1, Ćw5, Ćw6, Ćw7, Ćw8
P_U02	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego – projektu, udział w dyskusji.	Ćw1, Ćw5, Ćw6, Ćw7, Ćw8
P_U03	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego – projektu, udział w dyskusji.	Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw7, Ćw8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego - projektu	Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw7, Ćw8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	objaśnić nowoczesnych koncepcji zarządzania organizacją.	objaśnić podstawowe koncepcje zarządzania organizacją.	poprawnie i szczegółowo objaśnić koncepcje zarządzania organizacją.	bezbłędnie objaśnić nowoczesne koncepcje zarządzania organizacją, odwołując się do przykładów praktycznych i własnych doświadczeń.
P_W02	omówić technik i narzędzi wspomagających efektywne wykonywanie obowiązków przez menedżerów.	omówić podstawowe techniki i narzędzia wspomagające efektywne wykonywanie obowiązków przez menedżerów.	poprawnie oraz szczegółowo omówić techniki i narzędzia wspomagające efektywne wykonywanie obowiązków przez menedżerów.	bezbłędnie omówić techniki i narzędzia wspomagające efektywne wykonywanie obowiązków przez menedżerów, prawidłowo powołując się na literaturę przedmiotu i przykłady praktyczne.
P_W03	charakteryzować sposobów zwiększania efektywności zespołu.	charakteryzuje podstawowe sposoby zwiększania efektywności zespołu.	w sposób rozbudowany charakteryzuje sposoby zwiększania efektywności zespołu.	bezbłędnie charakteryzuje sposoby zwiększania efektywności zespołu, przytaczając przykłady z literatury przedmiotu i praktyki.
P_U01	dokonać pogłębionej obserwacji wybranych zjawisk i procesów organizacji.	poprawnie dokonać obserwacji wybranych zjawisk i procesów organizacji.	prawidłowo dokonać pogłębionej obserwacji wybranych zjawisk i procesów organizacji, przekonywująco uzasadniając tok swojego rozumowania.	wnikliwie i rzeczowo dokonać pogłębionej obserwacji wybranych zjawisk i procesów organizacji, uzasadniając wywód odwołaniami do teorii naukowych i przykładów praktycznych.
P_U02	dokonać analizy i interpretacji wybranych zjawisk i procesów organizacji.	w podstawowym zakresie dokonać analizy i interpretacji wybranych zjawisk i procesów organizacji.	kompleksowo i poprawnie dokonać analizy i interpretacji wybranych zjawisk i procesów organizacji.	w sposób szczegółowy i bezbłędny dokonać analizy i interpretacji wybranych zjawisk i procesów organizacji, wyciągając samodzielne wnioski.

P_U03	zastosować wybranych koncepcji zarządzania organizacją w praktyce.	w podstawowym zakresie zastosować wybrane koncepcje zarządzania organizacją w praktyce, popełniając na poszczególnych etapach akceptowalne błędy.	poprawnie zastosować wybrane koncepcje zarządzania organizacją w praktyce, osiągając zadawalające rezultaty.	efektywnie i sprawnie zastosować wybrane koncepcje zarządzania organizacją w praktyce, osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_K01	nie jest przygotowany do poszukiwania nowych rozwiązań dotyczących koncepcji zarządzania	jest gotów do poszukiwania nowych rozwiązań dotyczących koncepcji zarządzania	jest gotów do poszukiwania nowych rozwiązań dotyczących koncepcji zarządzania	jest gotów do poszukiwania nowych rozwiązań dotyczących koncepcji zarządzania

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	58	36
Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	10	10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	12	38
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	10	10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	68/2,7	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50/2	50/2
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	-	-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Czerska M. (red.), Koncepcje zarządzania: podręcznik akademicki, C. H. Beck, Warszawa 2010.
- Zimniewicz K., Współczesne koncepcje i metody zarządzania, PWE, Warszawa 2014.
- Zimniewicz K., Koncepcje zarządzania, Wyd. Forum Naukowe, Poznań 2008.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Koźmiński A., Zarządzanie w warunkach niepewności, PWN, Warszawa 2004.
- Lichtarski J., Praktyczny wymiar nauk o zarządzaniu, PWE, Warszawa 2015.

- Zimniewicz K., Teoria i praktyka zarządzania, PWE, Warszawa 2014.

Inne materiały dydaktyczne:

- Materiały prowadzącego.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Makroekonomia

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia:	nauki podstawowe, związany z praktycznym przygotowaniem
(wskazać właściwe)	zawodowym
Rok / Semestr:	I / I
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr hab. Kazimierz Kłosiński**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Szczegółowe informacje w zakresie mikroekonomii. Podstawowa wiedza na temat funkcjonowania gospodarki Znajomość zagadnień dotyczących funkcjonowania struktur rynku, gospodarstw domowych i przedsiębiorstw **Umiejętności:** Interpretacja podstawowych praw ekonomicznych. Posługiwanie się prostymi metodami statystycznymi do oceny zdarzeń ekonomicznych. Konstruowanie modeli ekonomicznych w formie równań matematycznych i wykresów. Definiowanie podstawowych kategorii ekonomicznych. **Kompetencje społeczne:** Wyrażanie własnych opinii na temat funkcjonowania rynku, gospodarstw domowych i przedsiębiorstw. Prezentowanie efektów pracy własnej i zespołowej.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne	16	28				14		6		**64**
Studia niestacjonarne	8	18				10		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne

Wykład	Wykład wspomagany prezentacją multimedialną, dyskusja.
Ćwiczenia/Projekt	Ćwiczenia aktywizujące, projekt, case study (analiza przypadku), dyskusja, rozwiązywanie zadań.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Definiuje podstawowe mierniki makroekonomiczne.	K2P_W02, K2P_W03, K2P_W04
P_W02	Charakteryzuje poszczególne składniki popytu globalnego i ich rolę w gospodarce.	K2P_W11
P_W03	Objaśnia rolę państwa w gospodarce.	K2P_W03, K2P_W11
P_W04	Objaśnia mechanizmy funkcjonowania rynku pieniężnego.	K2P_W11
P_W05	Objaśnia mechanizmy funkcjonowania rynku pracy.	K2P_W11
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi obliczać różne mierniki makroekonomiczne.	K2P_U01, K2P_U04
P_U02	Wykorzystuje mierniki makroekonomiczne w procesie analizy zjawisk i procesów gospodarczych.	K2P_U01, K2P_U04
P_U03	Dokonuje opisu, analizy i interpretacji zjawisk makroekonomicznych.	K2P_U01, K2P_U02
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Jest gotów do rozwijania wiedzy ekonomicznej i jej aspektów poznawczych w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych.	K2P_K02

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
W1	Rachunek dochodu narodowego – Podstawowe mierniki makroekonomiczne; Metody: wydatkowa i dochodowo-zasobowa obliczania PNB, PKB, PNN i DN.	P_W01
W2	Popyt globalny w gospodarce – Funkcja popytu globalnego w gospodarce zamkniętej, bez udziału państwa; Mnożnik Keynes'a; Paradoks zapobiegliwości.	P_W02

W3	Udział państwa w tworzeniu popytu globalnego i w oddziaływaniu na poziom produkcji – polityka fiskalna i jej wpływ na popyt globalny; Funkcja popytu globalnego z uwzględnieniem wydatków państwa i podatków; Mnożnik zrównoważonego budżetu; Budżet państwa.	P_W02, P_W03
W4	Pieniądz i współczesny system bankowy – Formy pieniądza; Kreacja pieniądza przez banki komercyjne; Instrumenty oddziaływania Banku Centralnego na podaż pieniądza; Popyt na pieniądz; Równowaga na rynku pieniądza.	P_W04
W5	Inflacja i bezrobocie. Polityka przeciwdziałania.	P_W01, P_W02
W6	Wpływ handlu zagranicznego na popyt globalny i poziom produkcji – Zależność eksportu i importu od dochodu narodowego; Funkcja popytu globalnego z uwzględnieniem handlu zagranicznego; Mnożnik w gospodarce otwartej.	P_W01, P_W02
W7	Wzajemne oddziaływanie rynku dóbr i rynku pieniądza. Model IS-LM.	P_W02, P_W04, P_W05
Lp.	**Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
Ćw1	Obliczanie podstawowych mierników makroekonomicznych.	P_U01, P_K01
Ćw2	Dochód zapewniający równowagę i funkcja popytu globalnego w gospodarce zamkniętej, bez udziału państwa.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw3	Dochód zapewniający równowagę i funkcja popytu globalnego w gospodarce zamkniętej z udziałem państwa.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw4	Dochód zapewniający równowagę i funkcja popytu globalnego w gospodarce otwartej.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw5	Kreacja pieniądza przez banki komercyjne. Równowaga na rynku pieniądza.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw6	Wzajemne oddziaływanie rynku dóbr i rynku pieniądza.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Ustny sprawdzian wiedzy.	W1, W5, W6
P_W02	Ustny sprawdzian wiedzy.	W2, W3, W5, W6, W7
P_W03	Ustny sprawdzian wiedzy.	W3
P_W04	Ustny sprawdzian wiedzy.	W4, W7
P_W05	Ustny sprawdzian wiedzy.	W7
Umiejętności:		

P_U01	Ocena wykonania zadania praktycznego - projektu, udział w dyskusji.	Ćw1,
P_U02	Ocena wykonania zadania praktycznego - projektu, udział w dyskusji.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6
P_U03	Ocena wykonania zadania praktycznego - projektu, udział w dyskusji.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego - projektu.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	definiować podstawowych mierników makroekonomicznych.	definiować podstawowe mierniki makroekonomiczne.	poprawnie i szczegółowo definiować podstawowe mierniki makroekonomiczne.	bezbłędnie definiować mierniki makroekonomiczne, prawidłowo powołując się na literaturę przedmiotu i przykłady praktyczne.
P_W02	charakteryzować poszczególnych składników popytu globalnego i ich roli w gospodarce.	charakteryzować poszczególne składniki popytu globalnego i ich podstawową rolę w gospodarce.	poprawnie i szczegółowo charakteryzować poszczególne składniki popytu globalnego i ich rolę w gospodarce.	bezbłędnie i w sposób rozbudowany charakteryzować poszczególne składniki popytu globalnego i ich rolę w gospodarce, odwołując się do przykładów z literatury przedmiotu i praktyki gospodarczej.
P_W03	objaśniać roli państwa w gospodarce.	poprawnie objaśnić podstawową rolę państwa w gospodarce.	prawidłowo i szczegółowo objaśnić rolę państwa w gospodarce.	bezbłędnie i w sposób rozbudowany objaśnić rolę państwa w gospodarce, odwołując się do przykładów z literatury przedmiotu i praktyki gospodarczej.
P_W04	objaśniać mechanizmów funkcjonowania rynku pieniężnego.	poprawnie objaśnić proste mechanizmy funkcjonowania rynku pieniężnego.	prawidłowo objaśnić proste i złożone mechanizmy funkcjonowania rynku pieniężnego.	bezbłędnie i w sposób rozbudowany objaśnić proste i złożone mechanizmy funkcjonowania rynku pieniężnego, odwołując się do przykładów z literatury przedmiotu i praktyki gospodarczej.

P_W05	objaśniać mechanizmów funkcjonowania rynku pracy.	poprawnie objaśnić proste mechanizmy funkcjonowania rynku pracy.	prawidłowo objaśnić proste i złożone mechanizmy funkcjonowania rynku pracy.	bezbłędnie i w sposób rozbudowany objaśnić mechanizmy funkcjonowania rynku pracy, odwołując się do przykładów z literatury przedmiotu i praktyki gospodarczej.
P_U01	obliczać podstawowych mierników makroekonomicznych.	obliczać proste mierniki makroekonomiczne, popełniając akceptowalne błędy.	obliczać różne mierniki makroekonomiczne, osiągając zadawalające rezultaty.	obliczać różne mierniki makroekonomiczne, osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_U02	wykorzystywać mierników makroekonomicznych w procesie analizy zjawisk i procesów gospodarczych.	wykorzystywać mierniki makroekonomiczne w procesie analizy prostych zjawisk i procesów gospodarczych.	wykorzystywać mierniki makroekonomiczne w procesie analizy prostych i złożonych zjawisk i procesów gospodarczych, przekonywująco uzasadniając tok swojego rozumowania.	wykorzystywać mierniki makroekonomiczne w procesie analizy prostych i złożonych zjawisk i procesów gospodarczych, uzasadniając wywód odwołaniami do teorii naukowych i przykładów praktycznych.
P_U03	dokonać opisu, analizy i interpretacji zjawisk makroekonomicznych.	w podstawowym zakresie dokonać opisu, analizy i interpretacji zjawisk makroekonomicznych.	kompleksowo i poprawnie dokonać opisu, analizy i interpretacji zjawisk makroekonomicznych, przekonywująco uzasadniając tok swojego rozumowania.	w sposób szczegółowy dokonać opisu, analizy i interpretacji zjawisk makroekonomicznych, uzasadniając wywód odwołaniami do teorii naukowych i przykładów praktycznych.
P_K01	nie jest gotów do rozwijania wiedzy ekonomicznej i jej aspektów poznawczych w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych.	jest gotów do rozwijania wiedzy ekonomicznej i jej aspektów poznawczych w rozwiązywaniu prostych praktycznych problemów zarządczych korzystając z pomocy nauczyciela.	jest gotów do rozwijania wiedzy ekonomicznej i jej aspektów poznawczych w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych.	jest gotów do rozwijania wiedzy ekonomicznej i jej aspektów poznawczych w rozwiązywaniu praktycznych złożonych problemów zarządczych.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	58	36

Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	10	10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	12	38
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	10	10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	68/2,7	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	25/1	25/1
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	-	-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Begg D., Fischer S. Dornbusch R., Makroekonomia, PWE, Warszawa 2007.
- Romer D., Advanced Macroeconomics (Makroekonomia dla zaawansowanych), PWN, Warszawa 2011.
- Begg D., Smith P., Ekonomia Zbiór zadań, PWE, Warszawa 2001.
- Chmiel J., Współczesna makroekonomia a teoria dynamicznej gospodarki, PWN, Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Milewski M., Kwiatkowski E., Podstawy ekonomii, PWN, Warszawa 2015.
- Samuelson P. A., Nordhaus W., Ekonomia tom 2,PWN, Warszawa 2004.
- Romer D., Makroekonomia dla zaawansowanych, PWN Warszawa 2011.
- Zalega T. (red.), Nowak A.Z. (red.), Makroekonomia, PWE, Warszawa 2015.

Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Prawo cywilne i gospodarcze	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	nauki podstawowe, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / I
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Agnieszka Terlecka**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Podstawowa wiedza na temat stosunków prawnych. **Umiejętności:** Posługiwanie się podstawami wiedzy na temat prawa. **Kompetencje społeczne:** Wyrażanie własnych opinii w zakresie porządku normatywnego.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne	30	14				8		6		**58**
Studia niestacjonarne	20	10				6		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium	Konwersatorium: case study, elementy dyskusji.
Ćwiczenia/Projekt	Dyskusja, case study, analiza i interpretacja, aktów prawnych, projekt.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna podstawowe pojęcia prawa cywilnego i gospodarczego.	K2P_W09 K2P_W11

P_W02	Zna elementy prawa cywilnego i gospodarczego oraz ich strukturę i systematykę.	K2P_W09 K2P_W11

P_W03	Objaśnia prawo przedsiębiorców, w tym w szczególności prawa spółek.	K2P_W11, K2P_W13
Umiejętności:		
P_U01	Analizuje i interpretuje treść kodeksu cywilnego.	K2P_U08, K2P_U09
P_U02	Potrafi odnaleźć przepisy dotyczące danej instytucji prawnej.	K2P_U09
P_U03	Rozwiązuje podstawowe problemy prawne związane ze stosowaniem przepisów prawa cywilnego, handlowego oraz UE w zakresie działalności gospodarczej i społecznej.	K2P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Przedstawia i broni własnych opinii na temat instytucji prawa cywilnego.	K2P_K01
P_K02	Jest gotów do rozwijania wiedzy w zakresie funkcjonowania podmiotów prawa handlowego.	K2P_K06
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Konwersatoria:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
Kw1	Pojęcie prawa cywilnego. Podmioty prawa cywilnego. Podgałęzie prawa cywilnego ze szczególnym uwzględnieniem prawa własności intelektualnej i ochrony własności przemysłowej. Przedstawicielstwo	P_W01
Kw2	Ogólne wiadomości o prawie rzeczowym	P_W01
Kw3	Własność – treść i wykonywanie, nabycie i utrata, obrót nieruchomościami, ochrona własności, współwłasność	P_W02
Kw4	Użytkowanie wieczyste, ograniczone prawa rzeczowe, posiadanie	P_W02
Kw5	Zobowiązania – wiadomości ogólne, prawo zobowiązań w systemie prawa, pojęcie i struktura zobowiązań, odpowiedzialność dłużnika, źródła zobowiązań, bezpodstawne wzbogacenie	P_W02
Kw6	Pojęcie prawa handlowego jego miejsce w systemie prawa.	P_W03
Kw7	Spółki osobowe jako prawna forma prowadzenia działalności gospodarczej. Spółka jawna.	P_W03
Kw8	Spółka partnerska, komandytowa, komandytowo-akcyjna.	P_W03
Kw9	Spółki kapitałowe jako prawna forma prowadzenia działalności gospodarczej. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	P_W03
Kw10	Spółka akcyjna.	P_W03
Kw11	Prawo UE w działalności gospodarczej i społecznej.	P_W03
Lp.	**Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**

Ćw1	Wiadomości wstępne: pojęcie stosunku cywilnoprawnego, kategorie osób, zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw2	Własność i prawa rzeczowe ograniczone: treść i wykonywanie prawa własności, nabycie i utrata prawa własności, ochrona własności, użytkowanie, służebności, zastaw i hipoteka	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw3	Swoboda umów w tym również w obrocie gospodarczym (umowy handlowe)	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw4	Gospodarka rynkowa i swoboda działalności gospodarczej (pojęcie konsumenta i przedsiębiorcy)	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
Ćw5	Formy prowadzenia działalności gospodarczej	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Praca pisemna.	Kw1, Kw2
P_W02	Praca pisemna.	Kw3, Kw4, Kw5
P_W03	Praca pisemna.	Kw6, Kw7, Kw8, Kw9, Kw10
Umiejętności:		
P_U01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego - projektu, udział w dyskusji.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5
P_U02	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego- projektu, udział w dyskusji.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5
P_U03	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego- projektu, udział w dyskusji.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5
P_K02	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego - projektu.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:

P_W01	Nie zna podstawowych pojęć prawa cywilnego i gospodarczego.	. Zna podstawowe pojęcia prawa cywilnego i gospodarczego.	Zna podstawowe i szczegółowe pojęcia prawa cywilnego i gospodarczego.	bezbłędnie definiować podstawowe i szczegółowe pojęcia prawa cywilnego i gospodarczego odwołując się do literatury przedmiotu i przykładów praktycznych.
P_W02	Nie zna elementów prawa cywilnego i gospodarczego oraz ich struktury i systematyki	Zna elementy prawa cywilnego i gospodarczego i wymienia niektóre elementy jego struktury i systematyki.	Zna elementy prawa cywilnego i gospodarczego i wymienia elementy jego struktury i systematyki.	Zna elementy prawa cywilnego i gospodarczego i w sposób szczegółowy wymieniać elementy jego struktury i systematyki, powołując się na literaturę przedmiotu i przykłady praktyczne.
P_W03	objaśnić prawa przedsiębiorców, w tym w szczególności prawa spółek.	częściowo objaśniać prawo przedsiębiorców, w tym w szczególności prawa spółek.	w sposób rozbudowany objaśniać prawo przedsiębiorców, w tym w szczególności prawa spółek.	bezbłędnie i w sposób szczegółowy objaśniać prawo przedsiębiorców, w tym w szczególności prawa spółek, prawidłowo powołując się na literaturę przedmiotu i przykłady praktyczne.
P_U01	analizować i interpretować treści kodeksu cywilnego.	w podstawowym zakresie analizować i interpretować treść kodeksu cywilnego.	poprawnie analizować i interpretować treść kodeksu cywilnego.	w sposób szczegółowy analizować i interpretować treść kodeksu cywilnego, wyciągając oryginalne wnioski.
P_U02	odnaleźć przepisów dotyczących danej instytucji prawnej.	odnaleźć podstawowe przepisy dotyczące danej instytucji prawnej.	odnaleźć podstawowe i szczegółowe przepisy dotyczące danej instytucji prawnej.	sprawnie odnaleźć podstawowe i szczegółowe przepisy dotyczące danej instytucji prawnej.
P_U03	rozwiązywać podstawowych problemów prawnych związanych ze stosowaniem przepisów prawa cywilnego.	rozwiązywać podstawowe problemy prawne związanych ze stosowaniem przepisów prawa cywilnego, popełniając akceptowalne błędy.	rozwiązywać podstawowe problemy prawne związanych ze stosowaniem przepisów prawa cywilnego, osiągając zadawalające rezultaty.	rozwiązywać podstawowe problemy prawne związanych ze stosowaniem przepisów prawa cywilnego, osiągając wysokiej jakości rezultaty.

P_K01	przedstawić i bronić własnych opinii na temat instytucji prawa cywilnego.	w ograniczonym zakresie przedstawiać i bronić własnych opinii na temat instytucji prawa cywilnego.	przedstawiać i bronić własnych opinii na temat instytucji prawa cywilnego, wykazując zadawalający poziom kompetencji.	przedstawiać i bronić własnych opinii na temat instytucji prawa cywilnego wykazując wysoki poziom kompetencji oraz dążąc do ich ciągłego doskonalenia.
P_K02	Nie jest przygotowany do rozwijania wiedzy w zakresie funkcjonowania podmiotów prawa handlowego	Jest gotów do rozwijania wiedzy w zakresie funkcjonowania podmiotów prawa handlowego	Jest gotów do rozwijania wiedzy w zakresie funkcjonowania podmiotów prawa handlowego	Jest gotów do rozwijania wiedzy w zakresie funkcjonowania podmiotów prawa handlowego

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	52	36
Egzamin/zaliczenie	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	2	10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	3	13
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	8	10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75/3**	**75/3**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	62/2,5	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	15/0,6	15/0,6
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	-	-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Gniewek E. (red.), Machnikowski P. (red.), Zarys prawa cywilnego, CH Beck, Warszawa 2016.
- Czajkowska-Matosiuk K., Ablewicz J., Prawo gospodarcze i spółek handlowych, CH Beck, Warszawa 2017.
- Kidyba A., Prawo handlowe, CH Beck, Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Prawo cywilne. Zbiór przepisów, Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2017.
- Gronkiewicz-Waltz H., Wierzbowski M. (redakcja naukowa), Prawo gospodarcze, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2017.
- Zawłocki R. (red.), Przestępstwa przeciwko mieniu i gospodarcze. System Prawa Karnego. Tom 9, CH Beck, Warszawa 2015.
- Pikała J., Prawo handlowe i gospodarcze w pytaniach i odpowiedziach, CH Beck, Warszawa 2016.

▯	Bieliński A., Pannert M., Prawo cywilne - część ogólna. Prawo rzeczowe, CH Beck, Warszawa 2015.
Inne materiały dydaktyczne:	

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Etyka w zarządzaniu	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	nauki podstawowe, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / I
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza**: Podstawowa wiedza z zakresu etyki na poziomie studiów I stopnia. **Umiejętności**: Ocena zasad etyki **Kompetencje społeczne:** Praca w zespole oraz umiejętność prezentowania własnych opracowań i przemyśleń.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne		28	14			8		6		56

Studia niestacjonarne		18	8			6		4		36

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	
Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatoria/Ćwiczenia/Projekt	Referat, prezentacja, zadanie praktyczne, case study (analiza przypadku), odgrywanie ról.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW		
Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
Wiedza:		
P_W01	Opisuje podstawowe problemy etyczne oraz ich emanację w biznesie i zarządzaniu, wskazując ich występowanie w skali mikro i makro.	K2P_W06, K2P_W13
Umiejętności:		
P_U01	Rozwiązuje problemy etyczne.	K2P_U02, K2P_U08
P_U02	Wykorzystuje zasady etyki w pracy zawodowej.	K2P_U02, K2P_U08
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Posiada zdolność do prowadzenia dyskusji o charakterze etycznym.	K2P_K01, K2P_K07
P_K02	Jest gotów do pełnienia roli menedżera i podejmowania działań rozwijających zasady etyki	K2P_K07, K2P_K08

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Konwersatoria/Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Podstawowe problemy etyki – Czym jest etyka?, działy etyki, kategorie etyki, wybrane kierunki w etyce.	P_W01
T2	Etyczna refleksja Zachodu – platońskie ujęcie dobra, arystotelesowska etyka umiaru, hedonizm Epikurejski, etyka chrześcijańska, utylitaryzm w etyce, etyka ponowoczesna.	P_W01
T3	Etyczna refleksja Bliskiego i Dalekiego Wschodu – judaizm, islam, hinduizm, buddyzm, konfucjanizm, taoizm.	P_W01
T4	Współczesne doktryny filozofii gospodarczej- (neo)liberalizm (koncepcja sprawiedliwości J. Rawlsa, komunitaryzm), socjaldemokratyzm, chrześcijańska myśl społeczna, ordoliberalizm, antyglobalizm.	P_W01

T5	Etyka w zarządzaniu – przedmiot (etyka zarządzania jako specjalistyczna dziedzina etyki, etapy rozwoju etyki w zarządzaniu, wartości w zarządzaniu, kapitał społeczny).	P_W01, P_U01, PU02, P_K01, P_K02
T6	Etyka zarządzania personelem (wyznaczniki etycznego charakteru organizacji, zasady etycznego traktowania pracowników, motywowanie pracowników, konsultowanie z pracownikami, prawa pracownicze, zatrudnianie i zwalnianie pracowników).	P_W01, P_U01, PU02, P_K01, P_K02
T7	Odpowiedzialność moralna w biznesie (istota wolności i odpowiedzialności, poziomy odpowiedzialności, CSR społeczna odpowiedzialność biznesu, Global Compact, orientacja profitowa).	P_W01, P_U01, PU02, P_K01, P_K02
T8	Etyczna firma (środowisko społeczne firmy, firma jako wspólnota, kreowanie wizerunku firmy, zasady pozytywnej konkurencji, lobbing, nepotyzm, kodeksy i program etyczny w firmie).	P_W01, P_U01, PU02, P_K01, P_K02
T9	Etyczni menedżerowie (usytuowanie i rola menedżera w organizacji, pożądane cechy osobowe i etyczne powinności menedżera, kodeks etycznego menedżera).	P_W01, P_U01, PU02, P_K01, P_K02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Praca pisemna.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8, T9
Umiejętności:		
P_U01	Praca pisemna, zadanie zespołowe z indywidualną kontrolą osiągnięć.	T5, T6, T7, T8, T9
P_U02	Praca pisemna, zadanie zespołowe z indywidualną kontrolą osiągnięć.	T5, T6, T7, T8, T9
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego, udział w dyskusji.	T5, T6, T7, T8, T9
P_K02	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego, udział w dyskusji.	T5, T6, T7, T8, T9

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:

P_W01	opisać podstawowych problemów etycznych oraz ich emanacji w biznesie i zarządzaniu oraz wskazać ich występowanie w skali mikro i makro.	opisać proste problemy etyczne oraz ich emanację w biznesie i zarządzaniu, wskazując ich podstawowe występowanie w skali mikro i makro.	opisać proste i złożone problemy etyczne oraz ich emanację w biznesie i zarządzaniu, wskazując ich występowanie w skali mikro i makro.	bezbłędnie opisać proste i złożone problemy etyczne oraz ich emanację w biznesie i zarządzaniu, wskazując w pełni ich występowanie w skali mikro i makro, odwołując się do przykładów z literatury przedmiotu oraz własnych doświadczeń.
P_U01	rozwiązywać problemów etycznych.	poprawnie rozwiązywać proste problemy etyczne.	rozwiązywać typowe problemy etyczne, osiągając zadawalające rezultaty.	rozwiązywać problemy etyczne, osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_U02	wykorzystać zasad etyki w pracy zawodowej.	wykorzystać podstawowe zasady etyki w pracy zawodowej.	wykorzystać podstawowe i szczegółowe zasady etyki w pracy zawodowej, osiągając zadawalające rezultaty.	wykorzystać podstawowe i szczegółowe zasady etyki w pracy zawodowej, osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_K01	wykazać zdolności do prowadzenia dyskusji o charakterze etycznym.	wykazać zdolność do prowadzenia dyskusji o charakterze etycznym, posiadając kompetencje na poziomie	wykazać zdolność do prowadzenia dyskusji o charakterze etycznym, posiadając kompetencje	wykazać zdolność do prowadzenia dyskusji o charakterze etycznym, posiadając kompetencje na wysokim poziomie.
		podstawowym.	na poziomie zadawalającym.	
P_K02	Nie jest przygotowany do pełnienia roli menedżera i podejmowania działań rozwijających zasady etyki	Jest gotów do pełnienia roli menedżera i podejmowania działań rozwijających zasady etyki	Jest gotów do pełnienia roli menedżera i podejmowania działań rozwijających zasady etyki	Jest gotów do pełnienia roli menedżera i podejmowania działań rozwijających zasady etyki

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	50	32
Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	3	10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	6	21

Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75/3**	**75/3**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	60/2,4	38/1,5
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	15/0,6	15/0,6
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	-	-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Gasparski W. (red.), Biznes, etyka, odpowiedzialność, PWN, Warszawa 2012.
- Gasparski W., Wykłady z etyki biznesu, Nowa edycja uzupełniona, Wyd. ALK, Warszawa 2007.
- Klimczak B., Etyka gospodarcza, Wyd. AE we Wrocławiu, Wrocław 2011.
- Pogonowska B., Elementy etyki gospodarki rynkowej, PWE, Warszawa 2004.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Bauman Z., Etyka ponowczesna, Wyd. Aletheia, Warszawa 2012.
- Etyka w życiu publicznym, Sosnowski S. (red.), Oficyna Wydawnicza ASPRA.J.R., Warszawa 2012.
- Singer P. (red.), Przewodnik po etyce, Książka i Wiedza, Warszawa 2009.

Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Statystyka

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	nauki podstawowe, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / I
Osoba koordynująca przedmiot:	

Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Podstawowa wiedza z zakresu analizy matematycznej i algebry jak: znajomość podstawowych wzorów funkcji i działań na nich. Znajomości własności działań funkcji liniowych, znajomości operatorów sumy i iloczynu, wiedzy z zakresu statystyki opisowej oraz rozwiązywania równań i nierówności liniowych. **Umiejętności:** Analizowania wzorów i umiejętności właściwego ich przekształcania. Umiejętność przekształcania otrzymanych wyników oraz ich interpretacji i weryfikacji. Ważna jest umiejętność konstruowania tabel do wpisywania wyników statystycznych. **Kompetencje społeczne:** Student powinien krytycznie oceniać źródła danych.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28				14		6		**62**
Studia niestacjonarne	8	18				10		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną.
Ćwiczenia/Projekt	Ćwiczenia wspierane technikami komputerowymi(wykorzystanie oprogramowania GRETL), projekt.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu wnioskowania statystycznego.	K2P_W014
P_W02	Charakteryzuje miary i statystyki zbiorowości statystycznej.	K2P_W014
P_W03	Zna zasady budowy modeli ekonometrycznych i prognoz gospodarczych	K2P_W014
	Umiejętności:	
P_U01	Dobiera i syntetycznie opisuje (w zależności od problemu statystycznego) odpowiednie metody analizy danych statystycznych	K2P_U01, K2P_U05
P_U02	Definiuje i opisuje zbiorowość statystyczną.	K2P_U01 K2P_U05
P_U03	Oblicza i interpretuje miary i statystyki zbiorowości statystycznej (analitycznie i graficznie).	K2P_U01 K2P_U05

P_U04	Przeprowadza weryfikację metod statystycznych i otrzymanych wyników.	K2P_U01 K2P_U05
P_U05	Buduje modele ekonometryczne i i wykorzystuje je w prognozowaniu .	K2P_U01 K2P_U05
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do analizy i krytycznej oceny źródeł informacji	K2P_K01
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Metody analizy rozkładu cechy: zmienne losowe i narzędzia ich analizy, próba losowa i rozkłady statystyk z próby..	P_W01
W2	Estymacja parametrów populacji (Pojęcie estymatora i jego własności. Estymacja punktowa i przedziałowa. Ogólna postać przedziału ufności. Przedziały ufności dla wartości oczekiwanej, wariancji, odchylenia standardowego i wskaźnika struktury	P_W01, P_W02
W3	Weryfikacja hipotez statystycznych: konsekwencje wnioskowania na podstawie próby statystycznej, rodzaje hipotez statystycznych, testy parametryczne, testy istotności.	P_W03
W4	Zasady budowy modeli ekonometrycznych.	P_W01, P_W02, P_W03
W5	Prognozowanie na podstawie modeli ekonometrycznych.	P_W01, P_W02, P_W03
Lp.	**Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
Ćw1	Estymacja parametrów rozkładu: estymacja przedziałowa i jej własności. Szacowanie błędów szacunku.	P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01
Ćw2	Testowanie istotności wartości średniej, wskaźnika struktury i wariancji. Przykłady porównywania wybranych parametrów dla dwóch populacji lub cech w populacji.	P_U01, P_U02,
	Testowanie różnic. Wykorzystanie testu zgodności chi-2 oraz lambda-Kołmogorowa do weryfikacji hipotezy o typie rozkładu. Porównywanie rozkładów za pomocą testu Kołmogorowa-Smirnowa.	P_U03, P_U04, P_K01
Ćw3	Budowa modeli ekonometrycznych – zjawisk gospodarczych. Szacowanie parametrów liniowego równania regresji (kmnk).	P_U05, P_K01
Ćw4	Weryfikacja modeli ekonometrycznych. Weryfikacja podstawowych założeń (testy: istotności regresji, liniowości, jednorodności wariancji, normalności rozkładu, niezależności reszt). Interpretacja wyników.	P_U05, P_K01
Ćw5	Budowa prognoz na postawie modeli ekonometrycznych i ocena ich dopuszczalności oraz trafności.	P_U05, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy.	W1, W2, W3, W5
P_W02	Test wiedzy.	W2, W3, W5
P_W03	Test wiedzy.	W4, W5
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	Ćw1, Ćw2
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt	Ćw1, Ćw2
P_U03	Zadanie praktyczne, projekt.	Ćw1, Ćw2
P_U04	Zadanie praktyczne, projekt.	Ćw1, Ćw2
P_U05	Zadanie praktyczne, projekt.	Ćw3, Ćw4, Ćw5
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	Ćw1, Ćw2 Ćw3, Ćw4, Ćw5

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	nie zna podstawowych pojęć z zakresu wnioskowania statystycznego.	zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu wnioskowania statystycznego.	zna i rozumie podstawowe i szczegółowe pojęcia z zakresu wnioskowania statystycznego.	zna i rozumie podstawowe i szczegółowe pojęcia z zakresu wnioskowania statystycznego, prawidłowo odwołując się do literatury przedmiotu.
P_W02	charakteryzować miar i statystyk zbiorowości statystycznej.	częściowo charakteryzować miary i statystyki zbiorowości statystycznej.	charakteryzować miary i statystyki zbiorowości statystycznej.	w sposób szczegółowy charakteryzować miary i statystyki zbiorowości statystycznej, powołując się na literaturę przedmiotu i przykłady praktyczne.
P_W03	nie zna zasad budowy modeli ekonometrycznych i prognoz gospodarczych.	zna niektóre zasady budowy modeli ekonometrycznych i prognoz gospodarczych.	zna zasady budowy modeli ekonometrycznych i prognoz gospodarczych.	zna szczegółowe zasady budowy modeli ekonometrycznych i prognoz gospodarczych, powołując się na literaturę przedmiotu i przykłady praktyczne.

P_U01	dobierać i syntetycznie opisać (w zależności od problemu statystycznego) odpowiednich metod analizy danych statystycznych.	dobierać i syntetycznie opisać (w zależności od problemu statystycznego) odpowiednie metody analizy danych statystycznych, popełniając akceptowalne błędy.	dobierać i syntetycznie opisać (w zależności od problemu statystycznego) odpowiednie metody analizy danych statystycznych, osiągając zadawalające rezultaty.	trafnie dobierać i syntetycznie opisać (w zależności od problemu statystycznego) odpowiednie metody analizy danych statystycznych, osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_U02	definiować i opisywać zbiorowości statystycznej.	w ograniczonym zakresie definiować i opisywać zbiorowość statystyczną.	definiować i opisywać zbiorowość statystyczną.	szczegółowo definiować i wnikliwie opisywać zbiorowość statystyczną.
P_U03	obliczać i interpretować miar i statystyk zbiorowości statystycznej (analitycznie i graficznie).	obliczać i interpretować miary i statystyki zbiorowości statystycznej (analitycznie i graficznie), popełniając akceptowalne błędy.	obliczać i interpretować miary i statystyki zbiorowości statystycznej (analitycznie i graficznie), osiągając zadawalające rezultaty.	sprawnie obliczać i interpretować miary i statystyki zbiorowości statystycznej (analitycznie i graficznie), osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_U04	przeprowadzać weryfikację metod statystycznych i otrzymanych wyników.	przeprowadzać weryfikację metod statystycznych i otrzymanych wyników), popełniając akceptowalne błędy.	przeprowadzać weryfikację metod statystycznych i otrzymanych wyników, osiągając zadawalające rezultaty.	efektywnie przeprowadzać weryfikację metod statystycznych i otrzymanych wyników, osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_U05	budować modeli ekonometrycznych i prostych prognoz.	budować modele ekonometryczne i proste prognozy), popełniając akceptowalne błędy.	budować modele ekonometryczne i prognozy, osiągając zadawalające rezultaty.	budować modele ekonometryczne i prognozy w tym zjawisk złożonych , osiągając wysokiej jakości rezultaty.
P_K01	nie jest przygotowany do analizy i krytycznej oceny źródeł informacji	jest gotów do analizy i krytycznej oceny źródeł informacji	jest gotów do analizy i krytycznej oceny źródeł informacji	jest gotów do analizy i krytycznej oceny źródeł informacji

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56	36

Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	2	10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	1	17
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75/3**	**75/3**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	66/2,6	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	25/1	25/1
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	-	-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Gruszczyński M., Podgórska M., Kuszewski T., Ekonometria i badania operacyjne, Warszawa 2009.
- Kufel T., Ekonometria. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem programu GRETL, Warszawa 2011.
- Jóźwiak J., Podgórski J., Statystyka od podstaw, Wyd. 7 zm., PWE, Warszawa 2012.
- Ostasiewicz S., Rusnak Z., Siedlecka U. Statystyka: elementy teorii i zadania, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego, Wrocław 2006.
- Wierzbiński J., Statystyka opisowa, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Wasilewska E., Statystyka matematyczna w praktyce, Difin, Warszawa 2015.
- Starzyńska W., Statystyka praktyczna, PWN, Warszawa 2006.
- Sobczyk M., Statystyka, PWN, Warszawa 2008.

Inne materiały dydaktyczne:

- Wzory statystyczne, tablice rozkładów wybranych zmiennych losowych oraz zestaw zadań do samodzielnego rozwiązania- udostępnione w formie elektronicznej.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Metody podejmowania decyzji menedżerskich	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Stosowanych w Krakowie** **Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	przedmiot kierunkowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / II
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Wiedza Podstawy statystyki Umiejętności Wnioskowanie statystyczne Kompetencje Krytyczna ocena żródeł informacji

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28				14		6		**62**
Studia niestacjonarne	8	18				10		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną.
Ćwiczenia/Projekt	Ćwiczenia wspierane technikami komputerowymi, projekt.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna podstawowe rodzaje modeli decyzyjnych w zarządzaniu	K2P_W05, K2P_W14
	Umiejętności:	

P_U01	Tworzy modele dla typowych problemów decyzyjnych wykorzystując wiedzę z zakresu nauk o zarządzaniu i ekonomii oraz wyznacza ich rozwiązania wykorzystując odpowiednie oprogramowanie.	K2P_U01 K2P_U02 K2P_U04 K2P_U05 K2P_U06, K2P_U07
P_U02	Analizuje i rozwiązuje problemy decyzyjne z wykorzystaniem metod programowania sieciowego.	K2P_U01 K2P_U02 K2P_U04 K2P_U05 K2P_U06, K2P_U07
P_U03	Wykonuje symulacje komputerowe przebiegu zjawisk i procesów gospodarczych.	K2P_U01 K2P_U02 K2P_U04 K2P_U05 K2P_U06, K2P_U07
Kompetencje społeczne:		
P_K01	jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących źródeł informacji o procesach zarządczych , skuteczności rozwiązań praktycznych	K2P_K01
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Modele problemów decyzyjnych.	P_W01, P_U01,
W2	Zagadnienia programowania liniowego oraz metody ich rozwiązywania.	P_W01, P_U01
W3	Zagadnienie wyboru inwestycji. Zagadnienie transportowe.	P_W01, P_U01
W4	Modele i metody stosowane w przypadku występowania wielu kryteriów oceny decyzji.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03,
W5	Programowanie dynamiczne. Przykłady zagadnień programowania dynamicznego.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03,
W6	Drzewa decyzyjne. Metody wykorzystywane w zarządzaniu projektami – metoda CPM, CPM-Cost, PERT.	P_W01.P_U01, P_U02, P_U03,
W7	Modele i klasyfikacja systemów masowej obsługi. Podstawowe wielkości opisujące funkcjonowanie systemów masowej obsługi.	P_W01P_U01, P_U02, P_U03,
W8	Symulacja komputerowa w procesie podejmowania decyzji. Metody i modele stosowane w symulacji. Analiza co-jeśli. Analiza wyników symulacji.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03,
W9	Analiza wyników symulacji.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03,
Lp.	**Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
Ćw1	Wybrane zastosowania arkuszy kalkulacyjnych do wyznaczania decyzji optymalnych. Zasady budowy modeli dla problemów występujących najczęściej w praktyce. Możliwości wykorzystania dodatku Solver.	P_U01, P_U02, P_U03,
Ćw2	Komputerowe wspomaganie procesów podejmowania decyzji w przypadku występowanie wielu kryteriów oceny decyzji.	P_U01, P_U02, P_U03,
Ćw3	Rozwiązywanie zagadnień programowania dynamicznego: harmonogramowanie produkcji i zapasów, zagadnienie załadunku, zagadnienie dyliżansu.	P_U01, P_U02, P_U03,

Ćw4	Przykłady zastosowania drzew decyzyjnych w procesie podejmowania decyzji.	P_U01, P_U02, P_U03,
Ćw5	Zastosowanie metod CPM, CPM-Cost, PERT w praktyce – rozwiązywanie przykładowych problemów.	P_U01, P_U02, P_U03,
Ćw6	Komputerowe modelowanie procesów obsługi masowej.	P_U01, P_U02, P_U03,
Ćw7	Rozwiązywanie problemów decyzyjnych za pomocą symulacji. Przykład symulacji dynamicznej (analiza efektów różnych wariantów podejmowanej decyzji).	P_U01, P_U02, P_U03,K2P_K01
Ćw8	Analiza wyników symulacji.	P_U01, P_U02, P_U03,K2P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy.	W1, W2, W3, W5, W6, W7, W8
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne - projekt.	Ćw1, Ćw2, Ćw7, Ćw8
P_U02	Zadanie praktyczne - projekt.	Ćw1, Ćw2, Ćw7
P_U03	Zadanie praktyczne - projekt.	Ćw1, Ćw2, Ćw7
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego, ocena aktywności studenta na zajęciach.	Ćw1, Ćw2 Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7, Ćw8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	Nie zna podstawowych rodzajów modeli decyzyjnych w zarządzaniu	zna podstawowe rodzaje modeli decyzyjnych w zarządzaniu	zna podstawowe rodzaje modeli decyzyjnych w zarządzaniu podaje przykłady z praktyki zarządczej	zna podstawowe rodzaje modeli decyzyjnych w zarządzaniu powołując się na literaturę przedmiotu i podajć liczne przykłady z praktyki zarządczej
P_U01	Nie potrafi tworzyć modeli dla typowych problemów decyzyjnych wykorzystując wiedzę z zakresu nauk o zarządzaniu i ekonomii oraz wyznacza ich rozwiązania wykorzystując odpowiednie oprogramowanie.	Tworzy modele dla typowych problemów decyzyjnych wykorzystując wiedzę z zakresu nauk o zarządzaniu i ekonomii oraz wyznacza ich rozwiązania za pomocą komputera wykorzystując odpowiednie oprogramowanie.	Tworzy modele dla typowych problemów decyzyjnych wykorzystując wiedzę z zakresu nauk o zarządzaniu i ekonomii oraz samodzielnie wyznacza ich rozwiązania wykorzystując odpowiednie oprogramowanie	Tworzy modele dla typowych problemów decyzyjnych wykorzystując z uzasadnieniem wiedzę z zakresu nauk o zarządzaniu i ekonomii oraz samodzielnie wyznacza ich rozwiązania wykorzystując odpowiednie oprogramowanie
P_U02	Nie potrafi analizować i rozwiązywać protych problemów decyzyjnych z wykorzystaniem metod programowania sieciowego.	Analizuje i rozwiązuje proste problemy decyzyjne z wykorzystaniem metod programowania sieciowego.	Analizuje i rozwiązuje problemy decyzyjne z wykorzystaniem metod programowania sieciowego.	Analizuje i rozwiązuje złożone problemy decyzyjne z wykorzystaniem metod programowania sieciowego.

P_U03	Nie potrafi wykonać symulacji komputerowych przebiegu zjawisk i procesów gospodarczych.	Wykonuje symulacje komputerowe przebiegu prostych zjawisk i procesów gospodarczych	Wykonuje symulacje komputerowe przebiegu prostych i niektórych złożonych zjawisk i procesów gospodarczych	Wykonuje symulacje komputerowe przebiegu złożonych zjawisk i procesów gospodarczych
P_K01	nie jest przygotowany do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących źródeł informacji o procesach zarządczych , skuteczności rozwiązań praktycznych	jest gotów do pobieżnej analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących źródeł informacji o procesach zarządczych , skuteczności rozwiązań praktycznych	jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących źródeł informacji o procesach zarządczych , skuteczności rozwiązań praktycznych	jest gotów do wnikliwej analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących źródeł informacji o procesach zarządczych , skuteczności rozwiązań praktycznych

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56	36
Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	2	10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	1	17
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75/3**	**75/3**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	66/2,6	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50/2	50/2
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	-	-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Sikora W. (red.), Badania operacyjne, PWE, Warszawa 2008.
- Klein Gary, Sztuka podejmowania decyzji, One Press, Warszawa 2011.
- Kukułka K., Decyzje menedżerskie w teorii i praktyce zarządzania, Wydawnictwa Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2000.

Literatura uzupełniająca przedmiotu: ❑ Nowak M., Symulacja komputerowa w problemach decyzyjnych, AE, Katowice 2007.
Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Informatyczne systemy zarządzania	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	przedmiot kierunkowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / I
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Podstawowa wiedza na temat zastosowań informatyki w obszarze gospodarczym, podstawy zarządzania. **Umiejętności:** Wykorzystanie oprogramowania do celów informacyjnych, komunikacyjnych i transakcyjnych, Rozpoznawanie szans rynkowych. **Kompetencje społeczne:** Praca w zespole. Wyrażanie i obrona własnych opinii. Efektywne komunikowanie się przy realizacji projektu.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne				14		14		4		**32**
Studia niestacjonarne				10		10		4		**22**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Laboratorium/Projekt	Case study, zadania problemowe, projekt.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**

Wiedza:		
P_W01	Omawia pojęcie oraz rolę systemów informatycznych zarządzania.	K2P_W14
P_W02	Rozróżnia podstawowe systemy i rozwiązania informatyczne wsparcia zarządzania, w szczególności systemy zintegrowane.	K2P_W14
P_W03	Identyfikuje elementy systemów informatycznych oraz wskazuje czynniki wpływające na elementy systemów, czyli na procesy decyzyjne zachodzące na różnych poziomach zarządzania w organizacji.	K2P_W14
Umiejętności:		
P_U01	Dokonuje pogłębionej obserwacji systemów informatycznych zarządzania, ich analizy i interpretacji.	K2P_U01, K2P_U04 K2P_U05, K2P_U06
P_U02	Proponuje rozwiązania z wykorzystaniem zdobytej wiedzy teoretycznej z obszaru systemów informatycznych zarządzania.	K2P_U01, K2P_U04 K2P_U05, K2P_U06
P_U03	Stosuje w praktyce wyspecjalizowaną wiedzę z zakresu wykorzystania w biznesie systemów informatycznych zarządzania.	K2P_U01, K2P_U04 K2P_U05, K2P_U06
Kompetencje społeczne:		
P_K01	jest gotów do analizy i krytycznej oceny źródeł informacji	K2P_K01
P_K02	jest gotów do rozwijania wiedzy w zakresie informatycznych systemów zarządzania niezbędnych w pracy menedżera .	K2P_K06

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Laboratorium/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
L1	Informatyczne systemy zarządzania w ujęciu projektowym- omówienie pojęć podstawowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_K01, P_K02
L2	Zasady doboru osób do projektu-kwestionariusz Belbina.	P_W02, P_W03, P_K01, P_K02
L3	Aplikacje mobilne w biznesie.	P_W02, P_W03, P_K01, P_K02
L4	Tworzenie wykresu Gantt'a w różnych narzędziach.	P_W02, P_W03, P_K01, P_K02
L5	Projekt- metoda ścieżki krytycznej CPM; metoda sieciowa; zasady tworzenia; interpretacja informatyczna.	P_W02, P_W03, P_K01, P_K02
L6	Zintegrowane systemy wspomagania zarządzania ERP.	P_W02, P_W03, P_K01, P_K02

L7	Indywidualny projekt dla rozwiązania konkretnego problemu w zakresie informatycznym, organizacyjnym i rynkowym.	P_W02, P_W03, P_K01, P_K02
L8	Modelowanie procesów biznesowych - definicje, cechy, mierniki procesu.	P_W02, P_W03, P_K01, P_K02
L9	Notacja BPMN w modelowaniu procesów biznesowych - przykłady.	P_W02, P_W03, P_K01, P_K02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Zadanie projektowe, zadania praktyczne realizowane w czasie zajęć.	L1
P_W02	Zadanie projektowe, zadania praktyczne realizowane w czasie zajęć.	L2, L3, L4, L5, L6, L7, L8, L9
P_W03	Zadanie projektowe, zadania praktyczne realizowane w czasie zajęć.	L2, L3, L4, L5, L6, L7, L8, L9
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie projektowe, zadania praktyczne realizowane w czasie zajęć.	L2, L3, L4, L5, L6, L7, L8, L9
P_U02	Zadanie projektowe, zadania praktyczne realizowane w czasie zajęć.	L7, L8
P_U03	Zadanie projektowe, zadania praktyczne realizowane w czasie zajęć.	L2, L3, L4, L5, L6, L7, L8, L9
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja pracy studenta w zadaniu zespołowym.	L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7, L8, L9
P_K02	Obserwacja pracy studenta w zadaniu zespołowym.	L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7, L8, L9

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	omówić pojęcia oraz roli systemów informatycznych zarządzania.	z pomocą wykładowcy omówić pojęcie oraz rolę systemów informatycznych zarządzania; trafność odpowiedzi co najmniej 60% punktów z zadań mierzących efekt.	samodzielnie omówić pojęcie oraz rolę systemów informatycznych zarządzania; trafność odpowiedzi co najmniej 75% punktów z zadań mierzących efekt.	prawidłowo i wyczerpująco omówić pojęcie oraz rolę systemów informatycznych zarządzania; trafność odpowiedzi co najmniej 90% punktów z zadań mierzących efekt.

P_W02	rozróżnić podstawowych systemów i rozwiązań informatycznych wsparcia zarządzania, w szczególności systemów zintegrowanych.	na poziomie elementarnym rozróżnić podstawowe systemy i rozwiązania informatyczne wsparcia zarządzania, w szczególności systemy zintegrowane; trafność odpowiedzi co najmniej 60% punktów z zadań mierzących efekt.	samodzielnie rozróżnić podstawowe systemy i rozwiązania informatyczne wsparcia zarządzania, w szczególności systemy zintegrowane; trafność odpowiedzi co najmniej 75% punktów z zadań mierzących efekt.	bezbłędnie rozróżnić podstawowe systemy i rozwiązania informatyczne wsparcia zarządzania, w szczególności systemy zintegrowane; trafność odpowiedzi co najmniej 90% punktów z zadań mierzących efekt.
P_W03	identyfikować elementów systemów informatycznych oraz	na poziomie elementarnym identyfikować elementy	samodzielnie identyfikować elementy systemów	prawidłowo identyfikować elementy systemów

	wskazać czynników wpływających na elementy systemów, czyli na procesy decyzyjne zachodzące na różnych poziomach zarządzania w organizacji.	systemów informatycznych oraz wskazuje czynniki wpływające na elementy systemów, czyli na procesy decyzyjne zachodzące na różnych poziomach zarządzania w organizacji; trafność odpowiedzi co najmniej 60% punktów z zadań mierzących efekt.	informatycznych oraz wskazuje czynniki wpływające na elementy systemów, czyli na procesy decyzyjne zachodzące na różnych poziomach zarządzania w organizacji; trafność odpowiedzi co najmniej 75% punktów z zadań mierzących efekt.	informatycznych oraz wskazuje czynniki wpływające na elementy systemów, czyli na procesy decyzyjne zachodzące na różnych poziomach zarządzania w organizacji; trafność odpowiedzi co najmniej 90% punktów z zadań mierzących efekt.
P_U01	dokonywać pogłębionej obserwacji systemów informatycznych zarządzania, ich analizy i interpretacji.	dokonywać pogłębionej obserwacji niektórych wybranych systemów informatycznych zarządzania, ich analizy i interpretacji.	dokonywać pogłębionej obserwacji większości systemów informatycznych zarządzania, ich analizy i interpretacji, dla sytuacji typowych.	dokonywać pogłębionej obserwacji systemów informatycznych zarządzania, ich analizy i interpretacji, dla sytuacji typowych i nietypowych.
P_U02	proponować rozwiązań z wykorzystaniem zdobytej wiedzy teoretycznej z obszaru systemów informatycznych zarządzania.	proponować proste rozwiązania z wykorzystaniem zdobytej wiedzy teoretycznej z obszaru systemów informatycznych zarządzania.	proponować poprawne rozwiązania z wykorzystaniem zdobytej wiedzy teoretycznej z obszaru systemów informatycznych zarządzania osiągając zadawalające rezultaty.	proponować złożone rozwiązania z wykorzystaniem zdobytej wiedzy teoretycznej z obszaru systemów informatycznych zarządzania osiągając wysokiej jakości rezultaty.

P_U03	stosować w praktyce wyspecjalizowanej wiedzy z zakresu wykorzystania w biznesie systemów informatycznych zarządzania.	na poziomie elementarnym stosować w praktyce wyspecjalizowaną wiedzę z zakresu wykorzystania w biznesie systemów informatycznych zarządzania.	samodzielnie stosować w praktyce wyspecjalizowaną wiedzę z zakresu wykorzystania w biznesie systemów informatycznych zarządzania.	w sposób prawidłowy i zaawansowany stosować w praktyce wyspecjalizowaną wiedzę z zakresu wykorzystania w biznesie systemów informatycznych zarządzania.
P_K01	nie jest przygotowany do analizy i krytycznej oceny źródeł informacji	jest gotów do analizy i krytycznej oceny źródeł informacji	jest gotów do analizy i krytycznej oceny źródeł informacji	jest gotów do analizy i krytycznej oceny źródeł informacji
P_K02	nie jest przygotowany rozwijania wiedzy w zakresie informatycznych systemów zarządzania niezbędnych w pracy menedżera .	jest gotów do rozwijania wiedzy w zakresie informatycznych systemów zarządzania niezbędnych w pracy menedżera .	jest gotów do rozwijania wiedzy w zakresie informatycznych systemów zarządzania niezbędnych w pracy menedżera .	jest gotów do rozwijania wiedzy w zakresie informatycznych systemów zarządzania niezbędnych w pracy menedżera .

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	28	20
Egzaminy/zaliczenia	4	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	4	4
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	4	14
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**50/2**	**50/2**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	33/1,3	26/1
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50/2	50/2
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	-	-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Gawin B., Systemy informatyczne w zarządzaniu procesami, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2015.
- Januszewski A., Funkcjonalność informatycznych systemów zarządzania T.1, Zintegrowane systemy transakcyjne, PWN, Warszawa 2012.
- Kisielnicki J, MIS - systemy informatyczne zarządzania, Wyd. Placet, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Zaremba M., Mobile dla menedżerów, czyli jak tworzyć dobre produkty mobilne, Wyd. Poltext, Warszawa 2015.
- Jabłoński W., Systemy informatyczne zarządzania: klasyfikacja i charakterystyka systemów, Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku, Bydgoszcz 2006.

Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Zarządzanie strategiczne

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia:	przedmiot kierunkowy, związany z praktycznym przygotowaniem
(wskazać właściwe)	zawodowym
Rok / Semestr:	I / II
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Podstawowa wiedza na temat istoty zarządzania i jego wymiaru operacyjnego oraz zasad funkcjonowania organizacji w warunkach gospodarki rynkowej. **Umiejętności:** Strukturalizowania działań związanych z przebiegiem procesu zarządzania tj. realizacji funkcji zarządzania. **Kompetencje społeczne:** Współdziałanie z innymi na rzecz realizacji określonych celów.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne	16	28				14		6		**64**
Studia niestacjonarne	8	18				10		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**

Wykład	Wykład z wykorzystaniem prezentacji, dyskusji, egzemplifikujący przedstawiane treści odwołaniem się do znanych firm i bieżących zdarzeń gospodarczych.
Ćwiczenia/Projekt	**Ćwiczenia z wykorzystaniem pracy w grupach, prezentacji, case study, ćwiczeń pisemnych, pytań/zadań problemowych, projektu, wykorzystanie gier edukacyjnych Marketplace - symulującymi środowisko biznesowe w zakresie myślenia strategicznego.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Definiuje pojęcia związane ze strategicznym wymiarem zarządzania.	K2P_W04, K2P_W08
P_W02	Objaśnia narzędzia analizy i planowania strategicznego i uwarunkowaniach ich wykorzystania.	K2P_W04, K2P_W08
P_W03	Omawia podstawowe problemy budowy i wdrażania strategii w organizacji.	K2P_W05, K2P_W08
	Umiejętności:	
P_U01	Przeprowadza analizę strategiczną.	K2P_U01, K2P_U02 K2P_U07, K2P_U10
P_U02	Buduje strategie przedsiębiorstwa w oparciu o przeprowadzoną analizę strategiczną.	K2P_U01, K2P_U02 K2P_U07 K2P_U10
P_U03	Analizuje i interpretuje zdarzenia istotne dla strategicznego kontekstu zarządzania	K2P_U01, K2P_U02 K2P_U07, K2P_U10
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Jest przygotowany do zastosowania nowoczesnych metod zarządzania strategicznego w przedsiębiorstwie.	K2P_K02

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
W1	Istota strategii i jej elementy (wizja, misja, cele).	P_W01, P_K01
W2	Poziomy i rodzaje strategii.	P_W01, P_W03, P_K01
W3	Globalny i lokalny wymiar strategii.	P_W01, P_W03, P_K01

W4	Istota zarządzania strategicznego.	P_W01, P_W03, P_K01
W5	Zarządzanie strategiczne w narastającej turbulencji otoczenia.	P_W01, P_W03, P_K01
W6	Narzędzia zarządzania strategicznego (metody analizy, metody planowania strategicznego).	P_W02, P_K01
W7	Implementacja strategii.	P_W03, P_K01
W8	Organizacja ucząca się.	P_W01, P_W02, P_W03, P_K01
W9	Modelowanie biznesowe.	P_W01, P_W02, P_W03, P_K01
Lp.	**Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
Ćw1	Definiowanie strategii i jej elementów składowych.	P_U02, P_K01
Ćw2	Klasyfikacja strategii.	P_U02, P_K01
Ćw3	Szkoły i nurty zarządzania strategicznego.	P_U02, P_U03, P_K01
Ćw4	Zarządzanie strategiczne w ujęciu zasobowym (wartość firmy, kluczowe kompetencje, zasoby relacyjne, strategie zasobowe).	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw5	Wdrażanie strategii.	P_U03, P_K01
Ćw6	Uwarunkowania skutecznego zarządzania strategicznego (w tym struktura, kultura organizacji).	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy.	W1, W2, W3, W4, W5
P_W02	Test wiedzy.	W6, W8, W9
P_W03	Test wiedzy.	W2, W3, W4, W5, W7, W8, W9
Umiejętności:		
P_U01	Projekt, prezentacja, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	Ćw4, Ćw6
P_U02	Projekt, prezentacja, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	Ćw1, Ćw2, Ćw4, Ćw6
P_U03	Projekt, prezentacja, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	Ć3, Ćw4, Ćw6

Kompetencje społeczne:		
P_K01	Zadanie projektowe, zadanie zespołowe z indywidualną kontrolą osiągnięć.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9 Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	definiować pojęć związanych ze strategicznym wymiarem zarządzania.	definiować podstawowe pojęcia związane ze strategicznym wymiarem zarządzania.	poprawnie definiow ıć pojęcia związane ze strategicznym wymiarem zarządzania.	bezbłędnie i szczegółowo definiować pojęcia związane ze strategicznym wymiarem zarządzania.
P_W02	objaśniać narzędzi analizy i planowania strategicznego i uwarunkowaniach ich wykorzystania.	na poziomie elementarnym objaśniać narzędzia analizy i planowania strategicznego i uwarunkowaniach ich wykorzystania.	prawidłowo objaśni ıć narzędzia analizy i planowania strategicznego i h uwarunkowaniach ic wykorzystania.	w sposób prawidłowy i rozbudowany objaśniać narzędzia analizy i planowania strategicznego i uwarunkowaniach ich wykorzystania.
P_W03	omówić podstawowych problemów budowy i wdrażania strategii w organizacji.	omówić niektóre podstawowe problemy budowy i wdrażania strategii w organizacji.	omówić większość podstawowych problemów budowy i wdrażania strategii v organizacji.	poprawnie omówić podstawowe problemy budowy i wdrażania strategii w organizacji.
P_U01	przeprowadzać analizy strategicznej.	przeprowadzać analizę strategiczną na poziomie elementarnym.	przeprowadzać anali ze strategiczną dla sytuacji typowych.	przeprowadzać pogłębioną analizę strategiczną dla sytuacji typowych i nietypowych.
P_U02	budować strategii przedsiębiorstwa w oparciu o przeprowadzoną analizę strategiczną.	w podstawowym zakresie budować strategie przedsiębiorstwa w oparciu o przeprowadzoną analizę strategiczną.	kompleksowo i poprawnie budowa ć strategie przedsiębiorstwa w oparciu o przeprowadzoną analizę strategiczną.	w sposób kompleksowy i szczegółowy budować strategie przedsiębiorstwa w oparciu o przeprowadzoną analizę strategiczną.

P_U03	analizować i interpretować zdarzeń istotnych dla strategicznego kontekstu zarządzania	analizować i interpretować niektóre podstawowe zdarzenia istotne dla strategicznego kontekstu zarządzania.	analizować i interpretować większość zdarzeń istotnych dla strategicznego kontekstu zarządzania.	poprawnie analizować i wszechstronnie interpretować zdarzenia istotne dla strategicznego kontekstu zarządzania.
P_K01	nie jest przygotowany do zastosowania nowoczesnych metod zarządzania strategicznego w przedsiębiorstwie.	w podstawowym zakresie jest przygotowany do zastosowania nowoczesnych metod zarządzania strategicznego w przedsiębiorstwie.	jest przygotowany do zastosowania nowoczesnych metod zarządzania strategicznego w przedsiębiorstwie.	jest w pełni przygotowany do zastosowania nowoczesnych metod zarządzania strategicznego w przedsiębiorstwie.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	58	36
Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	10	10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	12	38
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	10	10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	68/2,7	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50/2	50/2
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	-	-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Zarządzanie strategiczne przedsiębiorstwem, Urbanowska-Sojkin E., Banaszak P., Witczak H., PWE, Warszawa 2004.
- Zarządzanie strategiczne przedsiębiorstwem, Drążek Z., Niemczynowicz B., PWE, Warszawa 2003.
- Zarządzanie strategiczne w teorii i praktyce firmy, Stabryła A., PWN, Warszawa 2017.
- Zarządzanie strategiczne w przedsiębiorstwie, Pierścionek Z., PWN, Warszawa 2011.
- Ewolucja zarządzania strategicznego w trakcie rozwoju przedsiębiorstw, Kaleta A., CH. Beck, Warszawa 2014.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Planowanie strategiczne, Romanowska M., PWE, Warszawa 2009.
- Realizacja strategii, Kaleta A., PWE, Warszawa 2013.
- Zarządzanie strategiczne: podejście zasobowe, red. Sigismund A. H., Oficyna Wolters Kluwer business, Warszawa 2011.

Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Zarządzanie procesami	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	przedmiot kierunkowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / II
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Wiedza teoretyczna w zakresie definicji istoty zarządzania dotyczącą prawidłowości funkcjonowania organizacji. Wiedza teoretyczna w zakresie koncepcji i metod zarządzania. **Umiejętności:** Rozpoznawanie składowych procesu zarządzania z uwzględnieniem jego funkcji. Określanie obszarów zarządzania strategicznego i operacyjnego, identyfikacja systemu planowania przedsiębiorstwa. Analizowanie możliwości zastosowania nowych metod zarządzania celem zwiększenia efektywności funkcjonowania przedsiębiorstwa **Kompetencje społeczne:** Praca w zespole. Wyrażanie własnych opinii. Prezentowanie efektów pracy. Efektywne komunikowanie się w środowisku.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne	16	28				14		6		**64**
Studia niestacjonarne	8	18				10		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, dyskusja, przykłady z firm produkcyjnych.
Ćwiczenia/Projekt	**Burza mózgu, praca w grupach, metoda projektowa, prezentacja, case study, zadania projektowe, zadania praktyczne, diagram Ishikawy, wykorzystanie gier edukacyjnych Marketplace.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA

Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW		
Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
Wiedza:		
P_W01	Wyjaśnia różnice pomiędzy orientacją funkcjonalną a procesową.	K2P_W08, K2P_W15
P_W02	Definiuje procesy w organizacjach.	K2P_W08, K2P_W15
P_W03	Wskazuje organizacyjne i społeczne uwarunkowania zarządzania procesami w przedsiębiorstwie.	K2P_W08, K2P_W15
Umiejętności:		
P_U01	Umie aplikować wybrane narzędzia zarządzania procesami w odpowiednim kontekście.	K2P_U01, K2P_U02 K2P_U10
P_U02	Potrafi zastosować różne sposoby działania w zależności od struktury organizacyjnej i uwarunkowań formalnych w organizacji.	K2P_U01, K2P_U02 K2P_U10
P_U03	Przewiduje konsekwencje wprowadzania wybranej koncepcji zarządzania.	K2P_U01, K2P_U02 K2P_U10
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do nadawania znaczenia wiedzy w zarządzaniu procesami w przedsiębiorstwie	K2P_K02
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Orientacja funkcjonalna i procesowa w zarządzaniu.	P_W01
W2	Podejście procesowe w wybranych koncepcjach zarządzania.	P_W01, P_W02
W3	Definicja i klasyfikacja rodzajowa procesów. Modele i standaryzacja procesów.	P_W02
W4	Istota i cele zarządzania procesami. Metodyka zarządzania procesami gospodarczymi.	P_W02, P_W03
W5	Identyfikacja i odwzorowywanie (mapowanie) procesów.	P_W02, P_W03
W6	Projektowanie procesu i wdrażanie zmian. Organizacyjne i społeczne uwarunkowania zarządzania procesami w przedsiębiorstwie.	P_W02, P_W03
W7	Kierowanie procesami.	P_W02, P_W03
W8	Metody i techniki usprawniania procesów (rewolucyjne i ewolucyjne).	P_W02, P_W03
W9	Formy i wdrażanie organizacji procesowej w przedsiębiorstwie.	P_W02, P_W03

Lp.	Ćwiczenia/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
Ćw1	Rodzaje procesów produkcyjnych i usługowych. Case study.	P_U01, P_U02, P_K01
Ćw2	Wykorzystanie mapy procesu w modelowaniu i doskonaleniu procesów biznesowych. Kształtowanie umiejętności kreatywnej reorganizacji procesów biznesowych z wykorzystaniem metod heurystycznych. Case study.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
Ćw3	Mierniki procesów w organizacji. Case study.	P_U01, P_U02, P_U03, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy, zadanie projektowe.	W1, W2
P_W02	Test wiedzy, zadanie projektowe.	W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9
P_W03	Test wiedzy, zadanie projektowe.	W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie projektowe, zadanie praktyczne.	Ćw1, Ćw2
P_U02	Zadanie projektowe, zadanie praktyczne.	Ćw1, Ćw2, Ćw3
P_U03	Zadanie projektowe, zadanie praktyczne.	Ćw1, Ćw2, Ćw3
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	Ćw1, Ćw2, Ćw3

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie potrafi:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student potrafi:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student potrafi:	Ocena bardzo dobra Student potrafi:
P_W01	wyjaśnić różnicy pomiędzy orientacją funkcjonalną a procesową.	na poziomie elementarnym wyjaśnić podstawowe różnice pomiędzy orientacją funkcjonalną a procesową.	w pełni wyjaśnić różnice pomiędzy orientacją funkcjonalną a procesową.	w sposób wyczerpujący i poprawny, wyjaśnić różnice pomiędzy orientacją funkcjonalną a procesową.

P_W02	definiować procesów w organizacjach.	definiować tylko niektóre wybrane procesy w organizacjach.	definiować większość wybranych procesów w organizacjach.	prawidłowo definiować wszystkie procesy w organizacjach.
P_W03	wskazywać organizacyjnych i społecznych uwarunkowań zarządzania procesami w przedsiębiorstwie.	na poziomie elementarnym wskazywać organizacyjne i społeczne uwarunkowania zarządzania procesami w przedsiębiorstwie.	w pełni wskazywać organizacyjne i społeczne uwarunkowania zarządzania procesami w przedsiębiorstwie.	w sposób prawidłowy i wyczerpujący wskazywać organizacyjne i społeczne uwarunkowania zarządzania procesami w przedsiębiorstwie.
P_U01	aplikować wybranych narzędzi zarządzania procesami w odpowiednim kontekście.	aplikować tylko niektóre wybrane narzędzia zarządzania procesami w odpowiednim kontekście.	aplikować większość wybranych narzędzi zarządzania procesami w odpowiednim kontekście.	bezbłędnie aplikować wybrane narzędzia zarządzania procesami w odpowiednim kontekście.
P_U02	zastosować różnych sposobów działania w zależności od struktury organizacyjnej i uwarunkowań formalnych w organizacji.	na poziomie elementarnym zastosować różne sposoby działania w zależności od struktury organizacyjnej i uwarunkowań formalnych w organizacji.	samodzielnie zastosować różne sposoby działania w zależności od struktury organizacyjnej i uwarunkowań formalnych w organizacji dla sytuacji typowych.	samodzielnie i bezbłędnie zastosować różne sposoby działania w zależności od struktury organizacyjnej i uwarunkowań formalnych w organizacji dla sytuacji typowych i nietypowych.
P_U03	przewidywać konsekwencji wprowadzania wybranej koncepcji zarządzania.	z pomocą wykładowcy przewidywać konsekwencje wprowadzania wybranej koncepcji zarządzania.	samodzielnie przewidywać konsekwencje wprowadzania wybranej koncepcji zarządzania.	prawidłowo i kompleksowo przewidywać konsekwencje wprowadzania wybranej koncepcji zarządzania.
P_K01	Nie jest przygotowany do nadawania znaczenia wiedzy w zarządzaniu procesami w przedsiębiorstwa	Jest gotów do nadawania znaczenia wiedzy w zarządzaniu procesami w przedsiębiorstwa	Jest gotów do nadawania znaczenia wiedzy w zarządzaniu procesami w przedsiębiorstwa	Jest gotów do nadawania znaczenia wiedzy w zarządzaniu procesami w przedsiębiorstwa

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**

Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	58	36
Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	10	10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	12	38
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	10	10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	68/2,7	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50/2	50/2
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	-	-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Bitkowska A., Kolterman K., Wójcik G., Wójcik K., Zarządzanie procesami w przedsiębiorstwie. Aspekty teoretycznopraktyczne, Difin, Warszawa 2011.
- Grajewski P., Organizacja procesowa. Projektowanie i konfiguracja, PWE, Warszawa 2007.
- Bitkowska A., Zarządzanie procesami biznesowymi w przedsiębiorstwie, Wydawnictwo Vizja Press&IT, Warszawa 2009.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Hammer M., Reinżynieria i jej następstwa, PWN, Warszawa 1999.
- Nowosielski S., Podejście procesowe w organizacjach, UE, Wrocław 2011.

Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Zarządzanie zmianą	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	przedmiot kierunkowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / 2
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza** Podstawy zarządzania, Koncepcje zarządzania. Funkcje zarządzania **Umiejętności** Diagnozowanie problemów w organizacji. **Kompetencje** Uznawanie znaczeni wiedzy w procesach zarządczych

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Suma godzin
Studia stacjonarne			14		28	14			6	**62**
Studia niestacjonarne			8		18	10			4	**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium/Warsztaty/Projekt	Konwersatorium z elementami zajęć praktycznych, case study (analiza przypadku)

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna i rozumie istotę i ograniczenia zarządzania zmianą.	K2P_W03, K2P_W08 K2P_W15
P_W02	Zna metody i narzędzia wykorzystywane w procesie zarządzania zmianą.	K2P_W08, K2P_W15
P_W03	Zna i rozumie zasady związane z wprowadzeniem zmian w organizacji.	K2P_W08, K2P_W15

Umiejętności:		
P_U01	Identyfikuje i analizuje czynniki determinujące wprowadzanie zmian w organizacji.	K2P_U02, K2P_U07 K2P_U10
P_U02	Stosuje metody i narzędzia zarządzania zmianą.	K2P_U04, K2P_U10

Kompetencje społeczne:		
P_K01	jest gotów do działania i proponowania zmian uwzględniając adaptację w środowiskach międzynarodowych oraz zmieniające się potrzeby społeczeństwa i społeczną odpowiedzialność biznesu	K2P_K05, K2P_K07

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Konwersatorium/Warsztaty/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
K1	Pojęcie zmian organizacyjnych ich przyczyny, rodzaje i formy. Źródła zmian w organizacjach. Obszary zmian w organizacji i ich specyfika. Uwarunkowania sprawności procesu zmian organizacyjnych.	P_W01, P_W03, P_U01, P_K01,
K2	Metody projektowania zmian (diagnostyczna i prognostyczna). Narzędzia diagnostyczne służące ocenie potrzeby zmian. Analiza interesariuszy uczestniczących w procesie zmian. Rozwinięcie potrzeby wprowadzania zmian. Podatność przedsiębiorstw na zmiany. Partycypacja pracownicza w procesie zmian.	P_W02, P_U01, P_U02, P_K01,
K3	Strategie realizowania zmian (konserwatywne, racjonalistyczne, ukierunkowane na ludzi, kompleksowe).	P_W02, P_W03, P_U01, P_K01,
K4	Aspekty metodyczne wprowadzania zmian w organizacji. Przebieg procesu zmian organizacyjnych.	P_W02, P_K01,
K5	Dobór i przygotowanie technik interwencyjnych wspierających proces zmiany w organizacji. Projektowanie systemu komunikacji i informacji o zmianach.	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01,
K6	*Aspekty psychospołeczne i kulturowe procesu zmian organizacyjnych. Przywództwo w procesie wprowadzania zmian w organizacji.*	P_W02, P_W03, P_U02, P_K01,
K7	Metody i techniki wspomagające proces zmian (Reengineering, Just in Time, Outsourcing, Kompleksowe Zarządzanie Jakością – TQM).	P_W01, P_W02, P_U02, P_K01,
K8	Społeczne aspekty zmian.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U02, P_K01,

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Pisemny sprawdzian wiedzy, projekt	K1, K7, K8
P_W02	Pisemny sprawdzian wiedzy, projekt.	K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8
P_W03	Pisemny sprawdzian wiedzy, projekt.	K1, K3, K5, K6, K8
Umiejętności:		
P_U01	Dyskusja, projekt	K1, K2, K3
P_U02	Dyskusja, projekt	K2, K5, K6, K7, K8
Kompetencje społeczne:		

P_K01	Dyskusja, projekt	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	Nie zna i nie rozumie istoty i ograniczeń zarządzania zmianą.	Zna i rozumie cistotę i niektóre ograniczenia zarządzania zmianą.	Zna i rozumie istotę i ograniczenia zarządzania zmianą.	Zna i rozumie istotę i ograniczenia zarządzania zmianą, odwołując się przy tym do literatury przedmiotu i praktyki.
P_W02	Nie zna metod i narzędzi wykorzystywanych w procesie zarządzania zmianą.	zna wybrane metody i niektóre narzędzia wykorzystywane w procesie zarządzania zmianą.	zna metody i niektóre narzędzia wykorzystywane w procesie zarządzania zmianą.	zna metody i narzędzia wykorzystywane w procesie zarządzania zmianą, odwołując się przy tym do literatury przedmiotu i praktyki.
P_W03	Nie zna i nie rozumie zasad związanych z wprowadzeniem zmian w organizacji.	Zna i rozumie podstawowe zasady związane z wprowadzeniem zmian w organizacji.	Zna i rozumie zasady związane z wprowadzeniem zmian w organizacji.	Zna i rozumie podstawowe zasady związane z wprowadzeniem zmian w organizacji , przytaczając przykłady literatury przedmiotu i praktyki.
P_U01	Nie potrafi identyfikować i analizować czynników determinujących wprowadzanie zmian w organizacji.	Potrafi identyfikować i analizować wybrane czynniki determinujące wprowadzanie zmian w organizacji.	Potrafi identyfikować i analizować czynniki determinujące wprowadzanie zmian w organizacji.	Potrafi identyfikować czynniki determinujące wprowadzanie zmian w organizacji, i wskazać skutki wprowadzenia tych zmian
P_U02	Nie potrafi stosować podstawowych metod i narzędzi zarządzania zmianami.	Potrafi stosować wybrane metody i narzędzia zarządzania zmianami.	Potrafi stosować podstawowe metody i narzędzia zarządzania zmianami,.	Potrafi stosować podstawowe metody i narzędzia zarządzania zmianami, i uzasadnić ich wybór
P_K01	Nie jest gotów do działania i proponowania zmian uwzględniając adaptację w środowiskach międzynarodowych oraz zmieniające się potrzeby społeczeństwa i społeczną odpowiedzialność biznesu	jest gotów do działania i proponowania zmian uwzględniając adaptację w środowiskach międzynarodowych oraz zmieniające się potrzeby społeczeństwa i społeczną odpowiedzialność biznesu	jest gotów do działania i proponowania zmian uwzględniając adaptację w środowiskach międzynarodowych oraz zmieniające się potrzeby społeczeństwa i społeczną odpowiedzialność biznesu	jest gotów do działania i proponowania zmian uwzględniając adaptację w środowiskach międzynarodowych oraz zmieniające się potrzeby społeczeństwa i społeczną odpowiedzialność biznesu

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności	**Obciążenie studenta**	
ECTS	**Studia**	**Studia**

	stacjonarne	niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	56	36
Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	10	10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	18	42
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	66/2,6	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50/2	50/2
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	-	-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Dorczak R., Psychologiczne aspekty wprowadzania zmian w PUP, Wyd. UJ, Kraków 2007.
- McGee R., Cannon J.A., Rozwój i zmiana organizacyjna Zestaw narzędzi, Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
- Roth G., Kurtyka M., Zarządzanie zmianą. Od strategii do działania, CeDeWu, Warszawa 2015.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Grzybowska K., Reorganizacja przedsiębiorstw. Zarządzanie zmianą organizacyjną, Politechnika Poznańska, Poznań 2010.
- Mikołajczyk Z., Zarządzanie procesami zmian w organizacjach. GWSH, Katowice 2003.

Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Rachunkowość zarządcza

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	przedmiot kierunkowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / I
Osoba koordynująca przedmiot:	

Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Student zna podstawową definicję rachunkowości, jej zasady, cele, funkcje. Rozróżnia sprawozdania finansowe i nazywa ich pozycje. Zna klasyfikację kosztów i przychodów. **Umiejętności:** Student potrafi księgować operacje gospodarcze dotyczące pozycji bilansowych i wynikowych, umie wykorzystać zestawienie obrotów i sald w celu weryfikacji poprawności księgowań, sporządzić na podstawie zaksięgowanych operacji gospodarczych sprawozdania finansowe.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne	16	28				14		6		**64**
Studia niestacjonarne	8	18				10		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład: dyskusja, prezentacja.
Ćwiczenia/Projekt	W ramach ćwiczeń prowadzona jest dyskusja, projekt - rozwiązywane są zadania z metod kalkulacji, progów rentowności itp. oraz sporządzane są rachunki kosztów pełnych i rachunki kosztów zmiennych. wykorzystanie oprogramowania komputerowego Symfonia

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Omawia podstawowe sposoby klasyfikacji kosztów, istotę oraz metody kalkulowania kosztu jednostkowego wytwarzanych produktów.	K2P_W02, K2P_W10 K2P_W11
P_W02	Objaśnia modele kosztów i różnice między nimi.	K2P_W02, K2P_W10 K2P_W11
P_W03	Charakteryzuje narzędzia rachunkowości zarządczej dotyczące analizy kosztów.	K2P_W02, K2P_W10 K2P_W11
	Umiejętności:	

P_U01	Oblicza koszt jednostkowy produkowanego wyrobu wykorzystując odpowiedni sposób kalkulacji.	K2P_U02, K2P_U04, K2P_U06, K2P_U08
P_U02	Określa różnicę między uzyskanym wynikiem w rachunku kosztów pełnych i rachunku kosztów zmiennych.	K2P_U02, K2P_U04 K2P_U06, K2P_U08
P_U03	Ocenia sytuacje decyzyjne w systemach gospodarczych.	K2P_U02, K2P_U04 K2P_U06, K2P_U08
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest przygotowany do samodzielnego rozwiązywania problemów decyzyjnych przy wykorzystaniu narzędzi rachunkowości zarządczej. K2P_K01, K2P_K02	
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Podstawowe pojęcia z zakresu rachunkowości zarządczej.	P_W01
W2	Istota kosztów i czynniki kształtujące ich wielkość. Merytoryczne znaczenie pojęć: wartość, nakład, koszt, wydatek.	P_W01
W3	Istota i metody kalkulacji kosztów (kalkulacja podziałowa prosta, podziałowa ze współczynnikami, doliczeniowa w produkcji sprzężonej, jednostopniowa i wielostopniowa).	P_W02
W4	Tradycyjne systemy rachunku kosztów (rachunek kosztów pełnych, rachunek kosztów zmiennych, rachunek kosztów standardowych.	P_W02
W5	Współczesne systemy rachunku kosztów- klasyfikacja i ich zastosowanie (ABC, target costing, keizen costing).	P_W03
W6	Analiza progu rentowności (próg rentowności ilościowy i wartościowy, marża brutto, strefa bezpieczeństwa względna i bezwzględna, dźwignia operacyjna, wykorzystanie analizy progu rentowności dla podejmowania decyzji. Analiza progu rentowności w produkcji jednorodnej i wieloasortymentowej).	P_W03
W7	Decyzje cenowe. Optymalna cena sprzedaży. Kosztowe formuły cenowe. Ustalanie cen w warunkach inflacji.	P_W03
W8	Wiadomości wstępne dotyczące strategicznej rachunkowości zarządczej.	P_W03
Lp.	**Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
Ćw1	Badanie zmienności kosztów.	P_U01, P_K01
Ćw2	Metody kalkulacji kosztu jednostkowego – kalkulacja podziałowa prosta, podziałowa ze współczynnikami.	P_U01, P_K01
Ćw3	Metody kosztu jednostkowego – kalkulacja doliczeniowa, kalkulacja fazowa, kalkulacja przy produkcji łącznej.	P_U01, P_K01
Ćw4	Rachunek kosztów pełnych.	P_U02, P_K01

Ćw5	Rachunek kosztów zmiennych.	P_U02, P_K01
Ćw6	Analiza i interpretacja progu rentowności w produkcji jednorodnej i wieloasortymentowej.	P_U02, P_K01
Ćw7	Analiza koszty – wolumen - zysk.	P_U02, P_K01
Ćw8	Wybrane zagadnienia dotyczące decyzji krótkookresowych – formuły cenowe, dolna granica ceny.	P_U03, P_K01
Ćw9	Budżetowanie w przedsiębiorstwie.	P_U03, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Egzamin pisemny.	W1, W2
P_W02	Egzamin pisemny.	W3, W4,
P_W03	Egzamin pisemny.	W5, W6, W7, W8
Umiejętności:		
P_U01	Egzamin pisemny – zadanie decyzyjne, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	Ćw1, Cw2, Ćw3
P_U02	Egzamin pisemny – zadanie decyzyjne, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7
P_U03	Egzamin pisemny – zadanie decyzyjne, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	Ćw8, Ćw9
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego.	Ćw1, Cw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7, Ćw8, Ćw9

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	omówić podstawowych sposobów klasyfikacji kosztów, istoty oraz metod kalkulowania kosztu jednostkowego wytwarzanych produktów.	w stopniu elementarnym omówić podstawowe sposoby klasyfikacji kosztów, istotę oraz metody kalkulowania kosztu jednostkowego wytwarzanych produktów.	w pełni omówić podstawowe sposoby klasyfikacji kosztów, istotę oraz metody kalkulowania kosztu jednostkowego wytwarzanych produktów.	wnikliwie i szczegółowo omówić podstawowe sposoby klasyfikacji kosztów, istotę oraz metody kalkulowania kosztu jednostkowego wytwarzanych produktów.

P_W02	objaśniać modeli kosztów i różnice między nimi.	w stopniu elementarnym objaśniać modele kosztów i różnice między nimi.	poprawnie objaśniać modele kosztów i różnice między nimi.	bezbłędnie i szczegółowo objaśniać modele kosztów i różnice między nimi.
P_W03	scharakteryzować narzędzi rachunkowości zarządczej dotyczących analizy kosztów.	w stopniu elementarnym scharakteryzować narzędzia rachunkowości zarządczej dotyczące analizy kosztów.	w pełni scharakteryzować narzędzia rachunkowości zarządczej dotyczące analizy kosztów.	wnikliwie i szczegółowo scharakteryzować narzędzia rachunkowości zarządczej dotyczące analizy kosztów.
P_U01	obliczyć kosztu jednostkowego produkowanego wyrobu wykorzystując odpowiedni sposób kalkulacji.	z pomocą wykładowcy obliczyć koszt jednostkowy produkowanego wyrobu wykorzystując odpowiedni sposób kalkulacji; oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 60% punktów z zadań mierzących efekt.	samodzielnie obliczyć koszt jednostkowy produkowanego wyrobu wykorzystując odpowiedni sposób kalkulacji; oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 75% punktów z zadań mierzących efekt.	sprawnie obliczyć koszt jednostkowy produkowanego wyrobu wykorzystując odpowiedni sposób kalkulacji; oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 90% punktów z zadań mierzących efekt.
P_U02	określać różnicy między uzyskanym wynikiem w rachunku kosztów pełnych i rachunku kosztów zmiennych.	z pomocą wykładowcy określać różnicę między uzyskanym wynikiem w rachunku kosztów pełnych i rachunku kosztów zmiennych; oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 60% punktów z zadań mierzących efekt.	samodzielnie określać różnicę między uzyskanym wynikiem w rachunku kosztów pełnych i rachunku kosztów zmiennych; oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 75% punktów z zadań mierzących efekt.	wnikliwie i szczegółowo określać różnicę między uzyskanym wynikiem w rachunku kosztów pełnych i rachunku kosztów zmiennych; oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 90% punktów z zadań mierzących efekt.
P_U03	ocenić sytuacji decyzyjnych w systemach gospodarczych.	w zakresie podstawowym ocenić sytuacje decyzyjne w systemach gospodarczych.	w pełni ocenić sytuacje decyzyjne w systemach gospodarczych.	w sposób szczegółowy i wnikliwy ocenić sytuacje decyzyjne w systemach gospodarczych.
P_K01	samodzielnie rozwiązywać problemów decyzyjnych przy wykorzystaniu narzędzi rachunkowości zarządczej.	samodzielnie rozwiązywać proste problemy decyzyjne przy wykorzystaniu narzędzi rachunkowości zarządczej.	samodzielnie rozwiązywać typowe problemy decyzyjne przy wykorzystaniu narzędzi rachunkowości zarządczej.	samodzielnie rozwiązywać różne problemy decyzyjne przy wykorzystaniu narzędzi rachunkowości zarządczej, osiągając wysokiej jakości rezultaty.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**

Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	58	36
Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	10	10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	12	38
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	10	10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	68/2,7	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50/2	50/2
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	-	-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

- Literatura podstawowa przedmiotu:
- Jaruga A.A., Szychta A., Kabalski P., Rachunkowość zarządcza, Wyd. Oficyna Wolters Kluwer Business, 2010.
- Sobańska I. (red), Rachunkowość zarządcza. Podejście operacyjne i strategiczne, C.H. Beck, 2010.
- Wermut J., Rachunkowość zarządcza. Podręcznik ze zbiorem przykładów, Wydawnictwo Oddk, Warszawa 2012.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza. Definicje, podstawowe problemy, pytania testowe i zadania sytuacyjne z rozwiązaniami, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, 2008.
- Dobija D., Rachunkowość zarządcza. Teoria Praktyka Aspekty behawioralne, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, 2009.
- Szychta A., Dobroszek J., Kabalski P., Rachunkowość zarządcza. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego , Łódź 2016.

Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Przedsiębiorczość

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Stosowanych w Krakowie Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	przedmiot kierunkowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / II

Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza** Podstawy mikroekonomii. Podstawy zarządzania. **Umiejętności** Analizowanie problemów zarządczych z aspektami ekonomicznymi i prawnymi. **Kompetencje** Gotowość do postaw przedsiębiorczych.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne	16				28	14		6		**64**
Studia niestacjonarne	8				18	10		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład
Warsztaty/Projekt	**Warsztaty (ćwiczenia, case study (analiza przypadku), praca w grupach, projekt wykorzystanie gier edukacyjnych Marketplace - symulującymi środowisko biznesowe w zakresie myślenia strategicznego.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Zna zasady funkcjonowania rynku oraz prawidłowości kształtowania jego struktur	K2P_W05
P_W02	Zna czynniki i źródła indywidualnej przedsiębiorczości.	K2P_W10
	Umiejętności:	
P_U01	Analizuje zjawiska i procesy zachodzące w gospodarce	K2P_U02, K2P_U17
P_U02	Ocenia przebieg i zespoły czynników warunkujących przedsiębiorczość.	K2P_U03, K2P_U04 K2P_U10, K2P_U11 K2P_U17
	Kompetencje społeczne:	

P_K01	jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy uwzględniając adaptację w środowisku krajowym jak i europejskich przedsiębiorstw i instytucji	K2P_K05
P_K02	jest gotów do nadawaniu szczególnego znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych uwzględniając znaczenie procesów integracyjnych w Europie	K2P_K02
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Przedsiębiorczość – jej źródła i istota oraz formy ; człowiek w procesie przedsiębiorczości; ekonomiczna interpretacja przedsiębiorczości; kulturowe źródła przedsiębiorczości	P_W01, P_W02 P_K02
W2	Wzajemne relacje między przedsiębiorczością a zarządzaniem, strategia zarządzania na wolnym rynku w tym jednolitym rynku europejskim	P_W02, P_U01 P_U02
W3	Personel przedsiębiorstwa, majątek przedsiębiorstwa, działalność produkcyjna przedsiębiorstwa	P_W02, P_K01
W4	Warunki rozwoju przedsiębiorczości w warunkach wolnorynkowych	P_W01, P_W02
W5	Finanse przedsiębiorstwa; zysk w teorii firmy; teoria niepewności a zysk przedsiębiorcy. Analiza zjawisk i procesów zachodzących w gospodarce.	P_W02, P_K02
W6	Kierowanie i zarządzanie firmą. Rola przedsiębiorcy w Polsce w warunkach gospodarki rynkowej.	P_W02, P_K02
W7	Istota przedsiębiorstw małej skali. Udział małych firm w produkcji i zatrudnieniu.	P_W01, P_W02 P_K02
Lp.	**Warsztaty/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
Ćw1	Pojęcia związane z działalnością gospodarczą, sposoby definiowania przedsiębiorczości; źródła wiedzy przedsiębiorczej, osobowość przedsiębiorcza	P_W01, P_W02 P_K02
Ćw2	Decyzja o rozpoczęciu działalności gospodarczej; sposoby rozpoczynania działalności.	P_W02, P_U01 P_U02
Ćw3	Formy organizacyjno–prawne przedsiębiorstw; kryteria wyboru organizacyjno – prawnej formy przedsiębiorstwa.	P_W02, P_K01
Ćw4	Umowy umożliwiające rozpoczęcie działalności (wykorzystywanie wzorców umów franchising, know–how, umowy licencyjne).	P_W02, P_K01
Ćw5	Podstawowe obowiązki przedsiębiorcy. Analiza czynników warunkujących przedsiębiorczość. Rozwój nowych produktów, wchodzenie na nowe rynki.	P_W02, P_U01 P_U02, P_K01
Ćw6	Prowadzenie projektów rozwojowych w przedsiębiorstwie.	P_W02, P_U01 P_U02, P_K01 P_K02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	projekt	W1,W2,W3,W4,W5,W6,W7
P_W02	projekt	W1,W2,W3,W4,W5,W6,W7
Umiejętności:		
P_U01	projekt	Ćw1, Cw2, Ćw3, Ćw4, Ćw6,
P_U02	projekt	Ćw1, Cw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6,
Kompetencje społeczne:		
P_K01	projekt	Ćw1, Cw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6,

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	Nie zna zasad funkcjonowania rynku oraz prawidłowości kształtowania jego struktur	Zna zasady funkcjonowania rynku oraz podstawowe prawidłowości kształtowania jego struktur	Zna zasady funkcjonowania rynku oraz prawidłowości kształtowania jego struktur	Zna zasady funkcjonowania rynku oraz prawidłowości kształtowania jego struktur powołując się na literaturę i podając przykłady
P_W02	Nie zna czynników ani źródeł indywidualnej przedsiębiorczości.	Zna podstawowe czynniki i źródła indywidualnej przedsiębiorczości.	Zna czynniki i źródła indywidualnej przedsiębiorczości.	Zna czynniki i źródła indywidualnej przedsiębiorczości powołując się na literaturę
P_U01	Nie potrafi analizować zjawisk i procesów zachodzących w gospodarce	Analizuje proste zjawiska i procesy zachodzące w gospodarce	Analizuje zjawiska i procesy zachodzące w gospodarce	Analizuje zjawiska i procesy zachodzące w gospodarce powołując się na literaturę i podając przykłady
P_U02	Nie potrafi ocenić przebiegu i zespołów czynników warunkujących przedsiębiorczość.	Ocenia przebieg i podstawowe zespoły czynników warunkujących przedsiębiorczość.	Ocenia przebieg i zespoły czynników warunkujących przedsiębiorczość.	Wnikliwie ocenia przebieg i zespoły czynników warunkujących przedsiębiorczość, powołując się na literaturę i podając liczne przykłady

P_K01	Nie jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy uwzględniając adaptację w środowisku krajowym jak i europejskich przedsiębiorstw i instytucji	jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy uwzględniając adaptację w środowisku krajowym jak i europejskich przedsiębiorstw i instytucji	jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy uwzględniając adaptację w środowisku krajowym jak i europejskich przedsiębiorstw i instytucji	jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy uwzględniając adaptację w środowisku krajowym jak i europejskich przedsiębiorstw i instytucji
P_K02	Nie jest gotów do nadawaniu szczególnego znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych uwzględniając znaczenie procesów integracyjnych w Europie	jest gotów do nadawaniu szczególnego znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych uwzględniając znaczenie procesów integracyjnych w Europie	jest gotów do nadawaniu szczególnego znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych uwzględniając znaczenie procesów integracyjnych w Europie	jest gotów do nadawaniu szczególnego znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych uwzględniając znaczenie procesów integracyjnych w Europie

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	58	36
Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	2	10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	1	17
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	4	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75/3**	**75/3**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	68/2,7	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	75/3	75/3
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	-	-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE
Literatura podstawowa przedmiotu: Piecuch T., Przedsiębiorczość. Podstawy teoretyczne , Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2013. Targalski J., Francik A. (red.), Przedsiębiorczość i zarządzanie firmą Teoria i praktyka, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2009. Cieślik J., Przedsiębiorczość dla ambitnych Jak uruchomić własny biznes, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2010.
Literatura uzupełniająca przedmiotu: Piasecki B. (red), Ekonomika i zarządzanie małą firmą, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa-Łódź 2001.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Społeczne aspekty zarządzania	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Przywództwo w biznesie
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	przedmiot kierunkowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / II
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Student zna podstawowe założenia społecznych aspektów zarządzania. Student ma również wiedzę na temat kultur oraz religii światowych, które kształtują podejście do biznesu. **Umiejętności:** Świadomość różnych kultur i podejść do spraw biznesu sprawia, że student ma zdolność rozpoznawania konfliktów i rozwiązywania ich na wczesnym etapie. **Kompetencje społeczne:** Student ma świadomość znaczenia znajomości wychowania, mentalności i kultury z jakiej wywodzi się człowiek w środowisku zawodowym w sytuacji wydawania poleceń, wymagania ich realizacji itd. Potrafi radzić sobie w sytuacjach stresowych i konfliktowych.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne	14	28				14		6		**62**
Studia niestacjonarne	8	20				14		4		**42**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład z projekcją multimedialną.
Ćwiczenia/Projekt	Case study (analiza przypadku), praca w grupach, zadanie praktyczne - projekt.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Zna i rozumie skutki ekonomiczne, społeczne, środowiskowe i zarządcze w kontekście zjawisk kulturowych w skali organizacji i instytucji.	K2P_W02, K2P_W03 K2P_W12, K2P_W16
P_W02	Rozumie znaczenie społecznej odpowiedzialności biznesu i jej wybranych przejawów w praktyce gospodarczej,	K2P_W06, K2P_W13 K2P_W15
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi identyfikować wzory kulturowe profesjonalizmu.	K2P_U13, K2P_U16
P_U02	Identyfikuje i zapobiega nieetycznym zachowaniom w sytuacjach konfliktowych w organizacji.	K2P_U02, K2P_U13 K2P_U16
P_U03	Wykorzystuje wiedzę na temat uczestnictwa ludzi w organizacji w motywowaniu pracowników.	K2P_U10, K2P_U13 K2P_U16
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	Jest gotów do postępowania zgodnie z zasadami etyki w sytuacjach konfliktowych.	K2P_K07, K2P_K08

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Wykład/Ćwiczenia/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
W1	Formy uczestnictwa ludzi w organizacji. (Rola sukcesu zawodowego i kariery w życiu człowieka. Motywacja osiągnięć na tle innych rodzajów motywacji. Stosunek do sukcesu jako podstawa kultury organizacyjnej).	P_W01, P_U02, P_U03,
W2	Profesjonalizm a populizm w organizacji. Typy kultur organizacyjnych a stosunek do osiągnięć zawodowych. Racjonalność profesjonalizmu. Rola wiedzy. Etyka i identyfikacja profesjonalisty. Zasady konkurencji w kulturze profesjonalizmu. Populistyczny antyintelektualizm. Plemienny egoizm. Roszczeniowość.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03
W3	Kultury restrykcyjne a liberalne. Identyfikacja kolektywna a dystrybutywna. Kolektywizm a indywidualizm. Formy agresji w kulturach restrykcyjnych. Zasady redukowania agresji w kulturach liberalnych.	P_W02, P_U01,

W4	Etyka konfliktów społecznych w organizacji. Przyczyny i rodzaje konfliktów w organizacji. Ewolucja stosunku do konfliktów teoriach zarządzania: podejście tradycyjne, behawioralne i interaktywne. Nieuczciwe postawy w sytuacjach konfliktowych: kategoryzacja, generalizacja, polaryzacja, petryfikacja, atrybucja, demagogia, przesunięcie przedmiotu sporu, wartościujące określenia, prowokacja.	P_W02, P_U02, P_K01,

W5	Oddziaływanie społeczne kierownika. Przedmiotowy a podmiotowy stosunek do podwładnych. Racjonalne a empiryczne podejście do relacji społecznych w organizacji. Strategie wpływu: dialog, negocjowanie, manipulowanie i dyktat.	P_W02, P_U02, P_U03, P_K01,
W6	Autorytaryzm. Asymetria relacji władzy autorytarnej. Kulturowe uwarunkowania autorytaryzmu. Etyczny aspekt autorytaryzmu. Autorytarne stereotypy w kierowaniu ludźmi. Przywództwo a koordynacja demokratyczna.	P_W02, P_U01,
W7	Stereotypy kulturowe w organizacji. Rola stereotypów w zarządzaniu. Stereotypy w relacjach władzy. Stereotypy w relacjach funkcjonalnych. Stereotypy w relacjach kooperacyjnych.	P_W02, P_U01, P_U02
W8	Specyfika uwarunkowań karier w wymiarze kulturowym (kariera, rozwój kariery a specyfika kultury)	P_W02, P_U01, P_U02, P_U03

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Ustny sprawdzian wiedzy.	W1, W2
P_W02	Ustny sprawdzian wiedzy.	W3, W4, W5, W6, W7, W8
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie zespołowe z indywidualną kontrolą osiągnięć.	W2, W3, W6, W7
P_U02	Zadanie zespołowe z indywidualną kontrolą osiągnięć.	W1, W2, W4, W5, W8
P_U03	Zadanie zespołowe z indywidualną kontrolą osiągnięć.	W1, W2, W5, W8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja pracy studenta w zadaniu zespołowym.	W4, W5

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:

P_W01	Nie zna i nie rozumie skutków ekonomicznych, społecznych, środowiskowych i zarządczych w kontekście zjawisk kulturowych w skali organizacji i instytucji.	z pomocą wykładowcy omawia skutki ekonomiczne, społeczne, środowiskowe i zarządcze w kontekście zjawisk kulturowych w skali organizacji i instytucji.	samodzielnie omawia skutki ekonomiczne, społeczne, środowiskowe i zarządcze w kontekście zjawisk kulturowych w skali organizacji i instytucji.	wnikliwie omawia i ocenia skutki ekonomiczne, społeczne, środowiskowe i zarządcze w kontekście zjawisk kulturowych w skali organizacji i instytucji.
P_W02	nie rozumie znaczenia społecznej odpowiedzialności biznesu i jej wybranych	z pomocą wykładowcy wyjaśnia znaczenie społecznej odpowiedzialności	samodzielnie wyjaśniaznaczenie społecznej odpowiedzialności	wnikliwie wyjaśnia znaczenie społecznej odpowiedzialności biznesu i jej wybranych przejawów w
	przejawów w praktyce gospodarczej, a także dysfunkcji.	biznesu i jej wybranych przejawów w praktyce gospodarczej, a także dysfunkcji.	biznesu i jej wybranych przejawów w praktyce gospodarczej, a także dysfunkcji.	praktyce gospodarczej, a także dysfunkcji.
P_U01	identyfikować wzorów kulturowych profesjonalizmu.	identyfikować elementarne wzory kulturowe profesjonalizmu.	identyfikować wybrane wzory kulturowe profesjonalizmu.	poprawnie identyfikować wzory kulturowe profesjonalizmu.
P_U02	Nie potrafi identyfikować i zapobiegać nieetycznym zachowaniom w sytuacjach konfliktowych w organizacji.	z pomocą wykładowcy identyfikuje i zapobiega tylko niektórym nieetycznym zachowaniom w sytuacjach konfliktowych w organizacji.	samodzielnie identyfikuje i zapobiega nieetycznym zachowaniom w sytuacjach konfliktowych w organizacji.	identyfikuje i zapobiega nieetycznym zachowaniom w sytuacjach konfliktowych w organizacji uzasadniając swoje decyzje
P_U03	Nie potrafi wykorzystać wiedzy na temat uczestnictwa ludzi w organizacji w motywowaniu pracowników.	Z pomocą wykładowcy wykorzystuje wiedzę na temat uczestnictwa ludzi w organizacji w motywowaniu pracowników.	Samodzielnie wykorzystuje wiedzę na temat uczestnictwa ludzi w organizacji w motywowaniu pracowników.	Samodzielnie wykorzystuje wiedzę na temat uczestnictwa ludzi w organizacji w motywowaniu pracowników powołując się na literaturę oraz podając przykłady z praktyki .
P_K01	Nie jest gotów do postępowania zgodnie z zasadami etyki w sytuacjach konfliktowych.	Jest gotów do postępowania zgodnie z zasadami etyki w sytuacjach konfliktowych.	Jest gotów do postępowania zgodnie z zasadami etyki w sytuacjach konfliktowych.	Jest gotów do postępowania zgodnie z zasadami etyki w sytuacjach konfliktowych.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności	**Obciążenie studenta**	
ECTS	**Studia stacjonarne**	**Studia niestacjonarne**

Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	56	38
Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	10	10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	18	40
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	66/2,6	44/1,8
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50/2	50/2
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	-	-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Białopiotrowicz G., Kreowanie wizerunku w biznesie i polityce, Wyd. Poltext, Warszawa 2009.
- Bruch H., Ghoshal S., Efektywne zarządzanie, Wyd. Uniwersytetu Jagielońskiego, Kraków 2006.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Rosen K., Coaching sprzedawców, Wolters Kluwer, Warszawa 2011.
- Jabłonowska L., Myśliwiec G., Współczesna etykieta pracy, Wyd. SGH, Warszawa 2006.

Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Psychologia w zarządzaniu

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Stosowanych w Krakowie Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	przedmiot kierunkowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I /I

Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Kamila Pawłowska**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza**: ogólna wiedza z zakresu psychologii i zarządzania. **Umiejętności:** dostrzeganie roli psychologii w zarządzaniu. **Kompetencje:** uznanie wiedzy w procesów zarządczych.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne	16	14			28			6		**64**
Studia niestacjonarne	8	10			20			4		**42**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	Wykład.
Ćwiczenia/Warsztaty	Ćwiczenia, warsztaty (dyskusja, pogadanka, praca w grupach, case study)

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Student zna podstawowe pojęcia związane z psychologią zarządzania.	K2P_W02, K2P_W06 K2P_W07
P_W02	Rozumie proces podejmowania decyzji w grupie, charakteryzuje problemy związane z zarządzaniem zespołem	K2P_W07, K2P_W16
	Umiejętności:	
P_U01	Student potrafi identyfikować możliwe trudne sytuacje, zjawiska i zachowania występujące w procesie zarzadzania i przygotować plan przeciwdziałania takim sytuacjom i zjawiskom.	K2P_U01, K2P_U10 K2P_U13, K2P_U16
P_U02	Dokonuje wyboru sposobów motywowania pracownika, uwzględniając mocne i słabe strony danego sposobu, oraz jego krótko i długofalowe konsekwencje.	K2P_U13
P_U03	Potrafi pracować zespołowo, usprawniać pracę zespołu i przezwyciężać trudności	K2P_U13, K2P_U16
	Kompetencje społeczne:	

P_K01	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za udział w podejmowaniu decyzji zawodowych przestrzegając zasad etycznych	K2P_K08
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Psychologia organizacji	P_W01, P_K01
W2	Psychologiczne mechanizmy zachowania człowieka. Czynniki warunkujące zachowania.	P_W01, P_K01
W3	Zarządzanie potencjałem ludzkim, kadra jako dobro firmy (normy grupowe formalne i nieformalne, uwarunkowania funkcjonowania zespołu pracowniczego).	P_W01, P_W02 P_K01
W4	Kierownik – lider – przywódca (typy przywództwa, style kierowania, osobowość kierownika, patologia władzy, zagrożenia zdrowotne).	P_W01, P_W02 P_K01
W5	Wpływ społeczny w środowisku pracy (motywowanie, perswazja, propaganda, reklama, nacisk większości na mniejszość, mniejszości na większość, pułapki psychologiczne).	P_W01, P_W02 P_U01, P_U02 P_K01
W6	Proces decyzyjny w grupie pracowniczej.	P_W01, P_W02 P_K01
W7	Rola i istota procesu grupowego w działaniach grupowych.	P_W01, P_W02 P_K01
Lp.	**Ćwiczenia/Warsztaty:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
Ćw1	Ocena dojrzałości zawodowej i społecznej zespołu.	P_W02, P_U01 P_K01
Ćw2	Sytuacje trudne w relacjach pracowniczych (frustracja, konflikty, uprzedzenia, mobbing, dyskryminacja).	P_W01, P_W02 P_U01, P_U03 P_K01
Ćw3	Wypalenie zawodowe.	P_W02, P_U01
Ćw4	Istota i pojęcie stresu. Czynniki wywołujące stres. Sposoby radzenia sobie ze stresem.	P_W02, P_U01
Ćw5	Specyfika dużej i małej grupy pracowniczej (współpraca, rywalizacja, wrogość, altruizm, grupy formalne i nieformalne, lider nieformalny).	P_W02, P_U01 P_U02, P_U03 P_K01
Ćw6	Sabotaż w miejscu pracy (geneza, typy sabotażystów).	P_W02, P_U01

Ćw7	Kreatywność w zespole pracowniczym (uwarunkowania osobowościowe, zaspokojenie potrzeb).	P_W02, P_U01 P_U02, P_U03 P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Egzamin pisemny	W1 – W7; Ćw1 – Ćw7
P_W02	Egzamin pisemny	W3 – W7; Ćw1 – Ćw7
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne	W2 – W7; Ćw1 – Ćw7
P_U02	Zadanie praktyczne	W3; W5; W6; W7; Ćw1 – Ćw7
P_U03	Zadanie praktyczne	W1 – W3; W6 – W7; Ćw1; Ćw2; Ćw5; Ćw7
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja wykonania zadania praktycznego	Ćw1 - Ćw7

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	nie zna podstawowych pojęć związanych z psychologią zarządzania.	zna niektóre podstawowe pojęcia związane z psychologią zarządzania.	zna podstawowe pojęcia związane z psychologią zarządzania.	zna podstawowe pojęcia związane z psychologią zarządzania powołując się na literaturę i podając przykłady
P_W02	nie rozumie procesu podejmowania decyzji w grupie, nie potrafi scharakteryzować problemów związanych z zarządzaniem zespołem	rozumie proces podejmowania decyzji w grupie, charakteryzuje podstawowe problemy związane z zarządzaniem zespołem	rozumie proces podejmowania decyzji w grupie, charakteryzuje problemy związane z zarządzaniem zespołem	rozumie proces podejmowania decyzji w grupie, charakteryzuje złożone problemy związane z zarządzaniem zespołem

P_U01	nie potrafi identyfikować możliwe trudne sytuacje, zjawiska i zachowania występujące w procesie zarzadzania i przygotować plan przeciwdziałania takim sytuacjom i zjawiskom.	potrafi identyfikować możliwe trudne sytuacje, proste zjawiska i zachowania występujące w procesie zarzadzania i przygotować elementarny plan przeciwdziałania takim sytuacjom i zjawiskom.	potrafi identyfikować możliwe trudne sytuacje, zjawiska i zachowania występujące w procesie zarzadzania i przygotować plan przeciwdziałania takim sytuacjom i zjawiskom.	potrafi identyfikować możliwe trudne i skomplikowane sytuacje, złożone zjawiska i zachowania występujące w procesie zarzadzania i przygotować kompleksowy plan przeciwdziałania takim sytuacjom i zjawiskom.
P_U02	nie potrafi dokonać wyboru sposobów motywowania pracownika, uwzględniających mocne i słabe strony danego sposobu, oraz nie potrafi przewidzieć jego krótko i długofalowych konsekwencji.	potrafi dokonać wyboru sposobów motywowania pracownika, uwzględniając niektóre mocne i słabe strony danego sposobu, oraz jego krótko i długofalowe konsekwencje.	potrafi dokonać wyboru sposobów motywowania pracownika, uwzględniając mocne i słabe strony danego sposobu, oraz jego krótko i długofalowe konsekwencje.	potrafi dokonać wyboru sposobów motywowania pracownika wraz z uzasadnieniem , uwzględniając mocne i słabe strony danego sposobu, oraz jego krótko i długofalowe konsekwencje.
P_U03	nie potrafi pracować zespołowo, usprawniać pracy zespołu i przezwyciężać trudności	potrafi pracować zespołowo, usprawniać pracę zespołu i przezwyciężać proste trudności	potrafi pracować zespołowo, usprawniać pracę zespołu i przezwyciężać trudności	potrafi pracować zespołowo, usprawniać pracę zespołu i przezwyciężać skomplikowane trudności
P_K01	nie jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za udział w podejmowaniu decyzji zawodowych przestrzegając zasad etycznych	jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za udział w podejmowaniu decyzji zawodowych przestrzegając zasad etycznych	jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za udział w podejmowaniu decyzji zawodowych przestrzegając zasad etycznych	jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za udział w podejmowaniu decyzji zawodowych przestrzegając zasad etycznych

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	58	38
Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		

Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	3	25
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	4	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75/3**	**75/3**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	68/2,7	44/1,8
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	50/2	50/2
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	-	-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Terelak J., Psychologia organizacji i zarządzania, Centrum Dworactwa i Informacji Diffin, Warszawa 2005.
- Antoszkiewicz J., Pawlak Z., Techniki menedżerskie, Poltext, Warszawa 2000.
- Jay, R., Biznes, kierowanie zespołem, Galaktyka Sp. z o.o., Łódź 1998.
- Hartley P., Komunikacja w grupie, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 2000.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Skłodowski H. (red.), Psychologia w zarządzaniu: dydaktyka, badania, sukcesy, SWSPiZ, Łódź 2004.
- Kossowska, M., Doliński D., Chmiel M., Motywowane poznanie społeczne [w:] M. Kossowska i M. Kofta, Psychologia Poznania Społecznego, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.
- Brown R., Procesy grupowe – dynamika wewnątrzgrupowa i międzygrupowa, GWP Rozdziały: 3, 4, 6, Gdańsk 2006.
- Sęk H., Wypalenie zawodowe, PWN, Warszawa 2000.
- Tylka J., Zdrowie menedżera, Difin, Warszawa 2008.
- Murphy E.C., IQ menedżerów, Amber, Warszawa 1997.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Negocjacje w biznesie

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Stosowanych w Krakowie Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	przedmiot kierunkowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / II
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Marcin Demczuk**

Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Podstawy zarządzani, Psychologia w zarządzaniu. **Umiejętności:** komunikowanie się z otoczeniem. **Kompetencje:** jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne	14				28			4		**46**
Studia niestacjonarne	8				18			4		**30**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Wykład	Wykład
Warsztaty	Warsztaty (ćwiczenia, case study (analiza przypadku), praca w grupach, projekt).

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Student zna cele, strategie oraz taktyki negocjacyjne.	K2P_W16
P_W02	Zna problemy występujące w procesie negocjacji z różnymi rodzajami klientów	K2P_W16
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi scharakteryzować istotę i znaczenie negocjacji	K2P_U04, K2P_U07 K2P_U12
P_U02	Potrafi stosować podstawowe techniki negocjacyjne w praktyce.	K2P_U04, K2P_U07 K2P_U12
	Kompetencje społeczne:	

P_K01	jest gotów do przestrzegania i propagowania etycznej postawy i wrażliwości społecznej, w tym w ramach pełnionych menedżerskich uwzględniając zmieniające się potrzeby społeczeństwa i społeczną odpowiedzialność biznesu	K2P_K07
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Wykład:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Analiza potrzeb rozmówcy (klienta).	P_W01, P_U01, P_K01
W2	Podstawowe pojęcia dotyczące negocjacji.	P_W01, P_U01
W3	Mowa ciała.	P_W01, P_W02, P_U01
W4	Strategie i taktyki negocjacyjne.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W5	Cel negocjacji.	P_W01, P_W02, P_U01
W6	Manipulacje.	P_W01, P_W02, P_U01
W7	Analiza cech dobrego negocjatora.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
Lp.	**Warsztaty:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
Ćw1	Prezentacja fragmentów filmów i omówienie technik negocjacyjnych w nich stosowanych.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02
Ćw2	Negocjacje z trudnym klientem.	P_W01, P_W02, P_U02, P_K01
Ćw3	Uczestniczenie w scenkach negocjacyjnych i ich analiza.	P_W01, P_W02 P_U02, P_K01
Ćw4	Negocjacje wewnątrz organizacji.	P_W01, P_W02, P_U02, P_K01
Ćw5	Negocjacje w rejonach konfliktu i w sytuacjach kryzysowych.	P_W01, P_W02,
		P_U02, P_K01
Ćw6	Przewodniczenie negocjacjom.	P_W01, P_W02, P_U02, P_K01
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie	W1 – W7; Ćw1 – Ćw6
P_W02	zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie	W1 – W7; Ćw1 – Ćw6
Umiejętności:		
P_U01	zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie	W4 – W7; Ćw1 – Ćw6
P_U02	zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie	W1 – W7; Ćw1 – Ćw6
Kompetencje społeczne:		
P_K01	zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie	W5 – W7; Ćw1 – Ćw6

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	nie zna celów, strategii oraz taktyk negocjacyjnych.	zna cele, niektóre strategie oraz taktyki negocjacyjne.	zna cele, strategie oraz taktyki negocjacyjne.	zna cele, strategie oraz taktyki negocjacyjne oraz szczegółowo je charakteryzuje.
P_W02	nie zna problemów występujących w procesie negocjacji z różnymi rodzajami klientów	zna podstawowe problemy występujące w procesie negocjacji z różnymi rodzajami klientów	zna problemy występujące w procesie negocjacji z różnymi rodzajami klientów	zna problemy występujące w procesie negocjacji z różnymi rodzajami klientów powołując się na literaturę i podając przykłady
P_U01	nie potrafi scharakteryzować istoty i znaczenia negocjacji	potrafi ogólnie scharakteryzować istotę i znaczenie negocjacji	potrafi scharakteryzować istotę i znaczenie negocjacji	potrafi szczegółowo scharakteryzować istotę i znaczenie negocjacji
P_U02	nie potrafi stosować podstawowych technik negocjacyjnych w praktyce.	potrafi stosować podstawowe techniki negocjacyjne w praktyce.	potrafi stosować podstawowe techniki negocjacyjne w praktyce i uzasadnić ich wybór	potrafi stosować podstawowe techniki negocjacyjne w praktyce i szczegółowo uzasadnić ich wybór podając przykłady.

P_K01	nie jest gotów do przestrzegania i propagowania etycznej postawy i wrażliwości społecznej, w tym w ramach pełnionych menedżerskich uwzględniając zmieniające się potrzeby społeczeństwa i społeczną odpowiedzialność biznesu	jest gotów do przestrzegania i propagowania etycznej postawy i wrażliwości społecznej, w tym w ramach pełnionych menedżerskich uwzględniając zmieniające się potrzeby społeczeństwa i społeczną odpowiedzialność biznesu	jest gotów do przestrzegania i propagowania etycznej postawy i wrażliwości społecznej, w tym w ramach pełnionych menedżerskich uwzględniając zmieniające się potrzeby społeczeństwa i społeczną odpowiedzialność biznesu	jest gotów do przestrzegania i propagowania etycznej postawy i wrażliwości społecznej, w tym w ramach pełnionych menedżerskich uwzględniając zmieniające się potrzeby społeczeństwa i społeczną odpowiedzialność biznesu

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	42	26
Egzaminy/zaliczenia	4	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	19	37
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75/3**	**75/3**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	50/2	32/1,3
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	75/3	75/3
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	-	-

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Bargiel-Matusiewicz K., Negocjacje i mediacje, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2007
- Batko A., Sztuka perswazji, czyli język wpływu i manipulacji, Helion, Kraków 2005.
- Rządca R .A., Negocjacje w interesach, PWE, Warszawa 2003.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Cenker C. E., Negocjacje, Wydaw. Wyższej Szkoły Komunikacji i Zarządzania, Poznań 2002.
- Watkins M., Sztuka negocjacji w biznesie, Helion, Kraków 2005.

2. Przedmioty do wyboru

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Metody badań społecznych	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	do wyboru, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / II
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Znajomość zachowań społecznych, posiadanie wiedzy związanej ze specyfiką podstawowych zmian w społeczeństwie; posiadanie wiedzy elementarnej na temat podstawowych rodzajów systemów społecznych. **Umiejętności:** Posiadanie elementarnych umiejętności dokonywania oceny wybranych rozwiązań i uczestniczenia w procesach podejmowania typowych decyzji, w tym grupowych, posiadanie elementarnych umiejętności przewidywania zachowań członków organizacji w typowych sytuacjach. **Kompetencje społeczne:** Zdolność przekazywania i obrony własnych poglądów, praca w zespole.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN										
	Wykład	**Ćwiczenia**	**Konwersatorium**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Seminarium**	**Egzamin/ Zaliczenie**	**Praktyki**	**Suma godzin**
Studia stacjonarne		14	28			14		6		**62**
Studia niestacjonarne		10	20			10		2		**42**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Konwersatorium	Konwersatorium, dyskusja, praca w grupach.
Ćwiczenia/Projekt	Projekt, case study (analiza przypadku), dyskusja, praca w grupach, wykorzystanie oprogramowania Gretl.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW		
Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
Wiedza:		
P_W01	Zna i rozumie istotę przeprowadzania badań społecznych w przedsiębiorstwie.	K2P_W14
P_W02	Zna metody i techniki badań społecznych, które umożliwiają ilościowa i jakościową analizę zjawisk społecznych.	K2P_W14
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi konstruować narzędzia badawcze.	K2P_U05, K2P_U15
P_U02	Potrafi zaprojektować i realizować projekt badawczy.	K2P_U05, K2P_U15
P_U03	Potrafi zaprezentować wyniki badań.	K2P_U05, K2P_U15
Kompetencje społeczne:		
P_K01	jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w badaniach społecznych dotyczących rozwoju przedsiębiorstwa	K2P_K01

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Konwersatorium/Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
W1	Opracowanie rozwiniętej koncepcji badawczej, analiza treści.	P_W01, P_K01
W2	Skale i skalowanie.	P_W02, P_K01
W3	Wywiad kwestionariuszowy.	P_W02, P_U01, P_K01
W4	Ankieta i jej rodzaje.	P_W02, P_U01, P_K01
W5	Metoda socjometryczna.	P_W02, P_U01, P_K01
W6	Metoda biograficzna.	P_W02, P_U01, P_K01
W7	Badania pilotażowe.	P_W02, P_U02, P_U03, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		

P_W01	Projekt	W1
P_W02	Projekt	W2, W3, W4, W5, W6, W7
Umiejętności:		
P_U01	Projekt, udział w dyskusji.	W3, W4, W5, W6
P_U02	projekt, udział w dyskusji.	W7
P_U03	projekt, udział w dyskusji.	W7
Kompetencje społeczne:		
P_K01	projekt, udział w dyskusji	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	wyjaśnić istoty przeprowadzania badań społecznych w przedsiębiorstwie.	w stopniu podstawowym wyjaśnić istotę przeprowadzania badań społecznych w przedsiębiorstwie.	w stopniu średniozaawansowanym wyjaśnić istotę przeprowadzania badań społecznych w przedsiębiorstwie.	w stopniu zaawansowanym wyjaśnić istotę przeprowadzania badań społecznych w przedsiębiorstwie.
P_W02	charakteryzować metod i technik badań społecznych, które umożliwiają ilościowa i jakościową analizę zjawisk społecznych.	w stopniu podstawowym charakteryzować metody i techniki badań społecznych, które umożliwiają ilościową i jakościową analizę zjawisk społecznych.	w stopniu średniozaawansowanym charakteryzować metody i techniki badań społecznych, które umożliwiają ilościową i jakościową analizę zjawisk społecznych.	w stopniu zaawansowanym charakteryzować metody i techniki badań społecznych, które umożliwiają ilościowa i jakościową analizę zjawisk społecznych.
P_W03	konstruować narzędzi badawczych.	przy wsparciu wykładowcy konstruować narzędzia badawcze, realizując poprawnie 51% zleconych zadań.	samodzielnie konstruować narzędzia badawcze, realizując poprawnie 75% zleconych zadań.	w sposób szczegółowy konstruować narzędzia badawcze, realizując poprawnie 90% zleconych zadań.
P_U01	realizować projektu badawczego.	przy wsparciu wykładowcy realizować projekt badawczy w 51% z zakresu zadania zleconego przez prowadzącego.	samodzielnie realizować projekt badawczy w 75% z zakresu zadania zleconego przez prowadzącego.	w sposób szczegółowy realizować projekt badawczy w 90% z zakresu zadania zleconego przez prowadzącego.
P_U02	prezentować wyników badań.	przy wsparciu wykładowcy prezentować wyniki badań.	samodzielnie prezentować wyniki badań.	w sposób szczegółowy prezentować wyniki badań.
P_K01	Nie jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w badaniach społecznych dotyczących rozwoju przedsiębiorstwa .	jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w badaniach społecznych dotyczących rozwoju przedsiębiorstwa	jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w badaniach społecznych dotyczących rozwoju przedsiębiorstwa	jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w badaniach społecznych dotyczących rozwoju przedsiębiorstwa

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności	**Obciążenie studenta**	
ECTS	**Studia stacjonarne**	**Studia niestacjonarne**

Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	56	40
Egzaminy/zaliczenia	6	2
Udział w konsultacjach	2	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	3	3
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	2	22
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75/3**	**75/3**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	64/2,6	44/1,8
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	25/1	25/1
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	75/3	75/3

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Oppenheim A., Kwestionariusze, wywiady pomiary postaw, Zysk i S-ka, 2004.
- Sztumski J., Wstęp do metod i technik badan społecznych, Śląsk Wydawnictwo Naukowe, Katowice 2010.
- Frankfort-Nachmias C., Metody badawcze w naukach społecznych, Wydaw. Zysk i S-ka., Poznań 2001.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Babbie E., Badania społeczne w praktyce, PWN, Warszawa 2013.

Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Zastosowanie metod badawczych w naukach o zarządzaniu

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	do wyboru, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / II
Osoba koordynująca przedmiot:	

Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Podstawy teorii zarządzania. Statystyka. **Umiejętności:** Wykorzystanie narzędzi badawczych. **Kompetencje:** Jest gotów do krytycznej oceny źródeł informacji.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne		14	28			14		6		**62**
Studia niestacjonarne		10	20			10		2		**42**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium	Konwersatorium, dyskusja, praca w grupach.
Ćwiczenia/Projekt	Projekt, case study (analiza przypadku), dyskusja, praca w grupach, oprogramowanie Gretl

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna metody badań społecznych.	K2P_W14
P_W02	Zna podstawy metodologii w zakresie nauk o zarządzaniu z uwzględnieniem ich ograniczeń.	K2P_W14
	Umiejętności:	
P_U01	Formułuje przedmiot badań, problem badawczy i jego strukturę.	K2P_U05, K2P_U15
P_U02	Formułuje pytania badawcze oraz hipotezy badawcze.	K2P_U05, K2P_U15
P_U03	Realizuje projekt badawczy .	K2P_U05, K2P_U15
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w badaniach społecznych dotyczących rozwoju przedsiębiorstwa	K2P_K01

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Konwersatorium/Ćwiczenia/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
W1	Wprowadzenie do obszaru badań społecznych. Istota, cel, przedmiot metod i technik badań społecznych. Podstawy poznawcze metodologii badań społecznych. Paradygmaty w naukach społecznych.	P_W01, P_K01
W2	Podstawy metodologii w zakresie nauk o zarządzaniu z uwzględnieniem ich ograniczeń. Zasady dowodowości twierdzeń naukowych w obszarze systematyzacji twierdzeń oraz określania ich wartości. Zasady oraz metody definiowania przedmiotu badań, problemu badawczego, struktury pytań badawczych oraz formułowania hipotez badawczych.	P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
W3	Istota i klasyfikacja metod rozwiązywania problemów naukowych stosowanych na gruncie nauk o zarządzaniu. Klasyfikacja badań oraz składowe procesu badawczego. Zróżnicowanie badań ilościowych i jakościowych. Metodyka analiz tekstów jako podstawa procesu badawczego.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
W4	Metodyka badań w obszarze studium przypadku. Zasady i budowa narzędzi badawczych.	P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
W5	Ocena wartości poznawczej metod badań społecznych. Świadomość metodologiczna badacza w naukach społecznych.	P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Projekt	W1, W3
P_W02	Projekt	W2, W3, W4, W5
Umiejętności:		
P_U01	Projekt, udział w dyskusji.	W2, W3, W4, W5
P_U02	Projekt, udział w dyskusji.	W2, W3, W4, W5
P_U03	Projekt, udział w dyskusji.	W2, W3, W4, W5
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Projekt, udział w dyskusji.	W1, W2, W3, W4, W5

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:

P_W01	nie zna metod badań społecznych.	zna wybrane metody badań społecznych	zna metody badań społecznych	zna metody badań społecznych i potrafi wskazać ich zastosowanie
P_W02	identyfikować podstaw metodologii w zakresie nauk o zarządzaniu z uwzględnieniem ich ograniczeń.	potrafi identyfikować podstawy metodologii w zakresie nauk o zarządzaniu z uwzględnieniem niektórych ich ograniczeń.	potrafi identyfikować podstawy metodologii w zakresie nauk o zarządzaniu z uwzględnieniem ich ograniczeń.	potrafi identyfikować podstawy metodologii w zakresie nauk o zarządzaniu z uwzględnieniem ich ograniczeń wskazując możliwości zastosowań.
P_U01	formułować przedmiotu badań, problemu badawczego i jego struktury.	przy wsparciu wykładowcy formułować przedmiot badań, problem badawczy i jego strukturę;	samodzielnie formułować przedmiot badań, problem badawczy i jego strukturę;.	Samodzielnie w sposób kompleksowy formułować przedmiot badań, problem badawczy i jego strukturę;
P_U02	formułować pytań badawczych oraz hipotez badawcze.	przy wsparciu wykładowcy formułować proste pytania badawcze oraz hipotezy badawcze;	samodzielnie formułować pytania badawcze oraz hipotezy badawcze	Samodzielnie formułować pytania badawcze oraz hipotezy badawcze; złożonych problemów
P_U03	nie potrafi realizować projektu badawczego.	przy wsparciu wykładowcy potrafi realizować prosty projekt badawczy.	samodzielnie realizuje prosty projekt badawczy.	samodzielnie realizuje projekt badawczy
P_K01	nie jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w badaniach społecznych dotyczących rozwoju	jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w badaniach	jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w badaniach	jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w badaniach społecznych
	przedsiębiorstwa	społecznych dotyczących rozwoju przedsiębiorstwa	społecznych dotyczących rozwoju przedsiębiorstwa	dotyczących rozwoju przedsiębiorstwa

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	56	40
Egzaminy/zaliczenia	6	2
Udział w konsultacjach	2	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	3	3

Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	2	22
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**75/3**	**75/3**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	64/2,6	44/1,8
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	25/1	25/1
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	75/3	75/3

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Babbie E. R., Podstawy badań społecznych. PWN, Warszawa 2013.
- Czakon W., Podstawy Metodologii badań w naukach o zarządzaniu, Oficyna Wolters Kluwer business, Warszawa 2011.
- Nowak S., Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Frankfort-Nachmias C., Nachmias D., Metody badawcze w naukach społecznych, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2001.

Inne materiały dydaktyczne:

- Zasady dyplomowania na Wydziale Zarządzania SAN.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Język obcy specjalistyczny I – język angielski

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	do wyboru, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / I
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Agnieszka Szcześniak**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Komunikatywność, umiejętność pracy w zespole. Poziom biegłości językowej: B2+ wg ESOKJ

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne				58				2		**60**
Studia niestacjonarne				38				2		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Laboratorium	Metody dydaktyczne: Metoda audio-lingualna/ audio-wizualna, Metoda komunikatywno-pragmatyczna, praca indywidualna i w grupach, praca ze słownikiem, rozumienie znaczenia słów poprzez objaśnianie w języku obcym, rozumienie znaczenia słów poprzez wyjaśnienie kontekstowe, samodzielne korzystanie z podręczników gramatycznych, rozumienie ogólnego sensu tekstu słuchanego i czytanego (reading & listening for gist), wyszukiwanie konkretnych informacji w tekście słuchanym i czytanym.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Posługuje się specjalistyczną terminologią naukową z dziedziny studiów w zakresie	K2P_W16
	rozszerzonym.	
P_W02	Zna i omawia zasady gramatyki.	K2P_W16
P_W03	Posiada wiedzę na temat krajów obcojęzycznych obejmująca zagadnienia historyczne, kulturowe i społeczne danego obszaru kulturowego.	K2P_W16

Umiejętności:		
P_U01	Rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy merytoryczne z zakresu jej specjalności.	K2P_U11, K2P_U12 K2P_U14, K2P_U15
P_U02	Potrafi porozumiewać się na tyle płynnie i spontanicznie, by prowadzić normalną rozmowę z rodzimym użytkownikiem języka, nie powodując przy tym napięcia u któregokolwiek ze stron.	K2P_U11, K2P_U12 K2P_U14, K2P_U15
P_U03	Potrafi – w szerokim zakresie tematów, a w szczególności w przypadku tematyki dotyczącej dziedziny studiów – formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne lub pisemne, a także wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając wady i zalety różnych rozwiązań.	K2P_U11, K2P_U12 K2P_U14, K2P_U15
P_U04	Potrafi czynnie i biernie uczestniczyć w wykładach, prezentacjach i debatach akademickich.	K2P_U11, K2P_U12 K2P_U14, K2P_U15
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest przygotowany do komunikowania się w środowisku biznesowym. Posługuje się nabytym słownictwem i konstrukcjami w pracy, negocjowaniu, nawiązywaniu relacji biznesowych	K2P_K05

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Laboratorium**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
Ćw1	Przedstawienie własnej osoby. Nawiązywanie kontaktów. Rodzina i przyjaciele. Dom i mieszkanie. Hobby i czas wolny. Kino, filmy, rozrywka.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01,
Ćw2	Podróże. Zdrowie i samopoczucie.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01,
Ćw3	Wybór słownictwa specjalistycznego związanego z realizowanym kierunkiem studiów wynikający z analizowanych tekstów i artykułów specjalistycznych oraz przygotowanych prezentacji.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01,
Ćw4	Analiza i prezentacja słownictwa związanego obszarem zainteresowań zawodowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01,

Ćw5	Relacje międzyludzkie. Życie studenckie. Media.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01,
Ćw6	Życie zawodowe: Ubieganie się o pracę, CV, list motywacyjny, autoprezentacja na rozmowie kwalifikacyjnej. Kultura organizacyjna. Komunikacja interpersonalna w organizacji	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01,
Ćw7	Zarządzanie: zasobami ludzkimi; czasem; zmianą; informacją. Sporządzanie dokumentacji i korespondencja, raporty, listy oficjalne.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01,

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Zaliczenie pisemne i ustne.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7
P_W02	Zaliczenie pisemne i ustne.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7
P_W03	Zaliczenie pisemne i ustne.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7
Umiejętności:		
P_U01	Zaliczenie pisemne i ustne, wypowiedź ustna, udział w symulacji, zadanie praktyczne.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7
P_U02	Zaliczenie pisemne i ustne, wypowiedź ustna, udział w symulacji, zadanie praktyczne.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7
P_U03	Zaliczenie pisemne i ustne, wypowiedź ustna, udział w symulacji, zadanie praktyczne.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7
P_U04	Zaliczenie pisemne i ustne, wypowiedź ustna, udział w symulacji, zadanie praktyczne.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego, udział w symulacji.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:

P_W01	posługiwać się specjalistyczną terminologią naukową z dziedziny studiów w zakresie rozszerzonym.	na poziomie elementarnym posługiwać się specjalistyczną terminologią naukową z dziedziny studiów w zakresie rozszerzonym.	w sposób poprawny posługiwać się specjalistyczną terminologią naukową z dziedziny studiów w zakresie rozszerzonym.	w sposób szczegółowy i kompleksowy posługiwać się specjalistyczną terminologią naukową z dziedziny studiów w zakresie rozszerzonym.

P_W02	definiować i omawiać zasad gramatyki.	na poziomie elementarnym definiować i omawiać zasady gramatyki.	w sposób prawidłowy definiować i omawiać zasady gramatyki.	w sposób szczegółowy i kompleksowy definiować i omawiać zasady gramatyki.
P_W03	przedstawić wiedzy na temat krajów obcojęzycznych obejmująca zagadnienia historyczne, kulturowe i społeczne danego obszaru kulturowego.	na poziomie elementarnym przedstawiać wiedzę na temat krajów obcojęzycznych obejmująca zagadnienia historyczne, kulturowe i społeczne danego obszaru kulturowego.	w sposób prawidłowy przedstawiać wiedzę na temat krajów obcojęzycznych obejmująca zagadnienia historyczne, kulturowe i społeczne danego obszaru kulturowego.	w sposób szczegółowy i kompleksowy przedstawiać wiedzę na temat krajów obcojęzycznych obejmująca zagadnienia historyczne, kulturowe i społeczne danego obszaru kulturowego.
P_U01	wyjaśnić znaczenia głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy merytoryczne z zakresu jej specjalności.	przy wsparciu wykładowcy wyjaśnić znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy merytoryczne z zakresu jej specjalności; realizując poprawnie 50% zleconych zadań.	samodzielnie wyjaśnić znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy merytoryczne z zakresu jej specjalności; realizując poprawnie 70% zleconych zadań.	w sposób precyzyjny i szczegółowy wyjaśnić znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy merytoryczne z zakresu jej specjalności; realizując poprawnie 90% zleconych zadań.

P_U02	porozumiewać się na tyle płynnie i spontanicznie, by prowadzić normalną rozmowę z rodzimym użytkownikiem języka, nie powodując przy tym napięcia u któregokolwiek ze stron.	porozumiewać się na tyle poprawnie by prowadzić dość normalną rozmowę z rodzimym użytkownikiem języka, nie powodując przy tym napięcia u któregokolwiek ze stron; realizując poprawnie 50% zleconych zadań.	porozumiewać się na tyle płynnie i spontanicznie, by prowadzić swobodną rozmowę z rodzimym użytkownikiem języka, nie powodując przy tym napięcia u któregokolwiek ze stron; realizując poprawnie 70% zleconych zadań.	porozumiewać się na tyle poprawnie, płynnie i spontanicznie, by prowadzić swobodną i wielowątkową rozmowę z rodzimym użytkownikiem języka, nie powodując przy tym napięcia u któregokolwiek ze stron; realizując poprawnie 70% zleconych zadań.
P_U03	formułować przejrzystych i szczegółowych wypowiedzi ustnych lub pisemnych, a także	przy wsparciu wykładowcy formułować	samodzielnie formułować przejrzyste i	w sposób precyzyjny i szczegółowy formułować
	wyjaśnić swojego stanowiska w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając wady i zalety różnych rozwiązań.	przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne lub pisemne, a także wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając wady i zalety różnych rozwiązań; realizując poprawnie 50% zleconych zadań.	szczegółowe wypowiedzi ustne lub pisemne, a także wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając wady i zalety różnych rozwiązań; realizując poprawnie 70% zleconych zadań.	przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne lub pisemne, a także wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając wady i zalety różnych rozwiązań; realizując poprawnie 90% zleconych zadań.
P_U04	czynnie i biernie uczestniczyć w wykładach, prezentacjach i debatach akademickich.	w stopniu elementarnym brać czynny i bierny udział w wykładach, prezentacjach i debatach akademickich.	w sposób prawidłowy brać czynny i bierny udział w wykładach, prezentacjach i debatach akademickich, przedstawiając swoje zdanie.	w sposób kompetentny brać czynny i bierny udział w wykładach, prezentacjach i debatach akademickich, przedstawiając swoje zdanie i broniąc swoich poglądów.
P_K01	Nie jest przygotowany do komunikowania się w środowisku biznesowym, nie potrafi posługiwać się nabytym słownictwem i konstrukcjami w pracy, negocjowaniu, nawiązywaniu relacji biznesowych.	Jest przygotowany do komunikowania się w środowisku biznesowym. Posługuje się nabytym słownictwem i konstrukcjami w pracy, negocjowaniu, nawiązywaniu relacji biznesowych	Jest przygotowany do komunikowania się w środowisku biznesowym. Posługuje się swobodnie nabytym słownictwem i konstrukcjami w pracy, negocjowaniu, nawiązywaniu relacji biznesowych	Jest przygotowany do komunikowania się w środowisku biznesowym. Posługuje się nabytym bogatym słownictwem i konstrukcjami w pracy, negocjowaniu, nawiązywaniu relacji biznesowych

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	58	38
Egzaminy/zaliczenia	2	2
Udział w konsultacjach	4	4
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	26	46
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	10	10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	64/2,6	44/1,8
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	75/3	75/3
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	100/4	100/4

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Bałuk - Ulewiczowa T., Jodłowiec M.: *Mały podręcznik tekstów pisanych*, Wydawnictwo PWN, Warszawa-Kraków 1998.
- Benn C., Dummett P.: Reward - Resourse Pack, Macmillian Heineman 2001.
- Burke K., Brooks J.: *Wavelength*, Longman 2000.
- Evans V.: FCE Practice - exam papers, Express Publishing 2006.
- Evans V.: FCE - Listening and Speaking Skills, Express Publishing 2006.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Murphy R.: Grammar in Use, Wyd. Cambridge University Press.
- Oxenden C., Latham- koenig Ch.: English File, Oxford University Press 2006.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Język obcy specjalistyczny II – język niemiecki

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia

Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	do wyboru, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / II
Osoba koordynująca przedmiot:	**Mgr Agnieszka Kozar**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Komunikatywność, umiejętność pracy w zespole. Poziom biegłości językowej: B2+ wg ESOKJ

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne				58				2		**60**
Studia niestacjonarne				38				2		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Laboratorium	Metoda AL/AV, komunikatywno-pragmatyczna, eklektyczna, rozumienie znaczeń przez wyjaśnienia kontekstowe, słuchanie segmentujące, rozumienie sensu z tekstu słuchnego i czytanego, wyszukiwanie informacji w tekście słuchanym i czytanym, uogólnienia, przyporządkowania, met. gramatyczno-tłumaczeniowa, met. Kognitywna opis, met. sytuacyjna, giełda pomysłów, met. problemowa, teksty źródłowe, met. projektu, studium przypadku, SWOT, dyskusje seminaryjne, symulacje.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Posługuje się specjalistyczną terminologią naukową z dziedziny studiów w zakresie rozszerzonym.	K2P_W16
P_W02	Zna i omawia zasady gramatyki.	K2P_W16
P_W03	Posiada wiedzę na temat krajów obcojęzycznych obejmująca zagadnienia historyczne, kulturowe i społeczne danego obszaru kulturowego.	K2P_W16
	Umiejętności:	

P_U01	Rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy merytoryczne z zakresu jej specjalności.	K2P_U11, K2P_U12 K2P_U14, K2P_U15
P_U02	Potrafi porozumiewać się na tyle płynnie i spontanicznie, by prowadzić normalną rozmowę z rodzimym użytkownikiem języka, nie powodując przy tym napięcia u któregokolwiek ze stron.	K2P_U11, K2P_U12 K2P_U14, K2P_U15
P_U03	Potrafi – w szerokim zakresie tematów, a w szczególności w przypadku tematyki dotyczącej dziedziny studiów – formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne lub pisemne, a także wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając wady i zalety różnych rozwiązań.	K2P_U11, K2P_U12 K2P_U14, K2P_U15
P_U04	Potrafi czynnie i biernie uczestniczyć w wykładach, prezentacjach i debatach akademickich.	K2P_U11, K2P_U12 K2P_U14, K2P_U15
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest przygotowany do komunikowania się w środowisku biznesowym. Posługuje się nabytym słownictwem i konstrukcjami w pracy, negocjowaniu, nawiązywaniu relacji biznesowych	K2P_K05
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Laboratorium:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
Ćw1	Przedstawienie własnej osoby. Nawiązywanie kontaktów. Rodzina i przyjaciele. Dom i mieszkanie. Hobby i czas wolny. Kino, filmy, rozrywka. Podróże. Zdrowie i samopoczucie.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02
Ćw2	W zakresie języka biznesu: - Verhandlungen, Vetragsabschluss, Vertragsbedingungen,Vertragsabwicklung, Vetragskündigung - Werbebrief, Angebot, Auftrag, Rechnung, Zahlung, Zahlungsverzug, Mahnung - Steuer, Steuerformular - Einstellungen: Wahlverfahren, Vorstellungsgespräch, Arbeitsvertrag, befristet, unbefristet, Werkvertrag, Kündigung, Entlassung - Löhne und Gehälter, Tarifvertrag - Sozialleistungen - Einzelunternehmen, Familienunternehmen - Gründer – Eigentümer – Mitarbeiter – Manager – Vorstand - Aufsichtsrat - Entscheidungsfindung (unterschiedliche Ausgangssituationen) - Konfliktlösung - Möglichkeiten der Finanzierung eines Unternehmens (Kreditaufnahme)	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02
	- Entwicklungsmöglichkeiten - Bilanz, Gewinn, Ertrag, Erlös, Deckungsbeitrag, Verbindlichkeiten - Lager, Langerbetstand, Just-in-Time-Lieferung	

	- Gründung eines e-Unternehmens	
Ćw3	ownictwa specjalistycznego związanego z realizowanym kierunkiem studiów cy z analizowanych tekstów i artykułów specjalistycznych oraz wanych prezentacji. W zakresie języka specjalistycznego (zarządzanie): - Unternehmer, Typen und Funktionen des Unternehmers, - Unternehmen und seine Umwelt - Aufbau des Unternehmens (Typen der Organisation) - Geschäftsprozesse - Entscheidungsbereiche - Ablauforganisation - Produktion, Produktlebenszyklus - Absatz (Preise, Werbung, Vertrieb) - Marketing, Marketingstrategien - Finanzierung , Kapital, Bonität, Bankkredite, Gewinn, Gewinnausschüttung - Investitionen - Führung (Führungssysteme, Führungsstil, Geschäftsführung und Unternehmensführung) - Personal, HRM - Rechtsformen der Unternehmen - Konkurrenz, Konkurrenzvorteile - Qualität, Qualitätsmamagement - Rechnungswesen (Kostenarten, Kostenstellen, Kostenträger, G-u.VRechnung, internes und externes Rechnungswesen) - Rolle und Aufgaben des Controlling, Frühwarnsysteme - Struktur einer AG in Deutschland, Schweiz und Österreich - Unternehmenswachstum und –entwicklung - Konkurs, Konkursverfahren - Unternehmnsverfassung - Unternehmensethik - Möglichkeiten der Wirtschaftsförderung - Gründung-Entwicklung-Fall-Sanierung-Aufstieg und Erfolg einen Unternehmens (am Bespiel von Puma und Adidas) - Wirtschaftswissenschaften in Deutschland, BWL-Studium in Deutschland (Abschluss, Arbeitsmöglichkeiten) - Fragmente der Fachliteratur im Bereich der Betriebswirtschaftslehre	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02
Ćw4	Analiza i prezentacja słownictwa związanego obszarem zainteresowań zawodowych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02
Ćw5	Rozwijanie czterech podstawowych umiejętności językowych w sposób częściowo zintegrowany. Analiza	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02
Ćw6	Relacje międzyludzkie. Życie studenckie. Media.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03,
		P_U04, P_K01, P_K02

Ćw7	Życie zawodowe: Ubieganie się o pracę, CV, list motywacyjny, autoprezentacja na rozmowie kwalifikacyjnej. Kultura organizacyjna. Komunikacja interpersonalna w organizacji	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02
Ćw8	Zarządzanie: zasobami ludzkimi; czasem; zmianą; informacją. Sporządzanie dokumentacji i korespondencja, raporty, listy oficjalne.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**

Wiedza:		
P_W01	Zaliczenie pisemne i ustne.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7, Ćw8
P_W02	Zaliczenie pisemne i ustne.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7, Ćw8
P_W03	Zaliczenie pisemne i ustne.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7, Ćw8
Umiejętności:		
P_U01	Zaliczenie pisemne i ustne, wypowiedź ustna, udział w symulacji, zadanie praktyczne.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7, Ćw8
P_U02	Zaliczenie pisemne i ustne, wypowiedź ustna, udział w symulacji, zadanie praktyczne.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7, Ćw8
P_U03	Zaliczenie pisemne i ustne, wypowiedź ustna, udział w symulacji, zadanie praktyczne.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7, Ćw8
P_U04	Zaliczenie pisemne i ustne, wypowiedź ustna, udział w symulacji, zadanie praktyczne.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7, Ćw8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego, udział w symulacji.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7, Ćw8
P_K02	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego, udział w symulacji.	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7, Ćw8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	posługiwać się specjalistyczną terminologią naukową z dziedziny studiów w zakresie rozszerzonym.	na poziomie elementarnym posługiwać się specjalistyczną terminologią naukową z dziedziny studiów w zakresie rozszerzonym.	w sposób poprawny posługiwać się specjalistyczną terminologią naukową z dziedziny studiów w zakresie rozszerzonym.	w sposób szczegółowy i kompleksowy posługiwać się specjalistyczną terminologią naukową z dziedziny studiów w zakresie rozszerzonym.
P_W02	definiować i omawiać zasad gramatyki.	na poziomie elementarnym definiować i omawiać zasady gramatyki.	w sposób prawidłowy definiować i omawiać zasady gramatyki.	w sposób szczegółowy i kompleksowy definiować i omawiać zasady gramatyki.

P_W03	przedstawić wiedzy na temat krajów obcojęzycznych obejmująca zagadnienia historyczne, kulturowe i społeczne danego obszaru kulturowego.	na poziomie elementarnym przedstawiać wiedzę na temat krajów obcojęzycznych obejmująca zagadnienia historyczne, kulturowe i społeczne danego obszaru kulturowego.	w sposób prawidłowy przedstawiać wiedzę na temat krajów obcojęzycznych obejmująca zagadnienia historyczne, kulturowe i społeczne danego obszaru kulturowego.	w sposób szczegółowy i kompleksowy przedstawiać wiedzę na temat krajów obcojęzycznych obejmująca zagadnienia historyczne, kulturowe i społeczne danego obszaru kulturowego.
P_U01	wyjaśnić znaczenia głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy merytoryczne z zakresu jej specjalności.	przy wsparciu wykładowcy wyjaśnić znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy merytoryczne z zakresu jej specjalności; realizując poprawnie 50% zleconych zadań.	samodzielnie wyjaśnić znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy merytoryczne z zakresu jej specjalności; realizując poprawnie 70% zleconych zadań.	w sposób precyzyjny i szczegółowy wyjaśnić znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy merytoryczne z zakresu jej specjalności; realizując poprawnie 90% zleconych zadań.
P_U02	porozumiewać się na tyle płynnie i spontanicznie, by prowadzić normalną rozmowę z rodzimym użytkownikiem języka, nie powodując przy tym napięcia u któregokolwiek ze stron.	porozumiewać się na tyle poprawnie by prowadzić dość normalną rozmowę z rodzimym użytkownikiem języka, nie powodując przy tym napięcia u któregokolwiek ze stron; realizując poprawnie 50% zleconych zadań.	porozumiewać się na tyle płynnie i spontanicznie, by prowadzić swobodną rozmowę z rodzimym użytkownikiem języka, nie powodując przy tym napięcia u któregokolwiek ze stron; realizując poprawnie 70% zleconych zadań.	porozumiewać się na tyle poprawnie, płynnie i spontanicznie, by prowadzić swobodną i wielowątkową rozmowę z rodzimym użytkownikiem języka, nie powodując przy tym napięcia u któregokolwiek ze stron; realizując poprawnie 70% zleconych zadań.

P_U03	formułować przejrzystych i szczegółowych wypowiedzi ustnych lub pisemnych, a także wyjaśnić swojego stanowiska w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając wady i zalety różnych rozwiązań.	przy wsparciu wykładowcy formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne lub pisemne, a także wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając wady i zalety różnych	samodzielnie formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne lub pisemne, a także wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając wady i zalety różnych rozwiązań; realizując	w sposób precyzyjny i szczegółowy formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne lub pisemne, a także wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając wady i zalety różnych
		rozwiązań; realizując poprawnie 50% zleconych zadań.	poprawnie 70% zleconych zadań.	rozwiązań; realizując poprawnie 90% zleconych zadań.
P_U04	czynnie i biernie uczestniczyć w wykładach, prezentacjach i debatach akademickich.	w stopniu elementarnym brać czynny i bierny udział w wykładach, prezentacjach i debatach akademickich.	w sposób prawidłowy brać czynny i bierny udział w wykładach, prezentacjach i debatach akademickich, przedstawiając swoje zdanie.	w sposób kompetentny brać czynny i bierny udział w wykładach, prezentacjach i debatach akademickich, przedstawiając swoje zdanie i broniąc swoich poglądów.
P_K01	Nie jest przygotowany do komunikowania się w środowisku biznesowym, nie potrafi posługiwać się nabytym słownictwem i konstrukcjami w pracy, negocjowaniu, nawiązywaniu relacji biznesowych.	Jest przygotowany do komunikowania się w środowisku biznesowym. Posługuje się nabytym słownictwem i konstrukcjami w pracy, negocjowaniu, nawiązywaniu relacji biznesowych	Jest przygotowany do komunikowania się w środowisku biznesowym. Posługuje się swobodnie nabytym słownictwem i konstrukcjami w pracy, negocjowaniu, nawiązywaniu relacji biznesowych	Jest przygotowany do komunikowania się w środowisku biznesowym. Posługuje się nabytym bogatym słownictwem i konstrukcjami w pracy, negocjowaniu, nawiązywaniu relacji biznesowych

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	58	38
Egzaminy/zaliczenia	2	2
Udział w konsultacjach	4	4

Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	26	46
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	10	10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	64/2,6	44/1,8
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	75/3	75/3
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	100/4	100/4

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Alltag, Beruf&Co, N. bedar, I.Braunert, Max Hueber Verlag 2011.
- Deutsch im Detail, B2+, M.Gesteiger, A.Schweizer, Klett u.Bahrer, 2006.
- Mit Beruf auf Deutsch – profil administracyjno-usługowy – B. Kujawa, M. Stinia Nowa Era 2013.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Bęza S. Blickpunkt wirtschaft T. 1 i T. 2, Poltext, Warszawa, 2002
- Darski J. P. Gramatyka niemiecka z uwagami konfrontatywnymi, Wyd. Naukowe UAM, 2012

Inne materiały dydaktyczne:

- informacje portali internetowych.

3. Przedmioty specjalnościowe „zarządzanie organizacją”

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Zarządzanie przedsiębiorstwem – dylematy i błędy	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Zarządzanie organizacją
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	specjalnościowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	II/IV
Osoba koordynująca przedmiot:	

Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** wynikająca z realizacji przedmiotów: Podstawy zarządzania, Podstawy Marketingu, Nauka o Przedsiębiorstwie, Prawo, Finanse, Zarządzanie strategiczne, Zarządzanie Zasobami Ludzkimi. **Umiejętności:** wynikające z realizacji przedmiotów: Podstawy zarządzania, Podstawy Marketingu, Nauka o Przedsiębiorstwie, Prawo, Finanse, Zarządzanie strategiczne, Zarządzanie Zasobami Ludzkimi. **Kompetencje społeczne:** wynikające z realizacji przedmiotów: Podstawy zarządzania, Podstawy Marketingu, Nauka o Przedsiębiorstwie, Prawo, Finanse, Zarządzanie strategiczne, Zarządzanie Zasobami Ludzkimi.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne		28	14			14		6		**62**
Studia niestacjonarne		18	8			10		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatoria/Ćwiczenia/Projekt	Konwersatorium z wykorzystaniem prezentacji, dyskusji, egzemplifikujący przedstawiane treści odwołaniem się do analizy przypadków. Ukierunkowany na wykonanie zadania problemowego (tj. zidentyfikowania podstawowych błędów w poszczególnych obszarach zarządzania przedsiębiorstwem).

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna istotę i funkcje zarządzania (jego ambiwalentności).	K2P_W01, K2P_W02 K2P_W03, K2P_W07
P_W02	Zna i rozumie paradygmaty zarządzania.	K2P_W01, K2P_W02 K2P_W03, K2P_W07
P_W03	Zna i rozumie istotę dylematu i błędu w zarządzaniu.	K2P_W06, K2P_W07
	Umiejętności:	
P_U01	Identyfikuje dylematy i błędy w zarządzaniu.	K2P_U02, K2P_U04 K2P_U07
P_U02	Zapobiega typowym błędom i ogranicza ich negatywne skutki.	K2P_U01, K2P_U04 K2P_U13
	Kompetencje społeczne:	

P_K01	Jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści dotyczących problemów zarządczych w przedsiębiorstwie. Jest gotów do pełnienia odpowiedzialnego pełnienia roli menedżera przestrzegającego zasad etyki zawodowej.	K2P_K01, K2P_K08

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Konwersatoria/Ćwiczenia/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Ambiwalentny charakter zarządzania.	P_W01
T2	Paradygmaty zarządzania i ich ewolucja.	P_W02
T3	Innowacje w zarządzaniu.	P_W01, P_W02, P_K01
T4	Dylematy poszczególnych wymiarów, funkcji i obszarów zarządzania.	P_W03, P_K01
T5	Istota i przyczyny błędów popełnianych przez menedżerów.	P_W03, P_U01, P_U02, P_K01
T6	Typowe błędy w zarządzaniu (twarde, miękkie) – przykłady.	P_W03, P_U01, P_U02, P_K01
T7	Dylematy, błędy jako źródło konfliktów w organizacji	P_W03, P_U01, P_K01
T8	Uwarunkowania skutecznego radzenia sobie z dylematami/błędami i ograniczanie ich skutków.	P_W03, P_U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy, zadanie problemowe - projekt.	T1, T3
P_W02	Test wiedzy, zadanie problemowe - projekt.	T2, T3
P_W03	Test wiedzy, zadanie problemowe - projekt.	T4, T5, T6, T7, T8
Umiejętności:		
P_U01	Prezentacja, ocena wykonania zadania problemowego - projekt.	T5, T6, T7
P_U02	Prezentacja, ocena wykonania zadania problemowego - projekt.	T5, T6, T8

Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ocena wykonania zadania problemowego- projektu.	T3, T4, T5, T6, T7, T8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi/ nie zna:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	Nie zna istoty i funkcji zarządzania (jego ambiwalentności).	zna istotę i podstawowe funkcje zarządzania (jego ambiwalentności).	Zna istotę i funkcje zarządzania (jego ambiwalentności).	Zna istotę i funkcje zarządzania (jego ambiwalentności) powołując się na poglądy w literaturze i odnosząc do praktycznych przykładów.
P_W02	Nie zna i nie rozumie paradygmatów zarządzania.	Zna i rozumie podstawowe paradygmaty zarządzania.	Zna i rozumie paradygmaty zarządzania.	Zna i rozumie paradygmaty zarządzania powołując się na poglądy w literaturze i odnosząc do praktycznych przykładów.
P_W03	Nie zna i nie rozumie istoty dylematu i błędu w zarządzaniu.	Zna i rozumie podstawowe dylematy i typowe błędy w zarządzaniu.	Zna i rozumie dylematy i typowe błędy w zarządzaniu.	Zna i rozumie dylematy i błędy w zarządzaniu.
P_U01	Nie potrafi identyfikować dylematów i błędów w zarządzaniu.	Potrafi identyfikować podstawowe dylematy i typowe błędy w zarządzaniu.	Potrafi identyfikować dylematy i typowe błędy w zarządzaniu.	Potrafi identyfikować dylematy i błędy w zarządzaniu.
P_U02	Nie potrafi zapobiegać typowym błędom i nie potrafi ograniczyć ich negatywnych skutków.	w ograniczonym zakresie potrafi zapobiegać typowym błędom i ograniczyć ich negatywne skutki.	Potrafi zapobiegać typowym błędom i ograniczyć ich negatywne skutki.	Potrafi zapobiegać typowym błędom i ograniczyć ich negatywne skutki odnosząc do praktycznych przykładów.
P_K01	Nie jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści dotyczących problemów zarządczych w przedsiębiorstwie. Nie jest gotów do pełnienia odpowiedzialnego pełnienia roli menedżera przestrzegającego zasad etyki	jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści dotyczących problemów zarządczych w przedsiębiorstwie. Jest gotów do pełnienia odpowiedzialnego pełnienia roli menedżera przestrzegającego zasad etyki zawodowej.		
	zawodowej.			

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56	36
Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	12	12
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	16	40
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	66/2,6	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	100/4	100/4
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	100/4	100/4

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Bezbłędne zarządzanie, Mazoni J.F., Barsox J.L., One Press, Warszawa 2010.
- Dysfunkcje i patologie w sferze zarządzania zasobami ludzkimi, red. Z. Jankowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2011.
- Profesjonalne zarządzanie, Quin R.E., i in., PWE, Warszawa 2007.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Zarządzanie: czego nie uczą w szkołach biznesu, Owen J., PWE, Warszawa 2003.
- Największe błędy menedżerów, Albright M.,Carr C., Amber, Warszawa, 1998.

Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Zarządzanie innowacjami	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia

Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Zarządzanie organizacją
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	specjalnościowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	II/IV
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Podstawowa wiedza na temat marketingu i zarządzania. Znajomość zagadnień dotyczących ekonomii i zarządzania procesami. **Umiejętności:** Posługiwanie się w podstawowym zakresie oprogramowaniem MS Office (lub podobnym) Wykorzystanie zasobów Internetu w celu gromadzenia niezbędnych informacji. Definiowanie problemów. **Kompetencje społeczne:** Praca w zespole projektowym. Prezentowanie efektów pracy własnej i grupowej. Efektywne komunikowanie się w środowisku studentów podczas zajęć.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne		28	14			14		6		**62**
Studia niestacjonarne		18	8			10		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatoria/Ćwiczenia/Projekt	**Praca w grupach, prezentacja, case study (analiza przypadku), ćwiczenia pisemne, projekt, wykorzystanie gier edukacyjnych „Marketplace" - symulującymi środowisko biznesowe w zakresie myślenia strategicznego.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Student definiuje innowację i innowacyjność oraz rozumie uwarunkowania realizacji procesu innowacyjnego.	K2P_W04, K2P_W09 K2P_W15
P_W02	Zna źródła finansowania innowacji.	K2P_W04, K2P_W09 K2P_W15
P_W03	Zna i rozumie mierniki innowacji.	K2P_W04, K2P_W09 K2P_W15

Umiejętności:		
P_U01	Analizuje dostępne źródła finansowania innowacji.	K2P_U01, K2P_U10
P_U02	Formułuje strategie innowacji w przedsiębiorstwie.	K2P_U06, K2P_U10
P_U03	Ocenia innowacje i ich znaczenie dla rozwoju firmy.	K2P_U10, K2P_U02
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do rozwijania wiedzy w zakresie innowacji.	K2P_K06
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Konwersatoria/Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Istota innowacji i kierunki ich rozwoju. Rodzaje i źródła innowacji.	P_W01, P_U03, P_K01
T2	Wiedza i innowacje jako źródło tworzenia przewagi konkurencyjnej.	P_W01, P_U03, P_K01
T3	Zarządzanie innowacjami. Proces innowacyjny.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U03, P_K01
T4	Uwarunkowania procesów innowacyjnych. Uwarunkowania innowacyjności firm. Innowacyjność a skala firmy.	P_W01, P_K01
T5	Małe firmy innowacyjne. Innowacyjność w korporacji – uwarunkowania oraz systemy stymulowania innowacyjności i postaw innowacyjnych.	P_W01, P_U03, P_K01
T6	Finansowanie działalności innowacyjnej ze źródeł komercyjnych.	P_W02, P_U01, P_K01
T7	Finansowanie projektów innowacyjnych ze źródeł publicznych. Instytucje i fundusze europejskie, jako źródło finansowania projektów innowacyjnych i transferu technologii.	P_W02, P_U01, P_K01
T8	Istota i rodzaje strategii innowacji.	P_W01, P_W03, P_U02, P_U03, P_K01
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy, projekt.	T1, T2, T3, T4, T5, T8
P_W02	Test wiedzy, projekt.	T3, T6
P_W03	Test wiedzy, projekt.	T3, T8
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie zespołowe z indywidualną kontrolą osiągnięć, prezentacja, projekt.	T6, T7
P_U02	Zadanie zespołowe z indywidualną kontrolą osiągnięć, prezentacja, projekt.	T8
P_U03	Zadanie zespołowe z indywidualną kontrolą osiągnięć, prezentacja, projekt.	T1, T2, T3, T5, T8

Kompetencje społeczne:		
P_K01	Prezentacja, obserwacja pracy studenta w zadaniu zespołowym, udział w dyskusji.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	Student nie zna definicji innowacji i innowacyjności oraz nie rozumie uwarunkowań realizacji procesu innowacyjnego.	Student definiuje innowację i innowacyjność oraz rozumie podstawowe uwarunkowania realizacji procesu innowacyjnego	Student definiuje innowację i innowacyjność oraz rozumie uwarunkowania realizacji procesu innowacyjnego	Student definiuje innowację i innowacyjność oraz rozumie uwarunkowania realizacji procesu innowacyjnego odnosząc do praktycznych rozwiązań
P_W02	Nie zna źródeł finansowania innowacji.	Zna niektóre źródła finansowania innowacji.	Zna źródła finansowania innowacji.	Zna źródła finansowania innowacji i ocenia możliwości ich wykorzystania.
P_W03	Nie zna i nie rozumie głównych mierników innowacji.	Zna i rozumie główne mierniki innowacji.	Zna i rozumie mierniki innowacji.	Zna i rozumie mierniki innowacji i wskazuje możliwości ich zastosowania.
P_U01	Nie potrafi analizować dostępnych źródeł finansowania innowacji.	Analizuje dostępne podstawowe źródła finansowania innowacji.	Analizuje dostępne źródła finansowania innowacji.	Analizuje dostępne źródła finansowania innowacji i ocenia możliwości ich wykorzystania.
P_U02	Nie potrafi formułować strategie innowacji w przedsiębiorstwie.	Potrafi formułować uproszczoną strategie innowacji w przedsiębiorstwie.	prawidłowo formułować strategie innowacji w przedsiębiorstwie.	Potrafi formułować kompleksową strategie innowacji w przedsiębiorstwie.
P_U03	Nie potrafi ocenić innowacji i ich znaczenia dla rozwoju firmy.	Potrafi z pomocą nauczyciela ocenić innowacje i ich	Potrafi samodzielnie ocenić innowacje i ich znaczenie dla rozwoju	Potrafi samodzielnie ocenić innowacje i ich znaczenie dla rozwoju
		znaczenie dla rozwoju firmy popełniając akceptowalne błędy .	firmy akceptowalne błędy.	firmy.
P_K02	Nie jest gotów do rozwijania wiedzy w zakresie innowacji.	Jest gotów do rozwijania wiedzy w zakresie innowacji.		

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności	**Obciążenie studenta**

ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	56	36
Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	12	12
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	16	40
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	66/2,6	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	75/3	75/3
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	100/4	100/4

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Białoń L. (red.), Zarządzanie działalnością innowacyjną, Wyd. PLACET, Warszawa 2010. (Białoń L., D. Janczewska - rozdział 6, rozdział 9).
- Marciniak S., Innowacyjność i konkurencyjność gospodarki, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2010.
- Pomykalski A., Zarządzanie innowacjami, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa- Łódź 2001.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Gawryś J., Muc E., Jak zorganizować własną firmę i pomnożyć majątek, Wyd. KaBe, Krosno 2011.
- Safin K., Zarządzanie małą firmą, Wyd. Akademii Ekonomicznej, Wrocław 2002.
- Targalski J.(red.), Przedsiębiorczość i zarządzanie, Studium przypadków, Wyd. C.H.Beck, Warszawa 2003.

Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Rozwój systemów zarządzania w przedsiębiorstwie

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY

Nazwa specjalności:	Zarządzanie organizacją
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	specjalnościowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	II/III
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Podstawowa wiedza na temat podstaw (w tym pojęciowych), celów, zasad, koncepcji oraz instrumentów organizacji i zarządzania. Znajomość metodologicznych podstaw zarządzania zmianami. **Umiejętności:** Rozpoznawanie, interpretacja i definiowanie rzeczywistości organizacyjnej i zarządczej. Umiejętność krytycznej analizy i oceny tejże rzeczywistości oraz jej modelowania . **Kompetencje społeczne:** Praca (w tym efektywne komunikowanie się) w zespole. Prezentowanie (objaśnianie) przebiegu i efektów pracy w określonym środowisku.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne			14		28	14		6		**62**
Studia niestacjonarne			8		18	10		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatoria/Warsztaty/Projekt	Wykład, dyskusja, praca w grupach, prezentacja, case study, zadania problemowe, projekt, symulacje, instruktaż, demonstracja, analiza SWOT.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA

Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	

P_W01	Student zna elementy strukturalne i funkcjonalne (architekturę) systemu organizacji i zarządzania.	K2P_W01, K2P_W02 K2P_W03, K2P_W04 K2P_W05, K2P_W07 K2P_W08, K2P_W15
P_W02	Zna i rozumie współzależności między uwarunkowaniami stanów i zmian (ewolucyjnych, rewolucyjnych) w systemach zarządzania oraz rezultatami ich oddziaływania.	K2P_W01, K2P_W02 K2P_W03, K2P_W04 K2P_W05, K2P_W07 K2P_W08, K2P_W15
P_W03	Zna pojęcia odnoszące się do istoty, celów, zasobów, struktur funkcji i procesów funkcjonowania organizacji, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji gospodarczych, których typowym przedstawicielem jest przedsiębiorstwo.	K2P_W01, K2P_W02 K2P_W03, K2P_W04 K2P_W05, K2P_W07 K2P_W08, K2P_W15
Umiejętności:		
P_U01	Analizuje i ocenia metody / techniki / narzędzia w celu odwzorowania systemów zarządzania.	K2P_U02, K2P_U04 K2P_U10
P_U02	wykorzystuje wyniki analiz i ocen, w powiązaniu ze znajomością wzorców rozwiązań, do ich konceptualizacji, projektowania, weryfikowania.	K2P_U02, K2P_U04 K2P_U10
P_U03	Modeluje układy warunków i rozwiązań pozwalających osiągać cele / zadania stawiane przed SZ przedsiębiorstwem.	K2P_U02, K2P_U04 K2P_U05, K2P_U10
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do rozwijania dorobku zawodowego w zakresie tworzenia, funkcjonowania i przekształcania przedsiębiorstwa.	K_K06
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Konwersatoria/Warsztaty/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Pojęcie i składowe systemu zarządzania (wpływ tzw. podejść do zarządzania).	P_W01, P_K01,
T2	Ewolucja metod, koncepcji i podejść w zarządzaniu.	P_W01, P_K01,
T3	Problemy rozwoju zastosowań metod , koncepcji i podejść w zarządzaniu (w tym ich koegzystencji i dojrzałości) oraz ich roli w kreowaniu systemu zarządzania.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_K01
T4	Relacja: teoria – praktyka w rozwoju systemu zarządzania.	P_W01, P_K01,
T5	Menedżer jako architekt systemu zarządzania.	P_W01, P_W02, P_W03, P_K01,

T6	Możliwe strategie zmian (w różnych płaszczyznach, np.: przedmiotu , zakresu i głębokości zmiany; preferencji co do typów metod w relacji „twarde”/ „miękkie”; tempa zmiany –relacja ewolucja/rewolucja; relacja porządek – chaos., w tym problem równowagi organizacyjnej).	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, , P_K01
T7	Stymulatory i bariery zmian z zarządzaniu.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, , P_K01,
T8	Mody w zarządzaniu	P_W01, P_W02, P_W03, P_K01,
T9	Sprzeczności w zarządzaniu i radzenie sobie z nimi (dylematy, wyzwania)	P_W01, P_W02, P_W03, P_K01,
T10	Problem transferu (upowszechniania, edukacji) wiedzy praktycznej i naukowej o zarządzaniu	P_W01, P_W02, P_W03, P_K01,
T11	Wyniki badań empirycznych dot. rzeczywistych i postulowanych kierunków zmiany systemów zarządzania	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T12	Metodyczne problemy oceny efektywności zmian w zarządzaniu	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T13	Kształtowanie systemu zarządzania przedsiębiorstwem z różnych perspektyw: - perspektywa „tradycyjna” (projektowanie diagnostyczne / prognostyczne) - perspektywa równoważenia organizacji (A. Koźmiński K. Obłój) - perspektywa „zarządzania na krawędzi chaosu” (P. Nesterowicz) - perspektywa „zasobowa” / „uczenia się” - perspektywa „ewolucja – rewolucja” (Lean /BPR) - perspektywa „zarządzania w kryzysie” - perspektywa „cyklu życia przedsiębiorstwa” (…) - perspektywa „konkurujących wartości” - perspektywa „pozytywnego potencjału organizacji” - perspektywa „teorii ograniczeń” - perspektywa „społeczna” (w tym kulturowa)	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, , P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy, projekt.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8, T9, T10, T11, T12, T13
P_W02	Test wiedzy, projekt.	T3, T4, T5, T6, T7, T8, T9, T10, T11, T12, T13
P_W03	Test wiedzy, projekt.	T3, T4, T5, T6, T7, T8, T9, T10, T11, T12, T13
Umiejętności:		

P_U01	Prezentacja, zadanie praktyczne i projektowe.	T3
P_U02	Prezentacja, zadanie praktyczne i projektowe.	T6, T7, T11, T12, T13
P_U03	Prezentacja, zadanie praktyczne i projektowe.	T6, T7, T11, T12, T13
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena sposobu wykonania zadań, projektu.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8, T9, T10, T11, T12, T13

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	Nie zna elementów strukturalnych i funkcjonalnych (architekturę) systemu organizacji i zarządzania..	zna elementy strukturalne i funkcjonalne (architekturę) systemu organizacji i zarządzania. odpowiadając poprawnie na co najmniej 60% pytań weryfikujących.	zna elementy strukturalne i funkcjonalne (architekturę) systemu organizacji i zarządzania., odpowiadając poprawnie co najmniej na 80% pytań weryfikujących.	zna elementy strukturalne i funkcjonalne (architekturę) systemu organizacji i zarządzania. odpowiadając poprawnie co najmniej na 95% pytań weryfikujących.
P_W02	Nie zna i nie rozumie współzależności między uwarunkowaniami stanów i zmian (ewolucyjnych, rewolucyjnych) w systemach zarządzania oraz rezultatami ich oddziaływania.	Zna i rozumie współzależności między uwarunkowaniami stanów i zmian (ewolucyjnych, rewolucyjnych) w systemach zarządzania oraz rezultatami ich oddziaływania, odpowiadając poprawnie na co najmniej 60% pytań weryfikujących	. Zna i rozumie współzależności między uwarunkowaniami stanów i zmian (ewolucyjnych, rewolucyjnych) w systemach zarządzania oraz rezultatami ich oddziaływania odpowiadając poprawnie na na 80% pytań weryfikujących..	Zna i rozumie współzależności między uwarunkowaniami stanów i zmian (ewolucyjnych, rewolucyjnych) w systemach zarządzania oraz rezultatami ich oddziaływania odpowiadając poprawnie na co najmniej 95% pytań weryfikujących.
P_W03	definiować podstawowych pojęć odnoszących się do istoty, celów, zasobów, struktur funkcji i procesów funkcjonowania organizacji, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji gospodarczych, których typowym	definiować podstawowe pojęcia odnoszące się do istoty, celów, zasobów, struktur funkcji i procesów funkcjonowania organizacji, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji gospodarczych, których typowym przedstawicielem jest	definiować podstawowe pojęcia odnoszące się do istoty, celów, zasobów, struktur funkcji i procesów funkcjonowania organizacji, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji gospodarczych, których typowym przedstawicielem jest	definiować podstawowe pojęcia odnoszące się do istoty, celów, zasobów, struktur funkcji i procesów funkcjonowania organizacji, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji gospodarczych, których typowym przedstawicielem jest przedsiębiorstwo,

	przedstawicielem jest przedsiębiorstwo.	przedsiębiorstwo, odpowiadając poprawnie na 50% pytań weryfikujących	przedsiębiorstwo, odpowiadając poprawnie na 70% pytań weryfikujących.	odpowiadając poprawnie na 90% pytań weryfikujących.
P_U01	analizować i oceniać metod / technik / narzędzi w celu odwzorowania systemów zarządzania.	analizować i oceniać metody / techniki / narzędzia w celu odwzorowania systemów zarządzania, realizując poprawnie 50 % zleconych zadań.	analizować i oceniać metody / techniki / narzędzia w celu od-wzorowania systemów zarządzania, realizując poprawnie 70 % zleconych zadań.	analizować i oceniać metody / techniki / narzędzia w celu od-wzorowania systemów zarządzania, realizując poprawnie 90 % zleconych zadań.
P_U02	Nie potrafi wykorzystywać wyników analiz i ocen, w powiązaniu ze znajomością wzorców rozwiązań, do ich konceptualizacji, projektowania, weryfikowania.	wykorzystuje wyniki analiz i ocen, w powiązaniu ze znajomością wzorców rozwiązań, do ich konceptualizacji, projektowania, weryfikowania, realizując poprawnie co najmniej 60 % zleconych zadań.	wykorzystuje wyniki analiz i ocen, w powiązaniu ze znajomością wzorców rozwiązań, do ich konceptualizacji, projektowania, we ryfikowania, realizując poprawnie co najmniej 80 % zleconych zadań.	wykorzystuje wyniki analiz i ocen, w powiązaniu ze znajomością wzorców rozwiązań, do ich konceptualizacji, projektowania, weryfikowania, , realizując poprawnie co najmniej 95 % zleconych zadań
P_U03	Nie potrafi modelować układów warunków i rozwiązań pozwalających osiągać cele / zadania stawiane przed SZ przedsiębiorstwem.	modelować układy warunków i rozwiązań pozwalających osiągać cele / zadania stawiane przed SZ przedsiębiorstwem, realizując poprawnie co najmniej 60 % zleconych zadań.	modelować układy warunków i rozwiązań pozwalających osiągać cele / zadania stawiane przed SZ przedsiębiorstwem, , weryfikowania, realizując poprawnie co najmniej 80 % zleconych zadań..	modelować układy warunków i rozwiązań pozwalających osiągać cele / zadania stawiane przed SZ przedsiębiorstwem, , realizując poprawnie co najmniej 95 % zleconych zadań.
P_K01	Nie jest gotów do rozwijania dorobku zawodowego w zakresie tworzenia, funkcjonowania i przekształcania przedsiębiorstwa.	Jest gotów do rozwijania dorobku zawodowego w zakresie tworzenia, funkcjonowania i przekształcania przedsiębiorstwa.	Jest gotów do rozwijania dorobku zawodowego w zakresie tworzenia, funkcjonowania i przekształcania przedsiębiorstwa.	Jest gotów do rozwijania dorobku zawodowego w zakresie tworzenia, funkcjonowania i przekształcania przedsiębiorstwa..

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	56	36
Egzaminy/zaliczenia	6	4

Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	12	12
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	16	40
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	66/2,6	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	75/3	75/3
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	100/4	100/4

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Lichtarski J., Praktyczny wymiar nauk o zarządzaniu, PWE, Warszawa 2015.
- Witczak H., Natura i kształtowanie systemu zarządzania przedsiębiorstwem, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.
- Zimniewicz K., Koncepcje zarządzania, Wyd. Forum Naukowe, Poznań 2008.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Mikołajczyk Z., Zarządzanie procesem zmian w organizacjach, GWSH, Katowice 2003.
- Wawrzyniak B., Odnawianie przedsiębiorstwa, Poltext, Warszawa 1999.

Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Zarządzanie kapitałem obrotowym firmy

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Zarządzanie organizacją
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	specjalnościowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym

Rok / Semestr:	II/III
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Student dysponuje podstawowa wiedzą z zakresu: rachunkowości finansowej i analizy finansowej. **Umiejętności:** Student posiada umiejętność badania analitycznego. Potrafi właściwie wykorzystać metody analizy finansowej.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne			14		28	14		6		**62**
Studia niestacjonarne			8		18	10		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatoria/Warsztaty/Projekt	Wykład, dyskusja, praca w grupach: obliczanie kapitału obrotowego netto, pomiar płynności przy wykorzystaniu cyklu konwersji gotówki, obliczenie rentowności, długość cyklu konwersji gotówki a wartość spółki. Wykorzystanie pakietu Symfonia

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna i rozumie istotę zarządzanie kapitałem obrotowym. Zna strukturę kapitału obrotowego firmy	K2P_W02, K2P_W03 K2P_W10
P_W02	Zna metody i narzędzia pozwalające opisywać struktury i zależności występujące w kapitale obrotowym.	K2P_W02, K2P_W03 K2P_W10, K2P_W14
P_W03	Zna i rozumie strategie zarządzania kapitałem obrotowym i ich wpływ na płynność finansową i rentowność	K2P_W02, K2P_W03 K2P_W10
	Umiejętności:	
P_U01	Wykorzystuje narzędzia i metody badania kapitału obrotowego w przedsiębiorstwie.	K2P_U01, K2P_U04 K2P_U06, K2P_U08
P_U02	Dokonuje analizy zachodzących zależności pomiędzy poszczególnymi elementami kapitału obrotowego.	K2P_U02, K2P_U04 K2P_U06, K2P_U08
	Kompetencje społeczne:	

P_K01	jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli menedżera, do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści dotyczących stosowanej wiedzy w procesach zarządzania firmą	K2P_K01, K2P_K08

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Konwersatorium//Warsztaty/Projekty	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Podstawowe pojęcia związane z kapitałem obrotowym.	P_W01
T2	Metody obliczania kapitału obrotowego.	P_W02, P_U01, PK01,
T3	Zarządzanie zapasami i należnościami.	P_W01, P_U01, P_U02
T4	Zarządzanie środkami pieniężnymi i zobowiązaniami.	P_W01, P_U01, P_U02
T5	Strategie zarządzania kapitałem obrotowym.	P_W01, P_W03, P_U01, P_K01
T6	Wpływ strategii kapitału obrotowego netto na płynność finansową, rentowność.	P_W02, P_W03, P_K01,
T7	Kapitał obrotowy a wartość przedsiębiorstwa.	P_W01, P_W02, P_W03, P_K01,
T8	Zależność między strategią a krótkoterminowymi decyzjami finansowymi.	P_W01, P_W02, P_W03, P_K01,

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy, projekt	T1, T3, T4, T5, T7, T8
P_W02	Test wiedzy, projekt	T2, T5, T6, T7, T8
P_W03	Test wiedzy, projekt	T5, T6, T7, T8
Umiejętności:		
P_U01	Projekt, zadania praktyczne	T2, T3, T4, T5
P_U02	Projekt, zadania praktyczne	T3, T4
P_U03	Projekt, zadania praktyczne	T5, T6, T7, T8
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Projekt, zadania praktyczne	T5, T6, T7, T8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	Nie zna i nierozumie istoty zarządzanie kapitałem obrotowym .Nie zna struktury kapitału obrotowego firmy	Zna i rozumie istotę zarządzanie kapitałem obrotowym Zna podstawową strukturę kapitału obrotowego firmy	Zna i rozumie istotę zarządzanie kapitałem obrotowym Zna strukturę kapitału obrotowego firmy	Zna i rozumie istotę zarządzanie kapitałem obrotowym Zna strukturę kapitału obrotowego firmy wskazując na ich rolę w firmie
P_W02	Nie zna metod i narzędzi pozwalających opisywać struktury i zależności występujące w kapitale obrotowym.	Zna podstawowe metody i narzędzia pozwalające opisywać struktury i zależności występujące w kapitale obrotowym.	Zna metody i narzędzia pozwalające opisywa struktury i zależności e występujące w kapital obrotowym.	Zna zaawansowane metody i narzędzia pozwalające opisywać struktury i zależności występujące w kapitale obrotowym.
P_W03	Nie zna i nie rozumie strategii zarządzania kapitałem obrotowym i ich wpływu na płynność finansową i rentowność	Zna i rozumie niektóre strategie zarządzania kapitałem obrotowym i ich wpływ na płynność finansową i rentowność	Zna i rozumie strategi zarządzania kapitałem obrotowym i ich wpły na płynność finansow rentowność	Zna i rozumie strategie zarządzania kapitałem obrotowym i ich wpływ na płynność finansową i rentowność podajć przykłady z praktyki
P_U01	Nie potrafi wykorzystywać narzędzi i metod badania kapitału obrotowego w przedsiębiorstwie	Wykorzystuje podstawowe narzędzia i niektóre metody badania kapitału obrotowego w przedsiębiorstwie	Wykorzystuje narzędzi niektóre metody bada kapitału obrotowego przedsiębiorstwie	Wykorzystuje narzędzia i wskazane metody badania kapitału obrotowego w przedsiębiorstwie i uzasadnia ich wybór
P_U02	Nie potrafi analizować zachodzących zależności pomiędzy poszczególnymi elementami kapitału obrotowego.	Dokonuje analizy zachodzących podstawowych zależności pomiędzy niektórymi elementami kapitału obrotowego.	Dokonuje analizy zachodzących zależno ci pomiędzy poszczególnymi elementami kapitału obrotowego.	Dokonuje analizy zachodzących zależności pomiędzy poszczególnymi elementami kapitału obrotowego i wskazuje na ich skutki.
P_K01	Nie jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli menedżera, do analizy i krytycznej	jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli menedżera, do analizy i krytycznej	jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli menedżer do analizy i krytycznej	jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli menedżera, do analizy i krytycznej oceny
	oceny odbieranych treści dotyczących stosowanej wiedzy w procesach zarządzania firmą	oceny odbieranych treści dotyczących stosowanej wiedzy w procesach zarządzania firmą	oceny odbieranych treści dotyczących stosowanej wiedzy w procesach zarządzania firmą	odbieranych treści dotyczących stosowanej wiedzy w procesach zarządzania firmą

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	56	36

Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	12	12
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	16	42
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	66/2,6	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	100/4	100/4
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	100/4	100/4

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Kusak A., Płynność finansowa. Analiza i sterowanie, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2006.
- Pluta W., Michalski G., Krótkoterminowe zarządzanie kapitałem - jak zachować płynność finansową? C.H. Beck, Warszawa 2013.
- Waryszuk-Misztal A., Strategie zarządzania kapitałem obrotowym netto w przedsiębiorstwie, Wyd. UMSC, Lublin 2007.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Krzemińska D., Gospodarowanie majątkiem obrotowym w przedsiębiorstwie, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2008.
- Michalski G., Płynność finansowa w małych i średnich przedsiębiorstwach. Wydawnictwo UE we Wrocławiu, Wrocław 2005.

Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Biznes międzynarodowy

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Zarządzanie organizacją
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	specjalnościowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	II/IV

Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Podstawowa wiedza na temat zarządzania przedsiębiorstwem oraz konkurencyjności podmiotów gospodarczych. Znajomość narzędzi analizy strategicznej w przedsiębiorstwie. **Umiejętności:** Umiejętność podstawowej analizy konkurencyjności przedsiębiorstwa oraz analizy sektora. Wyszukiwanie odpowiednich źródeł oraz wykorzystanie informacji rynkowych do analizy pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstwa oraz analizy sektora. **Kompetencje społeczne:** Praca w zespole przy rozwiązywaniu zadań grupowych oraz analizy studiów przypadków. Wyrażanie własnych sądów oraz argumentowanie podczas prac grupowych. Prezentowanie efektów pracy zespołu oraz pracy własnej.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne		28	14			14		4		**60**
Studia niestacjonarne		18	8			10		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatoria/Ćwiczenia/Projekt	**Prezentacja merytoryczna prowadzącego w formie wykładu oraz część praktyczna w formie analizy studiów przypadków, pracy w grupach, analiza PEST i Punktowa, analiza kontraktu w biznesie międzynarodowym, gry symulacyjne Marketplace.**

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna główne typy transakcji w biznesie międzynarodowym.	K2P_W03, K2P_W04 K2P_W11
P_W02	Zna narzędzia analizy strategicznej wykorzystywane w biznesie międzynarodowym.	K2P_W03, K2P_W04 K2P_W11

P_W03	Zna sposoby zawierania transakcji w biznesie międzynarodowym i budowę kontraktu w biznesie międzynarodowym.	K2P_W03, K2P_W04 K2P_W11
Umiejętności:		
P_U01	Wyznacza pozycję konkurencyjną przedsiębiorstwa na rynku międzynarodowym.	K2P_U02, K2P_U05 K2P_U09
P_U02	Planuje cykl działań w ramach cyklu transakcyjnego w biznesie międzynarodowym.	K2P_U08, K2P_U09
P_U03	Ocenia podstawowe typy kontraktów w biznesie międzynarodowym oraz interpretuje formuły handlowe INCOTERMS 2010.	K2P_U09
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do nadawaniu szczególnego znaczenia wiedzy i jej aspektów poznawczych w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych uwzględniając znaczenie procesów integracyjnych w Europie i w globalizacji.	K2P_K02
P_K02	Jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy uwzględniając adaptację w środowiskach międzynarodowych, w szczególności europejskich przedsiębiorstw i instytucji.	K2P_K05
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Konwersatoria/Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Ogólna charakterystyka transakcji gospodarczych z podmiotami zagranicznymi.	P_W01
T2	Rodzaje transakcji w biznesie międzynarodowym.	P_W01
T3	Fazy przeprowadzenia transakcji w biznesie międzynarodowym.	P_W01
T4	Badanie i ewaluacja rynków oraz partnerów zagranicznych. Analiza PEST.	P_W02, P_U01, P_K01, P_K02
T5	Badanie pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstwa. Analiza PUNKTOWA.	P_W02, P_U01, P_K01, P_K02
T6	Dokumenty handlowe związane z realizacją transakcji w biznesie międzynarodowym.	P_W02, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
T7	Sposoby zawierania transakcji na rynkach międzynarodowych. Kontrakt wielodokumentowy i jednodokumentowy.	P_W03, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
T8	Międzynarodowe zwyczaje i uzanse handlowe. INCOTERMS 2010.	P_W03, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
T9	Transport i spedycja w handlu międzynarodowym.	P_W03, P_U02, P_U03, P_K01, P_K02
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy.	T1, T2, T3
P_W02	Test wiedzy.	T4, T5, T6
P_W03	Test wiedzy.	T7, T8, T9

Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, zadanie zespołowe, projekt, udział w dyskusji.	T4, T5
P_U02	Zadanie praktyczne, zadanie zespołowe, projekt, udział w dyskusji.	T6, T7, T8, T9
P_U03	Zadanie praktyczne, zadanie zespołowe, projekt, udział w dyskusji.	T6, T7, T8, T9
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego, zadania zespołowego i projektu.	T6, T7, T8, T9
P_K02	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego i zadania zespołowego i projektu.	T6, T7, T8, T9

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	Nie zna głównych typów transakcji w biznesie międzynarodowym.	zna główne typy transakcji w biznesie międzynarodowym; oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 60% punktów z zadań mierzących efekt.	zna główne typy transakcji w biznesie międzynarodowym; oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 80% punktów z zadań mierzących efekt.	zna główne typy transakcji w biznesie międzynarodowym; oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 95% punktów z zadań mierzących efekt.
P_W02	Nie zna narzędzi analizy strategicznej wykorzystywanej w biznesie międzynarodowym	zna narzędzia analizy strategicznej wykorzystywane w biznesie międzynarodowym; oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 60% punktów z zadań mierzących efekt.	zna narzędzia analizy strategicznej wykorzystywane w biznesie międzynarodowym; oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 80% punktów z zadań mierzących efekt.	zna narzędzia analizy strategicznej wykorzystywane w biznesie międzynarodowym; oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 95% punktów z zadań mierzących efekt.
P_W03	Nie zna sposobów zawierania transakcji w biznesie międzynarodowym i budowy kontraktu w biznesie międzynarodowym.	Zna sposoby zawierania transakcji w biznesie międzynarodowym i budowę kontraktu w biznesie międzynarodowym; oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 60% punktów z zadań mierzących efekt.	zna sposoby zawierania transakcji w biznesie międzynarodowym i budowę kontraktu w biznesie międzynarodowym; oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 80% punktów z zadań mierzących efekt.	zna sposoby zawierania transakcji w biznesie międzynarodowym i budowę kontraktu w biznesie międzynarodowym; oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 95% punktów z zadań mierzących efekt.
P_U01	Nie potrafi wyznaczyć pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstwa na rynku międzynarodowym.	z pomocą wykładowcy potrafi wyznaczyć pozycję konkurencyjną przedsiębiorstwa na rynku międzynarodowym.	Potrafi samodzielnie wyznaczyć pozycję konkurencyjną przedsiębiorstwa na rynku międzynarodowym.	Potrafi samodzielnie wyznaczyć i szczegółowo uzasadnić pozycję konkurencyjną przedsiębiorstwa na rynku międzynarodowym.

P_U02	Nie potrafi planować cyklu działań w ramach cyklu transakcyjnego w biznesie międzynarodowym.	Potrafi planować cykl prostych działań w ramach cyklu transakcyjnego w biznesie międzynarodowym.	Potrafi planować cykl działań w ramach cyklu transakcyjnego w biznesie międzynarodowym.	Potrafi planować cykl złożonych działań w ramach cyklu transakcyjnego w biznesie międzynarodowym.
P_U03	Nie potrafi ocenić podstawowych typów kontraktów w biznesie międzynarodowym oraz nie potrafi interpretować formuł handlowych INCOTERMS 2010.	Potrafi ocenić niektóre podstawowe typy kontraktów w biznesie międzynarodowym oraz interpretować formuły handlowe INCOTERMS 2010.	Potrafi ocenić podstawowe typy kontraktów w biznesie międzynarodowym oraz interpretować formuły handlowe INCOTERMS 2010.	Potrafi ocenić typy kontraktów w biznesie międzynarodowym oraz interpretować formuły handlowe INCOTERMS 2010.
P_K01	Nie jest gotów do nadawaniu szczególnego znaczenia wiedzy i jej aspektów poznawczych w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych uwzględniając znaczenie procesów integracyjnych w Europie i w globalizacji.	jest gotów do nadawaniu szczególnego znaczenia wiedzy i jej aspektów poznawczych w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych uwzględniając znaczenie procesów integracyjnych w Europie i w globalizacji.	jest gotów do nadawaniu szczególnego znaczenia wiedzy i jej aspektów poznawczych w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych uwzględniając znaczenie procesów integracyjnych w Europie i w globalizacji.	jest gotów do nadawaniu szczególnego znaczenia wiedzy i jej aspektów poznawczych w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych uwzględniając znaczenie procesów integracyjnych w Europie i w globalizacji.
P_K02	Nie jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy uwzględniając adaptację w środowiskach międzynarodowych, w szczególności europejskich przedsiębiorstw i instytucji.	jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy uwzględniając adaptację w środowiskach międzynarodowych, w szczególności europejskich przedsiębiorstw i instytucji.	jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy uwzględniając adaptację w środowiskach międzynarodowych, w szczególności europejskich przedsiębiorstw i instytucji.	jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy uwzględniając adaptację w środowiskach międzynarodowych, w szczególności europejskich przedsiębiorstw i instytucji.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	56	36
Egzaminy/zaliczenia	4	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	10	10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	34	52
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	64/2,6	42/1,7

Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem	50/2	50/2
zawodowym		
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	100/4	100/4

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Dudziński J. (red.), Podstawy handlu zagranicznego, Difin, Warszawa 2010.
- Neider J., Transport międzynarodowy, PWE, Warszawa 2008.
- Rymarczyk J. (red.), Handel zagraniczny. Organizacja i technika, PWE, Warszawa 2017.
- Stępień B. (red.), Transakcje handlu zagranicznego, PWE, Warszawa 2004.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Bednarz J., Gostomski E., Działalność małych i średnich przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2009.
- Białecki K. P., Kaczmarek T. T., Eksportowa działalność małych i średnich przedsiębiorstw. Od przygotowania do realizacji -transakcji eksportowej, Difin, Warszawa 2008.

Inne materiały dydaktyczne:

- studia przypadków przygotowane przez osobę prowadzącą zajęcia.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Zarządzanie przedsiębiorstwem przyszłości	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Zarządzanie organizacją
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	specjalnościowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	II/IV
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Treści z zakresu koncepcji zarządzania, zarządzania procesami. **Umiejętności:** Przewidywanie skutków podejmowa nai decyzji. **Kompetencje:** Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli menedżera.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne		28	14			14		6		**62**
Studia niestacjonarne		18	8			10		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium/Ćwiczenia/Projekt	Konwersatorium aktywizujące z wykorzystaniem środków audiowizualnych, zadania praktyczne, case study (analiza przypadku), projekt.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Rozumie problematykę rozwoju przedsiębiorstwa w dobie globalizacji.	K2P_W04, K2P_W07 K2P_W15

P_W02	Zna i rozumie rolę zarządzania innowacjami w przedsiębiorstwie.	K2P_W04, K2P_W07 K2P_W15
P_W03	Rozumie rolę menedżera w procesie budowania organizacji uczącej się.	K2P_W04, K2P_W07 K2P_W15
Umiejętności:		
P_U01	**Kreuje i realizuje projekty mające na celu rozwój e-przedsiębiorstwa.**	K2P_U10, K2P_U11 K2P_U13, K2P_U16
P_U02	Analizuje i ocenia strukturę organizacyjną przedsiębiorstwa przyszłości.	K2P_U10, K2P_U11 K2P_U16
P_U03	Potrafi budować przewagę konkurencyjną e-przedsiębiorstwa na bazie zarządzania informacją.	K2P_U10, K2P_U11 K2P_U13, K2P_U16
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do kreatywnego i przedsiębiorczego działania.	K2P_K04, K2P_K05
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Konwersatorium/Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Przedsiębiorstwo w dobie globalizacji – uwarunkowania międzynarodowe, prawo UE	P_W01, P_W02, P_W03, , P_U01, P_K01,
T2	Wpływ przeobrażeń gospodarczych na jakość zarządzania przedsiębiorstwem.	P_W01, P_K01,
T3	Potencjał społeczności wirtualnych i jego aplikacja w zarządzaniu przedsiębiorstwem przyszłości.	P_W01, P_U01, P_K01,
T4	Zarządzanie innowacjami w przedsiębiorstwie.	P_W02, P_U01, P_K01,
T5	Rola menedżera w procesie budowania organizacji uczącej się. Zarządzanie wiedzą.	P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01,
T6	Budowanie przewagi konkurencyjnej e-przedsiębiorstwa na bazie zarządzania informacją.	P_W03, P_U03, P_K01
T7	Zadania strategiczne i ich związek ze strukturą przedsiębiorstwa przyszłości.	P_W04, P_U01, P_U03, P_K01,
T8	Hierarchia w strukturze organizacyjnej przedsiębiorstwa przyszłości.	P_W01, P_W02, P_W03, , P_U01, P_U02, P_U03, P_K01,
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		

P_W01	Praca pisemna,	T1, T2, T3, T8
P_W02	Praca pisemna,	T1, T4, T7, T8
P_W03	Praca pisemna,	T1, T5, T8
Umiejętności:		
P_U01	Zadanie praktyczne, projekt.	T3, T4, T5, T7, T8
P_U02	Zadanie praktyczne, projekt.	T5, T8
P_U03	Zadanie praktyczne, projekt.	T5, T6, T7, T8

Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego, projektu.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	Nie rozumie problematyki rozwoju przedsiębiorstwa w dobie globalizacji.	rozumie problematykę rozwoju przedsiębiorstwa w dobie globalizacji - oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 60% punktów z zadań mierzących efekt.	problematykę rozwoju przedsiębiorstwa w dobie globalizacji - oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 80% punktów z zadań mierzących efekt.	problematykę rozwoju przedsiębiorstwa w dobie globalizacji - oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 95% punktów z zadań mierzących efekt.
P_W02	Nie zna i nie rozumie roli zarządzania innowacjami w przedsiębiorstwie.	Zna i rozumie rolę zarządzania innowacjami w przedsiębiorstwie - oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 60% punktów z zadań mierzących efekt.	Zna i rozumie rolę zarządzania innowacjami w przedsiębiorstwie - oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 80% punktów z zadań mierzących efekt.	Zna i rozumie rolę zarządzania innowacjami w przedsiębiorstwie - oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 95% punktów z zadań mierzących efekt.
P_W03	Nie rozumie roli menedżera w procesie budowania organizacji uczącej się.	Rozumie rolę menedżera w procesie budowania organizacji uczącej się - oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 60% punktów z zadań mierzących efekt.	Rozumie rolę menedżera w procesie budowania organizacji uczącej się - oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 80% punktów z zadań mierzących efekt.	Rozumie rolę menedżera w procesie budowania organizacji uczącej się - oczekiwana trafność odpowiedzi co najmniej 95% punktów z zadań mierzących efekt.
P_U01	Nie potrafi kreować i realizować projektów mających na celu rozwój e-przedsiębiorstwa.	Potrafi w ograniczonym zakresie kreować i realizować proste projekty mające na celu rozwój e-przedsiębiorstwa.	Potrafi kreować i realizować proste projekty mające na celu rozwój eprzedsiębiorstwa	Potrafi kreować i realizować projekty mające na celu rozwój eprzedsiębiorstwa
P_U02	Nie potrafi analizować i oceniać struktury organizacyjnej przedsiębiorstwa przyszłości.	potrafi analizować i oceniać proste struktury organizacyjne przedsiębiorstwa przyszłości.	potrafi analizować i oceniać struktury organizacyjne przedsiębiorstwa przyszłości.	potrafi analizować i oceniać złożone struktury organizacyjne przedsiębiorstwa przyszłości.

P_U03	Nie potrafi budować przewagi konkurencyjnej e-przedsiębiorstwa na bazie zarządzania	Potrafi w ograniczonym zakresie budować przewagę konkurencyjną e-przedsiębiorstwa na bazie zarządzania	potrafi budować przewagę konkurencyjną e-przedsiębiorstwa na bazie zarządzania informacją.	potrafi budować przewagę konkurencyjną e-przedsiębiorstwa na bazie zarządzania informacją i przewidywać
	informacją.	informacją.		skutki.
P_K01	Nie jest gotów do kreatywnego i przedsiębiorczego działania.	Jest gotów do kreatywnego i przedsiębiorczego działania.	Jest gotów do kreatywnego i przedsiębiorczego działania.	Jest gotów do kreatywnego i przedsiębiorczego działania.

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	56	36
Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	12	12
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	16	40
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	66/2,6	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	100/4	100/4
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	100/4	100/4

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Jemielniak D., Koźmiński A. (red.), Zarządzanie wiedzą, Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
- Romanowska M., Trocki M., Przedsiębiorstwo partnerskie, Difin, Warszawa 2002.
- Senge P.M., Piąta dyscyplina. Teoria i praktyka organizacji uczących się, Wolters-Kluwer-Polska, Wraszawa 2000.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Brilman J., Nowoczesne koncepcje i metody zarządzania, PWE, Warszawa 2002.
- Czerska M., Szpitter A., Koncepcje zarządzania, C.H. Beck, Warszawa 2010.
- Penc J. , Innowacje i zmiany w firmie, Placet, 1999.

Inne materiały dydaktyczne:

4. Przedmioty specjalnościowe „Przywództwo w biznesie”

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Zarządzanie przedsiębiorstwem – dylematy i błędy	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Przywództwo w biznesie
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	specjalnościowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	II/IV
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** wynikająca z realizacji przedmiotów: Podstawy zarządzania, Podstawy Marketingu, Nauka o Przedsiębiorstwie, Prawo, Finanse, Zarządzanie strategiczne, Zarządzanie Zasobami Ludzkimi. **Umiejętności:** wynikające z realizacji przedmiotów: Podstawy zarządzania, Podstawy Marketingu, Nauka o Przedsiębiorstwie, Prawo, Finanse, Zarządzanie strategiczne, Zarządzanie Zasobami Ludzkimi. **Kompetencje społeczne:** wynikające z realizacji przedmiotów: Podstawy zarządzania, Podstawy Marketingu, Nauka o Przedsiębiorstwie, Prawo, Finanse, Zarządzanie strategiczne, Zarządzanie Zasobami Ludzkimi.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne		28	14			14		6		**62**
Studia niestacjonarne		18	8			10		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Konwersatoria/Ćwiczenia/Projekt	Konwersatorium z wykorzystaniem prezentacji, dyskusji, egzemplifikujący przedstawiane treści odwołaniem się do analizy przypadków. Ukierunkowany na wykonanie zadania problemowego (tj. zidentyfikowania podstawowych błędów w poszczególnych obszarach zarządzania przedsiębiorstwem).

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA

Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW		
Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
Wiedza:		
P_W01	Zna istotę i funkcje zarządzania (jego ambiwalentności).	K2P_W01, K2P_W02 K2P_W03, K2P_W07
P_W02	Zna i rozumie paradygmaty zarządzania.	K2P_W01, K2P_W02 K2P_W03, K2P_W07
P_W03	Zna i rozumie istotę dylematu i błędu w zarządzaniu.	K2P_W06, K2P_W07
Umiejętności:		
P_U01	Identyfikuje dylematy i błędy w zarządzaniu.	K2P_U02, K2P_U04 K2P_U07
P_U02	Zapobiega typowym błędom i ogranicza ich negatywne skutki**.**	K2P_U01, K2P_U04 K2P_U13
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści dotyczących problemów zarządczych w przedsiębiorstwie. Jest gotów do pełnienia odpowiedzialnego pełnienia roli menedżera przestrzegającego zasad etyki zawodowej.	K2P_K01, K2P_K08

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Konwersatoria/Ćwiczenia/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Ambiwalentny charakter zarządzania.	P_W01
T2	Paradygmaty zarządzania i ich ewolucja.	P_W02
T3	Innowacje w zarządzaniu.	P_W01, P_W02, P_K01
T4	Dylematy poszczególnych wymiarów, funkcji i obszarów zarządzania.	P_W03, P_K01
T5	Istota i przyczyny błędów popełnianych przez menedżerów.	P_W03, P_U01, P_U02, P_K01
T6	Typowe błędy w zarządzaniu (twarde, miękkie) – przykłady.	P_W03, P_U01, P_U02, P_K01
T7	Dylematy, błędy jako źródło konfliktów w organizacji	P_W03, P_U01, P_K01
T8	Uwarunkowania skutecznego radzenia sobie z dylematami/błędami i ograniczanie ich skutków.	P_W03, P_U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Test wiedzy, zadanie problemowe - projekt.	T1, T3
P_W02	Test wiedzy, zadanie problemowe - projekt.	T2, T3

P_W03	Test wiedzy, zadanie problemowe - projekt.	T4, T5, T6, T7, T8
Umiejętności:		
P_U01	Prezentacja, ocena wykonania zadania problemowego - projekt.	T5, T6, T7
P_U02	Prezentacja, ocena wykonania zadania problemowego - projekt.	T5, T6, T8

Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ocena wykonania zadania problemowego- projektu.	T3, T4, T5, T6, T7, T8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi/ nie zna:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	Nie zna istoty i funkcji zarządzania (jego ambiwalentności).	zna istotę i podstawowe funkcje zarządzania (jego ambiwalentności).	Zna istotę i funkcje zarządzania (jego ambiwalentności).	Zna istotę i funkcje zarządzania (jego ambiwalentności) powołując się na poglądy w literaturze i odnosząc do praktycznych przykładów.
P_W02	Nie zna i nie rozumie paradygmatów zarządzania.	Zna i rozumie podstawowe paradygmaty zarządzania.	Zna i rozumie paradygmaty zarządzania.	Zna i rozumie paradygmaty zarządzania powołując się na poglądy w literaturze i odnosząc do praktycznych przykładów.
P_W03	Nie zna i nie rozumie istoty dylematu i błędu w zarządzaniu.	Zna i rozumie podstawowe dylematy i typowe błędy w zarządzaniu.	Zna i rozumie dylematy i typowe błędy w zarządzaniu.	Zna i rozumie dylematy i błędy w zarządzaniu.
P_U01	Nie potrafi identyfikować dylematów i błędów w zarządzaniu.	Potrafi identyfikować podstawowe dylematy i typowe błędy w zarządzaniu.	Potrafi identyfikować dylematy i typowe błędy w zarządzaniu.	Potrafi identyfikować dylematy i błędy w zarządzaniu.
P_U02	Nie potrafi zapobiegać typowym błędom i nie potrafi ograniczyć ich negatywnych skutków.	w ograniczonym zakresie potrafi zapobiegać typowym błędom i ograniczyć ich negatywne skutki.	Potrafi zapobiegać typowym błędom i ograniczyć ich negatywne skutki.	Potrafi zapobiegać typowym błędom i ograniczyć ich negatywne skutki odnosząc do praktycznych przykładów.
P_K01	Nie jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści dotyczących problemów zarządczych w przedsiębiorstwie. Nie jest gotów do pełnienia odpowiedzialnego pełnienia roli menedżera przestrzegającego zasad etyki zawodowej.	jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści dotyczących problemów zarządczych w przedsiębiorstwie. Jest gotów do pełnienia odpowiedzialnego pełnienia roli menedżera przestrzegającego zasad etyki zawodowej.		

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS	
Rodzaj aktywności	**Obciążenie studenta**

ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56	36
Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	12	12
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	16	40
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	66/2,6	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	100/4	100/4
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	100/4	100/4

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Bezbłędne zarządzanie, Mazoni J.F., Barsox J.L., One Press, Warszawa 2010.
- Dysfunkcje i patologie w sferze zarządzania zasobami ludzkimi, red. Z. Jankowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2011.
- Profesjonalne zarządzanie, Quin R.E., i in., PWE, Warszawa 2007.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Zarządzanie: czego nie uczą w szkołach biznesu, Owen J., PWE, Warszawa 2003.
- Największe błędy menedżerów, Albright M.,Carr C., Amber, Warszawa, 1998.

Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Zarządzanie stresem zawodowym

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Stosowanych w Krakowie Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Przywództwo w biznesie

Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	specjalnościowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	I / IV
Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Marcin Demczuk**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Psychologia, Psychologia w zarządzaniu **Umiejętności:** Komikowanie się z otoczeniem **Kompetencje:** Jest gotów do przestrzegania zasad etyki:

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne		28	14			14		6		**62**
Studia niestacjonarne		18	8			10		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium/Ćwiczenia/Projekt	Konwersatorium, ćwiczenia, case study (analiza przypadku), dyskusja, praca w grupach, zadanie praktyczne - projekt.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	zna źródła i rodzaje stresu związane z wykonywaną pracą.	K2P_W06, K2P_W07 K2P_W12, K2P_W16
P_W02	Zna i rozumie przepisy prawne związane z mobbingiem. Charakteryzuje zespół wypalenia zawodowego	K2P_W06, K2P_W07 K2P_W11, K2P_W12 K2P_W16
	Umiejętności:	
P_U01	potrafi zaproponować sposoby zapobiegania wypaleniu zawodowemu i mobbingowi.	K2P_U13, K2P_U16
P_U02	potrafi wskazać środki zaradcze eliminujące sytuacje traumatyczne podczas wykonywania pracy.	K2P_U13, K2P_U16

Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do przestrzegania i propagowania etycznych postaw i wrażliwości społecznych w ramach pełnionych ról i społecznych uwzględniając zmieniające się potrzeby człowieka	K2P_K07

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Konwersatorium/Ćwiczenia/Projekt	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Obszary rozumienia stresu. Społeczno – ekonomiczne koszty stresu.	P_W01
T2	Warunki pracy jako źródło stresu.	P_W01
T3	Koncepcje stresu organizacyjnego ERI Siegrista i JDR Demeruti.	P_W01
T4	Zespół wypalenia zawodowego – definicje, fazy, zapobieganie.	P_W01, P_W02
T5	Sytuacje traumatyczne podczas wykonywania pracy i ich konsekwencje.	P_W01, P_W02 P_U01, P_U02
T6	Mobbing – diagnoza, postępowanie ze sprawcą i ofiarą, zapobieganie.	P_W01, P_U01 P_U02, P_K01
T7	Zarządzanie ryzykiem psychospołecznym – podejście europejskie.	P_W01, P_U01 P_U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	Projekt grupowy	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7
P_W02	Projekt grupowy	T4, T5, T6, T7
Umiejętności:		
P_U01	Projekt grupowy	T2, T3, T4, T5, T6
P_U02	Projekt grupowy	T2, T5, T7
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Projekt grupowy	T1 – T7

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie potrafi:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student potrafi:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student potrafi:	Ocena bardzo dobra Student potrafi:
P_W01	Nie zna źródeł i rodzajów stresu związanego z wykonywaną pracą.	zna podstawowe źródła i rodzaje stresu związane z wykonywaną pracą.	zna źródła i rodzaje stresu związane z wykonywaną pracą.	zna źródła i rodzaje stresu związane z wykonywaną pracą powołując się na literaturę.

P_W02	Nie zna i nie rozumie przepisów prawnych związanych z mobbingiem. Nie potrafi scharakteryzować zespołu wypalenia zawodowego.	Zna niektóre przepisy prawne związane z mobbingiem. Charakteryzuje zespół wypalenia zawodowego	Zna i rozumie przepisy prawne związane z mobbingiem. Charakteryzuje zespół wypalenia zawodowego	Zna i rozumie przepisy prawne związane z mobbingiem. Charakteryzuje zespół wypalenia zawodowego powołując się na literaturę.
P_U01	Nie potrafi zaproponować sposobów zapobiegania wypaleniu zawodowemu i lobbingowi.	potrafi zaproponować proste sposoby zapobiegania wypaleniu zawodowemu i lobbingowi.	potrafi zaproponować sposoby zapobiegania wypaleniu zawodowemu i lobbingowi.	potrafi zaproponować i szczegółowo uzasadnić sposoby zapobiegania wypaleniu zawodowemu i lobbingowi powołując się na literaturę.
P_U02	Nie potrafi wskazać środków zaradczych eliminujących sytuacje traumatyczne podczas wykonywania pracy.	potrafi wskazać proste środki zaradcze eliminujące sytuacje traumatyczne podczas wykonywania pracy.	potrafi wskazać środki zaradcze eliminujące sytuacje traumatyczne podczas wykonywania pracy.	potrafi wskazać środki zaradcze eliminujące sytuacje traumatyczne podczas wykonywania pracy ,podając w projekcie liczne przykłady skutków, powołując się na literaturę.
P_K01	nie jest gotów do przestrzegania i propagowania etycznych postaw i wrażliwości społecznych w ramach pełnionych ról i społecznych uwzględniając zmieniające się potrzeby człowieka	Jest gotów do przestrzegania i propagowania etycznych postaw i wrażliwości społecznych w ramach pełnionych ról i społecznych uwzględniając zmieniające się potrzeby człowieka	Jest gotów do przestrzegania i propagowania etycznych postaw i wrażliwości społecznych w ramach pełnionych ról i społecznych uwzględniając zmieniające się potrzeby człowieka	Jest gotów do przestrzegania i propagowania etycznych postaw i wrażliwości społecznych w ramach pełnionych ról i społecznych uwzględniając zmieniające się potrzeby człowieka

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56	36
Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	12	12
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	16	40
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**

Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	66/2,6	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	100/4	100/4
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	100/4	100/4

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- WHO (2008). Zarządzanie ryzykiem psychospołecznym - ramowe podejście europejskie. Wskazania dla pracodawców i reprezentantów pracowników (seria: Protecting workers' health, 9). Warszawa; CIOP-BIP.
- Kodeks Pracy.
- Terelak JF. (2007). Stres zawodowy. Warszawa: Wyd. UKS.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Bilska E. (2004). Jak Feniks z popiołów czyli syndrom wypalenia zawodowego. Niebieska Linia.
- Bryant R.A., Harvey A.G. (2003). Zespół stresu ostrego. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PAN.
- Dudek B. (2003). Zaburzenie po stresie traumatycznym. Gdańsk: GWP.
- Merecz D., Mościcka A., Drabek M. (2005). Mobbing w środowisku pracy. Charakterystyka zjawiska, jego konsekwencje, aspekty prawne i sposoby przeciwdziałania. Łódź: IMP.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Komunikacja interpersonalna

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Stosowanych w Krakowie Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Przywództwo w biznesie
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	specjalnościowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym

Rok / Semestr:	II / III
Osoba koordynująca przedmiot:	

Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Wiedza Postawy zarządzania ,psychologia zarządzania, społeczne aspekty zarządzania Umiejętności Potrafi komunikować się z otoczeniem Kompetencje Jest gotów do współdziałania

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne			14		28	14		6		**62**
Studia niestacjonarne			8		18	10		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium/Warsztaty/Projekt	Konwersatorium z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej oraz elementami dyskusji, ćwiczenia, case study (analiza przypadku), dyskusja, pogadanka, praca w grupach, zadanie praktyczne – projekt.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Ma wiedzę w zakresie komunikacji interpersonalnej,	K2P_W02, K2P_W07 K2P_W12, K2P_W16
P_W02	Zna rodzaje komunikacji, rozumie determinanty nieporozumień w komunikacji.	K2P_W02, K2P_W07 K2P_W12, K2P_W16
	Umiejętności:	
P_U01	potrafi zastosować właściwy styl komunikacji odpowiadający zamierzonym celom.	K2P_U01, K2P_U12 K2P_U13
P_U02	Potrafi ocenić skuteczność różnych kanałów komunikacji.	K2P_U01, K2P_U12
		K2P_U13
P_U03	Potrafi komunikować się w różnych uwarunkowaniach środowiskowych, społecznych i kulturowych	K2P_U01, K2P_U12 K2P_U13

Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do wypełnienia zobowiązań służących rozwojowi społecznemu i tworzenia inicjatyw oraz organizowania działań w zakresie komunikacji interpersonalnej w różnych środowiskach	K2P_K03

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Konwersatorium/Warsztaty/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Wybrane współczesne ujęcia teoretyczne problemu komunikacji społecznej: konstruktywizm, teoria systemów, teoria skryptów, analiza transakcyjna, ujęcie psychologii humanistycznej	P_W01, P_U03
T2	Komunikacja werbalna i niewerbalna. Udział świadomych i nieświadomych procesów przetwarzania informacji w aktach emisji i recepcji komunikatu. Zakres wolicjonalnej kontroli zachowań pełniących funkcję komunikatów. Problem komunikatów podprogowych.	P_W01, P_U01 P_U03
T3	Komunikacja werbalna. Zasady konwersacji i jej organizacja. Problematyka efektywnego mówienia i słuchania. Determinanty nieprozumień. Specyfika komunikacji werbalnej w różnych uwarunkowaniach środowiskowych, społecznych i kulturowych	P_W01, P_W02 P_U01, P_U03
T4	Zaburzenia w procesach komunikacji.	P_W01, P_W02 P_U01, P_U03
T5	Konflikt. Struktura konfliktu, kierowanie konfliktem. Negocjacje metodą rozwiazywania konfliktów. Sposoby stymulowania konfliktu. Metody rozwiązywania konfliktów sposobami pozanegocjacyjnymi: facylitacje, mediacje, arbitraż, sąd	P_W01, P_W02 P_U01, P_U02 P_U03
T6	Typologia niewerbalnych aktów komunikacji i ich znaczenie funkcjonalne. Analiza skuteczności różnych kanałów komunikacji. Proksemika. Odległość interpersonalna w mediach. Analiza aktów komunikacji dokonywanych za pośrednictwem: pozycji ciała, wyglądu fizycznego, kontaktu wzrokowego, mimiki twarzy, gestykulacji, kanału wokalnego.	P_W01, P_U01 P_U02, P_U03
T7	Kreatywność i techniki twórczego myślenia w komunikacji interpersonalnej.	P_W01, P_U02 P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie	T1, T2, T3
P_W02	zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7

Umiejętności:		
P_U01	zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7
P_U02	zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7
P_U03	zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7
Kompetencje społeczne:		
P_K01	zaliczenie na podstawie projektu przygotowanego w grupie	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	Nie ma wiedzy w zakresie komunikacji interpersonalnej,	Ma podstawową wiedzę w zakresie komunikacji interpersonalnej,	Ma wiedzę w zakresie komunikacji interpersonalnej,	Ma szczegółową wiedzę w zakresie komunikacji interpersonalnej,
P_W02	Nie zna rodzajów komunikacji, nie rozumie determinant nieporozumień w komunikacji.	zna podstawowe rodzaje komunikacji, rozumie podstawowe determinanty nieporozumień w komunikacji.	zna rodzaje komunikacji, rozumie determinanty nieporozumień w komunikacji.	zna rodzaje komunikacji, rozumie determinanty nieporozumień w komunikacji podając przykłady z praktyki.
P_U01	Nie potrafi zastosować właściwego stylu komunikacji odpowiadającego zamierzonym celom.	potrafi zastosować właściwy styl komunikacji osiągając niektóre zamierzone cele.	potrafi zastosować właściwy styl komunikacji. osiągając kluczowe cele	potrafi zastosować właściwy styl komunikacji osiągając zamierzone cele.
P_U02	Potrafi ocenić skuteczność różnych kanałów komunikacji.	Potrafi ocenić skuteczność różnych kanałów komunikacji.	Potrafi ocenić skuteczność różnych kanałów komunikacji.	Potrafi ocenić skuteczność różnych kanałów komunikacji.
P_U03	Nie potrafi komunikować się w różnych uwarunkowaniach środowiskowych, społecznych i kulturowych	Potrafi komunikować się w niektórych uwarunkowaniach środowiskowych, społecznych i kulturowych	Potrafi komunikować się w różnych uwarunkowaniach środowiskowych, społecznych i kulturowych	Potrafi komunikować się w różnych uwarunkowaniach środowiskowych, społecznych i kulturowych osiągając zamierzone cele
P_K01	Nie jest gotów do wypełnienia zobowiązań służących rozwojowi społecznemu i tworzenia inicjatyw oraz organizowania działań w zakresie komunikacji interpersonalnej w różnych środowiskach	Jest gotów do wypełnienia zobowiązań służących rozwojowi społecznemu i tworzenia inicjatyw oraz organizowania działań w zakresie komunikacji interpersonalnej w różnych środowiskach	Jest gotów do wypełnienia zobowiązań służących rozwojowi społecznemu i tworzenia inicjatyw oraz organizowania działań w zakresie komunikacji	Jest gotów do wypełnienia zobowiązań służących rozwojowi społecznemu i tworzenia inicjatyw oraz organizowania działań w zakresie komunikacji interpersonalnej w różnych środowiskach
			interpersonalnej w różnych środowiskach	

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56	36
Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	12	12
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	16	40
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	66/2,6	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	75/3	75/3
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	100/4	100/4

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Cialdini R., Wywieranie wpływu na innych. Teoria i praktyka, Gdańskie Towarzystwo Psychologiczne, Gdańsk 2001
- Goban – Klas T., Public relations czyli promocja reputacji. Pojęcia, definicje, uwarunkowania, Businessman Book, Warszawa 1997.
- Zimnol A., Komunikacja interpersonalna, Wydawnictwo Poligraf, Warszawa 2012.
- Hall E. T., Proksemika w kontekście krzyżowania się kultur, w: Ukryty wymiar, Muza SA, Warszawa 2001

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Kwarciak B., Co trzeba wiedzieć o reklamie, Wyd. Profesjonalnej Szkoły Biznesu, Kraków 1999
- Nęcki Z., Komunikacja międzyludzka, ANTYKWA, Kraków 2000
- Thomson P., Sposoby komunikacji interpersonalnej, Zyska i S-ka, Poznań 2004

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Zarządzanie kadrą menedżerską	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Przywództwo w biznesie
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	specjalnościowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	II/IV
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** znajomość podstaw z zakresu zarządzania organizacją, funkcji kierowniczych, znajomość zadań podmiotów zarządzania i relacji między nimi. **Umiejętności:** Ocenia pracę zespołu. **Kompetencje:** Jest gotów do współdziałania w grupie.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne			14		28	14		6		**62**
Studia niestacjonarne			8		18	10		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatoria/Warsztaty/Projekt	Prezentacja głównych treści przedmiotu, case study (analiza przypadku), dyskusja, warsztaty, zadanie praktyczne - projekt. wykorzystanie pakietu Symfonia.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna zakres i właściwości pracy menedżera.	K2P_W05, K2P_W07 K2P_W12
P_W02	Zna i rozumie wymagania kwalifikacyjne i sposoby doskonalenia kwalifikacji menedżera.	K2P_W05, K2P_W07 K2P_W12
	Umiejętności:	
P_U01	Potrafi analizować problemy dotyczące zarządzania kadrą menedżerską	K2P_U13, K2P_U16

P_U02	Potrafi wskazać sposoby rozwiązania problemów dotyczących zarządzania kadrą menedżerską.	K2P_U04 K2P_U13, K2P_U16
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do odpowiedzialnego zarządzania kadrą menedżerską przestrzegając zasad etyki zawodowej	K2P_K08
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Konwersatoria/Warsztaty/Projekt:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Praca, kwalifikacje i skuteczność menedżera.	P_W01, P_W02,
T2	Model zarządzania kadrą menedżerską.	P_W01, P_W02,
T3	Planowanie kadr i rozwoju(kariery) menedżera.	P_W02, P_U01, P_U02, P_K01,
T4	Dobór na stanowiska kierownicze (konkurs, assessment center).	P_W02, P_U01, P_U02, P_K01,
T5	Tworzenie i integrowanie zespołów kierowniczych.	P_W02, P_U01, P_U02, P_K01,
T6	Doskonale nie i rozwój kadry menedżerskiej.	P_W02, P_U01, P_U02, P_K01,
T7	Ocena i motywowanie menedżerów.	P_W02, P_U01, P_U02, P_K01,
T8	Podmioty i kontrola zarządzania kadrami.	P_W02, P_U01, P_U02, P_K01,
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01	Sprawdzian pisemny, udział w dyskusji.	T1, T2
P_W02	Sprawdzian pisemny, udział w dyskusji.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8
Umiejętności:		
P_U01	Zadania praktyczne.	T3, T4, T5, T6, T7, T8
P_U02	Zadania praktyczne.	T3, T4, T5, T6, T7, T8

Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego oraz udziału w dyskusji.	T3, T4, T5, T6, T7, T8
VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	Nie Zna zakresu i właściwości pracy menedżera.	Zna podstawowy zakres i właściwości pracy menedżera	Zna zakres i właściwości pracy menedżera	Zna zakres i właściwości pracy menedżera powołując się na literaturę przedmiotu i rozwiązania praktyczne
P_W02	nie zna i nie rozumie wymagania kwalifikacyjne i sposoby doskonalenia kwalifikacji menedżera	Zna i rozumie podstawowe wymagania kwalifikacyjne i sposoby doskonalenia kwalifikacji menedżera	Zna i rozumie wymagania kwalifikacyjne i sposoby doskonalenia kwalifikacji menedżera	Zna i rozumie wymagania kwalifikacyjne i sposoby doskonalenia kwalifikacji menedżera podając przykłady rozwiązań praktycznych
P_U01	Nie potrafi analizować podstawowych problemów dotyczących zarządzania kadrą menedżerską.	analizować podstawowe problemy dotyczące zarządzania kadrą menedżerską	analizować problemy dotyczące zarządzania kadrą menedżerską	Analizować złożone problemy dotyczące zarządzania kadrą menedżerską
P_U02	Nie potrafi wskazać sposobów rozwiązania problemów dotyczących zarządzania kadrą menedżerską.	Potrafi wskazać podstawowe sposoby rozwiązania typowych problemów dotyczących zarządzania kadrą menedżerską.	wskazać sposoby rozwiązania typowych problemów dotyczących zarządzania kadrą menedżerską	wskazać sposoby rozwiązania problemów dotyczących zarządzania kadrą menedżerską
P_K01	Nie jest gotów do odpowiedzialnego zarządzania kadrą menedżerską i przestrzeganiazasad etyki zawodowej	Jest gotów do odpowiedzialnego zarządzania kadrą menedżerską przestrzegając zasad etyki zawodowej	Jest gotów do odpowiedzialnego zarządzania kadrą menedżerską przestrzegając zasad etyki zawodowej	Jest gotów do odpowiedzialnego zarządzania kadrą menedżerską przestrzegając zasad etyki zawodowej

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	56	36
Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	12	12
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	16	40
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6

Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	66/2,6	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	75/3	75/3
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	100/4	100/4
IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE		
Literatura podstawowa przedmiotu: - Drucker P., Zawód menedżer, Wyd. M.T. Biznes LTD, Czarnów 2004. - Koźmiński A.K., Ograniczone przywództwo, Studium empiryczne, Wyd. POLTEXT, Warszawa 2013.		

Literatura uzupełniająca przedmiotu: - Listwan T.(red.), Zarządzanie kadrami, CH Beck, Warszawa 2010. - Lachiewicz S., Menedżerowie w strukturach władzy organizacji gospodarczych, Wyd. PWE, Warszawa 2007. - Tokarski S. Kierownik w organizacji, Wyd. Griffin Warszawa 2006.
Inne materiały dydaktyczne: - Materiały empiryczne z przedsiębiorstw.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Kompendium wiedzy współczesnego menedżera	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Przywództwo w biznesie
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	specjalnościowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	II/IV
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Znajomość zagadnień dotyczących współczesnych trendów w gospodarce Polski i na świecie. **Umiejętności:** Krytyczna ocena zjawisk i trendów. Zachodzących w organizacji i gospodarce kraju. **Kompetencje:** Jest gotów do pełnienia odpowiedzialnie zadań powierzonych.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne		14	14		28			4		**60**
Studia niestacjonarne		10	8		18			4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Konwersatorium/Ćwiczenia/Warsztaty	Dyskusja, case study, zadanie praktyczne, , analiza literatury.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW		
Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna i rozumie skutki społeczne, ekonomiczne, środowiskowe i zarządcze wpływające na procesy rozwoju organizacji	K2P_W03, K2P_W12 K2P_W13, K2P_W16
P_W02	rozumie rolę zachowania przedsiębiorców w kształtowaniu potencjału rozwojowego organizacji.	K2P_W03, K2P_W12 K2P_W13, K2P_W16
	Umiejętności:	
P_U01	Identyfikuje i analizuje relacje występujące między podmiotami gospodarczymi a innymi instytucjami mającymi wpływ na działalność i rozwój organizacji.	K2P_U02, K2P_U03 K2P_U13, K2P_U16
P_U02	Przewiduje skutki podejmowania decyzji w organizacji.	K2P_U02, K2P_U03 K2P_U13, K2P_U16
P_U03	Buduje efektywne zespoły zadaniowe.	K2P_U02, K2P_U03 K2P_U13, K2P_U16
	Kompetencje społeczne:	
K2P_K06,	K2P_K07 P_K01 Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli menedżera.	K2P_K08

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Konwersatoria/Ćwiczenia/Warsztaty:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
T1	Wewnętrzne bariery rozwoju nauk o zarządzaniu. Orientacje w praktyce zarządzania przedsiębiorstwami.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T2	Sprzeczności i wyzwania współczesnego zarządzania. Warunki wzrostu użyteczności nauk o zarządzaniu dla praktyki. Wpływ ideologii neoliberalnej na współczesne nauki o zarządzaniu.	P_W02, P_U01, P_U02, P_U03
T3	Budowa efektywnych zespołów pracowniczych.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T4	Motywowanie i ocenianie pracowników.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01
T5	Determinanty procesu podejmowania decyzji.	P_W01, P_U01, P_U02, P_U03, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
	Wiedza:	
P_W01	Ustny sprawdzian wiedzy, udział w dyskusji.	T1, T3, T4, T5

P_W02	Ustny sprawdzian wiedzy, udział w dyskusji.	T2, T3
Umiejętności:		
P_U01	Zadania praktyczne, udział w dyskusji.	T1, T2, T3, T4, T5
P_U02	Zadania praktyczne, udział w dyskusji.	T1, T2, T3, T4, T5
P_U03	Zadania praktyczne, udział w dyskusji.	T1, T2, T3, T4, T5
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego, udział w dyskusji.	T1, T3, T4, T5

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA				
Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	Nie zna i nie rozumie skutków społecznych, ekonomicznych, środowiskowych i zarządczych wpływających na procesy rozwoju organizacji	Zna i rozumie niektóre skutki społeczne, ekonomiczne, środowiskowe i zarządcze wpływające na procesy rozwoju organizacji	Zna i rozumie skutki społeczne, ekonomiczne, środowiskowe i zarządcze wpływające na procesy rozwoju organizacji	Zna i rozumie skutki społeczne, ekonomiczne, środowiskowe i zarządcze wpływające na procesy rozwoju organizacji podając przykłady z praktyki
P_W02	Nie rozumie roli zachowania przedsiębiorców w kształtowaniu potencjału rozwojowego organizacji.	z pomocą wykładowcy potrafi scharakteryzować rolę zachowania przedsiębiorców w kształtowaniu potencjału rozwojowego organizacji.	Potrafi samodzielnie scharakteryzować rolę zachowania przedsiębiorców w kształtowaniu potencjału rozwojowego organizacji.	potrafi scharakteryzować rolę zachowania przedsiębiorców w kształtowaniu potencjału rozwojowego organizacji podając przykłady z praktyki.
P_U01	Nie potrafi identyfikować i analizować relacji występujących między podmiotami gospodarczymi a innymi instytucjami mającymi wpływ na działalność i rozwój organizacji.	z pomocą wykładowcy potrafi identyfikować i analizować relacje występujące między podmiotami gospodarczymi a innymi instytucjami mającymi wpływ na działalność i rozwój organizacji.	Potrafi samodzielnie identyfikować i analizować relacje występujące między podmiotami gospodarczymi a innymi instytucjami mającymi wpływ na działalność i rozwój organizacji.	Potrafi identyfikować i analizować relacje występujące między podmiotami gospodarczymi a innymi instytucjami mającymi wpływ na działalność i rozwój organizacji podając przykłady z praktyki.
P_U02	Nie potrafi przewidywać skutków podejmowania decyzji w organizacji	Potrafi przewidywać niektóre skutki podejmowania decyzji w organizacji.	Potrafi przewidywać większość skutków podejmowania decyzji w organizacji	Potrafi przewidywać skutki podejmowania decyzji w organizacji podając przykłady z praktyki.
P_U03	Nie potrafi budować efektywnych zespołów zadaniowych.	posiada niewielkie umiejętności w zakresie budowania efektywnego zespołu zadaniowego.	posiada duże umiejętności w zakresie budowania efektywnego zespołu zadaniowego.	posiada wszystkie umiejętności w zakresie budowania efektywnego zespołu zadaniowego.
P_K01	Nie jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli menedżera.	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli menedżera.		

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS	
Rodzaj aktywności	**Obciążenie studenta**

ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	56	36
Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	10	10
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	34	52
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	66/2,6	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	75/3	75/3
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	100/4	100/4

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Drucker P., Menedżer skuteczny, MT Biznes, Warszawa 2009.
- Sajkiewicz A., (red.) Kompetencje menedżerów w organizacji uczącej się, Wyd. Difin, Warszawa 2008.
- Drucker, P., Praktyka zarządzania, MT Biznes, Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Lichtarski J. Praktyczny wymiar nauk o zarządzaniu, PWE, Warszawa 2015.
- Zieniewicz K. Teoria i praktyka zarządzania, PWE, Warszawa 2014.

Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Coaching i mentoring

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Przywództwo w biznesie
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	specjalnościowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	II / IV

Osoba koordynująca przedmiot:	**Dr Monika Toczyńska**
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Psychologia zarządzania, Podstawy zarządzania, Zarządzanie przedsiębiorstwem. **Umiejętności:** komunikowanie się z otoczeniem. **Kompetencje:** jest gotów do przestrzegania zasad etyki.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne		28	14			14		4		**60**
Studia niestacjonarne		18	8			10		4		**40**

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	**Metody dydaktyczne**
Konwersatorium/Ćwiczenia/Projekt	Konwersatorium, ćwiczenia, dyskusja, case study (analiza przypadku), pogadanka, praca w grupach), projekt.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	**Opis przedmiotowych efektów kształcenia**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza:	
P_W01	Zna zasady stosowania coachingu i mentoringu.	K2P_W07, K2P_W12
P_W02	Zna i rozumie rolę coachingu i mentoringu w rozwoju organizacji.	K2P_W07, K2P_W12
	Umiejętności:	
P_U01	Student potrafi zaplanować i przeprowadzić sesje coachingu i mentoringu.	K2P_U13, K2P_U16
P_U02	stosując zasady action learning potrafi dobrać ludzi do zespołu.	K2P_U13, K2P_U16
	Kompetencje społeczne:	
P_K01	jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w procesach kreowania zespołów ludzkich	K2P_K01

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	Konwersatorium/Ćwiczenia/Projekt:	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
T1	Idea ciągłego rozwoju. Analiza indywidualnych potrzeb rozwojowych w kontekście wyzwań rynkowych i indywidualnych predyspozycji.	P_W01, P_W02 P_K01
T2	Metody rozwoju, czynniki motywujące do rozwoju, zasady ich stosowania w praktyce	P_W01, P_W02 P_U01, P_K01
T3	Geneza i mechanizmy działania coachingu i mentoringu.	P_W01, P_W02
T4	Praktyczne doświadczenia w stosowaniu mechanizmów działania coachingu i mentoringu.	P_W01, P_W02 P_U01
T5	Animowanie sesji coachingu i mentoringu.	P_W01, P_W02 P_U01
T6	Action learning jako metoda wspierania rozwoju osobistego i profesjonalnego.	P_W01, P_W02 P_U02
T7	Zasady stosowania action learning: dobór ludzi do zespołu, uzyskiwanie zjawiska synergii, etapowość, rola facylitatora, prezentera i członka zespołu.	P_W01, P_W02 P_U02, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK
Wiedza:		
P_W01	przygotowanie i prezentacja projektu grupowego	T1, T2, T3
P_W02	przygotowanie i prezentacja projektu grupowego	T1, T2, T3, T4, T7
Umiejętności:		
P_U01	przygotowanie i prezentacja projektu grupowego	T4, T5, T6
P_U02	przygotowanie i prezentacja projektu grupowego	T7
Kompetencje społeczne:		
P_K01	przygotowanie i prezentacja projektu grupowego	T1 – T7

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna Student nie potrafi:	Zakres ocen 3,0-3,5 Student potrafi:	Zakres ocen 4,0-4,5 Student potrafi:	Ocena bardzo dobra Student potrafi:
P_W01	Nie zna zasad stosowania coachingu i mentoringu.	Zna podstawowe zasady stosowania coachingu i mentoringu.	Zna zasady stosowania coachingu i mentoringu.	Zna zasady stosowania coachingu i mentoringu podając przykłady z praktyki.

P_W02	Nie zna i nie rozumie roli coachingu i mentoringu w rozwoju organizacji.	Zna i rozumie podstawową rolę coachingu i mentoringu w rozwoju organizacji.	Zna i rozumie rolę coachingu i mentoringu w rozwoju organizacji.	Zna i rozumie rolę coachingu i mentoringu w rozwoju organizacji podając przykłady z praktyki.
P_U01	Nie potrafi zaplanować i przeprowadzić sesji coachingu i mentoringu.	Potrafi zaplanować ale nie potrafi samodzielnieprzeprowadzić sesji coachingu i mentoringu.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić standardową sesję coachingu i mentoringu.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić kompleksową sesję coachingu i mentoringu.
P_U02	Nie potrafi dobrać ludzi do zespołu stosując zasady action learning.	Stosując zasady action learning potrafi dobrać ludzi do zespołu realizującego proste zadania.	Stosując zasady action learning potrafi dobrać ludzi do zespołu realizującego standardowe zadania.	Stosując zasady action learning potrafi dobrać ludzi do zespołu realizującego złożone zadania.
P_K01	Nie jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w procesach kreowania zespołów ludzkich	Jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w procesach kreowania zespołów ludzkich	Jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w procesach kreowania zespołów ludzkich	Jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści w tym dotyczących stosowanej wiedzy w procesach kreowania zespołów ludzkich

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)	56	36
Egzaminy/zaliczenia	6	4
Udział w konsultacjach	4	2
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne	12	12
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	16	40
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	6	6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**100/4**	**100/4**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	66/2,6	42/1,7
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	75/3	75/3
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	100/4	100/4

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu: Sidor-Rządkowska M., (red.) Coaching. Teoria, Praktyka, Studia Przypadków, Wolters Kluwer, Warszawa 2009. Hargrove R., Mistrzowski coaching, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2006 Parsloe E., Coaching i mentoring, Petit, Warszawa, 1998 Thorpe S., Clifford J., Podręcznik coachingu, REBIS, Poznań 2007
Literatura uzupełniająca przedmiotu: Parsloe E., Wray M. Trener i mentor, Oficyna Ekonomiczna, Kraków, 2002 Bennewicz M, Coaching, czyli restauracja osobowości, G+J, Gruner +Jahr Polska, Warszawa 2008 Bennewicz M, Coaching, czyli przebudzacz neuronów, G+J, Gruner +Jahr Polska, Warszawa 2009

5. Seminarium magisterskie

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Seminarium magisterskie	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Zarządzanie nowoczesną organizacją, Przywództwo w biznesie
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	specjalnościowy, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	III, IV
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	**Wiedza:** Znajomość zagadnień z wybranych przedmiotów kierunkowych i specjalności. **Umiejętności:** analizy problemu badawczego. **Kompetencje:** jest gotów do krytycznej oceny informacji, wiedzy, źródeł danych.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne							60	2		62
Studia niestacjonarne							60	2		62

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Seminarium	Nadzorowana realizacja badań, bieżąca wymiana opinii, konsultacje, rozmowy indywidualne i grupowe, sukcesywna prezentacja fragmentów pracy magisterskiej i dyskusja korygująca.

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu wybranego przez siebie tematu.	K2P_W01, K2P_W14
P_W02	Wymienia i charakteryzuje źródła danych do analizy rozpatrywanego zagadnienia.	K2P_W01
P_W03	Zna formalne wymogi związane z pisaniem referatów i prac naukowych.	K2P_W09

Umiejętności:		
P_U01	Korzysta z naukowych baz danych i literatury naukowej oraz wykorzystuje odpowiednie metody analityczne.	K2P_U04, K2P_U05 K2P_U11, K2P_U12
P_U02	Poprawnie sporządza spis treści, bibliografię i przypisy.	K2P_U15
P_U03	Potrafi zaprezentować referat zawierający główne tezy swojej pracy przy wykorzystaniu sprzętu multimedialnego oraz omówić wybrane zagadnienia na podstawie dostępnej literatury naukowej.	K2P_U15
P_U04	Planuje i samodzielnie przeprowadza proces badawczy oraz wyciąga prawidłowe wnioski.	K2P_U11, K2P_U17
Kompetencje społeczne:		
P_K01	jest gotów do nadawaniu szczególnego znaczenia wiedzy i jej aspektów poznawczych w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych uwzględniając znaczenie procesów integracyjnych w Europie i w globalizacji	K2P_K02

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Lp.	**Seminarium:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
S1	Omówienie wymogów formalnych i merytorycznych stawianych pracom magisterskim oraz publikacjom naukowym.	P_W03, P_U02
S2	Omówienie obowiązującego zestawu zagadnień oraz kryteriów oceny egzaminu dyplomowego	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_K01
S3	Wybór tematu uwzględniającego rozwiązanie problemu praktycznego w pracy magisterskiej oraz omówienie sposobu tworzenia koncepcji przyszłej pracy. Zasady dotyczące podziału treści w pracy, przygotowywanie celu, hipotezy i planu pracy.	P_W01, P_U01, P_U02, P_K01
S4	Szkolenia biblioteczne dotyczące korzystania z naukowych baz danych związanych z daną dyscypliną/kierunkiem. Zasady tworzenia kwerendy.	P_W02, P_U01, P_U02, P_K01
S5	Metody opracowywania wyników badań własnych oraz sposoby ich prezentowania; Sposoby/zasady prowadzenia badań naukowych z uwzględnieniem specyfiki dyscypliny nauki o zarządzaniu.	P_W01, P_U03, P_U04, P_K01
S6	Indywidualne konsultacje związane z doborem i układem treści, poprawnością językowa i stylistyczną, korektą merytoryczną i formalną.	P_W01, P_W02, P_U04, P_K01
S7	Prezentacja wybranych fragmentów studenckich prac magisterskich połączona z dyskusją, wymiana opinii i poglądów.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U03, P_U04, P_K01
S8	Prezentacja wyników badań własnych przez uczestników seminarium połączona z dyskusją.	P_W01, P_W03, P_U03, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**

Wiedza:		
P_W01	Obserwacja i ocena wykonania i zaawansowania pracy magisterskiej.	S1, S3, S5, S6, S7, S8
P_W02	Obserwacja i ocena wykonania i zaawansowania pracy magisterskiej.	S2, S4, S6, S7
P_W03	Obserwacja i ocena wykonania i zaawansowania pracy magisterskiej.	S1, S2, S7, S8

Umiejętności:		
P_U01	Obserwacja i ocena wykonania i zaawansowania pracy magisterskiej.	S2, S3, S4
P_U02	Obserwacja i ocena wykonania i zaawansowania pracy magisterskiej.	S1, S3, S4
P_U03	Obserwacja i ocena wykonania i zaawansowania pracy magisterskiej.	S5, S7, S8
P_U04	Obserwacja i ocena wykonania i zaawansowania pracy magisterskiej.	S5, S6, S7
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Obserwacja i ocena wykonania i zaawansowania pracy magisterskiej.	S2, S3, S4, S5, S6, S7, S8

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Ocena niedostateczna** Student nie potrafi:	**Zakres ocen 3,0-3,5** Student potrafi:	**Zakres ocen 4,0-4,5** Student potrafi:	**Ocena bardzo dobra** Student potrafi:
P_W01	Nie potrafi przedstawić pogłębionej wiedzy z zakresu wybranego przez siebie tematu.	Potrafi przedstawić podstawową wiedzę z zakresu wybranego przez siebie tematu.	Potrafi przedstawić pogłębioną wiedzę z zakresu wybranego przez siebie tematu.	Potrafi przedstawić pogłębioną i precyzyjną wiedzę z zakresu wybranego przez siebie tematu.
P_W02	Nie potrafi wymienić i scharakteryzować źródła danych do analizy rozpatrywanego zagadnienia.	Potrafi wymienić i scharakteryzować podstawowe źródła danych do analizy rozpatrywanego zagadnienia.	Potrafi wymienić i scharakteryzować podstawowe i szczegółowe źródła danych do analizy rozpatrywanego zagadnienia.	Potrafi wymienić i scharakteryzować bezbłędnie i wyczerpująco podstawowe i szczegółowe źródła danych do analizy rozpatrywanego zagadnienia.
P_W03	Nie potrafi przedstawić formalnych wymogów związane z pisaniem referatów i prac naukowych.	Potrafi przedstawić niektóre formalne wymogi związane z pisaniem referatów i prac naukowych.	Potrafi przedstawić niezbędne formalne wymogów związanych z pisaniem referatów i prac naukowych.	Potrafi przedstawić większość formalnych wymogów związanych z pisaniem referatów i prac naukowych i wskazać konsekwencje ich nieprzestrzegania
P_U01	Nie potrafi korzystać z naukowych baz danych i literatury naukowej.	Potrafi w podstawowym zakresie korzystać z naukowych baz danych i literatury naukowej.	Potrafi poprawnie korzystać z naukowych baz danych i literatury naukowej.	Potrafi efektywnie i sprawnie korzystać z naukowych baz danych i literatury naukowej.

P_U02	Nie potrafi sporządzić spisu treści, bibliografii i przypisów.	Potrafi w stopniu elementarnym sporządzić spis treści, bibliografię i przypisy.	Potrafi poprawnie sporządzić spis treści, bibliografię i przypisy.	Potrafi bezbłędnie i sprawnie sporządzić spis treści, bibliografię i przypisy.
P_U03	Nie potrafi zaprezentować referatu zawierającego główne tezy swojej pracy przy wykorzystaniu sprzętu multimedialnego oraz nie potrafi omówić wybranych zagadnień na podstawie dostępnej literatury naukowej.	Potrafi z pomocą wykładowcy zaprezentować referat zawierający główne tezy swojej pracy przy wykorzystaniu sprzętu multimedialnego oraz omówić wybrane zagadnienia na podstawie dostępnej literatury naukowej.	Potrafi samodzielnie zaprezentować referat zawierający główne tezy swojej pracy przy wykorzystaniu sprzętu multimedialnego oraz omówić wybrane zagadnienia na podstawie dostępnej literatury naukowej.	Potrafi w sposób prawidłowy i kompetentny zaprezentować referat zawierający główne tezy swojej pracy przy wykorzystaniu sprzętu multimedialnego oraz omówić wybrane zagadnienia na podstawie dostępnej literatury naukowej.
P_U04	samodzielnie przeprowadzić procesu badawczego oraz wyciągnąć prawidłowych wniosków.	z pomocą wykładowcy/promotora planuje przeprowadza proces badawczy oraz wyciąga prawidłowe wnioski.	planuje i samodzielnie przeprowadza proces badawczy oraz wyciąga prawidłowe wnioski.	w sposób kompetentny i szczegółowy zaplanować i samodzielnie przeprowadzić proces badawczy oraz wyciągnąć prawidłowe wnioski.
P_K01	Nie jest gotów do nadawaniu szczególnego znaczenia wiedzy i jej aspektów poznawczych w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych uwzględniając znaczenie procesów integracyjnych w Europie i w globalizacji	jest gotów do nadawaniu szczególnego znaczenia wiedzy i jej aspektów poznawczych w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych uwzględniając znaczenie procesów integracyjnych w Europie i w globalizacji	jest gotów do nadawaniu szczególnego znaczenia wiedzy i jej aspektów poznawczych w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych uwzględniając znaczenie procesów integracyjnych w Europie i w globalizacji	jest gotów do nadawaniu szczególnego znaczenia wiedzy i jej aspektów poznawczych w rozwiązywaniu praktycznych problemów zarządczych uwzględniając znaczenie procesów integracyjnych w Europie i w globalizacji

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	60	60
Egzaminy/zaliczenia	2	2
Udział w konsultacjach		
Realizacja pracy magisterskiej	250	250
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych	88	150

Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych	100	100
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**500/20**	**500/20**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	62/2,5	62/2,5
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	250/10	250/10
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	500/20	500/20

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

- Czakon W. (red.), Podstawy metodologii badań w naukach o zarządzaniu, Wolters Kluwer, Warszawa 2011.
- Sułkowski Ł., Epistemologia i metodologia zarządzania, PWE, Warszawa 2012.
- Urban S., Jak napisać dobrą pracę magisterską, Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego, Wrocław 2010.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Brycz B., T. Dudycz, Przewodnik dla piszących prace magisterskie, PWE, Warszawa 2011.
- Wójcik, K, Piszę akademicką pracę promocyjną: licencjacką, magisterską, doktorską, Wolters Kluwer, Warszawa 2012.

Inne materiały dydaktyczne:

- Zasady dyplomowania na Wydziale Zarządzania Społecznej Akademii Nauk.

6. Praktyki

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)	
Praktyki	
Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	**Wydział Nauk Społecznych i Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Lublinie**
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Zarządzanie, studia II stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Nie dotyczy
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Praktyki, związany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Rok / Semestr:	po II i III semestrze
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Celem jest możliwość konfrontacji wiedzy zdobytej w czasie studiów z praktyką z obszaru zarządzania firmą, rozszerzenie jej o umiejętności niezbędne w procesie zarządzania firmą. Odbycie praktyk pozwala na wyposażenie studenta w taki zasób doświadczeń praktycznych i pogłębienia wiedzy, które niezbędne są do sprawnego wykonywania zawodu. Celem jest też zdobycie materiałów pomocnych w pisaniu pracy magisterskiej.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Egzamin/ Zaliczenie	Praktyki	Suma godzin
Studia stacjonarne									480 (trzy m-ce)	
Studia niestacjonarne									480 (trzy m-ce)	

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne
Praktyki	Praktyki zawodowe

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA
Z ODNIESIEM DO EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU I OBSZARÓW

Lp.	Opis przedmiotowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza:	
P_W01	Ma poszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu zarządzania przydatną do	K2P_W01, K2P_W04

	rozwiązywania złożonych zadań w przedsiębiorstwie i innej organizacji	
P_W02	Zna specyfikę różnorodnych organizacji (rolę, funkcje, strukturę i zarządzanie) a w szczególności przemysłowych, w których może w przyszłości pracować	K2P_W01, K2P_W04 K2P_W06, K2P_W07
P_W03	Ma pogłębioną wiedzę na temat metod, technik i narzędzi stosowanych w praktyce zarządzania	K2P_W01, K2P_W04 K2P_W14
P_W04	Zna uwarunkowania ekonomiczne, prawne i społeczne w działalności zarządczej.	K2P_W01, K2P_W04 K2P_W09, K2P_W11
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji wszelkich procesów zachodzących w przedsiębiorstwie w szczególności w odniesieniu do zarządzania.	K2P_U02, K2P_U17
P_U02	Zdobyta wiedzę teoretyczną potrafi zastosować do rozwiązywania konkretnych problemów związanych z zarządzaniem.	K2P_U01, K2P_U02 K2P_U08, K2P_U09 K2P_U17
P_U03	Potrafi ocenić i użyć odpowiednich metod, technik i narzędzi do realizacji zadań związanych z działalnością przedsiębiorstwa lub innej organizacji.	K2P_U01, K2P_U04 K2P_U17
P_U04	Potrafi komunikować się ze specjalistami ze swojej dziedziny	K2P_U12, K2P_U14 K2P_U17
Kompetencje społeczne:		
P_K01	jest gotów do analizy i krytycznej oceny odbieranych treści i źródeł informacji dotyczących miejsca praktyki, skuteczności rozwiązań praktycznych	K2P_K01
P_K02	jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy a także w sposób twórczy rozwiązywać problemy związane z zarządzaniem.	K2P_K05
P_K03	jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli menedżera przestrzegając zasad etyki zawodowej	K2P_K08
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	**Praktyki:**	**Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia**
P1	Wnikliwe zapoznanie się z organizacją przedsiębiorstwa (instytucji), w której realizowana jest praktyka.	P_W01, P_W02, P_U01, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02
P2	Pogłębione studia nad specyfiką działalności gospodarczej przedsiębiorstwa (instytucji), jej sytuacją finansową oraz otoczeniem ekonomicznym.	P_W04, P_W05, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K03

P3	Poznanie działalności operacyjnej przedsiębiorstwa (instytucji) w odniesieniu do jej poszczególnych działów i zarządzania nią i wykorzystanie tej wiedzy w praktycznym działaniu.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W04, P_U03, P_U04, P_K02, P_K03
P4	Doskonalenie umiejętności związanych z wybraną przez studenta specjalnością.	P_W02, P_W03,

		P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02
P5	Zapoznanie się z dokumentacją jednostki organizacyjnej oraz dokumentowanie podstawowych operacji gospodarczych realizowanych przez poszczególne komórki. Obieg dokumentów.	P_W01, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
P6	Poznanie prowadzonego w przedsiębiorstwie (instytucji) systemu ewidencji danych oraz jego przydatności do celów decyzyjnych.	P_W01, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
P7	Poszerzenie wiedzy na temat organizacji procesów gospodarczych, organizacji pracy wykonawczej i kierowniczej występującej w przedsiębiorstwie (instytucji).	P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02, P_K03
P8	Zapoznanie się z zasadami, metodami, technikami i narzędziami wykorzystywanymi w zarządzaniu i wykorzystywanie ich w praktyce.	P_W02, P_W03, P_U01, P_U02, P_U03, P_U04, P_K01, P_K02
P9	Zbieranie materiałów do pracy magisterskiej.	P_U03, P_U04, P_K01
P10	Prowadzenie badań do pracy magisterskiej.	P_U03, P_U04, P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekty kształcenia	**Metoda weryfikacji**	**Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EK**
Wiedza:		
P_W01, P_W02, P_W03	- obserwacja studenta w trakcie praktyki, - sprawdzanie na bieżąco wiedzy przez zakładowego opiekuna praktyk, - opinia i ocena wiedzy praktykanta przez zakładowego opiekuna praktyki, - przygotowanie sprawozdania studenta z praktyki i jego analiza.	P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8
Umiejętności:		
P_U01, P_U02, P_U03	- obserwacja studenta w trakcie praktyki, - sprawdzanie umiejętności studenta przez zakładowego opiekuna praktyk, - opinia i ocena umiejętności praktykanta przez zakładowego opiekuna praktyki, - wnioski z analizy sprawozdania studenta z praktyki.	P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10
Kompetencje społeczne:		

P_K01	- obserwacja studenta podczas realizacji zadań związanych z programem praktyki, - sprawdzanie kompetencji społecznych przez zakładowego opiekuna praktyk oraz innych pracowników z zakładu pracy w trakcie praktyki, - opinia i ocena kompetencji społecznych przez zakładowego opiekuna praktyki, - analiza sprawozdania studenta z praktyki, - dyskusja ze studentem.	P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P8, P9, P10

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności **ECTS**	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria)		
Egzaminy/zaliczenia		
Udział w konsultacjach		
Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne		
Samodzielne przygotowanie się do zajęć dydaktycznych		
Przygotowanie się do zaliczenia zajęć dydaktycznych		
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin/ECTS	**480/18**	**480/18**
Obciążenie studenta w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem	-	-
Obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym	480/18	480/18
Obciążenie studenta w ramach zajęć do wyboru	-	-

Socjologia- 1 stopień

Rok akademicki: 2013/2014

1 rok

Semestr zimowy

Punkty ECTS	Nazwa przedmiotu (liczba godzin)	
3	Podstawy socjologii (W) - Egzamin	**30**
3	Podstawy socjologii (ĆW) - Zaliczenie	**30**
1	Elementy filozofii (W) - Egzamin	**10**
1	BHP (CW) - Zaliczenie	**10**
5	Język angielski (ĆW) - Zaliczenie	**30**
2	Elementy psychoterapii (ĆW) - Zaliczenie	**30**
3	Struktura doradztwa zawodowego w Polsce i za granicą (K) - Zaliczenie	**10**
4	Historia myśli socjologicznej i myśli społecznej (W) - Egzamin	**30**
3	Historia myśli socjologicznej i myśli społecznej (ĆW) - Zaliczenie	**30**
4	Antropologia kulturowa (ĆW) - Zaliczenie	**30**

1	Wychowanie fizyczne (ĆW) - Zaliczenie	**15**

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające (wymagania wstępne):	-		
Nazwa modułu (przedmiotu lub przedmiotów):	**PODSTAWY SOCJOLOGII**		
Osoby prowadzące:	Ks. JANUSZ MARIAŃSKI (prof. dr hab.)		
Forma studiów (liczba godzin/punktów ECTS):	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**liczba punktów**

	w/k - k/ćw	w/k	ECTS
Zajęcia zorganizowane:		30	3
Praca własna studenta:		45	

Cele modułu:	**Zapoznanie studentów ze specyfiką przedmiotu, najwaŜniejszymi definicjami i pojęciami z zakresu socjologii ogólnej. Przedstawienie studentom pola zainteresowania socjologii oraz jej funkcji w kontekście przemian zachodzących w społeczeństwie.**

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student posiada wiedzę ogólną dotyczącą podstawowych pojęć stosowanych w socjologii. Posługuje się podstawową terminologią z zakresu socjologii ogólnej. Charakteryzuje podstawowe kierunki w socjologii. Dostrzega związki pomiędzy teorią społeczeństwa, a rzeczywiście toczącym się Ŝyciem społecznym.

Umiejętności: Student w dyskusji umiejętnie posługuje się nabytą wiedzą z zakresu socjologii ogólnej. Poddaje konstruktywnej krytyce współczesne tendencje w rozwoju socjologii. Trafnie identyfikuje najwaŜniejsze zjawiska i procesy zachodzące w społeczeństwie. Podaje ich przyczyny, rozumie przebieg, przewiduje konsekwencje. Jest przygotowany do poszerzania wiedzy z zakresu socjologii ogólnej.

Kompetencje społeczne: Student potrafi pracować w grupie. Sprawnie komunikuje się z jej członkami, współdziała z innymi jako członek lub lider, przestrzega ustaleń poczynionych przez grupę. Jest nastawiony na rezultaty podejmowanych przez nią działań.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład. Analiza tekstów źródłowych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin.

Umiejętności: egzamin sprawdza umiejętność zastosowana nabytej wiedzy do analizy zjawisk będących przedmiotem zajęć. Kompetencje społeczne: student jest przygotowany do pogłębiania wiedzy teoretycznej i poszerzania kompetencji praktycznych z zakresu socjologii.

Treści programowe:

1. Krótka historia socjologii
2. Socjologia a społeczeństwo
3. Podstawowe pojęcia socjologii
4. Podstawy Ŝycia społecznego
5. Socjologiczne pojęcie kultury
6. Mikrostruktury i makrostruktury społeczne
7. Pojęcie grupy społecznej

8. Rodzaje grup społecznych
9. Funkcjonowanie społeczeństwa
10. Wybrane teorie socjologiczne
11. Metody badań socjologicznych
12. Społeczeństwo nowoczesne i ponowoczesne
13. Globalizcja
14. Zmiany społeczne

Literatura podstawowa:

1. Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa wyd. Znak, Kraków 2012.
2. Sztompka P., Bogunia-Borówka M. (red.), Socjologia codzienności, wyd. Znak, Kraków 2008.
3. Encyklopedia socjologii, Tom 1-4, wyd. Oficyna Naukowa, Warszawa 2007.
4. Szacka B. Wprowadzenie do socjologii, wyd. Oficyna Naukowa, Warszawa 2003.
5. Szczepański J., Elementarne pojęcia socjologii, Warszawa 1970.

Literatura uzupełniająca:

1. Mariański J., Socjologia moralności, wyd. TN KUL, 2006.
2. Berger P.L., Zaproszenie do socjologii, wyd. PWN, Warszawa 2001.
3. Turner J., Socjologia. Podstawowe pojęcia I ich zastosowanie, wyd. Zyski is-ka, Poznań 1998.
4. Bauman Z., Socjologia, wyd. Zysk i S-ka, Poznań 1996.

Wyŝsza Szkoła Nauk Społecznych z siedzibą w Lublinie

SOCJOLOGIA

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające (wymagania wstępne):	-		
Nazwa modułu (przedmiotu lub przedmiotów):	**PODSTAWY SOCJOLOGII**		
Osoby prowadzące:	MACIEJ WSZĘDYRÓWNY (dr n. hum.)		
Forma studiów (liczba godzin/punktów ECTS):	**Studia niestacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	3
Praca własna studenta:		45	
	Zapoznanie studen tów ze specyfiką przedmiotu,		
Cele modułu:	**najwaŝniejszymi definicjami i pojęciami z zakresu socjologii ogólnej.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Student posiada wiedzę ogólną dotyczącą socjologii ogóln ch pojęć stosowanych w socjologii. Posługuje się podstawową terminologią z zakresu ywiście związki pomiędzy teorią społeczeństwa, a rzecz społecznym. toczącym się Ŝyciem

Umiejętności: w rozwoju socjologii. Trafnie identyfikuje najwaŝniej w społeczeń konsekwencje. Jest przygotowany do poszerzania wie wiedzą z zakresu socjologii ogólnej. Poddaje konstruktywnej krytyce współczesne tendencje stwie. Podaje ich przyczyny, rozumie przebieg, przewiduje

Kompetencje społeczne:
ustaleń poczynionych przez grupę. Jest nastawiony na rezultaty po wnie komunikuje się z jej członkami, współdziała z innymi jako członek lub lider, przestrzega działań.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:
Ćwiczenia. Analiza tekstów źródłowych, połączona z dyskusją.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie.

Umiejętności: zaliczenie sprawdza umiejętność zastosowana nabytej wiedzy do analizy zjawisk będących przedmiotem zajęć.

Kompetencje społeczne: treść referatu, praca w grupach, współpraca podczas przygotowywania referatu.

967

Treści programowe:

Historyczne, kulturowe, biologiczne uwarunkowania socjologii: 1. Historyczne uwarunkowania Ŝycia społecznego 2. Kulturowe uwarunkowania Ŝycia społecznego, 3. Biologiczne uwarunkowania Ŝycia społecznego, 3.1. ŝycie społeczne z perspektywy socjobiologii, 3.2. ŝycie społeczne z perspektywy biologii ewolucyjnej. Aktywność człowieka jako podstawa istnienia i funkcjonowania społeczeństwa: 1. Zachowanie, 2. Działanie, 3. Czynności społeczne, 4. Działania społeczne, 5. Kontakty społeczne, 6. Interakcje społeczne, 6.1. Interakcje w ujęciu socjologii, 6.1.1. Interakcja w ujęciu teorii behawioralnej, 6.1.2. Interakcja w ujęciu teorii wymiany, 6.1.3. Interakcja w ujęciu teorii symbolicznego interakcjonizmu, 6.1.4. Interakcja w ujęciu teorii dramaturgicznej, 6.2. Sieci interakcji, 6.3. Interakcje powtarzalne i regularne, 6.4. Interakcje regulowane, 7. Stosunki społeczne, 7.1. Typy stosunków społecznych, 8. Organizacje społeczne, 8.1. Środowisko społeczne, 8.2. Krąg społeczny, 8.3. Konglomerat pozycji, 8.4. Sekwencja pozycji, 8.5. Organizacja społeczna, 9. Struktura społeczna, 9.1. Aspekty struktury społecznej, 9.2. Determinacja strukturalna, 9.3. Dynamika struktury społecznej, 10. Ruchy społeczne, 10.1. Społeczeństwo masowe, 10.1.1. Działania masowe, 10.1.2. Zachowania zbiorowe, 10.1.3. Działania zbiorowe, 10.2. Ruchy społeczne, 10.2.1. Klasyfikacja ruchów społecznych, 10.2.2. Dynamika ruchów społecznych. Społeczeństwo jako całość: 1. Cechy grupotwórcze, 1.1. Gatunkowa natura człowieka, 1.2. Indywidualna toŜsamość, 1.3. Cechy pośrednie, 2. Odmiany zbiorowości ludzkich, 3. Więź moralna, 4. Równoczesna partycypacja, 5. Grupy zorganizowane, 6. Typy zbiorowości i ich dynamika, 7. Odmiany grup społecznych, 7.1. Obiektywne kryteria klasyfikacji grup społecznych, 7.2. Subiektywne kryteria klasyfikacji grup społecznych, 7.3. Syntetyczne typologie grup społecznych. Społeczeństwo w działaniu: 1. Zmienność społeczeństwa, 2. Procesy codzienne,

2.1. Proces socjalizacji, 2.1.1. Geneza sposobu Ŝycia człowieka, 2.1.2. Wchodzenie do społeczeństwa, 2.1.3. Modele internalizacji kultury, 2.1.4. Odmiany socjalizacji, 2.1.5. Efekty socjalizacji, 2.1.6. Słabe ogniwa socjalizacji, 2.1.7. Granice kontroli społecznej, 2.2. Proces instytucjonalizacji, 2.2.1. Od determinacji strukturalnej do morfogenetycznej, 2.2.2. Instytucjonalizacja jako odmiana morfogenezy, 2.2.3. Innowacje i innowatorzy, 2.2.3.1. Innowacje normatywne, 2.2.3.2. Zinstytucjonalizowane omijanie reguł.

Literatura podstawowa:

1. Sztompka P., Socjologia, Znak, Kraków 2002.
2. Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Oficyna Naukowa, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca:

- Bolesta-Kukułka K., Socjologia ogólna, Aspra-JR, Warszawa 2003.
- Giddens A., Socjologia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004.
- Ritzer G., Klasyczna teoria socjologiczna, Zysk i S-ka, Poznań 2000.
- Szczepański J., Elementarne pojęcia socjologii, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1970.

968

Wyŝsza Szkoła Nauk Społecznych z siedzibą w Lublinie

SOCJOLOGIA

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**ELEMENTY FILOZOFII**		
Osoby prowadzące:	BŁAŚEJ DYCZEWSKI (dr n. hum.)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	1
Praca własna studenta:		20	
Cele modułu:	**Ukazanie genezy oraz sposobów uprawiania filozofii, powstania wskazanie na specyfikę filozoficznej oraz ukazanie wied stosunku do innych jej nauk.**		
Efekty kształcenia:	-		

Wiedza: Ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu podstawowych zagadnień filozofii

Umiejętności: Potrafi wskazać na podstawowe zagadnienia filozoficzne oraz ukazać ich rolę w nauce i kulturze

Kompetencje społeczne: Ma świadomość roli filozofii w kształtowaniu odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa Europy
Forma zajęć/metody dydaktyczne:
Wykład konwersatoryjny
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:
Egzamin ustny
Wiedza: student posiada ogólną wiedzę, obejmującą terminologię, teorie i metodologię filozofii.

Umiejętności: student potrafi posługiwać się podstawową aparaturą pojęciową i teoretyczną; potrafi porządkować i wykorzystywać informacje z zakresu filozofii

Kompetencje społeczne: Student posiada świadomość roli filozofii w kształtowaniu odpowiedzialności za dziedzictwo europejskie

Treści programowe:

Wykład stanowił będzie zapoznanie studenta z podstawową problematyką filozoficzną i jej odniesieniami do innych dyscyplin (szczególnie społecznych). Wykład będzie składał się z trzech części. W części pierwszej zostanie przedstawiona problematyka powstania i rozumienia filozofii oraz wskazanie jej aspekt rozwaŜań i granice zakresowe (czym filozofia nie jest). Część druga ukaŜe filozofię jako racjonalną odpowiedź człowieka na rzeczywistość, wskazując na przedmiot, cel i metodę filozofii oraz na działy filozofii i ich specyfikę. Trzecia część stanowić będzie namysł nad róŜnymi sposobami interpretacji rzeczywistości oraz podstawami ich rozbieŜności.

Literatura podstawowa:

1. Maryniarczyk A., Człowiek wobec świata, Lublin 2009.
2. Stępień A.B., Wstęp do filozofii, Lublin 2007.
3. Dłubacz W., O kulturę filozofii, Lublin 1994.

Literatura uzupełniająca:

4. Guthrie W.K.C., Filozofowie greccy od Talesa do Arystotelesa, przeł. A. Pawelec, Kraków 1996.
5. Kamiński S., Nauka i filozofia a mądrość, w: Jak filozofować?, Lublin 1989, s. 55-61.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU
Nazwa kierunku:	SOCJOLOGIA
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-
Nazwa modułu/przedmiot lub grupa przedmiotów:	BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY
Osoby prowadzące:	ZBIGNIEW HUSAK (mgr)

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	studia stacjonarne w/k - ćw/k	studia niestacjonarne ćw/k	liczba punktów ECTS
Zajęcia zorganizowane:		10	1
Praca własna studenta:		20	

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z wiedzą z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Program ramowy zajęć pozostaje w zgodzie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27.07.2004r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004, Nr 180, poz.1860 ze zm.).

Cele modułu:

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student rozumie i posiada podstawową wiedzę dotyczącą organizacji bezpiecznej pracy zgodnie z przepisami BHP , Kodeksem Pracy oraz odpowiednimi rozporządzeniami. Ponadto student posiada elementarną znajomość zagroŜeń występujących w środowisku pracy, ma wiedzę z zakresu systemu ochrony pracy oraz obowiązków i odpowiedzialności w dziedzinie BHP. Zna i rozumie podstawy ergonomii.

Umiejętności: Student posiada umiejętność reagowania na wszelkie nieprawidłowości występujące na stanowiskach pracy, a powodujące zagroŜenia dla osób, ich Ŝycia i zdrowia, ma umiejętność postępowania w powyŜszych sytuacjach. Student umie udzielić pierwszej pomocy przedlekarskiej w sytuacjach nagłych, powodujących realne zagroŜenie Ŝycia i zdrowia pracownika oraz zasady odpowiedzialności karnej za nieudzielenie pomocy.

Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę szkoleń z zakresu BHP - wstępnych, ogólnych, podstawowych oraz specjalistycznych pracowników i kadry przedsiębiorstwa. Student potrafi argumentować i jest świadomy odpowiedzialności za podejmowane decyzje w momencie zagroŜeń istniejących na stanowisku pracy i w pracach wymagających szczególnego bezpieczeństwa. Ponadto ma świadomość waŜności zachowania się w sposób profesjonalny na konkretnym stanowisku pracy wymagającym szczególnej uwagi i bezpieczeństwa.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia, praca w grupach i analiza *case-study*.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Odpowiedź ustna oraz obecność i aktywność na zajęciach warunkują uzyskanie zaliczenia.

Wiedza: Student posiada podstawową wiedzę dotyczącą organizacji bezpiecznej pracy zgodnie z przepisami BHP, Kodeksem Pracy oraz odpowiednimi rozporządzeniami – zna przepisy i regulacje. Student posiada elementarną znajomość zagroŜeń występujących w środowisku pracy, ma wiedzę z zakresu systemu ochrony pracy oraz obowiązków i odpowiedzialności w dziedzinie BHP. Zna podstawowe definicje z zakresu ergonomii.

Umiejętności: Student klasyfikuje regulacje prawne odpowiedzialności za nieudzielenie pomocy przedmedycznej i umie udzielić pierwszej pomocy w sytuacjach nagłych, powodujących realne zagroŜenie Ŝycia i zdrowia pracownika.

Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę szkoleń z zakresu BHP - wstępnych, ogólnych, podstawowych oraz specjalistycznych pracowników i kadry przedsiębiorstwa.

Treści programowe:

1. Kodeks Pracy-informacje ogólne.
2. Prawa i obowiązki pracowników i pracodawcy.
3. Organizacja bezpiecznej pracy w świetle Kodeksu Pracy.
4. Nadzór nad warunkami pracy.
5. Wypadki przy pracy. Ogólna charakterystyka zagroŜeń wypadkami.
6. Czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciąŜliwe występujące w środowisku pracy .Ogólna klasyfikacja, ocena i działania profilaktyczne.
7. Prace szczególnie niebezpieczne-charakterystyka zagroŜeń ,warunki bezpieczeństwa.
8. Zasady ogólne pierwszej pomocy przedlekarskiej.
9. Bezpieczeństwo przeciwpoŜarowe. Znaki ostrzegawcze, informacyjne, ewakuacyjne. Gaśnice w ratownictwie przeciwpoŜarowym. Instrukcje.
10. Klasyfikacja materialnych czynników środowiska pracy: mechaniczne, fizyczne, chemiczne i biologiczne. NaraŜenia, drogi oddziaływania, schorzenia, choroby zawodowe.
11. Ergonomia na stanowiskach wyposaŜonych w monitory ekranowe
12. Psychologia pracy. Czynniki psychologiczne w procesie pracy.
13. Bezpieczeństwo i higiena pracy w biurze
14. Ergonomia w kształtowaniu warunków pracy
15. Ergonomia jako nauka i dziedzina stosowana: geneza, definicja, zakres, podmiot i cele.Wymagania stawiane stanowisku pracy. Pozycja i postawa ciała pracownika, związane z tym dolegliwości i zagroŜenia oraz zalecenia.
16. Ergonomia stanowiska komputerowego – szkodliwości i zalecenia.

Literatura podstawowa:

1. Rzemieniuk T., Wybrane i zaktualizowane przepisy BHP, Sandomierz 2008.
2. Szlązak J., Szlązak N., Bezpieczeństwo i higiena pracy, Kraków 2005.
3. Horst W., Ergonomia z elementami bezpieczeństwa pracy, Poznań 2006.
4. Koradecka D., Bezpieczeństwo pracy i ergonomia, Warszawa 1999.

Literatura uzupełniająca:

3. Goldman K., Kawalec W., Rymkiewicz W., Frankiewicz G., Materiał dydaktyczny do szkoleń okresowych w dziedzinie BHP, Sandomierz 2007.

4. Rynkiewicz W., Pierwsza pomoc. Postępowanie w nagłych zdarzeniach, Sandomierz 2008.

5. Kodeks Pracy

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**JĘZYK ANGIELSKI**		
Osoby prowadzące:	MGR ANETA SZUMOWSKA (mgr)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	5
Praca własna studenta:		95	
Cele modułu:	**Celem kształcenia jest osiągnięcie i/lub konsolidacja praktycznej znajomości języka angielskiego na poziomie zaawansowania B2.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: W wyniku przeprowadzonych zajęć, student rozumie główny sens wypowiedzi sformułowanej wyraźnie, w języku standardowym, na temat mu znany, związany z pracą, szkołą, czasem wolnym itp. Rozumie najważniejsze informacje w programach radiowych i TV dotyczące wydarzeń współczesnych lub tematów związanych z zainteresowaniami osobistymi lub zawodowymi, gdy mówi się dość wolno i wyraźnie.

Umiejętności: Potrafi zrozumieć teksty zawierające najczęściej używane wyrażenia związane z życiem codziennym i zawodowym. Rozumie opis wydarzeń, uczuć i życzeń zawartych w listach prywatnych. Radzi sobie w większości sytuacji, które mogą się zdarzyć w podróży po krajach danego obszaru językowego. Potrafi bez przygotowania uczestniczyć w rozmowach na tematy mu znane i go interesujące, lub odnoszące się do życia codziennego (np. rodzina, zainteresowania, praca, podróże i wydarzenia bieżące). Potrafi łączyć wyrazy i wyrażenia w prosty sposób, aby opisać doświadczenia i wydarzenia, swoje marzenia, nadzieje, ambicje.

Kompetencje Społeczne: Student potrafi podać przyczyny i wyjaśnienia, sformułować opinie i plany. Umie opowiedzieć jakąś historię, oraz zrelacjonować treść filmu lub książki, albo opisać swoje reakcje. Potrafi napisać prosty zwarty tekst na temat mu znany lub go interesujący. Umie napisać list osobisty opisujący doświadczenia i wrażenia.

Forma zajęć/metody dydaktyczne

Ćwiczenia połączone z konwersatorium.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia

Wiedza: Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT). Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów. Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

Umiejętności: Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów w języku polskim i języku obcym.

Kompetencje społeczne: Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania.

Treści programowe:

Zakres tematyczny i słownictwo na zajęciach obejmuje następujące obszary:

7. Rodzina
8. Moje miejsce zamieszkania i styl Ŝycia
9. Pieniądze
10. Wakacje-Czas wolny-PodróŜowanie
11. Edukacja
12. Praca i zawody
13. Materiał leksykalno
14. Materiał leksykalno-gramatyczny
15. Czasy teraźniejsze
16. WyraŜanie przyszłości
17. Czasy: porównanie form teraźniejszych, ciągłych i dokonanych
18. Present Simple i Present Continuous; Future Continuous;
19. WyraŜanie przeszłości-Simple Past
20. Czasy stosowane w opowiadaniu: Past Simple, Past Continuous, Past Perfect Simple

Literatura podstawowa:

1. New English File – Intermediate.

Literatura uzupełniająca:

1. Total English Intermediate – Student's Book, Workbook

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**ELEMENTY PSYCHOTERAPII**		
Osoby prowadzące:	**MAGDALENA WIŚNIOWIECKA (dr n. hum.)**		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		**30**	**2**
Praca własna studenta:		**30**	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z teoretycznymi podstawami psychoterapii. Przedstawienie głównych kierunków teoretycznych i ich zastosowania praktyce. Podkreślenie znaczenia właściwego kontaktu i relacji w oddziaływaniach psychoterapeutycznych. Zapoznanie z konkretnymi technikami psychoterapeutycznymi.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Student wyjaśnia i uzasadnia znaczenie psychoterapii w Ŝyciu współczesnego człowieka. Student omawia podstawowe nurty psychoterapii. Student przedstawia róŜnice między załoŜeniami teoretycznymi podstawowych szkół psychoterapeutycznych. Student wymienia podstawowe techniki terapeutyczne. Student wskazuje na znaczenie prawidłowego kontaktu i znaczenia relacji pacjent-psychoterapeuta.

Umiejętności: Student analizuje przyczyny i przejawy wybranych problemów współczesnego człowieka w aspekcie wskazań do psychoterapii. Student potrafi wskazać róŜnice terminologiczne w zakresie poznanych pojęć. Student rozpoznaje motywy skłaniające osoby do zgłaszania się do terapeutów. Student przewiduje główne efekty, które powinny być osiągnięte w terapiach określonych nurtów.

Kompetencje społeczne: Student przejawia świadomość współczesnych zagroŜeń i problemów płynących z występujących błędów komunikacyjnych i innych trudnych, konfliktowych sytuacji w Ŝyciu człowieka. Student jest przekonany o roli prawidłowej komunikacji dla rozwoju kontaktów interpersonalnych. Student przejawia refleksyjny stosunek do odpowiedzialności zawodowej.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

ćwiczenia / analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, case studies, dyskusja, prezentacja multimedialna przygotowana przez prowadzącego, wykonywanie ćwiczeń w oparciu o materiał CD, podręczniki terapeuty i zeszyty ćwiczeń dla pacjenta

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie pisemne, przygotowanie referatu lub prezentacji multimedialnej

Umiejętności: zaliczenie pisemne, przygotowanie referatu lub prezentacji multimedialnej, aktywność na zajęciach, udział w dyskusji

Kompetencje społeczne: wygłoszenie referatu lub przedstawienie prezentacji multimedialnej, umiejętność współpracy w grupach, udział w dyskusji

Treści programowe:

1. Wprowadzenie w zagadnienia i podstawowe pojęcia psychoterapii
2. Zapotrzebowanie na psychoterapię
3. Główne podejścia teoretyczne w psychoterapii:
   - psychoanalityczne
   - behawioralno-poznawcze
   - humanistyczno-egzystencjalne
   - systemowe
   - analiza transakcyjna Berne'a
   - Terapia Miltona Eriksona
   - NLP (neurolingwistyczne programowanie)
   - Podejście eklektyczne
4. Znaczenie kontaktu i wzajemne ustosunkowanie się w relacji pacjent(klient)-psychoterapeuta
5. Specyfika psychoterapii grupowej
6. Interwencja kryzysowa
7. Terapia uzaleŜnień

8. Relaksacja i wizualizacja

9. Terapia dzieci młodzieŝy

8

Literatura podstawowa:

1. Grzesiuk L. (red.) (1994): *Psychoterapia. Szkoły, zjawiska, techniki i specyficzne problemy*, PWN, Warszawa

Literatura uzupełniająca:

1. Aleksandrowicz J.(1996): *Psychoterapia medyczna*, PZWL, Warszawa
2. Badura-Madej W.(1996): *Wybrane zagadnienia interwencji kryzysowej*, Interart, Warszawa
3. Czabała J.(2000): *Czynniki leczące w psychoterapii*, PWN, Warszawa
4. Kratochvil S.(2003): *Podstawy psychoterapii*, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań
5. Oster G.D., Gould P.(2000): *Rysunek w psychoterapii*, GWP, Gdańsk

---

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	**STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA**		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**STRUKTURA DORADZTWA ZAWODOWEGO W POLSCE I ZA GRANICĄ**		
Osoby prowadzące:	MONIKA MIKOŁAJEWSKA (mgr)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/ćw**	**studia niestacjonarne w/ćw**	**liczba punktów ECTS**
zajęcia zorganizowane:		10	3
praca własna studenta:		65	

Nauk Społecznych z siedzibą w Lublinie
SOCJOLOGIA

Cele modułu: **Uzyskanie wiedzy z zakresu struktury doradztwa zawodowego w Polsce i za granicą.**

Efekty kształcenia:

Wiedza: student definiuje pojęcia i terminy istotne dla realizacji usługi poradnictwa zawodowego w dokumentach prawnych (ustawa, stan dardy); wymienia zadania usług doradztwa zawodowego; charakteryzuje system doradztwa zawodowego w Polsce i za granicą.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Konwersatorium. Ćwiczenia, praca w grupach, analiza tekstów z dyskusją, case studies, gry symulacyjne.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie ustne.

Umiejętności: zaliczenie praktyczne ćwiczeń.

Kompetencje społeczne: oceny cząstkowe za pracę w grupach w trakcie ćwiczeń.

Umiejętności: student analizuje akty prawne związane z doradztwem zawodowym, posługuje się terminami zawartymi w aktach prawnych, porównuje doradztwo zawodowe w Polsce i za granicą.

Kompetencje społeczne: student potrafi komunikować się, dyskutować, pracować samodzielnie oraz współpracować w grupie.

Treści programowe:

1. System doradztwa zawodowego w Polsce (Resort Edukacji, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Resort Pracy, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Resort Obrony Narodowej, Ministerstwo Obrony Narodowej)
2. Akty prawne regulujące doradztwo zawodowe w Polsce.
3. Krajowy system doradztwa zawodowego.

3.1 Doradztwo zawodowe w Resorcie Edukacji (poradnie psychologiczno-pedagogiczne, doradcy zawodowi oraz nauczyciele

planujący i realizujący zadania z zakresu doradztwa edukacyjno, zawodowego w szkole i placówce, poradnictwo w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, szkolne Ośrodki Kariery, poradnictwo zawodowe w szkołach wyŜszych, Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej)

3.2 Doradztwo zawodowe w SłuŜbach Zatrudnienia:- Powiatowe Urzędy Pracy;- Wojewódzkie Urzędy Pracy;- Ochotnicze Hufce Pracy;

4. Kształcenie doradców zawodowych.
5. Normy etyczne w pracy doradcy zawodowego.
6. Metody doradztwa zawodowego (porada indywidualna, porada grupowa, informacja zawodowa indywidualna, informacja zawodowa grupowa.
7. Krajowe organizacje doradcze.
8. Doradztwo zawodowe w krajach UE

Literatura podstawowa:

1. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, „System poradnictwa zawodowego w Polsce”, Zeszyt Informacyjno-Metodyczny Doradcy Zawodowego nr 46, Warszawa 2020r.
2. Studzińska E., "Europejskie drogowskazy - wybrane elementy doradztwa zawodowego w krajach Unii Europejskiej i w Polsce", Dolnośląskie Centrum Informacji Zawodowej i Doskonalenia Nauczycieli w Wałbrzychu i Warmińsko-Mazurski Zakład Doskonalenia Zawodowego w Olsztynie.
3. Kargulowa A., O teorii i praktyce poradnictwa, PWN, Warszawa 2006.

1. 4. Paszkowska - Rogacz: Warsztat pracy europejskiego doradcy kariery zawodowej. - Warszawa : Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej, 2002.

Literatura uzupełniająca:

1. Kwiatkowski M. S., Bogaj A., Baraniak B., (red.), Pedagogika pracy, WAiP, Warszawa 2007.
2. Wojtasik B., Warsztat doradcy zawodu. Aspekty pedagogiczno-psychologiczne, PWN, Warszawa 1997.
3. Bańka A., Zawodoznawstwo, doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy, PRINT-B, Poznań 1995.
4. Baraniak B., (red.), Współczesne problemy poradnictwa i edukacji zawodowej, IBE, Warszawa 2007.
5. Skłodowski H. Psychologiczna problematyka doradztwa zawodowego, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 1999 r.

10

Wyŝsza Szkoła Nauk Społecznych z siedzibą w Lublinie

SOCJOLOGIA

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Wiedza historyczna z zakresu szkoły średniej
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**HISTORIA MYŚLI SOCJOLOGICZNEJ I MYŚLI SPOŁECZNEJ**
Osoby prowadzące:	SYLWIA KOWALSKA-MYŚLIWIECKA (dr n.hum.)

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne** w/k - ćw/k	**studia niestacjonarne** w/k - ćw/k	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	4
Praca własna studenta:		70	

Cele modułu:	**Przekazanie studentowi w sposób przystępny i logiczny historii dyscypliny i jej społecznego zakorzenienia. Nauczenie dostrzegania i interpretowania historycznych źródeł oraz sporów teoretycznych prowadzonych we współczesnej socjologii.**

Efekty kształcenia:	-	-	

Wiedza: Student posiada wiedzę z zakresu historii myśli socjologicznej i myśli społecznej. Posiada wiedzę na temat najwaŜniejszych doktryn socjologicznych i społecznych oraz posiada wiedzę o przedstawicielach nauk społecznych i socjologicznych i ich znaczeniu dla współczesnej nauki.

Umiejętności: Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę historyczną w rozwaŜaniach o współczesności. Student rozumie historyczne zjawiska zachodzące w naukach społecznych i wykorzystuje je przy analizie zjawisk współczesnych;

Wykład/wyjaśnienie; dyskusja; wykład konwencjonalny; wykład komentujący;

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin pisemny

Umiejętności: egzamin pisemny

Kompetencje społeczne: egzamin pisemny

Kompetencje społeczne: Student potrafi samodzielnie uzupełniać wiedzę z zakresu historii nauk społecznych i analizować teksty socjologiczne.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Treści programowe:

Pre-socjologiczna myśl społeczna; Socjologiczny pozytywizm – A. Comte; Socjologia historyczna A. de Tocqueville'a; Socjologiczny ewolucjonizm (Herbert Spencer); Wątki socjologiczne w systemie K. Marksa; Odmiany psychologizmu w socjologii (Gustave Le Bon, Gabriel Tarde, V. Pareto); Socjologiczne implikacje psychoanalizy Z. Freuda; Socjologia E. Durkheima; Program socjologii humanistycznej W. Dilthey'a; Antynaturalizm W. Windelbanda i H. Rickerta; F. Tönniesa „wspólnota" i „społeczeństwo"; G. Simmla koncepcja „socjologii formalnej"; Socjologia rozumiejąca M. Webera; Koncepcje socjologiczne F. Znanieckiego; Socjologia amerykańska i jej intelektualne podłoŜe; Interakcjonizm symboliczny G. H. Meada; Szkoła Chicagowska i jej socjologia empiryczna; Polska socjologia z przełomu XIX i XX wieku.

Literatura podstawowa:

1. Szacki J., *Historia myśli socjologicznej*, PWN, Warszawa 2006.
2. Ritzer G., *Klasyczna teoria socjologiczna*, Zysk i S-ka, Poznań 2004.

Literatura uzupełniająca:

1. Turner J.H., *Struktura teorii socjologicznej*, PWN, Warszawa 1985.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Wiedza historyczna z zakresu szkoły średniej		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**HISTORIA MYŚLI SOCJOLOGICZNEJ I MYŚLI SPOŁECZNEJ**		
Osoby prowadzące:	SYLWIA KOWALSKA-MYŚLIWIECKA (dr n. hum.)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	3
Praca własna studenta:		45	
Cele modułu:	**Przekazanie studentowi w sposób przystępny i logiczny historii dyscypliny i jej społecznego zakorzenienia. Nauczenie dostrzegania i interpretowania historycznych źródeł oraz sporów teoretycznych prowadzonych we współczesnej socjologii.**		

Efekty kształcenia:	-	-

Wiedza: Student posiada wiedzę z zakresu historii myśli socjologicznej i myśli społecznej. Posiada wiedzę na temat najwaŜniejszych doktryn socjologicznych i społecznych oraz posiada wiedzę o przedstawicielach nauk społecznych i socjologicznych i ich znaczeniu dla współczesnej nauki.

Umiejętności: Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę historyczną w rozwaŜaniach o współczesności. Student rozumie historyczne zjawiska zachodzące w naukach społecznych i wykorzystuje je przy analizie zjawisk współczesnych.

Kompetencje społeczne: Student potrafi samodzielnie uzupełniać wiedzę z zakresu historii nauk społecznych i analizować teksty socjologiczne.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia/pogadanka; wyjaśnienie; dyskusja; praca z tekstem; metody zajęć praktycznych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaleczenie ustne

Umiejętności: zaliczenie ustne; obecność na zajęciach; aktywne uczestnictwo w zajęciach; umiejętność analizy i interpretacji tekstów socjologicznych.

Kompetencje społeczne: zaliczenie ustne

Treści programowe:

Pre-socjologiczna myśl społeczna; Socjologiczny pozytywizm – A. Comte; Socjologia historyczna A. de Tocqueville'a; Socjologiczny ewolucjonizm (Herbert Spencer); Wątki socjologiczne w systemie K. Marksa; Odmiany psychologizmu w socjologii (Gustave Le Bon, Gabriel Tarde, V. Pareto); Socjologiczne implikacje psychoanalizy Z. Freuda; Socjologia E. Durkheima; Program socjologii humanistycznej W. Dilthey'a; Antynaturalizm W. Windelbanda i H. Rickerta; F. Tönniesa „wspólnota" i „społeczeństwo"; G. Simmla koncepcja „socjologii formalnej"; Socjologia rozumiejąca M. Webera; Koncepcje socjologiczne F. Znanieckiego; Socjologia amerykańska i jej intelektualne podłoŜe; Interakcjonizm symboliczny G. H. Meada; Szkoła Chicagowska i jej socjologia empiryczna; Polska socjologia z przełomu XIX i XX wieku.

Literatura podstawowa:

1. Szacki J., *Historia myśli socjologicznej*, PWN, Warszawa 2006.
2. Ritzer G., *Klasyczna teoria socjologiczna*, Zysk i S-ka, Poznań 2004.

Literatura uzupełniająca:

1. Turner J.H., *Struktura teorii socjologicznej*, PWN, Warszawa 1985.
2. Sztompka P., M. Kucia, Socjologia – lektury, Znak, Warszawa 2005.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**ANTROPOLOGIA KULTUROWA**
Osoby prowadzące:	KRYSTYNA SZPAK-LIPIŃSKA (dr n. hum.)

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	4
Praca własna studenta:		70	

Zapoznanie studentów ze specyfiką dyscypliny – przedmiotem, zakresem badań, nurtami i obszarami badań antropologii kulturowej na tle najwaŜniejszych szkół i ich przedstawicieli w

Cele modułu:

ujęciu rozróŜnienia świata natury do kultury; uwraŜliwienie studentów na kwestie róŜnorodności kulturowej i spojrzenie na własną kulturę i historię z dystansu.

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student opisuje miejsce i znaczenie antropologii kulturowej wśród nauk społecznych i humanistycznych oraz charakteryzuje kierunki rozwoju i metodologię antropologii. Student posługuje się podstawową terminologią antropologiczną, zwłaszcza związaną z dziedzictwem duchowym, materialnym i społecznym człowieka. Definiuje podstawowe kategorie z zakresu antropologii kulturowej. Student prezentuje uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu antropologii. Student wyjaśnia świadomość natury, właściwości, złoŜoności i zmienności języka w kontekście stosunków społecznych

Umiejętności: Student w dyskusji umiejętnie posługuje się wiedzą dotyczącą ujęć teoretycznych, paradygmatów badawczych i pojęć z zakresu antropologii kulturowej. Student rozpoznaje róŜne rodzaje wytworów kultury (materialnej, duchowej i społecznej) oraz dokonuje ich krytycznej analizy i interpretacji w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno- kulturowym. Student analizuje zjawiska kulturowe w kategoriach antropologicznych z uwzględnieniem szerszego kontekstu strukturalnego i politycznego. Student rozpoznaje, analizuje i podaje krytyce przemiany zachodzące we współczesnym świecie kulturowym i potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę w tym zakresie. Student rozpoznaje i weryfikuje funkcjonujące w świadomości społecznej stereotypy i uprzedzenia etniczne, rasowe oraz płciowe.

Kompetencje społeczne: Student rozumie i szanuje róŜnorodność kulturową człowieka. Student wykazuje sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi w roli członka i lidera zespołu. Student angaŜuje się w działania grupy, przestrzega poczynionych ustaleń. Student rozumie potrzebę
uczenia się przez całe Ŝycie, w tym takŜe w zakresie zdobywania i pogłębiania wiedzy na temat dziejów i dorobku kultury materialnej, społecznej i duchowej.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia wspomagane w prezentację multimedialną, analiza tekstów źródłowych z dyskusją, praca w grupach.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie pisemne z treści przedstawionych na wykładzie oraz znajomości lektur obowiązkowych

Umiejętności: zaliczenie skonstruowane tak, by sprawdzić stopień opanowania wiedzy przez studenta ale takŜe rozumienie jej i umiejętności zastosowania do analizy zjawisk sygnalizowanych w efektach kształcenia.

Kompetencje społeczne: praca w grupach podczas ćwiczeń, analizowanie tekstów źródłowych.

Treści programowe:

1. Antropologia kulturowa jako nauka. Miejsce antropologii kulturowej wśród innych dyscyplin z zakresu nauk społecznych i humanistycznych.
2. Podstawowe problemy badawcze, specyfika metodologii badań antropologicznych.
3. Główne szkoły i kierunki w antropologii kulturowej. Ewolucjonizm; Dyfuzjonizm; Historyzm; Funkcjonalizm; Funkcjonalizm strukturalny; Psychokulturalizm; Neoewolucjonizm i materializm kulturowy; Strukturalizm; Okres krytyczny: fenomenologia, etnometodologia, poststrukturalizm i postmodernizm
4. Antropologiczne i potoczne interpretacje pojęcia kultura. Kultura a cywilizacja.
5. Człowiek – wspólnota natury ludzkiej i rozmaitość kulturowa.
6. Dynamika kulturowa – ciągłość i zmiana. Dziedzictwo kulturowe.
7. Elementy kultury – wartości, normy, symbole, wzory kultury.
8. Język i antropologia.
9. Osobowość i płeć kulturowa.
10. Rytuały, mity, legendy, opowieści ludowe.
11. Wierzenia i światopogląd. Magia i religia.
12. Charakterystyka głównych kręgów kulturowych we współczesnym świecie.
13. Czas i przestrzeń w kulturze.
14. Wpływ globalizacji na zjawiska i procesy kulturowe w świecie.
15. Europejskie kultury narodowe w perspektywie integracji europejskiej.

Literatura podstawowa:

1. Burszta W. J, .*Antropologia kultury. Tematy, teorie, interpretacje*, Warszawa 1998.
2. Nowicka E., *Świat człowieka – świat kultury*, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca:

1. Gajda J., *Antropologia kulturowa.* Cz. 1: *Wprowadzenie do wiedzy o kulturze*, Toruń 2005.
2. Krawczak E., *Antropologia kulturowa, klasyczne kierunki, szkoły i orientacje*, Lublin 2006.
3. Nowicka E., *Świat człowieka – świat kultury. Systematyczny wykład problemów antropologii kulturowej*, Warszawa 1991.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Student ma dobry stan zdrowia oraz brak przeciwwskazań lekarskich do wykonywania ćwiczeń fizycznych. Student ma odpowiedni strój sportowy do wykonywania ćwiczeń fizycznych: dresy, koszulkę, spodenki, zmienne obuwie sportowe, ręcznik. Aktywnie i zaangaŝowaniem uczestniczy w zajęciach z dobrym nastawieniem psychofizycznym.
Nazwa modułu	**WYCHOWANIE FIZYCZNE**
(przedmiot lub grupa przedmiotów):	
Osoby prowadzące:	**STANISŁAW LIS (mgr)**

Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne** w/k - ćw/k	**studia niestacjonarne** w/k - ćw/k	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		**15**	**1**
Praca własna studenta:		**15**	

Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z całokształtem środków oraz metod pedagogicznych i sportowych wykorzystywanych w procesie kształcenia sprawności fizycznej. Rozwijanie sprawności fizycznej i ruchowej ćwiczących studentów, poprawę wydolności i postawy ciała w ćwiczeniach ogólno-usprawniających. Zapoznanie studentów z wieloma rodzajami gier i zabaw, stanowiących formę przyjemnego**

	współzawodnictwa przy równoczesnym rozwoju cech motorycznych. Zapoznanie studentów z przepisami sędziowskimi i regulaminami w piłce siatkowej, koszykówce w celu organizacji i przeprowadzenia zawodów sportowych.

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student zna zasady zdrowego trybu Ŝyciu. Student ma wiedzę z BHP i instrukcji wykonywania ćwiczeń na poszczególnych urządzeniach i przyrządach sportowych w sali sportowej, gimnastycznej, siłowni, stadionie, rozróŜnia, rozpoznaje sprawność ogólną, specjalną, cechy motoryczne. Student ma podstawową wiedzę w zakresie techniki, taktyki, przepisów gry w piłce siatkowej, koszykówce oraz wiedzę ogólną o ćwiczeniach na siłowni.

Umiejętności: Student potrafi wykorzystać technikę i taktykę w grze (podania, chwyty, odbicia, poruszanie się po boisku), potrafi zorganizować zawody sportowe w piłce siatkowej, koszykówce i na siłowni (uginania, podciągania na drąŜku). Potrafi wskazać błędy poczynione podczas gier zespołowych.

Kompetencje społeczne: Student ma świadomość poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych w czasie wykonywania powierzonych zadań, troszczy się o pozytywną postawę wobec szeroko rozumianej kultury fizycznej, zwłaszcza wychowania fizycznego.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Zajęcia w formie ścisłej, mieszanej, gra uproszczona, fragmenty gier, gra szkolna, właściwa.

Pokaz, objaśnienie. Metoda zabawowa, zadaniowa, bezpośredniej celowości ruchu. Metoda nauczania ruchu częściami i kombinowana.

Metoda obwodowo- stacyjna, tor przeszkód, metoda treningowa.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Zaliczenie z oceną

Umiejętności: Sprawdzian sprawności ogólnej, obserwacje. Sprawdzian i testy sprawności specjalnej

Kompetencje społeczne: Sprawdzian sprawności ogólnej, obserwacje. Sprawdzian i testy sprawności specjalnej

Treści programowe:

Siatkówka

1. Zajęcia organizacyjne-regulamin zajęć, BHP na zajęciach wychowania fizycznego i zawodach.

2. Nauka odbić piłki sposobem górnym, dolnym w postawie wysokiej, niskiej. Ćwiczenia w formie ścisłej w dwójkach. Gra szkolna.

3. Metodyka nauczania zagrywki: zagrywka sposobem dolnym, zagrywka sposobem górnym. Ćwiczenia w formie ścisłej i zabawowej. Gra szkolna.

4. Doskonalenie odbić piłki sposobem górnym, dolnym w dwójkach-forma ścisła i zabawowa. Gra właściwa. Sędziowanie. 5. Nauka i doskonalenie ataku, nauka naskoku, prowadzenie ręki do zbicia piłki, plasowane zbicie, kiwnięcie. Nauka

---

techniki zastawienia, poruszanie się przy siatce-krok dostawny, biegowy, skrzySny. Gra właściwa. Sędziowanie.

Piłka noSna (futsal)

1. Technika indywidualna i zespołowa. Przyjęcie piłki(L- P noga), gra głową. Gra mała 5x5.
2. Taktyka indywidualna i zespołowa, doskonalenie obrony, ataku fragmenty gier. Gra szkolna. Sędziowanie.
3. Gra szkolna- stałe fragmenty –doskonalenie. Sędziowanie.
4. Gra właściwa z wykorzystaniem dotychczasowej techniki. Sędziowanie.
5. Gra właściwa. Sędziowanie.

Ćwiczenia ogólno-usprawniające – siłownia

1. Ćwiczenia wzmacniające mm RR na ławeczce prostej, skośnej z hantlami, sztangą, modlitewnik.
2. Ćwiczenia wzmacniające mm klatki piersiowej: wyciskanie sztangi w leSeniu na ławeczce prostej, skośnej.
3. Ćwiczenia wzmacniające mięśnie nóg: wspięcia, wstępowanie z obciąSeniem i bez obciąSenia, półprzysiady, przysiady.
4. Ćwiczenia mięśni brzuch- mm prostych, mm skośnych- praca mieszana: w leSeniu na plecach, ławce ukośnej, zwisie na drabinkach ,drąSku.
5. Ćwiczenia mięsni grzbietu: w leSeniu przodem skłony tułowia do góry, skręty boczne, unoszenie nóg do góry, ćwiczenia dynamiczne i izometryczneomówienie czynnego wypoczynku dla człowieka.

Literatura podstawowa:

1. Andrzej Nowakowski – Wychowanie Fizyczne
2. Sławomir Drozd – Analiza i ocena sprawności motorycznej

Literatura uzupełniająca:

1. Janusz Iskra – Lekkoatletyka.

1 rok

Semestr letni

Punkty ECTS	Nazwa przedmiotu (liczba godzin)	
3	Psychologia ogólna (W) - Egzamin	**10**

3	Psychologia rozwoju człowieka (W) - Egzamin	**10**
3	Psychologia osobowości (W) - Wpis	**30**
3	Logika i ogólna metodologia nauk (W) - Egzamin	**10**
3	Ekonomia (W) - Egzamin	**30**
3	Informatyka (ĆW) - Zaliczenie	**30**
3	Język angielski (ĆW) - Zaliczenie	**30**
2	Elementy psychoterapii (K) - Zaliczenie	**30**
3	Filozofia społeczna (W) - Zaliczenie	**10**
3	Systemy, struktury i procesy społeczne w róŜnych perspektywach teoretycznych (W) - Zaliczenie	**30**
1	Wychowanie fizyczne (CW) - Zaliczenie	**15**

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA OGÓLNA**		
Osoby prowadzące:	ANNA SKIERT (dr n. hum.)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	3
Praca własna studenta:		65	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z problematyką psychologii ogólnej, oraz zasadniczymi prawidłowościami Ŝycia psychicznego człowieka, zwracając uwagę na procesy poznawcze i ich role w Ŝyciu człowieka, emocje i motywacje oraz osobowość.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: student zna problematykę psychologii ogólnej, potrafi wymienić procesy poznawcze, i je scharakteryzuje, opisze rolę emocji i motywacji w Ŝyciu człowieka.

Umiejętności: student potrafi zastosować wiedzę z psychologii ogólnej w róŜnych sytuacjach Ŝyciowych, przeanalizuje czynniki mające wpływ na kształtowanie się procesów poznawczych.

Kompetencje społeczne: student jest zdolny do oceny własnej osobowości, wykazuje kreatywność i moŜliwości współpracy w grupie, jest komunikatywny i odpowiedzialny za swoje zachowanie.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład konwersatoryjny. Wykład z prezentacją multimedialną

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin pisemny- test wiadomości.

Umiejętności: kolokwium podsumowujące po kaŜdym wykładzie konwersatoryjnym.

Kompetencje społeczne: oceny cząstkowe – za czynny udział w trakcie zajęć.

Treści programowe:

1. Psychologia ogólna: definicja, zakres psychologii ogólnej, metody badań.
2. Procesy poznawcze: narządy zmysłów, wyobraźnia i wyobraŜenia, spostrzeganie, pamięć, uwaga, myślenie, mowa i inteligencja, rola procesów poznawczych w Ŝyciu człowieka.
3. Emocje i motywacje: emocje - rodzaje emocji i ich rola, motywacje, potrzeby – hierarchia potrzeb wg. Maslova.
4. Osobowość: definicja- elementy osobowość, temperament, charakter, indywidualność, czynniki mające wpływ na kształtowanie się osobowość.

Literatura podstawowa:

1. Maruszewski T, Psychologia poznania, Gdańsk 2011.
2. Matusewicz Cz, Wprowadzenie do psychologii Warszawa, 2011.
3. Tomaszewski T, Psychologia ogólna, Warszawa 1995.

Literatura uzupełniająca:

1. Aronson E., Człowiek istota społeczna, Warszawa 1978.
2. Ledzińska M, Rudkowska G, Wrona L, Psychologia współczesna oczekiwania i rzeczywistość, Kraków 2005.
3. Mietzel G. Wprowadzenie do psychologii
4. Sernberg J., Psychologia poznawcza. Warszawa 2001.
5. M.Talarkowska, A.Florkowski, P.Gałecki, Podstawy psychologii, Wrocław 2011.
6. Strelau J, Red. Psychologia. Podręcznik akademicki, T. 1,2,3, Gdańsk 2003.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające (wymagania wstępne):	Psychologia ogólna; podstawy wiedzy o funkcjonowaniu organizmu ludzkiego z zakresu szkoły ponadgimnazjalnej.		
Nazwa modułu (przedmiotu lub przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA ROZWOJU CZŁOWIEKA**		
Osoba/osoby prowadzące zajęcia:	MAGDALENA WIŚNIOWIECKA (dr n. hum.)		
Forma studiów (liczba godzin/punktów ECTS):	**studia stacjonarne** **w/k - k/ćw**	**studia niestacjonarne** **w/k - k/ćw**	**liczba punktów** **ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	3
Praca własna studenta:		65	
Cele modułu:	**Wprowadzenie podstawowych terminów dotyczących rozwoju. Zapoznanie z głównymi czynnikami i mechanizmami zmian rozwojowych. Ukazanie wzajemnych powiązań rozwoju zawodowego z osiągnięciami rozwojowymi w innych sferach. Przedstawienie róŜnych perspektyw teoretycznych w podejściu do rozwoju kariery zawodowej. Charakterystyka okresów Ŝycia człowieka i sfer rozwoju z akcentem na zjawiska znaczące dla rozwoju zawodowego. Rozumienie rozwoju zawodowego jako procesu normatywnego i wyodrębnienie głównych okresów rozwoju zawodowego w Ŝyciu człowieka. Wskazanie na moŜliwości stymulacji i wspierania rozwoju.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Definiuje podstawowe terminy związane z rozwojem człowieka. Wymienia i opisuje czynniki oraz mechanizmy rozwojowe. Charakteryzuje okresy Ŝycia i rozwoju człowieka. Wyjaśnia związek rozwoju zawodowego z rozwojem w innych sferach. RozróŜnia i objaśnia podstawowe teorie rozwoju zawodowego. Zna moŜliwości profilaktyki i stymulowania rozwoju człowieka w róŜnych sferach.

Umiejętności: Dostrzega i dokonuje interpretacji zjawisk związanych z rozwojem człowieka. Wykorzystuje podstawową wiedzę teoretyczną do opisu i analizowania konkretnych uwarunkowań i procesów rozwojowych. Posiada umiejętność prognozowania konkretnych procesów i zjawisk rozwoju człowieka. Posługuje się normami rozwojowymi.

Kompetencje społeczne: Potrafi komunikować się z otoczeniem i przekazywać podstawową wiedzę na temat prawidłowości i uwarunkowań rozwoju człowieka. Jest przygotowany do pracy w instytucjach, mających na celu wspieranie rozwoju człowieka. Potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład (wykład z prezentacją multimedialną)

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin pisemny

Umiejętności: egzamin pisemny

Kompetencje społeczne: egzamin pisemny

Treści programowe:

1. Przedmiot, problemy i cele współczesnej psychologii rozwoju człowieka.
2. Czynniki i mechanizmy zmian rozwojowych.
3. Periodyzacja i krótka charakterystyka okresów Ŝycia człowieka.
4. Miejsce rozwoju zawodowego w ogólnym rozwoju człowieka – podstawa wyodrębnienia psychologii rozwoju zawodowego jako oddzielnego działu psychologii.
5. Związki rozwoju zawodowego z rozwojem pozostałych funkcji psychicznych.
6. Koncepcje rozwoju zawodowego: koncepcje cech (Eysenck, Cattell, Allport, Persons); koncepcja instrumentalna (satysfakcji z pracy) – Vroom, Green, Lawler i Porter; koncepcja potrzeb Hoppocka w oparciu o ogólną teorię potrzeb Masłowa; koncepcja harmonii; koncepcja R oe – koncepcja wydatkowania energii (osobowościowa teoria wyboru kariery); koncepcja zachowań zawodowych Hollanda (teoria typologiczna); koncepcja wyboru i decyzji Ginzberga (rozwojowa teoria zachowań zawodowych); koncepcja Supera (koncepcja multipotencjalności rozwoju zawodowego).
7. Stadia rozwoju zawodowego: okresy wyboru zawodu wg Ginzberga; Charakterystyk astadiów rozwoju zawodowego w koncepcji Supera.

Literatura podstawowa:

Literatura uzupełniająca:

1.
2.

1. Przetacznik-Gierowska M., Tyszkowa M. (2000): Psychologia rozwoju człowieka. T.1. Zagadnienia ogólne; Warszawa, Wyd. Nauk. PWN.

Bee H. (2004): Psychologia rozwoju człowieka. Poznań; Zysk i S-ka Wydawnictwo .
Czarnecki K. (1985): Rozwój zawodowy człowieka. Warszawa; Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych .

3. Harwas-Napierała B., Trempała J. (2001): Psychologia rozwoju człowieka. T.2. Charakterystyka okresów Ŝycia człowieka; Warszawa; Wyd. Nauk. PWN .
4. Harwas-Napierała B., Trempała J. (2002): Psychologia rozwoju człowieka. T.3. Rozwój funkcji psychicznych; Warszawa; Wyd. Nauk. PWN.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	**-**
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA OSOBOWOŚCI**
Osoby prowadzące:	ANNA SZCZEPIŃSKA (mgr)

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	3
Praca własna studenta:		45	

Cele modułu:	**Zapoznanie z psychologią jako nauką i z miejscem psychologii osobowości wśród innych działów psychologii. Scharakteryzowanie przedmiotu i celów nauki o osobowości. Zapoznanie róŜnymi sposobami definiowania osobowości. Wprowadzenie w strukturę i organizację podstawowych komponentów osobowości. Uświadomienie róŜnic między osobowością dziecka i człowieka dorosłego. Szczegółowe zaznajomienie z głównymi elementami osobowości. Zapoznanie z kryteriami dojrzałej osobowości. Rozumienie struktury, funkcjonowania, rozwoju i patologii osobowości w świetle głównych teorii psychologicznych: Koncepcje** **cech i teorii czynnikowych- Teorie:G. Allporta, R.B. Cattella, H.J. Eysencka, Pięcioczynnikowy model osobowości „wielka piątka" P.T Costy i R.McCrae. Teorie psychoanalityczne: psychoanaliza Freuda, Psychologia analityczna C.G Junga, psychologia indywidualna A. Adlera, psychologia kulturowa E. Fromma, teoria K. Horney. Psychologia humanistyczna - teorie: samoaktualizacji i hierarchia potrzeb wg. A. Maslowa, fenomenologiczna C. Rogersa i załoŜenia terapii skoncentrowanej na kliencie. Psychologia egzystencjalna – myśl L. Binswangera, analiza egzystencjalna i logoterapia V. E. Frankla.**

Efekty kształcenia:

Wiedza: ma podstawową wiedzę o charakterze psychologii, w tym psychologii osobowości jej miejscu w systemie nauki i relacjach do innych nauk; posiada podstawową wiedzę o człowieku i jego osobowości, a w szczególności jako podmiocie konstytuującym struktury społeczne i zasady ich funkcjonowania, a takŜe działających w tych strukturach; zna rolę wpływu środowiska na rozwój osobowości

człowieka i kształtowanie jego poszczególnych struktur; zna metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych niezbędnych do przeprowadzenia diagnozy psychologicznej; ma wiedzę o normach i regułach moralnych i etycznych oraz rządzących nimi prawidłowościami oraz o ich źródłach, naturze, zmianach i sposobach

działania; zna ogólne zasady indywidualnego rozwoju, wykorzystując zdobytą wiedzę z psychologii osobowości z uwzględnieniem cech przydatnych do wykonywanego w przyszłości zawodu.

Umiejętności: potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne w zakresie dziedziny socjologii; potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych w zakresie socjologii; potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych; prawidłowo posługuje się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami moralnymi w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu socjologii; wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej; analizuje proponowane rozwiązania i proponuje w tym zakresie odpowiednie rozstrzygnięcia; posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych.

Kompetencje społeczne: rozumie potrzebę uczenia się przez całe Ŝycie; potrafi odpowiednio określić priorytety słuŜące realizacji określonych przez siebie lub innych zadania; prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywanym zawodem; potrafi uzupełnić i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Wykonanie pracy zaliczeniowej

Umiejętności: Wykonanie pracy zaliczeniowej

Kompetencje społeczne: Wykonanie pracy zaliczeniowej

Treści programowe:

1. Przedmiot i cele psychologii jako nauki, w tym psychologii osobowości.
2. RóŜne rodzaje definicji osobowości.
3. Struktura osobowości: (komponenty osobowości;, organizacja osobowości;, osobowość dziecka i dorosłego człowieka).
4. Charakterystyka głównych elementów struktury osobowości: (charakter, temperament, uczucia, nastrój, afekty, cecha, self, ja) 5. kryteria dojrzałej osobowości.

6. Wybrane teorie osobowości: Koncepcje cech i teorie czynnikowe (Teoria G. Allporta, Teoria R. B. Cattella, Teoria H. J. Eysencka, Pięcioczynnikowy model osobowości *wielka piątka* P.T. Costy i R. McCrae). Teorie psychoanalityczne (Psychoanaliza S. Freuda, Psychologia analityczna C. G. Junga, Psychologia indywidualna A. Adlera, Psychologia kulturowa E. Fromma, Teoria K. Horney). Psychologia humanistyczna: (Teoria samoaktualizacji i hierarchia potrzeb wg. A. Maslowa, Fenomenologiczna teoria C. Rogersa i

załoŜenia terapii skoncentrowanej na kliencie) Psychologia egzystencjalna (Myśl L. Binswangera,, Analiza egzystencjalna i logoterapia V. E. Frankla)

Literatura podstawowa:

1. Oleś P.K. *Wprowadzenie do psychologii osobowości;* Wydawnictwo Naukowe Scholar; Warszawa 2008.
2. Hall C.S., Lindzey G. *Teorie osobowości; ;* PWN; Warszawa1990.

Literatura uzupełniająca:

1. Drat – Juszczak K. *Teorie osobowości – podejście psychodynamiczne i humanistyczne.* W Strelau. J (red.) *Psychologia. Podręcznik akademicki T. 2;* GWP; Gdańsk 2001.
2. Dudek Z.W. *Podstawy psychologii Junga. Od psychologii głębi do psychologii inegralnej;* ENETEIA Wydawnictwo Psychologii i Kultury; Warszawa 2002.
3. Freud Z. *Wstęp do psychoanalizy;* PWN; Warszawa 1982.
4. Łukaszewski W. *Osobowość: Struktura i funkcje regulacyjne;* PWN; Warszawa 1984.
5. Maslow A.H. *Motywacja i osobowość;* Instytut Wydawniczy PAX; Warszawa 1990.
6. Oleś P.K. *Rozwój osobowości.* W: Harwas – Napierała B., Trempała J. (red.): *Psychologia rozwoju człowieka.* T. 3; PWN; Warszawa 2002.
7. Pervin L.A. , John O.P. *Osobowość: Teoria i badania;* Wdawnictwo UJ; Kraków 2002.

20

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**LOGIKA OGÓLNA I METODOLOGIA NAUK**		
Osoby prowadzące:	PAWEŁ GONDEK (dr n. hum.)		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	3
Praca własna studenta:		65	
Cele modułu:	**Zapoznanie studenta z podstawową wiedzą z zakresu logiki i ogólnej metodologii nauk. Przedmiot wykładu i związany z nim cel poznawczy koncentruje się wokół podstawowych zagadnień z zakresu logicznej teorii języka (semiotyki) oraz logiki nauki.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię i teorię z zakresu logiki i ogólnej metodologii nauki.

Umiejętności: Potrafi wskazać na podstawowe kategorie logiczne i metodologiczne, rozpoznawać błędy logiczne oraz dbać o poprawność wypowiedzi naukowych.

Kompetencje społeczne: posiada świadomość roli logiki w kształtowaniu krytycznego myślenia oraz sprawności w komunikacji naukowej.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład konwersatoryjny

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Egzamin ustny

Wiedza: student posiada ogólną wiedzę, obejmującą terminologię i teorię z zakresu logiki i ogólnej metodologii nauki.

Umiejętności: student potrafi posługiwać się podstawowymi kategoriami logicznymi i metodologicznymi, rozpoznawać błędy logiczne oraz dbać o poprawność wypowiedzi naukowych.

Kompetencje społeczne: Student posiada świadomość roli logiki w kształtowaniu krytycznego myślenia oraz sprawności w komunikacji naukowej.

Treści programowe:

Wykład ma za zadanie wskazać na interdyscyplinarny i pragmatyczny charakter wiedzy logicznej oraz na jej znaczenie dla metodycznego kształtowania i porządkowania umiejętności związanych z pracą naukową. W ramach wykładu zostaną poruszone następujące zagadnienia: 1. Miejsce logiki wśród nauk,

2. Logika języka (semiotyka) i tu: rozumienie języka i funkcje wyraŜeń językowych, kategorie wyraŜeń językowych, błędy wyraŜeń językowych, 3. Elementy teorii definicji, 4. Teoria rozumowań, 5. Elementy metodologii nauk

Literatura podstawowa:

1. K. Ajdukiewicz, Logika pragmatyczna, Warszawa 1975.
2. Z. Ziembiński, Logika praktyczna, Warszawa 2002.
3. S. Kamiński, Nauka i metoda. Pojęcie nauki i klasyfikacja nauk, Lublin 1992.

Literatura uzupełniająca:

1. K. Szymanek, Sztuka argumentacji. Słownik terminologiczny, Warszawa 2001.
2. Logika formalna. Zarys encyklopedyczny z zastosowaniem do informatyki i lingwistyki, pod red. W. Marciszewskiego, Warszawa 1987.
3. W. A. Pogorzelski, Elementarny słownik logiki formalnej, Białystok 1992.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu/przedmiot lub grupa przedmiotów:	**EKONOMIA**		
Osoby prowadzące:	HENRYK SZYMUSIAK (dr hab.)		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	3
Praca własna studenta:		45	
Cele modułu:	· **Zapoznanie stude ıtów z podstawowymi pojęciami ekonomicznymi** · **Zapoznanie awową wiedzą na tematy związane z makro- i mikroekonomią ıdentó** · **Zapoznanie rynkiem i w z prawami rządzącymi funkcjonowaniem współcz esnej gospodarki** · **Zapoznanie studentów z mi zagadnieniami polityki gospodarczej** · **Ukształtowanie u studentó N umiejętności dostrzegania róŜnorodnych uwarunkowań e onomicznych i poza ekonomicznych w rzeczywistości gospodarczej.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza:

[redacted]

Student zna podstawowe pojęcia ekonomiczne

Student posiada podstawową wiedzę na tematy związane z makro- i mikroekonomią

Student zna prawa rządzące rynkiem i funkcjonowaniem współczesnej gospodarki

Student zna wybrane zagadnienia polityki gospodarczej

Umiejętności:

Student rozumie funkcjonowanie gospodarki rynkowej potrafi korzystać z nabytej wiedzy we własnych wyborach ekonomicznych
Student lepiej rozumie bieŜące wydarzenia gospodarcze w Polsce i na Świecie
Student dostrzega róŜnorodne uwarunkowania ekonomiczne i poza ekonomiczne w rzeczywistości gospodarczej

Kompetencje społeczne:

Student docenia potrzebę uczenia się przez całe Życie i współdziałania z innymi w szybko zmieniającej się rzeczywistości gospodarczej

Student podejmuje dyskusję zapytany o jego ocenę dotyczącą bieŜących wydarzeń gospodarczych

Forma zajęć/metody dydaktyczne:			

Wykład z prezentacją multimedialną

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:		

Wiedza: egzamin pisemny
[redacted]
Umiejętności: egzamin pisemny
[redacted]
Kompetencje społeczne: obserwacja i ocena bieŜąca aktywności studenta podczas zajęć

Treści programowe:			

1. Współczesne ujęcie przedmiotu ekonomii, środki działalności gospodarczej.
2. Pojęcia i prawa ekonomii, ekonomia a inne nauki.
3. Mikroekonomia. Makroekonomia.
4. Podmiot gospodarczy i proces gospodarowania.
5. Rodzaje systemów gospodarczych.
6. Rynek i jego elementy: pojęcie i struktura rynku, rodzaje rynku, determinanty popytu, determinanty podaŜy, równowaga rynkowa, funkcje cen.
7. Inflacja: pojęcie i przyczyny inflacji, pomiar inflacji, inflacja w Polsce.
8. Tworzenie i podział dochodu narodowego w gospodarce rynkowej.
9. Wzrost gospodarczy: bariery i czynniki wzrostu gospodarczego, metody mierzenia wzrostu gospodarczego, PKB jako miernik produkcji.
10. Cykliczność w procesie wzrostu gospodarczego: teoria cyklu koniunkturalnego, fazy cyklu koniunkturalnego i ich przebieg, interwencjonizm państwa a cykle koniunkturalne.
11. Rynek pracy: pojęcie i uwarunkowania zatrudnienia, gospodarowanie zasobami siły roboczej, rodzaje bezrobocia, przyczyny bezrobocia, skutki ekonomiczne i społeczne bezrobocia, pomiar bezrobocia.

Literatura podstawowa:

1. R. Milewski. E. Kwiatkowski; Podstawy ekonomii, PWN, Warszawa 2006.
2. B. Czarny; Podstawy ekonomii. PWE, Warszawa 2006.
3. T. Sowell; Ekonomia stosowana, Wydawca: Fijor, Warszawa 2005.

4. W Samuelson; Ekonomia MenadŜerska, PWE, Warszawa 2007.

5. Z. Narski; Ekonomia społeczna, Wydawca A. Marszałek, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca:

-

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**INFORMATYKA**		
Osoby prowadzące:	MIROSŁAW BERNAT (mgr)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	3
Praca własna studenta:		45	
Cele modułu:	**Celem zajęć jest zapoznanie s udentów z obsługą komputera w środowisku Windows oraz zd ıbycie umiejętności swobodnego posługiwanie się, standardowymi aplikacjami jakim są składni ıi pakietu Office oraz poznanie ıodstaw tworzenia stron www.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student zna zasady prawidłowej obsługi sprzętu komputerowego, bezpiecznego korzystania z Internetu oraz posiada znajomość obsługi, a takŜe zastosowania poszczególnych elementów pakietu Microsoft Office.

Umiejętności: Student przygotowuje profesjonalnie wyglądający dokument, pracę naukową, wzbogaconą o grafikę tabele i wykresy, posługuje się programem Excel w celu przeprowadzenia obliczeń, posortowania, odszukania danych, stworzenia wykresów, potrafi stworzyć prostą stronę WWW, przygotowuje prezentację w programie Power Point

Kompetencje społeczne: Praca w grupach, mająca na celu realizację projektów własnego pomysłu, stanowiących podsumowanie modułów tematycznych realizowanych na ćwiczeniach

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium przeprowadzonego na ostatnich zajęciach.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia:

1. Studenci pracują indywidualnie przy stanowiskach komputerowych z odpowiednim oprogramowaniem i dostępem do Internetu, przy aktywnej pomocy prowadzącego.
2. Studenci pracują w małych grupach (2 – 3 osobowych) w celu zrealizowania projektów własnego pomysłu, stanowiących podsumowanie modułów tematycznych realizowanych na ćwiczeniach.

Umiejętności: Studenci uczestniczą aktywnie w ćwiczeniach wykonując zadania zaproponowane przez prowadzącego.

Kompetencje społeczne: Aktywna praca na ćwiczeniach, praca w grupach

Treści programowe:

Obsługa, na poziomie uŜytkownika, systemu Windows XP: podstawowe funkcje eksploratora Windows, standardowe aplikacje systemu Windows XP, tworzenie stron internetowych za pomocą programu Notatnik, przygotowanie dokumentów przy uŜyciu edytora Word; Excel – arkusz kalkulacyjny pojęcia podstawowe, Power Point – podstawowe funkcje, tworzenie prezentacji multimedialnych

Literatura podstawowa:

1. Stefańczyk M., Mejsner E., Kwiatkowski T., Jaskuła T., Informatyka dla ekonomistów, przykłady i ćwiczenia. Wydawnictwo UMCS, Lublin 2007.
2. Sokół R., Tworzenie stron WWW KURS, Helion, 2007.

Literatura uzupełniająca:

1. Ulrich L. A. , Microsoft Office 2003 PL, Jak zrobić wszystko korzystając z Office XP. Edition 2000, Kraków 2004.
2. Walkenbach J., Excel 2003 PL. Helion, Warszawa 2003.

Wyŝsza Szkoła Nauk Społecznych z siedzibą w Lublinie

SOCJOLOGIA

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	**STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA**
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**JĘZYK ANGIELSKI** (rok 1 semestr 2)
Osoby prowadzące:	ANETA SZUMOWSKA (mgr)

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	3
Praca własna studenta:		45	

Cele modułu:	**Celem kształcenia jest osią ;nięcie i/lub konsolidacja praktycznej znajomości języka angielskiego na poziomie zaawansowania B2.**

Efekty kształcenia:

Wiedza: W wyniku przeprowadzonych zajęć, student rozumie główny sens wypowiedzi sformułowanej wyraźnie, w języku standardowym, na temat mu znany, związany z pracą, szkołą, czasem wolnym itp. Rozumie najwaŜniejsze informacje w programach radiowych i TV dotyczące wydarzeń współczesnych lub tematów związanych z zainteresowaniami osobistymi lub zawodowymi, gdy mówi się dość wolno i wyraźnie.

Umiejętności: Potrafi zrozumieć teksty zawierające najczęściej uŜywane wyraŜenia związane z Ŝyciem codziennym i zawodowym. Rozumie opis wydarzeń, uczuć i Ŝyczeń zawartych w listach prywatnych. Radzi sobie w większości sytuacji, które mogą się zdarzyć w podróŜy po krajach danego obszaru językowego. Potrafi bez przygotowania uczestniczyć w rozmowach na tematy mu znane i go interesujące, lub odnoszące się do Ŝycia codziennego (np. rodzina, zainteresowania, praca, podróŜe i wydarzenia bieŜące). Potrafi łączyć wyrazy i wyraŜenia w prosty sposób, aby opisać doświadczenia i wydarzenia, swoje marzenia, nadzieje, ambicje.

Kompetencje Społeczne: Student potrafi podać przyczyny i wyjaśnienia, sformułować opinie i plany. Umie opowiedzieć jakąś

historię, oraz zrelacjonować treść filmu lub ksiąŜki, albo opisać swoje reakcje. Potrafi napisać prosty zwarty tekst na temat mu

znany lub go interesujący. Umie napisać list osobisty opisujący doświadczenia i wraŜenia

Forma zajęć/metody dydaktyczne

Ćwiczenia połączone z konwersatorium.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia

Wiedza: Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z rós̆nych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT). Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i us̆ytkować informacje z wykorzystaniem rós̆nych źródeł i sposobów. Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

Umiejętności: Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi us̆ywać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy us̆yciu rós̆nych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów w języku polskim i języku obcym.

Kompetencje społeczne: Potrafi pracować w zespole pełniąc rós̆ne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania.

Treści programowe:

Zakres tematyczny i słownictwo na zajęciach obejmuje następujące obszary:

- Rodzina
- Moje miejsce zamieszkania i styl s̆ycia
- Pieniądze
- Wakacje-Czas wolny-Podrós̆owanie
- Edukacja
- Praca i zawody
- Materiał leksykalno
- Materiał leksykalno-gramatyczny
- Czasy teraźniejsze
- Wyras̆anie przyszłości
- Czasy: porównanie form teraźniejszych, ciągłych i dokonanych;
- Present Simple i Present Continuous; Future Continuous;
- Wyras̆anie przeszłości-Simple Past

Czasy stosowane w opowiadaniu: Past Simple, Past Continuous, Past Perfect Simple **Literatura podstawowa:**

1. Speakout Elementary,Pearson.

Literatura uzupełniająca:

2. Total English Intermediate – Student's Book, Workbook 3.
   W. Prejbisz, Gramatyka języka angielskiego.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**

Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Podstawowe umiejętności komunikacyjne.		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**ELEMENTY PSYCHOTERAPII**		
Osoby prowadzące:	KATARZYNA CZUBAK (mgr)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	studia stacjonarne w/k - ćw/k	**studia niestacjonarne** w/k - **ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	2
Praca własna studenta:		30	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z teoretycznymi podstawami psychoterapii.**		

Efekty kształcenia:	
Wiedza: Student wyjaśnia i uzasadnia znaczenie psychoterapii w Ŝyciu współczesnego człowieka. Student omawia podstawowe nurty współczesnej psychoterapii. Student przedstawia róŜnice między załoŜeniami teoretycznymi podstawowych szkół psychoterapeutycznych. Student wymienia stosowane podstawowe techniki terapeutyczne. Umiejętności: Student analizuje przyczyny, przejawy wybranych problemów współczesnego człowieka. Student potrafi wskazać róŜnice terminologiczne w zakresie poznanych pojęć. Student rozpoznaje motywy skłaniające osoby do zgłaszania się do terapeutów. Student przewiduje główne efekty, które powinny być osiągnięte w terapiach określonych nurtów.	
Kompetencje społeczne: Student aktywnie włącza się w dyskusję nad omawianą problematyką. Student przejawia świadomość współczesnych zagroŜeń i problemów płynących z występujących błędów komunikacyjnych i innych trudnych, konfliktowych sytuacji w Ŝyciu człowieka. Student jest przekonany o roli prawidłowej komunikacji dla rozwoju kontaktów interpersonalnych. Student przejawia refleksyjny stosunek do swojej przyszłej odpowiedzialności zawodowej.	

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Praca w grupach, analiza tekstów z dyskusją, analiza zdarzeń przypadków – case studies, dyskusja, aktywność podczas zajęć, zaliczenie zadanej lektury.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie pisemne - kolokwium

Umiejętności: analiza wypowiedzi studenta

Kompetencje społeczne: analiza wypowiedzi studenta

Treści programowe:

1. Pojęcie zdrowia psychicznego: pojęcie zdrowia psychicznego jako brak zaburzeń psychicznych, zdrowie psychiczne jako struktury i funkcje zintegrowane, zdrowie psychiczne jako zdolność do działań produktywnych i efektywnych, zdrowie psychiczne jako zdolność do harmonijnego współŜycia z otoczeniem i do przekształcania tego otoczenia.
2. Łączenie róŜnych technik terapeutycznych: podejście eklektyczne, nie ograniczające się do stosowania jedynie jednej procedury, społeczna ochrona zdrowia psychicznego, opieka w zakładach psychiatrycznych, czym zastąpić hospitalizację?
3. Ocena efektywności psychoterapii: porównanie efektywności i zastosowań terapii indywidualnej i grupowej, efektywność grup uwraŜliwiających, komu przypisać zasługę za wyleczenie? ocena powodzenia terapii
4. Trening asertywności jako przykład metody terapeutycznej, autodiagnoza postaw wobec siebie i innych, określenie asertywności, asertywne prawa, przyczyny i skutki postaw nieasertywnych i asertywnych, podręczny bank asertywnych zwrotów, potrzeba i sztuka określania własnych granic, ocena efektywności treningu
5. Stres dobry i zły: reakcje na stres, stres w kontekście pozytywnym, stres w kontekście negatywnym, skutki stresu długotrwałego, sposoby radzenia sobie ze stresem
6. Proces grupowy a efektywność terapii: pojęcie terapii grupowej, specyfika procesu grupowego, zasady doboru do grup terapeutycznych, skuteczność terapii grupowej
7. Rola i zadania terapeuty, rola pomagającego terapeuty, mechanizm działania sugestii, zjawisko przeniesienia jako trudność w pracy terapeuty, trudności w pracy terapeuty wynikające z jego własnego postrzegania rzeczywistości

Literatura podstawowa:

1. Aleksandrowicz J., *Psychoterapia medyczna*, PZWL, Warszawa 1996.
2. Czabała J., *Czynniki leczące w psychoterapii*, PWN, Warszawa 2000.
3. Grzesiuk L. (red.), *Psychoterapia. Szkoły, zjawiska, techniki i specyficzne problemy*, PWN, Warszawa 1994.
4. Kratochvil S., *Podstawy psychoterapii*, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 2003.
5. Zimbardo P.G., Ruch F.L., *Psychologia i Ŝycie,* PWN, Warszawa 1988.

Literatura uzupełniająca:

1. Badura-Madej W., *Wybrane zagadnienia interwencji kryzysowej*, Interart, Warszawa 1996.
2. Oster G.D., Gould P., *Rysunek w psychoterapii*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2000.
3. Preston J., *Zintegrowana terapia krótkoterminowa*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2005.
4. Strojnowski J., *Psychoterapia*, Pax, Warszawa 1985.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA** **auk Społecznych z siedzibą w Lublinie**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA **SOCJOLOGIA**
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Elementy filozofii
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**FILOZOFIA SPOŁECZNA**
Osoby prowadzące:	PAWEŁ GONDEK (dr n. hum.)

Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacj(w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	3
Praca własna studenta:		65	

Cele modułu:	**Celem wykładu jest zapoznanie z problematyką dotyczącą rozumienia człowieka i sposobu jego Ŝycia społecznego.**

Efekty kształcenia:

Wiedza: Ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu filozofii społecznej.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Egzamin ustny

Wiedza: student posiada ogólną wiedzę, obejmującą terminologię i zakres badań filozofii społecznej.

Umiejętności: Potrafi wskazać na podstawowe zagadnienia filozoficzne człowieka i jego Ŝycia społecznego.

Kompetencje społeczne: Ma świadomość roli filozofii społecznej w kształtowaniu odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa Europy.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład konwersatoryjny

Umiejętności: student potrafi posługiwać się podstawową aparaturą pojęciową i teoretyczną; potrafi porządkować i wykorzystywać informacje z zakresu filozofii społecznej.

Kompetencje społeczne: Student posiada świadomość roli filozofii społecznej w kształtowaniu odpowiedzialności za dziedzictwo europejskie.

Treści programowe:

Wykład stanowił będzie zapoznanie studenta z podstawową problematyką dotyczącą filozofii człowieka i społeczeństwa. Wykład będzie składał się z czterech części. W części pierwszej zostanie przedstawiony przedmiot i metody badań filozofii społecznej. Część druga będzie wskazaniem na rozumienie człowieka jako bytu społecznego. Trzecia część będzie analizą róŜnych podejść do społeczeństwa oraz dobra wspólnego. Czwarta część stanowić będzie namysł nad róŜnymi sposobami realizowania się relacji międzyosobowych i wspólnot (rodzina, naród, państwo, cywilizacja).

Literatura podstawowa:

1. M. A. Krąpiec, Człowiek i polityka, Lublin 2007.
2. S. Kowalczyk, Człowiek a społeczność. Zarys filozofii społecznej, Lublin 2005.

Literatura uzupełniająca:

1. Arystoteles, Polityka, tłum. L. Piotrowicz, Warszawa 1964.
2. J. Szacki, Historia mysli socjologicznej, Warszawa 2006.
3. V. Possenti, Zarys filozofii polityki, przeł. A. Fligiel, Lublin 2012.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**SYSTEMY STRUKTURY I PROCESY SPOŁECZNE W RóŚNYCH PERSPEKTYWACH TEORET.** (ROK STUDIÓW I)
Osoby prowadzące:	KRYSTYNA SZPAK-LIPIŃSKA (dr n. hum.)

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	3
Praca własna studenta:		45	

Cele modułu:

Zapoznanie studentów z procesami wytwarzania się struktur i systemów społecznych; z podejściami teoretycznymi we współczesnej socjologii; z pojęciem zmiany społecznej w podstawowych orientacjach metodologicznych socjologii, stosowanie kategorii socjologicznych do analizy społeczeństwa zwłaszcza współczesnego społeczeństwa polskiego; rozwijanie „wyobraźni socjologicznej".

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student definiuje pojęcia: społeczeństwo, proces społeczny, zmiana społeczna, system społeczny. Charakteryzuje system społeczny oraz wskazuje na czynniki róŜnicujące poszczególne kategorie zbiorowości w ich historycznych uwarunkowaniach. Omawia procesy instytucjonalizacji Ŝycia społecznego oraz koncepcje zmian społecznych w róŜnych ujęciach teoretycznych. Opisuje przyczyny, rodzaje i konsekwencje zmiany społecznej w róŜnych typach historycznych oraz współczesnych społeczeństw. Opisuje społeczne uwarunkowania transformacji społeczeństwa polskiego od roku 1989.

Umiejętności: Student posiada umiejętność rozumienia społeczeństwa jako procesu; umiejętność wykorzystania kategorii teoretycznych do analizy zmian społecznych we współczesnym świecie, zwłaszcza w społeczeństwie polskim. Analizuje struktury systemu społecznego i powiązania między jego poszczególnymi elementami. Wyjaśnia, na czym polega zmiana społeczna, jakie czynniki się na nią składają, i jakie są główne kierunki przemian współczesnych społeczeństw.

Kompetencje społeczne: Student będzie potrafił świadomie dokonywać wyboru koncepcji teoretycznej w powiązaniu z celem i problematyką planowanych badań; będzie umiał stosować teorie socjologiczne w badaniach empirycznych. Wykazuje większe zrozumienie dla wyzwań i ograniczeń stwarzanych przez współczesne procesy przemian społecznych. Jest świadomy moŜliwości indywidualnego i zbiorowego rozwoju tkwiących we współczesnych przemianach struktur społecznych. Wykazuje dąŜność – w oparciu o uzyskaną wiedzę – do samodzielnego analizowania zjawisk społecznych zachodzących na poziomach makro, mezo i mikro – w ich wzajemnych związkach.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład informacyjny, prezentacja multimedialna, dyskusja dydaktyczna, praca w grupach – analiza tekstów źródłowych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin pisemny z treści przedstawionych na wykładzie oraz znajomości lektur obowiązkowych

Umiejętności: egzamin zostanie skonstruowany tak, by sprawdzić stopień opanowania wiedzy przez studenta ale takŜe rozumienie jej i umiejętności zastosowania do analizy zjawisk sygnalizowanych w efektach kształcenia. Kompetencje społeczne: praca w grupach, analizowanie tekstów źródłowych.

Treści programowe:

1. Pojęcie społeczeństwa i systemu społecznego.
2. Koncepcja systemu społecznego w ujęciu głównych nurtów teoretycznych.
3. Teoria systemowo funkcjonalna T. Parsonsa oraz neofunkcjonalizm R. Mertona 4. Teoria konfliktu: ujęcia klasyczne.
5. Interakcjonizm w socjologii.
6. Teoria wymiany.
7. Społeczeństwo jako struktura segmentacyjna. róŜnicowania, podziały, nierówności społeczne i ich historyczne uwarunkowania.
8. Typologie społeczeństw a sfery Życia społecznego.
9. Organizacje społeczne, instytucje społeczne i procesy instytucjonalizacji 10. Strukturalne determinanty zachowań indywidualnych.
11. Równowaga i napięcia w strukturze systemów społecznych.
12. Zmiana społeczna. Analiza klasycznych i współczesnych teorii zmiany społecznej. Rodzaje zmian społecznych. Pojęcie rozwoju społecznego i postępu.
13. Procesy społeczne – zmiany demograficzne i ich korelaty. Zmiany w strukturze: własności, konsumpcji, gospodarki i organizacji politycznej.
14. Dynamika zmian strukturalnych w III Rzeczypospolitej a zmiany strukturalne w innych społeczeństwach postkomunistycznych.

Literatura podstawowa:

1. Domański H.,Struktura społeczna, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2007.
2. Giddens A., Socjologia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.
3. Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa, Wydawnictwo Znak, Kraków 2010.
4. Sztompka P., *Socjologia zmian społecznych*, Wydawnictwo Znak, Kraków2005.

Literatura uzupełniająca:

1. Giza-Poleszczuk A., Marody M., Przemiany więzi społecznych, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2004.
2. Jasińska-Kania A., L. Nijakowski, J. Szacki i M. Ziółkowski (red.), Współczesne teorie socjologiczne, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2006.
3. Sztompka P., Trauma wielkiej zmiany. Społeczne koszty transformacji, ISP PAN, Warszawa 2000.
4. Sztompka P. i Kucia M. (red.), Socjologia. Lektury, Wydawnictwo Znak, Kraków 2005. 5. Wasilewski J., (red.), Współczesne społeczeństwo polskie. Dynamika zmian, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2006.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Student ma dobry stan zdrowia oraz brak przeciwwskazań lekarskich do wykonywania ćwiczeń fizycznych. Student ma odpowiedni strój sportowy do wykonywania ćwiczeń fizycznych: dresy, koszulkę, spodenki, zmienne obuwie sportowe, ręcznik. Aktywnie i zaangaŜowaniem uczestniczy w zajęciach z dobrym nastawieniem psychofizycznym.		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**WYCHOWANIE FIZYCZNE**		
Osoby prowadzące:	**STANISŁAW LIS (mgr)**		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		**15**	1
Praca własna studenta:		**15**	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z całokształtem środków oraz metod pedagogicznych i sportowych wykorzystywanych w procesie kształcenia sprawności fizycznej. Rozwijanie sprawności fizycznej i ruchowej ćwiczących studentów, poprawę wydolności i postawy ciała w ćwiczeniach ogólno-usprawniających. Zapoznanie studentów z wieloma rodzajami gier i zabaw, stanowiących formę przyjemnego współzawodnictwa przy równoczesnym rozwoju cech motorycznych. Zapoznanie studentów z przepisami sędziowskimi i regulaminami w piłce siatkowej, koszykówce w celu organizacji i przeprowadzenia zawodów sportowych.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Student zna zasady zdrowego trybu Ŝyciu. Student ma wiedzę z BHP i instrukcji wykonywania ćwiczeń na poszczególnych urządzeniach i przyrządach sportowych w sali sportowej, gimnastycznej, siłowni, stadionie, rozróŜnia, rozpoznaje

sprawność ogólną, specjalną, cechy motoryczne. Student ma podstawową wiedzę w zakresie techniki, taktyki, przepisów gry w

piłce siatkowej, koszykówce oraz wiedzę ogólną o ćwiczeniach na siłowni.

Umiejętności: Student potrafi wykorzystać technikę i taktykę w grze (podania, chwyty, odbicia, poruszanie się po boisku), potrafi zorganizować zawody sportowe w piłce siatkowej, koszykówce i na siłowni (uginania, podciągania na drąŜku). Potrafi

wskazać błędy poczynione podczas gier zespołowych.

Kompetencje społeczne: Student ma świadomość poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych w czasie wykonywania powierzonych zadań, troszczy się o pozytywną postawę wobec szeroko rozumianej kultury fizycznej,

zwłaszcza wychowania

fizycznego.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Zajęcia w formie ścisłej, mieszanej, gra uproszczona, fragmenty gier, gra szkolna, właściwa.

Pokaz, objaśnienie. Metoda zabawowa, zadaniowa, bezpośredniej celowości ruchu. Metoda nauczania ruchu częściami i

kombinowana.

Metoda obwodowo- stacyjna, tor przeszkód, metoda treningowa.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Zaliczenie z oceną

Umiejętności: Sprawdzian sprawności ogólnej, obserwacje. Sprawdzian i testy sprawności specjalnej

Kompetencje społeczne: Sprawdzian sprawności ogólnej, obserwacje. Sprawdzian i testy sprawności specjalnej

Treści programowe:

Siatkówka

1. Zajęcia organizacyjne-regulamin zajęć, BHP na zajęciach wychowania fizycznego i zawodach.
2. Nauka odbić piłki sposobem górnym, dolnym w postawie wysokiej, niskiej. Ćwiczenia w formie ścisłej w dwójkach. Gra szkolna.
3. Metodyka nauczania zagrywki: zagrywka sposobem dolnym, zagrywka sposobem górnym. Ćwiczenia w formie ścisłej i zabawowej. Gra szkolna.
4. Doskonalenie odbić piłki sposobem górnym, dolnym w dwójkach-forma ścisła i zabawowa. Gra właściwa. Sędziowanie.
5. Nauka i doskonalenie ataku, nauka naskoku, prowadzenie ręki do zbicia piłki, plasowane zbicie, kiwnięcie. Nauka

techniki zastawienia, poruszanie się przy siatce-krok dostawny, biegowy, skrzySny. Gra właściwa. Sędziowanie.

Piłka noSna (futsal)

1. Technika indywidualna i zespołowa. Przyjęcie piłki(L- P noga), gra głową. Gra mała 5x5.
2. Taktyka indywidualna i zespołowa, doskonalenie obrony, ataku fragmenty gier. Gra szkolna. Sędziowanie.
3. Gra szkolna- stałe fragmenty –doskonalenie. Sędziowanie.
4. Gra właściwa z wykorzystaniem dotychczasowej techniki. Sędziowanie.
5. Gra właściwa. Sędziowanie.

Ćwiczenia ogólno-usprawniające – siłownia

1. Ćwiczenia wzmacniające mm RR na ławeczce prostej, skośnej z hantlami, sztangą, modlitewnik.
2. Ćwiczenia wzmacniające mm klatki piersiowej: wyciskanie sztangi w leSeniu na ławeczce prostej, skośnej.
3. Ćwiczenia wzmacniające mięśnie nóg: wspięcia, wstępowanie z obciąSeniem i bez obciąSenia, półprzysiady, przysiady.
4. Ćwiczenia mięśni brzuch- mm prostych, mm skośnych- praca mieszana: w leSeniu na plecach, ławce ukośnej, zwisie na drabinkach ,drąSku.
5. Ćwiczenia mięsni grzbietu: w leSeniu przodem skłony tułowia do góry, skręty boczne, unoszenie nóg do góry, ćwiczenia dynamiczne i izometryczne-omówienie czynnego wypoczynku dla człowieka.

Literatura podstawowa:

1. Andrzej Nowakowski – Wychowanie Fizyczne
2. Sławomir Drozd – Analiza i ocena sprawności motorycznej

Literatura uzupełniająca:

1. Janusz Iskra – Lekkoatletyka.

2 rok

Semestr zimowy

Punkty ECTS	Nazwa przedmiotu (liczba godzin)	
1	Psychologia osobowości (W) - Egzamin	**30**
3	Język angielski (CW) - Zaliczenie	**30**

3	Zawodoznawstwo (K) - Zaliczenie	**10**
3	Psychologia zdrowia i stresu zawodowego (W) - Zaliczenie	**10**
3	Socjologia – mikrostruktury społeczne (W) - Egzamin	**10**
2	Metody badań społecznych (W) - Wpis	**20**
1	Metody badań społecznych (ĆW) - Zaliczenie	**10**
2	Statystyka (W) - Wpis	**20**
1	Statystyka (ĆW) - Zaliczenie	**10**
3	Metodologia nauk społecznych (W) - Zaliczenie	**10**
3	Współczesne teorie socjologiczne (W) - Egzamin	**30**
3	Systemy, struktury i procesy społeczne w róŜnych perspektywach teoretycznych (W) - Zaliczenie	**30**

WyŜsza Szkoła Nauk Społecznych z siedzibą w Lublinie

SOCJOLOGIA

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA OSOBOWOŚCI**		
Osoby prowadzące:	ANNA SKIERT (dr n. hum.)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	1
Praca własna studenta:		-	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z prob teoriami osobowości zwracaj humanistyczne i studentom jaki wpływ na oso temperament i emocje , oraz własnej osoby i jakie czynniki**	**ematyką psychologii, osobowośc c szczególną uwagę na eorie społeczno-poznawcze. owość człowieka mają ostawy, w jaki sposób kształtujemy obraz mają wpływ na poznanie siebie.**	**Przedstawienie**
Efekty kształcenia:		-	

Wiedza: student zna problematykę psychologii osobowości, potrafi podać róŜne znaczenia pojęcia osobowości, wymieni metody pomiaru osobowości, scharakteryzuje etapy rozwoju osobowości, wymieni i scharakteryzuje mechanizmy obronne osobowości , opisze metody poznania siebie, scharakteryzuje komponenty postaw i wskaŜe jakie czynniki mają wpływ na kształtowanie się osobowości.

Umiejętności: student potrafi zastosować wiedzę z psychologii osobowości w róŜnych sytuacjach Ŝyciowych, szczególnie współpracując z młodzieŜą, przeanalizuje czynniki mające wpływ na kształtowanie się postaw, ustali kryteria według których dokona opisu obrazu siebie i oceni swoją rolę społeczną.
Przeanalizuje swoje słabe i mocne strony osobowości, wybierze metodę za pomocą której pozna siebie i dokona prezentacji własnej osoby.

Kompetencje społeczne: student jest zdolny do oceny własnej osobowości, wykazuje kreatywność i moŜliwości współpracy w grupie, jest komunikatywny, asertywny i odpowiedzialny za swoje zachowanie.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład konwersatoryjny. Wykład z prezentacja multimedialną

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin pisemny- test wiadomości.

Umiejętności: kolokwium podsumowujące po kaŜdym wykładzie konwersatoryjnym.

Kompetencje społeczne: oceny cząstkowe – za czynny udział w trakcie zajęć.

Treści programowe:

Psychologia osobowości (róŜne znaczenia pojęcia osobowość, elementy osobowości, teorie osobowości – psychoanalityczna, podejście humanistyczne, społeczno-poznawcze, pomiar osobowości – wywiad, obserwacja, inwentarze osobowości, testy projekcyjne). Przebieg rozwoju osobowości (etapy w rozwoju człowieka, czynniki mające wpływ na rozwój, rozwój społeczny, rozwój i moralny). Temperament a osobowości (koncepcje temperamentu). **Mechanizmy obronne osobowości.** Postawy (komponenty postaw , zmiana postawy poprzez zmianę zachowania, czynniki mające wpływ na kształtowanie postawy, konformizm – wpływanie na zachowanie). Poznanie siebie (poznanie poprzez introspekcję, poznanie siebie poprzez obserwację własnego zachowania, poznanie siebie poporzez introspekcję społeczną). Oddziaływanie osobowości na przebieg Ŝycia (obraz siebie, role społeczne, relacje interpersonalne).

Literatura podstawowa:

1. Maruszewski T., Psychologia poznania, Gdańsk, 2011.
2. Matusewicz Cz., Wprowadzenie do psychologii, Warszawa, 2011.
3. Mruz A., Rozwój osobowy człowieka, Lublin, 2008.
4. Strelau J., Psychologia temperamentu, Warszawa, 1998.

Literatura uzupełniająca:

1. Aronson E., Wilson T.D., Akert R.M., Psychologia społeczna, Warszawa, 1998.
2. Aronson E., Człowiek istota społeczna, Warszawa, 1978.
3. Agryle M., Psychologia stosunków międzyludzkich, Warszawa, 1999.
4. Ledzińska M., Rudkowska G., Wrona L., Psychologia współczesna oczekiwania i rzeczywistość, Kraków, 2005.
5. Morreale S.P., Spitzberg B.H., Barge J. K., Komunikacja między ludźmi. Motywacja, wiedza i umiejętności Warszawa, 2008.
6. Rosińska Z., Matusewicz Cz., Kierunki współczesnej psychologii, Warszawa, 1987.
7. Sernberg J., Psychologia poznawcza. Warszawa, 2001.
8. Strelau J, Red. Psychologia. Podręcznik akademicki, T. 1,2,3, Gdańsk, 2003.

Wyŝsza Szkoła Nauk Społecznych z siedzibą w Lublinie

SOCJOLOGIA

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**JĘZYK ANGIELSKI**		
Osoby prowadzące:	MGR ANETA SZUMOWSKA (mgr)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	3
Praca własna studenta:		45	
Cele modułu:	**Celem kształcenia jest osiąnięcie i/lub konsolidacja ka praktycznej znajomości języ zaawansowania B2. angielskiego na poziomie**		
Efekty kształcenia:	-		

Wiedza: W wyniku przeprowadzonych zajęć, student rozumie główny sens wypowiedzi sformułowanej wyraźnie, w języku standardowym, na temat mu znany, związany z pracą, szkołą, czasem wolnym itp. Rozumie najwaŜniejsze informacje w programach radiowych i TV dotyczące wydarzeń współczesnych lub tematów związanych z zainteresowaniami osobistymi lub zawodowymi, gdy mówi się dość wolno i wyraźnie.

Umiejętności: Potrafi zrozumieć teksty zawierające najczęściej uŜywane wyraŜenia związane z Ŝyciem codziennym i zawodowym. Rozumie opis wydarzeń, uczuć i Ŝyczeń zawartych w listach prywatnych. Radzi sobie w większości sytuacji, które mogą się zdarzyć w podróŜy po krajach danego obszaru językowego. Potrafi bez przygotowania uczestniczyć w rozmowach na tematy mu znane i go interesujące, lub odnoszące się do Ŝycia codziennego (np. rodzina, zainteresowania, praca, podróŜe i wydarzenia bieŜące). Potrafi łączyć wyrazy i wyraŜenia w prosty sposób, aby opisać doświadczenia i wydarzenia, swoje marzenia, nadzieje, ambicje.

Kompetencje Społeczne: Student potrafi podać przyczyny i wyjaśnienia, sformułować opinie i plany. Umie opowiedzieć jakąś historię, oraz zrelacjonować treść filmu lub ksiąŜki, albo opisać swoje reakcje. Potrafi napisać prosty zwarty tekst na temat mu znany lub go interesujący. Umie napisać list osobisty opisujący doświadczenia i wraŜenia.

Forma zajęć/metody dydaktyczne

Ćwiczenia połączone z konwersatorium.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia

Wiedza: Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z róŝnych źródeł (w

języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT). Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i uŝytkować informacje z wykorzystaniem róŝnych źródeł i sposobów. Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

1033

Umiejetności: Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi uŝywać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy uŝyciu róŝnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów w języku polskim i języku obcym.

Kompetencje społeczne: Potrafi pracować w zespole pełniąc róŝne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania.

Treści programowe:

Zakres tematyczny i słownictwo na zajęciach obejmuje następujące obszary:

1. Rodzina
2. Moje miejsce zamieszkania i styl Ŝycia
3. Pieniądze
4. Wakacje-Czas wolny-PodróŝOwanie
5. Edukacja
6. Praca i zawody
7. Materiał leksykalno
8. Materiał leksykalno-gramatyczny
9. Czasy teraźniejsze
10. WyraŜanie przyszłości
11. Czasy: porównanie form teraźniejszych, ciągłych i dokonanych;
12. Present Simple i Present Continuous; Future Continuous;
13. WyraŜanie przeszłości-Simple Past
14. Czasy stosowane w opowiadaniu: Past Simple, Past Continuous, Past Perfect Simple

Literatura podstawowa:

1. New English File – Intermediate.

Literatura uzupełniająca:

1. Total English Intermediate – Student's Book, Workbook

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**ZAWODOZNAWSTWO**		
Osoby prowadzące:	MONIKA MIKOŁAJEWSKA (mgr)		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/ćw**	**studia niestacjonarne w/ćw**	**liczba punktów ECTS**
zajęcia zorganizowane:		10	3
praca własna studenta:		65	
Cele modułu:	**Zapoznanie i przygotowanie uczestników zajęć z korzystania w pracy doradcy zawodowego z dorobku zawodoznawstwa, które ma szczególne znaczenie w gromadzeniu, tworzeniu i przekazywaniu informacji zawodowej osobom stojącym przed wyborem decyzji edukacyjno-zawodowych.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: student definiuje pojęcia związane z zawodoznawstwem, posługuje się Klasyfikacją Zawodów i Specjalności, potrafi sporządzić charakterystykę zawodu z wykorzystaniem KZiS.

Umiejętności: student rozróŝnia podstawowe pojęcia z zakresu zawodoznawstwa, wykorzystuje wiedzę z zakresu zawodoznawstwa, stosuje Klasyfikację Zawodów i Specjalności,

Kompetencje społeczne: student potrafi komunikować się, dyskutować, pracować samodzielnie oraz współpracować w grupie.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Konwersatorium. Praca w grupach, analiza tekstów z dyskusją, case study, gry symulacyjne.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin ustny.

Umiejętności: zadania domowe, zaliczenie praktyczne ćwiczeń.

Kompetencje społeczne: oceny cząstkowe za pracę w grupach w trakcie ćwiczeń.

Treści programowe:

Zawodoznawstwo jako dziedzina wiedzy o zawodach. Definicje związane z zawodoznawstwem jego rola oraz funkcje. Podstawowe pojęcia z zakresu zawodoznawstwa (zawód, specjalność, kwalifikacje zawodowe). Zadanie zawodowe. Klasyfikacja zawodów i specjalności zgodnie z Rozporządzeniem MIPS z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (kryteria klasyfikowania zawodów, struktura KziS, charakterystyka grup zawodowych). Klastyfikacja zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy - klasyfikacja zawodów i specjalności ISCO- 08 (obszary wykorzystania w przyszłej pracy). Wymagania kwalifikacyjne w poszczególnych zawodach

i specjalnościach z wykorzystaniem róŝnych źródeł informacji zawodoznawczej. Charakterystyka zawodu jako źródło informacji zawodowej. Przygotowanie charakterystyki zawodu dla określonego odbiorcy. Kodowanie zawodów i specjalności. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011r. w sprawie klasyfikacji zawodów

i specjalności szkolnictwa zawodowego (podstawa programowa kształcenia w zawodach, klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego, egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, egzaminy eksternistyczne).

Ćwiczenia: Definicje zawodoznawstwa. Zalety i wady zawodów. Drogi prowadzące do zawodu. Umiejętności zawodowe. Umiejętności „miękkie". Dlaczego ludzie pracują. Motywacja. Jacy pracownicy. Czy lubisz. Klasyfikacja zawodów wg. Hollanda. Rozkodowywanie zawodów –wykorzystanie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności.

Literatura podstawowa:

1. Kwiatkowski S.M., Symela K., Standardy kwalifikacji zawodowych. Teoria, metodologia, projekty. IBE, Warszawa 2001.
2. Lelińska K., Zawodoznawstwo w planowaniu kariery zawodowej. Warszawa KG OHP, 2006.
3. Nowacki T., Leksyk pedagogiki pracy. ITeE, Radom 2004.
4. Nowacki T., Zawodoznawstwo. ITeE, Radom 1999.
5. Skrzypniak R., Wybrane zagadnienia z zakresu wychowania pracy i zawodoznawstwa, Politechnika Koszalińska, Koszalin 2009.

Literatura uzupełniająca:

1. Klasyfikacja zawodów i specjalności zgodnie z Rozporządzeniem MIPS z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (Dz. U. z 2010r. nr 82, poz. 537).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z dnia 2012r. nr 1, poz. 7).
3. Przewodniki po zawodach. Wyd. II. MGPiPS, Warszawa 2003.
4. Kwiatkowski S.M., Woźniak I. (red.): Krajowe standardy kwalifikacji zawodowych. Projektowanie i stosowanie. Projekt PHARE 2000 Cz. II – Krajowy System Szkolenia Zawodowego. Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2003.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Wiedza z zakresu szkoły ponadgimnazjalnej; podstawy psychologii
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA ZDROWIA I STRESU ZAWODOWEGO**
Osoby prowadzące:	MAGDALENA WIŚNIOWIECKA (dr n. hum.)

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	3
Praca własna studenta:		65	

Cele modułu:	**Zapoznanie z najwaŜniejszymi pojęciami psychologii zdrowia. Wprowadzenie podstawowych modeli psychologii zdrowia. Ukazanie zjawisk zdrowotnych z róŜnej perspektywy. Omówienie uwarunkowań szeroko rozumianego zdrowia: behawioralnych (istota zachowań zdrowotnych, zachowania pro- i antyzdrowotne, nawyki zdrowotne, styl Ŝycia) oraz poznawczych (potoczne i naukowa koncepcja zdrowia , świadomość zdrowotna, modele teoretyczne podejmowania zachowań zdrowotnych) Wprowadzenie zasad promocji zdrowia i prewencji zaburzeń oraz wskazanie na sytuacje ryzyka. Przedstawienie ogólnej teorii stresu psychologicznego , przebiegu reakcji stresowej i sposobów radzenia sobie ze stresem. Wprowadzenie w zagadnienia stresu zawodowego, jego uwarunkowań i sposobów zapobiegania oraz charakterystyka reakcji stresowej na róŜnych poziomach. Ukazanie zespołu objawów i okoliczności sprzyjających wypaleniu zawodowemu. Wskazanie na zjawisko mobbingu jako specyficznego stresora w miejscu pracy. Omówienie zdrowego i odpornego na stres Ŝyciowy i zawodowy stylu Ŝycia.**

Efekty kształcenia:

Wiedza: Zna terminologię uŜywaną w psychologii oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych w zakresie nauk społecznych i humanistycznych. Ma

pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu psychologii w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk. Ma pogłębioną wiedzę na temat subdyscyplin i specjalizacji w psychologii, obejmującą terminologię, teorię i metodykę. Posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu Ŝycia zarówno w aspekcie psychologicznym, jak i biologicznym oraz społecznym. Ma uporządkowaną wiedzę o poznawczych i behawioralnych uwarunkowaniach zachowania zdrowotnych człowieka. Odznacza się uporządkowaną wiedzą o metodach i narzędziach uŜywanych w badaniach psychologii zdrowia, stresu i stresu zawodowego, w promocji zdrowia. Umiejętności: Posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania

informacji na temat zjawisk społecznych rozmaitej natury, przy uŜyciu róŜnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów psychologicznych. Potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące róŜnych zagadnień psychologicznych z wykorzystaniem róŜnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku psychologii, jak i innych dyscyplin naukowych. Ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złoŜonych zjawisk psychologicznych, zachowań człowieka oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań.

Kompetencje społeczne: Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego. docenia znaczenie psychologii dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych. Posiada pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład z prezentacją multimedialną

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: test zaliczeniowy

Umiejętności: test zaliczeniowy

Kompetencje społeczne: test zaliczeniowy

Treści programowe:

1. Przedmiot i źródła wyodrębnienia się psychologii zdrowia - wprowadzenie w zagadnienia .
2. Koncepcje i pojęcie zdrowia (Definicje zdrowia, Zdrowie a pojęcia bliskoznaczne).
3. Modele stosowane w psychologii zdrowia (Model biomedyczny i załoŜenie kartezjańskie o dualiźmie ciała i psychiki, Model holistyczno-funkcjonalny, Model socjoekologiczny.
4. Rozwój człowieka w cyklu Ŝycia a zdrowie (kierunek zmian zdrowia w cyklu Ŝycia człowieka, zdrowie w cyklu Ŝycia w róŜnych aspektach: biologicznym, psychicznym, społecznym, duchowym).
5. Behawioralne uwarunkowania zdrowia (Przyczyny śmiertelności w krajach UE, Istota zachowań zdrowotnych, Dwie podstawowe klasy zachowań (prozdrowotne – promują zdrowie, zapobiegają chorobie , sprzyjają zdrowieniu, antyzdrowotne – niszczą zdrowie, zagraŜają zdrowiu, utrudniają proces zdrowienia), Związek zachowań ze zdrowiem, Czynności celowo ukierunkowane na zdrowie (Cele pozytywne – prozdrowotne: unikanie choroby, poprawa stanu zdrowia, ochrona zdrowia, Cele negatywne –antyzdrowotne: szkodliwe dla zdrowia, unikanie podejmowania praktyk zdrowotnych), Nawyki zdrowotne, Zachowania o największym ryzyku dla zdrowia publicznego, Styl Ŝycia a zdrowie (prozdrowotny – prozdrowotna dieta, aktywność ruchowa, racjonalny odpoczynek, radzenie sobie ze stresem, antyzdrowotny – Wzór Zachowania A), Uwarunkowania stylu Ŝycia.
6. Poznawcze uwarunkowania zachowań zdrowotnych (Potoczne i naukowa koncepcja zdrowia, Komponenty świadomości zdrowotnej, Modele wyjaśniające podejmowanie zachowań zdrowotnych i poziom zdrowia: Model przekonań zdrowotnych Beckera, Poczucie zlokalizowania źródła kontroli zdrowia wg Wallstonów, Poczucie własnej skuteczności (Bandura), Teoria planowanego zachowania, Procesualny model intencjonalnych czynności zdrowotnych Schwarzera, Koncepcja fazowego przebiegu zmiany zachowań, Modele czynników ryzyka chorób psychosomatycznych – (Wzór zachowania A, B ,C , D).

7. Promocja zdrowia i prewencja zaburzeń (Zasady kształtowania i zmiany zachowań zdrowotnych, Psychoprofilaktyka: pojęcie i rodzaje ryzyka, rodzaje działań prewencyjnych.

8. Stres psychologiczny (Pojęcie stresu psychologicznego – Koncepcja Selyego oraz Paradygmat stresu Lazarusa i Folkman, Reakcja stresowa, Radzenie sobie ze stresem.

9. Stres zawodowy: Zawody najbardziej naraŜone na stres, Model stresu zawodowego Michigan, Przyczyny stresu w miejscu pracy (Związane z czasem pracy: nadgodziny, praca zmianowa, „zabieranie" pracy do domu, Nadmiar lub niejasność wymagań pracodawcy , konflikt roli, Konflikt wartości, Środowisko pracy: przestrzeń i granice prywatności, hałas, powietrze ,

temperatura , oświetlenie , praca przy monitorze, Konflikty interpersonalne: z przełoŜonym oraz ze współpracownikam,

Konflikt praca – dom, Rodzaj pracy: doświadczana presja, umiejętności i kompetencje doświadczane w miejscu pracy, brak moŜliwości rozwoju i awansu.

10. Radzenie sobie ze stresem w pracy: Strategie negatywne, Strategie pozytywne, Warunki zapobiegające pojawieniu się stresu w pracy.

11. Wypalenie zawodowe: Model Maslach, Czynniki sprzyjające wypaleniu, Zapobieganie wypaleniu, Mobbing w miejscu pracy, Styl Życia odporny na stres.

Literatura podstawowa:

1. Hartley M. (2005): Stres w pracy ; Wyd. JEDNOŚĆ ; Kielce
2. Heszen I. , Sęk H. (2007): Psychologia zdrowia ; Wyd. Nauk. PWN ; Warszawa
3. Heszen-Niejodek (2000):Teoria stresu psychologicznego i radzenia sobie.W: J.Strelau (red.):
4. Psychologia . Podręcznik akademicki .T.3 . GWP ; Gdańsk ; 465-492.

Literatura uzupełniająca:

1. Antonovsky A. (1995) : Rozwikłanie tajemnicy zdrowia . Jak radzić sobie ze stresem i nie zachorować, Wyd. Fundacja IPN ; Warszawa
2. Biela A (1990) : Stres w pracy zawodowej, Wyd.KUL ; Lublin
3. Bishop G.D. (2000) : Psychologia zdrowia, Wyd. Astrum; Wrocław
4. Cooper C.L., Payne R. (red.) (1987) Stres w pracy .Wyd. PWN, Warszawa
5. Dolińska-Zygmunt G. (red.) (1996): Elementy psychologii zdrowia . Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego: Wrocław
6. Everly G.S.Jr , Rosenfeld R. (1992): Stres. Przyczyny, terapia i autoterapia. Wyd. Nauk. PWN; Warszawa
7. Litzke S. , Schun H. (2007) : Stres , mobbing i wypalenie zawodowe . GWP ; Gdańsk

35

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa	**SOCJOLOGIA. MIKROSTRUKTURY SPOŁECZNE**
przedmiotów):	
Osoby prowadzące:	KRYSTYNA SZPAK-LIPIŃSKA (dr n. hum.)

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**liczba punktów**
ECTS:	**w/k - ćw/k**	**w/k - ćw/k**	**ECTS**

Zajęcia zorganizowane:	10	
		3
Praca własna studenta:	65	

	Zapoznanie studentów koncepcjami teoretycznymi i badaniami
Cele modułu:	**empirycznymi wyjaśniającymi zjawiska i procesy charakterystyczne dla małych grup społecznych..**

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student charakteryzuje miejsce małych grup społecznych w strukturze społecznego świata. Student zna i posługuje się podstawową terminologią dotyczącą mikrostruktur społecznych. Student ma uporządkowaną wiedzę o podmiocie konstytuującym struktury społeczne, jest świadomy znaczenia grup w budowaniu toŜsamości jednostki, ma wiedzę o dynamice struktur grupowych i zaleŜnościach wzajemnych pomiędzy jednostką a grupą. Student opisuje normy i reguły organizujące mikrostruktury i instytucje z nimi związane, identyfikuje mechanizmy transmisji reguł w grupie, norm grupowych. Student charakteryzuje podstawowe metody i techniki stosowane na gruncie małych grup społecznych.

Umiejętności: Student rejestruje i interpretuje zjawiska społeczne, kulturowe, ekonomiczne, polityczne odnoszące się do sfery mikrostruktur. Student formułuje sądy odnoszące się do zachowań jednostki w grupie na temat jej motywów postępowania oraz przewiduje konsekwencje tego działania Student posiada umiejętność analizowania i rozumienia zjawisk zachodzących w małych grupach społecznych. Student potrafi zastosować normy, zasady etyczne w pracy badawczej.

Kompetencje społeczne: Student wykazuje odpowiedzialność za podejmowane działania. Student jest zorientowany na rezultaty podejmowanych działań, angaŜuje się w prace grupy. Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe Ŝycie, w tym takŜe w zakresie zdobywania i pogłębiania wiedzy o mikrostrukturach społecznych.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład informacyjny, prezentacja multimedialna, dyskusja dydaktyczna, praca w grupach – analiza tekstów źródłowych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin pisemny z treści przedstawionych na wykładzie treści oraz znajomości lektur obowiązkowych

Umiejętności: egzamin zostanie skonstruowany tak by sprawdzić stopień opanowania wiedzy przez studenta ale takŜe rozumienie jej i umiejętności zastosowania do analizy zjawisk sygnalizowanych w efektach kształcenia.

Kompetencje społeczne: praca w grupach, analizowanie tekstów źródłowych.

Treści programowe:

1. Małe grupy społeczne w strukturze społecznego świata.
2. Przedmiot mikrosocjologii; prekursorzy; główne teorie; metody badań.
3. Małe grupy społeczne: pojęcie grupy społecznej, typologie grup i własności; grupy odniesienia.
4. Podstawowe elementy struktury grupy. Krystalizowanie się statusu w grupie społecznej.
5. Wybrane strukturalne aspekty grup: struktura socjometryczna, struktura komunikowania się, struktura przywództwa i władzy, wpływ społeczny, struktura aksjo-normatywna.
6. Socjalizacja i kontrola społeczna; konformizm i syndrom grupowego myślenia.
7. Teorie roli społecznej. Konflikt ról, konflikt w roli. Mechanizmy społeczno-psychologiczne redukujące konflikty i napięcia związane z odgrywaniem ról.
8. ToŜsamość społeczna a stosunki międzygrupowe.
9. Konflikt i współpraca miedzygrupowa.

Literatura podstawowa:

1. Szmatka J., *Małe struktury społeczne,* Warszawa, 1989.
2. Turowski J., *Socjologia. Małe struktury społeczne*. Lublin, 2001.

Literatura uzupełniająca:

1. Aronson A., Wilson T.D., *Psychologia społeczna* rozdz. 6, 11, Warszawa 1996
2. Machaj I., (red.) *Małe struktury społeczne*, Lublin, 1999
3. Szacka B., *Wprowadzenie do socjologii*, Warszawa 2003.
4. Sztompka P., *Socjologia. Analiza społeczeństwa*. Kraków, 2002.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**METODY BADAŃ SPOŁECZNYCH**
Osoby prowadzące:	BŁAŚEJ DYCZEWSKI dr n. hum.

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**Studia stacjonarne w - ćw**	**studia niestacjonarne w - ćw**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		20	2
Praca własna studenta:		30	

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z: najwaŝniejszymi metodami badań społecznych, etapami procesu badawczego oraz metodami doboru próby, wyrobienie umiejętności myślenia koncepcyjnego w zakresie empirycznych badań

Cele modułu:

socjologicznych, planowania badań, budowy i pilotaŝu narzędzi badawczych; rozumienie podstawowych procedur przygotowania, realizacji i wstępnego opracowania wyników badań sondaŝowych.

Efekty kształcenia:

Wiedza:

Student definiuje pojęcia: metody badań, techniki badawcze, problemy badawcze, hipoteza; charakteryzuje etapy procesu badawczego; wyjaśnia sposoby doboru próby badawczej; opisuje zasady budowy kwestionariusza; wymienia rodzaje pytań kwestionariuszowych; rozróŝnia technikę wywiadu

kwestionariuszowego od techniki ankiety; tłumaczy sposób wstępnego opracowania wyników badań ilościowych w naukach społecznych.

Umiejętności:

Student projektuje realizację badań ilościowych; wybiera metodę i technikę do realizacji projektu badawczego; konstruuje kwestionariusz do realizacji badań survey'owych; ustala kryteria wstępnego opracowania wyników badań ilościowych.

Kompetencje społeczne:

Student wykazuje kreatywność w projektowaniu badań survey'owych; pracuje samodzielnie nad przygotowaniem kwestionariusza ankiety/wywiadu standaryzowanego; akceptuje zasady stosowane w trakcie realizacji badań społecznych.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne (kolokwium), przygotowanie projektu.

Umiejętności: zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne (kolokwium), przygotowanie projektu.

Kompetencje społeczne: przygotowanie projektu badawczego i zaprezentowanie go.

Treści programowe:

1. Wprowadzenie do metod badań społecznych.
2. Przegląd metod i technik badawczych w badaniach społecznych.
3. Etapy procesu badawczego Problemy i pytania badawcze. Koncepcja badań.
4. Badania reprezentatywne – próba, rodzaje prób, metody doboru próby.
5. Techniki badań survey'owych- rodzaje, zasady realizacji, czynniki wpływające na rzetelność danych empirycznych.
6. Zasady budowy kwestionariusza ankiety/wywiadu standaryzowanego. Rodzaje pytań kwestionariuszowych.
7. Skala jako narzędzie pomiaru w badaniach empirycznych.
8. Kodowanie – kodowanie pytań zamkniętych i otwartych, klucze kodowe.
9. Wstępne pracowanie wyników badań ilościowych.

Literatura podstawowa:

1. Babbie E., Badania społeczne w praktyce, PWN, Warszawa 2003.
2. Babbie E., Podstawy badań społecznych, PWN, Warszawa 2008.
3. Babiński G., Wybrane zagadnienia z metodologii socjologicznych badań empirycznych, Wyd. UJ, Kraków 1980.
4. Frankfort-Nachmias, Ch., Nachmias D. Metody badawcze w naukach społecznych, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2001Nowak S. Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 2010.
5. Lutyńska K., Wywiad kwestionariuszowy. Przygotowanie i sprawdzenie narzędzia badawczego, Wyd. Zysk i Sk-a, Wrocław 1984.
6. Malikowski M., Niezgoda M. (red.), Badania empiryczne w socjologii, T. I, Wyd. WyŠsza Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Tyczyn 1997.
7. Mayntz R., Wprowadzenie do metod socjologii empirycznej, PWN, Warszawa 1985.
8. Nowak S., Metody badań socjologicznych, PWN, Warszawa 1965.
9. Nowak S., Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 2010.
10. Sołoma L., Metody i techniki badań socjologicznych, Wyd. UWM, Olsztyn 2002.
11. Wywiad kwestionariuszowy. Analiza teoretyczna i badania empiryczne, red. K. Lutyńska, A.P. Wejland, Wyd. Ossolineum, Wrocław 1983.

Literatura uzupełniająca:

1. Dyoniziak R., SondaŜe a manipulowanie społeczeństwem, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2004.
2. Gostkowski Z., Lutyński J., Analizy i próby technik badawczych w socjologii, Wyd. Ossolineum, Wrocław 1992.
3. Gruszczyński L., Kwestionariusze w socjologii. Budowa narzędzi do badań surveyowych, Wyd. UŚ, Katowice 2001.
4. Gruszczyński L. A., Kwestionariusze w socjologii, Wyd. UŚ, Katowice 2003.
5. Kvale S., Prowadzenie wywiadów, Wyd. PWN Warszawa 2010.
6. Lutyńska K., Surveye w Polsce. Spojrzenie socjologiczno - antropologiczne. Wybrane zagadnienia, Wyd. IFiS PAN,

Warszawa 1993.

7. Lutyńska, K., Wywiad kwestionariuszowy. Przygotowanie i sprawdzanie narzędzia badawczego, Wyd. PAN, Wrocław 1984.
8. Noelle E., Reprezentatywne badania ankietowe. Wprowadzenie do metodologii. Wybór tekstów, OBOP i SP, Warszawa 1976.
9. Podręcznik ankietera, red. Z. Skawiński, P.B. Sztabiński, F. Sztabiński, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2000.
10. Rostocki, W.A., Bezradny respondent. Trudność pytań w wywiadzie kwestionariuszowym, Wyd. IS UŁ, Łódź 1992.
11. Sawiński, Z., Sztabiński P., Sztabiński F. (red.), Podręcznik ankietera, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2000.
12. Sztabiński, F., Ankieta pocztowa i wywiad kwestionariuszowy, Wyd. Scholar, Warszawa 1997.
13. Sztabiński P., Ankieterzy i ich respondenci. Od kogo zaleŜą wyniki badań ankietowych, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 1997.
14. Sułek A., SondaŜ polski, Warszawa: Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2001.
15. Sułek A., W terenie, w archiwum i w laboratorium. Studia nad warsztatem socjologa, Warszawa 1990.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**METODY BADAŃ SPOŁECZNYCH**
Osoby prowadzące:	BŁAŚEJ DYCZEWSKI dr n. hum.

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w - ćw**	**studia niestacjonarne w - ćw**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	1
Praca własna studenta:		20	

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z: najwaŜniejszymi metodami badań społecznych, etapami procesu badawczego oraz metodami doboru próby, wyrobienie umiejętności myślenia koncepcyjnego w zakresie

Cele modułu: **empirycznych badań socjologicznych, planowania badań, budowy i pilotaŜu narzędzi badawczych; rozumienie podstawowych procedur przygotowania, realizacji i wstępnego opracowania wyników badań sondaŜowych.**

Efekty kształcenia:

Wiedza:

Student definiuje pojęcia: metody badań, techniki badawcze, problemy badawcze, hipoteza; charakteryzuje etapy procesu badawczego; wyjaśnia sposoby doboru próby badawczej; opisuje zasady budowy kwestionariusza; wymienia rodzaje pytań kwestionariuszowych; rozróŜnia technikę wywiadu kwestionariuszowego od techniki ankiety; tłumaczy sposób wstępnego opracowania wyników badań ilościowych w naukach społecznych.

Umiejętności:

Student projektuje realizację badań ilościowych; wybiera metodę i technikę do realizacji projektu badawczego; konstruuje kwestionariusz do realizacji badań survey'owych; ustala kryteria wstępnego opracowania wyników badań ilościowych.

Kompetencje społeczne:

Student wykazuje kreatywność w projektowaniu badań survey'owych; pracuje samodzielnie nad przygotowaniem kwestionariusza ankiety/wywiadu standaryzowanego; akceptuje zasady stosowane w trakcie realizacji badań społecznych.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia audytoryjne: (analiza tekstów z dyskusją, dyskusja, metoda projektów, praca w grupach).

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne (kolokwium), przygotowanie projektu.

Umiejętności: zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne (kolokwium), przygotowanie projektu.

Kompetencje społeczne: przygotowanie projektu badawczego i zaprezentowanie go.

Treści programowe:

1. Formułowanie celu, problemów badawczych i hipotez w badaniach społecznych – zastosowanie teorii w praktyce.
2. Pojęcia i zmienne w badaniach socjologicznych. Operacjonalizacja pojęć i wskaźniki – zastosowanie teorii w praktyce.
3. Projektowanie badań własnych. Wywiad kwestionariuszowy - przygotowanie narzędzia.
4. Prezentacja indywidualnych projektów badawczych.
5. Kolokwium zaliczeniowe.

Literatura podstawowa:

Babbie E., Badania społeczne w praktyce, PWN, Warszawa 2003.

Babbie E., Podstawy badań społecznych, PWN, Warszawa 2008.

Babiński G., Wybrane zagadnienia z metodologii socjologicznych badań empirycznych, Wyd. UJ, Kraków 1980. Frankfort-Nachmias, Ch., Nachmias D. Metody badawcze w naukach społecznych, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2001Nowak S. Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 2010.

Lutyńska K., Wywiad kwestionariuszowy. Przygotowanie i sprawdzenie narzędzia badawczego, Wyd. Zysk i Sk-a, Wrocław 1984.

Malikowski M., Niezgoda M. (red.), Badania empiryczne w socjologii, T. I, Wyd. WySsza Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Tyczyn 1997.

Mayntz R., Wprowadzenie do metod socjologii empirycznej, PWN, Warszawa 1985.

Nowak S., Metody badań socjologicznych, PWN, Warszawa 1965.

Nowak S., Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 2010.

Sołoma L., Metody i techniki badań socjologicznych, Wyd. UWM, Olsztyn 2002.

Wywiad kwestionariuszowy. Analiza teoretyczna i badania empiryczne, red. K. Lutyńska, A.P. Wejland, Wyd. Ossolineum, Wrocław 1983.

Literatura uzupełniająca:

Dyoniziak R., SondaŜe a manipulowanie społeczeństwem, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2004. Gostkowski Z.,

Lutyński J., Analizy i próby technik badawczych w socjologii, Wyd. Ossolineum, Wrocław 1992.

Gruszczyński L., Kwestionariusze w socjologii. Budowa narzędzi do badań surveyowych, Wyd. UŚ, Katowice 2001.

Gruszczyński L. A., Kwestionariusze w socjologii, Wyd. UŚ, Katowice 2003.

Kvale S., Prowadzenie wywiadów, Wyd. PWN Warszawa 2010.

Lutyńska K., Surveye w Polsce. Spojrzenie socjologiczno - antropologiczne. Wybrane zagadnienia, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 1993.

Lutyńska, K., Wywiad kwestionariuszowy. Przygotowanie i sprawdzanie narzędzia badawczego, Wyd. PAN, Wrocław 1984.

Noelle E., Reprezentatywne badania ankietowe. Wprowadzenie do metodologii. Wybór tekstów, OBOP i SP, Warszawa 1976.

Podręcznik ankietera, red. Z. Skawiński, P.B. Sztabiński, F. Sztabiński, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2000.

Rostocki, W.A., Bezradny respondent. Trudność pytań w wywiadzie kwestionariuszowym, Wyd. IS UŁ, Łódź 1992.

Sawiński, Z., Sztabiński P., Sztabiński F. (red.), Podręcznik ankietera, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2000.

Sztabiński, F., Ankieta pocztowa i wywiad kwestionariuszowy, Wyd. Scholar, Warszawa 1997.

Sztabiński P., Ankieterzy i ich respondenci. Od kogo zaleŜą wyniki badań ankietowych, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 1997.

Sułek A., SondaŜ polski, Warszawa: Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2001.

Sułek A., W terenie, w archiwum i w laboratorium. Studia nad warsztatem socjologa, Warszawa 1990.

Kompetencje społeczne:

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Wiedza na poziomie szkoły średniej z matematyki, profil ogólny
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**STATYSTYKA**
Osoby prowadzące:	BŁAŚEJ DYCZEWSKI dr n. hum.

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		20	2
Praca własna studenta:		30	

Cele modułu: **Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami wykorzystania statystyki w realizacji badań empirycznych. Zajęcia przygotują do samodzielnej analizy danych statystycznych tak, aby moŜna było je opisać i wykonać badania stosując odpowiednie metody statystyczne oraz, na ich podstawie, wyciągnąć poprawne wnioski dotyczące badanego problemu.**

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student zna podstawowe metody statystyczne wykorzystywane w badaniach prowadzonych w naukach społecznych, rozpoznać, opisać i przeprowadzić analizę rozkładu badanych cech, rozpoznaje analizę związków badanych cech oraz rozpoznaje zasady doboru testów statystycznych.

Umiejętności: Student posiada umiejętność rejestracji i wybiera sposób opracowania wyników badań, projektuje i wykonuje badanie naukowe, potrafi dobrać odpowiedni test statystyczny oraz rozwiązuje problem analizy związku między wybranymi cechami.

Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę i posiada zdolność zastosowania metod statystycznych do analizy zbiorowości, potrafi pracować samodzielnie i określić priorytety słuŜące realizacji określonego przez siebie lub innych badania, potrafi myśleć i działać konstruktywnie oraz zachowywać ostroŜność w wyraŜaniu opinii na badane tematy .

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład problemowy

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia: zaliczenie pisemne

Wiedza: Rozwiązanie problemów zawartych w zadaniach wymaga znajomości podstawowych metod statystycznych. Umiejętności: Student opracowując problem określony w zadaniu wybiera metodę, za pomocą której, rozwiąŠe zadanie oraz i projektuje sposób rozwiązania.

Właściwie opracowany problem zawarty w zadaniu świadczy o rozumieniu i umiejętności określania priorytetów dotyczących badań.

Treści programowe:

1. Definicja pomiaru, skala nominalna, porządkowa, przedziałowa, stosunkowa i jej własności.
2. Miary tendencji centralnej – średnia arytmetyczna, geometryczna, harmoniczna, modalna, mediana, kwartyle.
3. Miary dyspersji – rozstęp, odchylenie ćwiartkowe, wariancja, odchylenie standardowe, współczynnik zmienności.
4. Miary tendencji centralnej i rozproszenia a skale pomiarowe.
5. Graficzne metody prezentacji danych – histogramy liczebności, częstości , wieloboki liczebności.
6. Rozkład liczebności oraz frakcji skumulowanych, histogramy częstości skumulowanych.
7. Obliczanie modalnej i mediany z szeregu rozdzielczego.
8. Związki między miarami tendencji centralnej a kształtem rozkładu zmiennej losowej.
9. Miary związku pomiędzy zmiennymi 10. Miary sił zaleŠności pomiędzy zmiennymi 11. Zagadnienie regresji.

Literatura podstawowa:

1. Blalock H.M.: Statystyka dla socjologów. PWN, Warszawa 1977.
2. Ferguson G. A., Takane Y.: Analiza statystyczna w psychologii i pedagogice. PWN, Warszawa 1999.
3. Greń J.: Modele i zadania statystyki matematycznej. PWN, Warszawa 1972.
4. Nawojczyk M.: Przewodnik po statystyce dla socjologów. SPSS Polska, Kraków 2004.
5. Sobczyk M.: Statystyka: Podstawy teoretyczne, przykłady – zadania. PWN Warszawa 2000.

Literatura uzupełniająca:

1. Clauss G., Ebner H.: Podstawy statystyki dla psychologów,
2. Kowal J.: Metody statystyczne w badaniach sondaŠowych rynku. Warszawa-Wrocław 1998.
3. Oktaba W.: Elementy statystyki matematycznej i metodyka doświadczalnictwa. PWN, Warszawa, 1966.
4. Stanisz A.: Przystępny kurs statystyki w oparciu o program Statistica PL. Kraków, 1998.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

Kompetencje społeczne:

Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Wiedza na poziomie szkoły średniej z matematyki, profil ogólny
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**STATYSTYKA**
Osoby prowadzące:	BŁAŚEJ DYCZEWSKI dr n. hum.

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	1
Praca własna studenta:		20	

Cele modułu: **Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami wykorzystania statystyki w realizacji badań empirycznych. Zajęcia przygotują do samodzielnej analizy danych statystycznych tak, aby moŜna było je opisać i wykonać badania stosując odpowiednie metody statystyczne oraz, na ich podstawie, wyciągnąć poprawne wnioski dotyczące badanego problemu.**

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student zna podstawowe metody statystyczne wykorzystywane w badaniach prowadzonych w naukach społecznych, rozpoznać, opisać i przeprowadzić analizę rozkładu badanych cech, rozpoznaje analizę związków badanych cech oraz rozpoznaje zasady doboru testów statystycznych.

Umiejętności: Student posiada umiejętność rejestracji i wybiera sposób opracowania wyników badań, projektuje i wykonuje badanie naukowe, potrafi dobrać odpowiedni test statystyczny oraz rozwiązuje problem analizy związku między wybranymi cechami.

Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę i posiada zdolność zastosowania metod statystycznych do analizy zbiorowości, potrafi pracować samodzielnie i określić priorytety słuŜące realizacji określonego przez siebie lub innych badania, potrafi myśleć i działać konstruktywnie oraz zachowywać ostroŜność w wyraŜaniu opinii na badane tematy.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia audytoryjne

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia: zaliczenie pisemne

Wiedza: Rozwiązanie problemów zawartych w zadaniach wymaga znajomości podstawowych metod statystycznych. Umiejętności: Student opracowując problem określony w zadaniu wybiera metodę, za pomocą której, rozwiąŜe zadanie oraz i projektuje sposób rozwiązania.

Właściwie opracowany problem zawarty w zadaniu świadczy o rozumieniu i umiejętności określania priorytetów dotyczących badań.

Treści programowe:

1. Definicja pomiaru, skala nominalna, porządkowa, przedziałowa, stosunkowa i jej własności.
2. Miary tendencji centralnej – średnia arytmetyczna, geometryczna, harmoniczna, modalna, mediana, kwartyle.
3. Miary dyspersji – rozstęp, odchylenie ćwiartkowe, wariancja, odchylenie standardowe, współczynnik zmienności.
4. Miary tendencji centralnej i rozproszenia a skale pomiarowe.
5. Graficzne metody prezentacji danych – histogramy liczebności, częstości , wieloboki liczebności.
6. Rozkład liczebności oraz frakcji skumulowanych, histogramy częstości skumulowanych.
7. Obliczanie modalnej i mediany z szeregu rozdzielczego.
8. Związki między miarami tendencji centralnej a kształtem rozkładu zmiennej losowej.
9. Miary związku pomiędzy zmiennymi 10. Miary sił zależności pomiędzy zmiennymi 11. Zagadnienie regresji.

Literatura podstawowa:

1. Blalock H.M.: Statystyka dla socjologów. PWN, Warszawa 1977.
2. Ferguson G. A., Takane Y.: Analiza statystyczna w psychologii i pedagogice. PWN, Warszawa 1999.
3. Greń J.: Modele i zadania statystyki matematycznej. PWN, Warszawa 1972.
4. Nawojczyk M.: Przewodnik po statystyce dla socjologów. SPSS Polska, Kraków 2004.
5. Sobczyk M.: Statystyka: Podstawy teoretyczne, przykłady – zadania. PWN Warszawa 2000.

Literatura uzupełniająca:

1. Clauss G., Ebner H.: Podstawy statystyki dla psychologów,.
2. Kowal J.: Metody statystyczne w badaniach sondaŜowych rynku. Warszawa-Wrocław 1998.
3. Oktaba W.: Elementy statystyki matematycznej i metodyka doświadczalnictwa. PWN, Warszawa, 1966.
4. Stanisz A.: Przystępny kurs statystyki w oparciu o program Statistica PL. Kraków, 1998.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Podstawy socjologii, Historia myśli socjologicznej i myśli społecznej

Kompetencje społeczne:

Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**WSPÓŁCZESNE TEORIE SOCJOLOGICZNE**		
Osoby prowadzące:	MARIUSZ ZEMŁO (prof. dr hab.)		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		**30**	
			3
Praca własna studenta:		**45**	
Cele modułu:	**Zaprezentowanie studentom najwaŜniejszych koncepcji teoretycznych wyjaśniających strukturę i przemiany współczesnego społeczeństwa. Zapoznanie studentów ze źródłami współczesnych teorii socjologicznych, ich najwaŜniejszymi załoŜeniami teoretycznymi oraz stosowaną terminologią. Przedstawienie studentom specyficznych, dla poszczególnych teorii, sposobów opisu i wyjaśniania rzeczywistości społecznej.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: znajomość przedkładanych teorii socjologicznych, ze wskazaniem podstawowych załoŜeń teoretycznych /ontologicznych, metodologicznych, epistemologicznych; wiedza na temat kontekstu teoretycznego i społecznego wyłaniania się teorii socjologicznych; wiedza na temat podstawowych moŜliwości eksplikacyjnych podstawowych teorii;

Umiejętności: odczytywanie /interpretacja/ rzeczywistości społecznej przez pryzmat wybranych teorii socjologicznych; adekwatne posługiwanie się podstawowymi pojęciami dla poszczególnych teorii;

samodzielny dobór właściwych teorii do aktualnych zjawisk społecznych; krytycznie i z dystansem ocenia moŜliwości interpretacyjne poszczególnych teorii;

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład tradycyjny, połączony z licznymi odniesieniami do konkretnych sytuacji społecznych, praca w grupie duŜej.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Egzamin ustny,

Wiedza: znajomość przedkładanych teorii socjologicznych, ze wskazaniem podstawowych załoŜeń teoretycznych /ontologicznych, metodologicznych, epistemologicznych; wiedza na temat kontekstu teoretycznego i społecznego wyłaniania się teorii socjologicznych; wiedza na temat podstawowych moŜliwości eksplikacyjnych podstawowych teorii;

Umiejętności: odczytywanie /interpretacja/ rzeczywistości społecznej przez pryzmat wybranych teorii socjologicznych; adekwatne posługiwanie się podstawowymi pojęciami dla poszczególnych teorii;

Kompetencje społeczne: samodzielny dobór właściwych teorii do aktualnych zjawisk społecznych; krytycznie i z dystansem ocenia moŝliwości interpretacyjne poszczególnych teorii.

Treści programowe:

1. Struktura teorii socjologicznych; założenia ontologiczne, epistemologiczne, metodologiczne teorii, warunki dobrej teorii; uwarunkowania rozwoju teorii – wewnętrzne i środowiskowe; podziały teorii, wieloparadygmatyczność teorii

2. Nurt teoretyczny wyrastający z pozytywizmu – teoria funkcjonalo-strukturalna: początki- konteksty powstania; założenia teoretyczne; przedstawiciele /Comte, Spencer, Durkheim, Merton, Parsons/, postulaty teorii, słabości teorii, analiza wybranych faktów społecznych z perspektywy t.

3. Teoria konfliktowa i krytyczna: początki, założenia teoretyczne, przedstawiciele /Marks, Simmel, Dahrendorf, Coser/ przyczyny powstawania konfliktów, postulaty teorii, prawa wyprowadzane w ramach t. konfliktowej, funkcje konfliktów, słabości teorii, analiza wybranych faktów społecznych z perspektywy t.

4. Nurt pragmatyczno-interakcyjny: początki, założenia teoretyczne, przedstawiciele /Mead, Blumer/; jaźń, umysł, działanie, interpretacja, znaczenia, analiza wybranych faktów społecznych z perspektywy t.

5. Nurt fenomenologiczny: początki, założenia teoretyczne, przedstawiciele /Schutz, Berger, Luckmman/; ograniczone rejony znaczeń, świat życia codziennego, dialektyka, rozwój społeczny, legitymizacja, ocena teorii,

6. Teorie konstruktywistyczne: założenia teoretyczne, przedstawiciele /Bourdieu, Giddens/ pole, dominacja kulturowa, habitus, reprodukcja, analiza wybranych faktów społecznych z perspektywy t.

Literatura podstawowa:

1. J. Szacki, Historia myśli socjologicznej. Wydanie nowe, PWN, Warszawa 2002
2. J. Turner, Struktura teorii socjologicznej. Wydanie nowe, PWN, Warszawa 2004
3. A. Elliott, Współczesna teoria społeczna, PWN, Warszawa 2011

Literatura uzupełniająca:

1. A History of Sociological Analisis, T. Bottomore, R. Nisbet (eds), Heineman, London 1979

2. Współczesne teorie socjologiczne, T I i T II, wybór i oprac. A. Jasińska Kania i inni, Scholar, Warszawa 2006 -pisma poszczególnych socjologów – reprezentantów zapoznawanych teorii

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**SYSTEMY, STRUKTURY I PROCESY SPOŁECZNE W RÓŚNYCH PERSPEKTYWACH TEORETYCZNYCH**
Osoby prowadzące:	KRYSTYNA SZPAK-LIPIŃSKA (dr n. hum.)

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	3
Praca własna studenta:		45	

Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z procesami wytwarzania się struktur i systemów społecznych; z podejściami teoretycznymi we współczesnej socjologii; z pojęciem zmiany społecznej w podstawowych orientacjach metodologicznych socjologii, stosowanie kategorii socjologicznych do analizy społeczeństwa zwłaszcza współczesnego społeczeństwa polskiego; rozwijanie „wyobraźni socjologicznej".**

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student definiuje pojęcia: społeczeństwo, proces społeczny, zmiana społeczna, system społeczny. Student charakteryzuje system społeczny oraz wskazuje na czynniki różnicujące poszczególne kategorie zbiorowości w ich historycznych uwarunkowaniach. Student opisuje funkcjonowanie społeczeństwa globalnego w ujęciu różnych teorii socjologicznych. Student omawia procesy instytucjonalizacji życia społecznego oraz koncepcje zmian społecznych w różnych ujęciach teoretycznych. Student opisuje przyczyny, rodzaje i konsekwencje zmiany społecznej w różnych typach historycznych oraz współczesnych społeczeństw. Student opisuje społeczne uwarunkowania transformacji społeczeństwa polskiego od 1989 r.,

Umiejętności: Student posiada umiejętność rozumienia społeczeństwa jako procesu; umiejętność wykorzystania kategorii teoretycznych do analizy zmian społecznych we współczesnym świecie, zwłaszcza w społeczeństwie polskim. Student analizuje struktury systemu społecznego i powiązania między jego poszczególnymi elementami. Student analizuje zależności występujące pomiędzy poszczególnymi podsystemami społecznymi składającymi się na społeczeństwo globalne, Student wyjaśnia, na czym polega zmiana społeczna, jakie czynniki się na nią składają, i jakie są główne kierunki przemian współczesnych społeczeństw. Student charakteryzuje sposoby zarządzania zmianami społecznymi i reagowania na nie na poziomie lokalnym, regionalnym, narodowym i ponadnarodowym w taki sposób, by zmniejszać i łagodzić napięcia społeczne powstające w wyniku zmian społecznych.

Kompetencje społeczne: Student będzie potrafił świadomie dokonywać wyboru koncepcji teoretycznej w powiązaniu z celem i problematyką planowanych badań; będzie umiał stosować teorie socjologiczne w badaniach empirycznych. Student wykazuje większe zrozumienie dla wyzwań i ograniczeń stwarzanych przez współczesne procesy przemian społecznych, Student jest świadomy możliwości indywidualnego i zbiorowego rozwoju tkwiących we współczesnych przemianach struktur społecznych. Student wykazuje dążność – w oparciu o uzyskaną wiedzę – do samodzielnego analizowania zjawisk społecznych zachodzących na poziomach makro, mezo i mikro – w ich wzajemnych związkach.

Forma zajęć/mtody dydaktyczne:

Wykład informacyjny, prezentacja multimedialna, dyskusja dydaktyczna, praca w grupach – analiza tekstów źródłowych **Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:**

Wiedza: egzamin pisemny z treści przedstawionych na wykładzie oraz znajomości lektur obowiązkowych

SOCJOLOGIA

Umiejętności: egzamin zostanie skonstruowany tak, by sprawdzić stopień opanowania wiedzy przez studenta ale takŜe rozumienie jej i umiejętności zastosowania do analizy zjawisk sygnalizowanych w efektach kształcenia.

Kompetencje społeczne: praca w grupach, analizowanie tekstów źródłowych.

Treści programowe:

1. Pojęcie społeczeństwa i koncepcje systemu społecznego
2. Funkcjonalizm i neofunkcjonalizm
3. Struktura systemów społecznych. Rodzaje struktur społecznych .
4. Autopoiesis w systemach społecznych - teoria Niklasa Luhmanna
5. Instytucje i procesy instytucjonalizacji
6. Strukturalne determinanty zachowań indywidualnych.
7. Równowaga i napięcia w strukturze systemów społecznych.
8. Procesy społeczne – zmiany demograficzne i ich korelaty. Zmiany w strukturze: własności, konsumpcji, gospodarki i organizacji politycznej.
9. Pojęcie zmiany społecznej w podstawowych orientacjach metodologicznych socjologii: ewolucjonizm, teorie konfliktu, funkcjonalizm, neoweberyzm, koncepcja strukturacji Anthony'ego Giddensa
10. Podstawowe tezy socjologii historycznej.
11. Teorie modernizacji.
12. Teoria rozwoju zaleŜnego. Podstawowe załoŜenia i przykłady.
13. Teoria rozwoju alternatywnego. Podstawowe załoŜenia i przykłady.
14. Zmiana społeczna. Nośniki zmiany społecznej. Podmioty zmiany społecznej: ruchy społeczne. Zjawisko oporu wobec zmian.
15. Koncepcja traumy kulturowej Piotra Sztompki

Literatura podstawowa:

1. Giddens A., Socjologia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.
2. Luhman Niklas, *Systemy społeczne*, wstęp do wydania polskiego: GraŜyna Skąpska, *Niklas Luhmann i teoria systemów społecznych,* NOMOS Kraków 2007.
3. Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa, Wydawnictwo Znak, Kraków 2010.
4. Sztompka, P., *Socjologia zmian społecznych*, , Znak, Kraków 2005.

Literatura uzupełniająca:

1. Domański H.,Struktura społeczna, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2007.
2. Giza-Poleszczuk A., Marody M., Przemiany więzi społecznych, Wyd. Nauk. Scholar, Warszawa 2004.
3. Jasińska-Kania A., L. Nijakowski, J. Szacki i M. Ziółkowski (red.), Współczesne teorie socjologiczne. Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2006.
4. Sztompka Piotr: Trauma wielkiej zmiany. Społeczne koszty transformacji. ISP PAN, Warszawa 2000.
5. Sztompka P. i Kucia M. (red.), Socjologia. Lektury, Wydawnictwo Znak, Kraków 2005.
6. Wasilewski, J., (red.), Współczesne społeczeństwo polskie. Dynamika zmian, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2006.

2 rok

Semestr letni

Punkty ECTS	Nazwa przedmiotu (liczba godzin)	
2	Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowanie zdrowotne (W) - Zaliczenie	**10**
1	Język angielski (CW) - Zaliczenie	**30**
5	Psychologia społeczna (W) - Egzamin	**30**
5	Procesy ludnościowe (W) - Zaliczenie	**30**
6	Socjologia – makrostruktury społeczne (W) - Egzamin	**10**
1	Metody badań Społecznych (W) - Wpis	**30**
1	Metody badań Społecznych (ĆW) - Zaliczenie	**10**
3	Statystyka (W) - Egzamin	**15**

1	Statystyka (ĆW) - Zaliczenie	**10**
3	Przygotowanie i realizacja projektu badawczego (K) - Zaliczenie	**30**
2	Systemy, struktury i procesy społeczne w róŜnych perspektywach teoretycznych (W) - Egzamin	**30**

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Podstawowe wiadomości dotyczące funkcjonowania organizmu człowieka		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**BIOMEDYCZNE PODSTAWY ROZWOJU I WYCHOWANIE ZDROWOTNE**		
Osoby prowadzące:	MARTA SWATKO-OSSOR (dr n. farm.)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	2
Praca własna studenta:		40	

Cele modułu:

Nabycie podstawowej wiedzy dotyczącej: rozwoju fizycznego człowieka, koncepcji zdrowia i czynników je warunkujących, zagroŝeń zdrowia, najczęstszych zaburzeń i chorób oraz ich wpływu na rozwój. Umiejętność identyfikowania problemów oraz potrzeb rozwojowych i zdrowotnych oraz kształtowania zachowań prozdrowotnych

Efekty kształcenia:

Wiedza: Wymienia i objaśnia etapy rozwoju człowieka. Objaśnia czynniki warunkujące rozwój. Opisuje najczęściej występujące zaburzenia i choroby mające wpływ na rozwój. Objaśnia warunki kształtowania postaw prozdrowotnych.

Umiejętności: Analizuje wpływ róŝnych czynników na rozwój człowieka. Przedstawia obszary zainteresowania i działań promocji zdrowia. Analizuje aspekty wychowania zdrowotnego.

Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę stałego kształcenia się i uzupełniania wiedzy w związku z dynamicznym rozwojem nauk społecznych.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład - prezentacja multimedialana

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Zaliczenie pisemne – test wyboru.

Umiejętności: Zaliczenie pisemne – test wyboru.

Kompetencje społeczne: Zaliczenie pisemne – test wyboru (warunkiem zaliczeniA przedmiotu jest uzyskanie 50% punktów z testu).

Treści programowe:

1. Pojęcia dotyczące rozwoju osobniczego człowieka: rozwój jawny i utajony, filogeneza i ontogeneza.
2. Aspekty rozwoju człowieka:

2.1 Aspekty jakościowe rozwoju fizycznego: a) wzrastanie – powiększanie się ciała (rozrost – zwiększanie się wymiarów i masy tkanek, rozplem – mnoŜenie się liczby komórek na drodze podziału komórek i powielania kwasów DNA); b) róŜnicowanie – doskonalenie struktury (przebudowa struktur komórek i tkanek, czyli cytogeneza i histogenea; grupowanie się tkanek w określone układy i narządy, czyli organogenea; dostrajanie się do poszczególnych układów i narządów do pozostałych i formowanie się ogólnych kształtów i proporcji organizmu, czyli typogenez; c) cojrzewanie – doskonalenie się funkcji: (specjalizacja – kształtowanie się funkcji narządów i układów; integracja – dostrajanie się funkcji w ramach całego organizmu; d) postęp – doskonalenie organizacji organizmu jako systemu.

2.2 Aspekty ilościowe rozwoju fizycznego: a) kinetyka rozwoju – poziom, na jakim przebiega rozwój danego osobnika, np. niŜszy, normalny, wyŜszy; b) dynamika rozwoju – wielkość przyrostów danej cechy w jednostce czasu, inaczej tempo rozwoju; c) rozmach – wielkość zmian względem wyjściowej urodzeniowej lub maksymalnej wielkości cechy; d) rytmiczność rozwoju – róŜne tempo rozwoju w poszczególnych okresach ontogenezy

2.3 Energetyczno – informacyjne aspekty rozwoju: a) energetyka – wykorzystanie źródeł energii i koszt energetyczny procesów rozwojowych; b) informatyka – źródła, charakter i mechanizmy przekazywania informacji; c) metabolika – mechanizmy stymulacji i charakter przemiany materii; d) dystrybucja – sposób wykorzystania energii i przemiany materii przez ustrój.

3. Czynniki rozwoju osobniczego: a) czynniki endogenne genetyczne (determinanty rozwoju) ; objaśnienie podstawowych pojęć

takich jak: chromosom, genom, kariotyp, gen, allel, fenotyp, genotyp, zygota, cykl komórkowy, mejoza, mitoza; omówienie powstawania komórek generatywnych; b) czynniki endogenne paragenetyczne (stymulatory rozwoju); wpływ genotypu matki, wpływ dziedziczenia cytoplazmatycznego; c) czynniki egzogenne (modyfikatory rozwoju); modyfikatory naturalne i kulturowe; d) tryb i styl Ŝycia; obciąŜenie pracą lub nauką, właściwie rozłoŜony odpoczynek dzienny, regularne spoŜywanie posiłków, dąŜenie do zachowania ładu i spokoju.

4. Periodyzacja wieku rozwojowego: klasyfikacja wg Klonowicza, klasyfikacja wg Jasińskiego, klasyfikacja antropologiczna.

5. Pojęcie zdrowia i warunków zdrowotnych; biomedyczny i holistyczno-funkcjonalny model zdrowia; definicja zdrowia (zdrowie fizyczne, zdrowie psychiczne, zdrowie społeczne).

6. Promocja zdrowia i obszary jej działań: a) budowanie zdrowotnej polityki publicznej; b) tworzenie środowiska Ŝycia i pracy sprzyjającego zdrowiu; c) zachęcenie całego społeczeństwa do działań na rzecz zdrowia; d) rozwijanie indywidualnych umiejętności słuŜących zdrowiu; e) reorientacja słuŜby zdrowia.
7. Czynniki warunkujące stan zdrowia (styl Ŝycia, środowisko fizyczne i społeczne, czynniki genetyczne, słuŜba zdrowia).

8. Główne zagroŜenia zdrowia: a) wadliwy styl Ŝycia (nieprawidłowości w sposobie Ŝywienia, palenie tytoniu, nadmierne spoŜywanie alkoholu, uŜywanie substancji psychoaktywnych); b) zagroŜenia w środowisku społecznym (narastające ograniczenie dostępu do pracy, mieszkania i

poŜywienia; uzależnienie od pomocy społecznej; niekorzystna sytuacja w

dziedzinie edukacji, nauki i kultury; nasilające się patologie Ŝycia społecznego; narastanie występowania zjawiska określanego jako „syndrom opuszczonych rąk"); c) zagroŜenia w środowisku fizycznym (rozwój przemysłu i urbanizacji, brak troski o środowisko).

9. Zaburzenia w rozwoju somatycznym i stanie zdrowia dzieci i młodzieŜy: a) profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami; b)

czynniki teratogenne tj. choroby matki, leki, konflikt serologiczny, alkohol, palenie tytoniu w ciąŜy, metale cięŜkie, zanieczyszczenie środowiska; c) nieprawidłowości w adaptacji psychospołecznej i zaburzenia w układzie nerwowym (dysleksja rozwojowa, zaburzenia zachowania, zespół nadruchliwości psychoruchowej z deficytem uwagi – ADHD).

10. Warunki kształtowania postaw prozdrowotnych: spokój, stabilny system ekonomiczny, odtwarzalne zasoby naturalne, globalne i lokalne bezpieczeństwo, w tym ekologiczne, mieszkania, Ŝywienie, edukacja, zarobki, sprawiedliwość i równość społeczna.

11. Aspekty wychowania zdrowotnego: kształtowanie akceptacji samego siebie, problemy uzależnień (alkohol, narkotyki, hazard, komputer), uczenie młodzieŜy samoobserwacji, poznawania samego siebie, kształtowanie poczucia własnej samowartości i adekwatnej samooceny, kształtowanie nawyków racjonalnego odŜywiania, kształtowanie postaw akceptujących własne niedociągnięcia i braki.

Literatura podstawowa:

1. Jopkiewicz A., Suliga E., Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania. Wyd. Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji – Państwowego Instytutu Badawczego 2008.
2. Kulik T.B., Wrońska L. (red.), Zdrowie w medycynie i naukach społecznych, Stalowa Wola 2000.
3. Jaczewski A. (red.), Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju i wychowania. Wydawnictwo Akademickie "śak", Warszawa 2005.

4. Kulik T.B. (red.), Współczesne zagroŝenia zdrowia rodziny, FU, Stalowa Wola 2002.

Literatura uzupełniająca:

1. Kulik T.B., Edukacja zdrowotna w rodzinie i szkole, FU, Stalowa Wola 1997.
2. Dąbrowski K.(red.), Zdrowie psychiczne, PWN, Warszawa 1985.
3. Traczyk W., Fizjologia człowieka w zarysie, PZWL, Warszawa 2005, wyd. 8.

48

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA **SOCJOLOGIA**
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**JĘZYK ANGIELSKI** (rok 2 semestr 4)
Osoby prowadzące:	ANETA SZUMOWSKA (mgr)

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	1
Praca własna studenta:		-	

Cele modułu:	**Celem kształcenia jest osią ;nięcie i/lub konsolidacja praktycznej znajomości języka angielskiego na poziomie zaawansowania B2.**

Efekty kształcenia:

Wiedza: W wyniku przeprowadzonych zajęć, student rozumie główny sens wypowiedzi sformułowanej wyraźnie, w języku standardowym, na temat mu znany, związany z pracą, szkołą, czasem wolnym itp. Rozumie najwaŜniejsze informacje w programach radiowych i TV dotyczące wydarzeń współczesnych lub tematów związanych z zainteresowaniami osobistymi lub zawodowymi, gdy mówi się dość wolno i wyraźnie.

Umiejętności: Potrafi zrozumieć teksty zawierające najczęściej uŜywane wyraŜenia związane z Ŝyciem codziennym i zawodowym.

Rozumie opis wydarzeń, uczuć i Ŝyczeń zawartych w listach prywatnych. Radzi sobie w większości sytuacji, które mogą się zdarzyć w podróŜy po krajach danego obszaru językowego. Potrafi bez przygotowania uczestniczyć w rozmowach na tematy mu znane i go interesujące, lub odnoszące się do Ŝycia codziennego (np. rodzina, zainteresowania, praca, podróŜe i wydarzenia bieŜące). Potrafi łączyć wyrazy i wyraŜenia w prosty sposób, aby opisać doświadczenia i wydarzenia, swoje marzenia, nadzieje, ambicje.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia

Wiedza: Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z róŜnych źródeł (w

Kompetencje Społeczne: Student potrafi podać przyczyny i wyjaśnienia, sformułować opinie i plany. Umie opowiedzieć jakąś historię, oraz zrelacjonować treść filmu lub ksiąŜki, albo opisać swoje reakcje. Potrafi napisać prosty zwarty tekst na temat mu znany lub go interesujący. Umie napisać list osobisty opisujący doświadczenia i wraŜenia

Forma zajęć/metody dydaktyczne

Ćwiczenia połączone z konwersatorium.

języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT). Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i uŜytkować informacje z wykorzystaniem róŜnych źródeł i sposobów. Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

Umiejętności: Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi uŜywać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy uŜyciu róŜnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów w języku polskim i języku obcym.

Kompetencje społeczne: Potrafi pracować w zespole pełniąc róŜne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania.

Treści programowe:

Zakres tematyczny i słownictwo na zajęciach obejmuje następujące obszary:

Rodzina

Moje miejsce zamieszkania i styl Ŝycia

Pieniądze

Wakacje-Czas wolny-PodróŜowanie

Edukacja

Praca i zawody

.

.

.

.

.

.

- Materiał leksykalno
- Materiał leksykalno-gramatyczny
- Czasy teraźniejsze
- WyraŜanie przyszłości
- Czasy: porównanie form teraźniejszych, ciągłych i dokonanych;
- Present Simple i Present Continuous; Future Continuous;
- WyraŜanie przeszłości-Simple Past

Czasy stosowane w opowiadaniu: Past Simple, Past Continuous, Past Perfect Simple **Literatura podstawowa:**

1. Speakout Elementary,Pearson.

Literatura uzupełniająca: W. Prejbisz, Gramatyka języka angielskiego.

1. Total English Intermediate – Student's Book, Workbook

Wyŝsza Szkoła Nauk Społecznych z siedzibą w Lublinie

SOCJOLOGIA

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Wiedza z zakresu psychologii ogólnej, socjologii.		
Nazwa modułu(przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA SPOŁECZNA**		
Osoby prowadzące:	ANNA SKIERT (dr n. hum.)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k – ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k – ćw/k**	**liczba punktów ECTS:**
Zajęcia zorganizowane:		30	5
Praca własna studenta:		95	
Cele modułu:	**Wprowadzenie studentów w problematykę psychol gii społecznej z metodologią i oraz zapoznanie problemami społecznych przy etycznymi psychologów prowadzeni podmiotu i jako badań. Ukazanie człowieka jako rzedmiotu w relacjach społecznych. Zapoznanie z problematyką dynamiką zachowań grup społ rozwoju społecznego jednostk elacji wewnątrzgrupowych, nonkonformistyczne).Zwróce cznych i (zachowania potrzeby indywidualne, takŜe onformis nie uwagi na Przedstawienie stadiów ercepcję s potrzeby tyczne i połeczną, połeczne.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: - student wymieni problemy jakimi zajmuje się psychologia społeczna, zna główne procedury badawcze stosowane w psychologii społecznej, zna zasady etyczne psychologów przy prowadzeniu badań. Określi w jaki sposób poznajemy siebie (poznanie siebie przez introspekcję, obserwację własnego zachowania, interakcję społeczną Wyjaśni zjawisko konformizmu i nonkonformizmu. Zna i właściwie potrafi interpretować techniki autoprezentacji

Umiejętności: student potrafi zastosować wiedzę psychologii komunikacji w róŜnych sytuacjach Ŝyciowych zarówno zawodowych jak i osobistych. Wybiera sposób przedstawienia własnej osoby, zaprojektuje własny sposób autoprezentacji. Rozumie i potrafi przewidzieć ludzkie zachowania społeczne Rozumie i określi sposób, w jaki ludzie wyjaśniają przyczyny swego zachowania i zachowania innych (teoria atrybucji) Pozna, rozumie i potrafi interpretować sposób, w jaki ludzie myślą o sobie samych i o świecie społecznym

Kompetencje społeczne: student jest zdolny do oceny własnego sposobu komunikacji interpersonalnej, wykazuje kreatywność i moŜliwości pracy w grupie, jest

komunikatywny, asertywny i odpowiedzialny za swoje zachowanie. **Forma zajęć/metody dydaktyczne:**
Wykład konwersatoryjny z zastosowaniem prezentacji multimedialnej.
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie - pisemny test wiadomości

Umiejętności: kolokwium podsumowujące po kaŜdych zajęciach

Kompetencje społeczne: oceny cząstkowe – czynny udział w trakcie zajęć, praca w grupie.

Treści programowe:

1. Psychologia społeczna: rys historyczny psychologii społecznej, koncepcje teoretyczne w psychologii społecznej, metody badań stosowane w psychologii społecznej, psychologia społeczna a inne nauki.
2. Poznanie siebie: natura „ja", poznanie siebie przez obserwację własnego zachowanie, poznanie siebie przez introspekcje.
3. Poznanie innych: zachowania werbalne, teoria wnioskowania z czynników towarzyszących.
4. Postawy – pojęcie, struktura, źródła postaw, pomiar postaw zmiany postaw: określenie postawy i komponenty postaw, kształtowanie i zamiana postaw.

5. Atrakcyjność interpersonalna: główni protoplaści atrakcyjność, teorie atrakcyjności interpersonalnej, związki uczuciowe, przyjaźń i miłość.

6. Przesądy i uprzedzenia – pojęcia i mechanizmy: przesądy określenie – charakterystyka, uprzedzenia – mechanizm powstawania, jak moŜna osłabić uprzedzenia.

7. Zachowania prospołeczne: wartości prospołeczne, empatia i altruizm, dlaczego pomagamy innym.
8. Zachowania zbiorowe: publiczność – rodzaje i charakterystyka, tłum – rodzaje, charakterystyka, tłum wyborczy.
9. Grupa: definicje – cele, rodzaje grup, style kierowania grupą.
10. Konflikty w grupie: rodzaje konfliktów, metody rozwiązywania konfliktów, negocjacje.
11. Agresja, przemoc, mobbing, stalking: charakterystyka tych zjawisk, zapobieganie i pomoc.

Literatura podstawowa:

1. Aronson E.T.D.,Wilson R.M., Akert, Psychologia społeczna, Warszawa 1998.
2. Szmajke A., Autoprezentacja. Maski, pozy, miny, Olsztyn 1999.

Literatura uzupełniająca:

1. Agryle M., Psychologia stosunków międzyludzkich, Warszawa 1999.
2. Alberti R., Emmons M, Asertywność. Sięgaj po to co, czego chcesz nie raniąc innych. Sopot 2010.
3. Antony M., Swinson, Jak przezwycięŜyć nieśmiałość i lęk przed otoczeniem, Gliwice 2007.
4. Le Bon, psychologia tłumu, Kęty 2009.
5. Macrae C.N, Stangor Ch., Hewstone M., Stereotypy i uprzedzenia. Najnowsze ujecie. Gdańsk 1999.
6. Mocario L., Roccki M., Komunikacja w relacjach niesienia pomocy, Kraków 2011.
7. Morreale S.P., Spitzberg B.H., Barge J.K., Komunikacja między ludźmi. Motywacja, wiedza i umiejętności Warszawa 2008.

8. Stewart J., (red.), Mosty zamiast murów. O komunikowaniu się między ludźmi. Warszawa 2002.
9. Strelau J., (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki, T. 1,2,3, Gdańsk 2003.
10. Sujak E., ABC psychologii komunikacji, Kraków 2006.
11. Szopski M., Komunikowanie międzykulturowe, Warszawa 2005.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające (wymagania wstępne):	-		
Nazwa modułu (przedmiotu lub przedmiotów):	**PROCESY LUDNOŚCIOWE**		
Osoby prowadzące:	MACIEJ WSZĘDYRÓWNY (dr n. hum.)		
Forma studiów (liczba godzin/punktów ECTS):	**studia stacjonarne** **w/k - k/ćw**	**studia niestacjonarne** **w/k**	**liczba punktów** **ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	5
Praca własna studenta:		95	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów ze specyfiką przedmiotu, najwaŠniejszymi definicjami i pojęciami z zakresu demografii.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student zna podstawowe pojęcia z zakresu demografii. Rozumie istotę oraz przyczyny procesów demograficznych zachodzących we współczesnych społeczeństwach, w tym w społeczeństwie polskim.

Umiejętności: Student w dyskusji umiejętnie posługuje się nabytą wiedzą z zakresu demografii. Zna terminologię typową dla tej dziedziny wiedzy. Trafnie identyfikuje najwaŠniejsze tendencje w rozwoju społeczeństwa. Rozumie ich przyczyny, przebieg, przewiduje konsekwencje, poddaje konstruktywnej krytyce.

Kompetencje społeczne: Student jest przygotowany do poszerzania wiedzy z zakresu demografii.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie.

Umiejętności: zaliczenie sprawdza umiejętność zastosowania nabytej wiedzy do analizy zjawisk będących przedmiotem zajęć.

Kompetencje społeczne: zaliczenie sprawdza umiejętność zastosowana nabytej wiedzy do analizy zjawisk będących przedmiotem zajęć.

Treści programowe:

1. Wprowadzenie do zagadnień demografii. Historia demografii.

2. Demografia jako nauka. Subdyscypliny demografii.
3. Metody analizy demograficznej. Źródła danych statystyki ludnościowej.
4. Podstawowe zjawiska demograficzne.
5. Podstawowe procesy demograficzne.
6. Podstawowe teorie ludnościowe.
7. Prognozy demograficzne.
8. Sytuacja demograficzna społeczeństwa polskiego. Prognoza demograficzna.
9. Polityka ludnościowa i polityka społeczna a prognozy demograficzne.

Literatura podstawowa:

6. Okólski M., Demografia. Podstawowe pojeia, procesy i teorie w encyklopedycznym zarysie, SCHOLAR, Warszawa 2004.
7. Holzer J.Z., Demografia społeczna, PTE, Warszawa 1999.

Literatura uzupełniająca:

5. Mitręga M., Demografia społeczna, Ślask, Katowice 1995.
6. Kurkiewicz J., Podstawowe metody analizy demograficznej, PWN, Warszawa 1992.
7. Sobczyk M., Elementy statystyki i demografii, PWE, Warszawa 1982.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające (wymagania wstępne):	Podstawy socjologii, Socjologia. Mikrostruktury społeczne.		
Nazwa modułu (przedmiotu lub przedmiotów):	**SOCJOLOGIA. MAKROSTRUKTURY SPOŁECZNE**		
Osoby prowadzące:	MACIEJ WSZĘDYRÓWNY (dr n. hum.)		
Forma studiów (liczba godzin/punktów ECTS):	**studia stacjonarne** **w/k - k/ćw**	**studia niestacjonarne** **w/k**	**liczba punktów** **ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	6
Praca własna studenta:		140	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów ze specyfiką przedmiotu, najwaŜniejszymi definicjami i pojęciami z zakresu makrostruktur społecznych.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Student posiada wiedzę ogólną dotyczącą podstawowych pojęć z zakresu socjologii-mskrostruktury społeczne.

Posługuje się podstawową terminologią. Charakteryzuje istotne z punktu widzenia przedmiotu zjawiska i procesy społeczne.

Dostrzega związki pomiędzy teorią społeczeństwa, a rzeczywiście toczącym się Ŝyciem społecznym.

Umiejętności: Student w dyskusji umiejętnie posługuje się nabytą wiedzą z zakresu makrostruktur społecznych. Trafnie identyfikuje najwaŜniejsze zjawiska i procesy zachodzące w społeczeństwie w makroskali. Rozumie ich przyczyny, przebieg, przewiduje konsekwencje, poddaje konstruktywnej krytyce.

Kompetencje społeczne: Student jest przygotowany do poszerzania wiedzy z zakresu makrostruktur społecznych.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin.

Umiejętności: egzamin sprawdza umiejętność zastosowana nabytej wiedzy do analizy zjawisk będących przedmiotem zajęć.

Kompetencje społeczne: egzamin sprawdza umiejętność zastosowana nabytej wiedzy do analizy zjawisk będących przedmiotem zajęć.

Treści programowe:

1. Istota i rodzaje zjawisk społecznych.
2. Społeczeństwo i jego struktura. Analiza socjologiczna.
3. Państwo. Analiza socjologiczna.
4. Naród jako społeczność ideologiczna i kulturowa. Analiza socjologiczna.
5. Klasy i warstwy społeczne. Analiza socjologiczna.
6. Procesy industrializacji i urbanizacji. Analiza socjologiczna.

Literatura podstawowa:

Turowski J., Socjologia. Wielkie struktury społeczne, TN KUL, Lublin 2000.

Sztompka P., Socjologia, Znak, Kraków 2002 i wydania późniejsze.

Literatura uzupełniająca:

Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Oficyna Naukowa, Warszawa 2008.

Bolesta-Kukułka K., Socjologia ogólna, Aspra-JR, Warszawa 2003.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**
Nazwa kierunku:	SOCJOLOGIA
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Uzyskanie zaliczenia z przedmiotów: „Metody badań społecznych" (II rok I sem.) i „Metodologia nauk społecznych" (II rok I sem.)
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**METODY BADAŃ SPOŁECZNYCH**
Osoby prowadzące:	BŁAŚEJ DYCZEWSKI (dr n. hum.)

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**Studia stacjonarne w/k – k/ćw**	**studia niestacjonarne w/k - k/ćw**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	1
Praca własna studenta:		-	

[redacted]

Cele modułu:	**Celem zajęć jest zapoznanie studentów z: najwaŜniejszymi ilościowymi metodami badań społecznych (zasadami realizacji badań przekrojowych, pseudodynamicznych, dynamicznych, eksperymentalnych, badań socjometrycznych oraz moŜliwościami wykorzystania danych urzędowych, jako danych zastanych dla socjologa), sposobami opracowania wyników i przygotowywania raportów z badań sondaŜowych.**

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student definiuje pojęcia: badania przekrojowe, pseudodynamiczne, dynamiczne, klucz kodowy, arkusz kalkulacyjny; charakteryzuje socjometrię jako metodę badawczą stosowaną w socjologii; wyjaśnia specyfikę eksperymentu, quasi-eksperymentu i eksperymentu post factum opisuje moŜliwości i utrudnienia występujące w sytuacji zastosowania danych urzędowych; tłumaczy sposób opracowania i zaprezentowania wyników badań ilościowych w naukach społecznych.

Umiejętności: Student rozpoznaje róŜnice pomiędzy badaniami przekrojowymi, pseudodynamicznymi i dynamicznymi; analizuje wyniki badań CBOS-u i OBOP-u (obecnie TNS Polska SA); analizuje metodologiczne podstawy realizacji Narodowego Spisu Powszechnego i Diagnozy społecznej; projektuje sposób opracowania wyników badań socjometrycznych oraz wyników sondaŜowych badań własnych; ustala kryteria opracowania i prezentacji wyników badań ilościowych.

Kompetencje społeczne: Student wykazuje kreatywność w projektowaniu wybranych rodzajów badań survey'owych; pracuje w zespole analizując raporty z badań CBOS-u i OBOP-u (obecnie TNS Polska SA); akceptuje zasady metodologiczne opisane w Kodeksie Etyki Socjologa, które powinny być stosowane w trakcie realizacji badań społecznych (ze szczególnym uwzględnieniem badania procesów społecznych, danych urzędowych, badań socjomedycznych i eksperymentalnych).

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne (kolokwium), przygotowanie projektu – opracowanie wyników badań ilościowych. Umiejętności: zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne (kolokwium), przygotowanie projektu– opracowanie wyników badań ilościowych.

Kompetencje społeczne: przygotowanie projektu badawczego skoncentrowanego na etapie opracowaniu i prezentacji wyników badań ilościowych i zaprezentowanie go.

Treści programowe:

1. Badania sondaŜowe. Historia rozwoju badań sondaŜowych i współczesność. Na ile moŜemy wierzyć badaniom społecznym?

– czynniki wpływające na rzetelność wyników badań sondaŜowych. Wady i zalety technik stosowanych w badaniach sondaŜowych.

2. Zasady przygotowania, realizacji i wykorzystania wyników badań społecznych opisane w Kodeksie Etyki Socjologa. Analiza reguł metodologicznych zawartych w Kodeksie uchwalonym przez Walne Zgromadzenie Delegatów Polskiego Towarzystwa Socjologicznego dnia 25 marca 2012 r.
3. Analiza metodologiczna wybranych raportów badań CBOS-u i OBOP-u (obecnie TNS Polska SA).
4. Metody badania procesów społecznych - badani przekrojowe, badania pseudodynamiczne, badania dynamiczne.
5. Specyfika i rodzaje badań uwzględniających dynamikę czasu (badania trendów, kohort, badania panelowe).
6. Diagnoza społeczna 2011- jako przykład dynamicznych badań panelowych. Metodologiczne podstawy realizacji badań przeprowadzanych cyklicznie pod kierunkiem Prof. J. Czapińskiego.
7. Raport z wyników Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011, jako przykład badania przekrojowego. Metodologiczne podstawy realizacji NSP 2011.
8. Dane urzędowe jako przykład badań niereaktywnych. MoŜliwości i ograniczenia realizacji badań opartych na korzystaniu z materiałów zastanych.
9. Eksperyment jako rodzaj badań społecznych. Techniki badań eksperymentalnych. Eksperyment post factum -ex post facto, Quasi eksperyment.

Literatura podstawowa:

- Babbie E., Badania społeczne w praktyce, PWN, Warszawa 2003.
- Babbie E., Podstawy badań społecznych, PWN, Warszawa 2008.
- Babiński G., Wybrane zagadnienia z metodologii socjologicznych badań empirycznych, Wyd. UJ, Kraków 1980.
- Frankfort-Nachmias, Ch., Nachmias D. Metody badawcze w naukach społecznych, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2001Nowak S. Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 2010.
- Lutyńska K., Wywiad kwestionariuszowy. Przygotowanie i sprawdzenie narzędzia badawczego, Wyd. Zysk i Sk-a, Wrocław 1984.
- Malikowski M., Niezgoda M. (red.), Badania empiryczne w socjologii, T. I, Wyd. WyŜsza Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Tyczyn 1997.
- Mayntz R., Wprowadzenie do metod socjologii empirycznej, PWN, Warszawa 1985.
- Nowak S., Metody badań socjologicznych, PWN, Warszawa 1965.

- Nowak S., Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 2010.
- Sołoma L., Metody i techniki badań socjologicznych, Wyd. UWM, Olsztyn 2002.
- Wywiad kwestionariuszowy. Analiza teoretyczna i badania empiryczne, red. K. Lutyńska, A.P. Wejland, Wyd.

Ossolineum, Wrocław 1983.

Literatura uzupełniająca:

- Dyoniziak R., Sondaże a manipulowanie społeczeństwem, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2004.
- Gostkowski Z., Lutyński J., Analizy i próby technik badawczych w socjologii, Wyd. Ossolineum, Wrocław 1992.
- Gruszczyński L., Kwestionariusze w socjologii. Budowa narzędzi do badań surveyowych, Wyd. UŚ, Katowice 2001.
- Gruszczyński L. A., Kwestionariusze w socjologii, Wyd. UŚ, Katowice 2003.
- Kvale S., Prowadzenie wywiadów, Wyd. PWN Warszawa 2010.
- Lutyńska K., Surveye w Polsce. Spojrzenie socjologiczno - antropologiczne. Wybrane zagadnienia, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 1993.
- Lutyńska, K., Wywiad kwestionariuszowy. Przygotowanie i sprawdzanie narzędzia badawczego, Wyd. PAN, Wrocław 1984.
- Noelle E., Reprezentatywne badania ankietowe. Wprowadzenie do metodologii. Wybór tekstów, OBOP i SP, Warszawa 1976. - Podręcznik ankietera, red. Z. Skawiński, P.B. Sztabiński, F. Sztabiński, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2000.
- Rostocki, W.A., Bezradny respondent. Trudność pytań w wywiadzie kwestionariuszowym, Wyd. IS UŁ, Łódź 1992.
- Sawiński, Z., Sztabiński P., Sztabiński F. (red.), Podręcznik ankietera, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2000.
- Sztabiński, F., Ankieta pocztowa i wywiad kwestionariuszowy, Wyd. Scholar, Warszawa 1997.
- Sztabiński P., Ankieterzy i ich respondenci. Od kogo zależą wyniki badań ankietowych, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 1997.
- Sułek A., Sondaże polski, Warszawa: Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2001.
- Sułek A., W terenie, w archiwum i w laboratorium. Studia nad warsztatem socjologa, Warszawa 1990.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Uzyskanie zaliczenia z przedmiotów: „Metody badań społecznych" (II rok I sem.) i „Metodologia nauk społecznych" (II rok I sem.)		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**METODY BADAŃ SPOŁECZNYCH**		
Osoby prowadzące:	BŁAŚEJ DYCZEWSKI (dr n. hum.)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**Studia stacjonarne w/k – k/ćw**	**studia niestacjonarne w/k - k/ćw**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	1
Praca własna studenta:		20	
Cele modułu:	**Celem zajęć jest zapoznanie studentów z: najważniejszymi ilościowymi metodami badań społecznych (zasadami realizacji badań przekrojowych, pseudodynamicznych, dynamicznych, eksperymentalnych, badań socjometrycznych oraz możliwościami wykorzystania danych urzędowych, jako danych zastanych dla socjologa), sposobami opracowania wyników i przygotowywania raportów z badań sondażowych.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Student definiuje pojęcia: badania przekrojowe, pseudodynamiczne, dynamiczne, klucz kodowy, arkusz kalkulacyjny; charakteryzuje socjometrię jako metodę badawczą stosowaną w socjologii; wyjaśnia specyfikę eksperymentu, quasi-eksperymentu i eksperymentu post factum opisuje moŜliwości i utrudnienia występujące w sytuacji zastosowania danych urzędowych; tłumaczy sposób opracowania i zaprezentowania wyników badań ilościowych w naukach społecznych.

Umiejętności: Student rozpoznaje róŜnice pomiędzy badaniami przekrojowymi, pseudodynamicznymi i dynamicznymi; analizuje wyniki badań CBOS-u i OBOP-u (obecnie TNS Polska SA); analizuje metodologiczne podstawy realizacji Narodowego Spisu Powszechnego i Diagnozy społecznej; projektuje sposób opracowania wyników badań socjometrycznych oraz wyników sondaŜowych badań własnych; ustala kryteria opracowania i prezentacji wyników badań ilościowych.

Kompetencje społeczne: Student wykazuje kreatywność w projektowaniu wybranych rodzajów badań survey'owych; pracuje w zespole analizując raporty z badań CBOS-u i OBOP-u (obecnie TNS Polska SA); akceptuje zasady metodologiczne opisane w Kodeksie Etyki Socjologa, które powinny być stosowane w trakcie realizacji badań społecznych (ze szczególnym uwzględnieniem badania procesów społecznych, danych urzędowych, badań socjomedycznych i eksperymentalnych).

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia audytoryjne: (analiza tekstów z dyskusją, dyskusja, metoda projektów, praca w grupach).

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne (kolokwium), przygotowanie projektu – opracowanie wyników badań ilościowych. Umiejętności: zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne (kolokwium), przygotowanie projektu– opracowanie wyników badań ilościowych.

Kompetencje społeczne: przygotowanie projektu badawczego skoncentrowanego na etapie opracowaniu i prezentacji wyników badań ilościowych i zaprezentowanie go.

Treści programowe:

1. Sposoby opracowania i prezentowania wyników badań ilościowych.
2. Przygotowanie oraz przedstawianie indywidualnych projektów badawczych skoncentrowanych na etapie opracowania i przygotowania do prezentacji wyników badań sondaŜowych.
3. Socjometria jako metoda badająca nieformalną strukturę społeczną małych grup. Specyfika opracowania wyników testu socjometrycznego. (tabela socjometryczna i róŜne rodzaje socjogramów).
4. Kolokwium zaliczeniowe.

Literatura podstawowa:

- Babbie E., Badania społeczne w praktyce, PWN, Warszawa 2003.
- Babbie E., Podstawy badań społecznych, PWN, Warszawa 2008.
- Babiński G., Wybrane zagadnienia z metodologii socjologicznych badań empirycznych, Wyd. UJ, Kraków 1980.
- Frankfort-Nachmias, Ch., Nachmias D. Metody badawcze w naukach społecznych, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2001Nowak S. Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 2010.
- Lutyńska K., Wywiad kwestionariuszowy. Przygotowanie i sprawdzenie narzędzia badawczego, Wyd. Zysk i Sk-a, Wrocław 1984.
- Malikowski M., Niezgoda M. (red.), Badania empiryczne w socjologii, T. I, Wyd. WyŜsza Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Tyczyn 1997.
- Mayntz R., Wprowadzenie do metod socjologii empirycznej, PWN, Warszawa 1985.

- Nowak S., Metody badań socjologicznych, PWN, Warszawa 1965.
- Nowak S., Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 2010.
- Sołoma L., Metody i techniki badań socjologicznych, Wyd. UWM, Olsztyn 2002.
- Wywiad kwestionariuszowy. Analiza teoretyczna i badania empiryczne, red. K. Lutyńska, A.P. Wejland, Wyd. Ossolineum, Wrocław 1983.

Literatura uzupełniająca:

- Dyoniziak R., SondaŜe a manipulowanie społeczeństwem, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2004.
- Gostkowski Z., Lutyński J., Analizy i próby technik badawczych w socjologii, Wyd. Ossolineum, Wrocław 1992.
- Gruszczyński L., Kwestionariusze w socjologii. Budowa narzędzi do badań surveyowych, Wyd. UŚ, Katowice 2001.
- Gruszczyński L. A., Kwestionariusze w socjologii, Wyd. UŚ, Katowice 2003.
- Kvale S., Prowadzenie wywiadów, Wyd. PWN Warszawa 2010.
- Lutyńska K., Surveye w Polsce. Spojrzenie socjologiczno - antropologiczne. Wybrane zagadnienia, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 1993.
- Lutyńska, K., Wywiad kwestionariuszowy. Przygotowanie i sprawdzanie narzędzia badawczego, Wyd. PAN, Wrocław 1984.

- Noelle E., Reprezentatywne badania ankietowe. Wprowadzenie do metodologii. Wybór tekstów, OBOP i SP, Warszawa 1976.
- Podręcznik ankietera, red. Z. Skawiński, P.B. Sztabiński, F. Sztabiński, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2000.
- Rostocki, W.A., Bezradny respondent. Trudność pytań w wywiadzie kwestionariuszowym, Wyd. IS UŁ, Łódź 1992.
- Sawiński, Z., Sztabiński P., Sztabiński F. (red.), Podręcznik ankietera, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2000.
- Sztabiński, F., Ankieta pocztowa i wywiad kwestionariuszowy, Wyd. Scholar, Warszawa 1997.
- Sztabiński P., Ankieterzy i ich respondenci. Od kogo zależą wyniki badań ankietowych, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 1997.
- Sułek A., SondaŜ polski, Warszawa: Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2001.
- Sułek A., W terenie, w archiwum i w laboratorium. Studia nad warsztatem socjologa, Warszawa 1990.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające (wymagania wstępne):	Wiedza na poziomie szkoły średniej z matematyki, profil ogólny.		
Nazwa modułu (przedmiotu lub przedmiotów):	**STATYSTYKA**		
Osoba/osoby prowadzące zajęcia:	BŁAŚEJ DYCZEWSKI (dr n. hum.)		
Forma studiów (liczba godzin/punktów ECTS):	**studia stacjonarne** **w/k - k/ćw**	**studia niestacjonarne** **w/k - k/ćw**	**liczba punktów** **ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		15	**3**
Praca własna studenta:		60	
	Statystyka pozwala przygotować dane liczbowe z zakresu socjologii tak aby moŠna było je opisać i wykonać badania		
Cele modułu:			

stosując odpowiednie metody statystyczne oraz, na ich podstawie, wyciągnąć

prawidłowe wnioski dotyczące badanego problemu.

Efekty kształcenia:

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: rozwiązanie problemów zawartych w zadaniach wymaga znajomości podstawowych metod statystycznych.

Wiedza: Student zna podstawowe metody statystyczne wykorzystywane w badaniach prowadzonych w naukach społecznych, rozpoznać, opisać i przeprowadzić analizę rozkładu badanych cech, rozpoznaje analizę związków badanych cech oraz rozpoznaje zasady doboru testów statystycznych.

Umiejętności: Student posiada umiejętność rejestracji i wybiera sposób opracowania wyników badań, projektuje i wykonuje badanie naukowe, potrafi dobrać odpowiedni test statystyczny oraz rozwiązuje problem analizy związku między wybranymi cechami.

Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę i posiada zdolność zastosowania metod statystycznych do analizy zbiorowości, potrafi pracować samodzielnie i określić priorytety słuŜące realizacji określonego przez siebie lub innych badania, potrafi myśleć i działać konstruktywnie oraz zachowywać ostroŜność w wyraŜaniu opinii na badane tematy.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład problemowy

Umiejętności:

student opracowując problem określony w zadaniu wybiera metodę, za pomocą której, rozwiąŜe zadanie oraz i projektuje sposób rozwiązania.

Kompetencje społeczne: właściwie opracowany problem zawarty w zadaniu świadczy o rozumieniu i umiejętności określania priorytetów dotyczących badań.

Treści programowe:

1. Estymacja punktowa (estymator punktowy, obciąŜenie i efektywność).
2. Estymacja przedziałowa (przedział ufności dla średniej, procentu i wariancji).
3. Wnioskowanie statystyczne (hipoteza zerowa i alternatywna, pojęcie testu statystycznego).
4. Błędy I i II rodzaju.
5. Weryfikacja hipotez statystycznych (obszar przyjęć i obszar krytyczny).
6. Parametryczne i nieparametryczne testy statystyczne.
7. Test t dla wartości średniej, test t dla dwóch średnich (próby skorelowane i nieskorelowane).
8. Test istotności współczynnika korelacji.
9. Test dla wariancji oraz dla dwóch wariancji.
10. Testy dla jednego i dwóch wskaźników struktury.
11. Jednoczynnikowa analiza wariancji ANOVA.
12. Testy c^2 niezaleŜności i jednorodności.
13. Testy nieparametryczne (test serii, mediany).

Literatura podstawowa:

1. Blalock H.M.: Statystyka dla socjologów. PWN, Warszawa 1977.
2. Ferguson G. A., Takane Y.: Analiza statystyczna w psychologii i pedagogice. PWN, Warszawa 1999.
3. Greń J.: Modele i zadania statystyki matematycznej. PWN, Warszawa 1972.
4. Nawojczyk M.: Przewodnik po statystyce dla socjologów. SPSS Polska, Kraków 2004.
5. Sobczyk M.: Statystyka: Podstawy teoretyczne, przykłady – zadania. PWN Warszawa 2000.

Literatura uzupełniająca:

1. Clauss G., Ebner H.: Podstawy statystyki dla psychologów.
2. Kowal J.: Metody statystyczne w badaniach sondaŜowych rynku. Warszawa-Wrocław 1998.
3. Oktaba W.: Elementy statystyki matematycznej i metodyka doświadczalnictwa. PWN, Warszawa, 1966.
4. Stanisz A.: Przystępny kurs statystyki w oparciu o program Statistica PL. Kraków, 1998.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające (wymagania wstępne):	Wiedza na poziomie szkoły średniej z matematyki, profil ogólny		
Nazwa modułu (przedmiotu lub przedmiotów):	**STATYSTYKA**		
Osoba/osoby prowadzące zajęcia:	BŁAŚEJ DYCZEWSKI (dr n. hum.)		
Forma studiów (liczba godzin/punktów ECTS):	**studia stacjonarne** **w/k - k/ćw**	**studia niestacjonarne** **w/k - k/ćw**	**liczba punktów** **ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	1
Praca własna studenta:		20	
	Statystyka pozwala przygotować dane liczbowe z zakresu socjologii tak aby moŠna było je opisać i wykonać badania		
Cele modułu:			

stosując odpowiednie metody statystyczne oraz, na ich podstawie, wyciągnąć

prawidłowe wnioski dotyczące badanego problemu.

Efekty kształcenia:

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: rozwiązanie problemów zawartych w zadaniach wymaga znajomości podstawowych metod statystycznych.

Wiedza: Student zna podstawowe metody statystyczne wykorzystywane w badaniach prowadzonych w naukach społecznych, rozpoznać, opisać i przeprowadzić analizę rozkładu badanych cech, rozpoznaje analizę związków badanych cech oraz rozpoznaje zasady doboru testów statystycznych.

Umiejętności: Student posiada umiejętność rejestracji i wybiera sposób opracowania wyników badań, projektuje i wykonuje badanie naukowe, potrafi dobrać odpowiedni test statystyczny oraz rozwiązuje problem analizy związku między wybranymi cechami.

Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę i posiada zdolność zastosowania metod statystycznych do analizy zbiorowości, potrafi pracować samodzielnie i określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych badania, potrafi myśleć i działać konstruktywnie oraz zachowywać ostrożność w wyrażaniu opinii na badane tematy.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia audytoryjne

student opracowując problem określony w zadaniu wybiera metodę, za pomocą której, rozwiąże zadanie oraz i projektuje sposób rozwiązania.

Kompetencje społeczne: właściwie opracowany problem zawarty w zadaniu świadczy o rozumieniu i umiejętności określania priorytetów dotyczących badań.

Treści programowe:

1. Estymacja punktowa (estymator punktowy, obciążenie i efektywność).
2. Estymacja przedziałowa (przedział ufności dla średniej, procentu i wariancji).
3. Wnioskowanie statystyczne (hipoteza zerowa i alternatywna, pojęcie testu statystycznego).
4. Błędy I i II rodzaju.
5. Weryfikacja hipotez statystycznych (obszar przyjęć i obszar krytyczny).
6. Parametryczne i nieparametryczne testy statystyczne.
7. Test t dla wartości średniej, test t dla dwóch średnich (próby skorelowane i nieskorelowane).
8. Test istotności współczynnika korelacji.
9. Test dla wariancji oraz dla dwóch wariancji.
10. Testy dla jednego i dwóch wskaźników struktury.
11. Jednoczynnikowa analiza wariancji ANOVA.
12. Testy c^2 niezależności i jednorodności.
13. Testy nieparametryczne (test serii, mediany).

Literatura podstawowa:

1. Blalock H.M.: Statystyka dla socjologów. PWN, Warszawa 1977.
2. Ferguson G. A., Takane Y.: Analiza statystyczna w psychologii i pedagogice. PWN, Warszawa 1999.
3. Greń J.: Modele i zadania statystyki matematycznej. PWN, Warszawa 1972.
4. Nawojczyk M.: Przewodnik po statystyce dla socjologów. SPSS Polska, Kraków 2004.
5. Sobczyk M.: Statystyka: Podstawy teoretyczne, przykłady – zadania. PWN Warszawa 2000.

Literatura uzupełniająca:

1. Clauss G., Ebner H.: Podstawy statystyki dla psychologów.
2. Kowal J.: Metody statystyczne w badaniach sondażowych rynku. Warszawa-Wrocław 1998.
3. Oktaba W.: Elementy statystyki matematycznej i metodyka doświadczalnictwa. PWN, Warszawa, 1966.
4. Stanisz A.: Przystępny kurs statystyki w oparciu o program Statistica PL. Kraków, 1998.

Wyższa Szkoła Nauk Społecznych z siedzibą w Lublinie

SOCJOLOGIA

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PRZYGOTOWANIE I REALIZACJA PROJEKTU BADAWCZEGO**		
Osoby prowadzące:	SYLWIA KOWALSKA-MYŚLIWIECKA (dr n. hum.)		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	3
Praca własna studenta:		45	
Cele modułu:	**Celem zajęć jest poznanie logiki badania w socjologii, samodzielne przeprowadzenie przez studentów wszystkich etapów postępowania badawczego, rozwijanie umiejętności przejrzystego prezentowania wyników przeprowadzonych badań, poszerzenie znajomości warsztatu technik stosowanych przez socjologa oraz uwrażliwienie na problemy społeczne.**		
Efekty kształcenia:	-		

Wiedza: Student posiada wiedzę z zakresu metod, narzędzi i technik wykorzystywanych w naukach społecznych do przeprowadzenia postępowania badawczego. Potrafi formułować pytania badawcze, zmienne, hipotezy, wskaźniki empiryczne. Umiejętności: Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę metodologiczną w badaniach empirycznych. Potrafi samodzielnie przygotować projekt badawczy z uwzględnieniem wszystkich etapów badań.

Umiejętności:

Kompetencje społeczne: Rozumie konieczność ciągłego poszerzania wiedzy i waŜność tej wiedzy dla nauk społecznych. Potrafi współpracować w grupie przy realizacji projektów badawczych.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

KONWERSATORIUM /pogadanka; wyjaśnienie; dyskusja; opis; wykład konwersatoryjny; wykład komentujący;

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: obecność na zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, teoretyczny egzamin pisemny; przygotowanie grupowego projektu badawczego;

obecność na zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, teoretyczny egzamin pisemny; przygotowanie grupowego projektu badawczego;

Kompetencje społeczne: obecność na zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, teoretyczny egzamin pisemny; przygotowanie grupowego projektu badawczego;

Treści programowe:

Formułowanie pytań badawczych, teoretyczny kontekst badań; Zmienne i hipotezy w badaniach społecznych; Dobór wskaźników i dobór próby; Pomiar w empirycznych w badaniach socjologicznych oraz sposoby realizacji badań; Analiza wyników; Raport z badań.

Literatura podstawowa:

1. J. Sztumski, *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, Katowice 2005.
2. E. Babbie, *Badania społeczne w praktyce*, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca:

1. Chava Frankfort – Nachmias, David Nachmias, *Metody badawcze w naukach społecznych,* tł. ElŜbieta Hornowska , Poznań 2001.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**SYSTEMY, STRUKTURY, PROCESY SPOŁECZNE W RÓŚNYCH PERSPEKTYWACH TEORET.** (ROK STUDIÓW 2)		
Osoby prowadzące:	KRYSTYNA SZPAK-LIPIŃSKA (dr n. hum.)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	2
Praca własna studenta:		30	
Cele modułu:	**Prezentacja i analiza systemów, struktur i procesów społecznych w ujęciu róŜnych orientacji socjologicznych; zapoznanie z pojęciem zmiany społecznej w podstawowych orientacjach metodologicznych socjologii; stosowanie kategorii socjologicznych do analizy społeczeństwa polskiego i globalnego; rozwijanie „wyobraźni socjologicznej"; wykształcenie wśród studentów umiejętności świadomego wyboru konkretnej orientacji teoretycznej do analizy struktur, procesów i systemów społecznych; świadomości wzajemnychpowiązań miedzy poszczególnymi elementami systemu społecznego i ich nieustannej zmienności.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Student definiuje pojęcia: społeczeństwo, proces społeczny, zmiana społeczna, system społeczny. Charakteryzuje system społeczny oraz wskazuje na czynniki róŜnicujące poszczególne kategorie zbiorowości w ich historycznych uwarunkowaniach. Opisuje funkcjonowanie społeczeństwa globalnego w ujęciu róŜnych teorii socjologicznych. Omawia procesy instytucjonalizacji Życia społecznego oraz koncepcje zmian społecznych w róŜnych ujęciach teoretycznych. Opisuje przyczyny, rodzaje i konsekwencje zmiany społecznej w róŜnych typach historycznych oraz współczesnych społeczeństw. Opisuje społeczne uwarunkowania transformacji społeczeństwa polskiego od roku 1989.

Umiejętności: Student posiada umiejętność rozumienia społeczeństwa jako procesu; umiejętność wykorzystania kategorii teoretycznych do analizy zmian społecznych we współczesnym świecie, zwłaszcza w społeczeństwie polskim . Analizuje struktury systemu społecznego i powiązania między jego poszczególnymi elementami oraz zależności występujące pomiędzy poszczególnymi podsystemami społecznymi składającymi się na społeczeństwo globalne. Wyjaśnia, na czym polega zmiana społeczna, jakie czynniki się na nią składają, i jakie są główne kierunki przemian współczesnych społeczeństw. Analizuje współczesne teorie społeczeństwa obywatelskiego jako narzędzia „racjonalnych rekonstrukcji społeczeństwa". Charakteryzuje sposoby zarządzania zmianami społecznymi i

reagowania na nie na poziomie lokalnym, regionalnym, narodowym i ponadnarodowym w taki sposób, by zmniejszać i łagodzić napięcia społeczne powstające w wyniku zmian społecznych.

Kompetencje społeczne: Będzie potrafił świadomie dokonywać wyboru koncepcji teoretycznej w badaniach empirycznych. Wykazuje większe zrozumienie dla wyzwań i ograniczeń stwarzanych przez współczesne procesy przemian społecznych. Jest świadomy moŜliwości indywidualnego i zbiorowego rozwoju tkwiących we współczesnych przemianach struktur społecznych. Wykazuje dąŜność – w oparciu o uzyskaną wiedzę – do samodzielnego analizowania zjawisk społecznych zachodzących na poziomach makro, mezo i mikro – w ich wzajemnych związkach.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład informacyjny, prezentacja multimedialna, dyskusja dydaktyczna, praca w grupach – analiza tekstów źródłowych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin pisemny z treści przedstawionych na wykładzie oraz znajomości lektur obowiązkowych

Umiejętności: egzamin zostanie skonstruowany tak, by sprawdzić stopień opanowania wiedzy przez studenta ale takŜe rozumienie jej i umiejętności zastosowania do analizy zjawisk sygnalizowanych w efektach kształcenia. Kompetencje społeczne: praca w grupach, analizowanie tekstów źródłowych.

Treści programowe:

1. Socjologiczne interpretacje struktury systemów . Struktura systemów społecznych. Rodzaje struktur społecznych.
2. Funkcjonalizm i neofunkcjonalizm.
3. Współczesne kontynuacje teorii konfliktu
4. Perspektywa interakcjonistyczno-symboliczna.
5. Orientacja fenomenologiczna i konstruktywizm socjologiczny.
6. Autopoiesis w systemach społecznych - teoria Niklasa Luhmanna
7. Instytucje i procesy instytucjonalizacji
8. Czynniki róŜnicujące poszczególne kategorie zbiorowości, historyczne uwarunkowania, tych róŜnic.
9. Strukturalne determinanty zachowań indywidualnych.
10. Pojęcie zmiany społecznej w podstawowych orientacjach metodologicznych socjologii: ewolucjonizm, teorie konfliktu, funkcjonalizm, neoweberyzm, koncepcja strukturacji Anthony'ego Giddensa.
11. Teorie modernizacji, globalizacji i systemu światowego.
12. Podstawowe tezy socjologii historycznej.
13. Teoria rozwoju zaleŜnego. Podstawowe załoŜenia i przykłady.
14. Teoria rozwoju alternatywnego. Podstawowe załoŜenia i przykłady.
15. Zmiana społeczna. Nośniki zmiany społecznej. Podmioty zmiany społecznej: ruchy społeczne. Zjawisko oporu wobec zmian.
16. Koncepcja traumy kulturowej Piotra Sztompki. Interpretacje polskiej transformacji.

Literatura podstawowa:

1. Giddens A., Socjologia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.
2. Domański H., Struktura społeczna, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2007.
3. Luhman Niklas, Systemy społeczne, wstęp do wydania polskiego: GraŜyna Skąpska, Niklas Luhmann, Teoria systemów społecznych, NOMOS Kraków 2007. 4. Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa, Wydawnictwo Znak, Kraków 2010.

60

5. Sztompka P., Socjologia zmian społecznych, Wydawnictwo Znak, Kraków2005.

Literatura uzupełniająca:

6. Giza-Poleszczuk A., Marody M., Przemiany więzi społecznych, Wyd. Nauk. Scholar, Warszawa 2004.
7. Jasińska-Kania A., L. Nijakowski, J. Szacki i M. Ziółkowski (red.), Współczesne teorie socjologiczne, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2006.
8. Sztompka P., Trauma wielkiej zmiany. Społeczne koszty transformacji. ISP PAN, Warszawa 2000.
9. Sztompka P., Kucia M. (red.), Socjologia. Lektury, Wydawnictwo Znak, Kraków 2005.
10. Wasilewski, J., (red.), Współczesne społeczeństwo polskie. Dynamika zmian, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2006.
11. Zuk P., Struktura a kultura. O uwarunkowaniach emancypacyjnych w społeczeństwie polskim, Warszawa 2007.

3 rok

Semestr zimowy

Punkty ECTS	**Nazwa przedmiotu (liczba godzin)**	
2	Komunikacja interpersonalna, charakterologia i autoprezentacja (ĆW) - Zaliczenie	**10**
2	Socjologia edukacji i moralności (W) - Egzamin	**10**
2	Doradztwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych (W) - Egzamin	**10**
1	Metody badań społecznych (W) - Zaliczenie	**20**

1	Metody badań społecznych (ĆW) - Zaliczenie	**10**
2	Psychologia kierowania zasobami ludzkimi (W) - Egzamin	**10**
2	Psychologia marketingu i reklamy (ĆW) - Zaliczenie	**10**
3	Metody pracy szkolnego doradcy zawodowego (ĆW) - Zaliczenie	**10**
3	Etyczne problemy zawodu socjologa (K) - Zaliczenie	**30**

2	Ochrona własności intelektualnej (ĆW) - Zaliczenie	**30**
4	Przygotowanie i realizacja projektu badawczego (K) - Zaliczenie	**20**
5	Seminarium dyplomowe Zaliczenie	**30**

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK O ZDROWIU**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA **auk Społecznych z siedzibą w Lublinie**		
Profil kształcenia:	**SOCJOLOGIA** Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Wiedza z zakresu psychologii społecznej, socjologii		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**KOMUNIKACJA INTERPERSONALNA, CHARAKTEROLOGIA I AUTOPREZENTACJA**		
Osoby prowadzące:	ANNA SKIERT (dr n. hum.)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	2
Praca własna studenta:		40	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z prob ematyką z procesem komunikac i interpersonalnej, sposobem przekazu informacji oraz formami i typem komunikacji i charakte ologii. Przedstawienie studento n głównych koncepcji autoprez ntacji.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: student wymieni elementy procesu komunikowania i sposoby przekazu informacji, opisuje poziomy komunikowania. Charakteryzuje komunikację werbalną i niewerbalną. Zna główne koncepcje autoprezentacji, opisze publiczne autowizerunki – wizerunek osoby atrakcyjnej, człowieka niebezpiecznego, człowieka kompetentnego, człowieka moralnego, i człowieka bezradnego.

Umiejętności: student potrafi zastosować wiedzę psychologii komunikacji w róŜnych sytuacjach Ŝyciowych zarówno zawodowych jak i osobistych. Wybiera sposób przedstawienia własnej osoby, zaprojektuje własny sposób autoprezentacji.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie - pisemny test wiadomości.

Umiejętności: kolokwium podsumowujące po kaŜdych zajęciach.

Kompetencje społeczne: oceny cząstkowe – czynny udział w trakcie zajęć, praca w grupie.

Treści programowe:

Kompetencje społeczne: student jest zdolny do oceny własnego sposobu komunikacji interpersonalnej, wykazuje kreatywność i moŜliwości pracy w grupie, jest komunikatywny, asertywny i odpowiedzialny za swoje zachowanie.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia - prezentacja multimedialna, praca w grupach.

Wprowadzenie do komunikacji interpersonalnej (elementy składowe procesu komunikacji, cechy, cele, kanały, formy i typy komunikowania, poziomy komunikowania, komunikacja werbalna i niewerbalna, bariery i przeszkody w procesie komunikacji). Komunikacja werbalna i niewerbalna. Charakterologia (pojęcie, ogólna charakterystyka, styl charakteru). Autoprezentacja (publiczne autowizerunki, cele, metody i techniki zachowań autoprezentacyjnych).

Literatura podstawowa:

1. Aronson E., Wilson T.D., Akert R.M., Psychologia społeczna, Warszawa, 1998, 2.
Szmajke A., Autoprezentacja. Maski, pozy, miny, Olsztyn, 1999.
3. Bocheńska-Włostowska K., Akademia umiejętności interpersonalnych. 20 spotkań z komunikacją, Kraków, 2009.

Literatura uzupełniająca:

1. Agryle M., Psychologia stosunków międzyludzkich, Warszawa, 1999.
2. Morreale S.P., Spitzberg B.H., Barge J.K.., Komunikacja między ludźmi. Motywacja, wiedza i umiejętności Warszawa, 2008.
3. Stewart J., Red. Mosty zamiast murów. O komunikowaniu się między ludźmi. Warszawa, 2002.
4. Strelau J., Red. Psychologia. Podręcznik akademicki, T. 1,2,3, Gdańsk, 2003.
5. Sujak E., ABC psychologii komunikacji, Kraków, 2006.
6. Szopski M., Komunikowanie międzykulturowe, Warszawa, 2005.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA** **ık Społecznych z siedzibą w Lublinie**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA **SOCJOLOGIA**
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające **/wymagania wstępne:**	**Podstawowa wiedza z zakresu socjologii**
Nazwa modułu **(przedmiot lub grupa przedmiotów):**	**Socjologia edukacji i moralności**
Osoby prowadzące:	**EMILIA śEREL (dr n. hum.)**

Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS:**	**studia stacjonarne** **w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne** **w/k - ćw/k**	**liczba punktów** **ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	2
Praca własna studenta:		40	

Cele modułu:	**Zapoznanie studenta z przemianami społeczno – kulturowymi w okresie transformacji ustrojowej. Przedstawienie ogólnej orientacji moralnej młodzieŜy. Zrozumienie przez studenta moralnych uwarunkowań w rzeczywistości, które wpływają na zmianę wartości w Ŝyciu ludzi młodych. WyposaŜenie studenta w zakres wiedzy dotyczącej wartości prospołecznych i egoistycznych, wartości prorodzinnych, wartości godnościowych. Uświadomienie studentom wpływu przemian, dokonywanych w społeczeństwie, na rozwój edukacji i wychowanie jednostki.**
Efekty kształcenia:	
Wiedza: kulturowych oraz ich wpływ na postawy moralne młodzieŜy.	ołecznych, prorodzinnych, jak i godnościowych. Rozumie znaczenie przemian społeczno –
Umiejętności: Student nabędzie umiejętności planowan umiejętnc autoprezentacji ze wzmocnionym poczuciem wartości siebie.	cieŜki kariery zawodowej, znajomości typów zawodów na rynku pracy, zdobędzie równieŜ

Kompetencje społeczne: Student potrafi pracować w grupie; jest kreatywny; jest odpowiedzialny; potrafi dyskutować; rozumie potrzebę dokształcania się przez całe Życie.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład połączony z technikami aktywizującymi studenta. Pokaz filmów z problematyki planowania kariery zawodowej, poszukiwania pracy, asertywności, autoprezentacji

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin ustny

Umiejętności: egzamin ustny

Kompetencje społeczne: bieŜąca ocena aktywności studenta podczas zajęć.

Treści programowe:

Edukacja w zakresie „prezentacji siebie", poczucie wartości siebie. Moralność młodzieŜy.

1. Przemiany społeczno-kulturowe w okresie transformacji ustrojowej oraz moralność młodzieŜy w okresie przemian: cechy nowoczesnego społeczeństwa, czynniki charakteryzujące proces przemian (dyferencjacja społeczna dezinstytucjonalizacja, pluralizm kulturowy i strukturalna indywidualizacja), modele i scenariusze przemian norm i wartości moralnych (sekularyzacja moralności, indywidualizacja moralności, rekonstrukcja wartości, rewitalizacja moralności), moralność młodzieŜy w procesie przemian.

2. Ogólne orientacje i postawy moralne młodzieŜy (etyka sytuacyjna i etyka klasyczna, rygoryzm i relatywizm moralny, postawa zasadnicza i celowościowa oraz postawa kompromisowa, stosunek do norm moralnych odnoszących się do Życia codziennego).

3. Wartości prospołeczne i egoistyczne (wartości prospołeczne i wartości egoistyczne, ocena stosunków międzyludzkich, postawy młodzieŜy wobec wartości prospołecznych, postawy do ludzi i formy zaufania).

4. Wartości prorodzinne i style wychowania moralnego: rodzina jako wartość, funkcje rodziny w kształtowaniu i przekazywaniu wartości (wg Z. Kawczyńskiej – Butrym), modele małŜeństwa (wg B. Łobodzińskiej), modele rodziny (wg M. Ziemskiej), wartości związane z moralnością małŜeńska, style wychowania moralnego (autokratyczny, liberalny, partnerski – wg J. Mariańskiego), style wychowania wg Schmidtchena (obojętny, naiwny, dojrzały, paradoksalny) i typy wychowawcze.

5. Wartości godnościowe (godność ludzka jako wartość społeczna, cechy godności, sytuacje społeczne naruszające godność, typy godności, człowiek pragmatyk, człowiek pryncypialista, postawa zasadnicza – pryncypialna i postawa pragmatyczna – utylitarna).

Literatura podstawowa:

Dillo S., Benson M.Ch.: Kobieta i poczucie własnej wartości. Gdańsk 2003.

Zaprezentuj siebie. Poradnik dla nowoczesnej kobiety. Warszawa 2003.

Zaprezentuj siebie. Poradnik dla nowoczesnego mę Ŝczyzny. Warszawa 2003.

Kawczyńska-Butrym Z.: Funkcje rodziny a choroba. Analiza socjologiczna. Lublin 1987.

Kwak A.: Przygotowanie do Ŝycia w rodzinie w świetle stosunków miedzy rodzicami i młodzie Ŝą. W: Dzieci swojego czasu.

Młodzie Ŝ polska i francuska. Red. J. Kośmider, A. Tyszkiewicz. Warszawa 1993 s. 34-38.

Kwak A.: Rodzina i jej przemiany. Warszawa 1994. Mariański J.: Młodzie Ŝ między tradycją i ponowoczesnością. Wartości

moralne w świadomości maturzystów. Lublin 1995.

Mariański J.: Między sekularyzacją i ewangelizacją. Wartości prorodzinne w świadomości młodzie Ŝy szkół średnich. Lublin 2003 -

w szczególności:

1. Rozdział I – Teorie przemian wartości prorodzinnych. (s. 26-138).
2. Rozdział IV – Wartości prorodzinne a Ŝycie seksualne. (s. 259-297).
3. Rozdział V – Odpowiedzialne rodzicielstwo, wartość małŜeństwa i trwałość rodziny jako wartości prorodzinne. (s. 318-394).

śerel E.: Aspekty doradztwa zawodowego w świetle wartości młodzie Ŝy. W: Wyzwania dla współczesnego doradztwa zawodowego. Materiały pokonferencyjne. Red. E. śerel, M. Jedynak. WSNS Lublin 2005 s. 33-43.

śerel E.: Socjologia edukacji i moralności. W: Doradca zawodowy przez Internet. Materiały Szkoleniowe studiów podyplomowych. Red. E. śerel, M. Jedynak. WSNS Lublin 2007 s. 347-408.

śerel E.: Psychospołeczne uwarunkowania wpływające na decyzje młodzie Ŝy o wyborze zawodu. W: Doradztwo zawodowe w epoce ponowoczesnej. Szanse i zadania. Materiały II Konferencji Naukowej. Red. M. Jedynak, E. śerel. WSNS Lublin 2007 s. 75-88.

Literatura uzupełniająca:

Adamski F.: Znaczenie wychowania w rodzinie dla rozwoju osobowego dziecka. W: Miłość, małŜeństwo, rodzina. Red. F. Adamski Kraków 1988 s. 365-373.

Dyczewski L.: Kultura polska w procesie przemian. Lublin 1993 s. 103.

Budzyńska E.: Wychowanie prospołeczne w rodzinie. W: W trosce o rodzinę. Red. S. Świątkiewicz. Katowice 1994 s. 141-148. Golińska L.: Determinanty i mechanizmy zachowań prospołecznych. W: Podstawy psychologii wychowawczej w aspekcie rozwoju aktywności dzieci młodzie Ŝy. Red. L. Niebrzydowski. Łódź 1984 s. 187-210.

Mariański J.: Przekaz wartości moralnych w rodzinie. W: Rodzina w zmieniającym się społeczeństwie. Red. P. Kryczka. Lublin 1997 s. 187-207.

Mariański J.: Rekonstrukcja czy rozpad wartości moralnych. Szkic socjologiczny. W: Pielęgniarstwo: etyka i działanie (materiały pokonferencyjne). Red. I. Wrońska, R. Kuźmińska. Bydgoszcz 1998 s. 9-29.

65

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA** **k Społecznych z siedzibą w Lublinie**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA SOCJOLOGIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające **/wymagania wstępne:**	**-**
Nazwa modułu **(przedmiot lub grupa przedmiotów):**	**Doradztwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych**
Osoby prowadzące:	**MAŁGORZATA JEDYNAK (dr n. hum.)**

Forma studiów **/liczba godzin/liczba punktów ECTS:**	**studia stacjonarne** **w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne** **w/k - ćw/k**	**liczba punktów** **ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	2
Praca własna studenta:		40	

	Studenci otrzymują ogólną wiedzę na temat problematyki niepełnosprawności i rehabilitacji, edukacji, zatrudnienia i
	poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych.
Cele modułu:	**Zapoznają się z praktyczną stroną poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych, w tym niesieniem pomocy doradczej** **zarówno w momencie wyboru ścieŜki edukacyjnej, zawodu i** **miejsca pracy, jak i w samym środowisku pracy.**
	Zapoznają się z praktycznym wymiarem integracji zawodowej **osób niepełnosprawnych.**
Efekty kształcenia:	

pracy doradcy zawodowego z osobami niepełnosprawnymi., poznanie i zrozumienie

Wiedza: Zdobycie wiedzy o niepełnosprawności, poznanie warsztatu, r
osoby niepełnosprawnej w kontekście jej zawodowego funkcjonowania

sprawnej w wyborze ścieŜki edukacyjnej, zawodu lub miejsca
pracy

Umiejętności:

Kompetencje społeczne:
tować; jest obiektywny w wyraŜaniu opinii na dany temat; potrafi pracować w grupie; jest
odpowiedzialny; rozumie potrzebę dokształcania się przez całe Życie.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład połączony z technikami aktywizującymi studenta.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin ustny

Umiejętności: egzamin ustny

Kompetencje społeczne: egzamin ustny; bieŜąca ocena aktywności studenta na zajęciach

Treści programowe:

1. Niepełnosprawność – ustalenia terminologiczne.
2. Pozycja osób niepełnosprawnych we współczesnym społeczeństwie.
3. Edukacja osób niepełnosprawnych (szkolnictwo specjalne i integracyjne).
4. Zdolność do pracy róŜnych grup niepełnosprawnych:
   - osoby z uszkodzonym narządem wzroku
   - osoby z uszkodzeniem narządu słuchu
   - osoby z uszkodzeniem narządu ruchu
   - osoby z upośledzeniem umysłowym
   - osoby psychicznie chore i cierpiące na padaczkę, choroby wewnętrzne, niepełnosprawność złoŜona
5. Zagadnienia rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych:
   - pojęcie i zakres rehabilitacji
   - rehabilitacja lecznicza
   - rehabilitacja psychologiczna
   - rehabilitacja niespecyficzna
   - integracja społeczna osób niepełnosprawnych
   - rehabilitacja zawodowa 6. Poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych:

     a) poznanie i rozumienie osoby niepełnosprawnej w poradnictwie zawodowym b) ocena zdolności do pracy osób niepełnosprawnych:

   - ocena społecznych komponentów zdolności do pracy
   - medyczna ocena zdolności do pracy (przeciwwskazania zdrowotne)

66

- psychologiczna ocena zdolności do pracy
- ocena zawodowa – próby pracy
- ostateczna diagnoza zawodowa
- wybór zawodu przez osobę niepełnosprawną

7. Cele i zadania informacji zawodowej.
8. Poznanie wymagań pracy (wymagania pracodawców).
9. Analiza rynku pracy, aktualne moŠliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
10. Bezrobocie osób niepełnosprawnych (skala zjawiska, zagadnienia psycho – społeczne).
11. Formy organizacyjne poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych.

Literatura podstawowa:

Majewski T. (1995). Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych. Warszawa: Centrum Badawczo – Rozwojowe Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zabłocki K.J. (1995). Psychologiczne i społeczne wyznaczniki rehabilitacji zawodowej inwalidów. Warszawa: Wyd. „śak".

Wojtasik B. (1993). Doradca zawodu. Zeszyty Informacyjno – Metodyczne Doradcy Zawodowego.

Bańka A. (1995). Zawodoznastwo, doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy

Szepińska J. (2000). Zatrudnienie osób niepełnosprawnych w okresie transformacji. R.

Ossowski. Teoretyczne i praktyczne podstawy rehabilitacji. Bydgoszcz 1999.

K. Błeszyńska. Niepełnosprawność a struktura identyfikacji społecznych. Warszawa 2001.

H. Skłodowski (red.) Współczesny paradygmat doradztwa zawodowego w zastosowaniu praktycznym. Łódź 2006.

Literatura uzupełniająca:

Larkowa H. (1987). Człowiek niepełnosprawny. Warszawa: PWN.

Łaś H. (red.) (1996). Rewalidacja społeczna I zawodowa osób niepełnosprawnych. Szczecin: Wyd. US.

Majewski T. (1983). Psychologia niewidomych i niewidzących. Warszawa: PWN.

Mikulski J., Kurzynowski A. (red.). System rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Centrum Naukowo-Badawcze Spółdzielczości Inwalidów.

Pańczyk J. (1992). Przydatność zawodowa lekko upośledzonych umysłowo w świetle taryfikatorów zawodowych – wymagań na stanowiskach pracy. Warszawa: WSPS.

Sękowska Z., Sękowski T. (1991). Rehabilitacja zawodowa inwalidów wzroku w Polsce. Lublin: UMCS.

Stasiek K., Zięcina-Banek M. (1991). O poradnictwie zawodowym dla osób niepełnosprawnych. Warszawa: WSPS.

Kowalik S. (1996). Psychospołeczne podstawy rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Kołaczek B. (1994). Bezrobocie osób niepełnosprawnych.

Problem niepełnosprawności w poradniach zawodowych. Zeszyty informacyjno-metodyczne doradcy zawodowego (1998). Red.

C. Mrozińska (2001). Informator. Telepraca – rynek pracy bez barier.

Kargulowa A. (2004). O teorii i praktyce poradnictwa. Odmiany poradoznawczego dyskursu.
Red. L. Frąckiewicz. (2002). Postawy wobec niepełnosprawności.

Sowa J., Wojciechowski. (2001). Proces rehabilitacji w kontekście edukacyjnym.

Sęk H. (2000). Społeczna psychologia kliniczna.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**METODY BADAŃ SPOŁECZNYCH**
Osoby prowadzące:	BŁAŚEJ DYCZEWSKI (dr n. hum.)

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w - ćw**	**studia niestacjonarne w - ćw**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	2
Praca własna studenta:		40	

Cele modułu:

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z: najwaŜniejszymi metodami badań społecznych, etapami procesu badawczego oraz metodami doboru próby, wyrobienie umiejętności myślenia koncepcyjnego w zakresie empirycznych badań socjologicznych, planowania badań, budowy i pilotaŜu narzędzi badawczych; rozumienie podstawowych procedur przygotowania, realizacji i wstępnego opracowania wyników badań sondaŜowych.

Efekty kształcenia:

Wiedza:

Student definiuje pojęcia: metody badań, techniki badawcze, problemy badawcze, hipoteza; charakteryzuje etapy procesu badawczego; wyjaśnia sposoby doboru próby badawczej; opisuje zasady budowy kwestionariusza; wymienia rodzaje pytań kwestionariuszowych; rozróŜnia technikę wywiadu kwestionariuszowego od techniki ankiety; tłumaczy sposób wstępnego opracowania wyników badań ilościowych w naukach społecznych.

Umiejętności:

Student projektuje realizację badań ilościowych; wybiera metodę i technikę do realizacji projektu badawczego; konstruuje kwestionariusz do realizacji badań survey'owych; ustala kryteria wstępnego opracowania wyników badań ilościowych.

Kompetencje społeczne:

Student wykazuje kreatywność w projektowaniu badań survey'owych; pracuje samodzielnie nad przygotowaniem kwestionariusza ankiety/wywiadu standaryzowanego; akceptuje zasady stosowane w trakcie realizacji badań społecznych.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia audytoryjne: (analiza tekstów z dyskusją, dyskusja, metoda projektów, praca w grupach).

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne (kolokwium), przygotowanie projektu.

Umiejętności: zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne (kolokwium), przygotowanie projektu.

Kompetencje społeczne: przygotowanie projektu badawczego i zaprezentowanie go.

Treści programowe:

1. Formułowanie celu, problemów badawczych i hipotez w badaniach społecznych – zastosowanie teorii w praktyce.
2. Pojęcia i zmienne w badaniach socjologicznych. Operacjonalizacja pojęć i wskaźniki – zastosowanie teorii w praktyce.
3. Projektowanie badań własnych. Wywiad kwestionariuszowy - przygotowanie narzędzia.
4. Prezentacja indywidualnych projektów badawczych.
5. Kolokwium zaliczeniowe.

Literatura podstawowa:

- Babbie E., Badania społeczne w praktyce, PWN, Warszawa 2003.
- Babbie E., Podstawy badań społecznych, PWN, Warszawa 2008.
- Babiński G., Wybrane zagadnienia z metodologii socjologicznych badań empirycznych, Wyd. UJ, Kraków 1980.
- Frankfort-Nachmias, Ch., Nachmias D. Metody badawcze w naukach społecznych, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2001Nowak S. Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 2010.
- Lutyńska K., Wywiad kwestionariuszowy. Przygotowanie i sprawdzenie narzędzia badawczego, Wyd. Zysk i Sk-a, Wrocław 1984.
- Malikowski M., Niezgoda M. (red.), Badania empiryczne w socjologii, T. I, Wyd. WyŜsza Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Tyczyn 1997.
- Mayntz R., Wprowadzenie do metod socjologii empirycznej, PWN, Warszawa 1985.
- Nowak S., Metody badań socjologicznych, PWN, Warszawa 1965.
- Nowak S., Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 2010.
- Sołoma L., Metody i techniki badań socjologicznych, Wyd. UWM, Olsztyn 2002.
- Wywiad kwestionariuszowy. Analiza teoretyczna i badania empiryczne, red. K. Lutyńska, A.P. Wejland, Wyd. Ossolineum, Wrocław 1983.

Literatura uzupełniająca:

- Dyoniziak R., SondaŜe a manipulowanie społeczeństwem, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2004.
- Gostkowski Z., Lutyński J., Analizy i próby technik badawczych w socjologii, Wyd. Ossolineum, Wrocław 1992.

- Gruszczyński L., Kwestionariusze w socjologii. Budowa narzędzi do badań surveyowych, Wyd. UŚ, Katowice 2001.

- Gruszczyński L. A., Kwestionariusze w socjologii, Wyd. UŚ, Katowice 2003.

- Kvale S., Prowadzenie wywiadów, Wyd. PWN Warszawa 2010.

- Lutyńska K., Surveye w Polsce. Spojrzenie socjologiczno - antropologiczne. Wybrane zagadnienia, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 1993.

- Lutyńska, K., Wywiad kwestionariuszowy. Przygotowanie i sprawdzanie narzędzia badawczego, Wyd. PAN, Wrocław 1984. - Noelle E., Reprezentatywne badania ankietowe. Wprowadzenie do metodologii. Wybór tekstów, OBOP i SP, Warszawa

---

1976.

- Podręcznik ankietera, red. Z. Skawiński, P.B. Sztabiński, F. Sztabiński, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2000.

- Rostocki, W.A., Bezradny respondent. Trudność pytań w wywiadzie kwestionariuszowym, Wyd. IS UŁ, Łódź 1992.

- Sawiński, Z., Sztabiński P., Sztabiński F. (red.), Podręcznik ankietera, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2000.

- Sztabiński, F., Ankieta pocztowa i wywiad kwestionariuszowy, Wyd. Scholar, Warszawa 1997.

- Sztabiński P., Ankieterzy i ich respondenci. Od kogo zaleŜą wyniki badań ankietowych, Wyd. IFiS PAN, Warszawa 1997.

- Sułek A., SondaŜ polski, Warszawa: Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2001.

- Sułek A., W terenie, w archiwum i w laboratorium. Studia nad warsztatem socjologa, Warszawa 1990.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Posiadanie podstawowej wiedzy o naukach społecznych.		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**METODY BADAŃ SPOŁECZNYCH**		
Osoby prowadzące:	AGATA MACIONśEK (dr n. hum.)		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		**10**	
			1
Praca własna studenta:		**20**	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów z zagadnieniem analizy treści, jako formy badań socjologicznych (załoŠenia teoretyczno-metodologiczne).Nabycie praktycznych umiejętności związanych z zastosowaniem analizy treści w badaniach socjologicznych.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: znajomość metod i narzędzi, w tym technik pozyskiwania danych właściwych dla socjologii, pozwalających opisywać struktury i instytucje społeczne oraz procesy w nich zachodzące.

Umiejętności: student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne, student potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych, student posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych.

Kompetencje społeczne: student potrafi działać i współpracować w grupie, student potrafi odpowiednio określić priorytety słuŝące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia audytoryjne (analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, rozwiązywanie zadań).

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Forma zaliczenia: wykonanie pracy zaliczeniowej – przeprowadzenie analizy treści dotyczącej wskazanego tematu i przedstawienie wyników analizy w formie pisemnej.

Wiedza: o metodach i narzędziach badawczych, a takŝe o technikach pozyskiwania danych na potrzeby badań społecznych, ze szczególnym naciskiem na analizę treści.

Umiejętności: dostrzegania, obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; prognozowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych; wyprowadzania wniosków na podstawie zebranych informacji; rozpoznawanie motywów lub przyczyn zjawisk, zachowań społecznych.

Kompetencje społeczne: bieŝąca ocena podczas zajęć.

Treści programowe:

1. Analiza treści – definicja, załoŝenia teoretyczne i metodologiczne, zastosowanie. Forma zajęć: dyskusja, analiza tekstu.
2. Procedura badawcza przy zastosowaniu analizy treści – wybór treści/przekazów, jednostki analizy, klucz kategoryzacyjny. Forma zajęć: dyskusja,
3. Zastosowanie analizy treści w wybranych problemach badawczych, przedstawienie praktycznych wskazówek pomocnych przy realizacji tego typu badania.

Literatura podstawowa:

1. Babbie E., *Badania niereaktywne*, w: *Podstawy badań społecznych,* PWN, Warszawa 2009.
2. Goban-Klas T., *Analiza zawartości przekazów masowych,* w: *Wybrane zagadnienia teoretyczno-metodologiczne badań socjologicznych*, red. J. Wasilewski, Kraków 1984.
3. Silverman D., *Teksty* (roz. 5), w: *Interpretacja danych jakościowych*, PWN, Warszawa 2009.

Literatura uzupełniająca:

1. Gibss G., *Analizowanie danych jakościowych*, PWN, Warszawa 2011.

2. Lisowska-Magdziarz M., *Analiza zawartości mediów. Przewodnik dla studentów,* Kraków 2004.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Podstawy psychologii		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA KIEROWANIA ZASOBAMI LUDZKIMI**		
Osoby prowadzące:	MAGDALENA WIŚNIOWIECKA (dr n. hum.)		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**

Zajęcia zorganizowane:		**10**	**2**
Praca własna studenta:		**40**	
	Cel obejmuje wiedzę z zakresu tradycyjnych i współczesnych		
	sposobów zarządzania zasobami ludzkimi, doboru i		
Cele modułu:	**motywowania pracowników, a takŜe uświadomienie znaczenia kapitału ludzkiego dla realizowania celów przedsiębiorstwa czy organizacji.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Student posiada znajomość podstawowych założeń współczesnego ZZL. ZauważŜa zależności między różnymi elementami: procesami biznesowymi, kompetencjami, efektami pracy, opisem stanowisk. Student nabywa wiedzę, która pozwala mu rozwiązywać podstawowe problemy z zakresu oceniania i motywowania pracowników.

Umiejętności: Student dostrzega związek pomiędzy działaniami w zakresie ZZL a wynikami osiąganymi przez organizację. Posiada umiejętności zastosowania metod i technik ZZL w organizacjach. Student ma umiejętność rozpoznawania i analizowania potrzeb szkoleniowych. Potrafi wyjaśnić, na czym polegają różnice między tradycyjnym a nowoczesnym podejściem do ZZL.

Kompetencje społeczne: Student jest zorientowany na potrzebę ciągłego doskonalenia kompetencji społecznych. Student dostrzega konieczność ciągłego podnoszenia kompetencji pracowników w celu zaspokojenia potrzeb organizacji jak i potrzeb samorealizacji pracowników.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

wykład z prezentacją multimedialną

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin pisemny

Umiejętności: egzamin pisemny

Kompetencje społeczne: egzamin pisemny

Treści programowe:

1.Zarządzanie zasobami ludzkimi a zarządzanie przedsiębiorstwem

2.Funkcje ZZL i jego miejsce w procesie budowania wyników organizacji

3.Główne modele teoretyczne w ZZL

4. Nowoczesne tendencje w ZZL

5. Rekrutacja i selekcja pracowników

6. System ocen

---

7. Działania motywacyjne

8. Rozwój i szkolenia

Literatura podstawowa:

1.Pocztowski A. (1997): *Zarządzanie zasobami ludzkimi. Zarys problematyki i metod,* Antykwa, Kraków – Kluczbork

Literatura uzupełniająca:

1. Armstrong M.(1996): *Zarządzanie zasobami ludzkimi, Strategia i działanie,* Wyd. Profesjonalna Szkoła Biznesu, Kraków
2. Hoffman E.(2008): *Ocena psychologiczna pracowników.* GWP, Gdańsk

---

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Podstawy psychologii		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA MARKETINGU I REKLAMY**		
Osoby prowadzące:	MAGDALENA WIŚNIOWIECKA (dr n. hum.)		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		**10**	**2**
Praca własna studenta:		**40**	
	Zapoznanie z moŝliwościami wykorzystania wiedzy psychologicznej do kreowania narzędzi marketingowych,		
	wykorzystania badań rynkowych, rozpoznawania potrzeb i		
Cele modułu:	**zachowań klientów. Przekazanie aktualnej wiedzy na temat mechanizmów psychologicznych wykorzystywanych w działaniach marketingowymi. Wyposaŝenie w umiejętności konstruowania skutecznych komunikatów informacyjnych czy**		
	perswazyjnych, skierowanych do róŝnych grup odbiorców.		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Student zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu psychologii marketingu i reklamy. Student identyfikuje miejsce i rolę psychologii w marketingu. Student posiada wiedzę o sposobie podejmowania decyzji ekonomicznych przez nabywców, wymienia czynniki i mechanizmy psychologiczne wpływające na proces podejmowania decyzji konsumenckich. Student charakteryzuje przekazy reklamowe pod kątem wykorzystanych technik perswazyjnych.

Umiejętności: Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych, analizuje ich powiązanie z innymi dyscyplinami nauk społecznych Student potrafi identyfikować psychologiczne aspekty decyzji konsumentów. Student posiada umiejętność analizowania i interpretacji psychologicznych mechanizmów wykorzystywanych w

strategiach marketingowych. Potrafi prezentować własne poglądy, analizować problem. Student posiada umiejętność przygotowywania prezentacji dotyczących wybranych zagadnień marketingowych i reklamowych, w których podejmuje analizę z perspektywy psychologicznej.

Kompetencje społeczne: Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzeby rozwoju osobistego, doskonalenia umiejętności

Student rozumie znaczenie odpowiedzialności za prace własna i grupy. Aktywnie uczestniczy w zajęciach oraz podejmuje inicjatywę w realizacji przydzielonego mu zadania. Student wzmacnia umiejetnosci komunikacji interpersonalnej oraz wraŜliwość społeczną .

Forma zajęć/metody dydaktyczne:	**wykład z prezentacją multimedialną**

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie projektu lub prezentacji,

Umiejętności: wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie projektu lub prezentacji,

Kompetencje społeczne: wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie projektu lub prezentacji,

Treści programowe:

1. Psychologiczne podstawy marketingu i reklamy – wprowadzenie
2. Miejsce marketingu w strukturze firmy
3. Segmentacja rynku
4. Produkt i marka
5. Strategie promocyjne i cenowe
6. Planowanie, implementacja i kontrola marketingowa
7. Znaczenie reklamy we współczesnym świecie
8. Uwarunkowania skuteczności przekazu reklamowego

a) emocje w reklamie (pozytywne i negatywne)

b) tło reklamy

c) znaczenie koloru

d) muzyka w reklamie

e) reklama społeczna

9. Procesy poznawcze w reklamie

a) percepcja
b) uwaga
c) warunkowanie klasyczne
d) pamięć
e) przetwarzanie informacji

10. Język reklamy

11. Formy przekazu reklamowego (reklama telewizyjna, radiowa, prasowa i inne formy) 12. Wpływ reklamy na zakupy

13. ZagroŜenia związane z reklamą

Literatura podstawowa:

1. Doliński D.(2004): *Reklama i jej wpływ na zakupy.* W: T.Tyszka: *Psychologia ekonomiczna, GWP; Gdańsk,* 402-425
2. Falkowski A. (2004): Psychologiczne podstawy marketingu. W: red.T.Tyszka: *Psychologia ekonomiczna*, GWP, Gdańsk; 369-401

Literatura uzupełniająca:

1. Doliński D.(1998): *Psychologia reklamy*, Wyd. "Aida"; Wrocław

2. Falkowski A.(2002): *Praktyczna psychologia poznawcza. Marketing i reklama,* GWP; Gdańsk *3.* Tyszka T., Falkowski A.(2002): *Psychologia zachowńn konsumenckich*, GWP; Gdańsk

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające / wymagania wstępne:	-

Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**METODY PRACY SZKOLNEGO DORADCY ZAWODOWEGO**		
Osoby prowadzące:	MONIKA MIKOŁAJEWSKA (mgrR)		
Forma studiów	**studia**	**studia niestacjonarne**	**liczba punktów**
/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**stacjonarne** **w/ćw**	**w/ćw**	**ECTS**
zajęcia zorganizowane:		**10**	**3**
praca własna studenta:		**65**	

Cele modułu:	**Przedstawienie i zapoznanie studentów z technikami, metodami, które są narzędziem w pracy szkolnego doradcy zawodowego.**
Efekty kształcenia:	pracy szkolnego doradcy zawodowego, potrafi opisać zasady i funkcje pracy dstawowe metody pracy szkolnego doradcy zawodowego w szkole podstawowej, ponadgimnazjalnej oraz szkolnego doradcy zawodowego, rozróŚnia średniej. Umiejętności: student potrafi przeprowadzać wywiady grupowe. się, dyskutować, pracować samodzielnie oraz współpracować w grupie. Kompetencje społeczne: student potrafi komu

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia: praca w grupach, analiza tekstów z dyskusją, case studiem, gry symulacyjne.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin ustny.

Umiejętności: zadania domowe, zaliczenie praktyczne ćwiczeń.

Kompetencje społeczne: oceny cząstkowe za pracę w grupach w trakcie ćwiczeń.

Treści programowe:

1. Prawne regulacje świadczenia usług poradnictwa w szkołach i innych instytucjach oświatowych.

2.Sylwetka szkolnego doradcy zawodowego.

3. Czynniki trafnego wyboru zawodu.

4. Rozwój zawodowy człowieka.

5.Współczesne teorie poradnictwa zawodowego.

6. Zadania szkolnego doradcy zawodowego.

7. Udzielanie indywidualnych porad uczniom i rodzicom.

8.Prowadzenie grupowych zajęć aktywizacyjnych, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.

9. Prowadzenie działalności informacyjno – doradczej prowadzonej przez szkołę.

10. Orientacja szkolna i zawodowa w gimnazjum.

11. Wprowadzenie do świata zawodów.

12. Przykładowe programy zajęć szkolnego doradcy zawodowego w szkołach: zawodowych i średnich.

13. Działania moŜliwe w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.

14. Dostępność usług poradnictwa dla uczniów i studentów.

15.Aktywne włączenie rodziców do pracy w Szkolnym Ośrodku Kariery.

16. Planowanie kariery zawodowej.

17. Wychowanie do zmian jako waŜne zadanie szkoły.

18. Oczekiwania młodzieSy wobec doradcy zawodu.

19. Problemy jednostek, które nie znają siebie, swoich zainteresowań, zdolności, cech charakteru, stanu zdrowia.

20. Problemy osób, które nie znają zawodów, szkół, rynku pracy.

21. Osoby wybierające zawody, szkoły i pracę.

22. Klasyfikacja zawodów.

23. Orientacja i poradnictwo zawodowe w krajach Unii Europejskiej – Niemczech, Francji, Wielkiej Brytanii. Ćwiczenia:

1.Idealny zawód.

2. Spadek.

3. 10 doświadczeń.

4. Zarys rodzicielskich wizji przyszłości.

5. Lista alfabetyczna.

6. Słynna osobistość.

7. Kariera.

8.Mocne i słabe strony.

9. Praca.

10. Tworzenie autorskich scenariuszy zajęć.

Literatura podstawowa:

1. Wojtasik B. Warsztat doradcy Zawodu. Aspekty pedagogiczno – psychologiczne, Wydawnictwo szkolne PWN, Warszawa 1997.

2. Kreft W. Pakulewicz – Błońska S. Podręcznik szkolnego doradcy zawodowego. Fundacja Realizacji Programów Społecznych. Warszawa 2005.

3. Bańka A. Psychologiczne konsekwencje zmian w świecie pracy i zawodów oraz rola doradztwa w sytuacji permanentnej zmiany społecznie. Opracowanie własne,WUP, Toruń 2002.

4. Bednarowska J. Orientacja szkolna i zawodowa w gimnazjum. Rola nauczyciela. MEN, Warszawa 2000.

5. Czerwińska- Jasiewicz M. Psychologiczne problemy wyboru zawodu. Wyd. UW, Warszawa 1991.

6. Paszkowska – Rogacz A. Psychologiczne podstawy wyboru zawodu. Przegląd koncepcji teoretycznych. KOWEZiU, Warszawa 2003.

Literatura uzupełniająca:

1. Rozwijanie indywidualnych cech ułatwiających zdobycie zatrudnienia. Zeszyty informacyjno – metodyczne doradcy zawodowego, Nr 20,Kraków 2002.

2. Sołtyńska G. Wroniecka J. red. Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu. Materiał metodyczny dla nauczycieli. Orientacja szkolna i zawodowa w gimnazjum – rola nauczyciel. KOWEZ, Warszawa 2001.

3. Sołtyńska G. śywiec – Dąbrowska E. Moja przyszła praca. Materiały metodyczne do pracy z uczniami szkół zawodowych. Vademekum – nauczanie w szkole zawodowej. KOWEZ, Warszawa 2001.

4. Suchar M. Kariera i rozwój zawodowy. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr, Gdańsk 2003.

5. Skłodowski H. Psychologiczna problematyka doradztwa zawodowego. Wyd. UŁ, Łódź 1999.

Wiedza: obecność na zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, teoretyczny egzamin pisemny;
Umiejętności: obecność na zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, teoretyczny egzamin pisemny; Kompetencje społeczne: obecność na zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, teoretyczny egzamin pisemny;
1135

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Wiedza z zakresu szkoły średniej		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**ETYCZNE PROBLEMY ZAWODU SOCJOLOGA**		
Osoby prowadzące:	SYLWIA KOWALSKA-MYŚLIWIECKA (dr n. hum.)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	3
Praca własna studenta:		45	
Cele modułu:	**Wprowadzenie studentów w zapoznanie z zadaniami etyki na etycznych problemach pra komentatora procesów społe** **podstawowe zagadnienia etyki, zawodowej iię skoncentrowanie s y socjologa jako badacza i znych.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Student posiada wiedzę z zakresu podstawowej terminologii etycznej, zna idee etyczne i podstawowe zasady etyczne. Umiejętności: Student wdraŝa zdobytą wiedzę etyczną przy realizacji badań społecznych. Student prognozuje skutki zachowań nieetycznych w odniesieniu do pracy socjologa.

Kompetencje społeczne: Student postępuje zgodnie ze zdobytą wiedzą z etyki, analizuje ją i uaktualnia w oparciu o najnowsze doniesienia nauki.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Konwersatorium/pogadanka; wyjaśnienie; dyskusja; opis; wykład konwersatoryjny; wykład komentujący;

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Treści programowe:

Podstawowe pojęcia etyczne; Wybrane idee etyczne; Pojęcie, funkcje i zadania etyki zawodowej; Zasada tajemnicy zawodowej;

Kodeksy etyczne – ich struktura i treść; Współczesne problemy etyczne nauki – co i jak wolno badać, granice eksperymentu naukowego; Problemy etycznej odpowiedzialności badacza; Podstawowe zasady etyczne socjologa (zasada kompetencji; zasada prawości; zasada

odpowiedzialności naukowej i zawodowej; zasada szacunku do praw i godności ludzi; zasada troski o dobro innych; zasada społecznej odpowiedzialności); Bezstronność i obiektywizm socjologa; Grupy problemów etycznych zawodu socjologa (pracownika nauki; socjologa miasta i wsi; socjologa prawa; socjologa pracy; socjologa rodziny; socjologa reklamy; socjologa kultury; pracownika socjalnego); Zagadnienia etyczne w badaniach społecznych (dobrowolne uczestnictwo; zakaz krzywdzenia badanych; anonimowość i poufność; oszukiwanie badanych; analiza i prezentacja wyników).

Literatura podstawowa:

1. E. Babbie , *Badania społeczne w praktyce*, Warszawa 2004.
2. J. Stanisławek, *Podstawy etyki*, Warszawa 2001.

Literatura uzupełniająca:

1. J. Teichman, *Etyka społeczna*, Warszawa 2002.
2. T. Styczeń, *ABC etyki*, Lublin 2010.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	nych z siedzibą w Lublinie **WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	**-**
Nazwa modułu/przedmiot lub grupa przedmiotów:	**OCHRONA WŁASOŚCI INTELEKTUALNEJ**
Osoby prowadzące:	ZBIGNIEW HUSAK (mgr)

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	2
Praca własna studenta:		30	

Cele modułu:	**Celem zajęć jest zapoznanie studentów z aktualnym stanem prawnym w zakresie prawa własności intelektualnej w Polsce oraz Unii Europejskiej. Dwa podstawowe bloki tematyczne to prawo autorskie i prawo własności przemysłowej. Przedmiot wykładu obejmuje przede wszystkim problematykę stricte prawną - m.in. kwestie pojęcia utworu, dzieła, wynalazku, znaku towarowego, wzoru przemysłowego, gospodarczego znaczenia przedmiotów prawa własności intelektualnej oraz zasady i zakresu przyznawanej ochrony.**

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student rozumie zakres pojęcia ochrona własności intelektualnej. Potrafi wymienić podstawowe akty prawne. Streszcza i charakteryzuje podstawowe pojęci z zakresu prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej. Potrafi przedstawić aktualne problemy prawa autorskiego i nazwać kluczowe kwestie rozwoju prawa własności przemysłowej.

Umiejętności: Student klasyfikuje regulacje prawne prawa autorskiego i praw pokrewnych. Porządkuje zakres ochrony przedmiotów własności przemysłowej. Porównuje środki ochrony własności intelektualnej, wyprowadza wnioski w zakresie uprawnień uczestników obrotu prawami autorskimi. Analizuje postępowania przed Urzędem Patentowym RP.

Kompetencje społeczne: Student potrafi argumentować w zakresie zmian prawa autorskiego i jest zorientowany w roli prawa autorskiego w społeczeństwie cyfrowym. Dyskutuje i ocenia problemy ochrony własności intelektualnej. Samodzielnie potrafi ocenić wpływ rozwoju nowych form komunikacja na prawo autorskie. Zachowuje krytycyzm wobec współczesnego prawa własności przemysłowej i jego roli we współczesnym świecie.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia, praca w grupach i analiza *case-study*.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Odpowiedź ustna oraz obecność i aktywność na zajęciach warunkują uzyskanie zaliczenia.

Wiedza: Student klasyfikuje: regulacje prawne prawa autorskiego i praw pokrewnych, zakres ochrony przedmiotów własności przemysłowej, środki ochrony własności intelektualnej, zasady postępowania przed Urzędem Patentowym RP.

Umiejętności:

Umiejętności: Student klasyfikuje regulacje prawne prawa autorskiego i praw pokrewnych. Porządkuje zakres ochrony przedmiotów własności przemysłowej. Porównuje środki ochrony własności intelektualnej, wyprowadza wnioski w zakresie uprawnień uczestników obrotu prawami autorskimi. Analizuje postępowania przed Urzędem Patentowym RP.

Kompetencje społeczne: Student potrafi argumentować w zakresie zmian prawa autorskiego i jest zorientowany w roli prawa autorskiego w społeczeństwie cyfrowym. Dyskutuje i ocenia problemy ochrony własności intelektualnej. Samodzielnie potrafi ocenić wpływ rozwoju nowych form komunikacja na prawo autorskie. Zachowuje krytycyzm wobec współczesnego prawa własności przemysłowej i jego roli we współczesnym świecie.

Treści programowe:

Co jest przedmiotem ochrony prawa autorskiego? Co jest przedmiotem ochrony praw pokrewnych? Rodzaje praw majątkowych i ich charakter. Jakie uprawnienia składają się na treść majątkowego prawa autorskiego? Zasady obrotu autorskimi prawami majątkowymi. Jakie uprawnienia składają się na treść praw pokrewnych? Pojęcie wyczerpania prawa. Definicja dozwolonego uŜytku prywatnego. Ochrona autorskich praw majątkowych. Ochrona autorskich praw osobistych. Prawo autorskie a bazy danych. Umowy licencyjne i ich zastosowanie w Internecie. Działalność biblioteki a prawo autorskie. Wycofanie dzieła z obiegu w sieci Internet. Kserowanie ksiąŜek a dozwolony uŜytek. Pozaumowne korzystanie z utworu w sieci Internet. Naruszenie praw autorskich w Internecie – sieci wymiany plików multimedialnych. Internet i prawo autorskie. Prawo autorskie a zasady stosowanie cytatów. Prosta informacja prasowa a prawo autorskie. KradzieŜ programu komputerowego. Pojęcie paserstwa programu komputerowego. Ochrona prawa autorskiego w sieci Internet. Zasady i granice dozwolonego uŜytku prywatnego. Formy rekompensaty za korzystanie z utworów w ramach dozwolonego uŜytku prywatnego. Opłaty od urządzeń i tzw. „czystych nośników". Opłaty od posiadaczy urządzeń reprograficznych. Organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi. Prawo autorskie w Unii Europejskiej. Zasady ochrona wynalazków. Co to jest patent? Gdzie i jak naleŜy dokonać zgłoszenia wynalazku? Zakres działania Urzędu Patentowego. Zasady korzystania z patentu. Umowy licencyjne i licencja przymusowa. UniewaŜnienie i wygaśnięcie patentu. Wynalazki biotechnologiczne. Ochrona międzynarodowa wynalazku. Definicja patentu europejskiego. Definicja wzoru uŜytkowego. Co uznaje się za wzór przemysłowy? Co uznaje się za znak towarowy? Definicja oznaczenia geograficznego. Zbiory informacji dotyczących ochrony własności przemysłowej.

Literatura podstawowa:

1. Barta J., Markiewicz R. Prawo autorskie, Warszawa 2008.
2. Załucki M. (red.) Prawo własności intelektualnej. Repetytorium Warszawa 2008.
3. Ochrona własności intelektualnej. Wybór aktów prawnych dla studentów, Kraków 2012.

Literatura uzupełniająca:

1. Barta J., Markiewicz R., Prawo autorskie w Światowej Organizacji Handlu, Kraków 1996.
2. Barta J., Markiewicz R. (red.), Internet a prawo, Kraków 1999.
3. Kachnic T., Ochrona własności intelektualnej, Szczecin 1994.
4. Golat R., Prawo autorskie w praktyce, Warszawa 1998.
5. Golat R., Prawo autorskie i prawa pokrewne, Warszawa 2008.
6. Golat R., Prawo autorskie. Komentarz dla praktyków, Gdańsk 2008.

7. Piotrowska J., Renomowane znaki towarowe i ich ochrona, Warszawa 2001.
8. Sobczak J., Prawo autorskie i pokrewne, Poznań 2001.
9. Szewc A., JyŜ G., Prawo własności przemysłowej, Warszawa 2003.
10. Szewc A. (red.), Leksykon własności przemysłowej, Warszawa 2003.

Akty prawne:

1. Ustawa z dnia 04.02.1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, [Dz. U. 2006r., Nr 90, poz. 631].

2. Ustawa z dnia 30.06.2000r. prawo własności przemysłowej, [Dz. U. 2003r., Nr 119, poz.1117].

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PRZYGOTOWANIE I REALIZACJA PROJEKTU BADAWCZEGO**		
Osoby prowadzące:	SYLWIA KOWALSKA-MYŚLIWIECKA (dr n. hum.)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		20	

Praca własna studenta:	80	4

Cele modułu:	**Celem zajęć jest poznanie logiki badania w socjologii, samodzielne przeprowadzenie przez studentów wszystkich etapów postępowania badawczego, rozwijanie umiejętności przejrzystego prezentowania wyników przeprowadzonych badań, poszerzenie znajomości warsztatu technik stosowanych przez socjologa oraz uwraŝliwienie na problemy społeczne.**

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student posiada wiedzę z zakresu metod, narzędzi i technik wykorzystywanych w naukach społecznych do przeprowadzenia postępowania badawczego. Potrafi formułować pytania badawcze, zmienne, hipotezy, wskaźniki empiryczne. Umiejętności: Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę metodologiczną w badaniach empirycznych. Potrafi samodzielnie przygotować projekt badawczy z uwzględnieniem wszystkich etapów badań.

Kompetencje społeczne: Rozumie konieczność ciągłego poszerzania wiedzy i waŝność tej wiedzy dla nauk społecznych. Potrafi współpracować w grupie prz y realizacji projektów badawczych.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Konwersatorium/pogadanka; wyjaśnienie; dyskusja; opis; wykład konwersatoryjny; wykład komentujący;

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: obecność na zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, teoretyczny egzamin pisemny; przygotowanie grupowego projektu badawczego;

Umiejętności: obecność na zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, teoretyczny egzamin pisemny; przygotowanie grupowego projektu badawczego;
Kompetencje społeczne: obecność na zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, teoretyczny egzamin pisemny; przygotowanie grupowego projektu badawczego;

Treści programowe:

Formułowanie pytań badawczych, teoretyczny kontekst badań; Zmienne i hipotezy w badaniach społecznych; Dobór wskaźników i dobór próby; Pomiar w
empirycznych w badaniach socjologicznych oraz sposoby realizacji badań; Analiza wyników; Raport z badań.
Literatura podstawowa:

3. Sztumski J., *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, Katowice 2005.
4. Babbie E., *Badania społeczne w praktyce*, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca:

2. Frankfort – Nachmias Ch., Nachmias D., *Metody badawcze w naukach społecznych,* tł. ElŜbieta Hornowska , Poznań 2001.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Przedmioty podstawowe, kierunkowe i specjalnościowe objęte programem nauczania dla kierunku socjologia.		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**SEMINARIUM DYPLOMOWE**		
Osoby prowadzące:	**Dr Magdalena Wiśniowiecka**		
	Dr Emilia śerel		
	Dr Małgorzata Jedynak		
	Dr Sylwia Kowalska-Myśliwiecka		
	Dr Anna Skiert		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		**30**	
			5
Praca własna studenta:		**120**	
	Celem seminarium jest przygotowanie jego uczestników do napisania pracy licencjackiej, uwzględniając interdyscyplinarny charakter studió w. Studenci przedstawiają problematykę pracy. Wybierają temat cy i pra zgodnie z profilem piszą prace seminaryjne, przy łej wykorzystaniu c współczesnej literatury.		
Cele modułu:			
Efekty kształcenia:			

Wiedza:

Student poznaje technikę pisania pracy. Na podstawie zebranej literatury formułuje tezy i wnioski w pracy dyplomowej.

Umiejętności:

Student samodzielnie pisze poszczególne rozdziały pracy dyplomowej. Student wykaŜe się samodzielnością myślenia i stawiania prostych tez badawczych.

Kompetencje społeczne:

Student poszerza swoją wiedzę poprzez poszukiwanie informacji w dostępnych pracach naukowych, artykułach. Potrafi korzystać z zasobów bibliotecznych i baz danych. Podejmuje działania związane z dokształcaniem się oraz rozumie potrzebę uczenia się przez całe Ŝycie.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Seminarium

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie na podstawie złoŜenia pracy dyplomowej w wersji zaakceptowanej przez danego promotora pracy

Umiejętności: zaliczenie na podstawie złoŜenia pracy dyplomowej w wersji zaakceptowanej przez danego promotora pracy

Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie złoŜenia pracy dyplomowej w wersji zaakceptowanej przez danego promotora pracy

Treści programowe:

Seminaria dyplomowe:

Obejmuje tematy prac licencjackich– problematyki dotyczące zakresu doradztwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych. I semestr

Zajęcia organizacyjne. Prezentacja wymogów stawianych pracom licencjackim;

Wybór dziedziny i problemu badawczego pracy;

Dobór literatury;

Studia literatury;

Formowanie tematu pracy;

Przyjęcie harmonogramu pracy;

Prezentacja wyników studiów literaturowych;

Poznanie i współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w sferze analizowanych problemów;

Prezentacja tez i głównych problemów badawczych;

Budowanie planu pracy;

Prezentacja i ocena planu pracy. II semestr
Zajęcia organizacyjne; Omówienie wymogów pisania pracy; Przyjęcie harmonogramu pisania pracy;
Pisanie i prezentacja kolejnych rozdziałów pracy; Dyskusja nad prezentowanymi rozdziałami; Przyjęcie pracy. Egzamin dyplomowy.

Literatura podstawowa:

Korzystanie z literatury w zaleŜności od wybranego tematu. Na początku studenci zapoznają się z literaturą dotyczącą pisania prac dyplomowych.

J. Godziszewski, H. Sobis, Wskazówki techniczne dla piszących prace dyplomowe i magisterskie, Wrocław 1990;

Literatura uzupełniająca:

1. Pioterek P., Zieleniecka B. Technika pisania prac dyplomowych, Poznań, Wyd. WSB, 2000.

2. G. Gambarelli, Z. Łucki, Jak przygotować pracę dyplomową lub doktorską. Wybór tematu, pisanie, prezentowanie, publikowanie, Kraków 1996

83

3 rok

Semestr letni

Punkty ECTS	Nazwa przedmiotu (liczba godzin)	
2	Psychologia komunikacji (K) - Zaliczenie	**10**
2	Metody badań społecznych (W) - Egzamin	**20**
2	Wybrane zagadnienia z prawa pracy (K) - Zaliczenie	**10**
3	Pedagogika ogólna z elementami pedagogiki społecznej (W) - Egzamin	**10**
2	Poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne i zawodowe dla dzieci i młodzieŜy (W) - Egzamin	**20**
4	Dynamika zmian współczesnego społeczeństwa (W) - Egzamin	**30**
2	Planowanie rozwoju kariery zawodowej (K) - Zaliczenie	**15**

2	Poradnictwo i doradztwo dla osób bezrobotnych (K) - Zaliczenie	**10**
2	Socjologia rodziny i wychowania (K) - Zaliczenie	**10**
3	Etyczne problemy zawodu socjologa (K) - Zaliczenie	**30**
2	Socjologia wiedzy edukacyjnej (W) - Zaliczenie	**10**
5	Seminarium dyplomowe -Zaliczenie	**30**

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające (wymagania wstępne):	Dotychczasowa wiedza zdobyta w czasie studiów.
Nazwa modułu (przedmiotu lub przedmiotów):	**PSYCHOLOGIA KOMUNIKACJI**

Osoba/osoby prowadzące zajęcia:	MAGDALENA WIŚNIOWIECKA (dr n. hum.)		
Forma studiów (liczba godzin/punktów ECTS):	**studia stacjonarne** **w/k - k/ćw**	**studia niestacjonarne** **w/k - k/ćw**	**liczba punktów** **ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	2
Praca własna studenta:		40	
Cele modułu:	**Pogłębienie wiedzy dotyczącej psychologii komunikacji.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student uzupełni posiadającą wiedzę nabytą w czasie studiów dotyczącą komunikacji. Ma wiedzę dotycząc psychologicznych procesów zachodzących w komunikowaniu się interpersonalnym , prawidłowościach i zakłóceniach.

Umiejętności: Student potrafi wykorzystać wiedze i rozwijać swoje umiejętności w profesjonalnym komunikowaniu się, analizować proces komunikacji.

Kompetencje społeczne: student potrafi profesjonalnie , etycznie komunikować się z petentem.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Konwersatorium

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Student posiada wiedzę dotyczącą podstaw psychologii komunikacji.

Umiejętności: Student rozumie przekaz, potrafi analizować, podąŜać za klientem, utrzymać profesjonalny kontakt.

Kompetencje społeczne: odpowiednio i efektywnie przygotowuje się do pracy z klientem.

Treści programowe:

1. Podstawowe psychologiczne warunki dobrego kontaktu.
2. Zasady słuchania ze zrozumieniem.
3. Analiza szumu komunikacyjnego, 4. PodąŜanie w kontakcie za klientem.
5. Podtrzymywanie kontaktu.

Literatura podstawowa:

1. Dodziuk A., Abc psychologii komunikacji, wyd. IPZ, Warszawa 2001.
2. Dodziuk A., Rozmowy, które leczą, wyd. IPZ, Warszawa 1999.

Literatura uzupełniająca:

-

85

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Uzyskanie zaliczenia z przedmiotów: „Metody badań społecznych" (II rok, III rok, I sem.) i „Metodologia nauk społecznych" (II rok, I sem.).
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**METODY BADAŃ SPOŁECZNYCH**
Osoby prowadzące:	BŁAŚEJ DYCZEWSKI (dr n. hum)

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**Studia stacjonarne w/k – ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k – ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		20	
			2
Praca własna studenta:		30	

Cele modułu: **Celem zajęć jest zapoznanie studentów ze specyfiką ilościowych i jakościowych metod badań, stosowanych w naukach społecznych – ich cechami charakterystycznymi oraz sposobami planowania, realizacji i opracowania, ze szczególnym uwzględnieniem: badań przekrojowych, pseudodynamicznych, dynamicznych, badań socjometrycznych, studium przypadku oraz metody biograficznej.**

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student definiuje pojęcia: badania przekrojowe, pseudodynamiczne, dynamiczne; charakteryzuje socjometrię, metodę biograficzną i studium przypadku jako metody badawcze stosowane w socjologii; wyciąga wnioski na podstawie materiału empirycznego zgromadzonego i opracowanego w trakcie realizacji badań społecznych.

Umiejętności: Student rozpoznaje róŝnice pomiędzy badaniami przekrojowymi, pseudodynamicznymi i dynamicznymi; analizuje wyniki badań CBOS-u i OBOP-u (obecnie TNS Polska SA); analizuje metodologiczne podstawy realizacji Narodowego Spisu Powszechnego i Diagnozy społecznej; projektuje sposób opracowania wyników badań socjometrycznych; ustala kryteria istotne w trakcie realizacji badań z zastosowaniem studium przypadku i metody biograficznej.

Kompetencje społeczne: Student pracuje w zespole analizując raporty z badań CBOS-u i OBOP-u (obecnie TNS Polska SA); akceptuje zasady metodologiczne opisane w Kodeksie Etyki Socjologa, które powinny być stosowane w trakcie realizacji badań społecznych (ze szczególnym uwzględnieniem badania procesów społecznych, badań socjomedycznych oraz studium przypadku i metody biograficznej).

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie ustne, egzamin pisemny.

Umiejętności: zaliczenie ustne, egzamin pisemny.

Kompetencje społeczne: zaliczenie ustne.

Treści programowe:

1. Analiza metodologiczna wybranych raportów badań CBOS-u i OBOP-u (obecnie TNS Polska SA).
2. Metody badania procesów społecznych - badani przekrojowe, badania pseudodynamiczne, badania dynamiczne.
3. Specyfika i rodzaje badań uwzględniających dynamikę czasu (badania trendów, kohort, badania panelowe).
4. Diagnoza społeczna 2011 i Narodowy Spis Powszechny jako przykłady badania procesów społecznych. Metodologiczne podstawy realizacji NSP 2011 i badań panelowych realizowanych sześciokrotnie pod kierunkiem Prof. J. Czapińskiego.
5. Socjometria jako metoda badająca nieformalną strukturę społeczną małych grup. Specyfika opracowania wyników testu socjometrycznego. (tabela socjometryczna i róŜne rodzaje socjogramów).
6. Metoda biograficzna jako naukowy sposób wykorzystania i opracowania dokumentów osobistych.
7. „Case study" jako metoda stosowana w naukach społecznych.
8. Kolokwium zaliczeniowe.

Literatura podstawowa:

- Babbie E., Badania społeczne w praktyce, PWN, Warszawa 2003.
- Babbie E., Podstawy badań społecznych, PWN, Warszawa 2008.
- Babiński G., Wybrane zagadnienia z metodologii socjologicznych badań empirycznych, Wyd. UJ, Kraków 1980.
- Flick U., Projektowanie badań jakościowych, PWN, Warszawa 2010.
- Frankfort-Nachmias, Ch., Nachmias D. Metody badawcze w naukach społecznych, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2001.
- Konecki K., Studia z metodologii badań jakościowych. Teoria ugruntowana, PWN, Warszawa 2000.
- Malikowski M., Niezgoda M. (red.), Badania empiryczne w socjologii, T. I, Wyd. WyŜsza Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, Tyczyn 1997.
- Mayntz R., Wprowadzenie do metod socjologii empirycznej, PWN, Warszawa 1985.
- Nowak S., Metody badań socjologicznych, PWN, Warszawa 1965.
- Silverman D., Interpretacja danych ilościowych. Metody analizy rozmowy, tekstu i interakcji, PWN, Warszawa 2007.
- Silverman D., Prowadzenie badań jakościowych, PWN, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca:

- Denzin N., Lincoln Y., Metody badań jakościowych, PWN, Warszawa 2009.
- Flick U., Jakość w badaniach jakościowych, PWN, Warszawa 2011.
- Kvale S., Prowadzenie wywiadów, Wyd. PWN Warszawa 2010.
- Lisek -Michalska J., Daniłowicz P (red.). Zogniskowany wywiad grupowy. Studia nad metodą, Wyd. UŁ, Łódź 2007.
- Maison D., Zogniskowane wywiady grupowe. Jakościowa metoda badań marketingowych, PWN, Warszawa 2001.
- Nowak S., Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 2010.
- Sołoma L., Metody i techniki badań socjologicznych, Wyd. UWM, Olsztyn 2002.
- Sułek A., SondaŜ polski, Warszawa: Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2001.

- Sułek A., W terenie, w archiwum i w laboratorium. Studia nad warsztatem socjologa, Warszawa 1990.

- Sułek, A., Ogród metodologii socjologicznej, Warszawa 2002,

- Sztumski, J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice 1995.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu/przedmiot lub grupa przedmiotów:	**WYBRANE ZAGADNIENIA Z PRAWA PRACY**		
Osoby prowadzące:	ZBIGNIEW HUSAK (mgr)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne ćw/k**	**studia niestacjonarne ~~ćw~~ /k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	2
Praca własna studenta:		40	
Cele modułu:	**Celem zajęć jest zapoznanie tudentów z aktualnym stanem prawnym w zakresie prawa p racy w krajowym porządku prawnym. Wybór zagadnień prawa pracy został przygotowany z naciskiem na praktyczny as pekt i stosowanie w najczęstszych sytuacjach Ŝyciowych. Zostaną również wskazane sposoby dochodzenia roszczeń z zakresu prawa pracy w postępowaniu sądowym.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza: Student posiada podstawową wiedzę podstawowych pojęć z zakresu prawa pracy. Zna budowę aktów prawnych i zna prezentowane definicje z zakresu kodeksu pracy. Wie jak dochodzić prawa pracowniczych. Zna obowiązki pracownika i pracodawcy wynikające z prawa pracy.

Umiejętności: Student posiada umiejętność pozyskiwania i wyszukiwania informacji z zakresu prawa pracy. Student potrafi

dokonać interpretacji aktów pranych i orzeczeń sądowych. Umie sporządzić podstawowe pisma z zakresu prawa pracy.

Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy z zakresu prawa pracy. Ma świadomość praw i obowiązków pracowniczych.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Konwersatorium , wykład, praca w grupach i analiza *case-study*.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: Student zna podstawowe pojęcia z zakresu prawa pracy i definicje z zakresu kodeksu pracy. Wie jak dochodzić prawa pracowniczych. Zna obowiązki pracownika i pracodawcy wynikające z prawa pracy.

Umiejętności: Student potrafi dokonać interpretacji aktów pranych i orzeczeń sądowych. Umie sporządzić podstawowe pisma z zakresu prawa pracy.

Kompetencje społeczne: Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy z zakresu prawa pracy. Ma świadomość praw i obowiązków pracowniczych.

Treści programowe:

Zagadnienia ogólne

Źródła prawa pracy

Dyskryminacja w zatrudnieniu

Zjawisko mobbingu

Stosunek pracy

Umowa o pracę

Wynagrodzenie za pracę

Obowiązki pracownika i pracodawcy

Odpowiedzialność materialna pracowników

Czas pracy

Urlopy pracownicze

Uprawnienia pracowników związane z rodzicielstwem

Bezpieczeństwo i higiena pracy

Postępowanie w sprawach prawa pracy

Zadania i uprawnienia Państwowej Inspekcji Pracy

Literatura podstawowa:

Gersdorf M., Rączka K., Prawo pracy w pytaniach i odpowiedziach, Warszawa 2009.

Kodeks pracy.

Literatura uzupełniająca:

Barzycka-Banaszczyk M., Prawo pracy, Warszawa 2008.

Grzonka L., Kompendium prawa pracy z komentarzem, Warszawa 2008.

Patulski A., Patulski W., Walczak K., Orłowski G., Nałęcz M., Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych. Podręcznik dla studentów ekonomii i zarządzania, Warszawa 2007.

Barnakiewicz J., Prawo pracy. Podręcznik dla studentów politologii i kierunków pokrewnych, Kraków 2006.

Florek Z., Europejskie prawo pracy, Warszawa 2006.

Liszcz T., Prawo pracy, Warszawa 2006.

Kubot Z., Kuczyński T., Masternak Z., Szurgacz H., Prawo pracy. Zarys wykładu, Warszawa 2008.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PEDAGOGIKA OGÓLNA Z ELEMENTAMI PEDAGOGIKI SPOŁECZNEJ**
Osoby prowadzące:	SYLWIA KOWALSKA MYŚLIWIECKA (dr n. hum.)

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	3
Praca własna studenta:		65	

Cele modułu:	**Celem zajęć jest zapoznanie studentów z ogólnym pojęciem diagnozy, technik i narzędzi badawczych w pedagogice, diagnozowaniem poszczególnych środowisk społecznych człowieka. Dostarczenie studentom wiedzy na temat czynników regulujących rozwój i wychowanie człowieka.**

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student posiada wiedzę z zakresu podstawowych pojęć pedagogiki i pedagogiki społecznej. Wyjaśnia wpływ wychowania oraz zjawisk zachodzących w rodzinie na Życie społeczne człowieka oraz potrafi zidentyfikować zjawiska charakterystyczne dla współczesnej rodziny.

Umiejętności: Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę pedagogiczną w odniesieniu do nauk społecznych.

Kompetencje społeczne: Student rozumie konieczność ciągłego poszerzania wiedzy o rodzinie i wychowaniu i docenia jej wpływ na Życie społeczne człowieka. Potrafi współpracować w grupie przy analizowaniu zjawisk pedagogicznych.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: obecność na zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, teoretyczny egzamin pisemny;

Wykład/pogadanka; wyjaśnienie; dyskusja; opis; wykład konwersatoryjny; wykład komentujący;

Umiejętności: obecność na zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, teoretyczny egzamin pisemny;

Kompetencje społeczne: obecność na zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, teoretyczny egzamin pisemny;

Treści programowe:

Podstawowe pojęcia w pedagogice; Związek pedagogiki z innymi naukami; Geneza i przedmiot pedagogiki; Metody i techniki badań stosowane w pedagogice; Współczesna rodzina polska (rodzina jako grupa społeczna; rodzina jako instytucja społeczna, funkcje rodziny). Czynniki regulujące rozwój i wychowanie człowieka (czynniki immanentne; czynniki instytucjonalne; czynniki środowiskowe). Alternatywne formy małŜeństwa i rodziny.

Literatura podstawowa:

E. Marynowicz – Hetka, Pedagogika społeczna, t. 1, 2, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca:

Z. Kwieciński, B. Śliwerski, Pedagogika. Podręcznik akademicki, Warszawa 2010.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Wiedza z zakresu psychologii rozwojowej, struktur doradztwa zawodowego, zawodoznawstwa.		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PORADNICTWO PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŝY**		
Osoby prowadzące:	ANNA SKIERT (dr n. hum.)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k – ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k – ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		20	2
Praca własna studenta:		30	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów cel mi i zadaniami poradnictwa psychologiczno-pedagogiczne o lla dzieci i młodzieŝy, z rodzajem i zakresem świadczonych usług. Zapoznanie z problematyką rozwoju zawod owego i technikami badań, typami profesjonalnej pomocy dorad zej, usytuowanej blisko ucznia, a ow anych przez młodzieŝ decyzji zwiększającej trafność podej edukacyjnych i zawodowych.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza:
wymieni korzyści wynikające z działalności szkolnego doradcy zawodowo wodową, poradnictwo zawodowe, pozna cele i zadania szkolnego doradcy zawodowego, pozna zasady pracy z uczniem trudnym, pozna procedury kierowania ń zachowania się uczniów w szkole, pozna techniki wspierania rmacji i moŝliwości dalszej uczniów w wyborze właściwego typu kształcenia, określi źródła info ıkacji lub zatrudnienia.

Umiejętności: wyposaŝy ucznia w podstawową wiedzę o świecie pracy, samych, poprzez uświadomienie im ich własnych słabych i mocnych stron osob owości, o ganizacji miejsc pracy, o szansach otrzymania pracy.

Kompetencje społeczne:
moŝliwości pracy w grupie, jest komunikatywny, asertywny i odpowie zachowanie. obu komunikacji interpersonalnej, szczególnie w pracy z uczniami, wykazuje kreatywność i

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład konwersatoryjny z zastosowaniem prezentacji multimedialnej

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie - pisemny test wiadomości

Umiejętności: kolokwium podsumowujące po kaŜdych zajęciach

Kompetencje społeczne: oceny cząstkowe – czynny udział w trakcie zajęć, praca w grupie.

TREŚCI PROGRAMOWE:

1. Doradztwo zawodowe w szkole jego specyfika i aktualność: Określenie i charakterystyka poradnictwa, doradztwa zawodowego i informacji zawodowej. Poradnictwo zawodowe w Polsce. ZałoŜenia orientacji i poradnictwa zawodowego w nowym systemie edukacji.

2. Uwarunkowania rozwojowe doradztwa zawodowego w szkołach: Definicja poradnictwa zawodowego i szkolnego. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego. Teoria wyboru kariery zawodowej wg. A.Roe. Teoria wyboru zawodu i kariery wg. Hollanda. Podstawowe załoŜenia teorii rozwoju zawodowego wg.D. Supera

3. Podstawowe funkcje doradztwa zawodowego w szkole: Funkcja kształcąca. Funkcja wychowawcza. Funkcja motywacyjna. Funkcja poznawcza. Funkcja kreatywna. Funkcja terapeutyczna.

4. Formy doradztwa zawodowego związane z zachowaniem się ucznia w szkole: Ogólna charakterystyka psychospołeczna młodzieŜy w wieku gimnazjalnym. Zachowania – trudne i zaburzone. Zasady pracy z uczniem trudnym - rola doradcy zawodowego. Doradztwo zawodowe wobec uczniów: opuszczających szkołę, uzaleŜnionych, agresywnych. Podstawowe umiejętności i strategie oddziaływań terapeutycznych na typowe formy zaburzeń zachowania uczniów- socjoterapia

5. Podstawowe formy doradztwa zawodowego *dla uczniów o róŜnym poziomie* uzdolnień i osiągnięć szkolnych: Zdolności - ogólna charakterystyka – zdolności ogólne i specjalne, talent, Uczeń wybitnie zdolny – charakterystyka. Rozpoznanie uczniów zdolnych i wybitnie zdolnych. Formy pracy z uczniami zdolnymi. Zadania doradcy zawodowego na terenie szkoły w dalszej edukacji uczniów wybitnie zdolnych.

6. Formy doradztwa zawodowego w szkołach dotyczące relacji między uzdolnieniami uczniów a moŜliwościami wyboru zawodu: Rola zainteresowań i zamiłowań w wyborze zawodu. Pomoc uczniom w faktycznym rozpoznaniu ich moŜliwości zdolności pod kątem przyszłego zawodu.

7. Organizacja zajęć socjoterapeutycznych - jako pomoc w korygowaniu obrazu własnej osoby.

8 . Techniki integrowania w ramach doradztwa zawodowego szkołach, oddziaływania rodziny, rówieśników i środowiska społecznego na wybór zawodu: Zadania doradcy zawodowego w pracy z grupą. Zasady pracy z grupą – podpisanie kontraktu z grupą. Oddziaływanie rodziny i rówieśników na wybór dalszej edukacji zawodowej i przyszłego zawodu.

9. Źródła informacji o zawodach i rynku pracy: Podstawowe źródła informacji o zawodzie(programy nauczania poszczególnych przedmiotów, spotkania zawodoznawcze, konsultacje zawodoznawcze. Podstawowe źródła informacji na terenie szkoły.

Sposoby dostarczania pomocy uczniom w nabywaniu umiejętności znajdowania źródeł informacji o zawodach.

Literatura podstawowa:

1. Kreft W., Red. Poradnictwo zawodowe w SzOK-ach, Warszawa 2008.
2. Paszowska-Rogacz A, M. Tarnowska, Metody pracy w poradnictwie zawodowym, Warszawa 2004.
3. Paszowska-Rogacz A, Warsztat pracy europejskiego doradcy kariery zawodowej, Warszawa 2002.
4. Rosalska M., Wawrzonek A., Między szkołą a rynkiem pracy. Doradztwo zawodowe w szkołach zawodowych, Warszawa 2012.

Literatura uzupełniająca:

1. Bańka A., Orientacja. Zawodoznawstwo, doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy. Poznań 1995,
2. Kargulowa A., O teorii i praktyce poradnictwa . Podręcznik akademicki, Warszawa 2007
3. Kikla D., Red. Wielowymiarowość poradnictwa w Ŝyciu człowieka, Warszawa 2011
4. Paszkowska-Rogacz., Doradztwo zawodowe. Wybrane metody badań, Warszawa 2009,
5. Pisula D., Poradnictwo kariery przez całe Ŝycie, Warszawa, 2009,
6. Szumigraj M.., Kariera-spełnienie Ŝyciowych marzeń. W. Doradca - profesja, pasja, powołanie. Materiały ze Światowego kongresu Poradnictwa Zawodowego. Red. Wojtasik B., Kargulowa A. Warszawa 2002.
7. Szumigraj M.., Poradnictwo kariery. Warszawa, 2011.

90

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Podstawowa wiedza o społeczeństwie
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**DYNAMIKA ZMIAN WSPÓŁCZESNEGO SPOŁECZEŃSTWA POLSKIEGO**

SOCJOLOGIA

Osoby prowadzące:	KRYSTYNA SZPAK-LIPIŃSKA (dr n. hum.)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne** **w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne** **w/k - ćw/k**	**liczba punktów** **ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	4
Praca własna studenta:		70	
Cele modułu:	**Usystematyzowanie wiedzy na temat współczesnej Polski, zmianzachodzących po roku 1989 r., rozumienie dynamiki i tendencji procesów zmian, wpływu czynników historycznych i ekonomicznych na procesy kształtowania się demokracji w Polsce.Identyfikacja podstaw różnicowania się struktury społecznej i procesów wykluczenia, problematyki relacjimiędzypokoleniowych, aktywności społecznej i roli III sektora, związków między przemianami polityczno – gospodarczymi a strukturą społeczną,**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Posiada podstawową wiedzę o strukturach, wybranych instytucjach społecznych i ich wzajemnych relacjach. Jest świadomy zróŝnicowania społecznego oraz istnienia nierówności społecznych, a takŝe ich wpływu na Ŝycie jednostek i funkcjonowanie grup społecznych. Posiada podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowościach

Umiejętności: Umie kompetentnie formułować i przedstawiać własne wypowiedzi, w formie ustnej i pisemnej, dotyczące róŝnych aspektów społeczeństwa kultury oraz dokonać krytycznej analizy własnych osądów. Analizuje przyczyny, przejawy, przebieg i skutki procesów zróŝnicowania społecznego, potrafi opisać strukturę, przemiany oraz zdiagnozować najwaŝniejsze problemy współczesnego społeczeństwa polskiego.

Kompetencje społeczne: Jest otwarty na dyskusje i poglądy innych, zachowuje krytyczną i analityczną postawę wobec zjawisk obserwowanych w otaczającej rzeczywistości społecznej. Jest świadomy potrzeby angaŝowania si¦ socjologii w rozwiązywaniu problemów społecznych i na szczeblu lokalnym bierze aktywny udział w kreowaniu zmian, jako ich inicjator, współtwórca lub lider.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład, prezentacja multimedialna, praca w grupach, dyskusja.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza:

Zaliczenie pisemne z treści przedstawionych na wykładzie oraz znajomości lektur obowiązkowych

Umiejętności:

Aktywność na zajęciach, rozumienie wiedzy i umiejętność zastosowania do analizy zjawisk sygnalizowanych w efektach kształcenia

Kompetencje społeczne:

Przygotowanie się i udział w dyskusji, praca w grupie, analiza materiałów źródłowych.

Treści programowe:

1. Transformacja ustrojowa w Polsce. Kulturowe uwarunkowania przemian gospodarczych i politycznych w Polsce na tle Europy Środkowo Wschodniej. Polska wersja zmiany społecznej.
2. Społeczne skutki transformacji ustrojowej:

· recesja gospodarcza i problemy pauperyzacji społeczeństwa polskiego,

· bezrobocie, marginalizacja społeczna jako skutki procesu,

· kształtowanie się postaw przedsiębiorczości, samodzielności i odpowiedzialności jako pozytywne zmiany postaw.

3. „Solidarność" – ruch społeczny, związek zawodowy – rola w przemianach społeczno-ustrojowych.

4. Dynamika społeczna i procesualności zjawisk społecznych - społeczeństwo jako proces - przemiany struktury społecznej w Polsce.

5. Polska w Unii Europejskiej.

6. Kształtowanie się społeczeństwa obywatelskiego w Polsce na tle Europy.

7. Kapitał społeczny i obywatelskość. Aktywność społeczno-politycznaw społeczeństwie obywatelskim - regionalizm, integracja a społeczeństwo polskie.

8. Społeczeństwo a władza: partie polityczne w III RP.

9. Wartości i normy moralne a procesy przemian w Polsce - wartości społeczeństwa polskiego - zróŜnicowanie podejścia do wartości moralnych w gospodarce rynkowej - przemiany postaw społeczeństwa polskiego w procesie demokratyzacji.

Literatura podstawowa:

1. Wasilewski J., Współczesne społczeństwo polskie. Dynamika zmian, Scholar, Warszawa, 2006.
2. Marody M., Wymiary Ŝycia społecznego. Polska na przełomie XX i XXI wieku, Scholar, Warszawa, 2007.
3. Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa, Znak, Kraków, 2006.

Literatura uzupełniająca:

1. Sztompka P., Zaufanie. Fundament społeczeństw, Znak, Kraków, 2007.
2. Jarosz M. ,Transformacja. Elity. Społeczeństwo, ISP PAN, Warszawa.
3. Mariański J., Smyczek L., Wartości, postawy i więzi moralne w zmieniającym się społeczeństwie, WAM, Kraków, 2008.
4. Oblicza nierówności społecznych. Klebaniuk J. (red.) , Warszawa, 2007.

Wiedza: Student definiuje podstawowe definicje kariery zawodowej, zna podstawowe techniki i metody pracy doradcy zawodowego, wymienia fazy oraz typy kariery zawodowej, wykorzystuje strategię planowania kariery zawodowej, potrafi zaplanować karierę zawodową. Umiejętności: Wykorzystuje podstawowe techniki oraz metody doradcy zawodowego, potrafi zaplanować indywidualną karierę
zawodową, wykorzystuje wiedzę z zakresu orientacji i planowania kariery zawodowej.
Kompetencje społeczne: Student potrafi komunikować się, dyskutować, pracować samodzielnie oraz współpracować w grupie.
Forma zajęć/metody dydaktyczne: Konwersatorium. Ćwiczenia: praca w grupach, analiza tekstów z dyskusją, case studiem, gry symulacyjne.
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia: Wiedza: Egzamin ustny.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające (wymagania wstepne):	OGÓLNOAKADEMICKI		
Nazwa modułu (przedmiotu lub przedmiotów):	**PLANOWANIE ROZWOJU KARIERY ZAWODOWEJ**		
Osoba/osoby prowadzące zajęcia:	MONIKA MIKOŁAJEWSKA (mgr)		
Forma studiów (liczba godzin/punktów ECTS):	**studia stacjonarne** w/ćw	**studia niestacjonarne** w/ćw	**liczba punktów** ECTS
zajęcia zorganizowane:		15	2
praca własna studenta:		35	
Cele modułu:	**Przedstawienie i zapoznanie studentów z podstawowymi technikami oraz metodami pracy doradcy zawodowego.**		

Zapoznanie studentów z zagadnieniami: planowania kariery zawodowej; przeprowadzania wywiadów, rozmów indywidualnych oraz grupowych w poradnictwie karierowym.

Efekty kształcenia:

Umiejętności: Zaliczenie praktyczne ćwiczeń.

Kompetencje społeczne: Oceny cząstkowe za pracę w grupach w trakcie ćwiczeń.

Treści programowe:

1. Pojęcie kariery zawodowej.
2. Fazy kariery zawodowej.
3. Typy karier zawodowych (menadŜerska; specjalistyczna; przedsiębiorcza; autonomiczna)
4. Strategiczne planowanie kariery zawodowej. Rozwój samopoznania, Nauka i praca, Planowanie kariery.
5. Prespektywy orientacji i poradnictwa karierowego.
6. Strategie udzielania pomocy w orientacji i poradnictwie karierowym.
7. Znaczenie informacji w orientacji i poradnictwie karierowym.
8. Indywidualne planowanie kariery zawodowej.
9. Ocena: umiejętności; zdolności; motywacji; zainteresowań; wiedzy; preferencji, doświadczeń; temperamentu; wartości.
10. Zaplanuj karierę:
11. Orientacja zawodowa myśląc o pracy, poznaj siebie, wybór zawodu, wybierając zawód, podejmowanie decyzji zawodowej, plan działania,
12. Umiejętności zawodowe szukając pracy, starając się o pracę, stosunki międzyludzkie w pracy, czego oczekiwać od przyszłej pracy, postawy i umiejętności, realizacja zamierzonych celów,zdrowie i bezpieczeństwo w pracy, przedsiębiorczość, zarządzanie własnymi pieniędzmi.

Literatura podstawowa:

- Wojtasik B. „Warsztat doradcy Zawodu". Aspekty pedagogiczno – psychologiczne, Wydawnictwo szkolne PWN, Warszawa 1997.
- Edwin L. Herr, Stanley H. Caamer. Planowanie kariery zawodowej. Zeszyty informacyjno-metodyczne doradcy zawodowego nr 15. Warszawa 2001r.
- Bańka A. „Psychologiczne konsekwencje zmian w świecie pracy i zawodów oraz rola doradztwa w sytuacji permanentnej zmiany społecznie". Opracowanie własne WUP Toruń 2002.
- Czerwińska- Jasiewicz M. „Psychologiczne problemy wyboru zawodu". Wyd. UW, Warszawa 1991.
- Czerwińska – Jasiewicz M. „DecyzjeŜy dotyczące własnej przyszłości". Uwarunkowania psychospołeczne. Oficyna wydawnicza Wydziału Psychologii UW, Warszawa 1997.
- Paszkowska – Rogacz A. „Psychologiczne podstawy wyboru zawodu". Przegląd koncepcji teoretycznych. KOWEZiU, Warszawa 2003.

Literatura uzupełniająca:

- Suchar M. „Kariera i rozwój zawodowy". Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr, Gdańsk 2003.
- „Trzeciak W. „Przygotowujemy się do wyboru zawodu". Warszawa 1998.
- Wojtasik B. „Doradca zawodu". Studium teoretyczne z zakresu poradoznawstwa. Wyd. Wrocław 1994.
- Brudnik E. Moszyńska A. Owczarska B. „Psychologiczne problemy wyboru zawodu". Wyd. UW, Warszawa 1991.
- Herr E. Kramer S. „Planowanie kariery zawodowej". Zeszyty Informacyjno – metodyczne doradcy zawodowego. Nr 15 i Nr 25, Warszawa 2001,2003.
- Hebda P. Madejski J. „Zawód z pasją"
- Joan Kelly-Plate, Ruth Volz-Patton „Zaplanuj karierę"
- Ken Langdon "Błyskotliwa kariera". Poznań 2007r.
- Lelińska K. „Zarys programu rozwoju poradnictwa zawodowego w warunkach edukacji". Problemy poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego. Nr 2 Warszawa 2002.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	-		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**PORADNICTWO I DORADZTWO ZAWODOWE DLA OSÓB BEZROBOTNYCH**		
Osoby prowadzące:	KATARZYNA KĘPA (mgr)		
Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	2
Praca własna studenta:		40	
Cele modułu:	**Zapoznanie studentów ze specyfiką tematu poradnictwa i doradztwa zawodowego dla osób bezrobotnych.**		

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student pozna zasady prowadzenia rozmowy doradczej i sposoby wzmacniania aktywności zawodowej osoby bezrobotnej uwzględniając i rozumiejąc jego sytuacje.

Umiejętności: Student poprzez przyswojenie w/w wiedzy będzie miał moŜliwość zastosowania jej w praktycznym działaniu.

Kompetencje społeczne: Student nabywa zdolność do odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, sprawność komunikowania się ,wykazuje kreatywność we współpracy, empatie w stosunku do osoby potrzebującej

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Konwersatorium

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: egzamin ustny lub pisemny.

Umiejętności: egzamin ustny lub pisemny

Kompetencje społeczne: egzamin ustny lub pisemny

Treści programowe:

1. Socjologiczne aspekty poradnictwa zawodowego (zasady odpowiedzialności doradcy wobec: klienta, zakładu pracy, społeczeństwa, etyki zawodowej).
2. NajwaŜniejsze zasady w pracy doradcy zawodowego (kompetencje społeczne, cechy, zakres wiedzy, umiejętności).

3. Zasoby materiałowe i informacyjne w pracy doradcy zawodowego.
4. Struktura procesu doradczego i indywidualna ocena zawodowa. · Etapy procesu poradniczego w/g J.Brzezińskiego i S.Kowalika.

· Etapy procesu doradczego w/g Brammera.

· 10 etapów indywidualnego poradnictwa zawodowego.
5. Zasady prowadzenia rozmowy - technika i sugestie.
6. Techniki indywidualnej oceny zawodowej.

Literatura podstawowa:

1. Karnej J.E., Człowiek i praca. Wybrane zagadnienia z psychologii i pedagogiki pracy, wyd. Międzynarodowa Szkoła MenedŝerÓw, 1998.

2. Waidner G., Jagann Sturm K., Baver W., Metodyka Poradnictwa zawodowego. Aspekty psychologiczne – wskazówki praktyczne, Zeszyty informacyjno-metodyczne doradcy zawodowego, nr 5, wyd. Krajowy Urząd Pracy.
3. Zeszyty informacyjno- metodyczne doradcy zawodowego, nr 2 wyd. Krajowy Urząd Pracy.
4. Lamb R., Poradnictwo zawodowe w zarysie, Zeszyty informacyjno-metodyczne doradcy zawodowego, nr 9, wyd. Krajowy Urząd Pracy.
5. Wojtasik B., Warsztat doradcy zawodu – Aspekty pedagogiczno psychologiczne. Wydanie szkolne PWN.

Literatura uzupełniająca:

1. Leksykon Rynku Pracy, wyd. Krajowy Urząd Pracy.

2. Ant M., Jaroń L., Mielcarek, Wprowadzenie do świata pracy, wyd. Fundusz Współpracy. Biuro Koordynacji Kształcenia Kadr, Warszawa 1995.
3. Kelly- Plate J., Zaplanuj karierę, wyd. Fundacja Gospodarcza NSZZ Solidarność, Gdańsk 1998.
4. Pietras M., Wprowadzenie do psychologii ekonomicznej, wyd. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 1994.

5. Bolles R.N., Spadochron. Praktyczny podręcznik dla planujących karierę, szukających pracy i zmieniających zawód, wyd. Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, Warszawa 1993.
6. Kostecka A., Umiejętności liderów klubów pracy

7. Pielok C., Zajęcia warsztatowe dla uczniów szkół ponadpodstawowych, wyd. Centrum Pomocy Psychologicznej Pedagogicznej MEN, Warszawa 1996.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Znajomość podstawowych zagadnień z zakresu socjologii.
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**SOCJOLOGIA RODZINY I WYCHOWANIA**
Osoby prowadzące:	KRYSTYNA SZPAK-LIPIŃSKA (dr n. hum.)

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		10	2
Praca własna studenta:		40	

Cele modułu:

Przedstawienie celów i zadań socjologii rodziny i wychowania w kontekście doradztwa zawodowego. Scharakteryzowanie systemów wychowawczych i środowisk wychowawczych. Omówienie funkcji i roli rodziny w zmieniającym się społeczeństwie. Opisane stylów wychowania w rodzinie oraz ich wpływu na kształtowanie zainteresowań zawodowych i wybór zawodu. Omówienie problematyki polityki rodzinnej w Polsce. Przedstawienie metod i technik badania relacji rodzina – zawód.

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student definiuje pojęcia: socjologia wychowania, socjologia rodziny, wychowanie, wychowawca, wychowanek, system wychowawczy, rodzina, struktura i funkcje rodziny, polityka rodzinna. Charakteryzuje szkołę jako system społeczny oraz opisze proces socjalizacji wtórnej. Opisuje polski system wychowania. Charakteryzuje cele i zadania socjologii rodziny. Przedstawia rodzinę polską w procesie przemian. Omawia postawy rodzicielskie i style wychowania w kontekście kreowania karier edukacyjnych i zawodowych dzieci i młodzieŠy.

Umiejętności: Student posiada umiejętność rozumienia społeczeństwa jako procesu; umiejętność wykorzystania kategorii teoretycznych do analizy zmian społecznych we współczesnym świecie, zwłaszcza w społeczeństwie polskim. Analizuje struktury systemu społecznego i powiązania między jego poszczególnymi elementami. Analizuje zaleŠności występujące pomiędzy poszczególnymi podsystemami społecznymi składającymi się na społeczeństwo globalne. Wyjaśnia, na czym polega zmiana społeczna, jakie czynniki się na nią składają, i jakie są główne kierunki przemian współczesnych społeczeństw. Charakteryzuje sposoby zarządzania zmianami społecznymi i reagowania na nie na poziomie lokalnym, regionalnym, narodowym i ponadnarodowym w taki sposób, by zmniejszać i łagodzić napięcia społeczne powstające w wyniku zmian społecznych.

Kompetencje społeczne: Student potrafi świadomie dokonywać wyboru koncepcji teoretycznej w powiązaniu z celem i problematyką planowanych badań; będzie umiał stosować teorie socjologiczne w badaniach empirycznych. Wykazuje większe zrozumienie dla wyzwań i ograniczeń stwarzanych przez współczesne procesy przemian społecznych, Jest świadomy moŠliwości indywidualnego i zbiorowego rozwoju tkwiących we współczesnych przemianach struktur społecznych. Wykazuje dąŠność – w oparciu o uzyskaną wiedzę – do samodzielnego analizowania zjawisk społecznych zachodzących na poziomach makro, mezo i mikro – w ich wzajemnych związkach.

Forma zajęć/mtody dydaktyczne:

Wykład informacyjny, prezentacja multimedialna, dyskusja dydaktyczna, praca w grupach – analiza tekstów źródłowych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

SOCJOLOGIA

Wiedza: Egzamin pisemny z treści przedstawionych na wykładzie oraz znajomości lektur obowiązkowych.

Umiejętności: Egzamin zostanie skonstruowany tak, by sprawdzić stopień opanowania wiedzy przez studenta ale takŜe rozumienie jej i umiejętności zastosowania do analizy zjawisk sygnalizowanych w efektach kształcenia. Kompetencje społeczne: Praca w grupach, dyskusja, analizowanie tekstów źródłowych.

Treści programowe:

1. Socjologia rodziny i wychowania – cele i zakres problematyki.
2. System wychowania. Środowisko wychowawcze. Jednostka w procesie wychowania.
3. MałŜeństwo - rodzina w procesie przemian. Polityka rodzinna w Polsce.
4. MałŜeństwo - rodzina a praca zawodowa (kontekst doradztwa zawodowego).
5. Rola rodziny w kształtowaniu rozwoju zainteresowań zawodowych, rozwoju zawodowego i wyboru zawodu.
6. Postawy rodzicielskie i style wychowania a rozwój i kształtowanie się kariery zawodowej dzieci.
7. MałŜeństwo – rodzina dysfunkcjonalna i jej wpływ na przebieg kariery zawodowej partnerów oraz rozwój zawodowy, wybór zawodu dzieci.
8. Rodzina polska w okresie transformacji społeczno-gospodarczej.

Literatura podstawowa:

1. Adamski F., Rodzina. Wymiar społeczno-kulturowy. Kraków 2002.
2. Kwieciński Z., Socjologia wychowania. T.14., Toruń 2000.
3. Ryś M., Systemy rodzinne. Metody badań struktury rodziny pochodzenia i rodziny własnej. CMPPP. Warszawa 2004.
4. Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Warszawa 2003 (Rozdział „Strefa reprodukcji", zawiera: Rodzina jako instytucja. Pojęcie rodziny. Rozmaitość form rodziny. Europejska rodzin a w epoce przedprzemysłowej. MałŜonkowie, rodzice, dzieci. Rodzina w społeczeństwie przemysłowym. Rodzina współczesna).
5. Tyszka Z., Rodzina we współczesnym świecie. Warszawa 2003.
6. Znaniecki F., Socjologia wychowania, Warszawa, PWN, Warszawa 1973, (Rozdział „Szkoła", s. 176-199).

Literatura uzupełniająca:

1. Adamski F., Socjologia małŜeństwa i rodziny. Wprowadzenie, Warszawa 1984.
2. Dyczewski L., Rodzina. Społeczeństwo. Państwo, Lublin 1994.
3. Kurzynowski A., Rodzina w okresie transformacji systemowej, w: Kurzynowski A. (red.), Warszawa 1995.
4. Ziemska M. (red.), Rodzina i dziecko, Warszawa 1980, wyd. 2.
5. Świda-Ziemba, H., Pokolenia obraz własny, w: Młodzi w nowym świecie, WL, Warszawa 2005, s. 14-38.
6. Sztomka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa, Kraków 2002. 7. Ziemska M., Rodzina współczesna, Warszawa 2001.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Wiedza z zakresu szkoły średniej
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**ETYCZNE PROBLEMY ZAWODU SOCJOLOGA**
Osoby prowadzące:	SYLWIA KOWALSKA-MYŚLIWIECKA (dr n. hum.)

Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		30	3
Praca własna studenta:		45	

Cele modułu:	**Wprowadzenie studentów w podstawowe zagadnienia etyki, zapoznanie z zadaniami zawodowej i skoncentrowanie się na etycznych problemachy socjologa jako badacza i pra komentatora procesów społe znych.**

Efekty kształcenia:

Wiedza: Student posiada wiedzę z zakresu podstawowej terminologii etycznej, zna idee etyczne i podstawowe zasady etyczne. Umiejętności: Student wdraŜa zdobytą wiedzę etyczną przy realizacji badań społecznych;. Student prognozuje skutki zachowań nieetycznych w odniesieniu do pracy socjologa;

Kompetencje społeczne: Student postępuje zgodnie ze zdobytą wiedzą z etyki, analizuje ją i uaktualnia w oparciu o najnowsze doniesienia nauki.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

KONWERSATORIUM/pogadanka; wyjaśnienie; dyskusja; opis; wykład konwersatoryjny; wykład komentujący;

Treści programowe:

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: obecność na zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, teoretyczny egzamin pisemny;

Umiejętności: obecność na zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, teoretyczny egzamin pisemny;

Kompetencje społeczne: obecność na zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, teoretyczny egzamin pisemny;

Podstawowe pojęcia etyczne; Wybrane idee etyczne; Pojęcie, funkcje i zadania etyki zawodowej; Zasada tajemnicy zawodowej; Kodeksy etyczne – ich struktura i treść; Współczesne problemy etyczne nauki – co i jak wolno badać, granice eksperymentu naukowego; Problemy etycznej odpowiedzialności badacza; Podstawowe zasady etyczne socjologa (zasada kompetencji; zasada prawości; zasada odpowiedzialności naukowej i zawodowej; zasada szacunku do praw i godności ludzi; zasada troski o dobro innych; zasada społecznej odpowiedzialności); Bezstronność i obiektywizm socjologa; Grupy problemów etycznych zawodu socjologa (pracownika nauki; socjologa miasta i wsi; socjologa prawa; socjologa pracy; socjologa rodziny; socjologa reklamy; socjologa kultury; pracownika socjalnego); Zagadnienia etyczne w badaniach społecznych (dobrowolne uczestnictwo; zakaz krzywdzenia badanych; anonimowość i poufność; oszukiwanie badanych; analiza i prezentacja wyników); Prawa człowieka i ich poszanowanie przez socjologa.

Literatura podstawowa:

E. Babbie , *Badania społeczne w praktyce*, Warszawa 2004.

J. Stanisławek, *Podstawy etyki*, Warszawa 2001.

Literatura uzupełniająca:

J. Teichman, *Etyka społeczna*, Warszawa 2002.

T. Styczeń, *ABC etyki*, Lublin 2010.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Profil kształcenia:	Praktyczny
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	**Znajomość podstawowych zagadnień z zakresu socjologii.**
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**SOCJOLOGIA WIEDZY EDUKACYJNEJ**
Osoby prowadzące:	MARIUSZ ZEMŁO (prof. dr hab.)

Forma studiów/liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne** w/k - ćw/k	**studia niestacjonarne** w/k - ćw/k	**liczba punktów** ECTS
Zajęcia zorganizowane:		10	
			2
Praca własna studenta:		40	

Cele modułu:	**Zapoznanie studentów ze specyfiką przedmiotu socjologii wiedzy edukacyjnej.**

Efekty kształcenia:

Wiedza: dotycząca róŠnorodności systemów szkolnych, odmiennych efektów nauczania ze wskazaniem ich jakości, znajomość

kontekstów aktywnych w kreowaniu wiedzy edukacyjnej, Wiedza na temat czynników: motywujących ucznia do pracy umysłowej, korelujących z rzeczywistymi efektami edukacyjnymi, wzmacniających pozytywne i negatywne nastawienie do szkoły; wiedza dotycząca polityki edukacyjnej i jej wpływ na jakość polskiej szkoły

Umiejętności: rozumienia działań i procesów dokonujących się w obrębie edukacji, rozumienie skutków podejmowanych decyzji na gruncie polityki edukacyjnej; rozgraniczania działań realnych i pozornych w sferze oświaty polskiej;

Kompetencje społeczne: samodzielny dobór właściwych działań zwiększających skuteczność systemu szkolnego i unikanie działań szkodzących temu systemowi; doradzanie w sprawach zwiększania efektywności nauczania; umiejętność motywowania uczni8.ów do pracy umysłowej

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Wykład tradycyjny, forma pracy w grupie duŜej połączona z licznymi odniesieniami do konkretnych sytuacji społecznych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Zaliczenie ustne,

Wiedza: znajomość efektów realizowanych przez szkołę w obrębie kompetencji umysłowych, społecznych i aksjologicznych; znajomość kontekstów w obrębie których funkcjonuje współczesna szkoła; znajomość czynników korelujących z efektami szkolnymi;

Umiejętności: umiejętność przyporządkowania czynników do skal oglądu socjologicznego; umiejętność odczytywania faktów zachodzących w sferze edukacyjnej z uwzględnieniem teorii socjologicznych; umiejętność odczytywania skutków zastosowania odpowiednich narzędzi do praktyki szkolnej; umiejętności diagnozy szkolnego systemu normatywnego

Kompetencje społeczne: samodzielny dobór właściwych metod, narzędzi i form pracy zwiększających efektywność pracy szkolnej; dobór czynników sprzyjających motywowaniu ucznió9.w na zajęciach szkolnych; eliminacja i unikanie czynników niosących negatywne skutki w pracy z młodzieŜą;

Treści programowe:

Socjologia edukacji – toŜsamość dyscypliny, obszary badawcze, waŜność przedmiotu.

Ujęcie edukacji przez pryzmat waŜniejszych teorii socjologicznych (funkcjonalnej, konfliktowej, interakcyjnej).

Identyfikacja rzeczywistych efektów edukacyjnych w obrębie wiedzy, kompetencji intelektualnych i kompetencji społecznych. Omówienie kontekstu mikrosocjologicznego z uwzględnieniem: ucznia (cech osobowych i społecznych), nauczyciela (kompetencji,

narzędzi jakimi dysponuje, form pracy, cech osobowościowych itd.), przestrzeni szkolnej (ideologii urbanistycznej, usytuowania budynku, wyposaŜenia budynku itd..).

Omówienie kontekst mezosocjologicznego: środowiska rodzinnego, grup rówieśniczych, środowiska lokalnego, instytucji wspomagających funkcjonowanie szkoły itd.

Omówienie kontekstu makrosocjologicznego: uprzemysłowienie, urbanizacja, społeczny system aksjologiczny, warunki polityczne, gospodarcze i kulturowe stanowiące osnowę funkcjonowania instytucji oświatowych.

Literatura podstawowa:

R. Meighan, Socjologia edukacji, Toruń 1993.

Z. Kwieciński, Wykluczanie, Toruń 2002.

M. Zemło, Nowa socjologia edukacji, Białystok 1996.

S. Kowalski, Socjologia wychowania, Warszawa 1973.

Literatura uzupełniająca:

F. Znaniecki, Socjologia wychowania, Warszawa 1973.

J. Bruner, Kultura edukacji, Kraków 2006. P. Bourdiu, J.

C. Passeron, Reprodukcja, Warszawa 2006.

L. Szuba polityka oświatowa państwa polskiego Lublin 2003.

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek:	**WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I NAUK MEDYCZNYCH**		
Nazwa kierunku:	**SOCJOLOGIA**		
Poziom kształcenia:	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA		
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Moduły wprowadzające /wymagania wstępne:	Przedmioty podstawowe, kierunkowe i specjalnościowe objęte programem nauczania dla kierunku socjologia.		
Nazwa modułu (przedmiot lub grupa przedmiotów):	**SEMINARIUM DYPLOMOWE**		
Osoby prowadzące:	**Dr Magdalena Wiśniowiecka**		
	Dr Emilia śerel		
	Dr Małgorzata Jedynak		
	Dr Sylwia Kowalska-Myśliwiecka		
	Dr Anna Skiert		
Forma studiów /liczba godzin/liczba punktów ECTS:	**studia stacjonarne w/k - ćw/k**	**studia niestacjonarne w/k - ćw/k**	**liczba punktów ECTS**
Zajęcia zorganizowane:		**30**	
			5
Praca własna studenta:		**120**	
	Celem seminarium jest przygotowanie jego uczestników do napisania pracy licencjackiej, uwzględniając interdyscyplinarny charakter studiów.		
Cele modułu:	**Studenci przedstawiają problematykę pracy. Wybierają temat pracy i zgodnie z profilem piszą prace seminaryjne, przy wykorzystaniu całej współczesnej literatury.**		
Efekty kształcenia:			

Wiedza:

Student poznaje technikę pisania pracy. Na podstawie zebranej literatury formułuje tezy i wnioski w pracy dyplomowej.

Umiejętności:

Student samodzielnie pisze poszczególne rozdziały pracy dyplomowej. Student wykaŜe się samodzielnością myślenia i stawiania prostych tez badawczych.

Kompetencje społeczne:

Student poszerza swoją wiedzę poprzez poszukiwanie informacji w dostępnych pracach naukowych, artykułach. Potrafi korzystać z zasobów bibliotecznych i baz danych. Podejmuje działania związane z dokształcaniem się oraz rozumie potrzebę uczenia się przez całe Ŝycie.

Forma zajęć/metody dydaktyczne:

Seminarium

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia:

Wiedza: zaliczenie na podstawie złoŜenia pracy dyplomowej w wersji zaakceptowanej przez danego promotora pracy

Umiejętności: zaliczenie na podstawie złoŜenia pracy dyplomowej w wersji zaakceptowanej przez danego promotora pracy

Kompetencje społeczne: zaliczenie na podstawie złoŜenia pracy dyplomowej w wersji zaakceptowanej przez danego promotora pracy

Treści programowe:

Seminaria dyplomowe:

Obejmuje tematy prac licencjackich– problematyki dotyczące zakresu doradztwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych. I semestr

Zajęcia organizacyjne. Prezentacja wymogów stawianych pracom licencjackim;

Wybór dziedziny i problemu badawczego pracy;

Dobór literatury; Studia

literatury;

Formowanie tematu pracy;

Przyjęcie harmonogramu pracy;

Prezentacja wyników studiów literaturowych;

Poznanie i współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w sferze analizowanych problemów;

Prezentacja tez i głównych problemów badawczych;

Budowanie planu pracy;

Prezentacja i ocena planu pracy.

II semestr Zajęcia organizacyjne;
Omówienie wymogów pisania pracy; Przyjęcie harmonogramu pisania pracy; Pisanie i prezentacja kolejnych rozdziałów pracy;
Dyskusja nad prezentowanymi rozdziałami; Przyjęcie pracy. Egzamin dyplomowy.

Literatura podstawowa:

Korzystanie z literatury w zaleŜności od wybranego tematu. Na początku studenci zapoznają się z literaturą dotyczącą pisania prac dyplomowych.

J. Godziszewski, H. Sobis, Wskazówki techniczne dla piszących prace dyplomowe i magisterskie, Wrocław 1990;

Literatura uzupełniająca:

1. Pioterek P., Zieleniecka B. Technika pisania prac dyplomowych, Poznań, Wyd. WSB, 2000.

2. G. Gambarelli, Z. Łucki, Jak przygotować pracę dyplomową lub doktorską. Wybór tematu, pisanie, prezentowanie, publikowanie, Kraków 1996